L.I
E.
2.

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
LI
E
2
NAPOLI

P. 133. 128.

APPENDIX
AD
HERODOTI HISTORIAS
CONTINENS
VITAM HOMERI AB EODEM
SCRIPTAM,
EXCERPTA EX ALIIS AUCTORIBUS ET CTESIÆ,
ITEM NOTAS OMNIUM
TOM. II.

Digitized by Google

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΗΟΣ
ΕΞΗΓΗΣΙΣ
ΠΕΡΙ' ΤΗ'Σ ΤΟΥ' Ὁ'ΜΗ'ΡΟΥ ΓΕΝΕ'ΣΙΟΣ ΚΑΙ' ΒΙΟΤΗ'Σ.

HERODOTI
HALICARNASSEI
DE GENERE
VITAQUE HOMERI LIBELLUS.

G. I. Lectori.

Quum opera Marnii noſtri jam ad hunc libellum perveniſſent, poſcerentque porro exemplum, commodum in mentem venit, me olim dum Heidelbergæ vivebam apud patronum meum V. ampliſſ. Georg. Mich. Lingelshemium, ipſo mihi hæc otia faciente, illam περὶ Ὁμήρου ἐξήγησιν *ad mſ. Palatinum comparaſſe, cum forte ea aliorum ſcriptis uno libro eſſet juncta. An quid boni tamen nec quod in faba ſe reperiſſe pueri clamitare ſolent inde erui ſſem, mehercle jam oblitus eram, ut qui inter ſcidas meas jacere excerpta illa neglexiſſem, nec inſpexiſſem amplius. Jamjam itaque daturus typothetis noſtris exemplum, quo operam ſuam continuare pergerent, viſo etiam, H. Stephanum nihil ſcripta lectionis variantis, ſicut fecerat in præcedenti novenarum ſororum choro, iſti libello adſcripſiſſe, forte quod hic eum mſ. deficeret, parui monenti animo, & vix inventa illa excerpta mſ. Palatini, perluſtrare cœpi. Quid multis?* παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλ᾽ ὀρθῶς. *&* διαφόρους γραφὰς *vulgatis, niſi fallor, fere meliores. verbulo etiam interdum auctior mſ. immo toto verſu locum cap. IX egregie ſupplens, quem cui ſuboluiſ defectum? minutiera alia, ſed rectiora tamen. Et nulla invidia, credo, ſi nos etiam in minutiis iſtis, quod verum & rectum, maximorum Criticorum exemplo, invenire labor habet, inveniſſeque juvat. Qui aliter ſentiunt, iis non ideo tamen* κλαίειν λέγομεν, *uti Dario Indathyrſus. Ceterum in contextu, ſicut eum H. Stephanus edidit, nihil mutavimus: ſed eadem religione, qua in prioribus libris, & hic verſari mihi fuit decretiſſimum. Iſta vero excerpta omnia præpoſitis ſiglis* χ *in oram contextus Græci ſuis locis ſpectanda appoſuimus ſingula. Tu ideo te Bibliotheca Palatina debere ſcias, mi lector.*

1 HERODOTUS Halicarnaſſeus de natalibus, ætate atque vita Homeri iſta in hiſtoriam contulit, conatus quam veriſſime referre. Quum enim illa quondam Æolum civitas Cyme conderetur, eodem cum aliæ omnis Græci generis gentes confluxerunt, tum è Magneſia & alii, & inter hos Melanopus Ithagene Crithonis filio genitus, homo fortunæ non per-

Ἡ'ΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν ἐς τὸ ἀτρεκέστατον. ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα Ἑλληνικὰ, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλοι τέ τινες, καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγενέος τοῦ Κρήθωνος, οὐ πολύφορτος ª, ἀλ-

a MS. Ox. πολύφορβ.

λὰ

λὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ ὄνομα τίθεται Κρηθηΐς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρῆτο μάλιστα, Κλεάνακτι τῷ Ἀργείῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν παῖδα μιγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως, ἐν γαστρὶ σχεῖν. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κρηθηΐδα χωρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας, προβουλεύεται δὲ περὶ αὐτῆς τάδε· ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν· κτιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεὺς, μνημεῖον ἐθέλων καταστῆσαι τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον. ἦν γὰρ αὐτῇ τοὔνομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. ἐνταῦθα ὑπεκτίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κρηθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν Βοιώτιον τῶν ἀποίκων λελογχότα, ὃς ἔτυχεν αὐτῷ ἐὼν ἑταῖρος τὰ μάλιστα. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελθοῦσα ἡ Κρηθηῒς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτήν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον [b] Μέλητα, ἤδη ἐπίτοκος ἐοῦσα, τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλὸν, ἀλλὰ δεδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ Μελησιγένεα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. τέως μὲν οὖν ἡ Κρηθηῒς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίῃ· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὁρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἑωυτὴν, ἄλλοτε παρ' ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα· καὶ ἐπαίδευσε τὸν παῖδα ἀφ' ὧν ἐδύνατο. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρνῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τοὔνομα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. οὗτος μισθοῦται τὴν Κρηθηΐδα, ὢν μονότροπος, ἐριουργῆσαι αὐτῷ ἔρια τινα ἃ παρὰ τῶν παίδων εἰς μισθοὺς ἐλάμβανεν. ἡ δὲ παρ' αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῷ κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἠρέσκετο. τέλος δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων ἑωυτῷ συνοικεῖν, ἄλλα τε πολλὰ λέγων οἷς μιν ᾤετο προσάξεσθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδὸς, υἱὸν ποιησάμενος· καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφυέα. ἔστ' ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιέειν

ταῦ-

perinde amplæ, ſed arctæ & expeditæ.
Hic Melanopus in iſta Cyme Omyretis
filiam duxit uxorem; procreavitque in-
de femineam prolem, cui nomen indidit
Critheidem. Et ipſe Melanopus quidem
una cum uxore vita functus eſt, com-
miſſa interim filia Cleanactis Argivi tu-
telæ, quo familiariſſime uti conſueve-
rat. Porro tempore interjecto accidit, 2
ut puella iſta è furtivo concubitu præ-
gnans fieret: id quod primo ſuppreſ-
ſum quum Cleanax reſciviſſet, vehe-
menter rei indignitate commotus, Cri-
theidem ſeorſum ad ſe arceſſitam acer-
be objurgavit, commemorans quæ fu-
tura eſſet apud populares infamia. Po-
ſtremo hujuſmodi quippiam de illa exco-
gitat. Cymæi tum in Hermei ſinus re-
ceſſu ædificabant. Civitati autem quæ
condebatur, nomen impoſuit Smyrnam
Theſeus, ab uxoris nomine, cujus me-
moriam relinquere volebat. Hic The-
ſeus ex primariis Theſſalorum fuit, qui
Cymen condiderant, ab Eumelo Adme-
ti filio oriundus, vitæ facultatibus ap-
prime inſtructus. Clam exportatam huc
Critheidem Cleanax Iſmeniæ Bœotio
commiſit, ex iis qui coloniam illuc du-
xerant, & in primis ſibi amico. Progreſſu 3
deinde temporis, Critheis cum aliis mu-
lieribus ad feſtum quoddam egreſſa, jux-
ta fluvium Meletem, quum partui jam
vicina eſſet, Homerum peperit, non
cæcum, ſed videntem; nominavitque
eum Meleſigenem à fluvio. Quum au-
tem apud Iſmeniam Critheis antea diver-
ſata eſſet, ab eo digreſſa, manuaria in-
duſtria ſe filiumque alebat, aliunde alia
ſuſcipiens opera; unde filium quoque
quantum potuit, inſtituit. Erat autem 4
eo tempore Smyrnæ quidam nomine
Phemius, qui juventuti litteras muſicen-
que aliam univerſam tradebat: hic quum
eſſet ſolitarius, Critheidem conduxit,
quæ lanas quaſdam pararet, quas à diſci-
pulis in mercedem acceperat. Illa vero
in domo ejus operabatur multa elegantia
multaque frugalitate utens, ut Phemio
impense placeret: adeo ut tandem eam
verbis ad conjugium ſolicitaret, referens
cum alia multa quibus ei fidem facere
putabat, tum præterea de filio quem fo-
ret adoptaturus, qui liberaliter ab ipſo
altus inſtitutuſque vir egregius futurus
eſſet. Siquidem hunc cernebat jam mi-
ram quandam & ingenii & indolis ſpem

de

a Pal. ἐν περί. b Sic Ox. vulgo τὸν ποταμὸν καλεύμενον.

de ſe polliceri: donec perſuaſit illi in
5 hoc conſentire. Meleſigenes cum naturæ bonitate præſtans, tum cura accedente inſtitutioneque, continuo omnes adoleſcentes multum anteceſſit: atque temporis progreſſu vir factus, nihilo erat ipſo Phemio in doctrina inferior. Et quum Phemius vita functus univerſa ei legaſſet, non multo poſt Critheis quoque fato concedit. Meleſigenes itaque ludo præfectus, ſuique jam juris effectus, magnopere ab hominibus conſpiciebatur, & in admiratione erat non apud ſuos modo, verum apud peregrinos etiam, qui illuc conveniebant. Erat enim Smyrna emporium celebre, unde frumenta è vicinis agris abunde convecta exportabantur. Peregrini igitur quum ab opere ceſſarent, Meleſigeni libenter vacabant
6 conſidentes. Commodum inter hos Mentes fuit nauclerus, qui è finibus Leucadis nave ſua huc navigaverat propter frumenta, vir, quantum illa ferebant tempora, & eruditus, & multarum rerum notitia excellens. Hic Meleſigeni perſuaſit, ut relicto ludo ſecum navigaret, accepturus & mercedem & omnia neceſſaria; & quod dum juvenis eſſet, civitates regioneſque ſpectare operæpretium illi fore duceret. Et per talia potiſſimum eum arbitror pellectum. Forſan enim quoque poeſi jam animum admovere cogitabat. Proinde diſſoluto ludo cum Mente navigavit: & quocunque locorum appellebat, ſtudioſe univerſa perrogabat, quæ forent peculiaria & inſpiciens reſciſcebat; apparet etiam commentarios eum de ſin-
7 gulis ſcripſiſſe. Porro quum ex Etruria & Hiſpania delati in Ithacam deveherentur, contigit Meleſigenem oculis jam ante ægrum, extreme laborare: ita ut Mentes, in Leucadem trajecturus, eum medicinæ cauſſa apud Mentorem Alcimi filium Ithacenſem reliquerit, hominem ſibi vehementer amicum; multis precibus adigens eundem quo Meleſigenis curam haberet tantiſper dum è Leucade revertens ipſum reciperet. Mentor vero ægrotantem Meleſigenem ſedulo curavit, vir nimirum facultatibus pollens: quique ob egregiam æquitatem hoſpitalitatemque ex Ithacenſibus maxime prædicaretur. Atque hic accidit, ut de Ulyſſe multa Meleſigenes percontando cognoſceret. Narrantque ipſi Ithacenſes, tum viſum eum amiſiſſe ibidem: atqui ego affirmare non dubitem, tum eundem convaluiſſe, at poſtea apud Colophonem prorſus cæcum factum fuiſſe.

ταῦτα. Ὁ παῖς δὲ ἐὼν τὴν φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπιμελείης τε καὶ παιδεύσιος προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερεῖχε. χρόνου δὲ ἐπιγινομένου ἀνδρούμενος, οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως ὁ Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον καὶ Κρηθηῒς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελησιγένης ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθειστήκει. καθ' ἑωυτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθεωρεῖτο· καὶ αὐτὸν θωυμάζοντες καθειστήκεσαν οἵ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολὺς αὐτόθι ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας δαψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσαιντο τῶν ἔργων, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγένει ἐγκαθιζόντες. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυΐστωρ· ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγένη μεθ' ἑωυτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας [a] καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί. καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προσαχθῆναι· ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπινόει ἐπιθήσεσθαι. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω. καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίας καὶ τῆς Ἰβηρίης, ἀπικνέονται ἐς Ἰθάκην· καὶ τῷ Μελησιγένει συνέβη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς, κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης εἵνεκα, πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελίην [b] ἔχειν· ἐπαναπλώσας δὲ, ἀναλήψεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ Μέντωρ ἐνοσήλευσεν [c] αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐνταῦθα συνέβη τῷ Μελησιγένει περὶ Ὀδυσσέως ἐξιστορῆσαι πυθέσθαι [d]. οἱ μὲν δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσι τότε μιν παρ' ἑωυτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγώ φημι, τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι.

a Pal. ὅτι τε χώρας. b Pal. ἐπιμελείην. c Pal. ἐνοσήλευσε. d Pal. ἐξιστορῆσαι καὶ πυθέσθαι & Ox.

συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις. Ὁ δὲ Μέντης, ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγένεα· χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ δυνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν, καὶ οὕτως ἐπιχείρει τῇ ποιήσει. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου, ἀπικνέεται ἐς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων. ᾠκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖον τι, εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε,

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην Ἐριώπιδα κούρην
Ναίετε, Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

ἡ δὲ Σαρδήνη, ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἕρμου ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τείχους. τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τυχίος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἠλέησε γὰρ ἀλγέοντα τυφλὸν, καὶ μεθέξειν[a] ἔφη τῶν παρεόντων. ὁ δὲ ἐσῆλθε. κατήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ, παρεόντων καὶ ἄλλων, τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θωύματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγένης περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσιός γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ᾽ ἐμοῦ τὸν χῶρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο. καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον· ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ᾽ οὗ ὁ Μελησιγένης ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, ὅπι βέλτιον πρήξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τάδε τὰ ἔπεα λέγει,

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

ἀπὸ

id quod ipſi quoque Colophonii mecum fatentur. At vero Mentes è Leuca- 8
de Ithacam reverſus, Meleſigenem recepit, cum quo inde diu huc illuc circumnavigavit; donec Colophonem appellenti eveniret, ut vetere oculorum morbo tentatus, nequiverit eum effugere, ſed viſu privatus fuerit. E Colophone autem jam cæcus Smyrnam remeans, ad poeſin ſe convertit. Tempore deinde interje- 9
cto, quum Smyrnæ victu neceſſariiſque deſtitueretur, conſtituit Cymen proficiſci: commodumque transjens Hermi pratum, ad eum locum pervenit qui appellatur Novus murus, Cymæorum coloniam. qui locus poſt Cymen conditus fuit annis octo. Hic memoratur Meleſigenes apud coriarii officinam conſiſtens, hæc prima carmina pronunciaviſſe,

Hoſpitium prabete viro profugoque vagoque
Qui ſublimem urbem Cymen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis,
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Verticibus torti, pater eſt cui Juppiter ipſe.

Sardena autem mons eſt imminens Hermo fluvio Novoque muro. At coriario illi nomen erat Tychio, cui continuo auditis verſibus viſum eſt hominem recipiendum. miſeratus enim eſt miſerum & oculis mulctatum: juſſitque præſentibus ſecum frui. Ille fuit ingreſſus, & conſidens in ſutrina, præſentibus etjam aliis, tum poeſin ſuam oſtendit, & Amphiarai in Thebas expeditionem, & hymnos quos in deos ſcripſerat. Et quum de illis, quæ edebantur ab præſentibus in medium, judicaret, ac ſenſus ſuos proferret, in admiratione habitus eſt ab auſcultantibus. Atque hactenus apud. 10
Novum murum agens è poeſi victus ſubſidia habebat: oſtenduntque ad mea uſque tempora Neoteichenſes locum, ubi ſedens carmina ſua exhibuerit, eumque in magna habent veneratione, ubi etiam populus arbor crevit, quam ab Meleſigenæ adventu in eo dixerunt natam eſſe. Porro egeſtate poſtea adactus, quum 11
vix alimenta haberet, ſtatuit Cymen ad feliciorem ſucceſſum reverti. Iturúſque hæc pronunciat carmina,

Vos me hominum rapide planta portetis in urbem,
Quorum animus promptus, pollent qui mente ſagaces.

E

a Pal. αἰτέοντα τυφλὸν καὶ ἐπιλαβέσθαι ἐστίναι τε αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ μισθοῦ.

E Novo igitur muro proficiſcens venit Cymam, per Lariſſam itinere facto, utpote facillimo: &, ut Cymæi narrant, flagitantibus ejus ſoceris, epigramma hoc ſcripſit Midæ Phrygiæ regi Gordii filio, id quod etiam nunc in cippo monumenti Gordii inſcriptum extat,

Ænea ſum virgo, Mida quæ incumbo ſepulcro;
Dum fluit unda levis, ſublimis naſcitur arbor,
Dum ſol exoriens & ſplendida luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant litora fluctus,
Hic conſtanter ago, lacrymaſque in marmore tincto
Fixa, Midam moneo tumulatum hic, chare viator.

12 Cymæ igitur in ſenum conventiculis
carmina quæ fecerat oſtentabat, collo-
quiique ſuavitate auſcultantes oblectans,
etiam in ſui admirationem pertrahebat.
Intelligens igitur Cymæos poëſin ſuam
grate recipere, & in conſuetudinem au-
dientes ducens poſtremo hujuſmodi con-
dicionem proponit, dicens ſi publice
eum alere vellent, ſe civitatem illorum
celeberrimam redditurum. Qui præſen-
tes hæc audiebant, probabant; adden-
tes ſe quoque adjuturos, ſi petitionem
ſuam ad ſenatum referret, quod horta-
bantur eum facere. Meleſigenes his ver-
bis erectus, collecto ſenatu in curiam
proceſſit: rogatoque eo cujus id mune-
ris erat, ut in ſenatum duceretur, ille
nihil recuſans, ubi opportunum erat,
hominem deduxit. Hic conſiſtens Me-
leſigenes, eadem verba de alimentis ha-
buit in ſenatu quæ paulo ante in conven-
ticulis propoſuerat. Ubi dixiſſet, egreſ-
13 ſus ſedebat. Dum autem ſenatores agi-
tarent quidnam par eſſet homini reſpon-
dere, viſumque eſſet cum ei qui dedu-
xerat, tum aliis ſenatoribus quotquot in
conventiculis eum audierant, petitionem
admittendam: unus tantum è ſenatori-
bus refertur Meleſigenis poſtulatis cal-
culo ſuo repugnaſſe, interque alia mul-
ta, hæc quoque commemoraſſe: ſi ſe-
mel ὁμήρους, hoc eſt, cæcos, alendos
ſuſciperent, futurum eſſe, ut turbam &
multam & inutilem haberent. Atque
hinc primum Homeri nomen Meleſige-
ni inditum eſt, ab iſto caſu. nam Cy-
mæi cæcos ὁμήρους appellant. Jamque in-
de,

ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχεος προϊόμενος, ἀπίκετο εἰς τὴν Κύμην, διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ ἔτως αὐτῷ εὐπορώτατον. καὶ, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης βασιλεῖ Μίδῃ τῷ Γορδίεω, δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ, ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε [a], τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίεω ἐπιγέγραπται,

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·
Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
Ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμπῃ, λαμπρά τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα,
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ [b]
Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

Καθίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγένης τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θωυμασταὶ καθειστήκεσαν. γνοὺς δὲ ὅτι ἀποδέχονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυμαῖοι, καὶ εἰς συνήθειαν ἕλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων ὡς εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρῄνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν βουλευτέων· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξειν. ὁ δὲ ἐπείθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον, ἐδεῖτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν [c] ἐπὶ τὴν βουλήν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ, ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. καταστὰς δὲ ὁ Μελησιγένης ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν. ὡς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο. Οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμουμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρείῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς· οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε

a Pal. ποιεῖ τὸ ἐπίγραμμα τόδε. b Pal. πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου. c Pal. αὐτόν.

ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγένεος, τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος· καὶ οἱ ξένοι διενέγκαι, ὅτι μνήμην αὐτοῦ ἐποιεῦντο. ἐτελεύτα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δέ πως καὶ τῇ a ἄλλῃ βουλῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρείῃ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφόρησέ τε καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων·
Ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποτνιάνακτον·
Ἥν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος,
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἠθελέτην κλῄσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, φήμιν ἀοιδῆς.
Ἀφραδίην τῶν μέν τι παθών τις φράσσεται αὖθις,
Ὅς σφιν ὀνειδείῃσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ' ἐγὼ τὴν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
Τλήσομαι ἀκράαντον φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐδέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
Δῆμον ἐς ἀλλοδαπὸν ἰέναι ὀλίγον περ ἐόντα.

Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρῃ γενέσθαι ὅστις Κυμαίους ἐπαγλαϊεῖ. ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβιότευεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις καθίζων. ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ χρήγυος· κατανοήσας δὲ τὴν Ὁμήρου ποίησιν, λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φὰς ἕτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἅ γε πεποιημένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα

a Sic MS. Ox. vulgo δὲ πως τῇ.

de, qui prius Meleſigenes, nomen ob-
tinuit Homerus. Et extraneos diſcre- 14
pare contigit, quum mentionem ejus fa-
cerent. Itaque terminata eſt deliberatio
ab magiſtratu, non alere Homerum,
placuitque id fere cætero ſenatui. Acce-
dens autem præfectus & adſidens ipſi
enarravit contrarias petitioni ejus ſen-
tentias & conſulta ſenatus: utque audiit,
his verſibus calamitatem ſuam deplora-
bat,

Hei mihi quam fatum dat Juppiter almus iniquum.
Infanti mihi lac veneranda ex ubere matris
Præbuit, Æolica Smyrna, quam Martia quondam
Gens Phriconitis, certamine fortis equeſtri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Iovis proles mecum hinc digreſſa volebat
Carminibus celebrare urbem, quam nomine dicunt
Cymam, quoſque viros intra ſua mœnia claudit.
Illi audire ſacra ſpreverunt carmina vocis.
Sed quicunque mihi cladem exitiumque paravit,
Non impune feret læva quod mente volutat.
At mihi quam dederint naſcenti numina ſortem,
Ægro animo quamvis, certum eſt perferre patique.
Sed jam per ſacra veſtigia ponere Cymæ
Compita non ſuadet mihi mens, potiuſque remota
Inque peregrina ſedem mihi quærere terra.

Cyma deinde abiens Phocæam conten- 15
dit, imprecans interim Cymæis, ne-
quis unquam inſignis poeta in illa regio-
ne exiſteret qui Cymæos celebraret.
Phocææ autem eodem modo victum
paravit, in conventiculis paſſim carmi-
na ſua oſtentans & conſidens. Erat au-
tem eo tempore in illa Theſtorides qui-
dam, qui pueros litteras docebat, ho-
mo fidei parum probatæ. Hic conſide-
rata Homeri poëſi, hujuſmodi verbis
cum compellavit, paratum ſe inquiens
& miniſtrare ei, & victum ſuppeditare,
ſi carmina quæ meditatus eſſet, deſcri-
bere

bere pateretur, & alia ſubinde faciens,
16 ad ſe deferret. Homerus, jam miniſterii alicujus atque adeo neceſſariorum indigens, recipiendam hanc condicionem putavit: commoratuſque apud Theſtoridem, minorem illam facit Iliadem, cujus initium eſt,

Trojam & Dardaniam canto, quæ matter equorum,
Quæ Danais Mavorte ſatis mala plurima vexit.

Phocaidem quoque quam vocant, Phocæenſes apud ſe conditam ab Homero ajunt. Iam vero Theſtorides, ubi Phocaidem atque alia omnia ab Homero communicata deſcripſiſſet, conſtituit è Phocæa diſcedere, Homerique poëſin pro ſua venditare. Unde factum, ut quum Homeri non perinde curam haberet, ille ad Theſtoridem hujuſmodi ſit uſus diſticho,

Theſtoride, ex multis, mortalibus abdita quæ ſunt,
Mens habet in primis cæcos humana receſſus.

Theſtorides igitur ex Phocæa Chium conceſſit: ubi erecto ludo, carmina illa pro ſuis evulgans, egregiam ſimul laudem ſibi paravit & fructum. Porro Homerus iterum priſtino more vivere pergebat apud Phocæenſes, è poëſi victum
17 habens. Tempore deinde non multo, viri aliquot è Chio eorum periti Phocæam veniunt; & audientes Homeri carmina quæ antea ſæpius in Chio à Theſtoride audierant, indicabant in Chio hæc ipſa à quodam ludimagiſtro pro ſuis cum magno fructu oſtentari. Homerus intelligens continuo Theſtoridem eſſe, toto ſtudio properabat in Chium tranſmittere. Et quum portum adiiſſet, neque offendiſſet navem quæ illuc trajiceret, eſſent autem qui ob ligna in Erythræam ſolvere pararent, belle convenire videbatur, ſi per Erythræam iter faceret. Accedens igitur nautas, oravit ut comitem ſe navigationis reciperent, multis blandiſque uſus verbis, quibus quod deſideraret perſuaderet. Nautæ admittentes hominis preces, juſſerunt navem eum conſcendere. Quo impetrato Homerus confidens in navi, his verſibus nautis bene precatur,

Audi qui pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, ſpatioſaque culta Heliconis:

Da

ἄλλα ποιῶν, πρὸς ἑωϋτὸν ἀναφέρειν αἰεί. Τῷ δ' Ὁμήρῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν [a] τῶν ἀναγκαίων καὶ θεραπείης. Διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ, ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή,

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον [b] Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος·

καὶ τὴν καλεομένην Φωκαΐδα, ἥν φασιν οἱ Φωκαεῖς Ὅμηρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι. ἐπεὶ δὲ τήν τε Φωκαΐδα καὶ τἄλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὁμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διενοήθη ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάσσεσθαι, τὴν ποίησιν θέλων τοῦ Ὁμήρου ἐξιδιώσασθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε τὸν Ὅμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε,

Θεστορίδη, θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
Οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ τὴν διδασκαλίην [c] κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος ὡς ἑωϋτοῦ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὅμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διῃτᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι [d] ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὁμήρου ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδεω, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τὶς ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος, κάρτα πολλὸν ἔπαινον ἔχει [e]. ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον, ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίαν τινὲς ἐπὶ ξύλα παρεσκευάζοντο πλεῖν. καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὁμήρῳ δι' Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἐδέετο παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε καὶ προσαγωγὰ [f] λέγων οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν· καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὅμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτούς, ἐσέβη· καὶ ἐπεὶ ἕζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Κλῦθι Ποσείδαον μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
Εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.

Δὸς

a Pal. γὰρ εἶναι. b Pal. πολλ' ἔπαθον. c Pal. καὶ διδασκαλίην. d Pal. ἔμποροι. e Sic cum Pal. etiam MS. Ox. vulgo πολλὸν ἔχει ſubſtantivo omiſſo. f Sic MS. Ox. vulgo πολλά τε προσαγωγά.

Δὸς δὲ χρόνον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
Ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
Δὸς δ' ἐς ὑπωρείαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
Αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
Φῶτά τε τισαίμην, ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας
Ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τράπεζαν.

Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὴν αὐλὴν[a] ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποιήσατο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. πορευόμενος δὲ Ὅμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης, τραχείης καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα[b],

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔοχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ' εἷς ἐχολώθης.

ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καί τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ, καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἔνθα τῶν ἁλιέων τὰ πλοῖα ὁρμίζεται. καί πως ἐντυγχάνει μέλλουσί τισι διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον. οἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα,

Ναῦται ποντοπόροι στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
Πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
Δεινὴ γὰρ μέτοπις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη, ἐναντίου ἀνέμου γενομένου, παλινδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν ἀνηγάγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον

a Pal. αὖλιν. b Sic uterque MSS.

Da precor his nautis reditum, ventoſque ſecundos,
Qui mihi ſunt comites placidi, naviſque magiſtri:
At mihi da miſero ſacram contingere terram,
Aerius qua parte Mimas ad ſidera ſurgit,
Inde hominis juſti me fac ſuccedere tectis,
Ulciſcique virum qui me improbitate fefellit,
Læſit & hoſpitii ſacra jura Jovemque benignum.

Ubi autem ſecundo vento Erythræam appuliſſent, Homerus in navi diverſatus eſt. poſtero autem die rogavit, ut nautarum aliquis ad urbem eum duceret. Illi unum è ſuis ſimul miſerunt. Quumque jam pergendo ad Erythræam appropinquaſſet, quæ eſt aſpera atque montoſa, in hæc prorupit carmina, 18

O ſacra multorum largitrix terra bonorum,
Quàm tu plana aliis & parte æqualis ab omni;
Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Ingreſſus deinde Erythræorum urbem, percontatur de navigatione verſus Chium. Et quum forte quidam occurriſſet ſalutaturus, qui eum in Phocæa viderat, ab hoc contendit ut ſecum diſpiceret ſicubi navis eſſet qua in Chium tranſmitteret. Et quum in portu nullum eſ- 19
ſet trajecticium navigium, ille Homerum ad eum locum ducit, ubi piſcatoriæ naviculæ ſtationem habebant. Et forte fortuna incidit in quoſdam in Chium trajecturos. Hos adiens ille qui ducebat eum, precatus eſt ut Homerum acciperent. Verum illi nulla ratione ejus habita ſolverunt. Homerus autem hæc cecinit carmina,

Inſidi nautæ, gens diris triſtior ipſis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Acriter a vobis Jovis hoſpitis ara colatur.
Triſtis enim vultus Jovis eſt, pœnaque parata,
His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera cura.

At vero in altum jam provectis contigit, ut adverſo vento rapti, eodem unde ſolverant recurrerent, ubi etiamdum Homerum

merum in litoris crepidine confidentem offenderunt. qui cognito navis recurſu, hunc in modum eos alloquitur, *Vos, ô peregrini, ventus adverſus excepit; ſed me nunc quoque admittite, & ſecunda vobis navigatio erit.* Piſcatores autem, pœnitentia ducti quod prius hominem non receperant, teſtatique ſe non relicturos eum ſi velit ſimul navigare, jubent
20 navem conſcendere. Recepto Homero vela faciunt, & iter peragunt. Quibus ad ſua opera digreſſis, Homerus in litore ea nocte manſit. Ubi diluxit, itineri ſe accingens oberranſque, ad eum locum pervenit qui appellatur Pinus: illicque quieſcenti per noctem pini fructus eſt illapſus, quem aliqui στρόβιλον, alii κῶνον appellant. Homerus autem hos cecinit verſus,

Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam fovet umbroſis felix in collibus Idæ:
Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures,
His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes.

Eo enim tempore Cymæi Cebrenia ad Idam montem ædificare parabant, unde
21 ferrum effoditur. Ceterum illinc abiens Homerus, vocem caprarum ibidem paſcentium ſequutus, in canes incidit: qui quum adlatrarent, vociferabatur. Quod audiens Glaucus (id enim erat caprario nomen) accurrit feſtinanter, revocatoſque canes, ab Homero excuſſit. Atque ubi diu admiratus fuiſſet, quod nimirum cæcus exiſtens ſolus eo locorum perveniſſet & quid vellet, tandem accedens rogabat quiſnam eſſet quibuſque modis ad inhabitata illa & non calcata loca diverti ſſet, & cujus rei indigens. Homerus, omnem ſuam calamitatem commemorans, ad commiſerationem Glaucum pertraxit. ſiquidem homo erat (ut apparet) cordatus. Excipiens igitur Homerum, ad ſuum deduxit tugurium, incenſoque igne cœnam inſtruxit: qua ap-
22 poſita juſſit cœnare hoſpitem. At vero quum canes à cibo abſtinentes non ceſſarent ſuo more cœnitantem adlatrare, Homerus Glaucum his verſibus alloquitur

Glauce precor, paucis me audi, pareque monenti:
Præ foribus ſtabuli canibus ſua fercula primum

Fac

μηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. μαθὼν δὲ αὐτοὺς παλινδρομηκότας, ἔλεξε τάδε, «Ὑμᾶς ὦ ξένοι ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος «γινόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται. οἱ δ' ἁλιεῖς, ἐν μεταμελίῃ γινόμενοι ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἴποντες ὅτι οὐ καταλιμπάνουσιν ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν, ἐκέλευον ἐσβαίνειν· καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς. Οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν· ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέραν προϊόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκετο εἰς τὸ χωρίον ὃ Πίτυς καλεῖται. κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι σρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τὰ ἔπη[b] τάδε,

Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης,
Ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσσεται, εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

τὰ δὲ Κεβρήνια τοῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἴδῃ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος. Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὅμηρος ἐπορεύετο κατὰ φωνήν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς, (ἦν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας) ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τούς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου. ἐπὶ πολλὸν δὲ χρόνον ἐν θαύματι ἦν, ὅκως τυφλὸς ὤν, μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιούτους χώρους, καὶ ὅ, τι θέλων· προσελθών τέ μιν ἱστόρεεν ὅστις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπους ἀοικήτους καὶ ἀστιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος εἴη. ὁ δὲ Ὅμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο. ἦν γὰρ, ὡς ἔοικεν, οὐδ' ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν σταθμόν· πῦρ τε ἀνακαύσας[c], δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθεὶς, δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων καὶ ὑλακτεόντων δειπνοῦντα, καθάπερ εἰώθεσαν, λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε,

Γλαῦκε πέπων, ἐπιών τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι

Δοῦναι·

a Pal. μεταμελείῃ. b Pal. ἔπεα. c Sic MS. Ox, vulgo πῦρ δὲ ἀνακαύσας.

Δοῦναι. ὡς γὰρ ἄμεινον· ὃ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει

Ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἥσθη τῇ παραινέσει, καὶ ἐν θαύματι εἶχεν αὐτόν. δειπνήσαντες δὲ, διὰ λόγων εἱστιῶντο. ἀπηγεομένου δὲ Ὁμήρου τήν τε πλάνην τὴν ἑωυτοῦ καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἐκπεπληγμένος ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκούων[a]. καὶ τότε μὲν, ἐπεὶ ὥρη κοίτου ἦν, ἀνεπαύετο[b]. Τῇ δ' ὑστεραίῃ διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι, σημανέων τὰ περὶ Ὁμήρου. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἶγας, τὸν Ὅμηρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτὸν, ὅτι διὰ ταχέων πορεύσεται. καταβὰς δὲ ἐς Βολισσὸν, (ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) καὶ συγγενόμενος τῷ δεσπότῃ, ἀπηγέετο ὑπὲρ Ὁμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περί τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξιος, ἐν θαύματι ποιεύμενος· ἠρώτα τε[c] ὅ, τι χρὴ ποιέειν περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαύκου ὡς ἄφρονος ἐόντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ ἐκέλευσε[d] πορεύεσθαι τοῦτον· οὕτω γὰρ εὖ πρήξειν· ὁ δὲ Ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος, εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον· ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν. ὁ δὲ ἐποίησε ταῦτα· καὶ τοὺς Κέρκωπας, καὶ Βατραχομυομαχίαν, καὶ ἐπικιχλίδας, καὶ τἄλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὁμήρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ. ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἤδη ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει. καὶ ὁ μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα, ᾤχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου. Χρόνου δὲ προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεῦσαι αὐτὸν εἰς τὴν Χίον, ἀπίκετο εἰς τὴν πόλιν· καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα. καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θαυμασταὶ αὐτοῦ καθειστήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν, γυναῖκα ἔγημεν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε,

Fac tradas: nam ſic melius, cuſtodibus illis,

Nec fera nec fures venient ad ſepta doloſi.

Hæc audiens Glaucus, lætatus eſt admonitione illa, habuitque hominem in admiratione. Cœnati autem, ultro citroque habitis ſermonibus oblectabantur. Nam quum Homerus errorem ſuum, civitateſque quas adiiſſet, commemoraret, Glaucus hæc audiens ſtupebat: Et tunc quidem, quia cubandi tempus erat, quieti ſe dabat. Poſtero die Glau- 23 cus cogitavit ad herum ſuum proficiſci, ad hæc de Homero indicanda. Proinde commiſſis conſervo capris paſcendis, Homerum intra tecta reliquit, promittens ſe quam feſtinantiſſime iturum. Deſcendens autem ad Boliſſum (erat vicinum huic loco) herumque ſuum adiens, narravit de Homero, quemadmodum res ſe habebat; deque ejus adventu, quem pro miraculo duceret: demum rogat quid facere in eo conveniat. Herus parum delectatus hoc nuncio, cœpit cum Glauco ut ſtupido expoſtulare, qui quoſlibet mutilos reciperet aleretque; tamen præcepit ut hoſpitem ad ſe perduceret. Glaucus vero ad Homerum reverſus nar- 24 ravit, juſſitque ſequi ſe in urbem. fore enim hæc ei ad felicem fortunæ ſucceſſum. Quibus non gravatim aſſentiens Homerus, caprarium ſequitur. Hic Chius colloquutus cum Homero reperit hominem eſſe politum & multorum peritum, cœpit ſuadere ei ut apud ſe commoraretur, liberorumque quos habebat adoleſcentes, formandorum curam ſuſciperet. Ille accepta conditione, pueros ſibi creditos erudivit. Interim Cercopas, Batrachomyomachiam, Epicichlidas, & alia omnia quæcunque juvenilia ludicra Homeri extant, apud Chium illum condidit in Boliſſo; ita ut ex poëſi cœperit per urbem inclareſcere. Jam vero Theſtorides, utprimum intellexit Homerum adeſſe, navigans è Chio fugam capeſſebat. Deinde progreſſu temporis impetrata ab hero Chium viſendi copia, urbem adiit, ludumque illic inſtituens, pueros carmina docebat. Id quum magna dexteritate Chiis facere videretur, etiam multos ſibi admiratores conciliavit. Hinc igitur victum parans copioſum, uxorem duxit, è qua duas ſuſcepit filias, quarum una deceſſit innupta,

a Pal. ἱστορέων. b Pal. ἀνέπαυε. c Pal. ποῖ ὑπάρχων· ἠρώτα τε. d Pal. ὑπάγειν.

26 nupta, alteram viro Chio elocavit. Enimvero hic poëſin excolens, gratiam reddidit, quam habuit; & primum quidem Mentori Ithacenſi, in Odyſſea, ut qui laborantem ex oculis impenſe curaviſſet in Ithaca, ejus nomine poëſi ſuæ inſerto, quem Ulyſſis dicit eſſe ſocium: cujus fidei Ulyſſes, Trojam navigans, domum familiamque crediderit, tanquam Ithacenſium præſtantiſſimo atque æquiſſimo. Sæpe etiam aliis poëmatis locis eundem laudibus vehit, ſiquidem Minervam quoties in ſermonem cum aliquo venit, Mentori tradit aſſimulatam. Ad hæc Phemio præceptori ſuo gratiam eruditionis ſimul & nutricationis in Odyſſea retulit, præcipue in his verſibus,

Phemius at cunctis præſtantior arte canendi
Inſignem citharam, dederat quam præco, tenebat.

Et rurſum,

Fundere & hanc pulſans modulamina dulcia cœpit.

Meminit & naucleri, in cujus comitatu circumnavigans, urbes locaque plurima perluſtravit. Huic nomen erat Mentæ; cujus meminit his verſibus,

Anchialo Mentes forti genitore creatus,
Imperito Taphiis, quibus eſt ars nautica cordi.

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, qui venientem ad ſutrinam apud Novum murum hoſpitio excepiſſet. Hunc enim Iliadi inſerſit his verſibus,

Comminus acceſſit clypeo ſeptemplice tutus
Aiax: huic clypeum turris fabricarat ad inſtar
Urbe in Hyle Tychius: non ſutor doctior alter.

27 A poëſi vero hac inclareſcit Homerus
circa Ioniam; jam & in ipſam uſque
Græciam de eodem ſermo perferebatur.
Et quum habitaret in Chio multis viſitatum
venientibus, eruditionis exiſtimatione
augeſcens; inciderunt qui ſuaderent
ut in Græciam ſe transferret. Quod
conſilium admittens, impenſe cupiebat
28 illuc demigrare. Commodumque intelligens
Argos multis egregiiſque elogiis
celebratum, Athenas non item, poëſi
ſuæ inſerit, in majori quidem Iliade hos
verſus, quibus Erechtheum magnifice
laudibus vehit, in navium catalogo,

Or-

λεύτησε, τὴν δὲ συνῴκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει, ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσήλευσεν [a] ἐκτενῶς, τοὔνομα αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποίησιν, Ὀδυσσέως τε ἑταῖρον φὰς εἶναι· ποιήσας, Ὀδυσσέα, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον, ἐόντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ. πολλαχῆ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτὸν, τὴν Ἀθηνᾶν, ὁπότε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ Μέντορι εἰκέλην ποιεῖ. ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτοῦ διδασκάλῳ τροφεῖα καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ [b], μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι,

Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
Φημίῳ, ὅστις πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας ἀείδων.

καὶ πάλιν,

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσεν, καὶ εἶδε πόλιάς τε πολλὰς καὶ χώρας, (ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης) ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε,

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει, προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε,

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον· ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.

Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ Ὅμηρος περί τε τὴν Ἰωνίαν, καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται· καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικνεομένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι· ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι. Κατανοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὔ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, Ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ, τὰ ἔπεα τάδε,

a Pal. ἐνοσήλευσεν. b Pal. Ὀδυσσείῃ.

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.

καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη ἄριστος τάξαι πεζὸν στρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε,

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Αἴαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμινίους ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε,

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσείην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῷ μάλιστα,

Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας·
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.

Ἐμποιήσας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιέεσθαι τὸν πλοῦν, προσίσχει τῇ Σάμῳ. ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια· καί τις τῶν Σαμίων ἰδὼν τὸν Ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς φράτορας διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιεύμενος αὐτόν. οἱ δὲ φράτρες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὁμήρῳ, ἔλεξεν, „Ὦ ξένε, Ἀπατούρια ἀγούσης τῆς πόλιος, κα„λοῦσί σε οἱ φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτάσοντα. ὁ δὲ Ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσειν, καὶ ἤει μετὰ τοῦ καλέσαντος. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ Κουροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτὸν, δυσχεράνασα „τῇ ὄψει, Ἄνερ ἀπὸ τῶν ἱερῶν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἐς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν, καὶ ἤρετο τὸν ἄγοντα τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ θύεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο ὅτι γυνὴ εἴη Κουροτρόφῳ θύουσα. ὁ δὲ, ἀκούσας, λέγει τάδε τὰ ἔπεα,

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα

Τῶν

a Pal. ποιήσας.

Ortum ab Erechtheo populum: nutriverat illum
Pallas Erechtheum, tellus quem vaſta crearat.

Meneſtheum etiam, ducem Athenienſium, tradit in exercitu tam pedeſtri quam equeſtri ordinando peritiſſimum; idque his carminibus,

Hos tunc ducebat patria virtute Meneſtheus
Maximus: huic nemo poterat certare regendo,
Aut etiam ornandis vel equis, vel in arcta locandis
Agmina militibus.

Ajacem vero Telamonium ipſoſque Salaminios Athenienſibus in navium nomenclatore annumeravit, ſic ſcribens,

Bis ſex è Salamine rates Telamonius Ajax
Egit, & adduxit ſtatuens in litore juxta Cecropias naves.

Poſtremo in Odyſſea Minervam, poſtquam cum Ulyſſe in colloquium venerit, ad Athenienſium urbem, quam præcipue colebat, conceſſiſſe fingit.

Ad Marathona dehinc & magnas venit Athenas,
Tectaque Erechthei ſubiit.

His ubi complevit ſuam poëſin, & ap- 29
ta omnia compoſuit, animo in Græciam
trajiciendi, Samum appulit: contigitque ſorte ut eodem tempore Samii Apaturia feſtum agerent. Hic Samius quidam agnito Homero (utpote quem jam ante in Chio vidiſſet) tribules ſuos adiens, indicavit ejus adventum cum multa hominis celebratione. Tribules vero jubebant adduci eum. Conveniens igitur Homerum Samius, Quandoquidem, inquit, hoſpes, Apaturiorum feſtum agit civitas, invitant te noſtri tribules ad idem feſtum concelebrandum. Homerus adfuturum ſe affirmans, comitatur invitan-
tem. Illuc pergens, in mulieres impe- 30
git quæ Curotropho ſacra in trivio faciebant. Sacrifica occurſantis aſpectu indignata, exclamat, Vir, inquiens, faceſſas à ſacris. Homerus dictum illud in animo volvens, rogabat quiſnam eſſet qui loqueretur, & cui deo ſacrificaretur. Dux ejus indicavit mulierem eſſe, quæ Curotropho ſacrificaret. Quod audiens Homerus, hæc carmina protulit,

Dive preces audito meas, mulierque facessis

Aver-

Averſata torum juvenili ætate vigentum,
Cunorum veterumque ſenum capiatur amore,
Eſt ætas effœta quibus, ſed prompta voluntas.

31 Ubi vero ad tribulium collegium acceſſit Homerus, jamque in limine conclavis, in quo epulabantur, conſtitit, aliqui narrant jam tum illic ardente igne poëtam cecinisse, alii poſtea eos accendiſſe, quàm carmina iſta cecinisset,

Ut patris, nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant, ſic æquora naves,
Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in ſolio decorat fora la.a ſedentum:
At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Ingreſſus autem & accumbens, cum tribulibus epulo fruens, in magno honore admirationeque eſt habitus, ibidemque
32 ea nocte cubile ſibi paravit. Craſtino die conſpicantes eum abeuntem figuli quidam in furno tenuiorem tegulam coquentes, quum intellexiſſent hominem eſſe eruditum, ad ſe vocantes juſſerunt canere, pollicentes eum tegulas, tum quidquid aliud haberent, ſe illi daturos. Homerus hæc illis cecinit carmina quæ vocantur Caminus, id eſt fornax.

Si mihi mercedem dabitis figuli, iſta canemus.
Huc ades o Pallas, dextraque foveto caminum,
Pulchre ut dureſcant calices, & mollia cuncta
Siccenturque probe, & figulis lucra magna reportent,
Vendita perque forum multa, & per compita, multa.
Sic illis quæſtus creſcat, prudentia nobis.
At ſi depoſito juvat irridere pudore,
Huc precor ut peſtes veniant quæcunque per orbem
Graſſantur, fundant & in hunc mala cuncta caminum.
Irruat huc Smaragus, gravis Asbetus, atque Sabactes:
Contere tu Pallas flammamque & vaſa camini,
Ille licet rapido multum nunc ferveat æſtu.

In-

Τὴν δὲ νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνὴν,
Ἡ δ᾽ ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλύνεται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρητρίην, καὶ τοῦ οἴκου ἔνθα δὴ ἐδαίνυντο, ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι, καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δέ φασι τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν,

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ, πόληος·
Ἵπποι δ᾽ ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
Χρήματα δ᾽ αὔξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ᾽ ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι.
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

εἰσελθὼν δὲ, καὶ κατακλιθεὶς* ἐδαίνυτο μετὰ τῶν φρατόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θαύματι εἶχον· καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο Ὅμηρος. Τῇ δὲ εἰσαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινὲς, κάμινον ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτὸν, πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἔχωσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἀείδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται κάμινος,

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, ἀείσω, ὦ κεραμῆες.
Δεῦρ᾽ ἄγ᾽ Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου·
Εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μαλ᾽ ἱερά·
Φρυχθῆναί τε καλῶς καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ᾽ ἀγυιαῖς,
Πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι.
Ἢν δ᾽ ἐπ᾽ ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε᾽ ἄρησθε,
Συγκαλέω δ᾽ ἤπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,
Σύντριβ᾽ ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ Ἄσβετον, ἠδὲ Σαβάκτην,

Ὠμό-

*Sic MS. Ox, vulgo δὲ, κατακλιθείς.

Ὠμοδαμόν θ' ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ πορίζει.
Πέρθε πυραίθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἱππείη βρύχει, βρύχοι δὲ κάμινος,
Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ ἠελίου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους·
Οἵ θ' Ἡρακλείους χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο,
Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμινος.
Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὁρῴατο ἔργα πονηρά.
Γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
Ὃς δέ χ' ὑπερκύψει, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη· ὡς πάντες ἐπίσταιντ' αἴσιμα ῥέζειν.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νουμηνίαις προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάμβανέ τι, ἀείδων τὰ ἔπεα τάδε ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη, (ὡδήγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαρῆσαν ἀεὶ τῶν παίδων τινὲς τῶν ἐγχωρίων)

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει, ὄλβιος αἰεί.
Αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μάζα.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεταί ὔμμιν·
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' ἱστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
Νεῦμαί τοι, νεῦμαι, ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.

Ἕστηκ'

Inſuper Omodamus feriatque & damna det arti.
Omnia miſceto, fornacem, vaſa, domumque,
Ut fragor immenſus fiat, figulique tremiſcant:
Non ſecus ac mala crepitu clauduntur equina,
Sic ſubita fornax crepitetque cadatque ruina,
Inque lutum redeant calices & vaſa minuta.
Huc quoque Solis ades nata, incantare perita,
Inque ipſos & opus tua noxia ſparge venena.
Huc ducat longe Centauros agmine Chiron:
Quique manu Herculea cecidere ſuperque fuerunt,
Illi contundant opus omne, ipſumque caminum
In nihilum penitus redigant. figuli iſta videntes
Plorent, & lacrymis ſpectent ingentia damna.
Improbitatis ego ſpectabo hæc præmia lætus.
Denique qui pronus fornacem reſpicit, illi
Flamma vorax faciem circa penituſque perurat.
Sic ſcelus agnoſcent omnes, atque inde cavebunt.

At vero in Samo hybernans, calendis 33
beatiorum ædes adiens aliquid accipiebat, canens hæc carmina, quæ Eireſione, hoc eſt, ramalia, vocantur: ducente eum ſemper & comitante aliquot puerorum indigenarum choro,

Venimus ad magnas ædes civemque potentem,
Cujus divitiis reſonat domus atque redundat.
Vos aditum præbete fores: feliciter intrent
Divitiæ, & requies hilaris, Chariteſque ſequantur:
Vaſa opibus tumeant, nihil hic videatur inane:
Sintque laborata Cereris repleta caniſtra.
Excelſo curru nurus hic portetur, & ipſam
Veloci curſu revehant ad limina muli.
Hæc premat electrum pedibus, telaſque laboret.
Aſt ego vos repetam, repetam (mihi crede) quotannis,

Non

Non ſecus atque redit ſub tectum garrula Progne.
Aſſumus in porta: ſeu munera ferre placebit,
Seu nihil, eſt tamen hinc abeundi certa voluntas.
Non etenim hic habitare diu nec adeſſe paramus.

Atque hæc carmina poſtea in Samo diu
à pueris decantabantur, quoties in A-
34 pollinis feſto ſtipem colligebant. In-
eunte deinde vere moliebatur Homerus
è Samo Athenas navigare: ſolvenſque
una cum nonnullis incolarum, ad Ion
appulit; ubi ſtationem non in urbe, ſed
in litore habebant. Hic contigit Home-
rum graviter ægrotare: egreſſus igitur
è navi, in crepidine litoris jacebat inva-
lidus. Quumque diutius illic ob navi-
gandi difficultatem remorarentur, ſub-
inde quidam deſcendentes ex urbe Ho-
mero vacabant, cumque audientes, re-
35 verenter obſervabant. Jam vero nautis
& aliquot è civitate illic apud Homerum
conſidentibus, forte pueri piſcatores eo
appulerunt: qui è navicula egreſſi, hæc
illis verba fecerunt, Agite hoſpites, au-
dite nos, numquid ea quæ vobis propo-
nemus explicabitis? Ibi è præſentibus
quidam jubebat proloqui. Illi, Nos, in-
quiunt, quæcunque cepimus, reliqui-
mus: quæ vero non cepimus, nobiſcum
portamus. Et quum nemo ex præſenti-
bus interpretari dicta poſſet, pueri ex-
plicabant: ſignificantes nimirum, ſe,
quum piſcium nihil capere poſſent, de-
ſidentes in ſicco, pediculos venari ten-
taviſſe; & horum quotquot cepiſſent
reliquiſſe, quos autem nequiverunt, do-
mos retuliſſe. Quæ audiens Homerus,
hæc dixit carmina,

Hi vos, o pueri, tales genuere parentes,
Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.

36 Ex hac autem infirmitate extremum diem clauſit Homerus in Io, non (ut arbitrantur aliqui) ænigmatis perplexitate enectus, ſed morbo. Extinctus vero in Io Homerus, à comitibus ſuis atque civibus qui in colloquio cum eo fuerant, in litore ibidem ſepultus eſt. Cujus ſepulcro multo poſt tempore Ietæ, ubi poëſis ejus jam publicata ab omnibus celebrabatur, hujuſmodi inciderunt carmen elegiacum; neque eſt Homeri:

Con-

Ἕστηκ᾽ ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέντοι [a] δώσεις, εἰ δὲ μὴ,
Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδε ἤλθομεν.

ᾔδετο δὲ τάδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πλείω χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων, ὅτι ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων, ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πλοῦν τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβὰς δὲ ἐκ [b] τοῦ πλοίου, ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὁρμούντων αὐτῶν δι᾽ ἀπλοΐην, καταβαίνοντες αἰεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, καὶ ἐν θαύματι εἶχον αὐτὸν, ἀκούοντες αὐτοῦ. Τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἁλιῆες τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκατίου, προσελθόντες αὐτοῖς τάδε εἶπον, Ἄγετε ὦ ξένοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι ἅσσ᾽ ἂν ὑμῖν εἴπωμεν. καί τις τῶν παρεόντων ἐκέλευε λέγειν· οἱ δὲ εἶπαν, Ἡμεῖς ἅσσα εἵλομεν, κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἵλομεν, φέρομεν. οἱ δέ φασιν μέτρῳ εἰπεῖν αὐτοὺς,

Ἅσσ᾽ ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ᾽ οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα.

οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες, ὅτι ἁλιεύοντες οὐδὲν ἐδυνάσαντο ἑλεῖν· καθήμενοι δὲ ἐν γῇ, ἐφθειρίζοντο. καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. ὁ δὲ Ὅμηρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε,

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ᾽ ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ῥηθὲν (ὡς οἴονταί τινες) ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ, αὐτοῦ ἐπ᾽ ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων καὶ τῶν πολιτέων [c] ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐγένοντο [d] αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἤδη ἥ τε ποίησις ἐξεπεπτώκεε, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὁμήρου ἐστίν.

a Pal. μέντι. b Pal. σχοίν. c Pal. πολιητέων. d Pal. ἐγεγόνεσαν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει [a],
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεὺς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικοῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιοῦντα ἐς τὴν ποίησιν, ἤτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιέειν, ἢ τὰ ἑωυτοῦ, πάτρια ἐόντα. ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων ἀκούοντες κρινέετε. ἱεροποιΐην γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἢ τῇ ἑωυτοῦ πατρίδι [b] προσήκουσαν. λέγει γὰρ ὧδε,

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, ἢ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται· μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν ὅτι Αἰολεὺς ὢν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο,

Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν. καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος καὶ τελευτῆς καὶ βίου δεδήλωταί μοι. Περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὁμήρου, ἐκ τῶνδ' ἄν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον οὖσα ἄπολις. μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι Κύμη ἡ Αἰολιῶτις καὶ Φρικῶτις καλεομένη ᾠκίσθη. μετὰ δὲ Κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ Κυμαίων κα-

Condit humus caput hoc ſacrum, qui verſibus arma
Ferta divinis heroum ornavit, Homerum.

Porro quod Æolenſis fuerit Homerus, 37
& non Ion, neque Dorienſis, partim è jam dictis perſpicuum eſſe poterit, partim etiam his conjecturis deprehenditur. Siquidem poëtam tantum, qui aliqua ex hominum moribus in ſuam poëſin transferre ſtuduerit, par eſt aut laudatiſſimos exeogitaſſe, aut ſuos, quos patrios habebat, commemoraſſe. Jam vero ipſi carmina ejus audientes, indidem pronunciabitis. nam ſacrificii ritum probatiſſimum retulit aut ipſe eundem exeogitavit, aut quod cum patriis inſtitutis conveniret. Sic enim inquit,

Protractas jugulant pecudes, & tergora ceſtis
Deripiunt, femorumque tores & crura recidunt,
In parteſque ſecant geminas: tum pinguia ardor
Viſcera nube tegit denſa.

In his verſibus de iliis nulla mentio, quibus in ſacrificiis tamen utebantur ceteri, præter unam Æolicam gentem, quæ ilia non concremabat. Indicat præterea his quoque verſibus, quod Æolenſis exiſtens, ſuæ gentis ritibus uſus ſit,

— tum ſegmina carnium
Ipſe focis multo crepitantibus admovet igni
Cruda ſenex, & vina ſuper nigrantia fundit:
Quem verubus quinis juvenes onerata tenentes
Brachia circumſtant.

Æolenſes enim ſoli inteſtina quinque verubus fixa torrebant, reliqui Græci tribus. etenim πέμπε dicunt Æolenſes pro πέντε, id eſt, quinque. Atque hæc ſane 38
de genere, vita interituque Homeri à nobis relata ſint. Ceterum ætatem Homeri ſiquis diligenter recteque ratiocinetur, ex hiſce facile deprehendet. Nempe ab expeditione, quam Agamemnon & Menelaus in Ilium habuerunt, annis centum poſt atque triginta Leſbus oppidatim habitari cœpit, quum antea nullam prorſus haberet civitatem. Poſt Leſbum habitatam annis viginti Cyme Æolica & Phricotis appellata habitata fuit. Porro à Cyme annis duodeviginti, in Smyrnam Cymæi coloniam deduxerunt:

a Pal. κάλυψεν. b Sic MS. male vulgo ἑωυτοῦ πατρίδα, qui tamen male retinet τῇ.

runt: quo tempore natus fuit Homerus. Ab Homero autem nato anni ſunt ſexcenti vigintiduo ad Xerxis uſque in Græciam trajectum, qui videlicet juncto pontibus Helleſponto cum exercitu ex Aſia in EUropam tranſivit. Ex his igitur tempus illud calculo colligere facile fuerit ei qui prætorum Athenienſium rationem habuerit. Centum autem & ſexaginta octo poſt Trojanum bellum annis extitit Homerus.

κατῳκίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. ἀφ' οὗ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο, ἔτεα ἐστὶν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσιος, ὅτε στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τούτου ῥηιδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων Ἀθήνησι. τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἑξηκονταοκτώ.

ΤΈΛΟΣ

τῶν ἐννέα Μουσῶν Ἡροδότου τοῦ Ἁλικαρνασσῆος, καὶ ἐξηγήσιος τῆς περὶ Ὁμήρου.

APPENDIX AD HERODOTUM, DE LEGIBUS ET INSTITUTIS TAM PERSICIS QUAM ÆGYPTIACIS.

Ut ea ex diverſis auctoribus ab H. STEPHANO *fuit adjecta.*

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΘΩΝ,

ΕΚ ΔΙΑΦΟ'ΡΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕ'ΩΝ.

DE

PERSARUM LEGIBUS ET INSTITUTIS,

EX DIVERSIS HISTORICIS.

Ε'Κ ΤΟΥ͂ ΞΕΝΟΦΩ'ΝΤΟΣ,

Παιδείας Κύρου βιβλίῳ α΄.

ΟΥ̓͂ΤΟΙ γὰρ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελούμενοι. οὐχ ὁμοίως γὰρ ταῖς πλείσταις πόλεσιν ἄρχονται. αἱ μὲν γὰρ πλεῖσται πόλεις, ἀφεῖσαι παιδεύειν ὅπως τις ἐθέλοι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τοὺς πρεσβυτέρους ὅπως ἐθέλουσι διάγειν, [a] ἐπιτάττουσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν, μὴ ἁρπάζειν, μὴ βίᾳ εἰς οἰκίαν παριέναι, μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν

a γρ. ἔπειτα προστάττουσιν.

EX XENOPHONTE,

Pædiæ Cyri libro I.

PRIMA his legibus cura à bono publico videtur initium ſumere. Haud enim incipiunt itidem ut aliæ plurimæ civitates, quæ parentibus permittentes pro voluntate filios educare, & ætate provectioribus pro arbitrio vitam agere, eos jubent non furari, non rapere, non in alienas ædes ingredi vi, non injuſte percutere quemquam, non adulterium patrare, non principis imperium detrectare, re-

reliquaque hujuſmodi eodem pacto. quod ſiquid horum tranſgreſſus quis fuerit, pœnam in eum ſtatuerunt. At Perſarum leges anticipantes, maxime curant ne omnino tales ſint cives ut cujuſquam vel improbitatis vel turpitudinis deſiderio capiantur.

Curant autem illud hoc pacto. Eſt illis forum quod vocatur liberum, ubi & regiæ, & alia ſunt palatia. Hinc & venalia, & circumforanei, & horum clamores atque ineptiæ in alium locum rejecta ſunt, ne horum turba compoſitis eorum moribus qui inſtitutionem adepti ſunt, miſceatur. Eſt autem forum circa palatia diſtributum in partes quatuor, quarum una eſt puerorum, altera puberum, tertia virorum, qui perfectam ætatem jam agunt: quarta vero eorum qui ſunt emeriti. Legeque cautum eſt ut horum ſinguli locis ſuis adſint: pueri, quum primum illuxerit, & eodem modo perfectæ ætatis viri: ſeniores vero, quum per ocium cuique licuerit, exceptis conſtitutis diebus, quibus adſint neceſſe eſt. At adoleſcentes cubant etiam in palatiis cum gymnicis armis: exceptis maritis; qui ne requiruntur quidem, niſi antea adeſſe juſſi fuerint. At neque honeſtum ducitur ſæpius abeſſe. Et præſunt cuique harum partium duodecim principes. nam in duodecim tribus Perſæ diſtributi ſunt. Ii vero pueris præſunt qui ſelecti ex ſenioribus eos videantur redditurí quamoptimos: adoleſcentibus autem, ex abſolutæ ætatis viris illi qui perquam optimos eos exiſtimentur effecturi. At ipſis abſolutæ ætatis viris ii ſunt præfecti, quorum illi inſtitutione cenſeantur quæ conſtituta ſunt & à magiſtratu maximo imperata, maxime præſtituri. Electi etiam ſunt præſides ſeniorum: qui præſunt, quo hi quoque ſuo fungantur officio.

Quæ autem cuique ætati imperantur facienda, enarrabimus, quo dilucidius fiat diligentiamne adhibeant ut cives ſint quamoptimi. Pueri igitur ventitantes ad ſcholas, juſtitiæ diſcendæ dant operam, ajuntque ita illos huic rei ſtudere quemadmodum apud nos qui eunt ad litteras perdiſcendas. Eorum autem magiſtri magnam diei partem conſumunt in eorum diſceptationibus judicandis. Habent enim pueri quoque inter ſeſe, quemadmodum viri, accuſationes & de

θεῖν ἀρχὴν, καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως· ἢν δέ τις τούτων τι παραβαίνῃ, [a] ζημίας αὐτοῖς [b] ἐπέθεσαν. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι, προλαβόντες ἐπιμέλονται ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται ὥστε πονηροῦ τινὸς ἔργου ἢ αἰσχροῦ ἐφίεσθαι.

Ἐπιμέλονται δὲ ὧδε· ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τά τε βασίλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποίηται· ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὤνια, καὶ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον· ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ. διῄρηται δὲ αὕτη ἡ ἀγορὰ ἡ περὶ τὰ ἀρχεῖα ἐς τέτταρα μέρη· τούτων δ᾽ ἔστιν ἓν μὲν παισὶν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. νόμῳ δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων πάρεισιν, οἱ μὲν παῖδες, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες· οἱ δὲ γεραίτεροι, ἡνίκ᾽ ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ· πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι. οἱ δὲ ἔφηβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα, σὺν τοῖς γυμνικοῖς [c] ὅπλοις, πλὴν τῶν γεγαμηκότων, οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦνται, ἢν μὴ προρρηθῇ παρεῖναι· οὔτε πολλάκις ἀπεῖναι καλόν. ἄρχοντες δ᾽ ἐφ᾽ ἑκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσὶ δώδεκα· (δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διῄρηνται) καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν ἐκ τῶν γεραιτέρων ᾑρημένοι εἰσὶν οἳ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἂν ἀποδεικνύναι· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις, ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν οἳ ἂν αὐτοὺς τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας, καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ᾑρημένοι οἳ προστατεύουσιν ὅπως καὶ οὗτοι τὰ καθήκοντα ἀποτελῶσιν.

Ἃ δὲ ἑκάστῃ ἡλικίᾳ προστέτακται ποιεῖν, διηγησόμεθα· ὡς μᾶλλον δῆλον γένηται ᾗ ἐπιμέλονται ὡς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, διάγουσι, μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ᾽ ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλο-

a γρ. ζημίαν. b ἐπετίθεσαν. c γυμνασίοις.

κλοπῆς, καὶ ἁρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ κακολογίας, καὶ ἄλλων οἵων εἰκός. οὓς δ᾽ ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται· κολάζουσι δὲ καὶ οὓς ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντας εὑρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ [a] οὐχ ἥκιστα, ἀχαριστίας· καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δὲ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ, τοὺς ἀχαρίστους, καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. ἕπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἡ ἀναισχυντία. καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών. διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. φέρονται δὲ οἴκοθεν [b] σῖτον μὲν, ἄρτον, ὄψον δὲ, κάρδαμον· πιεῖν δὲ, ἤν τις διψῇ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. μέχρι μὲν δὴ ἓξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν.

Ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. οὗτοι δ᾽ αὖ οἱ ἔφηβοι διάγουσιν ὧδε. δέκα ἔτη ἀφ᾽ οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προείρηται, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης. δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι. παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιστα τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἤν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ. καὶ ὅταν μὲν δέῃ, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίῃ βασιλεὺς ἐπὶ [c] θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς. ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόν-

de furto, & de rapina, & de vi, & de fraude, & de maledicentia, & de aliis criminibus, ut & par eſt. Quos autem norint horum aliquid deliquiſſe, eos plectunt. In illos item animadvertunt quos minus jure accuſantes invenerint. Ac judicia de illo etiam crimine exercent, quod eſt quidem in cauſſa cur homines mutuo ſe odio quammaxime inſectentur, ſed tamen ita ut ne minimum quidem judicium de eo exerceant: nimirum de ingratitudine. ac quemcunque cognorint poſſe referre gratiam, nec referre, in hunc ſeveriſſime animadvertunt: quippe qui arbitrantur, eos qui ſint ingrati, & deos majorem in modum negligere, & parentes, & patriam, & amicos. Ingratitudinem vero potiſſimum impudentia ſequitur. etenim hæc ad omnem turpitudinem maxima eſt dux. Docent etiam pueros temperantiam. ad quam diſcendam eis plurimum conducit quod vident ſenes ipſos toto die temperanter vitam agere. Tradunt præterea iis præcepta parendi magiſtratibus. Multum quoque huic rei conducit, quod ſeniores magno ſtudio parere magiſtratibus intuentur. Eoſdem inſuper docent ut & cibi & potus continentiam ſervent: ad quam illos admodum adjuvat quòd ante oculos habent ſeniores non prius abire ventris implendi gratia, quam præſides permiſerint: quodque non apud matrem veſcuntur pueri, ſed apud magiſtrum, quando præſides ſignificarint: feruntque domo pro cibo panem, pro obſonio naſturtium, ad potum vero, ſiquis ſitiat, capedinem, ut ex flumine aquam hauriant. Ad hæc etiam diſcunt ſagittandi & jaculandi modum. Atque ad ſextum uſque & ſeptimumdecimum ætatis annum hæc agunt pueri.

Dein vero in epheborum numerum exeunt: horum autem epheborum talis eſt vita. Decem enim annos poſtquam pueritiam egreſſi fuerint, cubant, ut antea dictum eſt, ad palatia, idque tum cuſtodiendæ urbis gratia, tum ob temperantiam. Videtur enim huic ætati maxime attentione opus eſſe. Præſtant etiam interdiu maxime præfectis ſuam operam, ſi cui eis uſui ſint pro republica. Et quum oportuerit, manent omnes ad palatia. Quum vero ad venationem rex exierit (id quod perſæpe agit in menſe) educit cuſtodiæ dimidium. Ha-

a γρ. δὲ οὐχ ἥκιστα. vel ἥκιστα neutra partic. præfixa. b σῖτα μεν, ἄρτους. c θήραν, τὰς ἡμισείας φυλακὰς καταλείπει, ποιεῖ οἱ.

Habeant autem exeuntes oportet arcus præter pharetram, in vagina gladiolum leviter eurvatum, aut ſecurim, præterea cratem, & haſtas duas: ut & alteram emittant, & altera, ſi opus fuerit, cominus utantur. Ob hanc autem rem publice dant operam venationi: & rex quemadmodum in bello ſe ducem cis præſtat, & ipſe tum venatur, tum ut alii venentur curam adhibet, quod hæc eis veriſſima videtur meditatio rerum bellicarum. Etenim diluculo aſſuefacit ſurgere, frigoraque & calores tolerare. exercet etiam eos ad itinera & curſus. Neceſſarium etiam eſt ſagitta beſtiam ferire ac jaculo petere, ubicunque occurrerit. Quinetiam animum acui ſæpe neceſſe eſt in venatione, ubi ferox aliqua beſtia contra ſeſe objecerit. Nam & percutere oportet quæ concurrerit, & ab irruente ſibi cavere. Quare haud facile in venatione eorum quicquam abeſſe reperiatur quæ inter bellandum accidunt. Exeuntes autem in venationem, prandium habent, & id quidem largius, ut par eſt, quam pueri, ſed alioqui ſimile. Et donec quidem venantur, non prandent: ſed ſiquid opus fuerit aut feræ ipſius gratia præſtolari, aut alioqui velint tempus terere in venando, hoc prandio pro cœna uſi, rurſum poſtridie venantur ad cœnam uſque & duos hos dies pro uno ſupputant, quod unius diei cibum conſumunt. Hoc autem faciunt conſueſcendi gratia, ut, ſiquid facto opus fuerit etiam in bello, id facere poſſint. Ac illi quidem qui hujus ſunt ætatis, obſonium hoc habent quodcunque venati fuerint: ſin minus, naſturtio veſcuntur. Quod ſiquis eos exiſtimat aut veſci injucunde, quum ſolum naſturtium addunt in panem, aut potu minus ſuavi uti, quum aquam bibunt, reminiſcatur quanta cum voluptate offa paneque veſcatur eſuriens, quamque ſuave ſit bibere aquam ſitienti. At reliquæ tribus domi manent tum alia exercentes quæ pueri didicerunt, tum vero ſagittare & jaculari & de his inter ſe aſſidue certant. Sunt inſuper publica horum certamina præmiaque proponuntur. in qua autem tribu plurimi fuerint peritiſſimi fortiſſimique ac maxime obedientes, horum laudatur à civibus & honoratur non præſens rector duntaxat, verumetiam ille qui eos in pueritia erudivit. Et his domi manentibus ephebis utuntur magiſtratus, ſicubi

ἐξιόντες [a] τόξα παρὰ τὴν φαρέτραν, καὶ ἐν κολεῷ κοπίδα, ἢ σάγαριν· ἔτι δὲ καὶ γέῤῥον, καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφιέναι, τῷ δ', ἂν δέῃ, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ, ἡγεμὼν αὐτοῖς ἐστι, καὶ αὐτός τε θηρᾷ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται ὅπως ἂν [b] θηρῷεν· ὅτι ἀληθεστάτη δοκεῖ αὐτὴ ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι. καὶ γὰρ πρωὶ ἀνίστασθαι ἐθίζει, καὶ ψύχη καὶ θάλπη ἀνέχεσθαι· γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις. ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεῦσαι θηρίον, καὶ ἀκοντίσαι ὅπου ἂν παραπίπτῃ. καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλάκις ἀνάγκη [c] θήγεσθαι ἐν τῇ θήρᾳ, ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιστῆται. παίειν μὲν γὰρ δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον. ὥστε οὐ ῥᾴδιον εὑρεῖν τί ἐν τῇ θήρᾳ ἄπεστι τῶν ἐν πολέμῳ παρόντων. ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν, ἄριστον ἔχοντες πλεῖον μὲν, [d] ὡς τὸ εἰκὸς, τῶν παίδων, τἄλλα δὲ ὅμοιον. καὶ θηρῶντες μὲν, οὐκ ἂν ἀριστήσαιεν· ἢν δέ τι δέῃ θηρίου ἕνεκα ἐπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως [e] βουληθῶσι διατρίψαι περὶ τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες, τὴν ὑστεραίαν αὖ θηρῶσι μέχρι δείπνου. καὶ μίαν ἀμφω ταύτας τὰς ἡμέρας λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σῖτον δαπανῶσι. τοῦτο δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίζεσθαι ἕνεκα· ἵνα καὶ ἐάν τι ἐν πολέμῳ δεήσῃ, δύνωνται τοῦτο ποιεῖν. καὶ ὄψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικοῦτοι ὅ, τι ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μὴ, τὸ κάρδαμον. εἰ δέ τις αὐτοὺς οἴεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνωσιν, ἀναμνησθήτω πῶς μὲν ἡδὺ μᾶζα καὶ ἄρτος πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ διψῶντι πιεῖν. αἱ δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρίβουσι μελετῶσαι τά τε ἄλλα ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον, καὶ ἀκοντίζειν· καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶνες, καὶ ἆθλα προτίθεται. [e] ἐν ᾗ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλεῖστοι ὦσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι καὶ [f] εὐπειστότατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται, καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε. χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαὶ, ἤν τι ἢ φρουρῆσαι

a τε τόξα καὶ παρά. b θηρῷσι. c quidam libri γυθεσθαι, quidam θάλπεσθαι, ſed prius alii multi libri comprobant. d ὡς εἰκός. e διαλείπωσι. e ἐν ᾗ δ' ἂν φυλῇ. f πειστότατοι.

ῥῆσαι δεήσῃ, ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι, ἢ λῃστὰς ὑποδραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι ὅσα ἰσχύος ἢ τάχους ἔργα ἐστί. ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἔφηβοι πράττουσιν.

Ἐπειδὰν δὲ [a] τὰ δέκα ἔτη [b] διατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας. ἀφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθωσι χρόνου ἐκ τῶν ἐφήβων, οὗτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. πρῶτον μέν, ὥσπερ οἱ ἔφηβοι, παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι, ἤν τι δέῃ [c] περὶ τοῦ κοινοῦ ὅσα [d] φρονούντων τε ἤδη ἔργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. ἢν δέ που δέῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται, τὰ δ' ἀγχέμαχα ὅπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷόνπερ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ κοπίδα. καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι.

Ἐπειδὰν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὗτοι πλεῖόν τι ἢ πεντήκοντα ἔτη γεγονότες ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλουμένους. οἱ δ' αὖ γεραίτεροι οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τά τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἱροῦνται. καὶ ἤν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπῃ τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ Φύλαρχοι ἕκαστον, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος· οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκούσαντες ἐκκρίνουσιν. ὁ δὲ ἐκκριθεὶς, ἄτιμος τὸν λοιπὸν βίον διατελεῖ.

Ἵνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι. νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη διὰ τὰ προειρημένα. λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι. τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας, πέμπουσιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, οὐ πέμπουσιν. οἳ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι· τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. οἳ δ' ἂν ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιοῦντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας συναλίζεσθαι, καὶ

ſicubi præſidio opus fuerit, vel maleſici inquirendi, vel ad inſequendos latrones, vel ad alia agenda quæcunque aut virium aut velocitatis ſunt opera. Ab ephebis igitur hæc geruntur.

Sed ubi annos decem abſolverint, excedunt in perfectæ ætatis viros: à quo tempore autem ex ephebis exceſſerint, hi rurſus annos quinque & viginti ita degunt. Principio, quemadmodum ephebi præſto ſunt magiſtratibus, ut, ſiquid pro republica opus fuerit, ſe utantur iis in rebus quas tractant prudentes & adhuc validi. Quod ſi militiæ alicubi danda ſit opera, qui ita ſunt inſtituti, arcubus & haſtis amplius non utuntur, ſed armis quibus cominus pugnatur & thorace circa pectora, & crate, in manu ſiniſtra qualem habentes pinguntur Perſæ: in manu autem dextera machæram aut copida. Et ex hujuſmodi viris magiſtratus omnes conſtituuntur, exceptis puerorum magiſtris.

At poſteaquam annos quinque & viginti complerint, agentes hi ætatis annum aliquanto amplius quam quinquageſimum, tunc egrediuntur in hos qui & ſunt & vocantur ſeniores; hi vero ſeniores non etiam in militiam eunt extra ſolum patrium, ſed manentes domi judicant & publicas omnes cauſſas & privatas. Judicant etiam hi cauſſam mortis, iidemque legunt omnes magiſtratus. Quod ſiquis aut in ephebis aut in viris deliquerit quippiam contra leges, deferunt eum ſinguli tribuni, & ex aliis qui voluerit. Quem ſeniores ubi audierint, ordine movent. At ordine motus degit reliquam vitam cum ignominia.

Verum ut omnis Perſarum reſpub. clarius pateat, repetam paulo altius. nunc enim ob ante dicta declarari queat paucis. Perſæ dicuntur eſſe circiter centum viginti millia hominum. Horum nemo lege excluditur à dignitatibus atque magiſtratibus: ſed licet omnibus Perſis mittere filios ad publicas juſtitiæ ſcholas. Verum qui poſſunt filios ociantes alere, eos mittunt ad ſcholas: quibus vero alendi non eſt facultas, nequaquam mittunt. Qui autem fuerint apud publicos magiſtros inſtituti, licet iis inter ephebos ejus ætatis opera exercere, aliis vero non inſtitutis haud licet. Qui rurſus legitima inter ephebos abſolverint, poſſunt hi inter viros verſari, magiſtratuum-

a Lege aut ſaltem intellige τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις δέκα ἔτη. b τελέσωσιν. c ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ. d σωφρονούντων.

tuumque participes atque honorum fieri. At hi qui pueritiæ atque adoleſcentiæ legitima non obierint, inter viros non admittuntur. At hi rurſus qui inter perfectæ ætatis viros ſine reprehenſione ſe geſſerint, fiunt ex ordine ſeniorum. Et ita ſeniores hi conſtituuntur qui per omne honeſtatis genus vitam egerint. Et hæc eſt vivendi inſtitutio, qua utentes, optimos viros ſe fore exiſtimant. Quin hoc etiam tempore teſtimonium durat tum moderati eorum victus, tum etiam laboribus conjuncti. Nam nunc quoque turpe eſt apud Perſas & ſpuere, & emungi, & flatus videri plenos. Turpe item ducitur ſiquis conſpiciatur quoquam ire aut mejendi, aut cujuſquam hujuſmodi rei gratia. Quæ quidem facere nullo pacto poſſent niſi & victu modico uterentur, & humiditatem per laborem conſumerent, ita ut ea alio quopiam ſecederet. Hæc igitur de Perſis omnibus dicere poſſumus.

καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν· οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ διατελέσωσιν, ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγένωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίνονται. οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραίτεροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ᾗ οἴονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. καὶ νῦν δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτύρια καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐτῶν, καὶ τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν δίαιταν. αἰσχρὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἐστι Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν καὶ τὸ ἀπομύττεσθαι, καὶ τὸ φύσης μεστοὺς φαίνεσθαι. αἰσχρὸν δὲ ἔτι καὶ τὸ ἰόντα που φανερὸν γενέσθαι ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου. ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν εἰ μὴ καὶ διαίτῃ μετρίᾳ ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλισκον, ὥστε ἄλλῃ πῃ ἀποχωρεῖν. ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν.

Vide & locum ex hujus operis libro V, in illis quæ ſequuntur, ea quæ è libro VIII petita ſunt.

Apud eundem, Pædia VIII.

ERGO Cyrus quum talis eſſet, fecit ut in foribus multa eſſet deteriorum modeſtia cedentium melioribus, multus etiam pudor atque modeſtia invicem. Inſuper etiam animadvertiſſes illic neminem neque iraſcentem cum clamore, neque gaudentem riſu contumelioſo: ſed ſi eos vidiſſes, vere eos ad normam honeſtatis vivere dixiſſes. Res igitur hujuſmodi facientes videnteſque degebant in foribus. At bellicæ exercitationis gratia eos ad venationem educebat quibus hæc militaria exercenda exiſtimabat: hanc exercitationem rerum bellicarum eſſe omnino ratus optimam, equeſtris autem veriſſimam. Hæc enim maxime reddit ad equitandum in qubuslibet locis aptos, quod inſequi oporteat feras fugientes: & hæc item reddit maxime habiles ad efficiendum ab equis quodvis opus, quia cupiditate tenentur illas capiundi, & inde etiam honorem affectant. Et hîc etiam maxime familiares aſſuefaciebat ad continentiam, & ad labores, & frigora, & calores, & famem ac ſitim tolerandam. Atque hoc etiam tempore rex ac regis familiares hæc aſſidue faciunt. Quod igi-

Παρὰ τοῦ αὐτοῦ, ἐν τῷ Παιδείας η'.

ΤΟΙΓΑΡΟΥ͂Ν τοιοῦτος ὢν ἐποίησεν ἐπὶ ταῖς θύραις πολλὴν μὲν τῶν χειρόνων εὐταξίαν, ὑπεικόντων τοῖς ἀμείνοσι, πολλὴν δ' αἰδῶ καὶ εὐκοσμίαν πρὸς ἀλλήλους. ἐπέγνως δ' ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ, οὔτε χαίροντα ὑβριστικῷ γέλωτι. ἀλλὰ ἰδὼν ἂν αὐτοὺς ἡγήσω τῷ ὄντι εἰς κάλλος ζῆν. τοιαῦτα μὲν δὴ ποιοῦντες καὶ ὁρῶντες ἐπὶ θύραις διῆγον. τῆς πολεμικῆς δ' ἕνεκα ἀσκήσεως ἐπὶ θήραν ἐξῆγεν[a] οὕσπερ ἀσκεῖν ταῦτα ᾤετο χρῆναι· ταύτην ἡγούμενος καὶ ὅλως ἀρίστην ἄσκησιν πολεμικῶν εἶναι, καὶ ἱππικῆς δὲ ἀληθεστάτην. καὶ γὰρ ἐπόχους ἐν παντοδαποῖς χωρίοις αὕτη μάλιστα ἀποδείκνυσι, διὰ τὸ θηρίοις φεύγουσιν ἐφέπεσθαι· καὶ ἀπὸ τῶν ἵππων ἐνεργοὺς αὕτη μάλιστα ἀπεργάζεται, διὰ τὴν τοῦ λαμβάνειν φιλοτιμίαν, καὶ ἐπιθυμίαν. καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους καὶ ψύχη καὶ θάλπη καὶ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν, ἐνταῦθα μάλιστα προσείθιζε τοὺς κοινῶνας. καὶ νῦν δ' ἔτι βασιλεὺς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ βασιλέα ταῦτα ποιοῦντες διατελοῦσιν. ἐν

a γρ' ἐξίτασθαι,

μὲν οὖν οὐκ ᾤετο προσήκειν οὐδενὶ ἀρχῆς ὅστις μὴ βελτίων εἴη τῶν ἀρχομένων, καὶ τοῖς προειρημένοις πᾶσι δῆλον· καὶ ὅτι οὕτως ἀσκῶν τοὺς περὶ ἑαυτὸν, πολὺ μάλιστα αὐτὸς ἐξεπόνει καὶ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὰς πολεμικὰς τέχνας καὶ τὰς μελέτας. καὶ γὰρ ἐπὶ θήραν τοὺς μὲν ἄλλους ἐξῆγεν, ὁπότε μὴ [a] μένειν ἀνάγκη τις εἴη· αὐτὸς δὲ καὶ ὁπότε ἀνάγκη εἴη, οἴκοι ἐθήρα τὰ ἐν τοῖς παραδείσοις θηρία τρεφόμενα. καὶ οὔτε αὐτός ποτε πρὶν ἱδρῶσαι δεῖπνον ᾑρεῖτο, οὔτε ἵπποις ἀγυμνάστοις σῖτον ἐνέβαλλε. συμπαρεκάλει δὲ καὶ εἰς ταύτην τὴν θήραν τοὺς περὶ αὐτὸν σκηπτούχους. τοιγαροῦν πολὺ μὲν αὐτὸς διέφερεν ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς ἔργοις, πολὺ δὲ οἱ περὶ ἐκεῖνον, διὰ τὴν ἀεὶ μελέτην. παράδειγμα μὲν δὴ τοιόνδε ἑαυτὸν παρείχετο. πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ τῶν ἄλλων οὕστινας μάλιστα ὁρῴη τὰ καλὰ διώκοντας, τούτους καὶ δώροις καὶ ἀρχαῖς καὶ ἕδραις καὶ πάσαις τιμαῖς ἐγέραιρεν. ὥστε πολλὴν πᾶσι φιλοτιμίαν ἐνέβαλλεν ὅπως ἕκαστος ἄριστος φανήσοιτο Κύρῳ.

Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου δοκοῦμεν, ὡς οὐ τούτῳ μόνῳ ἐνόμιζε χρῆναι τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων διαφέρειν τῷ βελτίονας αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ καταγοητεύειν ᾤετο χρῆναι αὐτούς. στολήν τε γοῦν εἵλετο τὴν Μηδικὴν αὐτός τε φορεῖν, καὶ τοὺς κοινῶνας ταύτην ἔπεισεν ἐνδύεσθαι. αὕτη γὰρ αὐτῷ συγκρύπτειν ἐδόκει εἴ τις τι ἐν τῷ σώματι ἐνδεὲς ἔχοι, καὶ καλλίστους καὶ μεγίστους ἐπιδεικνύναι τοὺς φοροῦντας. καὶ γὰρ τὰ ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἔστι καὶ ὑποτιθεμένους τι, ὥστε δοκεῖν μείζους εἶναι ἢ εἰσί. καὶ ὑποχρίεσθαι δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσίετο, ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοιντο ἢ εἰσί, καὶ ἐντρίβεσθαι, ὡς εὐχροώτεροι ὁρῷντο ἢ πεφύκασιν. ἐμελέτησε δὲ καὶ ὡς μηδὲ πτύοντες μηδὲ ἀπομυττόμενοι φανεροὶ εἶεν· μηδὲ μεταστρεφόμενοι ἐπὶ θέαν μηδενὸς, ὡς οὐδὲν θαυμάζοντες. πάντα δὲ ταῦτα ᾤετο φέρειν τι εἰς τὸ δυσκαταφρονητοτέρους φαίνεσθαι τοῖς ἀρχομένοις. οὓς μὲν δὴ ἄρχειν ᾤετο χρῆναι δι᾽ ἑαυτοῦ, οὕτω κατεσκεύασε καὶ μελέτῃ καὶ τῷ σεμνῶς προεστάναι αὐτῶν· οὓς δ᾽ αὖ κατεσκεύαζεν εἰς τὸ δουλεύειν, τούτους οὔτε μελετᾶν τῶν ἐλευθερίων πόνων

igitur exiſtimaret neminem imperare decere qui præſtantior ſubditis non eſſet, & ex antedictis omnibus patet, & ex eo quod ita ſuos exercens, multo etiam magis ipſe & continentiam & bellicas artes exercitationeſque elaborabat. Etenim ad venationem alios educebat, quando aliqua manendi neceſſitas non eſſet: quod ſi etiam neceſſitas talis accideret, ipſe domi venabatur eas feras quæ in vivariis alebantur. Nec vero ipſe unquam antequam ſudaſſet cœnam capiebat, nec equis priuſquam eſſent exercitati, pabulum injiciebat. Quinetiam ad hanc venationem invitabat ſceptriferos ſuos. Itaque longe ipſe in omnibus honeſtis operibus excellebat, longe etiam præſtabant qui circa illum verſabantur, ob exercitationem aſſiduam. Et ſe quidem in tale exemplum proponebat. Præterea vero alios quoque & muneribus & magiſtratibus & conſeſſibus & omnibus donabat honoribus, quos maxime intuebatur quæ honeſta eſſent conſectari. Itaque multam omnibus injiciebat æmulationem quo quiſque Cyro optimus videretur.

Inſuper hoc Cyri nobis videmur animadvertiſſe quod non hac re ſolum decere exiſtimabat principes ſubjectis præſtare quod iis forent meliores, ſed etiam exiſtimabat opus eſſe ut eos veluti præſtigiis quibuſdam deciperent. Itaque elegit ſtolam Medicam & ipſe ferre, & ut familiares ea induerent perſuaſit. Hæc enim viſa eſt ei occultare ſiquis defectum aliquem haberet in corpore: præterea indutos ea & pulcherrimos & maximos oſtendere. Etenim calceos tales habent, in quibus qui eos ferunt clam aliquid ſubjicere poſſint, quo majores eſſe videantur quam ſunt. Sinebatque ut oculos ſuppingerent coloribus, quo pulchrioribus quam eſſent oculis eſſe viderentur: & fricarentur, ut melius viderentur colorati quam natura eſſent. Exercuit eos inſuper ut neque ſpuerent palam, neque mucum emitterent: præterea ne ad quiequam ſpectandum converterentur, perinde quaſi mirarentur nihil. Omnia vero bæc exiſtimabat aliquid conferre ad hoc ut minus forent ſubjectis contemptui. Quos igitur cenſebat dignos qui aliis præeſſent, per ſeipſum tales reddidit exercitatione, & imperium in illos gerendo cum majeſtate: quos vero deſtinabat ad ſerviendum, horum neminem incitabat ad exercendos ingenuos labores, ne-

a γρ. μένειν οἴκοι ἀνάγκη.

neque ut haberent arma permittebat: verum curabat ut neque ſine cibo unquam eſſent, neque ſine potu, ingenuarum exercitationum gratia. Etenim quando agebant feras in campos equitibus, cibum in venationem his ferre permittebat, liberorum autem nemini: & quando iter faciendum erat, agebat eos ad aquas, ut jumenta. quum item erat prandendi tempus, eos expectabat donec aliquid comediſſent, ne eſurirent. Itaque hi quoque eum, ut viri optimates, patrem vocabant, quod ſui ipſorum haberet curam, ut indubitato ſemper mancipia forent.

Apud eundem, circa finem ejuſdem libri.

QUOD pulcherrimum quidem ac maximum regnorum omnium Aſiæ, Cyri fuerit regnum, ipſum de ſe teſtimonium præbet. Terminos enim habuit ad orientem mare rubrum, ad ſeptemtriones pontum Euxinum, ad occidentem Cyprum & Ægyptum, ad meridiem Æthiopiam. Id autem imperium quum tanta eſſet magnitudine, una Cyri ſententia gubernabatur: qui etiam ipſe ſubditos ſuos æque ac filios & honorabat & colebat: & Cyrum ſubjecti perinde quaſi patrem venerabantur. Ubi autem Cyrus exceſſit è vivis, continuo ipſi filii inter ſe diſſedere, continuoque urbes ac gentes deſcecere, ſicque in deterius omnia verſa ſunt.

Quod autem vera à me narrantur, incipiam à rebus divinis id docere. Novi enim & regem prius, & eos qui ſub rege eſſent, etiam iis qui ultima ſcelera perpetraſſent, ſive jusjurandum juraviſſent, inviolatum praſtare, ſive dextras dediſſent, conſtantiſſime obſervare ſolitos. Quod ſi tales non fuiſſent, & hujuſmodi de ſe opinionem non præbuiſſent, ne unus quidem crediſſet eis: quemadmodum nunc nemo amplius credit, poſteaquam cognita eſt eorum impietas: ſic neque tunc illi crediſſent duces militum qui una cum Cyro aſcenderant. At illi quum priori de iis opinioni crediſſent, ſeipſos in manus eorum tradiderunt, & ad regem ducti obtruncati fuerunt. Multi etiam eorum barbarorum qui una militarant, alii alia decepti fide data, periere. Multo præterea ctiam his in rebus nunc ſunt deteriores.

πόνων οὐδένα παρώρμα, οὔτε ὅπλα κεκτῆσθαι ἐπέτρεπεν. ἐπεμελεῖτο δ᾽ ὅπως μήποτε ἄσιτοι μήτε ἄποτοι ποτὲ ἔσοιντο, ἐλευθερίων ἕνεκα μελετημάτων. καὶ γὰρ ὁπότε ἐλαύνοιεν τὰ θηρία τοῖς ἱππεῦσιν εἰς τὰ πεδία, φέρεσθαι σῖτον εἰς θήραν τούτοις ἐπέτρεπε, τῶν δὲ ἐλευθέρων οὐδενί. καὶ ὁπότε πορεία εἴη, ἦγεν αὐτοὺς πρὸς τὰ ὕδατα, ὥσπερ τὰ ὑποζύγια. καὶ ὁπότε δὲ ὥρα εἴη ἀρίστου, ἀνέμενεν αὐτοὺς ἔστ᾽ ἂν φάγοιέν τι, ὡς μὴ βουλιμιῷεν. ὥστε καὶ οὗτοι αὐτὸν ὥσπερ οἱ ἄριστοι πατέρα ἐκάλουν, ὅτι ἐπεμέλετο αὐτῶν· ὅπως ἀναμφιλόγως ἀεὶ ἀνδράποδα διατελοῖεν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, περὶ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ βιβλίου.

ΟΤΙ μὲν δὴ [a] καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἡ τοῦ Κύρου βασιλεία ἐγένετο, αὐτὴ ἑαυτῇ μαρτυρεῖ. ὡρίσθη μὲν πρὸς ἕω τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ· πρὸς ἄρκτον δὲ, τῷ Εὐξείνῳ [b] πόντῳ· πρὸς ἑσπέραν δὲ, Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ· πρὸς μεσημβρίαν δὲ, Αἰθιοπίᾳ. τοσαύτη δὲ γενομένη, μιᾷ γνώμῃ τῇ Κύρου ἐκυβερνᾶτο· καὶ ἐκεῖνός τε τοὺς ὑφ᾽ ἑαυτῷ ὥσπερ ἑαυτοῦ παῖδας ἐτίμα τε καὶ ἐθεράπευεν, οἵ τε ἀρχόμενοι Κῦρον ὡς πατέρα ἐσέβοντο· ἐπεὶ μέντοι Κῦρος ἐτελεύτησεν, εὐθὺς μὲν, αὐτοὶ οἱ παῖδες ἐστασίαζον, εὐθὺς δὲ πόλεις καὶ ἔθνη ἀφίσταντο, πάντα δ᾽ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο.

Ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, ἄρξομαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων. οἶδα γὰρ ὅτι πρότερον μὲν βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτῷ καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα πεποιηκόσιν εἴτε ὅρκους ὀμόσαιεν, ἠμπέδουν, εἴτε δεξιὰς δοῖεν, ἐβεβαίουν. εἰ δὲ μὴ τοιοῦτοι ἦσαν, καὶ τοιαύτην δόξαν εἶχον, οὐδ᾽ ἂν εἷς αὐτοῖς ἐπίστευεν, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πιστεύει οὐδὲ εἷς ἔτι, ἐπεὶ ἔγνωσται ἡ ἀσέβεια αὐτῶν· οὕτως οὐδὲ τότε ἐπίστευσαν ἂν οἱ τῶν σὺν Κύρῳ ἀναβάντων στρατηγοί· νῦν δὲ δὴ τῇ πρόσθεν αὐτῶν δόξῃ πιστεύσαντες, ἐνεχείρισαν ἑαυτούς, καὶ ἀναχθέντες πρὸς βασιλέα, ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλάς. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συστρατευσάντων βαρβάρων ἄλλοι ἄλλαις πίστεσιν ἐξαπατηθέντες ἀπώλοντο. [d] πολὺ δὲ καὶ τῶνδε χείρονες νῦν εἰσί. πρόσθεν μὲν γὰρ εἴ τις ἢ διακινδυνεύ-

 σειε

[a] γρ. ἀρίστη καὶ καλλίστη. [b] Πόντῳ καὶ Προποντίδι καὶ Ἑλλησπόντῳ· πρὸς ἑσπέραν. [c] αὐτῷ. [d] πολλοὶ δὲ καὶ τῷδε.

σειε πρὸ βασιλέως, ἢ πόλιν ἢ ἔθνος ὑποχείριον ποιήσειεν, ἢ ἄλλο τι καλὸν ἢ ἀγαθὸν αὐτῷ διαπράξειεν, οὗτοι ἦσαν οἱ τιμώμενοι· [a] νῦν δὲ καὶ ἤν τις, ὥσπερ Λεομίθρης, τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς τῶν φίλων παῖδας ὁμήρους παρὰ τῷ Αἰγυπτίῳ ἐγκαταλιπὼν, καὶ τοὺς μεγίστους ὅρκους παραβὰς, βασιλεῖ δόξῃ τι σύμφορον ποιῆσαι, οὗτοί εἰσιν οἱ ταῖς μεγίσταις τιμαῖς γεραιρόμενοι. ταῦτα οὖν ὁρῶντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάντες, ἐπὶ τὸ ἀσεβὲς καὶ τὸ ἄδικον τετραμμένοι εἰσίν. ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς [b] ἐπιτοπολὺ γίγνονται. ἀθεμιστότεροι δὴ νῦν ἢ πρόσθεν ταύτῃ γεγένηνται. εἴς γε μὴν χρήματα, τῇδε ἀδικώτεροι· οὐ γὰρ μόνον τοὺς πολλὰ ἡμαρτηκότας, ἀλλὰ ἤδη τοὺς οὐδὲν ἠδικηκότας συλλαμβάνοντες, ἀναγκάζουσι πρὸς οὐδὲν δίκαιον χρήματα ἀποτίνειν. ὥστε οὐδὲν ἧττον οἱ πολλὰ ἔχειν δοκοῦντες τῶν πολλὰ ἠδικηκότων φοβοῦνται· καὶ εἰς χεῖρας οὐδ' οὗτοι ἐθέλουσι τοῖς κρείττοσιν ἰέναι, οὐδέ γε ἀθροίζεσθαι εἰς βασιλικὴν στρατιὰν θαρροῦσι. τοιγαροῦν, ὅστις ἂν πολεμῇ αὐτοῖς, πᾶσιν ἔξεστιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἀναστρέφεσθαι ἄνευ μάχης ὅπως ἂν βούλωνται, διὰ τὴν ἐκείνων περὶ μὲν θεοὺς ἀσέβειαν, περὶ δὲ ἀνθρώπους ἀδικίαν. αἱ μὲν δὴ γνῶμαι ταύτῃ τῷ παντὶ χείρους νῦν ἢ τὸ παλαιὸν, αὐτῶν.

Res. Antea enim ſiquis aut periculum ſubiiſſet pro rege, aut urbem gentem ve in ſervitutem redegiſſet, aut aliud quicquam præclarum aut utile ei egiſſet, hi erant qui in honore habebantur: at nunc, etiam ſiquis, quemadmodum Leomithres, uxore ac liberis amicorumque filiis obſidibus apud Ægyptium relictis, maximumque jusjurandum tranſgreſſus, videatur aliquid emolumenti attuliſſe regi, hi ſunt qui maximis præmiis honorantur. Hæc igitur videntes Aſiatici omnes, ad impietatem & injuſtitiam verſi ſunt. Quales enim fuerint præfecti, tales etiam qui ſub ipſis ſunt, ut plurimum evadunt. Hinc igitur factum eſt ut omne fas magis contemnant quam antea. Jam vero circa pecunias hoc modo ſunt iniquiores. non enim ſolum qui magnis ſe delictis fecerunt obnoxios, ſed eos item qui nihil fecerunt injuſte, comprehenſos cogunt nullo jure pecunias ſolvere. Quo fit ut nihilo illi minus qui videntur eſſe ditiſſimi, quam qui multa injuſte admiſerunt, in metu ſint: adeo ut neque in manus hi ire velint potentiorum, neque audeant ſe adjungere exercitui regio, Igitur quicunque bellum cum iis gerat; omnibus licet in regione ipſorum ſine pugna verſari utcunque velint, propter illorum tum impietatem erga deos, tum injuſtitiam erga homines. Mentes igitur eorum ita ſunt omnino nunc deteriores, quam antiquitus.

Ὡς δὲ οὐδὲ τῶν σωμάτων ἐπιμέλονται ὥσπερ πρόσθεν, νῦν αὖ τοῦτο διηγήσομαι. νόμιμον γὰρ δὴ ἦν αὐτοῖς, μήτε πτύειν, μήτε ἀπομύττεσθαι· (δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα, οὐ τοῦ ἐν τῷ σώματι ὑγροῦ φειδόμενοι, ἐνόμισαν, ἀλλὰ βουλόμενοι διὰ πόνων καὶ ἱδρῶτος τὰ σώματα στερεοῦσθαι) νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ πτύειν μηδὲ ἀπομύττεσθαι, ἔτι διαμένει, τὸ δὲ [c] πονεῖν οὐδαμοῦ ἐπιτηδεύεται. καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν νόμιμον, ὅπως ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ χρῷντο καὶ ἐς τὰς πράξεις καὶ εἰς τὸ διαπονεῖσθαι· νῦν γε μὴν τὸ μὲν μονοσιτεῖν ἔτι διαμένει, ἀρχόμενοι δὲ σίτου ἡνίκα περ οἱ πρωϊαίτατα ἀριστῶντες, μέχρι τούτου ἐσθίοντες καὶ πίνοντες διάγουσιν ἔς τε περ οἱ ὀψιαίτατα κοιμώμενοι. ἦν δὲ αὐτοῖς νόμιμον μηδὲ προχοΐδας εἰσφέρεσθαι εἰς τὰ συμπόσια, δη-

Quod autem nec corporum exercitationis curam gerunt, ut antea conſuerant, nunc item hoc exponam. Lex enim erat apud eos neque ſpuere, neque emungere: (eſt autem manifeſtum hæc eos lege ſanxiſſe, non quia parcerent corporis humori, ſed quod vellent per labores ac ſudorem reddere corpora ſolidiora.) hoc vero tempore non ſpuere quidem neque emungi, adhuc perdurat, ſed illud inſtitutum ſe laboribus exercendi deſiit. Quinetiam antea erat Perſis lege cautum comedere ſemel, quò toto die uterentur & circa res gerendas & circa labores: hac vero tempeſtate ſemel cibum capere adhuc permanet, ſed veſci incipientes ab eo tempore quo illi qui ſummo mane prandent, ad illorum uſque tempus comedere potareque pergunt, qui lectum tardiſſime petunt. Erat præterea lege cautum apud eos ne urcei importarentur in ſympoſia: quippe qui putabant,

a γρ. νῦν δ' ἄν τις, ὥσπερ Μιθριδάτης τὸν πατέρα Ἀριοβαρζάνην προδοὺς, καὶ ὥσπερ. b ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. c ἐκπονεῖν.

tabant, ſi non nimis potarent, minus corpora menteſque labefactari: hac vero tempeſtate urceos non importari, adhuc permanet: ac tantum bibunt ut non importent, ſed ipſi exportentur, quum nequeant amplius erecti egredi. Jam vero & ille mos patrius iis erat, ut, dum iter facerent, neque comederent, neque biberent, neque quicquam eorum quæ propter hæc neceſſaria ſunt, palam facerent: nunc autem ab iis abſtinere, adhuc perdurat, ſed itinera faciunt adeo brevia ut minime ſit mirandum quod à rebus neceſſariis abſtineant.

Quin & ad venationem quoque toties antea exibant ut pro exercitatione venationes ſatis eſſent & ipſis & equis: at ubi Artaxerxes rex, & qui ci erant familiares, redditi ſunt vino inferiores, non amplius eodem modo neque ipſi egrediebantur, neque alios educebant ad venationes: quin potius ſiqui laboris ſtudioſi atque induſtrii una cum ſuis equitibus venarentur, aperte iis invidebant, & ut ſeipſis meliores oderant. Præterea puerorum inſtitutio pro foribus adhuc perdurat: ſed diſciplina & exercitatio eorum quæ ad artem equeſtrem pertinent, extincta eſt, quoniam eo non eunt ubi ſpecimen edendo gloriam conſequantur.

Et quod pueri quum illic antea lites audirent ſecundum jus & æquum dijudicari, videbantur diſcere juſtitiam, & hoc omnino contrarium eſt: quoniam certo vident eos vincere cauſſam utri plus dederint. Præterea eorum vim quæ è terra oriuntur, pueri antea diſcebant, quo utilibus uterentur, & à pernicioſis abſtinerent: nunc vero videntur hæc diſcere quo mala quamplurima perpetrent. Nuſquam igitur plures quam illic, neque moriuntur, neque interficiuntur venenis.

Quinetiam multo magis indulgent mollibus & delicatis voluptatibus quam Cyri temporibus. Tum enim adhuc diſciplina Perſica & continentia utebantur, Medorum vero ſtola atque mollitie: ſed hoc tempore Perſicam conſtantiam æquo animo vident extingui, at Medorum mollitiem diligenter ſervant. Declarare autem volo eorum quoque mollem & delicatam vitam. Illis enim primum non ſatis eſt ſi lecti ſtrata mollia habeant verumetiam lectorum pedes tapetibus ſuper-

δηλονότι νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν· νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ εἰσφέρεσθαι, ἔτι αὖ διαμένει· τοσοῦτον δὲ πίνουσιν ὥστε ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὰν μηκέτι δύνωνται ὀρθούμενοι ἐξιέναι. ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνο ἦν αὐτοῖς ἐπιχώριον, τὸ μεταξὺ πορευομένους μήτε ἐσθίειν, μήτε πίνειν, μήτε τῶν διὰ ταῦτα ἀναγκαίων μηδὲν ποιοῦντας φανεροὺς εἶναι· νῦν δ' αὖ μὲν τούτων ἀπέχεσθαι ἔτι διαμένει, τὰς μέντοι πορείας οὕτω βραχείας ποιοῦνται ὡς μηδ' ἂν ἔτι θαυμάσαι τὸ ἀπέχεσθαι τῶν ἀναγκαίων.

Ἀλλὰ μὲν καὶ ἐπὶ θήραν πρόσθεν μὲν τοσαυτάκις ἐξῄεσαν ὥστε ἀρκεῖν αὐτοῖς τε καὶ ἵπποις γυμνάσια τὰς θήρας· ἐπεὶ δὲ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἥττους τοῦ οἴνου ἐγένοντο, οὐκέτι ὁμοίως οὔτε αὐτοὶ ἐξῄεσαν, οὔτε τοὺς ἄλλους ἐξῆγον ἐπὶ τὰς θήρας· ἀλλὰ καὶ οἵτινες φιλόπονοι γενόμενοι καὶ σὺν τοῖς περὶ αὐτοὺς ἱππεῦσιν ἅμα θηρῷεν, φθονοῦντες αὐτοῖς δῆλοι ἦσαν, καὶ ὡς βελτίονας αὐτῶν ἐμίσουν. ἀλλά τοι καὶ τοὺς παῖδας τὸ μὲν παιδεύεσθαι ἐπὶ ταῖς θύραις, ἔτι διαμένει· τὸ μέντοι τὰ ἱππικὰ μανθάνειν καὶ μελετᾶν, ἀπέσβηκε, διὰ τὸ μὴ [a] ἰέναι ὅπου ἂν ἀποφαινόμενοι εὐδοκιμοῖεν.

Καὶ ὅτι γε οἱ παῖδες ἀκούοντες ἐκεῖ πρόσθεν τὰς δίκας δικαίως δικαζομένας, ἐδόκουν μανθάνειν δικαιότητα, καὶ τοῦτο παντάπασιν ἀνέστραπται. σαφῶς γὰρ ὁρῶσι νικῶντας ὁπότεροι ἂν [b] πλεῖον διδῶσιν. ἀλλὰ καὶ τῶν φυομένων ἐκ τῆς γῆς τὰς δυνάμεις οἱ παῖδες πρόσθεν μὲν ἐμάνθανον, ὅπως τοῖς μὲν ὠφελίμοις χρῷντο, τῶν δὲ βλαβερῶν ἀπέχοιντο· νῦν δὲ ἐοίκασι ταῦτα διδασκομένοις, ὅπως ὅτι πλεῖστα κακοποιῶσιν. οὐδαμοῦ γοῦν πλείους ἢ ἐκεῖ οὔτε ἀποθνήσκουσιν, οὔτε διαφθείρονται ὑπὸ φαρμάκων.

Ἀλλὰ μὴν καὶ θρυπτικώτεροι πολὺ νῦν ἢ ἐπὶ Κύρου εἰσί. τότε μὲν γὰρ ἔτι τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ καὶ ἐγκρατείᾳ ἐχρῶντο, τῇ δὲ Μήδων στολῇ καὶ ἁβρότητι· νῦν δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβεννυμένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασώζονται. σαφηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν. ἐκείνοις γὰρ πρῶτον [c] μὲν τὰς εὐνὰς οὐ μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστρώννυσθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ [d] ταπίδων τιθέασιν,

a γε ἰέναι. b πλεῖω διδῶσιν. c μὲν οὐκέτι τάς. d δαπίδων.

σιν, ὅπως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ [a] τάπιδες. καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν, ὅσα τε πρόσθεν εὕρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηται, ἀλλά τε ἀεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται. καὶ ὄψα γε ὡσαύτως. καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. ἐν γε μὴν τῷ θέρει οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς οὔθ' αἱ τῶν δένδρων οὔθ' αἱ τῶν πετρῶν σκιαὶ, ἀλλ' ἐν ταύταις ἑτέρας [b] σκιὰς ἄνθρωποι μηχανώμενοι αὐτοῖς παρεστᾶσι. καὶ μὴν ἐκπώματα ἢν μὲν ὡς πλεῖστα ἔχωσι, τούτῳ καλλωπίζονται· ἢν δ' ἐξ ἀδίκου φανερῶς ᾖ μεμηχανημένα, οὐδὲν τοῦτο αἰσχύνονται. πολὺ γὰρ ηὔξηται ἐν αὐτοῖς ἡ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια. ἀλλὰ καὶ πρόσθεν μὲν ἦν ἐπιχώριον αὐτοῖς μὴ ὁρᾶσθαι πεζῇ πορευομένοις, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἢ τοῦ ὡς ἱππικωτάτους γίγνεσθαι· νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν. οὐ γὰρ τῆς [c] ἱππείας οὕτως ὥσπερ τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι ἐπιμέλονται.

Τὰ γε μὴν πολεμικὰ πῶς οὐκ εἰκότως νῦν τῷ παντὶ χείρους ἢ πρόσθεν εἰσίν; οἷς ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐπιχώριον, οἶμαι, ὑπῆρχε τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας, ἀπὸ ταύτης ἱππότας παρέχεσθαι, οἳ δὴ καὶ ἐστρατεύοντο. τοὺς δὲ φρουροῦντας, εἰ δέοι στρατεύεσθαι, πρὸ τῆς χώρας μισθοφόρους εἶναι· νῦν δὲ τούς τε θυρωροὺς καὶ τοὺς σιτοποιοὺς, καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς, καὶ οἰνοχόους, καὶ λουτροχόους, καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας, καὶ κατακοιμίζοντας καὶ ἀνιστάντας, καὶ τοὺς [d] κοσμητὰς οἳ ὑποχρίουσί τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτοὺς, καὶ τὰ ἄλλα ῥυθμίζουσι· τούτους πάντας ἱππέας οἱ δυνάσται πεποιήκασιν, ὅπως μισθοφορῶσιν αὐτοῖς. πλῆθος μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων φαίνεται, οὐ μέντοι ὄφελός γε οὐδὲν αὐτῶν εἰς πόλεμον. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ γιγνόμενα· κατὰ τὴν χώραν γὰρ αὐτῶν [e] ῥᾷον οἱ πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀναστρέφονται. καὶ γὰρ δὴ ὁ Κῦρος τοῦ μὲν ἀκροβολίζεσθαι ἀποπαύσας, θωρακίσας δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ ἵππους, καὶ ἓν παλτὸν ἑκάστῳ δοὺς εἰς χεῖρα, ὁμόθεν τὴν μάχην ἐποιεῖτο· νῦν δὲ οὔτε ἀκροβολίζονται ἔτι, οὔτ' εἰς χεῖρας συνιόν-

τες

perponunt, ne pavimentum renitatur, ſed ut tapetes cedant. Inſuper opere piſtorio quæ conficiebantur ad menſam, & quæcunque reperta ſunt antea, eorum nihil ablatum eſt, ſed & nova ſemper excogitant, & obſonia identidem: etenim ſibi compararunt homines qui nova utriuſque harum rerum artificia inveniant. Inſuper hyeme non ſatis eſt illis caput & corpus atque pedes tegere, ſed in extremis manibus chirothecas villoſas habent, & digitalia. At vero æſtate contenti non ſunt neque arborum neque rupium umbris, ſed illis præſto ſunt homines qui in his umbris alias moliantur. Jam vero & pocula ſi quamplurima habeant, hoc ornamento gloriantur: verum ſi injuſtis artibus comparata eſſe conſtet, id nulli ſibi dedecori ducunt. Apud illos enim injuſtitia lucrique turpis cupiditas valde eſt aucta. Atque antea patrius eis mos erat ne conſpicerentur proficiſci pedites, non alius cujuſquam rei gratia, quam ut equites optimi fierent: nunc autem plura ſuper equis ſtrata habent quam ſuper cubilibus. Non enim ita equitandi curam habent ut molliter ſedendi.

In iis vero quæ ad bellum pertinent, an non merito nunc ſunt omnino deteriores quam antea? Quibus ſuperiore tempore patrium erat, tum eos qui terram poſſiderent, ab hac ipſa equites ſuppeditare, qui etiam in expeditionem ibant: tum præſidiarios, ſi militandum eſſet, pro regione ſtipendiarios eſſe: nunc vero qui oſtiarii ſunt, & piſtores obſoniorumque artifices, & pincernæ, & balneatores, & qui ad menſam apponunt, & qui è menſa tollunt, & qui dormitum agunt, & qui à ſomno excitant, & ornatores qui coloribus eos liniunt infricantque, aliaque decenter componunt: hoſce omnes ii qui proceres ſunt, equites faciunt, quo ſub ſe ſtipendium mereant. Multitudo igitur ex his quoque apparet, at nulla eorum ad bellum utilitas. Hoc etiam patet ex iis quæ uſuveniunt, nam in eorum regione hoſtes facilius commorantur quam amici. Cyrus enim quum ferentarios amoviſſet, thoracibus autem & eos & equos armaſſet, & pilum unum cuique dediſſet in manum, cominus pugnam gerebat: ſed hoc tempore neque jactu utuntur amplius neque congredientes comi-

nus

a γρ. δάπιδες. b σκιάδας. c ἱππικῆς. d κομμωτάς. e ῥᾴδιον.

nus prœliantur. Atque pedites habent quidem ipſi crates & copides & ſecures (quemadmodum Cyri temporibus) quum ſunt pugnaturi, ſed cominus congredi ne hi quidem volunt. Nec item falcatis curribus ad id utuntur amplius ad quod eos Cyrus eſt fabricatus. Cyrus enim quum aurigas amplificaſſet honoribus ſtrenuoſque reddidiſſet, habebat qui in armatos impetum facerent. Perſæ autem hujus temporis quum ne norint quidem eos qui præſunt curribus, cenſent fore ut inexercitatos ſimiles exercitatis habeant. Et hi proſiliunt quidem, ſed priuſquam fuerint inter hoſtes, alii è curribus ultro excidunt, alii exiliunt: quo fit ut jugales aurigis carentes, pluribus ſæpe malis amicos quam hoſtes afficiant. Quoniam vero ipſi quoque cognoſcunt qualia ad bellum adminicula habeant, animo ad id remiſſo ſunt: nemoque amplius ſine Græcis ad bellum ſe accingit, neque quum invicem belligerant, neque quum Græci agunt contra eos exercitum, ſed etiam adverſus hoſce ſtatuerunt cum Græcis bellum gerere.

Et ego quidem quæ pollicitus ſum, ea me præſtitiſſe arbitror. Dico enim, Perſas atque Perſarum ſocios, & magis impios adverſus deos, & magis nefarios erga neceſſarios, & injuſtiores erga alios, & ignaviores ad bellum, hoc tempore quam antea redditos fuiſſe. Quod ſiquis ſecus atque ego ſentiat, is eorum opera conſiderans, ea teſtimonio ſuo verba mea comprobare comperiet.

τις μάχονται. καὶ οἱ πεζοὶ ἔχουσι μὲν γέῤῥα καὶ κοπίδας καὶ σαγάρεις, ὥσπερ ἐπὶ Κύρου, τὴν μάχην ποιησόμενοι· εἰς χεῖρας δὲ ἰέναι οὐδ᾽ οὗτοι ἐθέλουσιν. οὐδέ γε τοῖς δρεπανηφόροις ἅρμασι ἔτι χρῶνται [a] ἐφ᾽ ᾧ Κῦρος αὐτὰ ἐποιήσατο. ὁ μὲν γὰρ, τιμαῖς αὐξήσας τοὺς ἡνιόχους, καὶ ἀγαθοὺς ποιήσας, εἶχε τοὺς εἰς τὰ ὅπλα ἐμβαλοῦντας· οἱ δὲ νῦν, οὐδὲ γιγνώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς ἅρμασιν, οἴονται σφίσιν ὁμοίους τοὺς ἀνασκήτους τοῖς ἠσκηκόσιν ἔσεσθαι. οἱ δὲ ὁρμῶσι μὲν, πρὶν δ᾽ ἐν τοῖς πολεμίοις εἶναι, οἱ μὲν, ἑκόντες ἐκπίπτουσιν, οἱ δ᾽ ἐξάλλονται· ὥστε ἄνευ ἡνιόχων γιγνόμενα τὰ ζεύγη πολλάκις πλείω κακὰ τοὺς φίλους ἢ τοὺς πολεμίους ποιεῖ. ἐπεὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ γιγνώσκουσιν οἷα σφίσι τὰ πολεμιστήρια ὑπάρχει, ὑφίενται, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἄνευ τῶν Ἑλλήνων εἰς πόλεμον καθίσταται, [b] οὔτε ὅταν ἀλλήλοις πολεμῶσιν, οὔτε ὅταν οἱ Ἕλληνες αὐτοῖς ἀντιστρατεύωνται· ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους ἐγνώκασι μεθ᾽ Ἑλλήνων τοὺς πολέμους ποιεῖσθαι.

Ἐγὼ μὲν δὴ οἶμαι ἅπερ ὑπεθέμην [c] ἀπειργάσθαι μοι. Φημὶ γὰρ Πέρσας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς καὶ ἀσεβεστέρους περὶ θεοὺς, καὶ ἀνοσιωτέρους περὶ συγγενεῖς, καὶ [d] ἀδικωτέρους περὶ τοὺς ἄλλους, καὶ ἀνανδροτέρους τὰ εἰς τὸν πόλεμον νῦν ἢ πρόσθεν ἀποδεδεῖχθαι. εἰ δέ τις τἀναντία ἐμοὶ γιγνώσκει, τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπισκοπῶν, εὑρήσει αὐτὰ μαρτυροῦντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.

Apud eundem Xenophontem, in ejuſdem Pædia libro v.

In nullo enim neque eſculento neque potulento vir Perſes, ex iis qui bene inſtituti ſunt, neque oculis commotus appareat, neque rapina, neque mente, quo minus eadem proſpiciat quæ ſi in cibo non eſſet: ſed quemadmodum equeſtres, quoniam in equis non turbantur, poſſint ſimul dum equitant & videre & audire & dicere quod ſit opus: ſic item illi inter epulas exiſtimant oportere & prudentes apparere & moderatos. At moveri eſculentis & potulentis, videtur iis eſſe caninum admodum & immane.

Παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ξενοφῶντος, ἐν τῷ τῆς αὐτῆς παιδείας ε΄.

Ἐπ᾽ οὐδενὶ γὰρ βρώματι οὐδὲ πόματι Πέρσης ἀνὴρ τῶν πεπαιδευμένων οὔτε ὄμμασιν ἂν ἐκπεπληγμένος καταφανὴς γένοιτο, οὔτε ἁρπαγῇ, οὔτε νόῳ, μὴ οὐχὶ προνοεῖν ἅπερ ἂν καὶ μὴ ἐν σίτῳ ὤν· ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ ἱππικοὶ, διὰ τὸ μὴ ταράττεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων, δύνανται ἅμα ἱππεύοντες καὶ ὁρᾷν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν τὸ δέον, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι ἐν τῷ σίτῳ οἴονται δεῖν φρόνιμοι καὶ μέτριοι φαίνεσθαι. τὸ δὲ κεκινῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τοῦ πότου, πάνυ αὐτοῖς [e] κυνικὸν καὶ θηριῶδες δοκεῖ εἶναι.

Vide & quæ hunc locum proxime ſequuntur, nec non quæ præcedunt. Sed cum iis quæ hoc loco dicuntur, conferenda ſunt quæ ſupra, pag. videlicet 574, *legiſti* de pueris domo afferentibus in cibum quidem, panem, in obſonium vero, naſturtium: ad potum autem, ſiquis

a γρ. ἐφ᾽ ᾧ. b οὔτε ὡς ποτε. c ἀπειργάσθαι. Φημὶ. d ἀνομωτέρους. e κοινόν.

ſiquis eorum ſitiret, vas fictile quod eothona vocabant, ut in id è flumine poſſet haurire. *Atque his addenda ſunt & quæ de puberibus, ſive adoleſcentibus (Græce ephebis) paulo poſt dicuntur*, quidquid venando ceperint, id eorum obſonium eſſe: ſin nihil ceperint, non aliud obſonium habere quam naſturtium. *Ideo autem conferendi ſunt hi loci cum illo libri* V, *ut conſideremus quantum proſit à teneris aſſueſcere. Nam temperanter in ipſa etiam ſenectute vivere, in eodem illo tradit loco, quum & de pueris exemplum temperantiæ ab eis ſumentibus ſcribat. Tenuis autem victus veſtituſque vilis Perſarum mentionem facit Xenophon non in iis ſolum quæ ex eo allata jam fuerunt, ſed in hoc etiam libri primi ejuſdem operis loco, non procul ab iis quæ deprompta inde habuiſti in præcedentibus, per quandam cum molli Medorum veſtitu antitheſin*, Apud Perſas autem qui in patria manent, hoc etiam ſæculo & veſtimenta ſunt viliora, & victus magis eſt tenuis. *Necnon aliquanto poſt Cyrus avo ſuo Aſtyagi dicit*, Sed longe ſimplicior apud nos ac rectior eſt ad ſe explendum via. Nos enim panis & carnes ad hoc deducunt: vos autem, quum eodem ſtudeatis pervenire quo nos, per multos circuitus ac ambages ſurſum deorſum errantes, vix tandem eo pervenitis quo nos jamdudum veneramus. *Sed hanc Perſarum laudem multum minuit iſte libri ſeptimi ejuſdem operis locus, ubi de Cyro dicitur*, Quum igitur ferret, Perſas, qui domi manerent, vitam agere duriſſimam propter inopiam, & laborioſiſſimam, tum propter regionis ſuæ aſperitatem, tum quod opus faciendo victum ſibi quærunt: hos potiſſimum exiſtimavit libenter apud ſe victuros. *Minuit (inquam) hic locus laudem illam, quod regionis natura ad tenuem illum victum eos adigere dici poſſit. Sed ex iis quæ alibi ſcribuntur, conjicere eſt, inſtitutionem bonam non ſolum hoc addidiſſe ut boni conſulerent hanc victus tenuitatem, aut ſaltem hunc moderatum victum (nam & μετρίαν δίαιταν dicit) ſed etiam effeciſſe ut vellent* & ſpuendi & mungendi neceſſitatem à ſe per labores abigere. *Atque hoc apud illos etiam qui ſua ætate eſſent Perſas manſiſſe, in eodem illo primi libri loco teſtatur. Videndum tamen quomodo cum hoc convenire loco poſſit ille libri octavi, ubi ſcribit, (hoc quoque exemplo oſtendens quantum Perſæ à ſuis majoribus degeneraſſent)* Nam quum antea ſancitum eſſet, (*vel* lege cautum. *niſi &* more receptum *reddi poteſt*) ut neque ſpuerent, neque emungerent. (manifeſtum eſt autem ipſos non ideo ſanxiſſe ut humori corporis parcerent, ſed quod vellent laboribus & ſudoribus corpora robuſta & velut ſolida effici) nunc quidem adhuc manet, ut non ſpuant, nec ſeſe emungant, at ſe laboribus exercere, nuſquam in uſu eſt. *Quomodo enim Xenophontis etiam ſæculo permanebant hæc duo*, non ſpuere, neque ſe emungere, *id vero per quod hæc vitabant (quæ alioqui vix poſſe vitari videntur) ut ipſe in illo altero loco ſcribit, jam aboleverat?*

Sed, hanc quæſtionem aliis ſolvendam relinquens, ad eos tranſeo locos qui contra Perſicum luxum, & quidem in regibus nominatim, deſcribunt. Meminiſſe autem hic oportet horum circa finem libri VIII *verborum*, ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνονται. *id eſt*, Quales enim fuerint qui *aliis* præſunt, tales ſunt plerunque & illi qui eorum ſubjecti ſunt imperio. *Idem vero & ante Xenophontem etiam dictum fuerat, & poſt Xenophontem etiam dictum fuit: & quidem à nonnullis etiam qui vocem illam* plerunque *non addiderunt. Magna eſt autem convenientia inter illum locum, & iſtum qui eodem in libro legitur, pagina à principio tertia*, Quum enim vident homines, eum cui maxime licet inſolenter agere, modeſte ſe gerere, tanto magis ii qui ſunt inferiores ullam ſuam inſolentiam minime exſtare volunt. *Adjungendum etiam quod aliquanto poſt ſequitur, de ipſo Cyro*, Et ſe quidem in tale exemplum proponebat. *Necnon adjiciendus erit hic qui primam ejuſdem libri paginam claudit; in mea editione*, ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτ. &c.

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀγησίλαον λόγου.

Τῷ μὲν γὰρ Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται, μαστεύοντες τί ἂν ἡδέως πίοι, μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φάγοι. ὅπως γε μὴν καταδάρθοι, οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσα πραγματεύονται. Ἀγησίλαος δὲ, διὰ τὸ φιλόπονος εἶναι, πᾶν μὲν τὸ παρὸν ἡδέως ἔπινε, πᾶν δὲ τὸ συντυχὸν ἡδέως ἤσθιεν. εἰς δὲ τὸ ἀσμένως κοιμηθῆναι, πᾶς τόπος ἱκανὸς ἦν

Ex oratione de Ageſilao.

HABET enim rex Perſarum qui totum orbem circumeant, quæritantes potum qui ſuavis illi ſit futurus: & innumeri excogitant cibos quibus ſuaviter veſcatur: ad ſomnium vero conciliandum, non facile quis dixerit, quæ machinentur. at vero Ageſilaus, quod labori deditus eſſet, quidquid aderat jucunde bibebat, & quidquid nactus erat, jucunde edebat. ad ſomnum autem ſuaviter capiendum quivis locus idoneus illi

li erat. Ac non ſolum dum hæc faceret lætabatur, ſed etiam exultabat quoties conſideraret ſe quidem mediis in voluptatibus verſari: at barbarum illum videret, ſi quidem abſque dolore vellet vivere, oportere ab extremis terræ finibus ea ſecum trahere quæ delectationem ſint allatura.

λῶ αὐτῷ. καὶ ταῦτα οὐ μόνον πράττων ἔχαιρεν, ἀλλὰ καὶ ἐνθυμούμενος ἠγάλλετο ὅτι αὐτὸς μὲν ἐν μέσαις ταῖς εὐφροσύναις ἀναστρέφοιτο· τὸν δὲ βάρβαρον ἑώρα, εἰ μέλλοι ἀλύπως βιώσεσθαι, συνελκυστέον αὐτῷ ἀπὸ περάτων τῆς γῆς τὰ τέρψοντα.

In eadem oratione proponuntur & alia, in quibus Ageſilaus & rex Perſarum inter ſe comparantur: atque hoc inter cetera, quod ille quidquid inter homines auri, quidquid argenti erat, & quæcunque erant pretioſiſſima, apud ſe congeſta habere niteretur: exiſtimans, ſi maximam vim pecuniarum haberet, fore ut omnia in poteſtatem ſuam redigeret: at vero Ageſilaus domum ſuam contra inſtituerat, ita ut nullo horum indigeret. *Animadvertendum autem, ad hanc auri argentique coacervationem quod attinet, eſſe & hoc veriſimile ad fovendum etiam ſuum luxum illam congerere conatum eſſe: quamvis aliam cauſſam afferat. Ceterum cum illis verbis,* μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φάγοι, *conferenda hæc quæ habuiſti pag. 582. ex alio loco* καὶ μὴν τὰ πεπόμενα ἐπὶ τράπεζαν, ὅσα τε πρόσθεν εὕρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηται, ἀλλά τε ἀεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται. καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται. *Verum hoc in loco (qui non procul abeſt à fine libri octavi & ultimi Pædiæ) non tantum de Perſarum regibus, ſed de univerſa Perſarum gente agitur.*

Hinc ad illum digredior locum ubi contrà ſtudium rerum bellicarum, necnon agriculturæ, (& quidem hanc præponens) in Perſarum rege commendat: quum alibi rei militaris ſtudium in certo quopiam rege, videlicet Cyro, commendaſſet: & quidem venationis exercitio ad res bellicas, & maxime ad artem equeſtrem, eos præparari dixiſſet, ut videre eſt inter illa quæ è lib. Pæd. 8. deprompta dedi, p. 577. Verum ibi poſtquam hæc & alia quædam eodem pertinentia ſcripſit, & tandem locum illum his verbis clauſit, καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους καὶ ψύχη καὶ θάλπη καὶ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν, ἐνταῦθα μάλιστα προσεθίζε τοὺς κοινῶνας. *id eſt*, Atque hic maxime aſſuefaciebat ſodalitia ad continentiam, & ad hoc ut labores necnon frigora & æſtus, quinetiam famem & ſitim tolerare poſſent. *Ubi (inquam) ita locum illum clauſit, adjicit,* καὶ νῦν δ' ἔτι βασιλεὺς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ βασιλέα ταῦτα ποιοῦντες διατελοῦσιν. *id eſt*, Atque hoc etiam ſæculo tum rex, tum qui circa regem ſunt, hæc aſſidue faciunt. *Hæc porro,* οἱ περὶ βασιλέα. *Philelphus vertit* regis familiares. *Quam etiam interpretationem admittere videntur illa verba: at* κοινώνων *appellatio eam minime admittit: quamvis huic quoque eam tribuat. vertit enim*, Et hic etiam maxime familiares aſſuefaciebat ad continentiam. *Exiſtimo autem reddi debere hic, ſicut & alibi*, ſodalitia, *vel*, eos qui è ſodalitiis erant. *De hoc quoque obiter moneo quod ad locum illum attinet,* καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, *&c. afferri & hanc lectionem,* καὶ πρὸς ἐγκράτειαν δέ. *Invenitur autem & hæc,* καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πρὸς πόνους, καὶ ψύχη καὶ θάλπη, καὶ πρὸς τὸ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν. *Verum ex duabus unam faciens, libenter ita ſcriberem,* καὶ πρὸς ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους, καὶ ψύχη καὶ θάλπη, καὶ πρὸς τὸ λιμὸν καὶ δ. *Alioqui, noſtram retinendo ſcripturam, ſaltem ſcribendum eſſet,* καὶ τὸ ψύχη καὶ θάλπη καὶ λ. καὶ δ. δύνασθαι φέρειν. *Ad illum (inquam) locum tranſeo ubi ſtudium rerum bellicarum & agriculturæ (& quidem hujus mentionem prius faciens) commendat. Is autem extat in OEconomico, pag. 482. meæ editionis, ubi Socrates & Critobulus inter ſe colloquuntur:*

Quibus igitur artibus nobis, Socrates, utendum cenſes? Num (inquit Socrates) regem Perſarum imitari verebimur? Illum quidem ferunt inter pulcherrima maximeque neceſſaria ſtudia agriculturam artemque bellicam ducere, & utramque diligenter atque ſtudioſe ſimul curare. Hæc ut audiit Critobulus, An & hoc credis, inquit, ô Socrates, regi Perſarum agriculturam eſſe curæ? Cui Socrates, Si videamus ô Critobule quid agat,

Ἡμῖν δὲ δὴ ποίαις τέχναις συμβουλεύεις ὦ Σώκρατες χρῆσθαι; Ἆρα (ἔφη ὁ Σωκράτης) μὴ αἰσχυνθῶμεν τὸν Περσῶν βασιλέα μιμήσασθαι; ἐκεῖνον γάρ φασιν, ἐν τοῖς καλλίστοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγούμενον εἶναι ἐπιμελήμασι, γεωργίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, τούτων ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. καὶ ὁ Κριτόβουλος ἀκούσας ταῦτα εἶπε, Καὶ τοῦτο, ἔφη, πιστεύεις ὦ Σώκρατες, βασιλέα τὸν Περσῶν γεωργίας τι συνεπιμελεῖσθαι; Πῶς δ' ἂν (ἔφη ὁ

Σωκράτης) ἐπισκοπῶντες, ὦ Κριτόβουλε, ἴσως ἂν καταμάθοιμεν εἴ τι συνεπιμελεῖται. τῶν μὲν γὰρ πολεμικῶν ἔργων ὁμολογοῦμεν αὐτὸν ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι, ὅτι ἐξ ὁπόσων περ ἐθνῶν δασμοὺς λαμβάνει, τέταχε τῷ ἄρχοντι ἑκάστῳ εἰς ὁπόσους δεῖ διδόναι τροφὴν ἱππέας καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας καὶ γερροφόρους, οἵτινες τῶν τε ὑπ᾽ αὐτοῦ ἀρχομένων ἱκανοὶ ἔσονται κρατεῖν, καὶ, ἢν πολέμιοι ἐπίωσιν, ἀρήξουσι τῇ χώρᾳ. χωρὶς δὲ τούτων, φύλακας ἐν ταῖς ἀκροπόλεσι τρέφει· καὶ τὴν μὲν τροφὴν τοῖς φρουροῖς δίδωσιν ὁ ἄρχων ᾧ τοῦτο προστέτακται· βασιλεὺς δὲ κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν μισθοφόρων καὶ τῶν ἄλλων οἷς ὡπλίσθαι προστέτακται, καὶ πάντας ἅμα συνάγων, πλὴν τοὺς ἐν ταῖς ἀκροπόλεσιν, ἔνθα δὴ ὁ σύλλογος καλεῖται. καὶ τοὺς μὲν ἀμφὶ τὴν αὐτοῦ οἴκησιν αὐτὸς ἐφορᾷ, τοὺς δὲ πρόσω ἀποικοῦντας, πιστοὺς πέμπει ἐπισκοπεῖν· καὶ οἳ μὲν ἂν φαίνωνται τῶν φρουράρχων καὶ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν σατραπῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν τεταγμένων ἔκπλεων ἔχοντες, καὶ τούτους [a] δοκίμους ἵπποις τε καὶ ὅπλοις κατεσκευασμένους παρέχωσι, τούτους μὲν τοὺς ἄρχοντας καὶ ταῖς τιμαῖς αὔξει, καὶ δώροις μεγάλοις καταπλουτίζει· οὓς δ᾽ ἂν εὕρῃ [b] τῶν ἀρχόντων ἢ καταμελοῦντας τῶν φρουράρχων, ἢ κατακερδαίνοντας, τούτους χαλεπῶς κολάζει, καὶ παύων τῆς ἀρχῆς, ἄλλους ἐπιμελητὰς καθίστησι. τῶν μὲν δὴ πολεμικῶν ἔργων ταῦτα ποιῶν δοκεῖ ἡμῖν [c] ἀναμφιλόγως ἐπιμελεῖσθαι. ἔτι δὲ ὁπόσην μὲν τῆς χώρας διελαύνων ἐφορᾷ αὐτὸς, καὶ δοκιμάζει, ὁπόσην δὲ μὴ αὐτὸς ἐφορᾷ, πέμπων πιστοὺς ἐπισκοπεῖται. καὶ οὓς μὲν ἂν αἰσθάνηται τῶν ἀρχόντων συνοικουμένην γε τὴν χώραν παρεχομένους, καὶ ἐνεργὸν οὖσαν τὴν γῆν, καὶ πλήρη δένδρων τε ὧν ἑκάστη φέρει καὶ καρπῶν, τούτοις μὲν χώραν τὴν ἄλλην προστίθησι, καὶ δώροις κοσμεῖ, καὶ ἕδραις ἐντίμοις γεραίρει· οἷς δ᾽ ἂν ὁρᾷ ἀργόν τε τὴν χώραν οὖσαν καὶ ὀλιγάνθρωπον, ἢ διὰ χαλεπότητα, ἢ δι᾽ ὕβριν, ἢ δι᾽ ἀμέλειαν, τούτους δὲ κολάζων καὶ παύων τῆς ἀρχῆς, ἄρχοντας ἄλλους καθίστησι. ταῦτα ποιῶν δοκεῖ ἧττον [d] ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἡ γῆ ἐνεργὸς ἔσται ὑπὸ τῶν κατοικούντων, ἢ ὅπως εὖ φυλάξεται ὑπὸ τῶν φρουρούντων;

agat, hoc modo fortaſſe diſcemus ſi quid ſit ei curæ. Nam convenit inter nos eum res bellicas ſtrenue curare, & diligenter adminiſtrare: quod ex quotquot nationibus tributa accipit, unicuique præfecto diſinierit in quot equites, ſagittarios, funditores, gerrhophoros, (*id eſt, ſcuta & ejuſmodi tegumenta ferentes*) alimentum partiri debeat: qui & regere poſſint quibus præſunt, quique ſi hoſtes irrumpant, fines tueantur. Præter hos & cuſtodes in arcibus alere conſuevit: & cuſtodibus quidem alimentum ſuggerit huic ab eo muneri præfectus. rex autem per ſingulos annos omnes præter eos qui cuſtodiunt arces, eo cogens quo vocatur concilium, recenſet qui ſtipendia merent, atque alios quos in armis eſſe juſſit. Qui non ita procul à regia diſtant, ad eos ipſe inſpectionis cauſſa proficiſcitur: qui longius incolunt, ad eos mittit haud dubiæ fidei viros, qui res ſociorum inſpiciant. Cuſtodum præfectos, & chiliarchos, (*id eſt, qui mille viros ducunt,*) & ſatrapas, ſi imperatum ſibi militum numerum expleant, atque lectos egregioſque viros equis & armis pulcre inſtructos exhibeant, & honoribus auget, & donis ingentibus ditat. quos autem magiſtratus duceſque reperit aut ſegnes aut avaros, & quæſtus avidos, acerbe caſtigat, & abire magiſtratu jubet: alios qui res gerant, conſtituens. Hæc quum faciat, illum fine ulla dubitatione rerum bellicarum ſtudioſum eſſe arbitramur. Præterea quantam poteſt regni ſui partem peceurrens inſpicit ipſe, ac veluti cenſor in judicium morum vocat: quod reliquum eſt, inſpiciunt viri fideles ab eo miſſi. Porro quos præſides regionem populo frequentem, terram excultam, & arboribus plenam quas unaquæque fert & fructibus plenam præſtare cognoſcit, his aliam regionem addit, donis ornat, ſedibus honorificis præmii cauſſa donat: quibus autem videt ocioſam incultamque terram, & hominibus infrequentem, ſive iſtud aſperitate, ſive inſolentia, ſive negligentia factum ſit, illos caſtigat, imperio privat, & aliis magiſtratibus conſtitutis abjicit. Hæc quum gerit, cenſen' curare eum minus qui terra à cultoribus exercebitur, quam quî tuto à præſidiis cuſtodictur?

EX

a γρ. δοκίμοις. b Phil. legiſſe videtur τῶν ἀρχόντων ἢ τῶν φρουράρχων καταμελοῦντας ἢ καταν. c ἀναμφιλόγως. d ἐπιμελεῖσθαι.

EX STRABONIS geographicis libris.

Libro XV.

ITAQUE etiam de moribus Perſarum etſi permulti dixerunt, tamen dicenda nobis videntur quæ ad rem attinent. Perſæ nec ſtatuas, nec aras erigunt: ſacrificant in loco excelſo. cœlum eſſe Jovem putant: colunt & ſolem, quem Mithram vocant: item lunam & Venerem, & ignem, & tellurem, & ventos & aquam. Sacrificant in loco mundo, cum imprecationibus, & coronatam hoſtiam ſtatuunt. Ubi magus, qui ſacrificio faciendo præeſt, carnes in portiones diſtribuit, ſua quiſque accepta, abeunt, nulla parte diis relicta. dicunt enim deum nihil velle, præter hoſtiæ animam: quidam tamen (ut fertur) omenti partem igni imponunt. Præcipue igni & aquæ ſacrificant, igni arida ligna imponentes adempto cortice, & arvina ſuperinjecta: deinde infuſo oleo, ſuccendunt, non inſpirantes, ſed ventilantes: ſi quis inſpirat, aut mortuum quicquam, cœnumve in ignem injicit, morte punitur. Aquæ ſacra peragunt hoc modo. In lacum vel flumen vel fontem venientes, ſcrobem faciunt: ibique hoſtiam jugulant, caventes ne quid proximæ aquæ ſanguine contingatur: ſic enim omnia pollutum iri: poſtea carnibus myrto laurove impoſitis, eas magi gracilibus virgis comburunt: & factis imprecationibus quibuſdam, oleum lacte ac melle mixtum inſpergunt, non in ignem, nec in aquam, ſed in terram. Imprecationes diu faciunt, faſciculum virgarum myricinarum tenuium tenentes. In Cappadocia (etenim maxima eſt ibi magorum multitudo, qui Pyrethi vocantur, & multa Perſicorum deorum templa:) non cultro ſed ſtipite quodam mactant, tanquam malleo verberantes. Sunt & Pyratheia ſepta quædam ingentia, in quorum medio ara eſt. In ea magi & cinerem multum & ignem perennem ſervant: & eo quotidie ingreſſi, imprecationes faciunt, per horam ante ignem virgarum faſciculum tenentes, pileis infulis velati ex utraque parte dependentibus, adeo ut vittæ labia contegant ac malas. Hæc in Anaitidis & Omani delubris fiunt.

Nam

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΣΤΡΆΒΩΝΟΣ γεωγραφικῶν.

Ἐν τῷ ιε' βιβλίῳ.

ΔΙΑ' τοῦτο οὖν τὰ ἔθη τὰ Περσικὰ, τούτοις, καὶ Μήδοις τὰ αὐτὰ, καὶ ἄλλοις πλείοσι· περὶ ὧν εἰρήκασι μὲν πλείους, τὰ δὲ καίρια καὶ ἡμῖν λεκτέον. Πέρσαι τοίνυν ἀγάλματα μὲν καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται· θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία· τιμῶσι δὲ καὶ ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθραν· καὶ Σελήνην, καὶ Ἀφροδίτην, καὶ πῦρ, καὶ γῆν, καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδωρ. θύουσι δ' ἐν καθαρῷ τόπῳ, [a] κατευξάμενοι καὶ παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. μελίσαντος δὲ τοῦ μάγου τὰ κρέα, τοῦ ὑφηγουμένου τὴν ἱερουργίαν, ἄπιασι διελόμενοι· τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἀπονείμαντες μέρος· τῆς γὰρ ψυχῆς φασι τοῦ ἱερείου δεῖσθαι τὸν θεὸν, ἄλλου δὲ οὐδενός· ὅμως δὲ τοῦ ἐπίπλου τι μικρὸν τιθέασιν, ὥς λέγουσί τινες, ἐπὶ τὸ πῦρ. διαφερόντως δὲ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι θύουσι, τῷ μὲν πυρὶ προστιθέντες ξηρὰ ξύλα, τοῦ λέπους χωρὶς, πιμελὴν ἐπιτιθέντες ἄνωθεν· εἶθ' ὑφάπτουσιν, ἔλαιον [b] καταχέαντες, οὐ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες. τοὺς δὲ φυσήσαντας, ἢ νεκρὸν ἐπὶ πῦρ θέντας, ἢ βόλβιτον, θανατοῦσι. τῷ δὲ ὕδατι [c] ἐπὶ λίμνην ἢ ποταμὸν, ἢ κρήνην ἐλθόντες, βόθρον ὀρύξαντες, εἰς τοῦτον σφαγιάζονται, φυλαττόμενοι μή τι τοῦ πλησίον ὕδατος καθαροῦ αἱμαχθείη, ὡς μιανοῦντες· εἶτ' ἐπὶ μυρρίνην ἢ δάφνην διαθέντες τὰ κρέα, ῥάβδοις λεπτοῖς [d] ἐφάπτονται οἱ μάγοι, καὶ ἐπάδουσιν, ἀποσπένδοντες ἔλαιον ὁμοῦ γάλακτι καὶ μέλιτι κεκραμένον, οὐκ εἰς πῦρ, οὐχ' ὕδωρ, ἀλλ' εἰς τοὔδαφος· τὰς δ' ἐπῳδὰς ποιοῦνται πολὺν χρόνον, ῥάβδων μυρικίνων λεπτῶν δέσμην κατέχοντες. ἐν δὲ τῇ Καππαδοκίᾳ (πολὺ γάρ ἐστι τὸ τῶν μάγων φῦλον, οἳ καὶ [e] Πύραιθοι καλοῦνται· πολλὰ δὲ καὶ τῶν Περσικῶν θεῶν ἱερά) οὐδὲ μαχαίρᾳ θύουσι, ἀλλὰ κορμῷ τινὶ, ὡς ἂν ὑπέρῳ τύπτοντες. ἔστι δὲ καὶ [f] Πυραιθεῖα, σηκοί τινες ἀξιόλογοι· ἐν δὲ τούτοις μέσοις βωμὸς, ἐν ᾧ πολλή τε σποδὸς καὶ πῦρ ἄσβεστον φυλάττουσιν οἱ μάγοι. καθ' ἡμέραν δὲ εἰσιόντες, ἐπάδουσιν ὥραν σχεδόν τι, πρὸ τοῦ πυρὸς τὴν δέσμην τῶν ῥάβδων ἔχοντες, τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς, καθηκυίας ἑκατέρωθεν, μέχρι τοῦ καλύπτειν τὰ χείλη καὶ τὰς παραγναθίδας. ταῦτα δ' ἐν τοῖς τῆς Ἀναΐτιδος καὶ Ὠμανοῦ ἱεροῖς

νενό-

a γρ᾽ Male in Aldin. καὶ τελξάμενοι. b ἐπιχέαντες. c Diſtingue poſt ὕδατι, & intellige τῷ δὲ ὕδατι οὕτω θύουσι, repetendo hoc verbum è præcedentibus. d ἐφάπτουσι. e Ald. Πυρεθοι. f Ald. Πυρεθεῖα.

νενόμισται· τούτων δὲ καὶ σηκοί εἰσι, καὶ ξόανον τοῦ Ὠμανοῦ πομπεύει.

Ταῦτα μὲν οὖν ἡμεῖς ἑωράκαμεν· ἐκεῖνα δ᾽ ἐν ταῖς ἄλλαις ἱστορίαις λέγεται, καὶ τὰ ἐφεξῆς. εἰς γὰρ ποταμὸν οὔτ᾽ οὐροῦσιν, οὔτε νίπτονται Πέρσαι, οὐδὲ λούονται, οὐδὲ νεκρὸν ἐκβάλλουσιν, οὐδ᾽ ἄλλα τῶν δοκούντων εἶναι μυσαρῶν· ὅτῳ δ᾽ ἂν θύωσι θεῷ, [b] πρώτῳ τῷ πυρὶ εὔχονται. βασιλεύονται δ᾽ ὑπὸ τῶν ἀπὸ γένους· ὁ δ᾽ ἀπειθῶν, ἀποτμηθεὶς κεφαλὴν καὶ βραχίονα, ῥίπτεται. γαμοῦσι δὲ πολλὰς, καὶ ἅμα παλλακὰς τρέφουσι πλείους πολυτεκνίας χάριν. τιθέασι δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἆθλα πολυτεκνίας κατ᾽ ἔτος· τὰ δὲ τρεφόμενα μέχρι τῶν τεττάρων ἐτῶν, οὐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν εἰς ὄψιν. οἱ δὲ γάμοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἐπιτελοῦνται· παρέρχεται δ᾽ ἐπὶ τὸν θάλαμον προφαγὼν μῆλον, ἢ καμήλου μυελὸν, ἄλλο δ᾽ οὐδὲν, τὴν ἡμέραν ἐκείνην. ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τεττάρων καὶ εἴκοσι, παιδεύονται τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, καὶ ἱππάζεσθαι, καὶ ἀληθεύειν· διδασκάλοις τε λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται, οἳ καὶ τὸ μυθῶδες πρὸς τὸ συμφέρον [c] ἐπανάγοντες πλέκουσι, καὶ μέλους χωρὶς, καὶ μετ᾽ ᾠδῆς, ἔργα θεῶν τε, καὶ [d] ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἀναδιδόντες. συνάγουσι δ᾽ εἰς ἕνα τόπον, ψόφῳ χαλκοῦ πρὸ ὄρθρου διεγείροντες ἐπὶ ἐξοπλισίαν, ἢ θήραν· τάξαντες δ᾽ ἀνὰ πεντήκοντα ἡγεμόνα τῶν βασιλέως τινὰ παίδων αὐτοῖς, ἢ σατράπου, τρέχοντι κελεύουσιν ἕπεσθαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα, ἢ τετταράκοντα σταδίων. ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ λόγον ἑκάστου μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφωνίαν, καὶ πνεῦμα, καὶ πλευρὰν ἀσκοῦντες· καὶ πρὸς καῦμα δὲ, καὶ πρὸς ψῦχος, καὶ [e] ὄμβρους, καὶ χειμάῤῥους διαβάσεις, ὥστ᾽ ἄβροχα φυλάττειν, καὶ ὅπλα καὶ ἐσθῆτα· καὶ ποιμαίνειν δὲ, καὶ ἀγραυλεῖν, καὶ καρποῖς ἀγρίοις χρῆσθαι, τερμίνθῳ, δρυοβαλάνοις, ἀχράδι. καλοῦνται δ᾽ οὗτοι Κάρδακες, ἀπὸ κλωπείας τρεφόμενοι· κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες, καὶ πολεμικὸν λέγεται. ἡ δὲ καθ᾽ ἡμέραν δίαιτα, ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ μάζα, καὶ κάρδαμον, καὶ ἁλῶν χόνδρος, καὶ κρέα ὀπτὰ, ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος· ποτὸν δ᾽ ὕδωρ. θηρεύουσι δὲ σαύνια ἀφ᾽ ἵππων βάλλοντες, καὶ τοξεύματα, καὶ σφενδονῶντες. δείλης δὲ φυτουργεῖν, καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκοῦσι, καὶ ὁπλοποιεῖν, καὶ λίνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν. [f] οὐχ ἅπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ κομίζειν οἴκαδε ἔθος. τίθεται δ᾽ ὑπὸ

Nam & horum ibi delubra ſunt, & Omani ſtatua in pompa ducitur.

Iſta nos vidimus: quæ ſequuntur, hiſtorici memoriæ mandaverunt. In fluvium Perſæ non immejunt, nec lavant, nec abluuntur, nec cadaver injiciunt, nec alia quæ immunda eſſe videantur. Cuicunque deo ſacrificent, primum igni imprecationes faciunt. Reges habent ex eadem ſtirpe. Qui non paruerit; capite & brachio amputato projicitur. Ducunt uxores complures: & multas pellices alunt, multiplicandæ ſobolis gratia. Reges quotannis præmia proponunt iis qui plures filios progenuerint, pueri ante quartum annum in patris conſpectum non veniunt. Nuptiæ in initio verni æquinoctii celebrantur: ſponſus in thalamum venit, comeſto prius malo vel cameli medulla, præter id nihil eo die. A quinto uſque ad vigeſimum quartum annum diſcunt ſagittare, jaculari, equitare, & in primis vera dicere. Diſciplinarum magiſtris continentiſſimis utuntur, qui & fabulas ad utilitatem accommodatas intexunt, cum cantu & ſine cantu, deorum & clarorum virorum facta celebrantes. Congregant eos in unum locum, æris ſonitu ante lucem excitatos ad arma aut venationem. Præficiunt quinquagenis aliquem ex regis filiis, aut ſatrapæ, quem currentem ſequi jubent, loco triginta quadragintave ſtadiorum determinato. Poſtulant hi etiam orationem de ſingulis quæ illi didicerint: ſimul & vocem & ſpiritum & latus exercentes. Quin & adverſus æſtum, frigus, imbres, & ad torrentium tranſitus eos condocefaciunt, ut arma & veſtes immadidas ſervent. Paſcere etiam, & in agro pernoctare docent, & ruſticari, & fructibus ſylveſtribus veſci: ut termintho, glandibus, pyris agreſtibus. Atque hi Cardaces vocantur, furtis viventes: nam carda virile ac bellicoſum ſignat. Quotidianus eorum cibus poſt exercitationem eſt panis duriſſimus, & naſturtium, & ſalis grana, & carnes aſſæ vel elixæ; potus aqua. Venantur autem pilas & ſagittas ab equis mittentes, & fundantes. Veſpertina eorum ſunt exercitia, arbores ſerere, aut radices effodere, aut arma fabricari, aut lino & retibus ſtudium impendere artificioſe faciundis. Pueri venationem non attingunt, ſed mos eſt eam domum referre. Curſus & ceterorum quæ

a γρ. μυστικοί. b πρῶτον. c ἀνάγοντες παραπλέκ. d Vox ἀνδρῶν deeſt in Ald. e ὄμβρους καὶ χειμάῤῥους. f οὐχ ἅπτ. cohæret cum θηρεύουσι δὲ &c. at δείλης δὲ φυτ. dicuntur velut in parentheſi.

quæ in quinquertio exercentur, præmia ab rege proponuntur. Pueri auro exornantur, cujus igneum fulgorem venerantur, quare id neque mortuo apponunt: quemadmodum nec ignem, ob honorem, quem ei deferunt. Militant, & ordines ducunt à vigeſimo anno uſque ad quinquageſimum & pedites & equites. Forum non attingunt, nam nec emunt, nec vendunt. Armantur cetra in rhombi figuram facta: præter pharetram, ſagares & ſecures habent, capiti impoſitum pileum turritum, pectus thorace ſquamoſo muniunt. Principes anaxyridem triplam habent, & tunicam manicatam, duplam, genu tenus. interula candida eſt, exterior vero veſtis florida. Amiculum æſtate purpureum vel floridum, hyeme autem floridum: tiaras magorum infulis ſimiles, calceamentum altum ac duplum. Vulgo tunicam duplam gerunt, ad medium uſque crus deſcendentem: circum caput ſindonis cento volvitur. Quiſque arcu & ſunda utitur. Perſæ laute cœnant, integra & multa & varia apponentes: veſtis & poculorum ornatus ſplendidiſſimus, auro & argento refulgent. De rebus maximis in vino conſultant, eaque decreta ipſi firmiora cenſent quam quæ ſobrii faciunt. Si notis & æqualibus in via occurrant, eos oſculantur: ſi humilioribus, genam eis præbent, eaque oſculum excipiunt: qui humiliores admodum ſunt, duntaxat genu flexo digniores venerantur. Corpora mortuorum humant, prius cera oblinentes. Magos inſepultos avibus edendos dimittunt: hi cum matribus etiam, inſtituto majorum coëunt.

Ac Perſarum quidem mores ſunt hujuſmodi: quibus opinor addenda eſſe, quæ à Policrito referuntur: ſunt autem hæc. Regum cuique Suſis in arce domicilium extat, & theſaurus, & tributorum quæ exegerit tabulæ, adminiſtratæ rei monumentum. Exigere eos ex ora maritima argentum: ex mediterranea, quæ quæque regio ferat, ut colores, medicamenta, lanam, vel aliud tale, aut pecora. Tributa inſtituit Darius Longimanus, qui omnium hominum pulcherrimus fuit, dempta brachiorum & cubitorum longitudine, etiam genua contingentium. Maximam auri atque argenti partem in ſupellectile habent, in nummis perexiguam. Illam enim exiſtimant &

δ᾽ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἆθλα δρόμου, καὶ τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις. κοσμοῦνται οἱ παῖδες χρυσῷ, τὸ πυρωπὸν τιθεμένων ἐν τιμῇ· διὸ οὐδὲ νεκρῷ προσφέρουσι, καθάπερ οὐδὲ τὸ πῦρ, κατὰ τιμήν. στρατεύουσι δὲ, καὶ ἄρχουσιν, ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν, ἕως πεντήκοντα, πεζοί τε καὶ ἱππεῖς. ἀγορᾶς δὲ οὐχ ἅπτονται· οὔτε γὰρ πωλοῦσιν, οὔτ᾽ ὠνοῦνται. ὁπλίζονται δὲ γέρρῳ ῥομβοειδεῖ. παρὰ δὲ τὰς φαρέτρας σαγάρεις ἔχουσι καὶ κοπίδας· περὶ δὲ τῇ κεφαλῇ πίλημα πυργωτόν. θώραξ δ᾽ ἐστὶν αὐτοῖς [a] φολιδωτός. ἐσθὴς δὲ, τοῖς ἡγεμόσι μὲν, ἀναξυρὶς τριπλῆ, χιτὼν δὲ χειριδωτὸς διπλοῦς, ἕως γόνατος. ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκὸς, ἀνθινὸς δ᾽ ὁ ἐπάνω. ἱμάτιον θέρους μὲν πορφυροῦν, [b] ἢ ἀνθινὸν, χειμῶνος δ᾽ ἀνθινόν. τιάραι παραπλήσιαι ταῖς τῶν μάγων, ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν. τοῖς δὲ πολλοῖς χιτὼν ἕως μεσοκνημίου, καὶ διπλοῦς· ῥάκος δὲ σινδόνιόν τι περὶ τῇ κεφαλῇ· ἔχει δ᾽ ἕκαστος τόξον καὶ σφενδόνην. δειπνοῦσι πολυτελῶς Πέρσαι, τιθέντες καὶ ὁλομελῆ, καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα. κόσμος τε λαμπρὸς [c] στολῆς, ἐκπωμάτων τε τῶν ἄλλων, ὥστε χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καταλάμπεσθαι. ἐν οἴνῳ τὰ μέγιστα βουλεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει τίθενται. τῶν κατὰ τὰς ὁδοὺς συμπαντώντων τοὺς μὲν γνωρίμους καὶ ἰσοτίμους φιλοῦσι προσιόντας, τοῖς δὲ ταπεινοτέροις παραβάλλουσι τὴν γνάθον, καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ φίλημα· οἱ δ᾽ ἔτι ταπεινότεροι προσκυνοῦσι μόνον. θάπτουσι δὲ κηρῷ περιπλάσαντες τὰ σώματα· τοὺς δὲ μάγους οὐ θάπτουσιν, ἀλλ᾽ [d] οἰωνοβρότους ἐῶσι. τούτοις δὲ καὶ μητράσι συνέρχεσθαι [e] νενόμισται.

Τοιαῦτα μὲν τὰ ἔθη. ἔτι δ᾽ ἴσως καὶ ταῦτα τῶν ἐθίμων, ἅ φησι Πολύκριτος. ἐν γὰρ Σούσοις ἑκάστῳ τῶν βασιλέων ἐπὶ τῆς ἄκρας ἰδίαν πεποιῆσθαι [f] οἴκησιν, καὶ θησαυροὺς, καὶ παραθέσεις [g] ὧν ἐπράττετο φόρων, ὑπομνήματα τῆς οἰκονομίας. πράττεσθαι δ᾽ ἐκ μὲν τῆς παραλίας ἀργύριον, ἐκ δὲ τῆς μεσογαίας, ἃ φέρει ἑκάστη χώρα, ὥστε καὶ χρώματα καὶ φάρμακα, καὶ τρίχα ἐρέαν, ἤ τι τοιοῦθ᾽ ἕτερον, καὶ θρέμματα ὁμοίως. τὸν δὲ διατάξαντα τοὺς φόρους, Δαρεῖον εἶναι τὸν μακρόχειρα, καὶ κάλλιστον ἀνθρώπων, πλὴν τοῦ μήκους τῶν βραχιόνων, καὶ τῶν πήχεων· ἅπτεσθαι γὰρ καὶ τῶν γονάτων. τὸ δὲ πλεῖστον, καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐν κατασκευαῖς εἶναι, νομίσματι δὲ οὐ πολλῷ. πρός τε τὰς δω-

a γρ. φαλιδωτός. b quidam ex conject. ἢ ἰάνθινον. c στρωμνῆς. d Ald. οἰωνοβότους, ut ſcribendum eſt; aut certe οἰωνοβρώτους. e πάτριον νενόμισται. f Ald. ἄσκησιν. g ἂν ἐπράττετο φόρων.

δωρεὰς ἐκεῖνα κεχαρισμένα νομίζειν μᾶλλον, καὶ πρὸς κειμηλίων ἀπόθεσιν· τὸ δὲ νόμισμα τὸ πρὸς τὰς χρείας ἀρκοῦν, ἱκανὸν εἶναι. κόπτειν δὲ χρυσὸν τὸ τοῖς ἀναλώμασι σύμμετρον. τὰ μὲν οὖν ἔθη, σωφρονικὰ τὰ πλείω· διὰ δὲ τὸ πλοῦτον εἰς τρυφὴν ἐξέπεσον οἱ βασιλεῖς, ὥστε πυρὸν μὲν ἐξ Ἄσσου τῆς Αἰολίδος μετιέναι, οἶνον δ᾽ ἐκ Συρίας τὸν Χαλυβώνιον, ὕδωρ δὲ ἐκ τοῦ Εὐλαίου, πάντων ἐλαφρότατον, ὥστ᾽ ἐν Ἀττικῇ κοτύλῃ δραχμῇ ἀφελκέστερον εἶναι. συνέβη δὲ τοῖς Πέρσαις ἐνδοξοτάτοις γενέσθαι τῶν βαρβάρων, παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τῶν μὲν ἄλλων οὐδένες τῶν τῆς Ἀσίας ἀρξάντων, Ἑλλήνων ἦρξαν· οὐδ᾽ ἤδεισαν οὐδ᾽ ἐκεῖνοι τούτους, οὐδ᾽ οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους· ἀλλ᾽ ἐπὶ μικρὸν μόνον, ἐκ τῆς πόρρωθεν ἀκοῆς. Ὅμηρος γοῦν οὔτε τὴν τῶν Σύρων οὔτε τὴν Μήδων ἀρχὴν οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἂν Θήβας Αἰγυπτίας ὀνομάζων, καὶ τὸν ἐκεῖ καὶ τὸν ἐν Φοινίκῃ πλοῦτον, τὸν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ Νίνῳ καὶ Ἐκβατάνοις, παρεσιώπησε.

Πρῶτοι δὲ Πέρσαι καὶ Ἑλλήνων ἐπῆρξαν· Λυδοὶ δὲ ἐπῆρξαν μὲν, ἀλλ᾽ οὔτε τῆς Ἀσίας ὅλης ἐπάρξαντες, ἀλλὰ μέρους τινὸς μικροῦ, τοῦ ἐντὸς Ἅλυος μόνου· καὶ τοῦτ᾽ [a] ἐπ᾽ ὀλίγον χρόνον τὸν κατὰ Κροῖσον καὶ Ἀλυάττην. κρατηθέντες δ᾽ ὑπὸ Περσῶν, εἰ καί τι τῆς δόξης ἦν αὐτοῖς, ἀφῃρέθησαν τοῦθ᾽ ὑπ᾽ ἐκείνων. Πέρσαι δ᾽ ἀφ᾽ οὗ κατέλυσαν τὰ Μήδων, εὐθὺς καὶ Λυδῶν ἐκράτησαν, καὶ τοὺς [b] κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας ὑπηκόους ἔσχον· ὕστερον δὲ καὶ διέβησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἡττηθέντες πολλοῖς καὶ πολλάκις ἀγῶσιν, ὅμως διετέλεσαν τὴν Ἀσίαν μέχρι τῆς ἐπὶ θαλάττῃ τόπων κατέχοντες, ἕως ὑπὸ Μακεδόνων κατεπολεμήθησαν. ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἡγεμονίαν καταστήσας αὐτοὺς Κῦρος ἦν· διαδεξάμενος δὲ τοῦτον Καμβύσης υἱὸς, ὑπὸ τῶν μάγων κατελύθη. τούτους δ᾽ ἀνελόντες οἱ ἑπτὰ Πέρσαι, Δαρείῳ τῷ Ὑστάσπου παρέδοσαν τὴν ἀρχήν· εἶθ᾽ οἱ ἀπὸ τούτου διαδεχόμενοι κατέλυσαν εἰς Ἀρσῆν· ὃν ἀποκτείνας Βαγώος ὁ εὐνοῦχος, κατέστησε Δαρεῖον οὐκ ὄντα τοῦ γένους τῶν βασιλέων. Τοῦτον δὲ καταλύσας Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἦρξε δέκα ἢ ἕνδεκα ἔτη· εἶτ᾽ εἰς πλείους τοὺς διαδεξαμένους καὶ τοὺς ἐπιγόνους τούτων μερισθεῖσα ἡ ἡγεμονία τῆς Ἀσίας διελύθη· συνέμεινε δ᾽ ὅσον πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς διακοσίοις ἔτη. νῦν δ᾽ ἤδη καθ᾽ αὑτοὺς συνεστῶτες οἱ Πέρσαι, βασιλέας ἔχουσιν ὑπηκόους ἑτέροις βασιλεῦσι· πρότερον μὲν Μακεδόσι, νῦν δὲ Παρθυαίοις.

& ad donandum magis aptam, & ad reponenda adſervandaque in theſauris ceimelia. Nomiſmatis vero tantum ſufficere arbitrantur quantum uſui ſatis ſit, & tantum auri percutiunt, quantum impenſis ſufficiat. Perſarum mores magna ex parte moderati ſunt. Ceterum pero-pulentiam reges in delicias luxumque prolapſi ſunt, adeo ut triticum ex Aſſo Æolia afferri vellent, vinum autem ex Syria, quod Chalybonium dicitur, aquam ex EUlæo, quod ea omnium eſſet leviſſima, ut Atticæ heminæ comparata, drachma minus appenderet. Ex omnibus autem barbaris Perſis uſu venit, ut notiſſimi apud Græcos eſſent, quod nulli Græcis imperaverunt eorum qui Aſiam tenuere, præter eos: nec ii Græcos, nec Græci illos antea noverant, niſi quantum fama percepiſſent admodum exili. Non enim Homerus Syrorum, Medorumve imperium noverat: alioqui Ægyptias Thebas, & earum & Phœnicum divitias nominans, nequaquam Babylonis, Nini & Ecbatanorum opes ſilentio tranſmiſiſſet.

Ac primo quidem Græcis Perſæ imperaverunt, Lydi vero non toti Aſiæ, ſed parti ſolum cis Halym perexiguæ: idque non diu, ſed duntaxat Crœſi & Alyattis tempore. & ſiquid gloriæ paraverant amiſerunt à Perſis ſubacti. Perſæ Medorum rebus in ſuam poteſtatem redactis, ſtatim Lydos ſubegere: & Græcos qui in Aſia erant ſibi ſubjectos fecerunt. poſtmodum in Græciam trajicientes, magnis multiſque certaminibus victi ſunt. Aſiam tamen uſque ad mare tenuerunt, donec à Macedonibus ſunt debellati. Cyrus primus iis imperium comparavit: cujus ſucceſſor Cambyſes filius, à magis ſublatus eſt. Septem vero Perſæ qui magos interemerunt, Dario Hydaſpis F. imperium tradidere. Ejus ſucceſſores in Narſem deſierunt: quem quum Bagoa eunuchus interfeciſſet, Darium regem fecit, quanquam è ſtirpe regia non ortum. Hunc quum Alexander evertiſſet, ipſe decem aut undecim annos regnavit. Poſtea Aſiæ imperium in complures ſucceſſores & ab eis profectos diviſum, tandem diſſipatum eſt. Permanſit annos circiter CCL. Hodie ſeorſim Perſæ ſuum habent corpus, & reges aliis ſubjectos: ante Macedonibus, nunc Parthis.

a γρ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγον χρόνον τὸν κατά. b εἰς τὴν Ἀσίαν.

EX

EX DINONIS Perſicis.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΔΊΝΩΝΟΣ Περσικῶν.

Athenæus Dipnoſoph. lib. XII, poſtquam ſcripſit, Διαβόητοι δ' ἐπὶ τρυφῇ ἐγένοντο πρῶτοι πάντων ἀνθρώπων Πέρσαι, ὧν καὶ οἱ βασιλεῖς ἐχείμαζον μὲν ἐν Σούσοις, ἐθέριζον δὲ ἐν Ἐκβατάνοις; &c. (*id eſt*, Primi autem omnium hominum Perſæ celebres luxu fuerunt: quorum & reges Suſis hyemabant, Ecbatanis æſtivabant) *ſubjungit*,

INSIGNE vero quod ſuis capitibus reges Perſarum imponebant, ne ipſum quidem voluptate illos frui ſolitos negat. Conficiebatur enim (ut ſcribit Dinon) è myrrha, & ex eo quod labyzus vocatur. Suaviter autem labyzus olet, & multo quam myrrha eſt pretioſior. Quum autem & è curru deſcenderet rex (inquit Dinon) nec ille deſiliebat, quamvis exigua eſſet à terra altitudo, neque manibus eorum qui ipſum circumſtabant fulciebatur: ſed ei ſemper aurea ſella admovebatur, & huic pedes imponens deſcendebat: ac regiæ ſellæ geſtator hujus rei gratia ſequebatur.

ΚΑῚ τὸ παράσημον δὲ ὃ ἐπετίθεντο τῇ κεφαλῇ οἱ Περσῶν βασιλεῖς, οὐδ' αὐτὸ ἠγνεῖτο τὴν τῆς ἡδυπαθείας ἀπόλαυσιν. κατεσκευάζετο γὰρ, ὡς φησὶ Δίνων, ἐκ σμύρνης καὶ τοῦ καλουμένου λαβύζου. εὐώδης δ' ἐστὶν ἡ λάβυζος, καὶ a πολυτιμώτερον τῆς σμύρνης. ὁπότε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἅρματος κατίοι (φησὶ) βασιλεὺς, οὔτε καθήλλετο, ὀλίγου ὄντος ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ ὕψους, οὔτε διὰ χειρῶν ἐρειδόμενος· ἀλλ' ἀεὶ αὐτῷ χρυσοῦς δίφρος ἐτίθετο, καὶ τούτῳ ἐπιβαίνων κατῄει. καὶ ὁ βασιλέως διφροφόρος εἰς τοῦτο εἵπετο.

Apud eundem Athenæum, libro XIIII.

ATQUE adeo Dinon in Perſicis ſcribit menſæ regiæ apponi ſolita cibaria quæcunque regiones ferunt cjus ditioni ſubjectæ, ex unoquoque quantum ſatis eſſet ad primitias. At peregrino aut cibo aut potu ullo haud putabat regibus utendum eſſe is qui ab initio rex fuit. Unde & lex quædam poſtea exſtitit. nam quum ex eunuchis quidam inter reliqua bellaria caricas Atticas regi appoſuiſſet, ſciſcitatum unde eſſent. Ubi autem intellexiſſet Atticas eſſe, juſſiſſe emptores rerum in foro venalium eas emere: ut in ejus poteſtate eſſet accipere quoties vellet, & non emere. Fama eſt autem eunuchum de induſtria hoc feciſſe ut ipſi expeditionem adverſus Athenas in memoriam revocaret.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, βιβλίῳ ιδʹ.

ΔΊΝΩΝ γοῦν ἐν τοῖς Περσικοῖς φησὶν, Παρετίθεντο δ' ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς βασιλέως ὅσα ἡ γῆ βρώματα φέρει, ἧς ἄρχει ὁ βασιλεὺς, ἀφ' ἑκάστου ὅσον ἀπαρχήν. ξενικῷ δὲ οὐδενὶ οὔτε βρώματι οὔτε ποτῷ ᾤετο δεῖν ὁ ἐξ ἀρχῆς τοὺς βασιλεῖς χρῆσθαι. ὅθεν καὶ νόμος τις ὕστερον ἐγένετο. εἰσενέγκαντος γὰρ ποτὲ τῶν εὐνούχων τινὸς ἐν τοῖς λοιποῖς τραγήμασιν ἰσχάδας Ἀττικὰς, ἐρωτῆσαι ποταποὶ εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν, τοῖς ἀγορασταῖς ἐκέλευεν ὠνεῖσθαι, ὡς ἂν ἐξουσία γένηται αὐτοῦ λαμβάνειν ὅταν ἐθέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. λέγεται δὲ τὸν εὐνοῦχον ἐπίτηδες τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα αὐτὸν ὑπομνήσῃ τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατείας.

Ex eodem Dinone, *apud eundem Athenæum, libro* XIII.

APUD Perſas autem regina multitudinem pallacarum tolerat, quoniam rex uxori, tanquam dominus, imperat: quinetiam quia reginam (ut ſcribit Dinon in Perſicis) pallacæ non ſecus quam aliquod numen colant. ipſam enim adorant.

Ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ Δίνωνος, παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ ιγʹ.

ΠΑΡᾺ δὲ Πέρσαις ἀνέχεται ἡ βασίλεια τοῦ πλήθους τῶν παλλακίδων, διὰ τὸ ὡς δεσπότην ἄρχειν τῆς γαμετῆς τὸν βασιλέα. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλίδα (ὡς φησὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς) ὑπὸ τῶν παλλακίδων θρησκεύεσθαι. προσκυνοῦσι γοῦν αὐτήν.

EX ἘΚ

a Forte πολυτιμοτέρα.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ἩΡΑΚΛΕΊΔΟΥ τοῦ Κυμαίου.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ δ.

Ἡρακλείδης δ' ὁ Κυμαῖος, ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγραφομένων παρασκευαστικῶν, Καὶ οἱ θεραπεύοντες (φησὶ) τοὺς Περσῶν βασιλεῖς δειπνοῦντας, ἅπαντες λελουμένοι διακονοῦσιν, ἐσθῆτας καλὰς ἔχοντες· καὶ διατρίβουσι σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας, περὶ τὸ δεῖπνον. τῶν δὲ τοῦ βασιλέως συνδείπνων οἱ μὲν ἔξω δειπνοῦσιν, οὓς καὶ ὁρᾶν ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομένῳ· οἱ δὲ εἴσω, μετὰ βασιλέως. καὶ οὗτοι δὲ οὐ συνδειπνοῦσιν αὐτῷ, ἀλλ' ἔστιν οἰκήματα δύο κατ' ἀντικρὺς ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖται, καὶ ἐν ᾧ οἱ σύνδειπνοι. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκείνους ὁρᾷ διὰ τοῦ παρακαλύμματος τοῦ ἐπὶ τῇ θύρᾳ· ἐκεῖνοι δ' αὐτὸν οὐχ ὁρῶσιν. ἐνίοτε μέντοι, ἐπειδὰν ἑορτὴ ᾖ, ἐν ἑνὶ οἰκήματι ἅπαντες δειπνοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς, ἐν τῷ μεγάλῳ οἴκῳ. ὅταν δὲ ὁ βασιλεὺς πότον ποιῆται (ποιεῖ δὲ πολλάκις) συμπόται αὐτῷ εἰσὶν ὡς μάλιστα δώδεκα· καὶ ὅταν δειπνήσωσιν, ὅ, τι βασιλεὺς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν καὶ οἱ σύνδειπνοι, καλεῖ τοὺς συμπότας τούτους τις τῶν εὐνούχων. καὶ ὅταν συνέλθωσι, συμπίνουσι μετ' αὐτοῦ, οὐ τὸν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐκεῖνοι. καὶ οἱ μὲν, χαμαὶ καθήμενοι, ὁ δ' ἐπὶ κλίνης χρυσόποδος κατακείμενος· καὶ ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται. τὰ δὲ πλεῖστα ὁ βασιλεὺς μόνος ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ. ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ συνδειπνεῖ, καὶ τῶν υἱῶν ἔνιοι. καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ᾄδουσί τε καὶ ψάλλουσιν αἱ παλλακαὶ αὐτῷ. καὶ μία μὲν ἐξάρχει, αἱ δὲ ἄλλαι ἀθρόως ᾄδουσι. τὸ δὲ δεῖπνον (φησὶ) τοῦ βασιλέως καλούμενον, ἀκούσαντι μὲν δόξει μεγαλοπρεπὲς εἶναι, ἐξεταζόμενον δὲ φανεῖται οἰκονομικῶς καὶ ἀκριβῶς συντεταγμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἔστι μὲν γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατακοπτόμενα. τούτων δ' εἰσὶ καὶ ἵπποι, καὶ κάμηλοι, καὶ βόες, καὶ ὄνοι, καὶ ἔλαφοι, καὶ τὰ πλεῖστα πρόβατα. πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἵ τε στρουθοὶ οἱ Ἀράβιοι· (ἔστι δὲ τὸ ζῶον μέγα) καὶ χῆνες, καὶ ἀλεκτρυόνες. καὶ μέτρια μὲν αὐτῶν παρατίθεται ἑκάστῳ τῶν συνδείπνων τοῦ βασιλέως, καὶ ἀποφέρεται ἕκαστος αὐτῶν ὅ, τι ἂν καταλίπηται ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. τὰ δὲ πλεῖστα τούτων τῶν ἱερείων, καὶ τῶν σιτίων, οὓς τρέφει βασιλεὺς τῶν τε δορυφόρων καὶ

EX HERACLIDE Cumano.

Apud Athenæum, libro IV.

HERACLIDES Cumanus, qui Perſica compoſuit, libro ſecundo ejus operis quod Paraſceuaſticon inſcripſit, Qui cœnanti regi Perſarum miniſtrant, inquit, loti omnes id munus obeunt, pulchris induti veſtibus, ac diei fere dimidia parte circa cœnæ apparatum occupantur. Convivarum regis alii foris cœnant, quos volenti cuivis intueri licet, intus alii cum rege, & hi quidem re vera cibum cum eo non ſimul capiunt: verum cœnacula duo ſunt ex adverſo inter ſe poſita, unum in quo rex prandet: alterum in quo convivæ. Hos quidem rex videt per obditum januæ velum, regem autem contueri illi non poſſunt: aliquando tamen feſtis diebus in eodem atrio cœnant omnes: rex quidem in ædificio quodam magno ſeorſim: qui ſi convivatur, id quod facit ſæpiuſcule, convivæ illi ſunt maxime duodecim. Ubi vero cœnaverunt, ſolus quidem rex, ac per ſe, reliqui convivæ ſimul, compotores illi ab eunucho quodam vocati conveniunt, & cum rege bibunt, non tamen idem vinum. Rex tum in lecto aureis fulto pedibus jacet, illi vero humi ſedent, ac diſcedunt, quum immodice temulenti fuerint. Ut plurimum rex ſolus prandet, ac cœnat: uxor interdum cum eo, & liberorum quidam, canentibus, ut eum delectent, & citharam pulſantibus nonnullis pellicibus, quarum una cantum exorditur, reliquæ conſertim confuſiſque vocibus accinunt. Cœnam, quam regiam vocant, ſi famæ creditur, magnificam eſſe quivis putabit: ſi diligenter inquiras, prudenti frugalique rei familiaris adminiſtratione diſpenſatam. Regi mille victimæ quotidie jugulantur, & diſcerpuntur, nimirum equi, aſini, cameli, boves, cervi, & oves quamplurimæ: abſumuntur & aves multæ, & Arabici paſſeres, quæ ingenti mole corporis animalia ſunt, anſeres, gallinæ. Ex his quæ modica ſunt regis convivis apponuntur ſigillatim: auferunt ii ſecum ſiquid prandii reſtat. Harum victimarum & cibariorum maxima pars in aulam fertur alendis quos rex ſtipatores &

& cuſtodes habet, peltatis & haſtatis militibus. Ibi conſpectis omnibus diribitores in æquas portiones panibus ac carnibus diviſis, cuique diſtribuunt. Nam ut in Græcia ſtipendiarii æs merent, ſic victum à rege iſti accipiunt qui in ſtipendium cedit ac imputatur. Sic apud ceteros Perſarum optimates, civitatumque ac provinciarum præſides confertim omnia edulia menſis inferuntur. Ubi vero convivæ cœnaverint, menſarum reſidua, (ſuperſunt autem plurima, nempe caro, & qui relictus eſt in menſa panis) famulis ſigillatim dantur, quibus ex iis diurnus victus eſt. Ad regem tantummodo pranſum it è convivis honoratiſſimus quiſque: ideo recuſans frequentius adire, tum ne ad cœnam revertendum ſit, tum ut ipſe convivas in cœnam accipiat.

Ex eodem Heraclide, *apud eundem Athenæum, lib.* XII.

IPSIUS autem regis cuſtodes ſunt (ut ſcribit Heraclides Cumanus libro rerum Perſicarum primo) trecentæ mulieres. Hæ autem, ut noctu vigilent, interdiu ſomnum capiunt. Totam autem noctem canunt & citharam pulſant, ardentibus lucernis. Cum illis rex per ſtationem clavatorum excubitorum perductis ſæpe etiam rem habet. E claſſe haſtatorum clavatores ii fuerunt, omnes Perſæ natione, numero mille, virtutis ac fortitudinis ergo ſelecti ex decem Perſarum millibus, quos vocant Immortales. In horum ſummis haſtilibus aurea mala extabant, unde & nomen. Per illorum ſtationem pedibus rex tranſibat, tapetibus glabris ſubſtratis, Sardianos appellant, per quos incedere alii nemini quam regi conceſſum erat. Ad extremam illorum ſtationem quum rex perveniſſet, in currum aſcendebat, & aliquando in equum. Nunquam certe pedes è regia progrediebatur. Ad fores uſque ſi prodiret, exibant cum eo pellices. Solium in quo ſedens jus dicebat, reſponſaque dabat legationibus, aureum, quatuor aureis & gemmatis columellis circumpoſitis ſuſtinebatur, ſuper quibus variam purpureamque veſtem extendebant.

καὶ τῶν πελταστῶν, τούτοις ἐκφέρεται εἰς τὴν αὐλήν. οὗ ἰδόντες ἅπαντα, μερίδας ποιήσαντες τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἴσας, διαιροῦνται. ὥσπερ δὲ οἱ μισθοφόροι ἐν τῇ Ἑλλάδι μισθὸν ἀργύριον λαμβάνουσιν, οὕτοι τὰ σιτία παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς ὑπόλογον λαμβάνουσιν. οὕτω δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις, τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσιν ἀθρόα πάντα τὰ σιτία ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατίθεται. ἐπειδὰν δὲ οἱ σύνδειπνοι δειπνήσωσι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης παραλειπομένων (καταλείπεται δὲ τὰ πλεῖστα κρέα, καὶ ἄρτοι) ὁ τῆς τραπέζης ἐπιμελούμενος δίδωσιν ἑκάστῳ τῶν οἰκετῶν, καὶ ταῦτα λαβὼν, τὴν καθ' ἡμέραν ἔχει τροφήν. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα φοιτῶσιν οἱ ἐντιμότατοι τῶν συνδείπνων ἐπὶ τὸ ἄριστον μόνον διὰ τὸ παραιτεῖσθαι, ἵνα μὴ δὶς πορεύωνται. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς συνδείπνους ὑποδέχωνται.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ἡρακλείδου, παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ ιβ'.

ΦΥΛΑΣΣΟΥΣΙ τε αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τριακόσιαι γυναῖκες, ὡς ἱστορεῖ ὁ Κυμαῖος Ἡρακλείδης ἐν πρώτῃ Περσικῶν. αὗται δὲ τὰς μὲν ἡμέρας κοιμῶνται, ἵνα νυκτὸς ἐγρηγορῶσι, τῆς δὲ νυκτὸς ᾄδουσαι καὶ ψάλλουσαι διατελοῦσι λύχνων καιομένων. χρῆται δὲ αὐταῖς καὶ πολλάκις ὁ βασιλεὺς διὰ τῆς τῶν μηλοφόρων αὐλῆς. ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν δορυφόρων, καὶ τῷ γένει πάντες Πέρσαι, ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, χίλιοι τὸν ἀριθμόν· ἀριστίνδην ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν μυρίων Περσῶν τῶν ἀθανάτων καλουμένων. καὶ διῄει διὰ τῆς τούτων αὐλῆς πεζὸς, ὑποτιθεμένων ψιλοταπίδων Σαρδιανῶν, ἐφ' ὧν οὐδεὶς ἄλλος ἐπέβαινεν ἢ βασιλεύς. ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐσχάτην αὐλὴν ἔλθοι, ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἅρμα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐφ' ἵππου· πεζὸς δὲ οὐδέποτε ἑωράθη ἔξω τῶν βασιλείων. εἰ δὲ ἐπὶ [a] θήραν ἐξίοι, καὶ αἱ παλλακίδες αὐτῷ συνεξῄεσαν. ὁ δὲ θρόνος ἐφ' ᾧ ἐχρημάτιζε καθήμενος, χρυσοῦς ἦν, ὃν [b] περιείσασιν τέσσαρες κιονίσκοι λιθοκόλλητοι, χρυσοῖ, ἐφ' ὧν διετέτατο ἱμάτιον ποικίλον, πορφυροῦν.

a Forte θύραν. b Scrib. περιεστήκεσαν.

ΈΚ ΤΩ͂Ν ΚΛΕΑ΄ΡΧΟΥ τοῦ Σολέως.

EX CLEARCHO Solenſi.

Non ſolum autem eodem in libro habentur iſta Clearchi apud illum, ſed proxime ſequuntur illum Heraclidis locum, ubi μηλοφόρων fit mentio, ſicut hic μηλοφορίας.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

ΚΛΕΑ΄ΡΧΟΣ δὲ ὁ Σολεὺς, ἐν τετάρτῳ βίων, προειπὼν περὶ τῆς Μήδων τρυφῆς, καὶ ὅτι διὰ ταύτην πολλοὺς εὐνούχισαιεν τῶν περιοικούντων, ἐπιφέρει, καὶ τὴν παρὰ Μήδων γενέσθαι Πέρσαις μηλοφορίαν, μὴ μόνον ὧν ἔπαθον τιμωρίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν δορυφορούντων τρυφῆς, εἰς ὅσον ἦλθον ἀνανδρίας, ὑπόμνημα.

Apud eundem, eodem in libro.

CLEARCHUS Solenſis quarto Vitarum libro, quum de Perſarum luxu loquutus eſſet, & dixiſſet eos propter hunc multos ex accolis caſtraſſe: addit, hanc etiam quæ à Medis ad Perſas tranſiit melophoriam, non ſolum pœnas de Perſis exegiſſe injuriarum quas ab illis acceperant, ſed etiam fuiſſe ſatellitum luxus documentum, ad quàm effeminatos mores deveniſſent.

ΈΚ ΤΩ͂Ν Α΄ΓΑΘΟΚΛΕ΄ΟΥΣ.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ ιβʹ.

Α΄ΓΑΘΟΚΛΗ͂Σ δὲ ἐν τρίτῳ περὶ Κυζίκου, ἐν Πέρσαις φησὶν εἶναι καὶ χρυσοῦν καλούμενον ὕδωρ. εἶναι δὲ [a] τοῦτο λιβάδας ἑβδομήκοντα, καὶ μηδένα πίνειν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἢ μόνον βασιλέα καὶ τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ τῶν παίδων. τῶν δὲ ἄλλων ἐάν τις πίῃ, θάνατος ἡ ζημία.

EX AGATHOCLE.

Apud Athenæum, libro XII.

AGATHOCLES libro III de Cyzico, apud Perſas aquam eſſe tradit quam auream appellant, nimirum ſcaturigines ſeptuaginta: è quibus ſoli bibebant rex ipſe ac maximus natu filius: aliorum ſi quis biberit, morte pœnas luit.

ΈΚ ΤΩ͂Ν ΧΑ΄ΡΗΤΟΣ τοῦ Μιτυληναίου.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

ΧΑ΄ΡΗΣ δὲ ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν, Εἰς τοῦτο, φησὶν, ἧκον τρυφῆς οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς, ὥστε ἔχεσθαι τῆς βασιλικῆς κλίνης ὑπὲρ κεφαλῆς οἴκημά τι πεντάκλινον, ἐν ᾧ χρυσίου πεντακισχίλια διαπαντὸς ἔκειντο τάλαντα. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο προσκεφάλαιον βασιλικόν. καὶ πρὸς ποδῶν, ἕτερον οἴκημα τρίκλινον, οὗ τάλαντα τρισχίλια ἔκειτο ἀργυρίου· καὶ προσηγορεύετο βασιλικὸν ὑποπόδιον. ἦν δὲ ἐν τῷ κοιτῶνι καὶ λιθοκόλλητος ἄμπελος χρυσῆ ὑπὲρ τῆς κλίνης. τὴν δὲ ἄμπελον ταύτην Ἀμύντας φησὶν, ἐν τοῖς σταθμοῖς, καὶ βότρυας ἔχειν ἐκ τῶν πολυτελεστάτων ψήφων συντεθειμένους. οὐ μακρὰν τε ταύτης ἀνακεῖσθαι κρατῆρα χρυσοῦν, Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ποίημα.

EX CHARETE Mitylenæo.

Apud eundem Athenæum, eodem libro.

CHARES autem Mitylenæus libro quinto hiſtoriæ Alexandri, Ad tantum, inquit, luxum proceſſerunt Perſarum reges, ut ſupra verticem regii cubilis ſuperne eſſet cœnaculum quinque lectos habens: in quo quinque talentorum auri millia repoſita ſemper erant. Atque hoc cœnaculum cervical regium appellabant. Ad pedes autem cubilis erat alterum cœnaculum tres lectos habens, ubi tria talentorum argenti millia repoſita erant. atque hoc cœnaculum ſcabellum regis, ſive ſubſellium, vocabant. Quinetiam vitis aurea gemmis ornata in ejus cubiculo erat ſuper ipſo cubili. Hanc vero vitem Amyntas, in libro quem σταθμοὺς inſcripſit, racemos etiam habuiſſe ſcribit ex pretioſiſſimis gemmis compoſitos: ac non procul ab ea repoſitum fuiſſe craterem aureum, Theodori Samii opus.

a Melius τούτου.

ΠΕΡΙ' ΤΩ῀Ν

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΚΑΙ ΕΘΩΝ,

ΕʼΚ ΔΙΑΦΟ'ΡΩΝ Ἱ'ΣΤΟΡΙΚΩ῀Ν, ΚΑΙ' Α'ΛΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕ'ΩΝ.

DE

ÆGYPTIACIS LEGIBUS

ET INSTITUTIS,

EX DIVERSIS HISTORICIS, ET ALIIS SCRIPTORIBUS.

EX NYMPHODORO,

in XIII rerum barbaricarum.

INSTITUTIS autem partim contrariis partim ſimilibus utuntur iis quibus & Græci. Nam in hoc ut juniores ſenioribus de via cedant, eodem quo nos modo ſe gerunt: in aliis rebus nequaquam. Apud Græcos enim viri quidem res in foro agendas adminiſtrant, at mulieres, domi manentes, lanificio dant operam: illic vero mulieres quidem in foro ambulant & cauponariam exercent, at viri domi textoriam. Seſoſtris enim, viros effeminare volens, utpote quum multi & in regione ampliſſima eſſent, ne conſpiratione inter ſe facta ad conſequendam juris æquabilitatem animum converterent, illorum opera mulieribus, at muliebria illis aſſignavit: ut non ſolum armis privati (quod neceſſe erat illis contingere) ſed etiam propter eam animorum remiſſionem quæ illud vitæ genus conſequebatur, libenter in eodem rerum ſtatu permanerent. Unde etiam hos quidem glabros eſſe, at illas capillos promittere imperavit: & hos ſuper capitibus onera portare, illas ſuper humeris, coëgit. Deinde vero, hos quidem, ſedentes, illas ve-

ἘΚ ΤΩ῀Ν ΝΥΜΦΟΔΩ'ΡΟΥ

ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν.

ἜΘΕΣΙ δὲ, τὰ μὲν ἐναντίοις, τὰ δὲ ὁμοίοις χρῶνται τοῖς Ἕλλησι. τὸ μὲν γὰρ ἐξίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους, ὁμοτρόπως καὶ ἡμῖν διοικοῦσι, τῶν δὲ ἄλλων οὐδέν. ἐν μὲν γὰρ τοῖς Ἕλλησιν οἱ μὲν ἄνδρες τὰ κατὰ τὴν ἀγορὰν οἰκονομοῦσιν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἔνδον μένουσαι, ταλασιουργοῦσιν. ἐκεῖ δὲ αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσιν, οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσιν. ὁ γὰρ Σέσωστρις, ἐκθηλῦναι τοὺς ἄνδρας βουλόμενος, ἀπὸ μεγίστης χώρας γεγενημένους καὶ πολλοὺς ὄντας, ὅπως μὴ συστραφέντες ἐπ᾽ ἰσομοιρίαν ὁρμήσωσι, τὰ μὲν ἐκείνων ἔργα ταῖς γυναιξὶ, τὰ δὲ τῶν γυναικῶν ἐκείνοις προσέταξεν· ἵνα μὴ μόνον τῶν ὅπλων ἀναγκαίως στερηθέντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀνεθέντες, ἀσμένως ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσι καταμένωσιν. ὅθεν τοὺς μὲν, ψιλοὺς εἶναι, τὰς δὲ ἀνιέναι τὰς τρίχας προσέταξε· καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέρειν τὰ φορτία, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων, ἠνάγκασεν· ἔπειτα δὲ, τοὺς μὲν, καθημένους, τὰς δὲ, ὀρθὰς ἑστώσας οὐ-

ρεῖν.

ρεῖν. καὶ τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, τοῖς δὲ, ἕν· ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλυνέσθαι. ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασί.

vero corpore erecto mejere. Inſuper mulieribus quidem amicula duo, at viris unicum dedit: exiſtimans, animos etiam effeminari eorum qui vitam ita inſtituerent. Quod Lydis quoque poſtea eveniſſe ferunt.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΣΤΡΆΒΩΝΟΣ,

ἐν τῷ ιζ.

ΠΑΡΑΠΛΕΎΣΑΝΤΙ δὲ ταῦτα ἐφ' ἑκατὸν σταδίους, πόλις ἐστὶν Ἀρσινόη. Κροκοδείλων δὲ πόλις ἐκαλεῖτο πρότερον. σφόδρα γὰρ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ τιμῶσι τὸν κροκόδειλον· καὶ ἔστιν ἱερὸς παρ' αὐτοῖς, ἐν λίμνῃ καθ' αὑτὸν τρεφόμενος, χειροήθης τοῖς ἱερεῦσι· καλεῖται δὲ Σοῦχος. τρέφεται δὲ σιτίοις, καὶ κρέασι, καὶ οἴνῳ, προσφερόντων ἀεὶ τῶν ξένων τῶν ἐπὶ τὴν θέαν ἀφικνουμένων. ὁ γοῦν ἡμέτερος ξένος, ἀνὴρ τῶν ἐντίμων, [a] αὐτόθι μυσταγωγῶν ἡμᾶς, συνῆλθεν ἐπὶ τὴν λίμνην, κομίζων ἀπὸ τοῦ δείπνου πλακουντάριόν τι καὶ κρέας ὀπτὸν, καὶ προχοίδιόν τι μελικράτου. εὕρομεν δὲ ἐπὶ τῷ χείλει κείμενον τὸ θηρίον· προσιόντες δὲ οἱ ἱερεῖς, οἱ μὲν διέστησαν αὐτοῦ τὸ στόμα, ὁ δὲ [b] ἐπέθηκε τὸ πέμμα, καὶ πάλιν τὸ κρέας· εἶτα τὸ μελίκρατον κατήρασε. καθαλόμενος δὲ εἰς τὴν λίμνην, διῇξεν εἰς τὸ πέραν· ἐπελθόντος δὲ καὶ ἄλλου τῶν ξένων, κομίζοντος ὁμοίως ἀπαρχὴν, λαβόντες περιῆλθον δρόμῳ, καὶ καταλαβόντες προσήνεγκαν ὁμοίως τὰ προσενεχθέντα.

PRAETERNAVIGANTI hæc ad centum ſtadia, urbs eſt Arſinoë, quæ olim Crocodilorum urbs dicebatur. In hac enim præfectura mirum in modum colitur Crocodilus: & eſt ſacer apud eos, in lacu quodam ſeorſum nutritus, & ſacerdotibus manſuetus: ac Suchus vocatur. Nutritur autem pane, carne & vino, quæ à peregrinis afferuntur ad ejuſmodi ſpectaculum venientibus. Hoſpes itaque noſter, unus ex honoratis ibi viris, qui nobis ſacra commonſtrabat, ad lacum una accedens, placentulam, & carnem aſſam, & quoddam mulſi vaſculum è cœna attulit. Beſtiam in ripa lacus invenimus: ex ſacerdotibus alii ejus os aperuerunt, alius placentam ingeſſit, poſtea carnem: deinde mulſum infudit. Ille in lacum deſiliens, in ulteriorem partem trajecit: quumque alius hoſpes adveniſſet, & ſimiliter primitias attuliſſet, curſu lacum circumeuntes itidem invento Crocodilo obtulerunt.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀρσινοίτην, καὶ τὸν Ἡρακλεωτικὸν νομὸν, Ἡρακλέους πόλις, ἐν ᾗ ὁ ἰχνεύμων τιμᾶται ὑπεναντίως τοῖς Ἀρσινοίταις. οἱ μὲν γὰρ τοὺς κροκοδείλους τιμῶσι, (καὶ διὰ τοῦτο ἥ τε διῶρυξ αὐτῶν μεστή ἐστι τῶν κροκοδείλων, καὶ ἡ τοῦ Μοίριδος λίμνη· σέβονται γὰρ καὶ ἀπέχονται αὐτῶν·) οἱ δὲ τοὺς ἰχνεύμονας, τοὺς ὀλεθριωτάτους τοῖς κροκοδείλοις, καθάπερ καὶ ταῖς ἀσπίσι· καὶ γὰρ τὰ ᾠὰ διαφθείρουσιν αὐτῶν, καὶ αὐτὰ τὰ θηρία, τῷ πηλῷ [c] θωρακισθέντα, &c.

Poſt Arſinoiticam Heracleoticamque præfecturam eſt Herculis civitas, in qua colitur Ichneumon, contra morem Arſinoitarum. Hi enim Crocodilos colunt, (& propterea foſſam habent Crocodilis plenam, & Mœridis lacum. nam venerantur, & ab eis abſtinent) Heracleotæ autem colunt Ichneumones, qui Crocodilis & Aſpidibus pernicioſiſſimi ſunt. nam & earum ova delent, & ipſas beſtias interficiunt, luto armati, &c.

Ἑξῆς δ' ἐστὶν ὁ Κυνοπολίτης νομὸς, καὶ Κυνῶν πόλις, ἐν ᾗ ὁ Ἄνουβις τιμᾶται, καὶ τοῖς κυσὶ τιμὴ καὶ σίτισίς τις τέτακται ἱερά.

Sequitur Cynopolitana præfectura, & Canum urbs, in qua Anubis colitur, & honor & ſacer quidam cibus canibus eſt conſtitutus.

Ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ὀξύρυγχος πόλις, καὶ νομὸς ὁμώνυμος· τιμῶσι δὲ τὸν ὀξύρυγχον, καὶ ἔστιν αὐτοῖς ἱερὸν ὀξυρύγχου· καί τοι καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων κοινῇ τιμώντων τὸν ὀξύρυγχον. τινὰ μὲν γὰρ τῶν ζώων ἅπαντες κοινῇ τιμῶσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ τῶν πεζῶν μὲν τρία, βοῦν, κύνα, αἴλουρον· τῶν

In ulteriore regione eſt Oxyrynchus civitas, & præfectura eodem nomine. Hic Oxyrynchus colitur, & Oxyrynchi templum eſt: quamvis etiam ceteri Ægyptii omnes Oxyrynchum piſcem colant. Sunt etiam quædam animalia quæ Ægyptii univerſi colunt, ut de terreſtribus tria, bovem, canem, felem: è vo-

a Malim αὐτόθι cum ἐντίμων cohærere. b γρ. ἐνέθηκε. c θωρακισθέντες.

volatilibus accipitrem atque ibin : ex aquatilibus duo, lepidotum (id eſt ſquamatum) piſcem, & Oxyrynchum. Sunt & quæ ſeorſum coluntur. Sic Saitæ & Thebani ovem: Latum vero, qui piſcis quidam eſt in Nilo, Latopolitani : lupum Lycopolitani, Cynocephalum Hermopolitani, Cepum Babylonii, qui ſunt juxta Memphim. Cepus faciem habet ſatyro ſimilem, cetera inter canem atque urſum: in Æthiopia naſcitur. Aquilam Thebani, leonem Leontopolitani, capram & hircum Mendeſii, murem araneum (ſi quidem hoc eſt mygale Græcorum) Athribitæ, alii aliud. Cauſſas vero afferunt inter ſe non conſentientes.

τῶν δὲ πτηνῶν δύο, ἱέρακα καὶ ἶβιν· τῶν δ᾽ ἐνύδρων δύο, λεπιδωτὸν ἰχθὺν καὶ ὀξύρυγχον. ἄλλα δ᾽ ἐστὶν ἃ τιμῶσι καθ᾽ ἑαυτοὺς ἕκαστοι, καθάπερ Σαΐται πρόβατον, καὶ Θηβαῖται· λάτον δὲ [a] τὸν ἐν τῷ Νείλῳ τινὰ ἰχθὺν, Λατοπολῖται· λύκον τι Λυκοπολῖται· κυνοκέφαλον δὲ Ἑρμοπολῖται. [b] κῆπον δὲ Βαβυλώνιοι οἱ κατὰ Μέμφιν· (ἔστι δ᾽ ὁ κῆπος τὸ μὲν πρόσωπον ἐοικὼς Σατύρῳ, τἄλλα δὲ κυνὸς καὶ ἄρκτου μεταξύ· γεννᾶται δ᾽ ἐν Αἰθιοπίᾳ) ἀετὸν δὲ Θηβαῖοι, λέοντα δὲ Λεοντοπολῖται, αἶγα δὲ καὶ τράγον Μενδήσιοι, μυγαλῆν δὲ Ἀθριβῖται· ἄλλοι δ᾽ ἄλλό τι. τὰς δ᾽ αἰτίας οὐχ ὁμολογουμένας λέγουσιν.

Et quibuſdam interjectis,

Καὶ μετὰ τινὰ,

Abydi Oſiris colitur. in ejus templo non licet, nec cantori, nec tibicini, nec citharœdo ſacrificium auſpicari: quemadmodum mos eſt aliis deis.

Poſt Abydum eſt parva Dioſpolis, inde Tentyra urbs. Ejus incolæ præter ceteros Ægyptios excellenter Crocodilum deteſtantur, & ex omnibus belluis inimiciſſimum habent. Nam ceteri quanquam ejus animalis malitiam norint, & humano generi pernicioſum exiſtiment, Tentyritæ omnibus modis eos perveſtigant, atque occidunt. Sunt qui dicant, quemadmodum Pſylli apud Cyrenaicam regionem naturalem quandam vim habent adverſus ſerpentes: ſic & Tentyritis eſſe contra crocodilos, ut nihil ab cis damni accipiant, ſed intrepide urinentur, & aquam tranent, alio nemine audente. &c.

Ἐν δὲ τῇ Ἀβύδῳ τιμῶσι τὸν Ὄσιριν. ἐν δὲ τῷ ἱερῷ τοῦ Ὀσίριδος οὐκ ἔξεστιν, οὔτε ᾠδὸν, οὔτε αὐλητὴν, οὔτε ψάλτην ἀπάρχεσθαι τῷ θεῷ, καθάπερ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἔθος.

Μετὰ δὲ τὴν Ἄβυδον Διόσπολις ἡ μικρά· εἶτα Τέντυρα πόλις. ἐνταῦθα δὲ διαφερόντως παρὰ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ὁ κροκόδειλος ἠτίμωται, καὶ ἔχθιστος τῶν ἁπάντων θηρίων νενόμισται. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, καίπερ εἰδότες τὴν κακίαν τοῦ ζώου, καὶ ὡς ὀλέθριον τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, σέβονται ὅμως, καὶ ἀπέχονται· οὗτοι δὲ παντὶ τρόπον ἀνιχνεύουσι, καὶ διαφθείρουσιν αὐτούς. ἔνιοι δ᾽ ὥσπερ τοὺς Ψύλλους τοὺς πρὸς τῇ Κυρηναίᾳ, φυσικήν τινα ἀντιπάθειαν ἔχειν πρὸς τὰ ἑρπετὰ, οὕτως καὶ τοὺς Τεντυρίτας φασὶ πρὸς τοὺς κροκοδείλους, ὥστε μηδὲν ὑπ᾽ αὐτῶν πάσχειν, ἀλλὰ καὶ κολυμβᾶν ἀδεῶς, καὶ διαπερᾶν, μηδενὸς ἄλλου θαῤῥοῦντος.

Supra Memnonium autem ſunt regum loculi in ſpeluncis quibuſdam in lapidem inciſi, circiter XL, mirum in modum ſtructi, ſpectatuque ſane digni. Juxta hos in obeliſcis quibuſdam inſcriptiones ſunt, quæ regum illorum divitias ac potentiam declarant, atque imperium uſque in Scythiam, & Bactrianam, & Indiam, & quæ nunc Ionia dicitur, propagatum. Item tributorum magnitudinem, & exercitus circiter mille millia. Thebani maxime ſacerdotes aſtronomiam philoſophiamque exercere dicuntur. hi non lunæ ſed ſolis curſu annos numerant, triginta dierum duodecim menſibus, quorum quiſque XXX conſtet diebus, quinque dies quotannis adjicientes. Ad totius vero anni complementum quum quædam diei particulæ excurrant, circui-

Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μεμνονείου, θῆκαι βασιλέων ἐν σπηλαίοις λατομηταὶ, περὶ τετταράκοντα, θαυμαστῶς κατεσκευασμέναι, θέας ἄξιαι. ἐν δὲ ταῖς θήκαις ἐπί τινων ὀβελίσκων ἀναγραφαὶ δηλοῦσαι τὸν πλοῦτον τῶν τότε βασιλέων, καὶ τὴν ἐπικράτειαν, ὡς μέχρι Σκυθῶν, καὶ Βακτρίων καὶ Ἰνδῶν καὶ τῆς νῦν Ἰωνίας διατεινάσης· καὶ φόρων πλῆθος, καὶ στρατιᾶς περὶ ἑκατὸν μυριάδας. λέγονται δὲ καὶ ἀστρονόμοι καὶ φιλόσοφοι μάλιστα οἱ ἐνταῦθα ἱερεῖς. τούτων δ᾽ ἐστὶ καὶ τὸ τὰς ἡμέρας μὴ κατὰ σελήνην ἄγειν, ἀλλὰ κατὰ ἥλιον, τοῖς τριακονθημέροις δώδεκα μησὶν ἐπαγόντων πέντε ἡμέρας κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἕκαστον· εἰς δὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἐπιτρέχοντος μορίου τινὸς τῆς ἡμέρας, περίοδόν τινα συντι-

a Malim τόν. b κῆπον ἢ κῆβον.

συντιθέασιν ἐξ ὅλων ἡμερῶν, καὶ ὅλων ἐνιαυτῶν, [a] τοσούτων ὅσα μόρια τὰ ἐπιτρέχοντα συνελθόντα ποιεῖ ἡμέραν. ἀνατιθέασι δὲ τῷ Ἑρμῇ πᾶσαν τὴν [b] τοιαύτην σοφίαν· τῷ δὲ Διῒ, ὃν μάλιστα τιμῶσιν, εὐειδεστάτη καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένος ἱερᾶται, ἃς καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες παλλάκας. αὕτη δὲ καὶ παλλακεύει καὶ σύνεστιν οἷς βούλεται, μέχρις ἂν ἡ φυσικὴ γένηται τοῦ σώματος κάθαρσις· μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν δίδοται πρὸς ἄνδρας. πρὶν δὲ δοθῆναι, πένθος αὐτῆς ἄγεται μετὰ τὸν τῆς παλλακείας καιρόν.

Μετὰ δὲ Θήβας Ἑρμυθὶς πόλις, ἐν ᾗ ὅ, τε Ἀπόλλων τιμᾶται καὶ ὁ Ζεύς· τρέφεται δὲ καὶ ἐνταῦθα βοῦς. ἔπειτα Κροκοδείλων πόλις, τιμῶσα τὸ θηρίον. εἶτα Ἀφροδίτης πόλις· καὶ μετὰ ταῦτα Λατόπολις, τιμῶσα Ἀθηνᾶν καὶ τὸν λάτον. εἶτα Εἰληθυίας πόλις καὶ ἱερόν. ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ἱεράκων πόλις, τὸν ἱέρακα τιμῶσα· εἶτ' Ἀπόλλωνος πόλις, καὶ αὕτη πολεμοῦσα τοῖς κροκοδείλοις.

cuitionem quandam componunt è totis diebus, totiſque annis: quot particulæ excurrentes & coëuntes diem conficiunt. Hujuſmodi ſapientiam omnem Mercurio in primis tribuunt. Jovi, quem præcipue colunt, virgo quædam genere clariſſima & ſpecie pulcerrima ſacratur: quales Græci pallacas (hoc eſt pellices) vocant. Ea pellicis more, cum quibus vult coit, uſque ad naturalem corporis purgationem. Poſt purgationem viro datur: ſed prius quam nubat, poſt pellicatus tempus, in mortuæ morem lugetur.

Poſt Thebas eſt Hermonthis civitas, in qua Apollo & Jupiter coluntur: hic etiam bos alitur. Deinde eſt Crocodilorum urbs quæ eam belluam colit. Hinc Veneris urbs, & poſtea Latopolis quæ Palladem & Latum colit. Poſtea Lucinæ civitas, & ejus templum. In ulteriore regione eſt Accipitrum urbs, ubi Accipiter colitur. Deinde Apollinis urbs quæ etiam Crocodilis eſt inimica.

ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ΑἸΘΙΌΠΩΝ.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

ΘΕΟ'Ν δὲ νομίζουσι, τὸν μὲν, ἀθάνατον (τοῦτον δ' εἶναι τὸν αἴτιον τῶν πάντων) τὸν δὲ, θνητὸν, ἀνώνυμόν τινα, καὶ οὐ σαφῆ. ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς εὐεργέτας, καὶ βασιλικοὺς, θεοὺς νομίζουσι. καὶ τούτων τοὺς μὲν βασιλέας, κοινοὺς ἁπάντων μὲν σωτῆρας καὶ φύλακας, τοὺς δ' ἰδιώτας, ἰδίως τοῖς εὖ παθοῦσιν ὑπ' αὐτῶν. τῶν δὲ πρὸς τῇ διακεκαυμένῃ τινὲς, καὶ ἄθεοι νομίζονται· [c] οἵ γε καὶ τὸν ἥλιον ἐχθαίρειν, καὶ κακῶς λέγειν ἐπειδὰν προσίδωσιν ἀνίσχοντα, ὡς καίοντα καὶ πολεμοῦντα αὐτοῖς, καταφεύγειν τε εἰς τὰ ἕλη. οἱ δ' ἐν Μερόῃ καὶ Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα καὶ Ἶσιν σέβονται, πρὸς ἄλλῳ τινὶ βαρβαρικῷ.

Τοὺς δὲ νεκροὺς οἱ μὲν εἰς τὸν ποταμὸν ἐκρίπτουσιν, οἱ δ' οἴκοι κατέχουσι, περιχέαντες ὕαλον. τινὲς δὲ ἐν κεραμίαις σοροῖς κατορύττουσι, κύκλῳ τῶν ἱερῶν. ὅρκον τε τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀπαιτοῦσι, καὶ πάντων ἁγιστεύουσι μάλιστα. βασιλέας τε καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας ἢ ἀρετῇ, κτηνοτροφίας ἢ ἀνδρείας, ἢ πλούτου.

Ἐν δὲ τῇ Μερόῃ κυριωτάτην τάξιν ἐπεῖχον οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιόν· οἵ γε καὶ τῷ βασιλεῖ προσέταττον ἔσθ' ὅτε ἀποθνήσκειν, πέμψαντες ἀγγε-

DE ÆTHIOPIBUS

Apud eundem, eodem libro.

DEUM putant, alterum, immortalem, qui rerum omnium cauſſa ſit: alterum, mortalem, qui nomine careat, & non ſit cognitu facilis. Plerumque autem eos à quibus beneficium acceperunt, & regios, pro diis habent. reges ſuos, communes omnium ſervatores & cuſtodes eſſe putant, ceteros vero, privatim eorum quibus benefecerunt. Ex iis qui ad torridam habitant, nonnulli ſunt qui deos non credunt, qui quidem Solem oderint, & deteſtentur quum eum exoriri vident. propterea quod eos urat & infeſtet: atque ob id in paludes fugiunt. Meroës cultores etiam Herculem, Panem & Iſidem venerantur: ac præterea quendam deum barbaricum.

Mortuos alii in flumen abjiciunt, alii circumfuſo vitro domi ſervant, alii in fictilibus alveolis eos circum templa defodiunt. Jusjurandum per eos exigunt, & ſanctimoniam adhibent. Regem conſtituunt eum qui vel forma vel alendorum pecorum virtute, vel robore, vel opibus excellat.

Antiquitus apud Meroën ſumma poteſtas fuit penes ſacerdotes, tantaque autoritas, ut nonnunquam miſſo nuncio mor-

a γρ. τοσαύτην. b τοσαύτην μάλιστα σοφ. c In vet. exempl. ὥστε καὶ τὸν ἥλιον φασὶν ἐχ.

mortem regi imperarent, & ei alium ſufficerent. Poſtmodo rex quidam conſuetudinem hanc abolevit, cum manu armata in fanum irruens, ubi aureum ſacellum erat, & ſacerdotes omnes jugulans.

Is etiam Æthiopibus mos eſt, ut ubi rex aliqua parte corporis mutilatur, familiares idem quoquo modo patiantur, & cum eo etiam moriantur: idcirco maxima regi cuſtodia adeſt. &c.

ἄγγελον, καὶ καθίστασιν ἀντ᾽ αὐτοῦ ἕτερον· ὕστερον δὲ κατέλυσέ τις τῶν βασιλέων τὸ ἔθος, ἐπιὼν μεθ᾽ ὅπλων ἐπὶ τὸ ἱερὸν ὅπου ὁ χρυσοῦς ναὸς ἐστι, καὶ τοὺς ἱερέας ἀποσφάξας πάντας.

Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἔθος Αἰθιοπικόν. ὅσ γὰρ ἂν τῶν βασιλέων [a] πηρωθῇ μέρος τι τοῦ σώματος ὁπωσοῦν, τὸ αὐτὸ πάσχουσιν οἱ συνόντες αὐτοῦ μάλιστα, οἱ δ᾽ αὐτοὶ καὶ συναποθνήσκουσιν· ἐκ δὲ τούτου φυλακὴ τοῦ βασιλέως ἐστὶ πλείστη παρ᾽ αὐτῶν. &c.

EX PLUTARCHO,

in libro de Iſide & Oſiride,

SED Ægyptiorum plerique colentes ipſa animalia, atque erga ea ſe gerentes tanquam erga deos, non tantum riſu & ſannis totam ſacra faciendi rationem impleverunt: (hoc enim minimum eſt malorum quæ ex amentia illa proficiſcuntur) ſed vehemens innaſcitur animis opinio, quæ infirmos & ſimplices in meram ſuperſtitionem impingit, at illis qui aliquantum ſunt acri ingenio & audaces, ad cogitationes delabitur per quas negatur eſſe deos, quæ belluinæ ſunt.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΠΛΟΥΤΑ΄ΡΧΟΥ

ἐν τῷ περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος.

ΑἸΓΥΠΤΊΩΝ δὲ οἱ πολλοὶ, θεραπεύοντες αὐτὰ τὰ ζῶα, καὶ περιέποντες ὡς θεοὺς, οὐ γέλωτος μόνον οὐδὲ χλευασμοῦ καταπεπλήκασι τὰς ἱερουργίας· ἀλλὰ τοῦτο τῆς ἀβελτηρίας ἐλάχιστόν ἐστι κακὸν, δόξα δὲ ἐμφύεται δεινὴ, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς καὶ ἀκάκους εἰς ἄκρατον [b] ὑπερείδουσι τὴν δεισιδαιμονίαν, τοῖς δὲ δριμυτέροις καὶ θρασυτέροις εἰς ἀθέους ἐμπίπτουσι καὶ θηριώδεις λογισμούς.

Paulo poſt,

Soli enim ex Ægyptiis Lycopolitæ nunc quoque veſcuntur ove, quia Lycos (*ſ. lupus*) idem facit: quem pro deo habent. Atque adeo ætate noſtra quum Cynopolitæ piſcem oxyrynchum ederent, Oxyrynchitæ canes comprehenſos & mactatos tanquam victimam comederunt. Ac quum inde ad bellum deveniſſent, cum gravia ſibi damna invicem intulerunt, tum à Romanis, pœnas illis infligentibus, ſunt allata.

Ὀλίγῳ ὕστερον,

Μόνοι γὰρ ἔτι νῦν Αἰγυπτίων Λυκοπολῖται πρόβατον ἐσθίουσιν· ἐπεὶ καὶ λύκος, ὃν θεὸν νομίζουσιν. οἱ δὲ Ὀξυρυγχῖται καθ᾽ ἡμᾶς, τῶν Κυνοπολιτῶν τὸν ὀξύρυγχον ἰχθὺν ἐσθιόντων, κύνας συλλαβόντες καὶ θύσαντες, ὡς ἱερεῖον κατέφαγον. ἐκ δὲ τούτου καταστάντες εἰς πόλεμον, ἀλλήλους τε διέθηκαν κακῶς, καὶ ὕστερον ὑπὸ Ῥωμαίων κολαζόμενοι διετέθησαν.

Paulo poſt,

Bovi quidem certe & ovi & ichneumoni, uſus gratia quem præſtant, & utilitatis quam afferunt, eos honorem exhibuiſſe patet: quemadmodum Lemnii galeritis, quoniam bruchorum ova inventa confringunt: ac Theſſali ciconiis, quoniam quum terra multos ſerpentes produceret, ciconiæ ſupervenientes perdiderunt univerſos. Ideoque legem tulerunt, ut in exilium abiret quicunque ciconiam occideret. Aſpidem vero & felem

Μετ᾽ ὀλίγα,

Βοῦν μὲν οὖν καὶ πρόβατον καὶ ἰχνεύμονα δῆλον ὅτι χρείας ἕνεκα καὶ ὠφελείας ἐτίμησαν· ὡς Λήμνιοι κορύδους, τὰ τῶν ἀττελαβῶν εὑρίσκοντας ὠὰ καὶ κόπτοντας· Θεσσαλοὶ δὲ πελαργοὺς, ὅτι πολλοὺς ὄφεις τῆς γῆς ἀναδιδούσης ἐπιφανέντες ἐξώλεσαν ἅπαντας. διὸ καὶ νόμον ἔθεντο, φεύγειν ὅστις ἂν ἀποκτείνῃ πελαργόν. ἀσπίδα δὲ καὶ γαλῆν καὶ κάνθαρον,

a γρ᾽ πηρωθῇ. b melius ἐπερείδουσα.

ρον, εἰκόνας τινὰς ἐν αὐτοῖς ἀμαυρὰς, ὥσπερ ἐν σταγόσιν, ἡλίου, τῆς τῶν θεῶν δυνάμεως καθορῶντες.

lem & cantharum *AEgyptii honore proſequuti ſunt*, quum in illis divinæ potentiæ imagines quaſdam obſcuras, quales ſunt ſolis in ſtillis, animadvertiſſent.

Ac, poſtquam rationem honoris unicuique horum animalium exhibiti reddidit, ad crocodilum veniens, ſcribit,

Οὐ μὴν οὐδὲ ὁ κροκόδειλος αἰτίας πιθανῆς ἀμοιροῦσαν ἔσχηκε τιμήν· ἀλλὰ μίμημα θεοῦ λέγεται γεγονέναι, μόνος μὲν ἄγλωσσος ὤν. &c.

Ac ne crocodilus quidem honorem probabili ratione carentem habuit: ſed exemplar dei fuiſſe dicitur, quum ſolus inter animalia ſit elinguis. &c.

Pauciſſimis verbis interjectis, ſubjungit,

Ἀλλὰ μὴν τῶν δι' ἀμφότερα τιμωμένων, περὶ μὲν τοῦ κυνὸς εἴρηται πρόσθεν· ἡ δὲ ἶβις, ἀποκτείνουσα μὲν τὰ θανατηφόρα τῶν ἑρπετῶν, ἐδίδαξε πρώτη κενώματος ἰατρικοῦ χρείαν, κατιδόντας οὕτω κλυζομένην καὶ καθαιρομένην ὑφ' ἑαυτῆς. &c.

Jam vero inter illa quæ utraque de cauſſa coluntur, de cane quidem dictum eſt antea: at Ibis, dum reptilia mortifera interficeret, prima medicum evacuationis corporis uſum docuit, quum illam hac ratione ſe abluentem & purgantem animadvertiſſent.

Alia autem de cane habes eodem in libro, in iis quæ præcedunt: ſicut & de aliis non pauca, præter illa quæ inde huc tranſlata ſunt.

Tandem vero ita locum hunc claudit, περὶ μὲν οὖν τῶν τιμωμένων ζώων ταῦτα δοκιμάζω μάλιστα τῶν λεγομένων. *id eſt*, Atque ex iis quæ de animalibus dicuntur quibus honor exhibetur, hæc maxime ſunt quæ probo.

Sunt autem & alii loci ubi rationem honoris certis quibuſdam animalibus ab AEgyptiis habiti reddit: (& in nonnullis eadem quæ illo in libro dicuntur.) Ex iis eſt hic, Sympoſ. IIII, quæſtione V,

Τὴν μὲν γὰρ μυγαλῆν ἐκτεθειάσθαι λέγουσιν ὑπὸ Αἰγυπτίων, τυφλὴν οὖσαν, ὅτι τὸ σκότος τοῦ φωτὸς ἡγοῦντο πρεσβύτερον· τίκτεσθαι δὲ αὐτὴν ἐκ μυῶν πέμπτη γενεᾷ, νουμηνίας οὔσης. ἔτι δὲ μειοῦσθαι τὸ ἧπαρ ἐν τοῖς ἀφανισμοῖς τῆς σελήνης.

Nam muri araneo, qui cæcus eſt, divinos honores tributos ab Ægyptiis fuiſſe ajunt, quoniam tenebras luce antiquiores arbitrabantur: cumque è muribus naſci, quinto partu, in novilunio: ac jecur ejus diminui lumine lunæ deficiente.

Deinde & honoris tam leoni quam ibidi exhibiti rationem reddit. Quum autem alibi hujus honoris mentionem faciat, tanquam ab omnibus Ægyptiis exhiberi ſoliti, in iis quæ locum hunc parvo intervallo præcedunt, de ſacerdotibus nominatim hoc dicit. Poſtquam enim ab eo dictus eſt porcus neque in forma habere aliquid magis abſurdum, neque in natura magis illepidum, quam ſit in ſcarabeo, gryphe, crocodilo, fele: *ſubjungit*, οἷς ὡς ἁγιωτάτοις ἱερεῖς Αἰγυπτίων ἄλλοις ἄλλος προσφέρονται. *id eſt* erga quæ, tanquam ſanctiſſima, Ægyptii ſacerdotes, alii erga alia, ſe gerunt. *Quamvis autem, quum ſcribit illos ita ſe erga ea ut ſanctiſſima gerere, tacite innuat ea coli ab illis: quum tamen illud, non hoc, ſonet Græcum loquendi genus, non debuit à Xylandro ita reddi*, Quorum alia ab aliis Ægyptiorum ſacerdotum coluntur. *Quin etiam male* ἁγιωτάτοις, *quod de animalibus Plutarchus dicit, ille ipſis ſacerdotibus tribuit. totum enim locum ita vertit*, Quorum alia ab aliis Ægyptiorum ſacerdotum ſanctiſſimis coluntur. *Eſtque inſuper animadvertendum, non dici, loquendo de animalibus*, ἁγιωτάτοις, *ſed* ὡς ἁγιωτάτοις. *Atque ut obiter, Plutarchum cum Plutarcho conferre, id eſt, ejus locos inter ſe, lectorem doceam: dico, genus illud loquendi*, προσφέρεσθαι αὐτοῖς ὡς ἁγιωτάτοις, *reſpondere illi quod habuimus antea ex libro De Iſide & Oſiride*, περιέποντες ὡς θεούς.

Ceteros Plutarchi locos omittens, in quibus agit de iis quæ apud Ægyptios peculiariter in more

re poſita erant, venio ad quendam, qui miram quæ in conviviis eorum recepta erat conſuetudinem deſcribit. Legimus enim in eo ejus opuſculo quod Convivium ſeptem ſapientum inſcripſit, pag. 256 meæ editionis,

At Ægyptius ſceletus (id eſt *cadaver hominis exſiccatum, cui oſſa tantum ſuperſunt*) quem in convivia inferentes convivis proponunt, & hortantur ut recordentur ſe non multo poſt tales futuros, is quamvis ingratus & intempeſtivus comeſſator adveniat, tamen non omnino nullum ibi locum habet: ſiquidem non ad potandum & ad fruendum deliciis, ſed ad mutuum amorem ac dilectionem exhortatur, monetque ut vitam, quæ tempore eſt brevis, malis rebus longam non reddant.

Ὁ δὲ Αἰγύπτιος σκελετὸς, ὃν [a] ἐπιεικῶς εἰσφέροντες εἰς τὰ συμπόσια προτίθενται, καὶ παρακαλοῦσι μεμνῆσθαι τάχα δὴ τοιούτους ἐσομένους, καίπερ ἄχαρις καὶ ἄωρος ἐπικώμιος ἥκων, ὅμως ἔχει τινὰ καιρόν· εἰ μὴ πρὸς τὸ πίνειν καὶ ἡδυπαθεῖν, ἀλλὰ πρὸς φιλίαν καὶ ἀγάπησιν ἀλλήλων προτρέπεται, καὶ παρακαλεῖ μὴ τὸν βίον, τῷ χρόνῳ βραχὺν ὄντα, πράγμασι κακοῖς μακρὸν ποιεῖν.

Ab hoc Ægyptiorum in conviviis more, qui à Plutarcho deſcribitur, ad alia quæ alii ſcriptores in conviviis itidem, aut etiam ſimpliciter in cœnis, conſueta illis fuiſſe tradunt, veniendum eſt. Illorum autem ſcriptorum teſtimonia ex Athenæo depromam. Ac primum, in more poſitum illis fuiſſe conviviorum luxum, & quidem majorem quam Perſis, ex hoc Lyncei in Ægyptiacis loco, ubi Ægyptiorum cœnas Perſicis anteponendas eſſe contendens, ſcribit,

Quum Ægyptii Ocho Perſarum regi bellum intuliſſent, & Perſis victoria potitis rex Ægyptiorum captivus eſſet, comiter ac benigne illum tractans Ochus etiam invitavit ad cœnam. Quum igitur ſplendidus apparatus foret, irridebat Ægyptius, tanquam viles Perſæ epulæ eſſent. Quod ſi vis (inquit) videre ô rex qualis beatorum regum victus eſſe debeat, permitte illis qui mei aliquando coqui fuerunt Ægyptiam cœnam tibi ſtruere. Quod quum fieri juſſiſſet Ochus, & ſtructa eſſet, ea delectatus, Malum te male dii perdant (inquit) Ægyptie, qui, relictis hujuſmodi cœnis, viliores epulas expetiveris.

Αἰγυπτίων ἐπιστρατευσάντων ἐπὶ Ὦχον τὸν Περσῶν βασιλέα, καὶ νικηθέντων, ἐπεὶ ἐγένετο αἰχμάλωτος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὁ Ὦχος αὐτὸν φιλανθρώπως ἄγων, ἐκάλεσε καὶ ἐπὶ δεῖπνον. τῆς οὖν παρασκευῆς γινομένης λαμπρᾶς ὁ Αἰγύπτιος κατεγέλα, ὡς εὐτελῶς τοῦ Πέρσου διαιτωμένου. Εἰ δὲ θέλεις (ἔφη) εἰδέναι ὦ βασιλεῦ πῶς δεῖ σιτεῖσθαι τοὺς εὐδαίμονας βασιλέας, ἐπίτρεψον τοῖς ἐμοῖς ποτὲ γενομένοις μαγείροις παρασκευάσαι σοὶ Αἰγύπτιον δεῖπνον. καὶ κελεύσαντος, ἐπεὶ παρεσκευάσθη, ἡσθεὶς ὁ Ὦχος τῷ δείπνῳ, Κακὸν κακῶς σε (ἔφη) ὦ Αἰγύπτιε ἀπολέσειαν οἱ θεοὶ, ὅστις δεῖπνα τοιαῦτα καταλιπὼν, ἐπεθύμησας θοίνης εὐτελεστέρας.

Sequitur apud Athenæum,

Quænam autem Ægyptiacæ cœnæ eſſent, Protagorides libro de Daphnicis ludis primo nos docet, his verbis, Tertia cœnarum ſpecies, eſt Ægyptiaca: quum menſæ non apponuntur, ſed patinæ circumferuntur.

Τίνα δ' ἦν τὰ Αἰγύπτια δεῖπνα, Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς, λέγων οὕτως, Τρίτη δ' ἐστὶν ἰδέα δείπνων, Αἰγυπτιακὴ, τραπεζῶν μὲν οὐ παρατιθεμένων, πινάκων δὲ περιφερομένων.

Male autem vertit quidam, Tertia cœnarum ſpecies eſt Ægyptiarum, in quibus non admoventur menſæ, *&c. Non enim* Αἰγυπτιακῶν, *ſed* Αἰγυπτιακὴ *ſcribit Protagorides: & duabus cœnarum ſpeciebus propoſitis, tertiam quandam addit, quam eſſe Ægyptiam dicit.*

Apud eundem Athenæum in fine libri primi legimus, iſtud eſſe argumento Ægyptios fuiſſe vinolentos, quod apud eos ſolos tanquam lege quadam cautum eſſet, ante ullum cibum braſſicam elixam edere. *Intelligit enim, illos ad vitandam ebrietatem hoc facere ſolitos fuiſſe. Apud eundem, in illa libri ultimi parte quæ in omnibus typographicis editionibus deſideratur, legimus*, coronam initio epularum dari ſolitam. *Poſtquam enim dixit*, Φιλόξενος δ' ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δείπνῳ ἀρχὴν ποιεῖται τὸ στέφανον τῆς εὐωχίας, *non longo intervallo ſubjungit*, τοῦτο γὰρ ἦν ἔθος ἐπ' Αἰγυπτίοις, ὡς Νικόστρατός φησιν ἐν τοκιστῇ.

a Suſpectum eſſe poteſt iſtud vocabulum.

 Fino-

Vinolentiæ autem illorum & alibi meminit : & quidem in fine libri primi ſcribitur ex Dione quodam Academico vinoſos & bibaces Ægyptios fuiſſe : atque adeo inventum apud eos fuiſſe inopiæ ſubſidium, ut qui propter illam vino deſtituerentur, ex ordeo confectum biberent. Ejus autem potu adeo exhilarari ſolitos ut canerent & ſaltarent, ac omnia facerent quæ qui vino ebrii ſunt facere conſueverunt.

Etiam ἀρτοφάγους *vocat Ægyptios Hecatæus, apud eundem lib.* x: *id eſt*, panis edaces : *mentionem ſimul addens illius ordeacei potus : id eſt, ex ordeo confecti.* Ac propterea (*addit Athenæus*) Alexis in libro περὶ αὐταρκείας ſcribit Boechorin & patrem ejus Neochabin frugali victu uſos fuiſſe. *Sed miretur quis quomodo facta mentione illius edacitatis panis, necnon illius ex ordeo confecti potus (quo ſolitos non minus quam vini potu inebriari, modo legimus) ſubjungat*, Ac propterea Alexis Bocchoridi & patri ejus frugalitatis laudem tribuit. *Sed intelligit (ut opinor)* Ac propterea frugalitatis eorum tanquam rei quæ alioqui apud Ægyptios rara & notabilis eſſet, mentionem facit. *Ceterum voluiſſe illos arbitror in hac frugalitate, aut victu frugi (niſi quis* μετρίαν τροφὴν *moderatum victum, aut parcum & parabilem, aut etiam tenuem interpretari malit) antiquum etiam morem repræſentare, tanquam fortaſſe conantes eum revocare. Legimus enim libro* v, *ex quodam Apollonio*, καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὸ παλαιὸν σωφρονικῶς διεξήγετο τὸ τῶν συμποσίων γένος. καθήμενοι μὲν γὰρ ἐδείπνουν, τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι, καὶ οἴνῳ τοσούτῳ ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν. *id eſt*, Quinetiam apud Ægyptios antiquitus convivia temperanter celebrabantur. Sedentes enim cœnabant, viliſſimo quidem ſed ſaluberrimo cibo contenti : ac vino quantum ad exhilarandum animum ſatis eſſet.

HENR. STEPHANUS
Lectionis Herodoti ſtudioſis.

Hactenus de Ægyptiacis quoque legibus & inſtitutis quædam velut appendix ad Herodotum, ſicut antea de Perſicis. Dare enim illam ampliorem minime viſum eſt, ſicut nec hanc. Quam tamen quoniam titulus promittit non hiſtoricorum tantum ſed aliorum etiam ſcriptorum locos exhibituram, duorum poëtarum, unius inter tragicos celeberrimi, alterius inter comicos non incelebris, verſus adjungam. Illius tragici, cui nomen eſt Sophocli, verſus, (qui omnino aſſentiuntur his Herodoti pag. 101, verbis, *ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι· οἱ δὲ ἄνδρες, κατ' οἴκους ἐόντες, ὑφαίνουσι* in OEdipo Coloneo, pag. 283 meæ editionis, ſunt hi,

Ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις
Φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς.
Ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας
Θακοῦσιν ἱστουργοῦντες, αἱ δὲ σύννομοι
Τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί.

At vero Anaxandridæ comici verſus ſunt hi, adverſus Ægyptios, animalia, tanquam deos, colentes,

Οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ.
Οὔθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοοῦσ', οὔθ' οἱ νόμοι
Ἡμῶν, ἀπ' ἀλλήλων δὲ διέχουσιν πολύ.
Βοῦν προσκυνεῖς, ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς.
Τὴν ἔγχελυν μέγιστον ἡγεῖ δαίμονα,
Ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παρὰ πολύ.
Οὐκ ἐσθίεις ὕεια, ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι
Μάλιστα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγώ,
Τοὔψον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω.
Τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος
Εἶναι, παρ' ὑμῖν δ', ὡς ἔοικεν, ἀπηργμένους.
Σὺ μὲν τὸν αἴλουρον κακὸν ἔχοντ' ἢν ἴδῃς,
Κλαίεις· ἐγὼ δ' ἥδιστ' ἀποκτείνας δέρω.
Δύναται παρ' ὑμῖν μυγαλῆ, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Quos ita ex tempore reddidi,

Patrocinari non queo vobis ego.
Nec moribus enim nos ſumus nec legibus
Conſentientes : diſſidemus plurimum.
Bovem tu adoras, ſacrifico deis eum.
Anguilla deus eſt maximus, te judice,
Obſoniorum judicamus maximum.
Haud es ſuillam, veſcor hac ego libens.
Canem veneraris, ipſe contra verbero,
Obſonium voratur illi quum meum.
Noſtra integri vult lex ſacerdotes ſient
Omni ſui parte, integros haud veſtra.
Felem ſe habentem quum tu videris male,
Ploras : ego libens perimo, poſt pellem aufero.
Araneus mus pollet iſtic, non & hic.

APPEN-

APPENDIX ALIA
AD
HERODOTUM,
DE
INCREMENTO NILI, ET EJUS CAUSSIS.

è diverſis auctoribus adjecta.

G. Jungermanus Lectori candido S.

Duplicem adpendicem ab H. Stephano ad Herodotum, quæ anteceſſit, antea habuiſti, amice lector, & nunc iterum habes. Quam exaugere atque locupletare nobis conſilium non fuit, forte nec facile etiam fuiſſet, ſolum per temporis illius anguſtias, in quas cum hac editione conjecti ſumus. Bonum potius factum fore putavimus, ſi aliquid adjiceremus, quod quaſi tertiæ adpendicis vice eſſet, ne prorſus ἀσύμβολοι eſſe voluiſſe videremur: pro eaque re incidere ſtatim quæ de Nilo aliter ac Herodoto factum fuit, diverſis ab auctoribus diſputata ultro citroque eſſent. Cui cogitationi locum dedimus eo libentius, quod hæc talia cum Stephanianæ adpendicis altera parte ita conjurent amice ut quaſi ejus ſubadpendix quædam videri queant. Et quid enim magis Ægyptiacum quam Nilus? Νεῖλος, inquam cum Ariſtide, ποταμῶν οὐχ ἧττον κάλλιστος, ἢ μέγιστος, καὶ χρείας καὶ θέας ἡδονῇ, καὶ τοῖς πᾶσι πολὺ νικῶν. Cui, ut idem facundiſſimus rhetor ex aliquo τῶν οὐκ ἀμυήτων puto hauſit, Ægyptiorum feriæ ſollemnes atque ſacrificia pleraque dicata ſunt atque conſecrata. Nec injuria tanto in honore & veneratione haberi à gentilibus videatur iſte

Unicus in terris Ægypti totius amnis,

quum ei id omne acceptum referant, quod terræ motum non ſentiant umquam, quod à peſte ſint liberi, quod eorum terram nullis diluviis cœleſtibus miſceri contingat, vel ingenti imbre obrui. In quibus & Græcos adſtipulatores invenerunt. Ita enim Ariſtides in extrema Ægyptiaca unde & priora deprompſimus: ὡς δὲ καὶ σεισμοῖς καὶ λοιμοῖς καὶ τοῖς ἐξ οὐρανοῦ κατακλυσμοῖς ἀνάλωτος ἡ χώρα δι' αὐτόν ἐστιν, οὐδὲ τοὺς περὶ ἡμᾶς Ἕλληνας ἔλαθεν. De hujus vero fluminis potiſſimum incremento ejuſque cauſſis viri priſci mire inter ſe decertarunt, & unuſquiſque ſibi facilius reperire potuit qui ſuam ſententiam refelleret, quam qui ſectarentur: ita vix ullus quidquam protulit in medium, quin ceteri continuo irent in omnia alia, & ſibi non videri teſtarentur. Ea igitur quæ de hac re iſtaque opinionum diverſitate teſtata relinquere voluere optimi auctores, pluſcula ex variis qui nobis ad manum erant adjecimus, in quibus pleriſque Herodoti noſtri mentio fit. Nec de ordine laborare multum voluimus, occupati magis in hoc ut raptim deſcriberemus iſta, ne operas moraremur. Prius tamen poſuimus qui plurium de hac re ſententias brevirer collegerunt, ut Plutarchum; & Anonymum quendam, qui ex H. Stephani officina cum opuſculis variis hiſtoricis ac philoſophicis Ariſtotelis & Theophraſti, &c. anno domini ∞ IↃLVII prodiit, à quo præter aliorum & Calliſthenis hiſtorici placitum refertur, quem ab aliis quos quidem hic conjunximus, haud nominatum arbitror: afferuntur ibi & è tragicis quædam quæ apud alios haud temere reperias, vel non ita plene. His tertius ſuccedit Theophylactus Simocata prolixius ſingulorum è priſcis ejuſmodi opiniones & referens, & refellens, non tamen è ſuo capite, quod minime adhibuit in conſilium, ſed è bibliotheca Diodori Siculi, unde iſta omnia deſcripſit fere αὐτολεξεί, quamvis bono illo viro ne nominato quidem. Sane fuerunt νῦν καὶ πάλαι à conferentibus deprehenſi ſæpius auctores à juratiſſimis & proximis veteres tranſcripti ad verbum, neque nominati quidem, ut Plinii loquamur verbis. Sordidum tamen hoc, &

ab ingenuo pudore alienum: potiuſque nobis Virgiliana virtus & Ciceroniana ſimplicitas placeat. *Obnoxii enim profecto*, ut hoc eodem cum Plinio dicamus, *animi & infelicis ingenii eſt, deprehendi in furto malle, quam mutuum reddere, quum præſertim ſors fiat ex uſura.* Nec itaque mirum, quum & veteres ipſi olim ideo male audirent frequenter, ſi noſter Ægyptius ſequioris jam ævi, alienum partum ſibi ſupponere clam voluerit: qua in parte tamen, niſi fallor, cenſoriam notam à litteratis viris, quibus hoc jus ſua virtute datum eſt, haud lucrifaciet. Exſcripſit, inquam, iſta quæ illuſtris hiſtoricus Diodorus Siculus de Nili augmento libro primo βιβλιοθήκης ἱστορικῆς ſub finem τῆς πρώτης μερίδος, prolixe aliorum opinionibus allatis & confutatis, diſputavit, Simocata ad verbum fere raro φράσιν immutans, quibuſdam etiam omiſſis. & mutaſſet ſaltem ordinem, vel aliquid de ſuo largitus quoque fuiſſet. cetera cum ἄκρατον quod ad nos attinet diſerte profitemur, nec quidquam volumus alias detractum, ut quem excutere diligentius nullum fuerit hactenus ocium. Quum ea itaque ex Simocatæ editione nupera adjeciſſemus, quamvis correctiora, haud opus eſſe putavimus, uti eadem ex Diodoro deſcriberemus denuo, actum agentes ſcilicet: præſertim quum is è Marnii noſtri officina non ita pridem in publicum editus ſit à L. Rhodomano, viro amico cujus memoriam ſancte colimus, cujuſque ex obitu litteras Græcas detrimentum accepiſſe certo novimus & ut par eſt dolemus. Excerpſimus ſaltem Herodoteæ ſententiæ ἀνασκευὴν, ut apud DIODORUM ipſum ea extabat. καὶ ταῦτα ταύτῃ. Poſt hæc inſignis locus ſequitur ex ARISTIDIS Adrianæi oratione Ægyptiaca qui prolixam confutationem continet eorum quæ ſcripſit Herodotus de Nili auctu. Merebatur ſane ea oratio tota hic addi, niſi longitudo obſtitiſſet, quum operæ noſtræ vix ita ſperent ſe hanc editionem tempori abſoluturas. Copioſe enim & eleganter omnem hanc opinionum varietatem pertractat, primum de eteſiis ὡς γελοῖόν τε καὶ ἀναιδὲς hoſce ventos afferre pro cauſſa illius incrementi: dein de nivibus liqueſcentibus quod afferant, non magis verum eſſe: tum ſententiam, quæ in Anonymi ſcripto tribuitur Calliſtheni, redarguit. inde Herodotum noſtrum, exin Ephorum, mox Euthymenem, poſt Oenopidem, tandem & ipſum Homerum aggreditur. Ariſtidem itaque ὁ φιλολοῦντες poteſt adire ipſum. Nos tantum, uti diximus, eam orationis partem quæ adverſus Herodotum noſtrum directa excerpere potuimus. His omnibus auctarioli loco quædam in eandem rem ex STRABONE, DIONE ſive ejus abbreviatore XIPHILINO, & HELIODORO ſubjecimus: agmen vero hoc nobis claudit THEODORETUS Cyri epiſcopus, quem σύμψηφον Herodoto noſtro fuiſſe patet, licet pie moneat nimiam curioſitatem in ejuſmodi abſtruſis nobis abſtinendam eſſe. Hæc ſunt, amice lector quæ cum iſta προσθήκῃ tibi damus. Interpretes ſingulorum ὑποσημειωματίων ad oram paginarum exteriorem indicavimus. Unico iſti τοῦ ἀνωνύμου, quod ſecundum numero eſt, nullus exſtabat quod quidem noſſem; inveni tamen qui tumultuaria opera in Latinam linguam converteret, rogatque ſicubi aberraverit ab humano lectore veniam. Græcus textus ut in quibuſdam etiam emendatior, quam antea accidit, ederetur, operam pro virili dedimus: idque adparebit ſpero ſi cui forte comparare libebit. Alia quædam quæ in mentem veniebant, vel admonenda videbantur, ut & quædam ab aliis adnotata, ea ad inferiores paginarum oras adpoſuimus. Vale, lector amice & candide, operamque noſtram qualem qualem boni conſule.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡῚ ΤΗ͂Σ ΤΟΥ͂

ΝΕΙΛΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ,

ἘΚ ΔΙΑΦΌΡΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΈΩΝ.

DE

NILI INCREMENTO,

EX DIVERSIS SCRIPTORIBUS.

EX PLUTARCHO,

De placitis philoſophorum libro IV, *cap.* I.

THALES cenſet Eteſiarum, qui venti Ægypto adverſi ſpirant, flatu Nili aquas attolli, quod oſtia ipſius quibus ſe exonerat, maris obtruſi influxu obthurentur. Euthymenes Maſſilienſis, ex Oceano marique externo ſuapte natura dulci fluvium impleri Anaxagoras, nive Æthiopica, quæ hyeme frigens, æſtate liquetur. Democritus, nive in partibus ad ſeptemtriones ſitis ſub ſolſtitium æſtivum reſoluta atque diffuſa, denſari ex vaporibus nubes, quæ compulſæ verſus meridiem & ad Ægyptum ab eteſiis ventis, in magnos ac vehementes diſſolvantur imbres, quibus cum paludes, tum Nilus impleantur. Herodotus hiſtoriæ ſcriptor æqualem à fontibus fluere Nilum hyeme æſtateque perhibet: minorem autem hyeme videri, quia tum ſol Ægypto vicinior in vaporem aquas redigat. Ephorus, hiſtoricus is quoque æſtate ait relaxari totam Ægyptum, ac quaſi exſudare copioſam aquam. ac conferre ad hoc etiam Arabiam & Africam ob raritatem & ſabuloſum ſolum. Eudoxus ait, ſacerdotes imbribus & oppoſitis temporum anni rationibus rem imputare: quando enim apud nos æſtas eſt, qui ſub æſtivo habitamus Tropico, tum iis qui eregione ſub brumæ circulo degunt hyemem eſſe, à quibus tum exundans aqua prorumpat.

ἘΚ ΤΟΥ͂ ΠΛΟΥΤΆΡΧΟΥ,

Περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλ. δ΄. κεφ. α΄.

ΘΑΛΗ͂Σ τοὺς ἐτησίας ἀνέμους οἴεται πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀντιπροσώπους ἐπαίρειν τοῦ Νείλου τὸν ὄγκον, διὰ τὸ τὰς ἐκροὰς αὐτοῦ τῇ [a] παροιδήσει τοῦ ἀντιπαρήκοντος πελάγους ἀνακόπτεσθαι. Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης, ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἔξω θαλάσσης γλυκείας [1] κατ' [b] αὐτὸν οὔσης νομίζει πληροῦσθαι τὸν ποταμόν. Ἀναξαγόρας, ἐκ τῆς χιόνος τῆς ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, τηκομένης μὲν ἐν τῷ θέρει, ψυχομένης δὲ τῷ [c] χειμῶνι. Δημόκριτος, τῆς χιόνος τῆς ἐν τοῖς πρὸς ἄρκτον μέρεσιν ὑπὸ θερινὰς τροπὰς ἀναλυομένης τε καὶ διαχεομένης, νέφη μὲν ἐκ τῶν ἀτμῶν πιλοῦσθαι, τούτων δὲ ἀπελαυνομένων πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἀνέμων, ἀποτελεῖσθαι ῥαγδαίους ὄμβρους, ὑφ' ὧν ἀναπίμπλασθαι τάς τε λίμνας καὶ τὸν Νεῖλον ποταμόν. Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς [2] ἴσον μὲν ἐκ τῶν πηγῶν φέρεσθαι χειμῶνος καὶ θέρους, φαίνεσθαι δὲ ἐλάττονα τοῦ χειμῶνος, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ πλησίον ἰόντα τὸν ἥλιον τῆς Αἰγύπτου, [d] ἐξατμίζειν τὰ νάματα. Ἔφορος ὁ ἱστοριογράφος κατὰ θέρος φησὶν ἀναχαλᾶσθαι τὴν ὅλην Αἴγυπτον, καὶ οἱονεὶ [3] ἐξυδροῦν τὸ πολὺ νᾶμα. συνδίδωσι δ' αὐτῇ καὶ ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Λιβύη παρὰ τὸ ἀραιὸν καὶ [e] ὑπόψαμμον. Εὔδοξος τοὺς ἱερεῖς φησὶ λέγειν τὰ ὄμβρια τῶν ὑδάτων, καὶ τὴν ἀντιπερίστασιν τῶν ὡρῶν, ὅταν παρ' ἡμῖν [f] εἴη θέρος τοῖς ὑπὸ τὸν θερινὸν τροπικὸν οἰκοῦσιν, τότε τοῖς ὑπὸ τὸν χειμερινὸν τροπικὸν ἀντοίκοις χειμών ἐστιν, ἐξ ὧν τὸ πλημμυροῦν ὕδωρ καταῤῥήγνυται.

1. Legebatur αὐτόν. q. d. Euthymenem ſenſiſſe, mare extremum eſſe dulce. MS. habet αὐτήν, *ſuapte natura.* pro καθ' αὑτήν. nam adſpirationem negligi non eſt prorſus inuſitatum. αὐτήν etiam Budæus legit. *G. Xyl.* 2. li. 2. c. 25. 3. ἐξυδρεῖν reponendum exiſtimo ex Xylandri ſententia, quum & in libro ſcripto dein ita ſe reperiſſe dicat. Patet id ex opinione Ephori etiam ut eam Diod. Siculus, & ex hoc Theoph. Simocata retulere.

a MS. Petav παροιδήσει. b MS. Pet. αὐτήν. c MS. Pet. χειμῶνι. d MS. Pet. ἐξατμίζειν. e MS. Pet. ὑπόψαμμον. f MS. Pet. ὁ θέρος.

Plutarchi ipſius vero ſententia quanam fuerit, docere nos poſſint qui auctorem illum evolvere diligentius. Mihi ſaltem ſuccurrunt quæ lib. περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος *ſcripſit, è quibus forte conjectare liceat eum illis qui in eteſias auctus Nilıaci cauſſam referebant, non fuiſſe ἀντίψηφον. verba ex libello, quem dixi, ſunt:* ἡ δὲ συνεργὸς αὐτοῦ (Τυφῶνος) βασιλὶς Αἰθιόπων αἰνίττεται πνοὰς νοτίους ἐξ Αἰθιοπίας. ὅταν γὰρ αὗται τῶν ἐτησίων ἐπικρατήσωσι τὰ νέφη πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἐλαυνόντων, καὶ κωλύσωσι τοὺς τὸν Νεῖλον αὔξοντας ὄμβρους καταῤῥαγῆναι, κατέχων ὁ Τυφὼν ἐπιφλέγει, καὶ τότε κρατήσας παντάπασι τὸν Νεῖλον εἰς ἐναντίον ὑπὸ ἀσθενείας συσταλέντα καὶ ῥυέντα, κοῖλον καὶ ταπεινὸν ἐξέωσεν εἰς τὴν θάλασσαν. ἡ γὰρ λεγομένη κάθειρξις εἰς τὴν σορὸν Ὀσίριδος, οὐδὲν ἔοικεν ἀλλ' ἢ κρύψιν ὕδατος καὶ ἀφανισμὸν αἰνίττεσθαι. διὸ μηνὸς Ἀθὺρ ἀφανισθῆναι τὸν Ὄσιριν λέγουσιν, ὅτε τῶν ἐτησίων ἀπολειπόντων παντάπασιν ὁ μὲν Νεῖλος ὑπονοστεῖ, γυμνοῦται δὲ ἡ χώρα. &c. *Dixit autem ſuperius eod. lib. quoſdam myſtice per Oſiridem intelligere Nilum, mare per Typhonem. Nunc Plutarchi illa Latine, ut interpretatus fuit Xylander, adjicio:* Regina vero Æthiopum quæ Typhonem adjuverit, flatus auſtrinos ex Æthiopia notat: qui ſi vincant eteſias à quibus verſus Æthiopiam nubes pelluntur, prohibeantque imbres decidere quibus Nilus augetur: tum prævalens Typhon æſtu urit, ac plane obtinens, Nilum in diverſam partem ob imbecillitatem fluentem, cavo alveo & humili in mare expellit. Quod enim incluſus in arcam dicitur Oſiris, eo nihil aliud ſignificatur quam aquæ occultatio & defectus. Itaque menſe Athyr periiſſe Oſiridem dicunt, quando eteſiis omnino deficientibus Nilus recedit & ſolum nudatur.

ΠΕΡΙ' ΤΗ͂Σ ΤΟΥ͂ ΝΕΙ'ΛΟΥ Α'ΝΑΠΛΗΡΩ'ΣΕΩΣ ΔΙΑ'ΦΟΡΟΙ ΔΟ'ΞΑΙ.

Α'ΝΩΝΥ'ΜΟΥ.

ΘΑΛΗ͂Σ ὁ Μιλήσιος εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν φησὶ διὰ τοὺς ἐτησίους γίνεσθαι τὴν ἀναπλήρωσιν. πνεῖν γὰρ αὐτοὺς ἐναντίους τῷ ποταμῷ, καὶ τὰ στόματα κεῖσθαι κατὰ τὴν πνοὴν αὐτῶν. τὸν μὲν οὖν ἄνεμον ἐξ ἐναντίας πνέοντα κωλύειν τὴν ἔκβασιν τοῦ ποταμοῦ ἐκπίπτειν εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ δὲ κῦμα προσπίπτον ἀντίον τοῖς στόμασι καὶ ἧττον ὄν, ἀνακόπτειν τὸν ποταμὸν, καὶ ἀναπληροῦσιν οὕτως φησὶ γίνεσθαι τοῦ ποταμοῦ. Ἀναξαγόρας δὲ ὁ φυσικός φησι τῆς χιόνος τηκομένης τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νείλου γίνεσθαι. ὡσαύτως δὲ καὶ Εὐριπίδης καὶ ἕτεροι τινὲς τραγῳδιῶν ποιηταί. ἀλλ' Ἀναξαγόρας μὲν αὐτὴν τὴν γένεσιν, ποίησιν λέγει τῆς ἀναπληρώσεως, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν· [1] Εὐριπίδης δὲ καὶ τὸν τόπον ἀφορίζει, λέγων οὕτως ἐν δράματι [2] Ἀρχελάῳ,

> [3] Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ,
> Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ [4] γαίας ὕδωρ,
> Ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς
> [5] Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ' ἂν τακῇ χιὼν,
> Τεθρίππου ὄντος ἡλίου κατ' αἰθέρα.

καὶ ἐν Ἑλένῃ,

> Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαὶ,

Ὃς

DE NILI INCREMENTO diverſæ ſententiæ.

Incerto Auctore.

THALES Mileſius unus è ſeptem ſapientibus, ait quod ab eteſiis fiat illud incrementum. hos enim ferri fluvio adverſos, oſtiaque ejus oppoſita eſſe illorum flatibus. flantem itaque ex adverſo ventum prohibere effluxum fluminis, ne in mare delabi poſſit: fluctus vero rejectos in oſtia, cumque vento ferente, repellere ipſum fluvium. ſicque incrementum illius fieri adfirmat. Phyſicus vero Anaxagoras aſſerit nive liqueſcente effici iſtum auctum Nili. Nec aliter etiam Euripides, & alii quidam Tragœdiarum auctores. niſi quod Anaxagoras quidem ipſam generationem, effectionem vocat hujus augmenti, uti ipſe dixit: Euripides vero locum præterea definit, ita dicens in fabula Archelao:

> *Danaus ſororum quinquies denûm pater,*
> *Pulcherrima Nili relinquens flumina,*
> *Qui augmenta ſumit extumeſcens fluctib.*
> *Nigrante ab Æthiopide, quum nives liquent,*
> *Per athera aurigante ſole limpidum.*

Et in Helena:

> *Nili fluenta conſpicis amœniſſima*

Pro

1. Diod. Sicul. l. 1. bibl. ita: Ἀναξαγόρας δ' ὁ φυσικὸς ἀπεφήνατο τῆς ἀναβάσεως αἰτίαν εἶναι τὴν τηκομένην χιόνα κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν. ᾧ καὶ ὁ ποιητὴς Εὐριπίδης μαθητὴς ὢν ἠκολούθηκε. λέγει γοῦν, Νείλου &c. eoſdem verſus adferens, præter primum & ultimum, qui hic leguntur plenius. Medios tres ita ibi vertit κατὰ πόδα opt. Rhodomanus: *Nili relinquens undam humo pulcerrimam, Ex Æthiopia qui fluens nigra, ſinu pleno tumeſcit, quum nives liquefactæ eunt.* 2. Hujus fabulæ mentio & apud Stobæum, Juſtin. Martyrem περὶ μοναρχίας, Stephanum in Αἰθίοψ, & Strabon. lib. 5. quod didicimus ex catalogo Euripidis tragœdiarum, quem confecit v. cl. Andr. Schottus, nondum edito. 3. Primus verſus exſtat etiam apud Strab. l. 5. ubi tamen alii ſubjiciuntur quam hic. 4. γαίας eſt in Diod. &c. 5. Quartum hunc verſum adfert & Stephanus in Αἰθίοψ.

Pro rore dio qui per Ægyptum ruens
Humectat arva, nix liquet cum candida.

Et Æſchylus:

Aethiopia haud incognitum terra genus
Laudare novi, Nilus unde defluit
Humum volutans quum flabra imbres concitant,
Ubi ignea diei micans vis ſplendida
Flamma reſolvit ningidas rupes. viget
Aegyptus omnis tum beata, flumine
Sacro tumens, ſegeteſque latas nunciat.

Calliſthenes autem ſcriptor hiſtoriarum contradicere voluit Anaxagoræ & Euripidis ſententiæ, quam paullo ante retulimus: ſuaque ipſe opinione uſus, ait, aquis per Æthiopiam increſcentibus ab exortu caniculæ ad arcturi uſque ortum, quo tempore etiam eteſiæ ſpirent: hoſce quippe ventos adfirmat, quando ſpirant, nubes in primis ad Æthiopiam cogere: quibus nimirum impulſis ad montes, effundi maximam vim aquarum, unde Nilum pleno intumeſcere alveo contingat. Democritus autumat, circa brumam in locis ad ſeptemtrionem poſitis nives cadere: circa ſolſtitium vero æſtivum quum ſol recedat, nive ſoluta & vaporibus inde exhalantibus, ab ea liquefactione oriri nubes, quas eteſiæ arreptas verſus meridiem ferant. quum ſe itaque invicem protrudant coactæ nubes juxta Æthiopiam & Africam, imbrem exiſtere ingentem, cujus delapſu Nilum impleri. Euthymenes Maſſilienſis vero, qui ipſe navigationem ſuſcepit, refert mare exteriora verſus profluere uſque in Africam, & converti ad boream ac ſeptemtriones. jam reliquo quidem tempore mare eſſe vacuum: eo autem quo eteſiæ ſpirant, flabris ventorum repulſum compleri, & ad interiora fluere. illud vero tum dulce eſſe, tum cete Niliacis crocodilis & hippopotamis ſimilia alere, Oenopides Chius ait, tempore hiberno fluviorum fontes exſiccari, qui æſtate ca-

[1] Ὡς ἂν διὰ ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
Λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.

καὶ Αἰσχύλος,

Γένος μὲν αἰνεῖν καὶ μαθὼν ἐπίσταμαι
Αἰθιοπίδος γῆς, ἔνθα Νεῖλος ἐπάρρους
Γαῖαν κυλίνδων πνευμάτων ἐπομβρίαις·
Ἐν ᾗ πυρωπὸν μένος ἐκλάμψαν φλόγα,
Αἴγυπτος ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη,
Τήκει πετραίαν χιόνα. πᾶσα δ᾽ εὐθαλὴς
Φερέσβιον Δήμητρος ἀγγέλλει στάχυν.

Καλλισθένης δὲ ὁ ἱστοριογράφος πρὸς τὰ μικρῷ πρότερον εἰρημένα ὑπὸ Ἀναξαγόρου τε καὶ Εὐριπίδου ἀντεῖπεν. αὐτὸς δὲ τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χρώμενος, φησὶν, ὑδάτων γινομένων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, κατὰ τὴν κυνὸς ἀνατολὴν ἕως ἐπιτολῆς ἀρκτούρου, καθ᾽ οὓς χρόνους καὶ οἱ ἐτήσιοι πνέουσι· [2] τούτους γάρ φησι τοὺς ἀνέμους μάλιστα τὰ νέφη πνέοντας πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἄγειν· ὧν δὴ καὶ προσπιπτόντων πρὸς τὰ ὄρη, καταρρήγνυσθαι πολὺ πλῆθος ὕδατος· ἀφ᾽ οὗ τὸν Νεῖλον πληρούμενον ἀναβαίνειν συμβαίνει. Δημόκριτος δὲ λέγει, περὶ μὲν χειμερινὰς τροπὰς τοὺς περὶ τὰς ἄρκτους χιονίζεσθαι τόπους, πρὸς τροπὰς δὲ θερινὰς μεθισταμένου τοῦ ἡλίου, τηκομένης τῆς χιόνος καὶ ἀτμιζομένης, ἀπὸ τῆς τήξεως νέφη γίνεσθαι, διὰ τὸ τοὺς ἐτησίους ὑπολαμβάνοντας φέρειν πρὸς μεσημβρίαν· συνωθουμένων δὲ τῶν νεφῶν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Λιβύην, ὄμηρον [3] γίνεσθαι πολὺν, ὃν καταρρέοντα πληροῦν τὸν Νεῖλον. [4] Εὐμενίδης δὲ ὁ Μασσαλιώτης, αὐτὸς πεπλευκὼς, φησὶν εἰς τὴν ἔξω θάλασσαν ἐπιρρεῖν, ἕως ἐς τὴν Λιβύην, ἐστραμμένην τε εἶναι πρὸς βορέαν τε καὶ ἄρκτους. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κενὴν εἶναι τὴν θάλασσαν, τοῖς δὲ ἐτησίοις ἀνωθουμένην ὑπὸ τῶν πνευμάτων πληροῦσθαι, καὶ ῥεῖν ἔσω ταῖς ἡμέραις ταύταις· παυσαμένων δὲ τῶν ἐτησίων, ἀναχωρεῖν. εἶναι δὲ αὐτὴν καὶ γλυκεῖαν, καὶ κήτη παραπλήσια τοῖς ἐν τῷ Νείλῳ κροκοδείλοις καὶ ἱπποποτάμοις ἔχειν. Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χῖος λέγει, τοῦ χειμῶνος, τῶν ποταμῶν ἀναξηραίνεσθαι

1. Emenda ex ipſo Euripide: ὃς ἀντὶ δίας ψ. legitur etiam ψακάδος in editione Eoripidis. Verſus ſunt in ipſo ioitio dramatis hic nominati. Unde & apud Ariſtidem io Ægyptiaca, ubi banc opinionem refutat, moneo hos verſus reconcinnandos & emendandos eſſe, certe duos poſteriores. ἔστιν, ait, δ᾽ ἐξεταστέον ἄνδρα τὰ ἐλέγει, ὅς φησι, Νείλου μ. α. κ. ρ. ὃς ἀντὶ ἰδίας ψεκάδος, Αἰγύπτου πέδον λευκῆς τακείσης χιόνος, ἀρδεύει Νεῖλος Αἰγύπτου γύας. ita enim mendis & gloſſis confuſa ibi leguntur. Quis eoim non videat illa Νεῖλος Αἰγύπτου ineptum eſſe gloſſema ſcilicet. ita & ἀρδεύει fuit additum ab eo qui ὑγραίνει volebat exponere per verbum ſimile. Emenda itaque locum hinc. Euripidem autem & tragicos taxare ibi Ariſtidem, patet ex iis quæ inferius ſubjicit: καὶ τί χρὴ τοῦτ᾽ ἂν τούτου τραγικώτερον ψεῦσμα, ἢ τὸ Εὐριπίδης, ἢ τὸ Αἰσχύλος αὐτὸς συνθῇ; & iterum ibidem. Sed ne omittamus G. Canteri verſionem, è qua patet & illum non ignoraſſe veram lectionem: *Nili fluenta pulcra ſunt hac virgine; Qui vere pro dio locorum candida Ægyptiorum nive liquente agros rigat* 2. Hanc opinionem refutat etiam Ariſtides prolixe io Ægyptiaca, licet ejus auctores non nominet, ſed ſe ἐπὶ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν, καὶ τὰς χαριέστατα πεποιηκότας αὐτὴν ἰέναι ait. 3. Ita edidit H.Steph. Sed nullus dubito quin reponendum ſit ὄμβρον. v. Democriti ſeotentiam à Plutarcho & Theophylacto, vel Diod. Siculo potius relatam. 4. Et hic non dubito emendare Εὐθυμένης, ut antea è Plutarcho habuiſti. Ejus philoſophi ſententiam refutat & Ariſtides in Ægypt. cum hac irriſioncula orſus: ἧκε δὲ ἡ θάλαττα γλυκεῖα Λιβύης ἐπάξια οἷα ῥεῖν διὰ τοὺς ἐτησίας. καὶ ταύτης καὶ κροκοδείλους, καὶ μύθους Μασσαλιωτικοὺς ἀντὶ τῶν Συβαριτικῶν. εἰ γὰρ μὴ συνῇς ὦ χαριέστατε Εὐθυμένης &c.

νεῶν τὰς πηγὰς, ἐν δὲ τῷ θέρει θερμαινομένας ῥεῖν. τοῦ μὲν οὖν ¹ ἀναπληροῦσθαι, τὴν γινομένην ξηρασίαν τὸ αἴτιον τῶν οὐρανίων ὑδάτων ἐπιγενομένων τοῖς χειμῶσι συμβαίνει. τὸν δὲ Νεῖλον οὐχ ὑόμενον τότε, ἐνδεῆ γινόμενον μὴ προσαναπληροῦν· ² καὶ διὰ τοῦτο, τοῦ χειμῶνος ἐλάσσονα αὐτὸν γίνεσθαι, τοῦ δὲ θέρους πλήρη. Ἡρόδοτος ³ δὲ τοῖς μὲν λοιποῖς ὑπεναντία λέγει, παραπλησίως δὲ Οἰνοπίδῃ. τὴν μὲν γὰρ ῥύσιν τοῦ Νείλου φησὶ τοιαύτην ὥστε ἀεὶ πληροῦν τὸν ποταμόν· τὸν δὲ ἥλιον τοῦ χειμῶνος κατὰ τὴν Λιβύην ποιούμενον τὴν πορείαν, ἀναξηραίνειν τὸν Νεῖλον· ἐπὶ δὲ τὰς θερινὰς τροπὰς μεθιστάμενον, πρὸς τὴν ἄρκτον ἰέναι.

calore refoti profluant. quo itaque repleatur illa, quæ accidit, ſiccitas, in cauſſa eſſe aquas cœleſtes hieme decidentes. at quum in Nilum non ullæ tunc cadant pluviæ, iis deſtitutus haudquaquam impleri poteſt. & hanc eſſe cauſſam, cur hieme minor is exiſtat, plenus vero ſit æſtate. Herodotus autem ceteris quidem contraria profert, cum Oenopide vero paria. fluxum enim Nili ait eſſe talem, qui ſemper impleat alveum. ceterum ſolem hiemali tempore ſupra Africam curſum facientem deſiccare Nilum: ad ſolſtitium vero æſtivum retrocedentem abire ad ſeptemtriones.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΘΕΟΦΥΛΆΚΤΟΥ τοῦ Σιμοκάτου.

ἱστοριῶν λόγ. ζ. κεφαλ. τὸ ιζ.

ΟΥ̓͂ΤΟΣ δὲ ὁ Νεῖλος ⁴ μέγιστος ἁπάντων τῶν περὶ τὴν οἰκουμένην καθεστὼς ποταμῶν, καὶ πολλῶν τῆς Λιβύης, καὶ τῆς Αἰθιοπίας, τῆς τε Ἰνδικῆς αὐτῆς γῆν παραμείβων, τοῦ τε Γάγγου, καὶ Ἰνδοῦ προτερεύων κατὰ τὸ μέγεθος, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων τὰς πηγὰς ἀποκρύπτει. θέρους τοίνυν ἀκμάζοντος, τὰς αὐξήσεις λαμβάνει, ἐναντίον τῇ φύσει τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἁπάντων ποταμῶν. τὰς δὲ αἰτίας τὰς παρὰ τοῖς πολλοῖς εἰρημένας τοῖς ἀρχαίοις, προτεθειμένας ἐπὶ λέξεως, τῇ παρούσῃ ὑποβάλλομεν ἱστορίᾳ. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἑλλανικὸν καὶ Κάδμον, ἔτι δὲ Ἑκαταῖον, εἰς τὰς μυθώδεις ἀποφάσεις ⁵ κατέφυγον. Ἡρόδοτος δὲ ὁ πολυπράγμων, εἰ καί τις ἄλλος ⁶ πολλῆς γεγονὼς ἔμπειρος ἱστορίας, ἐπικεχείρηκε ⁷ περὶ τούτων ἀποδοῦναι τὸν λόγον· ἠκολουθηκὼς δὲ ἀντιλεγομέναις ὑπονοίαις εὑρίσκεται. ὁ δὲ Ξενοφῶν, καὶ Θουκυδίδης ἐπαινούμενοι κατὰ τὴν ἀλήθειαν μᾶλλον τῶν ἱστοριῶν, τούτων ἀπέσχοντο. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἔφορον, καὶ Θεόπομπον μάλιστα πάντων ἐπιταθέντες εἰς ⁸ αὐτὰ, ⁹ οὐδαμῶς τῆς ἀληθείας ἐγένοντο γνώριμοι· οὐ δι' ἀμέλειαν δὲ, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς χώρας ἰδιότητα τὸν λόγον ἠγνόησαν. ἀπὸ γὰρ τῶν ¹⁰ ἔκαθεν χρόνων ἄχρι Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου προσαγορευθέντος, ¹¹ ξένα ὡς ἔπι-

παν

EX THEOPHYLACTO Simocata.

lib. VII. *hiſtor. caput* XVII.
Jac. Pontano Interprete.

NILUS omnium fluviorum orbis terræ latiſſimus, multorumque per Libyam, Æthiopiam, Indiam regiones ſecans, ipſumque Gangem, & Indum magnitudine ſuperans, oculis humanis fontes ſuos, ſive primam originem unde erumpit, negavit. Æſtate igitur fervente (ſecus quam cetera orbis flumina ſolent) excreſcit. Cauſſas à multis & priſcis ſcriptoribus allatas, huic hiſtoriæ fideliter inſeremus. Hellanicus igitur, Cadmus, & Hecatæus ad fabulas confugiunt. Herodotus, ut eſt curioſus, & ſi quiſquam alius, hiſtoriarum gnarus, hujus rei rationem afferre conatus eſt. Sed eum ſuſpiciones potius inter ſe contrarias ſecutum apparet. Xenophon, & Thucydides, qui à rerum explicatarum veritate magis commendantur, nihil hujuſcemodi habent. Ephorus, & Theopompus, quanquam omnium maxime in hanc cognitionem intenti, non potuerunt tamen eam liquidam adipiſci. Ignorationis eorum cauſſa non negligentia, ſed regionis condicio fuit. Jam inde enim ab antiquis ſæculis, uſque ad Ptolemæum cognomento Philadelphum, pleraque locorum iſtorum ignota omnino, & in-

ex-

1. An diſtinguendum & ſcribendum, ἀναπληροῦσθαι τὴν γινομένην ξηρασίαν, τὸ αἴτ. &c. συμβαίνειν. 2. An deeſt τὸν ποταμὸν vel tale? ut paullo poſt πληροῦν τὸν ποταμόν. 3. lib. 2. cap. 25.

Ægyptium hunc Theophylactum è Siculi Diodori Bibliotheca iſta Niliaca (auctore ſuo ne nominato quidem) transſcripſiſſe jam dictum fuit. Quædam ubi variare φράσιν voluit iſte ἀπὸ ἐπάρχων (qua dignitate fuiſſe Photius ait) notare libet: non omnia, nec vacat enim & cui bono? Ait vero cap. præcedentis fine Theophylactus, quoniam genus inde trahat, merito τοῖς περὶ τοῦ Νείλου διηγήμασιν οὐκ ἀπροσφόρως φιλοχωρήσειν. Sicque fuit caput XVI, & digreſſionem ſibi parat: ἡμεῖς δέ τι μικρὸν τὴν συνεχῆ ὑπολειψάμενοι, περὶ τῶν θερινῶν ἀναβάσεων τοῦ Νείλου διέξιμεν, τὰ ἐπισημότερα τῶν ἱστοριῶν διηγήματα ἀξιολόγῳ μνήμῃ τοῖς τοῖς γράμμασι παραδιδόμενοι.

4. Diodorus Siculus lib. 1. bibl. de eodem: μέγιστος δ' ὢν τῶν ἁπάντων ποταμῶν καὶ πλείστην γῆν διεξιὼν, &c. 5. ἀπέκλιναν Diod. 6. ὡς πολλῆς Diod. & ſine dubio ſic exſcripſerat Simocata. 7. μὲν περὶ ex Diod. rectius. 8. ταῦτα Diod. 9. ἥκιστα τῆς ἀληθείας ἐπέτυχον &c. Diod. 10. ἀρχαίων χρ. Diod. 11. ἄξενα πάντα ἦν τα π. Diod.

explorata, atque advenis etiam periculoſa fuerunt. Poſtquam vero rex, de quo diximus, cum Græcis copiis Æthiopiam eſt ingreſſus, regio hæc, ut paucis dicam, multo exploratius, atque perfectius cognoſci cœpta eſt. Sacerdotes igitur Ægyptii ab Oceano orbem circumdante Nilum oriri affirmantes, nihil dicunt, & dubium quod eſt, per dubium diſſolvunt: rationemque ad fidem conciliandam adducentes, quæ ipſa vehementer fide indiget, quod narrant, confirmatione deſtitutum relinquunt. Troglodytæ, qui è ſuperioribus locis migrarunt, & Bolgi appellantur, dictitant, in locis illis cavitates eſſe. Unde quiſpiam ratiocinetur multis fontibus in unum confluentibus, Nili fluentum intumeſcere. Sane omnium quoque mundi ſecundiſſimum hunc eſſe ajunt. Qui vero inſulam Nili, Meroë dictam, incolunt, fluvium Aſtapum nominant, quam vocem Græce transferas *ἐκ τοῦ σκότους ὕδωρ*, *è tenebris aqua profluens*. Naturam enim hujus fluminis incomprehenſam eſſe iſti ſtatuunt. Thales unus de ſapientibus docet, diſcedenti Nilo Eteſias reſiſtere, & curſus ejus eorum flatibus acto contra oſtia mari ſuſtineri: atque hinc illum exuberantem per totam Ægyptum, quæ depreſſa, & campeſtris ſit, late exſpatiari. Sed hujus rationis, quamvis probabilis videatur, non difficile eſt falſitatem oſtendere. Nam ſi quid veritatis haberet quod ait, omnes fluvii, qui contraflantibus Eteſiis mari repercutiuntur, ſimiliter magnis auctibus excreſcerent. Anaxagoras cognomento phyſicus, ſolutis in Æthiopia nivibus Nilum attolli eſt opinatus: cui aſſentiens tragicus poëta Euripides, id ipſum in poëmatis ſuis poſuit. Hanc igitur oppoſitionem non multa oppoſitione opus habere dicimus, quandoquidem va-

πτειν τὰ περὶ τοὺς τόπους τούτους παντελῶς ἦν, καὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐπικίνδυνα. τοῦ δὲ προειρημένου βασιλέως, μεθ' Ἑλληνικῆς δυνάμεως ἐς Αἰθιοπίαν στρατεύσαντος, ἐγνώσθη τὰ κατὰ πρώτην τὴν χώραν λίαν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀκριβέστερον. Οἱ μὲν οὖν κατ' Αἴγυπτον ἱερεῖς, ἀπὸ τοῦ περιρρέοντος τὴν οἰκουμένην Ὠκεανοῦ φασὶ τὸν Νεῖλον λαμβάνειν τὴν σύστασιν, λέγοντες μὲν οὐδὲν [1] ἀληθὲς, ἀπορίᾳ δὲ λύοντες τὴν ἀπορίαν, καὶ λόγον φέροντες εἰς πίστιν, πολλῆς προσδεόμενον πίστεως, ὀρφανὴν τὴν διήγησιν καταλιμπάνοντες βεβαιώσεως. Τῶν δὲ Τρογλοδυτῶν οἱ μεταναστάντες ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων, οἱ καὶ [2] Βόλγιοι προσαγορευόμενοι, λέγουσιν [3] ἐμφάσεις εἶναί τινας περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, ἐξ ὧν ἄν τις [4] συλλογίσαιτο διότι πολλῶν πηγῶν εἰς ἕνα τόπον ἀθροιζομένων, τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου συνίσταται. [5] ἀμέλει καὶ πολυγονώτατον [6] αὐτὸν ὑπὲρ ἅπαντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμοὺς πεφυκέναι φασίν. Οἱ δὲ [7] κατοικοῦντες τὴν νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Μερόην (αὕτη δὲ ἐπὶ τὸ [8] Νείλου ἵδρυται ῥεῖθρον) τὸν ποταμὸν κεκλήκασιν [9] Ἀστάπουν. ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον [10] εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον, ἐκ τοῦ σκότους ὕδωρ. [11] ἀκατάληψίαν γὰρ οὗτοι ἀνατιθέασι τοῦ ποταμοῦ τούτου τὴν φύσιν. Θαλῆς μὲν οὖν εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ὀνομαζόμενος, φησὶ τοὺς ἐτησίας ἀντιπνέοντας ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ποταμοῦ, κωλύειν εἰς τὴν θάλασσαν προχεῖσθαι [12] τὸ ῥεῖθρον· [13] καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν πληρούμενον ἐπικλύζειν, ταπεινὴν οὖσαν καὶ πεδιάδα τὴν Αἴγυπτον. τοῦ δὲ λόγου τούτου, καίπερ εἶναι δοκοῦντος πιθανοῦ, ῥᾴδιον ἐξελέγξαι τὸ ψεῦδος. εἰ γὰρ ἦν ἀληθὲς τὸ λεγόμενον, ἅπαντες οἱ ποταμοὶ, οἱ τοῖς ἐτησίαις [14] ἐναντίας κεκτημένοι τὰς ἐκβολὰς, ἂν ἐποιοῦντο τὴν ὁμοίαν ἀνάβασιν. Ἀναξαγόρας δὲ ὁ προσαγορευόμενος φυσικὸς, τὴν τηκομένην κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν χιόνα, τῆς τοῦ ποταμοῦ πληρώσεως ὑπάρχειν αἰτίαν ἐδόξασεν. [15] ᾧ καὶ ὁ τραγῳδοποιὸς Εὐριπίδης πιθόμενος, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ποιήμασι τοῦτο συντέταχε. ταύτην μὲν οὖν τὴν [16] ἀντίθεσιν οὐ πολλῆς ἀντιθέσεως δεῖσθαί φαμεν, φανερῶς καθεστῶτος τοῦ

1. ὑγιὲς Diod. 2. μόλγιοι Diod. & varians ejus lectio βόλγιοι etiam, & alia βόλπιοι. Errorem inde natum non dubito, quia in membranis vetuſtis β ſcribitur fere ut μ, dempta modo dependula linea, vel prorſus ut Latinum u. 3. Interp *cavitates*. non recte, ni fallor. nec enim conſtat an cavitates fuerint iſta quæ indicium præbebant ortus Nili ex iſtis locis. rectius Rhodomanus noſter ὁ μακαρίτης apud Diodorum: *indicia quædam eſſe ajunt, unde quis ratiocinetur*. ait enim illos ſigna dicere, unde apparere poſſit ibi fontes Nili eſſe. ſic paulo infra χειμῶνος ἐμφάσεις apud Theophyl. & Diod. 4. συλλογίσασθαι Diod. ſicque & Theophylacto reſcribendum puto. 5. διὸ καὶ Diod. 6. forte αὐτὸν ſcrib. ut eſt apud Diodorum. 7. περιοικοῦντες Diod. 8. Edimus Νείλου. male enim vulgati νεῖλον. & interpres omiſit illa: *Sita vero eſt iſta ſuper ipſo Nili fluento*. Diodorus hæc verba non habet, ſed alias planius & plenius hoc loco, quem vide. 9. Ἀστάπουν Diod. 10. εἰς τὴν ἑλ. δ. Diod. quæ verba fere ſuperfluere volunt ibi viri docti. Simocatam tamen inde deſcripſiſſe credo. 11. male vulgati ἀκαταληψία. 12. τὸ ῥεῦμα. Diod. 13. Sic reſtituimus ex Diod. vulgo, τοῦτο αὐτό. ceterum πληρούμενον quoque Diodorus, quamvis id notare videantur ut ſuperfluum. 14. Diod. ἐναντίας τὰς ἐκβ. ἔχοντες. 15. ᾧ καὶ ὁ ποιητὴς Εὐρ. μαθητὴς ὢν ἠκολούθησε. Diod. qui & verſus tragici refert: quos ſupra habes in Ἀνωνύμου expoſitione. 16. ἀπόφασιν οὐ πολλῆς αἰτήσεως προσδεῖσθαι συμβαίνει. Diod.

τοῦ ψεύδους. διὰ γὰρ τὴν [1] ὑπεροχὴν τῶν καυμάτων ἀδύνατον χιόνα περὶ τὴν Αἰθιοπίαν [2] συνίστασθαι. καθόλου γὰρ περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους οὐ πάγος, οὐ ψύχος, οὔτε ὅλως χειμῶνος ἔμφασις πέφυκε καὶ μάλιστα [3] τροπαῖς θεριναῖς. εἰ δέ καί τις εἴποι τῷ τῆς συγχωρήσεως τρόπῳ εἶναι πλῆθος χιόνων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ αὖθις ἐλέγχεται τοῦ προλεχθέντος δοκιμωτάτως τὸ ἐξίτηλον. ἅπας γὰρ ποταμὸς ἀπὸ χιόνος τὴν περιουσίαν λαχὼν, ὁμολογουμένως αὔρας ψυχρὰς ἀναδίδωσιν. ἀλλὰ καὶ τὸν ἀέρα παχύνειν πέφυκε. περὶ δὲ τὸν Νεῖλον τὸν ποταμὸν οὔτε νέφους ὑπόστασίν ἐστιν εὑρεῖν, οὔτε αὔρας ψυχρὰς, οὔτε παχυνομένην τοῦ ἀέρος τὴν φύσιν. Ἡρόδοτος [4] δὲ τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν τηλικοῦτόν φησιν, ὁποῖός τις καὶ φαίνεται κατὰ τὴν πλήρωσιν· χειμῶνος δὲ ὥρᾳ τὸν ἥλιον κατὰ τὴν Λιβύην φερόμενον ἐπισπᾶσθαι πρὸς ἑαυτὸν ὑγρᾶς οὐσίας σύστημα ἐκ τῶν Νειλώων ὑδάτων, κἀντεῦθεν χειμῶνος ὥρᾳ ἥττονα γίνεσθαι τὸν ποταμόν· τοῦ δὲ θέρους ἐπιστάντος, καὶ πρὸς τὰς ἄρκτους ποιουμένου τὴν βάδισιν, ἀναξηραίνειν, καὶ ταπεινοῦν τοὺς περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς πεφυκότας. διὰ τοῦτο μὴ παράδοξον καθεστάναι τὴν περὶ τὰς θερινὰς τροπὰς τοῦ Αἰγυπτίου πλήρωσιν ποταμοῦ. ἀλλ᾽ αἰδοῖ τῆς φιλομαθείας τοῦ ἀνδρὸς, οὐ [5] διεξοδικῶς κατηγοροῦμεν τοῦ σφάλματος. εἰ γὰρ ταῦτα σύμφωνα τοῖς ἀληθέσι καθίστατο, πάντως ἂν καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων κατὰ τὴν Λιβύην ποταμῶν ὁ ἥλιος ἀνελάμβανε καὶ ἀδελφὰ τῶν παθημάτων τοῦ Νείλου. ἀλλὰ μὴν τοιοῦτον οὐδὲν περὶ τοὺς Λίβυας ποταμοὺς ἔστι θεάσασθαι. οὐκοῦν ὁ συγγραφεὺς ἀποσχεδιάζει τὸν λόγον. Δημόκριτος δὲ ὁ τῆς φύσεως ἀδελφὸς, περὶ τὰς ἄρκτους ὥρᾳ χειμῶνος καταφέρεσθαι πολλὴν διαβεβαιοῦται χιόνα, θέρους δὲ ὑπάντος ὑπὸ τῆς αἰθάλης διαλύεσθαι ταύτην. ἔνθεν φησὶ γίνεσθαι τηκεδόνα πολλήν. καὶ διὰ τοῦτο τίκτεσθαι πολλὰ νέφη παχύτερα περὶ τοὺς μετεωροτέρους τῶν τόπων, δαψιλοῦς τῆς ἀναθυμιάσεως αἰρομένης πρὸς ὕψος. ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἐλαύνεσθαι, μέχρις ἂν προσπέσῃ τοῖς μεγίστοις ὄρεσι [6] τῆς περὶ τὴν οἰκουμένην. εἶναι δὲ ταῦτα περὶ τὴν Αἰθιοπίαν. [7] ἔπειτα πως τοιούτοις οὖσιν ὑψηλοῖς, βιαίως θραυόμενα, παμμεγέθεις [7] ὄγκους γεννᾶν. ἐξ ὧν πληροῦσθαι τὸν ποταμὸν καπχυείζεται, [8] περὶ τὰς τῶν ἐτησίων ἀνέμων πνοάς. ἀλλ᾽ οὐ πιστευτέον αὐτῷ. ὁ γὰρ Νεῖλος ἄρχεται μὲν πληροῦσθαι κατὰ τὰς τροπὰς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὰς

vanam eſſe claret. Nam propter fervores incredibiles in Æthiopia, aquam in nivem denſari non eſt ut poſſit fieri. Prorſus enim in locis illis nec glacies, nec frigus, nec ulla hyems, & ſolſtitio æſtivo potiſſimum, cernitur. Quod ſi etiam concedamus, in Æthiopia nivem altam cadere, tamen quod ante de ea liquata aſſerebatur, rurſum ut vanum ac frivolum probabiliſſime reſellitur. Omnis quippe fluvius aquis nivium ſolutarum accreſcens, convenienter auras quoque frigidas expirat, quin & cœlum craſſum reddit. Atqui circum Nilum neque nebulæ alicujus concretionem, neque auras gelidas, neque aërem craſſum reperias. Herodotus porro Nilum tantum eſſe ſcribit, quantus cum plenus eſt apparet. Hyeme autem ſolem ſupra Libyam volventem, ex undis Niloticis humentis ſubſtantiæ copiam attrahere, atque inde per hyberna flumen parcius ire. Æſtate redeunte, & ad Arctos ſole reverſo, Græciæ flumina ſiccari, & imminui. Quapropter Ægyptii fluminis accretionem æſtivo ſolſtitio admirabilem videri non debere. Verum nos amorem ſtudiumque perveſtigandi in hoc viro reveriti, errorem ejus uberius non caſtigabimus. Hoc tantum dicemus. Si iſta cum veritate conſentirent, omnino ſol idem ceteris Libyæ fluminibus, quod Nilo faceret. Atqui nihil tale in illis obſervatur. Non igitur hiſtoricus ille ſatis conſiderate locutus eſt. Democritus, alioqui naturæ ſecretorum peritiſſimus, in Septemtrione per hyemem imbres nivales decidere aſſeverat: per æſtatem æſtu nivem illam ubertim colliqueſieri, ac diſſipari. Idcirco in locis ſublimioribus multas nubes denſiores generari, larga exſpirationum vi eo ſublata videlicet. Haſce nubes ab Eteſiis impelli, donec montibus omnium altiſſimis illidantur: eos autem montes eſſe in Æthiopia. Poſt, eorum excelſitate violenter diruptas, largiſſimos imbres effundere, quibus Nilus (Eteſiarum puta diebus) repleatur. Sed huic habenda fides non eſt. Nilus enim (ut uno verbo dicam) creſcere circa ſolſtitium æſtivum incipit,

1. ὑπερβολὴν Diod. 2. πίπτειν Diod. 3. περὶ τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νείλου. Diod. 4. Herodoteæ ſententiæ confutationem è Diodoro ſimul edimus, cum qua hæc conferas licet. 5. Sic edimus: nec aliter putamus interp. agnoviſſe. vulgo tamen eſt διεξοδικῶς. 6 Mendoſe. ſcribendum autumo τοῖς ſcilicet ὄρεσι. Apud Diodorum eſt, τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην. Itaque & forte aliquis malit τῶν περὶ τ. οἰ. hîc ſcribendum. 7. Diodorus, ἔπειτα πρὸς τούτοις. & ſic emendarem Simocatam quoque. ut & poſt ſtatim ὄμβρους ex Diodoro, pro ὄγκους. 8. μάλιστα κατὰ τὴν τῶν ἐτησίων ὥραν. Diod.

cipit, Eteſiis nondum ſpirantibus: deſinit æquinoctio autumnali, quando hi venti pridem poſuerunt. Laudanda, nullo autem modo credenda eſt hæc Democritea commentatio. Ephorus incredibilem plane rationem adducit. Ægyptum totam fluminibus ſubterraneis refertam, ac frigidam, naturaque pumicoſam ſeu fiſtuloſam eſſe: rimas item magnas ac perpetuas babere, per quas in ſe copiam humoris recipiat, quam hyberno tempore contineat, æſtivo autem ſolſtitio ineunte, veluti ſudores quoſdam ex omni parte emittat: atque ita Nilum flumen excreſcere. Ceterum non modo Ægyptum nunquam oculis obiiſſe Ephorum, ſed neque ab iis qui eam vidiſſent, res ejus probe cognoviſſe certum eſt. Primum enim, ſi ex ipſa Ægypto incrementum ſuum Nilus acciperet, non utique in partibus ſuperioribus aquas ampliores volveret, ubi per petroſam ac ſolidam regionem fertur. Nunc plus ſex millibus ſtadiorum per Æthiopiam labens, augmina ſumit, priuſquam Ægyptum attingat. Ad hæc, ſi quidem fluenta Nili, terræ fluminibus perviæ raritatibus ſive rimis humiliora forent, contingeret rimas illas ſuperficiarias eſſe, per quas tantam vim aquarum tranſire eſt impoſſibile. Sin autem rimis ipſis altiora, rurſum ex inferioribus cavitatibus in ſummum flumen aquæ confluere minime poſſent. Ad ſummam, quis fieri poſſe credat, ut prorumpentes ex terræ hiatibus ſudores tanta flumini incrementa ſuppeditent, ut univerſæ pæne Ægypto innatet? ut nihil dicam de mendacio, ſubterlabi ſcilicet Ægypto flumina, & in cavis terræ liquentes aquas exiſtere, cum ipſa harum aſſertionum falſitas manifeſta ſit. Nam Mæander Aſiæ fluvius per multa ſpatia ſub terra manat, nec tamen in ſuſcipiendis auctibus quidquam omnino ei tale, quale Nilo, evenire cernitur. Quin etiam Acarnaniæ fluvius Achelous, & Bœotiæ Cephiſus, è Phocide oriundus, non modicum terrarum ſubterlabuntur. Qui ambo Ephorum

τὰς θερινὰς, οὔπω τῶν ἐτησίων πνεόντων· λήγει δὲ ὕστερον ἰσημερίας φθινοπωρινῆς, πάλαι προπεπαυμένων τῶν εἰρημένων ἀνέμων. τὴν μὲν [1] συνεπίνοιαν τοῦ Δημοκρίτου ἀποδεκτέον, τοῖς δὲ λόγοις αὐτοῦ οὐδαμῶς πιστευτέον. Ἔφορος δὲ [2] ξένην αἰτίαν τινὰ παρίστησι. Φησὶ δὴ τὴν Αἴγυπτον ἅπασαν [3] ποταμόχωστον εἶναι, ἀλλὰ μὴν καὶ [4] ψυχράν. ἔτι δὲ καὶ κισσηρώδη τὴν φύσιν, ῥαγάδας τε μεγάλας καὶ διηνεκεῖς ἔχειν. καὶ διὰ τούτων εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμβάνειν πλῆθος ὑγρότητος. καὶ κατὰ μὲν τὴν [5] χειμερίαν ὥραν τοῦτο συνέχειν ἐν ἑαυτῇ, θερινῶν δὲ ἐπερχομένων τροπῶν, ὥσπερ ἱδρῶτάς τινας ἐξ [6] αὐτῆς πανταχόθεν ἀφεῖναι, καὶ διὰ τοῦτο πληροῦν τὸν ποταμόν. ὁ μὲν οὖν Ἔφορος δῆλός ἐστι μὴ μόνον οὐ τεθεαμένος τὴν Αἴγυπτον, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τῶν [7] ἰδόντων τὰ κατὰ τὴν χώραν ταύτην ἐπιμελῶς πεπυσμένος. πρῶτον μὲν γὰρ, εἴπερ ἐξ αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου ὁ Νεῖλος τὴν αὔξησιν [8] ἀπελάμβανεν, οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἀνωτέρω μέρεσιν ἐπληροῦτο, [9] διὰ πετρώδους καὶ στερεᾶς χώρας φερόμενος. νῦν δὲ πλείω τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων διὰ τῆς Αἰθιοπίας διαρρέων, [10] ἔχει τὴν αὔξησιν πρὶν ἢ ψαύσῃ τῆς Αἰγύπτου. ἔπειτα εἰ μὲν τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου ταπεινότερον ἦν τῶν κατὰ τὴν [11] ποταμόχωστον γῆν ἀραιωμάτων, ἐπιπολαίους ἂν εἶναι τὰς ῥαγάδας συνέβαινε, καθ᾽ ἃς ἀδύνατον ἦν [12] διαβαίνειν τοσοῦτον πλῆθος ὑδάτων. εἰ δὲ ὑψηλότερον τόπον ἐπεῖχεν ὁ ποταμὸς τῶν ἀραιωμάτων, ἀδύνατον ἦν ἐκ τῶν ταπεινοτέρων κοιλωμάτων εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἐπιφάνειαν τὴν τῶν [13] ὑδάτων σύρρυσιν γίνεσθαι. καθόλου δὲ, τίς ἂν δυνατὸν [14] ἡγήσαιτο τοὺς [15] ἐκ τῶν κατὰ τὴν γῆν ἀραιωμάτων ἱδρῶτας τοσαύτην αὔξησιν [16] τῷ ποταμῷ εἰσποιεῖν, ὥστε ὑπ᾽ αὐτοῦ σχεδὸν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον ἐπικλύζεσθαι; ἀφίημι γὰρ καὶ τὸ ψεῦδος τό τε [17] ποταμοχώστου γῆς, καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀραιώμασι [18] τηκομένων ὑδάτων, [19] ἐπιφανῶν ὄντων [20] τῶν ἐν τούτοις ἐλέγχων. ὁ μὲν γὰρ Μαίανδρος ποταμὸς κατὰ τὴν Ἀσίαν πολλὴν χώραν [21] πεποίηκε ποταμόχωστον· καὶ περὶ τῶν συμβαινόντων περὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νείλου τὸ σύνολον οὐδὲν θεωρεῖς γενόμενον. ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ καλούμενος Ἀχελῷος ποταμὸς, περί τε τὴν Βοιωτίαν ὁ Κηφισὸς ἐκ τῶν Φωκέων, [22] οὐκ ὀλίγην χώραν προσκεχώκασιν. ἐφ᾽ ὧν ἀμφοτέρων ἐλέγ-

1. Ἐπίνοιαν Diod. qui pluribus etiam refutationi Democriteæ opinionis inhæret. 2. καινοτάτην Diod. 3. *Flumine congeſtam* reddere cum Rhodomano velim. Ægyptum enim ποταμοῦ δῶρον & Herodotus inculcat εὐτεχνοῖ. 4. *χαύνην*, *laxam*, Diodorus, pro illo ψυχράν. 5. χειμερινὴν Diod. 6. αὐτῆς πανταχ. ἀνιέναι, καὶ διὰ τούτων. Diod. 7. εἰδότων Diod. 8. ἐλάμβανεν Idem. 9. διά τε πετρ. Idem. 10. τὴν πλήρωσιν ἔχει πρὶν ψαῦσαι τ. Diod. 11. *aggeſta terra* Rhodom. 12. Diodorus διαμένειν τοσοῦτο κ.τ.λ. ubi bene Rhodom. illud τοσοῦτο minime ejiciendum cenſet. 13. ὑγρῶν σύρρυσιν Diod. 14. ἡγήσαιτο ex Diodoro præplaceat. 15. Sic ex Diodoro reſtituimus. vulgo mendoſiſſime ἑαυτῶν. 16. Diodorus τῷ ποταμῷ. 17. *de aggeratione ſoli* Rhodom. 18. τηρουμένων Diodorus, quod convenit cum ſuperiore διαμένειν. 19. ἐμφανῶν Diodorus. 20. ſic & Diodorus; ubi tamen hunc articulum viri docti ocioſum putant. 21. *limo opplevit* Rhodom. apud Diod. 22. *terra non exiguum accumulavit*, idem Rhodom. ib.

ἐλέγχεται φανερῶς τοῦ Ἐφόρου τὸ ψεῦδος. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὸν Ἔφορον. Τῶν δὲ ἐν [1] Μέμφιδι φιλοσόφων τινὲς ἐπεχείρησαν αἰτίαν φέρειν τῆς πληρώσεως ταύτην· φασὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρία τὴν γῆν. καὶ ἓν μὲν [2] ὑπεῖναι τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην· (δέον γὰρ οὕτως εἰπεῖν) ἕτερον δὲ τὸ τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς τῆς ὥραις· τὸ δὲ τρίτον [3] μεταξὺ κεῖσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ [4] διὰ καῦμα λίαν ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἐποιεῖτο τὰς ἀναβάσεις κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ὑπῆρχεν, ὡς [5] ἀπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν σύῤῥυσιν, διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας. [6] ἐπεὶ τοὐναντίον περὶ τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι, κατὰ τοὺς ἀντικειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ [7] τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδάτων, εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς [8] γίνεσθαι οἰκουμένην. διὸ καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου μηδένα δύνασθαι παρελθεῖν, ὡς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ τούτοις [9] καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ τὸν Νεῖλον ὕδατος. διὰ γὰρ τῆς [10] κεκαυμένης αὐτὸν ῥέοντά φασι λίαν καθέψεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτατον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε δὴ φύσει τοῦ πυρώδους ἅπαν τὸ ὑγρὸν [11] καταγλυκαίνοντος. ἡμεῖς δὲ καὶ πρὸς τοῦτο λέξομεν. ἀδύνατον γὰρ εἶναί φαμεν, ποταμὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέραν ἀναφέρεσθαι γῆν, καὶ μάλιστα, εἴ τις [12] ὑπόθοιτο σφαιροειδῆ τὴν γῆν [13] πεφυκέναι. πῶς γὰρ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης φέρεται τῆς οἰκουμένης πρὸς τοὺς τόπους τοὺς καθ' ἡμᾶς; εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ἐκεῖ ποταμοὺς, καθάπερ καὶ παρ' ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ τῆς τοῦ ποταμοῦ τούτου γλυκύτητος αἰτία, παντελῶς ἄλογος, καὶ ἀναπόδεικτος πάντη καθέστηκεν. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν καυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνετο, πολύγονος οὐκ ἂν ὑπῆρχέ ποτε, οὐδὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας ἐκέκτητο. πᾶν γὰρ ὕδωρ [14] ἀπὸ τῆς πυρώδους οὐσίας ἀλλοιωθὲν, [15] ἀλλότριόν ἐστι ζωογονίας. διόπερ τῇ παρεισαγομένῃ καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου παντάπασιν ἐναντιουμένης, ψευδεῖς τὰς εἰρημένας αἰτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης δὲ ταῦτά φησι· κατὰ μὲν τὴν θερινὴν ὥραν, τὰ ὕδατα τὰ κατὰ τὴν γῆν εἶναι ψυχρὰ, τοῦ δὲ χειμῶνος [16] ἐναντίως, θερμά. καὶ τοῦτο

rum apertæ vanitatis convincunt. Et hæc quidem adverſus Ephorum. Memphitici quidam philoſophi incrementi hujus iſtam cauſſam afferre auſi ſunt: Tellurem in tres partes dividi. Unam, eſſe noſtrum orbem (ſic enim appellare oportet.) Alteram quæ his locis tempeſtatibus anni non reſpondet. Tertiam, inter has locatam, & ob immenſos calores prorſus inhabitabilem. Quare ſi Nilus hyeme augeſceret, certum eſſet eum in noſtra Zona confluxum aquarum recipere, cum per hoc tempus maxime apud nos pluviæ cadant. Quoniam autem contra fit, & æſtate aſcendit, probabile apparere, in locis nobis è regione oppoſitis hyemes naſci, & redundantiam illic aquarum in orbem noſtrum deferri. Atque ideo ad Nili fontes neminem poſſe pervenire: quia à Zona veſtigiis noſtris contraria, per inhabitatam ſeu torridam ambulat. Hoc ipſum teſtari mirificam illius aquæ dulcedinem. Cum enim per loca ſolibus uſta labatur, vehementer ipſum decoqui, & hac de cauſſa omnium fluviorum eſſe dulciſſimum, quandoquidem natura ignea totam vim humoris dulcem reddat. Sed nos hanc quoque ſententiam confutabimus. Statuimus enim, nequaquam poſſe flumen aliquod ab Antipodibus in noſtrum hunc orbem aſcendere ac ſurſum ferri; præcipue ſi quis ponat, terram globoſam eſſe. Cedo, quo pacto Nilus tantummodo ex illo orbe in noſtras haſce regiones profluit? Eſt enim veriſimile & alia ibidem, ſicut apud nos, extare flumina. Jam vero cauſſa quoque dulcedinis hujus fluvii omnimodis ratione caret, nec aliqua probatione firmari poteſt. Si namque ardoribus illis decoctus dulceſceret, nunquam adeo fecundus eſſet, neque varia piſcium & belluarum genera haberet. Omnis enim aqua per naturam igneam immutata, animantibus producendis inepta eſt. Quocirca cum natura Nili introductæ decoctioni penitus adverſetur, aſſertas incrementi cauſſas à vero abhorrere putandum eſt. Oenopides ait, æſtate aquas terræ frigidas, hyeme tepidas eſſe; id quod ex

1. Μέμφει Diodorus. 2. ὑπάρχειν Diodorus. 3. μεταξὺ μὲν κ. Diodorus. 4. nec Simocatæ eam particulam omiſſam credo. ſtatim repoſui ex Diodoro διὰ καῦμα. vulgo male una voce διάκαυμα. 5. ἐν τῷ &c. τὴν ἀνάβασιν. Diodorus. 6. ἐπεὶ δὲ τ. Diodorus. & ſic ſupple. 7. recta hæc viſa Rhodomano lectio Diodori, quam & Simocatam agnoviſſe conſtat. 8. φέρεσθαι Diodorus. 9. Sic ex Diodoro correximus. mendoſe antea καὶ τὴν, errore ex compendioſa ſcriptura nato. 10. κατακεκαυμένης Diodorus. 11. Idem ἅπαν γλυκ. 12. ὑπόθοιτο ex Diodoro ſcripſimus. vulgo, ὑπόθοιτο. 13. Diodorus ὑπάρχειν. 14. ὑπὸ τῆς πυρ. φύσεως Diodorus. 15. ἀλλοτριώτατον Diodorus. 16. τοὐναντίον Diodorus.

ex profundis puteis animadvertitur. Nam hyeme ſumma ex puteis altiſſimis tepidæ, æſtate gelidæ hauriuntur. Hinc & Nilum merito per hyemen decreſcere, & contrahi; quod calor terræ humoris copiam abſumat: imbribus autem Ægyptum non irrigari: æſtate cum iſta abſumptio in terræ viſceribus nulla ſit, ab imis locis naturalem ejus fluxum creſcentibus undis nullo impedimento augeri. Nec iſtuc non refellendum eſt. Complura Libyæ flumina ſimiliter currentia, & undas ſuas per oſtia in mare æque evomentia, non habent incrementa hujuſmodi: quinimo, cum hyeme pleniſſimis ſint alveis, æſtate plurimum ſubſidant, Oenopidem mentiri demonſtrant. Anarchides Cnidius præ omnibus veritatis quaſi laciniam apprehendit. Docet enim, in annos ſingulos continuos imbres à ſolſtitio æſtivo uſque ad æquinoctium autumnale in Æthiopia cœlo copioſe demitti. Non ſine ratione igitur Nilum per hyemem natura contractius, & à fontibus ſuis duntaxat, per æſtatem vero propter præcipitatos in ipſum imbres abundantius fluere. Ejus dictis fidem aſtruit, quod in Aſiæ locis quibuſdam accidere fertur. Nam alicubi in Scythia ad Caucaſum anniverſarie, cum id tempus poſtulat, denſiſſime, idque diebus plurimis ningere: & in regionibus Indiæ ad Aquilonem, certis temporibus grandinem, magnitudine & copia ingentem ruere. Sed & quod ad fluviorum incrementa attinet, ineunte æſtate continenter pluere (in Æthiopia autem intervallo dierum id contingit) & hanc humidam tempeſtatem ſemper in orbem actam, cohærentia loca hyeme infeſtare. Non itaque novum quiddam, & inopinatum eſſe, etiam in Æthiopia ſupra

τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν βαθέων φρεάτων κατανοήσεως. [1] κατὰ γὰρ τὴν τοῦ χειμῶνος ἀκμὴν, θερμὰ τὰ ἐν τοῖς βαθυτάτοις φρέασιν εὑρίσκεται ὕδατα· θέρους δὲ ὑπάντλος, τοὐναντίον. διὸ καὶ τὸν Νεῖλον εὐλόγως κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα μικρὸν εἶναι, καὶ συστέλλεσθαι, διὰ τὸ τὴν μὲν κατὰ γῆν θερμασίαν τὸ πολὺ τῆς [2] ὑγρᾶς οὐσίας ἀναλίσκειν· ὄμβρους δὲ κατὰ τὴν Αἴγυπτον μὴ γίνεσθαι. κατὰ δὲ τὸ θέρος, μηκέτι τῆς κατὰ τὴν γῆν ἀπαναλώσεως γινομένης, ἐν τοῖς κατὰ βάθος τόποις πληροῦσθαι τὴν κατὰ φύσιν αὐτοῦ [3] ῥύμην ἀνεμποδίστως. [4] ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο ῥητέον. πολλοὶ ποταμοὶ τῆς κατὰ τὴν Λιβύην ὁμοίως [5] μὲν κείμενοι τοῖς στόμασι, [6] παραπλησίως δὲ τὰς ῥύσεις ποιούμενοι, οὐκ ἔχουσι τὴν ἀνάβασιν τῷ Νείλῳ ἀνάλογον. τοὐναντίον γὰρ, ἐν μὲν τῷ χειμῶνι πληρούμενοι, ἐν δὲ τῷ θέρει λήγοντες, ἐλέγχουσι τοῦ Οἰνοπίδου τὸ ψεῦδος. [7] Ἀναρχίδης δὲ ὁ Κνίδιος μόνος τοῦ κρασπέδου τῆς ἀληθείας κεκράτηκεν. [8] ἔφησε γὰρ, ἀν' ἔτος ἕκαστον ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν μεγάλους καὶ συνεχεῖς γίνεσθαι ὄμβρους, ἀπὸ θερινῶν τροπῶν μέχρι [9] τῆς ἰσημερίας τῆς ἐν μετοπώρῳ γινομένης καθέκαστα. εὐλόγως οὖν τὸν Νεῖλον ἐν μὲν τῷ χειμῶνι [10] συστέλλεσθαι κατὰ φύσιν, ἔχοντα ῥύσιν ἀπὸ μόνων τῶν πηγῶν τῶν ἑαυτοῦ· κατὰ δὲ τὸ θέρος, διὰ τοὺς ἐκχεομένους ὄμβρους λαμβάνειν τὴν αὔξησιν. μαρτύριον δὲ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις καὶ τὸ γινόμενον περί τινας τόπους τῆς Ἀσίας προφέρεται. πρὸς μὲν γὰρ τοῖς [11] τόποις τοῖς Σκυθίας, τῆς πρὸς τὸν Καύκασον, παρακεχωρηκότος χρόνου, καθ' ἕκαστον ἔτος γίνεσθαι νιφετοὺς ἐξαισίους, καὶ τοῦτο συνεχῶς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας· ἐν δὲ τοῖς πρὸς βορρᾶν ἀπεστραμμένοις μέρεσι τῆς Ἰνδικῆς, ὡρισμένοις καιροῖς καὶ χάλαζαν [12] καταφέρεσθαι τῷ μεγέθει καὶ τῷ πλήθει μεγάλην. ἀλλὰ καὶ περὶ [13] τὸν ποταμὸν τὸν Ὕδασπιν, ἀρχομένου θέρους ὄμβρους γίνεσθαι συνεχεῖς (κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν μεθ' ἡμέρας τινὰς τοῦτο συμβαίνει) καὶ ταύτην τὴν ὑπόστασιν κυκλουμένην ἀεὶ, τοὺς συνεχεῖς τόπους χειμάζειν. οὐδὲν οὖν εἶναι παράδοξον καὶ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν τὴν [14] οἰκουμένην

1. καὶ μὲν γὰρ Idem. 2. ſic & Diodorus: cujus lectio hinc confirmari poteſt. Placet enim viris eruditis magis alia ibi ſimplicior, nempe ὑγρασίας. 3. ῥύσιν Diodorus. 4. ῥητέον δὲ καὶ πρὸς τοῦτο Diodorus. 5. vulgo inepte ἐγκείμενοι. nos ex Diodoro reponere non dubitavimus μὲν κείμενοι. 6. παραπλησίως δὲ τὰς ῥύσεις Diodorus. 7. Agatharchidæ nomen (cujus excerpta ſi per operas & tempus licebit, infra adjungemus) reſtitui libens: & miror interpretem non id vidiſſe, tam clari hiſtorici nomen. Anarchides vero πολλὰ χαιρέτω in poſterum. Diodorus ſimpliciter ita: ἔγγιστα δὲ τῆς ἀληθείας προσελήλυθεν Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος. Simocata locutioni fimbrias adpoſuit: quam ob cauſſam ψυχρολογίας non nullæ magno illi librorum cenſori Photio notatur. 8. Diod. φησὶ γὰρ κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ὄρεσι. & illud ὄρεσι ſine dubio apud Simocatam ſupplendum eſt, vitio librarii omiſſum 9. τῆς μετοπωρινῆς ἰσημερίας Diod. 10. συστέλλεσθαι, τὴν κατὰ φύσιν ἔχοντα. Diod. & ita in Theophylacto diſtinguendum videtur. 11. ὄρεσι τῆς Σκυθίας τοῖς πρὸς τὸν Καύκασον [illegible], παρεληλυθότος ἤδη τοῦ χειμῶνος Diodorus. 12. ἄπιστον τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος καταφέρεσθαι Idem. 13. Ita audacter repoſui, quum vulgo, τὸν ποταμὸν τὸν ὑετὸν mendoſiſſime eſſet. audacter, quod ita Diodorus hæc, καὶ περὶ μὲν τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν ἀρχομένου. Et circa Hydaſpen fluvium. Idem Diodorus mox τοῦτο συμβαίνειν, nec iſta parentheſi includuntur in ejus editione. quæ etiam rectiora videntur, & apud Theophylactum ab exſcriptore facile potuere corrumpi. 14. κειμένην Diodorus.

ὑπὲρ Αἰγύπτου, συνεχεῖς ἐν τοῖς ὄρεσι καταρράττοντας ὄμβρους [1] ἐν τῷ θέρει, πληροῦν τὸν ποταμόν· ἄλλως τε καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς [2] μαρτυρούσης ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς τόπους οἰκούντων βαρβάρων. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν γινομένοις ἐναντίαν ἔχει τὰ λεγόμενα φύσιν, οὐ διὰ τοῦτο [3] ἀπιστητέον. καὶ γὰρ τὸν νότον παρ' ἡμῖν μὲν εἶναι χειμέριον, περὶ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν αἴθριον ὑπάρχειν. καὶ τὰς βορείους πνοὰς περὶ μὲν τὴν Εὐρώπην εὐτόνους εἶναι, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν χώραν βληχρὰς, καὶ ἀτόνους, [4] καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς. καὶ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν βόρειον ἀποκλινομένου πόλον, συμβαίνει τοὺς ὄμβρους τῷ παρ' ἡμῖν θέρει τῇ Αἰθιοπίᾳ προσγίνεσθαι, καὶ ἐντεῦθεν λαμβάνειν τὸν Νεῖλον τὴν αὔξησιν· καὶ ἔμπαλιν πρὸς τὸν νότιον ἀναζεύξαντος πόλον, πρὸς συστολὴν τὸν Νεῖλον ὁρᾶν. περὶ μὲν οὖν τῆς πληρώσεως τοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον, ἵνα μὴ τὸν σκοπὸν τῆς ἱστορίας νοθεύσωμεν.

pra Ægyptum aſſiduo præcipitantes æſtivo tempore imbres, fluvium Nilum complere; præſertim cum & barbari circum loca illa habitantes, id evidenter experiantur, teſtenturque. Quod ſi apud nos aliter eveniat, non idcirco dictis detrahendam fidem. Nam Auſtrum apud nos eſſe hybernum, apud Æthiopas ſerenum. Et ſpiramina borealia in Europa eſſe valida ac robuſta; in illa regione debilia & imbecilla, & languida penitus. Et ſole ad polum borealem recedente, contingit imbres noſtra æſtate in Æthiopia cadere, indeque Nilum excreſcere. Rurſus eodem ad auſtrinum remeante, eundem decreſcere. De incremento igitur fluvii hujus hactenus, ne à propoſito hiſtoriæ ſcopo nimium deflectamus.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΔΙΟΔΏΡΟΥ τοῦ Σικελιώτου.

ἐν α΄. βιβλ. ἱστορ. παρὰ τῷ τέλει τῆς πρώτης μερίδος.

ΗΡΟ΄ΔΟΤΟΣ δέ φησι τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν φύσει τηλικοῦτον ἡλίκος γίνεται κατὰ τὴν πλήρωσιν. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι, τὸν ἥλιον κατὰ τὴν Λιβύην φερόμενον, ἐπισπᾶσθαι πρὸς ἑαυτὸν πολλὴν [1] ὑγρασίαν ἐκ τοῦ Νείλου· καὶ διὰ τοῦτο περὶ τοὺς καιροὺς τούτους παρὰ φύσιν ἐλάττονα γίνεσθαι τὸν ποταμόν. τοῦ δὲ θέρους ἐπιστάντος, ἀποχωροῦντα τῇ φορᾷ τὸν ἥλιον πρὸς τὰς ἄρκτους, ἀναξηραίνειν καὶ ταπεινοῦν τούς τε περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην χώραν τὴν ὁμοίως ἐκείνῃ κειμένην. οὐκέτ' οὖν εἶναι παράδοξον τὸ γινόμενον περὶ τὸν Νεῖλον. οὐ γὰρ [6] ἐν τοῖς καύμασιν αὔξεσθαι, κατὰ τὸν χειμῶνα δὲ ταπεινοῦσθαι, διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. ῥητέον οὖν καὶ πρὸς τοῦτον, ὅτι καθῆκον ἦν ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Νείλου τὴν ὑγρασίαν ὁ ἥλιος ἐφ' ἑαυτὸν ἐπισπᾶται κατὰ τοὺς τοῦ χειμῶνος καιροὺς, οὕτω καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν Λιβύην ὄντων ποταμῶν ἀναλαμβάνειν τι τῶν ὑγρῶν, καὶ ταπεινοῦν τὰ φερόμενα ῥεύματα. ἐπεὶ δ' οὐδαμοῦ τῆς Λιβύης οὐδὲν τοιοῦτον γινόμενον θεωρεῖται, περιφανῶς ὁ συγγραφεὺς σχεδιάζων εὑρίσκεται. καὶ γὰρ οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὶ τὴν αὔξησιν ἐν τῷ χειμῶνι λαμβάνουσιν, οὐ διὰ τὸ μακρότερον ἀφίστασθαι

EX DIODORO Siculo.

lib. 1. biblioth. hiſtor. extrema ſectione prima.

Interpr. Laur. Rhodomano.

HERODOTUS natura tantum eſſe dicit Nilum, quantus per implementum excreſcit. Per hyemem vero à Sole, qui ſupra Africæ tum verticem circumfertur, multum humoris attrahi è Nilo, qui ob id contra naturam decreſcat; per æſtatem contra, Sole verſus Arctos digreſſo, amnes Græciæ, aliarumque regionum verſus eundem cardinem ſitarum, deſiccari & imminui. Ob cauſſam igitur jam expoſitam, non adeo inſolens eſſe, quod Nilo contingit, ut ſub calorem æſtivum augeſcat, ſub hyemem contra depreſſior fluat. At reſpondendum etiam huic eſt. ſi Sol è Nilo humiditatem ad ſe hyberno tempore alliceret, ex aliis quoque Libyæ fluviis quippiam humoris accipere, amniumque curſum deminuere, illum oporteret. Quod cum nullibi per Africam fieri obſervetur, futilem auctoris rationem eſſe liquet. Græciæ enim fluvii per hyemem incrementa capiunt, non ob longinquiorem

1. Ex Dindoro eſſet diſtinguendum ὄμβρους, ἐν τῷ θέρει κτλ. 2. μαρτυρουμένης Diodorus. 3. Et hoc ex Diodoro emendavimus. vulgo enim eſt ἀπιστεῖν. 4. Hæc itaque καὶ π. α. forte non ſunt alicujus ſarcinatoris novus cento in Diodoro, uti viri docti ibi cenſent: cum & Theophyl. ea habeat. Poſt ea Diodorus ſuam de Nilo diſſertationem claudit. 5. Recte hæc genuina Diodori cenſet Rhodomanus doctiſſ. Patet id ex Theophylacto etiam, qui exſcripſit iſta, ita hic luxuriando: ὑγρὰς οὐσίας συνεχεῖς ἐν τῷ Νειλώῳ ὕδατι. 6. ἐν μὲν τοῖς reponit Steph. adprobatque L. Rhodom.

orem Solis receſſum; ſed decidentium tunc pluviarum crebritatem.

EX ARISTIDE,

in oratione Ægyptiaca.

Interpr. Gul. Cantero.

Age vero, Herodoti quoque ſententiam, ne videamur eam prorſus, quaſi refutatione indignam, contemnere, conſideremus. Solem is ait à noſtris brumis abactum, ſupra Libyam ſuperiorem decurrere, & aquam conſumere, atque ita Nilum hyeme minorem, quam eſt æſtate, reddere. At hoc non eſt, quomodo creſcat Nilus, exponere, verum quomodo deficiat, comminiſci. Etenim cum hyeme puriſſimum eſſe fatentur omnes, prorſus æſtate, eum eſt major ac magis limoſus, creſcit. Quapropter adhuc manet quæſtio, donec incrementi cauſſam nullus oſtendit, quandoquidem hæc ejus eſſe prima propriaque fluxio, quam hyeme cernimus, videtur. Jam ſi tantum faceret Solis hyemalis meatus diſcrimen, ut illic æſtas eſſet, cum heic eſt hyems, & rurſus hyems, cum heic æſtas: aliquid fortaſſe dicerent. nunc autem ut illa loca noſtris eſſe non paulo per hyemem calidiora, negat nemo, ita nihil etiam ſecundum ipſos vetat, minus habere Solem hyeme, quam æſtate, virium. Non enim ſi æſtate circa Boream & huic ſubjecta loca vehemens eſt, ab Ægypto atque Africa recedit: verum illic eſt etiam calidior, ac maxime quidem in ſupremis locis, deinde pro portione in ceteris. Nam & in Scythia atque Ponto nihil prohibet eſſe frigidiorem noſtra æſtatem, ac multo quidem: quamvis Boream verſus Sol iter inſtituat ſuum. Quod ſi his in locis anni tempora illis ex oppoſita parte reſponderent, ſimiliter & ad Meridiem diſcedente Sole, atque hyemem heic faciente, Nilus atque Ægyptus æſtatem haberent, & ad Boream redeunte, calidior eſſet huic ſuppoſita regio: quod quidem ſecus contingit: nec injuria. Quanquam enim verſus Boream tendit, non tamen ad eum pervenit. Quocirca quandoquidem æſtate Nilum apparet augeri, manifeſtum fit, hyeme conſumi non poſſe. Etenim ſi

ἀπεῖναι τὸν ἥλιον, ἀλλὰ διὰ τὸ πλῆθος τῶν γινομένων [1] ὄμβρων.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ἈΡΙΣΤΕΙ´ΔΟΥ,

ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ.

ἽΝΑ δὲ καὶ τὴν Ἡροδότου γνώμην [2] καὶ παντάπασιν ἀτιμάσωμεν, ὡς δὴ παντάπασιν οὐδ' ἀντιπεῖν ἄξιον, φέρε σκεψώμεθα. ἀπελαυνόμενον τὸν ἥλιον ὑπὸ τῶν ἐνταυθοῖ χειμώνων, ἔρχεσθαι τῆς Λιβύης [3] τὰ ἄνω, καὶ τήκειν τὸ ὕδωρ· τήκοντα δὲ, ἐλάττω ποιεῖν τὸν Νεῖλον τοῦ χειμῶνος, ἢ τοῦ θέρους. ἔστι δὲ τοῦτο, οὐκ εἰπεῖν πῶς ὁ Νεῖλος αὔξεται, ἀλλὰ πῶς μειοῦται συμπλάσαι. ἔτι μὲν γὰρ τοῦ χειμῶνος καθαρώτατός ἐστιν, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, αὔξοιτ' ἂν τοῦ θέρους, ὅτ' ἐστὶ μείζων ἅμα καὶ θολερώτερος. ἔτι οὖν μένει τὸ ζητούμενον, ἕως ἄν τις μὴ δείξῃ τοῦτο, πῶς ὁ ῥοῦς ὑψοῦται. τὸ γὰρ κύριον καὶ πρῶτον αὐτοῦ ῥεῦμα, τὸ χειμερινὸν φαίνεται. ἀντὶ δὲ τούτων, εἰ μὲν τοσοῦτον ἦν τὸ διαφέρον παρὰ τὴν χειμερινὴν τοῦ ἡλίου πορείαν, ὥστε ποιεῖν θέρος περὶ τὴν ἐκεῖ γῆν, ὅταν ἐνθάδε χειμὼν ἵσταται, καὶ πάλιν αὖ χειμῶνα, ὁπόταν θέρος ἵσταται παρ' ἡμῖν, ἴσως ἂν ἦν παραδέξασθαι· νῦν δ' ὅτι μὲν οὐκ ὀλίγον θέρμῃ προφέρει τἀκεῖ τῶν παρ' ἡμῖν τοῦ χειμῶνος, οὐδεὶς ἀντιλέγει. οὐδὲν μὴν κωλύειν καὶ κατ' αὐτοὺς ἐκείνους, ἐλάττω τὸν ἥλιον τοῦ χειμῶνος ἢ τοῦ θέρους ἔχειν τὴν ἰσχύν. οὐδὲ γὰρ τοῦ θέρους δήπου περὶ μὲν τὴν ἄρκτον καὶ τὴν ταύτῃ γῆν ἰσχύειν αὐτὸν φήσομεν, Αἰγύπτου δὲ καὶ Λιβύης ἀποχωρεῖν. ἀλλ' ἐκεῖ καὶ μᾶλλον καίει, μάλιστα μὲν ἐν τοῖς ἀνωτάτω, ἔπειτα ἑξῆς κατὰ λόγον. ἐπεὶ καὶ περὶ τὴν Σκυθικὴν γῆν καὶ τὸν Πόντον, οὐδὲν κωλύει τὸ θέρος ψυχρότερον τοῦ θέρους τοῦ παρ' ἡμῖν εἶναι πολλῷ γε· καίτοι τοῦ ἡλίου τὰ βόρεια ἐλαύνοντος τοῦ παντὸς οὐρανοῦ. καίτοι εἰ ἀντιστρέφονται αἱ ὧραι τοῦ ἔτους ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ὁμοίως μὲν ἂν πρὸς μεσημβρίαν ἀπιόντος τοῦ ἡλίου καὶ χειμῶνα ποιοῦντος ταύτῃ, θέρος ἦν κατ' Αἴγυπτον καὶ τὴν τοῦ Νείλου τάξιν· ὁμοίως δ' ἂν πρὸς ἄρκτον ἐπανιόντος, ἐπλεονέκτει τῇ θέρμῃ τὰ πρὸς βορρᾶν. ὃ πολλοῦ δεῖν οὕτως ἔχειν φαίνεται εἰκότως. κινεῖται μὲν γὰρ οἶμαι τὰ πρὸς ἄρκτον, οὐ μὴν πληροῖ γε εἰς αὐτήν. οὐκοῦν ὅτι τοῦ θέρους αὐξανόμενος φανερός ἐστιν ὁ Νεῖλος, δῆλον ὅτι τοῦ γε χειμῶνος ἀδυνάτως ἔχει τήκεσθαι. εἰ γὰρ ἦν ὁ ἥλιος αἴτιος, εἴργετο

1. γρ. ὑδάτων. ubi Rhodom. ita: *Scholiaſtes, in margine ὑδάτων apponens, etiam ipſe σχεδιάζει, & ut ſolet impudenter nugatur.* 2. an μὴ; certe ita videtur Interpr. legiſſe. 3. an ἐς τὰ ἄνω. Sic enim Herodotus II, 24 τὴν χειμερινὴν ὥρην ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος ἐκ τῆς ἀρχαίης διεξόδου ὑπὸ χειμώνων, ἔρχεται τῆς Λιβύης ἐς τὰ ἄνω. quæ Ariſtides reſpexit.

εἴργειν ἂν τοῦ θέρους ἔτι μᾶλλον τὴν ἀνάβασιν, ἰσχυρότερός γ' ὢν αὐτὸς αὐτοῦ, [1] τότε κἀκεῖ πολλῷ. ὥστ' αὐτὸ ἐν αὑτῷ λύεται. εἰ μέν γε τηνικαῦτα [a] ἐξέστηκεν, ἔθ' ἧττον ἂν εἴα πληροῦσθαι νῦν· εἰ δὲ μὴ τήκει τοῦ χειμῶνος, οὐ διὰ τοῦτο ὁ Νεῖλος μείζων τοῦ θέρους. ὅμοιον δ' εἶναί μοι δοκεῖ, τό, τε ἀπελαύνεσθαι φάσκειν τὸν ἥλιον ὑπὸ τῶν χειμώνων, καὶ τὸ τὸν Νεῖλον τῷ ἡλίῳ τήκεσθαι. ἀλλ' οὔθ' οἱ χειμῶνες τὸν ἥλιον ἀπελαύνουσιν, ὦ κάλλιστε λογοποιῶν· οὐδὲ γὰρ ἐφικνοῦνται τῆς τοῦ ἡλίου χώρας· ἀλλ' ὁ ἥλιος ἀποχωρῶν κατὰ τὴν αὑτοῦ πορείαν καὶ φύσιν, τοῖς ἀνέμοις παρέχει ψυχροῖς καὶ βιαίοις ἔτι μᾶλλον γίγνεσθαι· οὔτε ὁ Νεῖλος τηκόμενος, ὥσπερ ὁ Ξάνθος ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου, τοῦ ἡλίου, συστέλλει τὸ ῥεῦμα. ἀλλὰ γὰρ εὐφημότατα καὶ κάλλιστα εἰρηκὼς Ἡρόδοτος περὶ Αἰγύπτου καὶ Νείλου, ὀλίγα τῶν ἀληθῶν εἰρηκέναι κινδυνεύει· οὐχ ὡς ἐπὶ τὸ μεῖζον αἴροντος αὐτοῦ λέγω πάντα· ἐπεί τοι τινά γ' ἔσθ' ἃ καὶ μείζω περιέλιπεν. ὧν εἰπεῖν αὖ νῦν, οὐδὲν ἐπείγει λέγειν· ἀλλ' ἄγε τῶν ὄντων εἴρηκεν ἑτέρως, οἷον ἡ ὡς ὑπὲρ [2] Ἡλιούπολιν τεττάρων ἡμερῶν πορείαν αὖθις εὐρεῖα Αἴγυπτος, ἥγε οὕτως εἰς στενὸν αἰεὶ κλείεται, καὶ πρὸς γωνίαν, ὥστε ὁ Νεῖλος εἰς αὐτὴν ὑπερβάλλει δι' ἀμφοῖν τῶν ὀρῶν ἤδη συμπεπτωκότων· καὶ τοῦτ' εἰσὶν οἱ καταρράκται ἡ διὰ τῶν ὀρῶν τοῦ ποταμοῦ κατάβασις, Αἰγύπτου πάσης ὡσπερεὶ κορυφή. ὥστ' ἔτι παραπλέων τῷ κατ' Ἐλεφαντίνην ὅρμῳ, εἰκάσαις κεκλεῖσθαι τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου. [b] στενὸν ἤδη φαίης ἂν ὑπορρεῖν ὑπὸ τὰς πέτρας αὐτόν. ἴδοις δ' ἂν καὶ πρὶν εἰς Ἐλεφαντίνην πλεῦσαι, πρὸ σὺν οἶδ' ὁπόσων τινῶν σχοίνων στενιόντα οὕτω τὰ ὄρη, ὡς μέσον εἶναι μηδὲν, πλὴν τοῦ ῥεύματος αὐτοῦ. καὶ τοῦτο ἐνταῦθα εὖρος Αἰγύπτου ὅπερ τοῦ ποταμοῦ. ἣ τἄλλα ἄν τις ἐλέγχῃ τῶν ἐκείνου, πόσον ἔργον ἐπεξελθεῖν; ὅσγε φησί, καὶ περὶ τῶν πηγῶν δήπου [3] τῆς Νείλου πυθέσθαι παρὰ τοῦ γραμματιστοῦ τοῦ Σαΐτου· ὡς ἄρ' εἴη ὄρη δύο, μεταξὺ [4] Συίνης καὶ Ἐλεφαντίνης· τούτων δὲ τῶν ὀρῶν ἐκ τοῦ μέσου, ῥέοιεν αἱ πηγαί· καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ῥεύματος, ἐπ' Αἰθιοπίας καὶ νότου ἀνέμου ῥέοι· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, ἐπ' Αἰγύπτου [5] τὰ βόρεια. καίτοι ἥγ' Ἐλεφαντίνη μέχρι ἧς ἀναπλεῦσαι φησὶν, [6] ὑπ' αὐτοῖς σχεδὸν τοῦ Νείλου τοῖς καταρράκταις ἐστίν· ἀπέχουσι μάλιστα ἑπτὰ σταδίους. ἀνέπλευσα γὰρ οὖν ἔγωγε καὶ αὐτὸς, καὶ εἶδον ἀκριβέστερον, ἢ ἔδει φασίν. εἰ δὲ δεῖ καὶ κατ' αὐτὸν Ἡρό-

ſi eſſet ejus rei Sol autor, æſtate magis etiam, cum eſt vehementior, atque illic multo quidem, incrementum prohiberet. Hoc igitur per ſe diſſolvitur. Nam ſi tum exſiccaret, minus etiam nunc permitteret creſcere. ſin hyeme non exſiccat, non propterea creſcit æſtate. Ac mihi fere ſimiliter dici videtur, Solem à brumis abigi, & Nilum à Sole conſumi. Quinimo nec brumæ Solem abigunt, ſcriptor præclariſſime, quandoquidem ad Solis regionem non pertingunt, verum Sol pro ratione motus diſcedens, ventos permittit frigidiores atque aſperiores fieri: nec Nilus à Sole, velut à Vulcano Xanthus, exſiccatus, flumen contrahit. Quid quod in aliis etiam videtur, quæ de Ægypto atque Nilo dixit præclariſſime, pauca vere tradidiſſe non quaſi omnia majora faciat, quandoquidem etiam majora quædam reliquit, de quibus nunc non dicam. verum quæ aliter, quam ſe habebant, tradidit, velut cum ait, quatridui ſupra Heliopolim itinere rurſum dilatari Ægyptum, quæ ſane adeo deinceps in anguſtum angulum deſinit, ut in eam Nilus per montem utrumque jam coëuntem incidat: quod quidem Nili inter montes defluvium cataractas facit, Ægypti totius quaſi verticem. Quocirca etiam inter navigandum præter Elephantinem, Nili flumen concluſum dixeris, ac propemodum eum ſubter rupem credideris fluere. Quinetiam neſcio quanto ante Elephantinem ſpatio ſic videbis coire montes, ut nihil, præter flumen, interjectum cernas, atque eadem ſit Ægypti, quæ Nili, latitudo. An vero ſit alios ipſius ſermones refutare difficile, qui de fontibus etiam Nili ſe à quodam ſcriba Saita dicit accepiſſe, duos eſſe inter Syenem & Elephantinem montes, è quorum medio fons erumpat, cujus altera pars in Æthiopiam & Auſtrum, altera in Ægyptum atque Boream diffluat. Atqui Elephantine, ad quam ſe dicit navigio perveniſſe, ſub ipſis fere cataractis jacet, nec ab iis ultra ſeptem diſtat ſtadia. Etenim ego quoque eo navigavi, & rem perſpexi diligentius, ut ajunt, quam fuit neceſſe. Atque ſi cum Hero-

1. ſic diſtinxi. in edit. Pauli Stephani, quam ſecuti ſumus, eſt: τότε. κἀκεῖ πολλῷ ὥστ'. diſtinctionem noſtram firmat doctiſſ. interpres. 2. lib. II. capit. 7. ἀνιόντι δὲ μέχρι Ἡλιουπόλιος, ἐς τὴν μεσόγαιαν, ἐστὶ εὐρέα Αἴγυπτος, &c. 3. Scrib. τοῦ Νείλου. Herodotea alias ſunt lib. II. cap. 28. 4. Συήνης eſt apud Herodotum, ſemper per η in medio. apud Ariſtidem per ι, uti infra ſæpius hic etiam ſcribitur. Interpres tamen *Syene* quoque nunquam non reddit. 5. an forte rectius καὶ τὰ βορ. Herodoti verba: καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ὕδατος, ἐπ' Αἰγύπτου ῥέειν, καὶ πρὸς βορέην ἄνεμον· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, ἐπ' Αἰθιοπίης τε καὶ νότου. 6. lib. II. cap. 29.

a γε ἐξέστηκεν. b σχεδὸν ἤδη.

Herodoto quadam licet uti digreſſione, delectandi cauſſa, neque ſermonem ab argumento deducendo: ſic fere mihi contigit. Cum ad aras aſcendiſſem, in quibus eſt Æthiopum præſidium, longe à ripa delatus, conſcenſo portu, qui primus eſt ultra cataractas, in Philas trajeci, quæ eſt inter Ægyptum & Æthiopiam inſula, tantæ magnitudinis, quantæ eſt ejus oppidum. circum eam vero fluit Nilus, atque illam ſui prorſus mediam facit. In reditu autem eadem via ſum à Philis reverſus, ac tum ſaltem cataractas me viſurum putavi. verum cum de vectoribus quærerem, illi rem ignorabant. Quare Syenem relatus, quam ab Elephantine ſeparat Nilus, præſidii præfectum obſecro, quanquam invaletudine premebar, ut me cum actuariolo quopiam remittat ad inſpiciendos cataractas, & ſimul hominibus aliquot, qui cogerent eos, qui ſunt in inſula cataractarum (ii ſunt nautæ, fluminis periti) tum cataractas ipſos, tum ſi quid eſſet aliud viſu dignum, nobis oſtendere. At ille quamvis rem eſſe operoſam diceret, atque conſilium admiraretur, quandoquidem ipſe nunquam hoc auſus tentare fuerat, negare tamen non potuit, quin poſtquam à ſententia me non valuit abducere, ſic remitteret, alioqui nobis familiaris ac benevolus. Quapropter aſcendi, & cum illos ſuper ſcopulos, ut ſolebant, deferri à ſumma vidi inſula (nam hæc è medio eminens flumine, cataractas undique conſpicuos præbet) tum ipſe volui lembo conſcenſo navigationem inſtituere, nec per ea tantum loca ferri, per quæ illos delabi videram (atque hæc, inſulæ ſunt ad orientem) verum indidem exorſus, circum cuncta, quæ forent in conſpectu, navigare, & ſecundum alterum inſulæ latus amne ſecundo ad urbes devehi. Hoc igitur dico, quod non audivi, ſed manifeſte vidi, Elephantinem ſub ipſis jacere cataractis, nec inter Syenem atque Elephantinem quicquam, præter flumen, eſſe interjectum, utraque urbe ripæ adjacente. Jam ſi Herodotus unquam Elephantinem, ut ait, veniſſet,

num

Ἡρόδοτον καὶ παρεξελθεῖν ψυχαγωγίας ἕνεκα, καὶ μηδὲν ἔξω τοῦ προκειμένου τὸν λόγον ἐξάγοντα, οὕτω συνέβη. ὡς ἀνῆλθον ἐπὶ τοὺς βωμοὺς οὗ τοῖς Αἰθίοψιν ἐστὶν ἡ φρουρὰ, πολὺ τῆς ὄχθης ἀποσπάσας τοῦ ποταμοῦ, ὑπερβὰς ἐπὶ τὸν ὅρμον ὅς ἐστι πρῶτος ὑπὲρ [1] καταδούπων, εἰς Φίλας διέβαλον. ἐστι δ' αὕτη νῆσος μεθόριον Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας· τοσαύτη τὸ μέγεθος, [2] ὅσηπερ ἡ ἐν αὐτῇ πόλις. περιῤῥεῖ δ' αὐτὴν ὁ Νεῖλος, ἀκριβῶς μέσην ἑαυτοῦ ποιῶν. ἐπεὶ δ' ἐπανῄειν, ἐχώρουν μὲν πάλιν τὴν αὐτὴν ἀπὸ τῶν Φίλων, καὶ προσεδόκων νῦν γέ που τοὺς καταῤῥάκτας ὄψεσθαι. καὶ τοὺς ἄγοντας ἀνηρώτων· [3] οἱ δ' ἠγνόουν. οὕτω δὴ γενόμενος πάλιν ἐν τῇ Συήνῃ ἣν ἀπὸ τῆς Ἐλεφαντίνης ὁ Νεῖλος διαιρεῖ, δέομαι τοῦ φρουράρχου, καίτοι φαύλως ὑπ' ἀῤῥωστίας διακείμενος, πέμψαι με ὀπίσω πλοῖόν τι κοῦφον δόντα, τῆς θέας εἵνεκα τῶν καταῤῥακτῶν· συμπέμψαι δὲ καὶ τοὺς ἀναγκάσοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ τῶν καταῤῥακτῶν (εἰσὶ δ' οὗτοι ναῦται συνήθεις τοῦ ῥεύματος) ἐπιδεῖξαι ἡμῖν αὐτούς τε καὶ τὸ θέαμα δὴ τὸ [4] ναυτικὸν, ὅ, τι εἴη. ἐπυνθανόμην γὰρ τῶν αὐτόθι. ὁ δὲ, μάλα μὲν ἐργῶδες ἔφη εἶναι· καὶ ἐθαύμαζε τὴν γνώμην. οὐκοῦν αὐτός γε μέχρι τούτου θαῤῥῆσαι. ἠρνεῖτο δὲ, οὐ τό γε παντελές. ἀλλ' ἐπειδὴ πειρώμενος ἀποτρέπειν οὐκ ἔπειθεν, οὕτω πέμπει, καὶ πολλὰ ἔχων οἰκείως, καὶ βουλόμενος χαρίζεσθαι. ἀνέπλευσα δὴ, κἀκείνους τε ἰόντας ὑπὲρ τῶν σκοπέλων ὥσπερ εἰώθεσαν, εἶδον ἀπ' ἄκρας τῆς νήσου, ἣ ἀνέχουσα ἐκ μέσου περιφανεῖς πανταχῇ τοὺς καταῤῥάκτας. καὶ προσέτι αὐτὸς ἐπεθύμησα εἰς τὸν λέμβον ἐμβὰς, περαθῆναι τοῦ πλοῦ οὐ μόνον διὰ τῶν αὐτῶν, δι' ὧνπερ ἐκείνους εἶδον κατενηνεγμένους· ταῦτα δ' ἦν τὰ πρὸς ἕω τῆς νήσου· ἀλλ' ἀρξάμενος αὐτόθεν, περιπλεῦσαι κύκλῳ πᾶν τὸ ὁρώμενον, καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν τῆς νήσου πλευρὰν, ἀφεῖναι κατὰ ῥοῦν ἐπὶ τὰς πόλεις. ὅπερ οὖν λέγω οὐκ ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν ἀκριβῶς οἶδα· ὅτι ἥτ' Ἐλεφαντίνη ὑπ' αὐτοῖς ἐστι τοῖς καταῤῥάκταις, μεταξύ τε Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ἢ τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ· καὶ προσοικεῖ τὴν ὄχθην ἑκατέρα τῶν πόλεων τούτων. εἰ τοίνυν Ἡρόδοτος εἰς Ἐλεφαντίνην ποθ' ἧκεν, ὥσπερ εἴρη-

1. *Καταδούπων cataractas* vertit. ſcilicet & *catadupa* vocari illos cataractas, ut è Somnio Scip. apud Ciceronem notant. habes & in Macrobio ad illud Somnium commentario lib. 11. cap. 4. Alias potius *Catadupi* populi cataractarum Niliacorum accolæ ut & apud Heliodorum 2. Æthiopic. ἦλθεν δὲ καὶ εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον, καὶ Καταδούπους αὐτοὺς, καθ' ἱστορίαν τῶν καταῤῥακτῶν τοῦ Νείλου. quo pacto & Ariſtides accepiſſe poteſt. Parum tamen hic referat. 2. Seneca l. 4. natural. quæſt. c. 2. *Philæ inſula eſt aſpera & undique prærupta: duobus in unum coituris amnibus cingitur, qui Nilo mutantur, & ejus nomen ferunt. Urbem totam complectitur.* &c. 3. an potius ſcrib. οἱ δ' ἠγνόουν. 4. Canterus vocem hanc non expreſſit, nec ipſi mendoſum locum viſum arbitror. omiſit mox & iſta ἐπυνθανόμην γὰρ τῶν αὐτόθι. Interpretatio itaque ſic forte ſuppleatur: *tum ſpectaculum nauticum, quodcunque illud eſſet. Audiebam enim de hac re ab incolis.* Spectaculum autem nauticum intelligit, ni fallor, de quo mox ſequitur: κἀκείνους τε ἰόντας ὑπὲρ τῶν σκοπέλων &c.

κεν· ἔσθ' ὅπως πρῶτον μὲν ἀκριβῶς διηγεῖτο περὶ ὧν εἶδεν, ἐπειδ' οὕτω ψευδῆ. ὥστε πρῶτον μὲν περὶ τῶν ἀρχαίων πηγῶν τοῦ Νείλου ζητῶν, καὶ φήσας οὐδενός πω ἀληθὲς ἀκοῦσαι, [1] ἀλλὰ τόδε μὲν ἤκουσα τοῦ γραμματιστοῦ γράψαι· καὶ τοῦτο τοῦ ἐν τῷ Σαϊτικῷ [2] νόμῳ, περὶ τῶν ἐν Ἐλεφαντίνῃ, ἢ μνησθεὶς, εἰ μηδὲν ὧν ἤκουσεν, εἶχε σιωπῆσαι, ἄλλοις ἂν, ἢ τούτοις οἷς ἐγὼ νῦν εἶπον ἐλέγχοις ἐπὶ τὸν λόγον χρήσασθαι; νῦν δὲ φησὶ μὲν ὡς παίζειν αὐτῷ δοκοίη ὁ γραμματιστής· δι' ὧν δ' εἰκὸς ἦν ἐλέγχειν, καὶ ἀπέλιπεν. ὅτι πρῶτον μὲν, ἀπὸ πολλοστοῦ μέρους ἤρξατο φράζειν αὐτῷ τὰς πηγάς. πολλῶν γὰρ μηνῶν ἀνάπλουν ὑπὲρ τὸν τόπον τοῦτον, [3] ὅτι ὁ Νεῖλος γιγνώσκεται. ἔπειθ' ὅτι μὴ ἀμήχανον, οὐ μὴ ἔστι ῥεῖν τῷ ποταμῷ κατὰ πευσθῆναι, ἀλλὰ ὑπὲρ τῶν πετρῶν καταρρήγνυσι βιαζόμενος τὴν κατάβασιν, ἐνταῦθα ἄνω φέρεσθαι τὸ ἥμισυ τοῦ ῥεύματος, ὥσπερ οἱ πρὸς τὰ ὑψηλὰ ὄρνιθες. τὸ γὰρ δὴ λεγόμενον, οὐχὶ ἄνω ποταμῶν τοῦτ' ἂν εἴη χωρεῖν, ἀλλ' ὀρῶν ἄνω χωρεῖν τὰς τῶν ποταμῶν ἀκούειν πηγάς. ἀλλ' οὔτ' ἐλθὼν εἰς Ἐλεφαντίνην, οὔτε σαφὲς περὶ τούτων εἰδὼς οὐδὲν, κέχρηται τῷ λόγῳ· πειθομένοις μὲν κεχαρισμένῳ, ἀπιστοῦσι δ' ἔχοντι ἀναφοράν. ἔπειτα ἐπὶ τούτοις τοῖς προειρημένοις φησὶν, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ [a] δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ. καὶ τί δεῖ παλιρροίας καὶ δίνας λέγειν, ἀμελήσαντα ὅτι οὔτ' αὐτόθεν ὁ Νεῖλος ὁρμᾶται, ἀλλὰ πολὺ πλείων ὁ ἄνω τόπος αὐτόθεν, ἤπερ ὁ πρὸς θάλατταν; οὔθ' ὑπὲρ τοὺς καταρράκτας δυνατὸν τὸ ὕδωρ ὑπερβαλεῖν, εἰ μὴ κατ' Αἰσχύλον ὡς ἀληθῶς ἐξ αἰθέρος τις αὐτὸ καταπέπαλτον φέρεσθαι θείη. οὔτ' ὄρος οὐδέν ἐστι μεταξὺ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης· ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ὀρῶν ἥτε Συήνη καὶ ἡ Ἐλεφαντίνη. οὐ μὴν ἅπαν ψεῦδος τὸ εἰρημένον. ἀλλ' εἰσὶ μὲν αἱ πηγαὶ ἐν τῷ μεταξὺ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης ὡς ἀληθῶς· πέτραι μεγάλαι δύο ἐν μέσῳ τῷ πόρῳ ἀνέχουσι· καὶ τὸ μέσον αὐτῶν Αἰγύπτιοι φησὶν εἶναι πηγάς. εἰσὶ δ' οὐ παντὸς αὗται τοῦ ποταμοῦ· ἀλλὰ τῶν πρὸς Αἰγύπτου κάτω συντελεῖς, οὐκ ἀρχαῖαι. καὶ μὴν καὶ τὸ βάθος γε, οὐκ ἐφικτὸν ἔφασκον εἶναι πειρωμένῳ. περαιτέρω δ' οὐ συμφέρειν. τοῦτό με καὶ ἀπέτρεψεν ὄντα πρὸς αὐτῷ καὶ δή. οὐ γὰρ ἦν τοσοῦτον τὸ διάφορον. αὗται οὖν αἱ πηγαὶ κατὰ φύσιν πῃ ῥέουσι. καὶ οὐ μόνον τῷ λόγῳ πείθομαι ὅτι εἰσὶν αὐτόθι πηγαὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ πράγματι. πολὺ πλείων ἀπὸ τούτων ὁ ποταμός ἐστι καὶ τὸ εὖρος, καὶ ἅπας ὡς ἔπος εἰπεῖν· καὶ πλοῖα μείζω δέχεται προϊών· καὶ οὐ μείζω μόνον, ἀλλὰ καὶ

num & ex auditu narraret ea, quæ viderat, & falſa: ſicut & de antiquis Nili fontibus inquirens, ac nondum ſe veritatem cognoviſſe confeſſus, hoc de ſcriba ſe audiviſſe ſcriberet, idque in Saitide præfectura de rebus ad Elephantinem conſpicuis: nec, ſi nihil, quod audiverat, poterat tacere, iiſdem, quibus nos, argumentis eum ſermonem refutaret? nunc autem ut ridiculum ſibi videri ſcribam teſtatur, ita quibus cum debebat refellere, prætermittit. Primum enim aliquam duntaxat fontium partem explicabat: ſiquidem multorum etiam menſium ſupra hunc locum itinere, notus eſt Nilus. Deinde fieri non poteſt, ut, ubi fluvius nequit ſuo more delabi (nam de rupibus violenter deſcendit) ibi fluminis pars altera ſurſum feratur, ſicut volant aves. Non enim hoc eſſet, quod dicitur, adverſo flumine procedere, verum adverſo monte fluminum fontes audire procedere. Sed nec Elephantinem profectus, nec certi quicquam expiſcatus, hæc retulit, ut credulis grata, ita apud alios ad autoritatem referenda. Poſt hæc ait, ſi illa vera ſint, vortices quoſdam & refluas fluxiones heic ſibi eſſe videri. Quid autem hæc opus eſt dicere, cum nec inde Nilus oriatur, verum hinc magis locus ſuperior, quam mare, diſtet, nec ultra cataractas aqua poſſit aſcendere, niſi cum Æſchylo feratur ex æthere deturbata, nec inter Syenem & Elephantinem mons ſit ullus, verum inter montes potius & Syene jaceat & Elephantine? Veruntamen haud omnino falſum dixit. ſunt enim revera fontes inter Syenen atque Elephantinem, cautes videlicet magnæ duæ, quæ ex medio eminent vado, quarumque medium dicunt Ægyptii fontes continere. At hi non ſunt antiqui, nec ad fluvium totum pertinent, verum ad inferiores Ægypti partes. Quin etiam altitudinem illorum ajebant ſub menſuram nou cadere, neque eam dimetiri expedire. quod quidem me, cum id jam agerem, deterruit, quandoquidem tantum diſcrimen non erat. Atque hi fontes ſecundum naturam fluunt: eoſque ibi eſſe, non verbis modo perſuadeor, ſed etiam re ipſa: major hinc fit, & latior fluvius, ac multo ſane majores porro fert naves. Contrarium au-

1. Lib. II. cap. 28. 2. Scribe νομοῦ. 3. eod. lib. II. c. 28. a γρ' ἔτι.

autem fluviis accidit qui progreſſu minores fiunt, niſi alia ſuccurrat aqua. Quod ſi etiam ulterius digrediendum eſt, paucis tibi, quid ex Æthiope quodam, qui illic habebat imperium, cognoverim, recenſebo. Nam cum Præfectus abeſſet eo tempore, quo nos locum conſcendebamus, huic homini rei curam commiſerat, qui quidem per interpretem mecum locutus eſt. Et ut ea quæ ad rem nihil faciunt omittam: dicebat, inde Meroën uſque, quæ eſt Æthiopiæ urbs maxima, atque etiam Regia, quatuor aut etiam ſex menſium iter eſſe navale, quod cataractæ plurimi deinceps interciperent, ac fere ſex & triginta Meroën uſque ſupra Pſelchim. atque hoc totum eſſe, quod de Nili flumine cognitum eſſet. Jam ultra Meroën poſt neſcio quantum ſpacium ajebat non eſſe fluxionem unam, verum duas, alteram terræ, alteram aëris colore, quæ cum coiiſſent, hunc Nilum efficerent. ſuperiora vero nec ſeſe jam, nec alium Æthiopum quenquam cognoſcere, niſi quod in iis eſſent homines nigri, & inter ſe, prout altius habitarent, nigriores. denique ſe, unde primum oriatur fluvius, affirmare non poſſe. Quomodo vero fieri poteſt, ut non ſit abſurdum & arrogans, cum Æthiopes negent ſe Nili fontes indicare poſſe, nos, cum ea res nondum ſit reperta, cauſſam incrementi quærere, & primo, quod ajunt, ignorato, ſecundum inveſtigare? Atque hæc ego non ad Herodotum increpandum retuli (nam nec ego ſic ſoleo, neque alios, qui faciunt, laudo: & Herodotus cum propter Ægypti amorem, quem nobis primus injecit, gratiam meretur, tum in ceteris, ut libere loquar, eſt amicus) ſed quia nihil adhuc de his rebus habemus compertum. Nunc autem ad reliquas me confero rationes, ut quaſi præcipuo concluſa confirmetur oratio. Etenim cum circa ſolſtitium æſtivum incipiat Nilus creſcere: tum profecto ſupra Ægypti partem, quæ eſt ad Æthiopiam, & Africæ, quæ eſt ad Ægyptum, Sol movetur. Atque id è duobus patet ſignis maximis, quorum neutrum in nulla orbis terrarum parte, quam nos incolimus. reperias. Nam de duabus Ægypti ſuperioris urbibus, quarum modo memini (Philas enim, quæ ſunt ultra cataractas, inter Ægyptum & Æthiopiam pono) Elephantinæ quidem colluſtrantur omnia, templa, homines, columnæ:

καὶ πολλῷ· καίτοι τοὐναντίον οἱ ποταμοὶ πάσχουσι· προϊόντες ἐλάττους γίγνονται, ὅταν μὴ ἄλλο ὕδωρ ἐπιβοηθῇ. εἰ δὲ δεῖ καὶ περαιτέρω διαβῆναι, ἐρῶ σοι δι' ὀλίγων ἃ ἤκουσα ἀνδρὸς Αἰθίοπος τῶν ἐκεῖ δυνατῶν. ὁ μὲν γὰρ ὕπαρχος, ἀπὼν ἐτύγχανεν ἡνίκα ἡμεῖς ἐπέβημεν τῆς χώρας. ἐπιτροπὴν δέ τις ἔχων ταύτην, ὃς ἐμοὶ δι' ἑρμηνέων εἰς λόγους ἧκε. καὶ ὅσα μὲν ἔξω τοῦ παρόντος ἐστὶ λόγου, παραλείψω. ἔφη δὲ εἰς Μερόην ἥπερ ἐστὶ πόλις μεγίστη τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ, καὶ ἡ τὰ βασίλεια τῶν Αἰθιόπων, τεττάρων, οἶμαι δὲ καὶ ἓξ εἶπε μηνῶν, αὐτόθεν εἶναι πλοῦν. καταρράκτας δὲ ἐκδέχεσθαι πολλοὺς ἄλλους ἐπ' ἄλλοις, σχεδὸν εἰς ἓξ καὶ τριάκοντα τοὺς σύμπαντας ὑπὲρ Ψέλχιν μέχρι Μερόης. καὶ τοῦτο πᾶν εἶναι τὸ γιγνωσκόμενον δὴ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Μερόης δὲ ἐπέκεινα, οὐ μέμνημαι μεθ' ὁπόσον τι ἔφη οὐκ εἶναι τὸ ῥεῦμα καθ' ἕν, ἀλλὰ δύ' εἶναι ῥεύματα· ὧν τὸ μὲν ἕτερον, γήινον τὴν χρόαν· τὸ δὲ ἕτερον, ἀέρος ἐγγύς· ταῦτα δὲ συνιόντα καὶ μιγνύμενα, γίγνεσθαι τὸν Νεῖλον τουτονί. τὰ δὲ ἄνω, οὔτ' αὐτὸς ἔφη ἐπιγιγνώσκειν, οὔτ' ἄλλον Αἰθιόπων οὐδένα εἴσω γε τὸ παντελές. ἀλλ' εἶναι μὲν ἀνθρώπους μέλανας, μελαντέρους ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ὁμόρων τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν αἰεί· εἰς ἄκρον δὲ, οὐκ ἔχειν ἀνενεγκεῖν, ὅθεν καὶ δι' ὧν φέρεται τὰ πρὸς πηγὰν ὁ ποταμός. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον, καὶ ὑπερφυές, Αἰθίοπας μὲν ὁμολογεῖν μὴ ἔχειν εἰπεῖν τοῦ Νείλου τὰς πηγάς· ἡμᾶς δὲ αἰεὶ ταύτας μὲν ζητουμένας, εὑρημένας δὲ οὐδέπω καὶ νῦν, τίς ἡ τῆς ἀναβάσεως αἰτία φροντίζειν, καὶ τὸ πρῶτον φασὶν οὐκ εἰδότας, τὸ δεύτερον ζητεῖν; καὶ ταῦτ' οὐχ ἵν' Ἡροδότῳ πρὸς ἀηδίαν ἐπιτιμήσω διεξῆλθον· οὔτε γὰρ ἄλλως τῶν ἠσκηκότων ἔγωγε τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ποιοῦσι συγχαίρω· Ἡροδότῳ τε καὶ αὐτὸς τοῦ ἔρωτος, χάριν, ἐν ἡμῖν πρῶτος ἐνέβαλεν Αἰγύπτου· καὶ τἄλλα φασὶν οἱ παρρησιαζόμενοι, φίλος ἀνήρ. ἀλλ' οὔπω περὶ τούτων τἀληθὲς εἴρηται. πρόσειμι δὲ περαιτέρω τῶν ἐλέγχων, ἵνα ὥσπερ κεφαλαίῳ κατακλεισθεὶς ὁ λόγος, βεβαιωθῇ. ἄρχεται μὲν γὰρ ἡ ἀνάβασις τροπαῖς θεριναῖς ἢ ὀλίγῳ βραδύτερον. τότε δὲ Αἰγύπτου τῶν πρὸς Αἰθιοπίαν, καὶ Λιβύης τῶν πρὸς Αἴγυπτον, ὑπὲρ κεφαλῆς ὁ ἥλιος ἵσταται. ὃ δῆλον ἐκ δυοῖν τῶν μεγίστων σημείων, ὧν οὐδέτερον περὶ τὴν ἄλλην συμβαίνει γῆν, ὅσην ἡμεῖς οἰκοῦμεν. δυοῖν γὰρ ὄντοιν πολισμάτοιν ὧν ἀρτίως ἐμνήσθην ἐπ' ἄκροις τῆς Αἰγύπτου, (Φίλας γὰρ τὰς ὑπὲρ τῶν καταρρακτῶν, μεθόριον Αἰγύπτου λέγω καὶ Αἰθιοπίας) ἐν μὲν Ἐλεφαντίνῃ, λάμπεται πάντα, καὶ νεὼ, καὶ ἄνθρωποι, καὶ στῆλαι, καὶ οὐδὲν ἔχει σκιὰν τῆς

μεσημβρίας, ἐπειδὰν τὴν μεγίστην ὁ ἥλιος πληροῖ· ἐν δὲ Συήνῃ, τῆς αὐτῆς ἡμέρας τε καὶ ὥρας, μέσος ἐν μέσῳ τῷ ἱερῷ φρέατι ὁ κύκλος τοῦ ἡλίου φαίνεται, ὥσπερ ἐπίθημα, ἴσον πανταχόθεν πρὸς τὸ χεῖλος ἐλλάμπων. καί τοι τοῦτ' ἀμφοτέρων ἐστὶ σημεῖον· τοῦ τε μὴ τοῦ χειμῶνος ἐγγυτέρω τῆς Λιβύης γίγνεσθαι τὸν ἥλιον ἢ τοῦ θέρους· εἴγε δὴ δυοῖν ὄντοιν τῶν Αἰγύπτου μερῶν, ἐπὶ τῆς Λιβύης ἡ Ἐλεφαντίνη πεπόλισται. πάντα γὰρ, ἐνταῦθα ἤδη συμπέπλωκεν, Αἴγυπτος, Ἀραβία, Λιβύη, Αἰθιοπία· τὰ μὲν, ἔνθεν, τὰ δὲ, ἔνθεν εἰς ταυτὸν ἥκοντα. ἔπειτα εἰ τὰ μάλιστά τις αὐτῷ δοίη τὸ τὸν ἥλιον τῇ Λιβύῃ πλησιάζοντα τήκειν τὸ ὕδωρ, αὐτὸ τοῦτο κατ' αὐτοῦ γίγνεται. εἰ γὰρ ἐξέτηκε τοῦ χειμῶνος τὸν ποταμὸν διὰ τὸ προσχωρεῖν, δῆλον ὅτι τοῦγε θέρους ὁπηνίκα ἐστὶ κατ' αὐτοῦ, παντελῶς ἀναρπάσας, ᾤχετ' ἄν. οὐ γὰρ ἄλλον γέ πῃ τρόπον ἐγγυτέρω τῆς γῆς ἔνι γίγνεσθαι φῆσαι τὸν ἥλιον, ἢ ὅταν εἰς κάθετον ὑψωθῇ. ἐπεὶ, ὅτι γε οὔτε τῇ Λιβύῃ πλησιάζει ποτὲ ὁ ἥλιος, οὔτ' ἄλλῳ μέρει τῆς γῆς οὐδενὶ, ῥᾳδίως ἄν τις ἔχοι μαθεῖν. οὐ γὰρ μέρει τῆς γῆς ἐπέρχεται δή που, τὰ μὲν, θέρους, τὰ δὲ, χειμῶνος· ἀλλ' ἡ γῆ μᾶλλον ἐν μέρει τῆς ἐκείνου περιφορᾶς ἐστιν. ἀλλ' ἀπέχει μὲν τὸ ἴσον πάσης αἰεὶ τῆς γῆς· οἷς δ' ἂν ὑπὲρ κορυφῆς ἐστὶ τὰ μεσημβρινὰ, τούτοις πλείστην φέρει τὴν φλόγα. φαίνεται τοίνυν οὐκ ἐπέχων, οὐδὲ ἱστὰς, οὐδ' ἀναρπάζων τὸν ποταμόν ποτε, οὐδ' ἐλάττω ποιῶν ἐκ μείζονος, ἀλλ' αὐξανόμενον καὶ προσθήκην αἰεὶ τῷ ῥεύματι λαμβάνοντα, ἐφορῶν· [a] ὡς θαυμάζεις. καί τοι πότε λοιπὸν τήκεσθαι φήσομεν τῇ θέρμῃ τὸν Νεῖλον, εἰ ὑπό γε τὴν τοιαύτην ἀκμὴν, ἀνιὼν ὁρᾶται; ὑποστρέψας τοίνυν ὁ ἥλιος ἐκ τροπῶν, ἐπ' Αἰθίοπας χωρεῖ. λέγω δέ πως καθ' Ἡρόδοτον τῷ ῥήματι. ὥστ' αἰεὶ τοῖς ἀνωτέρω ταυτὸν τοῦτ' ἔχων σχῆμα πορεύεται. ταῦτα δ' ἐστὶν, ἡ τοῦ ποταμοῦ πορεία. ὥστ' αἰεὶ περιῃρεῖτ' ἂν οὐκ ὀλίγην μοῖραν τοῦ ὕδατος, καὶ κατὰ μικρὸν ἐξήραινεν ἄν· οὐ τοὐναντίον φαίνεται ποιῶν. εἰ τοῦτ' ἄρα εἰπεῖν δεῖ· μᾶλλον δ' οὐχ ὁ ἥλιος οἶμαι φαίνεται ποιῶν, ἀλλ' ὁ Νεῖλος τοὐναντίον· εἴτ' οὖν ποιῶν, εἴτε πάσχων δεῖ λέγειν. δέον γὰρ αὐτὸν λήγειν κατὰ μικρὸν πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου κίνησιν, ἀρξάμενος αὐξάνεσθαι, αὔξει καταμικρὸν αὐτὴν τὴν ἐπίδοσιν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀκμὴν ὁ μὲν, τοῦ καύματος, ὁ δὲ, τῆς ἐπιρροῆς παρέχεται.

nec ulla conſpicitur in meridie umbra, cum Sol diem facit longiſſimam: Syene autem eadem die atque hora medius in medio ſacro puteo Solis orbis apparet, inſtar operculi, quod undique labrum æque colluſtret. Hoc vero utriuſque eſt rei teſtimonium: nam nec ſhyeme propius ad Africam Sol, quam æſtate, accedit, quandoquidem de duabus Ægypti partibus Africam Elephantine occupat: ſi quidem heic omnia concurrunt, Ægyptus, Arabia, Africa, Æthiopia: partim hinc partim illinc eodem tendentes. deinde ut maxime Solem demus Africæ propinquum, aquam conſumere, hoc ipſum eum oppugnabit. Nam ſi hyeme fluvium per aceeſſionum exſiccaret, æſtate profecto, cum ſupra illum conſiſtit, totum abriperet. Neque enim alio poteſt modo propius ad terram dici Sol accedere, quam cum ad perpendiculum fuerit ſublatus. alioqui nec ad Africam unquam, nec ad aliam terræ partem accedere Solem, facile demonſtrari poteſt. Non enim tam aliquam terræ partem luſtrat nunc hyeme, nunc æſtate, quam illius converſionis partem aliquam occupat terra. Itaque cum ſemper æque diſtet à terra, ſupra quos in meridie conſtiterit, iis calorem adfert maximum. Jam eo tempore non cohibere illum, nec ſiſtere, nec abripere fluvium neque diminuere apparet, verum perpetuis creſcentem incrementis quaſi mirabundum deſpicere. At quando tandem dicemus Nilum calore conſumi, ſi per tantum æſtum aſcendere conſpicitur? Iam reverſus à ſolſtitio Sol ad Æthiopes diſcedit, ut cum Herodoto loquar. quocirca ſuperioribus eundem ſemper ſe præbet. hic autem eſt fluvii curſus. Quare non exiguam aquæ partem ſemper auferret, & paulatim eum exſiccaret, quod non facit: niſi potius id Nilus vel non facere vel non pati dicendus eſt. Nam cum paulatim deberet ad motum Solis decreſcere, poſt initium incrementi deinceps in eodem progreditur, atque idem tum initium tum extremum ille fervoris, hic fluxionis exhibet.

Aliorum ſententias ut ordine reſutet Ariſtides iſta oratione, ſupra lectori breviter indicavimus. quid vero ſtatuit ipſe? quæris. Sapientiæ ac providentiæ divinæ rem totam pie attribuit, ita paullo antequam orationem finiat, inquiens: ὅπως δ' εἰς τοῦτο ἥκει καὶ ὅθεν ἤρξατο τῆς ἀναβάσεως, ἐκπέφευγε τὴν ἱστορίαν. τὸ δὲ δὴ καὶ μόνην ταύτην ἁπασῶν χωρῶν ὥσπερ τι ζῶον κα-

a γρ. ὡς θαυμάζειν,

θεσάνα πρὸς ἀμφότερα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, τότε μὲν χερσαίαν εἶναι καὶ ἐφ᾽ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ξηροῦ, αὖθις δ᾽ ἐν τῷ ὕδατι διαιτᾶσθαι, τῷ χρὴ ταῦτα προσθεῖναι, πλὴν εἰ τῇ μεγάλῃ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ τοῦ θεοῦ, ὅστις εἰ μὴ ἥκιστα ἔμελλεν ὕειν, τὸν Νεῖλον ἐπήγαγε μιμητήν τινα ἑαυτοῦ, καὶ ἀντὶ ὄμβρων εἶναι τοῖς ταύτης [a] τὴν δωρεὰν αὖ τηνικαῦτα ἐπήγαγεν, ἡνίκα τοῖς τε ἀνθρώποις ἔμελλε μάλιστα ἐν καιρῷ ἔσεσθαι, καὶ τῇ χώρᾳ τὴν φορὰν οὐ μόνον οὐκ ἐλάττω τῆς ἱκανῆς, ἀλλὰ καὶ θαυμαστὴν πλήθει παρέξεσθαι. ταύτην ἐγὼ μόνην αἰτίαν ἐπινοῶ, δι᾽ ἣν Νεῖλος δι᾽ Αἰγύπτου καὶ τῆς ἐκείνῃ ῥεῖ, καὶ μέγιστος δὴ τοῦ θέρους. id eſt, G. Cantero interpr. *Unde autem tantum ſumat incrementum, id extra noſtram cognitionem eſt poſitum. Jam quod ſola hæc regio, velut animal quoddam, utramque naturam per fluvium participat, ac nunc terreſtris eſt & ſicca, nunc in aqua degit: ſed cui tribuamus cauſſæ, niſi magna Dei ſapientiæ ac providentiæ, qui quem in locum nullam erat pluviam demiſſurus, in eum Nilum, quaſi vicarium ſuum, induxerit, qui pluviæ vicem hujus regionis incolis præſtaret: atque eo tempore donum hoc in homines conferat, quo tum ipſis opportunum ſit maxime, tum regioni non minorem, quam pro neceſſitate, verum inſigniter copioſum proventum conciliet. Hanc ego unicam video cauſſam, cur Nilus per Ægyptum fluat, atque æſtate ſit maximus.*

a γρ. τοῖς ταύτῃ καὶ τὸ ταύτης.

EX STRABONE,

libro XVII *rerum geographicarum.*

Interpr. Gu. Xylandro.

ENIMVERO antiqui conjectura, recentiores etiam viſu ipſo cognoverunt, Nilum augeri quando ſuperne adſita Æthiopia imbribus æſtivis proluitur maxime in extremis montibus. Imbribus autem ſinientibus, paulatim inundationem deſinere. Quam rem ii potiſſimum deprehenderunt, qui in Arabicum ſinum navigarunt uſque ad cinnamomiferam regionem, & ii qui ad elephanthorum venationem miſſi fuerunt, aut ſi qui alii uſus Ptolemæos Ægypti reges impulerunt, ut homines aliquos eo amandarent. Nam hi talia curabant: is præcipue qui cognomento fuit Philadelphus, cognitionis rerum apprime ſtudioſus: cum propter corporis imbecillitatem ſemper novæ alicujus oblectationis materiam expeteret. Antiqui autem reges perexiguam harum rerum curam habuerunt: tametſi cum ipſi ſapientiæ ſtudio dediti eſſent, tum ſacerdotes, cum quibus plurimum vivebant. Idque eo magis eſt admiratione dignum, quod Seſoſtris totam Æthiopiam permeavit, uſque ad cinnamomiferam regionem & adhuc quædam ejus monumenta extant, & columnæ & inſcriptiones. Cambyſes quoque Ægypto potitus, cum Ægyptiis uſ-

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΣΤΡΆΒΩΝΟΣ,

τῶν γεωγραφικῶν ἐν τῷ ιζ.

ΟΙ᾽ [1] μὲν οὖν ἀρχαῖοι στοχασμῷ τὸ πλέον, οἱ δ᾽ ὕστερον αὐτόπται γενηθέντες, ᾔσθοντο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων, παυομένην κατ᾽ ὀλίγον τὴν πλημμυρίδα. τοῦτο δ᾽ ὑπῆρξε μάλιστα δῆλον τοῖς πλέουσι τὸν Ἀράβιον κόλπον μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ τοῖς ἐκπεμπομένοις ἐπὶ τὴν τῶν ἐλεφάντων θήραν, καὶ εἴ τινες ἄλλαι χρεῖαι παρώξυνον ἐκεῖσε ἄνδρας προχειρίζεσθαι τοὺς τῆς Αἰγύπτου βασιλέας τοὺς Πτολεμαϊκούς. οὗτοι γὰρ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· διαφερόντως δ᾽ [2] ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθείς, φιλιστορῶν, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος, διαγωγάς ἀεί τινας καὶ τέρψεις ζητῶν καινοτέρας. οἱ πάλαι δὲ βασιλεῖς οὐ πάνυ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· καίπερ οἰκεῖοι σοφίας γεγονότες καὶ αὐτοί, καὶ οἱ ἱερεῖς, μεθ᾽ ὧν ἦν αὐτοῖς ὁ πλείων βίος. ὥστε καὶ θαυμάζειν ἄξιον, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ διότι Σέσωστρις τὴν Αἰθιοπίαν ἐπῆλθεν ἅπασαν μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ ὑπομνήματα τῆς στρατείας αὐτοῦ, καὶ νῦν ἔτι [a] δείκνυνται στῆλαι καὶ ἐπιγραφαί. Καμβύσης τε τὴν Αἴγυπτον κατασχών, προῆλθε καὶ μέχρι τῆς Μερόης

1. Primus videtur Agatharchides Cnidius hanc cauſſam Nili ἀναβάσεως commentus. Diodorus Siculus: *γίγνεσθαι δὲ τῇ &c.* [*quæ jam appoſuimus.*] Sane conſtat, ſub æquinoctiali, & ubicunque etiam intra tropicos Sol ſit perpendicularis, tantos imbres ſolitos contingere, ut hoc ſit illis loco hyemis, & moleſtiſſimæ quidem: quum omnia veluti diluvio quodam natent. hanc tamen eſſe cauſſam cur Nilus intumeſcat neſcio an concedere debeamus. Cur enim Nilo proprium eſſet hoc πάθος? Itaque doctis noſtræ ætatis viris placet, à ſubterraneis potius cauſſis Nilum intumeſcere: idque eo argumento maxime probatur, quod & in Delo fons eſt Inopus nomine qui Nilo ὁμοιοπαθεῖ, ideoque Nili ἀπόῤῥωξ à quibuſdam dictus. Atqui dici non poteſt ullos imbres qui tunc nulli ſunt, aut non certe magni in Delo, in cauſſa eſſe cur inſletur Inopus. *Hæc Iſ. Caſaub. Comm. & Caſtig. in Strab. l.* 17. 2. Ptolemæus ſecundus. vide Plin. & Diodor. *Idem Caſaub. ibid.*

a Malim δείκνυν[ται] mutata diſtinctione Iſ. Caſaub.

μετὰ τῶν Αἰγυπτίων· καὶ δὴ καὶ τοὔνομα τῇ τε νήσῳ, καὶ τῇ πόλει τοῦτο παρ' ἐκείνου τεθῆναί φασιν, ἐκεῖ τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης αὐτοῦ Μερόης· οἱ δὲ, γυναῖκα φασί· τὴν ἐπωνυμίαν οὖν ἐχαρίσατο αὐτῇ τιμῶν τὴν ἄνθρωπον. θαυμαστὸν οὖν πῶς ἐκ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν οὐ τελέως ἐναργὴς ἦν ἡ περὶ ὄμβρων ἱστορία τοῖς τότε· καὶ ταῦτα τῶν ἱερέων φιλοπραγμονέστερον ἀναφερόντων εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ [a] ἀποτιθεμένων ὅσα μάθησιν περιττὴν ἐπιφαίνει. εἰ γὰρ ἄρα τοῦτ' ἐχρῆν ζητεῖν ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ζητεῖται, τί δή ποτε θέρους, χειμῶνος δὲ οὔ; καὶ ἐν τοῖς νοτιωτάτοις, ἐν δὲ τῇ Θηβαΐδι, καὶ τῇ περὶ Συήνην οὐ συμπίπτουσιν ὄμβροι, τὸ δ' ὅτι ἐξ ὄμβρων αἱ ἀναβάσεις, μὴ ζητεῖν, μηδὲ τοιούτων δεῖσθαι μαρτύρων, οἵους Ποσειδώνιος εἴρηκε. φησὶ γὰρ Καλλισθένη λέγειν τὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰτίαν τῶν θερινῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα· ἐκεῖνον δὲ παρὰ Θρασυάλκου τοῦ Θασίου· (τῶν ἀρχαίων δὲ φυσικῶν εἷς οὗτος·) ἐκεῖνον δὲ παρ' ἄλλου· τὸν δὲ, παρ' Ὁμήρου διιπετέα φάσκοντος τὸν Νεῖλον·

[b] Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο.

ἀλλ' ἐῶ ταῦτα πολλῶν εἰρηκότων, ὧν ἀρκέσει δύο μηνῦσαι τοὺς ποιήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νείλου βιβλίον, Εὔδωρόν τε καὶ Ἀρίστωνα [c] τὸν ἐκ τῶν περιπάτων· πλὴν γὰρ τῆς τάξεως τά τε ἄλλα καὶ τῇ φράσει, καὶ τῇ ἐπιχειρήσει ταὐτά ἐστι κείμενα παρ' ἀμφοτέροις. &c.

uſque ad Meroën progreſſus eſt, & nomen urbi, inſulæque ab illo factum ajunt, Meroë ſive ſorore, ſive uxore ejus (nam & hoc traditur) ibi mortua, utique honorandæ cauſſa feminæ loco id nominis impoſuit. Mirum itaque eſt, cur tantis oblatis inveſtigandi occaſionibus, non prorſus innotuerit imbrium hiſtoria ejus ætatis hominibus: præſertim cum ſacerdotes curioſius in ſacros libros referrent & confirmarent quæ ſubtilioris aliquid haberent cognitionis. Etenim, ſi dignum diſquiſitione viſum fuit, quod adhuc quæri ſolet: cur æſtate, & non hyeme partibus auſtraliſſimis imbres cadant, in Thebaide vero & circa Syenen non item: cur non de hoc etiam diſputaretur, quomodo ex imbribus Nilus augeatur? ne talibus teſtibus uti cogeremur, quales producit Poſidonius. Ait enim Eratoſthenem tradere æſtivos imbres cauſſam eſſe. Idque hunc ab Ariſtotele ſumpſiſſe, Ariſtotelem vero à Thraſyalce Thaſio (hic unus ex antiquis Phyſicis.) Thraſyalcem autem ab alio, atque illum ab Homero qui Nilum cœlitus delapſum autor ſit:

Rurſus ad Ægypti cœlo delapſa fluenta.

Verum iſthæc mitto, quum à multis ſint tractata: de quibus ſatis ſit duos aſſerre, qui ætate noſtra de Nilo ſcripſerunt, Eudorum & Ariſtonem peripateticos. Hi demto ſaltem ordine, cetera omnia & ſtylo & argumentis iiſdem fere uterque poſuerunt. &c.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΔΙΏΝΟΣ.

ἐκ τῆς ἐπιτομῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας ἣν συνέτεμεν Ἰωάννης ὁ Ξιφιλῖνος.

ἘΓῺ δὲ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Αἰγύπτου οὐδὲν δέομαι γράφειν· ὃ δὲ δὴ περὶ τοῦ Νείλου πολλαχόθεν ἀκριβώσας ἔχω, δικαιότατός εἰμι εἰπεῖν. ἐκ γὰρ τοῦ Ἄτλαντος τοῦ ὄρους σαφῶς ἀναδίδοται· τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ τῷ Ὠκεανῷ πρὸς ἑσπέραν, καὶ ὑπεραίρει πολὺ πλεῖστον ἁπάντων ὀρῶν· ὅθεν οἱ ποιηταὶ κίονα αὐτὸν τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἔφησαν. οὔτε γὰρ ἀνέβη ποτέ τις ἐπ' ἄκρον αὐτοῦ, οὔτε τὰς κορυφὰς αὐτοῦ εἶδε. χιόνος τε οὖν ἀεὶ διὰ ταῦτα πεπλήρωται, καὶ τὸ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς παμπληθὲς ὑπὸ τὸ θέρος ἀφίησιν. ἔστι μὲν καὶ ἄλλως ἑλώδη πάντα τὰ περὶ τοὺς προπόδας αὐτοῦ, τότε δὲ ἐπὶ μᾶλλον πληθύνεται,

EX DIONE.

Ex epitome hiſtoriæ Rom. quam confecit Io. Xiphilinus.

Guil. Blanco interp.

MIHI [vero] non eſt neceſſe ſcribere cetera quæ ad Ægyptum pertinent: quanquam ea quæ de Nilo multis habeo rationibus perſpecta atque cognita, jure poſſum referre. Is ex monte Atlante certo fluit, qui mons eſt in Macennitide, non longe ab Oceano, qua parte ſpectat ad occaſum Solis. mons eſt longe omnium altiſſimus, quem poëtæ ob eam cauſſam columnam cœli eſſe dixerunt. nam ad ſummum ejus verticem nemo aſcendit unquam, neque culmina videre potuit. quamobrem plenus eſt perpetuis nivibus, ex quibus æſtate magnam copiam aquæ emittit, cum alioqui ad radices undique paludes habeat, quæ tunc multo fiunt majores, augeturque

a Ita Iſ. Caſ. vulgo ἀποτιθεμένων. b Ὀδυσ. δ' 581. c Ald. Cod. τῷ & in vet. lib. τῶν περιπατητικῶν Iſ. C.

que Nilus propterea, quod fons ejus eſt; ut ex crocodilis, ceteriſque quæ utrobique naſcuntur, conjicitur. Neque vero mirari quiſquam debet, ſi nos ea diximus quæ ſunt à veteribus Græcis ignorata. Nam Macennitæ propter Mauritaniam inferiorem habitant, multique ex iis qui illic bella gerunt, ad Atlantem perveniunt. ſed de his hactenus.

θύνεται, καὶ ἐκ τούτου τὸν Νεῖλον τὴν ὡραίαν ἐπάξει. πηγὴ γάρ ἐστιν αὐτοῦ, ὥσπερ τοῦ καὶ τοῖς κροκοδείλοις καὶ ἄλλοις ἑκατέρωθι ὁμοίως γενομένοις τεκμηριοῦται. καὶ θαυμάσῃ μηδεὶς, εἰ τὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἄγνωστα ἐξειρήκαμεν. πλησίον γὰρ οἱ Μακεννῖται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κάτω οἰκοῦσι, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖ στρατευομένων καὶ πρὸς τὸν Ἄτλαντα ἀφικνοῦνται. τοῦτο μὲν οὕτως ἔχει.

EX HELIODORO.

libro II. Aethiopicorum.

Interp. Stephano Warſe Wiczki.

ERANT qui quomodo nos Ægyptii deos coleremus, quærerent: alius, quamobrem alia apud alios animalia ſacra & divina haberentur, & quæ eſſet de quolibet narratio, percontabatur. Quidam pyramidum formam & conſtructionem, nonnulli fiſtularum ductus & anfractus ſciſcitabantur. Quid multa? Ægyptiarum rerum nihil non inquiſitum relinquebant. Etenim omnis Ægyptiaca narratio, mirum in modum Græcas delectat aures. Ad extremum tandem & de Nilo, qui eſſent ejus fontes, & quæ præter alios fluvios peculiaris natura, & unde æſtivo tempore ſolus inter omnes creſcat aquis, quæſtionem mihi quidam ex urbanioribus proponebat. Me dicente ea quæ ſciebam, & quæ de hoc fluvio ſacris libris perſcripta. ſolis antiſtitibus cognoſcere ac legere licet: & narrante, quod in ſupremis Æthiopiæ, ultimis autem Libyæ partibus oriatur, qua parte orientale clima deſinens, initium meridiei præbet: creſcit vero æſtivo tempore, non (ut quidem putarunt) Eteſiarum adverſo flatu rejectus, ſed iis ipſis ventis circa ſolſtitium æſtivum, à ſeptentrionalibus partibus verſus meridiem, omnes nubes pellentibus ac trudentibus, donec in zona quæ torretur ardore ſolis colligantur, in qua illorum motus retunditur propter incredibilem circumſtantis æſtus vehementiam, toto qui antea fuerat paululum congregatus & condenſatus, humore liqueſcente, & inde copioſis imbribus cadentibus. Superbitque Nilus, nec ſe fluvium eſſe patitur, ſed effunditur extra ripas, & eluvione tanquam mari quodam Ægyptum operiens, adventu ſuo fecundat agros. Qua-

ἘΚ ΤΩ͂Ν ἩΛΙΟΔΏΡΟΥ,

ἐν τῷ β΄ Αἰθιοπικῶν.

ΚΑῚ ὁ μέν τις ὅπως τοὺς ἐγχωρίους οἱ Αἰγύπτιοι σέβομεν θεοὺς ἀνηρώτα· ὁ δὲ, δι' ἣν αἰτίαν ἄλλα παρ' ἄλλοις τῶν ζώων ἐκθειάζε[τ]αι), καὶ τίς ὁ περὶ ἑκάστου λόγος ἐπυνθάνετο· ἄλλος πυραμίδων κατασκευὴν, ἕτερος συρίγγων πλάνην· καὶ συνελόντι τῶν κατ' Αἰγύπτιον ἂν οὐδὲν ἀπολίμπανον ἱστοροῦντες. Αἰγύπτιον γὰρ ἄκουσμα καὶ διήγημα πᾶν, Ἑλληνικῆς ἀκοῆς ἐπαγωγότατον. τέλος δέ ποτε καὶ περὶ τοῦ Νείλου, καὶ τίνες μὲν αὐτῷ πηγαί· τίς δὲ ἡ παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς ἰδιάζουσα φύσις· καὶ ὁπόθεν τὴν θερινὴν ὥραν μόνος [a] τῶν πάντων πλημμυρεῖ, πυθόμενός τις ἐμοὶ προσῆγε τῶν ἀστειοτέρων. ἐμοῦ δὲ ἅπερ ἐγίγνωσκον εἰπόντος, καὶ ὅσα περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου βίβλοις ἱεραῖς ἀναγεγραμμένα, μόνοις τοῖς προφητικοῖς καὶ γινώσκειν, καὶ ἀναγινώσκειν ἔξεστι. καὶ διελθόντος ὡς τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκ τῶν ἄκρων τῆς Αἰθιοπίας, ἐσχάτων δὲ τῆς Λιβύης [b] ἀναλαμβάνει, καθ' ὃ μέρος τὸ κλίμα τὸ ἀνατολικὸν ἀπολῆγον, ἀρχὴν τῇ μεσημβρίᾳ δίδωσιν· αὔξεται δὲ κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν, οὐχ ὡς τινες [1] ᾠήθησαν πρὸς τῶν ἐτησίων ἀντιπρὺ πνεόντων ἀνακοπτόμενος· ἀλλ' αὐτῶν δὴ τούτων τῶν ἀνέμων κατὰ τροπὴν τὴν θερινὴν ἀπὸ τῶν ἀρκτῴων ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν πᾶν νέφος ἐλαυνόντων τε καὶ ὠθούντων, ἕως ἐπὶ τὴν διακεκαυμένην ζώνην [c] συνάξωσι, καθ' ἣν τῆς πρόσω φορᾶς ἀνακόπτονται δι' ὑπερβολὴν τοῦ περὶ τὰ μέρη πυρώδους πάσης τῆς πρότερον καὶ κατὰ μικρὸν ἀθροισθείσης καὶ παχυνθείσης νοτίδος ἐξατμιζομένης, κἀκ τούτου λάβρων ὑετῶν ῥηγνυμένων, ὀργᾶται ὁ Νεῖλος, καὶ ποταμὸς εἶναι οὐκ ἀνέχεται, ἀλλὰ κατεξανίσταται τῆς ὄχθης, καὶ θαλαττώσας τὴν Αἴγυπτον, τῇ παρόδῳ γεωργεῖ τὰς ἀρούρας. διὸ

1. Quos & refutat Herodotus lib. 11. cap. 20. Eorum fuit Thales.

a γε τῶν ἄλλων Palatin. MS. b λαμβάνει, Pal. & Vatican. MSS. c Sic Comel. edit. vulgo συναίξωσι.

διὸ πιεῖν τέ ἐστι [1] γλυκύτατος, ἅτε ἐξ ὄμβρων οὐρανίων χορηγούμενος, καὶ θίγειν προσηνέστατος, οὐκ ἔτι μὲν θερμὸς ὡς ὅθεν ἤρξατο, ἔτι δὲ χλιαρὸς ὡς ἐκεῖθεν δεξάμενος. δι' ἣν αἰτίαν καὶ μόνος ποταμῶν αὔρας οὐκ ἀναδίδωσι· πάντως ἄν, ὡς τὸ εἰκὸς, ἀναδοὺς, εἰ καθώς τινες ἐβουλήθησαν, ὡς πυνθάνομαι, τῶν παρ' Ἕλλησιν [2] εὐδοκίμων, χιόνος τηκομένης τὸ πλήρωμα ἐλάμβανε.

Quare ad bibendum dulciſſimas præbet aquas, ut quæ illi ex cœleſtibus imbribus ſuppeditent: & eſt tactu placidus ac lenis, non amplius calidus, ſicut ubi incipit: veruntamen adhuc tepidus, ut in ejuſmodi locis ortus. Quam ob cauſam ſolus ex fluviis, vapores non exhalat: omnium enim conſentaneum eſſet, ſi exhalaret, cum ex nive liquefacta, quod quidam docti apud Græcos voluerunt, incrementum capere.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΘΕΟΔΩΡΉΤΟΥ

ἐπισκόπου Κύρου.

Ἐν τῷ Ἑλληνικῶν παθημάτων θεραπευτικῆς λόγῳ τῷ δ', ἐπιγραφέντι περὶ ὕλης καὶ κόσμου.

ΚΑῚ οὔτε λέγω, πόθεν δὴ ἄρα τῶν ποταμῶν τὰ ῥεύματα φέρεται· ἄῤῥητος γὰρ δή μοι παντάπασιν καὶ οὗτος ὁ λόγος· ὅπως δὲ καὶ ὁ ἥλιος τὴν ὑγρὰν οὐσίαν πέφυκεν ἀναλίσκειν, εὐπετὲς μάλα τῷ βουλομένῳ καταμαθεῖν. καὶ γὰρ δὴ ξηραίνει τὰ τέλματα, καὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀναλίσκει ξυστήματα, καὶ τὰ ἡμέτερα σώματα [a] διαφυαίνει· καὶ μέν τοι τοὺς ποταμοὺς [b] σμικρυνομένους ἔστιν ἰδεῖν, ὅταν οὗτος ἀφεὶς τὰ νότια μέρη, ἐπὶ τὰ βόρεια τρέχῃ, καὶ τὸ θέρος ἐργάζηται. διά τοι τοῦτο καὶ τὸν Νεῖλόν φασιν, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ποταμοῖς πλημμυρεῖν καιρὸν, ἀλλὰ μεσοῦντος τοῦ θέρους ἐπικλύζειν τὴν Αἴγυπτον· ὡς τοῦ γε ἡλίου τὴν βορειοτέραν διαθέοντος ζώνην, καὶ τοῖς ἄλλοις μὲν ποταμοῖς ἐνοχλοῦντος, τούτου δέ γε πλεῖστον ἀπέχοντος. εἰ δὲ καὶ ἄλλας αἰτίας τῆς τούτου γε πλημμυρείας εἶναί φασί τινες, ἀλλ' οὐκ [c] [ἔμοιγε] ἁρμόττειν τόνδε νῦν τὸν λόγον ὑπείληφα, καὶ γὰρ τοῖς ἄλλοις παρεγγυῶ τῆς μὲν θείας οἰκονομίας μὴ πολυπραγμονεῖν τὰς αἰτίας, θαυμάζειν δὲ τὰ γινόμενα, καὶ τὸν ποιητὴν ἀνυμνεῖν.

EX THEODORETO

Epiſcopo Cyri.

In Græcorum affectionum curationis ſermone IV, qui inſcribitur de Materia & Mundo.

Zenob. Acciaolo interp.

NEQUE vero nunc differendum puto, unde jugis fluviorum copia devolvatur: ineffabilis enim mihi penituſque abſtruſa hæc quoque ratio eſt: quo autem pacto ſol aptus natus ſit humidam aquæ vim comminuere, pronum eſt cunctis volentibus edoceri. Æſtuaria enim paludeſque exſiccat. aquarum præterea collectiones ac ſtagna conſumit: corpora quoque hominum ſicciora efficit. Quinetiam fluvios videmus decreſcendo ſubduci. cum ſol relictis auſtralibus locis ad boreales tractus concedit, æſtatemque nobis efficit. Eamque ob rem, Nilum ajunt non eodem tempore quo ceteri ſolent fluvii, extra alveum inundare, ſed media æſtate aquis exuberantibus Ægyptum perfundere, ſole tunc ad borealem circulum accedente, ac ceteris quidem fluviis radiis ardentioribus incubante, ab ipſo autem Nilo magnis ſane ſpatiis abſcedente, Si vero & alias Niliaci incrementi cauſas quidam eſſe contendunt, ego tamen hoc tempore materiam hanc convenire mihi non arbitror: quippe qui alios cohorter, ne cauſſas divinæ gubernationis curioſius indagent, ſed admirentur potius ea quæ facta ſunt, ipſumque opificem hymnis laudando concelebrent.

1. Sic & Clitophoo apud Achill. Tatium l. 4. de Leucip. & Clitop. Nili pota aqua γλυκὺ, ait, ἢ πινόμενον ἦν καὶ ψυχρὸν ἐν μέτρῳ τῆς ἡδονῆς. ubi ultimæ quatuor voculæ deſunt in vulgatis, nos ſupplevimus ex MS. I. A. Thuani. Eodem loci, ſi libet, & alia non injucunda certe de jucundo iſto aquæ iſtius potu, modoque potandi mirabili videas. 2. Ut Anaxagoras & tragici. refutat eandem opinionem noſter Herodotus lib. II. cap. 22.

a γρ' διαφυαίνει. b σμικρυνομένους. c additum ex MSS.

ΕΚ ΤΩΝ

ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ
ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΩΝ
ΕΚΛΟΓΑΙ.

EX

CTESIÆ CNIDII
PERSICIS ET INDICIS
EXCERPTA A PHOTIO.

Cum interpretatione H. STEPHANI; & Indicorum quidem duplici, quarum altera L. RHODOMANI.

IN HÆC

Notæ, variæ lectiones, & diverſæ interpretationes H. STEPHANI, D. HOESCHELII, A. SCHOTTI.

AD HÆC

Alia ejuſdem CTESIÆ ex iiſdem & aliis ipſius libris Fragmenta aucta jam & locupletata.

HENR. STEPHANI
DE
CTESIA HISTORICO
ANTIQUISSIMO DISQUISITIO.

QUI melius, qui certius de rebus Perſicis ſcribere potuerit quam Cteſias, arbitror fuiſſe neminem. Quod quo magis mihi perſuadeo ſemperque perſuaſi : eo certe magis (ut homo Perſicæ hiſtoriæ ſtudioſiſſimus) aliquam ejus ſcriptorum partem in quopiam bibliothecæ angulo reperire poſſe deſidero ac ſemper deſideravi. Nam iſtæ ex ejus ſcriptis ἐκλογαὶ tantum abeſt ut deſiderio meo ſatisfaciant, ut illud, non aliter quam ex longo contractam ſitim pauculæ aquæ guttæ, multo vehementius accendant. Ut autem Cteſiæ tantum tribuam cum alia multa faciunt, tum vero quod illum à Xenophonte laudatiſſimo authore laudari videam. Eum enim cujus unius ex omnibus ab illo citetur teſtimonium, ut locupletiſſimum, laudari certe, & magnificentiſſime quidem, interpretor. Unde fit etiam, ut Plutarcho, modeſtiſſimo alioqui & prudentiſſimo ſcriptori, ſuccenſeam : qui ita hujus hiſtorici mores exagitat, ut omnibus modis ſuſpectam nobis ejus reddere velle videatur fidem. Sed quum duo in hiſtorico requirantur, & poſſe & velle de rebus vere ſcribere : primum, an id præſtare potuerit, videamus : deinde de eo, an voluiſſe veriſimile ſit, diſputabimus. At illud vel ipſe Plutarchus nobis teſtabitur : & teſtatus erat ante eum laudatiſſimus, uti dixi, ſcriptor Xenophon. Reſpondeant igitur pro me ambo : Xenophon quidem in libro Κύρου ἀναβάσεως primo, his verbis, ubi narrat vulneratum à Cyro Artaxerxem regem, ejus fratrem, καὶ παίει κατὰ τὸ ϛέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός. καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. & pauciſſimis interjectis verbis, ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν. Plutarchus autem initio Ἀρτοξέρξου (ita enim illic nominatur, conſentientibus etiam veteribus exemplaribus) hæc ſcribens, ἀλλὰ τὸν Κτησίαν οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοὔνομα τοῦ βασιλέως παρ' ᾧ διέτριβε, θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας. Et pagina illius libri ſecunda, Κτησίας δὲ, ὃν οὔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι, παρόντα ταῖς πράξεσιν, οὔτε ἑκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου μεταστῆσαι τὸ ἔργον ὡς ἐπράχθη διηγούμενος. Ex his igitur quum res omnes compertas exploratasque Cteſiam habere potuiſſe, (præſertim quum medicorum apud reges multo major tunc temporis quam nunc authoritas eſſet) & ut de compertis atque exploratis vere ſcribere potuiſſe intelligamus : nunc an eum (ut φιλαλήθη, id eſt, veritatis amatorem) id etiam voluiſſe probabile ſit, conſideremus. Nimirum & de hoc ἁπλοῦς ὁ λόγος. Nam ſi mentiri volebat Cteſias, nempe aſſentationis ſtudium in cauſſa fuiſſe dicamus neceſſe eſt. Si aſſentator erat, certe mentiendo, ejus auribus à quo plurimum commodi expectabat, aliquid dare, ejuſque ambitioni ſubſervire ſibi propoſitum habebat. A quo autem plura quam à rege ſuo aut à regis matre ſperare eum par erat? Supereſt igitur ut Cteſiam, dum Artaxerxi & Paryſatidi ſtatuit adulari, falſam illis laudem in hiſtoria ſua plerunque affinxiſſe exiſtimemus. Atqui tantum abeſt ut iis, ac Paryſatidi præſertim, falſam laudem affinxerit, ut veram potius detraxiſſe, ex iis paſſim quæ de ea commemorat, omnibus videri poſſit. Et de his quidem ita loquor, quaſi ante illorum obitum hiſtoriam ſuam edidiſſe Cteſiam conſtet. Nam ſi poſt eorum obitum in lucem ab eo prolatam fuiſſe credamus, quomodo eum hujus culpæ, imo vel hujus ſuſpicionis dicere affinem fuiſſe audebimus? Quod autem ad res Indicas attinet, profecto mendacii illum multis in locis nemo non facile ſuſpectum habuerit : ſed quotuſquiſque eſt qui convincere queat & coarguere? Neſcio (reſpondebit quiſpiam) quis eo tempore potuerit : at nunc poſſunt mercatores noſtri qui illuc & ipſi navigant. Ain' tu? at unde illis, ut, quum ſint ἀναλφάβητοι, ideoque judicio eo quod litteris & doctrina quæritur, omnino careant : obſervare & obſervata aliis poſtea commemorare eadem quæ viri docti, poſſint? Ne longe abeamus, unde homini omnium litterarum rudi, ut ligni παρήβου dicti naturam ita animadvertiſſe, & animadverſam ita queat deſcribere ut

hoc

Digitized by Google

hoc in libello à Cteſia deſcriptam habemus? ut omittam illud quod pro artis ſuæ (quum medicus eſſet) ſolertia, ut obſervavit, ita & obſervaſſe debuit: nimirum illud lignum δίδοσθαι τοῖς κοιλιακοῖς βοήθημα. vel tale quid quale alio quodam loco narratur? nempe aut miram cujuſdam radicis ad corrigendum nimium lactis uſum virtutem: aut, quod de aſinorum ſylveſtrium cornu refert? qui è poculis ex eorum cornu confectis biberint, neque ſpaſmo eos, neque comitiali morbo corripi: ſed neque, dummodo aut vinum aut aquam aut poculentum aliquid aliud ex hujuſmodi poculis bibant, illos hauſto aut ante aut poſt minime interire veneno? Nequaquam profecto ab imperitis iſtis mercatoribus expectanda hæc narratio fuerit. quid igitur illi narrabunt? nimirum ſe vidiſſe ſylveſtres aſinos cornu in fronte geſtantes, quod cujus coloris eſſet diſcernere non potuerint, ſed nec ſatis ejus magnitudinem conſideraverint. Hanc autem vim huic cornu eſſe inſitam, tam ſunt neſcii, quam ii qui nunquam ne Indorum quidem nomen audiverunt. Hæc autem à me idcirco hic dicuntur, lector, ut quoties in quoſdam homines incides, qui plus fidei de illis rebus, mercatoribus etiam litterarum imperitis, quam vel doctiſſimis antiquis ſcriptoribus adhibendum eſſe credunt, in promptu tibi quod illis nugatoribus reſpondeas, eſſe poſſit. Quod ſi quis me roget, an nec Cteſiæ, nec aliis vetuſtis authoribus rerum hujuſmodi hiſtoriam deſcribentibus derogandam arbitrer eſſe fidem, ille à me hoc reſponſum feret: me domi & in patria mea tot tantaque rerum videre paſſim miracula, ut quum illos qui de peregrinarum regionum miraculis ſcripſerunt lego: tum demum velim, Scepticam uſurpans ἐποχὴν, dicere οὐ μᾶλλον, id eſt οὐ μᾶλλον πιστέον, ἢ οὐ πιστέον. ſi tantum illa excipias quæ ita à ratione abhorrent, ut ne ipſe quidem ſenſus communis ea quenquam patiatur admittere. Quid ſi vero, quo magis tales ſunt res aliquæ, eo etiam magis inter miracula, ſed non inter incredibilia tamen reſerendæ ſint? Nam vel iſtud quale ſit conſidera. Fuerunt nonnulli priſco ſæculo homines, qui quod de quadam Indica ave narrabatur, eam videlicet in India, Indicum, illinc in Græciam tranſportatam, Græcum ſermonem diſcere, & hominum more articulatas diſtinctaſque voces tandem proferre: hoc ut plane abſurdum & ineptum commentum, exſibilandum explodendumque eſſe dixerint. Quinam? nempe non alii quam quibus hujuſmodi avem ex Indicis oris advectam videre nunquam contigiſſet. Nam Ovidius & Statius, fortaſſe & ipſi, hominem id commemorantem, ut aperte mendacem, aliquando riſu exceperant: at poſtquam ipſam illis datum fuit avem cernere & audire, quam ea de re famæ & aliorum ſermoni adhibere fidem noluerant, eam ſuis ipſorum oculis adhibere coacti fuerunt. Et, ut illos taceamus, hodieque vulgaris eſt adeo illa avis, ut extare aliquem qui dicat incredibile eſſe quod de illa narratur, id demum nobis plane ſit incredibile. Quem enim, pſittacum (quem βίττακον Cteſias hic appellat) præter illum Veronenſem Claudiani ſenem, aut aliquem illi ſimilem, nunquam vidiſſe putabimus? Finge tamen reperiri ſenem aliquem (& reperiuntur forſitan aliquot ex illis etiam qui in urbibus degunt) qui nunquam eam volucrem viderit, aut, ſi viderit, loquentem certe nunquam audierit: an eum qui hanc illi avi inditam eſſe naturam affirmabit, fidem apud hujuſmodi hominem impetraturum reris? Hoc certe ſi credis, longe falleris. His igitur tandem hunc ſermonem claudamus verbis. Quemadmodum ſi pſittacus nunquam ex India advectus ad nos fuiſſet, avem apud Indos eſſe humanas voces ſonantem nemo crederet: nunc vero, quoniam vulgaris eſt illa, vix quiſquam hoc miraculi loco habet: itidem etiam multa de aliis Indicis animalibus referri, & de plantis atque arboribus, nominatim etiam de quibuſdam radicibus, item de aquis, de metallis, de aliis denique multis illi regioni peculiaribus rebus commemorari, quæ multorum fidem ſuperant: at ſi tam facilis illarum rerum, quam pſittaci, aſportatio eſſet, tam facile firma ab omnibus perſuaſione reciperentur, quam ea quæ de pſittaco ſcripta ſunt, recipiuntur. Ergo quod Plutarchus Cteſiæ Perſicis tribuit μυθώδης (apud eum corrupte legitur θυμώδης) ego id in eum, ne in Indicis quidem, nedum in Perſicis, cadere exiſtimo. At erat φιλολάκων. Fuerit vero φιλαθηναῖος, fuerit φιλοθηβαῖος. quid tum? Hoc certe ut aliquo in loco Lacedæmoniorum auribus aut Athenienſium aut Thebanorum potius quam veritati ſerviret, facere potuiſſe dixerim: at ex una hiſtoriæ particula totam illam mendacii arguere, hoc ego iniquiſſimi judicis eſſe cenſuerim. Sed Plutarchum, aliquo præjudicio fortaſſe præoccupatum, quicquid libuerit, impune ſcribere ſinamus, & de Cteſiæ Perſicis, penes ipſos Perſas: de Indicis, penes Indos eſto fides. Hic certe libellus, qualis qualis eſt, ſi aliud quo commendaretur, non haberet, vel hoc unum abunde ad ejus commendationem valere poſſet, quod aliquot cum ab aliis, tum vero à Plinio citati in eo

reperiantur loci. Sunt vero & maxime memorabiles in eo & minime tamen vulgares hiſtoriæ. quarum unam, lector, Latino ſermone interpretatum, proferam: διήγημα certe hujuſmodi quod rhetori cuipiam χρείας pulcherrimæ argumentum, poëtæ, jocoſo quidem facetorum epigrammatum: ſevero autem, graviſſimæ tragœdiæ ampliſſi-
„mam ſuppeditare poſſit materiam. Mortuo, inquit, Megabyzo, uxor ejus Amytis,
„libidinoſa matre filia libidinoſior, ſumme virorum erat appetens, & ſuam undique ex-
„plebat libidinem. Forte accidit ut ægrotaret, non gravi morbo illa quidem: ſed qui
„tamen medici deſideraret opem. Eam igitur inviſens Apollonides medicus Cous, quum
„jampridem ejus eſſet amore correptus, convalituram illam (utpote quæ hyſterica eſ-
„ſet) ſi cum viro congrederetur, affirmavit. Hac arte fit voti compos Apollonides, &
„amata potitur Amytide. Verum tabeſcentem eam paulatim quum cerneret, à congreſ-
„ſu abſtinere cœpit. Illa autem tandem quum matri ſuæ rem totam aperuiſſet, eam, ne
„hanc quam ab Apollonide acceperat, inultam impunitamque dimitteret injuriam, ro-
„gavit. Mater, quæ audiverat, ad Artaxerxen defert: narratque ut congreſſu ejus u-
„ſus eſſet, nec, niſi ea indignis prius abuſus modis, illo abſtinuiſſet. Rex matri de his
„agendi ut vellet, poteſtatem permittit. Illa igitur comprehenſum & in vincula con-
„jectum Apollonidem duos menſes in tormentis & cruciatibus habuit, tandem vero vi-
„vum etiam defodit. Hic jam mihi lector (quod in legendis hiſtoricorum ſcriptis longe & jucundiſſimum & utiliſſimum eſt) hiſtoriam cum hiſtoria confer, Perſicam nimirum cum Romana. Amytin cum Meſſalina, regis Perſarum filiam cum imperatoris Romani conjuge mihi compara: & muliebre utrobique, quaſi in ſpeculo quodam, contemplare ingenium.

——— *Claudius audi*
Quæ tulerit. dormire virum quum ſenſerat uxor,
Auſa Palatino &c.

ſatis enim tibi notos eſſe puto verſus. Aptiſſime autem, meo quidem judicio, hoc par mulierum copulaverimus: ut quas perſonas & longa temporum intercapedo & longum locorum intervallum & linguæ magna diſcrepantia diſſociaverunt, generis nobilitas (licet in altera major) & morum fœditas ac turpitudo minime nobili vinculo nobis conſocient atque conjungant. Et de Meſſalinæ quidem ut audias libidine, tibi longe abeundum non fuerit. Amytin autem præterquam Cteſiæ, etiam Dinonis graviſſimi authoris hoc infamatam reperi elogio, Ἄμυτις, καλλίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν καὶ ἀκολαστοτάτη. id eſt, *Amytis omnium Aſiæ feminarum ut pulcherrima, ita libidinoſiſſima.* Hiſtoriam cum hiſtoria contuliſti, lector: nunc autem poëtæ quomodo cum hiſtoricis conferri debeant, & ut cum illorum ſententiis horum pulchre teſtimonia conſonent, conſidera. Nimirum quod à poëta Latinorum omnium ingenioſiſſimo pronunciatum eſt, Litem magnam pudicitiæ cum forma eſſe, non minus vere quam eleganter eſſe dictum, jam antea tibi, ut opinor, perſuaſeras: ſed ita verum tamen hoc eſſe, ut non in omnes hanc cadere ſuſpicionem exiſtimare deberemus. At nunc hæ te docent hiſtoriæ, non obſcuras tantum, non privatas tantum affines huic culpæ eſſe perſonas, verum etiam imperatrices, eorum etiam qui reges regum vocabantur (& merito quidem vocabantur) filias. Sed cur ego tam memorabilem undique hanc tibi reddere conor narrationem? nimirum quod illa vel certiſſimum Cteſiæ φιλαληθείας datura ſit teſtimonium. Quem enim miſſum me facere velle ſimulaveram, nunc quaſi ex inſidiis repetere libet ſermonem. Ecquis unicuique erga ſuam artem & erga ejuſdem artis ſocietate junctos (quod ejuſdem velut ſacri ſint cultores) naturaliter quoſdam amoris excitari neſcit igniculos? Niſi igitur Cteſiæ amica quidem ars ſua, amicus vero Apollonides, ſed amica magis hiſtoriæ veritas fuiſſet, hæccine cum tanto utriuſque narraſſet dedecore? At ego (dicet fortaſſe Plutarchus) iſtud factum longe aliter interpretor. Nam ut κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, ſic etiam ἰατρὸς ἰατρῷ. hinc illa diffamatio. Itane tandem hæc ejus diffamandi ſtudio commemoret, quem aliquot in locis non multo ante ſponte laudaverit? Quo te jam vertes Plutarche? Video video quo evadere velis. Paſſim ab Herodoto diſſentit. Patrem fabularum mihi narras. tandem te tuo confodiſti gladio. Nimirum verax Cteſias mendaci Herodoto repugnat. Quid tu autem ad hæc, lector? nonne jam tibi teneri Plutarchus videtur? Hoc ſi tibi perſuaſi, Cteſiæ τὸ φιλάληθες admirare mecum potius, quam cum Plutarcho τὸ φιλοψευδὲς reprehende. Aut, ſi tibi paria in utramque partem rationum videntur eſſe momenta, ſaltem te neutrum ſerva, & uti dixi, de Cteſiæ Perſicis, penes Perſas, de Indicis, penes Indos fides eſto. Vale.

DE

DE ΔΙΤΤΟΓΡΑΦΙΑ QUORUNDAM NOMINUM, IN CTESIA PRÆSERTIM:

ET DE EXCERPTIS IPSIS AC VOCE ἘΚΛΟΓΩΝ.

Ex ejuſdem H. STEPHANI *Caſtigationibus ad Appiani Iberica & Annibalica, Cteſiæque Agatarchidis, & Memnonis excerpta, in fine.*

Duo ſunt præterea, lector, de quibus te admonitum volo: unum, quod ad nomina multa, in Cteſiæ præſertim exemplaribus, διττογραφούμενα· alterum autem, quod ad vocem ἐκλογαὶ attinet. Exemplum hujus διττογραφίας ponam ex multis unum, Πετίσας cap. 38. in uno codice cum ι ſcriptum, quum in altero ſcribatur cum η. Certe hujus nominis & aliorum hujuſmodi quærere ſcripturam, neſcio cujus laboris, imo vero neſcio cujus curioſitatis eſſet. Nam ſi tandem reperiretur (quod tamen nullo fieri modo poſſe credo) quid tale repertum commodi nobis afferre poſſet, non video. Unum tamen optabile foret, ut quo modo apud unum hiſtoricum nomen aliquod proprium ſcribitur, eodem apud alios quoque ſcriptum eſſet: ne erroris (ut ſæpe accidere videmus) diverſa ſcriptura nobis occaſionem præberet: dum quod de una eademque perſona dicitur, de diverſis dici exiſtimamus. Sed illud quî fieri poſſit? Si tamen & hic conjectura locum habere debet, credo, quo longiora ſunt, eo magis Perſicæ linguæ characterem ſervare nomina. ſcimus enim Perſas, in ſuis denominandis, nequaquam id quod quidam dixit, curaſſe, πάντα δοῦλον εἶναι τῷ δεσπότῃ μονοσύλλαβον, imo potius καὶ δοῦλον καὶ δεσπότην εἶναι πολυσύλλαβον καὶ μακροσύλλαβον. Quam rem videmus ut facete Plautus etiam notet. Hæc igitur ratio videtur idonea ad probandum magis veram eſſe ſcripturam (duplex enim in hoc nomine reperitur) Σφενδαδάτης quam Σφενδάτης, utpote longiorem: eandemque in id genus aliis eſſe debere rationem. Itidem in nonnullis nominibus, in quibus diverſa ſcriptura, nimirum & per ζ & per ξ, quæ eſt per ξ meis auribus neſcio quid Perſicum magis ſonat, ideoque magis mihi probatur. Ut Ἰξαβάτης quam Ἰζαβάτης, ſic Ἀρτιβαρξάνης quam Ἀρτιβαρζάνης. nam etiam Ἀρξάνης non Ἀρζάνης dicitur. In nonnullis melioris exemplaris fidem ubique ſecutus ſum. ut Σκυθάρκης ubique non Σκυθάρχης. Item Ἄμυτις non Ἄμυντις. quam Ἄνυτιν à Dinone appellatam reperio, ſi quidem non mendoſum eſt exemplar. De duplici autem ſcriptura Ἀρτοξέρξης & Ἀρταξέρξης non habeo quod dicam. Quin & ἐθνικῶν in dubium vocari ſcriptura poſſit. Nam quos Δέρβικας conſenſu utriuſque exemplaris appellatos hic habes, Stephanus ait ipſum Cteſiam appellaſſe Δερβίους, ἢ Τερβισσοῖς. Sed & male illic Δελβίκκας legitur pro Δερβίκας per ρ & unum κ, prius. Alicubi certe exemplari alteri fidem audacter derogavi. ut in iis locis qui ſunt cap. 17. & 21. habebat enim Καρχηδονίων & Καρχηδονίοις pro Χαλκηδονίων & Χαλκηδονίοις. (cujuſmodi mendum in hoc ipſo nomine in aliorum authorum antigraphis, ut Strabonis, mihi occurrit) quod exemplar etiam male & gravi cum errore permutatas nonnunquam habebat nominum quorundam ſedes. ut cap. 29. [ibi, καὶ παραγίνεται Δαρειαῖος ἀγόμενος ὑπὸ Ἀρταπάνου εἰς τὴν οἰκίαν Ἀρτοξέρξου] in eo ſcriptum eſt Ἀρτοξέρξης ubi habes Δαρειαῖος, & Δαρειαίου ubi habes Ἀρτοξέρξου. Nec in propriis nominibus tantum, ſed ubique à partibus melioris (ut mihi quidem videbatur) exemplaris ſtare volui: in incertis, alterutrum ſine delectu, ſequutus ſum: ſed ita ut alterius quoque lectionem tibi adnotatam in fine libri dederim, non in Cteſia ſolum, ſed & in Agatharchide, & Memnone. Nam quod ad Appianum attinet, ejus unicum exemplar nanciſci potui. Sed hoc addere oblitus eram, non eſſe quod in nonnullis & propriis & appellativis nominibus, Ionici idiomatis terminationes in his ex Cteſiæ libris ἐκλογαῖς reperire mireris, quum Ionica dialecto illos conſcripſiſſe dicatur. quanquam, ut harum ἐκλογῶν teſtatur author, ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς μᾶλλον ἰωνίζει ἢ ἐν τοῖς Περσικοῖς.

Alterum autem quod te ſcire tua intereſſe exiſtimo, hoc eſt. Ex Cteſiæ ſcriptis hæc ita fuerunt excerpta, ut is qui excerpſit, aliquando verba ipſius ſola poſuerit: interdum autem, & ſane plurimum, ſua illis admixta nobis dederit, ſimul etiam in pauca & velut in arctum ea quæ ille latius ac fuſius expoſuerat, contrahens. Utro igitur potius an ἐκλογῶν an ἐπιτομῆς appellanda ſint ea nomine, videamus. Ἐπιτομῆς appellationem dare ſolitos Græcos exiſtimo iis quæ ex ſcriptore aliquo ita deſcribuntur, ut primum ordo idem qui apud eum eſt, ſervetur: deinde vero ipſa etiam verba (quantum fieri poteſt) ſed ex multis pauca, aut ex paucis pauciſſima, retineantur. Eos autem locos qui ex aliquo authoris libro hinc inde, prout viſum eſt, ſed αὐτολεξεὶ deſcribuntur, ἐκλογὰς ab iis vocitari ſolitos fuiſſe arbitror. Nec vero Athenæum cum alibi, tum vero ubi ἐκλογὰς δραμάτων ποιησάμενος dicit, aliud hoc nomine ſignificare voluiſſe crediderim. Quo fit etiam ut iis quæ noviſſime in Germania èditæ fuerunt poſteriorum Polybii librorum particulis, nequaquam ἐπιτομῆς ſed ἐκλογῶν imponendum fuiſſe nomen putem, & ita putem, ut affirmare audeam. Nam quin illic habeantur illa ipſa Polybii verba, mihi, qui locos aliquot ex iis à quodam Græco authore (ab Athenæo, ſi bene memini) quales illic ſunt, ex Polybio citatos repererim: minime dubium amplius eſſe poſſit. Sed quod ad hæc ex Cteſiæ libris excerpta attinet, quum, uti dixi, nonnunquam ipſa authoris verba & eum ipſum velut loquentem à nobis audiri faciat (ut Indic. cap. 25. τὸν δὲ ἀστράγαλον κάλλιστον ὧν ἐγὼ ἑώρακα, οἷόν περ βοὸς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος) interdum vero, & multo frequentius id quidem, non μιμητικῶς, ut ita dicam, id eſt, non ipſum ſcriptorem loquentem inducendo, & verba quaſi ex ejus ore excipienda nobis relinquendo, ſed διηγηματικῶς, id eſt, ipſe nobis quid apud Cteſiam legerit, narrans (ut Indic. cap. 4. quum dicit, ἐξ οὗ [σιδήρου] καὶ δύο ξίφη Κτησίας φησὶν ἐσχηκέναι, ἓν παρὰ βασιλέως, καὶ ἓν παρὰ τῆς τοῦ βασιλέως μητρὸς Παρυσάτιδος. Φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι &c. Indic. item cap. 28, καί φησιν ἰδεῖν αὐτὸ [τὸ δένδρον] ὁ Κτησίας, καὶ ὀσφρανθῆναι ὀσμῆς, οἵας οὔτε εἰπεῖν ἦν, οὔτε εἰκάσαι.) Quum, inquam, hæc ita ſint, nomen ἐκλογὰς admittere nos hic ita oportet, ut quum quid proprie hac in re ſignificet, non ignoremus, ad receptum tamen apud authores uſum ſignificationem ejus hîc non eſſe reſtringendam, ſed paulo latius extendendam ſciamus. Quod autem de ἐκλογαῖς ἐκ τῶν Κτησίου dixi, idem & de ἐκλογαῖς ἐκ τῶν Ἀγαθαρχίδου dictum tibi eſſe puta: At in Memnone paulo alia ratio eſt. quia is qui ex ejus ſcriptis hæc ἐξελέξατο, hic quoque, fateor, modo μιμητικῶς, modo διηγηματικῶς ejus nobis orationem proponit, ſed ita ut hic non ita ut in epitome, multa verba in pauca contrahat: ſed potius ejus narrationes, ut opinor, integras nobis, ſi non ubique, plurimis certe in locis proferat. Hoc autem ut credam, eo adducor, quod minutiſſima quæque plerumque in his narrationibus perſequi eum videam, & certum quendam ſermonis characterem uno eodemque quaſi tenore continuatum eſſe animadvertam.

ELOGIUM
CTESIÆ CNIDII.

Ex BARNABA BRISSONIO, *lib.* I. *de regio Perſarum principatu.*

IN Perſicarum Archiatrorum ordine, & numero, non infimum locum Cteſias Cnidius tenet, quem Perſicarum rerum bonum auctorem, in primis, indictum tacitus præterire non poſſum. à me ergo is hoc μνημόσυνον *feret, quod ei lubens, merito do dicoque. Hunc Artaxerxis Mnemonis archiatrum fuiſſe, prælioque quod inter ipſum & Cyrum fratrem commiſſum eſt, interfuiſſe, atque adeo curaſſe vulnus regi à fratre inſlictum, conſtat ex Xenophonte, lib.* I. Ἀναβάσ. *& Plutarcho in Artaxerxe. Xenophontis verba quæ & Plutarchus ſtrictim attigit, ſunt,* παίει *(videlicet Cyrus minor Artaxerxem fratrem)* κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός· καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. *Et mox,* ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν. *A quibus Diod. Siculus diſſentiens, in Cyri minoris partibus, Cteſiam fuiſſe, eoque prælio captum, in Artaxerxis poteſtatem veniſſe, & propter artis præſtantiam à rege ad curam corporis adſumptum, lib.* II. *ita ſcribit,* Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος, *&c.* [quæ ſtatim habes inter elogia è veteribus prompta] *Strabo de Cnido loquens, lib.* XIV. ἐντεῦθεν δὲ καὶ Κτησίας, ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην, συγγράψας δὲ τὰ Συριακὰ,

καὶ τὰ Περσικά. *Extat & apud Suidam, de Cteſia, elogium hujuſmodi,* Κτησίας, Κτησιάρχου, &c. [& hæc ſtatim habes] *Præterea* περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων, *libros ſcripſiſſe eum, Athenæus lib.* X. *docet: quorum tertium, lib.* II. *laudat. Apud Stobæum quoque, ſerm.* XCVIII *ejuſdem de Montibus liber* X. *citatur. Atque Cteſiam hunc potiſſimum ducem & auctorem in Aſſyriorum hiſtoria conſcribenda, ſeſe ſecutum eſſe, Diodorus Siculus profitetur. Meminit & hujus Cnidii Cteſiæ Plin. lib.* II. *cap.* CVI. *Unus in hujus Cteſiæ hiſtoria, fidem deſiderat Plutarchus, qui in Artoxerxe famæ ejus non parcit his verbis,* κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλότιμος ὤν, καὶ οὐχ ἧττον φιλολάκων καὶ φιλοκλέαρχος, ἀεί τινας, ἐν τῇ διηγήσει, χώρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γινόμενος, πολλὰ καὶ καλὰ μιμνήσεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαίμονος. *Nec vero æquum ei fuiſſe Plutarchum, hæc initio vitæ Artaxerxis ab eo poſita declarant,* ἀλλά τοι Κτησίαν, & *cetera.*

VETERUM QUORUNDAM

TESTIMONIA

De CTESIA, *ejuſque ſcriptis, & dicendi genere.*

Diodorus Siculus
bibliothecæ hiſtor. libro II.
L. Rhodomano interpr.

AT Cteſias Cnidius, Herodoto recentior, ſub expeditionem Cyri adverſus Artaxerxem fratrem vixit. Captus enim tunc, & ob artis medicæ ſcientiam à rege in gratiam receptus, XVII annos cum honore apud illum exegit. Hic è regiis membranis (in quibus res antiquas Perſæ, juſſu legis cujuſdam, ordine deſcriptas habebant) ſtudioſe indagavit ſingula, inque hiſtoricum ordinem redacta ad Græcos tranſtulit.

Διόδωρος ὁ Σικελιώτης
βιβλιοθήκης ἱστορικῆς ἐν τῷ δευτέρῳ.

ΚΤΗΣΙΑΣ δὲ ὁ Κνίδιος τοῖς καθ' Ἡρόδοτον μὲν χρόνοις ὑπῆρξε κατὰ τὴν Κύρου στρατείαν ἐπὶ Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφόν· γενόμενος δὲ αἰχμάλωτος, καὶ διὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἀναληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἑπτακαίδεκα ἔτη διετέλεσε τιμώμενος ὑπ' αὐτοῦ. οὗτος οὖν φησὶν ἐκ τῶν βασιλικῶν [1] διφθερῶν (ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατά τινα νόμον εἶχον συντεταγμένας) πολυπραγμονῆσαι τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ συνταξάμενον τὴν ἱστορίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξενεγκεῖν.

Strabo
rerum geographicarum lib. XIV.
G. Xylandro interpr.

Cnidii viri memoria digni fuerunt &c. Cnidius fuit etiam Cteſias Artaxerxis medicorum princeps, qui Syriaca ſcripſit & Perſica.

Στράβων
γεωγραφικῶν βιβλ. ιδ'.

Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι Κνίδιοι &c. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ Κτησίας ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην, συγγράψας δὲ [2] τὰ Ἀσσυριακὰ καὶ τὰ Περσικά.

Suidas.
H. Wolfio interpr.

Cteſias, Cteſiarchi ſive Cteſiochi filius, Cnidius, in Perſia medicus fuit Artaxerxis, cognomento Mnemonis. Scripſit Perſica libris XXIII.

Σουίδας.

Κτησίας, Κτησιάρχου, ἢ Κτησιόχου, Κνίδιος ἰατρός· ὃς ἰάτρευσεν ἐν Πέρσαις Ἀρταξέρξην τὸν Μνήμονα κληθέντα, καὶ συνέγραψε Περσικὰ ἐν βιβλίοις κ' καὶ τρισί.

1. *Membranis uſos Perſas, papyri vero & chartarum uſum ignoraſſe & hinc colligit Briſſonius l.* 2. *de reg. Perſ.*
2. *Ita legendum ut Aldi codex habet, vel* Ἀσσυριακὰ *ut eſt in vet. lib. nec recte itaque Xylandrum* Συριακὰ *maluiſſe: ut vel ex initio Excerptorum è libris Cteſiæ pateat, monet Iſ. Caſaubonus ad Strabonis locum tum ad oram quam in Comm. & Briſſonius itaque non recte eandem lectionem* [Συριακὰ] *ſequutus videtur l.* 3. *de reg. Perſ. princ. quæ ante attulimus.*

Ἰωάννης ὁ Τζέτζης
βιβλ. ἱστορ. τῷ Ἄλφα, χιλ. α΄.
στίχ. πβ΄.

Ὁ δὲ Κτησίας ἰατρὸς, υἱὸς τοῦ Κτησιόχου,
[1] Ἐξωρμημένος πόλεως ἐκ Κνίδου τῆς Κυπρίας,
Ὃς Ἀρταξέρξῃ κρατηθεὶς, ὡς συμμαχῶν τῷ Κύρῳ,
Ἐν Πέρσαις διετέλεσε χρόνους ἑπτὰ καὶ δέκα,
Βίβλοις τρισὶ καὶ εἴκοσι τὰ Περσικὰ συγγράψας.

Joannes Tzetzes
lib. hiſtor. Alpha dicto, chil. 1, verſ. 82.
P. Laciſio interpr.

Cteſias autem medicus, filius Cteſiochi,
Profectus ex urbe Cnido Cypria,
Qui cum Artaxerxa victus, velut ſocius Cyro,
In Perſis commoratus eſt annis ſeptem & decem,
Libris tribus & viginti Perſicas res deſcribens.

Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεὺς.
ἐν τῷ περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.

Ἡ δέ τοι Θουκυδίδου λέξις, καὶ ἡ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου, καλῶς μὲν σύγκειται νὴ Δία, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλαι, οὐ μὴν ἡδέως γε πάνυ· ἡ δέ γε τοῦ Κνιδίου συγγραφέως Κτησίου, καὶ ἡ τοῦ Σωκρατικοῦ Ξενοφῶντος, ἡδέως μὲν ὡς ἔνι μάλιστα, οὐ μὴν καλῶς γε ἐφ' ὅσον ἔδει. λέγω δὲ κοινότερον, ἀλλ' οὐχὶ καθάπαξ· ἐπεὶ καὶ παρ' ἐκείνοις ἥρμοσταί τινα ἡδέως, καὶ παρὰ τούτοις καλῶς.

Dionyſius Halicarnaſſeus
de ſtructura vel collocatione apta verborum.

Dictio vero Thucydidis, Rhamnuſiique Antiphontis, quod ad compoſitionem attinet, proba mehercle, ſi ullæ aliæ: non uſque quaque tamen ſuavis. At Cnidii illius hiſtorici Cteſiæ & Xenophontis ſuavis eſt quammaxime, non tamen quantum oportebat proba. Dico autem hoc in commune, non quod prorſus ita habeat. nam & apud illos quædam diſpoſita ſunt ſuaviter, & contra apud hos nonnulla probe dicuntur.

Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς,
περὶ ἑρμηνείας, κεφ. περὶ ἐναργείας.

Ὅπερ δὲ τῷ Κτησίᾳ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἀδολεσχοτέρῳ διὰ τὰς διλογίας, πολλαχῇ μὲν ἴσως ἐγκαλοῦσιν ὀρθῶς· πολλαχῇ δὲ οὐκ αἰσθάνονται τῆς ἐναργείας τοῦ ἀνδρός. τίθεται γὰρ ταυτὸ, διὰ τὸ πολλάκις ποιεῖν ἔμφασιν πλείονα. &c. καὶ ὅλως δὲ ὁ ποιητὴς οὗτος, ποιητὴν γὰρ αὐτὸν καλοίη τις εἰκότως, ἐναργείας δημιουργός ἐστιν ἐν τῇ γραφῇ συμπάσῃ.

Demetrius Phalereus
de elocutione, cap. de perſpicuitate orationis.

Quod vero Cteſiæ objiciunt, loquaciorem ſcilicet eſſe ob verborum repetitiones, id quidem forte recte faciunt ſæpius: ſæpius tamen haud animadvertunt viri in dicendo perſpicuitatem. reponit enim idem, ut inde ſignificatio efficiatur expreſſior. &c. in ſumma, poëta iſte, ita enim quis non inepte adpellaverit, perſpicuitatis in tota ſcriptione eſt artifex.

Exempla hujus ἐναργείας *quæ Demetrius adfert, infra ſubjiciemus cum Cteſianis fragmentis, ubi & alia inſperguntur quibus partim laudatur Cteſias, partim notatur & quidem ſæpius.*

1. *Verte potius*, Prof. ex urbe Cnido Cypria qui ab Artaxerxe captus ut Cyri in pugna ſocius, In Perſia &c. *manifeſtum id è prioribus Diodori, è quibus ſine dubio iſta cantillavit Tzetzes. quamvis quod ad rem ipſam attinet, inter Diodorum & alios videatur diſſenſus, ſicut & Briſſonius dicto loco adnotavit.*

AD LECTOREM.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ γραφαὶ *in Græci contextu Cteſiæ oræ ſunt ex editione Photii, quam cl. vir* DAVID HOESCHELIUS *ante aliquot annos, publicavit, quibus nimirum illa eximia editio à Stephaniana, quam noſtra hæc ſequimur, variat: quod ſemper indicatum additis litteris* D.H. *Cetera quibus hæ littera non ſunt addita, ſunt & iſta tamen ex ejuſdem doctiſſimi & amiciſſimi viri editione eadem, ab ipſo ibi in oram paginarum collocata, uti hic pariter repræſentamus. Quæ vero auctiora in ipſius quibuſdam MSS. fuere, ut præſertim in Indicis contigit, ea contextui noſtro fere inſeruimus, uncinulis tamen ejuſmodi [ ] incluſa: id quod & in interpretatione feci-*

mus, quam tum à clariſſ. A. Schottò viro pariter amico & benevolo ſimus mutuati, quem diverſam interpretationem in hiſce Cteſia Perſicis & Indicis adhibuiſſe & illuſtraſſe ab ea (ut ipſe ſuis παραλεγομένοις in Photium indicat) quæ typographorum ςεφάνε opera circumfertur, id inquam ex ipſius Latino Photio non te poteſt fugere.

Quæ itaque extremæ quoque paginæ ſunt adjecta priora continent interpretationes diverſas in Perſicis & Indicis excerptis ejuſd. A. Schotti, *(de cujus opera in hoc auctore collocata jam diximus) quas ex ejus Latina Photii editione excerpſimus, raptim (ne quis nos adpendiſſe putet) ipſius verſione Cteſiana cum H. Stephani collata.*

Poſteriora vero quæ ſigno a. b. c. incipiunt, ea exhibent Notas in Perſicorum & Indicorum excerpta tam H. Stephani, *quam* D. Hoeschelii. *Iſtas ut ab his diſcerneres, litteris principibus* H. S. *adpoſitis notavimus: interdum tamen & alteras his* D. H. *ne nulla ullibi facile occaſio dubitandi foret. Numeri ſuis in contextu ſingulis ſinguli indices. Quod autem H. Stephanus aliam MS. lectionem in Notis quoque proponit, noſſe debes eum nimirum & altero MS. uſum, ut ipſe indicat in diſſertatiuncula ſuper διπλογραφίᾳ quorundam nominum in Cteſiæ præſertim eclogis, quam ante paullo poſitam habuiſti. En vero tibi pro ſummario Cteſiæ Perſicorum & hanc ab* A. Schotto *ſeriem regiam.*

REGUM PERSICORUM SERIES EX CTESIA.

Rex	*Uxor*	*Liberi*	*regnavit*	*mortuus*
I. Cyrus	Amytis	Cambyſes, & Tanyoxarces	annos XXX	ex vulnere in prœlio accepto.
II. Cambyses	Roxane		annos XVIII	caſu ictus ſuomet cultello.
III. Sphendadates *magus, aliis* Smerdes			menſes VII	à VII conjuratis interfectus.
IV. Darius *Hyſtaſpæ* F.		Xerxes	annos XXXI	poſt XXX dierum morbum.
V. Xerxes	Amiſtris	Darìæus, Hyſtaſpes, Artaxerxes, Achæmenides, Artarius, Amytis, & Rhodogune.	annos XXII *aliis auctoribus.*	ab Artapano & Spamitre peremtus.
Artapanus *Xerxæ percuſſor ab aliis hic inſeritur, & dicitur regnum tenuiſſe*			menſes VII	eadem morte, qua Artaxerxem ſtatuerat è medio tollere.
VI. Artaxerxes, Longimanus *appellatus.*	Damaſpia	Xerxes *ſolus legitimus: ſpurii* XVII *inter quos* Secyndianus & Ochus *poſtea in regnum ſucceſſerunt.*	annos XLII	morte naturali.
VII. Xerxes *alter*			dies XLV	Secyndiani & Pharnaciæ manu.
VIII. Secyndianus, *aliis* Sogdianus.			menſes VI. dies XXV.	in cinerem conjectus.
IX. Ochus, *qui &* Darìæus, Darius Nothus *aliis.*	Paryſatis	Arſaces, Cyrus, Artoſtes, Oxendras, & *alii* XIII, *qui cito vita abierunt.* Amiſtris *filia.*	annos XXXV	ex morbo, Babylone.
X. Arsaces, *idemque mutato nomine* Artaxerxes, *aliis* Mnemon *cognominatus. adverſus hunc Cyrus frater conſurgens in prælio occubuit. Reliqua hujus dabit Plutarch. in Artoxerxe.*	Statira			

ΕΚ ΤΩΝ ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ

ΕΚΛΟΓΑΙ.

EX CTESIÆ SCRIPTIS

QUÆ PERSICA NOMINATA SUNT,

excerptæ à PHOTIO hiſtoriæ.

Latinitate donatæ ab HENR. STEPHANO.

ΚΤΗΣΙΟΥ[a] τοῦ Κνιδίου τὰ Περσικὰ ἐν βιβλίοις ἐστὶ κγ´. ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς πρώτοις ἓξ τά τε Ἀσσύρια διαλαμβάνει καὶ ὅσα πρὸ τῶν Περσικῶν· ἀπὸ μέντοι τοῦ ζ´ τὰ Περσικὰ διεξέρχεται. καὶ ἐν μὲν τῷ ζ´ καὶ η´ καὶ ι´ καὶ ια´ καὶ ιβ´ καὶ ιγ´ διέξεισι τὰ περὶ Κύρου καὶ Καμβύσου καὶ τοῦ μάγου, Δαρείου τε καὶ τοῦ Ξέρξου· σχεδὸν ἐν ἅπασιν ἀντικείμενα Ἡροδότῳ ἱστορῶν, ἀλλὰ καὶ ψεύστην αὐτὸν [b] ἀποκαλῶν ἐν πολλοῖς, καὶ λογοποιὸν [c] ἀποκαλῶν. καὶ γὰρ νεώτερος μέν ἐστιν αὐτοῦ. Φησὶ δὲ αὐτὸν, τῶν πλειόνων ἃ ἱστορεῖ, αὐτόπτην γενόμενον, ἢ παρ' αὐτῶν Περσῶν (ἔνθα τὸ ὁρᾷν μὴ ἐνεχώρει) αὐτήκοον καταστάντα, [d] οὕτως τὴν ἱστορίαν συγγράψαι. οὐχ Ἡροδότῳ δὲ μόνῳ τἀναντία ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ πρὸς Ξενοφῶντα τὸν Γρύλλου ἐπ' ἐνίων διαφωνεῖ. ἤκμασε δὲ ἐν τοῖς χρόνοις Κύρου τοῦ ἐκ Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος, ὃς ἀδελφὸς Ἀρτοξέρξου (εἰς ὃν ἡ Περσικὴ βασιλεία κατῆλθεν) ἐτύγχανεν.

Φησὶν οὖν αὐτίκα περὶ τοῦ Ἀστυάγους, ὡς οὐδὲν αὐτῷ Κῦρος πρὸς γένος ἐχρημάτιζεν· οὗτος δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστυΐγαν καλεῖ. Φυγεῖν δὲ ἀπὸ προσώπου Κύρου [e] Ἀστυΐγαν ἐν Ἐκβατάνοις, καὶ κρυφθῆναι ἐν τοῖς [f] κριοκρανίοις τῶν βασιλείων οἰκημάτων, κρυψάντων αὐτὸν τῆς τε θυγατρὸς [g] Ἀμύτιος καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Σπιτάμα. ἐπιστάντα δὲ Κῦρον, ἐπιτάξαι ἀνακρίνειν διὰ στρεβλώσεων Σπιταμᾶν

CTESIÆ [1] *Cnidii Perſica libris vigintitribus continentur: ſed in ſex prioribus res Aſſyriorum & quacunque res Perſicas praceſſere, tractat: à ſeptimo autem libro de Perſicis rebus agit: at in ſeptimo, octavo, nono, decimo, undecimo, duodecimo & decimotertio, qua ad Cyrum & Cambyſem, &* [2] *magum illum, Dariumque & Xerxem ſpectant, commemorat: fere in omnibus repugnantia* [3] *Herodoto narrans, illumque in multis mendacem &* [4] *ſcriptorem fabularum appellans illo enim poſterior eſt. Se autem eorum qua narrat, magna ex parte oculatum teſtem fuiſſe, aut certe, qua videre non licuit, de iis à Perſis qui viderant, edoctum, ita demum ea memoria prodidiſſe dicit. Nec vero tantummodo ab Herodoti, ſed etiam in aliquibus a Xenophontis Grylli filii hiſtoria diſſentit. Floruit temporibus Cyri* [5] *Dario & Paryſatide geniti: qui frater fuit* [6] *Artoxerxis ad quem regnum Perſicum devenit.* 1

Scribit itaque ſtatim de [7] Aſtyage, nulla Cyrum [8] ipſi generis propinquitate fuiſſe junctum, illumque etiam Aſtyigan vocat. Fugiſſe autem Aſtyigan à conſpectu Cyri in Ecbatana, & in criſcranis regiarum ædium ab Amyti filia ſua & ejus viro Spitama occultatum fuiſſe dicit. at ſupervenientem Cyrum, non ſolum Spitaman & 2

1. Lecta Cteſiæ Cnidii Perſica, in libros diſtributa tres ſupra viginti. &c. 2. Sphendadaten *infr. nominat c.* 10. & 11. & 15. *Herodot.* Smerdin. 3. *Qui de quatuor hiſce duntaxat ſcripſit: Cteſias vero his alios quinque adjecit.* 4. fabularum conſictorem. 5. Darixum *hunc, non* Darium, *in iis quæ ſequentur vocat c.* 48. 6. *De quo infra c.* 56 &c. 7. *De Aſtyage, Oebare, & Peteſaca (ut ibi ſcribitur) vide ex Cteſia quæ breviter excerpſit Joan. Tzetzes in Chiliadib. hiſt.* 1. *in fine.* 8. *Cyrus hic Major.*

a Ἀνεγνώσθη βιβλίον Κτησίου τοῦ Κνιδίου τὰ Περσικὰ ἐν βιβλίοις κγ´. D. H. b *Videtur prius hoc participium eſſe expungendum*, H. S. c al. ἐλέγχων. d οὕτω. D. H. e *Max. Marg codex* Ἀστυΐγαν. f alii κριοκράνοις. g ἀμυνίᾳ. D. H.

& Amytin, ſed eorum etiam liberos Spitacem ac Megabernem de Aſtyiga per tormenta interrogari voluiſſe: Aſtyigan vero ſeipſum pateſeciſſe, ne propter ſe pueri torquerentur, captumque & compedibus gravibus ab OEbara oneratum eſſe: nec multo poſt ab ipſo Cyro liberatum, & non ſecus ac patrem honoratum obſervatumque fuiſſe: filiamque Amytin primum quidem tanquam matrem in honore habitam, poſtea vero Cyro nupſiſſe, quum Spitamas ejus vir eſſet interfectus, propterea quod dum quæreretur Aſtyigas ignorare ſe illum mentitus eſſet de quo interrogabatur. *Hæc dicit Cteſias de Cyro, iis quæ ab Herodoto referuntur diſſimilia.* Itemque illum adverſus Bactrios pugnaviſſe, & eam pugnam æquo Marte geſtam fuiſſe. ſed Bactrianos, poſtquam Aſtyigan Cyri patrem factum eſſe, Amytin autem matrem & uxorem, intellexerunt, ſponte
3 ſe ipſos Amyti & Cyro dediſſe. Tradit etiam, Cyrum cum [1] Sacis bellum geſſiſſe, & Amorgem Sacarum regem Sparethræ maritum cepiſſe: eam autem, capto marito, exercitum coëgiſſe, bellumque Cyro intuliſſe, & virorum quidem trecenta millia, mulierum vero ducenta in aciem eduxiſſe: & Cyrum ſuperaviſſe, vivumque eum cum multis aliis cepiſſe: itemque Parmiſem Amytis fratrem & tres ejus filios: propter quos poſtea Amorgem liberatum fuiſſe, quod
4 & ipſi liberati fuiſſent. Tradit etiam, Cyrum Amorgis ope adjutum, Crœſo & Sardibus bellum intuliſſe. Narrat etiam quomodo OEbaræ conſilio [2] lignea Perſarum ſimulacra in muro conſpecta timorem incolis injecerint, & propter hanc cauſſam ipſa urbs capta fuerit: & quo pacto ante captam urbem, Crœſi filius pro obſide datus fuerit, quum Crœſus divino quodam ſpectro deceptus fuiſſet. Narrat etiam quomodo dolos nectente Crœſo, filius in ejus conſpectu fuerit interfectus, & mater hanc calamitatem intuita ſeipſam ex muro præcipitarit, nec tamen mortua ſit: & quomodo, capta urbe, ad Apollinis ædem, quæ erat in urbe, [3] confugerit, ac mortua ſit: & quomodo tertium in templo vinctus à Cyro Crœſus, tertium arte oculos fallente ſolutus ſit, quamvis templo ſigilla circumpoſita eſſent, eorumque cuſtodia OEba-

τιμᾶν τε καὶ [a] Ἄμυτιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν Σπιτάκην τε καὶ Μεγαβέρνην, περὶ Ἀστυΐγα. τὸν δὲ, ἑαυτὸν προσαγγεῖλαι, ἵνα μὴ δι' αὐτὸν στρεβλωθείησαν οἱ παῖδες. ληφθέντα δὲ, πέδαις παχείαις ὑπὸ Οἰβάρα δεθῆναι. λυθῆναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ Κύρου μετ' οὐ πολὺ, καὶ ὡς πατέρα τιμηθῆναι. καὶ τὴν θυγατέρα [b] Ἄμυτιν πρῶτον μὲν μητρικῆς ἀπολαῦσαι τιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς γυναῖκα ἀχθῆναι τῷ Κύρῳ, Σπιτάμα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἀνῃρημένου, ὅτι ἐψεύσατο, ἀγνοεῖν εἰπὼν ἐρευνώμενον Ἀστυΐγαν. ταῦτα λέγει Κτησίας περὶ Κύρου, καὶ οὐχ οἷα Ἡρόδοτος. καὶ ὅτι πρὸς Βακτρίους ἐπολέμησε, καὶ ἀγχώμαλος ἡ μάχη ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ Βάκτριοι Ἀστυΐγαν μὲν, πατέρα Κύρου γεγενημένον, Ἄμυτιν δὲ μητέρα καὶ γυναῖκα, ἔμαθον, ἑαυτοὺς ἑκόντες Ἀμύτει καὶ Κύρῳ παρέδοσαν. Καὶ ὅτι πρὸς Σάκας ἐπολέμησε Κῦρος, καὶ συνέλαβεν Ἀμόργην τῶν Σακῶν μὲν βασιλέα, ἄνδρα δὲ Σπαρέθρης· ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ ἀνδρὸς, στρατὸν συλλέξασα, ἐπολέμησε Κύρῳ, ἀνδρῶν μὲν στράτευμα, τριάκοντα μυριάδας ἐπαγομένη, γυναικῶν δὲ, εἴκοσι. καὶ νικᾷ Κῦρον, καὶ συλλαμβάνει ζωγρίαν, μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων· Παρμίσην τε τὸν Ἀμύτιος ἀδελφὸν, καὶ τρεῖς αὐτοῦ παῖδας. δι' οὓς ὕστερον καὶ Ἀμόργης ἀφείθη, ἐπεὶ κἀκεῖνοι ἀφείθησαν. Καὶ ὅτι στρατεύει Κῦρος ἐπὶ Κροῖσον καὶ πόλιν Σάρδεις, συνεργὸν ἔχων Ἀμόργην. ὅπως τε τῇ βουλῇ Οἰβάρα [c] Περσῶν εἴδωλα ξύλινα ἀνὰ τὸ τεῖχος φανέντα, εἰς δέος μὲν κατέστησε τοὺς ἐνοικοῦντας, ἥλω δὲ διὰ ταῦτα καὶ αὐτὴ ἡ πόλις. ὅπως τε πρὸ τῆς ἁλώσεως δίδοται ὁ παῖς Κροίσου ἐν ὁμήρου λόγῳ, δαιμονίου φαντάσματος ἀπατήσαντος Κροῖσον. ὅπως τε δολορραφοῦντος Κροίσου, ὁ παῖς κατ' ὀφθαλμοὺς ἀναιρεῖται· καὶ ὅπως ἡ μήτηρ τὸ πάθος ἰδοῦσα, ἑαυτὴν τοῦ τείχους ἀποκρημνίζει, καὶ οὐ θνήσκει. ὅπως τε, ἁλούσης τῆς πόλεως, πρὸς τὸ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος [d] καταφεύγει, καὶ θνήσκει. καὶ ὡς τρὶς ἐν τῷ ἱερῷ πεδηθεὶς ὑπὸ Κύρου, λύεται τρίτον ἀοράτως· καίτοι σφραγίδων τῷ ἱερῷ ἐπικειμένων, καὶ τούτων τὴν φυλακὴν Οἰβα-

1. *De Sacis & hoc Cyri bello varia ſcripſit Strabo l. 11.* 2. Ξύλινα λέγει ἀνδρείκελα Σάρδεσιν ἐπιστῆσαι, Ἐν ὑπερμήκεσι κοντοῖς. Νυκτὸς ἀναδραμεῖν. *Joan. Tzetzes hiſt.* 1. 3. Crœſus confugerit, perieritque. *Negantem hinc particulam in præcedentem paullo anteverſum perperam translatam* (ibi οὐ θνήσκει) *plane mihi perſuadeo. Alii omiſſa voce* Crœſi *hæc ad ejus uxorem referunt.*

a Ἄμυιν. D. H. b Ἄμυιν & ſic paſſim. D. H. c *Scholion m. ſ.* ὅρα τὴν τῶν εἰδώλων ἐμφάνειαν. d καταφεύγει ὁ Κροῖσος, n. 9. D. H.

Οἰβάρᾳ ἐμπεπιστευμένης. ὅπως τε οἱ συνδεδεμένοι Κροίσῳ, τὰς κεφαλὰς ἀπετέμνοντο, ὡς καταπροδιδόντες λύεσθαι Κροῖσον. καὶ ὅτι ἀναληφθεὶς ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ δεθεὶς ἀσφαλέστερον, βροντῶν καὶ σκηπτῶν ἐπενεχθέντων, λύεται πάλιν· καὶ τότε μόλις ὑπὸ Κύρου ἀφίεται. ἐξ οὗ καὶ περιεῖπε, καὶ ἔδωκε Κῦρος Κροίσῳ πόλιν μεγάλην Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων· ἐν ᾗ ἦσαν ἱππεῖς μὲν πεντακισχίλιοι, πελτασταὶ δὲ καὶ ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται, μύριοι. Ἔτι [a] δὲ διαλαμβάνει ὡς ἀποστέλλει Κῦρος ἐν Πέρσαις [b] Πετισάκαν τὸν [c] ἡμιάρρενα, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμενον, ἐνέγκαι ἀπὸ Βαρκανίων Ἀστυΐγαν. ἐπόθει γὰρ αὐτός τε καὶ ἡ θυγάτηρ Ἄμυτις τὸν πατέρα ἰδεῖν. καὶ ὡς Οἰβάρας βουλεύει [d] Πετισάκᾳ ἐν ἐρήμῳ τόπῳ καταλιπόντα Ἀστυΐγαν, λιμῷ καὶ δίψῃ ἀπολέσαι· καὶ γέγονε. δι' ἐνυπνίων δὲ τοῦ μιάσματος μηνυθέντος, Πετισάκας, πολλάκις αἰτησαμένης Ἀμύτιος, εἰς τιμωρίαν παρὰ Κύρου ἐκδίδοται. ἡ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξασα, καὶ τὸ δέρμα περιδείρασα, ἀνεσταύρωσεν· Οἰβάρας δὲ δεδιὼς μὴ τὰ ὅμοια πείσεται, καίτοι Κύρου μηδὲν τοιοῦτον ἰσχυριζομένου παραχωρῆσαι, αὐτὸς ὅμως ἀποκαρτερήσας δι' ἡμερῶν δέκα, ἑαυτὸν ἐξήγαγεν. Ἀστυΐγας δὲ μεγαλοπρεπῶς ἐτάφη. καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ δὲ ἄβρωτος αὐτοῦ διέμεινεν ὁ νεκρός. λέοντες γὰρ [e] αὐτοῦ (φασὶ) μέχρι [f] Πετισάκα πάλιν ἐλθεῖν καὶ ἀναλαβεῖν, ἐφύλαττον τὸν νεκρόν. Κῦρος δὲ στρατεύει ἐπὶ Δέρβικας, Ἀμοραίου βασιλεύοντος αὐτῶν· καὶ ἐξ ἐνέδρας οἱ Δέρβικες ἱστῶσιν ἐλέφαντας, καὶ τοὺς ἱππεῖς Κύρου τρέπουσι. καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Κῦρος ἐκ τοῦ ἵππου, καὶ Ἰνδὸς ἀνήρ· [g] (συνεμάχοντο γὰρ καὶ Ἰνδοὶ τοῖς Δερβίκεσιν, ἐξ ὧν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔφερον) οὗτος οὖν ὁ Ἰνδὸς πεπτωκότα Κῦρον βάλλει ἀκοντίῳ ὑπὸ τὸ ἰσχίον, εἰς τὸν μηρόν· ἐξ οὗ καὶ τελευτᾷ. τότε δὲ ζῶντα ἀνελόμενοι αὐτὸν οἱ οἰκεῖοι, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ᾔεσαν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ

OEbaræ commiſſa eſſet: quomodo item illis qui una cum Crœſo vincti fuerant, amputata fuerint capita, ut quorum proditione ſolutus Crœſus eſſe putaretur. Narrat etiam, Crœſum in regias ædes adductum vinctumque firmius fuiſſe: ſed quum tonitrua fulminaque irruiſſent, rurſum fuiſſe ſolutum: tumque Cyrum vix tandem eum miſſum feciſſe. à quo tempore Cyrus cum aliis humanitatis officiis eum proſequutus ſit, tum vero urbem magnam nomine [1] Barenen prope Ecbatana ei donaverit: in qua erant quinque millia equitum, peltatorum autem jaculatorumque & ſagittariorum decem millia. Commemorat item quomodo Cyrus 5
Petiſacan eunuchum, qui apud ipſum plurimum authoritate valebat, in Perſas miſerit ut Aſtyigan à Barcaniis adduceret. nam & ipſe & Amytis filia patrem videre cupiebat. Quomodo item OEbaras conſilium dederit Petiſacæ ut in deſerto loco Aſtyigan relinqueret, & fame ſitique conficeret. id quod factum eſt. At inſomnis ſcelere patefacto, Petiſacas puniendus traditur Amyti, identidem illud expoſcenti. Illa vero oculos ejus effodit, pellemque detraxit, & cruci deinde affixit. OEbaras autem, timens ne eadem quæ ille pateretur, quamvis Cyrus nihil tale ſe permiſſurum affirmaret, nihilominus decem dierum inedia ipſe ſibi mortem conſcivit. Aſtyigas vero magnifice ſplendideque ſepultus eſt, quippe in deſerto loco cadaver ejus intactum permanſit, neque fuit à feris comeſum. leones enim cadaver ejus, donec Petiſacas reverſus acciperet, ſervabant. Cyrus autem adverſus 6
[2] Derbices expeditionem ſuſcipit, quorum rex erat Amoræus: at Derbices ex inſidiis producunt elephantes, ac Cyri equites fugant. ubi ipſe Cyrus ex equo cecidit & quidam Indus, (nam Indi Derbicibus in bello opem ferebant: à quibus etiam acceptos elephantes in bellum ducebant.) hic igitur Indus, quum Cyrus jam cecidiſſet, eum jaculo vulneravit ſub coxa in femore: ex quo vulnere poſtea mortuus eſt. tum vero ipſum adhuc vivum, quum familiares ſui erexiſſent, ad caſtra profecti ſunt. Occubuerunt autem in

1. *Hinc forſitan Steph. Byzant.* Βαρήνη, πόλις Μηδίας, ἐγγὺς Ἀγβατάνων. *qui & de hujus vocis ſcriptura:* Κτησίας πεντεκαιδεκάτῳ τῶν Περσικῶν τὰ παρὰ Μήδοις Ἀγβάτανα διὰ τοῦ α γράφει· παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τοῦ ε. *Vide ibi plura.*
2. *Derbicca (inquit Steph. Byzant.) populus eſt Hyrcanis vicinus. Apollonius duplex cc ſcribit. Cteſias vero Derbios vocat, aut Terbiſſos.*

a Διὲ καὶ λαμβάνει. D. H. b *Max. Marg.* Πετησακᾶν. c γε' εὐνοῦχον μεγάλως *ſic & in aliis omnibus locis in quibus* ἡμιάρρενα *habes.* H. S. d Πετισάκαν D. H. *& ad oram* Πετισακᾶς. Πετισάκα *Max. Margunii codex.* e αὐτοῦ, φασὶ μ. Πετισάκα. D. H. *& ad oram* Πετισακᾶ. f *Puto legendum* Πετισάκαν, *ut ſit accuſativus.* H. S. g συνεμάχοντο. D. H.

in pugna illa multi Perſæ, & æquales nu-
mero Derbices. nam illorum quoque x
7 millia cecidere. Amorges vero quum au-
diviſſet quod Cyro contigerat, feſtinanter
venit, Sacarum equitum viginti millia du-
cens. & quum Perſæ ac Derbices inter ſe
conflixiſſent, tam ſtrenue Perſæ ac Sacæ
pugnarunt, ut penes eos victoria fuerit:
interfecto Derbicum rege Amoræo, cum
duobus ejus filiis. occubuerunt autem
Derbicum triginta millia, Perſarum no-
vem millia: & regio in ditionem Cyri
8 conceſſit. Cyrus vero ſub mortis tempus
Cambyſem primum filium regem crea-
vit: juniorem vero nomine [1] Tanyoxar-
cem, dominum [2] Bactriorum & ipſius re-
gionis, necnon Choramniorum, Parthio-
rumque & Carmaniorum: & ut ſuas re-
giones à tributo ſolvendo liberas haberet,
ſtatuit. Ex Spitamæ autem liberis, [3] Spi-
tadem quidem Derbicibus præfecit, Me-
gabernem autem Barcaniis: eoſque matri
in omnibus obtemperare juſſit. Quinet-
iam illos & mutuo & cum Amorge dexte-
ras in amicitiæ teſtimonium jungere vo-
luit: & illis quidem qui in mutua benevo-
lentia permanerent, omnia fauſta preca-
batur: at illos qui priores injuriam illaturi
eſſent, devovebat. His dictis diem ſuum
obiit, tertio à vulnere accepto die, quum
annos triginta regnaviſſet. *Atque hic fi-
nem habet undecimus Cteſiæ Cnidii liber.*
9 Duodecimus vero à regno Cambyſis
incipit. Hic regnum adeptus patris mox
corpus per Bagapatem eunuchum in Per-
ſicam ſepeliendum miſit, & alia quemad-
modum à patre conſtituta erant, admini-
ſtravit. Plurimum vero apud ipſum au-
thoritate valebat Artaſyras Hyrcanius: ex
eunuchis autem Ixabates & Aſpadates &
Bagapates, qui etiam apud patrem maxi-
mus fuerat. Poſt Petiſacæ enim mortem,
hic adverſus Ægyptum & Amyrtæum
Ægyptiorum regem exercitum ducit,
quum Combapheus eunuchus, qui pluri-
mum apud Ægyptiorum regem poterat,
pontes & alias Ægyptiorum res prodidiſ-
ſet, ut ipſe Ægypti præfecturam conſe-
queretur. id quod factum eſt. ita enim
cum eo Cambyſes pactus fuerat, primum
per Ixabatem Combaphei patruelem, &
ſuis ipſe verbis poſtea. Quum autem A-
myr-

τῇ μάχῃ καὶ Περσῶν πολλοὶ καὶ Δερβίκων ἴσοι. μύριοι γὰρ καὶ αὐτοί. Ἀμόργης δὲ περὶ Κύρου ἀκούσας, σπουδῇ παραγίνεται, ἔχων Σακῶν δισμυρίους ἱππέας. καὶ πολέμου συῤῥαγέντος Περσῶν καὶ Δερβίκων, νικᾷ κατακράτος ὁ Περσικὸς καὶ Σακῶν στρατός. ἀναιρεῖται [a] δὲ καὶ ὁ τῶν Δερβίκων βασιλεὺς [b] Ἀμοραῖος, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ. ἀπέθανον δὲ Δερβίκων μὲν τρισμύριοι, Περσῶν δὲ ἐννεακισχίλιοι. καὶ προσεχώρησεν ἡ χώρα Κύρῳ. Κῦρος δὲ μέλλων τελευτᾷν, Καμβύσην μὲν τὸν πρῶτον υἱὸν, βασιλέα [c] καθίστη. Τανυοξάρκην δὲ τὸν νεώτερον, [d] ἐπέστησε δεσπότην Βακτρίων καὶ τῆς χώρας, καὶ Χοραμνίων, καὶ Πάρθων, καὶ Καρμανίων, ἀτελεῖς ἔχειν τὰς χώρας διορισάμενος. τῶν δὲ Σπιτάμα παίδων, Σπιτάδην μὲν, Δερβίκων ἀπέδειξε σατράπην, Μεγαβέρνην δὲ, [e] Βαρκανίων. τῇ μητρὶ δὲ πάντα πείθεσθαι προσέταττε. καὶ Ἀμόργην φίλον τούτοις, τῶν δεξιῶν ἐμβαλλομένων, ἐποιεῖτο, καὶ ἀλλήλοις· καὶ τοῖς μὲν ἐμμένουσι τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας ἀγαθὰ ηὔχετο, ἐπηρᾶτο δὲ τοῖς χειρῶν ἄρξουσιν ἀδίκων. ταῦτα εἰπὼν, ἐτελεύτησε τρίτῃ ὕστερον ἀπὸ τοῦ τραύματος ἡμέρᾳ, βασιλεύσας ἔτη λ΄. ἐν οἷς ὁ ια΄ Κτησίου λόγος τοῦ Κνιδίου.

Ἄρχεται δὲ ὁ ιβ΄ ἀπὸ τῆς Καμβύσου βασιλείας. οὗτος βασιλεύσας ἀπέστειλε τὸν τοῦ [f] πατρὸς διὰ Βαγαπάτου τοῦ ἡμιαῤῥένος εἰς Πέρσας ταφῆναι νεκρόν· καὶ τἄλλα ὡς ὁ πατὴρ ὥρισε, διῳκήσατο. μέγιστον δὲ παρ' αὐτῷ ἴσχυσεν Ἀρτασύρας Ὑρκάνιος· τῶν δὲ ἡμιαῤῥένων [g] Ἰξαβάτης τε καὶ Ἀσπαδάτης καὶ Βαγαπάτης, ὃς καὶ παρὰ τῷ πατρὶ [h] μέγιστος. καὶ μετὰ τὸν Πετησάκα θάνατον, οὗτος στρατεύει ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ [i] τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα Ἀμυρταῖον, Κομβαφέως τοῦ ἡμιαῤῥένος, ὃς ἦν μέγα δυνάμενος παρὰ τῷ Αἰγυπτίων βασιλεῖ, καταπροδόντος τάς τε γεφύρας καὶ τἄλλα τῶν Αἰγυπτίων πράγματα, ἐφ' ᾧ γενέσθαι ὕπαρχος Αἰγύπτου. καὶ γέγονε. ταῦτα γὰρ αὐτῷ Καμβύσης διὰ [k] Ἰξαβάτου τοῦ Κομβαφέως ἀνεψιοῦ συνέθετο, καὶ αὐτὸς οἰκειοφώνως ὕστερον. [l] ζωγρείαν δὲ λαβὼν τὸν Ἀμυρ-

1. Smerden Cyri *perpetuo Herodotus nominat.* 2. *Videndus de his Stephan. & Strabo.* 3. Spitacen *ſupra.*
a Διὸ. D. H. b *alii* Ἀμοῤῥαῖος. c καθίστησι. d ἐπέστη. D. H. e Βαρκανίων. f π. νεκρὸς δ. B. τ. ἡ. ε. Π. ταφῆναι (νεκρὸν) καὶ τ. D. H. g Ἰζαβάτης. D. H. *Max. Marg.* Ἰξαλβάτης h μεγ. ἦν. D H. i τὸν Αἰγ. τὸν βασ. Ἀμυρταῖον· καὶ νικᾷ Ἀμυρταῖον. Κομβαφέως. D. H. k Ἰζαβατ. τοῦ Κομβαφ. D. H. l *id eſt* ζῶντα. *Num* 21. *v.* 35 *Deuter.* 2. *v.* 34. *Heſych. ſed* ζωγρείᾳ ἑλὼν *Zoſim.* D. H. ad pag. 41. Phot. in illa Theoph. Simocati verba ζωγρείαν ἔλαβον.

μυρτῖνον, οὐδὲν ἄλλο κακὸν εἰργάσατο ἢ ὅτι εἰς Σοῦσα ἀνάσπαστον σὺν ἑξακισχιλίοις Αἰγυπτίοις, οὓς αὐτὸς ᾑρετίσατο, ἐποιήσατο. καὶ τὴν Αἴγυπτον δὲ πᾶσαν ὑπέταξεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ, Αἰγυπτίων μὲν μυριάδες πέντε, Περσῶν δὲ [a] δύο. [b] Μάγος δέ τις [c] Σφενδαδάτης ὄνομα, ἁμαρτήσας καὶ μαστιγωθεὶς ὑπὸ Τανυοξάρκου, ἀφικνεῖται πρὸς Καμβύσην, ἐνδιαβάλλων τὸν ἀδελφὸν Τανυοξάρκην ὡς ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ· καὶ σημεῖον ἐδίδου τῆς ἀποστάσεως, ὡς εἰ κληθείη ἐλθεῖν, οὐκ ἂν ἔλθοι. δηλοῖ τοίνυν ὁ Καμβύσης ἐλθεῖν τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ, χρείας ἄλλης ἀπαιτούσης μένειν, ἀνεβάλετο. παρρησιάζεται [d] ταῖς διαβολαῖς πλέον ὁ μάγος. [e] Ἄμυτις δὲ ἡ μήτηρ τὰ τοῦ μάγου ὡς ἦν ὑπονοοῦσα, ἐνουθέτει Καμβύσην τὸν υἱὸν μὴ πείθεσθαι. ὁ δὲ ὑπεκρίνετο μὴ πείθεσθαι, ἐπείθετο δὲ μάλιστα. διαπεμψαμένου δὲ τρίτον Καμβύσου πρὸς τὸν ἀδελφὸν, παραγίνεται. καὶ ἀσπάζεται μὲν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς, [f] οὐδὲν δὲ ἧττον ἀνελεῖν ἐμελέτα. κρύφα δὲ Ἀμύτιος εἰς πρᾶξιν ἀγαγεῖν τὴν μελέτην ἔσπευδε. καὶ λαμβάνει πέρας ἡ πρᾶξις. ὁ γάρ τοι μάγος βουλῆς τῷ βασιλεῖ κοινωνῶν, βουλεύει τοιοῦτον· ὅμοιος ἦν αὐτὸς ὁ μάγος κάρτα τῷ Τανυοξάρκῃ. βουλεύει τοιγαροῦν αὐτὸν μὲν ἐν τῷ φανερῷ, ὡς δῆθεν ἀδελφοῦ βασιλέως κατειπόντα, τὴν κεφαλὴν προστάξαι [g] ἀποτμηθῆναι, ἐν δὲ τῷ κρυπτῷ ἀναιρεθῆναι Τανυοξάρκην, καὶ τὴν ἐκείνου στολὴν ἀμφιασθῆναι τὸν μάγον· ὥστε καὶ τῷ ἀμφιάσματι νομίζεσθαι Τανυοξάρκην. καὶ γίνεται ταῦτα. αἵματι γὰρ ταύρου, ὃ ἐξέπιεν, ἀναιρεῖται Τανυοξάρκης. ἀμφιάζεται δὲ ὁ μάγος, καὶ νομίζεται Τανυοξάρκης. καὶ λανθάνει πάντας ἐπὶ πολὺν χρόνον, πλὴν Ἀρτασύρα καὶ [h] Βαγαπάτου καὶ [i] Ἰζαβάτου. τούτοις γὰρ μόνοις Καμβύσης ἐθάρρησε τὴν πρᾶξιν. [k] Λάβυζον δὲ [l] ἡμιαρρένων τὸν πρῶτον οἳ ἦσαν Τανυοξάρκου, προσκαλεσάμενος ὁ Καμβύσης, καὶ τοὺς ἄλλους [m] ὑποδείξας τὸν μάγον ὡς ἐσχημάτιστο καθεζόμενον, Τοῦτον (ἔφη) νομίζετε Τανυοξάρκην; ὁ δὲ Λάβυζος, θαυμάσας, Καὶ τίνα ἄλλον, ἔφη, νομίζομεν; τοσοῦτον ἐλάνθανε τῇ ὁμοιότητι ὁ μάγος. ἐκπέμπεται οὖν εἰς Βακτρίους, καὶ πράττει πάντα ὡς Τανυοξάρκης. πέντε δὲ ἐνιαυτῶν

myrtæum vivum cepiſſet, nullo alio ipſum detrimento affecit, niſi quod illum in Suſa eum ſex millibus Ægyptiorum quos ipſe delegit, relegavit. Sed & univerſam Ægyptum ſubegit: obieruntque in ea pugna Ægyptiorum quinquaginta millia, & Perſarum viginti. Quidam au- 10
tem magus eui nomen erat [1] Sphendadati, quum fuiſſet ob delictum verberibus à Tanyoxarce cæſus, accedit ad Cambyſem, & apud eum fratrem Tanyoxarcem accuſat, cum ipſi inſidias moliri dicens: argumentum etiam rebellionis addens, quod, ſi vocaretur, non veniret. Cambyſes igitur fratrem ad ſe venire jubet. ille vero aliquo negocio detentus, profectionem diſtulit. Tunc vero magus eum audacius criminari. At mater Amytis id quod erat de mago ſuſpicata, Cambyſem filium ne fidem haberet mago, admonebat. at rex ſe non credere fingebat: quum tamen maximopere crederet. Quum autem tertium à Cambyſe frater eſſet accerſitus, venit: ipſumque frater amplexatus eſt, quum nihilominus de illo interficiendo cogitaret. ſed hanc cogitationem ad exitum inſcia Amytide perducere conabatur. id quod perfectum eſt. nam magus conſilium cum rege communicans, hunc dolum machinatur: Quum ipſe Tanyoxarci eſſet ſimillimus, conſilium regi dat ut ipſi tanquam falſo fratris regis accuſatori, caput abſcindi coram omnibus jubeat: clam autem Tanyoxarcem interfici imperet. quinetiam illius veſtem ſibi indui magus poſtulat, ut ex ipſo veſtitu Tanyoxarces eſſe judicetur. atque hæc fiunt. [2] nam hauſto ſanguine taurino interficitur Tanyoxarces: at magus illius veſte induitur, & Tanyoxarces exiſtimatur: diuque latet omnes præter Artoſyran, Bagapatem & Ixabatem. his enim ſolis rem Cambyſes aperire auſus eſt. Cambyſes autem Laby- 11
zo qui primus erat inter Tanyoxarcis eunuchos, & aliis ad ſe vocatis, magum illa veſte indutum, oſtendit ſedentem, dixitque, Hunc eſſe Tanyoxarcem exiſtimatis? Labyzus vero miratus, Quem alium, dixit, eſſe putemus? Adeo propter ſimilitudinem magus latebat. Mittitur ergo ad Bactrios, & omnia non ſecus ac ſi Tanyoxarces eſſet, adminiſtrat. Poſt annos vero

1. Smerdem magum *conſtanter Herodot. vocat.* 2. *Venenoſum enim eſſe docent medici: & non alio veneno extincti Midas, Themiſtocles, alii. vide Ptolem. Hephaſtionis excerpta apud Photium.*

a Ἑπτακισχίλιοι δύο. D. H. b *al.* μέγας. c Σφενδ. D. H. d ἐν ταῖς. D. H. e ſic & D. H. ut & poſt. f [ἔτι] οὐδὲν δ. D. H. *Max. Marg.* ἐπὶ τὸ δεῖν ἀνελεῖν ἐμελέτα. g ἀναλωθῆναι. ὡς δέ. h *l.* Βαγ. κ. Ἰζαβάτου. at *C. Vatt.* Ἰζαβάτου. D. H. i Ἰζαβ. D. H. k alii Λάβυζον. l τῶν ἡμ. D. H. m καὶ ὑποδ. D. H.

ro quinque, res tota declaratur Amyti per
Tibetheum eunuchum, quem magus ver-
beraverat, petitque Sphendadatem à Cam-
byſe: qui dare noluit: quamobrem illa ei
diras imprecatur & hauſto veneno mori-
12 tur. Sed contigit ut ſacrificante Cam-
byſe, quum victimæ jugularentur, ſan-
guis non flueret. [1] qua ipſe ex re magis
etiam dejecto animo erat. Sed & Roxane
puerum capite carentem peperit: magi-
que ipſi dicebant, hanc prodigiorum ſi-
gnificationem eſſe, nullum regni ſucceſ-
ſorem ab eo relictum iri. Mater etiam no-
ctu illi in ſomnis apparens, ob cædem per-
petratam minabatur: ideoque magis et-
iam angebatur. Quum autem Babylonem
acceſſiſſet, & ibi parvum lignum cultro
poliens, tempus ut falleret, femoris muſ-
culum percuſſiſſet: undecimo die mor-
tem obiit, quum duodeviginti annis re-
gnaviſſet.
13 Bagapates autem & Artaſyras, ante-
quam Cambyſes moreretur, conſilium
inierunt regni mago tradendi, & poſt
ejus mortem regnum detulere. At Ixa-
bates ſumptum Cambyſis corpus in Perſi-
dem portavit. unde veniens, dum magus
ſub Tanyoxarcis nomine regno potiretur,
de eo apud univerſum exercitum indi-
cium profeſſus eſt, eumque infamavit.
Quod quum feciſſet, in templum confu-
git: indeque comprehenſus eſt, & ei ca-
14 put abſciſſum. Unde ſeptem inter Perſas
illuſtres viri una adverſus magum conſpi-
ravere, Onophas, Idernes, Norondaba-
tes, Mardonius, Bariſſes, Artaphernes &
Darius Hyſtaſpis filius. Hi, quum inter
ſe fidem dediſſent, aſſumitur etiam Arta-
ſyras, prætereaque Bagapates, qui claves
omnes regiarum ædium habebat. Illi igi-
tur ſeptem viri Bagapatis opera in regias
ædes ingreſſi, magum inveniunt cum pel-
lice Babylonia dormientem. Qui quum
illos vidiſſet, proſilit, & nullo inſtrumen-
to bellico reperto, (quoniam omnia Ba-
gapates clam ſubtraxerat) ſedile aureum
confregit, ejuſque pede arrepto, quum
pugnaret, tandem à ſeptem illis viris vul-
neratus, mortem obiit, quum ſeptem
menſes regnaviſſet.
15 Regnat vero ex ſeptem illis viris Da-
rius,

τῶν διελθόντων, μηνύεται ἡ Ἄμυτις τὸ δρᾶμα διὰ Τιβέθεως τοῦ ἡμιάρρενος, ὃν ὁ μάγος τυπτήσας ἐτύγχανε. καὶ αἰτεῖ τὸν [a] Σφενδαδάτην παρὰ Καμβύσου. ὁ δὲ οὐ δίδωσιν. ἡ δὲ ἐπαρᾶται, καὶ πιοῦσα φάρμακον, τελευτᾷ. Θύει ὁ Καμβύσης, καὶ τῶν ἱερείων σφαζομένων αἷμα οὐκ ἀπορρεῖ· καὶ ἀθυμεῖ. καὶ τίκτει αὐτῷ ἡ Ῥωξάνη παιδίον ἀκέφαλον· καὶ πλέον ἀθυμεῖ. καὶ οἱ μάγοι λέγουσιν αὐτῷ τὴν τῶν τεράτων δήλωσιν, ὅτι [b] οὐ καταλείψει τῆς ἀρχῆς διάδοχον· καὶ ἐφίσταται αὐτῷ ἡ μήτηρ ἐν νυκτὶ, ἀπειλοῦσα τῆς μιαιφονίας· καὶ πλέον ἀθυμεῖ. ἀφικόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ξέων ξυλάριον μαχαίρᾳ, διατριβῆς χάριν, παίει τὸν μηρὸν εἰς τὸν μυῶνα, καὶ ἑνδεκαταῖος τελευτᾷ, βασιλεύσας δυοῖν δέοντα εἴκοσι.

Βαγαπάτης δὲ καὶ Ἀρτασύρας, πρὶν ἢ Καμβύσης [c] τελευτῆσαι, ἐβουλεύσαντο βασιλεῦσαι τὸν μάγον. καὶ ἐβασίλευσαν, ἐκείνου τελευτήσαντος. λαβὼν δὲ τὸ Καμβύσου σῶμα [d] Ἰζαβάτης ἦγεν εἰς Πέρσας. τοῦ μάγου δὲ βασιλεύσαντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Τανυοξάρκου, ἧκεν Ἰζαβάτης ἐκ Περσίδος, καὶ κατειπὼν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, καὶ θριαμβεύσας τὸν μάγον, καταφεύγει εἰς τὸ ἱερόν· ἐκεῖθέν τε συλληφθεὶς ἀπετμήθη [e]. Ἐντεῦθεν ἑπτὰ τῶν Περσῶν ἐπίσημοι συνέθεντο ἀλλήλοις κατὰ τοῦ μάγου, Ὀνόφας, Ἰδέρνης, [f] Νορονδαβάτης, Μαρδόνιος, [g] Βαρίσσης, Ἀρταφέρνης καὶ Δαρεῖος Ὑστάσπεω. τούτων ἀλλήλοις πίστεις δόντων, προσλαμβάνεται καὶ ὁ Ἀρτασύρας, εἶτα καὶ ὁ Βαγαπάτης, ὃς τὰς κλεῖς πάσας τῶν βασιλείων εἶχε. καὶ εἰσελθόντες διὰ τοῦ Βαγαπάτου οἱ ἑπτὰ εἰς τὰ βασίλεια, εὑρίσκουσι τὸν μάγον παλλακῇ Βαβυλωνίᾳ συγκαθεύδοντα. ὡς δὲ εἶδεν, ἀνεπήδησε· καὶ μηδὲν εὑρὼν τῶν πολεμικῶν ὀργάνων, (πάντα γὰρ ὁ Βαγαπάτης λάθρα ὑπεξῆγε) δίφρον χρύσεον συντρίψας, καὶ λαβὼν τὸν πόδα, ἐμάχετο. καὶ τέλος, κατακεντηθεὶς ὑπὸ τῶν ἑπτὰ, ἀπέθανε, βασιλεύσας μῆνας ἑπτά.

Βασιλεύει δὲ τῶν ἑπτὰ ὁ Δαρεῖος, [h] τοῦ ἵππου,

1. Qua ſane ex re animo concidere cœpit. ac magis etiam poſtea, quando ei Rox. car. cap. pu. pep & magi renunciarunt. &c.

a Σφενδ. D. H. & in not. idem l Σφενδ. b οὐκ ἐγκατελ. D. H. c *Melius τελευτῆσαι & v. ſequ. pro ἐβασίλευσαν legendum puto ἐβασίλευσεν, nimirum ὁ μάγος. nam illos duos regnaſſe, falſum comperietur.* H. S. d Ἰζαβάτης hic D. H & alterum ad oram. e *Aut addendum τὴν κεφαλὴν, aut ſubaudiri dicendum eſt.* H. S. f Νορονδ. D. H. g Βαρίσσης. D. H. h *Herodot. Thalia, & Themiſt. orat. 12.* ἱππικῶς δὲ αὐτοκράτωρ, οὐχ ἵππω χρεμετίσαντος, ὥσπερ Δαρεῖος. οὐδὲ κοινῇ [*ſic legendum in editis, id eſt, σύμφωνος, non κοινῇ*] συνθέμενος, ὥσπερ ψαμμίτιχος. D. H.

του, καθὰ συνέκειτο ἀλλήλοις, [a] πρώτου, μηχανῇ τινὶ καὶ τέχνῃ, [b] ἐπειδὴ ὁ ἥλιος πρὸς ἀνατολὰς ἐγήγερτο, χρεμετίσαντος. ἄγεται τοῖς Πέρσαις ἑορτὴ τῆς μαγοφονίας, καθ᾽ ἣν [c] Σφενδαδάτης ὁ μάγος ἀνῄρηται. Δαρεῖος προστάσσει τάφον ἑαυτῷ κατασκευασθῆναι ἐν τῷ δισσῷ ὄρει· καὶ κατασκευάζεται. ἐπιθυμήσας δὲ ἰδεῖν αὐτὸν, ὑπό τε τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν γονέων κωλύεται. οἱ δὲ γονεῖς, ἀνελθεῖν βουληθέντες, [d] ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς [e] εἶδον οἱ ἀνέλκοντες αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ φοβηθέντες ἀφῆκαν τὰ σχοινία, ἔπεσον καὶ ἐτελεύτησαν. καὶ ἐλυπήθη Δαρεῖος λίαν· καὶ ἀπετμήθησαν αἱ κεφαλαὶ, τεσσαράκοντα ὄντων τῶν ἀνελκόντων. Ὅτι ἐπιτάσσει Δαρεῖος [f] Ἀριαράμνῃ τῷ σατράπῃ Καππαδοκίας, ἐπὶ Σκύθας διαβῆναι, καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αἰχμαλωτίσαι. ὁ δὲ, διαβὰς πεντηκοντόροις λ᾽, ᾐχμαλώτισε. συνέλαβε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν [g] Μαρσαγέτην, ἐπὶ κακώσει εὑρὼν παρὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ δεδεμένον. [h] Σκυθάρκης δὲ ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἔγραψεν ὑβρίζων Δαρεῖον· καὶ ἀντεγράφη αὐτῷ ὁμοίως. στράτευμα δὲ ἀγείρας Δαρεῖος, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ ζεύξας τὸν Βόσπορον καὶ τὸν Ἴστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας, ὁδὸν ἐλάσας ἡμερῶν ιε᾽. καὶ ἀντέπεμπον ἀλλήλοις τόξα· [i] ἐπικρατέστερα δ᾽ ἦν τὰ τῶν Σκυθῶν. διὸ καὶ φεύγων Δαρεῖος διέβη τὰς γεφυρώσεις· καὶ ἔλυσε σπεύδων πρὶν ἢ τὸ ὅλον διαβῆναι στράτευμα· καὶ ἀπέθανον ὑπὸ [k] Σκυθάρκου οἱ καταλειφθέντες ἐν τῇ Εὐρώπῃ, μυριάδες ὀκτώ. Δαρεῖος δὲ τὴν γέφυραν διαβὰς, [l] Χαλκηδονίων οἰκίας καὶ ἱερὰ ἐνέπρησεν, ἐπεὶ τὰς πρὸς αὐτοῖς γεφύρας ἐμελέτησαν λῦσαι· καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν, ὃν περῶν Δαρεῖος κατέθετο ἐπ᾽ ὀνόματι διαβατηρίου Διὸς, ἠφάνισαν. Δάτις δ᾽ ἐπανιὼν ἐκ Πόντου, καὶ τοῦ [m] Μηδικοῦ στόλου ἡγούμενος, ἐπόρθει νήσους καὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐν Μαραθῶνι δὲ Μιλτιάδης ὑπαν-

rius, quum ejus equus (juxta id quod inter eos convenerat) arte quadam adhibita primus poſt ſolis ortum hinniſſet. Ceterum quo die Sphendadates magus interfectus eſt, feſtum, [1] magophonia dictum, apud Perſas celebratur. Hic Darius ſepulcrum ſibi extrui in [2] bicipiti monte jubet, atque id extruitur: ſed quum id videre cuperet, à Chaldæis & à parentibus prohibetur. Quum autem parentes ejus aſcendere voluiſſent, ceciderunt atque interierunt: quum ſacerdotes qui illos ſurſum trahebant, illud conſpicati & inde timore correpti, funes laxaſſent. Quæ res ingentem Dario mærorem attulit: & illis qui eos trahebant, numero quadraginta, amputata capita fuerunt. Darius præterea 16
Ariaramnem Cappadociæ ſatrapam adverſus Scythas proficiſci, & viros feminaſque captivos abducere jubet. Ille autem eum triginta navibus quinquagenûm remorum trajiciens, id exequutus eſt. Comprehendit autem & fratrem regis Scytharum Marſagetem, quum eum à ſuo fratre ob mala illata in vincula conjectum inveniſſet. At [3] Scytharces Scytha- 17
rum rex, iratus, litteras Dario ſcripſit contumelioſas: & ſimiliter ipſi reſponſum eſt. Darius tandem octingentorum millium exercitu coacto, & Boſporo Iſtroque ponte junctis, adverſus Scythas profectus eſt, quindecim dierum itinere progreſſus: ſibique [4] mutuo arcus miſerunt. Sed quum Scythici validiores eſſent, Darius fugiens pontes tranſivit, atque feſtinanter diſſolvit antequam totus tranſiret exercitus: quare Scytharces octoginta illa hominum millia in Europa relicta, interfecit. Darius vero, quum pontem pertranſiiſſet, domus templaque Chalcedonenſium combuſſit: quoniam pontes qui apud ipſos erant, diſſolvere tentaverant, & aram, quam Darius tranſiens, in honorem Jovis [5] diabaterii ſtatuerat, everterant. Datis autem ex 18
Ponto rediens & Medicum exercitum ducens, inſulas Græciamque populabatur: cui apud [6] Marathonem Miltiades oc-

1. *Herodotus l. 3. & Agathias l. 2.* 2. *Lege Perſepoleos arcis deſcriptionem apud Diod. Sicul. lib. 17. Biblioth. ubi βασιλικὸν ὄρος hunc locum vocat. Potentiores autem in montibus fere ſepeliri ſolitos, multa veterum ſcriptorum teſtimonia docent.* 3. Jancyrum *nominat Juſtin. lib. 2.* 4. *De arcu ab Æthiopum rege ſic ad Cambyſen miſſo lege Herodot. lib. 3. poſt init.* 5. *Solenne quippe gentibus fuit, tranſitus cauſſa diis ſacrificare. Sic Lucull. apud Plut. Euphrati taurum fecit.* 6. *Marathonia pugna nihil unquam celebratum magis, &c. ad eam deſcribendam occupatis doctorum ingeniis, Plut. triſte.*

a πρώτου. D. H. b ἐπεὶ δ᾽ ἀν. D. H. c ſic & D. H. hîc. d ἐπεὶ. D. H. e εἶδον [ἰδόντες] οἱ ἀ. D. H. *In veteri libro inter* εἶδον *&* οἱ *inſertum erat ſuperne* ὄφεις, *ſed locus hic neque emendari, neque intelligi niſi ex aliorum hiſtoria poteſt.* H. S. f Ἀριάμνῃ. D. H. g Μαρσαγ. D. H. h alii Σκυθάρκης, & Σκυθάρκης. Σκυθάρχης, *& in marg.* Σκυθάρβης. *Max. Marg.* i ἐπικρατέστερα δ᾽ ἦν τὰ τῶν Σ. D. H. k Σκυθάρκου. D. H. & in ora: al. Σκυθάρβου. ἰσ. Σκυθῶν. l Καρχηδ. D. H. m Ποντικοῦ. D. H.

occurrit, vicitque barbaros: & ipſe quoque Datis occubuit, ejuſque cadaver pe-
19 tentibus Perſis denegatum eſt. Darius autem ad Perſas reverſus eſt, ubi celebratis ſacrificiis, quum triginta dies morbo laboraſſet, mortuus eſt: quum annos XII ante regnum vixiſſet, & annos unum & triginta regnaviſſet. Obiit etiam diem ſuum Artaſyras. Bagapates autem, quum ſeptem annos ſepulcro Darii aſſediſſet, mortuus eſt.

20 Regnat Xerxes filius ejus, apud quem Artapanus Artaſyræ filius maximam obtinet autoritatem, quemadmodum ejus pater apud patrem regis obtinuerat, itemque Mardonius [1] antiquus. Ex eunuchis autem plurimum apud eum poterat Natacas. Xerxes [2] uxorem ducit Onophæ filiam Amiſtrin, ex qua filium ſuſcipit Dariæum: & poſt biennium, alterum, Hyſtaſpem nomine: & præterea [3] Artoxerxem: duaſque filias, quarum una, Amytis, nomine aviæ, vocatur: altera,
21 [4] Rhodogune. Xerxes adverſus Græcos expeditionem ſuſcepit, quod Chalcedonenſes pontem ſolvere conati eſſent, (quemadmodum jam dictum eſt) & aram à Dario erectam diruiſſent: quodque Datin Athenienſes interfeciſſent, neque cadaver ejus dare voluiſſent. Primum igitur Babylonem profectus eſt: & [5] Belitanæ videre ſepulcrum exoptavit: viditque opera Mardonii adjutus: & urnam olei non potuit, quemadmodum ſcriptum erat,
22 implere. Inde Ecbatana profecto, defeciſſe Babylonios, & Zopyrum ſuum ducem interfeciſſe, nunciatur. *In hunc modum de his loquitur Cteſias, non quemadmodum Herodotus. nam quæcunque hic de Zopyro, (niſi quod mula ipſi peperit) ille a Megabyzo facta ſcribit, qui Xerxis gener erat, quum filiam ejus Amytin uxorem duxiſſet.* Ita Babylon capta eſt per Megabyzum: cui Xerxes, præter alia multa, molam auream ſex talentorum pondo donavit, quod apud Perſas omnium regiorum munerum eſt pretioſiſſimum.
23 Xerxes autem, Perſico exercitu coacto, qui ex millibus octingentis conſtabat, præter currus, inſtructis etiam mille triremibus, in Græciam copias duxit, quum Abydum ponte junxiſſet. Ad eum Demaratus Lacedæmonius tum primum ac-

ἀπαντιάζει, καὶ νικᾷ τοὺς βαρβάρους, καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Δάτις. καὶ οὐδὲ τὸ σῶμα Πέρσαις αἰτησαμένοις ἐδόθη. Δαρεῖος δὲ ἐπανελθὼν εἰς Πέρσας, καὶ θύσας, καὶ ἡμέρας νοσήσας λ', τελευτᾷ· ζήσας μὲν ἔτη [a] ιβ' πρὸ τῆς βασιλείας, βασιλεύσας δὲ ἔτη λα'. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀρτασύρας. καὶ ὁ Βαγαπάτης δὲ τὸ σῆμα Δαρείου παρακαθίσας ἔτη ζ', ἐτελεύτησε.

Βασιλεύει Ξέρξης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ [b] Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῷ, ὡς ὁ πατὴρ παρὰ τῷ πατρί, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. ἡμιαρρένων δὲ μέγιστον ἠδύνατο [c] Νατάκας. γαμεῖ δὲ Ξέρξης Ὀνόφα θυγατέρα [d] Ἄμιστριν, καὶ γίνεται αὐτῷ παῖς Δαρειαῖος· καὶ ἕτερος μετὰ δύο ἔτη, Ὑστάσπης, καὶ ἔτι Ἀρταξέρξης· καὶ θυγατέρες δύο, ὧν ἡ μέν, Ἄμυτις, κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῆς μάμμης· ἡ δέ, Ῥοδογούνη. Ὁ δὲ δὴ Ξέρξης στρατεύει ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὅτι τε [e] Χαλκηδόνιοι λῦσαι τὴν γέφυραν (ὡς ἤδη εἴρηται) ἐπειράθησαν· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν ὃν ἔστησε Δαρεῖος, καθεῖλον· καὶ ὅτι Δάτιν Ἀθηναῖοι ἀνεῖλον, καὶ οὐδὲ τὸν νεκρὸν ἔδοσαν. πρότερον δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, καὶ ἰδεῖν ἐπεθύμησε τὸν Βελιτανᾶ τάφον, καὶ εἶδε διὰ Μαρδονίου· καὶ τὴν πύελον ἐλαίου οὐκ ἴσχυσεν, ὥσπερ καὶ ἐγέγραπτο, πληρῶσαι. Ἐξελαύνει Ξέρξης εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ ἀπόστασις Βαβυλωνίων, καὶ Ζωπύρου τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν ὑπὸ σφῶν ἀναίρεσις. [f] οὕτως καὶ περὶ τούτων φησὶ Κτησίας, καὶ οὐχ ὡς Ἡρόδοτος· ἃ δὲ περὶ Ζωπύρου ἐκεῖνος λέγει, πλὴν ὅτι ἡμίονος αὐτῷ ἔτικεν. ἐπεὶ τά γε ἄλλα Μεγάβυζον οὗτος λέγει διαπράξασθαι, ὃς ἦν γαμβρὸς ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἀμύτι, τοῦ Ξέρξου. [g] οὕτως μὲν ἥλω διὰ τοῦ Μεγαβύζου Βαβυλών. δίδωσι δὲ αὐτῷ Ξέρξης ἄλλα τε πολλά, καὶ μύλην χρυσῆν, ἓξ ἕλκουσαν τάλαντα· ὃ τιμιώτατον τῶν βασιλικῶν δώρων παρὰ Πέρσαις ἐστί. Ξέρξης δὲ συναγείρας [h] στρατιὰν Περσικήν, ἄνευ τῶν ἁρμάτων, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ τριήρεις χιλίας, ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ζεύγνυς τὴν Ἄβυδον. Δημάρατος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρεγένετο ἤ-

 δη

1. Ille priſcus. ὁ παλαιός, *quem* Majorem *etiam dixeris.* 2. *Xerxem & Amiſtrin Scaliger Aſſuerum & Eſtherem interpretatur, quod Nic. Serarius confutat.* 3. Artaxerx. 4. *Rhodogunes cujuſd. Perſica imaginem habes apud Philoſtratum lib. 2 Icon. 5.* 5. *Æliani lib. 13. ποικίλης cap 3. legend.*

a *In altero exemplari, non ſine magno errore, ſcriptus eſt inuſitato modo numerus* οϛ'. *pro quo hic* ιβ'. *ubi etiam mendum eſſe quis ſuſpicari poſſit.* H S. b Ἀρτάπανος. D. H. c Ἀτακᾶς & Νατακᾶς. d Ἄμαστριν, & Ἄμηστριν. e Καρχηδ. D. H. f ὅτω. D. H. g ἕτω. D. H. h στρατιὰν. D H.

δὴ πρῶτον, καὶ συνῆν αὐτῷ ἐν τῇ διαβάσει, καὶ ἀπεῖργε τὴν εἰς Λακεδαίμονα ἔφοδον. Ξέρξης δὲ προσβάλλει ἐν Θερμοπύλαις Λεωνίδᾳ τῷ στρατηγῷ τῶν Λακεδαιμονίων, δι' Ἀρταπάνου, ἔχοντος μυριάδας. καὶ κατακόπτεται τὸ Περσικὸν πλῆθος, τῶν Λακεδαιμονίων δύο ἢ τριῶν ἀναιρεθέντων. εἶτα προσβαλεῖν κελεύει μετὰ δισμυρίων· καὶ ἧττα γίνεται κἀκείνων. εἶτα μαστιγοῦνται ἐπὶ τῷ πολεμεῖν· καὶ μαστιγούμενοι, ἔτι ἡττῶντο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ κελεύει μάχεσθαι, μετὰ πεντακισμυρίων· καὶ ἐπεὶ οὐδὲν ἤνυεν, ἔλυσε τότε τὸν πόλεμον. [a] Θώραξ δὲ ὁ [b] Θεσσαλὸς, καὶ Τραχινίων οἱ δυνατοὶ, Καλλιάδης καὶ Τιμαφέρνης, παρῆσαν [c] στρατιὰν ἔχοντες. καλέσας δὲ Ξέρξης τούτους τε καὶ τὸν Δημάρατον καὶ τὸν [d] Ἡγίαν τὸν Ἐφέσιον, ἔμαθεν ὡς οὐκ ἂν ἡττηθεῖεν Λακεδαιμόνιοι εἰ μὴ κυκλωθείησαν. ἡγουμένων δὲ τῶν δύο [e] Τραχινίων διὰ δυσβάτου στρατὸς Περσικὸς διελήλυθε, μυριάδες τέσσαρες· καὶ κατὰ νώτου γίνονται τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ κυκλωθέντες ἀπέθανον μαχόμενοι ἀνδρείως ἅπαντες. Ξέρξης δὲ πάλιν στράτευμα πέμπει κατὰ Πλαταιέων, μυριάδας ιβ΄, ἡγούμενον [f] αὐτοῖς Μαρδόνιον ἐπιστήσας. Θηβαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατὰ Πλαταιέων τὸν Ξέρξην κινοῦντες. ἀντιστρατεύει δὲ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τριακοσίους μὲν ἔχων Σπαρτιάτας, χιλίους δὲ τῶν περιοίκων, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πόλεων χιλιάδας ἕξ. καὶ νικᾶται κατακράτος ἡ Περσικὴ [g] στρατιὰ, καὶ φεύγει τραυματισθεὶς καὶ Μαρδόνιος. οὗτος ὁ Μαρδόνιος πέμπεται συλῆσαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν παρὰ Ξέρξου· κἀκεῖ, φησὶ, θνήσκει, χαλάζης ἐπιπεσούσης παχείας· ἐφ' ᾧ λίαν Ξέρξης ἐλυπήθη. Ξέρξης δὲ ἐπ' αὐτὰς Ἀθήνας ἐλαύνει. καὶ Ἀθηναῖοι, πληρώσαντες ἑκατὸν δέκα τριήρεις, φεύγουσιν εἰς Σαλαμῖνα. καὶ Ξέρξης τὴν πόλιν κενὴν [h] αἱρεῖ, καὶ [i] ἐμπίμπρησι, πλὴν τῆς ἀκροπόλεως. ἐν αὐτῇ γὰρ ἔτι τινὲς ὑπολειφθέντες ἐμάχοντο. τέλος κἀκείνων νυκτὶ φυγόντων, κἀκείνην [k] συνέφλεξαν. ὁ δὲ Ξέρξης αὐτόθεν ἐλθὼν ἐπὶ [l] στενότατον τῆς Ἀττικῆς, ὃ Ἡράκλειον καλεῖται, ἐχώννυε χῶμα ἐπὶ Σαλαμῖνα, πεζῇ ἐπ' αὐτὴν διαβιβάσαι διανοούμενος. βουλῇ δὲ Θεμιστοκλέους Ἀθηναίου καὶ Ἀριστείδου, τοξόται μὲν ἀπὸ Κρήτης προσκαλοῦνται καὶ παραγίνονται· εἶτα ναυμαχία Περσῶν καὶ Ἑλλήνων γίνεται· Περσῶν

acceſſit, & cum illo trajecit, eumque ab invadenda Lacedæmone prohibuit. Xerxes porro per Artapanum decem millia ducentem, apud Thermopylas cum Leonida Lacedæmoniorum duce prœlium iniit, in quo magna Perſarum cæſa eſt multitudo, ex Lacedæmoniis tantummodo duobus aut tribus interfectis. Poſtea viginti millia in aciem educi jubet: qui & ipſi ſuperantur. Quum autem verberibus etiam cæſi ut acriores ad pugnam redderentur, nihilominus victi fuiſſent, quinquaginta millia poſtridie jubet educi: & quum nihil proficeret, bellandi finem fe-
cit. Sed Thorax Theſſalus & Trachinien- 24
ſium principes Calliades & Timaphernes cum exercitu aderant: quos Xerxes quum vocaſſet, unaque Demaratum & Hegian Epheſium, Lacedæmonios nulla ratione vinci poſſe, niſi circumdarentur, intellexit. Perſarum itaque quadraginta millia, duobus illis Trachinienſium ducibus per invia tranſgreſſis, Lacedæmonios à tergo adoriuntur: qui circumdati, omnes ad unum fortiter pugnantes occubuerunt.
Rurſus Xerxes adverſus Platæenſes exer- 25
citum centum & viginti millium mittit, & Mardonium ejus ducem conſtituit. Qui autem Xerxem in Platæenſes concitabant, erant Thebani. Mardonio occurrit Pauſanias Lacedæmonius, trecentos Spartanos & mille accolas, ex aliiſque urbibus ſex millia ſecum ducens. Ibi ſuperato exercitu Perſarum, Mardonius vulneratus aufugit. Hic Mardonius quum à Xerxe ad diripiendam Apollinis ædem miſſus eſſet, ingruente ingenti grandine oppreſſus moritur: quæ res Xerxi maxi-
mum mœrorem attulit. Xerxes cum ſuis 26
copiis Athenas proficiſcitur: ſed quum Athenienſes armatis centum & decem triremibus ad Salaminem fugiſſent, urbem vacuam capit, quam incendit, præter arcem. in ea enim etiam aliqui relicti pugnabant: tandemque quum & illi noctu fugiſſent, illam etiam exuſſerunt. Xerxes autem quum inde ad anguſtiſſimum Atticæ locum, Heracleum appellatum, veniſſet, aggerem Salaminem verſus ducere cœpit, pedeſtri itinere ad eam tranſire cogitans. Sed conſilio Themiſtoclis Athenienſis & Ariſtidis, ſagittarii ex Creta accerſuntur, ac veniunt: deinde bellum navale Perſarum & Græcorum geritur. Perſæ

a *Max. Marg.* Θώραξ. b Θέσσαλος καὶ Τραχινίων, οἱ δ'. D. H. c στρατείαν. D. H. d *Max. Marg.* Ὀγίαν. e Τραχινίων, διὰ δ. D. H. f (δὲ) αὐτ. D. H. g στρατεία D. H. h αἱρεῖ. D. H. i *Max. Marg.* ἐμπίπρησι. k συνέφλεξεν. D. H. l στενόν. D. H. *Codex Bavaricus & Max. Margunius etiam* στενότατον.

ſæ naves habebant pluſquam mille, ducemque Onophan: Græci vero ſeptingentas. Græci tamen victores evadunt: & quingentæ naves Perſarum profligantur: & fugit Xerxes conſilio rurſus & arte Ariſtidis atque Themiſtoclis. In reliquis vero omnibus prœliis ceciderunt Perſa-
27 rum centum & viginti millia. At Xerxes, quum in Aſiam trajeciſſet, & Sardis proficiſceretur, miſit Megabyzum ut templum Delphicum diriperet: illoque id ſuſcipere recuſante, Matacas eunuchus injuriam Apollini illaturus omniaque direpturus mittitur. Is confectis ita rebus ad
28 Xerxem reverſus eſt. Xerxes ex Babylone ad Perſas proficiſcitur. At Megabyzus ſuam uxorem Amytin (quæ filia Xerxis erat, quemadmodum jam dictum eſt) adulterii inſimulat. quam ob rem Amytis à patre acriter reprehenditur: at illa
29 ſpondet ſe caſtam eſſe. Verum Artapanus, qui plurimum apud Xerxem autoritate valebat, cum Spamitre eunucho (qui & ipſe plurimum apud eum poterat) de Xerxe interficiendo conſilium agitat: idque perpetrant, & Artoxerxi filio perſuadent ab altero filio Dariæo patrem ſuum necatum eſſe: adduciturque Dariæus ab Artapano domum Artoxerxis, cum ingenti clamore ſe parricidam eſſe negans. is tamen capite plectitur.
30 [1] Artoxerxes igitur Artapani opera regno potitur. ſed idem Artapanus ejus vitæ inſidians, conſilium ſuum cum Megabyzo (qui jam ob ſuſpectam adulterii uxorem ſuam, mœrore affectus erat) communicat, fidemque mutuo datam jurejurando firmant. Sed re tota Megabyzi indicio prodita, Artapanus ea morte qua Artoxerxes erat afficiendus, afficitur: atque adeo quæcunque in Xerxem Dariæumque perpetrata fuerant, patefiunt. [2] Aſpamitres quoque, qui cædis Xerxis ac Dariæi conſcius fuerat, [3] acerbiſſimo genere mortis, adhibitis videlicet per ſcapham tormentis, plectitur. At poſt Artapani mortem, eorum qui cum illo conjurarant, & Perſarum aliorum pugna oritur, in qua cadunt tres Artapani filii, & graviter Megabyzus vulneratur. Quem caſum Artoxerxes itemque Amytis & Rhodogune ac ipſarum mater Amiſtris ingenti luctu proſequuti ſunt: tandem tamen, etſi ægre admodum,

στῶν μὲν ναῦς ἐχόντων ὑπὲρ τὰς χιλίας, στρατηγοῦντος αὐτοῖς Ὀνόφα· Ἑλλήνων δὲ, ἑπτακοσίας. καὶ νικῶσιν Ἕλληνες, καὶ διαφθείρονται Περσικαὶ πεντακόσιαι νῆες. καὶ φεύγει Ξέρξης, βουλῇ πάλιν καὶ τέχνῃ Ἀριστείδου καὶ Θεμιστοκλέους. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἁπάσαις μάχαις ἀπέθανον Περσῶν ιβ´ μυριάδες. Ξέρξης δὲ περάσας εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπελαύνων εἰς Σάρδεις, ἔπεμπε Μεγάβυζον τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν συλῆσαι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος παρῃτεῖτο, ἀποστέλλεται [a] Ματακᾶς ὁ εὐνοῦχος, ὕβρεις τε φέρων τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ πάντα συλήσων. καὶ δὴ [b] οὕτως ποιήσας, πρὸς Ξέρξην ὑπέστρεφε. Ξέρξης δὲ ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Πέρσας παραγίνεται, καὶ Μεγάβυζος κατὰ τῆς γυναικὸς τῆς ἰδίας Ἀμύτιος, (ἣ θυγάτηρ, ὡς προείρηται, Ξέρξου ἐτύγχανεν) ὡς μεμοιχευμένης, λόγους ἐκίνει. καὶ ἐπιτιμᾶται Ἄμυτις λόγοις ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ὑπισχνεῖται σωφρονεῖν. [c] Ἀρτάπανος δὲ, μέγα παρὰ Ξέρξῃ δυνάμενος, μετὰ Σπαμίτρου τοῦ ἡμιαρρένου, καὶ αὐτοῦ μέγα δυναμένου, βουλεύονται ἀνελεῖν Ξέρξην· καὶ ἀναιροῦσι. καὶ πείθουσιν [d] Ἀρτοξέρξην τὸν υἱὸν ὡς Δαρειαῖος αὐτὸν ὁ ἕτερος παῖς ἀνεῖλε. καὶ παραγίνεται [e] Δαρειαῖος ἀγόμενος ὑπὸ [f] Ἀρταπάνου εἰς τὴν οἰκίαν [g] Ἀρτοξέρξου, πολλὰ βοῶν καὶ [h] ἀπαρνούμενος ὡς οὐκ εἴη φονεὺς τοῦ πατρός· καὶ ἀποθνήσκει.

Καὶ βασιλεύει [i] Ἀρτοξέρξης, σπουδῇ Ἀρταπάνου· καὶ ἐπιβουλεύεται πάλιν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει κοινωνὸν τῆς βουλῆς Ἀρτάπανος Μεγάβυζον, ἤδη λελυπημένον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ Ἀμύτι, διὰ τὴν τῆς μοιχείας ὑπόληψιν· καὶ ὅρκοις ἀλλήλους ἀσφαλίζονται. ἀλλὰ μηνύει πάντα Μεγάβυζος, καὶ ἀναιρεῖται Ἀρτάπανος ᾧ τρόπῳ ἔμελλεν ἀναιρεῖν Ἀρτοξέρξην· καὶ γίνεται πάντα δῆλα τὰ εἰργασμένα ἐπὶ Ξέρξῃ καὶ [k] Δαρειαίῳ. καὶ ἀπόλλυται πικρῷ καὶ κακίστῳ θανάτῳ Ἀσπαμίτρης, ὃς ἦν κοινωνὸς ἐπὶ τοῖς φόνοις Ξέρξου καὶ Δαρειαίου· σκαφευθεὶς γὰρ, καὶ οὕτως ἀναιρεῖται. μάχη δὲ γίνεται μετὰ τὸν θάνατον Ἀρταπάνου, τῶν τε συνωμοτῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Περσῶν. καὶ πίπτουσιν ἐν τῇ μάχῃ οἱ τρεῖς τοῦ Ἀρταπάνου υἱοί. τραυματίζεται δὲ καὶ Μεγάβυζος ἰσχυρῶς· καὶ θρηνεῖ Ἀρτοξέρξης καὶ ἡ Ἄμυτις καὶ ἡ Ῥοδογούνη, καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν [l] Ἄμιστρις. καὶ μόλις πολλῇ ἐπιμελείᾳ περισώζεται

1. Longimanus *cognomento.* 2. *Paulo ante* Spamitres *dictus.* 3. acerbo in primis ac duro. *Habes id à Plut. deſcriptum in vita Artoxerxa, mox à principio.*

a Ματακᾶς. b οὕτω. D. H. c Ἀρτάβανος. D H. *Max. Marg.* Ἀρτάβανος. d Ἀρξ. D. H. e Ἀρβαξέρξης. D. H. f ſic tamen hic & D. H. ut & poſt. g Δαρειαῖν. D. H. *Max. Marg.* Δαρειαῖν. h παραιτούμενος. D. H. i Ἀρταξ. & ſic ſemper per α in antepen. k *Max. Marg.* Δαρειαίῳ. l *Idem* Ἄμιστρις.

τῃ [a] Ἀπολλωνίδου ἰατροῦ τοῦ Κώου. Ἀφίσταται Ἀρτοξέρξου Βάκτρα, καὶ ὁ σατράπης ἄλλος [b] Ἀρτάπανος· καὶ γίνεται μάχη ἰσοπαλής· καὶ γίνεται πάλιν ἐκ δευτέρου· καὶ ἀνέμου κατὰ πρόσωπον Βακτρίων πνεύσαντος, νικᾷ Ἀρτοξέρξης, καὶ προσχωρεῖ αὐτῷ πᾶσα Βακτρία. Ἀφίσταται Αἴγυπτος, Ἰνάρου Λυδίου ἀνδρὸς καὶ ἑτέρου Αἰγυπτίου τὴν ἀπόστασιν μελετήσαντος. καὶ εὐτρεπίζεται τὰ πρὸς πόλεμον. πέμπουσι καὶ Ἀθηναῖοι, αἰτησαμένου αὐτοῦ, τεσσαράκοντα νῆας. [c] καὶ μελετᾷ αὐτὸς Ἀρτοξέρξης ἐκστρατεῦσαι. καὶ τῶν φίλων οὐ συμβουλευόντων, πέμπει Ἀχαιμενίδην τὸν ἀδελφὸν, τεσσαράκοντα μὲν μυριάδας ἐπαγόμενον στράτευμα πεζικὸν, νῆας δὲ π΄. συμβάλλει πόλεμον Ἴναρος πρὸς Ἀχαιμενίδην· καὶ νικῶσιν Αἰγύπτιοι, καὶ βάλλεται Ἀχαιμενίδης ὑπὸ Ἰνάρου, καὶ θνήσκει· καὶ ἀποπέμπεται ὁ νεκρὸς αὐτοῦ εἰς Ἀρτοξέρξην. ἐνίκησεν Ἴναρος καὶ κατὰ θάλασσαν, [d] Χαριτιμίδου εὐδοκιμήσαντος, ὃς τῶν ἐξ Ἀθηνῶν τεσσαράκοντα νηῶν [e] ἐχρημάτιζε ναύαρχος· καὶ ν΄ Περσῶν νῆες, αἱ μὲν εἴκοσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐλήφθησαν, αἱ δὲ λ΄ διεφθάρησαν. Εἶτα πέμπεται κατὰ Ἰνάρου Μεγάβυζος, ἐπαγόμενος ἄλλο στράτευμα πρὸς τῷ ὑπολειφθέντι, μυριάδας εἴκοσι, καὶ νῆας τ΄· καὶ ἐπιστάτην αὐτοῖς [f] Ὀρίσκον. ὡς εἶναι χωρὶς τῶν νεῶν, τὸ ἄλλο πλῆθος, ν΄ μυριάδας. Ἀχαιμενίδης γὰρ ὅτε ἔπεσε, ι΄ μυριάδες λοιποῦ, ἐξ ὧν ἦγε μ΄, συνδιεφθάρησαν. γίνεται οὖν μάχη κρατερὰ, καὶ πίπτουσιν ἀμφοτέρωθεν πολλοὶ, πλείους δὲ Αἰγύπτιοι. καὶ βάλλει Μεγάβυζος εἰς τὸν μηρὸν Ἴναρον, καὶ τρέπεται· καὶ νικῶσι Πέρσαι κατακράτος· Φεύγει δὲ [g] πρὸς τὴν Βύβλον Ἴναρος, (πόλις [h] ἰσχυρὰ ἐν Αἰγύπτῳ αὕτη) καὶ οἱ Ἕλληνες δὲ μετ' αὐτοῦ, ὅσοι μὴ ἐν τῇ μάχῃ καὶ μετὰ Χαριτιμίδου ἀπέθανον. Προσχωρεῖ δὲ Αἴγυπτος πλὴν Βύβλου πρὸς Μεγάβυζον. ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἀνάλωτος ἐδόκει, σπένδεται πρὸς Ἴναρον καὶ τοὺς Ἕλληνας ἑξακισχιλίους ὄντας, καὶ ἔτι πρὸς, ὁ Μεγάβυζος, ἐφ' ᾧ μηδὲν κακὸν παρὰ βασιλέως λαβεῖν, καὶ τοὺς Ἕλληνας, ὅτε βούλοιντο, πρὸς τὰ οἰκεῖα ἐπανελθεῖν. καθίστησι δὲ τῆς Αἰγύπτου σατράπην [i] Σαρσάμαν καὶ

dum, Apollonidæ medici Coi inſigni di-
ligentia ſervatus eſt. Deſciſcunt ab Ar- 31
toxerxe Bactra, aliuſque item præfe-
ctus Artapanus: & æquo Marte pugna-
tur. Quum autem commiſſa iterum pu-
gna, ventus in faciem Bactrianorum
ſpiraret, vincit Artoxerxes, & in ejus
ditionem univerſa Bactria concedit. De- 32
ficit etiam Ægyptus, Inaro Lydio &
altero Ægyptio quodam defectionis au-
toribus: omniaque ad bellum pertinen-
tia parantur. Athenienſes quoque Ina-
ro petenti quadraginta naves mittunt:
& ipſemet Artoxerxes exercitum edu-
cere cogitat: ſed, non ita conſulenti-
bus amicis, mittit Achæmenidem fra-
trem cum quadringentis millibus pedi-
tum, & octoginta navibus. Confligit I-
narus cum Achæmenide, Ægyptiique
vincunt: atque Achæmenides quum ab
Inaro vulnus accepiſſet, moritur, ejuſque
cadaver ad Artoxerxem mittitur. Idem
Inarus mari victor evadit, Charitimide
magnum inde nomen conſequuto, qui
quadraginta navium Athenis miſſarum
navarchus erat. Ex quinquaginta Perſa-
rum navibus, viginti cum ipſis homini-
bus captæ, triginta perierunt. Deinde 33
adverſus Inarum mittitur Megabyzus,
præter exercitum qui reliquus fuerat, a-
lium ducens, qui ex ducentis hominum
millibus conſtabat, navibus autem tre-
centis, quibus Oriſcus præerat. adeo ut
præter naves reliqua multitudo quingen-
torum hominum millium eſſet. nam
quum cecidit Achæmenides, centum ho-
minum millia ex quadringentis quæ du-
xerat millibus, una cæſa fuerunt. Pugna-
tur acriter, & utrinque multi, ſed plures
ex Ægyptiis, cadunt. Tandem Megaby-
zus Inarum in femore vulnerat, fugatque:
& viribus fortiores facti Perſæ vincunt.
Inarus vero fugiens Byblum ſe recipit,
(hæc eſt munita urbs in Ægypto) & cum
eo Græci quicunque in prœlio & cum
Charitimide cæſi non fuerant. Ægyptus 34
præter Byblum partes Megabyzi ſequi-
tur: & quoniam Byblus expugnari non
poſſe videbatur, Megabyzus cum Inaro
& Græcis, quorum erant ſex millia & am-
plius, fide data paciſcitur, nullam eos à
rege injuriam accepturos, & Græcos do-
mum quum liberet reverſuros. Quum igi- 35
tur Sarſamen Ægypti præfectum conſti-
tuiſſet,

a Ἀπολλωνίου. D. H. *In utroque exemplari legitur hic* Ἀπολλωνίου. *at contra in iis locis qui ſunt cap. 41. utrunque* Ἀπολλωνίδης *&* Ἀπολλωνίδην *ſcriptum habet.* H. S. b Ἀρτάπανος. D. H. & ſic etiam editio H. Stephani prima. c (καὶ) μελ. D. H. d Χαριτιμίδου *Max. Marg.* e ἐχρημάτισε. D. H. f Ὀρίσκον. D. H. g εἰς. h δὲ ἰσχ. D. H. i Σαρσάμαν. D. H.

tuiſſet, una cum Inaro & Græcis ad Artoxerxem proficiſcitur: eumque invenit iratum Inaro vehementer, quoniam is fratrem Achæmenidem interfecerat. Megabyzus omnia quæ geſta fuerant narrat, & quomodo fide Inaro Græcisque data Byblum ceperit: atque pœnam illorum pertinaciter deprecatus, efficitur voti compos. tandemque ad exercitum defertur, Inarum & Græcos nihil detrimenti paſ-
35 ſuros. Verum enimvero [1] Amytis vicem interempti filii Achæmenidis dolens, indignam rem fore arbitrabatur, niſi Inarus & Græci pœnas ſibi darent. atque adeo illos à rege expoſcit: ſed is tradere recuſat. Deinde Megabyzum ab eo expoſcens, repulſam itidem patitur. Tandem tamen illa quum inſtando moleſta eſſet, impetravit: & quinque poſt annis, Inarum pariter & Græcos à rege accepit. Atque hunc quidem [2] tribus crucibus ſuffixit, de Græcis autem quinquaginta (nam tot cape-
36 re potuit) capita amputari curavit. At Megabyzus magno dolore & luctu affectus eſt, petiitque ut ſibi in Syriam regionem ſuam proficiſci liceret. Huc etiam clam præmiſit Græcos alios, & profectus eſt, atque à rege deſeivit: maximaſque copias coëgit, ad centum & quinquaginta millia ſeorſum equitum peditumque. Adverſus eum Oſiris mittitur cum ducentis millibus: pugna conſeritur, ſeque mutuo vulnerant Megabyzus & Oſiris. hic quidem jaculo Megabyzum in femore percuſſit, & vulnus duos digitos altum inflixit: ille vero ſimiliter jaculo Oſirin in femore, deinde & in humero vulneravit. unde Oſirin ex equo cadere contigit. ſed eum complexus Megabyzus ſublatum ſervari jubet. Multi autem Perſæ ceciderunt, Zopyro Artyphioque Megabyzi filiis fortiter pugnantibus. itaque tandem viribus longe ſuperior evadit Megabyzus, & victoria potitus, magnam Oſiris curam gerit, eumque ad Artoxerxem mit-
37 tit id petentem. Rurſus autem exercitus adverſus eum mittitur, & Menoſtanes Artarii filius. (Artarius autem erat ſatrapa Babylonis, & Artoxerxis frater) confligunt inter ſe: ſed Perſarum fugatur exercitus, & Menoſtates in humero à Megabyzo percutitur: præterea in capite

καὶ λαβὼν Ἴναρον καὶ τοὺς Ἕλληνας, παραγίνεται πρὸς Ξέρξην· καὶ εὑρίσκει λίαν κατὰ Ἰνάρου τεθυμωμένον, ὅτι τὸν ἀδελφὸν Ἀχαιμενίδην ἀπεκτονὼς εἴη. διηγεῖται τὰ γεγονότα πάντα Μεγάβυζος, καὶ ὡς πίστεις δοὺς Ἰνάρῳ καὶ τοῖς Ἕλλησι, Βύβλον εἴληφε. καὶ ἐξαιτεῖται λιπαρῶς βασιλέα περὶ τῆς [a] αὐτῶν σωτηρίας· καὶ λαμβάνει. καὶ ἐξάγεται πλῆθος τῇ [b] στρατιᾷ ὡς Ἴναρος καὶ οἱ Ἕλληνες οὐδὲν κακὸν πείσονται. Ἄμυτις δὲ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς Ἀχαιμενίδου δεινὰ ἐποιεῖτο, εἰ μὴ [c] τιμωρήσοιτο Ἴναρον καὶ τοὺς Ἕλληνας· καὶ αἰτεῖται τοῦτο [d] βασιλέα, ὁ δὲ οὐκ [e] ἐνδίδωσιν· εἶτα Μεγάβυζον, ὁ δὲ ἀποπέμπεται. εἶτα, ἐπεὶ διώχλει τὸν υἱόν, κατειργάσατο· καὶ πέντε παρελθόντων ἐτῶν, λαμβάνει τὸν Ἴναρον παρὰ βασιλέως καὶ τοὺς Ἕλληνας. καὶ [f] ἀνεσταύρωσε μὲν [g] ἐπὶ τρισὶ σταυροῖς· πεντήκοντα δὲ Ἑλλήνων, ὅσους λαβεῖν ἴσχυσε, τούτων ἔτεμε τὰς κεφαλάς. Καὶ ἐλυπήθη λύπην σφοδρὰν Μεγάβυζος, καὶ ἐπένθησε· καὶ ᾐτήσατο ἐπὶ Συρίαν τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἀπιέναι. ἐνταῦθα λάθρα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν Ἑλλήνων προέπεμπε, καὶ ἀπῄει· καὶ ἀφίσταται βασιλέως. καὶ ἀθροίζει μεγάλην δύναμιν, ἄχρι πεντεκαίδεκα μυριάδων, χωρὶς τῶν ἱππέων καὶ τῶν πεζῶν. καὶ πέμπεται [h] Οὔσιρις κατ' αὐτοῦ σὺν εἴκοσι μυριάσι. καὶ συνάπτεται πόλεμος, καὶ βάλλουσιν ἀλλήλους Μεγάβυζος καὶ Οὔσιρις· ὁ μὲν, ἀκοντίῳ, καὶ τυγχάνει Μεγαβύζου εἰς τὸν μηρόν, καὶ τιτρώσκει ἄχρι δακτύλων δύο· ὁ δὲ ὡσαύτως ἀκοντίῳ τὸν τοῦ Οὐσίριος μηρόν. εἶτα βάλλει εἰς τὸν ὦμον· κἀκεῖνος πίπτει ἐκ τοῦ ἵππου. καὶ περισχὼν Μεγάβυζος προσέταξεν ἀναλαβεῖν καὶ περισῶσαι. ἔπιπτον δὲ πολλοὶ τῶν Περσῶν· καὶ ἐμάχοντο ἀνδρείως οἱ τοῦ Μεγαβύζου παῖδες Ζώπυρος καὶ [i] Ἀρτύφιος. καὶ νίκη γίνεται Μεγαβύζῳ κραταιά. περιποιεῖται Οὔσιριν ἐπιμελῶς, καὶ ἀποπέμπει [k] τοῦτον αἰτησάμενον πρὸς Ἀρτοξέρξην. Πέμπεται δὲ κατ' αὐτοῦ ἑτέρα στρατιά, καὶ [l] Μενοστάνης ὁ τοῦ Ἀρταρίου παῖς. ὁ δὲ Ἀρτάριος, σατράπης μὲν ἦν Βαβυλῶνος, Ἀρτοξέρξου δὲ ἀδελφός. καὶ συμβάλλουσιν ἀλλήλοις, καὶ φεύγει ἡ Περσικὴ στρατιά. καὶ [m] Μενοστάτης βάλλεται εἰς τὸν ὦμον ὑπὸ Μεγαβύζου· εἶτα εἰς

τὴν

1. *E. Amiſtris, illa Onophæ filia. Artaxerxæ mater.* 2. *Ita Plut. in Artoxerxe refert Meſabata corpus tranſverſum tribus fuiſſe ſuffixum crucibus.*

a Αὐτοῦ. D. H. b στρατείᾳ. D. H. c τιμωρήσαιτο τὸν Ἰ. D. H. d βασιλεῦ. D. H. e *Pro* ἐνδίδωσιν *reponendum puto* ἐκδίδωσιν. H. S. f ἀνεσταύρωσε *M. Marg.* g A. S. *ſic legit*, ἐπὶ γ' σταυροῖς· πεντήκοντα· τῶν δ' Ἑλλήνων, ὅσους. D. H. h Ὄσιρις. D. H. & ſic ſemper poſt ſine ν. i Ἀρτύφιος. D. H. k τοῦτο D. H l Μενοστάτης. D. H. m *Lege* Μενοστάνης. *aut, ut hic, ita etiam ante, verſu abhinc quarto* Μενοστάτης. *nam duplex eſt ſcriptura*. H. S.

τὴν κεφαλὴν τοξεύεται οὐ καιρίαν. Φεύγει δ' ὅμως αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ νίκη λαμπρὰ γίνεται Μεγαβύζῳ. Ἀρτάριος δὲ πέμπει πρὸς Μεγάβυζον, καὶ παραινεῖ σπείσασθαι βασιλεῖ. ὁ δὲ δηλοῖ σπείσασθαι μὲν βούλεσθαι καὶ [a] αὐτὸν, οὐ μέντοι παραγενέσθαι πρὸς βασιλέα, ἀλλ' ἐφ' ᾧ μένειν ἐν τῇ [b] ἑαυτοῦ. ἀπαγγέλλεται ταῦτα βασιλεῖ. καὶ συμβουλεύουσιν [c] Ἀρτοξάρης τε ὁ Παφλαγὼν [d] εὐνοῦχος, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἄμιστρις, σπουδῇ σπείσασθαι, πέμπεται οὖν Ἀρτάριός τε αὐτὸς καὶ Ἄμυτις ἡ γυνὴ, καὶ Ἀρτοξάρης, ἐτῶν ἤδη ὢν εἴκοσι, καὶ Πετίσας ὁ [e] Οὐσίριος καὶ Σπιτάμα πατήρ. πολλοῖς οὖν [f] λόγοις καὶ ὅρκοις πληροφορήσαντες Μεγάβυζον, μόλις ὅμως πείθουσι πρὸς βασιλέα παραγενέσθαι. καὶ βασιλεὺς τέλος ἔπεμπε παραγενομένῳ συγγνώμην ἔχειν τῶν [g] ἡμαρτημένων. Ἐξέρχεται βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, καὶ λέων ἐπέρχεται αὐτῷ· μετεώρου δὲ φερομένου τοῦ θηρὸς, βάλλει ἀκοντίῳ Μεγάβυζος, καὶ ἀναιρεῖ· καὶ ὀργίζεται Ἀρτοξέρξης ὅτι πρὶν ἢ αὐτὸς τύχῃ, Μεγάβυζος ἔβαλε· καὶ προστάσσει τὴν κεφαλὴν τοῦ Μεγαβύζου ἀποτμηθῆναι. [h] Ἀμίστριος δὲ καὶ Ἀμύτιος καὶ τῶν ἄλλων τῇ παραιτήσει, τοῦ μὲν θανάτου ῥύεται, ἀνάσπαστος δὲ γίνεται εἰς τὴν ἐρυθρὰν, ἔν τινι πόλει ὀνόματι Κύρται. ἐξορίζεται δὲ καὶ Ἀρτοξάρης [i] ὁ εὐνοῦχος εἰς Ἀρμενίαν, ὅτι πολλάκις ὑπὲρ Μεγαβύζου βασιλεῖ ἐπαρρησιάσατο. Ὁ δὲ Μεγάβυζος πέντε διατρίψας [k] ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἔτη, ἀποδιδράσκει, ὑποκριθεὶς [l] τὸν πισάγαν. (πισάγας δὲ λέγεται παρὰ Πέρσαις ὁ λεπρὸς, καὶ ἔστι πᾶσιν ἀπρόσιτος.) ἀποδρὰς οὖν παραγίνεται πρὸς Ἄμυτιν καὶ τὸν οἶκον, καὶ μόλις ἐπιγινώσκεται· καὶ δι' [m] Ἀμίστριος καὶ δι' Ἀμύτιος καταλλάσσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ποιεῖ αὐτὸν, ὡς τὸ πρόσθεν, ὁμοτράπεζον. ζήσας δὲ ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη, ἀπέθανε· καὶ κάρτα ἠχθέσθη βασιλεύς. Τελευτήσαντος δὲ Μεγαβύζου, κάρτα ἦν Ἄμυτις ἀνδράσιν ὁμιλοῦσα· καὶ πρό γε ταύτης, καὶ ἡ μήτηρ [n] Ἄμιστρις ὁμοίως. ὁ δὲ Ἀπολλωνίδης ὁ ἰατρὸς ὁ Κῷος, ἐπεὶ ἀσθενῶς εἶχεν Ἄμυτις, εἰ καὶ [o] βληχρῶς καὶ οὐκ ἰσχυρῶς, ἐκεῖνος δὲ ἠράσθη αὐτῆς, ἔφη εἰς τὴν ὑγείαν αὐτὴν ἐπανελθεῖν ἐὰν ἀνδράσιν ὁμιλήσῃ. τῆς γὰρ ὑστέρας εἶναι τὸ νόσημα. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ ἐξειργάζετο τὸ ἐπιτήδευμα, καὶ ὡμίλει αὐτῇ, ἡ δὲ ἄνθρωπος ἐμαραίνετο, ἀπέστη τῆς συνουσίας. τελευτῶσα δὴ οὖν ἐπήγγειλε τῇ μητρὶ, ἀμύνασθαι Ἀπολλωνίδην. ἡ δὲ

te ſagitta, ſed non lethali vulnere, feritur,
una tamen cum omnibus ſuis fugam capit,
& Megabyzus ſplendida potitur victoria.
Artarius Megabyzum per legatos monet 38
ut cum rege paciſcatur. Ille ſe paciſci
quidem cum rege, non tamen ad eum
proficiſci, ſed in ſua regione manere velle
indicat. Hæc regi nunciantur, cui Artoxares
Paphlagon eunuchus & Amiſtris
ſtudioſe conſilium dant ut paciſcatur. Itaque
ipſe Artarius & Amytis uxor, &
Artoxares, jam viginti annos natus, & Petiſas
Oſirios filius & Spitamæ pater, mittuntur.
Multis igitur ſermonibus & juramentis
ad fidem faciendam adhibitis, vix
tamen Megabyzo ut ad regem proficiſcatur
perſuadent. Cui tandem reverſo rex
per nuncios veniam ſe illi eorum quæ admiſiſſet,
dare ſignificavit. Sed quum e- 39
greſſo ad venationem rege & eum adorto
leone, Megabyzus beluam hanc in pedes
ſe erigentem jaculo percutiens interfeciſſet,
ſuccenſens ei rex quod eam percuſſiſſet
antequam ipſe eam ullo ictu attigiſſet,
caput abſcindi imperavit. Sed Amiſtris
& Amytis aliorumque precibus remiſſa ei
mortis pœna, ad urbem quandam nomine
Cyrtæ circa mare rubrum relegatur. Artoxares
quoque eunuchus in Armeniam
relegatur, quod ſæpe pro Megabyzo liberius
apud regem loquutus eſſet. Sed 40
Megabyzus, quum in exilio quinque annos
eſſet commoratus, aufugit, ſe piſagan
eſſe ſimulando: (piſagas autem à
Perſis dicitur leproſus, ad quem nemini
accedere licet) & ad Amytin domumque
proficiſcitur, & vix agnitus, per Amiſtrin
& Amytin cum rege reconciliatur: qui
eum, quemadmodum antea, ſuæ menſæ
participem facit. & quum ſex & ſeptuaginta
vixiſſet annos, mortuus eſt: propter
quod magno rex eſt mœrore affectus.
Mortuo Megabyzo Amytis cum 41
multis conſuetudinem habebat, & ante
hanc ſimiliter mater Amiſtris: Apollonides
vero Cous medicus, quum Amytis leviter
ægrotaret, & ipſe ejus amore captus
eſſet, fore dixit ut ea in priſtinam valetudinem
reſtitueretur ſi cum viris rem haberet.
vulvæ enim eſſe morbum. Sed
quum hac arte voti compos factus cum ea
concumberet, illa autem tabe laborare
cœpiſſet, à concubitu abſtinuit. Tandem
igitur illa morti vicina, matri in mandatis
dedit ut Apollonidem ulciſceretur. Hæc
ipſi

a Αὐτόν. D. H. b αὐτοῦ. D. H c Ἀρτοξάρης. d [εὐνοῦχος] D. H. e Οὐσίρ. D. H. f οὖν καὶ λόγ. D. H g ἁμαρτηθέντων. h Ἀμύστ. D. H Ἀμίστρ. etiam *Max. Marg.* ut & mox v 24. i [ὁ εὐνοῦχος.] D. H. k [ἐν.] D. H. l [οὖν] τὸν Πισ. D. H. & in ora: πισαγᾶν. m Ἀμύστρ. καὶ [δι'] Ἀμ. D. H. n Ἀμυστρ. D. H. o ἀβληχρῶς. D. H.

ipſi regi Artoxerxi rem totam expoſuit, & quomodo cum illa concumbere ſolitus, non prius deſiiſſet quam ei illius mali autor fuiſſet: & quomodo ſupplicium de Apollonide ſumi illa ſibi mandaſſet. Ille matri quicquid ipſi viſum fuerit agendi poteſtatem facit. Hæc, quum vinctum Apollonidem bimeſtri ſpatio cruciatibus affeciſſet, vivum poſtea defodit, quo nimirum tempore Amytis diem ſuum obiit.

42 Sed Zopyrus, Megabyzi & Amytis filius, ubi jam patrem & matrem amiſit, à rege deſcivit, atque Athenas profectus eſt, propterea quod Athenienſes mater ejus beneficiis effecerat. Caunum una cum aſſeclis navibus delatus, & Caunios civitatem tradere juſſit: at illi urbem ipſi quidem tradituros ſe reſpondebant, Athenienſibus vero qui eum ſequebantur, nequaquam. In Zopyri igitur murum ſubeuntis caput ſaxum jecit Alcides Caunius, ex quo ictu Zopyrus mortem obit. Amiſtris vero avia Caunium illum cruci affixit. Poſtea autem & ipſa moritur, jam ætate valde confecta. Artoxerxes item obit, quum duos & quadraginta regnaſſet annos. [*Atque hic finis ſeptimi-decimi hiſtoriarum libri, inchoaturque octavus-decimus.*]

43 Artoxerxe mortuo regnat Xerxes ejus filius, qui ſolus erat legitimus ex Damaſpia ſuſceptus, quæ eodem ipſo die quo Xerxes mortuus eſt, è vita diſceſſit: Bagorazus vero cadaver patris & matris in Perſiam tulit. Fuerunt autem Artoxerxi ſeptemdecim filii ſpurii, in quibus fuit Secyndianus ex Alogune Babylonia ſuſceptus, & Ochus, & Arſites, ex Coſmartidene, quæ etiam erat Babylonia. Ochus autem poſtea regnat, & præter hos dictos liberi ejus fuerunt, & Bagapæus & Paryſatis, ex Andia, quæ etiam erat Babylonia. Hæc Paryſatis, Artoxerxis & Cyri mater fuit. & Ochum pater vivens Hyrcaniorum præfectum conſtituerat, eique in uxorem dederat mulierem quæ Paryſatis appellabatur, Xerxis filiam, &

44 ipſius regis ſororem. Secyndianus autem, poſtquam ſibi Pharnacyam eunuchum conciliavit, (qui auctoritate Bagorazo, & [1] Menoſtane, & quibuſdam aliis inferior erat) quum Xerxes in quodam feſto ebrius eſſet atque in regia ſua dormiret, ingreſſi eum interficiunt, die à patris morte

δὲ ἀπήγγελλε πάντα Ἀρτοξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ὅπως τε ὡμίλει, καὶ ὅπως ἀπίστῃ ὑβρίσας· καὶ ὅπως ἡ θυγάτηρ ἐπήγγειλεν Ἀπολλωνίδην ἀμύνασθαι. ἐκεῖνος δὲ τῇ μητρὶ τὸ παριστάμενον αὐτῇ πράττειν ἐπιτρέπει. ἡ δὲ, λαβοῦσα ἔδησε τὸν Ἀπολλωνίδην, δυσὶ μησὶ κολάζουσα· ἔπειτα ζῶντα κατώρυξεν, ὅτε καὶ Ἄμυτις ἀπέθανε. Ζώπυρος δὲ ὁ Μεγαβύζου καὶ Ἀμύτιος παῖς, ἐπεὶ αὐτῷ ὅ, τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐτελεύτησεν, ἀπέστη βασιλέως· καὶ εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο, κατὰ τὴν τῆς μητρὸς εἰς αὐτοὺς εὐεργεσίαν. εἰς Καῦνον δὲ ἅμα τοῖς ἑπομένοις εἰσέπλευσε, καὶ ἐκέλευσε παραδιδόναι τὴν πόλιν. Καύνιοι δὲ αὐτῷ μὲν παραδιδόναι τὴν πόλιν ἔφασκον, Ἀθηναίοις δὲ τοῖς συνεπομένοις, [a] οὐκέτι. εἰσιόντι δὲ Ζωπύρῳ εἰς τὸ τεῖχος λίθον Ἀλκίδης Καύνιος ἐμβάλλει εἰς τὴν κεφαλήν· καὶ [b] οὕτως Ζώπυρος ἀποθνήσκει. Ἄμιστρις δὲ ἡ μάμμη τὸν Καύνιον ἀνεσταύρωσεν. ἀποθνήσκει δὲ καὶ [c] ἡ Ἄμιστρις, κάρτα γραῦς γενομένη. καὶ Ἀρτοξέρξης δὲ ἀποθνήσκει, μβʹ ἔτη βασιλεύσας. [d] [τέλος τῆς ιζ ἱστορίας, ἀρχὴ δὲ τῆς ιηʹ.]

Ἀρτοξέρξου δὲ τελευτήσαντος, Ξέρξης ὁ υἱὸς βασιλεύει, ὃς μόνος ἦν γνήσιος ἐκ Δαμασπίας· ἣ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ καὶ Ξέρξης ἐτελεύτησεν, ἀπεβίω. Βαγόραζος δὲ τὸν νεκρὸν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ἀπήγαγεν εἰς Πέρσας. ἑπτακαίδεκα δὲ νόθους υἱοὺς ἔσχεν ὁ Ἀρτοξέρξης, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ Σεκυνδιανὸς, ὁ ἐξ Ἀλογούνης τῆς Βαβυλωνίας, καὶ Ὦχος, καὶ Ἀρσίτης, ὁ ἐκ [e] Κοσμαρτιδήνης, καὶ αὐτῆς Βαβυλωνίας. ὁ δὲ Ὦχος ὕστερον καὶ [f] βασιλεύει· ἔτι δὲ παῖδες αὐτοῦ, πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ Βαγαπαῖος καὶ Παρύσατις, ἐξ Ἀνδίας, καὶ αὐτῆς Βαβυλωνίας. αὕτη ἡ Παρύσατις Ἀρτοξέρξου καὶ Κύρου μήτηρ ἐγένετο. τὸν δὲ Ὦχον ζῶν ὁ πατὴρ Ὑρκανίων σατράπην ἐποίησε, δοὺς αὐτῷ καὶ γυναῖκα Παρύσατιν ὄνομα· ἥτις ἦν Ξέρξου μὲν θυγάτηρ, ἀδελφὴ δὲ οἰκεία. Ὁ δὲ Σεκυνδιανὸς προσποιησάμενος [g] Φαρνακύαν [h] τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν μετὰ Βαγόραζον καὶ Μενοστάνη καὶ ἑτέρους τινὰς, μεθύοντος ἐν ἑορτῇ τινι τοῦ Ξέρξου καὶ καθεύδοντος ἐν τοῖς βασιλείοις, εἰσελθόντες ἀποκτείνουσιν αὐτὸν, πεντεκαιδεκάτῃ καὶ

πέμπτῃ

te

1. *Supra* Menoſtates.
a οὐκ ἔτι. D. H. b ὥστε. D. H. c [ἡ.] D. H. d ex edit. D. H. e γυναικὸς Μαρδιδήνης. D. H. f βασιλεύει ἔτι. D. H. g *Max. Marg.* Φαρνακύαν. h [τὸν.] D H.

πέμπτης ἡμέρας διαγινομένης ἀπὸ τῆς τοῦ πατρὸς τελευτῆς. συνέβη οὖν ἀμφοτέρους ἅμα εἰς Πέρσας ἀποκομισθῆναι. αἱ γὰρ ἄγουσαι τὴν ἁρμάμαξαν ἡμίονοι, ὥσπερ ἀναμένουσαι καὶ τὸν τοῦ παιδὸς νεκρὸν, οὐκ ἤθελον προϊέναι. ὅτε δὲ κατέλαβε, σὺν προθυμίᾳ ἀπῄεσαν.

Βασιλεύει δὲ Σεκυνδιανὸς, καὶ γίνεται ἀζαβαρίτης αὐτῷ Μενοστάνης. ἀπιὼν δὲ Βαγόραζος, καὶ ὑποστρέψας πρὸς Σεκυνδιανὸν, ἐπεὶ παλαιὰ αὐτοῖς ἔχθρα ὑπέτυφεν, ὡς δῆθεν ἄνευ τῆς ἑαυτοῦ γνώμης, τοῦ πατρὸς λιπὼν τὸν νεκρὸν αὐτοῦ, προστάξει βασιλέως λιθόλευστος ἐγεγόνει. ἐφ' [a] ᾧ ἡ στρατιὰ εἰς λύπην κατηνέχθη. ὁ δὲ δῶρα αὐτῇ ἐδίδου. οἱ δὲ ἐμίσουν αὐτὸν, ὅτι τε τὸν ἀδελφὸν Ξέρξην ἀπεκτόνει, καὶ ὅτι Βαγόραζον. Διαπέμπεται Σεκυνδιανὸς προσκαλούμενος Ὦχον. ὁ δὲ ὑπισχνεῖται μὲν, οὐ παραγίνεται δέ. καὶ γίνεται τοῦτο πολλάκις. τέλος περιβάλλεται Ὦχος πολλὴν στρατιὰν, καὶ ἐπίδοξος ἦν βασιλεύειν. ἀφίσταται Ἀρβάριος ὁ τῶν ἱππέων Σεκυνδιανοῦ ἄρχων πρὸς Ὦχον· εἶτα Ἀρξάνης ὁ Αἰγύπτου σατράπης· καὶ Ἀρτοξάρης δὲ ἐξ Ἀρμενίας ἧκε πρὸς Ὦχον. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ τὴν κίταριν, οὔτι ἑκόντι.

Βασιλεύει Ὦχος, καὶ μετονομάζεται Δαρειαῖος. καὶ μετέρχεται ἀπάτῃ καὶ ὅρκοις, ὑποθήκῃ Παρυσάτιδος, τὸν Σεκυνδιανόν· πολλὰ [b] Μενοστάνους παραινοῦντος Σεκυνδιανὸν μὴ πιστεύειν τοῖς ὅρκοις, μηδὲ σπένδεσθαι τοῖς ἐξαπατῶσι. πείθεται δ' οὖν ὅμως, καὶ ἁλίσκεται, καὶ εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται, [c] βασιλεύσας μῆνας ἕξ, ἡμέρας πεντεκαίδεκα. Βασιλεύει οὖν μόνος Ὦχος, ὁ καὶ Δαρειαῖος· εὐνοῦχοι δὲ τρεῖς ἠδύναντο παρ' αὐτῷ, μέγιστον μὲν [d] Ἀρτοξάρης, δεύτερος δὲ [e] Ἀρτιβαρζάνης, καὶ τρίτος, Ἀθῶος. ἐχρῆτο δὲ μάλιστα τῇ γυναικὶ συμβούλῳ. ἐξ ἧς πρὸ τῆς βασιλείας δύο ἔσχε τέκνα, Ἄμιστριν θυγατέρα καὶ Ἀρσάκαν υἱόν· ὃς ὕστερον μετωνομάσθη Ἀρτοξέρξης. τίκτει δὲ αὐτῷ ἕτερον υἱὸν βασιλεύουσα, καὶ τίθεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἡλίου Κῦρον. εἶτα [f] τίκτει Ἀρτόστην, καὶ ἐφεξῆς μέχρι παίδων δεκατριῶν. καί φησιν ὁ συγγραφεὺς, αὐτὸς παρ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς Παρυσάτιδος ταῦτα ἀκοῦσαι. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα τῶν

te quinto & quadrageſimo. Evenit ergo ut amborum ſimul ad Perſas corpora ferrentur. nam mulæ quæ currum trahebant, tanquam filii etiam cadaver expectantes progredi nolebant: ſed poſteaquam advenit, magna cum alacritate iter fecerunt.

45 Regno autem potitur Secyndianus, qui Azabaritem Menoſtanem ſibi creat. At Bagorazo ad Secyndianum reverſo, Secyndianus jampridem cum eo ſimultatem exercens, eum criminatus quod abſque ejus conſilio cadaver patris ibi reliquiſſet, lapidibus obrui imperavit. Quod factum ægerrime exercitus tulit: qui quamvis ab eo muneribus donaretur, eum nihilominus ob Bagorazi & fratris Xerxis cædem odio proſequebatur. Poſtea autem Ochus à Secyndiano accerſitus, venturum ſe promittit: ſed minime venit: 46
& hoc ab eo ſæpius fit. tandem Ochus multo ſe munit exercitu, & regnum occupaturus ſperatur. Arbarius equitum Secyndiani præfectus ab eo ad Ochum deficit: deinde Arxanes Ægypti ſatrapa: quinetiam Artoxares ex Armenia venit ad Ochum: & ipſi [1] citarin invito impoſuerunt.

47 Regnat Ochus, & nomine mutato [2] Dariæus appellatur, qui dolis juramentiſque, monitu Paryſatidis, Secyndianum tentat. at Menoſtanes Secyndianum diligenter hortabatur ne crederet ejus juramentis, neque cum fallacibus hominibus paciſceretur: ſed nihilominus Secyndianus perſuadetur & capitur, & in cinerem conjectus moritur, [3] quum vi menſes & dies xx regnaviſſet. Regnat igitur ſolus Ochus, qui etiam Dariæus nominabatur: apud eum autem autoritate valebant tres eunuchi, maxime quidem Artoxares, tum Artibarxanes & Athoos. Uxorem autem potiſſimum in conſilium adhibebat, ex qua, antequam regnum adipiſceretur, duos ſuſceperat liberos, Amiſtrin feminam, & Arſacan marem, qui poſtea mutato nomine dictus eſt [4] Artoxerxes. Ex eadem autem etiam regnante alterum ſuſcepit marem, & ei nomen [5] Cyri à ſole eſt impoſitum: deinde Artoſten: aliosque deinceps uſque ad tredecim. *atque iſta hiſtoricus ex illa ipſa Paryſatide ſe audiſſe tradit.* Sed reliqui filii celeriter 48

è

1. *De citari ſive cidari lege docliſſ. Briſſonium in Perſicis lib. 1.* 2. *Aliis* Darius Nothus *dictus.* 3. *Eadem verſio A. S. atque ad oram: Sequor verſionem editam, quæ locum hunc ex hiſtoriæ ratione reſtituit.* 4. *cognomento Μνήμων.* 5. *Cyrus hic minor eſt.*

a ᾧ στ. D. H. b μετ' Ὀτάνους. D. H. c βασιλεύει οὖν μόνος Ὦχος, ὁ καὶ Δαρειαῖος μῆνας ϛ', ἡμέρας ιε'. εὐνοῦχοι &c. D. H. d Ἀρτοξάρης, D. H. e Ἀρτιβαρζάνης. D. H. f [τίκτει] D. H.

è vita migraverunt: ſuperfueruntque illi
quorum fecimus mentionem, & quartus
49 filius, qui Oxendras eſt appellatus. Deſci-
ſcunt à rege, Arſites frater ejus germanus,
ex eadem matre eodemque patre genitus:
& Artyphius Megabyzi filius. In eos mit-
titur Artaſyras, & Artyphium bello inva-
dit: atque in duabus pugnis Artaſyras vin-
citur: deinde rurſus congreſſus Arty-
phium ſuperat, & eos qui cum illo erant
Græcos muneribus ad ſe allicit, adeo ut
ille cum tribus tantummodo Mileſiis re-
lictus fuerit. tandem quum jusjurandum
fidemque ab Artaſyra accepiſſet, quoniam
Arſites non comparebat, regi ſe dedidit.
50 Paryſatis vero regi ad Artyphium interfi-
ciendum animato, conſilium dedit ut ne
tunc temporis illum interficeret: (hoc e-
nim modo Arſitem deceptum ei ſe dedi-
turum) ſed poſtquam ille deceptus captuſ-
que eſſet, tunc utrumque necaret. id
quod ita factum eſt, conſilio exitum con-
ſequuto. Artyphius enim & Arſites in [1] ci-
nerem conjiciuntur. Arſitem tamen rex
morte mulctare nolebat, ſed Paryſatis par-
tim precibus, partim vi id effecit. Phar-
nacyas item, qui una cum Secyndiano
Xerxem occiderat, lapidibus eſt obrutus:
& Menoſtanes ſibi ipſe mortem conſcivit,
quum jam ad pœnam ſubeundam com-
51 prehenderetur. Deſciſcit Piſuthnes, & in
eum Tiſſaphernes mittitur, atque Spi-
thradates, & Parmiſes. Piſuthnes vero ad-
verſus eos tendit, ſecum habens Lyconem
Athenienſem, cum Græcis quorum ille
dux erat. Sed regis duces pecuniis Lyco-
nem Græcoſque captant, & ut à Piſuthne
deſciſcant perſuadent. deinde Piſuthni fi-
de data, & ab eo accepta, eum ad regem
ducunt, qui eum in cinerem conjicit, ejuſ-
que ſatrapiam Tiſſapherni tradit. Lycon
vero & urbes & regiones mercedem pro-
52 ditionis accepit. Artoxares autem, qui
plurimum apud regem poterat, ei molitur
inſidias, de regno invadendo cogitans.
nam, quum eſſet eunuchus, imperavit u-
xori ſuæ ut ſibi barbam & myſtacas confi-
ceret, idque ut vir eſſe exiſtimaretur. Sed
per eam patefacto hoc dolo, comprehen-
ditur, & Paryſatidis in poteſtatem tradi-
tur, à qua interficitur. Arſaces autem re-
gis

τῶν τέκνων ταχὺ ἀπεβίω· οἱ δὲ περιγεγονότες, οἵ τε προειρημένοι τυγχάνουσι, καὶ ἔτι τέταρτος υἱὸς, Ὀξένδρας ὀνομασμένος. Ἀφίσταται βασιλέως, Ἀρσίτης [a] οἰκεῖος ἀδελφὸς ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος, καὶ Ἀρτύφιος ὁ Μεγαβύζου. πέμπεται Ἀρτασύρας κατ᾽ αὐτῶν, καὶ πολεμεῖ Ἀρτύφιον. καὶ δυσὶ μάχαις Ἀρτασύρας ἡττᾶται, εἶτα πάλιν συμβαλὼν, νικᾷ Ἀρτύφιον· καὶ ὑπάγεται τοὺς σὺν αὐτῷ Ἕλληνας δώροις, καὶ καταλιμπάνονται αὐτῷ Μιλήσιοι μόνοι τρεῖς. τέλος ὅρκους καὶ πίστεις λαβὼν παρὰ Ἀρτασύρα, ἐπεὶ ὁ Ἀρσίτης οὐκ ἐφαίνετο, προσεχώρησε βασιλεῖ. Παρύσατις δὲ βουλεύεται βασιλεῖ ὁρμῶντι πρὸς τὸν [b] Ἀρτυφίου θάνατον, μὴ ἀνελεῖν πως, (ἐπειδὴ γὰρ τοῦτο ἀπιστεῖν, καὶ εἰς τὴν προσχώρησιν τοῦ Ἀρσίτου) ἐπειδὰν δὲ κἀκεῖνος ἀπατηθεὶς ἁλῷ, δεῖν τότε ἄμφω διαχρήσασθαι. καὶ γέγονεν οὕτως, εὐοδωθείσης τῆς συμβουλῆς. καὶ ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδὸν [c] Ἀρτύφιος καὶ Ἀρσίτης. καίτοι Ἀρσίτην ὁ βασιλεὺς οὐκ ἐβούλετο [d] ἀπολέσαι, ἀλλ᾽ ἡ Παρύσατις, τὰ μὲν πείθουσα, τὰ δὲ βιαζομένη, ἀπώλεσε. κατελεύσθη δὲ καὶ [e] Φαρνακύας, ὁ συνανελὼν Σεκυνδιανῷ Ξέρξην. ἀνῃρέθη δὲ καὶ Μενοστάνης ὑφ᾽ ἑαυτοῦ, ἤδη πρὸς θάνατον συλλαμβανόμενος. Ἀφίσταται Πισσούθνης· καὶ ἀποστέλλεται κατ᾽ αὐτοῦ [f] Τισσαφέρνης, καὶ [g] Σπιθραδάτης, καὶ Παρμίσης. ἀντεπεξῄει δὲ Πισσούθνης, ἔχων καὶ Λύκωνα τὸν Ἀθηναῖον ἅμα Ἕλλησιν ὧν ἐκεῖνος ἦρχε. λαμβάνουσι δὲ οἱ τοῦ βασιλέως στρατηγοὶ [h] χρήμασι Λύκωνα καὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀφιστῶσι Πισσούθνου. εἶτα δόντες αὐτῷ πίστεις καὶ λαβόντες, ἄγουσι παρὰ βασιλέα. ὁ δὲ εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν, [i] Τισσαφέρνῃ δοὺς τὴν Πισσούθνου σατραπείαν. ἔλαβε δὲ Λύκων καὶ πόλεις καὶ χώρας ὑπὲρ τῆς προδοσίας. Ἀρτοξάρης δὲ, ὃς μέγα ἠδύνατο παρὰ βασιλεῖ, ἐπιβουλεύει βασιλεῖ, θέλων αὐτὸς βασιλεῦσαι, ἐκτομίας ὑπάρχων. πώγωνα γὰρ καὶ ὑπόῤῥινα προσέταξεν αὐτοῦ γυναικὶ κατασκευάσαι, ἵνα ὡς ἀνὴρ φαίνοιτο. δι᾽ ἧς καὶ καταμηνύεται, καὶ συλλαμβάνεται· καὶ παραδίδοται Παρυσάτιδι, καὶ ἀναιρεῖται. Ἀρσάκης δὲ

1. *Clariſſime deſcripſit Valer. Maximus lib. 9. cap. 2. Externorum hiſtoria ſexta, quo ſupplicii genere perierint, qui hic* ἐμβάλλεσθαι εἰς τὴν σποδὸν *dicuntur, quod etiam Ovid. in Ibin his verſiculis indicat:* Utque necatorum Darii fraude ſecundi, Sic tua ſuccenſus devoret oſſa cinis. *Dixeris & B. Hieronymum olim hanc ipſam phraſin, alterius Machabæorum libri cap. 13. num. 6. legiſſe, quam de ſacrilego illo Menelao, eodem hoc ſupplicii genere necato, vulgata ejus verſio refert,* Inde in cinerem dejici juſſit ſacrilegum.

a ὁ οἰκ. D.H. b Ἀρτυβίου. D.H. c Ἀρτοβίο. D.H. d ἀπολέσθαι. D.H e *Max. Marg.* Φαρνακύας. f Τισαφ. D.H. g Σπιθραδ. D.H. h Χρήμασι. D.H. i Τισσαφέρνει δοὺς τὴν Π. D.H.

ὁ τοῦ βασιλέως παῖς, ὁ καὶ ὕστερον μετονομασθεὶς Ἀρτοξέρξης, γαμεῖ τὴν Ἰδέρνεω θυγατέρα Στάτειραν· τὴν δὲ τοῦ βασιλέως θυγατέρα, ὁ τοῦ Ἰδέρνεω υἱός. Ἀμίστριος ἦν ἡ θυγάτηρ, τῷ δὲ ταύτης νυμφίῳ [a] ὄνομα Τεριτέχμης· ὃς καὶ τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος, ἀντ' αὐτοῦ σατράπης κατέστη. ἦν δὲ ὁμοπατρία αὐτῷ ἀδελφὴ Ῥωξάνη, καλὴ τῷ εἴδει, καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν ἐμπειροτάτη. ἐρῶν δὲ ταύτης ὁ Τεριτέχμης καὶ συγγινόμενος, ἐμίσει Ἄμιστριν· καὶ τέλος ἐμβαλεῖν αὐτὴν εἰς σάκκον, καὶ κατακεντηθῆναι ὑπὸ τριακοσίων ἀνδρῶν, μεθ' ὧν καὶ τὴν ἀπόστασιν [b] ἐμελέτησεν, ἐβουλεύσατο. [c] ἀλλὰ τὶς Οὐδιάστης ὄνομα, ἰσχὺν ἔχων παρὰ Τεριτούχμῃ, καὶ γράμματα παρὰ βασιλέως, πολλὰς ὑποσχέσεις ἔχοντα εἰ περισωθείη αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ, δεξάμενος, ἐπιτίθεται καὶ ἀναιρεῖ Τεριτούχμην, γενναίως ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἀνδρισάμενον, καὶ πολλοὺς [d] ἀποκτείναντα. μέχρι γὰρ λ' καὶ ζ φασὶν αὐτὸν ἀποκτεῖναι. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Οὐδιάστου [e] Μιτραδάτης, ὑπασπιστὴς ὢν [f] Τεριτούχμου, καὶ μὴ παρών, ἐπεὶ ἔμαθε, πολλὰ τῷ πατρὶ κατηράσατο, καὶ πόλιν Ζάριν καταλαβών, ἐφύλασσε ταύτην τῷ παιδὶ τοῦ Τεριτούχμεω. ἡ δὲ Παρύσατις τήν τε μητέρα τοῦ Τεριτούχμεω, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Μητρώστην καὶ Ἥλικον, καὶ τὰς ἀδελφὰς δύο οὔσας, χωρὶς τῆς Στατείρας, ζώσας ἐκέλευσε καταχῶσαι· τὴν δὲ Ῥωξάνην, ζῶσαν κατατεμεῖν. καὶ ἐγένετο. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπε τῇ γυναικὶ Παρυσάτιδι, ποιῆσαι ὁμοίως καὶ Στάτειραν τὴν Ἀρσάκου γυναῖκα τοῦ παιδός. ἀλλ' ὅ γε Ἀρσάκης [g] πολλὰ τὴν μητέρα καὶ τὸν πατέρα δάκρυσι καὶ κοπετοῖς [h] ἐξιλεωσάμενος, ἐπεὶ [i] ἡ Παρύσατις ἐπεκάμφθη, συνεχώρησε· καὶ Ὦχος ὁ Δαρειαῖος, εἰπὼν Παρυσάτιδι, πολλὰ μεταμελήσειν αὐτήν. [k] [τέλος τῆς ιη' ἱστορίας.] Ἐν δὲ τῇ ιθ' ἱστορίᾳ διαλαμβάνει ὡς Ὦχος ὁ Δαρειαῖος ἀπέθανεν, ἀσθενήσας ἐν Βαβυλῶνι, ἔτη βασιλεύσας λε'.

[l] Βασιλεύει δὲ Ἀρσάκης, ὁ μετονομασθεὶς Ἀρτοξέρξης· καὶ ἐκτέμνεται ὁ [m] Οὐδιάστης τὴν γλῶτταν, καὶ ἐξελκύεται ταύτην ἐξόπισθεν, καὶ θνήσκει. ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ Μι-

gis filius, qui poſtea eſt nominatus Arto-
xerxes, uxorem ducit Idernis filiam Sta-
tiram: atque regis filiam ſimiliter uxorem
ducit filius Idernis. Amiſtris autem erat
filia, cujus ſponſo nomen erat Teritu-
chmes: qui patre ſuo mortuo, pro ipſo
ſatrapa conſtitutus eſt. Habebat autem ſo- 53
rorem ex eodem patre natam, quæ Roxa-
ne vocabatur: quæ cum formoſa erat, tum
vero ſagittandi jaculandique peritiſſima.
Hujus amore captus Teritucmes, & cum
ea rem habens, oderat Amiſtrin: tandem-
que eam in ſaccum conjicere ſtatuit, ut à
trecentis viris, cum quibus defectionem
molitus eſt, confoderetur. Sed quidam
cui nomen erat Udiaſtes, qui autoritate
apud Teritucmem valebat, & litteras à
rege acceperat, quibus multa ei pollice-
batur ſi ſua filia ea ab illo periculo libera-
retur, Teritucmem aggreſſus interfecit:
quum ipſe Teritucmes adverſus eos qui
in ipſum inſurgebant, ſtrenue pugnando,
multos interfeciſſet. nam ab eo triginta
ſex homines occiſos fuiſſe tradunt. Sed fi- 54
lius Udiaſtis Mitradates nomine, qui Te-
ritucmis armiger erat, nec adfuerat,
poſtquam rem didicit, patri diras impre-
catus eſt: & quum urbem Zarin occupaſ-
ſet, eam filio Teritucmis conſervavit.
At Paryſatis matrem Teritucmis, fra-
treſque Metroſtem & Helicum, & ſoro-
res, quæ præter Statiram duæ erant, [1] vi-
vas terra obrui, Roxanem autem [2] vivam
ſecari juſſit. Id quod factum eſt. Rex ve- 55
ro uxori ſuæ, ut ſimili pœna Statiram af-
ficeret Arſacis filii ipſius uxorem, impe-
ravit. Sed quum matrem & patrem multis
fletibus & planctibus placaſſet, & Pary-
ſatidis animus flexus eſſet, pœnam remi-
ſit. Sed & ipſe Ochus Dariæus Paryſatidi
dixit fore ut valde ipſam aliquando pœni-
teret. At in libro decimonono narrat
quomodo Ochus Dariæus mortuus ſit
quum Babylone ægrotaſſet, & annos tri-
ginta quinque regnaviſſet.

Regno igitur Arſaces potitur, qui & 56
[3] Artoxerxes mutato nomine dictus eſt.
hoc regnum adepto, Udiaſti lingua exſe-
catur, atque extracta retro avellitur: at-
que ita tandem ille moritur, & filius ejus
Mi-

1. *Uſitato apud Perſas ſupplicio, ut ex Herod. non uno loco diſcimus.* 2. *Quod genus ſupplicii multis etiam poſt ſæculis apud eam gentem uſurpatum, ut quando Regina, Hormiſdæ regis uxor* τετμαχῖσθαι *dicitur in excerptis Photii ex Theophylacti Simoc. hiſtoriarum libro* IV. 3. Mnemon *cognominatus, cujus vitam accurate deſcriptam habemus apud Plut.*

a [ὄνομα] Τερ. D. H. & ad oram *alii* Πειρατέχμης. b μελετήσαντες. D. H. c ἀλλά τις Οὐδιάστης. D. H. d ἀποκτείνοντα. D. H. e Μιθραδάτης. D. H. f *Sic in utroque exemplari. & in utroque rurſus ſtatim poſt* Τεριτούχμεω. *Illud lingua communis, hoc Ionica terminationem habet.* H. S. g *Max. Marg.* πολλὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. h ἐξιλεωσάμενος. D. H. i [δὲ] ἡ. D. H. k ex edit. D. H. *rectius diceretur* αὐτῇ. H. S. l βασιλεύει δὲ καὶ Ἀρσάκης. D. H. *in Not.* m Οὐδιάστης. D. H.

Mitradates pro patre ſatrapa conſtituitur. Facta autem hæc fuere impulſu Statiræ: unde Paryſatis dolore afficiebatur. Criminatur Tiſſaphernes Cyrum apud Artoxerxem fratrem: is ad matrem Paryſatin confugit, & à crimine objecto abſolvitur. Revertitur Cyrus ad ſuam ſatrapiam, ignominia à fratre affectus, ideoque de defectione cogitat. Satibarzanes Orontem criminatur, cum Paryſatide conſuetudinem eum habere dicens, quum alioqui caſte illa viveret. Morte igitur mulctatur Orontes: & mater iraſcitur ipſi regi, quod Paryſatis veneno Terituchmis filium necaverit. Et de eo quod patrem [1] per ignem contra legem ſepelivit, *fit mentio.* unde Hellanicus & Herodotus
57 mendacii arguuntur. *Refertur etiam* Cyri à [2] fratre defectio: & quomodo Græcum pariter & barbaricum exercitum coëgerit, & Clearchus Græcorum exercitus dux fuerit. *Commemoratur deinde* quo pacto Syenneſis Cilicum rex ambos, Cyrum videlicet & Artoxerxem, in bello gerendo adjuverit, & quo modo Cyrus ſuum exercitum, & Artoxerxes viciſſim ſuum exhortatus fuerit. Sed Clearchus Lacedæmonius Græcorum dux, & Menon Theſſalus, ambo Cyrum ſequentes, ſemper inter ſe diffidebant, quod Cyrus Clearchi conſilio in omnibus uteretur, Menon autem in nullo apud eum loco eſſet. Et ad Cyrum quidem ab Artoxerxe multi transfugiebant, ſed nullus à Cyro ad Artoxerxem, quam ob cauſſam etiam barbarus quum ad Cyrum deſciſcere tentaſſet, & accuſatus ea de re fuiſſet, in cinerem eſt conjectus. *Narratur etiam* ut Cyrus in regis exercitum impreſſionem fecerit, & victoria potitus ſit: deinde ut occuberit, dum Clearcho morem non gerit. Ut Artoxerxes contumelioſis modis in fratris cadaver ſævierit: quippe qui non ſolum caput ſed & manum qua percuſſus ab eo fuerat, abſciderit, & velut de ea triumphans, circumtulerit. *Scribit & ut* Clearchus Lacedæmonius cum ſuis Græcis noctu receſſerit, & unam ex Paryſatidis urbibus occupaverit: & ut rex cum Græ-
58 cis fœdus inierit. Ut Paryſatis Babylonem profecta ſit Cyrum lugens, & vix tandem caput ejus manumque recuperaverit, quæ Suſa miſerit, ibique ſepeliverit.

[a] Μιτραδάτης ἀντὶ τοῦ πατρὸς καθίσταται σατράπης. ἐπράχθη δὲ ταῦτα σπουδῇ Στατείρας. καὶ ἠνιᾶτο Παρύσατις. Διαβάλλεται Κῦρος ὑπὸ [b] Τισσαφέρνους πρὸς Ἀρτοξέρξην τὸν ἀδελφὸν, καὶ καταφεύγει Παρυσάτιδι τῇ μητρὶ, καὶ ἀπολύεται τῆς διαβολῆς. ἀπελαύνει Κῦρος ἠτιμωμένος παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ πρὸς τὴν οἰκείαν σατραπείαν, καὶ μελετᾷ ἐπανάστασιν. Διαβάλλει Σατιβαρζάνης [c] Ὀρόντην, ὡς Παρυσάτιδι μίγνυται, καίτοι λίαν αὐτῆς σωφρονούσης· καὶ ἀναιρεῖται Ὀρόντης. καὶ ὀργίζεται ἡ μήτηρ τῷ βασιλεῖ, ὅτι Παρύσατις φαρμάκῳ διαφθείρει τὸν Τεριτούχμεω υἱόν. καὶ περὶ τοῦ θάψαντος τὸν πατέρα διὰ τοῦ πυρὸς, παρὰ τὸν νόμον. ἐξ οὗ καὶ ἔλεγχος Ἑλλανίκου καὶ Ἡροδότου, ὡς ψεύδονται. Ἀπόστασις Κύρου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ συναγωγὴ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος καὶ βαρβαρικοῦ, καὶ στρατηγῶν Κλέαρχος Ἑλλήνων. ὅπως τε [d] Συέννεσις ὁ Κιλίκων βασιλεὺς ἄμφω συνεμάχει Κύρῳ τε καὶ Ἀρτοξέρξῃ. ὅπως τε Κῦρος τῇ ἰδίᾳ [e] στρατιᾷ καὶ Ἀρτοξέρξης πάλιν τῇ οἰκείᾳ παρῄνεσαν. Κλέαρχος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, ὃς ἦρχε τῶν Ἑλλήνων, καὶ Μένων ὁ Θετταλὸς, οἱ μετὰ Κύρου ἦσαν, ἀεὶ διάφοροι ἀλλήλοις ἐτύγχανον· διότι τῷ μὲν Κλεάρχῳ ἅπαντα ὁ Κῦρος συνεβούλευε, τοῦ δὲ Μένωνος λόγος οὐδεὶς ἦν. ηὐτομόλουν δὲ ἀπὸ μὲν Ἀρτοξέρξου πρὸς Κῦρον πολλοὶ, πρὸς δὲ Ἀρτοξέρξην ἀπὸ Κύρου οὐδείς. διὸ καὶ [f] ὁ βάρβαρος προσχωρῆσαι Κύρῳ μελετήσας, καὶ διαβληθεὶς, εἰς τὴν σποδὸν ἐνεβλήθη. προσβολὴ Κύρου πρὸς τὴν βασιλέως στρατιὰν, καὶ νίκη Κύρου. ἀλλὰ καὶ θάνατος Κύρου, ἀπειθοῦντος Κλεάρχῳ· καὶ [g] αἰκισμοὶ τοῦ σώματος Κύρου ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀρτοξέρξου. τήν τε γὰρ κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα, μεθ' ἧς τὸν Ἀρτοξέρξην ἔβαλεν, αὐτὸς ἀπέτεμε καὶ ἐθριάμβευσεν. ἀναχώρησις Κλεάρχου τοῦ Λακεδαιμονίου, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ Ἕλλησι, τῆς νυκτὸς, καὶ τῶν τῆς Παρυσάτιδος πόλεων μιᾶς κατάληψις. εἶτα σπονδαὶ βασιλέως πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ὡς Παρύσατις εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, πενθοῦσα Κῦρον, καὶ μόλις ἐκομίσατο τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα, καὶ ἔθαψεν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Σοῦσα.

1. *Herodot. Thalia, & Strabo lib. 15.* 2. *Cyri hanc adverſus fratrem rebellionem perſecutus eſt diligentiſſime Xenophon, lib. 1. & II. ἀναβάσεως.*

a ſic & D. H. & ad oram Μιθραδάτης. b Τισσαφ. D. H. c Ὀρόντην D. H. & mox Ὀρόντης. d Συέννεσις. D. H. Συέννεσις etiam *Vatic. & Man. Margunii.* e στρατιᾷ. D. H. f Ἀρταβάριος. D. H. alii Ἀρβάριος. g αἰκισμός. D. H.

σα. τὰ περὶ Βαγαπάτου τοῦ ἀποτεμόντος, προστάξει βασιλέως, τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ σώματος Κύρου. ὅπως ἡ μήτηρ τοῦ βασιλέως κύβοις ἐπὶ συνθήκαις παίξασα, καὶ νικήσασα, ἔλαβε Βαγαπάτην. καὶ ὃν τρόπον τὸ δέρμα περιαιρεθεὶς [a] ἀνεσταυρώθη ὑπὸ Παρυσάτιδος· ὅτι καὶ τὸ πολὺ ἐπὶ Κύρῳ πένθος [b] αὐτὴ ἐπαύσατο, διὰ τὴν πολλὴν τοῦ Ἀρτοξέρξου δέησιν. ὡς Ἀρτοξέρξης δῶρα ἔδωκε τῷ ἐνεγκόντι τὸν Κύρου πῖλον, καὶ [c] ὡς τὸν [d] Κᾶρα τὸν δοκέοντα [e] Κῦρον βαλεῖν Ἀρτοξέρξης ἐτίμησε. καὶ ὡς Παρύσατις τὸν τιμηθέντα [f] Κᾶρα αἰκισαμένη, ἀπέκτεινεν. ὡς Ἀρτοξέρξης παρέδωκεν αἰτησαμένῃ [g] Μιτραδάτην Παρυσάτιδι, ἐπὶ τραπέζης μεγαλαυχήσαντα ἀποκτεῖναι [h] τὸν Κῦρον. κἀκείνη λαβοῦσα, πικρῶς [i] ἀνεῖλε. ταῦτα καὶ ἡ ιθʹ καὶ ἡ κʹ ἱστορία.

Ἐν δὲ τῇ καʹ καὶ βʹ καὶ γʹ, ἥτις καὶ τῆς ὅλης πέρας ἐστὶν ἱστορίας, τάδε [k] περιείληπται· ὡς [l] Τισσαφέρνης ἐπιβουλεύει τοῖς Ἕλλησι, καὶ προσεταιρισάμενος Μένωνα τὸν Θεσσαλὸν, δι' αὐτοῦ Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς ἀπάτῃ καὶ ὅρκοις ἐχειρώσατο, τοῦ Κλεάρχου καὶ προειδομένου καὶ ἀποκρουομένου τὴν ἐπιβουλήν. ἀλλὰ τό, τε πλῆθος διὰ Μένωνος ἀπατηθὲν, κατηνάγκασε καὶ ἄκοντα Κλέαρχον πρὸς [m] Τισσαφέρνην παραγενέσθαι, καὶ Πρόξενος ὁ Βοιώτιος, αὐτὸς ἤδη προαλοὺς ἀπάτῃ, συμπαρῄνει. ὡς εἰς Βαβυλῶνα πρὸς Ἀρτοξέρξην Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέστειλεν ἐν πέδαις· καὶ ὡς ἐπὶ θέαν Κλεάρχου ἅπαντες συνερρύησαν. ὡς Κτησίας αὐτὸς, ἰατρὸς ὢν Παρυσάτιδος, πολλὰ Κλεάρχῳ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὄντι πρὸς ἡδονὴν καὶ θεραπείαν δι' αὐτῆς ἔπραξε· καὶ τῶν δεσμῶν ἂν Παρύσατις [n] ἔλυσεν καὶ ἀφῆκεν, εἰ μὴ Στάτειρα τὸν ἄνδρα Ἀρτοξέρξην ἀνέπεισε τοῦτον ἀναιρεθῆναι. καὶ ἀνῃρέθη Κλέαρχος· καὶ τέρας ἐπὶ τῷ σώματι συνέστη. [o] αὐτόματος γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάφος, μεγίστου πνεύσαντος ἀνέμου, ἐπὶ μέγα ἠρμένος, ἐπισυνέστη. ἀνῃρέθησαν δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀναπεμφθέντες Ἕλληνες, πλὴν Μένωνος. Λοιδορία Παρυσάτιδος πρὸς Στάτειραν, καὶ ἀναίρεσις διὰ φαρμάκου, τοῦτον διασκευασθέντος τὸν τρόπον· (ἐφυλάττετο γὰρ Στάτειρα λίαν μὴ

rit. De Bagapate qui juſſu regis caput à cadavere Cyri avulſit: & quomodo regis mater ubi in talorum luſu eum vicit, ex pacto [1] Bagapatem obtinuit. & quomodo ipſi [2] pellis detracta fuerit à Paryſatide, & cruci deinde fuerit affixus ab eadem. quo tempore ipſa propter multam Artoxerxis obſecrationem flere Cyrum ceſſavit. Quomodo Artoxerxes dona cuidam dederit qui Cyri tiaram attulit, & Carem qui Cyrum à ſe vulneratum arbitrabatur, honorifice exceperit: Paryſatis autem illum qui honorifice exceptus fuerat, cruciatibus adhibitis interfecerit. Ut Artoxerxes petenti Paryſatidi Mitradatem tradiderit, quippe qui in menſa ſe Cyrum interfeciſſe gloriatus eſſet: & ut ſibi traditum acerba morte mulctaverit. *Hæc in libris* XIX *&* XX *continentur.*

In libris autem XXI *&* XXII, *&* XXIII, 59
(quo tota hæc finitur hiſtoria) hæc continentur. Quo pacto Tiſſaphernes Græcis inſidias molitus ſit, quum ſocium ſibi adjunxiſſet Menonem Theſſalum, & per eum dolo juramentiſque Clearchum duceſque ceteros in poteſtatem ſuam redegerit, quamvis Clearchus prævideret, inſidiaſque amoliretur. Sed tum multitudo per Menonem decepta, Clearchum etiam invitum ad Tiſſaphernem coëgit accedere, tum etiam Proxenus Bœotius ante dolo circumventus, ut id faceret hortabatur. Quomodo Clearchum & ceteros compedibus vinctos Babylonem ad Artoxerxem miſerit: & quomodo ad conſpiciendum Clearchum omnes confluxerint: & quomodo Cteſias ipſe, quum medicus eſſet Paryſatidis, Clearcho, dum in carcere eſſet, multa humanitatis officia per eam præſtiterit. Et ut illum Paryſatis à vinculis liberaſſet & dimiſiſſet, niſi Statira virum Artoxerxem ad eum interficiendum hortando compuliſſet. Ita Clearchus morte mulctatus eſt: & circa ejus cadaver oſtentum hoc extitit, quod flante vento vehementiſſimo, ſepulcralis agger magnæ altitudinis ſponte ſua ſuper illud coierit. Interfecti etiam fuerunt Græci
cum eo miſſi, præter Menonem. *Narran-* 60
tur deinceps Paryſatidis in Statiram convicia, & quomodo Statira fuerit veneno necata. quod hunc in modum paratum erat: (cavebat enim ſibi Statira diligenter

1. *Plut. in Artoxer. vocat* Meſabaten. 2. *Pari ſupplicio affectus ſup. Petiſacus c. 5.*

a ἀνεσταυρώθη. D. H. ἀνεσταυρώθη etiam *Max. Marg.* & *Cod. Bavaricus.* b αὕτη D. H. ταύτῃ *Cod. Vaticanus.* c ὡς τὸν δοκέοντα βαλεῖν Κᾶρα Κύρου *Max. Marg* d Κάρα. D. H. e βαλεῖν Κύρου Ἀρ. D. H. f Κάρα D. H. g Μιθραδ. D. H. *Max. Marg.* etiam Μιτραδάτην. h [τὸν] D. H. i [ἂν] ἀνεῖλε. D. H. k διείληπται. D. H. & ad oram: διαπεριείληπται. l Τισαφ. D. H. m Τισαφ. D. H. n *alii* ἔλυσε. *Cod. Bav.* & *Max. Marg.* ἔλυε. o αὐτόματος. D. H.

ter ab hoc malo, quod ei tamen contigit.) ¹ Una pars cultelli veneno ſuperillinitur, cujus reliqua intacta remanſit: hoc ſecatur avicula parva, ovi habens magnitudinem, (aviculam hanc Perſæ ryndacen appellant) dividiturque in duas partes. & ipſa Paryſatis dimidiam partem quæ veneno carebat, accepit, comeditque: at partem veneno tinctam porrexit Statiræ. Illa quum eam quæ porrexerat edere dimidiam partem vidiſſet, nec quicquam *fraudis* animadvertere potuiſſet, ipſa quoque una mortiferum comedit venenum. Hinc matri rex iraſcitur, & ejus eunuchi comprehenſi torquentur & morte mulctantur. Prætereaque Ginge comprehenditur, quæ Paryſatidi familiaris erat, atque de ipſa judicium exercetur: à judicibus quidem abſolvitur, à rege autem condemnatur: tandem vero cruciatibus afficitur & necatur: eoque nomine Paryſatis filio,
61 hic viciſſim matri ſuccenſet. De Clearchi tumulo qui octo poſt annis palmarum plenus apparuit: quas Paryſatis clam per eunuchos, quo tempore ille mortuus eſt,
62 aggeſta terra obruerat. Cauſſæ propter quas rex Artoxerxes & EUagoras Salaminis rex inter ſe diſſiderent. & EUagoræ nuncii ad Cteſiam ut acciperent epiſtolas ab Abulite: & Cteſiæ ad ipſum epiſtola de reconciliatione cum Anaxagora Cypriorum rege. EUagoræ nunciorum in Cyprum adventus, & à Cteſia datæ ad Euagoram litteræ, ut ei fuerint redditæ. Et, Cononis ad EUagoram oratio, ſuadentis ut ad regem aſcenderet. Et, EUagoræ epiſtola de honoribus quibus ab eo affectus fuerat. Et, Cononis ad Cteſiam epiſtola. Et, tributum regi datum ab EUagora. Et, epiſtolæ Cteſiæ redditæ. Et, Cteſiæ ad regem oratio de Conone, & epiſtola ad ipſum. Munera ab EUagora miſſa Satibarzani traduntur, & nuncii in Cyprum perveniunt. Et Cononis epiſtola ad regem & Cteſiam. Quomodo adhibita cuſtodia retenti ſint nuncii à Lacedæmoniis ad regem miſſi. Epiſtola regis ad Cononem & ad Lacedæmonios, quam ipſe Cteſias tulit. & quomodo à Pharnabazo Conon conſtitutus ſit
63 navarchus. Cteſiæque in Cnidum patriam ſuam adventus & Lacedæmonem. & diſceptatio adverſus Lacedæmoniorum legatos apud Rhodum: & emiſſio ab

μὴ παθεῖν ὃ πέπονθε) μαχαιρίου τὸ ἓν μέρος ἐπαλείφεται τῷ φαρμάκῳ· τὸ δὲ λοιπὸν οὐ μετεῖχε. τούτῳ τέμνεται ὀρνίθιον μικρὸν, μέγεθος ᵃ ἴσον ᾠοῦ· (ῥυνδάκην Πέρσαι τὸ ὀρνίθιον καλοῦσι) τέμνεται δὲ δίχα, καὶ τὸ μὲν καθαρεῦον τοῦ ἰοῦ ἥμισυ ᵇ αὐτὴ λαβοῦσα Παρύσατις ἐσθίει, τὸ δὲ προσομιλῆσαν τῷ φαρμάκῳ, ὀρέγει Στατείρᾳ. ἡ δὲ, ἐπεὶ ἐσθίουσαν τὴν ἐπιδοῦσαν ἑώρα τὸ ἥμισυ, μηδὲν συνιδεῖν δυνηθεῖσα, καὶ αὐτὴ συνεσθίει τοῦ θανάτου τὸ φάρμακον. ὀργὴ διὰ ταῦτα τοῦ βασιλέως πρὸς τὴν μητέρα, καὶ σύλληψις τῶν ᶜ εὐνούχων αὐτῆς, καὶ αἰκισμὸς καὶ ἀναίρεσις. καὶ ἔτι σύλληψις Γίγγης ἡ ᾠκείωτο Παρυσάτιδι, καὶ ᵈ κρίσις ἐπ' αὐτῇ· καὶ ἀθώωσις μὲν παρὰ τῶν κριτῶν, καταδίκη δὲ παρὰ βασιλέως· καὶ αἰκισμὸς Γίγγης, καὶ ἀναίρεσις· καὶ ὀργὴ διὰ τοῦτο Παρυσάτιδος πρὸς τὸν υἱὸν, κἀκείνου πρὸς τὴν μητέρα. Καὶ τὸ χῶμα δὲ τοῦ Κλεάρχου δι' ἐτῶν ὀκτὼ μεστὸν ἐφάνη φοινίκων, οὓς ἦν κρύφα Παρύσατις, καθ' ὃν καιρὸν ἐκεῖνος ἐτελεύτησε, διὰ ᵉ τῶν εὐνούχων καταχώσασα. Αἰτίαι δι' ἃς Εὐαγόρᾳ βασιλεῖ Σαλαμῖνος βασιλεὺς Ἀρταξέρξης διηνέχθη. καὶ ἄγγελοι Εὐαγόρα πρὸς Κτησίαν ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν παρὰ ᶠ Ἀβουλίτου τὰς ἐπιστολάς. καὶ Κτησίου, πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴ, περὶ τοῦ διαλλαγῆναι αὐτὸν Ἀναξαγόρᾳ τῷ Κυπρίων βασιλεῖ. τῶν παρὰ Εὐαγόρα ἀγγέλων εἰς Κύπρον ἄφιξις, καὶ τῶν παρὰ Κτησίου γραμμάτων ἀπόδοσις Εὐαγόρᾳ. καὶ Κόνωνος πρὸς Εὐαγόραν λόγος ὑπὲρ τοῦ πρὸς βασιλέα ἀναβῆναι, καὶ Εὐαγόρα ἐπιστολὴ περὶ ὧν ἠξιώθη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ Κόνωνος πρὸς Κτησίαν ἐπιστολή. καὶ βασιλεῖ παρὰ Εὐαγόρα φόρος. καὶ τῶν ἐπιστολῶν Κτησίᾳ ἀπόδοσις. Κτησίου λόγος πρὸς βασιλέα περὶ Κόνωνος, καὶ ἐπιστολὴ πρὸς αὐτόν. τῶν παρὰ Εὐαγόρου δώρων ἀπόδοσις Σατιβαρζάνῃ, καὶ τῶν ἀγγέλων τῶν εἰς Κύπρον ἄφιξις. καὶ Κόνωνος ἐπιστολὴ πρὸς βασιλέα καὶ Κτησίαν. ὡς ἐτηρήθησαν οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι πεμφθέντες πρὸς βασιλέα. βασιλέως ἐπιστολὴ πρὸς Κόνωνα καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους, ἣν Κτησίας αὐτὸς ἐκόμισεν. ὡς ὑπὸ Φαρναβάζου ναύαρχος Κόνων ἐγένετο. Κτησίου εἰς Κνίδον τὴν πατρίδα ἄφιξις, καὶ εἰς Λακεδαίμονα· καὶ κρίσις πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίων ἀγγέλους, ἐν ᵍ Ῥόδῳ. καὶ ἄφε-

1. Cultelli alterum latus veneno illinitur. *Hoc ipſo circumventum fuiſſe dolo à conſanguineo ſuo L. Verum imp. finxerunt quidam ut refert Aurel. Victor. in hiſtor. Auguſta, in Anton. Philoſopho.*

a *alıtror*. b αὐτη. D. H. c ὑπηρετοῦσαν δι' αὐτῇ, D. H. d κρινεῖς. D. H. e διὰ [εὐνούχων] τῶν ὑπηρετούντων αὐτῇ καὶ ἔχ. D. H. f Ἀβουλίτου. D. H. g λόγῳ. D. H.

ἄφεσις ἀπὸ Ἐφέσου μέχρι [2] Βάκτρων. καὶ Ἰνδικῆς ἀριθμὸς σταθμῶν, ἡμερῶν, παρασαγγῶν. κατάλογος βασιλέων ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμεως, μέχρι Ἀρτοξέρξου. ἐν οἷς καὶ τὸ τέλος.

[Ἔστι δὲ οὗτος ὁ συγγραφεὺς σαφής τε καὶ ἀφελὴς λίαν, διὸ καὶ ἡδονῇ αὐτῷ σύγκρατός ἐστιν ὁ λόγος. κέχρηται δὲ τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ, εἰ καὶ μὴ δι᾽ ὅλου, καθάπερ Ἡρόδοτος, ἀλλὰ κατ᾽ ἐνίας τινὰς λέξεις. οὐδὲ πρὸς ἐκτροπὰς δέ τινας ἀκαίρους, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀπάγει τὸν λόγον. τῶν μέντοιγε μύθων, ἐν οἷς ἐκείνῳ λοιδορεῖται, οὐδ᾽ οὗτος ἀφίσταται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις αὐτῷ Ἰνδικά. ἡ δὲ ἡδονὴ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ τῶν διηγημάτων αὐτοῦ γίνεται διασκευῇ, τὸ παθητικὸν καὶ ἀπροσδόκητον ἐχούσῃ πολὺ, καὶ τὸ ἐγγὺς τοῦ μυθώδους αὐτὴν διαποικίλλειν. καὶ διαλελυμένος δέ ἐστι πλέον τι τοῦ δέοντος αὐτῷ ὁ λόγος, ὡς καὶ εἰς ἰδιωτισμὸν ἐκπίπτειν. ὁ δὲ τοῦ Ἡροδότου λόγος ταύτῃ τε καὶ τῇ ἄλλῃ τοῦ ἔπους δυνάμει καὶ τέχνῃ, κανών ἐστιν Ἰωνικῆς διαλέκτου.]

ab Epheſo uſque ad Bactra. & Indicæ regionis, dierum, paraſangarum enumeratio. Catalogus regum à Nino & Semiramide uſque ad Artoxerxem: [1] quibus & hoc opus abſolvitur.

[Scriptoris *hujus Cteſiæ candidus eſt ac valde ſimplex ſermo, quo etiam fit, ut non injucundus accidat. Uſus vero dialecto eſt Ionica, etſi non per omnia, ut Herodotus, ſed in quibuſdam tantummodo vocibus. neque etiam in diverticula quædam, ut ille, importune ſermonem avertit, quanquam à fabulis quas illi probroſe objicere audet, ne ipſe quidem abſtinet, in eo præſertim libro, quem* Indica *inſcripſit. Jucunditas vero hiſtoriæ magnam illi partem in narrationum poſita eſt apparatu, qui multum habet & vehementiæ, & inexſpectati. quanquam illa etiam rebus pæne fabuloſis magna cum varietate exornatur. Oratio illi plus æquo diſſoluta, ut & in idiotiſmum trivialemque ſermonem incidat. Herodoti autem ſtylus hac ipſa & ſimili orationis virtute atque artificio, Ionicæ dialecti norma eſt ac regula.*]

1. *A Nino id & Semiramide inchoatum, ad magiſtratum uſque Ithyclis, id eſt, Olymp. xcv. an. 3. deduxiſſe Cteſiam, auctor eſt Diod. lib. 14. pag. 421. edit. Græc.*

2 A.S.M.M. μέχρι, *illud* (βακτ.) *C. B. 2. & H. St.*

EK

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ ΙΝΔΙΚΩΝ

ΕΚΛΟΓΑΙ, ἘΚ ΤΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂ ΦΩΤΙΟΥ.

EX EJUSDEM

CTESIÆ SCRIPTIS

QUÆ INDICA NOMINATA SUNT,

excerptæ ab eodem Photio hiſtoriæ.

1 INDICA Cteſiæ uno libro continentur, in quibus magis Ionice loquitur. Scribit [1] Indum fluvium, qua anguſtiſſimus eſt, quadraginta ſtadiorum eſſe: qua latiſſimus, ducentorum. Indos multitudine ceteros fere univerſos mortales ſuperare dicit. De ſcolece, *id eſt, quodam verme*, qui eſt in flumine, & ſolus ex omnibus animalibus in eo naſcitur. *Dicit etiam* ultra Indos non alios homines habitare. In Indica regione non pluere, ſed eam à flumine rigari.
2 De [2] pantarba ſigillari gemma: & quomodo ſeptuaginta ſeptem ſigillares gemmas & lapides pretioſos in flumen projectos, (quæ omnia erant cujuſdam Bactriani inſtitoris) pantarba retraxerit inter ſe cohærentes.
3 De elephantibus [3] murifragis. De parvis ſimiis caudas quatuor cubitorum habentibus. De [4] maximis gallis gallinaceis. De ave pſittaco, quam lingua humana & voce præditam eſſe dicit, [5] accipitris magnitudine, & fronte purpurea, barbamque geſtare nigram, alioqui ad collum cærulei coloris eſt, quemadmodum cinnabari: loquique ipſam Indice, ut hominem:

ΚΤΗΣΙΟΥ [a] τὰ Ἰνδικά ἐστιν [b] ἐν ἑνὶ βιβλίῳ, ἐν οἷς μᾶλλον ἰωνίζει. λέγει περὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, τὸ μὲν στενὸν αὐτοῦ εὖρος τεσσαράκοντα σταδίων εἶναι· τὸ δὲ [c] πλατύτατον, καὶ διακοσίων. λέγει περὶ αὐτῶν τῶν Ἰνδῶν, ὅτι πλείους σχεδὸν συμπάντων ἀνθρώπων. περὶ τοῦ σκώληκος τοῦ ἐν τῷ ποταμῷ· ὃ καὶ μόνον τῶν ἄλλων θηρίων ἐν αὐτῷ γίνεται. περὶ τοῦ μὴ οἰκεῖν ἐπέκεινα αὐτῶν ἀνθρώπους. ὅτι οὐχ ὕει, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική. Περὶ [d] παντάρβας τῆς σφραγῖδος· καὶ ὡς οζ' σφραγῖδας ἀποῤῥιφείσας καὶ τιμίους λίθους εἰς τὸν ποταμὸν, ἅτινα ἦν [e] τοῦ Βακτρίων καπήλου, [f] αὐτὴ ἀνείλκυσεν ἐχομένας ἀλλήλων. περὶ τῶν [g] τειχοκαταλύτων ἐλεφάντων. περὶ τῶν μικρῶν πιθήκων τῶν ἐχόντων οὐρὰς τετραπήχεις. περὶ τῶν ἀλεκτρυόνων τῶν μεγίστων. Περὶ τοῦ ὀρνέου τοῦ [h] βιττάκου, ὅτι γλῶσσαν ἀνθρωπίνην ἔχει καὶ φωνήν· μέγεθος μὲν, ὅσον ἱέραξ, [i] πορφύρεον δὲ πρόσωπον· καὶ πώγωνα φέρει μέλανα. αὐτὸ δὲ κυάνεόν ἐστιν ὡς τὸν τράχηλον, ὥσπερ [k] κιννάβαρι. διαλέγεσθαι δὲ αὐτὸ ὥσπερ ἄνθρωπον, [l] Ἰνδιστὶ· ἂν

1. *Hic ipſe locus ita citatus legitur ab Arriano lib* 5. *de expedit. Alexandri.* Ac Cteſias quidem aſſerit Indi, qua anguſtiſſimus is eſt, XL. ſtadiorum latitudine ripas inter ſe diſtare; qua vero latiſſimus, etiam centum ſummum ſtadiorum ſpatium intermedium eſſe. 2. *Ignem etiam exſtinxiſſe refert Heliodorus in Æthiop. vide & Philoſtrat. de vita Apollonii, lib.* 5. 3. qui muros diſſolvunt atque evertunt. *Pectore ſuo, cum rex Indorum jubet, iis incumbendo. lege cap.* 29. *Æliani de animal. lib.* 17. *ubi plura de his.* 4. *Hinc ſumpſiſſe videtur, quæ de iiſdem refert Ælian. de animalib. lib.* 16. *cap.* 2. 5. De bittaco ave. *Pſittacum vocant alii. Meminit quoque Olympiodorus in excerptis apud Photium & Ælianus non ſemel.*

a ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ Ἰνδικὰ ἐν ἑνὶ β. D. H. *In alio libro mſ. Bavarico,* Διηγήματα Κτησίου Κνιδίου περὶ τῶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ θαυμασίων. b C. *Vat.* ἐν βιβλίῳ. c πλατύτερον. D. H. ſic & C. V. d *Vide Philoſt. lib.* 3. *de Apollonio.* καὶ Ἡλιόδωρος ὅπου φησὶ περὶ τῆς παντάρβης παράδοξα, *Max. Marg.* e *Malim* του *ſine accentu, pro* τινός. H. S. f αὕτη. D. H. g τειχοκαταλυτῶν. D. H. h *Hæc* ψιττάκη *eſt Plinio, qui lib.* 10. *cap.* 42. *docet quæ aves imitari poſſint ſermonem humanum, ut & Suid. in vocabulo Pſittacus. Naz. precept. ad Virg. v* 624. Καὶ κόρακες λαλέουσιν ὁμῶς ὄπα· ὡς δ' ἱεροχεῖλες ψιττακοὶ ἀγκυλοχεῖλος ἶσα πλὴν οἷα δοκεῖν ἀνδρῶν φωνῇσι, καὶ ἔπασιν αὐτῆς αὐδή. *vide Olympiodori excerpta apud Phot. p.* 112. D. H i *B. lib.* ὑποπορφύριον. *cauſſam varietatis colorum tam in pſittacis, quam aliis nonnullis avibus, adfert Diod. Sic. lib* 2. D. H. k κινάβ. D. H. C. B. A. S. etiam per duplex ν. l *Bavaricus liber, ex eodem Cteſia excerptus,* οἵαν γλῶτταν ἐνδιδαχθῇ. D. H.

ἂν δὲ Ἑλληνιστὶ μάθῃ, καὶ Ἑλληνιστί. Περὶ τῆς κρήνης τῆς πληρουμένης ἀνὰ ἔτος ὑγρᾶ χρυσίου· ἐξ ἧς ἑκατὸν ἀρύονται πρόχοοι ὀστράκινοι ἀνὰ ἔτος ἀρύονται. ὀστρακίνους δὲ δεῖ εἶναι, ἐπεὶ πήγνυται ὁ χρυσὸς ἀπαρυόμενος· καὶ ἀνάγκη τὸ ἀγγεῖον θλᾶν, καὶ οὕτως ἐξάγειν [a] αὐτό. [b] ἡ δὲ κρήνη, τετράγωνος ἐστιν, ἑκκαίδεκα μὲν πηχῶν ἡ περίμετρος, τὸ δὲ βάθος, ὀργυιά· ἑκάστη δὲ πρόχοη τάλαντον ἕλκει. καὶ περὶ τοῦ ἐν τῷ πυθμένι τῆς κρήνης σιδήρου, ἐξ οὗ καὶ δύο ξίφη Κτησίας φησὶν ἐσχηκέναι· ἓν παρὰ βασιλέως, καὶ ἓν παρὰ τῆς τοῦ βασιλέως μητρὸς Παρυσάτιδος. φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι πηγνύμενος ἐν τῇ γῇ, νέφους τε χαλάζης τε πρηστήρων ἐστὶν [c] ἀποτρόπαιος. καὶ ἰδεῖν [d] αὐτὸν ταῦτα φησί, βασιλέως δὶς ποιήσαντος. Περὶ τῶν κυνῶν τῶν Ἰνδικῶν, ὅτι μέγιστοι εἰσίν, ὡς καὶ λέοντι μάχεσθαι. περὶ τῶν [e] ὀρῶν τῶν μεγάλων, ἐξ ὧν ἡ τε σαρδὼ ὀρύσσεται, καὶ οἱ ὄνυχες, καὶ αἱ ἄλλαι σφραγῖδες. ὅτι ἀλέα πολλή, καὶ ὅτι ὁ ἥλιος δεκαπλασίων τὸ μέγεθος ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις αὐτὸς ἑαυτοῦ φαίνεται, καὶ πολλοὶ ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ πνίγους φθείρονται. καὶ θάλασσαν φησὶν αὐτόθι [f] οὐδὲν ἔλαττον τῆς Ἑλληνικῆς. τὸ δὲ ἄνω αὐτῆς ἕως τεσσάρων δακτύλων, θερμὸν εἶναι. ὥστε μὴ ἰχθὺν ζῆν προσπελάσαντα τῷ θερμῷ, ἀλλὰ κάτωθεν διαιτᾶσθαι. Ὅτι ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ῥέων διὰ πεδίων, καὶ δι' ὀρέων ῥεῖ· ἐν οἷς καὶ ὁ λεγόμενος Ἰνδικὸς κάλαμος φύεται, πάχος μὲν ὅσον δύο [g] ἄνδρες περιωργυιωμένοι [h] [μόλις] περιλάβοιεν· τὸ δὲ ὕψος, ὅσον μυριοφόρου νεὼς ἱστός. εἰσὶ δὲ ἔτι μείζους τε ἐλάττους, οἵους εἰκὸς ἐν ὄρει μεγάλῳ. εἶναι δὲ τῶν καλάμων τε ἄρρενας καὶ θηλείας. ὁ μὲν οὖν ἄρρην [i] ἐντεριώνην οὐκ ἔχει, καὶ ἔστι κάρτα ἰσχυρός· ἡ δὲ θήλεια ἔχει. Καὶ [k] περὶ τοῦ μαρτιχόρα τοῦ ἐν αὐτοῖς ὄντος θηρίου· ὡς τὸ πρόσωπον ἐοικὸς ἀνθρώπῳ, μέγεθος μέν ἐστιν ὥσπερ λέων, καὶ χρόαν ἐρυθρὸς ὡς κιννάβαρι· τριστοιχοι δὲ ὀδόντες· ὦτα δὲ ὥσπερ ἀνθρώπου, καὶ ὀφθαλμοὺς γλαυκούς, ὁμοίους ἀνθρώπῳ· τὴν δὲ κέρκον ἔχει οἵαπερ σκορπίος

nem: nec non Græce, ſi Græcum ſermonem docta fuerit. De [1] fonte qui quotan- 4
nis auro humido impletur, ex quo fonte centum urcei fictiles ſingulis annis hauriuntur. ideoque fictiles eſſe oportet, quoniam aurum hauſtum concreſcit, ut ad ipſum extrahendum frangere vas neceſſe ſit. Fons hic quadratus eſt, cujus ambitus eſt ſexdecim cubitorum, altitudo unius ulnæ: ſinguli autem urcei *qui auro pleni hauriuntur*, talenti pondus exæquant. De ferro quod in fundo hujus fontis extat: ex quo duos gladios ſe habuiſſe dicit ipſe Cteſias: unum à [2] rege, alterum à regis matre Paryſatide donatum. Id ferrum ſi in terram defigatur, nebulas & grandines turbineſque avertere: & ſeipſum hæc vidiſſe, rege bis periculum faciente, commemorat. De [3] canibus In- 5
dicis, qui maximi ſunt, adeo ut etiam cum leone pugnent. De magnis montibus ex quibus ſardo & onyches aliæque gemmæ effodiuntur. De acerrimo qui ibi eſt calore: & ut ſol decuplo major quam in aliis regionibus eſſe videatur, multique æſtu ibi ſuffocentur. [4] Tradit etiam mare ibi non minus ſpatioſum Græco eſſe: atque id in ſummo quidem, donec quis ad quatuor digitorum altitudinem perveniat, fervidum eſſe: adeo ut piſcis juxta calorem illum vivere non poſſit, ſed in fundo degat. Indum fluvium delatum per cam- 6
pos & montes interlabi *tradit*, in quibus naſcatur qui [5] calamus Indicus appellatur: ejus quidem craſſitudinis quam hominum duorum junctæ ulnæ complecti poſſint: altitudinis autem, quanta eſt mali navis onerariæ prægrandis. Eſſe & quoſdam majores, quoſdam item minores, utpote in ſpatioſo monte. Eſſe autem inter hos calamos & marem & feminam: marem quidem medullam non habere, & eſſe admodum firmum; feminam autem habere. De animali Indico [6] martichora dicto, quod facie hominem refert, leonis magnitudine, cinnabaris ruborem habens. Triplex eſt illi dentium ordo; aures humanis ſimiles, oculos glaucos ſimiles homini: caudam autem qualem ſcorpius terreſtris habet, in qua

1. *Falſa hæc eſſe ait Philoſtrat. lib. 3 de vita Apollonii.* 2. *Artaxerxe, τῷ Mnemone.* 3. *Ælianum lege lib. 4. animal. cap. 19. qui ſua hinc petiviſſe videtur.* 4. Mare ibi nihilo minus quam Græcum flatu tumere: φυσᾶν lego, *pro* φησίν. 5. Harundini Indicæ arborea amplitudo, *inquit Plin. lib. 16. c. 36. quo te, lector remitto.* 6. *Et hoc eſſe mendacium vult Philoſtr. Ælian. lib. 4. de animal. cap. 21. poſtquam multis de Mantichora egit, penes Cteſiam fidem omnium eſſe vult. Meminit & Pauſan. hujus Cteſianæ narrationis in Bœoticis Plin. item lib 8. c. 21. apud quos* Mantichora *legitur.*

a αὐτόν. D. H. b Φιλόστρατος ἐν τρίτῳ τῆς Ἀπολλωνίου [*lib.* 3.] εἶναι ψεῦδος αὐτό φησι. *Max. Marg.* c ἀποτρόπαιον. d αὐτὸν ταῦτα. D. H. e ὀρέων. f *alii* οὐκ. g C. B. A. S. M. M. ἄνδρες. h *e Cod. Bavarico.* i ἐντεριώνην. D. H. k καὶ τοῦτο ψεῦδος ὁ Φιλόστρατος φησι. *Max. Marg.*

qua & aculeus eſt cubitali major. Sed & per tranſverſum aculeis munita eſt cauda. Aculeum item in vertice, velut ſcorpius, gerit: quo accedentes pungit: nec mortem quicunque punctus fuerit, effugere poteſt. Quod ſiquis eminus adverſus ipſum pugnet, & ab anteriori parte caudam prætendens aculeis petit, tanquam ab arcu eos ejaculans, & à poſteriori parte eam recta protendens. Ad jugeri autem longitudinem jaculando pervenit, & quoſcunque ferit, omnes ad unum interficit, præter elephantem. Ejus autem aculei longitudinem pedalem, funis tenuiſſimi latitudinem habent. Martichora autem Græcis *ἀνθρωποφάγος* ſonat, *id eſt*, *hominivorus*, quod multos voret quos interfecerit. Sed & animalia cetera vorat. Pugnatque & unguibus & aculeis. Aculeos autem ubi ejaculatum fuerit, renaſci ſcribit. Abundat autem his animalibus India: quæ ab hominibus interficiuntur, qui elephantis inſidentes, telis ea petunt.

8 De ſumma Indorum juſtitia, & de moribus ac ritibus eorum. De [1] loco ſacro qui eſt in tractu inhabitabili regionis, quem ſub nomine ſolis & lunæ venerantur: ad quem à monte Sardus quindecim eſt dierum iter. Ut ſol ibi ſingulis annis per dies triginta quinque aliquid refrigerationis illis concedat, propter id feſtum, ut ne dum ipſum celebrant & dum revertuntur, adurantur. Tonitrua & fulgura & pluviæ non ſunt in India, ſed frequentes ventos & turbines habet, qui omnia ſibi obvia abripiunt. Sol autem oriens in majori Indiæ parte, [2] alteri diei parti frigus, alteri ve-

9 hementem calorem affert. Indi non à ſole ſed à natura ſunt nigri. in quibuſdam enim viris & mulieribus inter eos ſummum candorem conſpici tradit: in paucioribus tamen. & ſe tales Indas duas &

10 Indos quinque vidiſſe addit. Confirmare volens quod de ſole dixerat, cum Indiæ triginta quinque dierum refrigerationem concedere, ſcribit & flammam quæ ex Ætna erumpit, [3] medium regionis tractum, utpote qui à juſtis hominibus incolatur, non labefactare, quum cetera labefactet. & apud Zacynthum fontes eſſe piſcium fertiles, è quibus pix educatur. & apud Naxum fontem eſſe è quo vinum, & quidem ſuaviſſimum, nonnunquam profluat.

πίος ἐ ᾽πήρωτης, ἐν ᾗ [a] τὸ κέντρον ἔχει, [b] μείζω [c] ὑπάρχουσαν πήχεως. ἔχει δὲ καὶ ἐκ πλαγίου τῆς κέρκου ἔνθα καὶ ἔνθα κέντρα. ἔχει δὲ καὶ ἐπ᾽ ἄκρῳ, ὥσπερ σκορπίος, κέντρον. καὶ τούτῳ [d] μὲν ἐὰν προσπελάθῃ τις, κεντεῖ τῷ κέντρῳ, καὶ πάντως ὁ κεντηθεὶς ἀποθνήσκει· ἐὰν δέ τις πόρρωθεν μάχηται πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔμπροσθεν ἵστησι τὴν κέρκον, ὥσπερ ἀπὸ τόξου βάλλει τοῖς κέντροις, καὶ ὄπισθεν ἐπ᾽ εὐθείας ἀποτείνων. βάλλει δὲ ὅσον πλέθρον εἰς μῆκος· καὶ πάντας οὓς ἂν [e] βάλῃ, πάντως ἀποκτείνει, πλὴν ἐλέφαντος. τὰ δὲ κέντρα αὐτοῦ ἐστι τὸ μὲν μῆκος, ἴσον ποδιαῖα, τὸ δὲ πλάτος, ὅσον σχοῖνος λεπτότατος. [f] μαρτιχόρα δὲ Ἑλληνιστὶ ἀνθρωποφάγον· ὅτι πλείστους ἐσθίει ἀναιρῶν ἀνθρώπους. ἐσθίει δὲ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα. μάχεται δὲ καὶ τοῖς ὄνυξι καὶ τοῖς κέντροις. τὰ δὲ κέντρα πάλιν φησὶν, ἐπειδὰν ἐκτοξευθῇ, ἀναφύεσθαι. ἔστι δὲ πολλὰ ἐν τῇ Ἰνδικῇ. ἀποκτείνουσι δὲ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασιν ἐποχούμενοι ἄνθρωποι, κἀκεῖθεν [g] βάλλοντες. Περὶ τῶν Ἰνδῶν, ὅτι δικαιότατοι· καὶ περὶ τῶν ἠθῶν καὶ νομίμων αὐτῶν. περὶ τοῦ ἱεροῦ χωρίου τοῦ ἐν τῇ ἀοικήτῳ. ὃ ἐπ᾽ ὀνόματι τιμῶσιν ἡλίου καὶ σελήνης· ἐν ᾧ διὰ δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους τῆς Σαρδοῦς τις παραγίνεται. καὶ ὅτι λε΄ ἡμέρας ὁ ἥλιος ψύχει ἐκεῖσε τοῦ ἐνιαυτοῦ, διὰ τὴν ἑορτὴν, ἵνα μὴ ἄφλεκτοι αὐτὴν τελέσωσι, καὶ ὑποστρέψωσιν. ὅτι βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ ὑετοὶ οὐκ εἰσὶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ἄνεμοι δὲ πολλοὶ, καὶ πρηστῆρες πολλοί· καὶ ἁρπάζουσιν ὅ, τι ἂν λάβωσιν. ὁ δὲ ἥλιος ἀνίσχων τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας ψῦχος ποιεῖ, τὸ δ᾽ ἄλλο, λίαν ἀλεεινὸν ἐν τοῖς πλείστοις τῶν τῆς Ἰνδικῆς τόπων. Ὅτι Ἰνδοὶ οὐχ ὑπὸ τοῦ ἡλίου εἰσὶ μέλανες, ἀλλὰ φύσει. εἶναι [h] γάρ φησιν ἐν αὐτοῖς καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας λευκοτάτους πάντων, [i] εἰ καὶ ἐπ᾽ ἔλαττον. ἰδεῖν δὲ καὶ [k] αὐτὸν τοιαύτας Ἰνδὰς δύο γυναῖκας, καὶ [l] πέντε ἄνδρας. Ὅτι πιστῶσαι τὰ περὶ τοῦ ἡλίου βουλόμενος, ὡς ἐν λε΄ ἡμέραις ἐν Ἰνδίᾳ ψύχει, λέγει ὅτι καὶ τὸ πῦρ ἐκ τῆς Αἴτνης [m] ῥέον τὸν μέσον χῶρον, ἅτε δικαίων ἀνδρῶν [n] ὄντα, οὐ φθείρει, φθεῖρον τὰ ἄλλα. καὶ ἐν Ζακύνθῳ κρηνίδας ἰχθυοφόρους εἶναι ἐξ ὧν αἴρεται πίσσα. καὶ ἐν Νάξῳ κρήνην, ἐξ ἧς οἶνος ἐνίοτε ῥεῖ καὶ μάλα ἡδύς.

1. *Simile quid habet Nonnoſus excerp. Phot.* 2. *Nonnoſus in excerpt. apud Phot. idem fere narrat.* 3 *Illum forte, quem ἀοίκητον χῶρον appellatum fuiſſe, docebit Conon narrat.* XLIII. *apud Photium.*

a ἡ, τὸ. D. H. b μείζω ὑπάρχουσαν, χοινα A S. C. B. M. M. & H. S. μείζω ὑπάρχουσαν. *l. B.* μείζον πήχεως. c ὑπάρχουσα. D. H. d οὐκ. D. H. e βάλῃ. D. H. f *B. lib.* Μαρτιχόρας. g *alii* βάλλουσι. h γὰρ, φησι, D. H. i ἐξ. D. H. k αὐτὸν. D. H. l ἀνδ. πέντε. D. H. m ῥέον, τὸ. D. H. n *alii* ὄντα.

ἡδύς. [a] [ἀλλὰ καὶ τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ τὸ ὕδωρ ἐν ἀγγείῳ διαμεῖναν νυχθήμερον, οἶνος ἥδιστος γίνεται.] ϗ ὅτι πῦρ ἐστὶν ἐγγὺς Φασήλιδος ἐν Λυκίᾳ ἀθάνατον, ϗ ὅτι ἀεὶ καίεται ἐπὶ πέτρας καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν· ϗ ὕδατι μὲν οὐ σβέννυται, ἀλλὰ ἀναφλέγει, φορυτῷ δὲ σβέννυται. [b] [ὁμοίως καὶ ἐν Αἴτνῃ καὶ Προύσῃ διηνεκῶς ἀνάγεται πῦρ.] Ὅτι [c] μέσῃ τῇ Ἰνδικῇ ἄνθρωποι εἰσὶ μέλανες, ϗ καλοῦνται Πυγμαῖοι, τοῖς ἄλλοις ὁμόγλωσσοι Ἰνδοῖς. μικροὶ δέ εἰσι λίαν· οἱ μακρότατοι αὐτῶν, πήχεων δύο· οἱ δὲ πλεῖστοι, ἑνὸς ἡμίσεος πήχεως. κόμην δὲ ἔχουσι μακροτάτην, μέχρι ϗ ἐπὶ τὰ γόνατα, ϗ ἔτι κατώτερον, ϗ πώγωνα μέγιστον πάντων ἀνθρώπων. ἐπειδὰν οὖν τὸν πώγωνα [d] μέγαν φύσωσιν, οὐκέτι ἀμφιέννυνται οὐδὲν ἱμάτιον, ἀλλὰ τὰς τρίχας, τὰς μὲν ἐκ τῆς κεφαλῆς, ὄπισθεν καθιέντες πολὺ κάτω τῶν γονάτων· τὰς δὲ ἐκ τοῦ πώγωνος, ἔμπροσθεν μέχρι ποδῶν ἑλκομένας. ἔπειτα περιπυκασάμενοι τὰς τρίχας περὶ ἅπαν τὸ σῶμα, ζώννυνται, χρώμενοι αὐταῖς ἀντὶ ἱματίου. αἰδοῖον δὲ μέγα ἔχουσιν, ὥστε ψαύειν τῶν σφυρῶν αὐτῶν, ϗ παχύ. [e] αὐτοὶ δὲ σιμοί τε ϗ αἰσχροί. τὰ δὲ πρόβατα αὐτῶν, ὡς ἄρνες· ϗ αἱ βόες ϗ οἱ ὄνοι, σχεδὸν ὅσον κριοί· ϗ οἱ ἵπποι αὐτῶν ϗ οἱ ἡμίονοι ϗ τὰ ἄλλα [f] κτήνη πάντα, οὐδὲν μείζω κριῶν. ἕπονται δὲ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν, τούτων τῶν Πυγμαίων ἄνδρες τρισχίλιοι. σφόδρα γάρ εἰσι τοξόται. δικαιότατοι δέ εἰσι, ϗ [g] νόμοις χρῶνται ὥσπερ ϗ οἱ Ἰνδοί. [h] λαγωοὺς δὲ ϗ ἀλώπεκας θηρεύουσιν, οὐ τοῖς κυσὶν, ἀλλὰ κόραξι ϗ ἰκτῖσι ϗ κορώναις ϗ ἀετοῖς. ὅτι λίμνη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς, σταδίων ὀκτακοσίων ἡ περίμετρος, ἐν ᾗ ἀνέμου μὴ [i] πνέοντος ἐπάνω τῆς λίμνης, ἔλαιον [k] [ὡς τὸ ἡμέτερον] ἐφίσταται. [l] ϗ πλοιαρίοις πλέοντες δι' αὐτῆς, ἐκ μέσης αὐτῆς σκαφίοις τοῦ ἐλαίου ἀπαρύονται ϗ χρῶνται. χρῶνται δὲ ϗ [m] σησαμίνῳ. [n] ἔχει δὲ ἡ λίμνη ϗ ἰχθύας. ϗ τῷ καρυίνῳ δὲ χρῶνται. κρεῖσσον δὲ τὸ λιμναῖον. ἔστι δὲ [o] αὐτόθι ἄργυρος πολὺς, καὶ ἀρ-

fluat. [Ita Phaſidis fluvii aquam, ſi juſtum ipſa diem in vaſe aliquo conſervetur, in ſuaviſſimum vinum commutari.] Et ignem juxta [1] Phaſelidem in Lycia eſſe perpetuum, qui ſuper petram ſemper noctes dieſque ardeat: & qui aqua non extinguatur, ſed redardeſcat: at fimo extingui poſſit. [2] [Hoc item modo aſſidue in Ætna atque Pruſa ignem aſcendere.] Media In- 11
dia [3] nigros habet viros qui Pygmæi appellantur, eadem qua Indi ceteri lingua utentes. ſunt autem valde parvi: ut maximi duorum cubitorum, & plerique unius cubiti duntaxat cum dimidio altitudinem non excedant. Comam autem alunt longiſſimam uſque ad genua & infra etiam demiſſam, barbam quoque quibuſvis aliis hominibus promiſſiorem geſtant. Atque adeo poſtquam illis promiſſa barba exorta eſt, nullo jam veſtitu utuntur, ſed capillos quidem à tergo multo infra genua demittunt, barbam autem ante ad pedes uſque protrahunt: deinde, quum totum corpus pilis obduxerunt, ſeipſos cingunt, illis veſtimenti loco utentes. Sed & veretrum illis eſt valde craſſum, adeoque magnum ut ad pedum uſque malleolos pertingat. Sunt porro ſimi atque deformes. Oves autem eorum ſunt [4] agnis *noſtris* pares: boves & aſini ad *noſtrorum* arietum magnitudinem accedunt. equi item eorum & muli ceteraque jumenta arietes magnitudine non ſuperant. Horum Pygmæorum tria millia rex Indorum in ſuo comitatu habet. ſunt enim ſagittarii peritiſſimi. Juſtiſſimi autem ſunt, & iiſdem quibus reliqui Indi legibus utuntur. Lepores & vulpes non canibus, ſed corvis, milvis, cornicibus & aquilis [5] venantur. Lacus eſt apud eos octingentorum ſtadiorum ambitum habens, [6] cui, quoties nullus ventus aſpirat, oleum [noſtro ſimile] ſupernatat: quod quidem ex ejus medio ſcaphiis hauriunt, navigiolis per eum navigantes. atque eo utuntur. Utuntur autem & oleo & ſeſamo, & ex nucibus: ſed præſtantius eſt quod è lacu illo hauritur. Habet vero etiam piſces hic lacus. Abundare præterea argento hanc regionem ſcribit, & in ea eſſe argenti ſodinas, non

1. Flagrat in Phaſelide mons Chimæra, *inquit Plin. dum hunc Cteſiæ locum adfert l. 2. c. 106.* 2. *E Bavarico codice iſta uncis incluſa inſeri hic, atque alibi, non ingratum fore putavi.* 3. *Similia Nonnoſus in excerptis Phot. Et de Pygmæis Plin. videndus, Solinus, ac Juvenalis.* 4. *Ælian. l. 16. c. 37. hiſt. animal. Pſyllis Indicis totum illud pumili pecoris genus attribuit.* 5. *Quo autem modo haſce aves venari doceant Indi, ex Cteſia tradit Ælian. l. 4. c. 26. de nat. animal.* 6. *Meminit hujus loci Antigonus mirab. narrat. 165.*

a hæc B. liber addit. b & hæc B. l. c ἐν μέσῃ. D. H. d μέγα. D. H. e αὐτοί τε σ. τ. D. H. f πάντα ζῶα. ἐσ. D. H. g νομοῖς. D. H. h λαγωοὺς τε ϗ. D. H. i πνέοντος, ἐπ. D. H. k è Bav. lib. l *B. lib.* ϗ διὰ πλοιαρίων τούτο ἀπαρύονται, ϗ χρῶνται. m σησάμῳ. D. H. *C. Vatic.* σησαμίνῳ. n *Videntur hæc verba*, ἔχει δὲ ἡ λίμνη ϗ ἰχθ. *non ſuo loco eſſe poſita: & pro* σησάμῳ *non dubito quin legendum ſit* σησαμίνῳ. H. S. o *B. lib.* αὐτόθι ϗ ἀργύρεια πολὺ, ϗ μέταλλα ἀργύρεια.

non profundas, ſed profundiores eſſe eas
12 quæ ſunt in Bactris. Aurum quoque habet India, ſed quod non reperitur in fluviis & abluitur, ut fit in flumine Pactolo: ſed multi & ſpatioſi montes id ſuggerunt: quos incolunt [1] grypes, aves quadrupedes, lupi magnitudine, cruribus & unguibus leoninis: qui pennas in pectore rubras, in reliquo corpore nigras habent. Propter has illud quod in montibus eſt copioſum
13 aurum non facile obtinetur. Oves Indorum & capræ majores ſunt aſinis, & ut plurimum quaternos atque adeo ſenos pariunt. Caudæ autem illis adeo ſunt [2] magnæ ut amputandæ ſint fœtis ut à mare poſſint iniri. At [3] porcum India nec manſuetum nec ſylveſtrem ullum habet. Palmæ Indicæ earumque fructus triplo Babyloniis ſunt majores. Eſt ibi & quidam fluvius (ut ille ſcribit) è petra mel fundens.
14 Sed multa de illorum juſtitia & de benevolentia qua regem ſuum proſequuntur, & de illorum contemptu mortis commemorat. Meminit & fontis cujuſdam, cujus aquam, ſimulatque hauſta fuerit, in morem caſei coagulari dicit: hujus autem coagulati ſi cui ad tres obolos contriveris, atque in vulgari aqua bibendos dederis, quæcunque admiſerit patefacit. eo enim die mente [4] alienatur. Eo autem utitur rex erga eos qui an objectis criminibus ſint affines, certo vult cognoſcere. nam ſiquis *id de quo accuſatur* effutiverit, mortem ſibi cogitur conſciſcere: ſin *indicio ſuo* nullius criminis convincatur, abſolvi-
15 tur. Nullum ex Indis capitis aut oculorum aut dentium dolore laborare tradit, nullique circa os puſtulas oriri: [5] eorumque vitæ ſpatium eſſe centum viginti, & triginta & quinquaginta annos: atque ad-
16 eo ducentos, quorum ſit longiſſima. Eſt apud eos ſerpens ſpithamæ magnitudine, aſpectu ſimilis pulcherrimæ purpuræ: caput candidiſſimum habens, dentibus omnino carens. quem venatores in ferventiſſimis montibus nanciſcuntur, ex quibus ſardo *gemma* effoditur. Hic non mordet, ſed quemcunque locum vomitu ſuo conſperſerit, in eo putredinem oriri neceſſe

ἀργύρεια μέταλλα, οὐ βαθέα, ἀλλὰ βαθύτερα [a] εἶναι φησὶ τὰ ἐν Βάκτροις. Ἔστι δὲ καὶ χρυσὸς ἐν τῇ Ἰνδικῇ χώρᾳ, οὐκ ἐν τοῖς ποταμοῖς εὑρισκόμενος καὶ πλυνόμενος, ὥσπερ ἐν τῷ Πακτωλῷ ποταμῷ· [b] ἀλλ' ὄρη πολλὰ καὶ μεγάλα, ἐν οἷς οἰκοῦσι γρύπες, ὄρνεα τετράποδα, μέγεθος ὅσον λύκος· σκέλη καὶ ὄνυχες, οἷά περ λέων. τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι πτερὰ, μέλανα, ἐρυθρὰ δὲ τὰ ἐν τῷ στήθει. δι' αὐτοὺς δὲ ὁ ἐν τοῖς ὄρεσι χρυσὸς πολὺς ὢν, γίνεται δυσπόριστος. Ὅτι τὰ πρόβατα τῶν Ἰνδῶν καὶ αἱ αἶγες, μείζους ὄνων εἰσὶ, καὶ τίκτουσιν ἀνὰ τέσσαρα καὶ ἕξ, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [c] ἔχουσι οὐρὰς μεγάλας· διὸ τῶν τοκάδων ἀποτέμνουσιν, ἵνα δύνωνται ὀχεύεσθαι. ὗς δὲ οὔτε ἥμερος οὔτε ἄγριός ἐστιν ἐν τῇ Ἰνδικῇ. οἱ δὲ φοίνικες οἱ ἐν Ἰνδοῖς καὶ οἱ τούτων βάλανοι, τριπλάσιοι τῶν ἐν Βαβυλῶνι. καὶ ποταμόν φησιν ἐκ πέτρας ῥέοντα μέλι [d] [ὡς τὸ καθ' ἡμᾶς.] Πολλὰ δὲ λέγει περὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτῶν καὶ τῆς περὶ τὸν σφῶν βασιλέα εὐνοίας, καὶ τῆς τοῦ θανάτου καταφρονήσεως. λέγει δὲ ὅτι [e] πηγή ἐστι, καὶ ἐπειδὰν τις ἀρύσῃ τὸ ὕδωρ αὐτῆς, πήγνυται ὥσπερ τυρός. τούτου οὖν τοῦ πηκτοῦ ὅσον [f] τρεῖς ὀβολοὺς ἐὰν τρίψας δῷς ἐν ὕδατι πιεῖν, ἐξαγγέλλει πάντα ὅσα ἔπραξε. παραφρονεῖ γὰρ καὶ μαίνεται ταύτην τὴν ἡμέραν. χρῆται δὲ αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐφ' ὧν κατηγορουμένων τἀληθὲς εὑρεῖν [g] ἐθελήσῃ. κἂν μὲν ἐξείπῃ, προστάσσεται ἀποκαρτερῆσαι· ἂν δὲ μηδὲν ἐλεγχθῇ, ἀφίεται. Ὅτι [h] φησὶν ὡς Ἰνδῶν οὐδεὶς κεφαλαλγεῖ, οὐδὲ ὀφθαλμιᾷ, οὐδὲ ὀδονταλγεῖ, οὐδὲ [i] ἑλκοῦται τὸ στόμα, οὐδὲ σηπεδόνα οὐδεμίαν [k] ἴσχει. [l] ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν, ρκʹ καὶ λʹ καὶ νʹ, καὶ σʹ, οἱ τὰ πλεῖστα βιοῦντες. Ἔστιν ὄφις σπιθαμιαῖος ἐν αὐτοῖς, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ ὡς ἡ καλλίστη πορφύρα· ἡ δὲ κεφαλὴ, λευκοτάτη· ὀδόντας δὲ [m] οὐδ' ὅλως ἔχει. θηρεύεται ἐκ τῶν καυματωδεστάτων ὀρέων, ὅθεν ἡ σαρδὼ ὀρύσσεται. οὗτος δάκνει μὲν οὔ, ὅτου δ' ἂν κατεμέσῃ, τοῦτο τὸ χωρίον πάντως σήπεται. τιθεῖ δὲ φάρμακον

1. Gryphes. *De gryphibus hæc, & auri colligendi modo, lege c. 27. l. 4. Æliani de anim.* 2. *Cubitum totum latæ, ut hinc expreſſit Ælian. lib. 3. de animalib. cap. 3.* 3 *Addit Ælian. lib. 16, cap. 37. ex hoc Cteſiæ loco: Suilli generis uſum Indos deteſtari, & tantopere ab eo veſcendo, quam ab humanis carnibus abhorrere.* 4. alienatum inſanire. *An huc forte facit Antigoni Narrat. mirab. 160. Cteſiam ſcribere, in Æthiopia fontem aquam habere inſtar cinnabaris rubentem, quæ pota vecordes reddat?* 5. aut penitus ullum putreſcens ulcus pati. [De Seris ferri ait, & cetera. * *quæ è codice Bavarico hîc A. S. interſerit: nos mox referemus inter fragmenta. Græcum incipit* λέγονται οἱ Σῆρες.

a εἶναι φησι. D. H. b *B. lib.* ἀλλ' ἐν μεγάλοις ὄρεσι καὶ τραχέσιν. ὅπου εἰσὶ καὶ οἱ γρύπες. c ἰχ. δ' οὐρ. D. H. d Bav. lib. e *B. lib.* πηγὴ· ἐς τὸ ὕδωρ ἐν ἀγγείῳ βάλλειν, πήγνυται ὡς. f *B. lib.* τρεῖς κοτύλας. g ἐθελήσει. D. H. h φησὶ τῶν Ἰνδῶν. D. H. i alii ἑλκοῦ. k alii ἴσχει. l *In B. lib. initium harum narrationum admirandarum eſt hoc:* λέγονται οἱ Σῆρες &c. nos id inter fragmenta collocavimus mox, quoniam hic non ita commode inſerendi locus fuit. m οὐδόλως ἴσχ. D. H.

ἀπὸ τῆς οὐρᾶς κρεμάμενος, ἠλεκτροειδὲς καὶ μέλαν. καὶ τὸ μὲν, ζῶντος ἀπορρεῖ· τὸ δὲ μέλαν, θανέντος. καὶ τὸ μὲν, ὅσον [a] σησάμιον διδόμενον, ὃ ζῶντος ἐρρύη, αὐτίκα φθείρει, τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ πίοντος, διὰ τῶν ῥινῶν ἀπορρεύσαντος· τὸ δὲ ἄλλο διδόμενον, εἰς φθίσιν ἀπάγει, καὶ δι' ἐνιαυτοῦ μόλις διόλλυσι. Καὶ ὄρνεον, φησὶν, ἐπικαλούμενον δίκαιρον, ὅπερ Ἑλληνιστὶ δίκαιον σημαίνει· τὸ μέγεθος, ὅσον πέρδικος ᾠόν. τοῦτο τὸν ἀπόπατον κατορύσσει, ἵνα μὴ εὑρεθῇ. εὑρισκόμενον δὲ, ἂν ποθῇ αὐτοῦ ὅσον [b] σησάμου, ἕωθεν ὕπνος ἐπιλαμβάνει· καὶ καθεύδει, μηδὲν αἰσθανόμενος· καὶ δύνοντος τοῦ ἡλίου τελευτᾷ. Καὶ ξύλον ἐστὶ πάρηβον καλούμενον, τὸ μέγεθος ὅσον ἐλαία· ἐν τοῖς βασιλείοις μόνον εὑρίσκεται κήποις. οὔτε ἄνθος φέρει, οὔτε καρπόν· δεκαπέντε δὲ μόνας ῥίζας ἔχει, καὶ ταύτας παχείας κατὰ γῆς. ἔστι δὲ τὸ πάχος αὐτῆς ὅσον βραχίων, τὸ λεπτότατον. [c] αὕτη ἡ ῥίζα, ὅσον σπιθαμή, λαμβανομένη, ὃ ἂν προσαχθῇ, [d] ἅπαντα ἕλκει πρὸς ἑαυτὴν, χρυσὸν, ἄργυρον, χαλκὸν, λίθους· καὶ τἄλλα πάντα, πλὴν ἠλέκτρου. εἰ δὲ ὅσον πήχεως ἡ ῥίζα ληφθῇ, ἕλκει καὶ ἄρνας [e] καὶ ὄρνεα. ταύτῃ γὰρ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων θηρεύουσι. καὶ ἐὰν βούλῃ [f] καὶ ὕδωρ πῆξαι ὅσον χόα, τῆς ῥίζης ἐμβαλὼν ὅσον ὀβολὸν, πήξεις αὐτό· καὶ ἐὰν οἶνον, ὡσαύτως. καὶ ἕξεις τῇ χειρὶ [g] αὐτὸν, ὥσπερ κηρόν· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διαχεῖται. δίδοται δὲ κοιλιακοῖς βοήθημα. Ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς διαρρέων διὰ τῆς Ἰνδικῆς, οὐ μέγας μὲν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δύο σταδίους τὸ εὖρος· ὄνομα δὲ τῷ ποταμῷ, Ἰνδιστὶ μὲν Ὕπαρχος, Ἑλληνιστὶ δὲ, φέρων πάντα [h] τὰ ἀγαθά. οὗτος τοῦ ἐνιαυτοῦ λ' ἡμέρας ἤλεκτρον καταρρεῖ. Φασὶ γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσι δένδρα εἶναι ὑπερέχοντα τοῦ ὕδατος. (ὕδατι γὰρ ῥεῖται τὰ ὄρη) εἶτα ὥρα ἐστὶν ὅτε δάκρυα φέρει ὥσπερ ἀμυγδαλῆ, ἢ [i] πίτυς, ἢ ἄλλο τι δένδρον· μάλιστα δὲ εἰς λ' ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. εἶτα ἀποπίπτει τὰ δάκρυα ταῦτα εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ πήγνυται. τῷ δενδρέῳ δὲ τούτῳ ὄνομά ἐστιν Ἰνδιστὶ

ceſſe eſt. Si autem è cauda ſuſpendatur,
venenum duplex emittit, electri ſpecie
prius, & alterum nigrum, illud vivo ef-
fluit, hoc mortuo. Et illius quidem prio-
ris quod ab eo vivente profluxerit, ſi tan-
tum detur quantum eſt ſeſamum, confe-
ſtim enecat, cerebro ejus qui ipſum bibe-
rit, per nares effluente: alterum autem ſi
detur, tabem invehit, & vix intra anni
ſpatium perimit. Meminit & [1] avis *δικαίρου* 17
cognominatæ, (eſſe autem *δίκαιρον* idem
quod Græcis *δίκαιον, id eſt juſtum*) quæ
ovi perdicis magnitudinem non excedat.
hanc ſtercus ſuum defodere tradit, ne in-
veniatur: quod ſi de invento quantum ſe-
ſami granum eſt bibatur, mane ſomnus
eum qui biberit corripit, & ita dormit ut
nihil ſentiat: vergente autem ad occaſum
ſole, expirat. Eſt ibi & lignum [2] *πάρηβον* 18
dictum, oleæ magnitudine, quod in re-
giis duntaxat invenitur hortis: nec flo-
rem nec fructum producens: ſed quinde-
cim duntaxat ſub terra ſunt ei radices ita
craſſæ, quarum unaquæque brachii craſ-
ſitudinem habet. hujus ſi [3] dodrantem
quis ſumpſerit, omnia quibus illa admo-
vetur ad ſe trahit, aurum, argentum, æs,
lapides, & alia quælibet, præter electrum:
ſin quis tantum ejus quanta eſt cubiti
menſura, acceperit, [4] & agnos & aves ad
ſe trahit. nam & hac majorem avium par-
tem venantur. Quinetiam, ſi aquæ coagu-
lare vel congium integrum velis, radicis
hujus obolum injiciens, concreſcere fa-
cies. Idemque in vino efficere poteris:
manuque, velut ceram, tenebis: ſed poſtri-
die ſolvitur. Auxiliatur & cœliacis. Eſt
præterea fluvius Indiam interlabens, non 19
magnus quidem, ſed duorum ſtadiorum in
latitudinem: qui ab Indis [5] *ὕπαρχος* appel-
latur, quod Græce ſonat, *φέρων πάντα τὰ
ἀγαθά, id eſt, ferens omnia bona*. ex hoc per
triginta cujuſque anni dies ſuccinum ema-
nare dicit. Eſſe enim in montibus arbores
aqua extantes, (montes enim alluuntur
aqua) quæ certo anni tempore lacrymas
emittant, velut amygdalus, aut pinus,
aut alia quæpiam arbor: (atque hoc per
triginta potiſſimum anni dies contingere)
has autem lacrymas in fluvium cadentes
concreſcere. vocarique hanc arborem In-
dica

1. *Plura excerpſit de hac avicula Aelian. l. 4. c. 41. de animal.* 2. *Apud Apollonium, cum hujus loci mentionem facit (hiſt. mirab. 17.) πάρηβον hodie legitur.* 3. partem aliquam vel ſpithamam longam. *Cod. Bavar.* ὅσον δάκτυλος. 4. Jam agnos etiam [& boves, ac cetera animalia] ipſaſque adeo au. * *Scilicet è Cod. Bav. ſupra* 2. 5. Hypobarus *legitur apud Plin. l. 37. c. 2. extr. ubi &* univerſa fere bona *ex hoc Cteſia loco reſtonas.*

a *σίσαμον*. D. H. b *σίσαμον*. D. H. c *μία γὰρ ἐκ τῶν ῥιζῶν τούτου, ὅσον δάκτυλος λαμβανομένη, ὃ ἂν &c. B. lib.* d *πάντα*. D. H. e *καὶ βόας καὶ τὰ λοιπά. B. lib.* f [καὶ.] D. H. g *αὐτό*, D. H. h [τά.] D. H. i *πίτυν*.

dica lingua, [1] ſiptachora, quod Græcis ſignificet [2] *γλυκὺ, ἡδὺ, id eſt dulce, ſuave.* atque Indos ſuccinum inde colligere. Sed & fructum qui à quibuſdam illarum arborum, velut à vitibus producatur, eſſe racemos, quorum acini nuces Ponticas ma-
20 gnitudine æquent. His [3] in montibus degere ſcribit homines caninum caput habentes, qui agreſtium animalium exuviis amiciantur: & ſermone nullo utantur, ſed latratum duntaxat more canum edant, [4] cujus ſignificatio perinde ac ſermonis intelligatur. His dentes quam canibus eſſe majores: ungues caninis eſſe ſimiles, niſi quod longiores ſint & rotundiores. Incolere autem montes uſque ad fluvium nomine Indum: atque eſſe atro colore. Hos, ſicut & ceteros Indos cum quibus commercium habent, eſſe juſtiſſimos. & hos quidem quæ ab illis dicantur intelligere, quum autem ipſi loqui non poſſint, latratu & manibus atque digitis, velut eos qui ſurdi ac muti ſint, ſigna dare. [5] Hos ab Indis Calyſtrios nominari, quod Græci dicerent *κυνοκεφάλες, id eſt capita canum habentes.* [carnibus eoſdem veſci crudis.] Addit, hanc nationem non pauciorum eſſe quam centum viginti millium
21 hominum. Ad illius autem fluminis fontes purpureum florem naſci, ex quo purpura tingatur nihilo Græca inferior, quin potius multo ea floridior. Ibi & [6] animalia ſcarabei magnitudine naſcuntur, inſtar cinnabaris rubentia, longiſſimos autem pedes habentia: quæ mollia ſunt ut vermes. naſcuntur autem hæc in arboribus quæ ſuccinum ferunt, earumque fructum depaſcuntur & corrumpunt, ut phthires in Græcia vites corrumpere ſolent. Hæc animalia terentes Indi, punicea ſaga & tunicas, & quicquid aliud volunt, inficiunt: ſuntque hæ tincturæ Perſicis præ-
22 ſtantiores. Hi Cynocephali in montibus habitantes, nullum artificium exercent, ſed è venatu ſibi victum comparant: & quæ occiderint animalia, ad ſolem torrent. Multas præterea oves, capras & aſinos alunt. lac autem ovium & oxygala (*q. d. lac acidum*) illis eſt potus. Veſcuntur autem & fructu ſiptachoræ *arboris ſupra*

δικὴ [a] σιπταχόρα. Ἑλληνιστὶ σημαίνει, γλυκὺ, ἡδύ. κἀκεῖθεν οἱ Ἰνδοὶ συλλέγουσι τὸ ἤλεκτρον. Φέρειν δὲ καὶ καρπὸν τὰ δένδρα βότρυς, ὥσπερ ἄμπελος. ἔχειν δὲ τὰς ῥῶγας ὥσπερ κάρυα τὰ Ποντικά. Ἐν τούτοις τοῖς ὄρεσι φησὶν ἀνθρώπους βιοτεύειν κυνὸς ἔχοντας κεφαλήν. ἐσθῆτας δὲ φοροῦσιν ἐκ τῶν ἀγρίων θηρίων. φωνὴν δὲ διαλέγονται οὐδεμίαν, ἀλλ' ὠρύονται ὥσπερ κύνες, καὶ οὕτως συνιᾶσιν αὐτῶν τὴν φωνήν. ὀδόντας δὲ μείζους ἔχουσι κυνὸς, καὶ τοὺς ὄνυχας ὁμοίους κυνῶν, μακροτέρους δὲ καὶ [b] στρογγυλωτέρους. οἰκοῦσι δὲ ἐν τοῖς ὄρεσι, μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ. μέλανες δέ εἰσι καὶ δίκαιοι πάνυ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἰνδοὶ [c] οἷς [d] ἐπιμίγνυνται. καὶ συνιᾶσι μὲν τὰ παρ' ἐκείνων λεγόμενα, αὐτοὶ δὲ οὐ δύνανται διαλέγεσθαι, ἀλλὰ τῇ [e] ὠρυγῇ καὶ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς δακτύλοις σημαίνουσιν, ὥσπερ οἱ κωφοὶ καὶ [f] ἄλαλοι. καλοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν Καλύστριοι, ὅπερ ἐστὶν Ἑλληνιστὶ [g] Κυνοκέφαλοι [h] [ἔδησις αὐτῶν κρέη ὠμά.] τὸ δὲ ἔθνος ἐστὶν ἕως δώδεκα μυριάδων. Παρὰ δὲ τὰς πηγὰς τούτου τοῦ ποταμοῦ ἐστὶ πεφυκὸς ἄνθος πορφυροῦν· ἐξ οὗ πορφύρα βάπτεται οὐδὲν ἧττον τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ πολὺ εὐανθεστέρα. ὅτι αὐτόθι ἐστὶ γινόμενα θηρία τὸ μέγεθος ἴσον κάνθαρος, ἐρυθρὰ ὥσπερ κιννάβαρι. πόδας δὲ ἔχει μακροὺς σφόδρα. μαλακὸν δέ ἐστιν ὥσπερ σκώληξ. καὶ γίνεται ταῦτα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν τὸ ἤλεκτρον φερόντων· καὶ τὸν καρπὸν κατεσθίει αὐτῶν καὶ διαφθείρει, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἕλλησιν οἱ φθεῖρες τὰς ἀμπέλους. ταῦτα οὖν τὰ θηρία τρίβοντες οἱ Ἰνδοὶ, βάπτουσι [i] τὰς φοινικίδας καὶ τοὺς χιτῶνας, καὶ ἄλλο ὅ, τι ἂν βούλωνται· [k] καί εἰσι βελτίω τῶν παρὰ Πέρσαις βαμμάτων. Ὅτι οἱ Κυνοκέφαλοι οἰκοῦντες ἐν τοῖς ὄρεσιν, οὐκ ἐργάζονται, ἀπὸ θήρας δὲ ζῶσιν· [l] ὅταν δὲ ἀποκτείνωσιν αὐτὰ, ὀπτῶσι πρὸς τὸν ἥλιον. τρέφουσι δὲ καὶ πρόβατα πολλὰ, καὶ αἶγας, καὶ [m] ὄνους. πίνουσι δὲ γάλα καὶ ὀξύγαλα τῶν προβάτων. ἐσθίουσι δὲ [illegible] τὸν καρπὸν τοῦ [n] σιπταχόρου, ἀφ' οὗ

1. Sipachora. *al.* Σιπταχόρα, & Σιπταχόρα, *Plin. l.* 37. *c.* 2. Aphytacora *legit.* 2. γλ. vel ἡδ. 3. *Exſcripſit (ut Indicorum Cteſiæ aliaque pleraque) Ælianus l.* 4. *c* 46. *hiſt. animal.* 4. atque ita mutuo ſeſe intelligere. 5. *Pro mendacio hæc habet Philoſtratus. Refert ea tamen ex Cteſia Plin. l.* 7. *c.* 2. 6. *Leges hæc apud Ælianum quoque l* 4. *c.* 46. *de anim.*

a σιπταχορα. D. H. *alii* σιπταχόρα. b στρογγυλον. D. H. c οἷς [κ] ἐν. D. H. d *C. Vatic.* ϗ μίγνυνται. e ὠρυγὴ *Plutarcho etiam idem quod* ὑλακὴ *Luciano, ut* ὠρύομαι, *idem quod* ὑλακτεῖν, *Luciano, Xiphilino, Theoc. Idyll.* 2. D H. f *Philo p.* 217. g ψεῦδος αὐτὰ φησὶν ὁ Φιλόστρατος, *Max. Marg. Cynocephalos inter animalia numerat Diod. Sic. lib.* 3. *culta in Ægypto, Luciano.* h Bav. ib. i τοὺς φοίνικας A. S. M M. C. B. k εἰσὶ δὲ β. D. H. l ὅταν [δ] ἄν. D. H. m ὄνυς. D. H. n σιπταχόρου. D. H. *alii* σιπταχόρου.

τὸ ἤλεκτρον· γλυκὺς [a] γάρ. καὶ ξηραίνοντες [b] αὐτοὺς, ταρσιάδας συῤῥάπτουσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἕλλησι τὴν [c] ἀσταφίδα. οἱ δὲ Κυνοκέφαλοι σχεδίαν ποιησάμενοι, καὶ ἐπιθέντες, ἀπάγουσι φόρτον τούτου· καὶ τῆς πορφύρας τὸ ἄνθος [d] καθαρὸν ποιήσαντες, καὶ τοῦ ἠλέκτρου ξ´ καὶ σ´ τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ [e] ὅτῳ τὸ φοινίκιον βάπτεται τοῦ φαρμάκου, ἕτερα τοσαῦτα. καὶ ἠλέκτρου[1] χίλια τάλαντα ἀπάγουσι κατ᾽ ἐνιαυτὸν τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ. καὶ ἕτερα δὲ κατάγοντες πωλοῦσι τοῖς Ἰνδοῖς, πρὸς ἄρτους καὶ ἄλφιτα καὶ ξύλινα ἱμάτια. πωλοῦσι δὲ καὶ ξίφη, οἷς χρῶνται πρὸς τὴν τῶν θηρίων ἄγραν, καὶ τόξα καὶ ἀκόντια. πάνυ γὰρ καὶ δεινοί εἰσιν ἀκοντίζειν καὶ τοξεύειν. ἀπολέμητοι δ᾽ εἰσὶ, διὰ τὸ οἰκεῖν αὐτοὺς ὄρεα ἄβατα καὶ ὑψηλά. διδοῦσι δὲ αὐτοῖς διὰ πέμπτου ἔτους δῶρα ὁ βασιλεὺς, λ´ μὲν μυριάδας τόξων, καὶ ἀκοντίων τοσαύτας, πελτῶν δὲ, δώδεκα· καὶ ξίφη δὲ πεντακισμύρια. Τούτοις τοῖς Κυνοκεφάλοις οὐκ εἰσὶν οἰκίαι, ἀλλ᾽ ἐν σπηλαίοις διαιτῶνται. θηρεύουσι δὲ τὰ θηρία, τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες, καὶ διώκοντες καταλαμβάνουσι· ταχὺ γὰρ τρέχουσι. λούονται δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἅπαξ τοῦ μηνὸς, ὅταν τὰ καταμήνια αὐταῖς ἔλθῃ, ἄλλοτε δ᾽ οὔ. οἱ δὲ ἄνδρες οὐ λούονται μὲν, τὰς δὲ χεῖρας ἀπονίζονται. ἐλαίῳ δὲ [f] χρίονται τρὶς τοῦ μηνὸς, τῷ ἀπὸ τοῦ γάλακτος γινομένῳ, καὶ ἐκτρίβονται δέρμασι. τὴν δὲ ἐσθῆτα ἔχουσιν οὐ δασεῖαν, ἀλλὰ ψιλῶν τῶν μαδλημάτων, ὡς λεπτοτάτων, καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. οἱ δὲ πλουσιώτατοι αὐτῶν [g] λινᾶ φοροῦσιν· οὗτοι δ᾽ εἰσὶν ὀλίγοι. κλίναι δὲ αὐτοῖς οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ στιβάδας ποιοῦνται. οὗτος δ᾽ αὐτῶν πλουσιώτατος νομίζεται εἶναι, ᾧ ἂν πλεῖστα πρόβατα ᾖ· ἡ δὲ ἄλλη οὐσία, παραπλησία. οὐρὰν δὲ ἔχουσι πάντες, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὑπὲρ τῶν ἰσχίων, οἵαν περ κύων· μείζονα δὲ καὶ δασυτέραν. καὶ μίσγονται ταῖς γυναιξὶ τετραποδιστὶ, ὥσπερ οἱ κύνες· ἄλλως δὲ μιγῆναι, αὐτοῖς ἐστιν αἰσχρόν. δίκαιοι δέ εἰσι καὶ μακροβιώτατοι πάντων ἀνθρώπων. ζῶσι γὰρ ἔτη ρ´ καὶ ο´, ἔνιοι δὲ αὐτῶν καὶ σ´. Ὑπὲρ δὲ [h] τούτους, ἑτέρους φασὶ βιοτεύειν, ἄνω τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ· [i] οὗτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, μέλανες μέν εἰσιν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἰνδοί· ἐργάζονται δὲ οὐδὲν, οὐδὲ ἐσθίουσι σῖτον, οὐδὲ πίνουσιν ὕδωρ. προ-

pra memorata, è qua provenit ſuccinum.
eſt enim dulcis. Hunc item illos fructum
arefactum in corbes conſtipare, ad eum
modum quo uvas paſſas Græci. Eoſdem
illos Cynocephalos ratem quoque extem-
porariam conſtruere, qua impoſitum hu-
jus fructus onus, ut & purpuræ (ſed pur-
gato prius ejus flore) itemque electri du-
centis ſexaginta talentis, & totidem il-
lius pigmenti quo ad punicei coloris tin-
cturam utuntur, [1] & *aliis* [1] electri mille
talentis, Indorum regi quotannis adve-
hunt. Sed & alia hujuſmodi advehentes
Indis vendunt, ab illis viciſſim panes & fa-
rinam & ligneos amictus accipientes. Sed
& gladios quibus ad ferarum venatum u-
tuntur, arcuſque & jacula illis vendunt.
ſunt enim & ſagittarii & jaculatores peri-
tiſſimi. Sunt autem inexpugnabiles, quod
montes altos & inacceſſos habitent. Mu-
nera autem illis quinto quoque anno rex
donat, trecenta arcuum & totidem jacu-
lorum millia, peltarum centum viginti
millia, gladiorum quinquaginta millia.
His Cynocephalis nullæ ſunt domus, ſed 23
in ſpeluucis habitant. feras autem inter
venandum ſagitta vel jaculo petunt, &
eas perſequentes aſſequuntur. veloces e-
nim ſunt ad curſum. Eorum uxores ſemel
duntaxat in menſe ſe lavant, quum men-
ſtrua advenerunt, alias nunquam. At viri
ſe non lavant, ſed manus duntaxat ablu-
unt. Sed ter in menſe oleo ſe ungunt quod
è lacte conficitur, & ſe pellibus abſter-
gunt. Veſtem autem non villoſam geſtant,
ſed è glabris maceratiſque pellibus quam-
tenuiſſimis ipſos pariter & eorum uxores
induunt. At qui ſunt inter eos ditiſſimi,
lineo amictu utuntur. hi autem ſunt pau-
ci. Lectorum nullus eſt apud eos uſus,
ſed toris extemporaneis utuntur. Is vero
inter eos ditiſſimus habetur cui maxima
fuerit ovium copia & reliquæ opes his ſunt
ſimiles. Caudam [2] autem habent omnes
viri & mulieres, ſupra nates, canum mo-
re: ſed majorem magiſque piloſam. Co-
ëunt cum feminis quadrupedes, canum ri-
tu, alioque modo coire turpe cenſent.
Sunt autem juſti, & vitæ, præ quibuſvis
hominibus, longiſſimæ. centum enim &
ſeptuaginta, nonnulli & ducentos vivunt
annos. Ultra hos autem alios habitare di- 24
cit ſupra fluvii fontes: qui nigri ſint, ſicut
& ceteri Indi: ocioſique degant, ac neque
frumentum edant, neque aquam bibunt:
ſed

1. Electri præterea mille tal. 2. *Caudatorum hominum meminit quoque Plin. l. 7. c. 2. in fine.*

a γάρ ἐστι. D. H. b *alii* αὐτὸ ἐν ταρσιάσι συνάγουσι. c σταφίδα. D. H. d ἀγαθόν. e ὅτῳ. D. H. f χρῶνται. D. H. g λινᾶ. D. H. h τούτων. i αὐτοί. D. H.

ſed magnam boum, caprarum, ovium copiam alant, eorumque lac potent, ac nihil aliud. Apud illos quum in lucem prodeunt infantes, ſedem perforatam non habent, neque cacant: ſed nates quidem habent, anus tamen ipſe coaluit: quo fit ut non cacent, ſed caſeoſum quiddam meiant, non valde craſſum tamen, ſed fæculentum. Quum autem mane lac biberunt, & meridie ad ejus potum revertuntur, dulcem quandam apud eos radicem eſſe ajunt quæ lac in eorum ventre coagulari non ſinat. Hujus igitur eſu vomitum veſperi provocant, omniaque facile evomunt.

25 [1] Aſinos ſylveſtres habet India equis pares, quoſdam & majores: quibus caput purpureum, oculi cærulei, reliquum corpus eſt album. Cornu illis in fronte cubitalis magnitudinis, [cujus ſcobs in potu datur, tuturque à mortiferis venenis] cujus inferior verſus frontem pars duorum palmorum ſpatio ſit candidiſſima: at ſuperior quæ in acutum tendit, punicea ſit, ſummum ruborem adjunctum habens: pars autem media, ſit nigra. Ex his pocula conficiuntur, è quibus qui bibunt, nec ſpaſmo nec ſacro morbo corripiuntur: ſed nec venena ullam in eos vim habent, ſi modo vel antequam illa hauriant, vel, poſtquam hauſerint, aquam aut vinum aut aliud quippiam ex illis poculis bibant. Ac ceteri quidem aſini & manſueti & ſylveſtres ceteraque quibus ſolida ungula animantia & talis, & felle in jecore carent: at hi & talum, & fel in jecore habent: & quidem talum omnium quos mihi videre contigit pulcherrimum, bovis talo & ſpecie & magnitudine ſimilem, perinde gravem ac plumbum, minii colore ad intima uſque rubentem. Eſt autem & velociſſimus & robuſtiſſimus: eumque nec equus nec aliud animal perſequens aſſequi poteſt. Et initio quidem remiſſius currit: quo autem diutius cucurrerit,

26 miro quodam modo concitatior fertur, ejuſque magis & magis velox eſt curſus. Alias igitur nunquam per venationem capi poſſet: ubi vero ſuos pullos ad paſcua circumducere cœperunt, à multo equitatu circumdantur. nolentes autem

προβάτα δὲ πολλὰ τρέφουσι, καὶ βοῦς καὶ αἶγας καὶ ὄις· πίνουσι δὲ τὸ γάλα, ἄλλο δὲ οὐδέν. ὅταν δὲ γένηται τινὶ αὐτῶν παιδίον, οὐ τέτρηται τὴν πυγὴν, οὐδὲ ἀποπατεῖ· ἀλλὰ τὰ μὲν ἰσχία ἔχει, τὸ δὲ τρῆμα συμπέφυκε. διὸ ἀποπατοῦσι μὲν οὔ, οὐρεῖν δὲ ὥσπερ τυρὸν αὐτούς φασιν οὐ πάνυ [a] παχὺ, ἀλλὰ θολερόν. ἐπὰν δὲ πρωῒ πίωσι τοῦ γάλακτος, καὶ εἰς μέσην ἡμέρας αὖθις πίνοντες, ῥίζαν φασὶ παρ' αὐτοῖς εἶναι γλυκεῖαν, ἥτις οὐκ ἐᾷ τὸ γάλα πήγνυσθαι ἐν τῇ κοιλίᾳ. ταύτην οὖν [b] τρώγοντες, εἰς ἑσπέραν ἔμετον ποιοῦνται, καὶ ἐξεμοῦσιν ἅπαντα εὐκόλως. Ὅτι εἰσὶν ὄνοι ἄγριοι ἐν τοῖς Ἰνδοῖς, ἴσοι ἵπποις, καὶ μείζους. λευκοὶ δέ εἰσι τὸ σῶμα, τὴν κεφαλὴν πορφυροῖ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἔχουσι κυανέους. κέρας δὲ [c] ἔχουσιν ἐν τῷ μετώπῳ, ἑνὸς πήχεως τὸ μέγεθος. [d] [τὸ τούτου κέρατος τὸ ῥίνισμα δίδοται ἐν ποτῷ· καὶ ἔστι φυλακτήριον θανασίμων φαρμάκων.] καὶ ἔστι τὸ μὲν κάτω τοῦ κέρατος, ὅσον ἐπὶ δύο [e] παλαιστὰς πρὸς τὸ μέτωπον, πάνυ λευκόν· τὸ δὲ ἐπάνω ὀξύ ἐστι τοῦ κέρατος· τοῦτο δὲ φοινικοῦν ἐστιν, ἐρυθρὸν πάνυ· τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἐν τῷ μέσῳ, μέλαν. ἐκ τούτων οἱ [f] πίνοντες (κατασκευάζουσι γὰρ ἐκπώματα) σπασμῷ, φασὶν, οὐ λαμβάνονται, οὔτε τῇ ἱερᾷ νόσῳ. ἀλλ' οὐδὲ φαρμάκοις ἁλίσκονται, οὔτ' ἂν προπίωσιν, οὔτ' ἂν [g] τῷ φαρμάκῳ ἐπιπίωσιν ἢ οἶνον, ἢ ὕδωρ, ἢ ἄλλό τι ἐκ τῶν ἐκπωμάτων. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὄνοι καὶ ἥμεροι καὶ ἄγριοι, καὶ [h] τὰ ἄλλα μώνυχα θηρία πάντα [i] ἀστραγάλους οὐκ ἔχουσιν, οὐδὲ χολὴν ἐπὶ τοῦ ἥπατος· οὗτοι δὲ καὶ ἀστράγαλον καὶ χολὴν ἐπὶ τοῦ ἥπατος ἔχουσι. τὸν δὲ ἀστράγαλον, κάλλιστον [k] ὧν ἐγὼ ἑώρακα, οἷόνπερ βοὸς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος· βαρὺς δ' ὡς μόλιβδος· τὴν δὲ χροιὰν, ὥσπερ κιννάβαρι, καὶ διὰ βάθους. ταχύτατον δέ ἐστι τὸ ζῶον τοῦτο καὶ ἀλκιμώτατον· οὐδὲν δὲ οὔτε ἵππος, οὔτε ἄλλό τι διωκόμενον καταλαμβάνει. ἄρχεται [l] δὲ, τρέχον βραδύτερον· ὅσον δ' ἂν [m] πλείονα χρόνον τρέχῃ, ἐντείνεται θαυμασίως, καὶ μᾶλλον καὶ θᾶσσον τρέχει. Ἄλλως μὲν οὖν ἀθήρατόν ἐστι τὸ ζῶον τοῦτο· ὅταν δὲ τὰ τέκνα μικρὰ ὄντα περιάγωσιν ἐπὶ τὴν βοτάνην, καὶ ὑπὸ ἱππέας πολλῆς

1. *Totam hanc narrationem, mutatis duntaxat aliquot vocabulis, retulit Ælian. in c. 52. quarti ſui libri de animal.*

a *alii* παχὺ, ἀλλὰ θολερῶς. b *Malim interpunctionem ponere poſt* ἑσπέραν *quam poſt* τρώγοντες. *nam ut* πρωῒ εἰς μέσην ἡμέραν πίνουσι τοῦ γάλακτος, *ita* εἰς ἑσπέραν τρώγουσι τὴν ῥίζαν. H. S. c ἴσχει. D. H. d ὁ *Bav. l.* e οἱ παλαιστὰς *S. Emp. cex interpretibus, Philone, Laërtio, & aliis dicitur* τὸ παλαιστιαῖον μέγεθος. D. H. f πίνοντες. D. H. g *alii* τὸ φάρμακον. h τἆλλα μ. D H. i ἀστραγάλους οὐδὲ χ. ο. τ. ἥπατος ἔχουσι· αὐτοὶ δὲ μ. D. H. k *alii* οὗ. l δὲ τρέχον, βρ. D. H. m πλεῖον. D.H.

λῆς περιληφθῶσιν, οὐ βούλον) φεύγειν καταλιπόντες τοὺς πώλους, ἀλλὰ μάχονται καὶ [a] κέρασι καὶ λακτίσμασι καὶ δήγμασι, καὶ πολλοὺς καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας ἀπολλύουσιν· ἁλίσκονται δὲ καὶ αὐτοὶ, τοξευόμενοι καὶ ἀκοντιζόμενοι. [b] ζῶντας γὰρ οὐκ ἂν λάβοις. τὰ δὲ κρέα, διὰ τὴν πικρότητα, ἄβρωτά ἐστιν· θηρεύονται δὲ τῶν κεράτων καὶ τῶν ἀστραγάλων ἕνεκεν. Ὅτι ἐν τῷ ποταμῷ τῶν Ἰνδῶν σκώληξ γίνεται, τὸ μὲν εἶδος, οἷόνπερ ἐν ταῖς συκαῖς εἴωθε γίνεσθαι, τὸ δὲ μῆκος, [c] πήχεων ἑπτά· καὶ μείζους δὲ καὶ ἐλάττους. τὸ δὲ πάχος δεκαετὴς παῖς μόλις φασὶ ταῖς χερσὶ περιλαβεῖν. ἔχουσι δὲ ὀδόντας δύο, ἕνα ἄνω, καὶ ἕνα κάτω· καὶ ὅ, τι ἂν λάβωσι τοῖς ὀδοῦσι, κατεσθίουσι· καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἐν τῇ ἰλύϊ τοῦ ποταμοῦ διαιτῶνται, τῇ δὲ νυκτὶ ἐξέρχονται. καὶ τούτων ὃς [d] ἂν ἐντύχῃ τινὶ ἐν τῇ γῇ βοῒ ἢ καμήλῳ, καὶ δάκῃ, συλλαβὼν ἕλκει εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ πάντα κατεσθίει, πλὴν τῆς κοιλίας. ἀγρεύεται δὲ ἀγκίστρῳ μεγάλῳ, ἔριφον ἢ ἄρνα ἐνδησάντων τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ ἁλύσεσι σιδηραῖς ἐναρμοσάντων. [e] ἀγρεύσαντες δὲ, τριάκοντα ἡμέρας [f] κρεμῶσιν αὐτὸν, καὶ ἀγγεῖα [g] ὑποτιθέασι· καὶ ῥεῖ ἐξ αὐτοῦ ὅσον δέκα κοτύλας Ἀττικὰς τὸ πλῆθος. ὅταν δὲ παρέλθωσιν αἱ τριάκοντα ἡμέραι, ἀπορρίπτουσι τὸν σκώληκα, καὶ τὸ ἔλαιον ἀσφαλισάμενοι, ἄγουσι τῷ βασιλεῖ μόνῳ τῶν Ἰνδῶν· ἄλλῳ δὲ οὐκ ἔξεστιν ἐξ αὐτοῦ ἔχειν. τοῦτο τὸ ἔλαιον [h] [ὡς πῦρ] [i] ἐφ' ᾧ ἂν ἐπιχυθῇ, ἀνάπτει, καὶ καταφλέγει ξύλα καὶ ζῶα· καὶ ἄλλως οὐ σβέννυται εἰ μὴ πηλῷ πολλῷ τε καὶ παχεῖ. Ὅτι ἐστὶ δένδρα ἐν Ἰνδοῖς ὑψηλὰ ὥσπερ κέδρος ἢ [k] κυπάριττος, τὰ δὲ φύλλα ὥσπερ φοίνιξ, ὀλίγον πλατύτερα. καὶ μασχαλίδας οὐκ ἔχει. ἀνθεῖ δὲ ὥσπερ ἡ ἄρσην δάφνη, καρπὸν δὲ οὐκ ἔχει. ὀνομάζεται δὲ Ἰνδιστὶ μὲν, κάρπιον, Ἑλληνιστὶ δὲ μυρόροδα. ἔστι δὲ σπάνια. ῥέουσι δὲ ἐξ [l] αὐτῶν [m] ἐλαίου σταγόνες, ἃς ἐρίῳ [n] ἀναψῶντες ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἀποπιέζουσιν εἰς ἀλαβάστρους λιθίνους. ἔστι δὲ τὸ μὲν χρῶμα, ἀτρέμας ὑπέρυθρον καὶ ὑπόπαχυ, ὄζει δὲ πάντων ἥδιστον. ὄζειν δὲ φασὶν αὐτὸ καὶ ἐπὶ πέντε σταδίους. μόνῳ δὲ βασιλεῖ κτῆμά ἐστι τοῦτο καὶ τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ. ἔπεμψε δὲ ἐξ αὐτοῦ ὁ Ἰνδῶν τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ [o] φησιν ἰδεῖν αὐτὸ Κτησίας, καὶ ὀσφρανθῆναι ὀσμῆς οἵας οὔτε εἰπεῖν ἦν, οὔτε [p] εἰκάσαι. Ὅτι τὸν τυρὸν καὶ τὸν οἶνον πάντων φησὶ γλυ-

tem relictis catulis fugam capere, cornibus calcibuſque & morſibus pugnant, multoſque & equos & viros interficiunt: ſed tandem & ipſi ſagittis & iaculis confoſſi ab illis capiuntur. vivos enim capere nullo modo queas. Eorum vero carnes propter amaritiem eſculentæ non ſunt. atque adeo non propter aliud quam propter cornua & talos hoc animal venantur. In flumine Indico [1] vermis naſcitur ſpecie 27
quidem eum qui innaſci ficui ſolet referens, ſeptem autem cubitorum longitudinem, alius majorem, alius minorem habens: craſſitudinem vero talem ut eum puer annos decem natus vix ulnis amplecti poſſit. Duo ſunt illi dentes, unus ſupra alter infra. his dentibus quicquid prehenderit, deglutit. Et interdiu quidem in limo fluminis commoratur, at noctu egreditur: egreſſus autem, quemcunque obvium bovem aut camelum momorderit, ad fluvium trahit, totumque, præter ventrem, devorat. Capitur grandi hamo, cui hœdum aut agnum ferreis catenis alligaverint. Ubi ceperunt, [2] per triginta dies ſuſpenſum, vaſis ſuppoſitis, relinquunt: intra quod tempus ex eo diſtillant quæ decem cotylas Atticas implere poſſint. Elapſis triginta diebus, ipſum vermem abjiciunt: oleum autem, probe ac tuto conditum, ad ſolum Indorum regem mittunt. alii enim id habere non licet. Oleum hoc id cui ſuperfuſum fuerit accendit, & ligna pariter animaliaque comburit: neque aliter quam multo luto, & eo quidem craſſo, extingui poteſt. Habent Indi arbores 28
cedro aut cupreſſo proceritate pares, quarum folia palmæ foliis paulo latiora, alioqui ſunt ſimilia, & axillis carent. Florem qualem laurus mas emittunt, ſed fructum nullum ferunt. Nomen illis eſt Indicum, carpion: Græcum myrorhoda. Sunt autem raræ. Ex illis olei guttæ diſtillant, quas lana de trunco abſterſas deinde in lapideos alabaſtros exprimunt. Eſt autem id ſubrubrum & craſſiuſculum, adeoque fragrans ut ad quinque ſtadia ejus odor perveniat. Soli autem regi ejuſque propinquis id poſſidere conceditur. Ex eo rex Indiæ ad Perſarum regem miſit: ſeque Cteſias id vidiſſe, & odorem qui nec dici nec cuiquam alii aſſimilari poſſit, ſe percepiſſe narrat. Caſeum & vinum o- 29
mnium

1. *Hæc ipſa atque alia de hoc verme plura, excerpſit ex Cteſia Ælian. l. 5. cap. 3. de animal.* 2. *Idem de eo & Philoſtratus refert.*

a καὶ ὀδοῦσι καὶ λακτίσμασι. b ζῶντα. D. H. c *alii* πήχεις. d ἐὰν τινι ἐντύχῃ. e ὅτι φησὶ περὶ τούτου καὶ ὁ Φιλόστρατος, *Max. Marg.* f κρεμῶσι αὐτόν. D. H. g *alii* ὑποτιθεῖσι. h *Bav. l.* i ἐφ' ὅ. D. H. k κυπάριττος. D. H. l αὐτοῦ. D. H. m ὅτι φησὶ περὶ τοῦ ἐλαίου τούτου καὶ ὁ Φιλόστρατος, γλυκύτατον χρῖσμα καλῶν, *Max. Marg.* n ἀναψῶντες. D. H. o φασι. D. H. p *alii* εἰκάσαι.

mnium ſuaviſſimum illos habere, ſe expertum ſcire, (quippe qui uſus ſit) com-
30 memorat. Fons eſt apud Indos, quadratæ formæ, circuitu circiter quinque ulnas habente, aqua autem eſt intra ſaxum, quæ, antequam ad ipſam aquam perveniatur, trium cubitorum, ſub aqua trium ulnarum altitudinem habeat. In ea [cum purgandi corporis cauſſa, tum ut morborum omne genus abarceant] ſpectatiſſimi quique Indorum cum liberis & uxoribus ſe lavant & natant ſe in pedes conjicientes, quum autem in eam inſiliunt, eos furſum ejaculatur aqua. Nec vero ſolos homines in ſublime jacit, ſed quodvis animal, ſive vivum ſive mortuum, in terram expellit: atque adeo [1] quæcunque in eam conjiciuntur, præter ferrum, argentum, aurum & æs. hæc enim in fundum demittit. Eſt autem ejus aqua perfrigida, & potu ſuavis: quæ magnum ſtrepitum edit, non ſecus ac quæ in lebete fervefit aqua. Sed & vitiligini & ſcabiei medetur. Hæc Indico ſermone βαλλάδη, Græ-
31 co ὠφελίμη, *id eſt*, *utilis*, vocatur. In iis Indiæ montibus [2] ex quibus eorum calamus provenit, habitat quoddam hominum genus non pauciorum triginta millibus, quorum uxores ſemel duntaxat in vita pariunt: habentque earum fetus dentes ſuperne pariter & inferne valde pulchros: necnon univerſis tam feminis quam maribus & capitis & ſuperciliorum pili jam inde à nativitate ſunt cani. Unuſquiſque certe eorum uſque ad trigeſimum ætatis annum albos per totum corpus habet pilos: inde nigreſcere incipiunt, adeo ut quum ſexageſimum attigerunt, nulli illis pili niſi nigri conſpiciantur. Sunt iiſdem & viris & mulieribus octoni in utraque manu & utroque pede digiti. Sunt autem bellicoſiſſimi, & Indorum regem ſequuntur ex his ſagittariorum quinque millia, necnon jaculatores. Aures autem illis tantæ magnitudinis eſſe dicit ut eorum brachia ad cubitos uſque & pone totos humeros
32 operiant ſe invicem tangentes. [3] [Eſt autem in Æthiopia ſtupendi prorſus roboris animal quoddam [4] Crocottas appellatum, vulgo Cynolycus. Ferunt id humanam imi-

γλυκύτατον, ὡς αὐτὸς (φησὶ) φαγὼν, διὰ πείρας ἔμαθεν. [c] Ὅτι κρήνη ἐν Ἰνδοῖς (φησὶν) ὅσον πέντε ὀργυιῶν ἡ [a] περίμετρος, τετράγωνος δέ· ἔστι δὲ τὸ ὕδωρ ἐν πέτρᾳ. βάθος δὲ εἶναι μέχρι τοῦ ὕδατος, τριῶν πηχῶν· τὸ δὲ καθ' ὕδατος, τριῶν ὀργυιῶν. λοῦνται [b] [πρὸς κάθαρσιν, καὶ παντοίων νοσημάτων ἀποτροπὴν] δὲ ἐν αὐτῷ οἱ ἐπισημότατοι τῶν Ἰνδῶν, καὶ ἄνδρες καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες. κολυμβῶσι δὲ, ἐπὶ πόδας ῥίπτοντες ἑαυτούς· ἐπειδὰν δὲ εἰσπηδῶσιν, ἐκβάλλει αὐτοὺς τὸ ὕδωρ ἄνω. οὐκ ἀνθρώπους δὲ μόνον ἀναρριπτεῖ, ἀλλὰ καὶ ἄλλο ὅ, τι ἂν [c] ᾖ ζῶον, ἐκρίπτει εἰς τὸ ξηρὸν, καὶ ζῶν καὶ τεθνηκός. καὶ ἁπλῶς, πάντα τὰ ἐμβαλλόμενα, πλὴν σιδήρου καὶ [d] ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ· ταῦτα δὲ δέχεται κάτω. ἔστι δὲ τὸ ὕδωρ πάνυ ψυχρὸν, καὶ ἡδὺ πιεῖν· ψόφον δὲ παρέχει μέγαν, ὥσπερ ὕδωρ ζέον ἐκ λέβητος. καθαίρει δὲ τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀλφοὺς καὶ ψωριῶντας. καλεῖται δὲ Ἰνδοῖσι βαλλάδη, Ἑλληνισὶ δὲ ὠφελίμη. [e] Εἰσὶν ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἰνδικοῖς, ἔνθα ὁ κάλαμος αὐτῶν φύεται, ἄνθρωποι· τὸ πλῆθος αὐτῶν ἄχρι καὶ τριῶν μυριάδων. τούτων αἱ γυναῖκες ἅπαξ τίκτουσιν ἐν τῷ βίῳ· καὶ τὰ τικτόμενα ὀδόντας ἔχει καὶ τὰ ἄνω [f] καὶ τὰ κάτω πάνυ καλούς. [g] καὶ τὰς τρίχας τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῆς ὀφρύσι, [h] πολιὰς ἔχει πάντα ἐκ γενετῆς, καὶ τὰ θήλεα καὶ τὰ ἄῤῥενα. μέχρι μὲν οὖν τριάκοντα ἐτῶν λευκὰς ἔχει ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τὰς τρίχας δι' ὅλου τοῦ σώματος· [i] ἄρχονται δὲ ἐκεῖθεν μελαίνεσθαι· ἑξήκοντα δὲ ἐτῶν [i] γινομένων, ἔστιν ἰδεῖν αὐτοὺς πάσας ἔχοντας [k] μελαίνας. ἔχουσι δὲ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἀνὰ ὀκτὼ δακτύλους ἐφ' [l] ἑκατέρᾳ χειρὶ, ὡσαύτως ἀνὰ ὀκτὼ καὶ ἐπὶ τοῖς ποσὶ, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὡσαύτως. εἰσὶ δὲ σφόδρα πολεμιστοὶ, καὶ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν ἕπονται τοξόται τούτων πεντακισχίλιοι καὶ ἀκοντισταί. τὰ δὲ ὦτα φησὶ τηλικαῦτα ἔχειν, ὥστε τοὺς βραχίονας αὐτῶν ὑπ' αὐτῶν καλύπτεσθαι μέχρι τῶν ἀγκώνων, καὶ ὄπισθεν τὸν νῶτον ἅπαντα συγκαλύπτειν. τὸ δὲ οὖς τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου θιγγάνει. [m] [Ἔστι δὲ ἐν Αἰθιοπίᾳ ζῶον λεγόμενον Κροκόττας, [n] κοινῶς δὲ Κυνόλυκος, ἔστι δὲ

1. *Antigonus hiſt. mirab. 165. hanc narrationem attingit, additque ἂν οἱ ἐμπέσῃ πλάγιον, ὀρθὸν ἐκβάλλει. Vitioſe autem ibi legi, τα εἰς αὐτὴν ἀφιέμενα ἀναπέμπεσθαι, omiſſa negatione, pro μὴ καταδύεσθαι. ex hoc puto Cteſiæ loco intelliges.* 2. *Vide ſupra c. 6 & Plin. l. 7. c. 2.* 3. *Aſſutum hoc è Cod. Bavarico; ſi fortè huc pertineat.* 4. *Hujus etiam Diodorus Siculus meminit lib. 3. Biblioth. c. 3. legendum Æliani caput 22 lib. 7. de natura animal.*

a *Videri poſſet legendum eſſe τὴν περίμετρον, niſi & antea ita loquutus fuiſſet.* H.S. b *Bav. lib.* c [ᾗ] D. H. d χρυ. καὶ χαλ. καὶ ἀργ. D. H. e *al.* Εἰσὶν ἐν τοῖς &c. ἄνθρωποι. f καὶ κατω. D. H. g ἢ τρίχ. ἐν τε τῇ. D H. h πεπολιωμέναι. D H. i γινομένοις. D. H. k μελ. τρίχας. ἰχ. D H. l ἑκάτερᾳ. D. H. m *Sequitur in lib. Bav.* n *Diodorus Sicul. lib. 3.*

τῇ δυνάμει θαυμαστόν. τοῦτο δὲ φασὶν ἀνθρωπίνην μιμεῖσθαι φωνὴν, καὶ διὰ νυκτὸς καλεῖν ἐξ ὀνόματος τοὺς ἀνθρώπους, καὶ προσιόντας κατεσθίειν. ἔχειν δὲ τὸ θηρίον ἀλκὴν λέοντος, ταχύτητα ἵππου, ῥώμην ταύρου, σιδήρῳ δὲ οὐχ ὑπείκειν. ἐν Εὐβοίᾳ δὲ τῇ Χαλκιδικῇ τὰ πρόβατα τοῦ ἐκεῖσε τόπου οὐκ ἔχειν χολήν· ἀλλὰ τὰ κρέη αὐτῶν πάνυ εἰσὶ πικρὰ, ὡς οὐδὲ κύνες ἐσθίουσιν αὐτά. Φασὶ γὰρ, ἐπέκεινα τῶν Μαυρουσίων πυλῶν ὕεσθαι μὲν τοῦ θέρους ὁ ἐκεῖσε τόπος, χειμῶνος δὲ, φλέγεσθαι. ἐν τῇ Κυωνίων χώρᾳ κρήνην εἶναί φησιν ἐλαίου, ἀντὶ ὕδατος ῥεῦμα ἔχουσαν. καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἔποικοι τὴν χρείαν ἀναπληροῦσιν εἰς τροφὰς παντοίας. ἐν τῇ λεγομένῃ Μεταδρίδᾳ ἐστὶ κρήνη, οὐκ ὀλίγον διεστῶσα τῆς θαλάσσης, καὶ ποιεῖ ἀμπωτὴν διὰ μέσης νυκτὸς πάνυ σφοδρὰν, καὶ ἀπορρίπτει ἰχθύας πολλοὺς ἐν τῇ χέρσῳ, ὥστε μὴ δύνασθαι οἱ ἐκεῖσε οἰκοῦντες συλλέγειν αὐτοὺς, ἀλλ' ἐᾶν τὰ πλεῖστα καὶ ὄζειν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς.]

Ταῦτα [a] [δὲ] γράφων καὶ μυθολογῶν Κτησίας, λέγει τἀληθέστατα γράφειν· ἐπάγων ὡς τὰ μὲν αὐτὸς ἰδὼν γράφει, τὰ δὲ παρ' αὐτῶν μαθὼν τῶν εἰδότων. πολλὰ δὲ τούτων καὶ ἄλλα θαυμασιώτερα παραλιπεῖν, διὰ τὸ μὴ δόξαι τοῖς μὴ ταῦτα τεθεαμένοις ἄπιστα [b] συγγράφειν.

imitatum vocem, ex nomine noctu homines evocare, & accedentes devorare, habere idem leonis magnanimitatem, equi velocitatem, & tauri robur, neque ferro expugnari. In Eubœa quoque Chalcidica felle carere illius loci oves, carneſque harum admodum eſſe amaras, ut ne canes quidem iis veſci queant. Ajunt & ultra Mauruſias fauces æſtate complui regionem, hyeme torreri. In Cyoniorum præterea regione fontem eſſe quendam, qui pro aqua oleum ſcaturiat, quo etiam incolæ ad cibos omnis generis utantur. In regione adhæc, cui Metadridæ nomen, non ita prope mare, eſſe fontem, qui media nocte vehementiſſime exundans, magnam ejiciat piſcium copiam in terram, ut nec colligendis iis incolæ ſufficientes, maximam partem in ſicco fœtere ſinant.]

Hæc quæ fabulis ſimilia ſunt, Cteſias 33
ſcribens, ſe veriſſima ſcribere ait, & quorum vel [1] ipſe teſtis ſit oculatus, vel quæ à teſtibus oculatis acceperit. Multa autem his mirabiliora ſe prætermiſiſſe, ne, qui ea non vidiſſent, ſcribere ipſum quæ fidem non mererentur, exiſtimarent.

1. *Contra refert Lucian. lib. 1. vera histor. Cteſiam de Indis ſcripſiſſe*, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε ἄλλου εἰπόντος ἤκουσε. a *lib. Bav.* b συνέγραφεν, ἐν οἷς καὶ ταῦτα. D. H.

CTESIÆ

Hiſtorici antiquiſſ. & optimi

NARRATIONES ABBREVIATÆ

De rebus & animantibus in India raris & admirandis, è Græco in Latinum converſæ

A LAURENTIO RHODOMANO.

CTESIÆ narrationes Indicæ uno continentur libro: in quibus magis Ionica Dialecto utitur. De Indo fluvio commemorat, qua arctiſſimus ei alveus, XL ſtadiorum latitudinem habere: qua maxime diffuſus, ducentorum. Indos perhibet plures fere eſſe, quam univerſi ſint mortales. De vermi etiam in hoc fluvio agit, quæ ſola beſtiarum in eo naſcatur. Quod ultra Indos nulli habitent mortalium. Quod Indi non pluviis, ſed fluvio humectentur. De Pantarbi lapide ſigillari: & quod LXXVII ſigilla & lapillos pretioſos in fluvium dejectos, (qui Bactriorum negociatoris fuere) inter ſe conſertos ille extraxerit. De elephantis, quibus muri deſtruuntur. De parvis ſimiis, quibus IV cubitorum ſunt caudæ. De gallis longe maximis. De avi Pſittaco, lingua & voce hominis prædita: cui magnitudo accipitris, purpurea facies & nigra barba. Ipſa autem cærulea eſt, ad collum uſque, & tunc cinnabari aſſimilis. ſermocinatur ut homo: ſed Indice. Græce etiam, ſi Græce loqui didicerit. De fonte, qui quotannis liquido auro repletur: unde c ſitulæ quotannis teſtaceæ hauriuntur. ex teſta eſſe oportet: quia inter hauriendum congelatur aurum, & vaſculum frangi neceſſe eſt, ut aurum educatur. Fons autem quadrangularis eſt, ambitu XVI cubitorum, & orgyiam profundus: & unaquæque urna talenti habet pondo. Adhæc de ferro in fontis imo: unde duos ſe gladios habuiſſe Cteſias refert, alterum à rege, alterum à matre regis Paryſatide. de cujus generis gladio confirmat, quod in terra defixus [1] nubes & grandines & ventos urentes averruncet: ſeque hoc ipſum vidiſſe ait, bis à rege factitatum. De canibus Indicis, quod magnitudine excellant, & cum leone etiam congrediantur. De magnis montibus unde ſarda effoditur & onyx, & alii ſignatorii lapides. Quod ingens ibi ſiccitas: & ſol decuplo major videatur, quam aliis in terris, multique æſtu ibi ſuffocentur. Et mare ibidem nihilo minus eſſe Græco: ſuperficie ejus uſque ad IV digitos fervida. Ideoque piſcem nullum qui ad fervorem propius accedit, vivere poſſe: ſed inferius agere. Quod Indus fluvius per campos decurrens, montes etiam permeët, in quibus calamus naſcitur quem Indicum vocant: craſſitiè, quantam bini viri, extenſis utrinque brachiis, complectantur: altitudine etiam mali in navi quæ decies mille homines vehat. Sunt tamen etiam qui magnitudine ſuperent & deficiant; ut probabile eſt in ſpacioſo monte: Sexu quoque diſtinctos eſſe, ita ut mas non habeat medullam, ſitque validiſſimus, ſed femina habeat. De Martichora quadam inter ipſos beſtia, quæ facie hominem refert, & magnitudine leonem æquat, & colore [2] rutilo cinnabari imitatur. [3] Duplex ei dentium ordo, aures & oculi hominis, colore cæſio: caudam habet, qualem ſcorpius in Epiro, cubito prolixiorem, in qua etiam aculeus ineſt. tranſverſos etiam in cauda ſtimulos habet hinc & illinc. adhæc in ſummo fert ſpiculum non ſecus ac ſcorpio. Cui ſi quis appropinquarit ſtimulo

Miſit hanc L. Rhodomani verſionem ad nos vir nobilis & doctus Mel. Haiminsfeldius Goldaſtus: quam ſi cum ſtudioſis utriuſque linguæ publice communicaremus, factum noſtrum iis facile adprobatum iri confidimus. Juvat enim interpretationes inter ſe conferre doctorum virorum, à quibus jam triplicem ita horum Indicorum tranſlationem habemus, nec ea res fructu caret, quum unus raro videat omnia, vel ſemper ocioſe hoc agat. Alias ad H. Stephanum fuiſſe tranſmiſſam hanc converſionem, indicio nobis ejuſdem manus primis duabus pagellis aliquoties in ora adpoſita.

1. nebulas *ad oram adpoſuit H. Steph.* 2. rubro ἐρυθρῷ. *adſcripſerat H. Steph* 3. Triplex τρίςοιχοι ὀδόντες, *monebat hîc H. Stephani manus.*

pungit, citoque præſentiſſima mors eſt. Quod ſi quis eminus contra pugnat, & ante caudam erigens, ut ex arcu, & retro directe intorquens tela jacit. Jactus ad plethri longitudinem pertingit: & quoſcunque ferit, his certam infert necem, excepto elephanto. Spicula pedis longitudinem habent & latitudinem junci tenuiſſimi. Martichora Græcis ſonat Anthropophagum, quod ut [1] plurimum homines necat & cibum facit. Aliis tamen beſtiis quoque veſcitur. pugnatque tam unguibus quam aculeis, qui jaculando effuſi denuo renaſcuntur. Frequens id genus beluæ eſt in India. Interficiunt eas homines ſi elephantibus vectati inde ſagittis impetunt. De Indis narrat, quod ſint juſtiſſimi & multa habet de moribus ipſorum & ſtatutis. Eſt ibi de ſacro quodam territorio in regione inhabitabili, quod nomine Solis & Lunæ venerentur. Ad quod xv dierum ſpacio à Sardo monte alicui iter patet, ubi per xxxv dies quolibet anno ſol refrigerat, idque propter feſtum, ut citra aduſtionem illud peragant & revertantur. Tonitrua & fulgura & pluviæ non ſunt in India, ſed venti & preſteres multi: qui quicquid corripuerunt, tollunt. Sol etiam poſt exortum dimidium diei frigus efficit: reliquum ſupra modum eſt torridum in plurimis Indiæ locis. Indorum nigredo non à ſole eſt, ſed natura. Sunt enim inter ipſos & viri & mulieres candidiſſimi, licet numero pauciores. Et vidiſſe ſe tales ex India feminas duas & v viros auctor teſtatur. Fidem narrationi de ſole adſtruere volens, quod xxxv dies in India frigore aërem temperet, addit, igni ex Ætna promanante eum alia evaſtentur, locum quendam in medio, ubi juſti degant homines, non evaſtari. Etiam in Zacyntho ſcaturigines eſſe piſciferas, unde pix hauriatur: inque Naxo fontem, unde merum admodum dulce quandoque profluat. Et quod ignis ſit juxta Phaſelidem immortalis, ſemper ardens in petra dies atque noctes nec unda extinguatur, ſed magis inflammetur: ſed ſtorea tandem dometur. In media India homines agunt nigri, & nominantur Pygmæi, lingua à ceteris Indis non diſcrepantes: ſed ſtatura perquam puſilla. Nam longiſſimi eorum binos cubitos plerique ſeſquicubitum attingunt. Capillus eis prolixiſſimus demittitur etiam ad genua uſque & inferius. Barbas inter mortales habent maximas. Quare ubi ad juſtam excrevere magnitudinem, veſtes amplius non induunt, ſed capillos pone demittunt ab occipitio infra poplites & barbæ crines pedibus tenus ante protendunt. Hinc denſo pilorum amictu totum circumſepti corpus zona eos conſtringunt, & pro veſtitu habent. Inguen præferunt craſſum & prolixum, ut & ad talos ipſos pertingat. Compreſſis ſunt naribus & deformes. Pecora horum, oves, boves, aſini, magnitudine arietes non multum excedunt: equi etiam & muli & cetera jumenta arietes nihil ſuperant. Sectantur Indorum regem pygmæorum circiter III millia. Sagittarii enim ſunt egregii. juſtiſſimi interim, & ad Indorum leges ſe conformant. Lepores & vulpes non canibus, ſed corvis & milviis & cornicibus aquiliſque venantur. Stagnum eſt apud illos IƆCCC [2] ſtadia in circuitu complexum, in quo, ſi ventus ſuperficiem non commovet, oleum ſupernatat: per quod lembis vecti, ex medio in uſum ſuum ſcaphiis hauriunt. Seſamo tamen interim quoque utuntur & è juglandibus expreſſo: ſed lacuſtre eſt præſtantius. Piſces etiam lacus hic alit. Magna ibidem argenti copia, & argentifodinæ non profundæ. Profundiores enim eſſe perhibent in Bactris. Producit ſimul aurum India, quod tamen non in fluviis reperiunt, eluuntque, ut fit in [3] Pactolo fluvio. Sed crebri & vaſti ſunt montes, quos Gryphes frequentant, aves quadrupedes, quæ magnitudine lupum, cruribus & unguibus leonem repræſentant. Nigræ cetero in corpore pennæ, ſed in præcordiis rubræ. Per has fit, ut aurum illud in montibus copioſum difficulter acquiri poſſit. Oves Indorum & capellæ majores aſinis: & quaternos pariunt, ſenoſque ut plurimum. Caudæ his prolixæ, quas matribus amputant, ut admiſſioni ſint aptiores. Sus autem nec cicur nec agreſtis habetur in India. Palmæ apud Indos, harumque glandes triplo grandiores Babyloniis. Amnis quidam ex petra mel profundit. Multa dehinc commemorat de juſtitia incolarum, & ſtudio erga regem, mortiſque contemptu. Fons ibi eſt, cujus quamprimum hauſeris aquam, in caſei morem coagulatur. De coagulato hoc contritum ſi ad trium obolûm pondus dederis alicui cum aqua bibendum, quæcunque peregerit enunciat. Utitur eo rex ſi quæſtione de reis habenda verum explorare ſatagit. confeſſus, mortem ſibi conſciſcere jubetur, non convictus ſuo ipſius teſtimonio,

1. *In exemplo mendoſius deſcripto erat* ut pluri homines. *nos itaque edi juſſimus* plurimum. 2. ſtadia *ſupplevi omiſſum à ſcriba.* 3. *Et hic amanuenſis ſaltem ſcripſerat* Pacto Sed cr.

nio, dimittitur. Indorum nemo dolore capitis, aut oculorum ægritudine, aut cruciatu dentium laborat: nec os exhulceratur, nec putredini obnoxius eſt. Ætas illorum ſupra centum ad xx & xxx & L & cc qui diutiſſime vivunt, annos ſe extendit. Serpens apud eos ſpithamæ longitudine, cujus ſpecies purpuram refert pulcerrimam: caput ei candidiſſimum & nulli plane dentes. Capitur è montibus æſtuoſiſſimis, unde ſarda eruitur. Non mordet quidem: ſed quemcunque pervomuerit, ei membrum illud omnino computreſcit. Cauda ſuſpenſus duplex edit venenum, electri forma & nigrum: illud è vivo adhuc deſtillat, hoc è mortuo. Quod è vivo effluxit, ſi ſeſami menſura propinetur, confeſtim enecat. Cerebrum enim his qui bibunt per nares deliqueſcit. Alterum vero ingeſtum ad phthiſin perducit, & per annum vix interitum maturat. De avicula etiam ſcribit, quam Dicæron (quod juſtum ſignificat) vocant: non majori quam perdicis ovum eſt. Hæc excrementa alvi defodit, ut non inveniantur. Inventa autem ſi ad ſeſami portionem bibantur, mane ſopor hominem corripit, & abſque ſenſu inde dormit: tandem ſub occaſum ſolis vitæ exitum ſortitur. Lignum ibi eſt quod Parebum dicunt, olivæ magnitudine reſpondens: ſed in regiis tantum invenitur hortis: nec florem fert, nec fructum: xv autem ſolas habet radices, eaſque craſſas ſubter terra. Craſſities ejus ubi ſubtiliſſima eſt quanta brachii. Hæc radix ad ſpithamæ modum ſumpta, ubicunque applicita fuerit, omnia ad ſe pertrahit, aurum, argentum, æs, lapides, & nihil non præter electrum. Si ad cubiti modum [1] ſumpta fuerit, attrahit etiam oves & aves. Hac enim maximam volucrum partem venantur. Quod ſi efficere velis, ut etiam aqua concreſcat, de radice quantum obolus appendit, in choam injicito; & congelaſcet. Idem & vino continget; manuque ipſum tractabis ut ceram: ſed altero die liqueſcit denuo. cœliacis utile datur remedium. Fluvius etiam eſt per Indiam labens non magnus, II ſtadia latus, cui Indorum lingua Hyparcho nomen, quod interpreteris, qui omnia bona adſert. Hic quotannis per xxx dies electrum defert. In montibus enim arbores eſſe ajunt aquis imminentes: (nam paſſim in montibus aquæ demanant) & certum anni tempus eſt, quo lacrymas illæ egerunt, ut amygdalæ aut pinus, aut id genus aliæ, ad plurimum xxx dies in anno: quæ cum in fluvium decidunt indurantur. Arborem vocant Siptachoram, quod dulce eſt & ſuave. inde ſuccinum Indi colligunt. & fructum arbores ferunt racemos ut vitis; & acini inſunt, ut nucibus Ponticis. In montibus illis [2] homines vitam agunt, quibus caninum eſt caput: & amictus geſtant è ferarum pellibus, nec ullam articulatam vocem proferunt, ſed ritu canum latrant, & ululant. Atque ita vocem eorum intelligunt. Dentes illis ſunt majores quam cani: ungues vero ſimiles, licet prolixiores, & plus turbinati. Monteſque incolunt ad Indum uſque fluvium. Sunt & hi nigri, & perquam juſti, ut & Indorum ceteri, cum quibus eis conſuetudo intercedit. Intelligunt quidem quæ ab illis dicuntur: verum ipſi diſſerere non poſſunt, ſed latratu & manibus & digitis ſignificant ut ſurdi & muti. Indi Calyſtrios nominant, quod Græcis eſt Cynocephali. Gentis numerus ad XII myriades ſe extendit. Ad fontes hujus fluvii naſcitur flos purpureus quo purpura tingitur non deterius, quam Græca, imo [3] multo floridior eſt. Creantur ibi beſtiolæ, quantus eſt ſcarabæus, rubore cinnabaris: quibus prælongi ſunt pedes, molleſque ſunt ut vermis. Harum ortus eſt in arboribus electriferis, quarum fructus arrodunt & corrumpunt, ut apud Græcos phthires (volucræ) vitium peſtis. His infectis Indi contuſis puniceas veſtes & tunicas, & quicquid libet, intingunt, & tinctura hæc melior eſt Perſica. Cynocephali montana incolentes non opus exercent, ſed ex venatione victitant: quæ occiderunt, ad ſolis fervorem aſſant. Et multis pecoribus alendis dant operam, & inter hæc capris & aſinis: bibuntque lac merum & aceto temperatum, ex ovibus. Fructibus etiam Siptachoræ unde ſuccinum exſiſtit, veſcuntur, cum ſit prædulcis. His torrefactis ſportas conſarcinant, ut apud Græcos fit uvis paſſis. Nam rates Cynocephali texunt, quibus impoſitas illorum ſarcinas avehunt: deque fructu ejus arboris & purpuræ flore ab ipſis expurgato & de electro CCLX talenta ſingulis annis aſportant: & totidem de pharmaco, quod puniceo pannos colore inficit. Mille etiam electri talenta anniverſarie ad Indorum regem perferunt. Cetera Indis tranſportata vendunt,

1. *Omiſſa vox* ſumpta *à ſcriba negligentiâ, à nobis itaque immiſſa: quod ideo indicandum, quum & interpres accepta vel aliud tale uſurpaſſe potuit.* 2. *Vide* Agatharchid. cap. 38. 3. imo est *ſaltem in exemplo, quod ita ſupplevimus, ut editum vides.*

ad panes, farinas & xylinas veſtes comparandum. Vendunt etiam enſes, quibus ad feras capiendas utuntur, & arcus & jacula. jaculandi enim & arcu feriendi ſolertia excellunt: ſed bellorum imperiti, quod montes invios & excelſos incolunt. Munera eis quinto quoque anno rex erogat xxx myriades arcuum, & tragularum totidem, peltarumque duodecim, & gladios quinquagies mille. Nec ædes habent, ſed in ſpeluncis verſantur. Feras non tantum ſagittis & tragulis in venatu domant; ſed etiam inſectando aſſequuntur & prehendunt. Nam pernicitate curſus valent. Uxores illorum in ſingulos menſes lavant ſemel, cum menſtrua eis profluunt, ceteroqui neutiquam. Viri à lavacris abſtinent: manus tamen abluunt, & ter per menſis ſpacium olivo unguntur. Veſtes non habent denſas, ſed quam tenuiſſimas, è ſimplicibus coriis, tum viri tum mulieres. Ditiſſimi quidem lineas geſtant, ſed horum ſunt perpauci. Lecti ipſis non ſunt, ſed tori & ſtragula ruſtica. Opulentiſſimus inter eos cenſetur cui plurimum eſt pecoris. cetera bonorum perinde ac vulgaris æſtimatur. Caudam omnes geſtant ſupra clunes juxta mulieres ac viri, non aliter quam canes, ſed prolixiorem & magis hirſutam. Cum feminis miſcentur in quaternos porrecti pedes, canum more. Nam aliter ipſos coire turpe. Utque juſti ſunt, ita longiſſimæ inter omnes mortales vitæ. vivunt enim annos LXX & C. nonnulli etiam CC. Ultra hos vitam producere alios perhibent ad fluvii fontes. Hoc genus hominum nigro eſt colore, ut & ceteri Indi, nihilque operis tractant: nec frugibus victitant, nec aquis ſitim reſtinguunt; ſed numeroſis pecorum gregibus alendis ſtudent, ut ſunt boves, capellæ, oves. Lac ergo bibunt, & præter hoc nihil. Infans in lucem editus nates non habet perforatas, nec feces corporis è poſterioribus excernit: ſed coxas quidem habet, foramen vero [1] coaluit. Ideo non cacare ſed mingere eos perhibent quiddam caſeo adſimile, non omnino ſpiſſum, ſed turbidum. Poſtquam igitur mane de lacte biberint, & diei medio iterum hauſerint, radicem apud eos dulcem eſſe tradunt, quæ lac in ventriculo conſolidari non ſinit. Hac comeſta circa veſperam ſibi vomitum conciliant, & ſine moleſtia per vomitum cuncta rejiciunt. Sunt præterea Indis aſini ſylveſtres equis pares & quandoque majores, corpus albi, caput purpurei, cæruleis præditi oculis: quibus unum eſt cornu in fronte cubitale. Quod inferius in eo eſt, ad frontem vergens binos longum palmos, omnino album: quod ſurſum tendit, acutum eſt, idque puniceo rubore excellit. Reliquum in medio nigrum eſt. Ex eo pocula conficiunt, unde qui biberint, ſpaſmo (ut narrant) non corripiuntur, nec morbo ſacro: adde, quod nec veneno ſuccumbunt, ſive ante, ſive poſt ex id genus poculis vel vinum, vel aquam, aut aliud quidvis biberint. Alii quidem aſini tum cicures tum ſylveſtres, & quicquid eſt ſolidungulorum animantium, nec talos, nec fel habent: ſed hi ſoli & taxillos & bilem in epate habent. Talus certe pulcerrimus eſt omnium quos mihi videre contigit, ſimilis & compar bovino: ſed gravis inſtar plumbi, colore penitus cinnaberino. Velocitate hoc animal & robore pollet: & nec equus, nec aliud quippiam perſequendo illud aſſequi valet. Principio tardius currit, ſed quo diutius curſum perſequitur, eo mirabilius ardorem & velocitatem ejus intendit. Alia ſane ratione capi hæc belua non poteſt: ſed quando teneram adhuc ſobolem ad paſcua ſecum circumducunt, à numeroſo equitatu circumventi, fugere deſertis pullis nolunt, ſed cornuum ictu & calcium impetu & dentium morſu pugnant, multoſque equos & viros interimunt. Capiuntur tamen & ipſi ſagittis & jaculis confecti: nam ſalva eos vita non ceperis. At carnes propter amaritudinem nimium ab eſu ſunt alienæ: propter aſtragalos & cornua tantum expetuntur. In fluvio Indorum vermis naſcitur forma, quali in ficubus aſſolet, VII cubitorum, interdum plus minus, prolixitate; craſſitudine, quanta vix à [2] XVII annorum adoleſcentis manibus comprehendi queat. Binos habent dentes, alterum ſupra, alterum infra, & quicquid contigerint dentibus, devorant. Interdiu in fluvii cœno commorantur, noctu exſpatiantur. Et quicunque illorum forte offenderit quemquam in terra, vel bovem, vel camelum, morſumque intulerit, correptum trahit in amnem, & totum vorat, præter alvum. Capitur autem hamo prægrandi, cui hœdus aut agnus ſit alligatus, & catenæ ex ferro accommodatæ. Captum dies XXX ſuſpendunt vaſis ſubjectis. Tunc pinguis ex eo liquor deſtillat ad heminas decem Atticas.

Ela-

1. *Supplevimus interim ex aliorum verſione* coaluit; *in exemplo hujus interpretationis omiſſum. Utinam optimo & eruditiſſimo amico diutius vivere licuiſſet, & ſua hæc re enſere ipſi. Sed deo aliter viſum.* 2. *Græca ſaltem de puero decenni habent, δεκετεῖ παιδὶ, nec aliter Ælian l. v. de animal. c. 1.*

Elapſis xxx diebus, abjecto vermi, oleum bene conditum ſoli Indorum regi tranſportant. Alteri enim aliquid inde vendicari non licet. Hoc oleum cuicunque rei affunditur eam incendit, comburitque ligna & animalia, nec alia materia exſtinguitur quam largo & ſpiſſo luto. Sunt arbores in India excelſæ, ut cedrus & cupreſſus: folia palmarum, ſed paulo latiora, axilliſque carent: florem autem emittunt ut laurus maſcula, ſed abſque fructu. Indi Carpium, Græci Myrorhodam nuncupant. Magna ejus raritas. Profluunt inde olei guttæ, quas lana arboribus appenſa excipiunt, & in alabaſtra lapidea exprimunt. Color ei eſt placide ſubrubeſcens, & leviter ſpiſſus: odor autem omnium ſuaviſſimus, ut ad v ſtadia olere affirment. Soli hoc regi poſſidere licet ejuſque propinquis. Inde Perſarum regi Indus tranſmiſit. vidiſſe teſtatur Cteſias, & odoratum eſſe incredibile dictu & opinione majus: ut caſeum etiam & vinum omnium dulciſſimum experientia magiſtra ſe cognoviſſe ait. Fons eſt apud Indos v ulnis in orbem ductus, figura quadrata, cujus aqua intra rupem: triumque cubitorum profunditas uſque ad ſuperficiem aquæ: inde ad fundum tres ulnæ. Lavantur inibi nobiliſſimi Indorum, viri, pueri, & mulieres. Eo in pedes ſe projiciunt & urinantur. Quando igitur inſiliunt aqua ſurſum eos extrudit. Nec vero homines tantum retro jactat, ſed etiam quidvis aliud excutit in ſiccum, vivum ſit aut exanime. & quid multa? cuncta quæ injiciuntur repellit, præter ferrum, argentum, aurum & æs, quæ fundo recipit. Lympha gelida eſt & potu ſuavis: magnum vero ſonitum edit, ac ſi aqua in aheno fervens bulliat. Sanat autem hæc aqua vitiligines & ſcabiem. Indica lingua dicitur Ballada: quod ſalubrem vertas. Sunt in montanis Indorum, ubi calamus creſcit, homines ad xxx M, quorum uxores ſemel per vitam pariunt, & qui naſcuntur dentes ſecum afferunt ſupra & infra eximie pulcros. pili autem tum in capite tum ſuperciliis à primo eis ortu ſunt cani, ſemellis pariter ac maſculis. Et ad triceſimum ætatis annum quiſque hominum illorum albos retinet crines toto corpore: dehinc nigreſcere incipiunt. Ubi LX annos attigerint, omnes eorum pilos in nigrum converſos eſt videre. Octonos etiam in utraque manu digitos habent, & totidem in ſingulis pedibus, communiter viri & feminæ. Suntque inſigniter belliçoſi. Ideo Indorum regem quinquies mille ſagittarii & funditores comitantur. Tantulis (ſi credere fas eſt) prædíti, ut brachia ad flexum cubiti uſque contegant, & totum retro tergum cooperiant, & altera alteram contingat. Hæc dum ſcribit & fabulatur Cteſias, ſe veriſſima litteris commendare affirmat, partim à ſe viſa memoriæ prodi, partim ab oculatis teſtibus accepta tradi aſſeverans. plurima vero his magis admiranda ſe prætermittere, ne aliena à fide his qui talia non viderunt referre videatur.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΚΤΗΣΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ,

ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΩΝ,

ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

EX IISDEM EJUSDEM

CTESIÆ PERSICIS, INDICIS,

& aliis ſcriptis,

FRAGMENTA,

ſub nomine ejus laudata, ſi non ipſius ſemper & verba continent,

colle&ta & congeſta è variis auctoribus.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Παρὰ τῷ τὰ ἐθνικὰ συγγράψαντι, ἤγουν Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ, εἴ γε οὗτος ὁ γράψας.

ΧΑΥΩΝ, χώρα τῆς Μηδίας. Κτησίας ἐν πρώτῳ Περσικῶν· „Ἡ δὲ Σεμίραμις ἐντεῦθεν „ἐξελαύνει, αὐτή τε, καὶ „ἡ στρατιὰ, καὶ ἀφικνεῖται „εἰς Χαύονα τῆς Μηδίας.

Ex Ejusdem CTESIÆ PERSICIS.

Ex Libro Primo.

Apud auctorem de nominibus gentilibus, vel Stephanum Byzantium, ſi modo is auctor.

CHAUON, regio in Media. Cteſias libro primo Perſicorum: Inde vero progreditur Semiramis ipſa & exercitus, pervenitque in Chauonem regionem Mediæ.

Laudatum hunc librum invenio & apud Arnobium lib. 1. adverſ. gent. Verba eruditiſſ. auctoris ſunt: Age nunc veniat, qui ſuper igneam zonam, magus interiore ab orbe Zoroaſtres, Hermippo ut aſſentiamur authori. Bactrianus & ille conveniat. cujus Cteſias res geſtas hiſtoriarum exponit in primo. Armenius Hoſthanis nepos & familiaris Pamphylus Cyri, Apollonius &c. *ubi Critici tamen hodie ita interpungendum ajunt:* Zoroaſtres (Hermippo ut aſſentiamur auctori) Bactrianus. Et ille conveniat, cujus &c. *Sed quiſnam ille? cujus nomen omiſiſſe Arnobium vero ſimile non eſt. de quo liquido conſtaret, ſi Cteſiana exſtarent. Libet interim ſaltem conjectare leviter, ſi forte ita diſtinguendum:* Et ille conv. &c. primo, Armenius Hoſthanis nepos, &c.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Στεφάνῳ.

Τίριζα, πόλις Παφλαγονίας. τὸ ἐθνικὸν,

Ex Libro Secundo PERSICORUM.

Apud eundem Stephanum.

Tiriza, Paphlagoniæ urbs. gentile no-

nomen, Tirizi. Cteſias Tiriziphanos eos vocat, libro II. Ex Odryſis vero ad Tirizibanos incolentes in Pa. *

Apud Diodorum Siculum lib. II. bibl. hiſtor.

Interpr. L. Rhod.

Cujus (*Sardanapali*) tempore Aſſyriorum imperium, cum annos CIↃ CCCLX (ut Cteſias Cnidius libro ſecundo tradit) duraviſſet, ad Medos devolutum eſt.

Apud Agathiam de imperio & reb. geſt. Juſtiniani l. II.

Interpr. B. Vulc.

Donec Sardanapalo regnante, ut illi (*Bion & Alexander Polyhiſtor*) ſcribunt, quum jam emarcuiſſet imperium, Arbaces Medus & Beleſis Babylonius illud Aſſyriis eripuerunt, interfecto ipſorum rege, & ad Medos tranſtulerunt, ſex & trecentis jam ſupra mille & paulo amplius annis elapſis, ex quo primum Ninus ibi ſummam rerum obtinuerat. Ita enim Cteſiæ Cnidio tempora deſcribenti Diodorus etiam Siculus aſſentitur.

Ex Athenæo lib. XIV. Dipnoſophiſt.

Interpr. H. Steph.

Beroſus autem Babyloniacorum lib. I. decimaſexta die menſis Loi feſtum Babylone quinque dierum ſpatio celebrari ait, Saceas dictum: per quod tempus ſolere dominos famulis parere: unumque ex his domui præeſſe, veſte quæ regiæ ſimilitudinem referat, indutum. quem & Zoganem appellari. Meminit hujus feſti Cteſias quoque libro Perſicorum ſecundo.

EX LIBRO TERTIO

PERSICORUM.

Apud Athenæum Dipnoſoph. l. XII.

Interpr. H. Steph.

Cteſias libro Perſicorum tertio ſcribit, omnes

ῶν, Τίριζοι. Κτησίας Τιριζιφανοὺς αὐτούς φησιν, ἐν τῷ δευτέρῳ. Ἐκ δὲ τῶν Ὀδρυσῶν εἰς Τιριζιβανοὺς οἰκοῦντας ἐν ¹ πα *

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ τῷ Σικελιώτῃ, ἐν τῷ β βιβλ. ἱστορ.

Ἐπὶ τούτου [Σαρδαναπάλου] γὰρ ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονία μετέπεσεν εἰς Μήδους, ἔτη διαμείνασα πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων, ἔτι δὲ ἐξήκοντα, καθάπερ φησὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ.

Παρὰ τῷ Ἀγαθίᾳ ἐν τῷ β´ τόμ. περὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ βασιλ.

Ἕως ἐς Σαρδανάπαλον, ὡς ἐκεῖνοι φασὶ, τῆς ἀρχῆς ἀπομαρανθείσης, Ἀρβάκης ὁ Μῆδος καὶ Βελεσυς ὁ Βαβυλώνιος ἀφῃρηκέναι ²) αὐτὴν τοὺς Ἀσσυρίους, καθελόντες τὸν βασιλέα καὶ ἐς τὸ Μηδικὸν μετέστησαν ἔθνος, ³ ἓξ τε καὶ τριακοσίων ἤδη πρὸς τοῖς χιλίοις καὶ ὀλίγῳ πλειόνων ἐτῶν παρῳχηκότων, ἀφ᾽ οὗ τὰ πρῶτα ὁ Νῖνος τῶν ἐκείνῃ κατέσχε πραγμάτων. οὕτω γὰρ Κτησίᾳ τῷ Κνιδίῳ τοὺς χρόνους ἀναγραψαμένῳ, καὶ Διόδωρος ξύμφησιν ὁ Σικελιώτης.

Ἐκ τοῦ τοῦ Ἀθηναίου, ἐν τῷ ιδ´ Δειπνοσοφ.

Βηρωσὸς δὲ ἐν πρώτῳ Βαβυλωνιακῶν, τῷ Λῴῳ φησὶ μηνὶ ἑκκαιδεκάτῃ ἄγεσθαι ἑορτὴν ¹ Σακέας προσαγορευομένην ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ἡμέρας πέντε· ἐν αἷς ἔθος ἄρχεσθαι τοὺς δεσπότας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν· ἀφηγεῖσθαί τε τῆς οἰκίας ἕνα αὐτῶν ἐνδεδυκότα στολὴν ὁμοίαν τῇ βασιλικῇ, ὃν καὶ καλεῖσθαι ⁴ Ζωγάνην. μνημονεύει τῆς ἑορτῆς καὶ Κτησίας ἐν δευτέρῳ Περσικῶν.

ἘΚ ΤΟΥ͂ ΤΡΊΤΟΥ

ΤΩ͂Ν ΠΕΡΣΙΚΩ͂Ν.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. ιβ´.

Κτησίας ἐν τρίτῃ Περσικῶν καὶ πάντας μὲν φη-

1. *Supplendum arbitror* Παφλαγονίᾳ. in Paphlagonia. *Utrum vero in prioribus verius* Τιριζιφανὰς, *an* Τιριζιβανοὺς, *quod in ipſis Cteſiæ verbis adfert; judicare alios ſinam.* 2. *Non dubitavi eundem locum Agathiam reſpexiſſe, quem & Diodorus, itaque fidenter ad librum* II. *Perſicorum, unde Diodorus ſua laudat, retuli. Vide vero an non ex Diodoro ſit* ἐξήκοντα *τε quoque pro hoc* ἓξ *τε apud Agathiam legendum* 3. *De Sacea vel Sacaorum feſto iſto, ejuſque origine Caſaubonus ὁ πάνυ* 14. *Athenaicorum* 10. *vide & Strabonem l.* XI. 4. *Falſus itaque Dalechampius qui de veſte capit, ita vertens:* veſtem indutus regiæ ſimilem, quam Zoganam vocant. *& inde advotat forte tractum* Sotanæ *Italorum nomen. Clariſſ. Caſaubonus obſervat eodem loco*
quoſd. mſſ. Ζογάνην *per o ſcribere parvum.*

φησὶ τοὺς βασιλεύσαντας τῆς Ἀσίας περὶ τρυφὴν σπουδάσαι, μάλιστα δὲ Νινύαν, τὸν Νίνου καὶ Σεμιράμιδος υἱόν. [1] καὶ οὗτος ἔσω, ἔνδον μένων καὶ τρυφῶν, ὑπ' οὐδενὸς ἑωρᾶτο, εἰ μὴ ὑπὸ τῶν εὐνούχων καὶ τῶν ἰδίων γυναικῶν. τοιοῦτος δ' ἦν καὶ Σαρδανάπαλλος, ὃν οἱ μὲν [2] Ἀνακινδαράξεω λέγουσιν υἱόν, οἱ δὲ, Ἀναβαξάρου. ἐπεὶ δὴ οὖν Ἀρβάκης, εἷς τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν Μῆδος γένος, διεπράξατο διά τινος τῶν εὐνούχων Παραμείζου θεάσασθαι Σαρδανάπαλλον, καὶ μόλις αὐτῷ ἐπετράπη ἐκείνου ἐθελήσαντος· ὡς οὖν εἰσελθὼν εἶδεν αὐτὸν ὁ Μῆδος, ἐψιμυθιωμένον καὶ κεκοσμημένον γυναικιστί, καὶ μετὰ τῶν παλλακίδων ξαίνοντα πορφύραν, ἀναβάδην τε μετ' αὐτῶν καθήμενον, [3] τὰς ὀφρῦς, γυναικείαν δὲ στολὴν ἔχοντα, καὶ κατεξυρημένον τὸν πώγωνα, καὶ κατακεκισηρισμένον· ἦν δὲ καὶ γάλακτος λευκότερος, καὶ ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμούς. (ἐπεὶ δὲ καὶ προσεῖδε τὸν Ἀρβάκην, τὰ λευκὰ [4] ἐπαναλαβὼν τοῖς ὀφθαλμοῖς) οἱ μὲν πολλοί, ὧν ἐστι καὶ Δοῦρις, ἱστοροῦσιν ὑπὸ τούτου ἀγανακτήσαντος εἰ τοιοῦτος αὐτῶν βασιλεύει, συγκεντηθέντα ἀποθανεῖν. Κτησίας δὲ λέγει εἰς πόλεμον αὐτὸν καταστῆναι· καὶ ἀθροίσαντα πολλὴν στρατιάν, καὶ καταλυθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρβάκου τελευτῆσαι, ἑαυτὸν ἐμπρήσαντα ἐν τοῖς βασιλείοις, πυρὰν νήσαντα ὕψος τεσσάρων [5] πλέθρων, ἐφ' ἧς ἐπέθηκε χρυσᾶς κλίνας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, καὶ ἴσας τραπέζας, καὶ ταύτας χρυσᾶς. ἐποίησε δὲ ἐν τῇ πυρᾷ καὶ οἴκημα [6] ἑκατόμπεδον ἐκ ξύλων, κἀνταῦθα κλίνας ὑπεστόρεσε· καὶ κατεκλίθη ἐνταῦθα αὐτός τε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακίδες ἐν ταῖς ἄλλαις κλίναις. τοὺς γὰρ τρεῖς υἱοὺς, καὶ δύο θυγατέρας, ὁρῶν τὰ πράγματα κακούμενα, προεκπεπόμφει εἰς Νίνον πρὸς τὸν ἐκεῖ βασιλέα, δοὺς αὐτοῖς τρισχίλια χρυσίου τάλαντα. ἐπεστέγασε δὲ τὸ οἴκημα δοκοῖς μεγάλαις τε καὶ παχείαις· ἔπειτα ἐν κύκλῳ περιέθηκε πολλὰ ξύλα καὶ παχέα, ὥστε μὴ εἶναι ἔξοδον. ἐνταῦθα περιέθηκε μὲν χρυσίου μυριάδας χιλίας, ἀργυρίου δὲ, μυρίας μυριάδας ταλάντων, καὶ ἱμα-

omnes quidem quotquot in Aſia regnarunt, luxui & voluptatibus deditos fuiſſe, ſed præ ceteris Ninyam, Nini & Semiramidis filium. Ac certe hic quoque voluptatibus domi indulgebat, ita ut à nemine conſpiceretur, præterquam ab eunuchis & ſuis uxoribus. Talis autem erat & Sardanapalus, quem alii Anacindaraxis, alii Anabaxaris filium fuiſſe memorant. Ac quum Arbaces, genere Medus, unus è ducibus qui illi ſuberant, egiſſet cum Parameize, (*interpr. Jac. Dalech.*) qui inter Eunuchos principis erat, regis videndi poteſtas ut ſibi fieret: hoc rex cum vix annuiſſet, ac permiſiſſet, admiſſus Medus ut eum aſpexit ceruſſa oblitum, muliebriter veſtitum, cum pellicibus carminantem purpuram, ac cum illis ſedentem pedibus porrectis in altumque ſublatis, tinctis fuco ſuperciliis, muliebri ſtola indutum, raſa barba, levigata pumicis attritu facie, colore quam lactis candidiore, picturatis oculis, multi, & inter eos Duris, ſcribunt, indignatum illum quod regi tam effeminato parerent, ſuo ſe gladio confodiſſe, ac occidiſſe. (*Interpr. H. Steph.*) Cteſias autem narrat, ipſum ad bellum deveniſſe, & quum collecto numeroſo exercitu ab Arbace regno ejectus eſſet, mortem obiiſſe, quum ſeipſum cremaſſet, extructo rogo ad quatuor jugerum altitudinem: cui impoſuerat lectos aureos CL, ac totidem menſas, & quidem aureas. Struxerat autem in ipſa pyra cœnaculum pedum centum, ex lignis: atque hic quoque lectos ſtraverat, in quibus eum uxore cubuit: pellices autem in aliis. Filios enim tres & duas filias, quum malum rerum ſuarum [ſtatum] videret, antea miſerat in urbem Ninum, ad eum qui ibi regnabat, dederatque illis tria talentorum auri millia. Texerat autem illud ædificium trabibus magnis & craſſis: quinetiam multa ligna, & ea quidem craſſa, circumpoſuerat, ita ut nullus pateret exitus: quinetiam talentorum auri impoſuerat illi mille myriades, argenti decies mille: necnon veſtes & purpuras,

1. *Editio Commelin.* καὶ οὗτος ἔσω ἔνδον &c. *non tam recte. Monuit & clariſſ. Caſaub. 12. Athen. 7. his verbis:* Melius, καὶ οὗτος. non enim ſolus Ninyas: ſed & alii plerique omnes reges Aſſyrii caſarii fuerunt, & domi latuerunt. *Malim ergo vertere* Hic itaque, *vel ſimiliter.* 2. Ἀνακυνδαράξεω. *edit. Commel.* 3. *Caſaubon. dicto loco ita:* non eſt obſcurum deeſſe participium cum illis jungendum τὰς ὀφρῦς. niſi malumus in alium locum eas voces transferre, & ſcribere mox. καὶ ὑπογεγραμμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς ὀφρῦς. *ubi vide & de hoc more mollium veterum, pingendi ſupercilia & unguentis illinendi. Continuo autem hac Athenæi junxi, ut & in Latinis ſupplementum è Dalechampii verſione mutuando, quod in iis Cteſianum quiddam ſubodoratus ſui, ut ſtatim induo.* 4. *Gratia ſcilicet magno Caſaubono qui è membranis hac notis parentheſeos incluſa deſcripſit, ut expreſſit Commelinus. Sunt enim tantum non Cteſia verba ipſa: modo emendentur. quod non infeliciter forte nos doceat Pollux noſter, cujus fragmentum ſtatim adjecimus p. ſeq. inde ſcribe hic* ἐπαναβαλών. 5. Πλέθρων· aliis ſtadia centum, aliis mille pedes. *Dalechamp. ad Athenæum.* 6. Vel, longitudinis, quod arbitror, vel latitudinis. *Dalechamp. ibid.*

puras, & omne genus eorum quæ ad cultum corporis pertinent. Quæ quum feciſſet, accendere pyram juſſit, quæ per quindecim dies ardebat. At qui fumum videbant, mirabantur, ac putabant illum ſacrificare: ſoli vero eunuchi rem noverant. Sardanapalus igitur, qui prodigioſe voluptatibus deditus fuerat, quam potuit generoſiſſime vitam finiit.

ἱμάτια καὶ πορφύρας, καὶ στολὰς παντοδαπάς. ἔπειτα ὑφάψαι ἐκέλευσε τὴν πυρὰν, καὶ ἐκαίετο πεντεκαίδεκα ἡμέραις. οἱ δὲ ἐθαύμαζον ὁρῶντες τὸν καπνὸν, καὶ ἐδόκουν αὐτὸν [1] θυσίας ἐπιτελεῖν. ταῦτα δὲ μόνοι ᾔδεσαν οἱ εὐνοῦχοι. ὁ μὲν οὖν Σαρδανάπαλος, ἐκτόπως ἡδυπαθήσας, ὡς ἐνῆν, γενναίως ἐτελεύτησε.

Apud Pollucem lib. II. Onomaſt.
Ita interpr. I. Cum.

Cteſias vero dicit Sardanapalum * obvertere album oculorum.

Παρὰ τῷ Πολυδεύκει ἐν τῷ β' ὀνομας.

Κτησίας δέ φησιν [2] ἀναβάλλειν τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Σαρδανάπαλον.

In lexico Harpocrationis.

Hypocydes ſignificat aquoſum [locum,] ut ex libro tertio Cteſiæ manifeſtum eſt.

Ἐν τῷ Ἁρποκρατίωνος λεξικῷ.

Ὑποκύδης ἐστὶν ὁ δίυγρος, ὡς ἐκ τῆς τρίτης Κτησίου φανερόν. [3]

Apud Stephanum in Ethnicis.

Cyrtæa, urbs circa mare rubrum, quo relegavit Artaxerxes Megabyzum. Cteſias libro tertio Perſicorum.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἐν ἐθνικοῖς.

Κυρταῖα, πόλις ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ εἰς ἣν ἀπῴκισεν Ἀρταξέρξης Μεγάβαζον. Κτησίας τρίτῳ Περσικῶν. [4]

ALIA QUÆDAM E PRIMIS SEX libris Perſicorum, quæ Aſſyria continebant, ubi non certo ſcimus quæ ex quoto libro depromantur.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΠΡΏΤΩΝ ἝΞ ΒΙΒΛΊΩΝ ΤΩ͂Ν Περσικῶν, ἐν οἷς τὰ Ἀσσύρια διέλαβε ὁ Κτησίας, ἄλλα τινα, ἃ οὐ σαφῶς οἴδαμεν ἐκ πόσου βιβλίου.

Clemens Alexandrinus lib. I. Stromat.

Si vero res Aſſyriorum multis annis antiquiora ſunt Græcorum rebus, quot ait Cteſias, &c.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ α' στρωματ.

Εἰ δὲ τὰ Ἀσσυρίων πολλοῖς ἔτεσι [5] πρεσβύτερα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀφ' ὧν Κτησίας λέγει, &c.

Apud Joannem Tzetzem chil. III. v. 83.,
Interpr. P. Laciſio.

Aſſyriorum rex Seſoſtris ille,
Juxta Diodorum vero Seſooſis nomine,
Aſſyriorum monarcha, dominatus eſt terræ omni.

Παρ' Ἰωάννῃ τῷ Τζέτζῃ χιλ. γ', στίχ. ϛγ'.

Ὁ Ἀσσυρίων βασιλεὺς ὁ Σέσωστρις ἐκεῖνος,
Κατὰ δὲ τὸν Διόδωρον [6] Σεσόωσις τὴν κλῆσιν,
Τῶν Ἀσσυρίων μοναρχῶν, ἦρχε τῆς γῆς ἁπάσης,

Jun- Qqqq 2 Ζῶ-

1. Θυσίας edit. Commelin. ſed Stephanus edidiſſe videtur rectius. *Alias de veterum exemplis qui vivicomburium omnibus mortis generibus prætulerunt, accurate anquirit Caſaub. 12. Athen. 7.* 2. *Ad lib. III. Cteſiæ hæc pertinere, patet ex præcedenti fragmento apud Athen. ubi hinc emendandum dixi ἀναβάλλειν. Subjicit autem Pollux iſta ſtatim his quæ protulit de oculis patrantibus & diſtortis quales effeminatorum ſunt & cinædorum, βλέμμα, ait, ὑγρόν, θηλυπρεπές, γυναικῶδες, αἰσχρὸν ἀνατετραμμένον, καὶ τὰ ὅμοια. Κτησίας &c.* 3. *Sequitur in Harpocr.* Λοφρίων. οἷον ὁ εἰωθὼς ὑποκύδειν. *ubi forte non tam corruptum auctoris alicujus nomen latet, quam Cteſiæ verba mendoſa. Apud Heſychium vero ubi* ὑποκυδής, ὑποτεύδιον, *forte legendum* ὑποβρύχιον. 4. *Exſtant hæc apud noſtrum Cteſiam excerptum ſupra in Perſicis cap. 39. ubi tamen urbis nomen* Κύρται. *& viri ſemper* Μεγάβυζος. *Inde etiam facilius colligas ex libro decimotertio Perſicorum hæc deprompta, quam ex tertio. Sed ex quoto libro, ego non conjectem lenſe: ex tertio tamen, qui Aſſyriaca inter alios ſex priores continet, non fuiſſe credam.* 5. Euſeb. lib. x. præpar. Euang. contractius: πρεσβύτερα τῶν Ἑλληνικῶν Κτησίας λέγει. mox idem ſat magnum defectum ita ſupplet, φαίνεται τῷ δωδεκάτῳ ἢ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς Ἀσσυρίων ἀρχῆς, τῆς δὲ Βηλοχου (Belochum vocat Euſebii chronicon) τῷ ὀγδόῳ δυναστείας τῷ δευτέρῳ ἢ τριακοστῷ. *Hæc ex Fr. Sylb. Annotat. ad Cl. Alex. mihi Euſebius non ad manus: alias illa ipſis fragmentis interpoſuiſſem.* 6. lib. 1.

7. Ζευγνύων ἐν τῷ ἅρματι τούτου τοὺς βασιλέας,
Καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν συρόμενος, ὥσπερ ὑφ᾽ ἵππων ἄλλοι,
Καὶ κοσμοκράτωρ καὶ θεὸς ἐκέκλητο τοῖς τότε.
Τούτου ποτέ τις βασιλεὺς κατέστειλε τὸν τῦφον,
Τῆς τύχης τὸ ἀσύστατον δι᾽ αἰνιγμῶν προδείξας.
Ἕλκων τὸ ἅρμα γὰρ αὐτὸς, τὰς τροχιὰς ἑώρα.
Βραδεῖαν δὲ τὴν βάδισιν, οὕτως ὁρῶν, ἐποίει.
Ὡς δὲ πρὸς τοῦτον ἔλεξεν ὁ Σέσωστρις ἐκεῖνος,
Τί καταργεῖς πρὸς τὴν ὁδὸν ἄνθρωπε; τάχει λέγε.
[1] Ὁ δὲ, Τροχῶν τὰς συστροφὰς βλέπων, φησὶν, οὐ τρέχω.
Γνοὺς τοιγαροῦν ὁ Σέσωστρις, ὅπερ αὐτὸς ἐδήλου,
Συστέλλει τὸ ἀγέρωχον, ἀποζευγνύει τούτους.
Καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς σύμπασιν ἦν πρᾶός τε καὶ σώφρων.
Κτησίας, καὶ Ἡρόδοτος, Διόδωρος, καὶ Δίων,
Καὶ Καλλισθένης σὺν αὐτοῖς, Σιμόκατος [2], καὶ ἄλλοι,
Τῆς ἱστορίας μέμνηνται στενῶς, οἱ δὲ πλατέως.

Jungens in curru hujus reges,
Et ab ipſis tractus, quemadmodum ab equis alii:
Et mundi imperator, & deus vocabatur ſuæ ætatis hominibus.
Hujus aliquando quidam rex compreſſit ſuperbiam,
Fortunæ inconſtantiam per ænigmata cum oſtendiſſet,
Trahens enim currum ipſe, rotas contemplabatur:
Tardam autem vectionem, ſic contemplans, faciebat.
Ut autem ad hunc dixit Seſoſtris ille,
Cur ceſſaris ad viam homo? altutum dic.
Ille autem, Rotarum verſiones videns, inquit, non curro.
Cognoſcens igitur Seſoſtris id quod ipſe declarabat,
Contraxit faſtum, disjunxitque hos,
Et deinceps univerſis erat mitis, & modeſte ſapiens.
Cteſias, & Herodotus, Diodorus, atque Dion,
Et Calliſthenes cum ipſis, Simocatus, & alii
Hiſtoriæ meminerunt paucis: illi autem late.

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ ἐν τῷ β΄.

Apud Diodorum lib. II.

Interpr. L. R. ut & alia è Diod.

Καὶ τὰς μὲν καθ᾽ ἕκαστα μάχας, ἢ τὸν ἀριθμὸν ἁπάντων τῶν καταπολεμηθέντων [τῷ Νίνῳ] οὐδεὶς τῶν συγγραφέων ἀνέγραψε· τὰ δ᾽ ἐπισημότατα τῶν ἐθνῶν ἀκολούθως Κτησίᾳ τῷ Κνιδίῳ πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν. κατεστρέψατο μὲν γὰρ τῆς παραθαλαττίου καὶ τῆς συνεχοῦς χώρας τήν τε Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην. ἔτι καὶ κοίλην Συρίαν, καὶ Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν καὶ Λυκίαν· πρὸς δὲ ταύταις, τήν τε Καρίαν καὶ Φρυγίαν καὶ Μυσίαν καὶ Λυδίαν. προσηγάγετο δὲ τήν τε Τρωάδα καὶ τὴν ἐφ᾽ Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν, καὶ Προποντίδα καὶ Βιθυνίαν καὶ Καππαδοκίαν, καὶ τὰ κατὰ τὸν Πόντον ἔθνη βάρβαρα κατοικοῦντα μέχρι Τανάιδος. ἐκυρίευσε δὲ τῆς τε Καδουσίων χώρας καὶ Ταπύρων, ἔτι δ᾽ Ὑρκανίων καὶ [3][a] Δραγκῶν· πρὸς δὲ τούτοις Δερβίκων, καὶ Καρμανίων, [4][b] Ῥόμνων· ἔτι δὲ Βορκανίων καὶ Παρθυαίων. ἐπῆλθε δὲ καὶ τὴν Περσίδα, καὶ Σουσιανὴν, καὶ τὴν καλουμένην Κασπιανήν· εἰς ἣν εἰσὶν εἰσβολαὶ στεναὶ παντελῶς, διὸ καὶ προσαγορεύονται Κάσπιαι πύλαι. πλ-

Singulas autem pugnas, omniumque ab ipſo devictorum numerum nullus ſcriptorum recenſuit. Ideo nobiliſſimas tantum gentes, Cteſiam Cnidium ſecuti, breviter percurremus. De terris maritimis & reliqua deinceps continente, Ægyptum & Phœniciam, cavamque Syriam cum Cilicia, Pamphylia, Lycia; & præter has Cariam, Phrygiam, Myſiam & Lydiam, ſubegit. Troiadem quoque & Phrygiam ad Helleſpontum, cum Propontide, Bithynia, Cappadocia, & barbaris ad Pontum gentibus uſque ad Tanaim adjunxit. Cadduſiorum etiam terra & Tapyrorum, nec non Hyrcanis, Dacis, Derbicibus, Carmaniis, Choramnæis, Borcaniis & Parthis, eſt potitus. Ad hæc Perſiam & Suſianam; & quæ Caſpiana nominatur: in quam faucibus peran-

1. Interpres non diſtincte cepit: nos interpunctiuncula utrinque adjuvavimus ſenſum. 2. Extat in hiſt. Theophylacti illius l. 6. c. 11. quæ nuper in publicum editæ. 3. Δραγγαὶ Gens Perſidis Straboni & Stephano. Δραγγῶν itaque ſcribendum. *L. Rhod. cujus Notas in hunc locum vide: ubi & de Dacis, eos e Perſia in Europam tranſiiſſe.* 4. Mutilatum eſt è Χωραμναίων ut Stephanus è Cteſia annotat. *L. Rhod.*
a γρ. Δαῶν. b Χωραμνων.

anguſtis, quas Caſpias hinc portas vocant, iter patet.

Apud eundem in eodem libro.

Coacto igitur undique exercitu, recenſita decies ſepties centena peditum, & ducenta ac decem equitum, decemque curruum falcatorum millia, cum paulo minus ſexcentis, Cteſias in hiſtoriis tradit. [*de Nini in Bactrianos expeditione.*]

Eodem libro.

Huic [*Nino*] Semiramis in regia ſepulto, ingentem terræ aggerem altitudine IX, & latitudine X ſtadiorum, ut Cteſias auctor eſt, conſtruxit. Cumque urbs [Ninus] juxta Euphratem in planicie jaceat, moles illa arcis ſe per multa inde ſtadia conſpiciendam offerebat.

Apud eundem lib. I.

Nec me fugit, diverſa de urbibus iſtis [Babylone & Troja in Ægypto conditis] à Cteſia Cnidio referri, dum ait, quoſdam ex illorum numero, qui cum Semiramide quondam in Ægyptum tranſierunt, urbes à ſe conditas patriis nominibus indigitaſſe.

Apud eundem Diodorum lib. II.

Tum CCCLX ſtadiorum muro, crebris intercepto turribus, urbem [Babylonem] ita circumdedit [Semiramis,] ut mediam amnis interflueret, eratque tanta operis magnificentia ut mœnium latitudo ſex juxta curribus vehendis ſufficeret. Altitudo vero omnium qui audirent fidem (ut Cteſias ſcribit) excederet. Ut vero Clitarchus, & qui cum Alexandro in Aſiam poſtea trajecerunt, litteris prodiderunt, ambitus CCCLXV ſtadiorum; quod anni dies ſtadiorum numero æquare ſtuduiſſet. Murum lateribus bitumine conglutinatis coagmentavit L orgyias, teſte Cteſia, altum: vel,

πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ἐλαττόνων ἐθνῶν προσηγάγετο· περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἴη λέγειν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

Συναχθείσης δὲ τῆς στρατιᾶς πανταχόθεν, ἠριθμήθησαν, ὡς Κτησίας ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀναγέγραφε· πεζῶν μὲν ρο´ μυριάδες, ἱππέων δὲ μιᾷ πλείους τῶν εἴκοσι μυριάδων, [1] ἅρματα δὲ δρεπανηφόρα μικρὸν ἀπολείποντα τῶν μυρίων ἑξακοσίων.

Ἐν τῷ αὐτῷ.

Τὸν δὲ Νῖνον ἡ Σεμίραμις ἔθαψεν ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ κατεσκεύασεν ἐπ᾽ αὐτῷ χῶμα παμμέγεθες, οὗ τὸ μὲν ὕψος ἐννέα ἦν σταδίων· [a] τὸ δ᾽ εὖρος, ὥς φησι Κτησίας, δέκα. διὸ καὶ τῆς πόλεως παρὰ τῷ Εὐφράτῃ ἐν πεδίῳ κειμένης, ἀπὸ πολλῶν σταδίων ἐφαίνετο τὸ χῶμα καθαπερεί τις ἀκρόπολις.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ α´.

Οὐκ ἀγνοῶ δ᾽ ὅτι περὶ τῶν εἰρημένων πόλεων [Βαβυλῶνος, καὶ Τροίης τῆς παρὰ τὸν Νεῖλον] Κτησίας ὁ Κνίδιος διαφόρως ἱστόρησε, φήσας τῶν μετὰ Σεμιράμιδος παραβαλόντων εἰς Αἴγυπτον τινὰς ἐκτικέναι ταύτας, ἀπὸ τῶν ἰδίων πατρίδων θεμένους τὴν προσηγορίαν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Διοδώρῳ ἐν τῷ β´.

Ἀπολαβοῦσα [Σεμίραμις] δὲ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν εἰς μέσον, περιεβάλετο τεῖχος [2] τῇ πόλει [Βαβυλῶνι] σταδίων τριακοσίων ἑξήκοντα, διειλημμένον πύργοις πυκνοῖς καὶ μεγάλοις. τηλικοῦτον δ᾽ ἦν τὸ βάρος τῶν ἔργων, ὥστε τὸ μὲν πλάτος εἶναι τῶν τειχῶν ἓξ ἅρμασιν ἱππάσιμον, τὸ δ᾽ ὕψος ἄπιστον τοῖς ἀκούουσιν, ὥς φησι Κτησίας ὁ Κνίδιος· ὡς δὲ Κλείταρχος καὶ τῶν ὕστερον μετ᾽ Ἀλεξάνδρου διαβάντων εἰς τὴν Ἀσίαν τινὲς ἀνέγραψαν, τριακοσίων ἑξήκοντα καὶ [3] πέντε, καὶ προστεθείκασιν ὅτι τῶν ἴσων ἡμερῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν οὐσῶν, ἐφιλοτιμήθη τὸν ἴσον ἀριθμὸν τῶν σταδίων ὑποστήσασθαι. ταῖς δὲ πλίνθοις εἰς ἄσφαλτον ἐνδεδεμέναις, τεῖχος κατεσκεύασε, τὸ μὲν ὕψος, ὡς μὲν Κτησίας φησί,

1. Hunc locum, curruum falcatorum inventum, quod Cyro Xenophon adſtruere videatur, Aſſyriis regibus vindicare, ait Briſſon. l. 3. de reg. Perſ. quem vide. 2. *De iſto diſſenſu anctiorum in muris Babylonis dimetiendis v. doctiſſ. Briſſon l. 1. de reg. Perſ. v. & eruditiſſ. J. Capellum in accuratiſſ. tractatu de menſuris lib. 1. non longe ab initio ubi de pede Babylonio. examinat enim ibi præſertim Diodori vel Cteſiæ hæc, & emendat, ut indico* 3. vox *καὶ* ſuperflua eſt, *ait Capellus. quem vide hæc plane explicantem, perturbate, ut ait, à Diodoro tradita.*

a γρ. τὸ δὲ πλάτος.

σι, πεντήκοντα [1] ὀργυιῶν, [2] ὡς δ' ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα· τὸ δὲ πλάτος, πλεῖον ἢ δυσὶν ἅρμασιν ἱππάσιμον.

vel, ut alii referunt, L cubitos tantum; ut latitudo aliquanto plus, quam duobus curribus ſatis eſſet, ſpatii obtineret.

Ἐν τῷ αὐτῷ δευτέρῳ βιβλ.

Οὗτος δ' ὁ περίβολος [ὁ ἕτερος Βαβυλῶνος ὁ ἐντὸς πρώτου] ἦν τὸ μὲν μῆκος, σταδίων τεσσαράκοντα· τὸ δὲ πλάτος, ἐπὶ τριακοσίους πλίνθους· τὸ δ' ὕψος, ὡς Κτησίας φησὶν, ὀργυιῶν πεντήκοντα. τῶν δὲ πύργων ὑπῆρχε τὸ ὕψος ὀργυιῶν ἑβδομήκοντα.

Eodem libro ſecundo.

Is [alter intrinſecus in orbem ductus ambitus Babylonis] auctore Cteſia, XL ſtadia longus, lateres trecentos latus, & L orgyiarum altus erat. Turres ad LXX orgyias ſurgebant.

Et ſequentia forte quoque è Cteſia bonam partem, ut & in prioribus fragmentis apud Diodorum, quem Cteſiam in hiſtoria Aſſyriorum ſequutum ex ipſius indicio conſtat, quem tamen totum exſcribere à noſtro propoſito alienum fuit.

Ἐκ τοῦ Τζέτζου χιλ. θ'. στιχ. φξή.

Ἡ πᾶσα δὲ περίμετρος ὑπῆρχε Βαβυλῶνος,
Στάδιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, Κτησίᾳ.
Κατὰ δὲ Κλείταρχον αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' Ἀλεξάνδρου,
Καὶ κατὰ τὸν Διόδωρον αὐτὸν τὸν Σικελόνδε,
Τριακοσιεξήκοντα καὶ πέντε δὲ σταδίων.
Κοκκειανὸς δὲ Κάσιος Δίων, γραφαῖς Λατίνων,
Τετρακοσίων ἔγραψε ταύτην σταδίων εἶναι.
Ἡρόδοτος δ' ὁ συγγραφεὺς ἐν Μούσαις ταῖς ἐννέα,
Καὶ ὁ Φιλόστρατος αὐτὸς ἐν βίῳ Τυανέως,
Σταδίων ὀγδοήκοντα σὺν τοῖς τετρακοσίοις.
Ὕψος πεντηκοντόργυιον τειχῶν, κατὰ Κτησίαν,
Ἄλλοις πεντηκοντάπηχυ. Φαίνεται δὲ Κτησίας
Τῷ Τζέτζῃ ἀληθέστερα συγγράφειν τῶν ἑτέρων,
Τέως εἰς ἅπερ ἔγραψε περὶ τῆς Βαβυλῶνος.
Τριακοσίων γὰρ αὐτὸς ἑξήκοντα σταδίων,
Πᾶσαν αὐτῆς περίμετρον ὑπάρχειν διαγράφει·
Οἱ δ' ἄλλοι παραυξάνουσι πλέον καὶ πλέον ταύτην.
Ὁ περὶ τὴν περίμετρον γοῦν ἐλαττῶν τὸ μῆκος,
Οὐκ ἂν μακρὸν τοῦ δέοντος πεpηύξασε τὰ ὕψη.
Ἀλλ' ὅτι ταῦτα ἴσως μὲν κατεῖδεν ὁ Κτησίας,
Ἦσαν ἑξηκοντόργυια τὰ ὕψη τὰ τῶν πύργων,
Καὶ

Ex Tzetze chil. IX. v. 568.

Interpr. P. L.

Omnis autem circuitus fuit Babylonis,
Stadiorum trecentorum ſexaginta, Cteſia.
Secundum vero Clitarchum ipſum, & eos qui poſt Alexandrum,
Et ſecundum Diodorum ipſum Siculum,
Trecentorum ſexaginta & quinque ſtadiorum.
Coccianus autem Caſius Dion, ſcripturis Latinis
Quadringentorum ſcripſit hanc ſtadiorum eſſe.
Herodotus autem hiſtoricus in Muſis novem,
Et Philoſtratus ipſe in vita Tyanei,
Stadiorum octuaginta, cum quadringentis.
Altitudo quinquaginta †paſſuum murorum, juxta Cteſiam,
Aliis quinquaginta cubitorum. videtur autem Cteſias
Tzetzæ veriora deſcribere, quam alii:
Saltem in iis quæ ſcripſit de Babylone.
Trecentorum enim ipſe ſexaginta ſtadiorum
Omnem illius perimetrum eſſe deſcribit.
Alii autem augent plus & amplius hanc.
Qui igitur circuitum minuit longitudine,
Non longe ab eo quod deceat, auxit altitudinem.
Sed quando hæc æque quidem conſpexit Cteſias,
Erant ſexaginta ulnarum altitudines turrium,
Et

1. Perſicas ὀργυιὰς intellige. *Capellus.* 2. lege τὸ δὲ πλάτος, ὡς ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα &c. Murorum Babylonis latitudo erat Babyloniorum cubitorum 45, Perſicorum 50, Atticorum 60. *Hæc idem Capellus.* † *ulnarum.*

Et ſane quinquaginta ulnarum murorum altitudines.
A bellis atque commotionibus autem forte dejectas,
Poſtea videlicet Clitarchus, atque omnis poſt Alexandrum
Conſpexerunt ſic humiles ulnarum altitudines,
Velut ad cubitorum diminutionem vix quantitatem accipientes.
Latitudine autem Babylonis erat, juxta aliquos, murus
Sex curribus equitabilis: tribus autem, ſecundum alios.

Apud Diodorum lib. II. bibl. hiſt.

Sepulturas mortuorum peculiari Æthiopes ritu inſtituunt. Cadaver enim ſalitum, & multo vitro circumfuſum in cippo ſtatuunt, ut per vitrum defuncti corpus videri queat, ſicut Herodotus ſcriptum reliquit. At Cteſias Cnidius nugari cum confirmat, oſtendens, ſaliri quidem cadaver, ſed nudis corporibus vitrum nequaquam circumfundi. Nam ſic futurum, ut ambuſta & prorſus fœdata ſimilitudinem retinere nequeant. Ideo cavam ex auro ſtatuam conflari, circa quam cadavere incluſo, vitrum tandem liquetur, & hac edito poſita loco, ſpeciem mortuo ſimilem per vitrum exhiberi. Atque eo modo ditiorum funera curari tradit. Tenuioris autem fortunæ hominibus argenteas poni ſtatuas, pauperibus fictiles. Et abunde ſat vitri cunctis eſſe; quod plurimum ejus gignatur in Æthiopia, & paſſim incolis ſit obvium.

Apud eundem ibidem.

Peditum numerus, ut Cteſias recenſet, tricies centena millia, equitum, millia quingenta; currus, ad millia centum. Totidem quoque viri camelis vehebantur, gladios quatuor cubitorum ſtringentes. Navium reſolutilium numerus erat duo millia *&c.* [*De Semiramidis copiis contra Indiam.*]

Ibidem.

Tempore aliquanto poſt, inſidiis filii per quendam eunuchum appetita [Semiramis,] priſtinum Hammonis reſponſum in memoriam revocat. Ideo nihil accr-

Καὶ δὴ πεντηκοντόργυια τότε τειχῶν τὰ ὕψη·
Ὑπὸ πολέμων καὶ σεισμῶν δ' ἴσως καταπεπλωθέντα,
Ὕστερον ἂν ὁ Κλείταρχος, καὶ τοὺς μετ' Ἀλεξάνδρου,
Κατιδὸν, οὕτω ταπεινὰ τῶν ὀργυιῶν τὰ ὕψη,
Ὡς περὶ πηχῶν ἐλάττωσιν μόλις ποσὸν λαβόντα.
Πλάτει τῆς Βαβυλῶνος δ' ἦν κατά τινας τὸ τεῖχος,
Ἐξ ἅρμασιν ἱππάσιμον, τρισὶ δὲ καθ' ἑτέρους.

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ, βιβλ. ἱστ. δευτέρῳ βιβ.

Ταφὰς δὲ τῶν τελευτησάντων ἰδίως οἱ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ποιοῦνται. ταριχεύσαντες γὰρ τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕαλον, ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Κτησίας δ' ὁ Κνίδιος ἀποφαινόμενος τοῦτον σχεδιάζειν, αὐτός φησι τὸ μὲν σῶμα ταριχεύεσθαι, τὴν μέντοιγε ὕελον μὴ περιχεῖσθαι γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυθήσεσθαι γὰρ ταῦτα, καὶ λυμανθέντα τελέως τὴν ὁμοιότητα μὴ δύνασθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσῆν εἰκόνα κατασκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τοῦ νεκροῦ, περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον. τοῦ δὲ κατασκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τόπον, διὰ τῆς ὑέλου φαίνεσθαι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελευτηκότι. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτω θάπτεσθαί φησι· τοὺς δ' ἐλάττονας καταλιπόντας οὐσίας, ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνος· τοὺς δὲ πένητας, κεραμίνης. τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν, διὰ τὸ πλείστην γίνεσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ τελέως παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις ἐπιπολάζειν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ.

Τὸ δὲ πλῆθος τῆς ἀθροισθείσης στρατιᾶς ἦν, ὡς Κτησίας ὁ Κνίδιος συνεγράψατο, πεζῶν μὲν τριακόσιαι μυριάδες, ἱππέων δὲ [a] πεντήκοντα μυριάδες, ἁρμάτων δὲ δέκα μυριάδες. ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ καμήλων ὀχούμενοι, μαχαίρας τετραπήχεις ἔχοντες, τὸν ἀριθμὸν [1] ἴσον τοῖς ἅρμασι. ναῦς δὲ ποταμίας κατεσκεύασε διαιρετὰς δισχιλίας, αἷς παρεσκευάσατο καμήλους τὰς πεζῇ παρακομιζούσας τὰ σκάφη.

Ἐν τῷ αὐτῷ.

Μετὰ δέ τινα χρόνον ὑπὸ Νινύου τοῦ υἱοῦ δι' εὐνούχου τινὸς ἐπιβουλευθεῖσα [Σεμίραμις.] καὶ τὸ παρ' Ἄμμωνι λόγιον [2] ἀνανεωσαμένη, τὸν ἐπιβουλεύσαντα κακὸν οὐδὲν εἰργάσατο· τοὐναντίον δὲ τὴν

1. lege ἴσοι. *L. Rhod.* 2. *De quo Diodorus eodem libro paullo ante.* a γρ. εἴκοσι μυρ.

τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδοῦσα, καὶ τοῖς ὑπάρχοις ἀκούειν ἐκείνου προστάξασα, ταχέως ἠφάνισεν ἑαυτήν, ὡς εἰς θεοὺς κατὰ τὸν χρησμὸν μεταστησομένη. ἔνιοι δὲ μυθολογοῦντές φασιν αὐτὴν γενέσθαι περιστεράν, καὶ πολλῶν ὀρνέων εἰς τὴν οἰκίαν καταπεταθέντων, μετ' ἐκείνων ἐκπετασθῆναι. διὸ καὶ τοὺς Ἀσσυρίους τὴν περιστερὰν τιμᾶν ὡς θεόν, ἀπαθανατίζοντας τὴν Σεμίραμιν. αὕτη μὲν οὖν βασιλεύσασα τῆς Ἀσίας ἁπάσης πλὴν Ἰνδῶν, ἐτελεύτησε τὸν προειρημένον τρόπον, βιώσασα μὲν ἔτη ἑξήκοντα καὶ δύο, βασιλεύσασα δὲ δύο πρὸς τεσσαράκοντα. Κτησίας μὲν οὖν ὁ Κνίδιος περὶ Σεμιράμιδος τοιαῦθ' ἱστόρηκεν. [1]

acerbi in inſidiatorem ſtatuit. Sed regno ipſi tradito, omnibuſque, ut legitimo regi parere juſſis, confeſtim ex hominum conſpectu, ut ad Deos juxta oraculi fidem migratura, ſe ſubduxit. Sunt qui in columbam converſam fabulantur. Compluribus enim avibus in palatium ejus delapſis, una cum illis avolaſſe creditur. Et hinc factum, ut Aſſyrii dum Semiramidem Diis immortalibus accenſent, columbam pro Dea honorent. Hujuſmodi, prout jam dictum eſt, Semiramis totius Aſiæ, præter Indiam, regina, vitæ exitum habuit; cum vixiſſet annos LXII, regnaſſetque XLII. Et hæc quidem Cteſias ille Cnidius de Semiramide litteris tradidit.

Μνημονεύει δὲ Ἀθηναγόρας ὁ Ἀθηναῖος ἐν πρεσβείᾳ περὶ Χριστιανῶν, τούτων τοῦ Κτησίου.

Meminit & Athenagoras Athenienſis legatione pro Chriſtianis, horum a Cteſia traditorum.

Interpr. C. Geſ.

Καὶ διὰ τὴν Δερκετώ, καὶ τὰς περιστερὰς δὲ τὴν Σεμίραμιν σέβουσι Σύροι (τὸ γὰρ ἀδύνατον, εἰς περιστερὰν μετέβαλεν ἡ γυνή· ὁ μῦθος παρὰ Κτησίᾳ.)

Et propter eandem Dercetum, columbas & Semiramin honorant Syri (in columbam enim mutata eſt mulier, ut nugatur Cteſias.)

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ ἐν τῷ β'.

Apud Diodorum libro II.

Φησὶν [2] οὖν [Κτησίας] μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Ἀσσυρίων ἡγεμονίας Μήδους προστῆναι τῆς Ἀσίας, Ἀρβάκου βασιλεύοντος, τοῦ Σαρδανάπαλον καταπολεμήσαντος, καθότι προείρηται: τούτου δ' ἄρξαντος ἔτη δυσὶ λείποντα τῶν τριάκοντα, διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν τὸν υἱὸν [a] Μανδαύκην, ὃν ἄρξαι τῆς Ἀσίας ἔτη πεντήκοντα. μετὰ δὲ τοῦτον τριάκοντα μὲν ἔτη βασιλεῦσαι Σώσαρμον, πεντήκοντα δὲ [b] Ἀρτίαν, δύο δὲ πρὸς τοῖς εἴκοσι τὸν προσαγορευόμενον Ἀρβιάνην, τεσσαράκοντα δὲ Ἀρσαῖον. ἐπὶ δὲ τούτου συστῆναι μέγαν πόλεμον τοῖς Μήδοις πρὸς Καδουσίους, διὰ τοιαύτας αἰτίας. Παρσώδην τὸν Πέρσην, θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, φίλον τε ὑπάρξαι τῷ βασιλεῖ, καὶ μέγιστον ἰσχῦσαι τῶν μετεχόντων τοῦ βασιλικοῦ συνεδρίου· τοῦτον δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἔν τινι κρίσει λυπηθέντα, φυγεῖν μετὰ πεζῶν μὲν τρισχιλίων, ἱππέων δὲ χιλίων εἰς Καδουσίους· παρ' οἷς τὴν [3] ἐκδεδομένος τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν τῷ μάλιστα δυναστεύοντι κατὰ τούτους τοὺς τόπους. γενόμενον δὲ ἀποστάτην, καὶ πείσαντα τὸ σύμπαν ἔθνος ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας, αἱρεθῆναι στρατηγὸν διὰ τὴν ἀνδρείαν. ἔπειτα πυνθανόμενον ἀθροιζομένην

ἐπ'

Is [Cteſias] poſt dejectos imperio Aſſyrios, Medos Aſiæ præfuiſſe tradit, imperatore Arbace, qui Sardanapalum armis ſuperavit, ut dictum eſt ſupra. Et poſtquam duodeviginti regnavit annos, filium ejus Mandaucem ſucceſſiſſe, L annos Aſiæ imperitantem. Poſt hunc annos XXX regnaſſe Soſarmum; L, Artiam; XXII, Arbianen; XL, Arſæum. Hujus tempore ingens bellum Medis cum Caduſiis conflatum memoratur; idque has ob cauſſas. Parſodes quidam Perſa in admiratione erat, ob fortitudinem & prudentiam aliaſque virtutes, & regi percarus ac præ aliis in regio ſenatu maxime pollebat. Is in judicio quodam à rege offenſus, cum IIIM peditum & CIↃ equitibus, ad Caduſios profugit: apud quos ſororem cuidam nuptum collocarat, cujus magna illis in locis poteſtas. Nec ipſe tantum defecit, ſed aliis etiam, ut in libertatem ſe vindicent, perſuadet, & ſtatim dux belli ob fortitudinem creatur. Audiens vero ingentem

ad-

1. *Quem itaque Diodorum tota iſta narratione de Semiramide lib.* 2. *ſequutum veriſimile eſt. ego tantum excerpſi ubi Cteſia nominatim mentio.* 2. *Sequuntur hæc ſtatim poſt honorificum illud teſtimonium Diodori de Cteſia, quod habuiſti ſupra pag.* 631. 3. *Hanc lectionem repoſuimus jubente L. Rhodemano. alias vulgati* ἐνδεχόμενος.

a γρ. Μανδαύκην. b Ἀρτύκαν. c γρ. vero Καδουσίους. ἣν δ' ἐνδεδομένος τὴν.

by Google

adverſus ſe exercitum cogi, ſuas & ipſe ex tota gente Caduſiorum copias non minus ducentis millibus armat; & ad exitus provinciæ caſtra ponit. Etſi autem rex Artæus ıɔccc hominum millia in eum duceret, vicit tamen Parſodes, & ſupra LM cecidit, ac reliquias hoſtilis exercitus è finibus exegit. Hoc tantum admirationis ei conſcivit, ut ab incolis rex crearetur. Exinde perpetuis Mediam incurſionibus vexare, & omnia paſſim loca vaſtare. Magnam igitur aſſecutus gloriam, cum vitæ jam finis inſtaret, per diras imprecationes obteſtatur ſucceſſorem, ne unquam inimicitias adverſus Medos deponant: & ſi pacis condiciones receperint, tota ipſorum progenies cum univerſis Caduſiis radicitus male pereat. Eam ob cauſſam hoſtili in Medos animo Caduſii fuerunt perpetuo, nec unquam regibus illorum paruere, donec Cyrus imperium ad Perſas traduxit. Medis autem poſt Artæum præfuit Artynes ad XXII annos: poſt Artibarnas quadraginta, quo regnante, Parthi Medis parere recuſantes, & provinciam & urbem Sacis in poteſtatem tradunt. Hinc orto inter Sacas Medoſque bello, ad complures annos prœliis non paucis diſceptatur, & magnis utrinque ſtragibus editis, pax tandem his pactis initur, ut Parthis ad officium reductis, utrique quæ tenuiſſent antea, tenerent; & perpetuo inter ſe deinceps amici ſociique forent. Sacarum tunc regnum adminiſtrabat Zarina, mulier rerum bellicarum ſtudioſa; & omnes Sacarum feminas audacia & ad res gerendas induſtria longe ſuperans. Gens enim hæc in primis mulieres habet fortes, & ſociam viris operam in bellorum diſcrimine navantes. Illam pulcritudine etiam præ omnibus eminuiſſe, conſiliorumque ſolertia & actionum quarundam ſtrenuitate fuiſſe admirabilem, prædicant. Reges enim finitimos, qui arrogantia elati ſervitutis jugo Sacas premebant, bello ſubegit; & magnam regionis partem ad mitiorem traduxit cultum, urbeſque non paucas exſtruxit; gentis denique ſuæ vitam multo beatiorem effecit. Ideoque cives poſt obitum ejus, ut gratiam pro beneficiis referrent, virtutumque memoriam conſervarent, ſepulcrum ei cetera longe ſupereminens conſtruxere. Pyramidem enim triquetram ex funda-
mento

ἐπ' αὐτὸν μεγάλην δύναμιν, καθοπλίσαι τοὺς Καδουσίους πανδημεί, καὶ καταστρατοπεδεῦσαι πρὸς ταῖς εἰς τὴν χώραν ἐμβολαῖς, ἔχοντα τοὺς σύμπαντας οὐκ ἐλάττους εἴκοσι μυριάδων. τοῦ δὲ βασιλέως Ἀρταίου στρατεύσαντος ἐπ' αὐτὸν μυριάσιν ὀγδοήκοντα, κρατῆσαι, καὶ πλείους μὲν τῶν πεντακισμυρίων ἀνελεῖν, τὴν δ' ἄλλην δύναμιν ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς Καδουσίων χώρας. διὸ καὶ παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις θαυμαζόμενον, αἱρεθῆναι βασιλέα, καὶ τὴν Μηδίαν συνεχῶς λεηλατεῖν, καὶ πάντα τόπον καταφθείρειν. μεγάλης δὲ δόξης τυχόντα, καὶ γήρᾳ μέλλοντα καταστρέψειν τὸν βίον, ἀρὰν θέσθαι παραστησάμενον τὸν διαδεχόμενον τὴν ἀρχήν, ὅπως μηδέποτε διαλύσωνται τὴν ἔχθραν Καδούσιοι πρὸς Μήδους· εἰ δὲ συνθοῖντο ὁμολογίας, ἐξώλεις γενέσθαι τούς τε ἀπὸ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ Καδουσίους ἅπαντας. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας ἀεὶ πολεμικῶς ἐσχηκέναι Καδουσίους πρὸς Μήδους, καὶ μηδέποτε τοῖς τούτων βασιλεῦσιν ὑπηκόους γεγενῆσθαι, μέχρις ὅτου Κῦρος εἰς Πέρσας μετέστησε τὴν ἡγεμονίαν. τῶν δὲ Μήδων βασιλεῦσαι μετὰ τὴν Ἀρταίου τελευτὴν Ἀρτύνην μὲν ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσι, Ἀρτιβάρναν δὲ μ'. ἐπὶ δὲ τούτου Πάρθους ἀποστάντας Μήδων, Σάκαις τήν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐγχειρίσαι. διόπερ συστάντος πολέμου τοῖς Σάκαις πρὸς Μήδους ἐπ' [a] ἔτη πλείω, γενέσθαι τε μάχας οὐκ ὀλίγας, καὶ συχνῶν παρ' ἀμφοτέρων ἀναιρεθέντων, τὸ τελευταῖον εἰρήνην αὐτοὺς ἐπὶ τοῖσδε συνθέσθαι· Πάρθους μὲν ὑπὸ Μήδους τετάχθαι, τῶν δὲ προϋπαρχόντων ἑκατέρους κυριεύσαντας, φίλους εἶναι καὶ συμμάχους ἀλλήλοις εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον. βασιλεῦσαι δὲ τότε τῶν Σακῶν γυναῖκα τὰ κατὰ πόλεμον ἐζηλωκυῖαν, καὶ τόλμῃ τε καὶ πράξει πολὺ διαφέρουσαν τῶν ἄλλων γυναικῶν τῶν ἐν Σάκαις, ὄνομα Ζαρίναν. καθόλου μὲν οὖν τὸ ἔθνος τοῦτο γυναῖκας ἀλκίμους ἔχειν, καὶ κοινωνούσας τοῖς ἀνδράσι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων· ταύτην δὲ λέγεται τῷ τε κάλλει γενέσθαι πασῶν εὐπρεπεστάτην, καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἐγχειρήμασι θαυμαστήν. τῶν μὲν γὰρ πλησιοχώρων βαρβάρων τοὺς ἐπηρμένους τῷ θράσει καὶ καταδουλουμένους τὸ ἔθνος τῶν Σακῶν καταπολεμῆσαι, τῆς δὲ χώρας πολλὴν ἐξημερῶσαι, καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγας κτίσαι, καὶ τὸ σύνολον εὐδαιμονέστερον τὸν βίον τῶν ὁμοεθνῶν ποιῆσαι. διὸ καὶ τοὺς ἐγχωρίους μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτῆς χάριν ἀποδιδόντας τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ τῆς ἀρετῆς μνημονεύοντας, τάφον οἰκοδομῆσαι πολὺ τῶν ὄντων παρ' αὐτοῖς ὑπερέχοντα. ὑποστησαμένους γὰρ πυραμίδα τρίγωνον, τριῶν μὲν
στα-

a ἔτη δύο.

σταδίων ἑκάστην πλευρὰν αὐτῆς κατασκευάσαι τὸ μῆκος, τὸ δ' ὕψος σταδιαῖον, εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κορυφῆς. ἐπιστῆσαι δὲ τῷ τάφῳ καὶ χρυσῆν εἰκόνα κολοσσικὴν, καὶ τιμὰς ἡρωικὰς ἀπονεῖμαι, καὶ τἆλλα πάντα μεγαλοπρεπέστερα ποιεῖν τῶν τοῖς προγεγενόσιν αὐτῆς συγχωρηθέντων. [1] Ἀστιβάρα δὲ τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων γήρᾳ τελευτήσαντος ἐν Ἐκβατάνοις, τὴν ἀρχὴν [a] Ἀσπάδαν τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀστυάγην καλούμενον. τούτου δ' ὑπὸ Κύρου τοῦ Πέρσου καταπολεμηθέντος, μεταπεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας.

mento eduxerunt: cujus latera ad ternûm ſtadiûm longitudinem protenderentur, vertex in acutum mucronem deſinens ad ſtadii ſublimitatem aſſurgeret. Coloſſea quoque effigie ſuper buſtum erecta, heroicos illi honores conſecrarunt, reliqua omnia longe magnificentius, quam majoribus ejus impendentes. Hinc Aſtibara Medorum rege per ſenii infirmitatem exſtincto in Ecbatanis, filius ejus Aſpadan [*vel* Apandan] (quem Aſtyagem Græci vocant) regnum accepit. Eo Cyri Perſæ armis oppreſſo, ad Perſas imperium devolutum eſt.

Παρὰ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ, ἐν τῷ περὶ ἑρμηνείας, κεφ. περὶ ἐναργείας, εἴ γε αὐτοῦ τοῦτο τὸ βιβλίον ἐστί.

Apud Demetrium Phalereum, in libro qui περὶ ἑρμηνείας *vocatur, cap. de perſpicuitate: ſi modo ejus eſt hic liber.*

Ὅπερ δὲ τῷ Κτησίᾳ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἀδολεσχοτέρῳ διὰ τὰς διλογίας, πολλαχῇ μὲν ἴσως ἐγκαλοῦσιν ὀρθῶς· πολλαχῇ δὲ οὐκ αἰσθάνονται τῆς ἐναργείας τοῦ ἀνδρός. τίθεται γὰρ ταυτὸ, διὰ τὸ πολλάκις ποιεῖν ἔμφασιν πλείονα· οἷα τὰ τοιάδε· Στρυάγλιός τις, ἀνὴρ Μῆδος, γυναῖκα Σακίδα καταβαλὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου, (μάχονται γὰρ δὴ αἱ γυναῖκες ἐν Σάκαις, ὥσπερ αἱ Ἀμαζόνες) θεασάμενος δὴ τὴν Σακίδα εὐπρεπῆ καὶ ὡραίαν, μεθῆκεν ἀποσώζεσθαι· μετὰ δὲ τοῦτο, σπονδῶν γενομένων, ἐρασθεὶς τῆς γυναικὸς, ἀπετύγχανεν. [b] ἐδέδοκτο μὲν αὐτῷ ἀποκαρτερεῖν, γράφει δὲ πρότερον ἐπιστολὴν, τῇ γυναικὶ μεμφόμενος, τοιάνδε, Ἐγὼ μέν σε ἔσωσα, καὶ σὺ μὲν δι' ἐμὲ ἐσώθης, ἐγὼ δὲ διά σε ἀπωλόμην. ἐνταῦθα ἐπιτιμήσειεν ἂν ἴσως τις βραχυλόγος οἰόμενος εἶναι, ὅτι δὶς ἐτίθη πρὸς οὐδὲν τὸ Ἔσωσα καὶ Δι' ἐμὲ ἐσώθης· ταυτὸν γὰρ [2] σημαίνει ἀμφότερα. ἀλλ' εἰ ἀφέλοις θάτερον, συναφαιρήσεις καὶ τὴν ἐνάργειαν, καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐναργείας πάθος. καὶ τὸ ἐπιφερόμενον δὲ τὸ Ἀπωλόμην, ἀντὶ τοῦ Ἀπόλλυμαι, ἐναργέστερον αὐτῇ τῇ συντελείᾳ ἐστί. τὸ γὰρ δὴ γεγονὸς, δεινότερον τοῦ μέλλοντος ἢ γινομένου ἔτι. καὶ ὅλως &c.

Qua de re vero Cteſiam accuſant, quaſi propter inculcata denuo verba ſit loquacior, in eo forte ſæpius ipſi nullam faciunt injuriam, ſæpius tamen quoque viri perſpicuitatem in dicendo non attendunt. Idem namque ponitur denuo, quod ita ſæpius expreſſior fiat ſignficatio. Qualia & iſta hæc (*ex interpr. H. Steph.*) Stryaglius quidam, Medus, quum ex equo Sacidem mulierem dejeciſſet (apud Sacas enim mulieres eodem quo Amazones modo prœliantur) eamque & formoſam & ætate florentem vidiſſet, ſalvam dimiſit. At percuſſo poſtea fœdere quum illa quam alioqui deperibat, potiri non poſſet, ſtatuerat quidem incdia vitam finire: ſcribit tamen prius illi hanc epiſtolam, qua expoſtulat, Ego quidem te ſervavi: & tu quidem per me ſervata es, ego autem per te perii. * Hic virgula cenſoria arrepta aliquis qui ſe brevem in dicendo putat, reprehendat, bis nimirum poſita nulli rei eſſe iſtud Servavi, & iſtud Per me ſervata es. idem enim hæc ſignificare ambo. Verum ſi alterutrum ſuſtuleris, ſimul & perſpicuitatem ſuſtuleris, & ex illa virtute qui naſcitur, affectum. Quin & quod ad illa redditur Peribam ſcilicet, pro Pereo, evidentius eſt propter clauſulam. Quod enim accidit, id majorem vim & efficaciam habet eo quod futurum eſt, vel adhuc fit. Et omnino *&c.* [*Ait eum ſingularem perſpicuitatis artificem eſſe: quæ infra cum alia narratione ponemus*]

Ex

1. *An* Ἀστιβάρα, *uti ſupra hunc regem adpellat.* 2. *Sic Ald. editio. ſed ſcribendum puto:* σημαίνει. *Ceterum non inepte poſſe hic locum obtinere iſta de Stryaglio inter fragmenta putavi. Videntur enim iis iſta eodem bello, de quo præcedentia quæ ex Cteſia retulit Diodorus, accidiſſe. Certe utrobique vides de Sacidarum virilitate eadem narrari, quod iſtæ & in Martis alea viris fidæ & aſſiduæ ſociæ.*

a γρ. Ἀπάνδαν. b *Fortaſſe ſcripſit* καὶ ἐδέδοκτο. H. St.

Ex Tzetze chil. XII. verſu 894.
Interpr. P. L.

Sacas gentem ſcito, quorum inventum ſcutum:
Et mulieres horum autem pugnant cum viris,
Ut Cteſias inquit, atque alii complures:
Sacarum autem mulieres pugnant ſane ex equis.
Et rurſus vero: Stryalius, vir quidam Medus,
Mulierem Sacam quidem deturbans ab equo.

Ex Libro Nono PERSICORUM.

Apud Theonem in praexercitamentis rhetoricis ſive Libanius ſit auctor, ut alii volunt, cap. de deſcriptione.

interpr. I. C.

In nono autem Cteſias, quemadmodum ſimulacra Perſarum ſuper longis perticis, cum viderent mane diluculo juxta arcem Lydi è longinquo, rati plenam Perſarum, ac jam occupatam eſſe arcem, in fugam converſi fuerint.

Apud Ioan. Tzetzem chiliad. I. verſ. 87.

Interpr. P. Laeiſio.

Aſtyagem quidem ait [Cteſias] dejectum à Cyro,
Barcaniis ducem factum fuiſſe ab illo.
Oebarem autem imperatorem magnum illum Cyri
Ligneas dicit larvas Sardibus impoſuiſſe,
Super longiſſimis contis, nocte indutas,
Sicque Lydos turbaſſe, & detinuiſſe urbem.
Poſt captivitatem, dicit autem illam Crœſi,
Ad Aſtyagem miſit Cyrus Peteſacam,
Ut profectus Amytim videret cum Aſtyage.
Amytis autem exiſtens filia Aſtyagis,
Hunc primum eunuchum, miſerum Peteſacam,

In-

Ἐκ τοῦ Τζέτζου χιλ. ια', στίχ. ωϟδ'.

Τοὺς Σάκας ἔθνος γίνωσκε, ὧν εὕρεμα τὸ σάκος,
Καὶ αἱ γυναῖκες τούτων δὲ συμμάχονται ἀνδράσιν,
Ὡς ὁ Κτησίας εἴρηκε, καὶ ἕτεροι μύριοι·
Αἱ τῶν Σακῶν γυναῖκες δὲ, μάχονται δὴ ἀφ' ἵππων,
Καὶ πάλιν δέ· [1] Στρυάλιος ἀνήρ τις ἐκ τῶν Μήδων,
Γυναῖκα τῶν Σακίδων μὲν καταβαλὼν ἐξ ἵππου.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΝΑΤΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

Παρὰ τῷ Θέωνι ἐν προγυμνάσμασι, ἢ τῷ Λιβανίῳ κατ' ἄλλους, κεφ. περὶ ἐκφράσεως.

„Ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ [2] Κτησίας. οἷον, Τὰ εἴδωλα „τῶν Περσῶν ἐπὶ τοῖς μακροῖς ξύλοις ὁρῶντες „ὑπὸ τὸν ὄρθρον πρὸς τὰς ἀκροπόλεις πόῤῥωθεν „οἱ Λυδοὶ, εἰς φυγὴν ἐτράποντο, νομίσαντες „τὴν ἀκρόπολιν πλήρη εἶναι Περσῶν, καὶ ἤδη ἑ„αλωκέναι.

Παρὰ Ἰωάννῃ τῷ Τζέτζῃ, χιλ. α'. στίχ. πζ'.

Τὸν Ἀστυάγην μὲν φησὶ [Κτησίας] καταβληθέντα Κύρῳ,
Τῶν Βαρκανίων ἄρχοντα γενέσθαι παρὰ τούτου.
Οἰβάρην δὲ τὸν στρατηγὸν τὸν μέγαν τὸν τοῦ Κύρου,
Ξύλινα λέγει πρόσωπα Σάρδεσιν ἐπιστῆσαι
Ἐν ὑπερμήκεσι κοντοῖς, νυκτὸς ἐνδεδυμένα.
Οὕτω Λυδοὺς ταράξαι δὲ, καὶ κατασχεῖν τὴν πόλιν.
Μετὰ τὴν αἰχμαλώτισιν, φάσκει δὲ τὴν τοῦ Κροίσου,
Πρὸς Ἀστυάγην πέπομφεν ὁ Κῦρος Πετησάκαν,
Ὅπως ἐλθὼν τὴν Ἄμυτιν ἴδῃ σὺν Ἀστυάγῃ.
Ἡ Ἄμυτις ὑπάρχουσα δὲ παῖς τοῦ Ἀστυάγους,
Τοῦτον τὸν πρωτοεύνουχον, ἄθλιον Πετησάκαν,

Ἐπι-

1. Στρυάγγλιος è prioribus Phalerai apud Tzetzem reponendum videtur potius. 2. Ita optime è margine eruit ad oram reſtituit, & in verſione ſua expreſſit, quum alias mendoſe legeretur κτήσεις. Eſt vero elegans hoc fragmentum, cujus mentio etiam hiſtoria in Excerptis Photii ſupra Perſic. c. 4.

Ἐπίβουλον νοήσας τοῦτον ὁ Ἀστυάγης,
Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξεν, ἐκδείρας τε ζῶντα,
Ἀνεσκολόπισε σταυρῷ, θεὶς βορὰν ὀρνέοις [1].

Inſidiatorem cum intellexiſſet Aſtyagis,
Oculos effodit, excoriatumque vivum,
Suſpendit cruci, ponens eſcam alitibus.

ἘΚ ΤΟΥ͂ ΔΕΚΆΤΟΥ ΤΩ͂Ν ΠΕΡΣΙΚΩ͂Ν.

Παρὰ τῷ ἐθνικογράφῳ.

Δυρβαῖοι, ἔθνος κατῆκον εἰς Βάκτρους, καὶ Ἰνδικήν. Κτησίας ἐν Περσικῶν δεκάτῃ· Χώ„ρα δὲ πρὸς [2] αὐτὸν πρόσκειται Δυρβαῖοι, εὐ„δαίμονες ἄνδρες, καὶ πλούσιοι, καὶ δίκαιοι, οὔτ' „ἀδικοῦντες, οὔτ' ἀποκτείνοντες ἄνθρωπον. ἐὰν „δὲ εὕρωσιν ἐν τῇ ὁδῷ ἢ χρυσὸν, ἢ ἄλλό τι *

EX PERSICORUM DECIMO.

Apud Stephanum.

Dyrbæi, populus pertingens ad Bactros & Indicam regionem. Cteſias Perſicorum decimo: Ad eum vero ſita eſt regio, Dyrbæi, viri beati & opulenti, iidemque juſti, qui nec injuriam inſerant, nec mortem homini, ſique inveniant in via aurum, vel aliud quippiam *

Παρὰ τῷ αὐτῷ.

Χωραμναῖοι, ἔθνος Περσικὸν ἀγρίων ἀνθρώ„πων. Κτησίας ἐν Περσικῶν δεκάτῳ· Οὕτω δὲ „ταχύς ἐστιν ὁ ἄγριος ἄνθρωπος, [3] καὶ διώκων „τὰς ἐλάφους καταλαμβάνειν. καὶ ἄλλα πλεῖστα περὶ αὐτῶν φησι.

Ibidem.

Choramnæi, gens Perſica hominum agreſtium. Cteſias Perſicorum decimo: Adeo vero veloces ſunt illi agreſtes homines, ut curſu cervos aſſequantur. Et multa refert de iis alia.

Ἐκ τοῦ Ἀπολλωνίου ἱστοριῶν θαυμασίων, ἱστορ. κ'.

Κτησίας δὲ ἐν τῇ δεκάτῃ Περσικῶν, καμήλους τινὰς ἐν τῇ [4] χώρᾳ γίγνεσθαι, ἃς ἔχειν τρίχας πρὸς Μιλήσια ἔρια τῇ μαλακότητι· ἐκ δὲ τούτων τοὺς ἱεροὺς καὶ τοὺς ἄλλους δυνάστας τὰς ἐσθῆτας φέρειν.

Ex Apollonii hiſtoriis mirabilibus, hiſtor. xx.

Interpr. G. Xyl.

Cteſias libro rerum Perſicarum decimo, camelos eſſe ea in regione prodit, quarum pili mollicie lanas Mileſias æquant: ſacerdoteſque & alios proceres, veſtes ex iis confectas geſtare.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂ ΚΤΗΣΊΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩ͂Ν,

βιβλίων ἀριθμοῦ οὐ προστεθέντος, ὑπὸ τῶν συγγραφέων.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. γ'. στίχ. χμα'.

Νόμος κοινός τις Περσικός ἐστι κατ' ἀχαρίστων,
Τοὺς δυναμένους σύμπαντας χάριν ἀποδιδόναι,
Καὶ μὴ διδόντας, ἰσχυρῶς εὐθύνων, καὶ κολά-
ζων.
Τοὺς ἀχαρίστους οἴονται καὶ γὰρ πρὸς τὴν πατρίδα,
Καὶ

Ex Ejusdem CTESIÆ PERSICIS,

numero librorum non addito ab auctoribus.

Apud Tzetzem chil. III. verſu 641.

Interpr. P. L.

Lex communis quædam Perſica eſt contra ingratos,
Omnes eos qui poſſunt gratias exhibere,
Nec exhibent, valde caſtigans, atque puniens.
Ingratos arbitrantur enim in patriam,
Et

1. *Supra in excerptis Perſicis in Photio cap. 5.* 2. *Suſpecta hæc non injuria amico meo eximio, reconditæ eruditionis & variſſ. ingenii juveni Cl. Salmaſio, quæ facile poſſent ex iis quæ præceſſerant intelligi, ait, ſi haberentur.* 3. *Cl. Salmaſius noſter emendat ὥστε καὶ ὁ ... ἐλάφους καταλ. non quod τὰς ἐλάφους improbet. vetuſtiſſ. enim Græcos ... ἔλαφος ſive de maſculo, ſive de femina loquerentur, fere extuliſſe: inſiſtaque damnandos grammaticos qui mirantur apud poëtas cervis feminis cornua attribui, cum exploratiſſimum ſit eas cornibus carere. Sed hæc ipſe ad ſuum Stephanum plus ſexcentis locis reſtitutum nos docebit: quem paratum ad editionem habet, ut nos publice quamprimum habeamus, id optamus ſummopere. immo docuit ante tres annos in ſuis ad Callimachum lectionibus, quæ ipſa quoque lucem publicam nondum viderunt, puta. Alias de hac re & ad Pollucem noſtrum in Notis quas brevi, σὺν θεῷ, dabimus, erit dicendi locus. nec enim iſta, quæ ... loco ſervo, mihi ſoli ſervata velim.* 4. *Sed quænam illa regio? nam quod præceſſit apud Apollonium de monte Pelio ex Heraclide, ad eum locum hæc de camelis non pertinere arbitror. lateat itaque hic mendum.*

Et in parentes, & in Deum, impiiſſimos eſſe.
Hanc quidem Cyri, Xenophon: hanc autem Perſica legis.
Cteſias atq; Herodotus ſcribunt hiſtoriam.

Καὶ πρὸς γονεῖς, καὶ πρὸς θεὸν, ἀσεβεστάτους εἶναι.
[1] Τὴν μὲν τοῦ Κύρου, Ξενοφῶν· τὴν δὲ τοῦ Περσῶν νόμου
Κτησίας καὶ Ἡρόδοτος γράφουσιν ἱστορίαν.

Apud Athenæum Dipnoſoph. IV.
Interpr. H. Steph.

Rex autem Perſarum (ut ſcribunt Cteſias & Dinon in Perſicis) cum virorum millibus quindecim cœnabat, & in cœnam talenta quadraginta inſumebantur.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Δειπνοσοφ. δ΄.

Ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς, (ὥς φησι Κτησίας καὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς) ἐδείπνει μετὰ ἀνδρῶν μυρίων πεντακισχιλίων· καὶ ἀναλίσκεται εἰς τὸ δεῖπνον τάλαντα τετρακόσια [2].

Apud eundem libro II.

Rex Perſarum, ut ſcribit libro primo Herodotus, aquam in potum ſuum ſecum vehit à Choaſpi fluvio, qui Suſa præterfluit, atque ex hoc ſolo bibit. Hujus autem aquæ decoctæ plena vaſa argentea portantes plurimi currus, rotarum quatuor, quos muli trahunt, ipſum ſequuntur. At Cteſias Cnidius narrat etiam quomodo regia hæc Choaſpis fluvii aqua coquatur, & quomodo vaſis impoſita, portetur ad regem. additque, illam & leviſſimam & ſuaviſſimam eſſe.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ.

Ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησιν ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος, ὕδωρ [3] ἀπὸ τοῦ Χοάσπεω πιεῖν ἄγεται τοῦ περὶ Σοῦσα ῥέοντος· τοῦ δὲ μόνου πίνει ὁ βασιλεύς. τοῦ δὲ τοιούτου ὕδατος ἀπεψημένου πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι κομίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοισιν ἕπονταί οἱ. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος καὶ ἱστορεῖ ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, φέρεται τῷ βασιλεῖ· λέγων αὐτὸ καὶ ἐλαφρότατον καὶ ἥδιστον εἶναι.

Libro XI.

Verum repudianda ſunt nobis fictilia pocula. Apud Perſas enim, ut teſtatur Cteſias, quemcunque rex inhonoratum eſſe voluerit, fictilibus poculis utitur.

Ἐν τῷ ια΄ βιβλίῳ.

Παραιτητέον δὲ ἡμῖν τὰ κεράμεια ποτήρια. καὶ γὰρ Κτησίας, παρὰ Πέρσαις, φησὶν, ὃν ἂν βασιλεὺς ἀτιμάσῃ, κεραμείοις χρῆται.

Ex Æliani de natura animal. lib. VII. *cap.* I.
Interpr. P. Gillio vel C. Geſnero.

Suſidas boves numerandi ſcientiam tenere Cteſias ſcribit. Nam Suſis regi ſingulæ quotidie centum cados in hortos ſicciores & minus riguos hauriunt. Quem quidem laborem, ſive quod ſit eis certus & conſtitutus, ſive etiam quia diu multumque in eo ſe exercuerint, promptiſſime obeunt: nullam enim earum ad opus remolleſcere videres. Ad alterum vero ſupra quam diximus cadum exhauriendum, nec verberibus nec blanditiis inducere poſſes.

Ἐκ τοῦ Αἰλιανοῦ περὶ ζώων ἰδιότ. βιβλ. ζ΄, κεφ. α΄.

Πέπυσμαι δὲ καὶ ἀριθμητικῆς τὰς βοῦς οὐκ ἀμοίρους εἶναι τὰς Σουσίδας. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτυς ὁ λόγος ὁ λέγων, ἐν Σούσοις τῷ βασιλεῖ βοῦς ἐς τοὺς παραδείσους πολλὰς, ἐς τὰ ἧττον ἐπίρρυτα ἀντλεῖν ἑκάστην κάδους ἑκατόν. ἐκεῖνον δὲ τὸν ἐπιτεταγμένον αὐταῖς, ἢ τὸν συντεταγμένον ἐκ πολλοῦ [4] μόχθον προθυμότατα ἐκπλοῦσι· καὶ οὐκ ἂν βλακεύουσάν τινα θεάσαιο. εἰ δὲ πέρα τοῦ προειρημένης ἑκατοντάδος, ἕνα γοῦν προσλιπαρήσαις κάδον ἀνιμήσασθαι, οὔ πείσεις, οὐδὲ ἀναγκάσεις, ἐπιπαίων οὐδὲ κολακεύων, λέγει Κτησίας.

Apud

Krrr 3 Πα-

1. *Ante hæc nimirum Tzetzes multa de Cyro ἱστορεῖ è Xenophonte deſumpta.* 2. *Hæc efficere ait Athenæus* Ἰταλικοῦ νομίσματος ἐν μυριάσι διακοσίαις τεσσαράκοντα. ducentas & quadraginta myriadas denariorum Italicorum *id eſt, aureorum ſexaginta millia, ut ad eum locum Dalechampius, qui Budæum lib. 3. de Aſſe iſtum locum diligentiſſime expenſiſſe ait.* 3. *De aqua hujus potu, quo utebantur ſoli reges Perſarum, v. copioſe Briſſon. l. 1. de reg. Perſ.* 4. *Ita ſcripſi. vulgo* μόχθον.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. ιβʹ.

Κτησίας δέ, ἱστορεῖ Ἄνναρον τὸν βασιλέως ὕπαρχον, καὶ τῆς Βαβυλωνίας δυναστεύσαντα, στολῇ χρῆσθαι γυναικείᾳ καὶ κόσμῳ· καὶ ὅτι βασιλέως δούλῳ ὄντι αὐτῷ, εἰς τὸ δεῖπνον εἰσῄεσαν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ψάλλουσαι καὶ ᾄδουσαι γυναῖκες. ἔψαλλον δὲ αὗται καὶ ᾖδον ἐκείνου δειπνοῦντος.

Apud Athenæum dipnoſoph. XII.
Interpr. H. St.

Cteſias vero Annarum regis præfectum, & qui Babyloniæ regionis imperium obtinuerat, veſte & ornatu muliebri uſum eſſe tradit: & ad eum cœnantem, quum regis ſervus eſſet, accedere ſolitas centum quinquaginta pſallentes & canentes mulieres. Pſallebant autem hæ & canebant illo cœnante.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ.

Βαρήνη, πόλις Μηδίας, ἐγγὺς Ἀγβατάνων [2].

Apud Stephanum.

Barene, urbs Mediæ, vicina Agbatanis.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν Ἀγβάτανα.

Κτησίας δὲ πανταχοῦ τῶν Περσικῶν, τὰ παρὰ Μήδοις Ἀγβάτανα διὰ τοῦ α γράφει [3].

Apud eundem, voce Agbatana.

Cteſias vero ubique in Perſicis, Medorum Agbatana per A ſcribit.

Ἐν τῷ αὐτῷ.

Δερβίκαι [4], ἔθνος πλησίον τῶν Ὑρκανῶν. Ἀπολλώνιος δὲ δὶς τὸ κκ γράφει. Κτησίας δὲ Δερβίους αὐτούς φησιν, ἢ Τερβισσούς.

Ibidem.

Derbicæ, gens vicina Hyreanis. Apollonius vero cum duplici κκ ſcribit. Cteſias autem Derbios eos dieit, ſive Terbiſſos.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. ιγʹ.

Καὶ ἡ ἐπ' Αἴγυπτον δὲ Καμβύσου στρατεία, ὥς φησι Κτησίας, διὰ γυναῖκα ἐγένετο. ὁ γὰρ Καμβύσης πυνθανόμενος τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας ἐν ταῖς συνουσίαις διαφέρειν τῶν ἄλλων, ἔπεμψε πρὸς Ἄμασιν, τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα, μίαν αἰτῶν πρὸς γάμον τῶν θυγατέρων. ὁ δὲ τῶν μὲν ἑαυτοῦ οὐκ ἔδωκεν, (ὑπονοήσας μὴ γυναικὸς ἕξειν αὐτὴν τιμήν, ἀλλὰ παλλακίδος) ἔπεμψε δὲ τὴν Ἀπρίου θυγατέρα Νειτῆτιν. ὁ δὲ Ἀπρίης ἐκπεπτώκει τῆς Αἰγυπτίων βασιλείας, διὰ τὴν γενομένην ἧτταν πρὸς Κυρηναίους, καὶ ἀνῄρητο ὑπὸ Ἀμάσιδος. ἡσθεὶς οὖν ὁ Καμβύσης τῇ Νειτήτιδι, καὶ σφόδρα ἐρεθισθεὶς, ἐκμανθάνει παρ' αὐτῆς πάντα· καὶ δεηθείσης ἐκδικῆσαι τὸν Ἀπρίου τὸν φόνον, πείθεται πολεμῆσαι Αἰγυπτίοις.

Apud Athenæum Dipnoſoph. XIII.
Interpr. H. Steph.

Quinetiam Cambyſi ſuſcipiendæ in Ægyptum expeditionis (ut ſeribit Cteſias) cauſſa fuit mulier. Nam quum Ægyptias mulieres in congreſſu præſtare ceteris intellexiſſet, ad Amaſin Ægypti regem miſit, unam ex ejus filiabus in uxorem poſcens. At hic è ſuis quidem unam haud miſit, ſuſpicatus illi non habitum iri honorem uxori debitum, ſed pallacæ: verum Apriæ filiam, Neutetin. Exeiderat autem regno Apries, propter cladem *in pugna* adverſus Cyrenenſes acceptam, & ab Amaſi fuerat interfectus. Cambyſes Neutetidis conſuetudine delectatus, & valde in amorem ejus illectus, omnia ex illa diſcit: & quum oraſſet eum ut cædem Apriæ patris ulciſceretur, perſuadet ut bellum Ægyptiis inferat.

Πα- *Apud*

1. *v. Th. Marcil. interpr ad Suetonii Titum in cap.* 3. *ad iſta :* ut qui cantaret & pſalleret. *adi & in primis de his ᾀδουσῶν. mulieribus doctiſſ. Briſſonium lib.* 1. *de reg. Perſ.* 2. *Non facit Stephanus Cteſiæ mentionem de hac urbe. Ex eo tamen cum A. Schotto puto, & epitomator quidam nomen Cteſiæ omiſerit. v. Excerpta Perſicorum ſupra c.* 4. 3 *De hujus nominis διττογραφίᾳ plura ibi ἰδιωτῶν ſcriptor.* 4. *Ita ſcripſi, male vulgo Δερβίκκαι. quod notavit & H. Stephanus ſupra pag.* 630. *ſuadet id & ſeries nominum in Stephano. Et ais Apollonium per duplex κκ ſcribere, quod alii nimirum per unum Δερβίκαι, ut primum itaque poſuiſſe videtur Stephanus.*

Apud Aelianum lib. XVI *de nat. animal. cap.* 42.
Ex interpr. Gillii à C. Geſn. recogn.

Porro Cteſias Cnidius refert, in flumine cui nomen Argades, quod ad Perſicam Sittacen eſt, ſerpentes abunde gigni, capite albas, reliquo corpore nigras. quatuor cubitorum longitudinem habere, & quos percuſſerint interimere. interdiu eas haudquaquam videri ſolere, ſub aqua natantes: noctu vero vel lintea lavantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis neceſſitatem, vel quod impediti negociis interdiu veſtes non abluerunt) perniciem inferre.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ ις′ περὶ ζῴ. ἰδιότ. κεφ. μβ′.

Κτησίας γε μὴν ὁ Κνίδιος[1] περὶ τὴν Περσικὴν Σιττάκην ποταμὸν εἶναι Ἀργάδην ὄνομα· ὄφεις δὲ ἔπ᾽ ἐν αὐτῷ γίνεσθαι πολλούς, μέλανας τὸ σῶμα, πλὴν τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην. προϊέναι δὲ εἰς ὀργυιὰν τὸ μῆκος τοὺς ὄφεις τούσδε. τοὺς οὖν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ᾽ ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑφύδρους δὲ νήχεσθαι· νύκτωρ δὲ ἢ τοὺς ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν. πολλοὺς δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ᾽ ἡμέραν ἀσχοληθέντας, καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δεδυνημένους.

Quæ ſubjiciuntur jam de Artoxerxe & Cyro, Cyrique adverſus fratrem expeditione &c. patet ex ſuperioribus quæ Photius excerpſit, cap. 58. 59. *Perſ. fuiſſe è libro Perſicorum Cteſiæ* XIX, *& potiſſimum, ni fallor, ex* XX, *& poſterioribus etiam aliqua.*

Apud Plutarchum, in Artoxerxis vita.
Interpr. ni fallor H. Cruſerio.

Ac Cyrus à Cyro priſco nomen mutuatus eſt: illi à ſole ajunt inditum. Cyrum enim vocare Perſas ſolem. Artoxerxes ante Arſicas dictus fuit, quamvis Oarſem ferat nuncupatum Dinon. Verum Cteſiam, etſi alioquin abſurdarum & inſulſarum in libros ſuos variam fabularum colluviem infarſerit, haud probabile ſit tamen appellationem fugiſſe, in cujus contubernio agebat regis, medicus ejus, uxoris, matris & liberorum.

Παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ, ἐν τῷ Ἀρτοξέρξου βίῳ.

Ὁ μὲν οὖν Κῦρος ἀπὸ Κύρου τοῦ παλαιοῦ τοὔνομα ἔσχεν, ἐκείνῳ δὲ ἀπὸ τοῦ[2] ἡλίου γενέσθαι φασί. Κῦρον γὰρ καλεῖν Πέρσας τὸν ἥλιον. ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης,[3] Ἀρσίκας πρότερον ἐκαλεῖτο καίτοι[a] Δείνων φησὶν ὅτι Ὀάρσης· ἀλλὰ τὸν Κτησίαν, εἰ καὶ τἄλλα μύθων ἀπιθάνων καὶ παραφόρων ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία παντοδαπὴν[4] πυλαίαν, οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοὔνομα τοῦ βασιλέως, παρ᾽ ᾧ διέτριβε, θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας.

Apud Xenophontem libro I *de expeditione Cyri.*

Quum *Cyrus* una cum his eſſet, regem & globum qui illum circumſtabat conſpicatur. Ac ſtatim continere ſe non potuit: ſed hæc loquutus, Video hominem, in eum invadit, & infeſta haſta per loricam pectus verberat: ut refert Cteſias medicus, qui & vulnus illud ſe curaſſe dicit. Dum autem *regem* ferit, in eum neſcio quis tragulam magno impetu jaculatur, & ſub oculo vulnerat. Hic pugnantibus rege & Cyro, illiſque qui

Παρὰ τῷ Ξενοφῶντι, ἐν τῷ α′ τῆς Κύρου ἀναβάσεως.

Σὺν τούτοις δὲ ὢν [ὁ Κῦρος] καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ᾽ ἐκεῖνον στῖφος· καὶ εὐθὺς οὐκ „ ἠνέσχετο, ἀλλ᾽ εἰπών, Ὁρῶ τὸν ἄνδρα, ἵετο ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός· καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. παίοντα δ᾽ αὐτὸν ἀκοντίζει τις παλτῷ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως· καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κῦρος, καὶ οἱ

1. *Potuit hoc & ex Indicis Cteſiæ excerpſiſſe Ælianus, è quibus fere quæ ex hoc auctore apud eum legas. Ut itaque hoc non nego: ita hic ſequi libuit amicum noſtrum, clariſſ. A. Schottum, qui ad Perſica hæc quoque retuliſſe videtur.* 2. *Supra in excerpt. Perſ. c.* 48. *v. doctiſſ. Briſſon. l* 2. *de reg. Perſ. non longe à fine, ubi errorem Suidæ notat in hujus nominis etyme.* 3. Ἀρσάκης *ſupra excerpt. Perſ. c.* 48 & 56. 4. *in quibuſd. mſſ. Plut. hoc adnotatur, ut puto, ſcholion:* πυλαίαν, τοὺς ψεύστας Ῥόδιοι, τοὺς μηδὲν ὑγιὲς, μήτε λέγοντας, μήτε πράττοντας.

a Δ. φασὶν ὁ Ἄρσης *codex Vulcob.*

οἱ ἀμφ' αὐτοὺς, ὑπὲρ ἑκατέρου, ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· (παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν) Κῦρος δὲ, αὐτός τε ἀπέθανε, καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ.

qui circa ipſos erant, quam multi quidem ceciderint eorum qui regem circumſtabant, Cteſias commemorat. (apud illum enim erat.) Cyrus autem, & ipſe occubuit, & octo, fortiſſimi eorum qui latus ejus cingebant, ſuper illo jacebant.

Πάλιν ἐκ τοῦ Πλουτάρχου, ἐν τῷ Ἀρταξέρξου βίῳ.

Ἡ δὲ Κτησίου διήγησις, ὡς ἐπιτεμόντι πολλὰ, συντόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τίς ἐστι. Κῦρος, ἀποκτείνας Ἀρταγέρσην, ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππον, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκεῖνον, ἀμφότεροι σιωπῇ. Φθάνει δὲ βάλλων Ἀριαῖος ὁ Κύρου φίλος βασιλέα, καὶ οὐκ ἔτρωσε. βασιλεὺς δὲ, ἀφεὶς τὸ δόρυ, Κύρου μὲν οὐκ ἔτυχε, Τισαφέρνην δὲ, πιστὸν ἄνδρα Κύρῳ καὶ γενναῖον, ἔβαλε καὶ κατέκτεινε. Κῦρος δ' ἐπ' αὐτὸν ἐξακοντίσας διὰ τοῦ θώρακος, ἔτρωσε τὸ στῆθος, ὅσον ἐνδῦναι δύο δακτύλους τὸ ἀκόντιον, πεσεῖν δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπὸ τοῦ ἵππου. Φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῆς περὶ αὐτὸν γινομένης, ὁ μὲν, ἀναστὰς μετ' ὀλίγων (ἐν οἷς καὶ Κτησίας ἦν) λόφον τινὰ πλησίον καταλαβὼν, ἡσύχαζε· Κῦρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνειλούμενον ὁ ἵππος ἐξέφερεν ὑπὸ θυμοῦ μακρὰν, ἤδη σκότους ὄντος, ἀγνοούμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ ζητούμενον ὑπὸ τῶν φίλων. ἐπαιρόμενος δὲ τῇ νίκῃ, καὶ μεστὸς ὢν ὁρμῆς καὶ θράσους, διεξήλαυνε βοῶν, Ἐξίστασθε πενιχροί. τοῦτο δὲ Περσιστὶ πολλάκις αὐτοῦ βοῶντος, οἱ μὲν ἐξίσταντο, προσκυνοῦντες· ἀποπίπτει δὲ τῆς κεφαλῆς ἡ τιάρα τοῦ Κύρου, καὶ παρατρέχων νεανίας Πέρσης, ὄνομα Μιθριδάτης, ἀκοντίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτοῦ παρὰ τὸν ὀφθαλμόν· ἀγνοῶν ὅστις [a] ἐστίν. πολὺ δὲ αἷμα τοῦ τραύματος ἐκβαλόντος, ἰλιγγιάσας, καὶ καρωθεὶς ὁ Κῦρος ἔπεσε. καὶ ὁ μὲν ἵππος ὑπεκφυγὼν ἐπλάζετο· τὸν δὲ [b] ἐφίππιον πῖλον ἀπορρυέντα λαμβάνει τοῦ τὸν Κῦρον βαλόντος ἀκόλουθος, αἵματος [c] περίπλεων. τὸν δὲ Κῦρον ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέροντα χαλεπῶς καὶ μόλις, εὐνοῦχοι τινὲς παρόντες ὀλίγοι ἐπεχείρουν ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθέσθαι, καὶ σώζειν· ἀδυνάτως δ' ἔχοντα, καὶ δι' αὐτοῦ προθυμούμενον βαδίζειν, ὑπολαβόντες ἦγον· τῷ μὲν σώματι καρηβαροῦντα καὶ σφαλλόμενον, οἰόμενον δὲ νικᾶν, ἀκούοντα τῶν φευγόντων ἀνακαλουμένων Κῦρον βασιλέα, καὶ φείδεσθαι δεομένων. ἐν δὲ τούτῳ, Καύνιοί τινες ἄνθρωποι κακόβιοι καὶ ἄποροι, καὶ ταπεινῶν

Iterum ex Plutarcho in Artoxerxis vita.

Interpr. H. Cruſ, niſallor, cujus & alia ex Plut. hic.

Cteſiæ narratio, ut brevibus multa perſtringam. hujuſcemodi eſt: Cyrus trucidato Artagerſe, equum in regem perniſit, & hic in illum, ſilentio uterque. Occupat Cyri amicus Ariæus ferire regem, nec ſauciavit eum: rex miſſa lancea à Cyro aberravit, Tiſſaphernem autem fidum Cyro & fortem virum percuſſit atque interemit. Cyrus intorto per loricam regis jaculo, vulnus pectori illius ingeſſit duos digitos altum. unde ille ictus vi defluxit ex equo ad terram. Fuga & tumultu cohortis regiæ edito, rex aſſurgens cum paucis (inter quos fuit Cteſias) tumulum vicinum cepit, ubi tenuit ſe quietum. Cyrum inter hoſtes volitantem equus ferox longe abſtulit: nec tenebris jam cognoſcebatur ab hoſtibus, & ab amicis quærebatur. Erectus autem victoria, ardoriſque & fiduciæ plenus per medios vehebatur hoſtes: clamans, Cedite miſeri. Dum hoc identidem lingua Perſica clamat, pars venerabundi decedunt ei via. Ibi quum tiara capiti ejus defluxiſſet, prætercurrens adoleſcens Perſes (Mithridati nomen erat) tempus Cyri jaculo ſecundum oculum ferit, inſcius qui ſit. Eructante vim ſanguinis vulnere, captus Cyrus vertigine & ſopore collabitur. Equus fugiens oberrabat: ſtratum equi prolapſum capit comes illius qui Cyrum percuſſit, ſanguine redundans. Cyrum ex plaga ægre tandem colligentem ſe, aſſiſtentes eunuchi pauci alteri equo impoſuere, quo eriperent eum. Quem equitandi impotentem, pedibuſque connitentem ire ſuſtinentes ducebant: corpore quidem ob vulnus in capite acceptum gravem ceſpitantemque, ſed victorem arbitrantem ſe, quod fugientes audiret, Cyrum regem alta voce appellantes, atque ut parceret ipſis orantes. Interea Caunii quidam homines, tenues inopeſque, qui hu-

a Vulcob. cod. ἐςί. b ſic & Vulcob. cod. alias ἐφίππιον. c περίπλεων. Vulc.

humilium miniſteriorum gratia regis caſtra ſequebantur, confuſi forte ut amici fuere cum illis qui circa Cyrum erant. hi ut tandem punicea ſagula eorum advertere, (quum regii haberent omnes candida) intellexerunt hoſtes eſſe. Ita unus eorum auſus eſt, ignarus qui eſſet, Cyrum jaculo à tergo ferire. Vulnerata poplitis vena prolapſus Cyrus tempus ſimul ſaucium ad ſaxum offendit: unde animam exhalavit. Hæc Cteſiæ verba ſunt, quibus quaſi plumbeo gladio vix tandem interficiens hominem eum ſuſtulit.

Apud eundum Plutarchum, paulopoſt.

Eduxerat autem *Artoxerxes* (ut Cteſias autor eſt) in aciem quadringena millia: Dinon & Xenophon multo plures fuiſſe qui conflixere memorant. Inito cæſorum numero Cteſias novem millia capitum relata perhibet ad Artoxerxem: ſibi vero non minus xx millia viſos qui ceciderant. Verum hæc in controverſia fuere. Illud vero jam Cteſiæ nobile eſt mendacium, qui ſe cum Zacynthio Phayllo & quibuſdam aliis miſſum refert ad Græcos. Nam Xenophontem non latuit agere in regis contubernio Cteſiam. Siquidem meminit ejus, & conſtat hoſce libros eum volviſſe. Quare nuncium eum & tantæ legationis interpretem non præteriiſſet tacitum: at Phaylli Zacynthii mentionem feciſſet. Sed mire ſcilicet ambitioſus Cteſias, nec ſecius Laconum & Clearchi ſtudioſus, paſſim in hiſtoria aliquas ſibi ipſe attribuit partes: in quibus quum eſt, multa & præclara de Clearcho commemorat, & de Lacedæmone. Secundum prœlium eximia dona & maxima Artagerſis, qui à Cyro fuerat interemptus, filio miſit. Magnifice etiam Cteſiam ceteroſque honoravit.

Apud eundum Plutarchum, in eadem vita.

Poſtquam autem Clearchum alioſque duces interpoſito jurejurando circumvenit Tiſſaphernes, comprehenſoſque & vin-

τινῶν ὑπηρετημάτων ἕνεκα τῇ τοῦ βασιλέως στρατιᾷ παρακολουθῆσαντες, ἔτυχον [a] ἀναμιχθέντες, ὡς φίλοι, τοῖς περὶ τὸν Κῦρον. ὡς δὲ μόλις συνεῖδον τὰ περιθωρακίδια φοινικᾶ, (λευκοῖς χρωμένων τῶν βασιλικῶν ἁπάντων) ἔγνωσαν πολεμίους ὄντας. εἷς οὖν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπισθεν βαλεῖν τὸν Κῦρον ἀκοντίῳ. τῆς δὲ περὶ τὴν ἰγνύαν φλεβὸς ἀναρραγείσης, πεσὼν ὁ Κῦρος, ἅμα παίει πρός τινι λίθῳ τὸν τετρωμένον κρόταφον, καὶ ἀποθνήσκει. οὗτος μὲν ὁ Κτησίου λόγος, ᾧ, καθάπερ ἀμβλεῖ ξιφιδίῳ, μόλις ἀναιρῶν τὸν ἄνθρωπον, ἀνῄρηκεν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Πλουτάρχῳ, ὀλίγῳ ὕστερον.

Ἐξελήλακει δὲ [ὁ Ἀρταξέρξης] (ὡς ὁ Κτησίας φησὶν) ἐπὶ τὴν μάχην, τετρακοσίας μυριάσιν· οἱ δὲ περὶ Δείνωνα καὶ Ξενοφῶντα, πολὺ πλείονας γενέσθαι λέγουσι τοὺς μεμαχημένους. ἀριθμὸν δὲ νεκρῶν ὁ Κτησίας, ἐνακισχιλίους ἀνενεχθῆναι φησὶ πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην· [1] αὐτῷ δὲ δισμυρίων οὐκ ἐλάττους φανῆναι τοὺς κειμένους. ταῦτα μὲν οὖν ἔχει διαμφισβήτησιν. ἐκεῖνο δὲ τοῦ Κτησίου λαμπρὸν ἤδη ψεῦσμα, τὸ πεμφθῆναι φάναι πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτὸν, μετὰ [2] Φαΰλλου τοῦ Ζακυνθίου καὶ τινῶν ἄλλων. ὁ γὰρ Ξενοφῶν ἠπίστατο συνδιατρίβοντα βασιλεῖ Κτησίαν. μέμνηται γὰρ αὐτοῦ, καὶ τοῖς βιβλίοις τούτοις ἐντετυχὼς δῆλός ἐστιν. οὐκ ἂν οὖν ἐλθόντα, καὶ λόγων τοσούτων ἑρμηνέα γενόμενον, παρῆκεν ἀνώνυμον, Φάϋλλον δὲ τὸν Ζακύνθιον ὠνόμαζεν. ἀλλὰ δαιμονίως ὁ Κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλότιμος ὤν, καὶ οὐχ ἧττον φιλολάκων καὶ φιλοκλέαρχος, ἀεί τινας ἐν τῇ διηγήσει χώρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γενόμενος, πολλὰ καὶ καλὰ [b] μιμνήσκεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαίμονος. μετὰ δὲ τὴν μάχην δῶρα κάλλιστα μὲν ἐξέπεμψε καὶ μέγιστα τῷ Ἀρταγέρσου παιδὶ, τοῦ πεσόντος ὑπὸ Κύρου· καλῶς δὲ καὶ Κτησίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπετίμησεν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Πλουτάρχῳ, ἐν τῷ αὐτῷ βίῳ.

Ἐπεὶ δὲ Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς Τισσαφέρνης ἐξηπάτησεν καὶ παρεσπόνδησεν ὅρκων γενο-

1. *Xyl. vertit*, Ipſi cadavera viſa haud pauciora xx millibus eſſe ait. *&* *annotat* αὐτῷ. Locus eſt ambiguus & obſcurus. Nam neque ſatis liquet de Cyrine an regis exercitu perierint qui hic numerantur: & quo illud αὐτῷ pertineat, non conſtat. ego ad Cteſiam potius retulerim. Minime quidem Lapo aſſentior, qui alterum numerum ad Cyrianos, alterum ad regios retulit. Diod. Siculus de regis exercitu plures xv millibus, de Cyri autem circiter tria millia cecidiſſe refert. 2. *In Variis lectionibus ad Plut. adnotatur* Φαΐλλου, Φαΰλλου *e Vulcobii codice. Apud Diodor. Siculum ſane lib.* 14. Φάϋλλος *adpellatur.*
a συναναμιχθ. Vulc. b μιμνήσκ. Vulc.

γινομένων, καὶ συλλαβὼν ἀνέπεμψεν ἐν πέδαις δεδεμένους, δεηθῆναι φησὶν αὐτοῦ τὸν Κλέαρχον ὁ Κτησίας ὅπως κτενὸς εὐπορήσῃ. τυχόντα δὲ, καὶ τημελήσαντα τὴν κεφαλὴν, ἡσθῆναί τε τῇ χρείᾳ, καὶ τὸν δακτύλιον αὐτῷ δοῦναι, σύμβολον φιλίας πρὸς τοὺς ἐν Λακεδαίμονι συγγενεῖς καὶ οἰκείους. εἶναι δὲ [a] γλυφὴν ἐν τῇ σφραγῖδι Καρυατίδας ὀρχουμένας. τὰ δὲ πεμπόμενα σιτία τῷ Κλεάρχῳ τοὺς συνδεδεμένους στρατιώτας ἀφαιρεῖσθαι καὶ καταναλίσκειν, ὀλίγα τῷ Κλεάρχῳ διδόντας ἀπ' αὐτῶν. [b] ἰᾶσθαι δὲ καὶ τοῦτο φησὶν ὁ Κτησίας, πλείονα τῷ Κλεάρχῳ πέμπεσθαι διαπραξάμενος, ἰδίᾳ δὲ ἕτερα τοῖς στρατιώταις δίδοσθαι. καὶ ταῦτα μὲν ὑπουργῆσαι καὶ παρασχεῖν, χάριτι καὶ γνώμῃ τῆς Παρυσάτιδος. πεμπομένου δὲ καθ' ἡμέραν τῷ Κλεάρχῳ κωλῆνος ἐπὶ τοῖς σιτίοις, παρακαλεῖν αὐτὸν καὶ διδάσκειν ὡς χρὴ μικρὸν εἰς τὸ κρέας ἐμβαλόντα μαχαίριον, ἀποκρύψαντα πέμψαι, καὶ μὴ περιιδεῖν ἐν τῇ βασιλέως ὠμότητι τὸ τέλος αὐτοῦ γινόμενον. αὐτὸν δὲ φοβούμενον, μὴ ἐθελῆσαι. βασιλέα δὲ τῇ μὲν μητρὶ παραιτουμένῃ μὴ κτεῖναι τὸν Κλέαρχον, ὁμολογῆσαι καὶ ὀμόσαι. [1] πεισθέντα δὲ αὖθις ὑπὸ τῆς Στατείρας ἀποκτεῖναι πάντας πλὴν Μένωνος. ἐκ δὲ τούτου τὴν Παρύσατιν ἐπιβουλεῦσαι τῇ Στατείρᾳ, καὶ συσκευάσασθαι τὴν φαρμακείαν κατ' αὐτῆς. οὐκ εἰκότα λέγων, ἀλλὰ πολλὴν ἀλογίαν ἔχοντα τῆς αἰτίας, εἰ δεινὸν ἔργον οὕτως ἔδρασε καὶ παρεκινδύνευσεν ἡ Παρύσατις, διὰ Κλέαρχον ἀνελεῖν τολμήσασα τὴν γνησίαν βασιλέως γυναῖκα, καὶ τέκνων κοινωνὸν ἐπὶ βασιλείᾳ τρεφομένων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἄδηλον ὡς ἐπιτραγῳδεῖται τῇ Κλεάρχου μνήμῃ. καὶ γὰρ ἀναιρεθέντων φησὶ τῶν στρατηγῶν, τοὺς μὲν ἄλλους ὑπὸ κυνῶν σπαράττεσθαι καὶ ὀρνέων· τῷ δὲ Κλεάρχου νεκρῷ θύελλαν ἀνέμου γῆς θῖνα πολλὴν φέρουσαν ἐπιχῶσαι, καὶ ἐπικρύψαι τὸ σῶμα. φοινίκων δέ τινων διασπαρέντων, ὀλίγῳ χρόνῳ θαυμαστὸν ἄλσος ἀναφῦναι, καὶ κατασκιάσαι τὸν τόπον. ὥστε καὶ βασιλεῖ σφόδρα μεταμέλειν, ὡς ἄνδρα θεοῖς φίλον ἀνῃρηκότι τὸν Κλέαρχον. ἡ δ' οὖν Παρύσατις, μίσους τε πρὸς τὴν Στάτειραν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένου καὶ ζηλοτυπίας, ὁρῶσα τὴν μὲν αὐτῆς δύναμιν, αἰδουμένου βασιλέως καὶ τιμῶντος οὖσαν, τὴν δ' ἐκείνης, ἔρωτι καὶ πίστει βέβαιον καὶ ἰσχυρὰν, ἐπεβούλευσεν, ὑπὲρ τῶν μεγίστων, ὡς ᾤετο, παραβαλλομένη. θεράπαιναν

vinculis aſtrictos ad regem miſit: rogatum refert ſe à Clearcho Cteſias ut pectinis copiam ſibi faceret. Quo accepto, curaſſe eum caput, oblectatumque pectinis uſu, & annulum ſuum amicitiæ mutuæ ad neceſſarios & familiares Lacedæmone ſuos inſigne ſibi dediſſe. Inſculptas in pala fuiſſe Caryatidas ſaltantes. Cibaria quæ Clearcho mittebantur, à concaptivis militibus interverſa & conſumpta, pauca vero ex illis relicta Clearcho. Cui rei etiam refert ſe remedium Cteſias adhibuiſſe, effeciſſeque ut copioſiora mitterentur Clearcho, ac militibus ſeparatim præberentur alia: atque hæc ſubminiſtraſſe & ſuppeditaſſe ex beneficio & ſententia Paryſatidis. Quum mitteretur quotidie Clearcho inter cibaria perna, oraſſe ipſum Clearchum ac ſubjeciſſe, modicum pugionem ut in carnem conditum clam ſibi mitteret, neque ſineret ut fata ſua regis paterent atrocitati: ceterum abnuiſſe metu ſe. Regem deprecanti matri pro Clearchi incolumitate jurejurando annuiſſe: verum impulſu inde Statiræ cunctos fuiſſe ab eo præter Menonem trucidatos. Hinc Statiræ tetendiſſe Paryſatidem inſidias, viruſque ei concinnaſſe. Verum parum probabilia affert, & conjuncta cum abſurda cauſſa, facinus admiſiſſe adeo nefarium, atque in periculum ſeſe præcipitaviſſe Paryſatidem Clearchi gratia, ſuſtinentem juſtam regis conjugem liberorumq; conſortem ad regnum educatorum necare. Ceterum non obſcure exaggerat hæc ad Clearchi commmendandam memoriam. Etenim attexit hoc quoque, duces obtruncatos ceteros fuiſſe à canibus & alitibus laniatos: Clearchi cadaveri venti procellam cumulum terræ excitaſſe atque injeciſſe corpori, idque contexiſſe. quo loco enato palmeto brevi eximium nemus excreviſſe ac locum eum inumbraſſe. itaque magna ductum pœnitentia regem, quod virum diis charum peremiſſet Clearchum. Paryſatis ergo, quum odium jam inveteratum atque æmulationem concepiſſet in Statiram, cernens potentiam ſuam à rege ſe reverente & honorante proficiſci, illius vero amore & fide ſtabilem firmamque, inſtruxit ei inſidias de ſumma, uti arbitrabatur, aleam jaciens. Ancillam habebat fidam, quæ plu-

1. *de his & ſeqq. excerpta Perſ c. 59, & 60.*
a γλυφίδας Vulc. b ἰάσασθαι Vulc.

plurimum apud ipſam poterat, Gigim dictam. quam adminiſtram veneni Dinon tradit fuiſſe, conſciam modo invitam Cteſias. Illum qui venenum dedit, hic Belitaram appellat, ille Melantam. Inſtituentes autem ex ſuperioribus ſuſpicionibus ac ſimultate congredi denuo & una cœnare, cum metu tamen & cautione iiſdem epulis atque ab iiſdem utebantur paratis. Naſcitur apud Perſas exigua avis, quæ omni caret excremento, habetque inteſtina omnia adipe differta: unde vento arbitrantur & rore hoc animal vivere: Ryntaces dicitur. Hanc autumat Cteſias cultello, quem altero latere illeverat toxico, diſſecuiſſe Paryſatidem atque infeciſſe alteram partem veneno, partem ſynceram & puram ori ingeſtam ipſam mandiſſe, Statiræ vero dediſſe virulentam. Dinon, non Paryſatidem, ſed Melantam medicatas carnes ſecuiſſe cultro & Statiræ appoſuiſſe. Quum animam igitur magnis cum cruciatibus & doloribus ageret mulier, & ipſa olfecit maleficium, & ſuſpicionem regi adverſus matrem attulit, feritatem illius & animum inplacabilem cognoſcenti. Unde quæſtioni extemplo intentus, miniſtros matris & ſtructores corripuit ac tormentis laceravit: at Gigim diu Paryſatis in cubiculo ſuo tenuit, depoſcentique denegavit regi: verum poſt orante illa ut domum nocte dimitteretur, certior factus locatis inſidiis conprehendit Gigim, eamque rei capitalis damnavit. *&c.*

De eadem re, quod Statira inſidiis Paryſatidis perierit, Plutarchus idem ſupra in eadem vita.

Quia vero per bellum Dinon hoc ſcelus prodidit patratum, Cteſias vero poſt: (quem neque præterire tempus, quum rebus agendis interfuerit, conſentaneum eſt: neque cauſſam habebat cur eam rem ultro in narrando ut fuerat geſta, ex ſuo loco trajiceret: quod crebro ei in ſcribendo accidit, ut à veritate excurrat ad vana & fabuloſa) hæc, quem ille tribuit, habebit locum.

θεράπαιναν εἶχε πιστὴν καὶ δυναμένην παρ' αὐτῇ μέγιστον, ὄνομα [1] Γίγιν. ἣν ὁ μὲν Δείνων [a] ὑπουργῆσαι τῇ φαρμακείᾳ φησί, συγγνῶναι δὲ μόνον ἄκουσαν ὁ Κτησίας. τὸν δὲ δόντα τὸ φάρμακον οὗτος μὲν ὀνομάζει Βελιτάραν, ὁ δὲ Δείνων, Μελάνταν. ἐκ δὲ τῆς πρόσθεν ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ἀρξάμεναι πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ φοιτᾶν καὶ συνδειπνεῖν ἀλλήλαις, ὅμως τῷ δεδιέναι καὶ φυλάττεσθαι, τοῖς αὐτοῖς σιτίοις καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐχρῶντο. γίνεται δὲ μικρὸν ἐν Πέρσαις ὀρνίθιον, ᾧ περίττωμα οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ὅλον διάπλεων πιμελῆς τὰ ἐντός· ᾗ καὶ νομίζουσιν ἀνέμῳ καὶ δρόσῳ τρέφεσθαι τὸ ζῶον. ὀνομάζεται δὲ [2] ῥυντάκης. τοῦτό φησιν ὁ Κτησίας μικρᾷ μαχαιρίδι κεχρισμένῃ τῷ φαρμάκῳ κατὰ θάτερα τὴν Παρύσατιν διαιροῦσαν, ἐκμάξαι τῷ ἑτέρῳ μέρει τὸ φάρμακον. καὶ τὸ μὲν ἄχραντον καὶ καθαρὸν εἰς τὸ στόμα βαλοῦσαν αὐτὴν ἐσθίειν, δοῦναι δὲ τῇ Στατείρᾳ τὸ πεφαρμαγμένον. ὁ δὲ Δείνων, οὐ τὴν Παρύσατιν, ἀλλὰ τὸν Μελάνταν, τέμνοντα τῷ μαχαιρίῳ τὰ φαρμασσόμενα τῶν κρεῶν, τιθέναι κατὰ τὴν Στάτειραν. ἀποθνήσκουσα γοῦν ἡ γυνὴ μετὰ πόνων μεγάλων καὶ σπαραγμῶν, αὐτή τε συνῃσθάνετο τοῦ κακοῦ, καὶ βασιλεῖ παρέσχεν ὑποψίαν κατὰ τῆς μητρὸς, εἰδότι τὸ θηριῶδες αὐτῆς καὶ δυσμείλικτον. ὅθεν εὐθὺς ἐπὶ τὴν ζήτησιν ὁρμήσας, τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμους τῆς μητρὸς συνέλαβε καὶ κατεστρέβλωσε· τὴν δὲ Γίγιν ἡ Παρύσατις πολὺν χρόνον εἶχεν οἴκοι μετ' αὐτῆς, καὶ βασιλέως ἐξαιτοῦντος, οὐκ ἔδωκεν· ἀλλ' ὕστερον αὐτῆς δεηθείσης εἰς τὸν οἶκον ἀφεθῆναι νυκτὸς, αἰσθόμενος καὶ λόχον ὑφεὶς συνήρπασε, καὶ κατέγνω θάνατον. [3]

Περὶ τοῦ αὐτοῦ, ὡς ἡ Στάτειρα ἐξ ἐπιβουλῆς τῆς Παρυσάτιδος ἀπώλετο, ὁ αὐτὸς Πλούταρχος περὶ τούτων ἐν τῷ αὐτῷ βίῳ.

Ἐπεὶ δὲ Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ συντελεσθῆναι τὴν ἐπιβουλὴν εἴρηκε, Κτησίας δὲ ὕστερον, (ὃν οὔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι, παρόντα ταῖς πράξεσιν, οὔτε ἑκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου μεταστῆσαι τὸ ἔργον, ὡς [b] ἐπράχθη διηγούμενος· οἷα πάσχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτοῦ, πρὸς τὸ μυθῶδες καὶ δραματικὸν ἐκτρεπόμενος τῆς ἀληθείας) τοῦτο μὲν ἣν ἐκεῖνος ἀπέδωκε χώραν ἕξει.

Apud Sſſſ 2 Πα-

1. Γίγιν *ſupra in excerpt. c. 60.* 2. ῥυνδάκην *habes ibidem.* 3. *Addit Plut. ſupplicium Ginges. quali nimirum venefici apud Perſas afficiebantur.* λίθος ἐστὶ πλατύς, ἐφ' οὗ τὴν κεφαλὴν καταθέντες αὐτῶν, ἑτέρῳ λίθῳ παίουσι καὶ πιέζουσιν, ἄχρις οὗ συνθλάσωσι τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλήν.

a ὑπουργῆσαι Vulc. b γρ. προσεπράχθη. Vulc.

Παρὰ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ, ἐν τῷ περὶ ἑρμηνείας, κεφ. περὶ ἐναργείας.

Καὶ ὅλως δὲ ὁ ποιητὴς οὗτος, [Κτησίας,] ποιητὴν γὰρ αὐτὸν καλοίη τις εἰκότως, ἐναργείας δημιουργός ἐστιν ἐν τῇ γραφῇ συμπάσῃ· οἷον καὶ ἐν τοῖς τοῖσδε. δεῖ τὰ * γινόμενα οὐκ εὐθὺς λέγειν ὅτι ἐγένετο, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν, κρεμῶντα τὸν ἀκροατὴν, καὶ ἀναγκάζοντα συναγωνιᾷν. τοῦτο ὁ Κτησίας ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τῇ περὶ Κύρου τεθνεῶτος ποιεῖ. ἐλθὼν γὰρ ὁ ἄγγελος οὐκ εὐθὺς λέγει ὅτι ἀπέθανε Κῦρος παρὰ τὴν Παρύσατιν, (τοῦτο γὰρ ἡ λεγομένη ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσίς ἐστιν) ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἤγγειλεν ὅτι νικᾷ· ἡ δὲ ἥσθη, καὶ ἠγωνίασε· μετὰ δὲ τοῦτο ἐρωτᾷ, Βασιλεὺς δὲ πῶς πράττει; ὁ δὲ, Πέφευγε, φησί. καὶ ἡ, ὑπολαβοῦσα, Τισσαφέρνης γὰρ αὐτῷ τούτων αἴτιος. καὶ πάλιν ἐπανερωτᾷ, Κῦρος δὲ ποῦ νῦν; ὁ δὲ ἄγγελος ἀμείβεται, Ἔνθα χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας αὐλίζεσθαι. κατὰ μικρὸν καὶ κατὰ βραχὺ προϊὼν μόλις τὸ δὴ λεγόμενον ἀπέρρηξεν αὐτὸ μάλα ἠθικῶς καὶ ἐναργῶς· τόν τε ἄγγελον ἐμφήνας ἀκουσίως ἀγγέλλοντα τὴν συμφορὰν, καὶ τὴν μητέρα εἰς ἀγωνίαν ἐμβαλὼν καὶ τὸν ἀκούοντα.

Apud Demetrium Phalereum lib. qui περὶ ἑρμηνείας inſcribitur, cap. de perſpicuitate.

Et omnino hic poëta [Cteſias,] poëtam enim non immerito illum quis vocet, evidentiæ eſt artifex in omni ſcriptione: ſicut & in his (*interpr. H. Steph.*) Oportet quæ facta ſint, non ſtatim fateri facta eſſe, ſed paulatim, ſuſpenſum tenendo auditorem, & nobiſcum angi cogendo. Quod Cteſias in allato de Cyri morte nuncio facit. nec enim nuncius ſimulatque ad Paryſatin venit, ei Cyrum mortuum eſſe dicit: (hæc enim eſt quæ Scythica oratio appellatur) ſed primum quidem, victoria potitum eum nunciavit (quæ verba illi gaudium anxietati mixtum attulerunt) poſtea vero interrogat, At rex quomodo ſe nunc gerit? Tunc ille; Fogæ ſe dedit, inquit. hic illa ſermonem excipiens, Tiſſaphernes horum ei malorum eſt author, inquit. Rurſumque interrogat, Cyrus vero ubi nunc eſt: Reſpondet nuncius, Ubi fortes viros diverſari decet. * Paulatim & breviter progrediendo ægre erumpit in illud ipſum quod dicendum erat, idque perquam facit morate & illuſtre: tum nuncium repræſentando invitum annunciare hunc caſum, tum matrem in timorem & angorem conjiciendo, ſicut & auditorem.

Ἐν τῷ Ἡσυχίου λεξικῷ.

Σάραπις, ¹ Περσικὸς χιτὼν μεσόλευκος· „ὡς Κτησίας, Καὶ διαῤῥηξαμένη τὸν σάραπιν, „καὶ τὰς τρίχας καθειμένη, ἐτίλλετο ² τε καὶ „βοὴν ἐποίει.

In lexico Heſychii.

Sarapis, tunicæ Perſicæ genus albo diſtinctum. ut Cteſias: Et diſcindens ſarapin, comamque demittens, vellebat crines & clamabat..

Παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ, ἐν τῷ Ἀρτοξέρξου βίῳ.

Ἐξέβαλε δὲ καὶ τῆς θαλάσσης Λακεδαιμονίους, Κόνωνι τῷ Ἀθηναίῳ μετὰ Φαρναβάζου στρατηγῷ χρησάμενος. ὁ γὰρ Κόνων διέτριβε μὲν ἐν Κύπρῳ μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, οὐ τὴν ἀσφάλειαν

Apud Plutarchum in vita Artoxerxis.

Lacedæmonios etiam mari ſummovit (*Artoxerxes*) Cononis Athenienſis cum Pharnabazo ductu. Siquidem Conon in Cypro poſt prœlium navale ad Ægos flumen egit, non ſecuritatem ſectans, ſed

1. *v. eruditiſſ. Briſſonium lib. 2, de reg. Perſ. de hac veſte, ubi non ſine cauſſa ſuſpicatur apud Pollucem hanc vocem mendoſam eſſe, cuius vulgati libri* σαράγης *habent. doctiſſ. viri ſuſpicionem confirmat egregie pervetuſtus mſ. Palatinus, qui diſerte iſtum Pollucis locum (lib. 7. Onomaſtic. cap. 12. ſub fin.) ita ſcribit:* ὁ δὲ σάραπις, Μήδων τὸ φόρημα πορφυροῦν, μεσόλευκος χιτών. *quod & in Notis meis ad Pollucem monebo.* 2. *Conjecturam ſequor quam manu diligentiſſ. Sylburgii adſcriptam inveni Heſychio, ſcilicet legendum* ἐτίλλετο τε. *Adpoſui autem hoc loci iſtud fragmentum, quod alicui non ita vero abſimile videri queat, iſta de Paryſatidis luctu ob interfectum filium à Cteſia ſcripta fuiſſe, de quo Excerpt. Perſ. c. 58.*

a mutandum in γινόμενα. H.S.

ſed rerum converſionem ſicut in mari æſtus opperiens reciprocationem. Qui quod videret ſua conſilia viribus, & regis vires viro prudente egere, ad regem miſit de rationibus ſuis epiſtolam, quam tabellario juſſit potiſſimum Zenone interprete Cretenſi vel Polycrito Mendæo reddere: (horum fuit Zeno ſaltator, medicus Polycritus) qui ſi abeſſent, Cteſiæ medico. Fama eſt hunc accepta epiſtola Cononis, ſcriptis ejus adjeciſſe ut Cteſiam quoque ad ſe mitteret, ad res maritimas conducibilem. Cteſias vero regem ait ſua ſponte hoc ſibi muneris injunxiſſe.

σφάλλειν ἀγαπῶν, ἀλλὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολὴν, ὥσπερ ἐν πελάγει τροπὴν περιμένων. ὁρῶν δὲ καὶ τοὺς ἑαυτοῦ λογισμοὺς, δυνάμεως, καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν, ἀνδρὸς ἔμφρονος δεομένην, ἔπεμψεν ἐπιστολὴν βασιλεῖ περὶ ὧν διενοεῖτο· καὶ ταύτην ἐκέλευσε τὸν κομίζοντα, μάλιστα μὲν ἀποδοῦναι διὰ Ζήνωνος τοῦ Κρητὸς, ἢ Πολυκρίτου τοῦ Μενδαίου· (τούτων δ' ἦν ὁ μὲν Ζήνων ὀρχηστὴς, ὁ δὲ Πολύκριτος, ἰατρός) ἂν δὲ οὗτοι μὴ παρῶσι, διὰ Κτησίου τοῦ ἰατροῦ. λέγεται δὲ ὁ Κτησίας, τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν, παρεγγράψαι τοῖς ὑπὸ τοῦ Κόνωνος ἐπεσταλμένοις, ὅπως καὶ Κτησίαν ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸν, ὡς ὠφέλιμον ὄντα ταῖς ἐπὶ θαλάσσῃ πράξεσιν. ὁ δὲ Κτησίας αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ βασιλέα φησὶ προσθεῖναι τὴν λειτουργίαν αὐτῷ ταύτην.

Apud Diodorum Siculum lib. XIV.

Παρὰ Διοδώρῳ τῷ Σικελιώτῃ ἐν τῷ ιδ'.

Cum hoc anno [olymp. xcv, 3. archonte Ithycle] Cteſias hiſtoriam ſuam Perſicam concludit, à Nino & Semiramide uſque deductam.

Κτησίας δ' ὁ συγγραφεὺς τὴν τῶν Περσικῶν ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν [ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἰθυκλέους] κατέστρεφεν, ἀρξάμενος ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμιδος.

Perſicam vero hiſtoriam Cteſiæ non obſcure notare videtur Lucianus lib. πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, *his verbis :* τοῦ δὴ συγγραφέως ἔργον ἓν, ὡς ἐπράχθη, εἰπεῖν. οὗτος δ' οὐκ ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ἢ φοβῆται Ἀρταξέρξην, ἰατρὸς αὐτοῦ ὤν, ἢ ἐλπίζῃ κάνδυν πορφυροῦν, καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν, καὶ ἵππον τῶν Νισαίων λήψεσθαι, μισθὸν τῶν ἐν τῇ γραφῇ ἐπαίνων. *id eſt,* Officium hiſtorici unum eſt, rem narrare, ut acta fuit. Ille vero hoc præſtare neutiquam poſſit, quamdiu reformidet Artaxerxem, cujus eſt medicus ſcilicet, aut dum ſperat ſibi purpureum cadyn, & torquem aureum, Niſæumque equum, mercedem nimirum pro laudibus quas hiſtoriæ inſeruerit. *Qui itaque adulationem notaverit, hiſtoriæ labem ſane fœdam. Fabuloſitatem tamen maxime in illo archiatro accuſarunt, id quod de Indicis pervagatum eſt. Non nemo tamen idem quoque in Perſicis, quibus & Aſſyria comprehendo, quod ad antiquas gentis origines præſertim attinet, notavit; &, integer ô ſi Diodorus exſtaret, cognoſceremus abunde de hac re. Non tacuit tamen & Strabo qui lib.* XI. *ita :* ἀλλ' οὔτε περὶ τούτων (de Maſſagetis & Sacis) οὐδεὶς ἠκρίβωσε (*ſic ex mſ. emendavit Iſ. Caſ.*) οὐδὲν πρὸς ἀλήθειαν, οὔτε τὰ παλαιὰ τῶν Περσικῶν, οὔτε τῶν Μηδικῶν, ἢ Συριακῶν, ἐς πίστιν ἀφικνεῖτο μεγάλην, διὰ τὴν τῶν συγγραφέων ἁπλότητα, καὶ τὴν φιλομυθίαν. ὁρῶντες γὰρ τοὺς φανερῶς μυθογράφους εὐδοκιμοῦντας, ᾠήθησαν καὶ αὐτοὶ παρέξεσθαι τὴν γραφὴν ἡδεῖαν, ἐὰν ἐν ἱστορίας σχήματι λέγωσιν, ἃ μηδέποτε εἶδον μήτε ἤκουσαν, ἢ οὐ παρά γε εἰδότων ὑποκρίνοντες· δι' αὐτὸ δὲ μόνον τοῦτο, ὅτι ἀκρόασιν ἡδεῖαν ἔχει, καὶ θαυμαστήν. ῥᾷδιον δ' ἄν τις Ἡσιόδῳ, καὶ Ὁμήρῳ πιστεύσειεν ἡρωολογοῦσι, καὶ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς, ἢ Κτησίᾳ τε, καὶ Ἡροδότῳ, καὶ Ἑλλανίκῳ, καὶ ἄλλοις τοιούτοις. *id eſt, Xylandro interprete:* Sed neque de his quiſquam veritatem exacte perhibuit, neque de priſcis Perſarum, Medorum, Syrorum rebus, fidem admodum magnam invenerunt ſcriptores: idque ob ipſorum ſimplicitatem, & ſabulas edendi ſtudium. Cum enim viderent in honore eſſe eos qui è profeſſo fabulas ſcriberent: exiſtimaverunt ſuam quoque ſcriptionem lectoribus jucundam fore, ſi ſub narrationis veræ ſpecie ea dicerent, quæ neque vidiſſent neque audiviſſent, ſaltem ex iis quibus cognita iſta eſſent. id unum ſpectantes, ut auditio amœna fieret atque admirabilis. Equidem facilius Heſiodo & Homero aliquis fidem adhibuerit cum de heroibus verba faciunt, itemque tragicis poëtis; quam Cteſiæ, Herodoto, Hellanico, & eorum ſimilibus. *Ob* ψευδογραφίαν *itaque hoſce hiſtoricos & Lucianus* ἀληθ. ἱστορ. β', ἐν ᾅδου *collocat :* καὶ μεγίστας, *ait,* ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι παρὰ τὸν βίον, καὶ οἱ μὴ τἀληθῆ συγγεγραφότες· ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν *&c. Sed mittamus illum Atticum μυκτῆρα, & aliquot ex Indicis quoque* ἀποσπασμάτια, *vel quæ inde ſe hauſiſſe auctores teſtantur etiam optimi, adjiciamus.*

ἘΚ ΤΩ͂Ν ἸΝΔΙΚΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΑὐΤΟΥ͂ ΚΤΗΣΊΟΥ.

Παρὰ τῷ Στράβωνι ἐν τῷ ιε΄ γεωγρ.

Κτησίᾳ μὲν οὐκ ἐλάττω τ͂ ἄλλης Ἀσίας τὴν Ἰνδικὴν λέγοντος.[1]

Παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ ἐν Ἰνδικοῖς.

Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος τὴν Ἰνδῶν γῆν ἴσην τῇ ἄλλῃ Ἀσίῃ λέγει, οὐδὲν λέγων.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. η΄, ςίχ. ϡπζ.

Ἡρόδοτος, Διόδωρος, Κτησίας, πάντες ἄλλοι,
Λέγουσι τὴν εὐδαίμονα τυγχάνειν Ἀραβίαν,
Ὥσπερ ϗ γῆν τὴν Ἰνδικὴν, εὐωδεστάτην ἄγαν,
Ἀρώμασιν ἐκπνέουσαν, ὡς ϗ τὴν γῆν ἐκείνης,
Καὶ λίθους κοπτομένους δὲ ταύτης ἀρωματίζειν.
Τοὺς δὲ ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ λυθέντας εὐωδίαις,
Ὀστᾶ τινὰ ϗ κέρατα, ϗ φύσεις τὰς ὀζώδεις,
Τότε καπνίζεσθαι λοιπὸν, ϗ ἀνακτᾶσθαι πάλιν.

Παρ' Ἀθηναίῳ ἐν τῷ ι΄ βιβλίῳ.

Κτησίας δὲ παρ' Ἰνδοῖς φησὶν οὐκ εἶναι τῷ βασιλεῖ μεθυσθῆναι. παρὰ δὲ Πέρσαις τῷ βασιλεῖ ἐφίεται μεθύσκεσθαι μιᾷ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ θύουσι τῷ Μίθρῃ.

Παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ, ἱςορ. ἀναβάσ. Ἀλεξ. ε΄.

Καὶ Κτησίας (εἰ δή τῳ ἱκανὸς ϗ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν) ἵνα μὲν στενώτατος αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός ἐςι, τεσσαράκοντα ςαδίους ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύτατος,[2] ϗ ἑκατὸν

EX INDICIS EJUSDEM CTESIÆ.

Apud Strabonem lib. XV geograph.

Cteſias dicit Indiam non eſſe minorem reliqua Aſia.

Apud Arrianum in Indicis. Interpr. B. Vulc.

Cteſias Cnidius Indicam reliquæ Aſiæ æqualem eſſe magnitudine affirmat: ſed errat.

Apud Tzetzem chil. VIII, verſ. 987. Interpr. P. L.

Herodotus, Diodorus, Cteſias, omnes alii,
Dicunt felicem eſſe Arabiam,
Quemadmodum & terram Indicam odoriferam valde,
Aromatibus ſpirantem: ut & terram illius,
Et lapides conciſos hujus, aromata ſpirent.
Homines autem illic ſolutos bonis odoribus,
Oſſa quadam, & cornua, & naturas olentes,
Tunc ſumigari deinceps, atque refocillari rurſus.

Apud Athenæum libro X. Interpr. H. Steph.

Cteſias autem apud Indos regi non licere inebriari tradit. At vero apud Perſas regi conceditur inebriari die uno, in quo ſacrificant Mithræ.

Apud Arrianum hiſtoriar. de expedit. Alexandri lib. V

Ac Cteſias quidem (ſi cui ejus autoritas ad probandum ſufficiat) aſſerit Indi, qua anguſtiſſimus is eſt, XL. ſtadiorum latitudine ripas inter ſe diſtare: qua vero latiſſimus, etiam centum ſummum ſta-

1. *Ibi & aliorum ſententias, ut Oneſicriti, Nearchi, Megaſthenis, & Deimachi ſententias maxime diſcrepantes refert; quarum nullam probat. v. & Arrianum in Indicis.* 2. *An forte hic locus defectus, viri docti videant: mihi, credo, libere ſuſpicionem meam indicare licet. Habes enim diſerte initio excerptorum ex Indic. à Photio eadem quidem de latitudine* τ͂ πλάτ͂ αὐτ͂· *ſed de eo ubi latiſſimus ſit,* ϗ διακοσίων ςαδίων *ait. quid itaque? Facile potuit excidere in Arriani libris numeri ducenarii nota* σ΄, *quæ reponi debeat. Sicque adhuc etiam plenius Cteſiæ ſententiam expoſitam ibi habebimus. minimum ubi Indus anguſtiſſimus, XL. ſtadiorum eſſe: ubi latiſſimus, CC: ubi medius, id eſt, nec anguſtiſſ. nec latiſſ. plerunque C ſtadiorum eſſe. Sic ego ſuſpicabar: alii dijudicent.*

ſtadiorum ſpatium intermedium eſſe.

τὴν τὸ πολὺ δ᾽ εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τόπον.

Apud Aelianum lib. XVII *de nat. animal. c.* 29

Indorum regem hoſtibus bellum inferentem, bellatorum centena millia elephantorum antecedunt: tum vero aliorum maximorum & fortiſſimorum tria millia ſubſequuntur, ad hoſtiles muros ipſo incurſu evertendos inſtitutorum: cum enim rex jubet, evertunt, idque pectorum ſuorum vi & impetu. Hoc ſe audiviſſe Cteſias ſcribit: idemque Babylone ſe vidiſſe dicit, palmas ab his ad moderatoris ſui juſſum violentiſſimo impetu extirpatas.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ, ἐν τῷ ιζ΄ περὶ ζῴ. ἰδιοτ. κεφ. κθ΄.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τοὺς πολεμίους, δέκα μυριάδες ἐλεφάντων προηγοῦνται μαχίμων. ἑτέρους δὲ ἀκούω τρισχιλίους τοὺς μεγίστους τε καὶ ἰσχυροτάτους ἕπεσθαι, οἵπερ οὖν εἰσι πεπαιδευμένοι τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀνατρέπειν, [1] ἐμπεσόντες ὅταν κελεύσῃ βασιλεύς· ἀνατρέπειν δὲ τοῖς στήθεσι. καὶ λέγει μὲν ταῦτα καὶ Κτησίας, ἀκούσαι γράφων. ἰδεῖν δ᾽ ἐν Βαβυλῶνι ὁ αὐτὸς λέγει τοὺς φοίνικας αὐτορρίζους ἀνατρεπομένους ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐμπηδώντων αὐτοῖς θηρίων βιαιότατα. δρῶσι δ᾽, ἂν ἄρα ὁ Ἰνδὸς ὁ πωλεύων [2] αὐτοῖς, κελεύσῃ δρᾶσαι τοῦτο αὐτοῖς.

Apud Ariſtotelem de generat. animal. lib. II, *cap.* 2.

Quæ enim Cteſias Cnidius de ſemine elephantorum narravit, illum mentitum fuiſſe claret. Ait enim iſtud deſiccatum adeo indurari, ut fiat electro ſimile. Non vero ita fit.

Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει ἐν τῷ β΄ περὶ ζῴων γενέσ. κεφ. β΄.

Κτησίας γὰρ ὁ Κνίδιος ἃ περὶ τοῦ σπέρματος τῶν ἐλεφάντων εἴρηκε, φανερός ἐστιν ἐψευσμένος. φησὶ γὰρ οὕτω σκληρύνεσθαι ξηραινόμενον, ὥστε γίνεσθαι ἠλέκτρῳ ὅμοιον. τοῦτο δ᾽ οὐ γίνεται.

Apud eundem libro tertio extremo de hiſtor. animal.

Falſum vero eſt etiam quod Cteſias ſcripſit de elephantorum genitura.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ ἄκρῳ βιβ. γ΄. περὶ ζώων ἱστορ.

Ψευδὲς δ᾽ ἐστὶ καὶ ὅπερ Κτησίας γέγραφε περὶ τῆς γονῆς τῶν ἐλεφάντων.

Non habebam in animo quidquam infercire ubi Cteſiæ non fieret nominatim mentio. Quam enim multa talia ex Æliano alias deſcribenda, ut ille certe è Cteſia pleroſque iſtos Indicos logos deſcripſerit? Hoc tamen de gallis gallinaceis, & illud infra de avicula dicæro vel ideo inſerere viſum fuit, quod utrumque A. Schottus in ſuis Notis ad Cteſiæ Indica laudet, & è Cteſia exceptum moneat plenius ac latius, quam Photius ſcilicet fecit. De gallis ſane ex Photio ſupra cap. 3. *Indic. ſaltem habes, unde* μεγίστους *fuiſſe ſcias. Audi itaque Ælianum lib.* XVI. *de animal. c.* 2. *ita ſcribentem:*

Naſcuntur & Gallinacei maximi [apud indos:] nec rubram habent criſtam ut noſtri, ſed ita variam & floridam, quemadmodum coronam ex floribus contextam. Pennas poſteriores non inflexas habent, neque in orbem revolutas, ſed latas, quas cum non erigunt, ut pavones trahunt: eorum pennæ partim auri, partim cærulei vel ſmaragdi colorem gerunt.

Ἀλεκτρυόνες δὲ γίνονται μέγιστοι μέγιστοι [ἐν Ἰνδοῖς,] καὶ ἔχουσι λόφον οὐκ ἐρυθρὸν, κατά γε τοὺς ἡμεδαποὺς, ἀλλὰ ποικίλον κατὰ τοὺς ἀνθινοὺς στεφάνους. τὰ δὲ πτερὰ τὰ πυγαῖα ἔχουσιν οὐ κυρτὰ, οὐδὲ εἰς ἕλικα ἐπικαμφθέντα, ἀλλὰ πλατέα, καὶ ἐπισύρουσιν αὐτὰ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ταῴς, ὅταν μὴ ὀρθώσωσί τε καὶ ἀναστήσωσιν αὐτά. χρόαν δὲ ἔχει τὰ πτερὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλεκτρυόνων· [3] χρυσωποὺς τε καὶ κυαναυγεῖς κατὰ τὴν σμάραγδον λίθον.

Apud eundem Aelianum lib. XVI. *de animal. nat. c.* 31.

In his libris, quos Cnidius Cteſias de

Παρὰ τῷ αὐτῷ Αἰλιανῷ, ἐν τῷ γ΄ περὶ ζῴ. ἰδιότ. ις΄. κεφ. λα΄.

Λέγει δὲ ἄρα Κτησίας ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς

1. *Iſta innuunt ſaltem excerpta Indic. ſupra c.* 3. *ubi* περὶ τῶν τειχοκαταλυτῶν (*ita enim cum Hœſchelio noſtro malim*) ἐλεφάντων. 2. ἴσ. αὐτοὺς.
3 χρυσωποί τε καὶ κυαναυγεῖς.

τοὺς καλουμένους Κυναμολγοὺς τρέφειν κύνας πολλούς, κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος· καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνοτρόφους, καὶ τὰς αἰτίας ὁ Κνίδιος ἐκείνας λέγει· ἀπὸ τῶν θερινῶν τροπῶν εἰς μεσοῦντα χειμῶνα ἐπιφοιτῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βοῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆνος ἢ σφηκία κεκινημένη, πλῆθος ἀριθμοῦ κρείττους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταὶ, καὶ εἰς κέρας θυμοῦνται δεινῶς. οὐκοῦν ἔχοντες αὐτοὺς ἀναστέλλειν ἑτέρως οἵδε, τοὺς τροφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺς ἀφιᾶσιν, ἐς τοῦτο ἀεὶ τρεφομένους· οἵπερ οὖν καταγωνίζονταί τε καὶ διαφθείρουσιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν μὲν κρεῶν τὰ δοκοῦντα σφισιν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια, ἐξαιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς κυσὶν ἀπονέμουσι, καὶ μάλα γε ἀσμένως κοινωνοῦντες αὐτοῖς, ὥσπερ οὖν εὐεργέταις ἀπεχόμενοι. κατὰ τὴν ὥραν δὲ καθ' ἣν οὐκ ἐπιφοιτῶσιν οἱ βόες, συνθήρους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζώοις τοῖς ἄλλοις ἔχουσιν· καὶ τῶν θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκληνται. πίνουσι γὰρ αὐτὸ, ὥσπερ οὖν ἡμεῖς τὸ τῶν οἰῶν τε καὶ τῶν αἰγῶν.

Παρὰ τῷ Πολυδεύκει ἐν τῷ ὀνομαστικῷ ε', κεφ. ε'.

Οἱ δὲ κυναμολγοὶ, [1] κύνες εἰσὶ περὶ τὰ ἕλη τὰ μεσημβρινὰ, γάλα δὲ βοῶν ποιοῦνται τὴν τροφήν. καὶ τοὺς ἐπιόντας τῷ ἔθνει τοῦ θέρους βοῦς Ἰνδικοὺς καταγωνίζονται, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. ζ. στίχ. ψλθ'.

Εἰ θαῦμα δὲ νομίζοι τις, [2] Ἀῤῥάβων τοὺς καλάμους,
Ὁ Τζέτζης λέγει, τοὺς Ἰνδῶν καλάμους τῷ Κτησίᾳ
Ὡς διοργυίους [1] γράφοντι τὸ πλάτος, τίς πιστεύσοι;
Καὶ τοῖς τὸ ἓν γονάτιον δύο ποιεῖν ὁλκάδας.

Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, περὶ ἱστορ. ζῴ. ἐν τῷ β', κεφ. α'.

Διστοίχους δὲ ὀδόντας οὐδὲν ἔχει τούτων τῶν ζῴων. ἔστι δέ τι, εἰ δεῖ πιστεῦσαι Κτησίᾳ. ἐκεῖνος γὰρ ἐν

de rebus Indicis conſcripſit, Cynamolgorum gentem ait canes permultos, magnitudine Hyrcanis canibus pares alere ſolere. Quamobrem vero ſit hæc natio tam canum ſtudioſa, cauſſam idem affert. Cum ab æſtivo ſolſtitio ad mediam hyemem, tanquam apum examina, aut concitata veſparum vis, ſic armenta numero ampliora boum ferorum eos cornibus vehementer incitata appetant & noceant: hi non aliter hæc retundere valentes, canes quos magna cura aluerunt, in ipſos immittunt, qui facile boves debellant, & interimunt. Deinde ante commemorati homines, quas eſculentas carnes exiſtimant, ſibi auferunt, reliquas canibus impertiunt, libenterque communicant, tanquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tempore cum non amplius eo boves accedunt, ad venandas alias feras ſecum ducunt. Idcircoque Cynamolgi appellantur, quod à canibus lac exprimunt mulctra, tum vero ſic idipſum, quemadmodum nos vel ovillum, vel caprinum, bibunt.

Apud Pollucem Onomaſtic. lib. v. *c.* 5.

Cynamolgi vero, canes ſunt circa meridionales paludes [Indiæ,] qui lacte boum victitant, & incurſantes gentem in æſtate boves Indicos debellant, uti ſcribit Cteſias.

Apud Tzetzem chiliad. vii, *verſ.* 739.

Si vero miraculum putet quiſpiam Arabum calamos,
Tzetzes recenſet Indorum calamos ex Cteſia,
Inſtar duorum paſſuum ſcribente in latitudine: quis credat?
Et illis unum internodiolum duas facere onerarias.

Apud Ariſtotelem de hiſt. animal. lib. ii. *c.* 1.

Duplicem vero dentium ſeriem ex his generibus animal nullum habet. Immo eſt quoddam, ſi Cteſiæ credere par eſt. Ille

1. *De Polluce noſtro quid dicam, mehercle neſcio. Ælianum certe rectius inſpexiſſe Cteſiam credam. Et alii etiam certe auctores hos Cynamolgos populos trudunt, eoſque canum feminarum lacte victitaſſe, unde iis utrumque nomen: in illis etiam Cnidius Agatarchides, apud quem partim habes cum Cteſianis excerptis. Cur itaque Pollux canes cum gente ſua, canina licet & ipſa, confundat, cauſſam non comminiſcor.* 2. *narravit vero ex Uranii lib.* iii. *Ἀγρεβενῶν Tzetzes de calamis ibi, in quibus mortuos reges, & eorum uxores, fratres ac filios ſepeliant ἐν γόνῳ τι κοιλάναντες, illorum calamorum, & calamum μὴ ἀσφαλῆ, πάλιν ἰδὼν φόον. quibus Cteſiana ſubjicit, talia ſcilicet illa ψευδέστερα, quibus delectati ſcriptores vani.* 3. *vide Excerpt. Ind. ſupra c.* 6.

Ille enim animal apud Indos cui nomen ſit Mantichora, habere utrinque ſecus dentium triplicem ordinem ait: magnitudine vero æquare leonem, & ſimiliter pilis denſum eſſe, nec pedes abſimiles habere. facie autem & auribus humanis ſimilem: oculiſque glaucis. colore rubere ut cinnabari. caudam vero, ſcorpii terreſtris caudæ parem eſſe, in qua aculeum gerat, & agnata ejaculetur ſpicula. vocem illi talem eſſe qualis fiſtula & tuba edatur. celeriter vero currere non aliter ac cervos, & ferum eſſe, devorareque homines.

ἐν Ἰνδοῖς τὸ θηρίον, ᾧ ὄνομα εἶναι [1] μαντιχώραν, τοῦτ' ἔχειν ἐπ' ἀμφότερα φησὶ τριστοίχους τοὺς ὀδόντας. εἶναι δὲ μέγεθος μὲν ἡλίκον λέοντα, καὶ δασὺ ὁμοίως, καὶ πόδας ἔχειν ὁμοίους. πρόσωπον δὲ καὶ ὦτα ἀνθρωποειδές· τὸ δ' ὄμμα γλαυκόν, τὸ δὲ χρῶμα κινναβάρινον· τὴν δὲ κέρκον, ὁμοίαν τῇ τοῦ σκορπίου τοῦ χερσαίου, ἐν ᾗ κέντρον ἔχειν, καὶ τὰς ἀποφυάδας ἀπακοντίζειν. φθέγγεσθαι δ' ὅμοιον φωνῇ σύριγγος καὶ σάλπιγγος· ταχὺ δὲ θεῖν οὐχ ἧττον τῶν ἐλάφων, καὶ εἶναι ἄγριον καὶ ἀνθρωποφάγον.

De eadem bellua & Pauſanias in Bœoticis ex Cteſia: Interprete R. Amaſæo.

Jam vero eam belluam quam Cteſias in hiſtoria de Indis Manticheram ab illis ſcribit appellari, à Græcis (*ob præcipuam in homines ſævitiam*) Androphagum, non aliam à Tigride eſſe crediderim. Dentium illi in maxilla altera triplex ordo: & in extrema cauda aculeos habet, quibus & ſe cominus tueatur, & venatores eminus tanquam ſagittis petat.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ θηρίου ἐκ τοῦ Κτησίου καὶ ὁ Παυσανίας ἐν Βοιωτικοῖς.

Θηρίον δὲ ἐν τῷ Κτησίου λόγῳ τῷ ἐς Ἰνδοὺς, Μαρτιόρα ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν, ὑπὸ δὲ Ἑλλήνων σφίσιν [2] ἀνδροφάγον λελέχθαι, οἱ πείθομαι τὴν τίγριν. ὀδόντας δὲ αὐτὸ τριστοίχους κατὰ [3] ἑτέραν τὴν γένυν καὶ κέντρα ἐπὶ ἄκρας ἔχει τῆς οὐρᾶς. τούτοις δὲ τοῖς κέντροις [4] ἐγγύθι ἐναμύνεσθαι, καὶ ἀποπέμπειν ἐς τοὺς πορρωτέρω τοξότου ἀνδρὸς οἰστῷ ἴσον.

Plinius l. VIII. *c.* XXI. Apud eoſdem [Indos] naſci Cteſias ſcribit, quam manticheram appellat, triplici dentium ordine pectinatim coëuntium, facie & auriculis hominis, oculis glaucis, colore ſanguineo, corpore leonis, cauda ſcorpionis modo ſpicula infigentem: vocis, ut ſi miſceatur fiſtulæ & tubæ concentus: velocitatis magnæ, humani corporis vel præcipue appetentem.

De eodem apud Aelianum lib. IV, *de anim. c.* 21.

Apud Indos naſcitur violento robore præditum animal cui Indorum lingua Mantichoras nomen eſt, magnitudine maximi leonis, colore rubrum adeo ut cinnabarim referat: canis modo villoſum: facie eadem prope quæ hominis: dentium triplici utrinque ordine mucrone acutiſſimorum, caninis majorum: auribus hominis ſimilibus, niſi quod hæ & grandiores, & villoſiores ſunt: oculis cæſiis, & his non diſſimilibus hominis: pedibus & unguibus iiſdem qui leonis. ſumma cauda illi ſcorpionis modo, aculeo pluſquam cubitali armata, quo le-

Περὶ τοῦ αὐτοῦ παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ δ' περὶ ζῴ. κεφ. κα'.

Θηρίον Ἰνδικὸν, βίαιον τὴν ἀλκὴν, μέγεθος κατὰ τὸν λέοντα τὸν μέγιστον, τὴν δὴ χροιὰν ἐρυθρὸν, ὡς κιννάβαριν εἶναι δοκεῖν, δασὺ δὲ ὡς κύνες, φωνῇ τῇ Ἰνδῶν [a] μαρτιχόρας ὠνόμασται. τὸ πρόσωπον δὲ κέκτηται τοιοῦτον, ὡς δοκεῖν οὐ θηρίον τοῦτό γε, ἀλλ' ἀνθρωπικὸν ὁρᾶν. ὀδόντες τρίστοιχοι μὲν ἐμπεπήγασιν οἱ ἄνω αὐτῷ, τρίστοιχοι δὲ οἱ κάτω, τὴν ἀκμὴν ὀξύτατοι, τῶν κυνείων ἐκεῖνοι μείζους. τὰ δὲ ὦτα ἔοικεν ἀνθρώπῳ καὶ ταῦτα τήν γε ἑαυτῶν πλάσιν, μείζω δὲ καὶ δασέα. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς γλαυκός ἐστι, καὶ ἐοίκασιν ἀνθρωπίνοις καὶ οὗτοι. πόδας δέ μοι νόει καὶ ὄνυχας [b] οἵους εἶναι λέοντος. τῇ δὲ οὐρᾷ ἄκρᾳ προσήρτηται σκορπίου κέντρον, καὶ εἴη ἂν ὑπὲρ πῆχυν

Tttt τοῦτο·

1. *Notanda diverſitas ſcripturæ in hujus belluæ vocabulo. Excerpta Ind. ſupra c. 7. habent* μαρτιχόρα, *vel cum Bav. libro* μαρτιχόρας, *ut etiam Ælianus & Philoſtratus habet. Ariſtoteles* μαντιχώρας *vocat, & Plinius etiam* mantichoram, *ſicut & Æliani varia lectio. notavit & Brodæus V miſcell.* 24. *Cteſiam ſuper his graviter vanitatis arguens.* 2. ἀνθρωποφάγον *habent Excerpta.* 3. Ἑκατέραν *mavult Fr. Sylburgius, ut & interpretatur,* utraque mandipula tripl. 4. ἐγγύθεν ἀμύνεσθαι, *vel* ἀμύνεται *mavult idem Sylb.*

a *alii* μαντιχόρας. b ὁμοίους.

τούτου· καὶ παρ' ἑκάτερα αὐτοῦ ἡ οὐρὰ κέντρους διειλῆφθαι. τὸ δὲ οὐραῖον τὸ ἄκρον εἰς θάνατον ἐκέντησε τὸν περιτυχόντα, καὶ διέφθειρε παραχρῆμα. ἐὰν δέ τις αὐτὸν διώκῃ, ἔσθ' ἀφίησι τὰ κέντρα πλάγια ὡς βέλη. καὶ ἔστι τὸ ζῶον ἑκηβόλον. καὶ εἰς τοὔμπροσθεν μὲν ὅταν ἀπολύῃ τὰ κέντρα, ἀνακλᾷ τὴν οὐράν· ἐὰν δὲ εἰς τοὐπίσω, κατὰ τοὺς Σάκας, ὅδε ἀποτάδην αὐτὴν ἐξαρτᾷ. ὅτου δ' ἂν τὸ βληθὲν τύχῃ, ἀποκτείνει. ἐλέφαντα δὲ οὐκ ἀναιρεῖ μόνον. τὰ δὲ ἀκοντιζόμενα κέντρα ποδιαῖα τὸ μῆκός ἐστι, σχοίνου δὲ τὸ πάχος. λέγει δὲ ἄρα Κτησίας, καί φησιν ὁμολογεῖν αὐτῷ τοὺς Ἰνδοὺς, ἐν ταῖς χώραις τῶν ἀπολυομένων ἐκείνων κέντρων ὑπαναφύεσθαι ἄλλα, ὡς εἶναι τοῦ κακοῦ τοῦδε ἐπιγονήν. φιλεῖ δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς λέγει, μάλιστα ἀνθρώπους ἐσθίειν. καὶ ἀναιρεῖ δὲ ἀνθρώπους πολλοὺς, καὶ οὐ καθ' ἕνα ἐλλοχᾷ, καὶ δύο δ' ἂν ἐπιθεῖτο καὶ τρισὶ, καὶ κρατεῖ τῶν τοσούτων μόνος. καταγωνίζεται δὲ καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπὰ, λέοντα δὲ οὐκ ἂν καθέλῃ ποτέ. ὅτι δὲ κρεῶν ἀνθρωπείων ἐμπιπλάμενον τόδε τὸ ζῶον ὑπερήδεται, κατηγορεῖ καὶ τὸ ὄνομα. νοεῖται γὰρ τῇ Ἑλλήνων φωνῇ ἡ Ἰνδῶν, ἀνθρωποφάγον αὐτὸ εἶναι· ἐκ δὲ τοῦ ἔργου καὶ κέκληται. πέφυκε δὲ κατὰ τὴν ἔλαφον ὤκιστος. τὰ βρέφη δὲ τῶνδε τῶν ζώων οἱ Ἰνδοὶ θηρῶσιν ἀκέντρους τὰς οὐρὰς ἔχοντα, καὶ λίθῳ γε ἔτι διαθλῶσιν αὐτὰς, ἵνα ἀδυνατῶσι τὰ κέντρα ἀναφύειν. φωνὴν δὲ σάλπιγγος ὡς ὅτι ἐγγυτάτω προΐεται. λέγει δὲ καὶ ἑωρακέναι τόδε τὸ ζῶον ἐν Πέρσαις Κτησίας, ἐξ Ἰνδῶν κομισθὲν δῶρον τῷ βασιλεῖ Περσῶν. εἰ δή τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων Κτησίας. ἀκούσας γε μήν τις τὰ ἴδια τοῦδε τοῦ ζώου, εἶτα μέντοι τῷ συγγραφεῖ τῷ Κνιδίῳ προσεχέτω.

letaliter pungit, ſi quem attigerit. reliquum etiam caudæ, utrinque aculeis cuſpidatum eſt, quos tanquam tela, ſi quis inſequatur, eminus jaculatur, letaliter pungit. Cum in anteriorem partem verſus aculeos jaculatur, caudam intorquet: ſin retroverſus Sacarum more aculeos emittit, tum extentiſſime caudam porrigit. Aculei quos jaculatur, pedali magnitudine, & ſchœni (*junci vel funis*) craſſitudine ſunt: quibus icta omnia, præter ſolum elephantum pereunt. Cteſias Indos ſibi affirmaſſe ait, locis emiſſorum aculeorum alios ſuccreſcere, ut ſit hujus peſtis perpetua ſucceſſio. Humanis, ut idem affert, carnibus maxime delectatur. quocirca complureis homines interficit: nec duntaxat in ſingulos homines invadit, ſed plureis collectos, vel ipſe ſolus interimit. Reliqua item animalia vincere poteſt, excepto leone. Quod autem humanis carnibus ſeſe complere ei ſuave ſit, ejus nomen oſtendit. Indicè enim ideo Mantichoras appellatur, quod beſtia hominum voraciſſima ſit, ex rebus quas agit nomen trahens. Eadem eſt qua perniciſſimi cervi corporis velocitate. Ejus pullos aculeatis nondum caudis armatos venantur, caudaſque eorum ad ſaxum elidunt, atque crebis ictibus confringunt, ut aculeos ne poſtea producere queant. Vocem edunt maxime accedentem ad ſonum tubæ. Cteſias apud Perſas hoc animal ſe vidiſſe teſtatur, ex India regi Perſarum muneri miſſum. Hæc Cteſias ſcriptor Cnidius, penes quem horum omnium fides eſto.

Παρ' Ἀντιγόνῳ ἐν τῇ ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγῇ, ἱστορ. ρπα'.

Apud Antigonum mirab. narrat. cong. hiſt. CLXXXI.

G. Xyl. interpr.

Τὸ δ' ἐκ τῆς πέτρας Ἀρμενίων ἐκπῖπτον [ὕδωρ] Κτησίαν ἱστορεῖν [1] ὅτι συμβάλλει ἰχθῦς μέλανας, ὥστε τὸν ἀπογευσάμενον τελευτᾶν.

Cteſiam tradere, ex Armeniis petris aquam excidere, quæ ſimul piſces nigros ejiciat, guſtataque interficiat.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἱστορ. ρπβ'.

Ibidem, CLXXXII.

Περὶ δὲ πυρὸς Κτησίαν φησὶν ἱστορεῖν, ὅτι περὶ τὴν τῶν Φασηλιτῶν χώραν ἐπὶ τοῦ τῆς Χιμαίρας ὄρους ἐστὶ τὸ καλούμενον ἀθάνατον πῦρ· τοῦτο δὲ ἐὰν μὲν εἰς ὕδωρ ἐμβάλῃς, καίεσθαι βέλτιον· ἐὰν δὲ [2] φερτίον ἐπιβαλὼν πήξῃ τις, σβέννυσθαι.

De igne Cteſiam ait narrare, apud Phaſelitas in Chimæra monte ignem eſſe qui perennis nominetur. qui ignis in aquam conjectus, melius ardeat: ſin onus aliquis injiciat, extingui.

Plinius lib. XXXI. *c.* 2. Cteſias in Armenia ſcribit eſſe fontem, ex quo nigros piſces illico mor-

1. *Hæc ni fallor è Callimachi Cyrenei* ἐκλογῇ τῶν παραδόξων *affert Antigonus, ut & quod ſequitur.* 2. *emendo* φορυτὸν, fimum, *vel* quiſquilias, *quæ alias naturalis potius alimentum & fomes. patet ex noſtris Cteſiæ excerptis Ind. ſupra c.* 10.

mortem afferre in cibis, quod & circa Danubii exortum audivi, donec veniatur ad fontem alveo appoſitum, ubi finitur id genus piſcium. Ideoque ibi caput ejus amnis intelligitur fama.

Idem lib. II, *cap.* 106. Flagrat in Phaſelide mons Chimæra, & quidem immortali diebus & noctibus flamma. Ignem ejus accendi aqua, extingui vero terra aut fœno, Cnidius Cteſias tradit.

Apud Aelianum lib. XVI *de animal. c.* 37.

Apud Indos Pſyllos (nam ſunt etiam alteri Africi) arietibus non majores equi gignuntur. Itemque oves non magnitudine agnos noſtros ſuperant. Aſini quoque pares naſcuntur, & ſimiliter muli, boves, & quod illic cunque beſtiarum, perparvulum eſt. Porro apud Indos nullum ſuem neque ferum neque cicurem naſci Cteſias Cnidius ait, & ſuilli generis uſum Indos à ſe deteſtari, & tantopere ab eo veſcendo, quam ab humanis carnibus, abhorrere.

Apud eundem lib. IV. *cap.* 26.

Lepores & vulpes Indi hoc modo venantur. Canibus ad venationem non egent, ſed captos aquilarum, corvorum, & inſuper milvorum pullos alunt, & ad venatum inſtituunt: Nempe leporem manſuetum & vulpem cicurem carne appenſa ad curſum dimittunt: & mox immittunt aves carnem eis quam appetunt adempturas. Illæ igitur quanta poſſunt celeritate & impetu vel hanc vel illum conſequutæ, carnem ſui laboris præmium & eſcam deſideratam ſibi auferunt. Sic inſtitutas ad prædam aves, deinceps in montanos lepores & vulpes feras emittunt: quos illæ itidem ſpe ſolitæ eſcæ perſequuntur, & mox captos dominis adferunt, ut prodit Cteſias. loco autem carnis prius appenſæ, viſcera captorum eis in cibum permittuntur

Apud Stephanum in Ethnicis.

Teos. eſt & alia (hoc nomine) civitas apud Dirbas in Scythia, in qua narrant ſtagnum plenum eſſe piſcibus. à quibus, quum tranquillum eſt, oleum ſupernatat tanta copia, ut manibus illud hauriant in ſcapham, eoque utantur.

Apud Aelianum lib. IV *de nat. anim. c.* 27.

Gryphem Indicum animal audio ſimiliter

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ ις′ περὶ ζῴ. κεφ. λζ′.

Παρὰ τοῖς [1] Ψύλλοις καλουμένοις τῶν Ἰνδῶν, εἰσὶ γὰρ καὶ Λιβύων ἕτεροι, ἵπποι γίνονται τῶν κριῶν οὐ μείζους. καὶ τὰ πρόβατα ἰδεῖν μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας. καὶ οἱ ὄνοι δὲ τοσοῦτοι γίνονται τὸ μέγεθος· καὶ οἱ ἡμίονοι, καὶ οἱ βοῦς, καὶ πᾶν κτῆνος ἕτερον ἐκποιοῦ. Ὗν δὲ ἐν Ἰνδοῖς οὔ φασι γίνεσθαι, οὔτε ἥμερον, οὔτε ἄγριον. μυσάττονται δὲ καὶ ἐσθίειν τοῦδε τοῦ ζῴου Ἰνδοί, καὶ οὐκ ἂν γεύσαιντό ποτε ὑείων, ὥσπερ οὐδὲ ἀνθρωπείων οἱ αὐτοί.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ δ′, κεφ. κϛ′.

Τοὺς λαγὼς καὶ τὰς ἀλώπεκας θηρῶσιν οἱ [2] Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. κυνῶν εἰς τὰς ἄγρας οὐ δέονται, ἀλλὰ νεοττοὺς συλλαβόντες ἀετῶν καὶ τῶν κοράκων καὶ ἰκτίνων προσέτι, τρέφουσι, καὶ ἐκπαιδεύουσι τὴν θήραν. καὶ ἔστι τὸ μάθημα· πρᾴῳ λαγῷ καὶ ἀλώπεκι τιθασῷ κρέας προσαρτῶσι, καὶ μεθιᾶσι θεῖν· καὶ τοὺς ὄρνιθας αὐτοῖς κατὰ πόδας ἐπιπέμψαντες, τὸ κρέας ἀφελέσθαι συγχωροῦσιν. οἱ δὲ ἀνὰ κράτος διώκουσι, καὶ λαβόντες ἢ τὸν ἢ τὴν, ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ καταλαβεῖν ἆθλον τὸ κρέας. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῖς δέλεάρ ἐστι καὶ μάλα ἐφολκόν. οὐκοῦν ὅταν ἀκριβώσωσι τὴν σοφίαν τὴν θηρατικήν, ἐπὶ τοὺς ὀρείους λαγὼς μεθιᾶσιν αὐτούς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας τὰς ἀγρίας. οἱ δέ, ἐλπίδι τοῦ δείπνου τοῦ συνήθους, ὅταν τι τούτων φανῇ, μεταθέουσι καὶ αἱροῦσιν ὤκιστα, καὶ τοῖς δεσπόταις ἀποφέρουσιν, ὡς λέγει Κτησίας. καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ πρὸς προσηρτημένου κρέως, αὐτοῖς τὰ σπλάγχνα τῶν ᾑρημένων τὸ δεῖπνόν ἐστιν. ἐκεῖθεν καὶ τοῦτο ἴσμεν.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἐν ἐθνικοῖς.

Τέως. ἔστι καὶ ἑτέρα πόλις ἐν Διρβαῖς τῆς Σκυθίας, ἐν ᾗ λέγουσι λίμνην ἰχθύων ἔχουσαν πλῆθος· ἀφ' ὧν εὐδίας γινομένης, ἔλαιον ἐπιπλάζει τοσοῦτον, ὅσον ἀρύεσθαι αὐτὸ ταῖς χερσὶν εἰς σκάφος, καὶ χρῆσθαι αὐτῷ [3].

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ δ′ περὶ ζῴ. ἰδιότ. κεφ. κζ′.

Τὸν γρῦπα ἀκούω τὸ ζῷον τὸ Ἰνδικὸν [4] τετράποδα εἶναι

1. *Pygmais hac tribuunt excerpta ſupra c.* 11. 2. *Pygmai in Excerpt. c.* 11. 3. *Ubi hic Cteſia mentio, ais? fateor. Sed lege ſupra excerpt. Indic. fine c.* XI. *& dices hac lacus non tam ſimile.* 4. *vide Excerpt. Ind. c.* 12.

εἶναι κατὰ τοὺς λέοντας, καὶ ἔχειν ὄνυχας καρτεροὺς ὡς ὅτι μάλιστα, καὶ τούτους μέντοι τῶν λεόντων παραπλησίους· κατάπτερον δὲ τὰ νῶτα, καὶ τούτων τῶν πτερῶν τὴν χρόαν μέλαιναν εἶναι ἀκούει· τὰ δὲ πρόσθια ἐρυθρά φασι· τάς γε μὴν πτέρυγας αὐτὰς, οὐκ ἔτι τοιαύτας, ἀλλὰ λευκάς. τὴν δέρην δὲ αὐτῶν κυανοῖς διηνθίσθαι τοῖς πτεροῖς Κτησίας ἱστορεῖ· στόμα δὲ ἔχειν αἰετῶδες· καὶ τὴν κεφαλὴν, ὁποίαν οἱ ζωγράφοι γράφουσί τε καὶ πλάττουσι. φλογώδεις δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς φασιν αὐτοῦ. νεοττιὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν ποιεῖται. καὶ τέλειον μὲν λαβεῖν ἀδύνατόν ἐστι, νεοττοὺς δὲ αἱροῦσι. Βάκτριοι μὲν γειτνιῶντες Ἰνδοῖς, λέγουσιν αὐτοὺς φύλακας εἶναι τοῦ χρυσοῦ αὐτόθι. καὶ ὀρύττειν τε αὐτόν φασιν αὐτοὺς, καὶ ἐκ τούτου τὰς καλιὰς ὑποπλέκειν, τὸ δὲ ἀπορρέον Ἰνδοὺς λαμβάνειν. Ἰνδοὶ δὲ οὔ φασιν αὐτοὺς φρουροὺς εἶναι τοῦ προειρημένου· μηδὲ γὰρ δεῖσθαι χρυσίου γρῦπας· (καὶ ταῦτα εἰ λέγουσι, πιστὰ ἔμοιγε δοκοῦσι λέγειν) ἀλλ' αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τὴν τοῦ χρυσίου ἄθροισιν ἀφικνεῖσθαι· τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν σφετέρων βρεφῶν δεδιέναι, καὶ τοῖς ἐπιοῦσι μάχεσθαι. καὶ διαγωνίζεσθαι μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα καὶ κρατεῖν ῥᾷστα, λέοντι δὲ μὴ ἀνθίστασθαι, μηδὲ ἐλέφαντι. δεδιότες δὲ ἄρα τὴν τῶνδε τῶν ζώων ἀλκὴν οἱ ἐπιχώριοι, μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸν χρυσὸν οὐ στέλλονται, νύκτωρ δὲ ἔρχονται. ἐοίκασι γὰρ τηνικάδε τοῦ καιροῦ λανθάνειν μᾶλλον. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἔνθα οἵ τε γρῦπες διαιτῶνται, καὶ τὰ χωρία τὰ χρυσεῖά ἐστιν, ἐρημότατος πέφυκε δεινῶς. ἀφικνοῦνται δὲ οἱ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης θηραταὶ, κατὰ χιλίους τε καὶ δὶς τοσούτους ὡπλισμένοι. καὶ ἄμας κομίζουσι σάκκους τε, καὶ ὀρύττουσιν, ἀσέληνον νύκτα ἐπιτηροῦντες. ἐὰν μὲν γὰρ λάθωσι τοὺς γρῦπας, ὤναντο διπλῆν τὴν ὄνησιν. καὶ γὰρ σώζονται, καὶ μέντοι καὶ οἴκαδε τὸν φόρτον κομίζουσι. καὶ ἐκκαθάραντες οἱ μαθόντες [a] χρυσωρυχεῖν σοφίᾳ τινὶ σφετέρᾳ, πάμπολυν πλοῦτον ὑπὲρ τῶν κινδύνων ἔχουσι τῶν προειρημένων. ἐὰν δὲ κατάφωροι γένωνται, ἀπολώλασιν. ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὡς πυνθάνομαι, δι' ἔτους τρίτου καὶ τετάρτου.

liter quadrupedem ut leonem eſſe: robuſtiſſimis item exiſtere unguibus leonum ſimilibus: tum dorſum ejus pennis indui nigris, anteriorem corporis partem rubris, alas vero candidis. Cteſias eos ait cervicis pennas cæruleas & floridas habere: aquilino ore eſſe, & capite cujuſmodi pictores fingunt: oculis autem igneis. nidoſque in montibus facere: utque ætatis proceſſu grandes non capi, ita earum pullos comprehendi poſſe. Bactri autem Indis finitimi eos illic auri cuſtodes eſſe, aurumque effodere ajunt, & ſimul eo ipſo nidos conſtruere: quod vero auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contra Indi eos auri, quod veri quidem ſimile videtur, cuſtodes eſſe negant: neque enim Gryphes auri egere: ſed cum ad colligendum aurum homines acceſſerunt, hos de pullis ſuis majorem in modum timentes, pro eis pugnare. atque cum aliis etiam animalibus concertare, eaque facillime vincere: contra autem leones & elephantos non ſtare. Indigenæ, quod ab hujuſmodi animalium robore timeant, non interdiu, ſed ad collectionem auri noctu proficiſcuntur, quod ſe tum melius latere arbitrentur. Locus ubi Gryphes verſantur, ac ubi aurum effoditur, deſertiſſimus eſt. Quo circa aurum venari ſtudentes, mille, aut bis mille armati eo perveniunt, ſimulque ligones & ſaccos afferunt, ſilentem lunam obſervantes. Quod ſi Gryphes fallant, duplicem commoditatem aſſequuntur; quod & eorum vita ab illorum atrocitate ſervatur, & ſimul aurum domum avehunt: ubi auro purgato ab iis qui hanc artem callent, ingentes ſibi pro periculis opes comparant. Sin in furto deprehendantur, perierunt. Cum ſemel eo profecti ſunt, domum non niſi triennii, aut quadriennii intervallo revertuntur.

Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, περὶ ζῴ. ἱστορ. ἐν τῷ θ', κεφ. κη'.

Ἐν δὲ τῇ Ἰνδικῇ, ὥς φησι Κτησίας, οὐκ ὢν ἀξιόπιστος, οὔτε ἥμερος οὔτ' ἄγριος ὗς [1].

Apud Ariſtotelem de hiſtor. animal. l. VIII. *cap.* 28.

In Indica autem regione, ut ait Cteſias, parum ille fide dignus, nec cicur nec ferus ſus invenitur.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ περὶ ζῴ. ἰδιότ. γ'. κεφ. γ'.

Ὗν οὔτε ἄγριον οὔτε ἥμερον ἐν Ἰνδοῖς γενέσθαι λέγει

Apud Aelianum lib. III *de nat. animal. cap.* 3.

Suem apud Indos neque ferum neque man-

1. *Excerpt. Indic, c.* 23. *adde & fragmentum paullo ante ex Æliani lib.* XVI. *cap.* 37. *allatum, ubi de eadem re.*
a χρυσοχοεῖν.

manſuetum naſci Cteſias prodidit: & oves eorum alicubi caudas cubitum latas habere.

λέγει Κτησίας. πρόβατα δὲ τὰ ἐκείνων οὐρὰς πήχεως ἔχειν τὸ πλάτος πού φησιν.

Hic ſubjicienda illa quæ inter excerpta à Photio in Cod. Bavarico leguntur, pag. ſupra 661. cap. xv. ut ea pag. v. penult. ad Notas D. Hœſchelii monui. Sunt autem hæc:

Interpr. A. Schotto.

De Seris ferri ait, itemque de ulterioribus Indis, immania prorſus illos habere corpora, ut tredecim ibi cubitos alti viri reperiantur, quorum æque vita ducenteſimum excedat annum. Viſos & in Gaitæ fluminis quadam parte ferinos homines, hippopotami fere cute, quam ne tela quidem ipſa perfoderent. In illa ipſa India (ut ferunt) ad intimas marinæ inſulæ partes, prælongas geſtare caudas incolas, quales vel Satyris adpingi ſolerent.

Λέγονται οἱ Σῆρες, καὶ οἱ ἄνω Ἰνδοὶ μέγιστοι σφόδρα εἶναι τὰ σώματα, ὡς εὑρίσκεσθαι ἄνδρας ιγ΄ πηχῶν τὸ μῆκος· βιοῦντες δὲ ὑπὲρ τὰ σ΄ ἔτη [2]. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν μέρει τινὶ ποταμοῦ, λεγομένου Γαίτου, ἄνθρωποι θηριώδεις, καὶ τὸ δέρμα παραπλήσιον ἱπποποτάμοις, ὡς μὴ διακόπτεσθαι βέλεσιν. ἐν δὲ τῇ αὐτῇ Ἰνδικῇ, εἰς τὸν μυχὸν τῆς πελαγίας νήσου, φασὶ τοὺς ἐνοικοῦντας κἀκεῖ οὐρὰς ἔχειν μεγίστας, ὁποίας διαγράφουσι τῶν σατύρων [1].

Apud Aelianum lib. IV. de nat. animal. c. 41.

Parvularum quarundam avium Indicarum natio in excelſis & inacceſſis rupibus nidificat, quarum magnitudo accedit ad ovum Perdicis, ſandaracino colore: Indi ſua lingua Dicærum ſolent nominare: Græci, ſicut audio, Dicæum. ejus ſtercus ſi quis milii magnitudine ſumpſerit in potionem diſſolutum, ad veſperam morietur: mors ſuavi ſomno ſimilis eſt, & nullum omnino ſenſum doloris habet. &c.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ, ἐν τῷ δ΄ περὶ ζώ.
ιδ. κεφ. μα΄.

Ἔθνος ὀρνίθων Ἰνδικῶν βραχυτάτων καὶ τοῦτο εἴη ἄν· ἐν δὲ τοῖς πάγοις τοῖς ὑψηλοῖς νεοττεύει, καὶ ταῖς πέτραις ταῖς καλουμέναις λισσαῖς. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος τὰ ὀρνίθια, ὅσονπερ ᾠὸν πέρδικος. σανδαράκινον δέ μοι νόει τὴν χρόαν αὐτῶν. καὶ Ἰνδοὶ μὲν αὐτὸ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ δίκαιρον φιλοῦσιν ὀνομάζειν· [4] Ἕλληνες δέ, ὡς ἀκούω, δίκαιον. τούτου τὸ ἀποπάτημα εἴ τις λάβοι ὅσον κέγχρου μέγεθος, λυθὲν ἐν τῷ πόματι, εἶτα εἰς ἑσπέραν ἀπέθανεν. ἔοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ, καὶ μάλα γε ἡδεῖ καὶ ἀνωδύνῳ &c.

Apud Apollonium hiſtor. mirabil. hiſtor. XVII.
Interpr. G. Xyl.

Cteſias ſcriptum reliquit, lignum apud Indos naſci, quod appelletur Parybum. id omnia oblata ad ſe trahere, aurum, argentum, cuprum, æs, & omnia alia metalla: quinetiam paſſerculos in propinquo locatos. Quod ſi majus incrementum fecerit, trahere etiam ad ſe capras, oves & æqualia animalia.

Παρὰ τῷ Ἀπολλωνίῳ ἐν ἱστορίαις θαυμασίαις, ἱστορ. ιζ΄.

Κτησίας παρ᾽ Ἰνδοῖς ξύλον γίνεσθαί φησιν, ὃ καλεῖται [5] πάρυβον. τοῦτο ἐφ᾽ ἑαυτὸ ἕλκει πᾶν τὸ προσκομισθὲν αὐτῷ, οἷον χρυσόν, ἄργυρον, κασσίτερον, χαλκόν, καὶ τἄλλα μεταλλικὰ πάντα. ἕλκει δὲ καὶ τὰ σύνεγγυς ἱστάμενα στρουθία. ἐὰν δὲ μεῖζον ᾖ τὸ ξύλον, καὶ αἶγας, καὶ πρόβατα, καὶ τὰ ὁμήλικα ζῶα.

Apud Tzetzem chil. VII. verſ. 714.

Et Cteſias in Indis eſſe talia dicit,
Electriferas arbores, atque Cynocephalos,
Juſtos

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. ζ΄. στιχ. ψιδ΄.

Καὶ ὁ Κτησίας ἐν Ἰνδοῖς εἶναι τοιαῦτα λέγει.
Ἠλεκτροφόρα [6] δένδρα τε, καὶ τοὺς κυνοκεφάλους [7]. Δι-

1. *Excerpt. Indic. ſupra c.* 13. 2. *Notat D. Hœſchel. ex Lucian.* Σῆρες μὲν ἱστοροῦνται μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν. *Et A. Schottus:* De Seris Lucian. quoque proditum refert, ad trecenteſimum eos vitæ annum pertingere. 3. *De his puto eſſe è Cteſia excerpta quæ Ælianus lib.* XVI. *de nat. animal c.* 21. *quæ adſcribere non vacat. Et Pliniana lib.* VII. *c.* 2. Sunt & Satyri ſubſolanis Indorum montibus &c. *quæ videntur cum aliis è Cteſia deprompta.* 4. *v. Excerpt. c.* 17. 5. πάρηβον *eſt ſupra in Excerpt. Indic. c.* 18. 6. *v. Excerpt. c.* 19. 7. *v. Excerpt. c.* 20.

Δικαίους πάνυ δὲ φησὶ, ζῆν δ' ἐκ τῶν ἀγρευμάτων.

Juſtos valde autem dicit, vivere vero ex venationibus.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ, περὶ ζῴ. ἰδ. βιβλ. δ', κεφ. μϛ'.

Γίνονται δὲ ἐνταῦθα τῆς Ἰνδικῆς ἔνθα οἱ κάνθαροι, καὶ οἱ καλούμενοι Κυνοκέφαλοι [1]· οἷς ἔδωκε τὸ ὄνομα ἡ τοῦ σώματος ὄψις τε καὶ φύσις· τὰ δὲ ἄλλα ἀνθρώπων ἔχουσι. καὶ ἠμφιεσμένοι βαδίζουσι δορὰς θηρίων, καὶ εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἀνθρώπων λυποῦσι οὐδένα, καὶ φθέγγονται μὲν οὐδὲν, ὠρύονται δέ· τῆς γε μὴν Ἰνδῶν φωνῆς ἐπαΐουσι. τροφὴ δὲ αὐτοῖς τῶν ζῴων τὰ ἄγρια. αἱροῦσι δὲ αὐτὰ ῥᾷστα. καὶ γάρ εἰσιν ὤκιστοι, καὶ ἀποκτείνουσι καταλαβόντες, καὶ ὀπτῶσιν οὐ πυρὶ, ἀλλὰ πρὸς τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου εἰς μοίρας διαξήναντες. τρέφουσι δὲ καὶ αἶγας καὶ ὄις. καὶ σιτοῦνται μὲν τὰ ἄγρια· πίνουσι δὲ τὸ ἐκ τῶν θρεμμάτων γάλα ὧν τρέφουσι.

Apud Aelianum de nat. animal. lib. IV, *cap.* 46.

In eodem Indiæ tractu ubi canthari jam dicti (*v. ſeq. frag.*) Cynocephali etiam reperiuntur: quibus à facie & corporis ſpecie nomen inditum. [nam caput caninum] cetera fere humana habent: & veſtiti pellibus ferarum ingrediuntur. Juſti ſunt, hominum nemini moleſti aut injurii. non ſermone, ſed ululatu ſonant. Indorum tamen linguam intelligunt. Venatione animalium ferorum vivunt, quæ, ut ſunt celerrimi, facile conſecuti interimunt, & fruſtatim diviſa ad ſolem aſſant. Capras etiam & oves alunt, ut ex lacte potu fruantur.

Τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τὸ πρῶτον μέρος.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται θηρία τὸ μέγεθος ὅσον ἂν γένοιντο οἱ κάνθαροι [2]· καὶ ἔστιν ἐρυθρὰ, κινναβάρει δὲ εἰκάσειας ἂν εἰ πρῶτον θεάσαιο αὐτά. πόδας ἔχει τούτο μηκίστους, καὶ προσαψάσθαι μαλακά ἐστι. φύεται δὲ ἄρα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων τὸ ἤλεκτρον. καὶ σιτεῖται τὸν τῶν φύλλων καρπὸν τῶνδε. θηρῶσι δὲ αὐτὰ οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν βάπτουσι τάς τε φοινικίδας, καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῖς χιτῶνας, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι ἄλλο ἐς τήνδε τὴν χρόαν [a] ἐκτρίψαι τε καὶ χρῶσαι· κομίζεται δὲ ἄρα ἡ τοιάδε ἐσθὴς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τοῖγε εὐειδὲς τῆς ἐσθῆτος δοκεῖ θαυμαστὸν, καὶ ἀντικρινομένη γε τοῖς Περσῶν ἐπιχωρίοις, κρατεῖ κατὰ πολὺ καὶ ἐκπλήττει, ὥς φησι Κτησίας. ἐπεὶ καὶ τῶν ᾀδομένων τῶν Σαρδιανικῶν ὀξυτέρα τί ἐστι καὶ τηλαυγεστέρα.

Ejuſdem capitis prima pars.

Naſcuntur Indis animalia magnitudine qua canthari, colore rubro, cinnabari proximo, pedibus longiſſimis, tactu molli. Ea in arboribus quæ ſuccino manant gignuntur, & earundem corticibus aluntur. Indi his captis expreſſiſque, puniceas veſtes exteriores interioreſque tingunt, & quicquid aliud eodem colore inficere libuerit. Hujuſmodi veſtis etiam Perſarum regi mittitur. Mirantur enim eam Perſæ, & ſuis vernaculis pulchritudine pretioque anteponunt, authore Cteſia. nam vel celebribus illis Sardianis floridior ac ſplendidior eſt.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ βιβ. κεφ. νβ'.

Ὄνους ἀγρίους οὐκ ἐλάττονας ἵππων τὸ μέγεθος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὸ ἄλλο εἶναι σῶμα, τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρᾳ παραπλησίαν· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανοῦ χρόαν· κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέγεθος καὶ ἡμίσεως προσέτι. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ κέρατος εἶναι λευκόν· τὸ δὲ ἀνωτάτω, φοινικοῦν· τό γε μὴν μέσον, μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τῶνδε τῶν ποικίλων κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ τοῦτο οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους ἐκ διασημάτων αὐτοῖς χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψελλίοις περικοσμήσαντας βραχίονα ὡραῖον ἀγάλματος. καί φασι νόσων ἀφύκτων ἀμα-

Apud eundem eod. libro, c. 52

Sylveſtres aſinos equis magnitudine non inferiores apud Indos naſci accepi, eoſque reliquo corpore albos, capite vero purpureo, oculiſque cyaneis eſſe: cornuque in fronte gerere ſeſquicubiti longitudine: cujus ſuperius puniceum, inferius autem album, medium vero plane nigrum ſit: atque non omnes quidem Indos, ſed potentiores, cum tanquam armillis quibuſdam brachia, ſic cornua auro ornarunt, ex his ipſis bibere ſolere. Ex hoc cornu bibentem ab inſanabilibus

θῆ

1. *v. Excerpt. c.* 20. 2. *Excerpt. c.* 21.
a *alii* ἐντρῖψαι.

bilibus morbis tutum fieri, neque eum ipſum convulſionibus corripi, neque ſacro morbo tentari, neque venenis ullis ferunt. Quinetiam ſi quid prius peſtilens biberit, tum id evomere, tumque ad ſanitatem redire. Cum autem ceteri aſini, quibuſcunque in terris ſint, tam domeſtici, quam ſylveſtres, tum cetera ſolipeda animalia, talos non habeant, neque fel in jecore, ut fertur: aſinos Indicos cornigeros Cteſias inquit, talis primum, iiſque nigris, præditos eſſe: eoſdemque ſi quis confregerit, interiora quoque nigra deprehenſurum eſſe: neque felle eos carere: neque modo corporis velocitate longe multumque ceteros aſinos ſuperare, ſed & velocitate eadem multo equis & elephantis præſtare. Cum autem in viam ſe dederunt, tardius primo ingrediuntur, deinde paulatim tantum confirmantur ad contendendum iter, eos quidem ut aſſequi nemo poſſit. Poſtea autem quam feminæ pepererunt, patres circum pullos à partu recentes ſumma cuſtodia verſantur, eorumque commorationes locis Indiæ deſertiſſimis ſunt. Cum à venatoribus Indis invaduntur, pullos ſuos adhuc ætate infirmos à tergo ſuo paſcentes habent, atque pro eis propugnant: contra equites audent venire, eoſque cornibus ferire. Tanto ſane hi robore exiſtunt, nihil eis ut obſiſtere queat, quin ſtatim vel concedat: vel, ſi non ceſſerit, frangatur, aut aliter atteratur & evadat inutile, & perdatur. equorum etiam incurſu latera diſcerpunt, ac lacerant, ut viſcera effundantur: ex quo fit, ut ad eos equites appropinquare valde metuant. appropinquatio enim capitalem ipſis pariter & equis mulctam miſerabiliter inſert. Pergraviter calcibus pugnant. Eorum morſus eatenus acerbiores exiſtunt, ut quicquid comprehenderint, funditus diripiant. Ex his qui ſunt confirmata ætate vivos non ceperis, jaculis & ſagittis perimuntur. Carnes eorum quod amariſſimæ ſint, haudquaquam eſculentæ.

Apud Aelianum lib. v. de natura animal c. 3.

Indus fluvius beſtiarum ferarum expers eſt. ſolum in eo naſci vermem ajunt, ſpeciemque eorum qui ex ligno gignuntur & aluntur, gerere, ad ſeptem cu-

ἣ καὶ ἄπειρον γίνεσθαι τὸ ἀπογευσάμενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος· μήτε γὰρ σπασμῷ ληφθῆναι ἂν αὐτὸν, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μήτε μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δέ τι καὶ πρότερον ᾖ πεπωκὼς κακὸν, ἀνεμεῖν τοῦτο, καὶ ὑγιᾶ γίνεσθαι αὐτόν. πεπίστευται δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους καὶ ἀγρίους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ μώνυχα θηρία ἀστραγάλους οὐκ ἔχειν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι χολήν. ὄνους δὲ τοὺς Ἰνδοὺς λέγει Κτησίας [1] τοὺς ἔχοντας τὸ κέρας ἀστραγάλους φορεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶναι. λέγονται δὲ μέλανες εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς συντρίψει, εἶναι τοιοῦτοι τὰ ἔνδον. εἰσὶ δὲ καὶ ὤκιστοι οἵδε οὐ μόνον τῶν ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων, καὶ ἐλεφάντων. καὶ ὑπάρχονται μὲν ἡσυχῇ τοῦ δρόμου, κατὰ μικρὰ δὲ ἐπιρρώννυνται. καὶ διώκειν ἐκεῖνον, τοῦτο δὴ τὸ ποιητικὸν, μεταθεῖν τὰ ἀκίχητά ἐστιν. ὅταν γε μὴν ὁ θῆλυς τέκοι, καὶ περιάγηται τὰ ἀρτιγενῆ, σύννομοι αὐτοῖς οἱ πατέρες αὐτῶν γίνονται, φυλάττοντες τὰ βρέφη. διατριβαὶ δὲ τοῖς ὄνοις τῶν Ἰνδικῶν πεδίων τὰ ἐρημότατα. ἐπιόντων δὲ τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν, τὰ μὲν ἁπαλὰ καὶ ἔτι νεαρὰ, ἑαυτῶν νέμεσθαι κατόπιν ἐῶσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπερμαχοῦσι, καὶ ἐπίασι τοῖς ἱππεῦσιν ὁμόσε, καὶ τοῖς κέρασι παίουσι. τοσαύτη δὲ ἄρα ἡ ἰσχὺς ἡ τῶνδέ ἐστιν, οὐδὲν ἀντέχει αὐτοῖς παιόμενον, ἀλλ' εἴκει καὶ διακόπτεται, καὶ ἐὰν τύχῃ κατέθλασται, καὶ ἀχρεῖόν ἐστιν. ἤδη δὲ καὶ ἵππων πλευραῖς ἐμπεσόντες διέσχισαν, καὶ τὰ σπλάγχνα ἐξέχεαν. ἔνθεν τοι καὶ ὀρρωδοῦσιν αὐτοῖς πλησιάζειν οἱ ἱππεῖς. τὸ γάρ τοι τίμημα τοῦ γενέσθαι πλησίον, θάνατός ἐστιν οἴκτιστος αὐτοῖς, καὶ ἀπόλλυνται καὶ αὐτοὶ καὶ ἵπποι. δεινοὶ δέ εἰσι καὶ λακτίσαι. δήγματα δὲ ἄρα ἐς τοσοῦτον καθικνεῖται αὐτῶν, ὡς ἀποσπᾶν τὸ περιληφθὲν πᾶν. ζῶντα μὲν οὖν τέλειον οὐκ ἂν λάβοις, βάλλονται δὲ ἀκοντίοις καὶ οἰστοῖς. καὶ τὰ κέρατα οὕτως τὰ ἐξ αὐτῶν Ἰνδοὶ νεκρῶν σκυλεύσαντες, ὡς εἶπον περιέπουσιν. ὄνων δὲ Ἰνδῶν ἄβρωτόν ἐστι κρέας· τὸ δὲ αἴτιον, πέφυκεν εἶναι πικρότατον.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ περὶ ζώων ἰδιότ. ἐν τῷ έ, κεφ. γ΄.

Ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδὸς ἄθηρός ἐστι. [2] μόνος δὲ ἐν αὐτῷ τίκτεται σκώληξ φασὶ, καὶ τὸ μὲν εἶδος αὐτοῦ, ὁποῖον δήπου καὶ τοῖς ἐκ τῶν ξύλων γινομένοις τε καὶ τρεφομένοις. ἑπτὰ δὲ πηχῶν τὸ

1. *Iſta pleraque in excerpt. ſupra c. 25.* 2. *Excerpt. Ind. c. 1. & deſcriptio vermis c. 27.*

τὸ μῆκος προήκουσιν οἱ ἐκεῖθι, εὑρεθεῖεν δ' ἂν καὶ μείζους ὅτι καὶ ἐλάττους. τὸ πάχος δὲ αὐτῶν, δεκαέτης παῖς γεγονὼς μόλις ταῖς χερσὶ περιβάλλειν ἀρκέσειε. τούτοις δὴ ἄνω μὲν, εἷς ὀδοὺς προσπέφυκε, κάτω δὲ ἄλλος, τετράγωνοι δὲ ἄμφω, πυγόνος τὸ μῆκος. τοσοῦτον δὴ ἄρα τῶν ὀδόντων αὐτοῖς τὸ κράτος ἐστί· πᾶν ὅ, τι ὑπ' αὐτοῖς λάβωσι, συντρίβουσι ῥᾷστα, ἐάν τι ἥμερον ζῶον ἢ ἄγριον. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν κάτω, καὶ ἐν βυθῷ τοῦ ποταμοῦ διατρίβουσι, τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ φιληδοῦντες, καὶ ἐνταῦθεν οὐκ εἰσὶν ἔκδηλοι· νύκτωρ δὲ προΐασιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ὅτῳ ἂν περιτύχωσιν ἢ ἵππῳ, ἢ βοΐ, ἢ ὄνῳ, συντρίβουσιν αὐτόν· εἶτα σύρουσιν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἤθη, καὶ ἐσθίουσιν ἐν τῷ ποταμῷ· καὶ πάντα βρυκῶσι τὰ μέλη, πλὴν τῆς τοῦ ζώου κοιλίας. εἰ δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν ἡμέρᾳ πιέζοι λιμὸς, εἴ τι κάμηλος πίνοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, εἴ τε βοῦς, ὑπανερπύσαντες καὶ λαβόμενοι ἄκρων τῶν χειλέων μάλα εὐλαβῶς, ὁρμῇ βιαιοτάτῃ καὶ ἕλξει ἐγκρατεῖ ἐς τὸ ὕδωρ ἄγουσι, καὶ δεῖπνον ἔχουσι. δορὰ δὲ ἕκαστον περιαμπέχει τὸ πάχος καὶ δύο δακτύλων. ἄγρα δὲ ἡ κατ' αὐτῶν καὶ θήρα τρόπον τόνδε τετέχνασται· ἄγκιστρον παχὺ καὶ ἰσχυρὸν ἁλύσει σιδηρᾷ προσηρτημένον καθιᾶσι, προσδήσαντες αὐτῷ λευκολίνου πλατέος ὅπλον, ἐρίῳ κατειλήσαντες καὶ τὸ ἄγκιστρον καὶ τὸ ὅπλον, ἵνα μὴ διατράγῃ ὁ σκώληξ αὐτά. ἀναπλέξαντες δὲ ἐς τὸ ἄγκιστρον ἄρνα ἢ ἔριφον, εἶτα μέντοι εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ μεθιᾶσιν. ἔχονται δὲ ἄνθρωποι τοῦ ὅπλου καὶ τριάκοντα, καὶ ἕκαστος ἀκόντιόν τι ἐνηγκύλωται, καὶ μάχαιραν περιήρτηται. καὶ παράκειται ξύλα εὐτρεπῆ, παίειν εἰ δέοι, κρανείας δέ ἐστι ταῦτα, ἰσχυρὰ ἄγαν. εἶτα περισχεθέντα τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ τὸ δέλεαρ καταπιόντα, τὸν σκώληκα ἕλκουσι. θηραθέντα δὲ ἀποκτείνουσι, καὶ πρὸς τὴν εἵλην κρεμῶσι τριάκοντα ἡμερῶν. λείβεται δὲ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον παχὺ εἰς ἀγγεῖα κεράμου. ἀφίησι δὲ ἕκαστον ζῶον εἰς κοτύλας δέκα. τοῦτο δὴ τὸ ἔλαιον βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν κομίζουσι, σημεῖα ἐπιβάλλοντες. ἔχειν γὰρ αὐτοῦ ἄλλον οὐδ' ὅσον ῥανίδα ἐφεῖται. ἀχρεῖον δέ ἐστι τὸ λοιπὸν τοῦ ζώου σκῆνος. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἔλαιον ἰσχὺν ἐκείνην· ὅντινα ἂν ξύλων σωρὸν καταπρῆσαί τι καὶ εἰς ἀνθρακιὰν στορέσαι θελήσεις, κοτύλην ἐπιχέας τοῦδε, ἐξάψεις, μὴ πρότερον ὑποχέας πυρὸς σπέρμα· εἰ δὲ καταπρῆσαι ἄνθρωπον ἢ ζῶον, σὺ μὲν ἐπιχεῖς, τὸ δὲ παραχρῆμα ἐνεπρήσθη. τούτῳ φασὶ τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὰς πόλεις αἱρεῖν, τὰς εἰς ἔχθραν προσελθούσας οἱ, καὶ μήτε κριὸν, μήτε χελώνας, μήτε τὰς ἄλλας ἑλεπόλεις ἀναμένειν, ἐπεὶ καταπιμπρὰς ᾕρηκεν. ἀγγεῖα γὰρ κεραμεᾶ ὅσον κοτύλην ἕκαστον χωροῦντα, ἐμπλήσας αὐτὰ καὶ ἀποφράξας, ἄνωθεν εἰς τὰς πύλας σφενδονᾷ· ὅταν τε τύχῃ θυρῶν,

τα

cubitorum longitudinem & eo amplius procedere. ejus craſſitudinem decem annos natus puer, manibus vix complecti queat. Iis in ſuperiori oris ſede unus dens ineſt, in inferiori alter, ambo quadranguli cubiti fere longitudinem habent: tam validi, ut quodcunque animal iis corripuerint ſive cicur ſive ferum, facillime conterant. Interdiu ima in ſede fluminis verſatur, cæno gaudens & latitans: noctu vero ad terram procedit, & in quodcunque inciderit vel equum, vel bovem, vel aſinum, conficit, atque in ſuas ſedes trahit, & in flumen abſtruſus, membra omnia, excepto ventre, exedit. De die etiam ſi fame premitur, ſive camelus ſive bos in ripa bibit, violentiſſimo impetu ſumma labra mordicus comprehendit, & robuſto tractu in aquam abreptum edit. Ejus pellis duorum digitorum craſſitudine eſt. Ejuſmodi autem machinatione capitur: Hamum robuſtum ad ferream catenam alligant, adjuncto etiam fune ex albo latoque lino. Lanis autem & hamum & funem involvunt, ne à verme præmordeatur. Tum agnum aut hœdum ad illecebram in hamum implicant: deinde in fluvium demittunt. Triginta viri, ſinguli cum jaculo, loro inſerto, & enſe accincti ad funem adſtant. Adſunt & è corno ſudes bene robuſtæ, ſi percutere ſit neceſſe. deinde hamo captum trahunt, & abſtractum interficiunt. Triginta dies appenſum ad ſolem ſinunt, atque ex eo in fictilia vaſa craſſum oleum ſtillat. Singuli vermes quinque olei ſextarios reddunt, quod quidem ipſum regi Indorum apportant, vaſis obſignatis. neque enim alii cuiquam vel guttam illius poſſidere licet. Corpus reliquum inutile. Hujus ea eſt vis olei, ut ſine ullo igne ejus infuſa hemina quemcunque lignorum acervum comburat. Ac ſi vel hominem velis vel aliud animal exurere, primum ut hoc infuderis, funditus ſtatim deflagraverit. Eodem ipſo Perſarum regem ajunt capere hoſtium urbeis: neque arietes, neque teſtudines, aliaque bellica tormenta ad eas capiendas opus eſſe. nam cum fictilia vaſa unius heminæ capacia eo impleta & obſtructa in portas jaculatur, vaſa quidem

ad

a alii αὐτοῦ.

ad portas alliſa rumpuntur, at oleum delapſum ignem circumfundit, ut reſtingui non poſſit: & flamma inſaturabilis comburit homines pugnantes pariter cum armis. Reſtinguitur autem multa inutili congerie, qualis per terram & vicos convertitur, in eum injecta. Hæc Cteſias Cnidius.

τὰ μὲν ἄζγεῖα περισπαράττεται καὶ ἀπεῤῥάγη, καὶ τὸ ἔλαιον καταλείβεται· καὶ τῶν θυρῶν πῦρ καταχύθη, καὶ ἄσβεστόν ἐστι. καὶ ὅπλα δὲ καίει καὶ ἀνθρώπους μαχομένους, καὶ ἄπληστόν ἐστι τὴν ἰσχύν. κοιμίζεται δὲ καὶ ἀφανίζεται πολλῷ φορυτῷ καταχυθέντι. λέγει ὁ Κνίδιος Κτησίας ταῦτα [1]:

Apud Antigonum mirab. narrat. cong. hiſt. CLXV.

Παρὰ τῷ Ἀντιγόνῳ, ἱστορ. παραδ. συναγ. ἱστορ. ρξέ.

De paludibus Cteſiam narrare, eſſe in India paludes, unam quæ injecta omnia demittat: ſicut & quæ in Sicilia & Media, demto auro, ære & ferro. & ſi quid obliquum incidat, rectum ejici: mederi autem vitiligini albæ. aliam, in qua ſtatis diebus oleum ſupernaret.

Περὶ δὲ λιμνῶν Κτησίαν μὲν ἱστορεῖν λέγεται [2], τῶν ἐν Ἰνδοῖς λιμνῶν, τὴν μὲν τὰ εἰς αὐτὴν ἀφιέμενα [3] καταδέχεσθαι, καθάπερ τὴν ἐν Σικελίᾳ καὶ Μήδοις, πλὴν χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ χαλκόν· καὶ ἄν τι ἐμπίσῃ πλάγιον, ὀρθὸν ἐκβάλλειν· ἰᾶσθαι δὲ τὴν καλουμένην λεύκην. τῇ δ' ἑτέρᾳ κατὰ τὰς ἰδιαζούσας ἡμέρας ἐπιπολάζειν ἔλαιον [4].

E Sotione ex iis quæ paſſim de fluviis, fontibus & lacubus mirabilia referuntur.

Ἐκ τοῦ Σωτίωνος τῶν σποράδην περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν καὶ λιμνῶν παραδοξολογουμένων.

Fons eſt apud Indos, qui natantes in terram ejaculatur quaſi ab inſtrumento: ut narrat Cteſias.

Κρήνη ἐν Ἰνδοῖς, ἣ τοὺς κολυμβῶντας ἐπὶ τὴν γῆν ἐκβάλλει ὡς ἀπ' ὀργάνου, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας.

Apud Strabonem lib. XVI. *rerum geograph.*

Παρὰ τοῦ Στράβωνος ἐν τῷ ις' γεωγραφ.

Cteſiam vero Cnidium obſervaſſe, fontem quendam eſſe, qui aquam rubicundam, ac minio plenam in mare emittat.

Κτησίαν δὲ τὸν Κνίδιον πηγὴν ἱστορεῖν ἐκδιδοῦσαν εἰς τὴν θάλατταν ἐρυθρὸν καὶ μιλτῶδες ὕδωρ [5].

Apud Antigonum mirab. narrat. CLX.

Παρὰ τῷ Ἀντιγόνῳ ἱστορ. παραδ. ρξ'.

Cteſiam ſcribere, in Æthiopia fontem aquam habere inſtar cinnabaris rubentem, quæ pota væcordes reddat.

Κτησίαν δὲ (λέγειν) τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ τὸ μὲν ὕδωρ ἔχειν ἐρυθρὸν, ὡσανεὶ κιννάβαρι· τοὺς δ' ἀπ' αὐτῆς πίνοντας, παραφρονας γίγνεσθαι [6].

Ex ejuſdem Sotionis.

Πάλιν ἐκ τοῦ Σωτίωνος.

Cteſias narrat in Æthiopia fontem eſſe, colore cinnabari ſimilem. bibentes vero ex eo mente alienari, adeo ut & quæ clam perpetrarint eloquantur.

Κτησίας δὲ ἐν Αἰθιοπίᾳ κρήνην ἱστορεῖ τῷ χρώματι κιννάβαρι παραπλησίαν· τοὺς δὲ πίνοντας ἀπ' αὐτῆς, παραλλάττειν τὴν διάνοιαν, ὥστε καὶ τὰ κρυφίως πεπραγμένα ὁμολογεῖν.

Plinius lib. XXXI, *c.* 2.

Sed ibi in potando neceſſarius modus, ne lymphatos agat, quod in Æthiopia accidere his qui fonte rubro biberint Cteſias ſcribit.

1. Excerpt. Indic. c. 11. 2. forte id tradidit idem Callimachus Cyrenaus, ni fallor, è cujus παραδόξων ἐκλογῇ *&* *mox ſequens fragmentum Antigonus decerpſit. 3. A. Schott. Notis ad Excerpt. Ind. c. 30. ubi hæc quoque habes, emendat inde hic μὴ καταδ. 4. ſupra, puto, Exc. Ind c. 11. 5. ex Artemidoro de mari rubro tradit hæc Strabo. 6. forte pertinere ad c. 14. Indic. excerpt. conjectat ibi A. Schottus.*

Idem ibidem:

Cteſias tradit Siden vocari ſtagnum in Indis, in quo nihil innatet, omnia mergantur.

Idem lib. VII, *cap.* 2.

In multis autem montibus (*Indiæ*) genus hominum capitibus caninis, ferarum pellibus velari, pro voce latratum edere, unguibus armatum venatu & aucupio veſci. Horum ſupra centum viginti millia [1] fuiſſe prodente ſe, Cteſias ſcribit: & in quadam gente Indiæ, feminas ſemel in vita parere, genitoſque confeſtim caneſcere [2]. Item hominum genus, qui Monoſceli vocarentur, ſingulis eruribus, miræ pernicitatis ad ſaltum: eoſdemque [3] Sciopodas vocari, quod in majori æſtu humi jacentes reſupini, umbra ſe pedum protegant: non longe eos à Trogloditis abeſſe. Rurſuſque ab his occidentem verſus quoſdam ſine cervice, oculos in humeris habentes.

Ibidem:

Cteſias gentem ex his quæ appellatur Pandoræ, in convallibus ſitam, annos ducenos vivere, in juventa candido capillo, qui in ſenectute nigreſcat [4]. Contra alios quadragenos non excedere annos, junctos Macrobiis, quorum feminæ ſemel pariant: idque & Agatharchides tradit. Præterea locuſtis eos ali, & eſſe pernices.

Idem lib. XXXVII, *cap.* 2.

Cteſias Indis flumen eſſe Hypobarum, quo vocabulo ſignificetur omnia vaſa ferre bôna: fluere à ſeptentrione in exortivum Oceanum juxta montem ſylveſtrem arboribus electrum ferentibus. Arbores eas aphytacoras vocari, qua appellatione ſignificetur prædulcis ſuavitas.

Λουκιανὸς ἐν τῷ α΄ ἀληθοῦς ἱστορίας λόγῳ.

Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συνέγραψε περὶ τῆς Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε ἄλλου εἰπόντος ἤκουσεν.

Lucianus lib. I. *vera hiſtoria.*

Cteſias, Cteſiochi filius, Cnidius, conſcripſit de Indorum regione, deque iis quæ apud illos ſunt, ea quæ nec ipſe vidit, nec ex ullius ſermone audivit.

Στράβων ἐν τῷ α΄ γεωγρ.

Θεόπομπος δ' ἐξομολογεῖται φήσας, ὅτι καὶ μύθους ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐρεῖ κρεῖττον, ἢ ὡς Ἡρόδοτος, καὶ Κτησίας, καὶ Ἑλλάνικος, καὶ οἱ τὰ Ἰνδικὰ συγγράψαντες.

Strabo lib. I. *geograph.*

Theopompus quidem diſerte profitetur ſe in hiſtoria fabulas narraturum rectius quam fecerint Herodotus, Cteſias, Hellanicus, & Indicarum rerum ſcriptores.

Ἰωάννης ὁ Τζέτζης χιλ. ζ΄ στιχ. χλη΄.

Ὁ Σκύλαξ οὗτος γράφει δὲ, καὶ ἕτερα μυρία,
Περί γε μονοφθάλμων τε, καὶ τῶν [5] ἐνοπικτόντων.
Καὶ ἐκτραπέλων ἄλλων δὲ μυρίων θεαμάτων.
Ταῦτά φησι δ' ὡς ἀληθῆ, μηδὲ τῶν ἐψευσμένων.
Ἐγὼ τῇ ἀπειρίᾳ δὲ, ταῦτα ψευδῆ νομίζω.

Joannes Tzetzes chil. VII, *verſ.* 638.

Scylax iſte (Caryandeus) ſcribit & alia innumera,
De Monophthalmis, atque Henotictontis,
Et facetis aliis quoque compluribus ſpectris.
Hæc refert autem ut vera neque ut falſa.
Ego autem per inexperientiam hæc falſa opinor.

Ὅτι

Quod

1. Excerpt. Indic. ſupra c. 20. 2. Excerpt. Indic. c. 31. 3. *Cteſiæ fragmentum extat apud Harpocrationem in* ἐνωτοκοῖται, *quod mox addemus.* 4. Excerpt. c. 31. 5. *monſtra hominum monſtroſe in mendo cubant; atque in auribus debebant. emenda itaque mecum* ἐνωτοκοίτων (*niſi* ἐνωτοκοιτῶν *rectius*) & Enotocœtis *in verſione. Strabo l.* XIII. ἐνωτοκοίτας δὲ ποδήρη τὰ ὦτα ἔχοντας, ὡς ἐγκαθεύδειν, &c. *ubi ſtatim &* Μονομμάτους *ſubjicit.*

Quod autem ſint vera, alii dicunt innumeri,
Talia, atque abſurdiora ſpectari in vita:
Cteſias, & Jambulus, Heſigonus, Rheginus &c.

ὅτι δ᾽ εἰσὶ τῶν ἀληθῶν, ἄλλοι φασὶ μύριοι,
Τοιαῦτα, καὶ καινότερα, θεάσασθαι ἐν βίῳ.
Κτησίας, καὶ Ἰαμβοῦλος, Ἡσίγονος, Ῥήγινος &c.

Æneas Platonicus in Theophraſto, interprete Ambroſio Camaldulenſi.

Hujus vanitatis imitator Apollonius ille Cappadox poſtea fuit, dum de his, qui apud rudes erant ſapientes, fabellas hujuſmodi texeret, Græciſque referret, quod illi ſcilicet noſſent, quinam aliquando fuiſſent. Bene ſane naviter ad eos teſtes confugit, qui extra orbem ſunt. Sic tamen & ipſe mendax convincitur. Nam neque Cteſias, qui de Indis plurima ac fabuloſa conſcripſit, uſquam has fabulas intexit, neque Arrianus, qui Alexandri hiſtoriam verius quam fabuloſius ſcribit, ullam hujus dogmatis mentionem facit, cum Brachmanum & Alexandri congreſſionem diligenter exequatur[1].

Gellius lib. IX. *Noct. Attic. cap.* 4.

Cum è Græcia in Italiam rediremus, & Brundiſium iremus; egreſſique è navi in terram in portu illo incluto ſpatiaremur, quem Q. Ennius remotiore paulum ſed admodum ſcito vocabulo *præpetem* appellavit: faſces librorum venalium expoſitos vidimus. atque ego avide ſtatim pergo ad libros. Erant autem iſti omnes libri Græci miraculorum fabularumque pleni; res inauditæ, incredulæ; ſcriptores veteres non parvæ auctoritatis, Ariſteas Proconneſius & Iſigonus Nicæenſis & Cteſias & Oneſicritus & Polyſtephanus & Hegeſias. Ipſa autem volumina ex diutino ſitu ſquallebant, & habitu adſpectuque tætro erant. acceſſi tamen percunctatuſque pretium ſum: & adductus mira atque inſperata vilitate, libros plurimos ære pauco emo; eoſque omnis duabus proximis noctibus curſim tranſeo: atque in legendo carpſi exinde quædam & notavi mirabilia & ſcriptoribus fere noſtris intentata; *&c. quæ ibidem qui volet, legat: nos pauca quæ ad Indica ſpectant; ſubjiciemus inde, iſta ſcilicet:*

Item eſſe in montibus terræ Indiæ homines caninis capitibus & latrantibus; eoſque veſci avium & ferarum venatibus: atque eſſe item alia apud ultimas orientis terras miracula homines, qui monocoli appellantur, ſingulis cruribus ſaltuatim currentes vivaciſſimæ pernicitatis: quoſdam etiam eſſe nullis cervicibus, oculos in humeris habentes. jam vero hoc egreditur omnem modum admirationis, quod idem illi ſcriptores gentem eſſe ajunt, apud extrema Indiæ, corporibus hirtis & avium ritu plumantibus nullo cibatu veſcentem; ſed ſpiritu florum naribus hauſto victitantem: Pygmæos quoque haud longe ab his naſci; quorum qui longiſſimi ſint, non longiores eſſe, quam pedes duo & quadrantem. Hæc atque alia iſtiuſmodi plura legimus. ſed, cum ea ſcriberemus, tenuit nos non idoneæ ſcripturæ tædium nihil ad ornandum juvandumque uſum vitæ pertinentis. *&c.*

EJUSDEM CTESIÆ

Alia quædam ſcripta, quorum fit mentio.

PERIODI.

Apud Scholiaſten Apollonii in lib. II. *Argonaut.*

Meminit ejus [montis Sacri] & Cteſias libro primo periodωn.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ

Ἄλλα τινὰ συγγράμματα, ὧν μνήμην ποιοῦνται.

ΠΕΡΙΟΔΟΙ.

Παρὰ τῷ σχολιαστῇ τοῦ Ἀπολλωνίου εἰς τὸ β΄ τῶν Ἀργοναυτ.

Μέμνηται αὐτοῦ [Ἱεροῦ ὄρους] καὶ Κτησίας ἐν τῷ α΄ περιόδων.

Item Vvvv 2 Καὶ

1. *Hæc deſcripta ex Ænea accepimus à viro nob. & cl. M. Goldaſto.*

Καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν ὁ αὐτός.

Item in antecedentibus.

Ὅτι δὲ Ἀμάραντα ὄρη ἐστὶ Κόλχων, ἱστορεῖ Κτησίας ἐν [1] β′.

Quod vero Amaranta montes ſint Colchorum, exponit Cteſias in libro ſecundo.

ΠΕΡΙΠΛΟΙ, Η ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΑΣΙΑΣ.

PERIPLI, VEL PERIPLUS ASIÆ.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἐν ἐθνικοῖς.

Apud Stephanum in Ethnicis:

Σίγυννος, πόλις Αἰγυπτίων, ὡς Κτησίας ἐν πρώτῳ περίπλων.

Sigynus, urbs Ægyptiorum, ut Cteſias primo periplon libro.

Παρὰ τῷ Ἁρποκρατίωνι ἐν λεξικῷ· ἐν Σκιάποδες.

Apud Harpocrationem in lexico, voce Sciapodes.

Κτησίας ἐν περίπλῳ Ἀσίας φησίν, Ὑπὲρ δὲ τούτων σκιάποδες ὄνομα. τοὺς τε πόδας, ὥσπερ οἱ χῆνες ἔχουσι κάρτα πλατέας. καὶ ὅταν θέρμη ᾖ, ὕπτιοι ἀναπεσόντες, ἄραντες τὰ σκέλη, σκιάζονται τοῖς ποσίν.

Cteſias in periplo Aſiæ ait: Super hos populus nomine Sciapodes. & habent pedes non aliter ac anſeres admodum latos. quandoque calet, illi ſupini procidunt, & ſublatis cruribus, umbram ſibi pedibus efficiunt.

ΠΕΡΙ ΟΡΩΝ, [2] ΕΙ ΜΗ ΣΦΑΛΛΟΜΕΘΑ.

DE MONTIBUS, SI TITULUS NON FALLIT.

Παρὰ τῷ Στοβαίῳ, λόγῳ περὶ νόσου.

Apud Stobæum, ſermone de Morbo.

Ὄρος ἐστὶ τῆς Μυσίας Τεύθρας καλούμενον, γίνεται δ᾽ ἐν αὐτῷ λίθος ἀντιπαθὴς προσονομαζόμενος, ὃς κάλλιστα ποιεῖ πρὸς ἀλφοὺς καὶ λέπρας, δι᾽ οἴνου τριβόμενος, καὶ τοῖς πάσχουσιν ἐπιτιθέμενος.

Eſt in Myſia mons, appellatus Teuthras, in quo naſcitur lapis Antipathes cognominatus, qui efficaciſſimus eſt adverſus vitiliginem & lepram, ſi vino conteratur, & ægrotis ita imponatur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ ΦΟΡΩΝ.

DE ASIATICIS TRIBUTIS.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Δειπνοσοφ. β′.

Apud Athenæum lib. II. *Dipnoſoph.*

Κτησίας δὲ ἐν Καρμανίᾳ φησὶ γίνεσθαι ἔλαιον [3] ἀκάνθινον, ᾧ χρῆσθαι βασιλέα. ὃς καὶ καταλέγων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων τρίτῳ βιβλίῳ πάντα τὰ τῷ βασιλεῖ παρασκευαζόμενα ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὔτε πεπέρεως μέμνηται, οὔτε ὄξους, ὃ μόνον ἄριστόν ἐστι τῶν ἡδυσμάτων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Δείνων ἐν τῇ Περσικῇ πραγματείᾳ· ὅς γε φησὶ καὶ ἅλας Ἀμμωνιακοὺς ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἀναπέμπεσθαι βασιλεῖ, καὶ ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου.

Cteſias autem Carmaniam oleum acanthinum producere, & eo regem uti, ait. Qui etiam in libro quem de Aſiaticis tributis ſcripſit, cœnæ regiæ apparatum deſcribens, neque piperis neque aceti meminit, quod unum inter condimenta eſt optimum. Ac ne Dino quidem in Perſicis ſcriptis: qui memorat alioqui & ſalem Ammoniacum & aquam Nili ad regem mitti.

Πα-

Apud

1. *Non additur ex* περιόδοις *eſſe in illis ſcholiis: inde tamen, unde & alterum, depromptum ſuſpicor.* 2. *Opto ſæpe Græce illos indices auctorum in Stobæo ad oram exſtare: & non nemo, credo, mecum alius. Latinus ſaltem hic exſtat,* Cteſiæ Cnidii. lib. 2. de Montibus *quem interim cum Briſſonio ſequuti ſumus.* 3. *v. clariſſ. Caſaubon.* 2. *Athen.* 25. *ubi inter alia,* Oleum, *ait,* acanthinum ex quo ſpinæ genere conficerent Carmani, tam incertum mihi, quam illud eſt certum, falli eos qui emendant Cteſiæ locum hunc, & ſcribunt, οἰνάνθινον. *oſtenditque eodem modo hæc Athenæi ab Euſtathio adſerri.*

Apud eundem lib. x.

Amyntas quoque, in libro qui σταθμοὶ inſcribitur, Tapyrorum gentem ita vino deditam eſſe tradit, ut ne ad ungendum quidem alia re ulla quam vino utatur. Eadem autem & Cteſias commemorat in libro quem de Aſiaticis tributis ſcripſit: qui & juſtiſſimos eſſe illos tradit.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Δειπνοσ. ι'.

Ἀμύντας ἐν τοῖς σταθμοῖς, τὸ τῶν Ταπύρων [1] ἔθνος φησὶν οὕτω φίλοινον εἶναι, ὡς καὶ ἀλείμματι ἄλλῳ μηδενὶ χρῆσθαι ἢ τῷ οἴνῳ. τὸ δ' αὐτὸ ἱστορεῖ καὶ Κτησίας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων. οὗτος δὲ καὶ δικαιοτάτους αὐτοὺς λέγει εἶναι.

Sed fere oblitus fui loci adhuc apud Amigonum ἐν ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγῇ *ubi tamen liquido quid ſcripſerit Cteſias indicare tibi non poſſum. Poſtquam enim narravit Cranone, urbe Theſſaliæ, eſſe ſaltem duos corvos, nec unquam plures ibi viſos; quibus interjicit de incolarum æreo curru ſacro, quo pulſato & deinde precati impetrant pluviam: tum ex Theopompo addit, eos corvos tamdiu Cranone morari dum pullos educaverint, quibus tum relictis ipſi abeant ſtatim. Poſt quæ ita ait, hiſtoria, ut ſignant,* XVI.

G. Xyl. interprete.

Narrat Cteſias aliquid huic hiſtoriæ adſimile, quod Ecbatanis & in Perſia fiat. Sed quia multa is mentitur, nos decerpere eam narrationem, cum monſtroſa videatur, omiſimus.

Καὶ ἐν Ἐκβατάνοις δὲ καὶ ἐν Πέρσαις Κτησίας ἱστορεῖ παραπλήσιόν τι τούτοις· διὰ δὲ τὸ αὐτὸν πολλὰ ψεύδεσθαι παρελείπομεν τὴν ἐκλογήν. καὶ γὰρ ἐφαίνετο τερατώδης.

1. *Tapyrorum* φιλοινίαν *& Ælianus commemorat, ut indicat Caſaub. 10. Athen. 12.*

ΤΕ'ΛΟΣ. ΤΩ͂ ΘΕΩ͂ ΔΟ'ΞΑ.

EX
JOACHIMI CAMERARII
PROOEMIO
IN HISTORIAS HERODOTI.

QUUM Ricardus Crocus, Britannus, qui Lipſiam advenerat, ſtatuiſſet domi ſuæ quibuſdam privata opera Herodoti hiſtorias explicare, nos etiam tum ad hunc autorem cognoſcendum à magiſtro ſumus miſſi. Etſi autem Crocus vix pervenit ad ſecundum illius autoris librum enarratione ſua, ego tamen captus dulcedine & elegantia atque etiam facilitate ſcriptorum, quum celeriter diverſitatem quandam ſermonis, quam διάλεκτον vocant, percepiſſem, ita poſtea ſemper in illo legendo hæſi atque perſeveravi, ut qualemcunque (ſentio enim quàm exigua hæc ſit) facultatem Græcæ linguæ conſequuti ſumus, eam magna ex parte Herodoti lectioni acceptam referre debeamus. Itaque & nunc cum quo tum uſus fui (acceptum à magiſtro) Herodoti codicem, tractatum verſatumque à me plurimum, omnibus in pagellis notatiunculis & ſcriptura noſtra inſignem, inter alios omnes & diligo maximè, & quoties fortè aſpexi, non unquam ferè temperare mihi poſſum quin aperiam, & in eo aliquid legam. Tum redit in memoriam puerilis ſtudii jucundiſſima cogitatio: & illum laborem mediocrem, non tamen fuiſſe omnino ἄλιον, καὶ ἀτέλεστον ἱδρῶθ' ὃν ἵδρωσα, lætor. Autorem autem iſtum tanti facio animo meo, ut nullum omnium aliorum huic meritò anteponi poſſe cenſeam.

Paulo poſt.

Neque me fugit, poſſe hoc teſtimonium de Herodoto meum videri magis amoris eſſe erga illum tam longo tempore confirmati, quàm judicii, vel etiam illo hoc eſſe corruptum. Notum enim quod & aſtrologi uſurpant, τὴν φιλίαν καὶ τὸ μῖσος ἐλαττοῦν τὰ μέγιστα, καὶ μεγαλύνειν τὰ σμικρότατα. Quapropter hoc loco placuit cauſſas exponere cur tanti facerem illum, & veluti rationes referre ſententiæ noſtræ, atque etiam reſpondere iis quæ reſciviſſemus adverſus ipſum dici ſolere: ut intelligi poſſet, neque nos temere aut de puerili perſuaſione quadam illum celebrare, & inſectatores ipſius ad malignitatis crimen quandam etiam imprudentiæ ignominiam ſibi accerſere. Ac noſtra ſententia paucis illa quidem confirmabitur. reſponſio erit longior, ut neceſſe eſt: de qua tamen & ipſa, inductio animi mei & rationum concluſio magis atque certius poterit perſpici. Quum igitur in quocunque autore in primis id quod ab illo ſuſceptum eſt ad exponendum, & ipſa expoſitio, conſiderari ſoleat: in priore hæc ferè ſpectanda ad laudem exiſtimo, ſi eæ res ſumptæ delectæque ſint quarum cognitione alii adjuvari, quæque ipſæ ſuapte bonitate placere poſſe videantur: in poſteriore, ſi expoſitio ſit verbis ſententiiſque apta atque conſentanea. Quæ breviter dicta late patent ad intelligendum. Sed in utroque quid Herodotus neglexit, vel non præſtitit potius, quominus præclariſſimus & celeberrimus autor haberi debeat? Nam quæ accedit antiquitatis autoritas, quanti & ipſa ſit putanda, quantumque ponderis habeat, quis non videt? Quiſve ignorat, omnium conſenſu maximam huic laudem, admirationem, reverentiam deberi? Quum autem priorum temporum hiſtorias, variarum quidem gentium, ſed potiſſimum Perſarum & Græcorum, componendas & narratione ſua exequendas ſuſcepiſſet, nonne potius præcipuas & præclaras res complexus eſt expoſitione ſua, quam nihili atque futiles? ut fecere, fortaſſe & veteres aliqui, certe poſteriorum ex illo genere ſophiſtico multi, qui nihil niſi inani quadam oblectatione animos levium quorundam afficere ſtuduerunt. ſicut ille Æthiopicorum & Deæ Syriæ autor: de quibus facile exiſtimari poteſt de ſimilibus operibus aliorum. Ergo nihil tale in hoc eſſe autore affirmo? Minime equidem: ſed hoc caput eſſe hiſtoriæ nego, quum ſit potius expolitio & exaggeratio quædam illius. Argumentum autem & caput quod? fundationes, everſiones, mutationes regnorum maximorum, opulentiſſimarum urbium expugnationes, ſucceſſiones potentiſſimorum regum, celeberrimarum civitatum fortunæ & imperia. Oratio vero nonne placidiſſime de-

decurrens, omnibus ornamentis conſpicua eſt & illuſtris? Sola compoſitione (ut Ciceroni placet) diſſolutior, id eſt, numeris carens: quum naturalium quædam in illa tamen numerorum modulatio inſit, à quo ipſo etiam præſtantia quædam non abeſt. Narrationes ſunt diſertæ: indicationes expreſſæ & ſpecioſæ: explicationes accuratæ & evidentes: collectiones certæ atque plenæ: in his rerum geſtarum, hominum, temporum fides: accurata compertorum relatio, dubiorum conjectura ſagax, fabuloſorum verecunda commemoratio: mira ubique ſimplicitas, & eximius quidam candor. Quæ omnia hiſtoriæ potiſſimum famam, dignitatem, virtutem conſtituunt & perficiunt.

His breviter & ſtrictim commemoratis, ad ea quæ in hoc autore reprehendi, quorumque nomine vituperari à quibuſdam ille ſolet, accedamus. Contra quæ quum dicemus, etiam eorum pleraque quæ poſuimus paulo ante, tractabuntur copioſius & enodatius. Ac primùm de illa vulgari & ſane veteri accuſatione mendaciorum pauca diſſeramus: non enim certe res ipſa multa deſiderat. Aldus etiam Manutius jam hoc ante nos crimen diluit. Sed quænam ſunt illa obſecro mendacia? Quidam ſane profitentur ea ſe annotaſſe & confutaſſe: quæ utinam perveniſſent in manus noſtras. ita enim futura eſſet reſponſio copioſior. Neque deſunt qui Herodoti potiſſimum ſcripta illi ſatyræ (*Juven. ſat.* 10.) inſectationi occaſionem præbuiſſe perhibeant, ut audaciam mentiendi in hiſtoria Græcorum exagitaret. Nam Athos (ut ille loquitur) velificatus, deridetur, & compedes Helleſponti, epotaque flumina Medo. Nonnulli fabuloſas quaſdam narratiunculas inſertas paſſim hiſtoriæ, ut hujus gravitate indignas, rejiciunt, & propter illas autorem mendacii damnant. Sed de iis quæ memorantur ab Herodoto propter magnitudinem nobis incredibilia, periniquum fuerit judicium, ſi non vera eſſe ideo ſtatuemus, quod notis cuique rebus, moribus, diſciplinæ non ſimilia, neque rationibus noſtris congruentia eſſe videantur, ſique nonniſi iis quæ facile intelligere & animo complecti poſſimus, fidem habendam eſſe ducemus. Quam multa illi ipſi qui hæc antiquiora falſa fictaque eſſe affirmare audent, ſe vidiſſe referunt & pro certis commemorant, à quibus aſſenſio legentium refugit? Etiam poſteris hoc noſtris accidet, ut multa quæ nunc nimis vere fiunt atque geruntur, expoſitione inflata & amplificata eſſe ſuſpicentur. Sunt ſane quædam inaniora (non enim nego) in talibus, ut in peregrinatorum, qui adiere illa loca quæ tellus extrema refuſo ſummovet oceano, ſermonibus. Cujus inhumanitatis tamen fuerit, univerſum genus narrationum iſtarum ſemel abjicere ut futile & vanum? Quod ſi fiat, omnem hiſtoriæ rationem confundi, habitumque perverti neceſſe ſit. Quid de Babylone prodiderit Herodotus, non eſt ignotum. Hæc nobis ſcilicet probabuntur de ſenſu & cognitione oppidulorum noſtrorum. Quid enim ad illa ſpatia, vel maximæ urbis omnium quas novimus ambitus? itaque & Ariſtoteles (*Polit.* 3.) gentem regionemve appellandam potius Babylona, & ſiqua alia æqualis fuerit, quam civitatem aut urbem, cenſet. Quid? de fertilitate ſoli Aſſyrii quæ narrat, an nos credere poterimus de noſtris arvis? Quo tamen loco ipſe ignorantiæ incredulitatem refutavit. ſic enim ait (*In Clio*, c. 193) *Ita bene fert ea terra fruges ut nunquam non reddat ducena: ſi autem quam poteſt optime tulerit, reddit trecena. Folia tritici & hordei lata naſcuntur digitis commodis quatuor. At milii & ſeſami quam procera arbores exeant, in ſcientia certa non memorabo. Intelligo enim, eos qui in regione Babyloniorum non fuere, minime credituros vel ea qua de frugibus modo diximus.* Sunt autem hæc etiam diſtinguenda. Alia enim ad utilitatem aliquam legentium, vel explicationem eorum de quibus narratio fit, referuntur atque pertinent: ut Babylonis deſcriptio (*Clio*, c. 178. *& ſ.*) & copiarum Xerxis enumeratio (*Polymnia*, c. 61. *& ſ.*) de quorum altero facile perſpiceretur, merito fuiſſe ſecuros cives in tali & ita munita urbe: alterum & potentiam regni Aſiatici, & in quod tum periculum Græcia venerit, demonſtrat. Utrumque autem documentum quoddam dat, nullas, quamvis magnas, vires, infractas, neque opes invictas eſſe. In aliis nihil quæritur, niſi vel delectatio, vel ut audientium animi moveantur nova mirabilique narratione: ut de gryphibus (*Euterpe.* 73.) formicis Indicis (*Thalia* c, 102. *&* 116.) Phœnice (*Melpom.* c. 13.) & his ſimilibus. Horum, ut illa omni equidem mendacii crimine plane libero, ita haud facile conceſſero, in horum ullo mendacii manifeſti autorem redarguendum eſſe: quum tot deriſa quondam & exibilata, pæne jam comperta eſſe exiſtimentur: quumque non minus iſtis à veritate abhorrentia multa aſſeverentur ab iis, qui non audiviſſe de aliis, ſed ſeipſos aſpexiſſe dictitent: ut nihil tam ſit abſurdum quin fidem reperire poſſe videatur. Sed ab his recedamus.

Ob fabuloſas quidem narratiunculas tantum abeſt ut quaſi mendacem inceſſi vitupe-

rari-

rarique autorem hunc debere putem, ut etiam, quum & aptiſſime illas inſeruerit, & belliſſime concinnarit, & venuſtiſſime compoſuerit, admirandus: quumque inſtructionem in ſingulis aliquam vitæ, conſiliorum, actionum comprehenderit, eximiam gratiam quoque ab omnibus meritus eſſe videatur. Quid quod fidem ſuam in his fere liberat, cavetque nequis ſimplicior decipiatur, quum addit ſemper hujuſmodi quiddam, *Ut ferunt*, *Ut ego audivi*, *Quod vero mihi quidem ſimile non fit*. In Euterpe vero (*c.* 131.) plane refutat illam ſabulam de præciſis ancillarum manibus, *Hæc garrientes ita narrare mihi quidem videntur*. Item Melpomene (*c.* 173.) fabulam de Pſyllis præmunit. ea enim quæ Afri perhibeant ſe memorare ait. Quid autem dicit in Polymnia (*c.* 152) quod meminiſſe in tota hiſtoria vult lectorem? *Ego* inquit, *quæ fando cognovi*, *expenere narratione mea debeo omnia: credere autem eſſe vera omnia*, *non debeo*. In conjecturis quidem ſequendis, quum de apparentibus (ut ipſe ait *Euterpe*, *c.* 33.) obſcura colligere ſtuderet, ſi falſus eſt cui obſecro omnium hoc non accidit? Neque qui tale aliquod erratum in ſcriptis veterum animadvertit, ſibi ideo placere & illum contemnere debet. quod fere ineruditiores iſti facere conſuevere, qui exultant ad hos notationum & reprehenſionum ſucceſſus, non ſecus acſi theſaurum inveniſſent: quum hic vere tum theſaurus (ſecundum vetus verbum) in carbones evadat. Sed paulum etiam ad fabulas illas revertamur: quæ, obſecro, cur oſtendunt animum cujuſquam, quum veritati & integritati hiſtoriæ minime officiant? Sed ut inſertæ apud Thucydidem conciones, (quas certe nemo, ut opinor, non confictas, neque non quidem nullas, ſed non tales ab iis quibus attribuuntur habitas eſſe videt) illæ tamen ut in gravitate hujus autoris, admirationem, ita in dulcedine noſtri, fabellæ voluptatem habent. At egreſſiones, & nihil ad rem pertinentium quaſi inculcationes, ab hiſtoria alienæ ſunt. De quo equidem aliter ſentio, neque in hoc, neque ullo in genere eruditionem, intelligentiam, doctrinam quaſi in anguſtum cogendam, ut non liceat evagari & excurrere, ſi libeat, longius. Immo vel ſolus hic fructus eſt ingenii & induſtriæ ſtudiorum, ut veluti oſtentatione jactantiaque ſui gloriam laudemque petat. Auferat in his mihi aliquis iſta: incorruptam, ſanctam, caſtam, ut virginem, debere eſſe hiſtoriam. Non corrumpunt enim, non violant hæc illam: ſed exornant, ut aurum & gemmæ pudiciſſimarum quoque corpora, puriſſima illa quidem. Nam ut malæ & profligati pudoris feminæ inſigniorem reddunt comptu turpitudinem ſuam: ita, quamvis varia copioſaque ſit quaſi emblematis quibuſdam, ſumma hiſtoriæ falſa & commentitia, merito in ſua hæc infamia quaſi ſuperba improbetur. Itaque non inornatam, non nudam, non contractam, ſed ſplendidam, veſtitam, explicatam (dummodo integram, &, ut ita dicam, probam & incorruptam) decet eſſe hiſtoriam. Cujus fidem omnem nonne in temporum indicatione, in nominum commemoratione, in rerum tam bello quam pace à quibuſque ſuſceptarum atque geſtarum certa enarratione, in occaſionum conſiliorumque prudenti perſecutione omnes poſitam eſſe ſentiunt? Quæ univerſa noſtrum autorem exiſtimo & cuſtodiſſe diligenter, & præſtitiſſe præclare. Quæ enim tempora indicavit falſo, quæve confudit? Quorum hominum locorumve nomina poſuit perperam? Res autem ab iis geſtas quos complexus fuit narratione ſua, accurate illas quidem retuliſſe non dubitarim aſſeverare: certo autem & vere quoque, libenter equidem crediderim, quanquam ab aliquibus aſſenſio quodammodo refugiat. In conſiliis profecto & occaſionibus recenſendis qui circumſpectionem & prudentiam requirit majorem, nimium is quidem eſſe faſtidioſus mihi videtur. Ad hæc, ſi, ut in tabula magni & memorabilis argumenti, adjuncta ſunt veluti πάρεργον, quibus undique illa inſignis & conſpicua reddatur, cujus quæſo vel rationis vel ſapientiæ, ne dicam incogitantiæ & ſtultitiæ, fuerit reprehendere? Quum autem hiſtoria non ſolum delectationem cognitionis, ſed inſtructionem etiam animorum continere debeat, ut & voluptatem & utilitatem afferat legentibus: ſi his ipſis quæ ut fabuloſa notantur, etiam monita utilia atque ſalutaria multa inſunt, quis jam eos non modo qui vituperent, ſed qui laudent, iniquius ferre omnino poſſit? Fuit Candaules rex Lydorum: (*Clio*, *c.* 7.) nemo, ut opinor, negare audet. Hoc tempore in aliam familiam tranſlatum fuit regnum Lydiæ. an quiſquam falſo hoc proditum dicit? Cur igitur illa jam culpant de ſatellite coacto aſpicere nudam reginam? Quæ ſi, quod haud ſcio an non ſint, conficta eſſent, quanti multis de cauſſis fieri mererentur? Nonne illam perverſionem animorum, quæ ita mirabiliter, ut divinitus effici videatur, ſæpe urgentibus fatalibus caſibus animadvertitur, demonſtrant? Quam ſpecioſis & bonis ſententiis illuſtris eſt narratio? Idem & in aliis multis poteram, ſine ullo exquiſitionis labore, oſtendere. Expugnari præter

omnium metum & opinionem Sardis oportuit. Sit jam illud de puero nato cum capite leonino falſum, (*Clio, c.* 84.) (quod fortaſſe minime eſt) quam pulchrum hoc? quod non circum ille urbem totam latus fuit: quod ſi factum fuiſſet, capi ſecundum reſponſum divinorum urbs non poſſet. Sint ſane illa Scytharum dona fictitia: (*Melpom. c.* 131.) quid incommoditatis tamen habet, vel quid potius pulchritudinis & bonitatis non habet cum enarratio tum interpretatio, elegans, feſtiva, acuta? Sed quare ego pravitate quadam animi, non vera eſſe potius, id eſt, ita audita cognitaque autori, putem? Eadem & de Xerxis ſomnio, (*Polymnia, c.* 14.) de regibus Macedonum, (*Urania, c.* 137.) deque aliis ſimilibus dici poſſint. Quapropter, quod ad crimen hoc vanitatis attinet, prorſus in noſtro autore turpitudinem illam & mendaciorum maculas deterſas eſſe confido. Neque poſſum ſatis animo conſtituere meo, quî factum eſſe exiſtimem, ut à veteribus quoque illud in hunc conferretur. Niſi unus fortaſſe aliquis plures in errorem induxit, aut invidia odiumve, vel (ut mollius dicam) animi certa quædam deſtinataque inductio quoſdam ad hujuſcemodi calumnias impulit. Sed hæc velle exquirere omittamus.

Nunc ad aliam majore ſtudio ſuſceptam & gravius atque inimicius factam accuſationem veniendum, quam intendit huic vir magnæ doctrinæ & ſapientiæ laude clarus, Plutarchus Chæronenſis, qui noſtrum autorem acerbiſſime poſtulavit & convincere conatus eſt malignitatis, edito libello, cui præſcripſit περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας. Contra quæ, etſi ſingularis eſt viri autoritas & celebris eruditio, concedi tamen nobis oportere puto, ut pro Herodoto dicere liceat: ſi illi permittitur, contra non minus ſe, quam nobis ipſe eſt, antiquiorem Herodotum ſcriptio, atque aliquanto certe præſtantiorem multis nominibus virtutum. Ipſe quidem Plutarchus quo paratior venit ad maledicendum Herodoto, & in eo copioſus fuit ac vehemens, hoc minus læſiſſe illum putari debet. Quis eſt vero qui non laudatiſſima quoque conviciis impetere poſſe videatur, quum Zoilos & Xenophanes ſuos habuerit Homerus? Quid autem verbis conquirere & comprehendere homini non infanti neque obtuſo difficile? Et dicit hoc egregie Æneas ad Achillem, *Iliad. v.*

Multa licet memoret convicia uterque viciſſim,
Qua neque centenis remis inſtructa carina
Perferat. ipſa etenim facilis verbiſque redundans,
Sermones variis hinc lingua revolvit & & illinc:
Quiſque & forte alii quod dixerit, audiet ipſe.

Ut autem contra ea quæ quiſque improbet dicere recte poſſit, ita quomodo dicat diligenter conſiderandum: nequid vel inſcite vel etiam maligne improbare videatur. Nam horum utrumcunque deprehenſum & notatum contradictionem omnem infirmat: ita quidem ſæpenumero, nemo ut reſponſione magnopere dignam arbitretur. De quo & elegantiſſimis verſibus & luculento ſenſu compoſitum epigramma Græcum Eueni veteris poëtæ fertur: quod nos quondam Latinum fecimus ut ſequitur,

Eſt multis pariter mos omnia dicere contra,
Sed non & ſimilis dicere recta labor.
His ſat erit verbum me commemoraſſe vetuſtum:
Hac mihi quum placeant, tu licet illa probes.

Plutarchus autem minime cavit ne inſimulando malignitatis alterum, malignitatem ipſe quandam ſingularem ſuam proderet. Nam quum collegiſſet quaſi intimos ſenſus & reconditam voluntatem pravitatis malignorum, ad illa à ſe propoſita poſtea, ut pueri à magiſtris ſecundum capita quædam traditas materias deducere jubentur, ſic accuſationem ſuam applicavit, in autorem hunc (ut ego quidem judico) illa conferens alienæ malignitatis crimina. Ac ne diſſimulavit ipſe quidem neque texit cauſſam iræ ac odii ſui: nam ſuam civitatem, id eſt Bœotos, ignominia affectos, & infamatos (ut ait) immerito, graviter fert & dolenter. Hinc igitur illæ lacrymæ, hæc illa indignatio. Statim igitur quid autoritatis in tali criminatione ſit, quam non veritatis ſed ultionis cupiditas expreſſerit, apparet, ut illius quaſi filum ſequentes, refellere quæ congeſſit ſingula nihil ſit neceſſe. Sed ad quædam tamen aliquid dicamus.

Quod vero huic incipiens, ſuavitatem orationis, qua jucunde commoverentur legentes, exprobrat, ad id nihil aliud reſpondendum cenſeo, quam quod Alexander Hectori fratri, qui ſibi in jurgio formoſitatem objeciſſet, Οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα. Sed malignitatem omnem undique ita colligit: Primum de uſu nominum aſperiore, de-

que verbis durioribus, in copia molliorum & leniorum. Deinde, ſi extra hiſtoriæ ſeriem alicujus vitia, vel ſi in hac laudes jejuniùs commemorentur. Præterea, quum plurium forte ſermones referantur, aſſentiri deterioribus. omnino enim conjecturas ſequi ad pejora, eſſe malitioſi & infenſi animi. Poſtremo, laudis adjectione veluti condire vituperationem. eſſe enim ſimplicitatis hanc ſimulationem peſſimam. Quid ad hæc ergo dicemus? profecto non reperit in Herodoto iſta Plutarchus, ſed animo ſuo conquiſita in illum intulit. Quare enim uſum nominum verborumque in hoc autore non probat? qui quidem (ut exiſtimo) uſus eſt diſerta & accurata oratione ætatis ſuæ, quam à poſterioris ſæculi forma differre nos quoque intelligere poſſumus. Quid autem cauſſæ fuerit cur non potius illa vere & ſimpliciter, quam mendaciter & invide, dici ſentiamus? Egregium eſt quod conquerenti Laſthenis factioni, (quorum ſcelere prodita fuerat Olynthus) contumelioſe à Macedonibus ſe nefarios proditores appellari, reſpondiſſe Philippum regem accepimus, *Macedonas eſſe indoctam nationem ac incivilem, ſolereque ficum nominare ficum, & ligonem ligonem.* Quid autem offendit (obſecro) Plutarchum, quod Herodotus protulit aſperius quædam, ac non mollivit appellationibus? Viſum enim ſcilicet illi ſuit id dicere quod eſſet. Nam de conjecturis ſequendis deque laude & vituperatione univerſa hoc licebit unum iterum atque iterum reſpondere: de ſuo illum judicio hiſtoriam ſuſceptam expoſuiſſe: neque recte facere eum qui ingenii ſui vires in alieno opere explicare velit, præſertim ad infamiam autoris. Ego, ut quicque retulit, ſic ſenſiſſe, audiiſſe, comperiſſe exiſtimo. Et cur non in hac potius perſuaſione perſeverem quam illam inducam malevolentiæ, perverſitatis, virulentiæ? Quia enim contumelia afficit divina & humana, ſacra & profana. Si vera ſunt, quæ eſt contumelia? (recte enim ille in comœdia negat ſe maledicere, quum, quæ vera ſint, dicat) ſin falſa, oſtendatur falſitas. Sed quomodo oſtendit? ratiunculis quibuſdam & concluſiunculis leviſſimis. Quod quaſi ipſe ſentiret, ne hoc quidem agere ſe ait, ut mendacii, ſed ut malignitatis reum peragat Herodotum. Hanc igitur defendamus, ſi poſſumus. Ac laudationibus illis minutis & tenuibus (ut vult Plutarch.) quot poſſunt opponi præclare, & pleno ore (ut dicitur) enunciatæ? Quale enim hoc? (*Erato, c. 112.*) *Omnium quos ſcimus hominum primi Athenienſes curſu illati in hoſtes ſunt: omnium primi ſuſtinuere veſtitus Medici & hoc ornatorum aſpectum: ad illud autem uſque tempus nomen quoque Medorum terribile fuerat.* Addantur his quæ de Cynægiro ſcripſit (*Ibid. c. 114.*) Ac nequis Athenienſes tantum laudatos benignius credat, (in quo neſcio quam ſuſpicionem corruptæ largitionibus voluntatis movet Plutarchus, temere quidem, ut videtur, neque ipſe quicquam explanat) quid? parcène Lacedæmonios laudavit his verbis? (*Polymn. c. 104.*) *Sunt Lacedamonii in certaminibus ſingularibus haud ullis aliis inferiores: in acie vero omnium mortalium præſtantiſſimi.* Quid? horum cives Sperthiam & Bulin parumne prædicatione ſua ornavit? (*Polymn. c. 134. & ſ.*) Sed hæc innumerabilia ſunt. Atque in nomen ſophiſtæ (*Hoc nomine uſus eſt Herod. in Clio, c. 29.*) etiam invehitur quaſi probroſum: quum profecto eos, qui velut opifices quidam eſſent ſapientiæ, & artem quandam facerent illius, ſophiſtas, ut cithariſtas & grammatiſtas, vocatos, & poſtea vitio hominum, (ut in aliis pluribus evenit) nomen quoque male audiiſſe conſtet. Nam quod exagitat præclaram ſententiam de inſtabili & incerta fortuna rerum humanarum, quam Herodotus Soloni attribuerit (*Clio, c. 32.*) (cui quidem ſimiles & alibi leguntur) nimiæ ſapientiæ & pietati hominis concedatur: qui veritus ſit, ne ſi ita de Deo loquamur, ut humanus intellectus quæ dicuntur percipere poſſit, parum pii eſſe videamur. Cur ergo Deo oculos, manus, pedes, aures attribuimus? cur dicimus Deum iraſci? cur ulciſci? etiam vereri profecto, tentare, pœnitere, lætari, dolere. *πόῤῥω γὰρ λύπης καὶ χαρᾶς ἵδρυται τὸ θεῖον.* ſine quibus illa ne intelligi quidem poſſunt. Quid Xenophon? (quo nemo ſuit numinis colentior, nemo obſervantior, nemo impietatis erga Deum acrior hoſtis) nonne eandem ſententiam ponere non dubitavit in præclaro illo opere ſuo hiſtoriæ rerum Græcarum? ſic enim ait (*Hellenicωn l. 5.*) *καὶ ὁ θεὸς δὲ, ὡς ἔοικε, πολλάκις χαίρει τοὺς μὲν μικροὺς μεγάλους ποιῶν, τοὺς δὲ μεγάλους μικρούς.* Hæc igitur ſacrilega eſt in Herodoto ſententia, quia ſecundum hominum intelligentiam *φθονερὸν* dixit eſſe *τὸ θεῖον*. Sed hæc quam ſint futilia quis non videt? Omiſſam autem illam retis fabulam & Pittaci pugnam ferat æquo animo Plutarchus: ſeque hoc conſoletur, quod, ut ait, tot alias expoſuerit non magis profecto fabuloſas. Sed prætercunda ſunt certe aliqua, indigna quæ refutentur. Crœſi quidem annon ſatis clare memorat eruditionem, & doctrinam fortunæ adverſæ (*Clio, c. 207.*) cui *τὰ παθήματα μαθή-*

ματα

μάλα ἐγγόνιι. Neque Xenophon ſapientiſſimus vir dubitavit ſimiliter poſt amiſſum regnum prudentiorem Crœſum producere. Ad alias argumentationes illius de Epheſiis, Colophoniis, Chiis: ubi quam levi utitur ratione; quod Lampſacenus Charon, antiquior ille quidem Herodoto, quædam non ſcripſerit. Quaſi nihil oportuerit narrare Herodotum, niſi quod in litteras jam eſſet relatum. Quod dictu eſt perquam ridiculum: præſertim quum ipſe profiteatur, eorum quæ alii non comprehenderint, mentionem facere decreviſſe. Sed cum de illis, tum de Samiis, Corinthiis, Lacedæmoniis. de Iſagora, Ariſtogitone, Athenienſibus, Platæenſibus, quæ diſputat, patiamur ſane illum vincere. Quis enim, qui advertere animum paulum modo voluerit, non perſpecturus facile eſt victoriæ iſtius præclarum ſucceſſum?

Venio igitur ad plenam lunam: de qua ingenue fateor non intelligere me quæ à Plutarcho diſputantur. Herodoti luculentiſſima narratio, quum nemini non ſit evidens. Dicit enim (*Erato, c.* 106. *&* 120.) *negaſſe Lacedæmonios, poſſe contra legem ante plenam lunam in expeditionem ſeſe proficiſci, & remanſiſſe in patria dum luna orbis compleretur: ac poſtea profectos, ita acceleraſſe ut tertio die in Atticam Lacedæmone pervenirent.* Hæccine narratio illam merebatur tragicam acclamationem, hunc autorem cœlum ipſum, dierum rationem, omnes res confundere? Nam de lege, deque prœlii die, ſua fide affirmante utroque, venia (ut opinor) dabitur ei qui fidem Herodoti pluris ſibi faciendam quam Plutarchi, & illum potius quam hunc ſibi eſſe ſequendum putaverit. De Philippide etiam obſcura eſt inſectatio: & erat hic locus in noſtro libro corruptior.

Reliqua ſunt calumniis manifeſtis referta, & ubique conſperſa nigro ſale, & atrocibus quidem illis ſed infirmis criminibus referta. Sane Thebanos, ut civitatem ſuam, (notum enim, fuiſſe hunc Chæronenſem Bœotum) exquiſita & peraccurata defenſione propugnavit, & in hac parte admodum vexavit autorem noſtrum. In quo quidem ignoſcendum eſt dolori ipſius, ſed reprehendenda profecto impatientia & ira. Quam enim moleſte fert & indigne læſos oratione ab Herodoto ſuos? Hoc igitur (ut apparet) ulcus tangi noluit, neque potuit ferre. Sed mendacii crimine Herodotum (ut opinor) facile liberat non modo fama illis temporibus longe lateque vagata, ſed conſervata etiam ad poſteritatem, proditionis Thebanorum: de qua & Demoſthenes (*Philippica* 2.) argumentum duxit levitatis & infidelitatis illius civitatis: & illud in ſermonibus hominum ſemper permanſit, decimam à Thebanis Apollini perſolvi oportere. Cujus mentionem à Xenophonte ſcimus ſemel atque iterum fieri (*Hell.* 5.) Quum enim communi decreto ſtatuiſſent Græciæ civitates, quæ adverſum barbaros conſenſerant, ab iis qui nulla neceſſitate coacti Perſæ ſe ſubjeciſſent, Delphico Apollini bello confecto decimam exigi debere, Thebani quidem potentia ſua reſtitere decreto: ſed quod illo tenerentur, fama memoriaque hominum conſtantiſſime perduravit. (*Decretum fœderis extat in Polymnia, c.* 132.)

Præterea quamvis malitioſum & pravum Plutarchus faciat Herodotum, non ſtultum tamen fuiſſe neque hebetem confitetur. Quid autem incogitantius fieri potuiſſet, & in ſumma audacia amentius, quam ea affirmare atque tradere, quæ, ſi falſa eſſent, non modo paulo ante defunctorum dictis atque relationibus, ſed memoriæ, vivorum propemodum, teſtimonio refutari atque redargui poſſent? Et ille cum tam impudente mendacio, cum tam inconſentanea expoſitione, cum narratione tam diſſidente, in celeberrimum frequentiſſimumque totius Græciæ conventum (ita enim accepimus) venire, & illa vaniſſima atque leviſſima ſcripta, plena malevolentiæ & obtrectationis, reclamantibus divinorum & humanorum monumentorum inſcriptionibus, recitare non dubitaret? Nimis ineptum & frivolum facis autorem, contra tuam quoque exiſtimationem. Non audiviſſent ac potius exibilaſſent, vel male etiam multatum illo tanto theatro ejeciſſent eum, qui plane ad irridendum & eludendum auditores, quique in communi Græciæ ſolennique cœtu ad nomen Græcum proſcindendum lacerandumque adeſſet. De conſilio autem & facto Leonidæ retinendi Thebanos etſi aſtute diſſerit (*Polymn. c.* 205. *&* 220.) nemini tamen non plurima in mentem venire arbitror quibus hoc etiam loco defendi poſſit narratio. Adduxerat invitos, ſed ſic ut à civitate delectos: ergo non modo illius, ſed ſuorum quoque metus hos continuit. Dimiſit alios, quos minus alacres in aperto eſſe diſcrimine videbat. illis enim parcendum decreverat. Quomodo voluit autem vel potuit omnino quadringentos retinere, quum trecentos ſolum haberet ipſe ſecum? Primum voluiſſe Leonidam perdere iſtos Thebanos dixerat: neque non plures quam trecenti cum illo fuêre. Nam præter Theſpienſes, etſi non dicitur, cum

trecentis tamen Spartanis ſequutos alios plures ditionis ipſorum intelligere debemus. Ita enim fieri ſolitum ſcimus, ut Spartani nequaquam veluti ſolitarii, ſed quodam ſatellitio ſuorum ſtipati in expeditionem proficiſcerentur, quum ſinguli interdum ad ſeptenos adducerent eorum quos εἵλωτας vocarunt (*Calliope, c.* 28.) Sed quid facerent? aut in illis anguſtiis quid experirentur tutius quam quod retulit Herodotus? Neque aliud tempus omnino videtur fuiſſe vel defectionis, vel fugæ, vel tranſitionis, quam quod memoravit Herodotus (*Polymn. c.* 233.) Sed in tanto tumultu quo pacto exaudiri potuit imploratio? Et interfectos enim ſcribit nonnullos, & vel de geſtu intellectum fuit ſupplices hos eſſe. Notas quidem cur impudentiſſime confingere voluerit, cauſſam equidem nullam reperio. Accuſat paulo poſt aſperitatem vocabuli, quod de fuga conſuluiſſe dixerit Græcos. Nimis eſt ſeverus noſter Ariſtarchus. Atque etiam illud non tulerit credo, quod rex regum cenſet auſugiendum de Troja. non enim (ut opinor) mollius eſt φεύγωμεν, quam δρησμὸν βουλεύεσθαι. Quid vero de Naxiis & Themiſtocle dicemus? (*Urania, c.* 4.) Scilicet in metu tanti belli, & tempeſtate barbaricæ claſſis ingruente, incredibile fuerit, inſulanos homines non ad eos proficiſci voluiſſe quibus nemo non interitum aut ſervitutem impendêre exiſtimaret. Themiſtocli vero indecorum aut turpe fuerit, adjutum ipſum alterius conſilio, non ſolum omnia commentum fuiſſe: at Agamemnonem, non unum aut alterum, ſed decem συμφραδμονας optare non puduit. Nam in Artemiſia quod facetias conſumit ſuas, quibus nequaquam abundat, feciſſe videtur incogitantius.

In iis quæ ſequuntur, quod non modo quid perperam ſcripſerit, ſed quæ ſcribere etiam debuerit Herodotus, docere vult, ſit hoc & ipſum præclaræ & ſingularis ſapientiæ Plutarchi. Cetera involuta ſuſpicionibus, & alienarum rerum mentionibus confuſa, & fallacibus complexionibus intricata, & anxietate quadam mirifica accuſationis ſeſe ipſa infirmantia, vel relinquamus ſane, vel ad priora remittamus. Ad omnia enim ferme reſponderi dicique idem videtur poſſe: inſaniam eſſe & furorem, non perverſitatem, neque fraudulentiam, ea commemorare, quæ quum primum cognita fuiſſent, hominum ſcientia reprobarentur, à poſterioribus autem inter ſe diſſidere & contraria eſſe facile perſpicerentur. Etſi autem homines docti ac ingenioſi non difficulter reperiunt quomodo aliquid dicendo evertere odioſumque reddere aut ſuſpectum poſſint, tanta eſt tamen vis veritatis, ut neſcio quo pacto, quamvis oppreſſa & obſcurata, illa plerunque tamen reſiſtat atque eluceat contra dolos & verſutiam. Quapropter non quid conquiſierit ad inſectationem Herodoti Plutarchus, neque convitia quæ illi facit nimis cupide, neque ſtudium exagitandi autorem antiquiſſimum, ſed rem ipſam ſpectabimus. Ipſi autem Plutarcho hoc dicimus, (*Iliad.* η.)

—— —— σὺ μὲν οὐ καλὰ ταῦτ' ἀγορεύεις.
Οἶσθα δὲ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.

Sic enim videtur non ille quidem quæ ſenſerit ipſe, in hoc libello diſſeruiſſe, ſed vel aliorum voluntati aſſentatus eſſe: vel quid in mala cauſſa poſſet, oſtendere voluiſſe. Quod ſi de animi ſui judicio & inductione illa ad talem modum diſputavit, profecto in hac parte receſſit à ſe ipſe. Non enim aliter exiſtimo quam fuiſſe Plutarchum, virum non modo eruditum & ſapientem, ſed etiam bonum, quam famam, præſertim probitatis, ut tueretur, minus curaſſe illum apparet in propoſito accuſationis hujus. Sed finem faciamus. Non enim jucunda nobis fuit quaſi contentio & rixa cum tanto viro, quam tamen ut neceſſariam, omittere non potuimus, & in officii (ut rati ſumus) cuſtodia, & in ſtudio nomini bonitatique autoris excellentiſſimi debito.

Objicitur autem & hoc nobis, quod quidam volunt à Thucydide contra Herodotum dici, de fabuloſis narrationibus & hiſtoriis confictis ad auditorum voluptatem (*Thucyd. lib.* 1. κτῆμά τε ἐσαεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ξύγκειται.) *quæ, quum delectatione tantummodo afficerent audientes, in præſentia quidem juvarent, ſed diuturnum fructum non haberent.* Ego vero non magis in Herodotum hæc conſerri poſſe puto, quam in quemlibet priorum de ſcriptoribus hiſtoriarum. Et (ut verum fatear) illas plane priſcas expoſitiones antiquiſſimarum rerum oratione & verbis ad venuſtatem, & jucunditate quadam animos perfundendum, compoſitas (quales potiſſimum Pherecydis Syrii fuiſſe accepimus) graviſſimum autorem exiſtimo veritati rerum geſtarum non oportere præferri cenſuiſſe; ac hilaritatem hiſtoriæ cedere ſeveritati, neque ſuavitatis cujuſdam leni-

lenitatem, conſtantiæ & dignitati narrationis anteponi voluiſſe. Sed de hoc quiſque, ut lubuerit, ita ſtatuat atque ſentiat. Nos autem hoc teneamus: non modo propter ſermonis elegantiam, & illam cum ab aliis tum Cicerone laudatam dulcedinem, & quaſi amœnitatem quandam, diligendum hunc autorem, & in manibus ſemper habendum eſſe: ſed propter rerum cognitionem maximarum, propter maxime ad vitam utilium ſententiarum copiam, ob plurima certo, accurate, prudenter, honeſte dicta, magnifaciendum nobis, vel in ſuo potius genere anteponendum univerſis. Nota ſunt ex Latinis Ciceronis & Quintiliani elogia præclariſſima hujus autoris. Græcorum autem quæ opinio de his libris fuerit, ſatis indicat inſcriptio nominum Muſarum, quibus omnem ſapientiam & doctrinam & ingenii præſtantiam, antiquitatem ſignificaſſe notum eſt. Et quicunque meminere ipſius, honoris & laudis præfationem ſemper uſurpaſſe reperiuntur. Quas ob res neque me pigere operæ poſitæ in hoc autore debere puto, neque non hortandi mihi videntur omnes, ut ſtudio ſingulari in hoc autore verſari, & illum præcipuo amore complecti velint. Nam & mihi fructuoſam fuiſſe lectionem hujus videor ſentire, & aliis item futuram eſſe confido. Viſum autem, &c.

DE HERODOTO, EX EODEM JOACH. CAMERARIO.

Herodoti patrem fuiſſe Lyxem & Dryo matrem perhibent, patria Halicarnaſſenſem: quod præſcriptum nunc etiam in hiſtoria illius legitur. Parentes in ſua civitate bono loco natos tradunt, ipſumque fratrem habuiſſe Theodorum nomine. Quum autem teneretur Halicarnaſſus à Lygdamide tyranno, nepote Artemiſiæ reginæ Cariæ, ſeceſſit Herodotus in Samum inſulam: atque ibi lingua Ionica hiſtoriam magna cum cura compoſuit, relatam in libros novem: (*Lucian. Herodoto, vel Eetione.*) quam quum in frequenti Græciæ conventu Olympiorum recitaviſſet, ſic placuit univerſis ut ita audirent quaſi Muſas loquentes: ideoque libris qui novem (ut diximus) eſſent, Muſarum novem indidere nomina. Quum reverſus in patriam autor fuiſſet civibus ſuis tyranni expellendi, ſucceſſit quidem res, ſed invidia maxima Herodotum excepit. Ita enim fieri ſolet ut periculorum metum parta ſecuritate obtrectationes fere ſequantur. Cedendum igitur, relinquendos ingratos cives ratus, quum Athenienſium tum colonia in Thurios Italiæ populos deduceretur, ſua ſponte illis ſe colonis ſocium addidit: & ibi finivit vitam ſuam: ſepultuſque fertur in foro. etſi quidam Pellæ mortuum fuiſſe tradidere. Ipſe facit mentionem (*Clio, c. 109.*) λόγων Ἀσσυρίων & λόγων Λιβυκῶν, (*Euterpe, c. 161.*) quos conſcripſerit: de quibus tamen hæc mentio ſolummodo reſtat. Herodotum ſcribunt, quum recitaret in Olympiis (ut ſupra retulimus) hiſtorias ſuas, audiviſſe Thucydidem qui adhuc ætate puer eſſet: quumque Thucydides tum quaſi divinitus commotus lacrymas profudiſſet, animadvertiſſe hoc Herodotum; & gratulatum fuiſſe patri ipſius Oloro: hortatumque ut erudiendum curaret filium diligenter: gliſcere enim in animo illius cupiditatem bonarum artium atque diſciplinarum. De Herodoto Græcum epigramma fertur, quo memoratur & illa invidiæ fuga & diſceſſio in Thurios.

Ἡρόδοτον Λυξέω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα
Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρύτανιν,
Δωριέων πάτρης βλαστόντ᾽ ἄπο. τῶν γὰρ ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν, Θούριον ἔσχε πάτρην.

Extat apud Stephanum: ſed magis integrum in ſcholiis Nebularum Ariſtoph.

quod nos ita aliquando convertimus,

Terra, ſatum Herodotum Lyxe, tegit iſta ſepultum,
Qui priſca Ionica laudem habet hiſtoria.
Dorica produxit tellus hunc: unde fugatus
Invidia, hac patria Thuride ſedit humo.

Ex eo factum eſt ut aliqui præſcriptionem *Halicarnaſſenſis* mutarent in *Thurii*: quod & Plutarchus annotavit in libello De exilio. Reperio relatum hunc in olympiadem LXXVII, & LXXXIIII. cum quo non diſſentit quod traditur, floruiſſe Thucydidem olympiade LXXXVII, & olympiade LXXXVIII mortuum Periclem Xanthippi filium, cujus Herodotus meminit (*Erato, c. 131.*) Plinius ubi de ebeno diſſerit, Herodotum ſcribit Thuriis condidiſſe hiſtoriam anno ab V. C. trecenteſimodecimo. Quod & ipſum cum numero LXXXVII olympiados conſentit, quo aliqui floruiſſe Herodotum tradidere: quum acce-

perimus Romam conditam eſſe circiter olympiada VI. Sane cum Hellanico vixiſſe fuiſſeque apud Archelaum, traditum eſt: quod tempus & EUripidis poëtæ fuit, quem genitum accepimus eo die quo Perſæ fuêre à Græcis fuſi. Pherecydes & Hecatæus diu ante illum hiſtorias & fabulas componere primi oratione ſoluta cœpere. Fuit & Xanthus quidam ſcriptor Lydus, quem in Lydorum hiſtoria ſequutum Herodotum putant. Fuit & Charon Lampſacenus paulo hoc ſuperior, qui & ipſe bellum Perſicum deſcripſit. Sed & Hellanicus ſuas hiſtorias ante Herodotum edidit, quas ipſe ſe legiſſe ſignificat. Fuit hoc nomine Olophyxius Thrax, qui de nymphis & ſacris ſcripſit: & alius, medicus.

DE DIALECTO IONICA, EX EODEM.

ORATIO Herodoti elegans eſt, & Ionicæ linguæ propria quadam facilitate, ſine omnibus veluti anfractibus, defluens. Dialectus autem (id eſt peculiare orationis genus) Ionum cum Attica lingua magnam habet communitatem. Nam & hæc quodam tempore appellatio Athenienſium, & Ionicæ omnes coloniæ Athenienſium fuêre. In quibus accidit ut ſonus vocis & forma ſermonis in alieno ſcilicet ſolo Aſiæ atque inſularum mutaretur. Traditum autem eſt, appellatos primum Cranaos incolas Atticæ, quum Pelaſgi adhuc Græciam tenerent: regnante deinde Cecrope, Cecropidas. Cui quum ſucceſſiſſet Erechtheus; tum illis fuiſſe inditum nomen Athenienſium: ac mox ab Ione ductore, Ionum. Hic fuit Xuthi, vel Apollinis (ut poëtæ) filius, ſuſceptus ex Creuſa Erechthei filia: & Ægiali ac Helices regnum tenuit. Cujus gens poſtea à Dorienſibus pulſi, ab Athenienſibus in civitatem recepti fuêre. (*Pauſan. Achaicis.*)

Varietates in Ionica lingua hæ fere annotantur. Α in η mutatur, niſi Doricum fuerit α. αι mutatur in η. Mutatur & ε in η, diviſa diphthongo, itemque in genitivis nominum ῶς. ῶν mutatum eſt ex ἕν. Craſſæ mutantur in tenues. Attica mutatio eſt α in ε. Uſurpant Iones & ι cum ο, in genitivis nominum ις, ubi Attici α ponunt: quum ως quoque communis ſit & Ionica flexio. Vertunt π in κ. Item αυ in ωυ. itaque hæc diphthongus, Ionica vocatur. Pro ω accuſativo faciunt εων. Duo σσ in ξ mutant. Metaplaſmus ω, in ες, Ionicus eſt. ſimiliter & aliæ quædam ſua[illegible]s dialecti formæ ſunt. Eſt & mutatio η in α. Mutant ου in ῶ. item ε in α. Addun[illegible]nes finali ς, litteram ι, & in verbis, σι. Syllabam ῶ circumflexam, εω faciunt. Interdum & non circumflexum ου primæ declinationis, εω faciunt. Vocabulis initialibus τ præponunt. ο & ε producunt, addita υ & ι. Tertiæ declinationis genitivum in εος, de ις, proferunt. φι faciunt ωι. Geminant conſonantes, ut σσ, ττ, ππ. Inſerunt ε, item σ. nam θα primæ perſonæ pluralis, σθα, & θον dualis, σθον faciunt. Inſerunt α in patronymicis. Iones integris & incontractis verbis nominibuſque & participiis adverbiiſque, omnibus denique orationis partibus utuntur. Mutant ην in εα. Augmenta præteritorum & aliarum dictionum initia abjiciunt. Τ nominum in ας in declinatione elidunt. Utuntur reduplicatione. Utuntur & tranſpoſitione tam litterarum quam ſyllabarum. Abjiciunt ι de diphthongo ει. Initiales litteras abjiciunt. Ex ιε faciunt ι longum. Suas habent tertias perſonas plurales præteriti perfecti paſſivi, poſita littera α ante ται finale, ut & in aliis. Infinitiva per ſyllabam μεν producunt. Sunt & contractiones & ſynalœphæ Ionum: ſunt & apocopæ.

Horum exempla promiſcue ſubnotavimus, & aliis quibuſdam proprietatibus dialecti Ionicæ indicatis. Ἡροδότου Ἁλικαρνασσῆος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, pro Ἁλικαρνασσέως ἱστορίας ἀπόδειξις. Θωυμαστὰ, pro θαυμαστά. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, pro Ἰώ. Πλεῦνας, pro πλέονας. Ἀπ' ἧς, pro ἀφ' ἧς. Ἀπελόμενοι, pro ἀφελόμενοι. & Ἀξιαπηγητότατα, pro ἀξιαφηγητότατα. Διαπρηξαμένους τε τἄλλα τῶν εἵνεκεν, pro διαπραξαμένους τε τὰ ἄλλα ὧν ἕνεκα. Ἐγεγόνεε, pro ἐγεγόνει. Ἤδεε, pro ᾔδει. Δεσπότεα, pro δεσπότην. Μίδης, pro Μίδας. Θρόνον βασιλήιον, pro βασίλειον. Ἐσάμενοι, pro ἑσάνοι. Ἐπεκρατέεον, pro ἐπεκράτουν. Κυρίην τῶν ἡμερέων, pro κυρίαν τῶν ἡμερῶν. Κιθῶνας, pro χιτῶνας. Ἐπὶ νέον ποιέουσι, pro ἐπὶ νῦν ποιοῦσι. Περιέωπε, pro περιῶπε. Ἱρὸν, pro ἱερόν. Ὀρτὴ, pro ἑορτή. Κεῖνος, pro ἐκεῖνος. Ἐὰν, ἐοῦσα, pro ὤν, οὖσα. Κεχωρίδαται, pro κεχαρισμένοι εἰσί. Ἐτετάχατο, pro τεταγμένοι ἦσαν. Τὠρχαῖον, ὤνθρωπε, ὦναξ, ὡνὴρ, ἅτερος, τὠνθρώπου, pro τὸ ἀρχαῖον, ὦ ἄνθρωπε, ὦ ἄναξ, ὁ ἀνὴρ, ὁ ἕτερος, τοῦ ἀνθρώπου. quæ Attica ſynalœpha & in aliis reperitur: ut θἀτέρου, τοῦ ἑτέρου. Ὕβριος, πόλιος, pro ὕβρεως, πόλεως. Ἐγχειριδίοισι, pro ἐγχειριδίοις. Ἐπεὰν, ἀδελφεὸς, pro ἐπὰν, ἀδελφός. Τοὔνομα, μοῦνος, ξεῖνος, pro τὸ ὄνομα, μόνος, ξένος. Πεισεῦσι, pro πείσουσι. ἰδι-

καίων

καίνυν. Μέγαθος, τάμνειν, pro μέγεθος, τέμνειν. Ὀπίωνες, pro ὀπάονες. Ὀρέων, pro ὀρῶν. σταθμεώμενοι, pro σταθμώμενοι. χρεωμένων, pro χρωμένων. Κυνέη, pro κυνῆ. ἀνθρωπηίη, pro ἀνθρωπῆ. Τυφῶ, ἄθω, pro τυφῶν, ἄθων. quod plane Atticum eſt. Πλεῦν, pro πλέον. Προσδέκεο, pro προσδέχου. Ὤρεε, pro ἰώρεε. Διξὰ, τριξὰ, pro δισσὰ, τρισσά. Αὐτόπτεω, pro αὐτόπτου. Ἐν τῇσι ἁμάξῃσι, pro ἐν ταῖς ἁμάξαις. ac concurſum omnino vocalium Iones amant. Ἄδρηστα, pro ἄδραστα, *quæ non ſolerent aufugere.* Ἐπιβαλέων, pro ἐπιβαλῶν. Ὁκόσον, ὅκη, κότε, pro ὁπόσον, ὅπη, πότε. Βυβάλιες, ὄφιες, pro βουβάλεις & ὄφεις. Ἑσταότες, pro ἑστηκότες· & ἑστεῶτες, pro ἑστῶτες. Ἀδαέες, pro ἀδαεῖς. Οἴκασι, pro ἐοίκασι. Κέρεα & γέρεα, pro κέρα & γέρα, contracto de κέρατα, eliſo τ. Ἐσταλάδατο, ἐσταλμένοι ἦσαν. Κατεστράφατο, κατεστραμμένοι ἦσαν. Τρῶμα, pro τραῦμα, omiſſo υ, niſi magis eſt à verbo Ionico factum quod τρώειν illi dicunt. id eſt, τιτρώσκειν. Apud Homerum Ἐρίηρες, pro ἐρίηροι poſitum volunt: Ἐρυσάρματες ἵπποι. Herodotus Αὐτοκίλεες, pro αὐτοκίλαστοι. Contrà μάρτυροι & φύλακοι, Iones, pro μάρτυρες & φύλακες. Ὄψεαι, pro ὄψῃ. quod Atticis eſt ὄψει. Ἀπικέατο, pro ἀφίκοντο. Ὁρμέατο, pro ὥρμηντο. Μαντείων, pro μαντειῶν. Λάξις, pro λῆξις. ΟΥ in ω ſolutio, & ὦν, ac ὦν, ποιητικώτερον videtur. Ὑπερώιον, λώιον, pro ὑπερῷον, λῷον. Κραδίη, pro καρδία. κρατερὸς, pro καρτερός· ut Homero Κράπαθος, pro Κάρπαθος. Reduplicationes ſunt Homericæ, τετύκοντο, ἐκλέλαθον, τεταγών. Herodotus Ἀραιρημένοι dixit pro ᾑρημένοι. Ἐνθεῦτεν, pro ἐντεῦθεν. Ἀποθανεύμενοι, pro ἀποθανούμενοι. Duplicationes conſonantium Ionicæ illæ quidem eſſe perhibentur, ſed ſunt poëticæ, ut Ὅσσος φέρτερός εἰμι. Ὅττι τοι ἐν μεγάροισι. Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλῃ.

EX EODEM.

IONICUS eſt & articuli pleonaſmus. ut, Τοὺς μὲν ἀναστήσας, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐνάριξε, pro ἐνάριξε δέ. in quibus ὁ pronomen eſſe volunt, & ſignificare αὐτός, Ionice. Polymnia, εἰ μέν τι ἐνείη σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγεν οὐδὲν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος, *ſiquid inerat quod fraudi eſſet barbaro, eorum nihil memorabat, ſed eligens maxime fauſta.*

Eſt autem & aliorum pronominum hic uſus, εἰ δὲ ταῦτα ἀποδώσειν οὐκ ἐθελήσεις, σὺ δὲ πάντως στράτευμα ἀνάξεις [illegible] ἀλλὰ πάντως ἀνάξεις. Et rurſum, ἤ σύ γε, pro ἤ γε. Iliad. ρ.

Ὅς ἐπ[illegible] κάμησι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
Οἵ τέ μιν [illegible] εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες, ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων Ἰθύει.

Ionum ſunt anaſtrophæ. ut, ὄρνιθες ὥς. Iliad. β, — οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι. Sic ᾧ ἔπι, pro ἐφ' ᾧ. Et, βιοτῆς νοῦ μὲν ἀνθρωπηίης πέρι. Iliad. β. τότε δ' ἤδη ἔχοι κατὰ γαῖα μέλαινα. i. κατάσχοι.

Sunt & ἀποκοπαὶ Ionicæ verbi ſubſtantivi. ut, ἔνι pro ἔνεστι, μέτα pro μέτεστι. Hom. πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι, id eſt, πάρεισιν ἐμοί.

Cum aliter, tum interpoſito ἂν dirimunt conjungenda. μίχες μὲν ἂν τύπον. & βύβλῳ περὶ τὰ κέρεα ἐλίσσων, id eſt, περιελίσσων. & κατ' ἂν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε. & κατά με ἐφάρμαξας, pro κατεφάρμαξας ἐμέ. & εἶπε τῶν τις Βαβυλωνίων, pro τῶν Βαβυλωνίων τις. Sic ὡς δ' αὔτως, pro ὡσαύτως δέ. Iliad. β, καδδέ κεν ὀχλίζω. & Iliad. ρ, — ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι, pro κατὰ δὲ ὀχλίζω; & ἀφέλωμαι θυμόν. Iliad. α, ἐκ δ' ἕλεν Ἀτρείδης. i. ἐξεῖλεν δέ. Sic ὑπὸ δ' ἥρεον, pro ὑφῄρεον. Polymn. ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων, i. ἀπάγων.

Præpoſitiones abſolute, quaſi adverbialiter, ſæpe ponunt: μετὰ δὲ, τῆς στρατιῆς ἀπικομένης εἰς Σάρδις, *poſtea vero, quam exercitus Sardis veniſſet.* Sic, καὶ πρὸς ἀνεπιστήμονες ἦσαν, *præterea*, Iliad. χ, Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε. Alibi, ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν. Item, διὰ πρὸ δὲ ἀκτὴ καὶ τό. Herod. Polymnia, ἐν δὲ Ἀρτέμιδος ἱρόν, *in illo litore eſt fanum Dianæ.*

Ionicum eſt caſum ad præpoſitionem referri quæ cum verbo adjuncto compoſita eſt. ut, ὅτι οἱ ἐνορῴη, id eſt ὅ, τι ὁρῷτο ἐν αὐτῷ, *quid in ſe animadverteret.* Iliad. β, — τεῦ δ' αὖ ἐπιμέμφεαι, id eſt, ἐπὶ τίνος μέμφῃ. Et ὤμοισιν ἐπῆν. i. ἦν ἐπὶ τοῖς ὤμοις. Item Iliad. ν, Θαρσείω Ἑκτορέοιο περὶ στάς. i. ταῖς περὶ τὸ Ἕκτορος. Herod. Clio τρίτῳ γὰρ ἔτεϊ ἐπανεβάλετο τὴν Σαρδίων ἅλωσιν, id eſt, ἐπ' ἔτεα τρία, *in tertium annum diſtulit Sardium expugnationem.* Idem, ἀπόζει τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης, id eſt, ὄζει ἀπὸ τῆς χώρης.

Singularis uſus infinitivi εἶναι, Ionicus eſt, hoc modo, καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι, *ut hac prima quidem cura eſſet.* Et, οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἑκόντες εἶναι, *quod volentibus quidem nobis fiat.* Et, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, *In quo totum verteret*, aut *Re ipſa.*

HERO-

HERODOTI
VOCABULA IONICA,
ET QUÆDAM LOQUENDI GENERA, ILLI CUM HOMERO MAGNA EX PARTE COMMUNIA: NECNON ALIA.

Collecta & Latine reddita, partim ab Joachimo Camerario, partim ab Henrico Stephano: littera C illius nomen, H hujus nomen indicante; à quo & addita nunc fuerunt aliquibus Camerarii interpretationibus exempla.

HENRICUS STEPHANUS LECTIONIS HERODOTI STUDIOSIS.

Si vulgo receptum morem uſurpare, quam meum tenere, maluiſſem, Joach. Camerarii nomen ſilentio prætermiſſem: ac titulum huic opuſculo præfixiſſem quo hanc recenſionem pariter & interpretationem vocabulorum, quæ quum Herodotus ſibi habere peculiaria videatur, habet tamen cum ceteris Ionibus, & nominatim cum ipſo etiam Homero (ad pleraque quod attinet) communia, totam ſuſcepiſſem & in me recepiſſem. Nec tamen magnum onus humeris meis impoſuiſſem. quæ enim Camerarius de illis vocabulis antea ſcripſerat, meis infarciendo, eaque pro meis oſtentando, magnum oneris levamentum in promptu mihi fore animadvertebam. Præſertim vero quum multo plures à me quam ab illo voces recenſerentur & exponerentur, ſub meæ commentationis prætextu dominium in illius quoque commentatiunculam uſurpare, res fuiſſet quæ multorum exemplis defendi (ſi exempla malam defendere cauſſam queunt) potuiſſet. Verum ego non ſolum, alienis tantummodo plumis ſe veſtire, corniculæ in morem, ſed etiam vel miſcere ſuis alienas, atque id diſſimulare, vix ingenui eſſe hominis, ſemper exiſtimavi. Atque hoc & meus Theſaurus teſtari abunde poteſt. Quinetiam Paralipomena tantum inſtitutionis grammatices (aut ſaltem eorum partem) ſcribere malui, quam meam inſtitutionem grammatices ad tam multas aliorum addendo, in aliena plurima manum injicere; ſimulque miſeros lectores crambe toties repetita occidere. Neque tamen ſum neſcius, reperiri quotidie qui multo majori cum turpitudine plagiarii ſint: id eſt, multo turpius & magis pudendum plagium committant, dum aliena, & quidem è multorum nonnunquam libris conſarcinata, ſive conſuta, aut (ſicut Græca vox magis placet) συνεῤῥαμμένα *(licet eorum nonnulli ne artem quidem talia conſarcinandi, ſive conſuendi, ſive* τοῦ συῤῥάπτειν*, calleant) impudentiſſimo novi tituli libri, aut novi ſaltem nominis autoris, mendacio, pro ſuis obtrudentes, & obtruſa venditantes, fucum faciunt: etiamſi nulla futura ſit qua vel* γρῦ *tam multis alienis* οἴκοθεν *(id eſt, de ſuo) inſuiſſe dici poſſint.*

Ceterum, quamvis pauca illa quæ Camerarii ſunt, ita meis inſeruerim (appoſito ubique ejus nomine) ut intacta in illis omnia reliquerim, fuiſſe tamen ubi ejus interpretationi nonnullarum vocum aliquid adjicere, aut in eam non ſine aliquo fortaſſe lectoris fructu inquirere potuerim, oſtendam alias (deo favente) in iis quibus Herodoti lectores, præſertimque ejus valde ſtudioſos, amplius juvabo. Sed malui exemplorum alicubi adjectione, aut exempli, ubi Camer. nullum attulerat, contentus eſſe. Ne hoc quidem tacebo, me in quibuſdam vocabulis exempla Homeri, in quibuſdam Hippocratis, (quæ Erotiani, & Galeni lexicis, quum ea excudi, deſtinaveram) in nonnullis, utriuſque, attuliſſe.

Ἄγειν

A.

Ἄγειν καὶ φέρειν, Ionicum eſt de hoſtilibus direptionibus. Herodot. lib. I. c. 88. φέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ σά. Et rurſum I, 166. καὶ ἄγειν γὰρ ἤδη καὶ ἔφερον τοὺς περιοίκους ἅπαντας. Iliad. ε. Οἷον κ' ἢ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἦκεν ἄγοιεν. Neque me fugit, & apud Xenophontem & alios Atticos autores hanc figuram reperiri. nam & alia, quæ ut Ionica annotavimus, illi uſurparunt. utriuſque enim linguæ eadem (ut ſupra diximus) origo fuit. C.

Ἀγινέειν vide in Ἀπαγινέειν. Paſſ. Ἀγινεόμενος activa ſignific. *Adducens*, VII, 33. ἀγινεόμενος γυναῖκας. H.

Ἀγορεόμαι, ῶμαι, *Concionor*, *Concionem habeo*. Unde ἠγορόωντο, VI, 11. ἐγίνοντο ἀγοραί. καὶ δή κου σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο. Sic Hom. Il. δ, verſu 1. Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο. Sed hic eſt potius *Concilium habebant*, *Conſultabant*. At quum dicit, ἀγορήσατο καὶ μετέειπε, eſt *Concionem habuit*. Verbum autem Ἀγοράζω apud hunc (ſicut apud Thucyd. & Ariſtoph.) eſt, *In foro verſor*. H.

Ἀγχίστροφα, *In contrarium mutata*, *Contraria*. ἀγχίστροφα βουλεύομαι, VII, 13. Proprie autem Ἀγχίστροφον q. d. *Converſionem*, id eſt, mutationem, *propinquam habens*, ſive *Mutationi propinquum*. H.

Ἀγωνίδαται pro ἠγωνισμένοι εἰσὶ, ſed paſſiva ſignificat. pro *Decertati ſunt*: IX, 26: 2. πολλοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, *multa certamina decertata ſunt*. Sed perperam in Aldina & Germ. edit. ἀγῶνας pro ἀγῶνες ſcriptum eſt. H.

Ἀδαέες, *Ignari*, *Imperiti*. IX, 45. ἡμέες δὲ ἀπείροι τε εἰμὲν καὶ ἀδαέες τουτέων τῶν ἀνδρῶν. H.

Ab eodem pro Ἀδαὴς dicitur Ἀδαήμων, ut VIII, 65. ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν. Quinetiam verbum Δεδάηκε, *didicit*. H.

Ἀδεῖν & Ἁνδάνειν, *Placere*, Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ. Et, Ὡς ὄφελον θάνατός μοι ἁδεῖν κακός. C. Vide Ἀπαδεῖν & Ἕαδε.

Αἱμασιαὶ, *Septa*. Sed addit Herod. in primo, c. 180. αἱμασιὴ πλινθίων ὀπτέων. Odyſſ. σ. αἱμασιάς τε λέγων, *Septa ſtruens*. C.

Αἴνη, *Exiſtimatio*. C.

Αἰχμὴ κακῶς ἑστήκεναι dicitur πρός τινα, ab Herodoto, rariſſimo ſed elegantiſſimo loquendi genere, lib. VII. c. 152. de Argivis, ἐπείδὴ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ ἑστήκεε, hoc ſenſu, *Quum minime ſecundum iis adverſus Lacedæmonios prœlium fuiſſet*. Quam interpretationem etſi aperte præcedentia & ſequentia confirmant, poſſit tamen ea & Euſtathii teſtimonio comprobari: qui poſtquam dixit δόρυ nonnunquam ſignificare πόλεμον, id eſt, *bellum*, (veluti quum aliquis vocatur δουρὶ κλυτὸς) itidemque vocem αἰχμὴ uſum iſtum habere: unde δορυάλωτος & αἰχμάλωτος ſignificare pariter ὁ ἐν πολέμῳ ἁλούς· ſubjungit, λέγει δέ πον καὶ Ἡρόδοτος περὶ τινῶν, ὡς κακῶς αὐτοῖς ἡ αἰχμὴ ἑστήκει πρὸς τοὺς δεῖνα, ἤγουν ἐδυστυχήθη αὐτοῖς ὁ πόλεμος. Additque, hoc ex conſequenti eſſe dictum. παρακολουθεῖ γὰρ τοῖς ἐν μάχῃ δυστυχοῦσι, κακῶς αὐτοῖς ἑστάναι τὴν αἰχμήν. Ceterum in compoſitione quoque nomen hoc pro *bello* uſitatum eſſe apud Iones ſciendum eſt, quum videlicet appellant ὁμαιχμίην quod alii συμμαχίαν. ut VIII, 140: 1. ὁμαιχμίην συνθέμενοι. Ab eadem voce eſt μεταίχμιος. unde μεταίχμιον γῆν legimus, VIII, 140, 2. μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένων. H.

Ἀλέες, *Conferti*. Et Ἀλίζεσθαι ac Συναλίζεσθαι, *Colligi* ſeu *Congregari*. Et Ἀλέη, *Calor*. C. Exemplum verbi Ἀλίζεσθαι, I, 79. ἀλίζεσθαι τὴν τῶν Λυδῶν δύναμιν. Utitur & Hippocr. hoc verbo Ἀλίζεσθαι. Invenitur autem & activum Ἀλίζειν apud Herod. VII, 12. necnon compoſitum Συναλίζειν, I, 126. Ad nomen autem ἀλέες quod attinet, ſciendum eſt, ἅλες quoque apud Hipp. exſtare: atque alicubi ἅλες & πυκνὸν copulari.

Ἀλεεινὴ χώρη, *Calida regio*. Et Ἀλέα, *Calor*, ut in locis apricis. C.

Ἀλεωρὴ à Valla redditur *Remedium*, IX, 6. ὡς καὶ αὐτοὶ τινὰ ἀλεωρὴν εὑρήσονται. Proprie autem ſonat *Evitatio*, *Declinatio*, *Effugium*. Ac redditur etiam *Levamen*, & *Laxamentum*, necnon *Solatium* Hippocr. ἐν περὶ γυναικείας utitur, Ἄνεσις γὰρ νόσου τινὰς κάμνοντα παρέχει μεγάλην ἀλεωρήν.

Ἀλκὴ ut ab Homero, ita etiam ab Herod. quibuſdam loquendi generibus adhibetur: quorum vel frequentiſſimum eſt (niſi me memoria fallit) ἐς ἀλκὴν τρέπεσθαι. quo videtur ſignificari quod vulgo dicimus, *Se mettre en defenſe*. Hoc autem exiſtimatur dici à Livio, *Vim parare*: veluti quum ſcribit, *Alios vim parantes occidit*. III, 78. ἀνά τε ἔδραμον πάλιν ἀμφότεροι, καὶ ὡς ἔμαθον τὸ ποιεύμενον πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο. Quibus verbis ſubjungit. ὁ μὲν δὴ αὐτέων φθάνει τὰ τόξα κατελόμενος, ὁ δὲ πρὸς τὴν αἰχμὴν ἐτράπετο. (ubi obſerva ſimul eundem uſum verbi τρέπεσθαι cum alio accuſativo.) Eſtque πρὸς ἀλκὴν τρέπεσθαι tanquam genus, at πρὸς αἰχμὴν τρέπεσθαι, velut ſpecies. Paulo poſt τῇ χειρὶ χρῆσθαι hac in ſignif. uſurpat: ἐρέαν δέ μιν ἀεργὸν ἐόντα ὁ Γωβρύης εἴρετο ὅτι οὐ χρᾶται τῇ χειρί. Alioqui χειρὶ χρῆσθαι reddi etiam poteſt *Manum conſerere*. Fortaſſis tamen πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο eo in

loco reddendum potius fuerit, *Vi agere cœperant*, vel, *Vim moliti ſunt*, aut *Totis viribus obſiſtere cœperunt*. Nam illud *Vim parare*, minus eſt in quibuſdam locis quam πρὸς ἀλκὴν τρέπεσθαι. veluti quum in principio II, 45. dicitur de Hercule, ἐς ἀλκὴν τραπόμενον πάντας σφέας καταφονεῦσαι. H.

Ἀλογέω, *Nullam rationem alicujus rei habeo, Contemno*. Unde ἀλογήσας, III, 124. Sic & compoſ. Κατηλογέω· unde κατηλογέοντος, III, 121. H.

Ἁμαρτὰς pro ἁμαρτία, *Peccatum*. ut I, 167. ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα. H.

Ἀμβώσας, ἀναβοήσας. C. Sic Ἐπιβώσασθαι pro ἐπιβοήσασθαι, I, 87. initio. H.

Ἀμείνονες αὐτοὶ ἑαυτῶν, *Seipſos vicerunt*. C.

Ἀμφισβασίη, *Diſceptatio*, vel *Diſſenſio*. C.

Ἀναγινώσκω, *Suadeo, perſuadeo*, (quemadmodum πείθω utrumque uſum habet) ut VII, 10. γνόντος ἐπ' οἵους ἄνδρας ἀναγινώσκεις βασιλῆα στρατεύεσθαι. ubi eſt potius *ſuades*, quam *perſuades*: quamvis poſtea perſuaſerit. At IV, 158. ἀνέγνωσαν ἐκλιπεῖν· non ſolum *ſuaſerant*, ſed etiam *perſuaſerant*. Sic etiam I, 187. τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε, ſequente infinitivo καταστῆναι. Itidem paſſ. Ἀναγνωσθεὶς, *perſuaſus*, in IV, 154. ὁ δὲ ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἔργον οὐκ ὅσιον ἐμηχανᾶτο ἐπὶ τῇ θυγατρὶ, *Is autem, ab uxore perſuaſus, rem nefariam adverſus filiam moliri cœpit*. At interpres male ἀναγνωσθεὶς reddidit *deceptus*. Omnemque illi excuſationem præripit verbum πείθει, quod proxime præcedit, de eadem, πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔχειν οὕτω. Quinetiam lib. III, c. 61, activæ voci ἀναγνώσας aliam tribuit ſignificationem idem interpres: τοῦτον τὸν ἄνδρα ἀναγνώσας ὁ μάγος Πατιζείθης ὡς οἱ αὐτὸς πάντα διαπρήξει, εἷσε ἄγων ἐς βασιλήιον θρόνον. ita enim hæc reddidit, *Hunc virum magus Patizithes inſtructum quemadmodum ipſe illi omnia peracturus eſſet, in regium ſolium perducit*. Quum debuiſſet ita vertere, *Huic viro quum perſuaſiſſet magus Patizithes fore ut ipſe illi omnia effecta redderet*. Erat enim Patizithes qui Smerdi omnia confecturus erat, non contra: quod tamen potius præ ſe ferre videtur altera interpretatio. Ut autem Ἀναγινώσκω, ſic etiam Συγγινώσκω apud Herodotum à vulgari uſu diſcedit. Sed quid de Galeno & Erotiano dicemus, verbum ἀναγνῶναι apud Hippocratem, Ionica dialecto utentem & ipſum, non πεῖσαι, id eſt, *Perſuadere*, ſed μεταπεῖσαι, (id eſt, *Diſſuadere*, vel *De ſententia deducere*, *A ſententia dimovere*) necnon μεταδιδάξαι exponentibus? καὶ οὐκ ἠδυνάμην (inquit Hippocr. lib. De artic.) αὐτοὺς ἀναγνῶναι, εἰ μὴ μόλις, ὅτι τόδ' ἐστὶ τοιόνδε. Suſpicor, unum ex altero ſumpſiſſe, qui loco præpropere (ut fit) lecto, nec bene memoriæ mandato, horum tantum verborum recordatus ſit, αὐτοὺς ἀναγνῶναι· (ac non horum etiam quæ ſubjunguntur, ὅτι τόδ' ἐστὶ τοιόνδε) ſimulque præpoſitionis ἀνὰ verbo γνῶναι præfixæ uſum cum imaginatus ſit quem habet in aliis quibuſdam verbis, & nominatim in Ἀναδιδάσκομαι, apud ipſum Herodotum. Hoc etiam addo, perperam Galenum, & Erotianum ἀναγνῶναι, non ἀναγνῶσαι legiſſe apud Hippocratem: & quoſdam male lectionem hanc in illam mutandam cenſuiſſe. Nam & hîc ex I, 87. habes ἀνέγνωσε, & legitur itidem VI, 75. Eodemque modo exſtat ἀνέγνωσαν I, 128. Sic autem & I, 85. ἄλλον γνώσας: ubi repono ἀλλογνώσας.

Ἀναγκαίη pro ἀνάγκη· ut in I, 11. μή μιν ἀναγκαίη ἐνδεῖν. H.

Ἀναδιδάσκεσθαι vide VIII, 63 initio, & quæ adſcripſi margini. H.

Ἀναιρέεσθαι, vide in Ἐπαναιρέεσθαι.

Ἀναισιμοῦσθαι. ut I, 72 fine, πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται, *Quinque dies inſumuntur*. ſive *impenduntur*. H.

Ἀνακῶς ἔχειν, Φροντίζειν, ſeu ἐπιμελῶς ἔχειν. VIII, 109 fine, σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω. C.

Ἀναπλῶσαι pro ἀναπλεῦσαι. C.

Ἀνάπυστον, *Quod innotuit, Patefactum, Palam factum*. VI, 66. extremo, ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα. Sed male in Ald. & German. edit. ἀναπιστα. contra vero recte in iiſdem, paulo ante, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα. H.

Ἀνεθέλητον, quod ab aliis dicitur ἀβούλητον, *de eo quod triſte nobis accidit*. VII, 133 ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρη καὶ ἡ πόλις ἐδηιώθη, *quid adverſi illis contigerit*. Et ἀνεθέλητος συμφορὴ apud eundem, (ſicut dicitur ἀβούλητος συμφορὴ) alibi ἄχαρις συμφορή. Quibus in locis vocabulum συμφορὴ ponitur tanquam μέσον, more antiquo. H.

Ἀνειμένος. II, 167. τοὺς ἐς πόλεμον ἀνειμένους. *bello deditos*. Sic paulo ante, ἀνέωνται ἐς τὸ μάχιμον. Sed ibi, ſicut & in Ald. edit. male ἀνέωνται. H.

Ἀνελεῖν, eſt *Reſpondere*, ut de oraculis Latini dixere. I, 13. ἢν μὲν δὴ τὸ χρηστήριον ἀνέλῃ μιν βασιλέα εἶναι τῶν Λυδῶν. *Si oraculum reſponderit, ipſum regem Lydorum eſſe*. Euterpe, c. 139. ἀνεῖλε ὡς δέοι αὐτὸν Αἰγύπτου βασιλεῦσαι ἔτεα πεντήκοντα. C.

Ἀνέωνται, vide in Ἀνειμένος.

Ἀντέω, ῶ, ex quo ἤντησε pro ἔτυχε II, 119,

119, initio, καὶ ξεινίων ἤντησε μεγάλων. quum præcedenti cap. 115. dixiſſet, ξεινίων τυχών. Sic Homerus Iliad. α. ἀντιάσας dixit pro τυχών, ſive ἀπολαύσας, aut μετασχών· ubi canit Αἴκεν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι. Facit autem illud ἀντᾶν ut minus mirari debeamus participium ἀπαντήσαντες genitivo itidem junctum, hoc in verſu, Α᾽ δειλοὶ νεότητος ἀπαντήσαντες ἐκείνης Πρωτοπόρου, δι᾽ ὅσης ἤλθετε πυρκαϊῆς. vel πρωτοβόλους, ut alibi legitur. pro quo tamen malim πρωτοβόλοι. Suſpicor autem priorem illum verſum mutatum fuiſſe ab iis quibus inſolens videbatur ille uſus participii ἀπαντήσαντες. Pro illo enim habetur hic, Anthol. epigr. lib. III, pag. 232. meæ editionis, Ἣν νέον ἡβήσασαν ἀποδρέψαντες ἔρεσαι. H.

Ἀντίξοος, *Adverſarius*, *Hoſtis*, ἐναντίος, πολέμιος. In cap. 218. lib. VII. ἐλπόμενοι γὰρ οὐδένα σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον, ἐσεπήρευσαν στρατῷ. Et adjective, γνώμη ἀντίξοος, *Sententia contraria*, *Sententia repugnans*, VIII, 119. H.

Ἀντιεύμενοι ſunt Ionibus qui aliis ἐναντιούμενοι, ſive ἐναντίοι. ut initio Melpomenes, καὶ νικήσαντες μάχῃ τοὺς ἀντιευμένους. Paulo poſt, εὗρον γὰρ ἀντιευμένην σφι στρατιὴν οὐκ ὀλίγην. At vero alibi VII, 9. cum accuſ. perſonæ, ſequente etiam præpoſitione ἐς, habente ſuum accuſativum, pro *Occurrere* ſeu *obviam venire hoſtiliter*. H.

Ἀντιπόλεμοι, *Hoſtes*, *Adverſarii*, πολέμιοι. VII, 236, fine. H.

Ἀνωσάμενοι, VII, 139. in fine, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. *Qui repulerant*, pro ἀπωσάμενοι. niſi forte hoc ipſum reponendum ſit. H.

Ἀξιεύμεναι, activa ſignif. pro ἀξιοῦσαι. I, 199. principio, πολλαὶ δὲ καὶ οὐκ ἀξιεύμεναι ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι. *Quæ non dignantur*, *Quæ dedignantur*. Item VII, 16 initio ἀξιεύμενος activa itidem ſignificatione. Verum οὐκ ἀξιεύμενος ibi non eſt *Dedignans*, ſed *Dignum non judicans ſedere*, vel *rem ſe dignam*, aut, *Indignam ſe judicans qui ſederet*. Eod. cap. 16. n°. 2. tamen voce activa dixit ἀξιώσει, *Dignabitur*. H.

Ἀπαγινέειν ſignificat *Exportare* ſive *Deportare*. Ἀγινέειν, *Apportare*: & ſimpliciter ἄγειν. C. Frequens uſus horum verborum eſt III, 89, 92, 93, 94, 97.

Ἀπαδεῖν, *Diſplicere*: ut Ἀδεῖν, *Placere*. H.

Ἀπεματάϊσε ſignificat apud Herodotum, *Crepitum emiſit*. II, 162. ὁ δὲ Ἄμασις (ἔτυχε γὰρ ἐπ᾽ ἵππου κατήμενος) ἐπάρας ἀπεματάϊσε. C.

Ἀπεστὼ, *Abſentia*, (ut Democrito εὐεστὼ, *Bona conſtitutio*) IX, 84. ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης. C.

Ἀπὸ μὲν ἔθανε pro ἀπέθανε μὲν, VIII, 89. initio, Sic multa compoſita dividit, inſerta particula ὦν. ut ἀπ᾽ ὦν ἔδωκαν pro ἀπέδωκαν· & κατ᾽ ὦν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε. H.

Ἄρδις, *Genus teli*, & (ut volunt) *Pharetra*: ſed ſignificat apud Herodotum *Ferrum* (ut opinor) *ſagittæ*. C.

Ἄρθμιος, *Concors*, *Benevolus*, *Amicus*, VII, 101. in principio, μὴ ἐόντες ἄρθμιοι. Et IX, 9. Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων. At vero ἄρθμια ſubſtantivi vice fungitur, VI, 83. τέως μὲν δή σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους, *concordia inter eos erat*. Item ἀρθμίη, *Concors*, *Amica*, IX, 36. H.

Ἄρσενα de natura equæ poſuit Herodotus. C.

Ἄση, *Moleſtia*. Et, Ἀσᾶσθαι, *Moleſtia & dolore affici*. C. I, 136 extremo, μηδεμίαν ἄσην ἀνδρὶ τῷ πατρὶ προσβάλλῃ. ubi videri poſſit neceſſe minime fuiſſe addere ἀνδρί. Ab Hippocr. ἄση de certo quodam moleſtiæ genere dicitur: nimirum de ſtomachi faſtidio, necnon de faſtidio ciborum. Quin etiam de inquieta corporis jactatione quæ ægrotis contingit. Unde & Ἀσώδεις hi vocantur. pro quo & Ἀσσώδεις gemino σσ ſcribitur. Sic vero & Ἀσσᾶσθαι apud eundem, non ſolum Ἀσᾶσθαι. Vide Hippocr. lexicum.

Ἀσινής, *Illæſus*, *Incolumis*. IX, 5. ἀπέπεμψαν ἀσινέα, paſſiva ſignif. Apud Hippocr. activa etiam. ut ἀσινέες ῥήξιες, *innoxiæ*. Sic & adverb. Ἀσινέως apud eundem, *Innoxie*.

Ἀτὰρ, ſicut & apud Homerum (cui Αὐτὰρ etiam in uſu eſt) pro *Autem*, vel *Sed*. lib. VI, cap. 133. reſpondet particulæ μὲν, cui paſſim δέ· ac interdum apud hunc quoque: ut IX, 115.

Ἀτάσθαλα, *Nefaria*, *Nefanda*, *Sceleſta*. IX, 77. & aliis pleriſque locis. Necnon aliquis dicitur ἀτάσθαλος, ut IX, 115 initio. Frequens eſt & Homero. H.

Ἀτέοντες, *Nihil curantes*. Eſt & Homerus ſimiliter uſus. C.

Ἀτρεκέως, *Verè*. vel *Certò*, ut I, 57. οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν. Sic II, 167. οὐκ ἔχω ἀτρεκέως κρῖναι. Hoc adverbium frequens eſt apud Homerum etiam & Hippocratem: apud Homerum pro *Vere*, apud Hippocratem & pro *Certo*, *Explorate*: & plerumque pro ἀκριβῶς, *Exacte*. ut in Prognoſt. οὐ δύναται ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. Sic & Ἀτρεκὴς pro *Exactus*. Extat etiam Ἀτρεκείη apud Herodotum, quo ſignificatur *veritas*. Apud Hippocr. ἀτρεκείη ſcribitur: ut ἀτρεκείη κέεται apud eum legitur pro eo quod attuli ex Herodoto ἀτρεκέως κέεται. H.

Ἄτρυτον πόνον, *Intolerabilem*, IX, 51. initio, ἔχον πόνον ἄτρυτον. C.

ΑΥδάζειν, *Vocem emittere*, ſeu *Loqui*. C.

B.

BΑθυζάτη αὐτὴ ἑωυτῆς, *Ubi profundiſſimum eſt*. Item de Iſtro IV, 48. Ἴσος αὐτὸς ἑωυτῷ ῥέει. id eſt *Æquabili flumine fertur*. C.

Βάρις, in Euterpe, c. 41. Navigium Ægyptiacum. C.

Βαρυσυμφορώτατος ἀνθρώπων, I, 45. id eſt, βαρείας συμφορὰς ἀνθρώπων μάλιστα παθών. vel βαρειῶν συμφορῶν. *Qui omnium hominum maxime graves calamitates eſt perpeſſus*. ſive *gravem calamitatem*. Vel una voce, *Miſerrimus*. H.

Βασίληΐα, I, 11. ὅκως ἡ βασίληΐα κελεύει. At vero βασιλεία, cum accentu in penult. in lingua communi dicitur *regnum*: apud Herodotum βασιληΐη. ut ibidem ſequitur proxime βασιληΐην. H.

Βεβωμένα, id eſt, περιβόητα, *Celebria*. C. Vide Βῶσαι.

Βωθεῖν pro βοηθεῖν, (id eſt, *Auxiliari*) apud hunc ſcriptorem, teſte Euſtathio: affertur que & ab Heſychio. Legimus tamen & cum οη, βοηθησάντων I, 150. in medio. H.

Βῶσαι pro βοῆσαι (ut proxime præcedit βωθεῖν pro βοηθεῖν) *Clamare*. At in fine c. 146, l. I, μηδὲ οὐνόματι βῶσαι τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα, non male, *neque nomine compellare ſuum maritum*. Sic Ἀναβῶσαι pro ἀναβοῆσαι. unde ἀνέβωσε I, 10. *exclamavit*. Sic alibi I, 8 ἀμβώσας pro ἀναβοήσας, & ἐπιβωσόμεθα I, 87 pro ἐπιβοησόμεθα. Paſſivum autem particip. βεβωμένα pro βεβοημένα habuiſti paulo ante.

Γ.

ΓΕνέταρ, *Progenitor*, in Urania, c. 137. Alioqui qui vulgo recepta ſignificatione eſt *pater*. H.

Γένεα Ægyptiorum eſſe ait ſeptem, II, 164. & alios, ſacerdotes, alios, pugnatores, alios, bubulcos vocari. *&c.* Ubi Valla interpr. *Septem genera hominum*. Sed non minus placeret mihi *Septem ordines*, vel *Septem claſſes*. Sic alibi I, 125. aliquot γένεα Perſarum eſſe ſcribit. At vero I, 56, legimus τοῦ Δωρικοῦ γένεος, & τοῦ Ἰωνικοῦ. H.

Γνωσιμαχέειν interpretantur *Perpendere ſuas vires, quæ inferiores ſint adverſariorum viribus*. Itaque poſſet accipi Thalia, c. 25. εἰ μέν νυν μαθὼν ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐγνωσιμάχεε. Significare videtur ſimpliciter, τῇ γνώμῃ μάχεσθαι. hoc eſt, *Mutare ſententiam*, & *perpendere*. Urania, c. 29, γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. At Polymnia, c. 130. γνωσιμαχέοντες καὶ τἆλλα, καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον εὐαίρετον. C.

Δ.

ΔΕῖπνα annotarunt ab Ionibus appellari Cœtus triginta hominum qui ſimul cibum caperent. Homero tamen δεῖπνον ſimpliciter cibum ſignificat, atque etiam equorum pabulum. ut Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον. & Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω.

Δεῖνος, *Dedecus*, *Opprobrium*. Unde & verbum Δεινάζω.

Δηλήσασθαι pro βλάψαι, apud hunc ſcriptorem, ſicut apud Homerum: ut Euſtathius quoque annotat in hunc illius poëtæ locum, Il. α, Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ Καρπὸν ἐδηλήσαντ'. ἐπεὶ, *&c.* Apud hunc IV, 198, legitur & δεδήληται, paſſiva ſignific. Hinc & Δήλησις apud Hippocratem: item Δηλητήρια φάρμακα, pernicioſa atque adeo lethifera. H.

Διὰ cum genitivo, uſum habens diligenter notandum, hoc in loco, I, 25. Θέης ἄξιον διὰ πάντων τῶν ἐν Δελφοῖσι ἀναθημάτων, *inter omnia quæ ſunt Delphis donaria*. H.

Διαβάλλειν, *Calumniari*, & *Inſectari*, & *Fallere*, & *Verba dare*. C.

Δίαιταν ποιέεσθαι, *Diverſari*, *Habitare*, *Commorari*. Sic III, 51. ἢ ὁ ἐξελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ παῖς δίαιταν ἐποιέετο, ἐς τούτους πέμπων ἀγγέλους (ita enim interpungendum eſt, non inter παῖς & δίαιταν, ut in Ald. & Germ. editione) id eſt, *Ubi diverſabatur*. ſeu, *Apud quos domicilium habebat*. At vero IX, 81. circa finem, δίαιταν interpres reddidit *vitam*: de rege Perſarum, ὃς τοιήνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος. Sed malim, *Cui quum talis ſit ratio victus*, ſive, *Qui quum tali victu utatur*. Cum hoc autem uſu nominis δίαιτα, non cum illo, convenit ille qui paſſim apud Hippocratem occurrit, quin etiam apud medicos ejus poſteros, qui ex eo ſunt mutuati: niſi quod multorum ægrotorum δίαιτα, cum illa regis Perſarum comparata, plane eſt οἰζυρὴ (ut loquitur illic Pauſanias) præſertim ſi verum eſt illud, *Qui medice vivit, miſere vivit*.

Διαρπὰξ, *Crepide rapiam*. C.

Διαφέρειν τὸν αἰῶνα, III, 40. *Ævum tranſigere*, ſeu *Ævum agitare*. Perinde ac ſi diceretur, *Perdurare in vita*. Apud Hippocr. διαφέρουσι exponitur etiam *Morbum perferunt*. Atque idem & voce paſſ. διαφέρεσθαι utitur pro *Durare*: ſi mendo carent exemplaria.

Δια-

Διαχρέεσθαι pro ſimplici χρέεσθαι. ut VI, 11. εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσεσθε. In præcedenti autem cap. 10. dixerat, ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέωντο. Sic III, 72. οἵτε ψευδόμενοι καὶ οἱ τῇ ἀληθηΐῃ διαχρεώμενοι. At vero VII, 101, cum eodem dativo utitur & compoſito illo & ſimplici verbo, ὦ βασιλεῦ κότερα ἀληθηΐῃ χρήσωμαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ. Et ſequitur, ὁ δὲ μιν ἀληθηΐῃ χρήσασθαι ἐκέλευε. Paulo poſt c. 102. ἀληθηΐῃ διαχρήσασθαι. Et mox, τῇ (videlicet ἀρετῇ) διαχρεωμένη ἡ Ἑλλάς.

Verum alicubi pro *Interficere*. ut I, 24. ſed ibi διαχρᾶσθαι, pro διαχρῆσθαι. Quinetiam compoſitum Καταχρῆσθαι uſum hunc apud illum habet, ſi bene memini: apud poſteros quidem certe eum habere conſtat. H.

Διδόναι λόγον ἑωυτῷ, vide in Λόγος.

Δίκαιαι ὀργυιαὶ, II, 149. *Quæ ſunt juſta magnitudinis*. Utitur autem & lingua Gall. illa voce Lat. hac in ſignific. Apud Hippocratem δίκαιον exponitur εὔλογον: quod non ſolum *rationi conſentaneum*, ſed *proportioni conſentaneum*, alicubi interpretandum eſſe videtur. Alioqui ἴσον etiam exponitur. Erotianus autem & quaſdam expoſitiones affert quæ mihi violentæ videntur. H.

Δικαιοῦν ſæpe pro ἀξιοῦν, ſequente infinitivo. Proprie autem ſonat perinde ac ſi quis dicat, δίκαιον κρίνειν, id eſt, *judicare rem eſſe juſtam*. III, 148. ὃς λαβεῖν μὲν διδόμενα οὐκ ἐδικαίου. ubi Valla, *recipienda non putavit:* ſed malim, *recipere juſtum eſſe non putavit*. Vel potius, *par eſſe non putavit*. H.

Διφάσιον. *Geminum:* ſeu *Duplex*. C.

Item plural. Διφάσια, *Duplicia*. vel *Bina*. aut *Duo*. ut διφάσια τρώματα, I, 18. *Duo vulnera*. Et διφάσιαι αἰτίαι III, 122. Et διφάσιαι εἰκόνες, II, 182. *Bina imagines*. ſeu *bifaria*. Suſpicor autem ex hoc διφάσιος Latinos mutuatos eſſe ſuum *Bifarius*, itidemque *Trifarius* ex Τριφάσιος. Quod ſi ita ſit, rectius ſcribentur per *ph*. H.

Δοξοῦσθαι, pro quo dictum poſtea fuit δοξάζεσθαι. IX, 47. ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, *exiſtimati eſtis*. Et VIII, 124. ὅμως Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ubi fortaſſe aliquis ἐδοξώσθη ut ἐβώσθη ſcribendum putet. Sed quid ſi ἐβώσθη male pro ἐβώθη ſcriptum eſt? & ſcribendum eſt ἐβώθη, factum ex ἐβοήθη, (ut antea βῶσαι pro βοῆσαι, βωσομένα pro βοησομένα, atque alia hujus ipſius familiæ habuimus) manente altero ἐδοξώθη, ſine σ, ut ἐχρυσώθη abſque littera illa ſcribitur? H.

Δουλότερος, *Magis ſervus*. Et Δουλοτέρη, *magis ſerva* VII, 7. H.

Δωτίναι, δῶρα, ſeu δόσεις, *Munera*, *Largitiones*. Et ἔδωκε δωτίνην, *dono dedit*. Il. ι. Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι. Et Δωτινάζειν, *Dona corrogare* II, 179. H.

E.

Ἕαδε, *Placuit:* ea ſignific. qua dicitur *Placuit ita facere*. pro *Viſum eſt*. IV, 145. Λακεδαιμονίοισι δὲ ἕαδε δέκεσθαι τοὺς Μινύας ἐπ' οἷσι θέλουσι αὐτοί. Sic alibi, ἐς ὃ σφι ἕαδε ὁμολογίῃ χρήσασθαι. Item ἑάνδανε, circa principium Calliopes, c. 5, ſine infinitivo, εἴτε οἱ καὶ ταῦτα ἑάνδανε, *Sive hæc illi placebant*, *Sive hæc ſentiebat*.

Ἔγκοτον in duobus Herodoti locis legi: ſed alios præterea occurrere cupio in quibus hoc vocabulum legatur, antequam de eo dicere auſim quod ſuſpicor. Vix enim in duobus illis ἔγκοτον pro κότον dictum eſſe, mihi perſuadere poſſum. H.

Ἐγκυρεῖν, vide in Κυρεῖν.

Ἐθέλει, pro εἴωθε, *Solet*, *Solitum eſt*. Pro quo & φιλέει dicitur. Utrumque eodem loco habes, VII, 50: 1. Quum autem videamus Herodotum in priore quidem membro dicere φιλέει, in poſteriore autem, ἐθέλει: minime dubium eſſe cuiquam debet quin ita ſit accipiendum. Ideoque Galenus, apud Hippocratem ita potius exponere debuit quam verbo δύναται. H.

Ἐκ. Præpoſitio hæc apud Herod. uſum quendam habet, qui non animadverſus fecit ut huic loco abſurda interpretatio daretur, I, 10. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρός. Male enim intellectum fuit, μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, pro τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρός. id eſt, ὑπὸ τοῦ ἀνδρός· ut alibi docebo, ſimulque alia hujus uſus exempla proferam. H.

Ἑκαστέρω (pro quo perperam alicubi ἑκατέρω, quum poſitivum ſit ἑκάς) *Longius*, *Remotius*, *Ulterius:* & Ἑκαστάτω, *Longiſſime*. H.

Ἐκγίνεσθαι, *Licere*, *in Facultate eſſe*. Sic III, 142, initio, τῷ, δικαιοτάτῳ ἀνδρῶν βουλομένῳ γενέσθαι, οὐκ ἐξεγένετο. *Non licuit*, *Facultas ei non fuit*, *Datum non eſt*, ſive, *conceſſum*. H.

Ἐκπαγλεόμενοι, *Admirantes*, vel potius *Valde admirantes*, *& ad ſtuporem uſque*. IX, 47. initio ἐκπαγλεομένων ὡς ἔτι φεύγειν ἐκ πολέμου. Derivatum ex Ἔκπαγλος. unde & adverbium Ἐκπάγλως, apud Homerum, necnon apud Hippocratem, non ſimpliciter *Mirum in modum*, ſed *Stupendum in modum*. Niſi quis *Ad ſtuporem uſque* malit dicere. H.

Ἐκπλῶσαι τῶν φρενῶν, *De ſtatu mentis dejectum eſſe*. III, 155. πῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;

νῶν; Alibi in propria ſignif. ἐκπλώσας, I, 29, de Solone. Sic autem & Ἀναπλώσας, II, 93. ubi proxime præcedit & ἐκπλώοντες. Iuvenitur tamen alicubi in hoc verbo, & apud hunc, diphthongus ὠυ, more linguæ communis, non ω. ſed ex errore, ut opinor. Eorum locorum unus eſt II, 179, πρὸς ἀνέμους ἀντίους πλέειν. H.

Ἐκτῆσθαι, pro κεκτῆσθαι, ut apud Homer. unde ἐκτημένων, VIII, 140 extremo. Sic & Hom. Il. ζ, -- καὶ ὅσα φασὶν Ἴλιον ἐκτῆσθαι ἐυναιόμενον πτολίεθρον. Vult tamen Euſtathius non minus Atticum eſſe quam Ionicum. Quamvis autem hoc ex aliorum (ut credibile eſt) grammaticorum autoritate dicat, aut illi fides habenda non eſt, aut exemplaribus Ariſtophanis deneganda. Non ignoro alioqui Atticis cum Ionibus eſſe quædam communia. H.

Ἐλιννύειν, *Acquieſcere*. C.

Ἐλλάμψεσθαι, pro ἐλλήψεσθαι. ut I, 80 τῷ δήτοι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι αὐτός. de equitatu Crœſi. *Quo* (inquit) *& ipſe Cyrus oppreſſum iri ſe verebatur*. Et Melpom. [V, 21] καταλαμφθεὶς, pro καταληφθείς. à verbo λάμπτεσθαι, quod ἀποδέχεσθαι, id eſt, *accipere*, illis ſignificat. C.

Invenitur & λάμψεαι. VII, 39. Quinetiam compoſitum φειδόλαμπτος pro φειδόληπτος, IV, 13. Cum hoc autem uſu hujus verbi convenit quod & eod. lib. IV. c. 79. legitur, νῦν οὗτος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα λελάβηκε, καὶ βακχεύει. H.

Ἔμβολον, *Roſtrum in navi, & velati clauſtrum regionis*. Et de portis, χαλκόδετ᾽ ἔμβολα, Phœniſſis. C.

Ἐναγίζειν, vide in Καταγίζειν. H.

Ἐνάρεες, Scythæ evirati & vates Scythici, quorum & Hippocrates meminit ἐν τῷ περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων. ſed ibi ἀνανδριεῖς vocat. Aliqui annotarunt ἐνάρεας eſſe *bellatores* apud Ionas. C.

Ἐνείκαι, eſt ἐνέγκαι. C.

Ἐννώσας, id eſt ἐννοήσας, *Quum intellexiſſet*, Clio, c. 68. Et ibid. c. 77. ἐνένωε, τὸ χειμῶνα παρεὶς ἅμα τῷ ἦρι στρατεύειν, *in animo habebat*. Et, ἐννενώκασι, *Animadverterunt*, III, 6. C.

Ἔξεσις de dimiſſione, ſeu amandatione uxoris V, 40. Vide Euſtathium, qui & uno verbo διαζύγιον exponit. H.

Ἐπάϊστος, *De quo auditum eſt aliquid*. ut II, 119. ὡς ἐπάϊστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασάμενος. *Poſtquam auditum fuit eum hoc feciſſe*, vel *Innotuit*, *Compertum fuit*, ſive *Compertus eſt*. Sic VIII, 128, ἐπάϊστος ἐγένετο προδιδούς. H.

Ἐπεί τε, pro ἐπεὶ vacante particula τε, paſſim. H.

Ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς, vide in Ξυρόν.

Ἐπὶ, cum genitivo quoque *Ad* ſignificat. ut ἀποπλέοντας ἐπ᾽ Αἰγύπτου I, I extremo. Quod & ipſum plane Atticum eſt. ut ἀπῆλθεν ἐπὶ φυλῆς. Calliope c. 11. ἀπαλλάσσεσθαι ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἕκαστος. Hæc ipſa præpoſitio ἐπὶ cum dativo interdum ubi potius moris eſt uti præpoſitione ἀπὸ cum ſuo genitivo. ut I, 15. καλέονται Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίῃ, quum potius dicendum videretur, ſequendo vulgarem ſermonis formam, ἀπὸ τῆς τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίης. Imitati autem ſunt hunc præpoſitionis hujus uſum quidam ex poſteris: quorum ideo loci mendi ſuſpecti fuerunt. Sic apud Arrianum ὀνομασθεῖσαν ἐπὶ μιᾷ τῶν ὀπαδῶν τῆς Κυβέλης νυμφῶν. At vero ubi hæc præpoſitio genitivo juncta huic rei ſignificandæ adhibetur, ibi certum eſt mendoſum eſſe locum. H.

Ἔπιπλα, *Supellex*. C.

Ἐπίστασθαι non ſolum pro *Scire*, *Noſſe*: ſed alicubi & pro *Exiſtimare*. In quibuſdam autem Homeri & Hippocratis locis exponitur δύνασθαι, ubi tamen non video quid obſtet quominus ſignificationem ſuam retineat. H.

Ἐπίστιος, ἐφέστιος. Et Jupiter ἐπίστιος I, 44. C.

Ἐπιστρεφέως, *Accurate*, *Vehementer*. Item *Oblique*. C.

Ἐπίτεξ, *Vicina partui*, I, 3. C.

Adjuvat autem valde Hippocratem hic locus Herodoti: quum oſtendat legi perperam apud eum ἐπιτέξῃ, & ab aliis ἐπιτέξῃ, pro ἐπίτεξ ᾖ, in hoc Περὶ γυναικ. loco, φημὶ ἢν γυναῖκα, ἢν ἐπίτεξ ᾖ. H.

Ἐπιφράζεσθαι, *Excogitare*, *Perſpicere*, *Animadvertere*: in fine Polymniæ, & in cap. 10. Terpſich. Et Καταφρασθεὶς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα IV, 76. *Quum animadvertiſſet illum hac facere*. H.

Ἔρχομαι φράσων, Ἔρχομαι ἐρέων, Ἔρχομαι λέξων, & in præterito, ἤια λέξων, *Ingrediar exponere*. Virg. *Sic contra eſt ingreſſa Venus*. C.

Ἐς τὸ, ἕως οὗ, *Donec*. C.

Εὐεστώ, ea forma qua alibi ἀπεστώ. Videtur autem dativus illius nominis εὐεστώ, videlicet εὐεστοῖ, quod margini adſcriptum eſt I, 85, vera eſſe lectio: & εὐθηνίῃ quod in ipſo textu eſt, ad illius expoſitionem poſitum, eo irrepſiſſe. H.

Εὐμαρίη, *Stercus*. C.

Εὖτ᾽ ἂν pro ἐπειδὰν ἄν. C.

Εὐφρόνη, *Nox*. ut IX, 38. ὡς εὐφρόνη ἐγένετο. Itidemque εὐφρόναι, *Noctes*. H.

Εὐχαρίστως, idem quod κεχαρισμένως. I, 32, fine. H.

Ἔφε-

Ἔφησε λέγων pro ἔφη, vii, 137. Sic ἔφασαν λέγοντες pro ἔφασαν, circa initium Calliopes, c. 2. H.

Ἔχειν cum præpoſ. ἐπὶ. ut ἔχοντας ἐπὶ σφίσι, eo fortaſſe modo quo dicimus, *Ils en ont à moy.* item, *A qui en avez-vous?* Vide inter Gallicismos Ionicos. H.

Z.

Ζόη, id eſt, βίος, *Vita.* Et Ζωὸς, *Vivus.* ut & Odyſſ. λ, Ζωὸς ἐών. Et Ζωάγρια, Odyſſ. θ. & Ζωγρεῖν, Iliad. ζ. C.

Quamvis autem ζόη eſſe Ionum dicatur, ab ipſo etiam Euſtathio, tamen & ζωὴ alicubi ſcriptum eſt: ut 1, 38. genitivus ζωῆς. H.

Ζώνη, eſt Herodoto πορφυρῆν ἱμάτιον, teſte Suida. H.

H.

Ἤθεα, *Domicilia*, id eſt, Ea loca in quibus vel homines vel animantes aliæ degere ſolent. C.

Ἠμεκλεῖν, *Indignari*, *Offendi.* C.
Vide Περιημεκτεῖν.

Θ.

Θαλία, *Convivium lautum & opiparum.* Si à θάλλω derivatur, ſonabit quaſi quis dicat *Convivium florens*, ut in Theſauro ſcripſi: ſed addidi vocem *latum.* Dixi enim poſſe videri reſpondere his duobus, δαὶς τεθαλυῖα. perinde ac ſi diceretur *Convivium latam & quaſi floreas.* Verum apud Herodotum (ut & Bud. ſcribit) non tantum eſt *Epulum* ſed etiam *Dies feſtus.* Sic autem in iſto ſcriptoris hujus loco in principio cap. 27. καὶ ἦσαν ἐν θαλίῃσι, Valla uſus eſt hac interpretatione, *& celebrando feſto operam dabant.* Non video tamen cur altera ſignificatio locum habere hic non poſſit. H.

Θοινίζειν. *Cibo*, *Paſco.* Factum ex θοίνη, ita ut ſonet quaſi quis dicat, Θοίνην παρέχω, vel Εἰς θοίνην παρέχω. eodem modo quo ex δεῖπνον fit δειπνίζω. In Clio, cap. 129. cum accuſat. perſonæ & dativo rei, πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον τό μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθοίνισε. Ubi fortaſſe rectius τῷ quam τὸ poſt δεῖπνον ſcriberetur. Alioqui ſubaudiendum fuerit κατά. H.

Θορὸς, τὸ σπέρμα. C.

Θορεὶ non Θορὸς habet editio Baſilienſis Hervagii, unde ſumpta hæc Camerarii fuerunt: ſed hunc tamen θορὸς ſcripſiſſe mihi perſuadeo. Nam illud θορεὶ ne ſpeciem quidem vocabuli Græci præ ſe fert: at θορὸς ſignificans σπέρμα, id eſt, *ſemen* (ſed intellige *ſemen genitale*) legitur apud hunc noſtrum ſcriptorem, legitur apud Hippocratem. Apud hunc, ut 11, 93. principio, ἀποῤῥαίνοντες τοῦ θοροῦ: apud Hippocratem, ut quum ſcribit libro De morbis ſecundo, ὑπεξέρχεταί οἱ θορὸς πολὺς καὶ ὑγρός. Scio alioqui fuiſſe qui aliquantulum diſcriminis inter θορὸν & σπέρμα ponendum exiſtimarint. Obſervandum eſt autem, non ſimpliciter σπέρμα, ſed σπέρμα παιδοποιὸν, ab Herodoto dici, vi, 68. H.

Θυμαλγὴς, *Animo dolorem afferens.* ut θυμαλγέα ἔπεα. 1, 29 initio. *Verba dolorem animo afferentia*, vel *Ægritudinem alicui afferentia*, ut loquitur Terentius. Poſſis & ita reddere, *Verba quæ animus ægre fert.* Quoniam autem Homerus quoque iſto compoſito utitur, (veluti quum θυμαλγὲς ἔπος & θυμαλγέα μῦθον dicit) poſſis, magis poëtice loquens, reddere, *Verba animam mordentia.* H.

Θυμὸς, vocabulum valde alioqui & apud ceteros uſitatum, quendam uſum habet qui apud ceteros vix occurrat, niſi ex ejus imitatione. Jungit enim genitivo: ut quum lib. 1, cap. 1. dicit, ἀνέεσθαι τῶν φορτίων τῶν σφιν ἦν θυμὸς μάλιστα. id eſt, *quorum maxime* (vel *potiſſimum*) *erat illis cupido.*

Θύσανοι, id eſt, κροσσοί, *Bullæ aut fimbriæ in Clypeis & tunicis.* C.

Θύσσανοι geminato σ apud cum antea ſcriptum fuit: ſed ne geminetur σ obſtat quantitas ſyllabica, quum prima brevis ſit apud poëtas: etiamſi, licentia utentes, in θυσανόεις & θυσανόεσσα producant, ut metrum poſſit ingredi. Tum autem & duplicatur illa littera in quibuſdam exemplaribus. H.

I.

Ἰθαγενὴς, *Germanum*, *Nativum.* 11, 17. οὐκ ἰθαγενέα στόματά ἐστι, ἀλλ᾽ ὀρυκτά, *Non ſunt oſtia nativa, ſed foſſilia.* C.

Uſus eſt hoc vocabulo non ſolum Homerus, ſed Hippocrates quoque: ſed uterque paulo alia ſignificatione quam in loco qui modo ex noſtro ſcriptore allatus fuit. Legimus enim Ὀδ. ξ.

—— ἀλλά με ἶσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα.

ubi ἰθαγενέεσσιν ſonat γνησίοις· apud Hippocratem vero ἰθαγενὲς κύημα poteſt quidem fortaſſe exponi itidem γνήσιον, ſed alia tamen ratione. Eſt enim conceptus verus, & qui à falſo, id eſt, à mola, diſtinguitur.

tur. Videndum an vocabula *Genuinus* & *Germanus* & hic & illic habere locum poſſint. H.

Ἰθὺς & Ἰθὺ pro εὐθὺς & εὐθὺ, itidemque Ἰθέα pro εὐθέα, ſicut apud Homerum & Hippocratem. Dici autem ab Herodoto ἐκ τῆς ἰθέης exponit ἐκ τοῦ προφανοῦς & παραυτὸ· hunc ejus locum afferens, III, 127. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἰθέης ςρατὸν ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἐδόκεε πέμπειν, ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων. Eſt enim reponenda apud Suidam hæc ſcriptura, οἰδεόντων una voce, pro illa quæ apud eum duas voces habet, οἱ δεόντων. Vide plura ſuper hoc loco in his verbis, Οἰδέοντος πρήγματος. H.

Ἱκνεομένως, unde Οὐκ ἱκνεομένως & Οὐκ ἱκνουμένως, *Non debitè.* & μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου, *Magis quam conveniret.* Hæc Camer. Exempla autem habes VI, 65. φὰς αὐτὸν οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν τῶν Σπαρτιητέων. Paulo poſt eod. cap. οὔτε ἱκνουμένως βασιλεύοντος Σπάρτης. Quod autem & aliis in locis feci in Gallorum, & aliorum qui Gallici ſermonis ſtudioſi ſunt gratiam, hîc quoque faciam, ut quam bene conveniat hic adverbii iſtius uſus cum eo quod Gallice dicitur, oſtendam. Quum enim adverb. ἱκνουμένως, vel potius ἱκνεομένως, (hanc enim lectionem præfero) à verbo ἱκνέομαι originem habeat, quod eſt *venire*, Gallicè *venir*: animadvertendum eſt iſta verba, οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύει, poſſe ita noſtro illo ſermone exprimi, *Il ne luy vient pas de regner.* Eſt autem *vient* à Latino *venit*, (littera i ex fine ad principium tranſeunte) Ionice, οὐκ ἱκνέεται. perinde ac ſiquis diceret, οὐκ ἱκνέεται εἰς αὐτὸν τὸ βασιλεύειν, pro illis, οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύει. Alioqui & his verbis hoc exprimeret ſermo noſter, *Il ne luy touche pas de regner.* Alterius autem generis loquendi, Μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου, exemplum tibi ſuppeditat VI, 84. ὁμιλέοντος μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου. quum antea pro μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου dixiſſet μεζόνως· utens his verbis, ὁμιλέειν σφι μεζόνως. Nam qui aliquid facit μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου, id eſt, magis quam convenit, ſive magis quam par eſt, is dici poteſt illud ποιέειν μεζόνως, quod Ionicum eſt pro μειζόνως. quaſi dicas, *majorem in modum quam oporteat.* Sed Valla male hunc locum cum vertit, non ſecus quam ſi verba illa μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου non ad ὁμιλέειν ſed ad ἀκρητοποτέειν, ſive ad ἀκρητοποσίην (ut ibi legimus) referrentur. Addam & hoc, Hippocratem quoque illo adverbio uſum eſſe, & quidem alicubi ſignificare apud illum *Quantum par eſt*, *Quantum ſatis eſt.* ut quum dicit, γάλα πίνειν ἱκνεομένως. Apud eundem ἐν τῷ ἱκνεομένῳ χρόνῳ. *Debito tempore*, *Convenienti tempore*, *Suo tempore.* Miror autem afferri ex illo loco ſcripturam ἱκνευμένῳ· è loco libri De fract. ἐν τῷ ἱκνευμένῳ χρόνῳ, & dici, ἱκνεύμενον χρόνον non minus quam ἱκνεύμενον, in uſu eſſe. quaſi vero illam quoque ſcripturam Græca lingua poſſit admittere, ac non jubeat nos vel ἱκνουμένῳ vel ἱκνεομένῳ dicere. Ceterum hujus generis loquendi aptum habemus hoc quoque exemplum, προγηράσκειν τοῦ χρόνου τοῦ ἱκνουμένου, *Seneſcere ante debitum tempus.* Et quaſi quis dicat, *Ante legitimum tempus.* Alioqui & ſimpliciter, *Ante tempus*, dici poteſt. Poëtæ autem dicerent etiam (ut opinor) *Ante ſuum tempus.* Ex eodem affertur & hoc, φροντίδες οὐχ ἱκνεύμεναι (ſed malo ἱκνεόμεναι) pro *curis intempeſtivis.* at vero illud, ἐν τῷ ἱκνεομένῳ χρόνῳ, apud Herodotum etiam exſtat. VI, 86.

Ἱστορέειν & Ἱστορέεσθαι ſæpe apud hunc ſcriptorem occurrunt, præſertimque illa vox activa. Eſt autem Ἱστορέειν *Interrogare*, *Sciſcitari. Percontari*, *Inquirere*: & Ἱστορέεσθαι, *Interrogari*, *Inquiri.* II, 19, Ἱστορέων αὐτοὺς λαβεῖν οὐδὲν δυνάμην ἔχει ὁ Νεῖλος τὰ ἔμπαλιν πεφυκέναι τῶν ἄλλων ποταμῶν. Et paulo poſt. ταῦτά τε δὴ τὰ λεγόμενα βουλόμενος εἰδέναι ἱστόρεον. Sic I, 61. μετὰ δὲ, εἴτε ἱστορεύσῃ, εἴτε καὶ οὔ, φράζει τῇ ἑωυτῆς μητρί. *Dicit matri ſive percontanti ſive non.* Sed Valla longe ἱστορέειν hic eſſe putavit *Enunciare*, ideoque alienum ab hoc loco ſenſum commentus eſt: ut tibi patebit ex collatione verborum ejus cum iis quæ margini adſcripta ſunt. At vero paſſ. vox ἱστορέεσθαι I, 24. legitur, ſed ita ut activam potius ſignificationem habere videatur. H.

K.

Καὶ δὴ frequens eſt apud hunc, in narrationis velut incremento: ut quum Latine dicitur *Atque etiam*, vel *Tum*, vel *Tum etiam*, & ſimiliter. C.

Κάρτα πάνυ, *Admodum.* C.

Aliquando (I, 71.) & præfixo articulo dicit τὸ κάρτα, ſive τοκάρτα. Euſtathius tamen in librum iωτα Iliadis, non Ionum ſed Dorum eſſe dicit articuli pleonaſmum ante adverbia. H.

Καταγίζειν, ut καταγίζειν πυρὶ, *Igni conſecrare.* Item, *Immolare & ſacrificare*, Clio c. 86. & Melpomene c. 35. Et Ἐναγίζειν, *Inferias mittere*: Euterpe, c. 44. in fine. ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι. C.

Illi autem Καταγίζειν addendum eſt Καταγιάζειν ſi quidem emendate ſcriptum eſt καταγιαζομένου, I, 202. Sed (verum ut fatear)

tear) ſuſpicione apud me ſcriptura hæc non caret: præſertim quum & Erotianus, ſuo in Hippocratem lexico, Ἐναγίζειν, non Ἐναγιάζειν, ſcribat, exponens, τοῖς κατοιχομένοις ἢ τοῖς καταχθονίοις θύειν. ſicut Heſychius, χοὰς ἐπιφέρειν, vel θύειν τοῖς κατοιχομένοις. Sed magis priorem probo expoſitionem quam poſteriorem: & in poſteriore placet quod κατοιχομένοις tantum dixerit, non autem cum Erotiano, ἢ τοῖς καταχθονίοις· quoniam hoc de diis inferis dici ſolet. Non ſolum autem *Inferias mittere* dixerunt Latini, ſed etiam *Inferias ferre*, & *Inferias dare*. At *Inferias facere* (ut etiam exponitur) me legere haud memini. H.

Καταδέξαι uſurpat ut alii καταγνῶναι. H.

Καταπροΐξεσθαι interpretantur, *Grate habituros aut impune laturos eſſe.* ἀπὸ τῆς προικὸς deducto vocabulo. ut Thalia, c. 36. extremo, οὐ καταπροΐξεσθαι, de iis qui Crœſum conſervaſſent. Et non minus in fine ejuſdem libri, c. 156. & Polym. c. 17. Sed Terpſich. c. 105. poſſe ita accipi videtur ut ſit à verbo ἰκέσθαι Ionico, & ſignificet, *Progredi longius* aut *effugere*, ſimileve aliquid. C.

Καταφερίζομαι, vide in Ἐπιφερίζομαι. H.

Κατίδησαν φῶρα εἶναι, II, 174. metaphora reſpondente ei quam habet ἀπέλυσαν. H.

Κατηλογέοντο, vide in Ἀλογῆσαι.

Κείρειν apud Herodotum, *Vaſtare, Populari.* veluti quum dicit VIII, 32. πάντα ἐπίφλεγον & ἔκειρον. Et IX, 15. ἔκειρε τὴν χώρην. itidemque paſſive, VIII, 65. ἐκείρετο ἡ Ἀττική. Quem verbi hujus uſum ſumpſit Herodotus ex Homero, utente non ſolum ſimplici, ſed & compoſito Κατακείρειν· ut Odyſſ. χ. — ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον, *Depradabamini domum, Spoliabatis domum.* Herodoti autem exemplo uſurparunt etiam Thucyd. & Plato. H.

Κεραΐζειν, *Diripere, Sternere.* II, 115. αὐλὰ & οἰκία τοῦ ξείνου κεραΐσας ἥκεις. Et Homer. — ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε & ἄλλους. C.

Κῆ, ut πῆ, item Κη ſine accentu, quum eſt particula παραπληρωματική, id eſt expletiva. Exemplum illius exſtat I, 32 extremo, σκοπέειν δὲ χρὴ παντός χρήματος τὴν τελευτὴν κῆ ἀποβήσεται. At hujus exemplum cum alii plerique præbent loci, tum hic, IV, 124, σταδίους ὡς ἑξήκοντα μάλιστά κη. H.

Κληδὼν & Κλεηδὼν, *Rumor, Fama, Omen.* χαῖρε δὲ κλεηδόνι. Odyſſ. υ. C.

Κνυζημάτων, Euterpe, c. 2. *Vagitus puerilis*: ſignificatio πεποιημένως, ut videtur Cam. Quamvis autem ita legatur in edit. illa Baſilienſi, puto tamen Cam. ſcripſiſſe πεποιημένη, non πεποιημένως. aut ita, πεποιημένως (*ut videtur*) *facta.* vel potius *huic vocabulo data.* Vel tale quid.

Κόσμος, τάξις, id eſt, *Ordo, Ratio*, I, 99. κόσμον τόνδε ὁ Δηϊόκης πρῶτός ἐστι καταστησάμενος. *Hanc rationem primus inſtituit.* vel, *ita res regni ordinavit.* Item, II, 13, ἔφευγον οὐδενὶ κόσμῳ, *de effuſa fuga.* Inde Homerica, κοσμήτορε λαῶν. &, αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι. C.

Κουρίδιος ab Herodoto (ſicut & ab Homero ante illum) dicta fuit uxor, quam duxit dum adhuc eſſet κόρη, id eſt *virgo*, & quidem *juvencula*, ſive *juvenilem ætatem non excedens.* Sic in Clio cap. 135. Γαμέουσι δ' ἕκαστος αὐτῶν πολλὰς μὲν κουριδίας γυναῖκας. Sed ab Homero terminatione alia κουριδίη dicitur. Sic Il. ν, Οἳ μοῦ κουριδίην ἄλοχον & κτήματα πολλὰ Μαψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες. Sic Iliad. τ, — Ἀχιλλῆος θείοιο Κουριδίην ἄλοχον θήσειν. Verum & κουρίδιος πόσις (id eſt *maritus*) viciſſim ab Homero dicitur. H.

Κυρεῖν, cum genit. τυγχάνειν, ſive τυχεῖν. Item Κυρῆσαι. ut I, 59. circa finem, ἰδιστό τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινὸς πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι. *aliquam cuſtodiam ab illo conſequi*, vel *obtinere:* Hinc & Κυρήσας pro τυχών. Apud Hippocratem participio jungitur, eo modo quo ἔτυχε, vel τυγχάνει plerumque illi jungi videmus. Legimus enim apud illum, ἢν μήπω κυρήσῃ τὸ σῶμα τεθνεός, id eſt, *neque dum corpus mortuum fuerit.* Ubi alioqui τύχῃ dici potuiſſet.

Ἐγκυρεῖν itidem pro ἐντυχεῖν, ut lib. VII, 218. ἐνεκύρησαν στρατῷ, *inciderunt in exercitum.* Exſtat vero & aliud compoſitum apud Hippocratem, videlicet Συγκυρεῖν, ut in libro De morb. συγκυρήσει ὥστε ῥιγῶσαι μεθύοντα. ſed hoc eſt pro συμβήσεται, id eſt, *eveniet.*

Κώμῳ χρῆσθαι; *Comeſſationem exercere*, vel potius *comeſſationes* in Clio, cap. 21 extremo, τότε πίνειν τε πάντας & κώμῳ χρῆσθαι ἐς ἀλλήλους. ubi interpres vertit, *Et inter ſe comeſſationibus uterentur.* Ab hoc nomine eſt κωμάζειν. At vero κῶμα, quod frequens eſt apud Hippocratem, quamvis conſequi illas τῶν κωμαζόντων compotationes plerumque videamus, mirum tamen eſt ſi Galenus κωμάζειν prius eſſe quam κῶμα, & hoc ex illo deduci putavit. Nec enim rationi & artis grammatices legibus conſentaneum magis puto κῶμα quam κῶμον ex illo deducere: id eſt, non minus præpoſtere illud quam hoc poſſe fieri.

Κῶς, & Κως enclitice, pro πῶς & πως enclitico, paſſim apud hunc ſcriptorem, præſertimque hoc poſterius: ut lib. III, c.

150. καί κως ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον.

Λ.

Λαβίζω, unde Διαλαβίζω I, 114. Et Λελαίβηκε, IV, 79, νῦν οὗτος ὁ δαίμων ἐ τ ὑμέτερον βασιλέα λελαίβηκε. Paulo ante, ἡ ἡμέας ὁ θεὸς λαμβάνει. legitur & λαίβε, cum alibi, tum I, 108.

Λαισήια, *Parma*, aut *Pelta*. C.

Λαύρη, *Angiportum*. ut & Odyſſ. χ. C.

Λέσχη, *Sermo*, *Colloquium*. In Euterpe, c. 32. ἀπικέσθαι ἐς λέσχην περὶ τ̃ Νείλε, *mentionem factam* dicit *Nili*. Et Calliope, c. 70. γινομένης λέσχης, *verba quum fierent*. Et Ἔλεσχα· ut I, 153. ἐ τὰ Ἰώνων πάθεα ἔσαι λέσχα, ἀλλὰ τὰ οἰκήϊα, *non de Ionum malis ſed de ſuis fabulabuntur*. Et Περιλεσχήνευτος, II, 135. *Celebris*. Et apud Heſiod. λέσχη, locus publicus, de fabulis & colloquio vulgi, ut apparet, dictus. Odyſſ. σ, Οὐκ ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν, Ἠέ πε ἐς λέσχην. C.

Ληΐζεσθαι, *Rapere*. C.

Λιπαρίη τε ἐ ἀρετῇ, IX, 21. *Conſtantia* (ſeu *tolerantia*) *& fortitudine*. Λιπαρέετε μένοντες, *durate*, Calliope c. 44. Et Euterpe, c. 42. ἐπεί τε λιπαρέειν τ̃ Ἡρακλέα, *quum Hercules perſeveraret in flagitando*. C.

Λόγος, etiam *fabulam*, id eſt, μῦθον, ſignificat. ut Clio, cap. 141. ἔλεξε σφι λόγον. Et, Αἴσωπος λογοποιὸς, &, Ἑκαταῖος λογοποιὸς, Euterpe c. 134. & 143. C.

Λόγον ἑωυτῷ διδόναι, *Reputare aliquid*, ſeu *Secum perpendere*. C.

Λωβᾶσθαι, *Fœdare*, eo modo quo dicitur à Virgilio, *Fœdavit vultus*, de facie mutilata. Sic enim apud noſtrum ſcriptorem Zopyrus ſeipſum λωβᾶται, III, 154. Atque ut hic legimus ἑωυτὸν λωβᾶται (additis etiam his duobus verbis, λώβην ἀνήκεστον) ſic paulo poſt, ἑωυτὸν λωβᾶται. Ac parvo intervallo ſequitur cap. 155. λελωβημένον ſignific. paſſiva. Apud Homerum Iliad. β, Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο, *Nunc poſtremum me injuria affeciſſes*. vel, *contumelia*. Λωβεῖσθαι etiam invenitur, & quidem apud Hippocratem. Ac ſignificationem paſſivam habet λωβέονται in hoc ejus loco, αὐτὰρ πολλὰ μὲν δὴ ἐ ἄλλα λωβέονται. ubi redditur, *Probro & dedecore afficiuntur*. H.

M.

Μελεδωνὸς, *Curator*, vel *Curatrix*, *Cui cura rei alicujus demandata eſt*, *Præfectus alicui rei*, *ſeu alicui negotio*. l. II, c. 65. μελεδωνοὶ ἀποδεδέχαται τ̃ τροφῆς χωρὶς ἑκάστων, ἡ ἔρσενες ἡ θήλεαι, τ̃ Αἰγυπτίων. Paulo poſt, τῇ μελεδωνῷ θηρίων. Item, τ̃ οἰκηΐων μελεδωνόν, III, 61. quod reperitur & c. 63. ſeq. Sed & ipſum verbum Μελεδαίνειν habes VIII, 115. Μελεδαίνειν τε ἡ τρέφειν, videlicet, τὰς νοσέοντας. H.

Μέμονα, ſequente infinitivo, *Fert animus hoc facere*, *Animatus ſum ad hoc faciendum*. In Erato, c. 84. μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι. Sic Homerus Iliad. ν, — μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ Ἐλπέμεναι μέμονεν. Sic autem dicitur μεμαὼς cum eodem infinitivo, & ad eandem rem ſignificandam, paulo ante, Ἐλπέμεναι μεμαώς.

Μεταδόξαι dicitur, *Qui mutavit ſententiam*, ſeu *quem pœnituit*. H.

Μεταίχμιος γῆ, vide in Αἰχμή.

Μετεξέτεροι, id eſt, τινές. II, 36. Ἰρέας μετεξέτεροι καλέουσι. C.

Μῆνις, κότος & ἔγκοτος, *Vehemens ira*. C.

Μῆχος pro μηχανή. ut II, 181. τῦτο γάρ οἱ κακῦ εἶναι μῆχος. Eſtque reponendum hoc ipſum verbum, & lib. IV. cap. 151. non longe à princ. pro μῆκος. Utitur & Homerus: ut Iliad. β, — οὐδέ τι μῆχος Εὑρέμεναι δυνάμεσθα. Ut autem μῆχος pro μηχανή ab hoc ſcriptore dicitur, ita viciſſim πάθη pro πάθος.

Μὶν dicunt αὐτόν. C.

Μύδρος, *Candens maſſa*. ut μύδρον σιδήρεον. I, 165. vel λίθος διάπυρος· ut ille philoſophus dixit: ſolem eſſe μύδρον, Anaxagoras Clazomenius, Ion. C.

Μυστίλλειν, *Diſſecare*, Hom. μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα. In Clio, c. 132. διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, *ſecta in partes victima*. C.

N.

Νεοχμοῦν, *Novare*, id eſt, νεωτερίζειν. C.

Νόμος, ut communiter, *legem* ſignificat: ut, I, 29. Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς Ἀθηναίοισι κελεύσασι νόμους ποιήσας. Et, *Mores* ac *inſtituta*: quæ & νόμαια· ut Thalia, cap. 38. οὕτω νομίζουσι πολύ τι καλλίστους τὰς ἑωυτῶν νόμους ἕκαστοι εἶναι. In Melpom. c. 76. ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι ἐ οὗτοι αἰνῶς χρᾶσθαι φεύγουσι. *Et conſuetudinem ac morem*. Ει ἐξαπατᾶν τὰς εὖ ποιεῦντας νόμος ἐστὶν οἱ, in Clio, cap. 90. Significat & *Paſcua*: ut apud Homer. quoque ἐπεί κε νομῷ μιγέωσι. Et *regio*: ut νομὸς Θηβαῖος, Μενδήσιος. Et *claſſis*: ut νομοὶ φόρων, in Thalia, c. 90. &c. Atque hæ poſteriores duæ ſignificationes ſunt acuti nominis. Eſt & *modorum* appellatio: ut de Arione, I, 24. νόμον τ̃ ὄρθιον διεξ-

Google

διεξελθεῖν, quos apparet acutos ſuiſſe, & concini ſolitos voce altiore. Ἐς χεῖρων νόμον, ſignificat, *In conflictu, conſertis manibus.* C.

Νυν, particula παραπληρωματική, id eſt, expletiva, paſſim apud hunc ſcriptorem, pro μὲν. Ac ſtatim initio primæ Muſæ, Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι Φοίνικας φασὶ γενέσθαι τῆς διαφορῆς αἰτίους. Sæpe autem his particulis μέν νυν reſpondet δὲ in altero membro. ut lib. II. circa finem. H.

Ξ.

Ξεινίην & Φιλίην & Ὁμαιχμίην συνθέσθαι & διαλύσασθαι, Hoſpitii amicitiæque & belli conjunctionem & diſſolutionem ſignificat. C.

Ξυρὸν, *Novacula.* Adhibetur autem hoc nomen cuidam loquendi generi, quo utitur VI, 11. Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι. Exſtat idem loquendi genus (quod proverbiale ſuiſſe videtur) apud Homerum: niſi quod ἵσταται eſt apud eum, non ἔχεται. Iliad. κ.

Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
Ἦ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.

In quo proverbiali genere loquendi exponendo uſurpari ſolet vox *Diſcrimen:* quæ tamen utrique parti convenire non poteſt. neque enim dicet aliquis *ſibi imminere diſcrimen de tuenda vita*, ut dicet *diſcrimen de amittenda*: neque *diſcrimen de libertate ſubeunda*, ut *diſcrimen de ſubeunda ſervitute.* Hoc conſtat, eos dici ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἵστασθαι, vel, ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἔχεσθαι dici τὰ πρήγματα eorum qui ab ipſo temporis articulo velut opprimuntur, quo vel proſperam vel adverſam fortunam experientur. Nec aliunde videtur petitum hoc loquendi genus (quamvis alii ſecus ſentiant) quam ab iis quæ aciei cultri ſeu gladii admota, levi manus impulſu amputari poſſunt. Atque ita pertinebit ad id quod proverbialiter itidem dicitur, *Sub cultro eſſe.* Unde apud Horatium, *Et me ſub cultro linquit.* H.

O.

Οἰδέοντα πρήγματα, vel οἰδαίνοντα, ad verbum, *Res tumentes*, de iis quæ adhuc ſunt turbulentæ, ſive quæ nondum ſunt compoſitæ: quaſi quis dicat, *quarum tumor nondum reſedit.* In Thalia, c. 127. ἅτε οἱ οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων. quod male reddit interpres, *Utique rebus nondum ſatis fundatis.* Sic autem & eod. lib. c. 76. ubi Ald. & Germ. editiones οἱ δεόντων habent pro οἰδεόντων. qui error eſt apud Suidam quoque. Sed illo in loco interpres ea verba præterit: ego in margine adſcripta ibi interpretatione reddidi, *rebus flagrantibus.*

Οἰχώκεε, pro ᾤχετο. Et Iliad. β, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. C.

Ὅκως pro ὅπως. *quomodo.* ut III, 116. ὅκως μὲν γινόμενος. & paulo ante, ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα. Sed alium etiam uſum habet iſtud vocabulum, qui non datur illi ὅπως. ut in Clio, c. 11. ἐώθεε γὰρ καὶ πρόσθεν, ὅκως ἡ βασίλεια καλέοι, φοιτᾶν. ubi redditur *quum* vel *quoties vocaret.* Sic ὅκως ὕοι, *quum* vel *quoties plueret.* Atque ita plurimis in locis utitur. H.

Ὀλοίτροχος, ſubaudito nomine πέτρος, Saxi quoddam genus eſt, in hoſtes projici vel potius devolvi ſoliti: quod à rotunditate nomen iſtud habere quidam crediderunt. Xenophon ad ὀλοιτρόχους addidit πέτρους. Homerus autem Iliad. ν, quadriſyllabe, ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης, ubi ſubauditur πέτρος. Quidam tenui ſpiritu hanc vocem ſcribunt, tanquam ita dicatur quaſi ὀλοὸς ἐν τῷ τρέχειν. Fuſius de hac voce diſſeritur in meo Theſauro Græcæ linguæ. H.

Ὄνομαι, *Vitupero*, vel *Contemno*, *Pro vili habeo.* ut II, 167. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας. ubi interpres contrario ſenſu dixit, *Corinthii quoque minime faciunt opifices.* Sic apud Hom. ὤνοσο, Iliad. ο, & Od. ξ. Et ὄνονται, Od. φ.

Ὅτι interdum pro διότι. ut III, 78. εἴρετο ὅτι οὐ χρῆται τῇ χειρί. Sic II, 19. circa finem, καὶ ὅτι αὔρας ἀποπνεούσας μοῦνος πάντων ποταμῶν οὐ παρέχεται. H.

Ὅτι τάχος, pro ὅτι τάχιστα, *Quam celerrime, Quam citiſſime.* Vel, *Primo quoque tempore.* IX, 7. in fine. H.

Ὅτι μὴ ſignificat εἰ μὴ, *Niſi, Præterquam,* & ſimilia. C.

Οὐδαμοὶ, id eſt, οὐδένες. C.

Π.

Παραγινώσκω... Παραγάγεσθαι, *Introducere.* C.

Παραμέμνημαι alicubi poni videtur pro ſimplici μέμνημαι, ſicut pro hoc ponitur quibuſdam in locis compoſitum ἐπιμέμνημαι, vel ἐπεμνήσθην. H.

Πάρεξ, *Præterquam.* C.

Παρέχει μοι, ſequente infinitivo pro ἔξεστι μοι, *Licet mihi, Penes me eſt, In me ſitum eſt.* III, 142. H.

Παρελθών, I, 37. ὅτε ἐμὲ δειλίην μοι παρελθών.

δών. Et paulo poſt, c. 38. ὅτε ἄλλο κῶς ὕχαρα παραδών τοι. Utrobique pro ἐνεδών poſitum quidam exiſtimarunt. H.

Παχέες, *Divites*, *Opulenti*, Αἰγινητέων ἢ οἱ παχέες, ubi interpr. vertit *proceres*. Nam ſæpe hi ſunt ex illorum numero. H.

Περιημεκτέω, ῶ, idem cum ſimplici Ἠμεκτέω ſignificare videtur: videlicet *Ægre ferre*, *Graviter ferre*, *Indignari*: atque adeo magnam indignationem præ ſe ferre: quod fit querendo, ſive quiritando: Unde factum eſt ut III, 64. περιημεκτήσας τῇ ἁπάσῃ συμφορῇ, reddiderim, *De tota calamitate queſtus*. Sed VIII, 109 initio, abſque ullo caſu ponitur περιημέκτεον. Apud Suidam & περιεμεκτήσας (non περιημεκτήσας) & περιημέκτεον, non περιημέκτεον. At vero illius περιημεκτεῖν plura tibi exempla Theſaurus meus ſuppeditabit.

Περιλεσχήνευτος, vide in Λέσχη.

Πέριξ, *Circum*: ut *Arboribus clauſi circum*. vel *Circa*: ut *Corpora multa virûm circa*. C.

Πεσσόμενα σιτία, id eſt ὀπλώμενα. πέσσειν enim *Coquere* & *Conficere*. ut Homero quoque, metaphorice γέρας πεσσέμεν. C.

Πίσυνος, id eſt, πεποιθώς, *Fretus*: ut & Hom. ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν. Sed & Eurip. Oreſte, θορύβῳ τε πίσυνος κἀμαθεῖ παῤῥησίᾳ. C.

Πολέμια, alicubi pro πολεμικά. H.

Πρόκα, *Subito*. lib. VIII, c. 65. καὶ πρόκα τε φωνῆς ἀκούειν. C.

Σ.

Σαγάρις, *Secures*, *aut Bipennes*, *aut aliud barbarici teli genus*. Ita Camer. ſiquidem fides habenda eſt illi Baſilienſi editioni: ac non potius credendum eſt illum σαγάρις ſcripſiſſe. H.

Σαρκάζειν, *Tondere* ſignificat ſeu *Vellere*. ut Melpom. c. 64. Σαρκάσας βοὸς πλευρῇ. Atque id & Hippocrati ſignificat verbum, ἐν τῷ περὶ ἄρθρων, ά. C.

Σακκέω, *Excolo*, in Melpom. c. 23. τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον, σακκέουσι ἱματίοισι. ubi tamen interpr. verbo *exprimunt*, non verbo *excolant*, uſus eſt. Sed Euſtathius, vel potius Dionyſius apud Euſtathium, ex hoc noſtro hiſtorico Herodoto affert etiam χρήμαθ' ὑποσακιζόμενος. Quinetiam ὑποσακίζειν τῷ ἔδει eſſe ait τὸ περικόπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι (ſubaudiendum autem puto τῷ ἔδει cum hoc verbo ὑφαιρεῖσθαι) atque addit, in hac ſignificatione reſpici fortaſſe ad ſaccum qui paulatim evacuatur. Alioqui σακίζειν dicuntur etiam ſacculari fures, ſive ſacculorum fures: quum Heſychius σακίζειν exponat, τὸ ἐκκενοῦσθαι διὰ κλοπῆς τοὺς σάκκους. Sed apud illum & in verbo & in nomine littera σ geminatur (ſicut & in σακκέουσι apud Herodotum) quum Ælius Dionyſius σάκος etiam non σάκκος ab Atticis ſcriptum fuiſſe teſtetur.

Σπέρχειν, *Adverſari* & *Offendi*. Et Σπερχθεὶς *Perturbatus*. C.

Συγγινώσκω (ut admonui in Ἀναγινώσκω) à vulgari uſu & ipſum diſcedit apud Herodotum: qui duobus modis eo utitur. VII, 13. νῦν μέν τοι συγγνοὺς, χρήσομαι τῇ ἐκείνου γνώμῃ. ubi συγγνοὺς eſt, *Poſtquam mecum reputavi hanc rem*. vel, *conſideravi*, ſeu *perpendi*. Sic in fine cap. 3. lib. IV. μαθόντες ὡς εἴσι ἡμέτεροι δοῦλοι, καὶ συγγνόντες τοῦτο. Sic & cap. V. in fine. (Talem autem uſum eſſe verbi συμφρονεῖν, in meo linguæ Græcæ Theſauro docui.) Aliter in fine c. 43. lib. IV. ubi infinitivo jungitur, Ξέρξης δέ οἱ οὐ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα. q. d. *Non aſſentiens ipſi vera dicere*, ipſum videlicet. q. d. *Non conſcius ipſi veritatis*. In hoc tamen loco libri V, cap. 91. συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς, magis proprie reddi poteſt, *Conſcii nobis ſumus*. Quinetiam voce paſſiva utitur alicubi hac in ſignific. ut V, 86. ὅκως συγγινωσκόμενοι εἶναι, κατὰ τοῦτο εἶξαι. Ubi autem dicit, VI, 92. ὅτε συνεγινώσκοντο, ἦσαν τε αὐθαδέστεροι, ſignific. *Non agnoſcebant culpam*. H.

Συμψήσας interpretantur συλλέψας, Clio, c. 189. Significat autem correptionem. C.

Συναλίζω, vide in Ἀλέες.

Συναμωρέειν, *Vaſtare*, *Perdere*. Et Συνάμορος, *Noxius*. C. Sed ſcribitur etiam Σιναμωρέειν. H.

Συννοίῃ ἐχόμενος, I, 88. *Cogitabundus*. Vel, *Quum in attenta cogitatione verſaretur*. H.

Συρμαΐζειν, *Purgare τῇ συρμαίῃ*· quam alii potionem, alii herbam aut radicem, alii ſuccum quempiam fuiſſe putaverunt. C.

Συσπεύδω τινὶ, ſequente infinitivo, I, 92. *Studio meo & opera aliquem adjuvo ad aliquid efficiendum*, vel, *Studium meum alicui ad aliquid præſto*. At vero Ἐπισπεύδω & Ἀποσπεύδω alibi in locis vicinis ceu contraria ponuntur. H.

Σφι pro σφίσι ponunt. C.

Σχοινοτενὲς, *Rectum*. C.

Τ.

Τάρσοι καλάμων, Clio, c. 179. interpretantur *Areolas arundineas*, *ſuper quibus lateres areſcerent*. Sunt & ταρσοὶ ποδῶν.

Et

Google

Et remigia ταρσῶν habent appellationem. Nominantur etiam ταρσοὶ in volucribus. C.

Τέλειον, *Perfectum*, *Confirmatum*, *Evidens*. δι᾽ ὄψιν ὀνείρε ἐ τελέιον. I, 121. Et, τὰ τέλεα τῶν προβάτων, I, 183. *grandes oves*. C.

Τέλη, *Impenſæ*, & *Ordines*. C.

Τέῳ interrog. ut I, 117. τέῳ δὴ μόρῳ τὸ παῖδα κατεχρήσαο; *Qua morte interfeciſti?* Eodem modo τεοῖσι ὄμμασι. I, 37. H.

Τεθνεὼς, *Afflictum eſſe*. C.

Τὸ, paſſim pro ὃ, id eſt *quod* relativum. Sic I, 51. εἴδωλον τὸ λέγουσι εἶναι. Et paulo ante, ἐ ἐπιστάμενος τὸ ὄνομα pro ἐ, *cujus nomen quamvis ſciam*. Sic alibi ἐν τῷ pro ἐν ᾧ, *in quo*. Pluralis autem genitivus τῶν, quum eſt articulus præpoſitivus, interdum voculam τις interjectam habet inter nomen cum quo junctus eſt. ut I, 51. τῶν τις Δελφῶν, pro τις τῶν Δελφῶν. vel potius τῶν Δελφῶν τις.

Τριφάσιον, *Triplex*: ut διφάσιον, *Duplex*. C.

Τῷ ἐόντι χρησάμενος, *Veritate uſus*, *Eo quod res erat*. Et τῷ ἐόντι γε, *Revera*. Et κατὰ τὸ ἐὸν, *Secundum veritatem*. C.

Τῶν ἴδμεν, pro ὧν ἴσμεν, *Quæ comperta aut cognita ſunt*. uſitata parentheſis Herodoto. C.

Τωυτὸ, id eſt, τὸ αὐτὸ, ſimilitudinem & æqualitatem & conjunctionem ſignificat. κατὰ τωυτὸ τὸ & Ἕλληνες λέγουσι, I, I. *idem ipſum quod Græci memorant*. Κῖοι μὲν νυν & Ἐρυθραῖοι κατὰ τωυτὸ διαλέγονται I, 142. *eadem lingua utuntur*. Item τωυτὸ φρονήσαντες, de conſenſione & concordia, in Clio, c. 59. fin. Et in Polymn. c. 145. συλλεγομένων ἐς τωυτὸ, *quum conveniſſent*. C.

Υ.

Ὕβρις, *Petulantia* & *Laſcivia*: ut de equis, Clio, c. 189. de mulis Melpom. C.

Ὑγιηρὸς, id eſt, ὑγιεινὸς, *Sanus*. C.

Ὑπερθρώσκειν, *Superſilire*, ut II, 66. ὑπερθρώσκοντες τοὺς ἀνθρώπους. Apud eundem legimus & Καταθρώσκειν, apud Homerum autem & Ἀποθρώσκειν & Ἐπιθρώσκειν legimus.

Ὑπερτίθεμαι uſum quendam apud Herodotum habet multorum auribus valde mirum futurum. Ponitur enim pro *Communico*: ea in ſignific. qua dicimur conſilium noſtrum alicui vel cum aliquo communicare, (utriuſque enim exempla inveniuntur) & qua Cicero dicit, *De ſocietate multa inter ſe communicarent*. lib. v, c. 24. circa finem, νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι. *Nunc igitur quum res magnas aggredi in animo habeam, fac omnino ad me accedas, ut tecum de iis communicem*. ſed alterum verbum multo aptius mihi videtur. Interpr. reddidit *Aperiam*. Sic VII, 8: I. διὸ ὑμέας ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν. Quinetiam I, 8. τούτῳ τῷ Γύγῃ & τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο. Utitur vero & activa voce ὑπερτίθημι eadem in ſignific. ut videbis III, 155. & v, 32. H.

Φ.

Φάλαρα, Ornamenta equorum. C.

Φάρμακα, *Colores*: Clio, c. 98. προμαχεῶνες ἠνθισμένοι εἰσὶ φαρμάκοισι, *nitent coloribus*. Et φαρμακεύειν, *Tingere*: C.

Φάρος, *Portio*. C.

Φερέγγυος, δυνάμενος, *Sufficiens*. C.

Φρενήρης, *Mentis compos*. C.

Φώρ, *Fur*. C.

Χ.

Χειρὶ χρῆσθαι, ſeu τῇ χειρὶ, vide in Ἀλκή.

Χρᾶν, *Reſpondere*, id eſt, Oraculum reddere. ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ τάδε, I, 55. *reſponſum Pythia hoc reddidit*. Et, χρήσαντος τοῦ θεοῦ, Clio, c. 69. *Quum oraculum redditum mihi ſit*. Inde & Χρηστήριον· ſed hoc communius. C.

Χρῆμα. ut, συὸς μέγα χρῆμα. I, 36. Et, τυραννίς χρῆμα σφαλερόν. III, 53. Et, χρῆμα πολλὸν νεῶν. VI, 43. Et, χρῆμα χειμῶνος ἀφόρητον. VII, 188. C.

Ψ.

Ψῆνες, Quæ in caprificis beſtiolæ naſcuntur. C.

Ω.

Ὤρην ἔχειν, I, 3. *Reſpectum habere*, aut *curam*. Et, οὐδεμίη ὤρη ἔσται, III, 155. *Nihil momenti attuleris*, vel, *Nihil retuleris*. C.

EX EJUSDEM H. STEPHANI PROLEGOMENIS, IN SECUNDA EDITIONE HERODOTI.

QUANTA ſit variis in rebus Gallicæ linguæ cum Græca convenientia, & quam multa Græcorum loquendi genera in Gallicum ſermonem ita verti poſſint ut verbum verbo reddatur, (quum Latina contra Græcis nullo modo reſpondeant) ante multos annos docui, in Gallico libro cui titulus eſt, *De la conformité du langage François avec le Grec* : id eſt, De conformitate (ſi ita loqui licet) Gallici ſermonis cum Græco : at quum primam Herodoti editionem dedi, vel hunc unum argumento meo non parum exemplorum ſuppeditare animadverti. Quum autem ea illi editioni præfixiſſem, ne in hac quidem prætermittenda, ſed potius cum aliquo auctario exhibenda cenſui.

IONISMI GALLICI, SIVE IONICI GALLICISMI, QUI APUD HERODOTUM LEGUNTUR.

Ἀποβαλέεις τὴν κεφαλήν, *Tu perdras la teſte.* VIII, 65

Καμβύσεα ἔτυψε ἡ ἀληθηΐη τῶν λόγων, *Cela luy toucha le cœur.* III, 64

Τὰ μὲν ἄνω, κάτω θήσω, τὰ δὲ κάτω, ἄνω, *Je mettray ce que deſſus, deſſous.* id eſt, *Je renverſeray tout l'ordre qui y eſt eſtabli.* III, 3

Οὐκ ὀρθῶς σεωυτοῦ προέστηκας, *Vous ne vous gouvernez pas bien.* II, 173

Κόσμον τόνδε Δηϊόκης πρῶτός ἐστι ὁ καταστησάμενος, *Il fut le premier qui eſtablit ceſt ordre.* I, 99

Μωρίη πολλὴ λέγειν, *C'eſt une grande folie de dire cela.* I, 146

Ἔρχομαι φράσων, *Je vien à dire.* Utitur autem illo genere loquendi frequentiſſime: ſed mutato interdum partic. φράσων in λέξων, aut ἐρέων. I, 194

Συνέχεσθαι, *S'attacher*, de conſerentibus manus. I, 214

Ἵνα ἴδω τί κοτε καὶ λέξει, *Pour voir qu'il dira.* II, 114

Ἔλαβε τὸν μισθὸν, *Il à receu ſon ſalaire*, vel *ſon payement.* de eo qui punitus fuit pro meritis : ſeu, pœna quam meruit affectus fuit. III, 15

Ὡς δὲ ἐς τὸν οἶνον ἀπίκετο. *Quand il vint au vin,* pro, *Quand il vint à parler du vin.* III, 22

Τὸν ταῦτα ἐπιθέμενον εἰπεῖν, *Qui a donné charge de dire ceci.* III, 63

Ἀπήνεικε Καμβύσεα, *Il emporta Cambyſes.* ut dicitur, *Ceſte maladie l'emporta.* Alibi, λοιμὸς ἀπολαβὼν ἀπήνεικε. III, 66

Ἐπεί τε δὲ ἐς Δαρεῖον ἀπίκετο γνώμην ἀποφαίνεσθαι, *Quand il vint à Darius de dire ſa ſentence.* III, 71

Ἀπῆκε ἑωυτὸν ἐπὶ κεφαλὴν φέρεσθαι ἀπὸ τοῦ πύργου κάτω, *Il ſe laiſſa tomber.* etiam de eo qui præcipitem ſe dederit. III, 75

Θυμὸν ἔχε ἀγαθὸν, *Ayez bon courage.* III, 85

Προσέφερε Δαρείῳ λόγον τοιόνδε, *Porta ceſte parole à Darius.* III, 134

Ἔσαν ἐν φυλακῇσι, *Ils eſtoyent ſur leurs gardes.* III, 152

Γνῶναι τὸ θέλει τὰ δῶρα λέγειν. ut dicimus, *Que veut dire cela ?* pro, Quid hoc ſibi vult? IV, 131

Ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἀπρίῃ τῷ Αἰγύπτου βασιλεῖ, ut dicimus, *Ils ſe donnerent à un tel prince.* IV, 159

Εἰ ὑμῖν φίλον ἐστὶ, *S'il vous plaiſt.* quum rogamus ut aliquid fiat. V, 20

Οἷόν τι χρῆμα ἐποίησας; *Qu'avez vous faict?* cum increpatione. V, 23

Ἐκ νέης, *De nouveau*, pro, De integro, Rurſus. V, 116

Ἀταξίη, *Deſordre.* VI, 13

Οὐκ ἀπέδοσαν τὴν ὁμοίην, *Ils n'ont pas rendu la pareille*, vel, *Ils ne rendirent pas.* VI, 21

Τρίτῳ ἔτεϊ τουτέων, *Il y a trois ans de ceci.* pro, *Trois ans depuis ceci.* VI, 40

Ἐπὶ σφέας ἔχοντας. ut dicitur, *A qui en avez-vous?* pro, *A qui en voulez-vous?* VI, 49

Ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, *A qui il vient*, pro, *A qui il appartient.* Huc pertinent quæ de adverbio ἱκνεομένως dixi in recenſione vocab. Herodoti. VI, 57

Τοῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος, *Il jetta ce propos.* VI, 69

Καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν, *On ne le peut dire autrement.* id eſt, *On ne le peut nier.* VI, 124

Οὐκ ἦλθον ἐς τοῦτον τὸν λόγον ὥστε μάχεσθαι, *Ils n'en vindrent pas à ces termes.* VII, 9: 2

Τὰς πρὸ τοῦ ἡμέρας, *Ces jours paſſez*, pro, Nuper. VII, 16: 2

Νομίζων Ξέρξεα ἀποδέξειν λέγοντα οὐδέν. ut Gall. *Ce n'eſt rien dict.* VII, 17

Πρῆγμα ἂν εἴη μοῦνον, ſequente infinitivo, *On n'auroit autre choſe à faire que, &c.* VII, 130

Πρῶτον χρημάτων πάντων, *Devant toutes choſes.* VII, 145

Εὑρίσκω συμβαλλόμενος, ut à nobis dicitur, *Je trouve par mon compte.* VII, 187

Διέξοδοι βουλευμάτων, ut dicimus, *Diſcours.* VII, 234

Ἀριθμὸν ποιεῦνται, *Faire le compte.* VIII, 7

Ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθείην πᾶσαν. Tale eſt in noſtro ſermone, *On luy apporta toute la verité du faict.* VIII, 82

Φέρει δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, *Il emporte a toute la Grece.* VIII, 142

Ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν, *Ils ſceurent tout ce qui en eſtoit.* IX, 11

Ἐχάλων ὀργυιὰς δικαίας, ut Gall. *Juſtes*, id eſt, *De juſte meſure.* Juſtæ menſuræ.

Δεσπότης, aliquot in locis ad regem: ut illi dicimus *Sire*: pro quo ſcribi *Cyre*, poſtularet derivatio à voc κύριε (id eſt, *domine*) quæ poſtea depravata fuit in κύρε.

ALIA DE HERODOTI VOCIBUS, ET VARIA IN QUIBUSDAM MS. SCRIPTURA &c.

Ex ejuſdem prolegomenis in eadem ſecunda editione.

RATIONI autem conſentaneum mihi videtur ut à quibuſdam illius recenſionis [*præcedentis vocum Herodoti*] locis initium ſumam, ſuper quibus habeo quod te moneam. Primus erit ubi vocabulum ἀτίοντες (VII, 223. in fine) Camerarius interpretatur *Nihil curantes*, addens, Homerum ſimiliter eſſe uſum. Nam ἀτίοντος quidem legimus apud Homer. Iliad. υ, ſed pro βεβλαμμένον, (videlicet εἰς τὰς φρένας, ſive τὴν φρένα. unde dicitur aliquis voce compoſita βλαψίφρων) ab ἄτη. Pro illo igitur ἀτίοντος, ego vel ἀτίοντα (fuit autem facilis lapſus ex ἀτίοντος in ἀτίοντες) vel ἀτίζοντα reponendum cenſeo. Illud tamen mihi nullum lexicum ſed memoria diu ſolicitata ſuppeditavit. Recordatus ſum enim me legiſſe (apud Theognin, ni fallor) hunc verſum,

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν.

At vero ἀτίζων, pro καταφρονῶν apud Homerum extat Iliad. υ. Quod ſi etiam incidiſſet Camerarius in aliquem Herodoti locum ubi vox ἀτίοντες uſum illum haberet, eam pro mendoſa habendam eſſe, ex iis quæ dixi conſtat.

Fuerunt alioqui vocabula quædam inter illa quæ idem recenſuit, in quorum ſcriptura ab editione Baſilienſi diſcedere non dubitavi, quum manifeſtus eſſe error videretur. Sed tamen, ne meo ſtare judicio neceſſe habeas, hæc ſunt, αἰγυπιόφ, mutatum in αἰγυπιόφ· & ἀμαρίη, in ἀμαρίῃ· necnon Θορὶ, (quod barbarum potius quam Græcum videri poterat) mutatum in θορός. Item χλῶες in ψλῶες, de beſtiolis quæ in caprificis naſcuntur. Monui autem & de nomine σαγήρις, tanquam ſuſpecto, pro σαγάρις· quod apud Herodotum legitur.

Sed hinc ad alia venio, quæ ſcrupulum injicere cuipiam poſſint circa interpretationem. Ex his eſt ἀμαρίη, quod ille interpretatus eſt *ſtercus*: quum potius *ventris exoneratio* ſignificetur: ſicut & ἀπόπατος (quo illud exponitur) hoc ſonat.

In vocabuli Ἐπιστρεφέως interpretatione dubitari poteſt de illa voce Latina *Oblique*, poſita inter haſce duas *Accurate* & *Vehementer*: & ſuſpicatus ſum primo aſpectu, *Obnixe* eum ſcripſiſſe: ſed quum poſtea cogitavi, Suidam teſtari, Herodotum eſſe uſum pro ἀπατηλῶς, id eſt, *Fallaciter*, *Deceptorie* (ſi & hac uti voce licet) *Fraudulenter*, illud *Oblique* retinendum, & tantum ſedem ei ſuam mutandam cenſui.

In voce χρῆμα locos aliquot, tanquam ejuſdem rei exempla, affert, quum tamen non eundem in omnibus illis locis uſum habeat vox ea de qua agitur. Quatuor enim exemplorum, quæ proponit, primum ei eſt hic locus, συὸς μέγα χρῆμα· ſecundum, iſte, τυραννὶς, χρῆμα σφαλερόν· tertium, χρῆμα πολλὸν νεῶν· quartum, χρῆμα χειμῶνος ἀφόρητον. atqui in illo ſecundo loco ubi dicitur, τυραννὶς, χρῆμα σφαλερὸν, non idem eſt uſus vocabuli χρῆμα, qui in ceteris tribus: adeo ut hic χρῆμα in πρᾶγμα mutando, dici queat eodem ſenſu τυραννὶς, πρᾶγμα σφαλερόν· at in ceteris illis locis ubi genitivus jungitur illi nomini χρῆμα, hæc mutatio locum non habeat. Quoniam autem hujus loquendi generis nullam ille expoſitionem addit, ideoque lector eam ſe à me expectare non immerito dicturus eſt, oro ut meum Theſaurum conſulere, & ita vicariam operam illam mihi præſtare, malit: ſimulque diligenter eum quem ibi propono Plauti locum expendere, annon in eo Ionicam illam phraſin repræſentare, aut ſaltem ad eam alludere, voluerit. Simul autem inde diſces, non minus Atticis quam Ionibus uſitatum

il-

illud loquendi genus fuiſſe, quum & Ariſtophanes eo utatur. Ac ſunt certe & alia plurima quæ Attici ab Ionibus mutuari non dubitarunt.

In iis quæ parvo intervallo ſequuntur (pauca enim tantum verba interjecta ſunt, quibus vox ψῆνες exponitur: pro qua perperam ſcriptum eſſe χῆνες in editione Baſilienſi, paulo ante dixi) poſtquam ὤρην ἔχειν, interpretatus eſt *Reſpectum habere aut curam:* ſubjungit, *Et*, οὐδεμίη ὤρη ἔσται, *Nihil momenti attulerit.* Quæ tamen interpretatio convenire loco non poteſt. Sunt enim verba illa ex hoc lib. III, 155. loco, τῆ σεωυτοῦ στερήσιος τῆ οὐδεμίη ὤρη ἔσται ἀποκλαυμένης. Sonant autem hæc, *Cujus amiſſionem nemo curabit*, vel, *De cujus amiſſione nihil penſi cuiquam erit.*

Sed nec ad verbi γνωσιμαχέειν interpretationem non ſatis attentionis attuliſſe videtur: atque id vel ex iis intelligere poteris quæ in meo Theſauro de verbo illo dicuntur.

Venio nunc ad aliud cujus mentionem obiter tantum feci in illa ipſa recenſione, ne, ſi forte diutius differam, obliviſcar. Id autem eſt de vocabulo Ἔγκοτος. Dixi enim me vix perſuadere mihi poſſe, ἔγκοτον in duobus quos legiſſem Herodoti locis, pro κότον poſitum eſſe. Ideo autem à me dictum hoc eſt, quod vocem hanc pro adjectivo tantum nomine habeam, & nihilomagis ſubſtantivum eſſe nomen poſſe exiſtimem quam ἔγκυκλον, aut ἔγγονον, aut ἔμπονον. Confirmant autem mihi hanc opinionem quatuor noſtri ſcriptoris loci: quorum primus ſit hic, VI, 73. δεινὸν τινά σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακισμὸν ἔχων. Secundus autem hic, VI, 133. ἀτὰρ τινὰ ἔγκοτον εἶχε. Tertius ſit iſte, VIII, 29. ἔγκοτον σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες. Ad quartum autem antequam veniam, conſiderare te jubebo in duobus locis ſequi participium ἔχων, in uno ipſum verbum εἶχε. Quid tum? dices. Quoniam dico ſcriptam ab Herodoto fuiſſe præpoſitionem ἐν ſeorſum ab illis duabus ſyllabis quæ ſunt ſecunda & tertia in voce ἔγκοτον, & illam præpoſitionem per tmeſin à participio & alibi à verbo ſeparaſſe, remanente in medio voce κότον. ut perinde ſit acſi ſcriptum eſſet, δεινὸν τινά σφι ἐν κότον ἔχων, pro δεινὸν τινά σφι κότον ἐνέχων. Item, ἀτὰρ τινὰ κότον ἐνεῖχε. Eodem modo in illo tertio loco κότον σφι ἀμφοτέρων ἐνέχοντες. Sed quid me in hanc ſuſpicionem, vel potius ſententiam (omnino enim illud mihi perſuadeo) adducit? Locus ille qui ſupereſt ex iis quos me allaturum promiſeram. Is legitur in Clio, c. 118. Ἀστυάγης δὲ, κρύπτων τόν οἱ ἐνεῖχε χόλον. Eſſe enim ſcribendum ἐνεῖχε, ut habet poſterior hæc editio, non ἐνείχεε, ut in priore legebatur, (Aldinam & Baſilienſem perperam ſequente) luce clarius eſt. Quomodo enim ab ἐνέχω eſſe ἐνείχεε poſſit? Jam vero & abſque adjectione dici ἐνέχειν τινὶ, Theſaurus meus docebit. Ac meminit certe hujus uſus verbi ἐνέχειν Euſtathius quoque: ſcribit enim, ἐπέχειν apud Homerum in Odyſſea eſſe κατά τινος ἔχειν· atque hoc dici etiam ἐνέχειν. Ille autem Odyſſeæ locus eſt hic, ex libro τ,

Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;

Ubi poſtquam dixit idem ſcholiaſtes, ἐπέχεις (intellige tamen ἐπέχεις μοι) idem eſſe quod κατ' ἐμοῦ ἔχεις, & præpoſitione hac indicari interdum ἐναντιότητα, exemplis quibuſdam docuit, tandem ſubjungit, ſimile verbo ἐνέχειν eſſe hoc ἐπέχειν. Hoc tantum ſupereſt nunc ut videamus an Herodotus libenter tali tmeſi utatur ſeu dialyſi ſeu diæreſi qualem haberet illa quam apud eum repono ſcriptura. Sed præter unum quod habemus in eodem ſcholiaſtæ loco hujus figuræ exemplum ex hiſtorico, VI, 49. ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας pro σφίσι ἐπέχοντας (nam hoc eſſe dictum διαλελυμένως ſcribit: & alicubi διῃρημένως eadem de re dicit) alia paſſim apud eum occurrunt. ut ἀνά τ' ἔδραμον, pro ἀνέδραμον & ἀπὸ μὲν ἔθανε, pro ἀπέθανε· & κατὰ μὲν ἔκλεισαν, pro κατέκλεισαν. Ac (ut de alia dialyſi loquar quæ illi vel potius dialecto illius eſt peculiaris) interjicitur & vocula ὦν. ut ἀπ' ὦν ἔδωκαν· & κατ' ὦν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε. Hæc autem quum ita ſint, non immerito (ut opinor) vocabulum illud ἔγκοτος, quatenus quidem ſubſtantivi, non adjectivi tantum, ſedem obtinebat, è Græcæ linguæ finibus procul amandatur. Nec mirum eſt tamen tam multis doctis viris & in Græca lingua exercitatis, ac nominatim, Joachimo Camerario, viro doctiſſimo & hujus linguæ peritiſſimo, (ſcribit enim Μῆνις, Κότος, Ἔγκοτος, *Vehemens ira*) non mihi tantum, vocem illam fucum feciſſe, quum & Græcis lexicographis fecerit: ac potiſſimum Suidæ: qui eo etiam magis eſt reprehendendus quod ex hoc epigrammatis loco, — τίς φθόνος αἰὲν Θησείδας ἀγαθῶν ἔγκοτος αἰὲν ἔχει, colligat, ἔγκοτος ὢν ἡ ἐπίμονος ὀργή; & non animadvertat, ἔγκοτος ut adjectivum, jungi cum ſubſtantivo φθόνος.

Libet autem eadem opera & de quibuſdam aliis vocabulis te commonefacere, quæ quum ex Herodoto afferantur, ut ſcripta ſunt in typographicis editionibus, ſuſpicione ta-

tamen haud carent, præſertim veteris libri autoritate (ad nonnulla quod attinet) eam augente. Ex his eſt verbum διαφθορέει, in hoc lib. I, cap. 88. loco, πόλιν τε τὴν σὴν διαρπάζει, καὶ χρήματα τὰ σὰ διαφθορέει. Quamvis enim primo aſpectu videri poſſit verbum iſtud διαφθορέει admitti poſſe (ut ex nomine διαφθορὰ factum) tamen Herodoti ſæculo in uſu fuiſſe, vix credibile eſt. Huc autem accedit quod in vet. exempl. non διαφθορέει ſed διαφορέει legitur. Quod ſiquis aliud exemplum afferat eodem è ſcriptore, videlicet VII, 10. extremo, διαφθορεόμενος ὑπὸ κυνῶν· is ex me audiet, ibi pariter in vet. exempl. non διαφθορεόμενος, ſed διαφορεόμενος legi. Hunc autem verbi iſtius uſum exprimere videtur voluiſſe Horatius Latino illi omnino reſpondente, quum dixit, *Poſt inſepulta membra different lupi.*

Sic autem, quum ὑποθέμενος apud hunc ſcriptorem habeamus I, 107. ubi ſcriptum eſt, ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον, non dubito quin vet. exempl. ſequi oporteat, ex quibus annotatum eſt ὑπερθέμενος pro ὑποθέμενος, in eo qui hunc non magno intervallo c. 108. ſequitur, ἰδὼν δὲ τοῦτο, καὶ ὑποθέμενος τοῖσι ὀνειροπόλοισι. Nam in priori editione mea non minus hîc quam illic ὑπερθέμενος ſcriptum erat: ſed quum hic ex vet. exempl. adſcriptum margini invenirem ὑπερθέμενος, malui huic locum illius dare. Quod autem factum hic fuit non dubito quin & priore faciendum loco fuerit, ſcribendo, ὑπερθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι. Haud enim dubito quin haud aliunde quam ex incuria contigerit ut illi etiam præcedenti loco appoſita ex iiſdem veteribus libris illa lectionis diverſitas non eſſet, eo in libro (ſcriptus autem & ipſe erat, ſed minus vetuſtatem præ ſe ferens) quem poſterior in margine ſibi appoſitum habebat. At editio Aldina in priore quidem loco ὑποθέμενος, at in poſteriore ὑπερθέμενος nobis exhibet. Eſtque & hoc ſciendum, fuiſſe repertum exemplar, quod viciſſim pro illo ὑπερθέμενος haberet idem illud ὑποθέμενος, quod non longo intervallo præceſſerat. Quorſum tam multa? ut oſtendam, quam veriſimile ſit quædam vocabula, præſertimque verba, ob ſignificationem quæ pleriſque lectoribus inſolens videbatur, ab eorum aliquo (nimirum eo qui ceteris audacior erat) mutata in alia fuiſſe, hunc etiam apud ſcriptorem. Sed quis (dices) verbo ὑπερτίθεσθαι ita unquam uſus eſt? nimirum ſignificare volens, communicare quidpiam alicui: eo modo quo dicimus nos communicare aliquid ei, quod ita exponimus ut ſimul ejus ſuper eo conſilium audire cupiamus. Ipſemet Herodotus (inquam) ita eſt alibi uſus, non uno in loco. E duobus ſaltem unus quidem exſtat, ἐπεί τε δὲ ὑμῖν ἀναφέρειν ἐς πλεῦνας ἐδόκεε, καὶ ἐμοὶ ὑπερέθεσθε, ἢ ποιέωμεν σήμερον, &c. Ubi interpres non omnino male vertit, *Sed quoniam ſtatuiſtis ad plures referendum, & me adhibendum.* Dicens autem, non omnino male hunc locum ab eo eſſe redditum, hoc addo, dummodo verba iſta quibus utitur, *& me adhibendum*, recte intelligantur. Significare enim voluit, *& me adhibendum in conſilium.* Alioqui non dubium eſt quin potius, *& mihi communicandum*, dicere debuerit. Alter autem locus eſt hic, ex lib. III, c. 71. εἰ μέν τοι ὑπερέθεα τὰ ἔμελλον ποιήσειν, οὐκ ἄν με περιεῖδες· νῦν δ᾽ ἐπ᾽ ἐμεωυτῷ βαλόμενος, ἔπρηξα. Ubi interpres tandem animadvertit quod alibi animadvertere non potuerat: videlicet ὑπερτιθέναι (nam hic voce activa utitur, quum potius paſſivæ uſum hunc dare ſoleat) eſſe quod Latini *communicare* dicunt. Ut autem minus mirer iſtum verbi ὑπερτίθεσθαι uſum non tantum novum & mirum viſum fuiſſe, ſed etiam mendi ſuſpectam ſcripturam habuiſſe, hoc facit, quod verbum quoque ἀνατίθεμαι quum apud quendam hiſtoricum ſignificationem iſtam haberet, interpres *differre* vertit: quemadmodum & ὑπερτίθεσθαι hunc vulgo uſum habet. Jam vero & quum apud Appianum ἀναθέσθαι τὰ κεκελευσμένα, ſonaret *revocare*, ſeu *retractare*, interpres *differre* reddidit, ut in Annotationibus admonui. Verum, ut ad mentionem diverſitatis lectionum redeam, ſciendum eſt, ſicut in præcedente loco pro ὑπερθέμενος ſcriptum in quibuſdam fuiſſe dixi ὑποθέμενος, ita etiam in eo Herodoti de quo nunc agitur loco, aliam quandam ex uno manuſcripto codice habemus, & eam quidem valde miram, videlicet ὑπεφέρεσθε: quam ſi loco huic accommodare lector velit, valde ſuum ingenium, & quidem fruſtra, fatiget.

Sunt vero & alii loci in quibus contigiſſe idem videmus. Nec dubito quin eorum ſit è numero iſte è lib. V. cap. 92: ε. καὶ διαπλώσαντος τὸν βίον εὖ. Suſpicor enim è lectoribus quempiam, cui inſolens valde hæc metaphora lectori videbatur, vocem illam διαπλώσαντος in hanc quam margini adſcriptam vides, διαπλέξαντος, mutaſſe. Atqui cogitandum erat, Herodotum habere nonnulla ejuſmodi, & quæ quum in aliis tantum ſcriptoribus verſato, mira & pluſquam mira videri queant, eſſe tamen ſuſpecta non debeant.

 Ad

Ad hoc quidem certe διαπλώσαντος quod attinet, talem ejus uſum apud hunc ipſum animadvertiſſe mihi videor: quod ſi tamen nullum aliud apud eum exſtaret hujus phraſis exemplum, ſaltem non minus admitti poſſe quivis conceſſerit quam quod alibi apud eum legitur, videlicet III, 155. πῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν, σεωυτὸν διαφθείρας; Nam (ut dixi in recenſione & interpretatione vocum Herodoti) ἐκπλώσαι τῶν φρενῶν eſt *De ſtatu mentis dejectum eſſe:* ſiquidem ad illud ἐξέπλωσας reſpiciamus. Alioqui, ſi præſentis ſignificatio alicubi huic aoriſto detur, ſignificat *De ſtatu mentis dejici.* vel brevius, *De mente exire.* vel, *è mente.* Aut elegantius, *E poteſtate mentis exire.* Quod ſi verbum verbo reddatur, *E mente enavigare.* nam ἐκπλῶσαι τῶν φρενῶν, quid aliud eſt? Eſt autem ἐκπλῶσαι pro ἐκπλεῦσαι. nec dubito quin pro illo διαπλεύσαντος Herodotus διαπλώσαντος itidem ſcripſerit. Sed de hac apud illum ſcripturæ inconſtantia dicendum in ſequentibus erit.

Sunt autem quædam loquendi genera quibus verba adhibentur valde vicina, (præſertim ad ſcripturam quod attinet) & ita quidem ut modo hoc modo illud verbum iis eſſe adhibitum videamus, non ſine diſſenſione exemplarium. Horum unum eſt ἀεικίῃ περιέπειν cum accuſativo perſonæ, & interdum τρηχέως περιέπειν. Nam & περιέπειν huic loquendi generi adhibetur. Ac lib. I, c. 115. legimus quidem, τὸν τοῦδε παῖδα ἀεικίῃ τοιῇδε περιέπειν, in Aldina etiam editione: ſed paulo ante, c. præced. ubi habes itidem τρηχέως κάρτα περιέσπε, in Aldina legitur περιέσπε. at περιέσπε è vet. exempl. eſt ſumptum. Sed tamen initio libri V occurrit, περιεφθέντας πρότερον ὑπὸ Παιόνων τρηχέως. quod eſt à περιέπομαι. Quinetiam III, 115. extremo habemus ὥστε πολεμίους περιέψεσθαι.

Ac ſunt è diverſis lectionibus nonnullæ quæ haud uno in loco annotantur. ut νομαίοισι pro νόμοισι. nam ut in hoc lib. III. c. 99. loco, νόμοισι δὲ τοιοῖσδε λέγονται χρᾶσθαι, habes ex vet. cod. νομαίοισι pro νόμοισι· ſic & alibi hæc diverſa lectio in iiſdem libris ſe offert.

Sunt denique & lectiones nonnullæ margini adſcriptæ, quæ germanæ eſſe videntur: quum illæ quæ in textu ſunt, videantur eſſe vocabula quæ margini expoſitionis loco adſcriptæ à quopiam fuerant. Exemplum nobis ſuggerit I, 85. ubi pro ἀφθονίῃ margini adſcriptum eſt ἀίστοι, nam illud ἀφθονίῃ fuiſſe adſcriptum margini, ad exponendum illud ἀίστοι, & ex margine (ut fit) in contextum irrepſiſſe veriſimile eſt.

Sunt vero & nonnullæ lectiones, quæ quamvis merito ſuſpectæ eſſe videantur, tamen eadem illa vocabula non uno in loco leguntur. Ex his eſt verbum προσῆναι pro προσῆναι.

Sunt denique & quædam ex illis lectionibus quæ quum per ſe nullo admitti modo queant, ſi aliquantum adjuventur (hoc autem fit aliquid in illis emendando) dignæ ſunt quæ magis aut ſaltem non minus quam quæ in textu ſunt recipiantur. Sed hoc in meis Annotationibus aliquando (deo favente) exemplis planum faciam.

Ut autem interim intelligas lector quanto accuratius in hac editione fuerit à me emendata Vallæ interpretatio, quam in priore, quæ illis typographis pro exemplari fuit: magnum majoris hujus accurationis indicium vel in prima totius libri periodo habes. Magis tamen inſigne exemplum occurret, lib. I, 10. nam ibi ſi Vallæ interpretationem ſequeris, & totum locum attente conſiderabis, Herodotum ſibi non conſtare, ſed aperte ſibi repugnare, dicere cogeris. Hæc enim verba, in illa tam celebri hiſtoria de Candaule male merito de uxoris ſuæ pulchritudine, μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὔτε ἀνέβωσεν αἰσχυνθεῖσα· οὔτε ἔδοξε μαθεῖν, Laurentius Valla ita vertit, *Hac ut didicit à viro quid actum eſſet, neque præ pudore exclamavit, neque viſa eſt percepiſſe.* Quid (reſpondebunt hic plerique) peccatum à Valla dici poteſt? Nonne μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, ſignificat id quod apud eum legitur? *ut didicit à viro.* ſive, *ut didicit ex viro.* Certe, μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, non aliud ſignificare poteſt: ſed dico repugnare hoc prorſus illi tam bellæ diſſimulationi ipſius, quæ his etiam verbis deſcribitur, οὔτε ἔδοξε μαθεῖν, & quam quum in ea permanſiſſet, ſequutus eſt is quem ex ea ſperabat exitus. Sed quæ tamen alia loci illius excogitari interpretatio poteſt? Aliam nihilominus excogitandam eſſe ajo: nec tamen aliam (meo quidam judicio) excogitari poſſe quam hanc quæ à me margini eſt adſcripta, *Hæc ut animadvertit quod à viro factum erat.* Sed tu (dices fortaſſe) ita interpretando, præpoſitionem ἐκ cum ποιηθὲν jungis, perinde acſi dictum eſſet ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. Atque plane novum in Græca lingua hoc eſſe arbitror. At ego, quidquid tibi & plurimis fortaſſe aliis in ea novum eſt, mihi novum eſſe nego: atque adeo talis uſus præpoſitionis hujus exempla tibi jam nunc duo, duobus è locis, cedo. Unus eſt, ex eod. lib. I, c. 87. εἴ τι οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη. Alter autem legitur eod. lib. I, c. 114. non procul ab initio, ὁ γὰρ δὴ ἐπείησε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου. Animadver-

ti

ti autem & Dionem, Herodoti imitatione, aliquoties hac præpoſitione ita eſſe uſum. Jam conſidera lector quantum errorem inducat interdum ignoratus tam parvæ particulæ extraordinarius (ut ita dicam) uſus. Sed libet obiter & aliud de iis quæ in eodem (1, 10.) ſequuntur loco addere. Quum igitur hæc ſubjungantur, οὔτε ἀνέβωσε αἰσχυνθεῖσα, & hæc ita vertantur a Valla, *neque præ pudore exclamavit*, quaſi pudor efficere debuerit ut exclamaret: ego, qui aliam atque adeo contrariam, eſſe video mentem Herodoti, ita eam expreſſi *neque exclamavit, utpote pudore retenta*. Quinetiam, ut lectori hanc eſſe mentem Herodoti ſubindicarem, inter ἀνέβωσε & αἰσχυνθεῖσα, interpunctionem poſui. Illa autem verba, οὔτε ἔδοξε μαθεῖν, quæ vertit, *neque viſa eſt percepiſſe*, maluiſſem ut vertiſſet, *neque viſa eſt animadvertiſſe*: aut *neque præ ſe tulit animadvertiſſe*: ut habes margini à me cum præcedentibus adſcriptum.

Alia exempla majoris in hac poſteriori editione accurationis (& quidem nonnulla haud minus fortaſſe inſignia) circa emendationes interpretationis Vallæ, ipſemet editionem hanc cum altera conferens, aut annotationes meas legens, invenies: atque in iiſdem plurimarum ejus emendationum, margini adſcriptarum (quarum pleraſque & prior editio habuit) quæ alioqui dubitationem tibi movere poſſent, reddetur. Simul vero & de quibuſdam quæ in ipſa Herodoti dictione (vulgo textum vocamus) vel emendata ſunt, vel videntur emendanda, in illis diſſeretur. De emendationibus autem loquor ſive iis quas jam prior editio exhibuit, ſive iis quas iſta nunc exhibet. Emendata porro fuerunt ex veteris quidem exemplaris autoritate plurima, vel potius veterum exemplarium (nam raro abſque duorum ſaltem conſenſu id facere ſum auſus) verum & unus interdum locus ex collatione cum aliis. Sic enim lib. 1, cap. 46. ἐς Ἄβας pro ἐς Σάβας, alio è loco: & lib. II, cap. 40. pro τῇσι repoſitum τῇ Ἴσι fuit, alio itidem è loco. Dicitur autem Ἴσι pro Ἴσιδι. Verum & quædam (ac non paucæ fortaſſe) emendationes conjecturales in illis annotationibus proponentur: & quidem nonnullæ quæ nova etiam vocabula Herodoto dabunt: (nova voco quæ antea apud illum non comparebant in illis quæ uſquam comparebant exemplaribus) ex quibus ſunt ἀλογνώσας & διεπτοιωμένον. ſed de illo quidem ἀλογνώσας vix ulla dubitatio relinquitur: at de hoc διεπτοιωμένον relinqui mihi dubitationem fateor. Reponetur autem hoc διεπτοιωμένον pro διεσπασμένον, quod legitur lib. 1, c. 59. initio, adjunctum participio κατεχόμενον interpoſito particulæ καὶ vinculo. Jam vero ex Plutarcho atque aliis qui locos hujus ſcriptoris citant, emendationes depromentur. Horum autem in numero eſt Euſtathius ſuis tum in Homerum tum in Dionyſii de ſitu orbis poëmatium commentariis. Quinetiam ex ipſo interprete Valla nonnullæ emendationes ſumentur: quarum tales ſunt nonnullæ ut quod in noſtra lectione affirmatur, id lectio ejus neget, aut vice verſa.

Quod vero ad eam ſcripturæ inconſtantiam attinet, de qua me verba facturum promiſi, (unde nimirum fit ut eadem vocabula non ubique eam litteræ aut litterarum mutationem habeant quam dialectus Ionica poſcit aut poſcere videtur) eam inconſtantiam non Herodoto ſed librariis, dialecti qua ille utitur, ſæpe oblivi ſcentibus, imputandam eſſe ajo: aut certe nonnullis qui alicubi vocum quæ Ionice ſcriptæ erant ſcripturam à lingua communi receptam margini appoſuiſſent. Ut enim à mentione verbi ἐκπλῶσαι (quod ſermonis hujus occaſionem mihi præbuit) initium ſumam, quis credat Herodotum ita inconſtantem fuiſſe ut modo πλῶσαι, aut ἐκπλῶσαι, aut ἀποπλῶσαι, modo πλεῦσαι, vel ἐκπλεῦσαι, vel ἀποπλεῦσαι diceret? Atque, ut de hac ipſa littera ω loqui pergam, in ejuſdem formæ vocabulis, aut etiam iiſdem, modo litteram illam ω modo ο habemus, haud enim χρέων tantum, ſed χρέον etiam legitur: itidemque ὁρέωντες & ὁρέοντες. illud III, 157. hoc, IV, 125. Ac ſcimus tamen à Corinthio ſcribi, Iones ὁρέω pro ὁράω, itidemque ἐχρέωντο pro ἐχράοντο dicere. Quinetiam modo hæc littera α, modo η, in uno eodemque verbo occurrit. nam & χρᾶσθαι & χρῆσθαι legitur. Sic ἐχρᾶτο & ἐχρῆτο. Ac quamvis θεήσασθαι & θεήσαι pro θεάσασθαι & θεάσαι ſcriptum ſit, cum alibi cum I, 8. itidemque θεησάμενος, non θεασάμενος, I, 59. item alibi ἀξιοθέητον pro ἀξιοθέατον· quumque in his non alia ſit mutatio quam litteræ α in η, tamen ἐθηεῖτο, non ἐθεῆτο, alicubi noſtris ſe oculis offert, mutato etiam ε in η. Atque, ut in mentione mutationis litteræ α in aliam maneam, quamvis μέγαθος pro μέγεθος tot loci nobis exhibeant, eodemque modo alicubi ὑπερμεγάθεας pro ὑπερμεγέθεας legamus: tamen & μέγεθος locis aliquot ſcriptum eſt: ut I, 60. Sic etiam τάμνω dicit, pro τέμνω, vocali α locum vocalis ε tribuens: ſed ne hæc quidem mutatio ubique fit.

A vocali α ut veniam ad ε, quum hæc Ionico more auferri à principio quorundam

vocabulorum dicatur, & ἐκεῖνος inter illa ponatur, tanquam κεῖνος non ἐκεῖνος, Ionicum ſit: tamen ἐκεῖνος quoque hunc apud ſcriptorem ſæpe occurrit. Sic non ſolum ἱρῶν pro ἱερῶν, ſed etiam hoc ipſum ἱερῶν apud eum legimus. Ac ne ὁρτὴ quidem pro ἑορτὴ conſtanter ſcriptum eſt. Utque loquar de iis quoque locis ubi contra inſeritur hæc vocalis, præter morem linguæ communis, ſciendum eſt, non μηχανεώμενος tantum ſed μηχανώμενος etiam, itidemque μηχανῶντο legi.

Ab ε ad η tranſiens, mutari quidem & hanc vocalem η dico in aliam, Ionico more: ſed ne hîc quidem conſtantiam ſervari. nam quum vox νηὸς Ioniceæ dialecto aſſignata ſit, non minus tamen νεὸς, vel νέα ſeu νέας· quam νῆα, ſeu νῆας apud eum eſſe ſcriptum videmus. Ac pro ἥσσων & ἡσσωθῆναι legimus ἕσσων & ἑσσωθῆναι multis quidem in locis, (in quorum uno ita eſt allucinatus Valla interpres, ut VII, 18, ex genitivo plurali ἑσσόνων, dicto pro ἡσσόνων, fecerit gentem quæ *Heſſones* diceretur) ſed non tamen in omnibus. Quumque pro οἰκεῖος ſcribi debeat οἰκήϊος, tamen & illud interdum occurrit. Sic etiam μαντεῖον pro μαντήϊον· nec ſolum ἀτρεκηΐη, ſed & ἀτρεκίη. Atque adeo IV, 33. ἀσφαλείης, non ἀσφαληΐης, legitur.

Ad vocalem ι quod attinet, alicubi nec in ipſa lex Ionicæ dialecti ſervatur. Nam haud tantum εἰμὲν ſed ἰσμὲν quoque apud eum habemus. Ac initio Terpſichores προσκλήϊος, pro προσκλήσιος, ut alibi καταστάσιος. Ac, quum ι ſæpe ab Ionibus inſeratur, veluti quum ξεῖνος pro ξένος dicitur, in omnibus tamen ejuſmodi vocabulis id factum non videmus. Quumque viciſſim in multis detrahatur ι, veluti in ἐπιτήδεος (item in ἴσον, in ἰθύζειν, atque aliis) tamen & ἐπιτήδειος legitur. Et alicubi αὐτίς, alicubi αὖτις legitur. Vocalem ε plerique loci habent in pronominibus ἐμέο & σέο, ſed illam (tanta eſt ſcripturæ inconſtantia) eadem pronomina non minus frequenter coguntur relinquere, ejus locum occupantibus ἐμεῦ & σεῦ. Eodemque modo participii ποιεόμενος locum ſæpe à ποιεύμενος occupari, idemque in aliis hujuſmodi participiis, quinetiam in ipſis verbis, fieri videmus.

Vocalis υ non minus habet & ipſa quod queratur. Quum enim quodam ſuo jure debeat cum vocali ο, ad efficiendam diphthongum, coaleſcere, in pleriſque vocabulis, è quorum numero eſt οὔνομα pro ὄνομα, (quod idem juris cum ὀνομαίνω & ὀνομάζω communicat:) en tibi nihilominus ὀνομάζων, non οὐνομάζων, I, 44.

Nec melior eſt vocalis ω, quam aliarum conditio: quum eam ex verbo πλώω, ſuperveniens ε ſæpe expellat, ut dictum eſt: nec ζωὴ ſemper, ſed plerumque ζόη, ſcribatur.

In ultima vocali ultimus ſit meus hoc de genere inconſtantiæ, qua leges Ioniſmi violantur, ſermo: (alioqui enim, quo plura de illa dico, eo plura ſupereſſe dicenda video) donec non ſolum has lectiones διφασίας (ut Herodoti vocabulo utar) proferre, ſed de iis judicium ferre vacet.

EX EJUSDEM H. STEPHANI PROLEGOMENIS

alius ibidem, de opera à ſe præſtita in ſecunda editione, quam in noſtra ſequuti ſumus.

Ac primum quidem, ad eos quod attinet quibus ſine cortice natare in Græcorum ſcriptorum lectione datur, id eſt, qui interpretis operam, tanquam χειραγωγοῦ cujuſdam, non requirunt, (quamvis multo pauciores in Herodoto & Thucydide, quam aliis, eam non requirere notum ſatis ſit) ſed ceteris ad hanc lectionem adminiculis eſſe contenti poſſunt: non eas tantum quas antea diverſas ſcripturas (ut Græci διαφόρους γραφὰς appellant) exhibui, ſed numerum earum auxi: & cenſura adhibita, quaſdam exautoravi: non tamen ita ut amandarem, ſed tantum ut loco ſuo motis alium minus honorificum darem. Ex ipſo enim textu (ut hodie moris eſt vocare) in marginem tranſtuli. Sed quaſdam viciſſim majore dignas honore judicavi, ideoque eas hinc illuc tranſtuli. Jam vero & pleroſque locos emendavi, qui tibi faceſſere alioqui negotium poterant: & quidem haud parum negotii nonnulli. Quorum in numero eſt hic qui in Euterpe cap. 40. legitur, ἐπὴν προνηστεύσωσι τῆσι, καὶ ἐπὴν κατεύξωνται, θύουσι τὸν βοῦν. Quem enim illa vocula τῆσι non torqueat? cui crucem non figat? Sed eſto, veriſimilem poſſe videri hanc emendationem, unde tamen tantum confidentiæ (dices) ut eas voculas τῇ Ἴσι margini non adſcripſeris, ſed ipſis Herodoti verbis inſerere auſis fueris? Quoniam Herodotum ex Herodoto me emendare, vel (ſi mavis) Herodotum eſſe ſui ipſius emendatorem, videbam. Ita enim ille in ſequentibus, eadem in Muſa, paucarum paginarum inter-

tervallo, cap. 61. ἐν δὲ Βουσίρι πόλι ὡς ἀνάγουσι τῇ Ἴσι τὴν ὁρτὴν, εἴρηται πρότερόν μοι. τύπτονται γὰρ δὴ μετὰ τὴν θυσίην πάντες καὶ πᾶσαι, μυρ. Sunt vero & alii loci quibus male affectis ex ipſo Herodoto medicinam adhibui. Sed ſupereſſe fateor qui eandem à me aut ab alio quopiam opem exſpectent. Parum autem abfuit quin & alium quendam emendare mihi permiſerim: ſuum illi vocabulum, antiquum certe, & multorum auribus, etiam in Græca lingua valde exercitatorum, inſolens futurum, reſtituendo. id autem eſt ἀπογεύσας. Nec dubito quin, ſi de hac emendatione, tanquam ex nimia fiducia proficiſcente, accuſatus fuiſſem, cauſæ meæ patrocinium Heſychius ſuſcepiſſet. Sed (ut opinor) nec Hippocrates Ion, quum me ſcriptori Ioni operam præſtantem vidiſſet, opem viciſſim præſtare mihi recuſaſſet: præſertim quum eodem & ipſe vocabulo utatur, paulo quidem alium ſed tamen non alienum ab eo quem apud Herodotum habuiſſet, dans ei uſum. Ut taceam, non abſimile vero eſſe, utrumque ab illo, Hippocrate inquam, datum ei uſum fuiſſe. Eſt vero & alius quidam noſtri hiſtorici locus, qui vocabulum quoddam non minus Hippocrati quam Homero uſitatum requirere videtur: ut in meis annotationibus (deo favente) declarabo. Immo quid obſtat quominus jam nunc illam ſaltem libri illius portiunculam (aut ſiquid portiuncula minus dici poteſt) repræſentem? Scito igitur agi de hoc loco, quem habes lib. II, cap. 47. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ὑπ' ἀσθενείης βίου σταιτίνας πλάσαντες ὗς, καὶ ὀπτήσαντες ταύτας, θύουσι. Nam quum in Aldina iſta pariter & Baſilienſi editione habeamus, ὑπ' ἀσθενείης βιῶς τε τινὰς πλάσαντες ὗς, quid vetat quominus quis pro voce βιῶς ſcribendum βαιῶς ſuſpicetur? Saltem è ſcriptura qua nihil ſignificari poteſt, aliam quæ non incommodum ſenſum habeat, efficiet: idque minima cum mutatione. Talem autem mutationem, id eſt minimam ſive leviſſimam, quum ſufficere ad quorundam locorum emendationem viderem, pro religioſo ſuperſtitioſus eſſe nolui. Atque hinc factum eſt ut in hac poſteriore editione (hoc exemplo contentus ero) pro ἀπιτρῶσι ſcribere ἀπιποῦσι non dubitaverim, lib. II, cap. 94. quum manifeſtum ſit ἀπιποῦν eſſe quod Dioſcorides ἐξιποῦν dicit. Adſcripta autem margini lectio ἀπιτρῶσι, quæ nihil poteſt ſignificare, fieri poteſt ut ex alia manarit, aliis litteris ſcripta, ſed eandem tamen pronunciationem (ut jampridem litteris diverſis eadem pronunciatio dari cœpit) habente: ac audiens aliquis verbum ἀπιθοῦσι (quod eſſe poterat expoſitio illius ἀπιποῦσι) non illo modo ſcripſerit, ſed hoc, ἀπιτρῶσι.

Jam vero & commoda quorundam locorum interpunctione magis etiam quam antea lectoribus commodaſſe, & labore illos levaſſe, ex ipſa collatione apparebit. Alicubi tamen eorum diligentiæ hoc reliqui, ut quam interpunctionem in annotatione margini adſcripta ſequutus eſſem, eam in ipſis Herodoti verbis (niſi forte à me diſſentirent) ſequerentur. Ac hujus etiam rei exemplum ſuggeret illa ipſa quæ modo propoſita fuit pagina. In eadem enim, lib. II, c. 95. legitur, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρέεται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ· περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον· ſed tamen ſequendo ea quæ margini adſcripſi, poſt χρέεται ponenda eſt τελεία στιγμὴ, at poſt κοίτῃ, tantum ὑποστιγμή. Fateor interim me ſimul etiam mutaturum libenter αὐτῷ in οὕτω.

Paulo poſt.

Ad eos autem ut veniam, quibus contra ſine cortice natare in Græcorum ſcriptorum lectione eſt negatum, eos qui ſine Theſeo è multis illorum locis emergere non poſſunt, eos qui duce filo, ut in aliquo labyrintho, ſua ponere veſtigia neceſſe habent: multo plus & ipſi huic editioni, quam priori, ſe debere, merito fatebuntur: quum me in multo pluribus locis interpretationem Vallæ emendaſſe, in quibuſdam in meipſum etjam, ad emendationem quod attinet, inquiſiviſſe animadvertent. Hoc enim de quibuſdam locis poſſe mihi videor dicere, ubi quæ me non ſatis tum temporis oculatum ſubterfugerant, à me nunc, ceu facto oculatiore, deprehenſa fuerunt. De locis tamen iis non jam loquor, ubi tales erant commiſſi errores quales in nominum quorundam interpretatione: qui nimirum ſunt eorum è genere quos μεταμορφωτὰς ſive μεταμορφωτικὰς appellare ſoleo, quod metamorphoſes, & miras quidem eas, in quibuſdam ſcriptorum Græcorum locis interpretandis faciant. Atque horum è numero unus eſt ubi nomen ἥσσονες, quod ſonat *inferiores*, ſeu *viribus minus valentes*, mutatum fuit ab interprete in nomen populi omnibus geographis, omnibus hiſtoricis incogniti: quum is ab illo vocetur *Heſſones*. Locus ille eſt in Polymnia, c. 18. ἰδών τε πολλὰ καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων. ubi vide quæ margini adſcripta ſunt. Ac eodem modo eod. lib. c. 93. no-

men vel potius pronomen relativum οἵτινες, quod reſpondet Latino *qui*, videbis transformatum in quendam populum. ita enim ille, *quos prius appellatos fuiſſe Hœtines, dictum eſt:* quum verba Herodoti (de Caribus loquentis) hæc ſint, οὗτοι δὲ, οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, εἴρηται. Sonant vero hæc, *Hi autem, quinam* (id eſt, quo nomine) *prius vocarentur, dictum eſt.* Sic lib. 1, c. 176. vides, ex ἱστίων, quod Ionica dialecto dicitur pro ἱστιῶν, ab ἱστίη, (cujus nominativus ſingularis eſt ἱστίη, quo ſignificatur *familia*) quendam populum ſeu quandam gentem ab interprete nobis fieri, cui nomen ſit *Iſtiæ.* Atque his adjiciendus eſt mons *Hirus*, per eandem metamorphoſin factus, lib. 1, cap. 80. nam ibi legitur, *qui è monte Hiro matris Dindymenæ lapſus.* ubi admonitiunculam margini adſcriptam vide. Quod ſi ad aliud genus errorum interpretis à me emendatorum veniendum ſit, illi non cedens, quin potius id ſuperans, de nullo potius hoc dici poſſe exiſtimo quam de eo ubi contrarium omnino ſenſum verbis autoris dat interpres. Exemplum quod in mentem venit primum, eſt in Euterpe, cap. 167. hæc enim exhibet iſta Herodoti verba, ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας, à Valla ſic interpretata, *Corinthii quoque minimi faciunt opifices:* quum Herodotus contrarium de Corinthiis teſtetur, eos nequaquam minimi facere opifices, vel potius, contemptui habere. Aliunde autem non contigit tam magnus error quam ex non intellecto verbi ὄνομαι uſu: ſicut nec compoſitum ex hoc factum κατονοσθῇς intellexit Euterp. cap. 136. ubi exſtat inſcriptio, cujus principium hoc eſt, ΜΗ΄ ΜΕ ΚΑΤΟΝΟΣΘΗ͂Σ ΠΡΟ΄Σ ΤΑ`Σ ΛΙΘΙ΄ΝΑΣ ΠΥΡΑΜΙ΄ΔΑΣ. nam has voces ille ita reddit, NE ME LAPIDEIS PYRAMIDIBUS COMPARES. Ubi illum videri aliud verbum quam κατανοηθῇς legiſſe, dixi in iis quæ margini adſcripta ſunt: ſed quum ne illius quidem verbi ὄνονται ſignificationem aſſequutus ſit, facile mihi perſuadeo, non aliam eum lectionem illic ſequutum eſſe, ſed idem ei in illo etiam verbo quod ex hoc compoſitum eſt uſuveniſſe. Quis igitur eſt illorum verborum ſenſus? Illorum regis Aſychis verborum ſenſum (lectores enim ibi ſuſpenſos reliqui) eſſe hunc arbitror, NE ME CONTEMNAS PRÆ LAPIDEIS PYRAMIDIBUS. Vel, Ne me aſperneris. Ceterum, ad priorem illum quod attinet locum, quem Valla ita vertit, *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*, ſuam ei interpretationem vel hoc reddere ſuſpectam debebat, quod ulla vix artificia magis celebrarentur quam quæ Κορινθιουργῆ (eo modo quo Ἀττικουργῆ, & Μιλησιουργῆ, & Ναξιουργῆ) nominabantur. Haud ſcio autem an ex ullo nobis clarius & certius eſſe id poſſit loco, quam ex Actorum apoſtolicorum capite XIX. Ibi enim quidam nomine Demetrius vel ex uno artificio procudendi templa Dianæ argentea (ſive thecas templi effigie, aut ſcriniola, ſive nummos celeberrimi illius templi formam repræſentantes, aut alias ejus imagines, intelligere oporteat) magnum artificibus præbuiſſe quæſtum dicitur. In dubium igitur vocari non poteſt quin mea quam vera eſt, tam falſa ſit illa meæ contraria interpretatio. Quod ſi librum hunc evolvere libeat, alios pleroſque locos invenies ubi meam itidem interpretationem, & quidem alteri omnino repugnantem, propono. Taceo de locis ubi Latina ejus verba negant quod Herodotus ait, aut vice verſa: ſed ita ut id è lectione contraria noſtræ contigerit, eique imputari debeat. Ac fateor poſſe alicubi, utri potius lectioni acquieſcendum ſit, dubitari: atque hæc, ut opinor, incidere dubitatio poterit non procul ab initio Cliûs, cap. 24. ubi de Arione legimus, καὶ Ἀρίονος ἐστὶν ἀνάθημα χάλκεον, οὐ μέγα, ἐπὶ Ταινάρῳ. contra enim, χάλκεον, μέγα, legiſſe Vallam videmus. At eod. lib. cap. 37. viciſſim negationem ille habet ubi nullam habemus. nam pro ἀποχρεωμένων lectum ab illo fuit οὐκ ἀποχρεωμένων.

Verum, ut de locis in quorum interpretatione peccavit, verba pergam facere, eorum in numero nonnulli ſunt ubi hoc inde contigit, quod non animadverteret verbum quodpiam uſum quendam Herodoto, aut certe ejus dialecto, peculiarem habere. ut 1, 45, συγγινωσκόμενος. Nam & activam vocem συγγινώσκειν longe aliud ſonare paſſim apud hunc ſcriptorem, quam *ignoſcere*, in recenſione & expoſitione quorundam ejus vocabulorum à me aliquot exemplis oſtenſum fuit. Minus autem quis miretur fortaſſe illum ἐπιστολὴν reddidiſſe *epiſtolam*, lib. VI, c. 50. quum potius *mandatum* ſignificare videatur. Ac fallitur Euſtathius in eo quod credit, vocem ἐπιστολὴ, quæ apud Æſchylum id ſonat, pro ἐπιτολὴ poſitam eſſe, adjectione litteræ σ. quaſi vero à verbo ἐπιτέλλομαι, quod Homero uſitatiſſimum eſt, deduci eam neceſſe foret, ac non ἐπιστέλλειν quoque, & quidem in ſoluta etiam oratione, eum uſum haberet. Qua de re ſiquis cum Euſtathio dubitat, omnem utrique meus Theſaurus Græcæ linguæ dubitationem tollet.

Inter illa autem de quibus nunc demum in hac poſteriore editione monui, eſt quidam uſus præpoſitionis ἐν, qui non animadverſus fecit ut in eorum interpretatione quæ de Cambyſe &

Gyge

Gyge narrantur, I, 10. aliquid ſit abſurdi: ex eo quod, ubi dicitur, μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, interpres non viderit, intelligi debere, non μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, ſed τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς· ut oſtendi in iis quæ recenſioni & expoſitioni vocabulorum hujus ſcriptoris ſubjunxi.

At eorum è numero de quibus in annotationibus agetur, eſt quod dicitur de Perſis, I, 133, μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων. Nec enim eos tantum facere injuriam Herodoto arbitror, qui iſta ex eo afferunt, at quæ ſubjungit tacent: ſed eos etiam qui μεθυσκόμενοι interpretantur *ebrii*: ut intelligamus, Perſas, quum jam ſunt ebrii, de rebus maxime ſeriis conſultare. Cur enim μεθυσκόμενοι pro μεθυσθέντες accipiamus, potius quam id quod proprie ſonat intelligamus? Id vero non aliud eſt quam *dum ſe inebriant*. Quantum autem ſit diſcriminis inter eum qui ad ebrietatem iter facit, eumque qui jam iter illud confecit, atque ad eam pervenit, cuilibet judicandum relinquo. Tantum certe diſcriminis eſt quantum inter eum qui urbem quampiam oppugnat, & eum qui jam expugnavit. Quæ comparatio eſt eo aptior, quod is etiam qui ſe inebriat, mentem ſuam velut oppugnat, & de ſtatu ſuo deturbare conatur: at poſtquam hoc effecit, jam dici poteſt eam expugnaſſe. Quamobrem non video quid obſtet quin participium illud μεθυσκόμενοι interpretemur (ſi verbum verbo reddere nolimus) *inter pocula*, aut ſaltem *inter larga pocula*. Quod ποιητικώτερον eſſe fateor: quamvis Livius largius vinum etiam dicat. *Largiore vino* (inquit) *uſus*. Nec vero videtur contra me facere quod ſequitur, de eo qui domui in qua ſunt præeſt, proponente poſtridie quod ipſis in ea conſultatione potatoria viſum fuit. Proponit enim tanquam iis qui è menſa (ſi tamen ea tum utebantur) tandem nonniſi ebrii ſurrexerint, ideoque illorum quæ à ſe ſtatuta fuerint, recordari haud queant. At nihil obſtat interim (meo quidem judicio) quin intelligamus illis inter larga pocula, & tamen antequam eſſent ebrii, conſultantibus, ebrietatem ſolitam ſupervenire. Sed viderit alius quiſpiam quid pro Perſis afferri poſſit, ſuper eo etiam quod ſubjungitur, & quomodo illud quoque factum oſtendi minus abſurdum queat quam prima fronte videatur: τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Exhibebunt porro illæ annotationes meæ, deo favente, & quorundam locorum emendationes, ex conjectura: quandoquidem vetere exemplari (cujus etiam exſpectatio fecit ut editionem hujus ſcriptoris differrem) video me ante bellorum noſtrorum finem potiri haud poſſe. Atque ut hujus quoque operæ aliquod tibi velut γεῦμα interim præbeam, quandam loci quem habet Thalia, c. 130, proponam. Nam ibi pro ἀπολύπτευσα ſcribo ἀποκύπτευσα, levi cum mutatione, ſed ejuſmodi tamen, ut quum ex illo ἀπολύπτευσα nihil niſi ineptum elici poſſit, (præſertim ſiquis Vallæ interpretationem ſequatur) contra in ἀποκύπτευσα non dubitem quin Herodoti mentem habeamus.

Eodem in opere, eademque opera, de illa quoque ſcripturæ diverſitate agam, qua fit ut ejuſdem vocabuli ſcriptura modo dialecti Herodoti, id eſt, Ionicæ, legem ſervare, modo ab ea diſcedere videatur: & è duabus tribuſve (tot enim ſunt interdum) quam potius recipiendam arbitrer, declarabo. Interim certe adeo in hac parte nihil mutare ſum auſus, ut in ipſo etiam principio Ἁλικαρνασσῆος retinuerim, & in Ἁλικαρνησσῆος mutare noluerim: quamvis ſit Ἁλικαρνησσέος II, 4. & Ἁλικαρνησσοῦ VIII, 104. In eo quidem magna eſt conſtantia, quam valde quis mirari poſſit, quod nuſquam (ſi memoria non me fallit) genitivo Ionico, id eſt, in οιο deſinente, utatur: ſed quemadmodum prima totius operis vox eſt Ἡροδότου, non Ἡροδότοιο, ſic alibi alia virorum nomina illo non hoc ſcripta modo, & Νείλου, non Νείλοιο, ποταμοῦ itidem, non ποταμοῖο, atque adeo λόγου etiam, non λόγοιο, habeamus.

Sed quamvis de multis te monuerim, non dubito quin aliqua quæ in eorum eſſe numero debebant, mihi exciderint: quod ſi ita eſt, ſuus illis eodem in opere locus erit.

Jam vero, quoniam, ſi εἰδότι λέγειν non oportet, multo minus, ἐρῶντι λέγειν, quid attinet, quæ hæc EDITIO POSTERIOR adjuncta priori habeat dicere? Sed ea quidem quæ huic Herodoti libro præfixa ſunt, partim mea, partim Joachimi Camerarii, fuerunt tantum locupletata, & quidem ea in parte quæ mea eſt: at quæ ſubjuncta, DE LEGIBUS ET INSTITUTIS TAM PERSICIS QUAM ÆGYPTIACIS, ex variis ſcriptoribus ſumpta, nunc primum adjecta ſunt. At poterant tamen (inquies) ex aliis etiam alia quædam ſumi. Poterant, fateor: ſed iis quæ præcipua videbantur, eſſe contentus volebam.

EX EJUSDEM H. STEPHANI PRÆFATIONE IN PRIMAM EDITIONEM.

HErodoteæ autem hiſtoriæ virtutes non ex ore meo, ſed Joachimi Camerarii, omni genere doctrinæ celeberrimi, accipies. Quem ego virum cum antea plurimum dilexi,

(ut

(ut viciſſim ab eo plurimum me diligi animadverti) tum vero ex quo ipſum quoque vehementi amore Herodotum complecti cognovi, illa certe amoris in Herodotum noſtrum ſocietas, priſtinam illam amicitiam, quantum augeri potuit, tantum auxit. Quod ſi lectis illis Camerarii de Herodoto ſcriptis aliquid tibi ocii ſuperfuerit, meæ etiam editioni Latinæ interpretationis præfixa quædam à me ejuſdem argumenti invenies: in quibus ſatis prolixe illis reſpondeo qui mendacem eſſe Herodotum mentiuntur: adeo ut præfationem illam, apologiam Herodoti ideo inſcribendam cenſuerim. Inter alia multa ibi, miram illam hiſtoriam & quæ præ ceteris omnibus judicari fabuloſa poſſet, de Scythis ſervis qui dominis abſentibus in uxorum illorum poſſeſſionem involarant, tandemque quum juſto prœlio repelli ab armatis dominis non potuiſſent, ſolis flagellis repulſi fuerunt: illam inquam hiſtoriam annalibus poſterorum (in his enim & Moſchovitæ numerantur) teſtatam ad hunc uſque diem extare leges: detortis duntaxat (ut fit) nonnullis facti circunſtantiis. Leges item, quod de Threſſis mulieribus narrat Herodotus, eas excedentibus è vita maritis comites ſe certatim offerre, ſimili Indicarum mulierum facto (cujus teſtes oculati hodieque extant) confirmari. Quid quod illa de mulieribus Babylonicis hiſtoria, quæ viris extrancis ſemel in vita ſe proſtituere neceſſe habebant, Jeremiæ Prophetæ teſtimonio confirmatur? Quod autem ad quaſdam de rebus levioribus hiſtorias attinet, (in quibus tamen non minus fides ejus ſuſpecta eſt) eas ab aliis quoque ſcriptoribus, addito non ejus ſed aliorum teſtimonio, referri ſcimus. Cujuſmodi eſt quod de Amaſidis thorace apud hunc noſtrum hiſtoricum legimus. ab illo enim proditum eſt, unamquamque ejus ἀρπεδόνην, quamvis alioqui ἐοῦσαν λεπτὴν, habuiſſe in ſe ἀρπεδόνας τριηκοσίας καὶ ἑξήκοντα πάσας φανεράς. At Plinius nullam Herodoti mentionem faciens, certam tamen huic rei fidem affert, quum ita ſcribit, *Mirentur hoc, ignorantes in Ægyptii quondam regis (quem Amaſin vocant) thorace, in Rhodiorum inſula oſtendi in templo Minervæ* CCCLXV *filis ſingula fila conſtare. quod ſe expertum nuper Romæ prodidit Mutianus ter conſul: parvaſque jam reliquias ejus ſupereſſe, hac experientium injuria.* (Taceo inſignem errorem quem interpres hic commiſerat, ἀρπεδόνας non *fila* ſed *venationes* interpretatus.) Hæc ego aliaque hujuſmodi mecum reputans, & mendacem tamen ſubinde vocari Herodotum audiens, hoc epigramma inter ſcribendam illam apologiam, in calumniatores illos luſi, tanquam ipſum Herodotum compellans:

Ἄφρων ὃς ψεύστην σε καλεῖ, ὅτι πείθεαι ἄλλῳ.
Καὶ τί γὰρ εἰ ψεύστην ψεύδεται ὅς σε καλεῖ;
Εἰ δὲ παλαιὰ λέγει δεδαηκέναι αὐτὸς ἄμεινον,
Ἄφρων καὶ ψεύστης δὶς ἄλωκεν ἐών.

Huic certe potiſſimum ſcriptori id accidit quod præ quovis alio metuiſſe videmus, nimirum ne mendacis à poſteris nomen acciperet. Sed ſi quæcunque incredibilia videntur (dum ea experientia noſtra vel ſenſu noſtro ſive ingenii captu metimur) mendacii inſimulanda eſſent, quam multa in ſacris hiſtoriis, quæ tam certæ ſunt fidei, mendacii inſimularentur? Quem autem librum poſt ſacroſanctos illos habemus in quo res adeo magnæ commemorentur? in quo providentiæ potentiæque divinæ, quæ ſuperbos deprimit, tot tamque luculenta exempla conſpiciantur? ubi regum, potentiſſimorum alioqui (quorum & ipſe ſuperbiam ac veſaniam nobis ante oculos ſæpe ponit) regnorumque adeo horrendæ everſiones narrentur? Quis eſt ex quo certius ſacra chronologia cum profanis hiſtoriis conciliari poſſit? Addo etiam (quod vel maxime commendare nobis hunc ſcriptorem debet) qui religioſius de divina providentia & quidem valde ſimilibus verbis, interdum etiam iiſdem, loquatur? Omitto, priſci illius ſæculi ſimplicitatem, & humile (in quibuſdam etiam regibus) vitæ genus eodem nobis modo utrobique deſcribi. Omitto & hoc, nullum uſquam extare apud Græcos autores ſcribendi genus, quod (ut in omnino diverſa lingua) ad Hebraici brevitatem ſimplicitatemque magis accedat. Nemo certe eſt qui quum legit apud Herodotum hanc inſcriptionem, *Amaſis Polycrati ita dicit:* item, *Mardonius hæc dicit:* non poſſit uſitatum prophetis præſertim ſtylum agnoſcere, *Hæc dicit Dominus Deus.* Nemo eſt item qui quum Herodotum ita ordientem ſuam hiſtoriam audit, *Herodoti Halicarnaſſei hiſtoriæ editio hæc:* de qua interpretatione alibi dicendum erit) ſimile eſſe hoc Eſaiæ exordium faſſurus non ſit, *Viſio Eſaiæ filii Amos.* Nec non iſtud Jeremiæ, *Verba Jeremiæ filii Helciæ.* Cui ſimile eſt omnino apud prophetam Amos, *Verba Amos.*

Jam vero quod ad Homerum attinet (ut à ſacris ad profana veniamus) quiſquis lectionis illius ſtudioſus eſt, ad eam profecto neque magis compendiariam neque magis expeditam viam, quam hunc autorem pervolutando, ſternere ſibi poteſt: nec aliunde melius quæ apud Homerum Ionica ſint, & quæ non tam Ionica quam poëtica, cognoſcere. adeo ut qui ſit φιλόμηρος, eum eſſe etiam φιληρόδοτον, rationi conſentaneum ſit.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Ex mſ. codice Melchioris Haiminsfeldii Goldaſti.

ἈΝΕΆΛΗ· χρήσῃ.
Ἀναξυρίδας· τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων.
Αὐλός· εἶδος ἀκοντ ἀστικ ὀρχήματος.
Ἀϊακῶς· ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς.
Ἀβρόν· καλόν, αὔθαδες, τρυφερόν.
Ἀναισιμοῦν· δαπανᾶν, ἀναλίσκειν.
Ἀνέγνωσεν· ἀνέπεισεν, ἐδίδαξεν.
Ἀντίξουν· τὸ ἐναντιούμενον.
Ἀλεξομένους· ἀμυνομένους.
Ἄρδις· φαρέτρα· καὶ τὸ βέλος.
Ἀπίτας· ἱκανώσας.
[1] Ἀφιδέας· ἀλύτους· οἱ δὲ, ψίλια.
[2] Ἀποφορὴν· τὴν τεταγμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις.
Ἀπολιμοτέρους· ἀτίμους.
Ἀπεμάξιζον· ἐμάραινεν.
Ἀπηλικέστερον· πρεσβύτερον.
Ἀμύσσειν· [3] ταράσσειν, ἑλκύειν, ξέειν.
Ἀνδρόσφιγγα· σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφίγξ δημιούργημα.
Ἀτιμωρητί· ἤγουν καταφρονήσας.
Ἀνδρόγυνος· ἑρμαφρόδιτος.
Ἀμβολάδην· καθ' ὑπερβολήν.
Αἰγίς· ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν.
Ἀνθερικας· τοὺς καυλοὺς τῶν ἀσφοδέλων.
Ἀγηλατεῖν· διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιζητεῖν, ὑβρίζειν.
[4] Ἀχαριστίη· τὸ πρὸς χάριν τοῖς πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι.
Ἄφλαστον· τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης.
Ἀρθμία· φιλία.
Αἰωρηθέντες· μετεωρισθέντες.
Ἀναιρεόμενον· τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον.
Ἀκανθοπλὴξ· ὁ πληττόμενος.
Ἄβιος· ὁ πολύβιος· ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Βυσσός· βυθός.
Βάρις· ναῦς.
Βουπόρους· ὀβελοὺς μεγάλους.
Βαλανάγρα· κλείς.

Γαυλός· πλοῖον Φοινίκιον. καὶ φρέατος ἀντλητήριον, καὶ γαλακτοδόχον αἴγειον.
Γαπεῖναι· οἱ γῆς πένητες καὶ ἄποροι.
Γνωσιμαχεῖν· τὸ γνῶναι τὴν αὑτοῦ ἀσθένειαν καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἰσχύν.
Γοργύρη· δεσμωτήριον ὑπόγειον.
Γυμνοπαιδία· ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἵστασι.

Δημιοεργοί· οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες.
Διθύραμβος· ὕμνος εἰς Διόνυσον.
Διασφάγες· αἱ διεστῶσαι πέτραι.
Διφροφορεομένους· φορείοις φορεομένους.

Ἐγχρίψαι· ἐμπεσεῖν, προσπελάσαι.
Ἐσηθήσαντες· ὑλίσαντες.
Ἐνηβητήρια· ἐνδιαχητήρια.
Ἐλόχιζεν· εἰς λόχους κατέταξεν.
Εὐλέων· σκωλήκων.
Ἐπιφορήματα· τραγήματα.
Ἐπίλαμπος· καταφανής.
Ἐπάϊστος· φανερός.
Ἔπιπλα· ἡ μὴ βεβαία κτῆσις, ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν χρωμάτων.
Εὔτυκτα· ῥᾳδίως εἰργασμένα.
Ἐννώσας· ἐννοήσας.
Εὐμάρεια· ἡσυχία, εὐκολία.
Ἔμβολος· χάλκωμα περιτιθέμενον περὶ τὴν πρῷραν ταῖς ναυσίν.
Ἐνάρχες· οἱ ὁπλῖται.
Ἔφεδρον· ἐπίκληρον.
Ἐπίσιον· ἔποικον, κατάλυμα.
Ἔκνιζεν· ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πέας.
Ἐναγίζειν· χοὰς ἐπιφέρειν τοῖς κατοιχομένοις.
[5] Ἐδάλοισι· ὑποστρώμασι νηός.
Ἐκύρησεν· ἔτυχεν.
Ἐπικάρσιον· πλάγιον.
Ἐπιστρεφέως· ἐπιμελῶς.
Ἐλῶν· ἑλάσας.
Ἐπαμησάμενος· ἀνακινήσας.
Ἐναμοτία· τάξις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.
Ἑρμῖς· ὁ κλινόπους.
Ἔλυτρον· σκέπη, δέρμα.
Εἴρην· παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις. τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελλείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ τὸ μελλείρην, ὥσπερ πυθμὴν ἀπύθμην, αὐχὴν ὑψαύχην.
Ἐπίδοξα· ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα.
Εὐεστή· ἡ εὐημερία, εὐτυχία· ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἀντὶ τοῦ σ γράφει.
[6] Εἰρέα· μίτρα, ζώνη.

Ζύγαις· καθέδραις.
Ζώνη· πορφυροῦν ἔνδυμα.
Ζάκορος· νεωκόρος, ἱερεύς.

Ἠμεκτέων· δυσφορῶν.
Ἠβηδόν· μετ' ἰσχύος, μετ' ἀκολασίας, ἀρχηδόν.
Ἤλυσιν· ἔφοδον, πορείαν.

1. ſcr. ἀφιδ. II, 69. 2. ſcr. ἀποφορὴν II, 109. 3. f. ταράσσειν. III, 108. 4. ſcr. ἀχαριστίη. VI, 58.
5. ſcr. ἑδωλίοισι. I, 24. 6. Scribendum puto ζειρὰ & refero ad Z. vide VII, 69, & 75.

Ἴλη· τάξις ἱππική, συστροφή.
Ἰθαγενεῖς· οἱ γνήσιοι παῖδες.
Ἱρία· δεῖπνα.
Ἰακχάζουσι· λέγουσι, φλυαροῦσι.
Κνάφος· ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια.
Καταστέλεια· τὸ ἀναλάμβανε, καὶ συνέδριον.
Κνυζημάτων· γοερῶν ἀποφθεγμάτων.
Κορύνη· ξύλον ἐπικαμπές.
Κρέξ· ὄρνεον δυσοιώνιστον τοῖς γαμοῦσι.
Κάπτοντες· ἀποδεχόμενοι.
Καινοῦν· τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ.
Κομιδή· ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια.
Κέρκουρος· νεὼς εἶδος.
Κληρούχους· γεωργούς.
Κρησφύγετον· καταφυγή, ὀχύρωμα.
Καταγινέειν· καταλύειν.
Καλλιερεῖσθαι· θύειν.
Κυματωγή· ὑπαγωγή, αἰγιαλός.
Κυρβασίας· τιάρας.
Λώβη· πάθος περὶ ὅλον τὸ σῶμα.
Λαῦραι· ῥύμαι, ἀμφόδια.
Λίνον· λύρας χορδή, ἢ ᾠδῆς ὄνομα.
Λάξιν· λῆξιν, μερισμὸν, κλῆρον.
Λάσθη· αἰσχύνη.
Μετεξέτεροι· τινές.
Μύδρον· σίδηρον ἀργόν.
Μελεδωνοί· φροντισταί.
Μυχοί, καταδύσεις.
Νεοχμῶσαι· νεαρὶ κινῆσαι.
Ναυλόχιον· λιμένα.
Ξεινίην συνεθήκατο· ὡς ξενίην ἐδωρήσατο.
Ὄρθιος νόμος· τρόπος μελῳδίας.
Οὖρον· ὁροθεσία.
Ὄχανα ἀσπίδων· πόρπακες καὶ δεσμοί.
Οὐ καταπροΐξεσθαι· προῖκα ποιῆσαι.
Ὀργίσας· μαλάξας.
Οἰσύπη· ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια.
Οὐκ ἐκνεομένως· οὐ προσηκόντως.
Ὄνος· τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον.
Ὀρχηδόν· ἠβηδόν.
Πηκτίς· ὄργανον, ψαλτήριον.
Πεσσοί· ψῆφοι.
Πρυτανεῖον· θεσμοθέτειον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη.
Πρόχυσις· τὸ ἀποπατῆσαι.
Πρόπολος· νεωκόρος. μετὰ τοῦ σ, ὁ δοῦλος.
Πάταικοι· θεοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρυμένοι.
Παλάθας· τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα, κυρίως δὲ ἡ τῶν σύκων ἐπάλληλος θέσις.
Περιφορηθέν· ἀκτά.
Πρόξεινοι· προστάται.
Πολέμαρχος· ἄρχων τῶν ξένων.
Πρόκα· εὐθύς.
Ῥηπίς· πλέγμα.
Ῥηχίης· φραγμοῦ, ἢ δέσμης τοῦ φραγμοῦ.
Ῥῆχος· φραγμός.
Σπερχθείς· ταραχθείς.
Σκευή· ὅπλισις καὶ στολή.
Συμψήσας· συντρίψας.
Σαγάρεις· πελέκεις.
Σχοινοτενές· μακρόν.
Συρματίζειν· καθαίρειν πόματι τῷ ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος.
Σπαδίξας· ἐκδείρας. Σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης. οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. Σπάδακες δὲ καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν.
Συρμαία· βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος, ἢ λάχανον σελίνῳ ἐοικός.
Σκυτάλαις· ῥάβδοις.
Σῶστρα· σωτήρια, λύτρα.
Σώχουσι· τρίβουσι.
Σχοινου συμβολεῖς· οἱ ψιαθοπλόκοι.
Στρόφος· τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐρεοῦν.
Σταθμός· ὁδοῦ μέτρον, κατάλυμα.
Σινάμωρον· κακόσχολον.
Σαυρωτήρ· ξυστὸν, δόρυ. ἢ σύραξ ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον.
Τελικάδας· δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λ'.
Ταρσοὶ καλάμων· πλαίσια ἐν οἷς ἐξήραινον τὴν πλίνθον.
Τετράσιοι· τέσσαρες, τετραπλάσιοι.
[1] Τόρνον· τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό.
Τέμπεα· τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι.
Ταινίαν· διάδημα.
Ταρσός· ἡ τῶν ὀρνίθων πτέρωσις.
Φαρμάκοις· βαφαῖς.
Φάλαρα· τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα.
Φάρσος· τρύφος, κλάσμα.
Φρενήρης· σώφρων.
Φριμάξασθαι· φρυάξασθαι, φυσῆσαι.
Φόρμος· πλέγμα, ὁ κόφινος.
Φυλάξαντες· ἐπιτηρήσαντες.
Φερέγγυος· βεβαιωτής.
Χρήματος· πράγματος.
Χοιράδες· πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ.
Χορδεύων· τέμνων.
Ψῆνες· κωνώπια τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις τοῖς ἄρρεσι.

1. ἴσ. τόρνον, IV. 72.

ΤΕΛΟΣ.

CHRO-

CHRONOLOGIA HERODOTI.

INITIUM HISTORIÆ HERODOTI.

AB hoc anno Mundi 3246. deinceps continua ſeries annorum 240. in HERODOTO *extat, à* GYGE *Lydorum Rege, nſqne ad Crœſum ipſius abnepotem à Cyro Perſarum Rege captum, & deinceps uſque ad Xerxis & Perſarum ex Græcia fugam, quæ in annum mundi 3486. incidit.*

Eſt autem Crœſus à Cyro captus anno mundi 3416. anno nono ante Cyri Monarchiam.

A Crœſo capto, uſque ad initium GYGIS, *& interfectum Candaulem, poſtremum ex Heraclidis Lydorum Regem, nnmerat Herodotus annos 170. In vulgaribus vero Chronologiis tantnm 150. ponuntur.*

Cœpit igitur regnare GYGES, *anno Mundi 3246. qui eſt primus annus Manaſſis Regis Juda: cum ante 34. annos urbs Roma primum condita eſſet.*

Ab eo tempore, continua Annorum Series in Herodoto, aſque ad 10. annum Xerxis, extat. Qnam ſequenti Tabella, ſeu Chronologia ſpectandam proponemns.

Anno Mundi	REGES JUDA.	LYDIÆ.	MEDIÆ.
	Ezechias.	Candaules *poſtremus ex Heraclidis Rex Lydorum, quo interfecto, Satelles ipſius* Gyges *regnavit annis* 38. *Herodot. lib.* 1. *pag.* 2, 3.	
3246	Manaſſes *Rex Juda annis* 55. 4. *Reg.* 21. 2 *Par.* 33.		
3256		*Cepit Colophonem: & Smyrnam ac Miletum oppugnavit, pag.* 3.	Deioces *vir ſapiens, & juſtus, Medorum rex annis* 53. *Herodot. lib.* 1. *pag.* 21.
3277			*Condidit* Egbathana. *pag.* 22.
3284		Ardys, *ſecundus Rex Lydorum, annis* 49. *Herodotus lib.* 1. *pag.* 3. *Cepit Prienem.*	*Hic exiſtimatur eſſe Arphaxad, cujus dux fuit* Holophernes *à Juditha interfectus.*
3293	Amon *Rex Juda* 2. *annis*, 4. *Reg.* 31.	*Ardys tempore* Cimmerii *à Scythis pulſi, Aſiam pervagati ſunt, & Sardes ceperunt. pag.* 3.	
3301			Phraortes *annis* 22. *Herodot. lib.* 1. *pag.* 22.
3303	Joſias, 31. *annis*, 4. *Reg.* 22. *Paral.* 34. 35.		
3316	Jeremias *Propheta concionari incipit. Jerem.* 1.	Nabuchodonoſor *primus Babylone regnat* 35. *annis. Incipit cum Joſia.*	
3331			Cyaxares *Medorum Rex, annis* 40.
3333	Joachaz *tribus menſibus.*		
3334	Joachim *rex Judæ*, 11. *annis.* 4. *Reg.* 23, 24. 2 *Paral.* 36.	Sadyattes 3. *Rex Lydorum* 12. *annis, pag.* 3.	*Totam Aſiam, uſque ad Halym fl. Medis ſubjecit. Cepit Niniven, ut à Propheta Nahum erat prædictum.*
3336	Daniel *cum ſociis in Babylonem abductus eſt. Dan.* 1.		
3338	Jeremias *prædicit captivitatem* 70. *annorum, cap.* [illegible]5. *Et dictat volumen comminationum cap.* 36. 45.	Nabuchodono- [illegible] *Magnus Chal*[illegible]*rum Rex annis* 43. *Jerem.* 25.	

ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
Ægypti *deſcriptionem accuratam, & longam Regum Ægyptiacorum ſeriem, quæ tamen temporum diſtinctione caret, Herodotus Libro ſecundo complexus eſt.*		*Urbs Roma à Romulo condita annis 24. ante Candaulem Lydorum Regem à* Gyge *interfectum.*
Sethon *Sacerdos, & Rex Ægypti, ſub quo Sennacherib rex Aſſyriorum obſidens Peluſium divinitus in fugam vertitur. exiſtimo autem Herodotum voluiſſe liberationem Jeroſolymæ, & Ezechiæ obſeſſi à Sennacherib indicare. Sed vera hiſtoria non integrè ipſi nota fuit.*	Archilochus *Parius Poëta Iambicus, vixit tempore Romuli, (Cicero Tuſcul. 1.) & Gygis Lydorum regis. Herodot. lib. 1. pag. 3. Hunc ob mordacitatem Lacedæmonii ex urbe ejecerunt.*	2. Numa Pompilius *regnare incipit anno 4. Gygis, qui eſt Mundi* 3250.
Duodecim duces Ægypti *poſt Sethonem, Herodot. lib. 2. pag.* 75.		
Pſammetichus *unus ex* 12. *Ducibus, ſolus regnat annis* 54. *Herodot. lib.* 2. *pag.* 77, 78. 45, 46. 50, 51. *Ab hoc certa ſeries annorum & rerum in Ægypto geſtarum, apud Herodotum extat.*	Battus *filius Polymneſti, & Phronimes ex Inſula Thera Coloniam duxit in Lybiam, & urbem* Cyrenen *condidit, juxta fontem Apollinis, Herodot. lib.* 4. *pag.* 141, 142. *circa annum Mundi* 3300.	3. Tullus Hoſtilius *annis* 32.
Necho *Rex Ægypti, annis* 17. *Herodot. lib.* 2. *pag.* 78.	Cypſelus *Corinthi Tyrannus, pater Periandri, Herod. lib.* 5. *pag.* 167.	
Interfecit Joſiam Regem Juda in Mageddo. 2. *Paralip.* 35. 4. *Reg.* 23.	Phalaris *Agrigenti Tyrannus.*	4. Ancus Martius, 24. *annis.*
	Zaleucus *Locrenſium legiſlator. tametſi hunc ad Pythagoræ tempora aliqui referunt.*	
Duxit foſſam ex Nilo in ſinum Arabicum. pag. 78. 122.		
Juſſit circumnavigari Africam, ut Terræ ambitum, & magnitudinem exploraret. Herod. lib. 4. *pag.* 122.	Al[illegible]n *Lydus Poëta Lyricus.*	

Anno Mundi	REGES JUDA.	LYDIÆ.	MEDIÆ.
3345	Jechonias *Rex* 3. *menſibus, ſuaſu Jeremiæ, dedidit ſe Babylonus, anno* 8. *Nabug.* 4. *Reg.* 24. *Hic unà abductus eſt* Mardocheus. *Eſth.* 1. Sedechias *ultimus rex Judæ, annis* 11. 4. *Reg.* 25. *Paral.* 36.	Alyattes 4. *Lydorum Rex, annis* 57. *Herod. pag.* 5. *Ejecit Cimmerios ex Aſia.*	Scythæ *viginti octo annos imperium Aſiæ tenuerunt. Herod. pag.* 25. 115.
3350	Ezechiel *Propheta in Babylone concionari incipit.* Jeroſolyma *everſa à Nabuchodonoſore.* 4. *Reg.* 24. 25. 2. *Paralip.* 36.	*Cepit Smyrnam.* *Obſedit Miletum, cujus Princeps erat* Thraſybulus, *qui Periandro conſilium dat de Spicis extantibus decutiendis, Herodot. lib.* 5. *pag.* 168. *lib.* 1. *pag.* 4.	
3356	*Initium* Captivitatis Babylonicæ, *quæ duravit annos* 70. *Jer.* 25. 29. *Dan.* 9.	*Geſſit bellum cum Cyaxare Medorum Rege. Herod. pag.* 15.	*Scythæ Mediam incolentes transfugiunt ad Alyattem Lydum. Inde ortum bellum ſexennale. Poſt quod Alyattes filiam ſuam Aryenen, filio Cyaxaris Aſtyagi elocat. Herod. pag.* 15. 22.
3371			Aſtyages *Medorum rex, annis* 35. *Herodot. pag.* 28. *Hic fuit ſororius Crœſi Regis Lydorum (pag.* 15.) *& avus Cyri maternus. Herod. lib.* 1. *pag.* 23.
3382	Jechonias *liberatur ex carcere, anno* 37. *tranſmigrationis.* 4. *Regum* 25.	*Fuit amicus Periandri Tyranni Corinthiorum, Herodot. lib.* 3. *pag.* 93.	
3390			*Jubet exponi* Cyrum *infantem, pag.* 23, 24.

ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
Pſammys *ſex annis in Æthiopia bellum geſſit, pag.* 74.	Arion *Methymneus Muſicus. Delphino ex Italia Corinthum vehitur. Herodot. lib.* 1. *pag.* 5. Steſichorus *Siculus, Poëta Lyricus.*	5. *L. Tarquinius Priſcus* 38 *annis.*
	Lacedæmonii à Tegeatis victi & capti ſunt. Herod. pag. 13.	
Apries *ſuperbus*, 35 *annis. Hujus mentionem facit Jeremias cap.* 44.	*SEPTEM SAPIENTES.* Thales *Mileſius prædixit Eclipſin Solis ſub Cyaxare. pag.* 15. 35.	
	Bias *Prieneus*, *pag.* 5. 35.	
	Pittacus *Mityleneus. pag.* 5. Cleobulus *Lyndius.* Chilon *Lacedæmonius, pag.* 11.	6. *Servius Tullius, Cicero gentilis, annis* 44.
Apries *cum initio opibus, & potentia floruiſſet, tandem victus eſt à Græcis ad Cyrenen lib.* 4. *pag.* 142. *lib.* 2. *pag.* 79. *Ideo Lybies ab eo defecerunt, eumque ſtrangulârunt.*	Periander *Corinthi, & Corcyræ dominus. pag.* 4. 93. 94. 167. 168.	
	Solon *Athenienſium Legiſlator, cujus peregrinationum in Ægyptum, Cyprum, Aſiam ad Cræſum, mentio fit, pag.* 82. 172. 6. 7. 18.	
Amaſis *Ægypti Rex annis* 44. *attigit initia regni Cambyſis.*	*Epimenides Cretenſis.*	
	Eodem tempore Anacharſis *Scytha, doctrinæ*	Crœ-

Anno Mundi	LYDIÆ.	MEDIÆ.	ÆGYPTI.	GRÆCIÆ
				cauſa in Græcia peregrinatur. Herodot. libro 4. pag. 128. 123.
3403	Crœſus *Lydorum Rex annis 14.*	Harpago *proponit proprium ipſius filium comedendum. pag. 26.*	Amaſis.	
3406	*Epheſum, & vicinas urbes Ionicas ſuo regno adjecit, Herod. pag. 5.*	Aſtyages *Medorum rex, cui ſoror Crœſi Aryenis nupta fuit. (pag. 15.) capitur à Cyro Rege Perſarum. (pag. 28.) Hinc ſumitur initium 29 annorum* Cyri *regis Perſarum, quorum Sacrificia, & mores deſcribuntur, pag. 29. Herodoti.*	*Hujus Amaſis tempore Ægyptus florentiſſima fuit.*	
	Colloquium Solonis, & Crœſi *de vita beata. Herod. lib. 1. pag. 6, 7, 18.* Adraſtus *filius Gordii, nepos Midæ Regis Phrygum, pollutus cæde fraterna, expiatur à Crœſo. pag. 7, 8.*			*Piſiſtratus filius Hippocratis Niſæam arcem capit & aſtu Tyrannidem Athenis occupat. Unde ejectus ab Alcmæonidis, Eretriæ in Eubœa 21 annos exulat, Herod. lib. 1. pag. 11. 12.*
	Crœſus, *victo Aſtyage ſororio, explorat veritatem oraculorum. Herodotus pag. 9.*	PERSARUM.	Amaſis.	
	Delphis accipit oraculum, Κροῖσος ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.	Cyrus *Mazaren Medum, &* Harpagum *mittit, ut Ioniam, Cariam, & Lyciam occuparent, pag. 33, 34.*	*Fuit confœderatus Crœſi, pag. 16. Herod.*	Sappho Lesbia, *pag. 78. 300 Lacedæmonii cum 300 Argivis de Thyria pugnant. pag. 17.*
3416	*Deinde moto adverſus Cyrum bello vincitur in Cappadocia (pag. 16.) & ſtatim poſtea Sardibus obſeſſus à Cyro capitur, Irus & eſt ſubito, qui modo Crœſus erat, pag. 17, 18. Herodoti.*	Phocenſes *obſeſſi ab Harpago cum conjugibus, & liberis navigant in Corſicam. Inde Rhegium, & Veliam, pag. 34. Ab his Phocenſibus Maſſyliam poſtea conditam eſſe, Thucydides ſcribit, lib. 1. pag. 4.*	*Amicus* Polycratis *Samiorum Tyranni feliciſſimi, lib. 3. pag. 91, 92.* Amaſis.	Alcæus *Poëta Mitylenæus, p. 168.* Arganthonius *Gadium, & Beticæ Rex annis 80. Phocenſium amicus, pag. 34.*

Judæi

Anno Mundi	JUD.	PERSARUM.	ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
		Teji, *relicta patria, urbem Abdera in Thracia condiderunt*, *pag.* 35. Xanthii *in Lycia obſeſſi, ſuas conjuges, & liberos in arce incluſos ipſi comburunt, pag.* 36.	*Duxit uxorem Laodicen filiam Batti Regis Cyrenæorum. Herodotus pag* 82. 142.	Pythagoras *Samius.*	
3424		*CYRUS* Babylonem cepit (*pag.* 37. 40.) *& totius orbis terrarum Monarchiam occupavit.*		*Phocylides Mileſius.*	
3425	Judæi *redeunt ex Babylone, Duce Zorobabel.*	Cyrus *anno primo monarchiæ, qui fuit regni* 21. *publico Edicto concedit Judæis poteſtatem inſtaurandi Templum, & Politiam.* 2. *Paral.* 36. *Eſd.* 1. *Bellum contra* Maſſagetas: *cujus anno* 7 *Cyrus à Tomyri Regina captus, & interfectus eſt. Herod. lib.* 1. *p.* 42. 44.		Theognis *Megarenſis Siculus.* Anaximander *Mileſius.* Zeno *Eleates Dialecticus.*	Servius *Tullius.*
3434	*Cambyſes prohibet inſtaurationem Politiæ, & Templi,* 1. *Eſd.* 4.	Cambyſes *II Monarcha Perſarum ſeptem annis. pag.* 97. *Ægyptum regno Perſico adjecit. lib.* 3. *p.* 83, 84, 85. Siſamni *Præſidi, quem pecunia corruptum, injuſte judicaſſe reſciverat*, pellem detrahi juſſit, *eamque in tribunal expandi. Herod. lib.* 5. *pag.* 154. *Suſcepit infelicem Expeditionem in Æthiopiam. lib.* 3. *pag.* 87, 88. *Reverſus Apim interfecit, & fratrem Smerdim; duxit ſororem conjugem, eamque deflentem fratris necem, poſtea interfecit, &c. p.* 89, 90. *Tandem mota ſeditione à Magis in Perſiam properans, ſeipſum vulneravit. Ex quo vulnere, cum antea fratris necem miſerabiliter deploraſſet mortuus eſt. p.* 96, 97.	Amaſis, *anno primo regni Cambyſes moritur, l.* 3. *p.* 84. *Huic ſucceſſit filius Pſammenitus, qui à Cambyſe victus, & tandem interfectus eſt. lib.* 3. *pag.* 85. 86.	Parmenides *phyſica carmine ſcripſit.* Epicharmus *Siculus.* Symonides *Poëta, qui* 89 *annos vixit.* Anacreon *Poëta Polycrati familiaris. pag.* 107. Polycrates *Sami Tyrannus ab Oroete Sardium præfecto, ſtrangulatur. pag.* 107, 108.	7. *L. Tarquinius Superbus* 25 *annis.*
3442	*Aggæus, & Zacharias.*	Darius *rex Perſarum à ſeptem Principibus eligitur, lib.* 3. *pag.* 100, 101. *Regnavit annos* 36. *lib.* 7. *p.* 199. *Diſtribuit regnum in* 20 *Provincias. pag.* 102, 103.			

FAMILIA ACHÆMENIDARUM.

Achæmenes
Cambyſes
Cyrus
Teiſpes
Ariaramnes
Arſamenes, *cujus mentio ſit libro* 1. *pagina* 43, 44.
Hyſtaſpes.

Gobryas *pater Mardonii*, *pag.* 180, 199, 200. --- *ſoror Darii.*	*DARIUS rex.*	Atarnes, *p.* 237.	Artaphernes, *p.* 154.	Artabanus. *p.* 130. & 201.
			Artaphernes p. 193, 211, 212.	

Mardonius *Dux adverſus Græcos, lib.* 6. *p.* 180. *deponitur* 189. *Inflammat Xerxem, ut inſtauret bellum. p.* 199. 220. --- *Artozoſtre.*	*Artobazanes primogenitus, cedit fratri de regno, pag.* 199.	Xerxes.	*Achæmenes Ægypto præfectus, p.* 200. 214. 239.	*Maſiſtes p.* 213. 285. 286.

PER-

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.	
3447		*Plateenſes à Thebanis deficientes adjunxerunt ſe Athenienſibus, Thucyd. lib. 3. pag. 77.* Piſiſtrati *filius* Hipparchus, *ab Ariſtogitone, & Armodio, cujus pudicitiæ inſidiatus fuerat, necatus eſt, Herod. lib. 5. pag. 159. Thucyd. lib. 6. p. 159. anno quarto ante ejectum Hippiam.*	Democedes *Medicus Dario familiaris, ducit filiam Milonis athletæ, lib. 3. pag.* 108, 109, 110, 111. Syloſon *frater Polycratis, in Samum reducitur, pagina* 111, 112. Sibaris *deleta à Crotoniatis. p.* 157.
3450	*Darius* Babylonem *induſtria & fide* Zopyri *recipit. lib. 3. pag.* 113, 114.	Dorieus *frater Cleomenis Coloniam ducit in Siciliam, ſed ab Egeſtanis interfectus eſt, lib. 5. pag. 157.*	Cleomenes *Rex Spartanus Piſiſtrati Filios Athenis ejicere conatur, lib. 5. pag. 161.*
3352	Bellum *adverſus* Scythas *à Dario infæliciter ſuſcipitur, lib. 4. pag.* 115. *uſque ad* 136. *cui expeditioni etiam Miltiades Athenienſis interfuit, pag.* 138. 180.	Hippias *frater Hipparchi propter Tyrannidem Athenis pellitur (anno 20 ante prælium Marathonium) cum Piſiſtratidæ 36 annos Athenis regnaſſent. Seceſſerunt autem una in Sigæum, pag. 161.*	Aryandes *Ægypti Præfectus in Lybiam copias mittit, à quibus urbs Barce capta eſt; & direpta. pag.* 144. 149. Conſules *Romæ Regibus ejectis Remp. regunt.*
3456	Perinthus, *Thracia, Pæonia Perſis ſubjiciuntur à Megabazo Darii capitaneo, lib. 5. pag.* 159.	*Poſtea* Cliſthenes *Alcmeonides, Periclis avus maternus, cum Iſagora de principatu Athenarum contendit: & Decem Tribus inſtituit, pag.* 161, 162.	Cleomenes *rurſus in Atticam exercitum ducit, ut Cliſthenem pelleret, ſed orta diſſenſione cum collega Demarato, re infecta decedit.*
	Darius *mittit legatos ad Amyntam Regem Macedoniæ, qui cum immodeſtius attrectaſſent ſinus mulierum in Gynecæo, interfecti ſunt, lib. 5. pag.* 152, 153.	*Deinde cum Lacedæmoniis, Bæotiis, & Æginetis bellum gerunt Athenienſes, pag.* 165, 166. Lacedæmonii *revocant Hippiam, & ſuadent ſociis, ut eum reſtituant, pag. 166. Sed repugnante Soſicle Corinthio, nihil actum fuit.*	
	Byzantium, *Chalcedon, Lemnus à Perſis capiuntur.*	*Hippias itaque ad Artaphernen Sardium præfectum fugit. Is Athenienſibus mandat, ut Hippiam recipiant. Quod cum recuſarent Athenienſes, poſtea ſe Ariſtagoræ Mileſio contra Perſas conjunxerunt, pag.* 169.	

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.
3458	*Expeditio in Naxum fruſtra ſuſcipitur ab Ariſtagora Mileſio & Artapherne Sardium præfecto, pag.* 154, 155. Ariſtagoras Mileſius, *impulſus ab Hiſtiæo deficit à Perſis, & Ionas, & Athenienſes, & Eretrienſes in ſocietatem belli attrahit, quod ſex annos duravit.* Sardes *incenſæ ab Ariſtagora, & Athenienſibus, conflagrarunt, pag.* 169. *Poſtea Ionibus ad Epheſum cæſis, Athenienſes eos deſerunt.* *Tandem Perſæ Ionas, Cares, & Cyprios vicerunt: & Ariſtagoras fugiens in Thraciam, interfectus eſt, lib.* 5. *pag.* 173.	Miltiades *Lemnum Athenienſibus ſubjicit, pag.* 197. 198. Hecatæus *hiſtoriæ ſcriptor Ariſtagoræ familiaris, pag.* 156. 173. 197. Athenienſes *Ariſtagoræ* 20 *naves auxilio mittunt*, αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχαὶ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε, καὶ βαρβάροισι. *pag.* 169. Samii *hoc tempore Coloniam in Meſſenem Siciliæ urbem ducunt.*
3464	*Sed* Hiſtiæus *bellum inſtaurat, cujus hic exitus fuit, ut Mileto capta, & direpta, Hiſtiæus cruci affigeretur, libro* 6. *pag.* 176, 178.	Miltiades *Cherſoneſi Thraciæ Præfectus, cum Perſæ, capta Mileto, Thraciam invaderent, Athenas fugit. pag.* 179. *ubi paulo poſt Perſas ad Marathonem profligavit, pag.* 193.
3465	*Circa hæc tempora* Mardonius *gener Darii exercitum in Græciam ducit, & Thaſum Inſulam, & Macedoniam occupat. Sed cum ad Athon montem Naufragium feciſſet, & ipſe à Brygis Thracibus vulneratus eſſet, inglorius in Aſiam rediit, pag.* 180, 181.	Thaſii *à Dario jubentur muros demoliri. pag.* 181.
3467	Darius *legatos in Græciam mittit, petentes ſibi terram & aquam dedi. pag.* 181.	Æginetæ *cum Dario terram, & aquam dediſſent, à Cleomene Lacedæmoniorum rege bello petuntur. pag.* 181, 185.
3471	Datis Artaphernes, & Hippias *Piſiſtrati filius, à Dario ad delendam Eretriam, & Athenas mittuntur, pag.* 190, 191.	
3472	*Sed cum in campum Marathonium Athenis vicinum Perſæ deſcendiſſent, conſilio Miltiadis ab Athenienſibus profligati ſunt, anno quinto ante mortem Darii.* *Hoc prælium anno* 20 *poſt ejectum ex Athenis Hippiam, & Piſiſtratidas, factum eſſe ſcribit Thucydides pag.* 160. *& decem annis ante prælium navale ad Salaminem, Plato lib.* 3. *de legibus pag.* 537.	Demaratus *Rex Spartanus à Cleomene æmulo pulſus transfugit ad Darium regem Perſarum.* Empedocles *Agrigentinus Philoſophus.* Anaxagoras *Clazomenius præceptor Periclis, Socratis, Thucydidis.*
3477	Darius *anno quinto poſt prælium ad Marathonem mortuus eſt, lib.* 7. *pag.* 199.	

Xer-

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.
3478	Xerxes *Dario ſuccedit. lib. 7. pag.* 199.	
	2. *Xerxes* Ægypto, *quæ ante triennium defecerat, vi recuperatæ, præficit Achæmenem fratrem, qui poſt annos* 20 *ab Inaro rege Libyæ, & Athenienſibus interfectus eſt, lib. 7. pag.* 200. *& lib.* 3. *pag.* 85. *Herod.*	
	3. *Sapientiſſima Deliberatio in ſenatu Regni Perſarum habita, de bello Græcis inferendo, quam deſcribit Herod. lib. 7. p.* 200, 201, 202, 203, 204.	
	Decreto bello integrum quadriennium in apparatu belli, & perfodiendo monte Atho, conſumit, pag. 204.	*Ariſtides ab ingratis civibus in exilium ejectus.*
3483	6. *Xerxes cum exercitu pedeſtri ex Cappadocia movens, ad Pythium Phrygiæ Regem opulentiſſimum divertit, & per Coloſſas itinere facto, venit Sardes, ubi per hyemem commoratur, pag.* 205, 207.	Græci *audita fama imminentis belli, omnes privatas ſimultates oblivione delent, &* συγκρητισμῷ *facto, mittunt Legatos, petentes auxilium à Gelone Syracuſarum Rege, à Cretenſibus, & Corcyræis. pag.* 223.
	Interea mittit legatos in Græciam, petentes terram & aquam, pag. 206. *&* 220.	
	Et Helleſpontum pontibus jungi, & flagris cædi, & mari compedes injici jubet, pag. 206.	
3484	7. *Xerxes primo vere ex Sardibus movet, pag.* 207. *& Abydi totum exercitum, navalem & terreſtrem, ex ſublimi conſpiciens lachrymat, quod poſt centum annos nemo ex toto illo numero ſuperſtes futurus eſſet. p.* 208.	*Themiſtocles interpretatur oraculum de muris ligneis. pag.* 222, 223.
3484	*Poſtea Helleſpontum tranſit (pag.* 210.) *& in Doriſco Thraciæ littore, ad oſtium Hebri, univerſum exercitum numerat, uſque ad pag.* 217. *Fuerunt autem eo tempore in exercitu Xerxis Homines* 3317920.	*Decreverunt aditum ad Thermopylas cuſtodiendum, & claſſem ad Artemiſium mittendam eſſe (pag.* 229, 230.) *ubi reſciſcunt claſſem Xerxis ad Magneſiam naufragio disjectam eſſe. pag.* 232.
	Tranſiens autem per Thraciam, Macedoniam, Theſſaliam (pag. 217, 219, 233.) *tandem ad* Thermopylas, *trecentos Lacedæmonios una cum rege* Leonide *trucidat. pag.* 236, 237. *Tempore Solſtitii æſtivi, quo Olympias* 75 *menſe Maio, aut Junio celebrabatur. pag.* 234, 244.	Gelon *Syracuſanorum Rex, frater* Hieronis *(ad quem multæ Pindari Odæ extant.) Amilcarem Carthaginenſem ducem ad Himeram cum* 30000 *trucidat eadem die, qua ad Thermopylas (ut Diodorus Siculus lib.* 11 *teſtatur) vel qua ad Salaminem dimicatum eſt, ut Herod. pag.* 227, 228. *ſcribit.*
	Inde progreſſi Perſæ per Phocaicam à Templo Delphico fulminibus depelluntur, lib. 8. *pag.* 245, 246.	

Anno Mundi

XERXIS PERSARUM REG.

3484 *Xerxes urbem Athenas vacuam capit, & arcem incendit tertio menſe, poſtquam ab Helleſponto diſceſſerat, pag.* 247.

Eadem æſtate circa autumnum claſſis Xerxis *ad* Salaminem *profligatur, pag.* 253, 255.

Xerxes fugiens die 45 *Helleſpontum trajicit* (*pag.* 257, 259.) *relicto in Græcia Mardonio, qui imminente hyeme, cum* 300000 *Perſarum in Theſſalia hybernat, pag.* 259, 261.

Claſſis Perſica fugiens, ad Cumas Æoliæ, hybernavit, pag. 261.

3485 *Ante Chriſtum* 477 8. *Mardonius Alexandrum Macedoniæ regem Legatum ad Athenienſes de pace mittit, quam illi ſimpliciter recuſant, pag.* 263, 264.

Mardonius Thebas cum exercitu venit: Inde miſit ad Athenienſes Legatum Murichidem. Cum autem Lycidas quidam de ejus poſtulatis ad populum ferendum eſſe ſuaderet, lapidibus obrutus eſt. lib. 9. *pag.* 265. *Herod.*

Mardonius urbem Athenarum incendit, & ſolo æquat. pag. 267.

Poſtea confligens cum Lacedæmoniis, & Athenienſibus ad Platæas *interficitur. pag.* 277, 278. *Menſis Auguſti die* 3.

3485 8. *Eadem die ad* Mycalen *minoris Aſiæ promontorium, Græci terra & mari exercitum Perſicum vicerunt* (*pag.* 284, 285.) *cum quidem fama victoriæ ad Platæas eadem die ex Græcia in Aſiam tranſvolaſſet. pag.* 284. *Xerxes interea Sardibus amori, & nuptiis operam dat, & fratris Maſiſtæ uxorem de adulterio ſolicitat, unde triſtis tragœdia & calamitas totius familiæ extitit, pag.* 286.

Allato autem nuncio de Perſis ad Mycalen victis in Perſiam fugit.

GRÆCIÆ.

Græci ad Artemiſium Claſſem Perſicam vincunt, lib. 8. *pag.* 242.

Poſtea decernunt ſe ad Salaminem velle claſſis Perſicæ impetum ſuſtinere, pag. 249.

Olynthus ab Artabazo Perſa expugnatur: Sed à Potidææ obſidione æſtu maris depellitur. pag. 261.

Græci primo vere Claſſem ad Æginam colligunt, & ducibus Leotychide Rege Spartano, & Xantippo patre Periclis Athenienſe (*Nam Themiſtocles, propterea quod à Lacedæmoniis dona accepiſſe ferebatur, ducatu privatus eſt, ut Diodorus Siculus lib.* 11 *recitat*) *ad Delum navigant, pag.* 261, 262.

Inde à Samiis vocati in majorem Aſiam navigant, pag. 281.

Pauſanias *dux Spartani exercitus ad* Platæas *cum Athenienſibus proficiſcitur. pag.* 266, 267, 268. *Et Mardonio interfecto* (*pag.* 277.) *Perſas ex tota Græcia profligavit.*

Poſt prælium abſtinet à captiva Coa, & non ſævit in cadavera Perſarum, edens hanc honeſtiſſimam vocem; ἀποχρᾷ μοὶ Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. *pag.* 280.

Ionia tota à Perſis deficit, pag. 285.

Athenienſes Xantippo duce in Helleſpontum navigant, & expugnata Seſto, Artayctem ſacrilegum ſuſpendunt, pag. 288. *& ultima Herodoti & Thucydidis, lib.* 1. *pag.* 20.

FINIS CHRONOLOGIÆ.

VARIANTES LECTIONES ET NOTÆ BREVES AD HERODOTI HISTORIAS;

Opera & Cura Thomæ Gale *Angli.*

Var. Lect. ſuppeditarunt duo codices Manuſcripti; quorum alter profectus eſt è Bibliotheca R. P. G. Sandcroft Arch. Cant. &c. alter eſt Coll. Etonenſis.

Ἡροδότου ἱστοριῶν πρώτη.] Cæteris omiſſis ita omnium librorum titulos concipit codex Archiepiſcopi. Lucianus in Libro de ſcribenda hiſtoria, innuit Muſas ab aliis, non ab ipſo Herodoto, hos libros fuiſſe vocatos. Sane ipſe Herod. libro v. & Antiquiores Scriptores fere citant Herodoti α. β. γ. δ.

Ἡροδότου Ἁλικαρν.] Exordium hoc præmiſit Pleſirrhous, Herodoti amaſius. Quæ ſequuntur poſt ἀλλήλοισιν, ſunt verba Herodoti.

Pag. 1. *lin.* 6. Τὰ μὲν Ἕλλησι.] Etonen. MS. legit μὲν ἐν. male.

9. Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι.] Plutarchus in *lib.* de *Herod. Malign.* legit λόγιους, hæc ipſa verba adducens; Ptolemæus Heph. vidit λογίους, hunc locum verbatim adferens. Et hæc eſt potior lectio.

17. Ἄργος.] Intelligit Peloponneſiacum.

25. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου.] Vide quæ dixi ad ſecundum Apollodori. Vide & Parthenium c. 1. Sed Jaſi filiam fuiſſe veri eſt ſimilius. v. Strabonem, l. 14. & 16.

P. 2. *l.* 6. Οὐχ ὡς Ἕλληνες.] Vera eſt lectio; & confirmat Pauſanias l. 2. v. lineam 6. p. 3.

9. Τῆς Φοινίκης.] Hæc omiſit Valla. Vide Apollodorum ſub initio III.

20. Ὑποκρίνασθαι.] Vera eſt lectio. Notat Euſtathius ita ſemper loqui Homerum.

30. Προσχουσέων.] Magis placet lectio marginalis, quam ſequutus eſt Euſtathius ad Γ. Iliados.

43. Ἐβουλέατο.] Steſichorus, ut aliqui volunt, de hac Helena ſcripſit, quod, Ἑλένη ἑκοῦσα ἀπῆρε. Ob quod famoſum ſcriptum oculos amiſerit.

44. Πέρσαι.] MS. Eton. πέρσας.

P. 3. *l.* 6. Φοίνικες.] Iidem Ἐρυθραῖοι· quoniam mare rubrum accolebant, ut libro ſeptimo ſcribit Herodotus. v. Heſychium in Σιδόνιοι. Plutarchus ait hoc in loco Herodotum mala fide uſum eſſe, in citando Phœnicum teſtimonio.

11. Ἐθελοντήν.] Ut Εὐποίητος, ἀποιήτη· πρόθητος, προθήτη· ſic ἐθελοντὸς, ἐθελοντή. *Euſtath.* vel ut πατροφόντα μητρὸς apud *Euripidem*; ſic & ἡ ἐθελοντής. Ἑκοντὴς ejuſdem formæ eſt participiale, & nonnulla alia. Vide p. 325.

25. Κρεῖσσος.] Hunc locum Dionyſius Herodoti popularis ob σύνθεσιν plurimis laudat.

28. Σύρων & Παφλαγ.] Hos Leucoſyros à Strabone, Dionyſio Halic. etiam Herodoto dici conſtat. v. Conſtantinum in Them. l. 1. p. 14. Adi pag. 27, & 196, infra.

42. Καλέουσι.] Codex Eton. cum marginali lectione, ὀνομάζουσι.

44. Ἄργων.] Codd. MSS. Ἄγρων. recte.

P. 4. *l.* 9. Γυναικός.] Quare nomen non poſuit? Herodoti παιδικὰ Pleſirrhous adamabat Nyſſiam, Halicarnaſſeam genere; repulſam paſſus, ſuſpendio vitam finivit. Fuit reginæ huic nomen Nyſſia; quod ideo ſilentio obſcurare voluit Herodotus. Alii vocant Tudun, alii Clytiam, alii denique Abronem.

13. Σπουδαιέστερος.] Codd. MSS. σπουδαιέστερος. Formatio eſt Attica & Ionica; ut Μενέλεως & Χαρίλεως, aliaque.

18. Γύγη.] Hunc locum ob elegantiam συνθέσεως, admiratur Dionyſius Halicarnaſſeus.

30. Δεῖσθαι.] Dionyſius legit, vel intellexit χρῄζειν.

32. Ἀμείβετο.] Dionyſ. ἀμείβετο.

34. Παραίνεσιν.] Lectio quæ ponitur in margine, placuit Dionyſio Hal. & utrique codici MSto.

40. Κοίτην.] Ita MSS. codd. & Dionyſius.

43. Παρ-

43. Παρέξοι.] Forte πάρεσαι, ut apud Dionyſium περὶ συνθέσεως.

P. 5. *l.* 5. Ὅρα μιν ἐξιόντα.] Fingunt habuiſſe lapidem Dracontitem; alii ajunt fuiſſe δίκορον.

32. Ἀποκλῖναι.] Margo & Codex Eton. ἀποκλῦναι. Prior vox eſt gloſſa.

49. Τοῦ καὶ.] Archilochus *Gygis* meminit: meminit & Euphorion in *chil.* ut teſtantur veteres Grammatici. Vide & Tatianum, qui de Archilocho hic Herodotum ſequitur. Scripſit porro Archilochus alia præter Iambica, teſte Athenæo.

P. 6. *l.* 39. Δυῶν ἔτεα.] Suidas hunc locum exſcripſit; & legit δυοῖν. Regnavit Olympiade XXII. ut vult Cl. Alexandrinus ex Euphorione; Olympiade XXIII. ut Cyrillus & Tatianus.

47. Ἄρδυος.] Suidas addit τὴν ἀρχὴν· quod eſt hic ineptum. Lege mox δώδεκα; id enim eſt Ἰωνικώτερον: Itaque perpetuo ſcribit codex Arch. quod ſemel monuiſſe ſufficiat. Alex.

P. 7. *l.* 3. Σμύρνην τε.] Suidas & MS. Arch. hic non ὑπὸ ſed ἀπὸ legunt. Vel igitur ἀπὸ Κολοφῶνος, poſt Colophonem: vel ὑπὸ Κολοφῶνος, n. quam Colophonii, Smyrnæis opitulantes, condiderunt: ut intelligat non veterem Smyrnam, ſed poſteriorem. Vide Strabonem l. 14. Vel κολοφὼν eſt ἀκροτήριον quoddam. Suidas mox ἐξεῖλεν legit.

10. Ἐπολιόρκησε.] Suidas rectius, ἐπολιόρκεε. Hæc variatio ſexcenties occurrit.

12. Ἐσέβαλλε.] Aliter ἐσέβαλε.

13. Γυναικείν.] Ionicoteros, γυναικηίην καὶ ἀνδρηΐην.

16. Κατίσατα.] Margo & Suidas ἀπίεσπα, uti & Etonenſis MS.

20. Ἐπ' ἴδρης] Legit Suidas ἐπίδρης.

25. Ἐσβάλλων] MS. A. ἐσβαλών.

45. Ἀσσησίης.] Stephanus Ἀσσησὸς πόλις Μιλησίας γῆς. Καὶ Ἀσσησία Ἀθηνᾶ, παρ' Ἡροδότῳ. Apud Polyænum ſexto *Strateg.* male Ἀσσεσία dicitur.

P. 8. *l.* 20. Σιτός.] Polyænus ſexto narrat hoc ſtrategema Thraſybuli.

P. 10. *l.* 3. Ὑποκρητηρίδιον.] Plutarcho Ἐπικρατηρίδιον. Deſcribitur apud Athenæum l. v. c. XIII. per κοιλὸν, videtur ſignificare τὰ συνθήματα. V. Heſychium, & Plutarchum de Def. Or.

4. Θέης ἄξιον.] Schema eſt Ionicum. Veteres vocant διάλυσιν, vel μετατύπωσιν. Sic dicis Κενὴ δόξα pro κενοδοξία· apud Theocritum δρυὸς ἄκρα pro ἀκρόδρυα. Et Noſter alibi νεκρὸς ἦν Θέης ἄξιος, i. e. ἀξιοθέατος.

9. Πρώτοισι.] In Latinis male, *primus.* l. 40. Hæc narrat Polyænus l. 1.

40. Ἵνα ὑπὲρ τοῦ.] Mallem *ſuper his Græcis.* Hac linea ἀρώμενοι pro ἀρέοντες habet codex Etonenſis & A ut in margine.

P. 11. *l.* 7. Ἑλλάδος σοφισαί.] Plutarchus vocem hanc Græcorum ſapientiſſimis indignatur attribui. Vide eundem de ει apud Delphos.

15. Αὐτοῦ.] Lectio in margine confirmatur MSS.

21. Μετὰ δὲ ἡμέρη.] Lege cum MS. A. ἡμέρην.

34. Ἐπιδείκνυον.] Codd. MS. ἐπιδείκνυσαν.

P. 12. *l.* 41. Θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν.] Hauſit hanc opinionem Herodotus ex Homero, Il. Γ. v. 164. Vide p. 286.

P. 13. *l.* 12. Καὶ πλουτέων.] Cod. A. & E. cum margine πλούσιος. Adi Cl. Alexand.

17. Εἰ μὴ τύχη.] Codex A. E. & marg. Εἰ μὴ οἱ τύχη.

18. Ἐχεῖνα τελευτῆσαι.] Codex A. & Eton. εὖ τελευτῆσαι· quod poſtulat ſententia.

P. 14. *l.* 2. Ὁρᾶν ὄκελλον.] Codex Arch. legit ὤκελλον· Et perpetuo addit ν ἐφελκυστικὸν deſinentibus in ι vel ε; quod ſemel hic monuiſſe contentus ero.

19. Ἀνδρεών.] Dicitur Ἀνδρὼν & ἀνδρεών, ut χαραδρεὼν, κυκεών. Apud poſteriores ἀνδρόδεμος & τρίκλινος. Eſt hæc forma Ionica & Attica. Nam Attica ab Ionica profluxit dialectus. Vide Herod. p. 467.

25. Κατὰ νόμον.] Scholia in Homerum vide ad verſum 1. libri Μ. ad v. 14. l. Π. ad v. 480. l. Ω. Iliados.

31. Ἐπίσιος.] Iones ψιλωτικοί· ἐφέσιος Attice. Mox apud Noſtrum Ζεὺς καθάρσιος καὶ ἐπίστιος.

35. Ἀδελφεόν.] Fuit ei nomen Agathon. certamen erat de coturnice.

P. 15. *l.* 6. Ἐξολῶμεν.] Codex Eton. ἐξελῶσιν.

41. Διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν.] Codex Arch. legit ἀκοῇ. Quod hic probo; nam video cur quis mutare potuit ἀκοῇ in ἀκοὴν; non contra.

P. 16. *l.* 5. Μετίημι.] Codex Arch. propius μέτημι. Alibi Noſter, μετήσασθαι ἐπὶ θάλασσαν.

10. Οἰκίοισι.] Hic & alibi ſæpe Cod. Arch. habet in forma fœmin. οἰκίῃσιν.

17. Ἀπολαμπρύνεται.] Codd. MSS. & margo ἀπολαμπρυνέεται. Quod reſtituendum puto in ſuam poſſeſſionem.

47. Ὅτι δὲ οἰκίοισι.] Codex Arch. διότι δὴ οἰκίῃσιν· ut fere in margine.

P. 17. *l.* 1. Εὐρέσιος.] Codex Arch. εὑρήκοι.

13. Κακοῦ αἴτιος.] A. κακοῦ τούτου. Homerum σχηματίζει.

14. Ἐργάσαο.] Arch. c. ἐργάσαο.

16. Εἰκὸς ἦν τοι.] Codex Arch. addit εἰκὸς ἦν θάψαι.

21. Αὐ-

21. Αὐτὶς ὧδε.] Margo ᾖδει. Vera lectio eſt codicis A. ἤειδε.

25. Ἀσυάγεος.] Codex Arch. perpetuo Ἀ-συάγεω. recte.

32. Καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ.] Codex A. ἐν Δελφοῖς.

P. 18. *l.* 7. Οἶδα.] Oraculum hoc citant Euſebius v Præp. Chryſoſtomus, Cedrenus, Suidas in Κροῖσος.

9. Κεκλιμένη.] Lege κεκλιμένοιο. Confirmat margo & Suidas in Κροῖσος. Verſu 26 lego χαλκὸς δ' ἐπιέσαι.

34. Πάντα τριηκόσια.] Interpres Latinus non intellexit hanc locutionem: verte, *trecena omnia.* Strabo, Deipnoſophiſta, & Parthenius in Eroticis conſulendi. Sane Euſtathius in explicatione vocis Ἐκαλόμβη non videtur hanc phraſin recte explicaſſe. Vide quæ nos ad Parthenium.

P. 19. *l.* 20. Θεοφανίοισι] Plutarchus, Pollux, Syneſius. Delphi celebrabant Apollinis Theophania. Tangit Virgilius, IV Æneidos.

21. Θεοδώρου τοῦ Σαμίου] Athenæus 12. c. 2.

30. Ἐπιςάμενος τοὔνομα, &c.] Huic nomen fuit Æthus, ut volunt Grammatici veteres. Pro ἐπιμνήσομαι alii legunt ἐπιμνηθήσομαι.

37. Ἀρτοκόπου.] Plutarchus l. de *Pythiæ Oraculis.*

P. 20. *l.* 37. οὐδαμᾶ.] Rectius οὐδαμῇ, Cod. Arch.

38. Βασιλεύειν.] Codex Arch. præfert βασιλεύειν. Et ſtatim προσοικῆσαι pro προσοικήσαντε.

47. Πολυπλανήτων.] Vide Euſtathium ad *Dionyſ.* v. 347.

P. 21. *l.* 7. Πελοπόννησον.] Confer Apollodori l. 1. Cononem *Narratione* 26 & 27. Locum iſtum adducit Stephanus in fragmento quod edidit vir doctus Abrah. Berkelius.

8. Ἥντινα γλῶσσαν.] Nempe quam à Patre Javane acceperant. V. Reineccium *de Familiis.*

10. Τῶν ὑπὲρ Τυρσηνῶν.] Dionyſius Halicarnaſſeus tradit Pelaſgos Latium etiam inſediſſe. Scholiaſtes Apollonii Argon. I, ſcribit his conſona. Πελασγοὶ, ἔθνος βαρβαρικόν. & paulo poſt, καὶ οἱ Τυρσηνοὶ δὲ, Πελασγοί. Macrobius oraculum conſervavit, quo Pelaſgi jubentur quærere ſedes novas prope Siciliam & Italiam, h. e. in magna Græcia. Pelaſgi videntur dicti ab Atticis per opprobrium. Dodonæos & Pelaſgos Halicarn. Dionyſius cognatos eſſe vult. Dodon & Dodanim à Javane, qui & Ion. Adi Meurſ. *Cecrop.* p. 13.

16. Σύνοικοι ἐγένοντο Ἀθηναίοισι.] Heracleotes Marcianus.

Ἑξῆς Ἀθηναίας φασὶν οἰκῆσαι λαβεῖν
Τὸ μὲν Πελασγοὺς πρῶτον. —— Vide Herod. V.

23. Κρηστωνιῆται.] At hi longe alibi gentium. Lego Κροτωνιῆται. Vide Dionyſium Halicarnaſſeum, Libro I. In III. codex Arch. habet Κρότωνα. illud rectum.

P. 22. *l.* 4. Παράλων.] Reſpub. Athenienſis trifariam dividebatur, cum hæc gererentur. Erant Πάραλοι, Πεδιαῖοι, & Διάκριοι, (qui & Ἐπάκριοι, & Ὑπεράκριοι & Παράκριοι dicebantur.) Vide Plutarchum *Solone.*

19. Δορυφόροι.] Haſtis armati nondum erant; ſed puris clavis. De numero non conſentiunt Auctores. Videntur aucti κορυνηφόροι, procedente tempore, ut fit, à quinquaginta ad quadringentos.

44. Φύη.] Narrat hinc Polyænus in primo.

P. 23. *l.* 16. Ἀλκμαιωνιδέων.] Megacles erat filius Alcmæonis. Cylonem & ſocios ad Minervæ ſimulacrum occidit Megacles. V. p. 311. Hoc eſt Κυλώνειον ἄγος, ob quod Alcmæonidæ habebantur ἐναγεῖς. Thucydides, & Suidas. Plutarchus Herodotum malignitatis damnat, quod Alcmæonidas, viros probos proditionis inſimulet. De tota re vide Plutarchum in *Solone.* Schol. Ariſt. *Equit.*

27. Ἱππίεω τῇ γνώμῃ.] Duo codd. γνώμη. Quod melius, uti & mox χρόνῳ pro χώρῳ.

P. 24. *l.* 1. Βοηθέουσιν.] Mallem ad Ionicam formam, βωθέουσιν.

12. Νυκτός.] Cl. Alex. Strom. I. notat Amphilytum tempus invadendi hoſtes ſignificaſſe.

14. Συμβαλών.] Lego συμβαλὼν τό. Qui veteres codices ſcriptos legunt, ſæpe poni vident hæc duo pro ſe invicem. Tale eſt συμβάλλειν ἐνύπνια. Noſtro infra p. 27. l. 2. p. 38. l. 22. 24. & alibi.

27. Πειθομένων τῶν Ἀθηναίων.] Polyænus in I. Strategema paulo ſubtilius profert.

P. 25. *l.* 28. Ἀνά τε ἔδραμον.] Homericum hoc, ἐστὶ ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος. Iones dividunt præpoſitionem à verbo. Homerus ἀνὰ δὲ Χρυσ. καλ. βῆσε θεῷ.

35. Βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν.] Homerus Il. β.
Ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν.

Deinde illud, σέ ἀποκωλύουσιν, eſt parodia ad Homeri —— οἵ με μέγα πλάζουσι ——

P. 26. *l.* 20. Ἔνθ' ἄνεμοι πνείουσι δύο. &c.] Ænigmatice deſcribit officinam ferrarii fabri, folles, & incudem. Hæc duo oracula habet Stephanus in Τέγεα.

29. Λίχης.] Codex Eton. Λιχίδης. Vide Pauſaniam l. III.

46. Ἐπταπήχεϊ.] Solinus, c. 5. *Oſſa* (Oreſtis) *impleverunt longitudinem cubitorum ſeptem.*

P. 27. *l.* 24. Δῶρά τε φ.] Cod. Arch. δωρέα τε. Quod rarum.

P. 28. *l.* 6. Ἀπελήσαντες.] Ita quidem Cod. Arch. ſed Eton. facit cum margine.

12. Ἱερὸν.] Codex Arch. ἱερὸν. male.

14. Καὶ μὲν νυν κρ.] Deeſt Cod. Arch. νυν.

29. Ἀπαιρήσεαι.] Codex Arch. ἀπαιρήσεις.

37. Καππαδόκαι.] Ita & Dionyſius Perieg. Herodotum fere ſequens; Strabo autem προπαροξυτόνως.

43. Ματιηνοί.] Matiani. Nam Μαντιηνοὺς cum Cod. Arch. non legerim. De Cappadocia vide Conſtantinum *Themate* 11. & Euſtath. ad *Dionyſium*.

46. Συρίους καππ.] Codex Arch. καὶ καππ. De Paphlagonibus vide Conſt. in *Them.*

P. 29. *l.* 4. Καὶ γῆς ἱμείρω] Legit cod. Arch. γῆς ἐπιθυμιῶν ἵμερον. Eam lectionem ſequutus eſt Interpres: non accedo. Supra χώρην ἔχοντες τρηχείην. Nota autem linea 2 deeſſe codici Arch. ἀνδρί. v. p. 43. l. 40.

14. Κυαξάρης.] Druſius, *Axares eſt Aſſuerus, & idem* Kuaxares. KY *ſignificat Dynaſtam.*

17. Παῖδα.] Interpres recte, παῖδας.

21. Κεινῇσι.] Rectius & Ionικώτερας κεινῇσι. Ita margo & cod. Eton.

43. Ἡμέρην.] Vide infra p. 43.

P. 30. *l.* 3. Λαβύνητος] Joſepho, Nabonnedius. Euſebio, Nabonnidochus: idem Danieli, Darius Medus.

5. Ἐπαλλαγήν.] Ἐπιπλοκήν. *Heſych.*

11. Ὁμοχροίην.] Aliud legit Interpres. Lege vel ὁμαιχμίην, vel ὁμοχροίην, τὸ αἷμα. *ut quaſi concolores ſint.* v. p. 243. vel ὁμοχολίην. vide Heſychium in ὁμοχέω, & in Ἀχροίην. Vel αἱμοῤῥοίην. Solinus c. 20. *hauſtu mutui ſanguinis.* v. Voſſium ad Melam.

37. Κῶς γάρ.] Scholiaſtes ad Nubes idem notat.

P. 31. *l.* 8. Οὐδέτεροι νικήσ.] Polyænus, alios ſequutus auctores, ait Crœſum fuiſſe victum hoc in prælio.

P. 32. *l.* 18. Ἐλλος.] Præfero Ὕλλος cum margine.

27. Ἔβησε] Suidas legit, ut in ora, ἀνέβησε. Codex Arch. ἔβησεν, Pro ἀνεβίβασεν.

37. Εἵνεκα.] In cod. Arch εἵνεκεν perpetuo.

42. Ἐπεῖχε ἐλάμ.] Polyænus explicat, μέγα ἐπὶ τούτοις ἐφρόνει Κροῖσος.

44. Ὡς ἐφρόντιζον.] Strategema hoc paulo aliter narrat Polyænus, ut & Frontinus.

P. 33. *l.* 18. Κύθηρα.] Omnes ſcripti κυθηρίη. Stephanus κυθήριοι, & κυθηρία, & κυθηραῖα agnoſcit derivata.

P. 34. *l.* 19. Πειρησάμενος.] Ambo ſcripti πειρησαμένης, quod & Interpres legit.

21. Μάρδος.] Codex A. Μάρδης. Enimvero Μάρδος & Ἄμαρδος inter Hyrcanos, & Perſas agnoſcit Ethnicographus, Iſidorus & Ammianus.

44. Εὐθηνία.] In margine ſtat ὄλεσοῖ, cujus εὐθηνία eſt explicatio. ὀλεσὰ dictio eſt Ionica ex Democrito aliiſque nota.

47. Χρησάμενος.] Cod. A. χρησαμένης.

P. 35. *l.* 7. Ἤι γάρ τις.] Cod. A. γὰρ τοῦ τις.

8. Ἀλλογνώσας.] Heſychius ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας.

13. Ἄνθρωπε.] Melius Ὤνθρωπε. Hunc puerum Atyn vocat Solinus; Herodotus alium, jam mortuum, ſic nominavit ſupra.

25. Ἀκροθίνια.] Euſtathius ad Ιλ. ψ. notat in more Gallis fuiſſe aliquem ex captivis ſacrificare tanquam ἀπαρχήν.

33. Παρεστεῶτα.] Cod. A. προςῇ legit.

34. Ἀνενεικάμενον.] Non recte Interpres. Vertes *reſipiſcentem, ad ſe reverſum, reſpirantem:* ut infra p. 48. l. 33. Tale eſt Homericum illud, μνησάμενος δ᾽ ἀνενείκατο φώνησέν τε, hoc eſt, ἀνέπνευσε.

38. Τέως.] Cod. Arch. ἕως. Quod ponitur quidem pro τέως. Ut apud Homerum, ἕως ὁ ταῦθ᾽ ὥρμαινε κατὰ φρένα. Ita quoque hîc legit Euſtathius. Ἕως μὲν σιγὴν ἔχε, i. e. πρὸς τὸ παρόν.

P. 36. *l.* 16. Ἀπόλλωνα.] Cteſias non recte finxit Apollinem templum habuiſſe apud Lydos.

22. Κατασβεσθῆναι.] Ptolemæus Hephæſtio hanc tetigerat Hiſtoriam, teſte Photio. Codex Arch. legit καὶ σβεσθῆναι. Hæc aliter Cteſias. Vide Cl. Alexandrinum de Crœſo.

28. Ὦ βασιλεῦ] Hæc parum ſcite ab Herodoto tribui Crœſo contendit Plutarchus: neque enim Cyrum tali monitore opus habuiſſe; & ut habuerit, Crœſo iſtas partes non dandas fuiſſe. Obſerva autem totum hunc locum deſumptum fuiſſe ex Homeri Iliados β. ver. 111.

> Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ.

uſque ad

> Οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι.

Cteſias nullorum ſermonum meminit.

P. 37. *l.* 6. Πεισθομένοισι.] Codex Arch. πορθεομένοισιν.

14. Κάτιζον.] Codex Arch. Θάρσηζον. Probo: ut ſit ἐπιθάρσυνον· vel ſaltem θάσσον, quod Heſychius exponit per κάθιζον. Gloſſa ſæpe ex ora in verborum contextum venit.

27. Βούλεαι.] Ionica forma poſtulat βούλεαι. Ita habet codex Archiepiſcopi. v. Etym. M. in ᾔδη.

39. Ὀνειδίσαι.] Arch. Codex ὀνειδίσειν.

P. 38. *l.* 11. Οἷόν τε.] Cod. A. οἷός τε.

18. Ὀρ-

18. Ὀρθῶς μέμφεαι.] Vide Cl. Alex. contra hoc oraculum.

26. Εἶπε τὰ εἶπε Λοξ.] Deſunt τὰ εἶπε codici Arch.

27. Τοῦτο συνέλαβε.] Ad p. 24. l. 14. dixi συνέλαβε hic reſtitui oportere. Id hoc in loco habet codex Arch.

29. Μητρὸς ἀμείνον@.] Codex Arch. ad dialectum Ionicam, ἀμείνο@.

P. 39. *l.* 10. Κασίγνης.] Homerus γυνὴ —— Μηονὶς ἠὲ Κάειρα.

14. Τὴν δὲ εἴσιθι.] Plutarchus impotenter hic in Herodotum inſurgit. Recte & juſte ex more iſtarum gentium, iſtius hominis bona potuit Crœſus in ἀναθήματα ſacrare.

32. Πορνεύονται πᾶσαι.] Confer Athen. l. 12. c. III.

44. Πρῶτοι κάπηλοι.] Zenobius in Adag. Λυδὸς καπ.

45. Αὐτοὶ Λυδοί.] Xanthus Lydus dedit Herodoto ἀφορμὰς ad ſcribendum, inquit Athenæus; ex eo videtur hæc hauſiſſe.

P. 40. *l.* 1. Ἐπὶ Ἄτυ@.] Lydorum hiſtoricos ſequitur Noſter, & errat cum errantibus. Nam ad Trojam aleam, & aſtragalos, & id genus luſus invenit Palamedes.

10. Πρὸς λιμόν.] Aliter ex noſtro Dionyſius Halic. l. I. & Athenæus.

P. 42. *l.* 48. Ἐδικαίου.] Plutarchus ſine ratione queritur Herodotum traduxiſſe Deiocem.

P. 43. *l.* 1. Συνέστρεψε.] Codex Arch. συνεστρέψατο. Ita ſolet loqui Herodotus.

8. Ἀπεχρᾶτο.] Arch. Cod. ἰωνίζων legit ἀπεχρῆτο.

14. Ἀσσυρίων τοῦτους.] Cod. Ἀσσυρίους τοῦτ.

P. 44. *l.* 27. Χωρὶς δέ.] Hæc ex repetitione; non agnoſcit Interpres.

40. Μανδάνη.] Ita eam & Valerius appellat. Quare Æliano ne fidas cui dicitur Μανδάλη. Ν & Λ in his literis ſæpe permutantur.

P. 45. *l.* 2. Τρόπῳ δέ.] Legit Cod. Arch. ἡσύχιον.

8. Ὑπερθέμεν@.] Codex Arch. cum margine ὑποθέμεν@· quod placet.

17. Τοιάδε.] Codex Arch. legit τάδε, & quidem perpetuo. Pro προθέῳ, habet προθέῳ, ut in margine.

19. Παραβάλη.] *Fallas.* ἀπατήσῃ. Heſychius.

30. Τὴν ἐπὶ θανάτῳ.] Codex Arch. θάνατον.

48. Ἐπιτηδιοτάτας.] Codex Arch. ἐπιτηδιότατα. Infra idem legit συνδύλῳ.

P. 46. *l.* 4. Σπακώ.] Græca eſt terminatio. Juſtino Spacos. Noſter ait in eam literam terminari nomina, p. 57.

7. Ἐκβατάνων.] Codex Arch. Ἀγβατ. ita & Cteſias paſſim. Herodianus grammaticus probabat Ἐκβατ. Horum teſtis nobis Stephanus.

9. Σαππείρων.] Supra Σάσπειρες. infra p. 198. Σάρπαροι. Stephano Σάπειρες. Codici Arch. Ἀπείρων. Litera σ in πρὸς huc addi debet: ut ſit πρὸ Σαπείρων. ſic πρὸ νεῶν, *ante naves.*

21. Πᾶσαν ἡμέραν, τὸ τίκτ@.] Cod. Arch. *omni die parini vicina, peperit.* mox μετεπέμψατο.

P. 47. *l.* 44. Ὀφθαλμὸν βασιλῆ@.] Dion. Chryſoſt. Orat. III. Ὁ μὲν Πέρσης ἕνα τινα ἔχων, ὀφθαλμὸν βασιλέ@ λεγόμενον. Ita & Heſychius. Sunt qui plures fuiſſe innuunt.

45. Τὰς Ἀγγελίας ἐσφέρειν.] Diæreſis hæc eſt Ionica. Ἀγγελιαφόρους dixit, p. 51.

P. 48. *l.* 2. Περίεστε.] Codex Arch. περίεστι. Pro ἐμελέθη idem habet ἐμαστίχθη, τάχιστα, ὤ, γε.

4. Περιημεκτέει.] Codex Eton. gloſſema hîc poſuit, ut ſæpe, ἐδυσχέραινε.

6. Ἤντησεν.] Herodoto ἀντᾶν eſt in rem quamvis incidere; vel in bono, vel in malo ſenſu. Anglice, *with what he met.*

46. Ἀνάγκας.] Codex Arch. ἀγκάλας.

P. 49. *l.* 29. Κρύπτων.] Noëma Homeri Iliad. α΄. v. 80.

P. 50. *l.* 7. Τράπεζαν.] Suidas hic τράπεζαν ἐπιπλέαν παντοίων ἀγαθῶν παραθεῖναι. Sed propius Cod. Arch. τράπεζαν μηλείων κρεῶν.

P. 51. *l.* 15. Προοπτέον.] Cod. Arch. προοπτέον, & paulo infra προσκελευόμεθα.

24. Τῆς σεαυτοῦ.] Codex Arch. τοῦ ἑαυτοῦ δὲ μοίρης πέλειεις.

33. Περιεγένετο.] Cætera ſic cod. Arch. ὁ δέ σφιν ἔλεγε σφεα. περὶ ἕ, &c.

39. Ἤ ἴσ τε.] Codex Arch. & Eton. Εἴη τε ταύτην ἐπαινέων δ.

P. 53. *l.* 3. Ἔστι δέ.] Codex Arch. ἔστι δὲ τάδε ἐξ, ὧν ὧλοι πάντες. Lego, ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες.

4. Ἀρταίοι.] Eſt Ἀρταῖα primitivum. Perſæ Artæos vocant antiquos homines. Herodianus Herodoti nomenclaturam ſequebatur; alii ἀρταίους dixerunt. *Stephanus.*

Ibidem. Πασαργάδαι.] Interpres cum Stephano, Περσῶν, στρατόπεδον. Hoc Cyrus munivit; hinc in Aſtyagen movit.

Ibidem. Μαράφιοι.] Stephanus, & Codex Arch. Μαρέφιοι.

5. Μάσιοι.] Stephanus legit Μάσπιοι, ut in margine. Codex Arch. legit Κάσιοι. Stephanus agnoſcit Κασίους inter Perſas.

9. Πανθέλαιοι.] Stephanus Πενθιάδαι legit. Idem Ἀκρυσαῖοι, & Καρμάνιοι.

12. Σαγάρτιοι.] In Cherſoneſo prope mare Caſpium iſti conſidebant.

16. Ἐξημερῶσαι.] Polyænus vocem retinuit. Hæc contra lectionem marginalem.

32. Βουλομένοισι δὲ, εἴσι.] Codd. A. & E. repetunt ἐμέο πείθεσθε.

49. Στρατηγὸν αὐτίκα.] Codex Arch. αὐτόν.

P. 54. *l.* 4. Ὅσοι μή.] Homerus, ὅσοι μὴ βουλῆς ἐπάκουσαν.

14. Ἐσσώθη.] Polyæn. VII. narrat Cyrum à Medis in hoc bello ſemel victum fuiſſe.

P. 55. *l.* 7. Ἀγάλματος.] Sub Artaxerxe ſimulacrum Veneris cœpit coli à Perſis.

13. Τὸν κύκλον.] Strabo XV. τὸ οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία. v. Briſſon. l. 2. De igne & aqua *Cl. Alex.* ex Dinone. Item Laertius in *Proœmio.*

19. Μύλιττα.] Heſychius Μύληττα. Vide Seldenum de Diis. Voſſius putat vocem eſſe Hebræam Moledeth, cujus mentio *Gen.* 48. 6.

20. Ἄλιττα.] Vide infra ad pag. 162. Videtur eſſe ejuſdem originis cum priori; & hîc rectius, quam ibi, ſcribi.

Ibidem. Μίτραν.] Pro Venere ſumi rarum eſt. Deinde Μίτρα hîc & alibi apud Noſtrum ſcribitur, non Μίθρα. De Voce Ger. Voſſ. l. II. *Idol.* Scaliger, aliique.

35. Θεογονίην.] Oden πολυώνυμον & πολυχρόνιον. Arcana Beli Sacra.

36. Ἄνευ Μάγου.] Marcellinus XXIII. *Erat piaculum aras adire, vel hoſtiam contrectare, antequam Magus conceptis precationibus, libamenta diffunderet præcurſoria.*

P. 56. *l.* 7. Σπουδαιότατος.] Athenæus totum hoc χωρίον ſuum fecit, legitque hîc αὐτῶν πρηγμάτων.

38. Αἰγυπτίους θώρηκας.] Fiebant è lino, funiculis contortuplicatis. Vide pag. 178. Λινοθώρηξ, Iliad. β. Libyes gerebant ἀσπίδας, δερματίνας, βυρσίνους θώρηκας. Heſychius.

39. Πυνθανόμενοι.] Pretium ei proponebatur, qui novam aliquam Regi voluptatem excogitaret. Xenophon in Ageſilao; *Perſarum Regi univerſum terrarum orbem circumeunt perquirentes quid illi potu jucundum,* &c.

40. Ἀπ' Ἑλλήνων.] Negat Plutarchus.

P. 57. *l.* 6. Ἀσίην.] Codices noſtri hîc admiſerunt in ordinem βλάβην, quæ vox eſt alterius interpretamentum.

9. Μήτε τῶν ἄλλων.] Suſpiceris deeſſe hîc, ἵνα. Addit cod. Arch.

33. Ἐς ποταμόν.] Nam colebant tanquam numina, fluvios. Tiridates placando Euphrati equam mactat. Tacitus VI. *Annal.* Herod. VII.

35. Τῶν πάντων.] Id eſt, *præ cæteris hominibus.*

49. Μάγους.] Cicero I. Tuſcul. *Magorum mos erat, non humare corpora, niſi à feris eſſent ante laniata.*

P. 59. *l.* 44. Τελεσπίου Ἀπόλλ.] Scholiaſtes Theocriti ad εἰδ. ιζ. Et Heſychius. Abas genuit Triopum, hic condidit Triopium Cnidi ἀκρωτήριον· ibi Δώριος ἀγὼν agebatur Neptuno & Nymphis.

P. 60. *l.* 45. Ἐν Μιλήτῳ.] Ex his conjugiis Mileſios ortos innuit. Hoc ægre fert Plutarchus.

P. 61. *l.* 16. Γράμμα.] Ut Πανιώνια, ſic Διονύσια, Κάρνεια, Ὑακίνθια, Θαλύσια.

P. 62. *l.* 28. Ἄλυχα.] Interpres aut aliud legit, aut vocem hanc non intellexit. Credo ſcripſiſſe Herodotum ἔλλειχα. Λίχα ſunt φλυαρίαι.

37. Κροῖσον ἅμα.] Cteſias ait collocatum fuiſſe in Barene prope Ecbatana. Tabalus is eſſe videtur qui Eſdræ dicitur Tabeel.

38. Τὴν πρώτην εἶναι.] Locus hic mendoſus eſt: nec adjuvant codices: non videntur multa deſiderari. Forte *Hanc primam fuiſſe Ionum ſervitutem.* v. p. 67. l. 49.

P. 63. *l.* 20. Ἀναμνήσας.] Deſumſit ex Odyſſ. Τ. Terentius, *Mali, (quod ſuo fuat capiti)* Ita emendandus comicus, ex quadam Ciceronis epiſtola. Inepte legitur *ſuat.*

48. Πακτύης.] Charo Lampſacenus Herodoto antiquior, apud Plutarchum hanc rem ſic narrat. Πακτύης δ' ὡς ἐπύθετο προσελαύνοντα τὸν στρατὸν τὸν Περσικὸν, ᾤχετο φεύγων — vides eadem verba.

P. 64. *l.* 7. Ζόης.] Euſtathius notat Herodoti libros emendatiores ita hanc vocem ſcribere.

P. 65. *l.* 8. Ἐπὶ μισθῷ.] Plutarchus iniquum Græcis hîc clamitat eſſe Herodotum.

47. Ὀγδώκοντα.] Tzetzes ita hîc legit. Cicero, *Arganthonius Gaditanus octoginta regnavit annos, centum viginti vixit.* Valerius Maximus ex Aſinio Pollione, & Silius Italicus centum & triginta ei annos tribuunt. Strabo ex Anacreonte quinquaginta ultra centum. Arganthonius, ut bene Bochartus conjectat, ſignificat *longævum.*

P. 66. *l.* 15. Καλιρῶσαι.] Heſychius, Θεῷ ἀναδιδόναι. Interpres aliud.

P. 67. *l.* 1. Κύρνον.] Heroa Herculis filium.

48. Ἄβδηρα.] Condidit Hercules in memoriam Abderi. Hellanicus apud Stephanum, & Apollodorus l. 2.

P. 68. *l.* 26. Νῆσον μεγίστην.] Alexis comicus apud Stephanum de Urbibus Sardiniam, inter ſeptem inſulas notas, ſecundam facit.

31. Θαλέω.] Plutarchus in Herodotum invehitur, quod Thaletem ad Phœnices referat. Sane Democritum & Durin Laërtius; Leandrum Cl. Alexandrinus idem prodidiſſe teſtantur.

42. Μίνω καὶ Κρῆτες.] Confer Parthenium c. I. & XI. Antonin. Liberalem c. 30.

P. 69. *l.* 1. Λογιμώτατον.] Stephanus legit δοκιμώτατον. Forte memoriæ fiſus.

19. Μυλασσεῦσι.] Aliter Μυλασεῦσι. Ita Stephanus in Καρία. Æolus, Siſyphus, Glau-

Glaucus, Chryſaor, Mylaſos; qui hanc gentem condidit.

38. Καλινδικῶν.] Scribe Καλυνδικῶν. l. 7. ſcribitur Καλυδνίων: quod rectius. in VIII Καλυνδίων· eſt enim Κάλυνδα Cariæ urbs.

P. 70. *l.* 15. Ἀναμνέοϊ.] Suidas ἀνανέμεοϊ videtur hic legiſſe, quod & καταλέγειν exponit.

47. Ζεὺς γάρ.] Euſebius v. de *Præparatione.*

P. 71. *l.* 7. Μέγαν.] Interpres vidit ἱερὸν, quod gloſſator in μέγαν vertit.

41. Βαβυλών.] Adi Fragmenta in fine, p. 678.

P. 72. *l.* 8. Ἑλκύσαντες.] Heſychius περιεσύραντες.

11. Πλίνθε.] Codex Arch. πλίνθεις. Veteres hunc locum ſic expoſuere: Πλίνθες ἀσφάλτῳ δήσαντες. Diodorus & Joſephus.

Ibidem. Ταρσὺς καλάμων.] Gregorius (ſive Georgius) Pardus, quem Corinthum fere vocant; (erat autem Corinthi Metropolites) ταρσὺς explicat per πρασιὰν, ᾗ ξηραίνονσι πλίνθους. Heſychius, πλέγματα καλάμων, quod huc quadrat. Salmaſius in Plinianis maluit, τρασιά. Et locum totum legit, διὰ τῶν ἰσοδόμων πλίνθων, ſine ſuffragiis codicum veterum. —— Noſter codex legit διὰ τεσσαράκοντα δομῶν· eſt autem δόμη, τεῖχος. Vitruvius, *lateritia ſtruentes alligant eorum alternis choris coagmenta.* Si quid libeat mutare, mallem τεσσαράκοντα δώρων· ut ſint *lateres* magni —— Ariſtophanes μεγάλας πλίνθους, ὥσπερ Βαβυλών. Heſychius videatur in Δῶρον. Interſerebantur ſtramenta ad lateres ſuſcipiendos, tuendoſque, ne ſe attererent, & ſe mutuo ſua duritie confringerent; ſimul, & ad conſpiſſandum & conſtringendum bitumen.

12. Μονόκωλα.] An hinc tibiæ μονόκωλοι apud Pollucem?

14. Ἐνεστᾶσι.] Codex Arch. ἱστᾶσι. infra l. 40. ἑστήκεσαν.

16. Ὑπέρθυρα.] Locum hunc adducit Euſtathius ad Dionyſium, ita uti hic ſcribitur. Nam codex Arch. legit ὑπέρθυρον. Confer Diodorum. De Babylone lectu digna ſunt quæ habet Ethnicographus in Βαβυλὼν, & Χαλδαῖοι· &, ad eundem illuſtrandum, Euſtathius ad Dionyſii *v.* 1005.

17. Ἴς.] Phylax quidam hiſtoricus apud Euſtathium hujus meminit.

28. Ἐρυθρὴν θάλασσαν.] Sinum Perſicum, θάλασσαν Περσίδα· cujus accolæ Perſæ. Dionyſius hæc verba fere omnia in verſus concluſit.

38. Ἀγύσας.] Gloſſa eſt; nam Cod. Arch. & E. legunt ἰχύσας. Eadem eſt paginæ 77 lectio ad l. 20.

44. Ἀσθενέστερον.] Videtur in his Herodotus velle μεταρρυθμίζειν Beroſi verba, quæ extant apud Joſephum libro primo contra *Apionem*, p. 1044.

48. Διὸς Βήλε.] Retulit Belum in deos Ninus filius. Belus primus Babylonem ædificavit. Abydenus apud Euſebium, & Curtius.

P. 74. *l.* 2. Ἀσσυρίοισι.] Qui libri nunquam lucem viderunt.

3. Τείχεα ἐκόσμησαν.] Vide verba Beroſi apud Joſephum contra *Apionem.*

5. Γενεῇσι πέντε.] Semiramis antiquior non condidit, ſed reparavit, & auxit Babylonem. (Fuit alia Semiramis hac longe junior, quæ & Atoſſa dicebatur.) Nitocris fuit uxor Nebuchodonoſoris (cujus Daniel meminit, & ex Joſepho Euſebius Præp. IX. c. XLI.) Cum igitur tot anni inter hanc & Semiramidem interceſſerint, non πέντε γενεῇσι hic legerim, ſed numerum ampliarem, ſi faverent codices ſcripti.

13. Ἀρραιρημένα.] Codex Arch. ἀνηρημένα. Interpres ita legit.

29. Παραδείνυσα.] Codex Arch. conſentiente E. habet περιεχλίνυσα.

P. 75. *l.* 19. Φοιτέοντες.] Scripti melius, διαφοιτέοντες.

P. 76. *l.* 3. Λαβυνίτε.] Codex Arch. male Λαβυρίτε. Darium Medum intelligit, de quo ſupra.

13. Γύνδη.] Tibullus, *Cyri dementia Gindes.* Fluit porro ex montibus Matienis (ita ſcribes) per Darrhæos (non Dardanenſes) in Tigrim. Vide Stephanum in Δαραί. & p. 82.

38. Καταπλήσθησαν.] Codex Arch. & E. κατειλήθησαν, ut p. 163. & hæc eſt vera lectio.

P. 77. *l.* 12. Γινομένε τῆ ὧ τοιέτε.] Codd. A. & E. ſemper, τέτε, quæ eſt lectio in margine.

24. Μεγάθεος.] Confer Jeremiæ c. LI. v. 31, 32.

28. Ὀρτήν.] Sacea feſtum dierum quinque hoc tempore actum fuiſſe eſt veriſimile.

47. Πολεμιστηρίων.] Codex Arch. πολεμιστέων.

P. 78. *l.* 11. Κηλωνίοισι.] *Antliis ligneis.*

17. Οἰκίαλη.] Codex Arch. οἰκώκηλο. alii, οἴκηλο.

28. Δένδρεα μέγαθος.] Codex Arch. δένδρεον.

33. Φοίνικες.] Hunc locum tranſcripſit Athenæus l. 14. apud eum vox Ἕλληνες deeſt, quæ ſequitur pagina proxima.

P. 79. *l.* 25. Ἐπὶ τέτῳ.] Cod. A. τῶ. Mox χλαμύδιον. & pro ἔχεσι, εἶχον.

28. Τῇσι Βοιωτῇσι.] Codex Arch. τοῖσι Βοιώτοισι.

45. Πραθείη.] Cod. Arch. πρηθείη.

48. Βαβυλωνίων.] Nicolaus Damaſcenus in Catholica Hiſtoria hinc idem commemorabat.

P. 80. *l*. 5. Α'μορφοξάτων.] Poſtulat Ias lingua ἀμορφεστάτων. Atque ita cod. A. Significat porro ἔμπηρος, eum qui eſt ἐνεχυραζόμενος, ære alieno oppreſſus, oppignoratus. Interpres non vidit, quæ videre oportuit. Noſter paulo infra explicat ſe ipſe —— ubi βίον σπανίζων, idem ſonat.

P. 81. *l*. 7. Σχοινοτενέες.] Jeremias in Epiſtola hujus moris meminit. αἱ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται.

21. Λάμψεαι.] Hinc Φοιβόλαμπτος. & in Bibliis Græcis, (quæ Alexandria, in Angliam venerunt) ἀντιλήμπτωρ, & ἀνταπολήμψεις, ad eandem Alianam loquendi formam.

P. 82. *l*. 10. Μαιηλινιῶν.] Codex A. Μαλοηνῶν. Quod ex margine ſanabis Μαληνῶν, quemadmodum p. 76. prius emandavi.

27. Ε'ὼν ἐρ.] Cod. A. ut in margine. Idem ubique Καυκάσιος.

45. Η' γὰρ Ζεῦς.] Hæc ex Iſaia, c. 45 illuſtrabis. Putat Joſephus Cyrum vidiſſe penes Judæos captivos Prophetæ verba.

P. 83. *l*. 3. Οὐκ αὐτὴν.] Cod. Arch. οὐ κατ' αὐτήν. Mox τελεόμενα an τελεύμενα, ſive λεγόμενα, aut τελευόμενα ex ſcriptis reponas, incertum.

18. Πάντως.] Cod. Arch. & reliqui πάντα.

P. 84. *l*. 39. Α'ρσάμεος.] Cod. Arch. Α'ρσάμενος. Arſames & Cambyſes fratres fuere; Cyrus & Hyſtaſpes patrueles. Achæmenes fuit pater Arſamis. Ab Achæmene genus paternum duxit Cyrus.

Stemma.

Achæmenes.	
Cambyſes.	
Cyrus.	
Cambyſes,	Theiſpeus
Cyrus	Ariamnes
Cambyſes	Arſames.
	Hyſtaſpes
	Darius
	Xerxes.

42. Καταλέλοιπε.] Ælianus tamen in V. H. facit Cyri φαρετροφόρον.

P. 85. *l*. 28. Ανθήσειας.] Suidas legit ἀπαλθήσειας.

43. Δολώσας.] Codex Etonenſis δηλώσας· an δηλήσας, quo modo dicitur φάρμακον δηλητήριον? Δολώσας Heſychio ἀπατήσας· infra ἑλεῖν δόλῳ.

P. 86. *l*. 23. Ε'νὸς δέοντα λ.] Cteſias, Cl. Alexandrinus aliique tribuunt ei annos triginta. Videatur Cicero l. 1. de Divin. ubi Dionyſium in Perſicis laudat, quem alii Deinonem vocant.

28. Σὺ μὲν ἐμεῦ.] Codex Arch. & Aquæduneſis, ἐμὲ ζῶσαν καὶ νικῶσαν.

32. Πιθανώτατος.] Diodorus ſcribit eam cruci ſuffixiſſe cadaver. Joſephus in obſcuro relinquit exitum Cyri.

P. 87. *l*. 14. Θεῶν.] Codex Eton. θεῶν. Pro ἵππους Codex Arch. legit ἱπποισιν. Perſæ quoque Soli equum mactant. Ovidius,

—— *Ne detur celeri victima tarda Deo.*

Neſcio tamen an hoc ex Herodoto confirmari poſſit. Quanquam enim Xenophon & Philoſtratus id aſſerant, & Euſtathius ad Homerum ſcribat Herodotum hoc de Perſis tradidiſſe; video tamen Euſtathium μνημονικῷ ἁμαρτήματι poſuiſſe Perſas pro Maſſagetis. Equos Soli ſacratos non mactatos fuiſſe ex Herodoto conſtat.

Ad Librum Secundum
HERODOTI.

Pag. 88. *l*. 14. Ψαμμίτιχον.] Codex Arch. perpetuo ψαμμιτιχον appellat. Favet huic lectioni liber impreſſus præ manibus; favet & Plinius, & Hieronymus qui apud Euſebium legit Pſammetichus. Dictio compoſita eſt: Nam ψάμμις eſt regis Ægyptiaci alius nomen.

P. 89. *l*. 7. Εἰσιόντα.] Aut ἐπιόντα cum codice Arch. aut ἐσιόντα leges.

8. Βέκκος.] Scholiaſtes hæc Herodoti adducit ad IV Apollonii; legit tamen Βὲκ, quod puto rectum, nam ος terminatio Græca eſt: eadem cum Scholiaſte Apollonii habet Scholiaſtes Ariſtophanis ad *Nubes*. Heſychio Βέκος, ut & Galeno II libro de *Diff*. Suidas tamen ſequitur lectionem editam.

19. Πρεσβυτέρους.] Codices E. & Arch. πρώτους, quam veram puto eſſe lectionem, quoniam & in Suida comparet.

21. Μάταια πολλά.] Non ſolus de Græcorum vanitate queritur Herodotus. Hecatæus Mileſius ei præivit apud Demetrium Phalereum. Queritur & Porphyrius, ut alibi à nobis dictum.

28. Αὐτέων εἵνεκεν.] Codex Arch. addit αὐτίων τούτων.

P. 90.

P. 90. *l.* 15. Δῶρον. πόλεμοῦ.] Hæc ab Hecatæo ſumſiſſe Herodotum colligas ex Arrhiani l. v.

27. Σεβεννύτ☉.] Codices ſcripti, Σελβεννύτ☉· ut Interpres. Sæpe in libris calamo exaratis λ & ρ ſimiles reperiuntur.

41. Ἄνω ἰόντι] Codex Arch. ἀνιόντι.

49. Πόσας.] Codex Arch Π'σαν ἢ ὅτι τ βωμὸν ἦ Δ. & mox pro ὑδῶν, ὀδῶν.

P. 91. *l.* 15. Τέρματα] Codex Arch. τέλματα. Ob ſimilitudinem λ & ρ in MSS. ut alibi infra dictum.

40. Μεγάθεος.] Inepta eſt hæc lectio; nec alibi reperitur. Codex Arch. μεγάθει. Quod pluribus confirmari poteſt exemplis.

P. 92. *l.* 14. Μύχῳ.] Codex Arch. μάχῃ. Infra idem Αἰθιοπίην, & Συρίην recte habet.

P. 93. *l.* 16. Πυνθανόμενοι] Omnes lectiones marginales hujus paginæ agnoſcuntur MSS. codicibus noſtris.

28. Αὐξανομένη.] Codex Arch. αὐξομένη. Quæ eſt Ionica dictio.

41. Ἐσβάλλ ἐς αὐτὴν ὗς.] Varro, *grege jumentorum inatto.* Plutarchus Sympoſ. iv. τὰς ὗς κατέβαλεν. Videtur Plutarchus ſumſiſſe ab Herodoto. Equidem vehementer vereor, ut recte Noſtrum intellexerit; & qui tantæ & tam multijugæ fuerit lectionis, potuit nonnulla (quod & alii exemplis productis oſtendere) minus caute & penſitate ſcribere. Porro, *ſues immiſſæ in ſementem* haud dubie omne frumentum in ventres, potius quam in limum recondent. Adhuc, quis docuit ſues ἀποδινεῖν (ut infra) frumentum? Alia interpretationis via ineunda eſt. Heſychius Ὗς, ἀλφηστ. βοῦς. ſignificat igitur hoc in loco vaccas, vel juvencas, quæ pedibus ſuis in agros miſſæ primo ſemen, molli humo inculcant, & obruunt; deinde ſegetem adultam ſuis itidem pedibus è ſpicis excutiunt. De hoc more ſerendi & triturandi ſcribit Varro l. 1. RR. c. LII. Et aperta ſunt veſtigia in Sacra pagina Eſaiæ c. 28. Hoſeæ 10. 11. Eadem dictio apud Hebræos ſignificat & δάμαλιν & τροχὸν ἁμάξης. Quid de ſuibus ſenſerint Ægyptii, docet Herodotus infra c. 47. Certe libenter non tractabant.

42. Τοῖς ὑσί.] Immo ταῖς. Major boum fœminarum apud Ægyptios religio, quam maſculorum.

48. Ταριχέων.] Cod. Arch. Ταριχηΐων. recte. *Ibidem.* Ταριχηΐων.] Putei ad ſalſamenta curanda: item Inſulæ. v. Strabonem, & Stephanum.

P. 96. *l.* 38. Φλύγυζαι.] Homeri verba Γ. Iliados, initio.

P. 97. *l.* 11. Ἤιρ☉ ἦ κατ.] Cod. Arch. τὸ κ. mox ἰκέτης ἢ ἀνέμων. Cod. Arch. Οὐκ ἐόντων ἀνέμων. Infra cum margine, & cod. E. etiam cod. A. ὑπολείπεσθαι.

44. Διεξιόν☉.] Cod. Arch. διεξιὼν δ' ἂν ἡμῖν ὅ. Hæc vidit Interpres: infra ἐστί τε, ἢ τὴν ἀρχὴν. & mox Κρῶφι & Μῶφι.

P. 98. *l.* 44. Τῆς διεκπλ.] Cod. Arch. τ δὴ ἐκπλόος. ἐκ ἦ N.

P. 100. *l.* 1. Ἡλίου δυσμέων.] Codici Arch. non adeſt ἡλίου, nec pagina ſequenti l. 36. habetur.

P. 101. *l.* 12. Πυῤῥωνης.] Cod. Arch. Πυρήνης. Vide Stephani fragmentum, περὶ Ἰβηρίας.

48. Ἱερῆται.] Codex Arch. ἱερά τε. Mox, κομόωσι, & ξυρῶνται· ut & ſequenti pagina.

P. 102. *l.* 30. Χαλκέων.] Æris in Sacris uſus celebratiſſimus eſt.

37. Ἐγγίνεται.] Codex Arch. legit ἐγγίνεταί σφι, Θεραπεύοντες τοὺς θεούς.

40. Λαβεῖν.] Codex Arch. βαλίειν. Veſtimenta linea & calceamenta papyracea ſola placuere, quoniam ſine cujuſquam animalis nece comparantur.

45. Πιεζόμενα.] Codex Arch. πασσόμενα.

P. 103. *l.* 6. Ἀπλαθεῖσαι.] Athenagoras, p. 31.

24. Δίεξει.] Codex Arch. δίεψει.

27. Ἔμπορ☉.] Paulus 1 Cor. x. verſ. 28. εἰδωλόθυτον vocat. Paulus tamen ſcripſerat non εἰδωλόθυτον ſed ἱερόθυτον, ipſorum vendentium voce uſus. Atque ita legit olim Euſebius.

34. Ἐπίστεψεν.] Codex Arch. ὀπίπτευσεν. Heſychius πασάτω, φανάτω.

45. Τῇ Ἴσι.] Codex A. ταῖσι, καί. male.

P. 104. *l.* 7. Τοὺς μὲν νυν καθαρούς.] Codex Arch. καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας, & τ. Hunc fuiſſe olim verborum ordinem, colligo ex Athenagora, qui ſic adducit, loco citato.

P. 106. *l.* 11. Ἀπικόμεν☉.] Codex Arch. Ἀπικόμην ἢ ἐς Θάσον, ἐν τῇ εὗρον. Hoc Interpres vidit.

P. 107. *l.* 37. Τῆς ἑρτῆς.] Codex Arch. ὁρτῆς τ τηλεφανέος. Ita & Eton. l. 6. intellige feſtum Pamylitiorum. Plutarchus *Iſide.*

49. Μελάμπους.] Vide Plutarchum de Herod. p. 857. Lectiones marginales confirmantur paſſim in hac pagina ex codd. A. & E.

P. 108. *l.* 40. Οὐδ' ἥρωσι οὐδέν.] Codex A. & E. οὐ δὴ ἥρωσι οὐδέν.

P. 110. *l.* 8. Δωδωναίων.] Euſtathius ad Ξ Odyſſ. hunc locum expendit: videatur & & Stephani fragm. de *Dodone.*

44. Ἐδόκεε.] Codex Arch. ἐδόκεεν.

P. 111. *l.* 3. Προσαγωγάς.] Alii προσαγωγίας vo-

vocant. κωμαστήρια, & κωμαστικὴ τάξις apud Ægyptios hæc omnia denotat; de quibus Syneſius ex Cl. Alexandrino.

19. Κωμάζοντα.] Mallem κωμάζοντας. confer Cl. Alex. p. 567.

44. Τῷ δὲ τύπτονται.] Athenagoras, τὸν δὲ τύπτονται τρόπον.

P. 112. *l.* 14. Πάπρημι.] Codex Arch. pagina priori & hac & infra, cum margine legit Πατρήμι. Putant urbem hanc à Perſis fuiſſe deletam. V. l. 3. c. 12.

P. 113. *l.* 3. Ὀρνίθων φύσιν.] Codex Arch. τέλεια, & τεμένεσι. mox χωρὶς ἑκάστου.

P. 114. *l.* 9. Θήκῃσι.] Codex Arch. Θίβῃσι. Exod. 2. verſ. 3. Porro ἰχνόδονται ſunt ἰχνεύμονες.

28. Χαυλιόδοντας.] Quaſi dicas προόδοντας. Eſt autem ἰδὼν vox Ionica: inde Ἀμφόδων & Χαλκόδων. Plinius vertit *Dentes pectinatim ſe ſtipantes.* Χαυλιόδοντας. Codex Arch. ſic. Χαυλιόδοντον. φαῖνον ὀρθόν. Sed Ariſtoteles conjungit Χαυλιόδοντας ἀποφαινομένους. Homerus de hujuſmodi animalibus loquens dixit, λευκὸν ὀδόντα. Solino, *Dentes aprugni.* Plinio, *adunci.* Sunt crocodili dentes non unius formæ; habet quatuor in anteriori oris parte longiuſculos; in media aliquot craſſiuſculos; alios pleroſque ſagittæ cuſpidi ſimiles, à lateribus ſerratos, undique ad acumen ſcabros; horum aliquot dum hæc ſcribo, manu teneo. Fauces utraſque in comedendo movet Crocodilus.

45. Μοίρεω.] Codex A. Μύρεω, & ſic apud Diodorum. Idem c. A. mox λιθοῦσι habet non λιθινά.

P. 115. *l.* 10. Κροκοδείλοισι.] Hoc eſt σαυροῖς. Hos Heſychius, & Ariſtoteles χερσαίους κροκοδείλους videntur intellexiſſe.

13. Νῶτον συός.] Codex Arch. νῶτος ὑός. Recte. Nam & Ariſtoteles ita hic legit.

31. Ἐνύδριες.] Solinus. *Enhydros, alterum ichneumonum genus, penetrat crocodilum, eroſaque exit alvo.*

37. Ἐν τῇ γραφῇ.] Codices Arch. & E. εἰ τῇ. Interpres legit εἰ. mox non πλεόνων ſed πλεύγων. Etymologici magni auctor ait Manethonem quendam ſcripſiſſe ad Herodotum de Phœnice: vide eum in voce.

P. 116. *l.* 19. Ἐπὶ τούτων.] Codices ſcripti, ἔτι τούτων. ſic & margo. Mox καταπεχύδαται.

P. 117. *l.* 5. Ὑγιέσταται.] Codex Arch. ὑγιέστεροι. Sophron apud Etymologicum magnum uſus eſt: nec tamen Doricum ideo eſſe ſtatuas, ſed & Ionicum.

8. Μεταβολῇσι.] Hoc Hippocrates paulo aliter effatus eſt.

11. Κυλλήστις.] Ita codex Arch. margo, κολλῆς. Athenæus in III libro Κυλλάστις. Ita & Heſychius. Athenæus X. Κυλληστίας. Pollux, Καλλιστεῖς. Hecatæus, Κυλληστίας. Idem Hecatæus ubi de his egerat ſtatim addidit, uti & hic ſequitur, τὰς δὲ κριθὰς ἐς πότον καταλεαίνοντας. Hæc nobis inſinuat Athenæus.

15. Τεταριχευκότες.] Interpres videtur eum Noſtris legiſſe, Τεταριχευμένους.

22. Γεύονται.] Codex Arch. φεύγονται. Sane iſtud fiebat in cœnæ fine. Petronius, & Plutarchus p. 148. 357, *Moralium.*

23. Μεμιγμένον.] Codex Arch. μεμιμημένον. Aſtipulatur etiam codex Etonenſis.

29. Νόμοισι.] Non recte interpres. Nam Hymnos intelligit Herodotus, ſic dicimus Terpandri νόμους. Vide Proclum, *Chreſtom.* & Pollucem l. 4. c. 7. §. 1.

31. Καὶ δὴ καί.] Codices ſcripti melius, Καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι, ὥσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν τι, καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ἄλλῃ. Deeſt ergo vox Λίνος. Intelligit autem Herodotus Ἀδωνιασμοὺς, quos celebrabant Phœnices, Cyprii, Byblii, Alexandrini, & alii. Vide Stephanum in Ἀμαθοῦς. & Seldenum 2. de *Diis, Synt.* c. 11. Pollucem l. 4. c. 7. §. 2. Bochartum l. 1. c. XLII. de *Phœnicum Col.*

37. Ἔλαβεν τοὔνομα.] Ita quidem Euſtathius: ſed codices ſcripti melius, Ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον, ὁκόθεν ἔλαβον τοὔνομα. Vide Heſychium in Μανέρως. Pauſaniam in *Atticis.*

39. Μανέρως.] Dictionis prima pars eſt Μᾶν, vel Μὴν, vel Μέν. ut Μανεθὼς vel Μενεθώς. Inde Græcis Μήνης, qui primus fuit Ægyptiorum Rex. Hujus filium volunt fuiſſe Manerotem, qui acerba morte periit, adeoque ingenti luctu ab Ægyptiis per ſecula deflebatur. Hæc omnia conveniunt Adonidi ſive Thammuz. Et Oſiridi (nam & is cum iſtis coincidit) quem Hippopotamus rapuit. Vide Plutarchum de *Iſide* p. 357.

41. Ἄνωρον.] Codex Arch. & Euſtathius Ἄωρον. Iidemque mox legunt, ἀοιδήν τε αὐτὴν καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Hæc confirmant ſupra legi debere ἕν.

P. 118. *l.* 8. Ὁμολογέουσι.] Codex Arch. ὁμολογέει.

16. Τῶν Ἑλλήνων.] Interpres male omiſit. Intelligit Muſæum & Orphea.

43. Ἐπεζωσμένοι.] Codex Arch. ὑπεζωσμέναι. Infra l. 45. ἐπιζωσάμενοι, *capitibus obductis, & opertis.*

45. Κατέαται.] Codex Arch. κατατετάχαται.

P. 119. *l.* 10. Μυξωτήρων.] Scripti, μυκτήρων.

12. Παραρχίσαντες.] Hinc dicti apud Ægyptios παραχίσται.

P. 120. *l.* 21. Χέμμις.] Diodorus interpretatur Πανὸς πόλιν.

by Google

P. 121. *l.* 11 Δρέψαντες.] Magis placet δρέψαντες. Sic Codex Arch. Eton. & Euſtathius ad Odyſſ. ι.

13. Ὀπτήσαντες.] Codex Arch. πλύσαντες. Lege πλύσαντες. ſic quoque Plinius videtur legiſſe: nam vertit *ſiccata tundunt.* Theophraſtus tamen de hac re agens, legit ὀπτήσαντες. Sed prius eſt pinſere, quam facere panes. Rem extra dubium ponit Euſtathius, qui ad Odyſſ. ι. habet πλύσαντες, ex hoc ipſo loco.

15. Καὶ ἐγγλυκέα.] Codex Arch. ἐγγὺς οἱ. Interpres, *ſuavitate præſtanti.* Scribe, ἐγγλυκέα, ἐπεὶ κ. ϛρ. μέγαθος. κατὰ μῆλον. Intellige malum cotonium.

19. Ῥίζης.] Codex Arch. ut Interpretis, γῆς.

P. 122. *l.* 19. Σιλλικύπριον.] Lege Σιλλικύπριον. Sili, aliis eſt ſeſeli. Apud Dioſcoridem Σέσελι κύπριον.

44. Ὁμοίη.] Codices noſtri ὁμοιοζέτη. Ita Interpres, ita margo.

P. 123. *l.* 2. Ἁρμονίας.] Verba hæc ferè omnia petiit ex Ε. Odyſſeæ. mox codex A. pro ἐν legit σύ, male. Idem pro διαβαίνεται habet melius, διαδύνεται.

9. Ῥίπτει.] Codex Arch. ῥιπτικαλάμῳ.

22. Αἰγαίῳ κόλπῳ.] Scripti omnes cum Interprete πόντῳ. Diodorus hæc tranſcripſit.

33. Ἐς ὑποδήματα.] Athenæus l. 1. hanc urbem εἰς ζώνας conceſſam ſcribit. V. Stephanum.

35. Ἐξ ὅτευ.] Codex Arch. ἐξ ὅτε. recte.

37. Ἀρχανδρίου πόλις.] Ptolemæo forte Ἀνδρόπολις. Erat Archondes inter reges Ægyptiacos.

47. Ψάμμιον.] Codex Arch. ψίμμινον.

P. 124. *l.* 23. Νίτωκρις.] Eratoſthene interprete, *Minerva Victrix.* Νεὶθ Platoni Minerva.

29. Ὑπόγαιον.] Arch. codex. ὑπόγεον. & καλέσασαν.

35. Σποδοῦ.] Codex Arch. σποδῆς.

39. Μοίριος.] Codex Arch. & Diodorus, Μύριος.

42. Περίμετρος.] Codex Arch. περίοδος.

49. Σέσωστρις.] Manethoni, Joſepho, Africano Σεθὼς, vel Σέθωσις. Diodoro Σεσόωσις. Sacris Scriptoribus Seſac, & Suſacim. Ariſtoteli, aliiſque multis tum Græcis tum Latinis, Seſoſtris. Scholiaſtes Apollonii, ex Decæarcho, Seſonchoſin appellat.

P. 125. *l.* 3. Περὶ τήν.] Codex Arch. & margo παρά.

18. Προσανέχεαφε.] Rectius, προσανέχεαφε.

23. Αἰγύπτιος στρατός.] Codex Arch. Σέσωστρις.

34. Κόλχοι.] Codex Arch. τῇ χειρί. Vide l. 42.

40. Ἀνῆκε.] Arch. Cod. ἀφῆκε.

42. Κόλχοι.] Quod Colchi Ægyptiorum ἄποικοι ſint, teſtatur Scymnus apud Scholiaſtem Apollonii, l. 4. Dionyſius in Perieg.

45. Καὶ αὐτοί.] Joſephus contra Apionem legit οὗτοι.

46. Σύριοι.] Inter hos numera Thracicam gentem Odomantas, quos Judæos ait eſſe Scholiaſtes Ariſtophanis ad *Acharnenſes.*

P. 126. *l.* 11. Ἀπ᾽ ἐργαζονται.] Euſtathius ad Dionyſium ait ἀμπέχεσθαι· ſed Herodotus tantum περὶ ὑφῆς loquitur.

15. Ἀπικνεόμενον.] Locum hunc codices ſcripti ſic legunt, ἀπικνεόμενον, κ. λ. Τὰς δὲ στήλας τὰς ἵστη κατὰ τὰς χώρας —— οὐκ ἔτι ἐπιφαίνονται περ. Habeas apud Tacitum l. 2. *Ann.* 771.

19. Συρίῃ.] Joſephus capite 3. l. 1. ubi de Sethi columnis loquitur, non diſertim affirmat à Setho poſitas fuiſſe; famam ſequitur. Lateritiam columnam ad ſua uſque tempora permanſiſſe ait κατὰ τὴν Συριάδα.

27. Τόξον.] Codex Arch. τόξα. uti & Interpres.

32. Ἐγὼ τήνδε.] Hanc inſcriptionem integriorem exhibet Diodorus. Τήνδε τὴν χώραν ὅπλοις κατεστρέψατο τοῖς ἑαυτοῦ βασιλεὺς βασιλέων καὶ δεσπότης δεσποτῶν Σεσόωσις. Ex his corrigas, licet, Herodoti illud ὤμοισι, quod factum ex ὅπλοισι. Sane in codice Arch. legitur νόμοισι.

P. 128. *l.* 31. Λόγου μάλιστα ἄξιον.] Codex Arch. λόγου.

44. Τὸ ἱρὸν Ἑλένης.] Codex Arch. εἶναι Ἑλένης· mox ὡς ἰδίαι ἤδη.

P. 129. *l.* 10. Ἐπιβάλλεσθαι.] Codex Arch. ut Interpres, ἐπιλαβέσθαι. Euſtathius tamen ἐπιβάλλεσθαι. Iufra l. 23. ἐργασάμενος. l. 29. πρὸς λέγων. l. 31. ἀπαγάγετε.

21. Θῶνις.] Sunt Ægyptiaca Θεὼς & Θῶν. Habes in Μανεθὼς, & Μανεθών. Multa huc ſpectantia collegit Euſtathius ad Odyſſ. Δ.

38. Τοὺς ἱκέτας.] Codex Arch. οἰκέτας. ἀνακομισθέντων δὲ πάντων, εἰρώτα. Infra linea 46. οἱ λεγόμενοι οἰκέται.

P. 130. *l.* 5. Καὶ μάλα.] Codex Arch. non agnoſcit μάλα.

15. Μετορμίζεσθαι.] Codex Arch. γῆς ἄλλον τινὰ μετορμίζεσθαι.

42. Μενέλαος.] Codex Arch. Μενέλεως. p. 131. l. 15. τὰς χεῖρας τὰς.

P. 131. *l.* 16. Μενέλεων.] Hæc apud Homerum Iliados γ.

47. Οὐκ ἐτράπετο.] Codex Arch. confirmat lectionem marginis.

P. 132. *l.* 6. Φρενοβλαβής.] Confer Euſtathium ad Odyſſ. Δ. p. 174. Baſil. Infra 20. Codex Arch. legit, ὑπ᾽ ἐκείνῳ, & ἄλλα καὶ

Ἐκῖνος. Deinde 30. l. ut in margine.

35. Ῥαμψίνιτον.] Codex Arch. Ῥαψινήτον. Africano Ῥαψάκης, Euſebio Ῥάμψης, Diodoro Ῥέμφις dicitur.

40. Καλεῦσι Θερ@.] Propter repetitionem hujus vocis non dubito, quin ea quæ in margine ſtant, omiſſa fuerint: nulla eſt ratio cur quiſpiam ea adderet, ſi non ab initio hic occurrerant.

48. Οἰκοδομέεσθαι.] Codex Arch. οἰκονομέεσθαι οἴκημα λίθινον, ξ, ϖ.

P. 133. *l.* 26. Στῆσαι.] Codex Arch. hæc quæ ſequuntur, habet; 1. ςῆσαι. 2. ἐσδύντος. 3. ἰδίως τῇ πύγῃ ἔχοντος. 4. ἔχον, διαγνούμενον. προςδεόμενον, quod eſt *abiiſſe* apud Interpretem.

43 Καταςήσαντας.] Codex Arch. καταςῆσαι, ἐπιλαθέσθαι τε σφι Infra μηχανήσασθαι, deinde κομίσῃ & ἀπελεῖν αὐτὴν, mox φυλάσσοντας τὴν ἴσον τ̃ κρεμ.

P. 134. *l.* 9. Ποδεῶνας.] *Colla, cervices.* Apud Apollodorum 3. Ἀσκοῦ τὴν προέχοντα ποδεῶνα μὴ λύσῃς.

21. Προσαγαγέσθαι.] Codex Arch. προσαγαγεῖν· ut Interpres.

38. Καθίσαι ἐπὶ οἰκήματος.] Verte, in *fornice, lupanari.*

P. 135. *l.* 24. Ἀΐδην.] Ægyptiis dicebatur Amenthes. Plutarchus *Iſide.*

P. 136. *l.* 5. Ἑλλήνων.] Intelligit *Orphea, Thaletem, Homerum, Pythagoram.*

14. Ἐργάζεσθαι ἑαυτῷ.] Codex Arch. ἑαυτῷ. Infra ἐγγίνεσθαι τεσς. codex A. ἐπιγινέσθαι.

25. Πυραμίδος.] Vide Pyramidographiam Joannis Gravii. Cheops ille Diodoro eſt Chembes.

P. 137. *l.* 26. Μνημόσυνον.] Omnes ſcripti μνημήιον. Mox τ̃ ἐςι τὸ κῶλον.

34. Λέγουσι.] Codex Arch. ἔλεγον. deinde Χεβρῆνα pro Χεφρῆνα.

P. 138. *l.* 6. Φιλιτίωνος.] Cod. Arch. Φιλίτιος.

11. Λαὸν τέθρυμμένον.] Codex Arch. λεὼν τετρυγμένον.

P. 139. *l.* 21. Εὐσεβὴς ὤν.] Codex Arch. Εὐσεβέων. Mox τὸ χρεὼν ἦν.

49. Λιπόντων.] Codex Arch. λειπομένων. codex Eton. ἦν λειπομένη.

P. 140. *l.* 1. Ἰάδμονος.] Suidas in Αἴσωπος, & Ῥοδῶπις· & Plutarchus in libro *de ſera numinis vindicta.*

17. Πυραμίδα.] Hæc lectio ſolicitari non debet. Apellas Ponticus apud Suidam credidit Pyramidem ab hac conſtructam fuiſſe.

26. Βυπόρως.] Suidas in Ῥοδῶπις. Scribitur & Βυτόρως. Vide eundem in Βυτόρος.

36. Ἥσσον.] Codex Arch. κρήσσων ἢ τ̃ ἱτέρης ϖελάζων· ἔτος χμς. δέ. Aliter legit Interpres.

39. Καλεόμενοί μιν.] Neſcio an fratrem; certe Rhodopin inſectabatur, vocabatque Δωρίχαν, teſte Suida.

45. Εὖ γεγλυμμένως.] Codex Arch. ἐγγεγλυμμένως.

P. 141. *l.* 15. Μή με καλοεοθῇς.] Codex Arch. καλονομασθῇς. Mox ϖροσέχοιτο. Deinde Αἰθίοπας τὸ ἢ Σάβακον. Porro οἰκεόντων pro ἀδικεόντων. Denique pro καίτοι ὑψηλαὶ, habet ἢ κάρτα, ut in margine.

43. Βυβασις.] Redditur & αἴλουρος. *Stephan.*

P. 142. *l.* 10. Ἔςι δ' ἐόνθεν.] Codex Arch. ἐόνθεν μὲν ἄλσος δ. μ. περιφυτευμένον. Deinde l. 17. ἄρχοντα Αἰγ. ἐγχωρήσειν.

47. Νήσῳ Ἐλβώ.] Solus Eton. Ἐλκώ.

P. 143. *l.* 5. Ἐξαιρέτους.] Codex Arch. ἐξαιρέτως. Infra, τούτοισι δή μιν, ut & margo.

37. Γενεαὶ γὰρ] Homerus in Neſtoris annis pauciores aliquanto numerat.

49. Καταδῦναι.] Codex Arch. καταδῦναι.

P. 144. *l.* 4. Ἑκαταίῳ.] Hiſtoricus fuit, non fabulator, tametſi Diodoro inter eos recenſeatur qui ad fabulas declinare ſoleant. Scripſit autem libros complures γενεαλογιῶν, in quibus ſuam quoque intexuit familiam. Mox ut in margine, codex Arch. Οὐ γενεαλογήσαντι. Plutarchus libro de Iſide, quædam ex Hecatæo adfert de Pſammeticho, unde & hiſtorias Ægyptias eum attigiſſe colligas. Hæc autem verba, ἑαυτὸν, ἢ ἀναδήσαντί τε, deſunt codici Arch. nam infra occurrunt. Citat Hecatæum Herodotus, p. 376, 377.

21. Ἐς ὃ τούς.] Codex Arch. Ἐς ἑαυτούς. Pro ἀπέδεξαν, idem ponit ἀπηριθμήσαντο αὐτοὺς, Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον.

27. Σφέας πάντας.] Codex Arch. σφ. αὐτούς. Hunc locum citat Athenagoras *Legatione,* p. 31. & legit quæ cod. Arch.

41. Λεγομένων.] Θεῶν addit codex Etonenſis. Arrhianus l. II. adfert hunc locum.

P. 145. *l.* 42. Χαλκέῃ φιάλῃ.] Vide pag. 147.

48. Μώρεος.] Codex Arch. perpetuo Μύριος.

P. 147. *l.* 4. Ἐξαπόδυ.] Codex Arch. ἐξαπίδυ, ut in margine.

17. Μεσόγαιαν.] Codex Arch. μεσόγεαν, & infra ἐπωγέουσιν· & quidem perpetuo.

42. Φιάλας χρυσέας.] Athenæus VI. c. IV. miris modis pervertit hanc hiſtoriam.

P. 148. *l.* 30. Χαλκῷ.] Putat Euſtathius ex Homerico, Ἔρκεϊ χαλκείῳ, hoc oraculum fuiſſe deſumtum. Diodorus ait milites Pſammeticho conductos fuiſſe ex Caria, Ionia, & Arabia.

32. Μαθὼν τὸ χρηςήριον.] Pigres Car docuit Pſammetichum ſuos cives primos galeis criſtatis uſos eſſe. Polyænus l. 7. c. 3. Vide

de Schol. Ariſtoph. in *Avibus*, p. 555.

42. Φανῇ ὁ Ἆπις.] Feſtum dicitur Θεοφάνια.

47. Ἔπαφος.] Æſchylus *Suppl.* Καὶ Ζεὺς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φυτόσοι γόνον. & *Prom.* Ἐπαφῶν ἀταρβεῖ καὶ θίγων μόνον.

P. 149. *l*. 9. Πρὸς ὀλίγον.] Codex Arch. πρὸς θαλάσσης ὀλίγον.

42. Θωυμασιώτερον.] Codex Arch. Θωυμασιώτατον. Quæ autem hîc dicitur Inſula Chemmis, non recte ſic dicitur. Nam Chemmis & urbs & inſula alibi ponitur ab ipſo Herodoto. Adde quod codex Arch. legat Ἔχεμις, quam quidem lectionem ſecutus eſt Euſtathius ad κ Odyſſeas. Sane Stephanus in Χέμμις ſcribit hujus inſulæ nomen per β, itaque apud Hecatæum reperiſſe ſe teſtatur. Verba Hecatæi ex Περιηγήσει Αἰγύπτου hæc ſunt: Ἐν Βουτοῖς, (mallem ἐν Βουτοῖ) περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Λητοῦς, ἐστι νῆσος Χέμβις ὄνομα, ἱερὴ τοῦ Ἀπόλλωνος. ἔστι δὲ ἡ νῆσος μεταρσίη, καὶ περιπλεῖ ἐπὶ τοῦ ὕδατος, καὶ κινεῖται ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Vides ut alibi, ita quoque hîc, Herodotum ipſa Hecatæi verba poſuiſſe.

P. 150. *l*. 2. Ἐμπεφύκασι.] Poſtulat Ioniſmus ἐμπεφύασι, ut eſt in cod. Arch. & apud Homerum: mox συχναὶ, cod. Arch. l. 11. ὅτε δὴ πᾶν, codex Arch. Idem Ὄσιρος & Λητώ habet.

16. Ὦρος.] Codex Arch. Ὦρος. l. 20. idem legit ποιητέων λεγομένων.

20. Δημήτηρ.] Diana, Luna & Proſerpina eædem ſunt. Æſchylus in ſeptem ad *Thebas* vocat Dianam; Λητογένεια κούραν.

26. Ἄζωτος.] Codex Arch. Ἔζωτος. Infra idem τὸ μῆκος μέν.

P. 151. *l*. 3. Ὀρύσσοντος.] Codex Arch. Ὀρύσσοντες. Infra pro ἐπίσηλοι, εἰσι δῆλοι.

14. Μαγδόλῳ.] Alii cum ω in penultima. Ejus mentio in Exodo, Ezechiele & Jeremia. Euſebius ait fuiſſe πρὸς τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Ezechiel. ἀπὸ Μαγδώλου καὶ Συήνης. Atque Mageddo urbs erat mediterranea, prope quam hoc prælium fuiſſe commiſſum Sacra Scriptura teſtatur. Joſuæ cap. 17. Mageddo dicitur Chaldæo Migdo; quod parum abeſt à Migdol, quo modo Pagninus legit Exodi 14. ubi vulgo Magdolum.

15. Κάδυτιν.] Stephanus legit Κάλυτιν. Infra p. 161. Κάνδυτις dicitur codici Arch. in Mappis vulgaribus, *Cadiſſa*. A Magdolo recta tendit Necho ad Carchemiſhum: ut 2 Chron. 35. verſ. 21. legitur. Hujus ad Euphratem ſitus arguit eam eſſe urbem, quam Ammianus vocat Cercuſium, Zoſimus Κιρκήσιον. Vide Ortelium in *Circeſſum*, & *Caduſii*. Opinor Κάδυτιν primo vocatam hanc urbem, deinde Cerchemiſhum, à clade; vox enim ſignificat *urbem deletam*. Eam poſt multa ſecula Diocletianus munivit. Vide p. 161.

P. 152. *l*. 24. Ἐλθών.] Codex Arch. ἐλθών.

P. 153. *l*. 16. Διαιρέεται.] Codex Arch. διῄρηται. Mox Πατρημίτης, ut ſupra.

24. Σεβεννίτης.] Codex Arch. Σεβεννύτης. Codex Eton. Σεvεννίτης.

25. Ὀνουφίτης.] Codex Arch. Κυφίτης· ſed Ptolemæus & Dio Pruſenſis priorem lectionem confirmant. Codex Arch. mox, Ἀνύσιος, Μιεκφορίτης.

32. Ἐκδεκόμενοι.] Codex Arch. recipit omnes lectiones, quas margo hujus paginæ habet.

49. Καλασιρίων χιλ.] Codex Arch. — ρίων δὲ χ. —

P. 154. *l*. 7. Ἐπικέρεος.] Codex Arch. Κάρεος.

35. Τὔνομα, ἐν Σαϊ.] Athenagoras aliter, τοὔνομα. Ἐν Σαΐ. Totum locum aliter legit codex Arch. & melius quam editus, ἐχόμεναι τοίχου. Sic quoque Athenagoræ interpres legit. Mox pro ἐργασμένη, cod. Arch. ἡρμοσμένη.

46. Εὔστομα κείσθω.] Citat Plutarchus l. de defectu Oraculorum. Linea 33, cum margine ἀγνωμοσύνη codex Arch.

P. 156. *l*. 1. Ὅτε ἦν ἰδιώτης.] Margo rectius καὶ ὅτε ἦν ἰδιώτης. Ita quoque codex Arch. Eandem lectionem habet Athenæus l. VI. c. XVII.

15. Ἀληθέων.] Codex Arch. cum Valla, ἀληθῶς θεῶν ἐόντων.

36. Ἀτὰρ ἔσωθεν.] Codex Arch. ἃ γὰρ ἔσωθεν τὸ μῆκός ἐστιν.

42. Πολλοῦ, καταχθόμενον.] Codex Arch. hæc omnia ſic leviter ſed in melius mutat, ἀχθόμενον, οἱ δέ τινες, διὰ τοῦτο. ἐν δὲ καὶ ἐν Μ.

P. 157. *l*. 3. Ἐστᾶσι.] Codex Arch. ἑστᾶσιν Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου.

8. Τῇ ἴσῃ τε.] Codex Arch. Αἰγυπτίῃ τε τό.

P. 158. *l*. 15. Λαδίκη.] Codex Arch. Λαδίκη, perpetuo. Vide p. 197. l 43.

32. Τετρεμμένον.] Codex Arch. ἱδρυμένον. Marcellinus in *Vita* Thucydidis non vere pronunciavit, *totus II. Herodoti liber mentitur hypotheſia*.

Ad Librum Tertium

HERODOTI.

Pag. 159. *l*. 7. Βουλῆς.] Codex Arch. συμβουλίης. Mox tamen συμβουλῆς.

P. 160. *l*. 2. Διαβεβλημένος.] *Deriſus*. Προσλογιζόμενος. Heſychius, & Schol. *Ariſtophanis*, *Avib*.

32. Νιτῆτι.] Codex Arch. Νίκητι. mox πρεσβύταιον.

42. Ἐπικύρων Ἀμάσιος.] Codex Arch. —ρων τῆ Ἀμ. —— ὄνομα ἦν αὐτῷ εἰ Φ.

45. Ἄμαζιν διαδιδάσκει.] Idem.

47. Οἷα ἦν ἐόντα.] Codex Arch. ὅ δε.

P. 161. *l.* 14. Καδύτιος.] Codex Arch. Κανδύτιος. Mox Ἰκνύσα. Stephanus Ἴνυσος. Infra τῆς Ἀραβ. rectius codex Arch. ἐξ Ἀραβ. prout infra. Adhuc, ἀπὸ δὲ Ἰκνύσα πόλιος Συρίων.

32. Κείμενον.] Codex Arch. κενὸν, quod vidit Interpres.

41. Ἐπὶ τῶν παλαιῶν.] Codex Arch. ἐπὶ τὸ παλαιόν.

44. Ἕλξαντες ὕδατι.] Cod. Arch. Σάξαντες ὕδατι, ἐπὶ τὸ χαρά. ut pagina 162. l. 21. Recte.

47. Ἀρράβιον.] Codex Arch. cum Interprete, legit hic βασιλέα.

P. 162. *l.* 7. Κροκύλην.] Codex Arch κροκίδα.

16. Ὑπόδρόχαλα.] Codex A. περίτρόχαλα. Sic Plutarchus, ex hoc loco. Κυρὰν hanc σισόην (ex dictione Hebræa) vocant 70, Levit. c. 19. ubi vide Scholia edit. Rom. Chœrilus apud Joſephum l. 1. contra Apionem. —— κορυφὰς τροχοκούρεδες ——

17. Οὐεστάλτ.] Codex Arch. Ὀρατάλ. Eadem eſt lectio codicis Oxonienſis, uti notat optimus doctiſſimuſque vir, Edoardus Pocockius in Notis ad *Specimen Arab.* p. 107. quem vide.

29. Ῥαψάμενον.] Codex Arch. αἰψάμενον. mox idem pro τύτων, τῦτον. & infra pro σώζωσι, ποτίζωσιν.

40. Τέσσαρας καὶ τεσσαράκοντα.] Codex Arch. tantum τεσσαράκοντα, at Diodorus ei dat annos 55.

41. Οὐδὲν εἰ ἀνάρσιον.] Codex Arch. facit cum margine.

46. Ὕσθησαν.] Suidas ὕσθησαν γὰρ τότε Θῆβαι, οὐδαμῶς πρότερον ὑσθεῖσαι.

P. 163. *l.* 7. Τῷ Φάνῃ.] Codex Arch. ut prius τὸν Φάνην. mox ἐπ᾽ Αἰγύπτῳ.

19. Περικεχυμένων.] Codex Arch. κεχυμένων. infra ξυρῶνται τὰς κεφ.

33. Φορέουσι.] Addit Codex Arch. τὰς κεφαλὰς, ita & Valla.

P. 164. *l.* 18. Πάρησαν.] Codex Arch. παρήεσαν. mox περὶ τὰς παῖ. & ἄλλοι παῖδες. non, πάντες.

21. Ψαμμήνιτος.] Codex Arch. perpetuo ψαμμαίνιτος. idem mox προσιδὼν, & παρεξελθουσέων, & ἤγοντο, reliquaque, quæ mox in margine.

43. Ποιεύμενον πᾶν.] Codex Arch. ἅπαν ἐπ᾽ ἐκείνῃ ἐξ ἑκάστης ἐξόδου. Mox ἐπείρωτα.

P. 165. *l.* 48. Κατακαῦσαι.] Vide excerpta Cteſiana p. 653, in fine.

P. 168. *l.* 3. Δολερὰ καὶ αὐτέων.] Hæc ex Herodoto non eſt dedignatus mutuari Plutarchus. Bis tanquam ſuis uſus eſt; ſemel Herodoto attribuit.

17. Σιτεύμενοι κόπρον.] Julianus quadam Epiſtola hinc, κόπρια legit.

18. Ἀνέφυρον.] Codex Arch. ἀναφέρων.

43. Ἐξ ὕλης.] De his Herodoto contradicit Cteſias pag. 579.

P. 169. *l.* 16. Στρατευόμενος.] Codex Arch. πορευόμενος. uti & Interpres. Mox cod. Eton. pro ἤιε habet ἦγεν, male.

37. Θηβέων δέ.] Cætera ad καταβὰς non agnoſcit cod. Arch. neque Interpres. Pro Θηβέων idem, ut mox, legit Θηβαίων.

41. Ἐπορεύοντο.] Hæc ex ſcribæ hallucinatione etiam ſupra ponebantur, loco non ſuo.

43. Ὄασιν.] *Ægypti*, vel Libyæ urbem. Duris Samius quoque μακάρων Νῆσον vocabat, teſte Stephano in Αὔασις. vide eundem in Ὕασις. Cod. Arch. habet μακάρων νῆσοι, quod probo; ſunt enim plures inſulæ: imo Euſtathius ad Odyſſ. Δ, hæc verba legit, ut cod. Arch.

P. 170. *l.* 5. Ἐπαΐοντες.] Cod. Arch. ἐπαΐοντες.

13. Ἐπιφανέος.] Diodorus videatur p. 76. Plutarchus *Iſide* p. 367.

36. Σέλας.] Mela l. 1. *non coitu pecoris, ut ajunt, ſed divinitus & cœleſti igne conceptus.* κατίσχειν opponitur τῷ ἀνίσχειν, verte, *deſcendere.* Omnia huc facientia vide apud Pignorium Menſæ Iſiacæ p. 35.

39. Μέγας.] Cod. Arch. & Eton. μέλας. Mela, ubi ſupra, *Bos niger, certis maculis inſignis:* Euſebius, τὸ μέλαν τοῦ σώματος. *Præp. Evang.* l. 3. c. 12.

P. 171. *l.* 6. Ἐδικαιεῦντο.] Cod. Arch. ἐδικαιεῦντο.

22. Ἀρχῇ] Ut in margine.

40. Βασιληΐης δικ.] Cod. Arch. καλεομένης δικ.

44. Τοῖσι.] Addit hic recte cod. Arch. Πέρσῃσι.

P. 172. *l.* 28. Εἴη ἀμείνων.] Cod. Arch. οὖσα εἴη καλλίων. mox δαίσειαν, ut in margine. & οἰκειοῦντες, ut Valla.

P. 173. *l.* 1. Φιλονεικίη.] Cod. Arch. cum Valla φιλοινίη.

4. Φασὶ Πέρσαι οἴνῳ προσκεισάμενον.] Cod. A. rectius, quam editur.

14. Τῇ γινομένῃ κρίσει.] Cod. Arch. melius opinor impreſſo.

19. Σύ νυν μάθε, εἰ.] Cod. Arch. μάθε αὐτός. mox λέγουσι ταῦτα παραφρονέοντες. ἦν μέν.

39. Ὁμοίως.] Cod. Arch. ὁμοίως.

45. Ἀγαθῶν τε προσῆν.] Cod. Arch. ἀγαθόν τε.

P. 174. *l*. 12. Οὗτοι χαίρων.] Cod. Arch. οὔ τι χαίρων. mox τὰ τόξα.

34. Παταικοῖσι.] Scaliger à Pathach, quod in Piel ſignificat *inſculpſit*. Ovidius dixit —— *pictos verberat unda deos*. Bochartus à Batach, *ſecurum eſſe* deducit. Herodotus locat in prora; Heſychius in puppi; quod eſt veri ſimilius. Vide Heſychium in Γιγγρῶν & Εὐφραδής. Item Seldenum de *Diis Syris*. Videntur Patæci fuiſſe dii tutelares, quos ad naufragia vitanda invocabant. Iidem Cabiri ſunt & Corybantes, Magni Dii, i. e. potentes. Vide omnino Bochartum l. 1. c. XII. In Samothracia ante portum duo ſimulacra, quibus Caſtor & Pollux denotabantur, ſtabant. His naufragio liberati vota ſolvebant. Pauli Apoſtoli navis eos habebat παράσημον. Mox περιάγειν, *pingunt*.

41. Πανταχῆ.] Cod. Arch. πολλαχοῦ; cod. Eton. πολλαχῆ.

49. Ἄλλον.] Ita cod. Arch.

P. 175. *l*. 10. Καλλαλίας.] Stephanus ex Hecatæo cum unico λ ſcribit. Eadem eſt ſcriptio codicis Arch.

16. Πίνδαρος.] Paulo plenius Plutarchus ad *Principem ineruditum*; Item Cl. Alex. Strom. 2. Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνητῶν καὶ ἀθανάτων.

32. Ἰθύσε.] Hoc eſt ὁρμήσε. & ἰθὺς, ἡ ὁρμή. Alibi noſter πανδημεὶ, ἰθύοντο στρατεύεσθαι. Mox cod. Arch. pro ἔκλητο habet κέκλητο.

45. Πολλῷ δέ τοι.] Cod. Arch. πολλῷ δὲ ἔτι ..... γινομένης.

48. Ὧδε λέγει.] Suidas in χαίρειν hanc formulam veterem fuiſſe notat.

P. 176. *l*. 2. Θεῖον φθονερόν.] Euſtathius φθονεροὺς τοὺς θεοὺς ἐξ Ὁμήρου οἶδεν Ἡρόδοτος.

15. Τοι τὼ 'πὸ τοῦδε.] Cod. Arch. τὸ ἀπὸ τούτου τοῖς πάθαις. mox idem καὶ ἐν νόῳ λαβών.

22. Ἦν οἱ σφρηγίς.] Cod. Arch. ἦν ἡ σφ. Mox Θεοδώρου Τιμέκλεος. De hoc Theodoro apud Athenæum, Pauſaniam, & ſupra p. 19. Fuit & alius horum temporum nobilis δακτυλογλύφος, Pythagoræ pater, Mneſarchus. Vide quæ Suidas in Σμάραγδος.

25. Τάδε.] Cod. Arch. hic & ubique pro τάδε legit τοιάδε.

P. 178. *l*. 2. Εἶχε ἑτοίμους.] Suidas hæc verba laudat in Νεώσοικοι. Legit autem paulo rectius, εἶχεν ἑτοίμους. Mox cod. Arch. ἐξελαθέντες.

11. Ἔφραζαν τὸν ἀλφ.] Cod. Arch. cum margine, τὸν θύλακον ἀλφ. mox προσεργάσασθαι.

16. Οὔκω τε.] Cod. Arch. οὐκ οὕτω τιμ. δεόμενοι. Locum hunc acriter vellicat Plutarchus libro contra Herodotum.

24. Εἰρίοισι ἀπὸ ξύλου.] Codex Arch. legit ζωίων ἐνυφασμένων χρυσῷ καὶ ἐρίοισι, ἀπὸ ξύλου. Theophraſtus novit ἐριοφόρα δένδρα. Lego etiam ἔριον ἀπὸ ξύλου dici ὀρτάεριον apud Rhetorem ineditum. Hæc ſunt apud Indos frequentiſſima.

34. Κερκυραίων γάρ.] Plutarchus, l. contra *Herodotum*, hæc examinat. Laërtius in *Periandro* eadem cum Herodoto tradit.

P. 179. *l*. 3. Ἐς τοῦτο.] Hæc cod. Arch. ſic ordinat, ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγένετο ἔτι ἐς τωυτὸν, ἐς ὃ οἱ Κ.

6. Περιάνδρου.] Petavius in Paralip. lib. de *Doctrina temporum*.

18. Μέλισσαν.] Laërtius, *Periandro* Lyſiden vocat. Procles codici Arch. eſt Patrocles. Perinde eſt.

P. 180. *l*. 44. Ἀνακρίσιος.] Cod. Arch. ἀποκρίσιος.

P. 182. *l*. 29. Εὐθὺς, ὅτε.] Cod. Arch. ἰθὺς, ut & infr. l. 44.

P. 183. *l*. 4. Καπρείης.] Cod. Arch. Κυπρείης.

47. Προσπερέοντος.] Cod. Arch. προσελθόντες. forte προσελθόντος. Mox, ἐς μέσον.

P. 184. *l*. 9. Εἶπε, Πρήξαντες.] Cod. Arch. Πρήξαντες, ἔφη, οὕτω μοι διέπρηξας τ. τ. προσέπρηγμα. Infra 27. ἐς ὄψιν.

34. Ἐπιθέμενον.] Cod. Arch. ἐπιπέμενον.

P. 185. *l*. 5. Μύκης.] Scholiaſtes Nicandri *Alex*. τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην.

24. Καταλελάβηκε.] Cod. Arch. κατέλαβε. Mox pro ἔκρυπτον, idem ἔπρηστον.

P. 186. *l*. 16. Μήδ' ἀνασωσαμένοισι ἀρχήν.] Cod. Arch. τὴν ἀρ. Hæc non vertit Interpres.

24. Κατείρχθεν.] Apud Hephæſtionem de Metris, κατερύκεσθε χιτῶνας.

P. 187. *l*. 1. Καταδηλος τρόπῳ.] Cod. Arch. ἐς ἦν. Ita & Interpres.

10. Φαιδύμης.] Cod. Arch. hic & ſequenti pagina Φαιδιμίη.

P. 188. *l*. 3. Μέρος ἐγίνετο.] Vide l. *Eſther*, cap. 2.

10. Ἀπαθέντην.] Cod. Arch. ſemper Ἀπαθέντην.

P. 189. *l*. 5. Πάρειμεν.] Cod. Arch. τῇ, πάρειμι, φάς τε ἥκειν.

P. 190. *l*. 6. Ἐν αἴνῃ μεγίστῃ.] Alibi ἐν αἴνῃ, quaſi ἐν τιμῇ. Hic autem ἐν αἰτίῃ legit Valla; & recte vertit; aliter licet ſentiat auctor Lexici Ionici. Arch. codex legit αἰτίῃ. ut libro 6.

12. Ὑποδεχομένου.] Cod. Arch. ut Valla, ἀποδεκομένου. conſentit Etonenſis.

27. Ὡς ἐς τοῦτο.] Rectius τοῦτον. Ita cod. Arch. ita Valla.

47. Οἰδεόντων.] Valla hic nihil vidit, p. 218, eadem hæc locutio recurrit. Infra τεθαρσηκότες.

P. 191. *l.* 35. Συμπεπίηκ(ι.] Magis placet codicis Arch. ſcriptura συμπεμπίηκ. Infra ἔτι ἐςεώς. Arch. & Eton. & mox ἐςεῶτα. Tum ἔξω ἔθεον, ut Valla.

P. 192. *l.* 16. Ἐντὸς πέντε ἡμ.] Cod. Arch. ἐκτὸς π. ἡ. ἐγένετο.

22. Μύναρχον.] Cod. Arch. cum margine Μύναρχον μηνικὴ γλῶσσα.

P. 194 *l.* 14. Μυνάρχυ.] Cod. Arch. hîc & infra μυναρχίης.

25. Ἐκάνει.] Cod. Arch. ſtabilit lectionem marginis.

34. Καὶ ἄρχει.] Cod. Arch. καὶ ὅτε ἄρχει πλὴν τοσαῦτα.

40. Ἑκάςυ ἔτυς.] Confer paginam 221.

P. 195. *l.* 4. Ἔχειν τὴν βασιλ.] Cod. Arch. addit Καμβύσεω.

44. Δαρεῖ© ὁ Ὑςάσπε©.] *A matre expoſitus, equa uberibus lactatus eſt, ab equorum caratere Spargapiza. Idem hinnitu equi rex declaratur.* Ptol. Heph.

P. 196 *l.* 23. Τὰ ἑκατέρῳ] Cod. Arch. προσεχίας, ἄλλοισιν ἄλλα ἑκατέρω ἔθνεα νέμων, ἀρχὰς καὶ φέρων πρόσοδον.

44. Ἀλυσσινίων] Cod. Arch. Λασονίων. Mox pro Ὑγεννέων cod. Eton. Αὐγεννέων. cod. Arch. Αὐτεινέων. Talentorum ſumma literis numeralibus in margine cod. Arch. ponitur, in ipſo textu dictionibus integris.

48. Συρίων.] Cod. Arch. Ἀσσυρίων, ἑξηκόσια καὶ τριηκόσια. Infra pro φρεατίζων, idem habet φρειζων, & ἀναισιμῦτε.

P. 197. *l.* 33. Ὀρθοκορυβαντίων.] Cod. Arch. cum margine; mox Παντιμαθεῖται.

36. Ἀπὸ Βακτ] Cod. Arch. Βάκτρων ἡμ. Αἰγλων, ἑξηκόσια καὶ τριήκοντα. Mox Πακτυικῆς.

P. 198. *l.* 5. Ματιηνοῖσι.] Margo & cod. Arch. conſentiunt, de his prius. Vide pag. 407.

7. Μαρσοῖσι.] Cod. Arch. Voſſius ad Melam, p. 13.

42. Καλαντίαι.] Supra p. 175.

49. Ἔταξαν.] Cod. Arch. ἐτάξατο. Ita Valla. Mox Καυκάσου.

P. 201. *l.* 40. Εὐπετέως.] Cod. Arch. δυσπετέως. Conſule paginam proximam.

P. 202. *l.* 6. Ἀνηρεῖ.] Cod. Arch. ἀνιηταί. Hinc videtur Ariſtoteles hauſiſſe, τὰ ἀρπακτικὰ οὐκ ἀγελαῖα.

7. Λαγωός.] Cod. Arch. ubique λαγός. Mallem λαγώς.

12. Ἀναιρέεσθαι.] Euſtath. legit ἐπαναιρέεσθαι, hoc eſt, ἐπαναλαμβάνεσθαι.

18. Αὐξανόμεν©.] Cod. Arch. αὐξόμεν©. v. p. 211. — ἐπικνέεσθαι καταγνάφων.

33. Ὀφίων.] Cod. Arch. Eton. ut & margo τέκνων. Valla itidem. Quod haud dubie rectum eſt.

P. 203. *l.* 6. Πεπλασμένας.] Cod. Arch. προσπεπλασμένας ἐκ πηλῦ.

12. Νεοσσιέων.] Forte νεοσσιῶν. mox Arch. cod. καταπεπλασμένας. & linea 19. ἔτι τούτων θαυμας.

29. Τετραπηχέων.] Margo & codex Arch. τριῶν πηχέων, quod quidem Ἰωνικώτερον.

43. Ἐσχατίαι.] Scribe Ἐσχατίαι. Vide Stephanum in Λιβύη.

P. 204. *l.* 3. Βαρβαρικόν.] Cod. Arch. & Valla Βάρβαρον. mox, τοῦτο δὲ οὐδενός. mox cod. Eton. μοι λέγεται pro μελετῶν. cod. Arch. με λέγειν.

6. Ἐσχάτης.] Cod. Arch. ἐσχάτη. Alii ἐσχάτων. Forte Ἐσχατιῶν.

22. Θωμανιῶν.] Cod. Eton. Θαμναίων. Cod. Arch. Θαμναίων. Mox, Ἄκις.

39. Μέλιτον.] Cod. Arch. μελίτων.

49. Χείμαστα.] Darius ob hoc caupo merito dicebatur. Huc Martialis Epigramma facit.

Sit ciſterna mihi quam vinea male.

P. 205. *l.* 23. Οὐ συγκειμένοισι.] Cod. Arch. συνεκείνοισι. Mox κλαίεσκε καὶ ὀδύρεσκε.

41 Περιεῖναί τοι.] Cod. Arch. elegantius & Herodoteæ phraſi vicinius, προεῖναι, τὸ, καὶ ἀλλοτριώτατον —— κεχαρισμένον.

P. 206. *l.* 17. Ἀνδρὸς λόγῳ.] Cod. Arch. ἀνδρων λόγῳ.

22. Αὐτῆς.] Cod. Arch. αὐτός. mox δι' ὃν ἵνα.

30. Ἀνακρέοντα.] Erat Polycratis præceptor. Vide Ælianum in V. H.

36. Ὑποκρίνεσθαι.] Hinc ὑποκριτὴς Dramaticorum.

45. Θαλασσοκρατέειν.] Caſtor & Apollodorus in chronicis diligenter notarant θαλασσοκρατοῦντας. Veſtigia vides apud Euſebium. Mox pro μοῦν©, cod. Arch. ἐςὶ πρῶτα ἐλπ.

P. 207. *l.* 19. Μαίανδρον.] Cod. Arch. Μαιάνδριον. uti infra.

24. Προσδόκιμον.] Cod. Arch. δόκιμον επ. τοιάδε.

31. Ἐςέλλετο αὐτὸς ἀπιέναι.] Non autem αὐτόσε.

P. 208. *l.* 21. Ἀπαραιρημένος.] Cod. Arch. παραιρημένος. Quod melius. Τίς σὰς παρήειρε φρένας, Archilochus. Mox pro τῇ ἀρχῇ — idem c. A. ταραχῇ. Vide p. 217. l. 32.

25. Κρανάπιον.] Cod. Arch. Κρανάτυς.

27. Ἀγγελιηφόρον.] Cod. Arch. Ἀγγαρήϊον, multo verius.

30. Τρεῖς.] Ut & margo.

36. Οἰδαίνοντων.] Cod. Arch. (quod prius dictum) hic quoque οἰδεόντων.

43. Λογιμωτάτης.] Cujus eſt interpretatio δοκιμωτάτης.

P. 209. *l.* 36. Θηρῶν.] Cod. Arch. Θηρίων.

44. Ἀχυ-

44. Ἀχυπνίησι εἴχετο.] Hunc locum Suidas multo emendatius exſcripſit, ἀχυπνίῃσιν συνείχετο.

P. 210. *l.* 9. Ὁ δὲ ἐν ἑωυτῷ δὴ ὤν.] Suidas δὴ ἐν ἑωυτῷ ὤν.

12. Ἠπιαμαλα.] Codex Arch. ἥπια μετὰ τὰ ἴχνεα —— ὕπνῳ μεταλαγχάνειν, Suidas. Infra δύο ζεύγεσι.

P. 211. *l.* 33. Αὐξανομένῳ.] Cod. Arch. αὐξομένῳ, uti prius p. 202. Quid quod Euſtathius hunc locum adducat, legatque, ut dixi. *L.* 39. Codex Arch. lectionem in margine agnoſcit.

P. 212. *l.* 25.] Πάντως.] Codex Arch. πάντα.

26. Καταλείπειν.] Mox Ἀπίστησεν.

32. Φοινίκης.] Ἐκ Φοινίκης, ἅμα δὲ αὐτῇσι.

39. Κρηστώνης.] Cod. Arch. diſerte habet Κρότων. Hoc pacto ſupra legi oportere notavimus p. 21.

P. 213. *l.* 25. Ἐμπίπτουσι.] Cod. Arch. ἐκπίπτουσι, *cum navibus ſuis deferantur.*

32. Δι' αὐτοῦ.] Ita Valla.

41. Cod. Arch. & E. ἐστάθη.] Hujus videtur locum occupaſſe ἐπερέχθη.

48. Οἶδε ἐγώ.] Nam id hic deeſt.

P. 214. *l.* 1. Συλοσῶν Αἰάκεος.] Ita omnino. Vide p. 175.

19. Πρὸς ἑωυτόν.] Cod. Arch. αὐτόν, uti & Valla. Mox ὦ ἐγώ. Infra εἰρώτων.

P. 216. *l.* 30. Κακῶς, ἐπρησσε.] Cod. Arch. πάρος, cum Valla.

P. 217. *l.* 23. Ἐξεκήρυξαν.] Cod. Arch. ἀπέπεμπον. cod. Eton. ἐξώθησαν. Hæc autem gloſſemata ſunt.

P. 218. *l.* 18.] Γδοῦσι.] Cod. Arch. δώλοισι.

31. Cod. Arch. ἄλλῳ μέν νυν, & mox ἀποχέειν.

P. 219. *l.* 3. Ἐξέπλασαν.] Codices ſcripti ἐξάμβλωσαν. Vide *Heſych.* in ἐξήμβλωσαν.

41. Πεπόνθεε.] Cod. Arch. ἐπεπόνθεε.

AD LIBRUM QUARTUM
HERODOTI.

PAg. 222. *l.* 10. Πρότερον.] Supra p. 3. 7. 390. Euſtathius hos peculiariter τετρῆρες vocat. Videndus Geographus.

P. 223. *l.* 40. Γονίας.] Cod. Arch. & margo τοκίας. *l.* 4. Idem πιθανὰ pro πιστά.

44. Λιπόξαϊν.] Cod. Arch. Νιτόξαϊν. Non nunc primum iſtæ duæ literæ ab exſcriptoribus confunduntur.

P. 224. *l.* 4. Ἀπέσασθαι.] Cod. MSS. ἀπαλλάσσεσθαι.

11. Τεάπιοι.] Pro Τεάσπιες.

49. Χώρῳ.] Cod. Arch. χρόνῳ. Probat quoque Etonenſis.

P. 225. *l.* 9. Μιχθῆ.] Ita cod. Arch. Valla hic male omiſit *Echidnam*.

18. Τρέφιες.] Apud Homerum τρέφι κῦμα. Oppianus τρόφιν habet. Ergo non recte Heſychius dixit poni pro τρόφιμον. Τρέφιες ſunt τέλειοι.

29. Ἐξερύσαντα.] *Educentem.* Interpres male.

P. 226. *l.* 14. Πρὸ πολλοῦ.] Alii codd. παραπολλοὺς, quod ſequitur Valla.

42. Τραφθέντος.] Cod. Arch. στραφέντες. Mox λεγόμενος pro γινόμενος.

P. 227. *l.* 15. Τεθνηκώς.] Cod. Arch. τεθνεώς. Mox Ἀρταπίης, ut Valla. Mox ἑώυτη, ut Valla, non ἰόντα.

32. Μιλαπολίτῳ.] Valla legit, ut in margine. Ita quoque cod. Arch. Idem mox pro πόλιν habet χώρην, ut paulo infra.

36. Στῆσαι.] Ita codex Arch.

40. Εἰπάντα.] Ita codex Arch. rectius.

46. Ποιῆσαι ἐπιτολία.] Cod. Arch. ταῦτα ἐπιτ. Deinde ἔστηκε· quod rectius.

48. Περὶ δέ.] Omnino περιεξ. Paulo infra ἀτρεκὲς, eſt omnium ſcriptorum lectio.

P. 228. *l.* 6. Τῶν περ.] Cod. Arch. ἐξ ὀλίγων.

12. Ἀκοῇ.] Non agnoſcit Valla, nec cod. Arch.

25. Ἔρημον.] Arch. cod. ἔρημος, ut mox.

26. Ὕπανις.] Cod. Arch. & quidem perpetuo.

P. 229. *l.* 7. Μαιητίδος.] Antiquior eſt lectio per Ω. eam habet cod. Arch.

19. Τούτοισι.] Cod. Arch. τούτων —— τάξιν.

27. Ἴυρκαι.] Mela legit Τύρκαι· ſed & Plinius.

34. Τετραμμένον.] Cod. Arch. ἀποκλίνοντα, quod agnoſcit margo, nec tamen vertit Valla.

P. 230. *l.* 3. Ἄχυ.] Codex Arch. Ἄγχυ.

14. Ὃς ἂν καταφ.] Cod. Arch. φεύγων καταφύγῃ.

16. Ἀργιππαῖοι.] Cod. Arch. Ὀργιεμπαῖοι. Zenobius Ὀργιεμ. Plinius ſcriptus Argemphœos. Mela *Arympæi*.

25. Ἀτρεκέας.] Cod. Arch. ἀτρεκές.

42. Ἀποχρεωνται.] Cod. Arch. καταχρεωνται.

P. 231. *l.* 1. Λέγοντες μονοφθ.] Cod. Arch. addit bene articulos τοὺς μον. & τοὺς χρυσοφ. Infra *l.* 7. Οὕτω δή τι. *l.* 11. Idem Τάφρης.

5. Ἄεισμα.] Hæc paulo aliter Euſtathius ad Dionyſium. Æſchylo μόνωψ στρατός.

27. Οὐδὲ ὄνοι.] Cod. Arch. οὐδὲ οἱ ὄνοι.

38. Φύσ.] Cum Interprete Cod. Arch.

40. Προσθήκας.] Opinor ἐπεισόδια dicit, quæ in eo bene multa, ſed & laudata Dion. Halicarnaſſeo. Ipſe alibi vocat παρενθήκας. Has in eo culpat Marcellinus.

P. 232. *l.* 21. Ἐνδεδυμένα.] Cod. Arch. ἐνδεδομένα. De his lege Pauſaniam in Atticis,

cis,

cis, Porphyrium II. de Abſt. 5. 18.

39. Περιφερέες.] Cod. Arch. περφέρες. Heſychius, περφερες, θεωροί.

P. 233. *l.* 19. Ἄργιν.] Vid. Callimachum in Hymno in Delum, & Pauſaniam.

26. Ἀγείρον]ας.] Forte ἐγείροντας· Dictio eſt in ſacris propria. Plutarchus de *Iſide*, ὅταν θυάδες ἐγείρωσι τὸν Λικνίτην. & Interpretes Septuaginta ἐγέρθητι κύριε.

32. Ἀγχιβάτῳ.] Cod. Arch. ἀγχιβάτῃ.

P. 234. *l.* 22. Τὴν περὶ τὴν.] Cod. Arch. recte omittit περὶ τὴν. Paulo infra ἔρημος, quæ lectio ſupra etiam reſtituebatur.

P. 235. *l.* 12. Περιπλώσαντες.] Cod. Eton. πλώσαντες τὴν Λιβύην. Valla forte περιπλ. Cod. Arch. περιπλωόντες Λιβύην.

15. Τεάσπις.] Vide p. 410. 541. Male Pauſaniæ Τεάπιδος.

30. Παρὰ Ἡρακλ.] Cod. Arch. ἐπὶ Ἡρακλ. Mox Σολόεις, ut Eton. & margo. pro παρὰ βασιλ. idem legit ἐς βασ.

37. Φὰς τά.] Cod. Arch. σφέας προσφώταλα, & χρεωμένες.

42. Βρῶτα.] Cod. Arch. πρόβαλα. Valla *pecora*. Mox pro ἔλεγε, ἐλέγετο.

P. 236. *l.* 4. Ἐπιλήθομαι.] Cod. Arch. ἐπιλήσομαι.

10. Σκύλακα.] Si Scylax hic ſcripſit περίπλουν, qui ſub ejus nomine extat, mirum non ſignificaſſe hoc, ut in aliis ſolet, Herodotum. Vide Suidam. Ajunt eum Dario opus inſcripſiſſe.

11. Κασπατύρῳ.] Supra, 201. p. Apud Stephanum vitioſe Κασπάπυρος.

37. Ἀσίαν.] Stephanus in Ἀσία pro Κότυος videtur mihi legiſſe Λυδῶ. Cod. Arch. habet Βότυος. Infra Τυρίης, ut in margine, codd. Arch. & Eton. Mox itidem προσβαλέσθαι, & λόγιμον λεγόμενον.

P. 237. *l.* 16. Ἀρότρυ.] Cod. Arch. & E. ἄροτυ. Paulo infra ἔνυδρος.

36. Πόρατα.] Cod. Arch. Τόρατα. Hinc Mela, Toreatas formavit.

41. Πρὸς ἑσπέρης.] Cod. Arch. ἑσπέρην. ut mox πρὸς Βορέην.

43. Ὀρδισσός.] Cod. Arch. Ὄρδησος. Heſiodo Ἀρδίσκος.

49. Αὔρας & Τιβ.] Cod. Arch. Αὔρας & Τίβισις.

P. 238. *l.* 1. Ἄθρις.] Νοίης & Ἀρτάνης. ἐσδιδοῦσι. Cod. Arch.

8. Δέχεται.] Cod. Arch. quod præſtat.

9. Κάρπις.] Codd. ambo.

12. Ἐκ Κελτῶν.] Vide Euſtath. ad Dionyſium p. 41, 42.

13. Μετὰ Κύνητας.] Stephanus in Γβηρία videtur hunc locum attuliſſe.

15. Ποταμῶν.] Cod. Arch. πόταμων.

20. Οἱ.] Utrobique omittit cod. Arch.

25. Ὀλίγον.] Τὰ πάντα χείλεα. *l.* 27. Cod. Arch. ut in margine.

36. Τύρης.] Melæ, Tyra. Suidæ in Σκύθαι, Τύρας.

41. Ὕπανις.] Cod. Arch. ſemper Ὕσπανις. male.

44. Μήτηρ.] Mela, *matrem ejus accolæ appellant.*

49. Κρήνη πικρή] Stephanus in Ὕπανις idem ex Metrodoro docet. Pro δεινῶς autem hac in linea magis ex Ionica forma habet Cod. Arch. αἰνῶς.

P. 239. *l.* 5. Ἐξαμπαῖος.] Mela, *ei cognomen eſt Exampeo.*

21. Κήτειά τε.] Cod. Arch. κάτηρά τε. De Antacæis meminit Heſychius, Ἀντάκαιοι. Euſtathius ad Dionyſium locum exſcripſit.

24. Γέῤῥος] Imo Γέῤῥην, ut infra l. 49. Eſt & hæc codicis Arch. lectio.

36. Ἱππολέων.] Cod. Arch. Ἱππολέω. Scribe, Ἱππόλεω. Nam Dioni eſt Ἱππολάυ, in *Orat. Boryſth.*

41. Ῥέει μὲν γάρ.] Cod. Arch. ῥέει δὲ & οὗτος.

47. Ὑπάκαρις.] Cod. Arch. cum margine facit; ſed nihil muto.

P. 240. *l.* 9. Ὄγδοος Τάναϊς.] Tres has lineas citat Arrhianus in III. Euſtath. ad Dionyſium.

29. Παπαῖος.] Arrhianus in *Bithyn.* Βιθυνοὶ τὸν Δία καλοῦσιν Πάπαν. Euſtathius ad Ἐλλάδος.

30. Γῆ δὲ Ἀπία.] Cod. Arch. Ἀπί.

31. Θαμιμασάδης.] Cod. Arch. Θαγιμασά.

42. Καταρξάμενος.] Omnes ſcripti ut Valla κατάρξάμενος. Quod ideo obſervat Herodotus, quoniam alius Græcis mos. Ἀπάρχὰς poſt hæc faciebant, ut mox infra.

P. 241. *l.* 12. Καὶ ταῦτα τῶν.] Cod. Arch. τὰ ἄλλα τῶν. Mox Ἀρχαίων, & συννέαται.

17. Ἄπεδον.] Cod. Arch. & Eton. ἐπίπεδον.

20. Ὑπονοςέει.] Cod. Vallæ videtur obtuliſſe ὑπονοσέει.

39. Νομίζουσι, ὑδεῖ.] Cod. Arch. νομίζουσι χρέεσθαι. Alibi ita loquitur Herodotus.

42. Ἐμπνέει.] Cod. Arch. ἐκπνέει.

44. Ἀποφέρει.] Pro ἀποδέρει. Mela, *referre.*

48. Ἐξῆς.] Cod. Arch. Ἐκεῖς. Cæterum alia hic legit Interpres.

P. 242. *l.* 1. Ὀργίσας.] Cod. Arch. ὀργήσας. Vulgo ὀργάσας. Heſychio μαλάξας, ἀναδεύσας.

22. Περιχρυσώσας.] Cod. Arch. & Eton. καταχρυσώσας.

30. Ὁ νομάρχης] Non οἰνομάρχης.

39. Ῥάβδοισι.] Scholiaſtes in Nicandri Ther. hunc locum reſpexit. Rabdomantia.

46. Οἱ δὲ Ἐνάρεες.] Supra, libro primo ἐνα-

ρέεϛ

Digitized by Google

ρίες. Cod. Arch. οἱ δὲ Νάζιες οἱ ἀνδρόγυνοι.

P. 243. *l.* 40. Ἐπιζώμενοι.] Huuc locum expendit Voſſius ad Melam p. 112.

P. 244. *l.* 28. Θεραπεύοντες] Cod. Arch. ἤτοι δὴ θεραπεύοντας.

31. Καλισθενίας.] Cod. Arch. non καλλίστας.

48. Ἐπ' ἵππων] Cod. Arch melius ἐπ' ἵππου.

P. 245. *l.* 3. Ἐπιστήσαντες.] Cod. Arch. ἀποστήσαντες. *l.* 20. λινέα.

21. Ταύτῃ δὲ πολ.] Male Interpres. Cod. Arch. legit ταῦτα. Verte, *bis vero longe ſuper cannabis.* Heſychius in Κανναβίς (Κάναβις) videatur.

34. Ὠρύοντα.] Cod. Arch. Ὠρύεται. Vox notat ἐξικμάζει ἢ πυριᾶσθαι. Vide Heſychium in Καναβισθῆναι & Ὄρφος. Forte ἱδρώονται.

38. Λιβάνου ξύλου.] Cod. Arch. Λιβανωτοῦ. Mox καταπλασσόμεναι.

46. Διεδέξαντο Ἀνάχαρσις.] Cod. Ἀνάχαρσίς τε καὶ δ. αἰ. Σκύλης. Dixit & Homerus, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖθις.

49. Ἐκομίζετο ἐς ἤθεα τὰ Σκυθ.] Cod. Arch. ἐκομίζετο ἐς ἤθεα τῶν. Mox πλέων δι' Ἑλλησπόντου. Paulo infra μεγαλοπρεπέως, & κατὰ ἱερά.

P. 246. *l.* 12. Ἐκδησάμενος ἀγάλματα.] Verte, *appenſis collo ſimulacris.* intelligit, *cymbalum & tibiam*, &c. Vide Cl. Alexandrinum de Anacharſi. Sunt apud Herodotum Ἀγάλματα, ſenſu latiori, ea omnia, quibus quis oblectatur, deorum ἀθύρματα.

21. Ἐπιτρόπου.] Cod. Arch. Ἐπίτροπον εἶναι, &c. Vide Laërtium & Suidam in Anacharſi. H. St. videtur verum hîc tenuiſſe.

35. Ἄλλως πέπλασται.] Cod. Arch. ἄλλως πέπαισται. Forte ὅλως πέπαισται ὑπὸ αὐτῶν Ἑλλ.

40. Ἀριαπείθεος.] Cod. Arch. ſemper Ἀριαπείθ. Infra Ὀπίη.

P. 247. *l.* 15. Οὔτε ἄλλου.] Cod. Arch. & Eton. λόγον. Ita & Valla.

21. Πολλάκις.] Cod. Arch. πλεονάκις.

37. Διαπρήσσεσθαι.] Forte διαπειρᾶσθαι. Cod. Arch. διατοίσωσι.

P. 248. *l.* 3. Τήρεω.] Sic codex Arch.

9. Σιτάλκης.] Cod. Arch. Σιδάλκης, perpetuo. Male. v. p. 423. l. 4.

18. Μήτρωα.] Cod. Arch. μήτρα Σιδάλκη.

45. Πολλῶν.] Cod. Arch. πολλόν. Ita Valla.

P. 249. *l.* 30. Πρότερον.] Ante Argonautarum tempora. Infra Θωμασιώτατοι.

35. Pro διηκόσιοι Cod. Arch. τριηκόσιοι, quod verum eſt, & ex ſequentibus confirmatur pag. ſeq.

44. Στενότητι.] Cod. Arch. στενότατον, ut ſupra εὐρύτατος. *l.* 45. puto ἐσδιδοῖ reponendum, ut hîc & alibi habet Cod. Arch.

P. 250. *l.* 35. Ἐδωρήσατο πᾶσι δίκα.] Cod. Arch. πᾶσα δίκα. Margo, πᾶσι. H. Stephanus putabat textum Græcum eſſe mendoſum. Lego πᾶσι δὶ καὶ. Heſychius, ἀεὶ πάντων δὲ, *donis omnis generis*, vel *eximiis.*

36. Ζωαγραφάμενος.] Cod. Arch. ζῶα γραψάμενος, *ad vivum pingens.*

P. 251. *l.* 10. Κατὰ σχεδίην.] *Per pontem.*

12. Τίαρος.] Meminit in v. Item Plinius. Euſtathius ad X Iliad. locum hunc in hæc verba adducit, excepto quod δυοῖν habeat pro δυῶν.

41. Κολωνός.] Euſtathius λόφος, βουνός. Infra.

47. Κυρμιάναι.] Cod. Arch. Σκυρμιάδαι, quod accedit ad Stephani Σκυρμιάδας. Sunt apud eundem Σκύρμιοι.

Ibid. Μυψαῖοι.] Cod. Arch. Νιψαῖοι, rectiſſime. Stephanus Νίψα & Νιψαῖοι. Herodianum in IV pro Herodoto laudans. Ortelius in hac voce emendandus eſt.

P. 252. *l.* 1. Ἀνδρειότατοι καὶ δ.] Cod. Arch. καὶ φρονιμώτατοι καὶ δικ.

3. Ζάμολξιν.] Codex Ζάλμολξιν δαίμονα. Eandem lectionem tuetur margo; item Heſychius. Vide Porphyrium v. *Pythagoræ.* Heſychium, & Suidam in Ζάλμοξις. Julianus ſcripſit, eos libentius mortem, quam iter obire; tanta in Zamolxe fiducia.

5. Πεντετηρίδος.] Cod. Arch. & Valla πεντηρίδος. Male.

32. Ἑλλήνων.] Hellanicus apud Suidam hæc diſertis verbis narrat. Fuit is Herodoto σύγχρονος, at paulo ſenior.

P. 253. *l.* 4. Δαρείου.] Deeſt codici Arch. nec vidit Valla.

11. Ἐρξάνδρου.] Cod. Arch. Ῥεξάνδρου.

P. 256. *l.* 18. Οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή.] His addit cod. Arch. ἐστι τοῖς Γελωνοῖσι καὶ Βουδίνοισι.

26. Ἴδησι.] Cod. Arch. ἴδῃ δὲ παντοίῃ. Eſt autem ἴδη lingua Ionica δρυμῶν ὄρος, Heſychio. Didymo ὄρος. Interpres non vertit. Vide 277.

28. Ἐν δὲ ταύτῃ.] C. A. ἐκ δὲ ταύτης. Uti & Vall.

P. 257. *l.* 6. Μάχης.] Cod. Arch. conſentit cum margine.

40. Ἐκτιλώσαντο.] *Mitigabant.* Euſtathius, κτίλος, χειροήθης, ἥμερος, συνηθής.

P. 258. *l.* 36. Σολοικίζοντες.] Cod. Arch. αὐτοὶ ἀ. τοῦ ἀρ. ὅτι.

P. 259. *l.* 37. Καὶ ἐκεῖνοι.] Cod. Arch. ἐκείνοισι.

42. Οὐκ οἰσόμεθα.] Ita legit Valla cum cod. Arch.

P. 260. *l.* 4. Σκώπασις.] Cod. Arch. Κώπασις.

11. Ἰνδάνθυρσος.] Cod. Arch. Ἰδάνθυρσος perpetuo. Vide Strabonem, 14.

13. Προσγινομένων, ἡμέρης.] Cod. Arch. προσγινομένης μοίρης. ut ſæpe infra.

P. 261. *l.* 7. Αὔκος.] Confer Arrhianum III.

35. Ἐμβαλεῖν.] Cod. Arch. συμβαλεῖν, quod habet hic locum.

P. 262. l. 6. Σὺ δ᾽ ἐπῆλ.] Cod. Arch. & margo conſentiunt.

31. Σκυθῶν ἐρημίαν.] De hoc proverbio Suidas, Adagiographi, & Demetrius, vulgo, Phalereus.

P. 265. l. 45. Αλκείδης.] Cod. Arch. Αλάκης, ut ſupra.

P. 266. l. 32. Πρότερον ἑαυτόν.] Suidas hic legit ἑαυτῶν. idem pro ἦσαν ἦσαν. cod. Arch. ᾔεσαν.

34. Οἴαδε. & ἀπέχεσθε.] Rectius editis.

46. Ἀντιλαβεῖν.] Recte. Ita & Vallæ codex.

P. 267. l. 11. Κόκκοι.] Euſtathius, B. Ἰλιάδος, ad Τοιῦτοι δίκα μοι συμφράδμονες εἶεν, adducit hunc locum.

48. Μετέχοντες.] Cod. Arch. μετέχοντας.

P. 268. l. 17. Λόγον.] Forte δόλον.

37. Μεμβλιάρου τ. Π. ἀνδρὸς Φοίνικος.] Stephanus *Ethn.* legit Μεμβλιάρος. Vide Apollodorum.

P. 269. l. 13. Μάγιστον.] Cod. Arch. Μάκιστον confirmat Stephanus. Idem Arch. c. Θρίξας habet pro Φρίξαν, ut Stephanus; deinde Ἐπίον, & Νύδιον.

36. Εὐθυμίδης.] Sic quidem Valla. Cod. Arch. Εὐφημίδης.

P. 270. l. 6. Συμμίσγω(ς).] Cod. Arch. συμμίσγων(ς). Ita Valla. Mox Κεραδεας.

26. Ἀκήρατον.] Cod. Arch. ἀπείρατον.

P. 272. l. 47. Τέτρηνται.] Significant loci felicitatem, & ubertatem.

P. 273. l. 6. Συνοικίζοντας.] Cod. Arch. συνοικήσοντας. Recte.

P. 274. l. 26. Ἐδίετο προῤῥήσεις.] Euſtathius ad Z Ἰλιάδος. Forte reſpexit Herodotus præceptum Homericum, Γιγνώσκειν τ' ἠλακάτην τε, —— quod infra ſequitur.

P. 275. l. 23. Ἀλαζίρ.] Cod. Arch. Ἀλαζείρ.

38. Φόρος.] Cod. Arch. φέρον, ut Valla.

39. Ἀγαθάνδρα.] Polyænus l. VIII. p. 625. Cod. Arch. Ἀγαθάνδρα.

49. Δαρεῖοι.] Heſychius, Δαρεικοί, οἱ χρύσεοι στατῆρες. Lege Χρυσοῖ στατῆρες.

P. 276. l. 28. Τῆς ἑωυτῆς.] Cod. Arch. ἑωϋτῆς.

32. Ἀδυρμαχίδαι.] Apud Ptolemæum Ἀδυρμαχῖται, ut Βυζαντεῖται apud Stephanum, quæ quidem terminatio his & Ægyptiis uſitatior. Silio *Adyrmachida*. Stephano Ἀδαρχίδαι, male.

33. Πλυνός.] Cod. Arch. Πλυνός. Sic Lycophron quoque.

45. Τεθριπποβάται.] V. Heſychium in Βαρκαίοις ὄχοις. Athen. 3. l. 21. c.

49. Αὐχίσαι.] Cod. Arch. Αὐχῖται. Stephanus, Αὐχῖται, ἔθνος Λιβύης ὑπερβάντες. Lege ὑπὲρ Βάρκης. Cæterum qui hic Γιγάμαι, cod. Arch. Γήγαμαι, Stephano Γιλιγάμβαι.

P. 277. l. 11. Ἀσβύσται.] Heſychius, ἀσβύσται exponit.

13. Ἔπειτα γάλα.] Rectius cod. Arch. ἔπειτα ἐπὶ γάλα ἐπέπασσον, has lacti inſpergebant.

42. Γαράμαντες.] Mela, Plinius, Capella; Γαραμᾶντες.

P. 278. l. 1. Ἐν χερσί.] Heſychius ἐν χερσὶ χερσί. πρὸς τῷ χερσί.

17. Γλυκύτητα.] Αnγλυκάτατος; Euſtathius enim ſic hic legit.

P. 279. l. 1. Αὐσέες.] Cod. Arch. Αὐσέες. Aſtipulatur Stephanus. Melæ, *Auſenſes*.

47. Μεσαμβρίη τε.] Cod. Arch. μεσαμβρίης κάρτα.

P. 280. l. 3. Θερμὸν ἐσμέν.] Cod. Arch. Θερμὸν μέσας νύκτας πελάζει.

10. Αἴγυλα.] Cod. Arch. Αὔγιλα. Sic & Stephanus.

26. Τρωγλοδύται.] Euſtathius ad Dionyſium p. 28. Mox Τρωγλοδ. Αἰθίοπες, & τετράγωνα habet codex Arch. cum Euſtathio.

P. 282. l. 5. Αἰγίδας.] Locum iſtum diligenter exeutit Euſtathius ad Ε. Iliad.

7. Πλὼν δὲ ἔτι.] Melius Cod. Arch. πλὼν δὲ ἢ ἔτι.

13. Αἰγίδας.] Cod. Arch. & Euſtathius Αἰγέας, uti & margo.

18. Χρέωνται καλῶς.] Codex Arch. melius χρ. αἱ Λίβυσσαι, ᾗ χρέωνται καλῶς.

P. 283. l. 4. Ζεγκάδες.] Codices MSS. δορκάδες. Heſychius in Ζόρ. & Callimachus *Hymno* in Dianam.

7. Πήχεις.] Illæ ſunt in cithara partes quas ἀγκῶνας vocant.

18. Ζεγίερες.] Heſychio minus recte ζίγερίαι. codex Arch. Λιβύσσιον.

25. Ζαύηκες.] Cod. Arch. Ζάβηκες. quod eſt idem.

27. Ζύγαντες.] Bochartus diſtinguit inter Ζύγαντας, & Stephani Γύζαντας. Lege l. 33. Κυραυνίν. Sic Arch. c. & Stephanus.

46. Πισέρης.] Cod. Arch. Πόλιεις. Recte; Heſychius, πόλιεινον δάκρυον, πίσσαν. Mox ἀναφέρει) non ἀναφαίνει).

P. 284. l. 42. Ἐπ' ἑκατοστά.] Cod. Arch. ἑκατόν.

P. 285 l. 1. Ταμίεα.] Deſunt codici Arch.

2. Βυνὸς καλέε(ι).] Dictio eſt Libyca. κολωνός, λόφος, Heſychius & Bochartus.

18. Ἐπιχάλκῳ ἀσπίδι.] Euſtathius ad N. Iliad.

P. 286. l. 17. Βάρης.] Supra p. 276. Βάδρης, & Μάρδης. cod. Arch. hic Μάνδρης. alius, Βεράδες. V. p. 426.

AD

AD LIBRUM QUINTUM

HERODOTI.

Pag. 287. l. 6. Δαρεῖυ.] Cod. Arch. Δαρείῳ.

7. Πρεμφθίνλας.] Heſychius ὀνδίψελαι exponit per ὀνμασιγώσηλαι. Alibi variant codices; aliquando περιεσπᾶν ſcribunt. Vide Heſychium in ἴψελαι, ubi ait, ἀπὸ ἢ ἴπεος.

8. Οἱ γὰρ ὤν.] Cod. Arch. ὡς γὰρ ὤν. L. cod. Arch. αὐλικατιζομένων.

23. Πολλόντε ὀνεφέτησαν.] Cod. Arch. πολλῶν.

P. 288. l. 5. Δαρείῳ.] Codici Arch. & Vallæ deeſt.

P. 289. l. 29. Σιγύνας.] Apollonio Rhodio Σίγυννοι.

Ibidem. Συγύννας.] Cod. Arch. Heſychius, Σίγυννοι, τὰ ξυστὰ δόρατα. Eundem vide in Ζηβύνη, Ζιβύνη, Σιβύνη. Ariſtotelem Poët. c. 2. Schol. Apollonii p. 72.

35. Εἰκότα] Ioniſinus poſtulat οἰκότα.

47. Ηδωνίδα.] Cod. Arch. Sic Valla.

P. 290. l. 5. Πίγρης.] Cod. Arch. Τίγρης & Μασίης. V. p. 410. Fuit & Pigres Artemiſiæ frater, Poëta. Plutarchus contra Herodotum, videtur ei tribuere Βατραχομυομαχίαν.

15. Ἐπιμελὲς τῷ.] Suidas hic videtur legiſſe ἐπιμέλεον.

16. Αυδικά.] Cod. Arch.

19. Φυλάξαι] Suidas legit γνῶναι.

30. Ποταῖσι εἶεν.] Cod. Arch.

36. Παιονίη.] Euſtathius ad Periegeten, & Iliados Β.

P. 291. l. 21. Ὀδομάντας.] Cod. Arch. Ὀδομάντους. prius agnoſcit Thucydides II. Vide Scholiaſtem Ariſtophanis ad *Acharnenſes.*

43. Τίλωνας.] Hinc forte emendandus Heſychius, cui Τίλωνες eſt εἶδος ταρίχου.

P. 292. l. 26. Αὐλίας.] Cod. Arch. αὐλία. Illud porro ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν reſpexit comicus, *ut doleant ei oculi.* Uſurpavit quoque Plutarchus, non agnito auctore.

48. Ἀνακαιομένη.] Certum eſt Vallam legiſſe ἀναγομένη, ut habet codex Arch.

P. 193. l. 28. Μακεδών.] Cod. Arch. Μακεδόνων. Vidit idem Valla.

41. Γυγαίη.] Vide l. VIII. c. 136. l. I. c. 93.

P. 294. l. 1. Ἑλλωοδίκαι.] Cod. Arch. Ἑλλανοδίκαι · ita & Eton. Codex. Nec aliter Valla. De Hellenodicis Ælianus *Var. Hiſt.* IX. c. XXXI.

25. Μύρκινος.] Ita paulo prius. Cod. Arch. hic Μύρκινος. Stephanus ex Parthenio cum duplici ν ſcribit.

20. Ἵνα ἴδῃ.] Cod. Arch. ἵνα ταυτ. ἐστι ἴδῃ ἀφθ. κ. π. κ. ἢ μεγάλα ἀργύρεα. Ita Valla.

25. Σύ τοινυν] Melius cod. Arch. σύ νυν. Ita enim p. 300. l. 21.

P. 295. l. 35. Ἄνεως κακῶν.] Non eſt ſollicitandus iſte locus. Eſt enim ἄνεως, ἥσυχος, Heſychio. Mox προέχημα ſignificat *propugnaculum.*

P. 297. l. 20. Καὶ τὸ Βασ.] Suidas & codex Arch. αὐτὸν β. ut mox.

26. Διηκοσίας τριήρεις.] Hinc Suidam emenda, apud quem ἑβδομήκοντα legis.

P. 298. l. 6. Ἐσπίπτειν.] Cod. Arch. ἐπέρχεσθαι. Hoc Valla videtur ſequi. Prior lectio melior, nam σπέρχεσθαι, eſt hoc in loco θυμοῦσθαι.

36. Ἐστεγασμένον.] Æneas in Poliorcetico, & Polyænus l. I. idem tradunt.

P. 299. l. 25. Ἐν τῷ προτέρῳ.] Haud dubie, ἐν τῷ πρώτῳ. Ibi de illis agit. Cod. Arch. confirmat, & Stephanus in Τέρμερα.

33. Τερμερέα.] Margo & codex Arch. Τερμερέα. Stephanus itidem, Τερμερεύς. Cæterum in I. hos vocat noſter Τερμίλας quos hic diceret Τερμερέας. Vide p. 70. Puto literarum ρ & λ aliquam fuiſſe etiam in ſono affinitatem apud antiquos. Inde trauliſmus. V. Stephanum in Τέρμερα, & in Τρεμίλη. ubi Τερμερος & Τέρμιλος promiſcue. Sic τόργος & τέλγος, Ἀλύμβας & Ἀρύβας, ὄλορος & ὄρολος, κόραξ & κόλαξ.

38. Μετεὶς.] *Adiens,* μετερχόμενος, προσιών.

40. Cod. Arch. Εὐώλες pro Ἔκειτες. & συναποστάντες.

P. 300. l. 34. Ἐξίσιος.] Euſtathius ad Odyſſ. ἐκπεμψις, διαζύγιον.

P. 302. l. 1. Κρῆσιν.] Cod. Arch. Κρῆσσαι. Sic & Stephanus.

37. Εἴχετο.] Cod. Arch. οἴχετο.

P. 303. l. 20. Ἀναξυρίδες.] Hunc locum non vertit Valla. *fœminalia,* Heſychio.

28. Κατακαῦσαι.] Cod. Arch. quod probo. Reliqua in hac pagina cum margine habet idem codex.

P. 304. l. 21. Εὐσπία.] Cod. Arch. ἀσπίδα. Hoc accedit ad ἀσπίδα. v. p. 303. l. 22.

26. Ἐπακούσας.] Lectio marginis placet codici Arch.

32. Ἄρχεται.] pag. ſeq. l. 8. διαμείψεται mallem cum codice Arch. quam ἀμείψεται.

44. Σταθμοί τε βασ.] *Manſiones.* Iſiodorus Characenus ſcripſit σαθμοὺς Παρθικούς. Opinor hinc αὐτόματα ſumſit. In eo legas σαθμὸν βασιλικὸν p. 185. paulo infra Μιρράδα σαθμὸς, βασιλικὸς, lego σαθμὸς βασιλικός. Idem porro ſubinde σαθμοὺς commemorat alios, quos βασιλικοὺς fuiſſe certum eſt. De

Stathmis etiam ſcripſit Amyntas quidam, cujus meminit Athenæus. Hujuſmodi eſt Hieronymi opus de *Manſionibus filiorum Iſrael.* Heſychius exponit σταθμῶν τὴν καταλύσιν. Talis fuit Nazianzum. Suidas in Γρηγόριος.

P. 305. *l*. 24. Ἐσβάλλοντος.] Cod. Arch. ἐσβάλλοντι, uti mox μεταβαίνοντι. Ferri poteſt prior lectio. Διαβάντι τὸν Εὐφράτην πόλις ἐστὶ Ἀπάμεια. Iſidorus Characenus.

33. Ὁ δὲ ἀστράγγης.] Vide Briſſonium de *regno Perſ.* item Caſaubonum ad XI Strabonis, ſub finem.

P. 306. *l*. 7. Κτείνουσι.] Vide Marcellinum in v *Thucydidis.* Ejus fides in his deſideratur.

38. Φοινίκων γράμματα.] Vide Scaligeri digreſſionem ad *Euſebii Chron.*

P. 307. *l*. 35. Ἀχαιίης.] Heſychius, ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν κόρην ἄχους.

P. 308. *l*. 9. Παρνης.] Scribe cum codice Arch. Παρνης. meminit Pauſanias, & Pollux, & Suidas.

P. 309. *l*. 3. Πελασγικοῦ τείχεος.] Murum hunc Pelaſgi Athenienſibus condiderunt. V. p. 376.

4. Ἔξελον.] Magna eſt diſſenſio de duratione tyrannidis Piſiſt. V. ſc. Ariſtoph. p. 464.

40. Πολιέοντος.] Cod. Arch. Γελέοντος, Geleontis.

P. 311. *l*. 7. Τὸν δ.] Cod. Arch. τῷ δήμῳ.

8. Πάντων πρὸς τὴν.] Cod. Arch. legit recte πάντα. & l. 12. τῷ δήμῳ. *ipſe populo ſe adjunxit.*

28. Ἐκόμιζε.] *Efferebatur.* ἐπήρθη. Uſus eſt & Ariſtophanes, hac ſententia.

P. 312. *l*. 14. Ἔργα χειρῶν.] *Fortia facta, & animi vim.* λῆμα, eſt βούλημα, φρόνημα.

P. 313. *l*. 31. Ἰθῦσι τὰς Βοιωτούς.] Cod. Arch. Βοηθοῦντας.

39. Ἱπποβατέων.] Vide pag: 363.

43. Ἐν πέδαις.] Cod. Arch. non ἐς πέδας.

46. Περιπεφλευσμένων.] Ariſtophani *Nubibus* περιφλεύει, *amburit fulmine.* Sunt, qui affirmant ignis Medici veſtigia adhuc cerni in marmoreis parietibus cujuſdam templi Palladis, quod Athenis extat.

P. 314. *l*. 10. Γεηγορίη.] Hic ſe ſuæ permiſcet hiſtoriæ, μνημονικῶς, & oblique animum ſuum aperit.

49. Εἴσης πρὸς.] Cod. Arch. cum margine, ἰχύσης ἐς.

P. 315. *l*. 9. Ἀπεδίδου.] Cod. Arch. ἀνεδίδου.

11. Δαμίης.] Meminit Pauſanias.

18. Ἐλαίαι.] Imo forte in luco Mycenæo. Vide Apollodorum, & quæ ibi attuli p. 70. & 222. Item Herodotum p. 477.

41. Κορομίοισι] Feſtum in harum memoriam dicebatur Λιθοβολία. quod imitabatur ἱεροβολία.

45. Εἰσὶ δέ σφι καὶ Ἄῤῥητοι ἱερουργίαι.] *Celebrant & ſacra quædam arcana*, nempe, præter feſtum jam dictum.

P. 316. *l*. 10. Ἀστῶν τούτους.] Cod. Arch. τούτων, οἱ πεμφθέντες.

13. Κομίσαντο.] Ita cod. Arch.

17. Ἀλλοφρονῆσαι.] Euſtathius, ἀλλοφρονῆσαι, μανῆναι.

P. 317. *l*. 5. Τὸν ἱνα τουτέων.] Cod. Arch. τοῦτον. ut mox.

6. Ἀθηναῖοι δὲ.] Verte, *Athenienſes autem ne hanc quidem tanta cladi ſupervixiſſe*, &c.

21. Δωρίδα.] Heſychius in Δωρίζειν.

44. Ἐπ' Αἰγινήτας.] Valla legit Αἰγίνης. conſentit codex Arch.

P. 319. *l*. 38. Ὀλοίτροχοι.] Nempe πέτροι. Apud Homerum N. Iliados, ὀλοοίτροχος. Herodotus infra, ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, *lapides molares devolvebant.*

P. 320. *l*. 47. Κυψέλην.] Plutarchus in *Sympoſio* hæc exſcripſit. Pauſanias I. Eliacon vocat λάρνακα. Apud Heſychium varia ſignificat.

P. 321. *l*. 15. Διαπλωσάμενος.] Cod. Arch. & Eton. διαπλεξάμενος. Mallem διαπλεσάμενος, quod eſt διαπληρώσαμενος.

12. Ἠπιόντερος.] Homerus, πατὴρ ὡς ἤπιος ἦεν: Vide p. 180.

21. Καὶ τὰ τὴν.] Cod. Arch. καὶ τὴν ἀπό.

23. Ἴδη.] Non ἤδη.

Ibid. Τὰς ὑπερέχοντας τῶν ἀσταχύων.] Hæc verba Ariſtoteles adfert libro III. Pol. c. 9.

32. Συνόμουρον.] Cod. Arch. συνόμουρον. Heſychio κακόχολον. Vide *Lex. Herod.*

P. 322. *l*. 12. Ὄρυγμα.] Homerus βόθρον vocat, ubi iſta ſacra ſanguine fuſo fiebant.

16. Τοιοῦτον ἔργον.] Cod. Arch. cum Valla, τοιούτων ἔργων.

25. Συνιόντας.] Puto Vallam ea legiſſe, quæ in textu.

29. Ἡμέραι αἱ κύριαι.] Cod. Arch. ἱεραί. quod non capio. ἀνιᾶσθαι vexari; explicabis hæc ex verbis paginæ 318. l. 35.

P. 323. *l*. 5. Καὶ τοῖσιν.] Locum totum ſic concipit codex Arch. μέτρον τὸ Ἰλ. Χω. ἢ ὧ καί σφι καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν, ὅσοι Ἑλλήνων εισὶ. τὰς R.

12. Ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος.] Scripſit στασιωτικὰ de ſeditionibus Mityleneenſibus. Hoc in opere multa pro patria dixit, unde & *auream plectrum* meruit; multa pro ſe. Horatius,

Et te ſonantem plenius aureo
Alcae plectro.

de fuga ejus, quam tangit Herodotus, iſta capio, — *Du-*

—— *Dura navis,*
Dura fuga mala, dura belli.

Plutarchus libro contra Herodotum p. 858. gravem impingit hiſtorico noſtro culpam, ob Pittaci res geſtas male hic ſilentio obſcuratas.

P. 325. *l.* 30. Κυβήβης.] Cod. Arch. κυβέβλης. Reſtitue κυβέλης. Mons in Phrygia κύβελλον. Virgilio Cybelon, III. Æneidos,
Hinc Mater cultrix Cybeli.

Imo idem, Cybele Ovidio, Faſt. IV. *Inter,* ait, *viridem Cybelen.* Hic culta, & hinc dicta Cybêle, & Cybelle. Claudianus,
Thyaſos ſpectat de more Cybelle.

41. Σιμωνίδεω.] De eo Stephanus in Ἀμοργὸς & Ἰουλὶς, inconſtanter. Noſter infra filium Leoprepis facit, p. 452. Scholiaſtes Pindari, Callimachum laudans, hæc habet,
Ὡς ὁ Κεῖος Ὑλλίχου νέπους.

unde de genere ejus aliquid amplius colligitur. Ariſtoteles Rhetoricor. 3. taxat hominis tum mores tum dictionem, ut qui de aſinabus dixerit,
Χαίρετ' ἀελλοπόδων θύγατρες ἵππων.

Plura de eo Scholiaſtes Ariſtoph. p. 532.

P. 326. *l.* 9. Ἐθελονταὶ] Hic codex Arch. & Eton. legit ἐθελοντί. Vide quæ ad p. 3. l. 11.

14. Παρηγορέατο.] Cod. Arch. παρηγορέετο.

19. Στρατηγήσ.] Ita codex Arch.

36. Τίσανδρ.] Vide pag. 379.

47. Ἀναγνώσας.] Scholiaſtes ad Dionyſium Thracem notat hanc eſſe locutionem Ionicam. Apud Herodotum frequens eſt.

49. Τοιοῦτόν τι.] Codices ſcripti, ut & margo, τούτων τι ἄν.

P. 327. *l.* 7. Ὅσα περ σοί.] Cod. Arch. ὅσα Πέρσῃσι.

17. Οἴκασι.] Cod. Arch. ἤκασι. id recte.

21. Καταρτίσω.] Paulo ſupra καταρτιστῆρας. & cod. Arch. hic καταρτίσω.

29. Διέβαλε.] *Decepit.* Alibi διαβεβλημένος βασιλεὺς, *deceptus.* v. p. 552. l. 24.

P. 328. *l.* 8. Ἐμβαίνειν.] Scripti omnes ἐσβαίνειν. Mox codex Arch. in melius reſtituit —— ἔπεμψεν ἡμᾶς τὰ κοινὰ τῶν Ἰώνων φυλάξοντας.

24. Σολίων.] Cod. Arch. rectius, Σολίων ἀποδέξαντες.

28. Ἀντιστάντες.] Cod. Arch. ἵστασθαι ὀρθόν. Mox pro καρτερὰ idem habet πολέμια ἔργα.

31. Ἱστάμενον ὀρθόν.] Hæc confirmant codicis Arch. lectionem, l. 28.

38. Αὐτίων, δέ.] Omnino ut codex Arch. καὶ πάντως. & ut Valla.

46. Προσφερέστερον.] Et codex Arch. & margo.

P. 329. *l.* 10. Ὁ Κὰρ δέ.] Cod. Arch. non agnoſcit: ſed pro ὁ Κὰρ habet, ὁ ἰπδων, ut pagina præcedenti.

33. Συνοίσεσθαι.] Cod. Arch. ἥσσεσθαι.

47. Ὑμέης.] Cod. Arch. Ὑμαίης.

P. 330. *l.* 5. Περιώπην.] Cod. Arch. Olim quidem inquit Stephanus Περκώπη dicebatur quæ nunc Περκώτη.

18. Κινδυέος.] Hæc quidem eſt lectio codicis Arch. Eſt apud Strabonem l. 14. Μίνδυα, apud Scylacem Μύνδος in Caria; utcunque hic nihil muto; nam apud Polybium Κινδυὰς Ἄρτεμις legitur. Syenneſis mentio eſt in I. libro.

21. Καζινώτα.] Cod. Arch. καζινῶτα. mox συμβ. & σχόντες.

38. Στρατηγῷ.] Eſt enim is ταμίης πολέμοιο.

P. 331. *l.* 3. Δάσῳ.] Margo lectionem aliam profert Πηδάσῳ. Codex Arch. Λασσῶν. Interpres Μύλασα. Quam forte dictionem voluit voluit indicare codex Arch. Qui inſidias ſtruxit, erat Mylaſſenſis.

5. Ἀμόργης.] Cod. Arch. Ἀρμόγης καὶ Συσαμάγης —— καὶ Μύρσος. Cæterum Amorgen novit Cteſias.

15. Γλιάδα.] Cod. Arch. Ἐλιάδα. Vera lectio eſt Αἰολίδα. Sunt in Æolide Gergitha.

16. Ἀπολειφθέντας.] Cod. Arch.

41. Μίλητον.] Mirum cur Henr. Stephanus inſimularet Vallam, ac ſi Pythagoræ hoc nomen dediſſet, quod non fecit.

Ad Librum Sextum

HERODOTI.

PAg. 333. *l.* 9. Ποιεύμενος.] Valla pagina proxima vertit, *fecit literas;* mallem *opera, miniſterio utens.*

P. 334. *l.* 1. Ἀλλ' ἐν τείχεϊ.] Cod. Arch. habet Interpretis lectionem, ἀλλὰ τείχεα ῥύεσθαι.

8. Οἱ Λέσβον νεμ.] Cod. Arch. & Eton.

11. Δυώδεκα νηυσί.] Reliqua ſic pertexit codex Arch. Πριηνέες δὲ εἶχον Τήιοι εἴκοσι νηυσί. Τήιοι, &c. ita ut nulla hic ſit mentio Myuſiorum. Numeri autem ſumma ſine iſtis conſtat. Puto nihilominus Myuſios interfuiſſe ob vicinitatem. Vide p. 59. l. 5.

32. Τῶν Ἀρχαίων.] Cod. Arch. τῶν ἀρχείων. Sic & Valla.

35. Συγκαλέσαντες.] Cod. Arch. melius συγκαλ. longius abit codex Eton. συλλεξάμενοι.

46. Κατάξει.] Cod. Arch.

P. 335. *l.* 11. Ἐπὶ ξυροῦ.] Homerus hoc uſus eſt proverbio, Ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. Vide & Plutarchum contra Herod. p. 870. Longinus hunc locum laudat.

25. Ἑκάστοτε.] Cod. Arch. Ἕκαστι.

P. 336. *l.* 11. Οὐ βυλομθύης.] Cod. Arch. propius ad Vallam ἀερυόμθύης.
25. Ἔνδεκα.] Cod. Arch. δέκα. Ita Valla.
P. 337. *l.* 7. Poſt Χίων codex Arch. addit ἐόν. recte.
16. Καταδύσας.] Cod. Arch. καταλύσας.
23. Καὶ ἄκρης.] Homcrica eſt locutio.
25. Συμπεσεῖν.] Recte. Cod. Arch.
P. 338. *l.* 1. Ἄμπι.] Cod. Arch. Ἄμπη. Ita & Stephanus hîc legit.
15. Μιλήτυ ἅλωσις.] Drama, cujus pauci qui de Phrynicho agunt, meminerunt. Calliſthenes apud Strabonem xiv. eadem ſcribit. Vide Longinum Sect. 21.
P. 339. *l.* 14. Τῆς Γύνκ@.] Cod. Arch. Γύνκη. Sic Stephanus in Κάμικ@. Idem tamen in Γύνκῃ aliter. Niſi forte locus ſit mendoſus.
P. 341. *l.* 47. Τὴν ἀρχὴν τ X.] Valla & cod. Arch. ut in margine.
P. 344. *l.* 18. Δαρεῖ@.] Marcellinus in vita Thucydidis de hac re dubitat.
P. 345. *l.* 18. Ἄθων.] Charon Lampſacenus ſcripſit, columbas albas plurimas hoc tempore viſas. Ælianus V. H. l. 1. c 15. Vide p. 362.
P. 347. *l.* 18. Ἀργείην.] Cod. Arch. Ἀργίνην. Vall. Αἰγίνην. Vide Apollodorum II. *Bibl.* Ibi Ἀργεία dicitur.
29. Εἴκως.] Cod. Arch. εἰκός. Ita Valla.
P. 348. *l.* 39. Λογάδας.] Cod. Arch. λογχάδας. Vide Scholiaſten Ariſtophanis ad *Acharnenſes* p. 422.
P. 349. *l.* 2. Ἐς Ἀπόλλων@.] Cod. Arch. Ἀπόλλωνα.
17. Ἔχεις, ἰὼ μήτηρ] Cod. Eton. cum Valla facit ἰὼ ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατήρ.
22. Δύω ψῆφυς.] Thucydides l. 1, refellit vulgatam de re ſententiam. Neſcio an Herodotum deſignet.
P. 351. *l.* 23. Ἐπὶ δακτύλῳ.] Cod. Arch. δακτύλων. vidit Valla.
44. Ἄγι@.] Vide p. 503.
P. 352. *l.* 9. Κατωμοσίην.] Alii recentiores dicunt διωμοσίην.
P. 355. *l.* 25. Ὅκως γάρ.] Suidas hæc adducit paulo aliter, ἐνέχρανε τὸ πρόσωπον τῷ σινήπεϊ. Codici Arch. & Euſtathio deeſt σινήπεον.
28. Ἐν ξύλῳ.] *In codice Numellis.*
47. Ἐν αἰλογίῃ.] Cod. Arch. ἐν ἀποσρεχῶν.
P. 356. *l.* 16. Σίπεα.] Cod. Arch. Σήπεα. Sic Interpres.
20. Ἐπίκαινα.] Vide pag. 337.
P. 358. *l.* 1. Φιγαεύς.] Non puto alibi hoc nomen reperiri. Codices A. & E. Φιλαγεύς habent. Hinc vero lectio emicat, Φιγαλεύς, quam Stephanus in Φιγαλία agnoſcit.
P. 359. *l.* 48. Ἀνίστασθαι.] Cod. Arch. ἀνίστασθαι. Quartum autem verſum ſic legit,

Ἀλλ' ὄρκυ παῖς ἐστιν ἀνώνυμ@, ὐδ' ἔπι χεῖρες
Οὐδὲ πόδας, κραιπνὸς ἢ μετέρχεται ——

Ultimus verſus, ſi recte memini, eſt Heſiodi.
P. 360. *l.* 31. Κνοίθυ.] Cod. Arch. Κνίθυ.
48. Δωρεήν.] Cod. Arch. δωτίνην. Recte, nam alibi ἤγειρον δωτίνας ἐκ πολίων.
P. 361. *l.* 8. Ἐφορόν τε ἦγον.] *Depredabantur.*
19. Ἐπιστατήρων.] Aliter ἐπίστατρον, ῥόπτρον, κορώνη.
P. 365. *l.* 20. Πολεμέοντων.] Cod. Arch. πολεμιζόντων.
26. Δαρεῖ@] Heſychio, φρόνιμ@ ὑπὸ Περσῶν. ὑπὸ Φρυγῶν Ἕκτωρ. forte ἥρως. Cteſias Δαρεαῖον ſcribit.
44. Ἱπποβοτέων.] Cod. Arch. De quibus ſupra jam meminit, p. 313 Nihil hîc muto.
49. Τὴν πόλιν.] Addit codex Arch. καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα. Conſentit Valla.
P. 364. *l.* 25. Ἀπολεινύμενοι] Confer p. 326. l. 6. Ibi unius tantum ἱρῦ meminit combuſti; hic ἱρῶν.
29. Κατέργοντες.] Cod. Arch. κατεργάζοντες.
42. Ὁμομήτορες] Quod rectius, Cod. Arch.
43. Τρισὶν αὐτῇσιν ἵπποισιν.] Uti & paulo infra. *idem.*
P. 367. *l.* 2. Τίθαπται.] In his Cimoniis ſepulcris ipſe Herodotus ſepeliebatur. Marcellinus vit. Thucyd.
9. Μιλτιάδην.] Vide Marcellinum in *Vita Thucydidis.*
14. Ἐκπεφευγώς] Cod. Arch. ἐκπεφευγώς.
26. Φιλιππίδην.] Lucianus hæc ridet. Infra Φειδιππίδην. Cod. Arch. & hic, & ibi Φιλιππίδην. Ita & Plutarchus, contra *Herodotum.* & Iſidorus Peluſ. l. 4. Epiſt. 69.
P. 368. *l.* 4. Ἱσταμένυ.] Ita omnino. vide autem quæ Plutarchus 1 contra Herodotum p. 861 adfert. confer & Juſtinum.
24. Ψάμμον.] Cod. Arch. γλῶ. Idem lectiones marginales confirmat, in quibus ὀδὼν Ionicum eſt, & parit compoſitum Χαυλιόδων aliaque.
40. Ἐκατέρω] Cod. Arch. ἑκατέρω.
P. 367. *l.* 12. Ταῦτα γνόντες.] Cod. Arch. ἀναγνόντες.
P. 368. *l.* 27. Θυσίας.] Meminit Scholiaſtes Ariſtophanis. Fiebant hæc ſacra Braurone, Pollux VIII. c. IX. §. XXVI.
P. 369. *l.* 28. Αἰτίη, ἣ ἔχει.] Plutarchus, αἰτίην ἔχων, hic legit.
30. Ἀναδέξασθαι.] Pagina proxima ἀναδέξαι. Atque ita Plutarchus hic legit, & codex Arch. & pag. 371. Scutum ſublatum erat proditionis ſignum.

Digitized by Google

P. 370. *l.* 26. Δεινὸν χῖλον.] Puto Vallam vertiſſe *multam acerbitatis.*

P. 372. *l.* 15. Ἐξανέωσε.] Cod. Arch. ἐξανέωσε ἑωυτὸν.

P. 373. *l.* 6. Δάμας.] Cod. Arch. Δάμασος. Ἀμύρι. Vera eſt lectio Ἀμύριος. *Amyris inſanit* quid ſit norunt parœmiographi

11. Αἰτωλός.] Cod. Arch. Αἰτωλίδος. Valla Ætoliæ.

P. 374. *l.* 13. Σχήματα.] Cod. Arch. ἐσχήματα. Ambigo.

P. 375. *l.* 36. Χθονίων θεῶν.] *Deorum infernorum.*

P. 378. *l.* 16. Καταδύσας.] Codex Et. καταλύσας. ſic interpres. Cod. Arch. καταδύσας.

AD LIBRUM SEPTIMUM HERODOTI.

Pag. 379. *l.* 7. Ἐς Σάρδις.] Vide paginam 236. l. 25. & 26. ποιεῦ πλίω —— παρέχον, Cod. Arch.

P. 380. *l.* 24. Βασιλεύσει.] Cod. Arch. ἐβασίλευσε.

27. Ξέρξεω.] Cod. Arch. melius. Valla non vertit.

P. 381. *l.* 21. Ἀναβεβήκεσαν.] Cod. Arch. ἀναβεβήκεσαν τὴν ἔχθρην ϖροκαταλυσάμενοι. Id eſt, *inimicitias prius deponentes.*

23. Πεισιςρατίδεω.] Puto ſic ſcripſiſſe Herodotum. Ita ſane cod. Arch.

25. Λάσου Ἑρμιονέος.] Cod. Arch. ſed notior eſt Laſus Hermionenſis ex Procli chreſtomathia, & Tzetze ad Lycophronem, Pauſania, aliiſque, quam ut de eo hic dubitari poſſit.

27. Ἐκ τῆς Θαλάσσης.] Cod. Arch. cum margine κατὰ τῆς θαλ.

38. Ξέρξης.] Darii & Xerxis bella hæc ſcripſit Charon Lampſacenus Herodoto paulo ſenior. Item Simonides. *Suidas* & Tertullianus lib. de *Anima*, & Plutarchus, & Pauſanias hoc docent.

P. 382. *l.* 1. Σύν ἐγον ὅπλα.] Poſteriores una voce σύγκλητον. aliquando σύγκλητος βουλή. Tragicus quidam λέχος σύγκλητον dixit.

22. Ὑπεθέωμαι.] Omnino ὑπεθέμην. unde apud noſtrum toties ὑποθήκαι. Sic ὑποθέμενος, τοῖς ὀνειροπόλοις τὸ ἐνύπνιον. Quanquam ibi quoque ὑπερθέμενος male ſcribatur. ut etiam p. 389. l. 47. ubi iterum codex Arch. ὑπεθέσθαι.

P. 383. *l.* 4. Ἀναίτιοι ὑμέες.] Codex Eton. hæc interponit, ἡμέες μὲν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἕξομεν. ὑμέες δὲ. *Nos tot bona reportabimus.* Infra codex Arch. χρὴ συμπαρέσται.

24. Ὑπάρξαντας ἀδικίης.] Scio alibi ſic loqui Herodotum, & alios. Hic autem in codice Arch. video ἀλιτέας. Puto igitur Herodotum ſcripſiſſe ἀλίτας, *peccatores.* Homerus etiam dixit τίσασθ᾽ ἀλείτην.

P. 387. *l.* 5. Μετὰ δὴ βουλεύσαι.] Cod. Arch. βουλεύσεαι. Il. ς. μὴ ἄγε, quod rectum eſt. Vide l. 24.

49. Θεός ἐστι.] Cod. Arch. Θεός τις ἐστί. Ita p. 388. l. 16.

P. 388. *l.* 12. Φρονέειν τε εὖ.] Formavit hoc ex noto Heſiodi dicto.

38. Φανῆς.] Cod. Arch. φανῆς. Margo φανεῖται. vide pag. ſeq.

49. Οὐδὲ ἐπιφοιτήσει.] Cod. Arch. & Eton. & Valla hic legerunt εἰ δὲ ἐπιφ. Poſtulat id ſententia.

P. 389. *l.* 8. Νομίζων.] Scripſerat ἐλπίζων. Ita legit Valla, ita codex Arch.

47. Ὑπεθέσθαι.] Cod. Arch. ut p. 382. l. 22.

P. 390. *l.* 17. Ἀνομίην.] Cod. Arch. ἀναισιμώσιν. Indubitabilis lectio.

21. Σκύθαι.] Vide paginam 3. & 6.

26. Μυσῶν τε & Τευκρῶν.] Vide p. 406. l. 23. Xerxes finxit Principes Græcorum ſibi patriæ proditionem addixiſſe. Hinc tot gentes non tam ad bellum, quam ſpolia, confluxêre. Polyænus VII.

36. Ὕδωρ πινόμενον.] Juvenalis,

—— *epotaque flumina Medo*
Prandente ——

Inter hos fuere Onochon, ſive Onochonus, Iliſſus, Scamander, Melas, Liſſus, Echidorus, v. p. 446.

P. 391. *l.* 1. Βυβάρης.] Supra Βυβάρης, ut Οἰβάρης. ita Juſtinus. Tzetzes falſo vocat Βυβάριν.

14. Κλεωνὰι.] Erant & aliæ Cleonæ inter Argos & Corinthum.

P. 392. *l.* 14. Πόνον.] Puto recte ſe habere. Valla tamen cum codice Arch. legit πόρον. Alii χῶρον.

28. Καταφρονήσης.] Multa de hoc diſputat Salmaſius ad *Plinium.*

34. Πύθιος ὁ Ἄτυος.] Omnino contemnenda eſt lectio marginalis. Locum hunc adducit Euſtathius ad Β. Ἰλιάδος, non tamen ſane.

P. 393. *l.* 9. Γεωπέδων.] Cod. Arch. γεωπεδίων (vel γεωπέδων) ἀρκέων ἐστὶ βίος.

44. Καλλάτηβον.] Cod. Arch. Καλλάτιον π. Forte Καλλατίαν. Nam Stephanus in Καλλαὶς habet Καλλατία. Idem tamen hic legiſſe videtur Καλλάτηβος.

48. Χρυσέω.] Tzetzes ad Lycophronem videtur hic legiſſe ἰχρύσεως.

P. 394. *l.* 2. Πίω & ὕδωρ.] Vide Briſſonii collectanea de *regno Perſico*, l. III.

14. Ma-

14. Μαδύτυ.] Cod. Arch. Ἀβύδυ. Vide tamen p. 553. l. 26.

31. Μασιγίας.] Cod. Arch. rectius σιγίας.

P. 395. *l.* 10. Ὄνυξι. Cod. Arch. ὄνοιζι. Hoc rectum.

P. 396. *l.* 27. Τῇ ψυχῇ.] Sic legit codex Arch. non τὴν ψυχήν.

45. Νισαῖοι.] Cod. Arch. & Stephanus Νησ. Arrhianus etiam Νησαῖαι ἵπποι genere mutato. Suidas Λεοντάτος, vulgatos libros ſequens ſcribit Νισαῖοι. Vide ſupra, p. 201:

P. 398. *l.* 37. Οἴλευ σύ.] Cod. Arch. οἴλευπερ.

38. Μεμνεώμεθα] Cod. Arch.

47. Τήπλεως.] Cod. Arch.

P. 399. *l.* 22. Κομίζεαι.] Cod. Arch. δεῖ κομίζεσθαι. Quæ lectio Vallæ placuit, uti & hæc ἐκὼν δή τοι λιμ. & l. 29. ὅσον ἂν περιβαίνοις ἑκατέρου.

P. 400. *l.* 40. Μεταβάλλουσι. τ.] Cod. Arch. ——λουσι γνώμας ἴχνοι, τ σύ τε. Valla videtur legiſſe amplius στράτευμα μέγιστον.

P. 401. *l.* 13. Ἐντεταμένως.] Cod. Arch. ἐντεταμένως. *Intente.*

31. Διαχρέωνται] Cod. Arch. διαχρέωνται. Ita Valla.

32. Πελαγος.] Uterque legit. ut miram ubique inter Vallæ codicem & hunc noſtrum obſerves concordantiam.

P. 403. *l.* 15. Πλῆθος, ἑβδ.] Cod. Arch. ἐφάνη ἑβδ. De numero nimium quantum variant Auctores. Ælianus videatur l. 13. c. 3. Diodorus 11. Plinius 33. c. 10. Nepos in vita *Themiſtoclis*, Juſtinus, Iſocrates *Panathenaico.* De hac expeditione ſcripſerunt horum temporum celebres auctores cum alii tum Charon Lampſacenus, Phrynichus tragichus, quem ſequebatur Æſchylus in Perſis, Chœrilus Samius, qui omnes gentes, teſte Joſepho, recenſuit.

P. 404. *l.* 5. Ἀνάφης.] Cod. Arch. & Valla Ἀναφάνης.

6. Ἐστεάχατο.] Cod. Arch. ἐστεάχατο. Vide p. 403. l. 28. 406. l. 4.

38. Ἀζάνης.] Cod. Arch. Ἀρτάνης ὁ Ἀργαίου. Magna eſt in his ducibus nominum varietas. Quædam finxit Æſchylus, nec ſatis apte, ſi terminationem ſpectes.

P. 405. *l.* 6. Παλίντονα.] Euſtathius ad hunc locum reſpexit, cum τόξον παλίντονον exponeret κυκλοτερὲς, τὰ ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενον.

34. Ἔσαν.] Cod. Arch. ἴσαν, ut Valla.

P. 406. *l.* 6. Φρύγας.] Conon *Narratione* 1.

19. Νεβρῶν.] Cod. Arch. non νεφρῶν. facilis lapſus.

26. Λυκοεργέας.] Athenæus, ἐν Λυκίῳ εἰργασμένας. l. XI. c. XI.

31. Καβηλίες.] Cod. Arch. Καμηλίες —— Λασίνιοι.

34. Μιλύαι.] De his in 1 dixit, eoſdem & Solymos facit. . Hinc Joſephus cives ſuos eſſe vult, quos Chœrilus enumerarat in hoc exercitu, & tribuit iis pro galeis ἱππῶν δαρ[ὰ] πρόσωπα, Herodotus διφθέρας. V. p. 405. l. 29. Cod. Arch. hic, Μινύαι.

P. 407. *l.* 23. Τελευταίχμης.] Cod. Arch. ut margo & Euſtathius Τελευταίχμης.

28. Ζερδομένης.] Cod. Arch. Μασσίστης, & Γέργης. V. p. 418.

34. Θανάτῳ βιασθείς.] Cod. Arch. βιασθείς. Placet μισθείς.

P. 408. *l.* 7. Σαγῆσι.] Potius Ζαγῆσι. *Sagulis.* ut ſupra p. 406.

48. Ἑπτὰ & διηκ.] Numerum navium variant Juſtinus, Tzetzes; Herodotum ſequitur Diodorus.

P. 409. *l.* 9. Αἰγυπτίων πᾶν.] Joſephus adducit primo contra Apionem.

26. Ὠμέβοιης.] Euſtathius hîc legit ὠμοβοίοις.

31. Παμφύλιοι.] Cod. Arch.

P. 410. *l.* 34. Ἀχαιμένης.] Cod. Arch. —νης ὁ Δαρείου ἐὼν ἀπ' ἀμφ. ἀδελφεών.

44. Πάτιν.] Cod. Arch. Μάπην, & Μέρβαλος, & Ὀρομέδοντος, & Γόργος, & Τιμωνᾶς. Mallem hîc pro Ἀράδιος, legere Ἀράδιος. eſt enim Ἄραδος inſula Phœnicia.

48. Πύγρης.] Cod. Arch. Πιγρησοτὸς ὁ Σελδ. Fuit Pigres alius ab hoc. Vide & p. 289. Scribitur Tigretus, & πίγρητος. V. Voſſ. de Poët. Gr.

P. 411. *l.* 9. Λυγδάμιος.] De hac vide Ptolemæum Hephæſtionem l. VII.

12. Καλυδνίων.] Scribe Καλυνδίων, ut pag. 410. Ita & Stephanus. Mox ut in margine, codex Arch. Εὐδοξοτάτας.

P. 412. *l.* 13. Σύντροφος.] Hæc non recte vertit Valla. Mallem, *Paupertas quidem Græcis ſemper fuit indigena, virtus autem adſcititia: Hanc ſapientia & legibus rigidis excolunt.*

22. Δουλοσύνην.] Pagina 394. l. 2. γῆν & ὕδωρ petebat. Ariſtoteles ait id ſervitutem denotare. Himerius vocat σύμβολα δουλείας. Ipſe Xerxes, δούλιον ζυγόν. Homerus δούλιον ἦμαρ.

31. Εἰπέ μοι, σύ.] Imo ὦ φῄς. Ita & Valla, & ſententia poſtulat.

39. Δίζημαι.] *Poſtulo, conjicio.* pro ἀνταίξεσθ codex Arch. δίκαιον. & puto ſic ſcripſiſſe Herodotum, quoniam & alibi ſic ſcripſit: ut δίκαιός ἐστι φέρειν τοὔνομα. & ὑμέας δίκαιοί ἐστε ἀμυνέοντες ἰέναι. *Æquum eſt vos ire.* Hippocrati δίκαιος, ὅμοιος, εὔλογος, ἴσος. *Heſychius.* Vide p. 425. l. 21.

P. 413. *l.* 1. Ἐόντων πέντε.] Cod. Arch. ἐόντων ἐκείνων. Ita Valla.

P. 414.

Digitized by Google

P.414. l. 20. Μεγαδόστω.] Cod. Arch. Μεγαλόστω.

40. Μεγαβύζῳ.] Cod. Arch.

P. 415. l. 37. Εἰρημένην, δεύτερος.] Cod. Arch. χώρην δ.

P. 416. l. 9. Ἐννέα ὁδοί.] Amphipolis.

32. Ξέρξης.] Pro Πέρσης. Cod. Arch.

35. Ἀκέων ἤδη γινόμενον.] Addit Cod. Arch.

49. Ἐς πᾶν κακοῦ.] Athenæus hic legit πᾶν κακοῦ.

P.417. l. 15. Σιτεύεσθαι.] Cod. Arch. Quod eſt Ionicum.

P.418. l. 9. Τριταντ αἰχμης.] Euſtathius prius p. 80. l. 5. legit Τριτανταίχμης. Vide & paginam 407. Pro Σίεργις codex Arch. hic habet Γίεργις, ibi Γίεργης. Mox Σμερδομένεω.

16. Πίδωρος.] Cod. Arch. Πίλωρος. Ita & Stephanus. Emenda Ortelium.

P. 419. l. 2. Χείδωρον.] Ptolemæo Ἐχείδωρος. Ita ſcribitur apud Apollodorum.

P.421. l. 44. Σπερθίης.] Suidas, Σπέρχις. ut & codex Eton. pag. proxima.

P.422. l. 48. Ὡς εἶλεν.] Cod. Arch. ὡς εἶχεν ὠλίκας. Locus eſt depravatiſſimus.

P. 423. l. 4. Σιτάλκεω.] De Sitalce Thucydides videndus. Pro Τύρεω ſcribe Τήρεω. Vide p. 247.

8. Ἀρισέας.] Thucydidi Ἀρισεύς. Vide hanc rem apud eum, libro 2.

25. Οἱ Ἀθηναῖοι.] Cod. Arch. cum Valla, οἱ.

33. Προδόντες.] Cod. Arch. προδοθέντες.

46. Σωτῆρας.] Herodotus, quaſi eſſet Athenienſium hiſtoricus, libenter eos laudat. Diyllus apud Plutarchum ſcribit, ob eam rem, multo auro donatum ab Athenienſibus.

P.424. l. 22. Συρρηγνύς.] Cod. Arch. Ἀσιηγνὺς, quod puto eſſe gloſſema. Oraculum hoc extat apud Euſebium *Præp.* V. Suidam in Ἀνεῖλεν, Tzetzem *chil.* IX.

38. Ἱκετηρίην.] Cod. Arch. ἱκετηρίας. Ut Valla.

47. Οὐ δύναται Παλλάς.] Habes apud Ariſtot. *Rhet.* lib. 1. Cl. Alexandrinum, Euſebium, & Suidam.

P. 425. l. 18. Ἀπήιζον.] Pro ἀπαλλάσσοντο, Cod. Arch. & Eton.

43. Ἔπος.] Cod. Arch. & Eton. & Valla πάθος.

P.427. l. 16. Ἐσόψιν.] Narrat Polyænus VII.

43. Ἀδικέουσι.] Narrat Polyænus VII.

P. 428. l. 17. Σαώσει.] Cod. Arch. φυλάξει. Extat Oraculum apud Euſebium *Præp.* VI.

P. 429. l. 11. Ἡμέας εἰκός.] Cod. Arch. οἰκός. recte. mox ἔξω, ut in ora.

30. Ἐμμεμφέν.] Cod. Arch. Ἐπιμένειν.

45. Ἀγγέλουσι.] In his expendendis multus eſt Plutarchus.

P. 431. l. 37. Ἀχαριστότατον.] Scripti omnes ἀχαριτώτατον.

41. Λακεδαιμόνιοι.] Deeſt καὶ Ἀθηναῖοι. ut teſtatur codex Arch. & Eton.

P. 433. l. 19. Ἀρίσκοδος.] Cod. Arch. Ἀρκέσοδος.

46. Διακοσμῆσαι.] Intelligit Meneſthea in *Homeri Catalogo.*

P. 434. l. 1. Cod. Arch. Ὑπιόντες. recte.

P. 435. l. 3. Ἀμίλκαν.] Diodorus Ἀμίλκωνα, Polyænus Ἱμιλκῶνα vocat, male. erat hic Himilcas junior.

23. Εἰκόνι χρεωμένων.] An forte εἰκότι. Vide p. 549. l. 48.

24. Ἐν τῇ Σικελίῃ.] Deſunt codici Arch.

34. Φοίνικες λέγουσι.] Intelligit Phœnicum Annales, quos cum alibi, tum pagina 2 & 3. laudat.

P. 436. l. 9. Ξέρξην.] Non Πέρσην codex Arch. ut prius. De Amilcaris exitu vide Diodorum.

32. Μηνύων.] Cod. Arch. μηνίων. Cretenſes non ſunt ulti Minois mortem, ſed Menelai injurias ulti ſunt.

P. 437. l. 24. Ἀντὶ τούτου.] Cod. Arch.

25. Ἐκ Κρήτης.] Omnino ut Valla & codex Arch. Τροίης.

36. Φρονευσέων.] Cod. Arch.

42. Ἐν.] Deeſt, recte.

P. 440. l. 4. Ἀνέμοισι.] Vide Heſychium in Βορεασμοὶ, & Herodotum p. 443.

29. Ἀσωνίδης.] Cod. Arch. Ἀσωνίδητι

44. Φόρμος.] Cod. Arch.

P. 441. l. 2. Διὰ πυρσῶν.] Cod. Arch.

7. Ἐπίλαζον.] Cod. Arch. & Eton. ἐπεσάληταν.

12. Ἐκποδών.] Mox ἐπέπλεον. Pro παρέντες videtur Valla legiſſe ἀπαρέντες.

P. 442. l. 10. Δισμύριοι.] Cod. Arch. τετρασμύριοι.

19. Καὶ τέσσαρες.] Cod. Arch. πέντε. Mox ταύτῃσι χιλιάς καὶ ἑκατοντάδες ἕξ, καὶ δέκα.

29. Οὕτω πεντηκοσίας.] Sic codex Arch. ὡς συμβαίνειν γίνεσθαι πάντα τὸ στρατὸν μυρ. πεντηκ. καὶ τριάκοντα καὶ —— ἀνδρῶν τὸ ἤγαγεν, &c.

P. 443. l. 7. Αἱ μὲν δὴ πρ.] Cod. Arch. & Euſtathius, πρὸς τὴν γῆν.

11. Ἐς Π.] Lege ἐς πόντον. Ita Suidas, Euſtathius & Cod. Arch. καὶ ἐπὶ ὀκτὼ νέας. Suidas contra omnes auget numerum ad πεντήκοντα.

25. Ἐξεβράσσοντο.] Ita & Plutarchus hic legit. Cod. Arch. ἐξεφράσσοντο. male.

35. Εὐρίπης.] Cod. Arch. & Valla.

P. 444. l. 1. Κρητίνεω.] Plutarchus Κρητίνου.

9. Πανδοκεύοντος.] Plutarchus libro contra Herod. hæc explicat.

15. Ἔντομα.] Scholiaſtes Apollonii l. 1. ex-

ponit τὰ σφάγια. Recurre ad p. 416. ubi σφάζοντες ἵππους λευκοὺς Μάγοι. Niſi τὰ ἔντομα intelligat τὰ ἄνορχα. Iſta enim τοῖς νερτέροις mactabant.

21. Πωλῆος, εἴη τε.] Cod. Arch. καὶ ὡς εἴη.

26. Πρῶτος.] Cod. Arch.

36. Ἑσπάλοκῦμα.] Homerus, ἐσόρεσεν δὲ θεὸν μεγακήτεα πόντον.

P. 445. *l.* 20. Ἀείδωλις.] Cod. Arch. Ἀέρδωλις.

37. Ὀνόχωνος.] V. p. 390. l. 7. Tzetzes Ὀνόχωνο ſcribit.

P. 446. *l.* 5. Ἐσελθόντες.] Cod. Arch. pro ἱσέλθοντο.

P. 448. *l.* 15. Θηβαίων.] De hoc loco multa diſputat Plutarchus l. contra Herodotum. L. 29. Cod. Arch. Δορύανσ, ut & margo.

P. 450. *l.* 18. Βραχυλέστεροι.] Cod. Eton. μακρον. Ita Valla. Cod. Arch. μακρολέστεροι.

P. 453. *l.* 6. κλέος μέγα.] Hæc vellicat Plutarchus.

P. 455. *l.* 1. Κολωνόν.] Plutarcho pro nomine proprio videtur ſumi, l. contra Herod.

24. Ἀλφεός.] Euſtathius legit Ἀλφειός.

27. Θαφθῆσι.] Pro ταφῆσι. Eſt quidem τετραχυφωνία, ſed quæ placuit Homero, Euripidi, & aliis. Vide Euſtathium ad E. Iliados, ad πρώτῳ μὲν σρεφθέντι.

36. Πειθόμενοι νομίμοις.] Strabo. Cicero,

Dic, Hoſpes, Sparta, nos te hic vidiſſe jacentes,

Dum ſanctis patria legibus obſequimur.

Diodorus aliud Simonidis epigramma citat.

P. 456. *l.* 40. Λεωτυχίδης.] Negat Plutarchus eum fuiſſe ducem, ſed Anaxandrum.

P. 457. *l.* 23. Λακεδαιμονίη.] Cod. Arch. Λακεδαίμονι. Ita & Euſtathius legit.

31. Βασιλῆος γνώμ.] Cod. Arch. βασιλῆος τούτου γν.

35. Λακεδαίμονα χ.] Cod. Arch.

P. 458. *l.* 27. Ἐπιλέγεσθαι.] Cod. Arch. ἀπιδέχεσθαι.

P. 459. *l.* 22. Ἔδοξε.] Cod. Arch. ἐδόκεε.

30. Ἐπίτηξε τὸ κηρόν.] Vide Voſſium ad Juſt.

33. Ἐπὶ δὲ καὶ ἀπίκετο.] Cod. Arch.

37. Γοργώ.] Vide p. 302, 305. Meminit Plutarchus in *Laconicis.*

Ibid. Τὴν δέλτον.] Cod. Arch.

40. Ἄλλοισι.] Deeſt Cod. Arch. deerat & Vallæ.

Ad Librum Octavum

HERODOTI.

Pag. 460. *l.* 23. Ἑβδομήκοντα.] Nepos ccc facit.

P. 461. *l.* 12. περὶ τοῦ.] Lege γῆς. Quamquam & τοῦ ferri poſſit.

P. 462. *l.* 10. Πυρφόρον.] Interpres hic plane hallucinatus eſt. Πυρφόρος ſacerdos eſt; Sacerdotibus ſolet parci in prælus. Cum volunt ſignificare cladem maximam, ajunt μηδὲ πυρφόρον, &c. deinde λόγῳ Valla vertit in λόχῳ. Diodorus Siculus rem ſic extulit, μηδὲ ἄγγελον, τὸ δὴ λεγόμενον, διασωθῆναι.

32. Ἀλλ' οὐ γάρ.] Codex Eton. ἀλλ' ὅπως καιρὸς παρέχῃ. Ita Valla. Diodorus indicem hunc *Samium* facit.

P. 464. *l.* 35. Παρακελευσάμενοι.] Cod. Arch. παρασκευασάμενοι, ut Valla.

P. 466. *l.* 32. εἴσω ἀφ.] Cod. Arch. ἢ ὥστε μὴ ἀπίστασθαι. Quod probum.

45. Scribe Ἰστιαιεῦς cum cod. Arch. Plutarcho, & Stephano.

P. 467. *l.* 14. Ὀρυξάμενος.] Polyænus narrat *ſeptimo libro.*

48. Τιγράνης.] Cod. Arch. rectiſſime Τειταντάιχμης, ut ſupra.

P. 471. *l.* 3. Προνοίης.] Epitheton eſt Minervæ, *Pronœia.* Pauſanias, Diodorus.

P. 474. *l.* 7. Τετρακοσίαι.] Cod. Arch. ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τετρακόσιαι. V. pag. 485.

P. 478. *l.* 38. Μυστικὸν Ἴακχον.] Vide Heſychium in ἅλαδε μυσταὶ & Ἴακχος. & Scholiaſtem Ariſtophanis ad Nubes, p. 142.

P. 481. *l.* 45. Ἑπτά.] Videtur Homerus ſex tantum agnoſcere. Vide ejus *Catalogum.*

P. 485. *l.* 47. Εὐεργέται.] Talis Soloſon ſupra l. III. & Mardochæus. Briſſonius l. I. de *Regno Perſico.*

P. 486. *l.* 11. Θεάσασθαι.] Sedit Xerxes ſub aurea platano, aderat ei Draco Eupompi F. qui per ſtadia XX proſpicere valuit. is Xerxi omnia narrabat. *Ptol. Hephaſtio.*

48. Ἐπίσημον τῆς νηός.] Quod erat in prora, τύπος, puta, Cignus, Taurus, Tigris, Sus, unde & nomen navi. παράσημον in puppi. Sed nec hæc ubique diſtinguuntur.

P. 487. *l.* 37. Πᾶν αἰτιώμενος.] Cod. Arch. πάντας αἰτιώμενος, ut Valla.

P. 488. *l.* 37. Ἀδείμαντον.] Hæc finxiſſe de Corinthiis Herodotum ait Marcellinus. *V. Thucyd. Plutarchus,* & *Dion Chryſoſtomus.*

P. 496. *l.* 23. Πρώτους μὲν Π.] Cod. Arch. μὲν τοὺς μυρίους. ut Valla. Vide Plutarchum in *Themiſtocle,* ubi Σιρίφιος dicitur.

P. 500. *l.* 4. Ἀφιδναῖος.] Cod. Arch. Ἀθηναῖος. Mox idem καταμαργέων. Vide Plutarchum in *Themiſtocle.*

17. Στρατοῦ ὄν.] Cod. Arch. melius τοῦ Μαρδ. *exercitus, quem ſibi elegerat,* &c.

P. 501. *l.* 37. Πρώϊος.] Cod. Arch. πρῶτον.

P. 502. *l.* 13. Ἡγησίλεων.] Cod. Arch. ὑσίλεων.

Ma-

Male. Vide Pauſaniam *Lacon.* Herodotum p. 351. 452. ſed in his recenſendis pauci conveniunt, ſive nomina ſive ordinem ſpectes. V. *Reineccium.*

29. Στασιω'.] Cod. Arch. σεσιῶται.

P. 503. *l.* 3. Πανταχῆ μιν χρεωμένον.] Sic cod. Arch. *ubique terrarum oracula conſuleret.*

16. Ες Αμφιάρεω.] Ut Thebano nemini licuit dormire in Amphiarai æde, ita in Herculis, nemini peregrino. Plutarchus contra Herodotum.

P. 504. *l.* 30. Ως ἦ ἤκουσε.] Codices ſcripti lectionem oræ agnoſcunt.

47. Σωὶ νέῳ.] Homerica eſt locutio; Νέῳ δ' ἐπέδραμεν ἱμάσθλῃ.

P. 505. *l.* 18. Αἐρόπου.] Cod. Arch. Αἐγαίου, vel Αἐγαῖος. Ab hoc reges deinceps *Argeadæ* dicti.

35. Παρεῦσαν.] Cod. Arch. cum margine ſtat; nec non & Cod. Eton. Mox καταλύσασθαι. *Idem.* V. p. 513. l. 3.

P. 507. *l.* 27. Αἐξέμισα.] Cod. Arch. αἰέμιλα ῥέζειν.

45. Τοῖσιν ἐργαζομένοισιν.] Cod. Arch.

P. 508. *l.* 5. Εἶχον.] Cod. Arch. ἔχουσαν.

AD LIBRUM NONUM HERODOTI.

Pag. 510. *l.* 4. Στασιωτέων.] Cod. Arch. σεσιωτέων. Non probo.

40. Καὶ μὴν ἰλ.] Epimone, ſive anaphora; quali Homerus utitur, Ενθ' ἦν μὲν φιλότης, ἐνθ' ἵμερος, ἐνθ' ὀαριστύς.

P. 511. *l.* 27. Καὶ τὸ μὲν ἡμέτερον.] Cod. Arch. ἀπ' ἡμέων οὕτως ἀκίβδηλον νέμεται.

38. Μηνύσῃ.] Cod. Arch.

41. Εὐθυκόμισα.] Cod. Arch.

42. Επιτηδέστατον.] Cod. Arch.

P. 512. *l.* 13. Χίλεος.] Plutarchi codices habent χείλεως.

27. Επὶ περὶ ἕκαστον.] Deſunt hæc Cod. A. & Vallæ, & Eton. nec hîc locum habent, nam infra pag. 520. recurrunt. Plutarchus tamen videtur hîc legiſſe.

P. 513. *l.* 9. Ξεινός.] Heſychius, in ξένοι. Τοὺς Πέρσας.

P. 514. *l.* 24. Ατταγῖνος ὁ Φρ.] Athenæus libro II. Ubi Caſaubonus notat in MS. eſſe Ατλαμίνος. Vide infra 541. Plutarcho Απαγῖνος, male.

P. 516. *l.* 28. Μακίστιον.] Cod. Arch. Μασίστιον. Ita & margo. probabilior eſt hæc lectio; abit Tzetzes, cui dicitur Μασίστιος.

P. 517. *l.* 20. Ομφαλόν.] Cod. Arch. ἐμφαλον, *umbilicum.* Recte. Thorax reponebatur Athenis, in Minervæ Poliadis templo. *Pauſanias.*

30. Αλλὰ πάντας.] Deeſt ἅμα. ſupplet codex Arch.

43. Κείροντες.] Morem multis teſtimoniis illuſtrat Briſſonius. Ratio hæc ſubeſſe videtur; ἄψυχα ἀψύχοις. Vide Heſychium in αἱμακουρίαι.

P. 518. *l.* 13. Γαργαφίην.] Cod. Arch. Γαργαφίαν.

23. Πολλὸς ἀθισμός.] Cod. Arch.

41. Επὶ διακειμένοισι.] Interpres non cepit ſententiam. Verte, *ex pacto, ex conſenſu.* Τὰ διακείμενα ſunt ἀρεσκόμενα συμφωνίαι, συνθεσίαι, ὁμολογίαι, ut Diodorus loquitur. Illud nota, Herodotum ἑκάστοτε ἴστα, Diodorum πεντήκοντα ponere.

P. 519. *l.* 42. Τὰς ὑποθήκας.] Hæc dele; neque enim agnoſcit codex Arch. nec Valla, nec margo.

44. Τεμενικοῖσι νόστοισι.] Virgilius, *Trojaque labores.* Cod. Arch. hîc ἡρωικοῖσι.

P. 526. *l.* 26. Αλλὰ τάμιν.] Cod. Arch. τά δε μίν.

41. Προσαλλάσσω.] Cod. Arch. προσαλλάσσω.

P. 527. *l.* 10. Εθέλοιμι.] Puto ita ſcripſiſſe Herodotum; habet tamen codex Arch. haud male, ἔλοιμι.

16. Καταρρωδῆσαι.] Rectius, ad normam Ioniſmi, καταρρωδήσεις. Mox pro συναχθῆτε idem cod. Arch. συλλεγῆτε. Eſt autem λιπαρέειν quod ſequitur λίαν παρεῖναί τινι.

34. Αθηναίοις.] Vide ut omnes ſcriptores in Athenienſium laudes conſpirent. Plutarchus innuit Herodotum pretio ad hæc fingenda adductum fuiſſe.

P. 528. *l.* 14. Εκπαγλεομένων.] Cod. Arch. ἐκπλαγεομένων. Hanc ſcriptionem præfero, quoniam multis aliis in locis ſic video ſcripſiſſe Herodotum.

29. Αρχομεν.] Cod. Arch. ἄρξομεν, *Incipiemus.*

45. Εὔποροι.] Cod. Arch. ἄποροι. Ita Valla. & res poſtulat: nam Perſæ cominus, ut Spartani, non pugnabant.

P. 529. *l.* 9. Παρὰ τὸ δεξιόν.] Cod. Arch. & Eton. & Valla, παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. Rectiſſime.

15. Συμβολὴν ποιεύμενοι.] Atqui locus poſtulat particulam negantem μή. Supplet codex Arch. & Valla.

44. Ηγεῖτο.] Cod. Arch. & Valla ἱρόν. Hæc omnia Plutarchus in *Ariſtide* ſublegit.

P. 530. *l.* 6. Πιτανήτεω λόχου.] Erat Πιτάνη quidam δῆμος cujus meminerunt Pauſanias, Heſychius, Thucydides, Herodotus ſupra, p. 181. l. 40. Ex hoc populo turma Amompharetum ſequebatur, quæ quidem turma una fuerit ex turmis militaribus Spartanorum. Turmas has, ſeu τάγματα,

Ggggg 2 qua-

quatuor aliqui faciunt, uti legere eſt apud Scholiaſtem Ariſtophanis in *Acharn.* παρὰ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον τέσσαρες λόχοι. Ariſtophanes ipſe in *Lyſiſtrata*, τέσσαρες λόχοι ἀνδρῶν μαχίμων. Alii tamen quinque fuiſſe volunt. Heſychius & Harpocration citant Ariſtotelem in *R. P. Lacedæmoniorum.* Has enumerat, opinor ex Ariſtotele, Scholiaſtes ineditus in Lyſiſtratam, Ἔδωλος, Σίνις, Ἀρίμας, Πλόας, Μεσοάγης, vel rectius Μεσοάτης, ut apud Stephanum. Ἐδώλου meminit Heſychius. De tribus reliquis non conſtat. Thucydides affirmat ſeptem fuiſſe: Notat hoc idem Scholiaſtes ad *Lyſiſtratam*, productis Thucydidis verbis. Video alios alium numerum ponere. Negat interim Thucydides ullam fuiſſe apud Lacedæmonios Πιτανητῶν λόχον, & Herodotum oblique tangit. Eum ſequitur Heſychius, qui tamen etiam apud aliquem poëtam reperiſſe videtur Πιτανήτης στρατός.

P. 531. *l.* 12. Ὅπλα ἦγε.] Cod. Arch. λόχον ἦγε, rectius; erat enim λοχαγός.

P. 533. *l.* 3. Γινομένων, ἀπεβλ.] Cod. Arch. interponit χρησῶν.

42. Ἀειμνήστου.] Cod. Arch. hic optime Ἀριμνήστου. Sane adſtipulatores habet Plutarchum & Pauſaniam.

P. 535. *l.* 31. Τεῖχος, καὶ τὴν σκηνήν.] Vide quid hic ſperabat ſe inventurum Polycrates Athenienſis, apud Schol. Ariſtophanis p. 333.

P. 536. *l.* 36. Ἀείμνηστον.] Ita & codex Arch. nam hic Platæenſis alius eſt ab Arimneſto Spartano, de quo ad p. 533.

P. 537. *l.* 23. Ἐφόρεε ἄγκυραν.] Plenius codex Arch. ἐπίσημον ἄγκυραν.

26. Εὐρυβάτην.] Cod. Arch. Εὐρυβιάδην.

36. Φαρανδάτης.] Sic Pauſanias. aliter Φερενδάτης. Vide p. 405. & 407. Hic apud Æſchylum in Perſis corrupte dicitur Φαρανδάκης.

46. Λῦσαι.] Placet cum codice Arch. legere ῥῦσαι.

P. 539. *l.* 41. Παυσανίῃ.] In ejus honorem Παυσάνια feſtum fuit. *Pauſanias.*

P. 540. *l.* 15. Μήδων.] Athenæus hunc locum tranſcripſit. Legit autem ut codex Arch. & margo & Valla ἡγεμόνος.

41. Ἔθαπτον.] Cod. A. ἔθαφθεν. Ita & Valla.

P. 541. *l.* 3. Τῶν δὲ ἄλλων.] Hæc verba omiſit codex Arch. ſed non omiſit Plutarchus, imo acerbe de iis agit cum Herodoto.

6. Κοινά.] Lege κενὰ, *vacua.* κενοτάφια. Ita hîc legit Plutarchus.

P. 542. *l.* 30. Συνεκύρησε.] Cod. Arch. συνεκύρησε, *evenit.*

P. 543. *l.* 11. Ἡγησιστράτου.] Cod. Arch. ἡγησίστρατον.

26. Ποταμὸν δς.] Duo ſunt: oportuit nomine diſtinxiſſe. Vide Stephanum in Λάκμων.

P. 544 *l.* 42. Καλαμίσοισι.] Cod. Arch. Λαμίσοισι. N. L. Duris ἐν ὅροις Σαμίων hic nobis uſui foret.

P. 545. *l.* 15. Κτιστύν.] Scribendum κτιστύν. ea eſt forma Ionica.

P. 546. *l.* 8. Οἱ Ξέρξεω.] Omnino ut codex Arch. ὑπὸ Ξέρξεω.

41. Μινώς.] Confer Ælianum in V. Hiſt. l. 2. c. 25. Plutarchum, *Camillo* p. 138.

P. 547. *l.* 27. Ἰθαγμίτρης.] Cod. Arch. Ἰθαμίτρης. Vide p. 405. l. 1.

34. Περίλεος.] Scribe Περίλεως.

P. 548. *l.* 20. Ἀφεῖναι.] Lege ἀπεῖναι.

25. Πελοποννησίων.] Valla videtur vertiſſe Λακεδαιμονίων.

46. Φθάς.] Omnes ſcripti φρασθείς, *percipiens.*

P. 550. *l.* 14. Τυκτά.] Dictio eſt Perſica. Xenophonti, Γενέθλια. Athenæus l. XIII. hæc adducit.

18. Χρήζει.] Habet hic codex Arch. δεῖται. puto ex interpretamento.

37. Εἰσὶ τρεῖς.] Nec Valla nec codex Arch. agnoſcit.

40. Μεθέντος.] Repone cum codice Arch. μετέντα.

41. Μεγάλα ποιεῦμαι.] Cod. Arch. μέγα. Alibi μέγα ποιούμενος ταῦτα, & μέγα ὑπερφέρουσα.

45. Ἥσσω.] Scribe ἥσσων.

49. Γῆμαι.] Cod. Arch. γυναῖκα.

P. 551. *l.* 36. Διαβάντες.] Cod. Arch. διαβαλόντες. Ita prius, διέβαλον ἐκ τῆς Χίου ἐς Νάξον.

41. Οἰόβαζος.] Cod. Arch. Οἰάβαζος, Valla. *Oebazus.*

46. Ἀρταΰκτης.] Plura Pauſanias.

49. Ὑφελόμενος.] Valla *petitis.* Cod. Arch. αἰτήσας.

P. 552. *l.* 6. Διεβάλετο.] *Fefellit.* Archippus in *Philo*, γέροντα διαβαλοῦμαι τήμερον. Ariſtophanes *Avibus*, διαβάλλεταί σε ὁ θεός. Imo παραβάλλεταί σε apud Alcæum, & παραβλήδην ἀγορεύειν apud *Homerum.* Schol. Ariſtophanis horum auctor. V. p. 327. l. 29.

23. Ἀφύκτως.] Cod. Arch. ἀφυλάκτως.

P. 553. *l.* 9. Νεάλωτοι.] Puto hic Euſtathium legiſſe ἴαπτερον. Ita ſane apud eum video haberi hodie in Odyſſeam.

17. Τίνεσθαι.] Cod. Arch. σίνεσθαι, nec dubito quin ita & Vallæ occurrebat. Euſtathius expoſuit per βλάψαι.

36. Ἀρτεμβάρης.] Cod. Arch. Ἀρτεβάρης, & quidem in l. 1, ſic ſemel pinxit: ſed male.

P. 554. *l.* 5. Μαλακοὺς γενέσθαι.] Cod. Arch. ſupplet ἄνδρας, conſentit Valla.

Hæc

Digitized by Google

L. S.

Hæc ſunt, Lector candide, quæ vere κατ' ἐπιδρομὴν *ex Herodoto meo transfudi in calcem hujus editionis; poſtquam acta jam, & tranſacta erant omnia, quæ ad hanc impreſſionem concinnandam ſpectare videbantur. Multa ſciens intacta reliqui; ab aliis occupata non repoſui. In Latinis quædam denuo verti; in Græcis quamplurima emendavi. Nec arroganter hoc à me dici quiſquam exiſtimet: Nam conjecturis meis nihil, omnia vero accepta refero ſcriptis exemplaribus; quorum illud, quod mihi utendum dedit R. P. Archiepiſcopus Cantuarienſis, utramque paginam in hoc negotio fecit. Nec pœnitendum interim ſubſidium attulit alter codex MS. cujus Variantes Lectiones mihi ſubminiſtravit Johannes Roſwel, Vir humaniſſimus, & præclararum omnium artium peritiſſimus. Illud vere dicturus videor, me venam ſaltem aperuiſſe ad Herodotum ſanandum. Id certe volui, & ut conſequerer, ex Galeno, Heſychio, Georgio Pardo* Ionicarum dictionum Lexicon *auxi & locupletavi; tum etiam Herodotum non indiligenter contuli cum Athenæo, Euſtathio, Suida, aliiſque ſcriptoribus, qui ab eo quicquam fuerant mutuati. Linguæ Ionicæ canon fuit olim Herodotus; Enimvero in vulgatis libris tot occurrunt gloſſemata, tot ab ea dialecto ad alias aberrationes, ut vix trientem Ionici idiomatis nunc ſupereſſe crediderim. Infinita ſunt, quæ ex* Codice *Archiepiſcopi hoc in genere reſtitui poterant; ſed nunc non erat his locus. Exoriatur aliquis, ita voveo, cui otium ſit uberius & ingenium, ad perpurgandum Herodotum; Ille his noſtris & plura & elegantiora facile inveniet; Ille de optimo ſcriptore, de viris doctis, & de me etiam optime merebitur, ſi, reconditiori inſtructus eruditione, tumultuariam hanc noſtram ſcriptionem, quaſi Herodoto minime dignam, plane diſpungat.* Vale.

JACOBI GRONOVII

N O T Æ

ET

OBSERVATIONES

in novem libros

H E R O D O T I.

Digitized by Google

Digitized by Google

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
in novem libros HERODOTI.

HPOΔOTOY HERODOTI.] An recte ſic edatur id nomen, ambiguum facit auctoritas eruditorum, in quibus Henr. Valeſius ad Ammiani Marcellini librum XXI cap. 6. ſuſtinuit palam notare Latinos Græ„ca nomina fere adſpirare ſolere, ut cum Herodotum & Herophilen & Herodicum ſcribunt, cum Erodotus & Erophile & Erodicus emendate ſcribi debeant. Erodotum quidem paſſim in Græcis editionibus adſpirari hodie videas; ſed id mendum eſſe non dubito. Novimus hanc cauſam in ſimilibus vocibus, ut Hannibal, Homerus, ſæpe tractatam fuiſſe, quam relinquimus, quum ſufficiat nunc expromere rationem Mediceæ Bibliothecæ, & ejus longævi codicis, quem antetuli. Nam illic exſtant varia exemplaria hujus voluminis & hiſtoriæ, ubi nomen iſtud ſine dubio adſpiratur. Cæterum in hoc noſtro legitur Κλειὼ Α΄ Ἡροδότου ἀλικαρνησσῆος. Harum poſtremarum appellationum primis vocalibus nunc impoſita eſt nota ⊢, at non aureæ repetitioni nominis Ἡροδότου in fine libri primi, ubi videas ΗΡΟΔΟ'ΤΟΥ. non in principio ſecundi, non tertii, non quarti, non quinti, ſed ſexti principio apponitur contrario ductu ⊣ (tanquam vetus illud H præponi ſolitum ſcriba hic librarius divideret: de hac autem pſile & de priore aſpera monuit Salmaſius ad Conſecrationem Regillæ p. 44 & 52, ubi plura huc pertinentia.) ut lenis ſit ſpiritus, quum ſeptimo imponatur ſimilis primo, ut & nono, quum octavus liber eum ignoret. Sed & alter eodem nomine uſus apud auctorem noſtrum 8, 132 ſimili modo adſpiratur in MS. Hic vero ſpiritus nunc aureo, nunc rubro colore inductus eſt. Ex quibus ante omnia præclarum & bona fide odoris veriſſimi plenum patet iſtud ἀλικαρνησσῆος. Ita enim turpiter iſtud appellativum ventilatur variis velut ſollibus, ut Camerarius in dialecti Ionicæ ſpeciminibus pag. hujus editionis 718 annotaverit Ἀλικαρνασσῆος pro Ἀλικαρνασσέως, & tantum hactenus; Stephanus in Prolegomenis pag. 743 [Interim certe adeo in hac parte nihil mutare ſum auſus, ut in ipſo etiam principio Ἀλικαρνασσῆος retinuerim, & in Ἀλικαρνησσῆος mutare noluerim: quamvis ſit Ἀλικαρνησσέας 3, 4 & Ἀλικαρνησσοῦ 8, 104] Tanquam hæc ſumma hæſitationis foret, quum Ἀλικαρνησσεὺς etiam exſtet 2, 178 & Ἀλικαρνησσέας 1, 144. quum in eodem libro 1 cap. 175 exhibeatur Ἀλικαρνασσοῦ. Hoc magnum incertum videbat Stephanus, ubi notari debet illud libri 1 cap. 144 Ἀλικαρνησσέας factum eſſe ab ipſo Stephano, tanto indecentius, quod ibi mox ab ipſo eodem relinquatur etiam Ἀλικαρνησσέα, quum Aldus & Camerarius ediderint Ἀλικαρνησσέας. Et hic Stephanus etiam ipſum titulum mutavit, etſi id neget, & quum Aldus & Camerarius edant Ἀλικαρνασσέως (ſicut nummi, qui hodie ſuperſtites & in notitiam producti ſunt, fere cuſi ſub Cæſaribus, habent Ἀλικαρνασσέων) ipſe fecit Ἀλικαρνασσῆος; quod placuit etiam Tanaq. Fabro in Epiſtolis Criticis pag. 30. Nunc igitur principio hoc ad veterem & genitivam formam confirmato ex priſca fide, etiam gemino Σ, interdum uno conceſſo, unum illud in libri 1 cap. 175 Ἀλικαρνασσοῦ non pro exterricinio haberi debet, ſed in quo conniverunt oculi inſpicientium libros antiquos, quod meis forſan quoque contigit. Sed ab Stephano deterritus & ipſe fui, quam tamen meram Empuſæ hujus eſſe vanitatem jam declarat codex Mediceus, & omnino poſthac ita mutari debet; tum ex reliquis colligas huic ipſi volumini, quum primo ſcriberetur, adſpirationem non fuiſſe datam, ſed poſtea impoſitam. Etiam hinc patet ſingulorum dein librorum titulos ab iſto Stephano pro lubitu ſuo auctos denſatoſque, nempe ut omnes ad unam formam eamque ſatis verboſam redigerentur; quum nec Aldus nec Camerarius, nec liber certe Mediceus, unde colligo etiam de aliis, habeant illam adjectionem Ἀλικαρνασσέως: quæ an non ſatis eſt, ſi ſemel in primo conſpectu & fronte exſtet? Ut hoc addam, Suidas in v. Αἴσχη citat epigramma Callimachi, quod notavit chirographo ſuo Hadr. Junius ex-

derici. Quæ fuerit licet uxor Jardani, an idcirco in iſto imperio Aſiaticis ſimili nequit vocari δύλη? Non cogitavit Faber, quum tamen ſciret, præter ſolos reges omnia illic fuiſſe ſerva. Jordani filiam dixerat Palæphatus, ſed Tollius reſtituit Ἰαρδάνυ. Adde Peireſciana pag. 445, ubi & Valeſius.

4, 2. Παρὰ τύτων ἢ Ἡρακλεῖδαι.] Adverſativa abeſt a MS. quum ſit certe nulli bono, & ſine ea lenior incedit ſermonis nexus. ac deinde ab eodem vocula μὲν interponitur: ἄρξαντες μὲν ἐπὶ δύο τε ϗ εἴκοσι, quod ipſum prorſus eſt Herodoti.

4, 19. Ὦτα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν.] Hæc reſpiciens ſcripſit Lucianus in Saltatione: Ἡροδότῳ μὲν ὧν τὰ δι' ὀμμάτων φαινόμενα, πιστότερα εἶναι τῶν ὤτων δοκεῖ.

4, 21. Ὁ ἢ μέγα ἀμβώσας.] Nihil eſt, quod in dubium voces, quum ſic repetat 3, 38. Οἱ ἢ ἀμβώσαντες μέγα. & 7, 18. Καὶ ὃς ἀμβώσας μέγα ἀναθρώσκει. Quæ exempla annotavit & Portus. Quibus addi poteſt ex 2, 121 τὴν κεφαλὴν μιν ἀποταμόντα μεγάλως βοῶντα. Sed nihili illa ſunt præ codice Mediceo, qui negat locum vocabulo μέγα, & habet tantum ὁ δ' ἀμβώσας. Et recte, quum ab verbo iſto ſolo ſatis exprimatur impetus hoc loco adhibitus, ſane diverſus ab iſtis reliquis. Hunc clamorem audivit nemo præter Candaulen; unde ita ſequutus fui. Etiam paulo ante habet MS. ποιέ, non ποίει, & infra ſicut edidi, non τινὰ σκοπεῦειν, ut paſſim, & hinc ſimiliter.

4, 34. Πειρώμενον λόγον λόγον.] Sic integre MS. prout Stephanus notavit ad marginem, quum ſine medio verbo omnia ſint male integra. Πειρώμενος, quod etiam ponitur illic ab Stephano, & Gale videtur confirmare ex gemino MS. eſt correctorum, ſicut in hoc etiam codice mox aliqua. poſterior manus facere voluit νος; a qua etiam videtur eſſe illud τοιάδε poſt verbum ἀμείβετο, quum in MS. prior manus habeat τοῖσδε, illo altero ſupraſcripto poſtea.

4, 36. Οὕτως ὥστε.] MS. egregie ὕτω ὥστε. ut cap. 11. Hinc & pag. ſeq. edidi ex codem ὕτω ἀποθνήσκειν, ubi edunt ὕτως. ſæpius reor id corruptum.

4, 44. Στείχη ἐπὶ τὴν δίαιταν.] MS. clare στίχη, ut ſit a στιχάω. Deinde repetitio particulæ turbat, σοι, σε, quum res ultro ſatis pateat, & longe mitius ſit, dum pro μή σε ὄψεται legit MS. μή ἰσάψεται ἰόντα διὰ θυρέων, non διὰ τῶν θυρέων.

4, ult. Ἐδόκεεν ὥρη.] MS. iterum abraſa conſonante ν finali, ἐδόκεε. & Ἐθηεῖτο pro ἐθηεῖτο. Utique ſic editur cap. 68. ἐθηεῖτο σίδηρον ἐξελαυνόμενον. Nec diſſimile ſequetur mox cap. 11. ἐπείρωτα pro ἐπηρώτα, & c. 32. ἐπείρωτᾷς.

5, 8. Ἐν νόῳ ἔχουσα τίσασθαι.] Cap. 73 ſic occurrit Τίσασθαι θέλων; ſed ibi futurum eſt jam propius. In hoc loco MS. τίσεσθαι, ut c. 86. ἐν νόῳ ἔχων ἀκροθίνια καταγιεῖν, etſi præſens quoque uſurpetur. Etiam MS. non habet μαθεῖν, ſed μαθήσειν, confirmans etiam ἐποίεε, quod ex aliis codicibus jam notatum fuit ab Stephano.

5, 10. Ἐς αἰσχύνην μεγ. φέρει.] Hoc eſt Herodoteum, & ideo a MS. probatum; quum præpoſitio vulgo abſit, nec niſi margini credatur. Infra cap. 120. Καὶ νῦν ἐς τὸ ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν; 9, 32. Οὐκ ἐς γυμνικὸς, ἀλλ' ἐς ἀρηΐυς ἀγῶνας φέρον τὸ μαντήιον.

5, 26. Τὸν ταῦτα βουλεύσαντα.] Ex margine hanc participii formam collegi pro vulgato βουλευσάμενον ad manum Herodoti reponendam, quia ſic quoque habet MS. Mediceus, & frequentiſſima eſt in hac hiſtoria. Unde etiam admiſi eliſionem in verbo ἀποθωυμάζει, quod & ipſum ita ſæpe novi occurrere, ſanctiore ſcilicet codicis ejus manu; quam omnium aliorum, ut rurſus cap. 30. Talia ſunt & τρώματα cap. 18. Hic vero obſervabis & in litera ω & in voce τρῶμα diligenter annotari ab Æmil. Porto in Lexico Ionico pro vulgari τραῦμα, non dici tantum τρῶυμα, ſed & τρῶμα: verum in verbo θαυμάζω quanquam mirabiliter ſcateat exemplis, tamen non niſi hanc mutationem fieri agnoſcit, ut dicatur θωυμάζω addita υ, eadem litera dempta θωμάζω dici aut ignorat aut prætermiſit quacunque de cauſa. Add. Salmaſius ad ſtatuam Regillæ pag. 36.

5, 32. Τὸν δεσπότεα ἀποκτεῖναι.] Sic tandem relata juſte ſibi componuntur, quod præclare huc convenit, & vile eſt verbum ἀποκτεῖναι, quod Herodotus non ſcripſit, ſed captavit varietatem, unde mox tantum habet κτείνειν. Itaque ſic ſtatuo teſte optimo codice, quem tuentur alii in margine Stephani, atque item Anglici apud Gale. Notatur hoc verbum ab Suida.

5, 41. Οὐ γὰρ μετίετο ὁ Γύγης.] Anxie hoc in verbo ſpeculando verſatus fuit Æm. Portus, in Lexico Ionico interpretans *Gyges negotium ſuſceptum non dimittebat, de manibus non deponebat; de eo conficiendo non remittebat*, fere ad mentem Vallæ interpretati *nihil cunctatus eſt*. Quod ut in hoc poteſt tolerari, qui in Porto, quum is ipſe notum habuerit ex capite 114 ἐπείτε ἐμετείθη τάχιστα, & verterit, *dimiſſus eſt?* Prout ſane etiam reddi voluit & intelligi Stephanus, cui parui. Etiam activum eodem ſenſu in hoc ſcripto patet. Sed & il-

lud ipſum quinqueſyllabicum plane nunc quoque adhibuit Herodotus ex fide optimi codicis.

6, 5. Ἐν ὅπλοισι ἦσαν.] Non debuit hoc inſtar ſpumæ expelli ad marginem, ut pejus reciperetur in contextum, præſertim quum præter codices Stephani id probaretur ab Mediceo, ut 9, 75. Εἶναι ἐν φονῇσι. Ælianus dicit ἐν Μούσαις εἶναι, & imitati ſunt Latini.

6, 6. Οἵ τε τοῦ Γύγεω ςασιῶται.] Mireris unde hi exiſtant, quum novitas regni nondum paſſa fuerit eos colligi, unde nec Valla milites agnovit, ſed factionem Gygianam, hoc eſt, ςασιώτας, quos ideo Tan. Faber ſtrepitu majore, quam par erat, reducit: exempla vocis ejus Herodotea ſatis multa monſtrat Lexicon Porti Ionicum, ſed & poſterius hoc perſpicue habet MS. unde merito reſtitui.

6, 7. Ἦν μὲν δὴ τό.] Solas voces ἦν μὲν τὸ habet MS. nec quidquam confert particula δή: hinc delevi. Et mox βασιλέα εἶναι Λυδῶν, non τῶν Λυδῶν.

6, 18. Ἀλλ' ὅσα &c.] Nec Valla bene vertit, & Stephanus male interponit *cum alia*. Neuter intellexit ſeparatas voces ὅσα & πλεῖςα in conſtruendo oportere jungi. ἀλλ' ὅσα πλεῖςα μὲν &c. *Sed plurimum quantum quidem eſt ejus denariorum argenti.*

6, 26. Οὗτος δὴ ὁ Γύγης.] Sicut in ora notatum eſt ab Stephano, οὗτος δὲ ὁ Γύγης, ita legitur in MS. & melius eſt vulgato. ut paulo ante δημοσίῳ, non δήμῳ. Vallam quidem video interpretari *Corinthii populi*, quod ſequitur Spanhemius ad Callimach. pag. 68. ut retineat δήμῳ, ſed id ſine reſpectu ejus, quod verum eſt, ſic ſcribebatur. Quid ſi ſenatus poſuiſſet, non foret δημόσιον? Præſtat hoc ex MS. retinere, quum plene ſe exprimat. & ſtatim τὸ Γορδίεω Φρυγίης βασ. ubi iterant τόν.

6, 34. Καλέεται Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίῃ.] Hoc ipſum exemplum eſt, quo utitur pag. 726 in recenſione vocum Herodoti Henr. Stephanus ad probandum *præpoſitionem* ἐπὶ *cum dativo interdum poni, ubi potius moris eſt uti præpoſitione* ἀπὸ *cum ſuo genitivo, ut & nunc potius dicendum videretur, ſequendo vulgarem ſermonis formam*, ἀπὸ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίης: Addit aliquid gravius. *Imitati autem ſunt hunc præpoſitionis hujus uſum quidam ex poſteris: quorum ideo loci mendi ſuſpecti fuerunt. Sic apud Arrianum* ὀνομασθεῖσαν ἐπὶ μιᾷ τῶν ὀπαδῶν τῆς Κυβέλης νυμφῶν. *At vero ubi hæc præpoſitio juncta huic rei ſignificandæ adhibetur, ibi certum eſt mendoſum eſſe locum.* Et hæc pro laudabilibus recoxit Th. Gale, ne patria ipſius foret exſors tantæ doctrinæ. Similiter Portus in Lexico Ionico: ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίῃ in ἐπὶ explicat, *propter cognomen, vel potius nomen illius, qui hoc dicavit*: ſed in v. Ἐπωνυμίη *ob nomen, id eſt, de nomine illius, qui hoc dicavit.* Et novimus circa tempus Galei ludos de his ortos inter alios. At hic tamen in voce ἐπὶ cum genitivo profert ex Herodoto quatuor loca de appellando agentia, ubi non tertius caſus additur, ſed ſecundus, plane in omnibus. Itaque ſi exſtant illa verba Arriani, valeant, prout jam in hac parte oſtendi Arrianum mihi notum eſſe in illuſtrationibus, quas ei attuli lib. v. cap. 1. Sed certe dubitari nequit de ejus conſtructione cum genitivo in iſta ſignificatione cognominandi, quum pateat apud omnes Græcos ſcriptores alios præter Herodotum noſtrum, qui in libro 2 cap. 42 ἀπὸ ſic uſurpat, eandem confirmari, quo ſpectant verba 5, 65. Ἐπὶ τοῦ Νέςορος Πεισιςράτου πεποιημένος τὴν ἐπωνυμίην. ubi ſicut ἐπὶ removetur loco ab voce ἐπωνυμίην, ita oportet etiam in conſtructione manere ab eo remotam: & cap. 68 Ἐπὶ γὰρ ὕός τε καὶ ὄνου τὰς ἐπωνυμίας μεταθέντες. Porro eſt aliquid ſingulare in hoc loco, quod excedebat captum ſcribarum, quibus Herodoti exemplaria facere commiſſum fuit, & proprium eſt diligentiæ ejus, qui exaravit codicem Mediceum, qui plane exhibet ἐπωνυμίην, ita ut hæc vox videatur abſolute & ex proprietate Græciſmi poſita, ſic conſtruendo καλέεται ἐπωνυμίην Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος, ut denotet, *quod ad cognomentum, vocatur Gygadas ab eo qui conſecravit.* Prout eſt hæc grata ſtyli nota & phraſis bene denſa in Herodoto, tum in materia noſtra 4, 182. Ἐπίκλησιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη καλέεται ἡλίου, tum in alia quacunque, ut 1, 166. Πλοῖα ἐόντα ἀριθμὸν ἑξήκοντα. 7, 138. Νεῶν ἀριθμὸν ἀξιομάχων. 1, 172. Προσκεχωρήκασι γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος. 1, 60. Πρῶτοι σοφίην. 2, 20. Ἐπίσημος σοφίην. 9, 61. Ὅμοιος σοφίην. 3, 61. Ὅμοιος εἶδος. 2, 7. Ὁδὸς ἴσας μῆκος. Et c. 32, ἅπαντας τούτους ἄγουσι τὸ μέγεθος ἴσους &c. Nec enim placuit *Gygæam*, ut Latine interpretari voluit Stephanus. Nam licet iſtud adjectivum occurrat apud Propertium, nec ego illud detrectare auſim; tamen & univerſa venuſtas appellationis perit, quum omnia ab Gyge profecta ſic appellari poſſint, nec recordatus videtur vir doctus jam antea dictam factionem Gygianam. Sed χρυσὸς hic habuit peculiare quid in appellatione, idque annotan-

Digitized by Google

regina conſpiciente Gygen egredientem ex cubiculo in cap. 10 de dracontite lapide.

1, 19. Διατιθέαται τὸν φόρτον.] Conſenſu mirabili intellexerunt interpretes *mercimonia expoſuiſſe*, prout id ſane erat unum ex muneribus eorum, qui ibant in commercia. Sed in Græcis non eſt præteritum perfectum. Deinde non agitur per illam locutionem de digerendis certo loco rebus venalibus per ſeriem decoram ad invitandos ad ſpectacula & hinc emptionem prætereuntes, quod eſt in verbo Latino *exponere*, ſed de diſtrahendis diſponendiſque accepto pretio, quod convenit per illos, qui emerunt. Recte intellexit hoc Æmilius Portus in Lexico Ionico, & adjunxit huic locum capitis 194 ex hoc ipſo libro, ubi vertebant ſimiliter *mercesque expoſuerunt*. Hinc mutavi vitioſa.

1, 24. Τὠυτὸ ὃ καὶ Ἕλληνες.] Sic quum exſtaret in optimo codice, non rebar Ioniſmum interpellare, quo minus reciperem pro vulgato τωὐτὸ τὸ καὶ Ἑλλ. Nec enim ſic illi adhæret noſter auctor, ut non aliquando deſerat, ſive interdum in ejus uſu aliquid offenderit, ſive alia cauſa compulerit. Interim ſicut nunc exigitur ab codice iſto, ſic jam editur cap. 216. Ὃ γὰρ Σκύθας φασὶ Ἕλληνες ποιέειν. Infra etiam ſic MS. c. 186. Ἐν ᾧ ἐπίμπλατο τοῦτο. Etiam c. 202. Ἀνθρώπους, οἳ σιτέονται. Sic 2, 51 & 75 & 131 idem deprehendes. Etiam libro 5 cap. 108 ἄκρην, αἳ καλέονται Κληΐδες dicit, non ταί. Noli iraſci, quum me vides in tenui quoque aliquid molientem: plus enim juſto ſumpſerunt ſibi ad dominandum in eis particulis. Nam & lib. 2 cap. 48 ediderunt τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας ταὶ γυναῖκες. Satis conſpicuus illic articulus ταὶ, qui nullus apparet in codice Mediceo, & hinc à me non admiſſus; id quod in anteceſſum nunc moneo.

Ibid. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου.] Difficile probatu erit apud Herodotum legiſſe videri Pauſaniam non ita, ſed τὴν Ἰάσου, ut affirmat doctiſſimus Vindingius in Hellene, in hac re concinens Th. Galeo, qui & ipſe ex fabulatoribus & aliis ut Strabone ipſo ſcribit Iaſi filiam fuiſſe veri eſſe ſimilius, ac mox Pauſaniæ librum II quoque advocat. Oportet hic cavere. Nam de Io, quem patrem habuerit, nihil profert ex Herodoto Pauſanias, ſed eum tradit ex ſua ſententia, ut nihil iſta nominis proprii appellatio faciat ad Herodotum. Utrius autem verior opinio ſit, id vero aliam conſtituit controverſiam. Pauſaniæ verba ſunt: Ἰὼ μὲν Ἰάσου θυγατέρα, εἴτε ὡς Ἡρόδοτος ἔγραψεν, εἴτε καθ' ὃ λέγουσιν Ἕλληνες, ἐς Αἴγυπτον ἀφικνεῖται.

2, 10. Βασιλῆος θυγατέρα Εὐρώπην.] Hujus narrationis memoriam quum ita renovaviſſet Euſebius ad annum XG Εὐρώπη Ἀγήνορος ὑπὸ Κρητῶν ἡρπάγη ἐμπόρων, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. ἧς τὸ πλοίου παράσημον ἦν Ταῦρος, in Latinis autem tria iſta verba ὥς φησιν Ἡρόδοτος eſſent omiſſa ab Hieronymo, magnus Scaliger ibi notat: *Omiſit vero Hieronymus Græca,* ὥς Ἡρόδοτος φησίν. *Herodotus ait; quod a Phœnicibus rapta fuerit Io, propterea Græcos hanc injuriam ultores Europam rapuiſſe.* Vir maximus non cogitat Herodotum verſari in narratione Perſica, & Perſas eſſe, qui ſic narrent de Io; item Perſas eſſe, qui ſic narrent de Europa: nec tamen etiam Græcos injuriæ prioris ulciſcendæ cauſa eam rapuiſſe dicit iſta narratio, ſed ipſos Perſas ita compenſaviſſe crimina, de qua interim re hi Græci, quos Herodotus conjicit fuiſſe Cretenſes, forſan ne quidem cogitaverint. Quod quum ita ſit, fortaſſis hinc Hieronymus omiſit illa tria Græca verba, quæ memorant Herodotum, quem ſciebat alia ſcribere.

2, 12. ταῦτα δὴ ἴσα πρὸς ἴσα σφι γενέσθαι.] Hic ordo vocum eſt in libro caſtigatiſſimo, quem violant edentes ἴσα σφι πρὸς ἴσα; quum non videantur vel Græci vel Herodotus conceſſiſſe, ut iſtam repetitionem ἴσα πρὸς ἴσα interrumperet aliquid alienum: certe ex tali conſideratione videtur veniſſe ἀλλοτρίσαντος. Etiam lib. 7, c. 100 ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ſic junctim ponuntur ſine alio interpoſito; & 5, 102 ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο & ἴσον ἴσῳ προσφέρειν eſt in Mneſithei fragmento. Cæterum in MS. legitur etiam ut in aliis MSStis, ταῦτα μὲν δή, quæ vocula inſeri debet.

2, 16. Τῶν εἵνεκεν ἀπίκοντο.] Eſt, non eſt ex vena Ionicæ ſcriptionis, unde prætera quam quod in præpoſitione has ipſas voces, prout cito, contulit Porti Lexicon Ionicum Herodoti, inſuper verbum ἀπίκοντο ſeparatim tractat, quum ſane id jam anteceſſiſſet & ſæpius ſequuturum ſit. Nequivi tamen hic tolerare; nequivi credere ab Herodoto id nunc uſurpatum fuiſſe; tanti ponderis eſt teſtimonium ab optimo codice, qui non tantum ex antiquo ævo candide producebat ἀπίκατο, ſed etiam indicabat ſe veniſſe in manum recentem, quæ juris Græci parum & hodierno ſolum modo guſtaverat, & ita violenta eſſe conabatur ſuperponendo ν, quaſi deberet eſſe ἀπι-

tandum cenſuit Herodotus, & proprie additum ab Delphis.

6, 39. Τεσσαράκοντα.] MS. τεσσεράκοντα. Sic quoque perverſe editum erat c. 31 & 206, quod utrobique ex MS. correxi, quum non aliter voluerit Herodotus loqui.

7, 4. Σμύρνην τε τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθ.] Quod poſt tot priſca exemplaria adhibita vix exſpectari poterat, ſcito legi in optimo MS. ἀπὸ Κολ. Qua mutatione certis egregie diſpelli dubitationem Grentemeſnilii, ſive animadverſionem vocare placet, præpoſitionem ἀπὸ conſiderantis nimium arcte, tanquam Smyrna ſita ſub Colophone diceretur, dum detrectat agnoſcere verſionem Vallæ, qui recte intellexit. Ita mihi videtur agendum. Simile ex MS. teſtatur Th. Gale, ſed cætera non intelligo.

7, 10. Ἐπελαύνων γὰρ ἐπολιόρκησε.] MS. idem ἐπολιόρκεε, & recte, quum iſtud imperfectum tempus in ſequentibus exacte ſervatum jam nunc eſſet inchoandum.

7, 17. Ἐς δὲ καλῶς χώρην ἐσάμψαι.] Opinor hoc eſſe exemplum, quod ante oculos fuit Camerario, dum varietates Ionicæ linguæ in Herodoto annotat pag. 718 hujus editionis: ſed ex corrupto exemplari ab Aldo editum & alibi non uſurpatum jubet hora tandem detergere, quum clare exhibeat optimus MS. ἰσάναι, quod eſt perpetuum in Herodoto. In præcedenti electum à me eſt verbum ἀπίασα, quippe quod ſuppeditabat idem codex & ex ſuis ac Suida confirmabat Th. Gale.

7, 20. Ἐπίδρης μὴ εἶναι ἔργον.] Si fuit tale ingenium Tanaq. Fabro, nempe deditum ſcribendo, non inquirendo, debuit Petavius, Herodoti attentus lector, certe id caſtigare, quum totus iſte epiſtolæ articulus hilum non mereatur. Quid potuit clarius fieri, quam attulit Æm. Portus [ἐπίδρη Ion. pro comm. ἐφίδρα, mora quæ ab aliquo trahitur, dum alicubi juxta aliquem locum vel perſonam ſedet, manet, moratur, 5, 65. lib. 1. c. 17 vitioſe ſcriptum videtur ἐπ' ἕδρης pro ἐπίδρης unica voce] Item in v. Ἕδρη, quum citaſſet hunc locum, addit [Sed legendum arbitror unica voce ἐπίδρης ut 5, 65] Quum vero & Suidas etiam Galeo notus ipſi offerret hanc compoſitam vocem, certe debuit ſe coërcere.

7, 27. Ἔν τε Λιμενηΐῳ.] Huc tandem venimus, ut dici debeat, hic rodus hic ſaltus, id eſt, manifeſtum indicium præſtantiæ codicis Medicei ſuper omnes alios in Herodoti deliciis non ſupprimendis. Habet enim ἔντε ἐνλιμενηΐῳ. Id quod certe pereruditum & plane Ἡροδότειον; non quod vocabulum loci aliud vulgato hinc procudamus, appellemuſque Enlimeneium, ſed præclara præpoſitionis iteratione educenda Herodotum illuſtremus. Scilicet notavit Camerarius pag. 719 præpoſitiones abſolute quaſi adverbialiter ſæpe poni, & in his ἐν δέ. Item Portus notavit iſtam præpoſitionem ſine ullo caſu verbis expreſſo poni &c. ex c. 74 Ἐν δὲ καὶ νυκτομαχίην τινὰ ἐποιήσαντο. & 185 & 192. Et ſane id quidem eſt perfrequens, prout ab quovis lectore poteſt congeri: facile enim poteſt, & forſan infra occurret quoque nobis dicendum. Sed ut geminari contingat præpoſitionem iſtam, id vero eſt plane ignotum, & tamen firmabimus exemplis. Nunc igitur ſcribendum diſtinctis ſingulis ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ. ut 2, 176. Ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι τὸν ὕπτιον κείμενον κολοσσὸν, quod exemplum ab nullo annotatur, etſi maxime conſpicuum, ut ſic in vacuum interjiciatur. Itaque ulterius jam progredi oportet, & quod beneficium præbetur ab MS. optimo, ſic denuo reſtituimus Herodotum ex eo in hujus libri cap. 67. Ἐγὼ γὰρ ἐν τῇδε θέλων ἐν τῇ αὐλῇ φρέαρ ποιήσασθαι, ubi poſterius ἐν vulgo abeſt. Ut egregie ſuſpenſa oratio mox demum nanciſcatur plenitudinem, non tam in ſententia, quam elegantia prorſus Herodotea, quæ cauſa eſt, ut cogar ſuſpicari id genus loquendi corruptum eſſe in lib. 3 cap. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Sic vulgo editur, neque ex aliis exemplaribus quidquam notavi, quum tamen prorſus videatur ſcripſiſſe, ἐν δὲ δὴ καὶ ἐν τῷδε. Atque ita repurgavi manum Herodoti & exemplari Mediceo ob fidem laudes grateſque egi. Sed an hoc ſolum eſt fulcrum, cui innixus ita de ſcriptoris hujus ſtylo arbitror? Poterat certe id ſolum ſatisfacere, quum ſimilia ſpecimina immenſum illi robur addant. Sed veritas ex puteo protrahenda eſt. Quid igitur volo? Nempe hunc locum citavit etiam Suidas in v. τρώματα, idque ſcivit Kuſterus; ſed multum abeſt, ut paſſim ille ſolet, ab veritate: ne quidem ex MSS. Pariſienſibus quidquam adfert. Scias igitur oportet in MSto Lugdunenſi abſque ulla litura iſtic exhiberi Ἐν τοῖσι τρώματα μεγάλα διφάσια Μιλησίων ἐγένετο (non ἐγένοντο) ἔντε ἐν Λιμενηΐῳ. Quod jam caſtellum poteſt munitius exſtrui, quam eſt hic conſenſus? Ita ergo habe. Cæterum quod ad bonum Suidam attinet, oportet noſſe hunc ipſum locum jam antea ab eo fuiſſe adhibitum in voce Γύγης, ubi hanc reſtitutionem ex

iſto

iſto MS. commendare non poſſum, quia quidquid in iſto articulo legitur poſt verba προσπλαίσας μεγάλους, non exſtat in MS. Lugdunenſi, & neſcio a qua male fida manu adjectum eſſe patet inde, quia id non pertinet ad Gygen. Niſi fallor, ſic jam ſecurus eſſe potes.

7,31. Σαδυάτης ἔτος γὰρ.] Hæc eſt ſeries vocum in optimo codice, non ut vulgo Σαδυάτης γὰρ ἔτος. Ne dubita id veniſſe ab Herodoto, ut hujus libri cap. 119. Σώστρα τοῦ παιδὸς γὰρ μέλλω θύειν. 9,96. Ἐπ' ἀμφότερα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο. Hujus libri 24. Καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν. Qui locus adeo non omnibus placuit, ut poſſideam exemplar, quod vir doctus ita mutavit: Καὶ τοὺς μὲν (ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπων ἀοιδοῦ) ἀναχωρῆσαι. Sed male.

8,3. Πρὶν ἢ τὸν νηὸν ἀνορθώσωσι.] MS. ἀνορθώσουσι, ſicut mavult illic iſtum modum ſubjunctivum ponere, ut infra hoc lib. c. 136 & 8,58. Πρὶν ἢ πενταετὴς γένηται. Alioqui jungit infinitivum.

8,11. Πρὸς τὸ παρὸν.] MS. παρεὸν. Sic plane c. 156. Ἦν τὸ παρεὸν ὑποτεταγμένον. Infra: Παρεόντων & παρεούσης, & cap. 33. Τὰ παρεόντα ἀγαθά. cap. 77. Παρεόντα στρατὸν, ut cap. 24. ἐποιῶν. cap. 153. Τοὺς παρεόντας οἱ Ἑλλήνων. Et quanto plura apud Portum? Immo ut ubique id retineat.

8,24. Αὐτίκα ἔπεμπε κήρυκας.] Pro his κήρυξι infra Herodotus nominat ἀπόστολον, ubi Valla interpretabatur ***Dum caduceator Miletum venit*** ad ſingularem redacto ſermone. Id videns Henr. Stephanus illic notat ſe vertere illa verba ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν ſequendo præcedentia, ***dum caduceatores Miletum veniunt*** *Thraſ.* Sed quæſo an commodius hoc loco ſcribere κήρυκα, quam inferius tantopere turbare? Sane liber MS. plane κήρυκα, ſed alia manus deinde ſuperpoſuit ς, eodem exemplo, quo jam notavi ſuperius, ut rem pretioſiſſimam ſcias in mala manu fuiſſe. Sed & Lipſiæ ab Jo. Friderico κήρυκα editum vidi. Unde ſingularem retinui, & voci ἀπόστολος, cujus vim & efficaciam non intellexerunt interpretes (quis enim dixit ἀπόστολον εἶναι ἐς τινα πόλιν pro ***venire in aliquam urbem***?) ſuam veramque ſignificationem dedi, de qua forſan alibi. Deinde MS. προπεπυσμένος, non προπεπυσμένος, & τὰ Ἀλυάττεω μέλλοι, non μέλλει. Sed & alia, quæ ad marginem expulerant vulgo, longe veraciora quam quæ Herodoto dabantur, repoſui MSto obſequutus. Habes & κήρυκα cap. 76.

9,5. Τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου διατρίβοντα παρὰ Περιάνδρῳ.] Ita ut amicum ejus amatumque ſcribere potuerit Gellius 16, 19. Quod tamen quomodo cum temporis notatione & Olympiadum computo conveniat, jam notavit Scaliger in Animadverſ. pag. 84. Vide etiam Jo. Meurſium lib. 1. de Archontibus Atticis cap. 10. & Salmaſium in Plinianis Exerc. pag. 138.

9,21. Ἐν τοῖσι ἰδώλοισι.] Sic quum duobus plane locis exſtaret in optima membrana pro vulgatis ἰδωλίοισι, quæ penitus nota fuerunt Suidæ, Stephano & Schеffero citanti lib. 1. Mil. Nav. c. 41, nequivi id pro nihilo prætermittere vel propter ſinceritatem ejus ubique ſervatam. Jam vero quum ſic viderem quoque teſtari viros doctos legi pag. 745 in Goldaſti Lexico vocum Herodotearum, ἰδώλοισι, ὑποστρώμασι νηός, ubi bonus Jungermannus (cujus marginalem notam prætermiſit Th. Gale) eam vocem vult fieri quinqueſyllabicam, omnino pro vera lectione habendum decrevi, quum Herodotus pluribus in locis abeat ab eo, quod vulgo terebatur, utque idem nunc contigerit, quod optimus codex teſtatur factum 2, 77 in his μικροὶ τῶν ὀρνιθίων. Et porro huic opinioni teſtimonium præbetur vel ab voce ἀνάκλορον, ut 9, 64 habet MS. pro ἀνακλόρειον, vel ab voce ἐπωνύμιον, quod occurret 2, 112, vel ἐπιδήμιοι 2, 39. Quid ſi & ἄνολβον adjective dixerit, prout bis notavi in MS. legi cap. 32? Sic εἴναλος εἰνάλιος notatum Scaligero Anim. 84. Sic tum ἐπιθάνατος, tum ἐπιθανάτιος. Accedit, quod in talibus vocabulis Herodotus habuerit ſuum aliquid peculiare, quod produco cap. 193 in voce vulgari etiam κηλωνήιον. Jocoſum eſt, quod vides admitti in cap. 59, ubi quum Herodotus partem tertiam Athenienſium appellet Παράλους, & ſic cum omnibus exhibeat in ſua editione Th. Gale, is tamen in notis detrectat aliter illos vocare quam Παραλίους, etiam ſic ante notam velut ex Herodoto citans. Quis hanc Herodoti ſpretionem illi invidebit? Nec ignoſci poteſt Meurſio negligentiam nimiam adhibenti & citanti Παραλίων in Piſiſtrato cap. 3. Recte utroque utitur Marſhamus pag. 601 Chronici.

9,30. Ἀποπλέειν ἐς τὴν Κόρινθον.] Ex tot ante & poſt exemplis apparet voculam τὴν profectam ab male otioſa manu, quum & optimus MS. eam non agnoſcat; qui etiam verſ. 39 Σῶς περὶ Ἰταλίην, omiſſa eadem particula. Deinde pro ἐξενεῖκαι ἐς Ταίναρον MS. idem præfert ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον. Id

quod

quod etiam præcedens ſermo auctori noſtro vindicat.

10, 5. Γλαύκου τοῦ Χίου] Nomen inter antiquos mire celebratum ob peritiam hujus temperaturæ vel fabricæ, ſed ut diſcordent in patria, & de Samio Glauco alii loquantur. De qua ambiguitate crediderim optime ſcripſiſſe Stephanum Byzantinum, niſi ab Hermolao vel ab tempore ſic fuiſſent correpta, quæ ille latius extulit, & tantum miſeris modis contracta ad nos veniſſent. Loca nota ſunt, quæ viri docti vel ex antiquis conduxerunt, vel in quibus ipſi aliquid huc pertinens efferre voluerunt. Addi poteſt Æm. Portus in v. Ὑποκρητηρίδιον. Sed qui Glaucum Chium venerari quoque ob hanc artem voluit, eſt Achilles Tatius lib. 2. pag. 69, ubi dicit κρατῆρα μετὰ Γλαύκου τοῦ Χίου δεύτερον. Unus Plutarchus eſt, quem video in libello de Oraculorum defectu non modo citare nomen Herodoti, ſed etiam rem immutare in Ἐπικρητηρίδιον, quod poſtremum Stephanus ponit in Indice Theſauri, ita ut ignoret ὑποκρητηρίδιον, quod ſane exiguam meretur laudem. Plutarchus depravato animo maluit ab operculo & ὑψόθεν inſultare Herodoti nomini, quam ex inferiore parte, unde neſcit quid dicat.

10, 13. Ἔστι δε μεταξὺ τῆς παλαιῆς πόλιος.] MS. τῆς τε παλαιῆς. Quod ſi ſciviſſet Tan. Faber, exclamaviſſet ad tam feſtivum ἕρμαιον, quippe inventis quaſi duabus literis, etſi loco ſuo emotis & in τε mutatis, quæ fuerant τε. Is enim tripudians in Epiſtolis Criticis pag. 105 rogat Petavium, [Numquid dubitas, Vir Maxime, quin legendum ſit ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ τῆς πόλιος καὶ νηοῦ, ἑπτὰ στάδιοι,] gloriaturque per hanc voculam τὸ *orationis vitium, quod a nemine animadverſum fuit, tolli*. Sed eat Faber, quo mitti debent tales alienæ denſationes. Nam primo non ſic hanc ſtructuram effert Herodotus per ſingularem ἐστὶ, ſed per pluralem εἰσὶ, ut cap. 93. Ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματός εἰσι στάδιοι ἓξ καὶ δύο πλέθρα. Et cap. 160. Καὶ γὰρ δὴ ἡ περίοδος τοῦ τείχεος οὐκ ὀλίγοι στάδιοί εἰσι. Præterea hic nihil deeſt, ſi ἑπτάστάδιον ſcribas una voce, quæ ſcribendi vitio diſtracta eſt in duas ἑπτὰ στάδιοι. Mox optimus codex negat Herodotum ubique ſervaſſe illud αὐτέων, ſed habet τοῖσι δὲ αὐτῶν, ut etiam cap. 29 Ἕκαστος αὐτῶν.

10, 26. Εἰρομένου δὲ Κροίσου.] Vocula δὲ rurſum hic non eſt in MS. & debet ejici, orationque connexa legi.

10, 36. Εἰκότα ἐλπίζων.] MS. ἐοικότα, quod nequit Herodoto negari.

10, 39. Λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς &c.] Vox media eſt per conſpicuam nimietatem omnino ſupervacua. Hinc illa jactatur & in formam diverſam collata, utique ab editionibus Stephani, nempe in ἀρέσθαι, prout hic infinitivus ſane ex vulgata conſtructione convenit antecedentibus τί δοκέεις εὔχεσθαι ἄλλο ἢ ἀρέσθαι. Sed contra MSStos hæc lucta eſt, & idcirco audax, unde Stephanus etſi præponens infinitivum, penitus tamen ſpernere non auſus participium, in margine ſignavit, quod plane legitur in optimo libro, ſervatumque fuit Aldo & Camerario. Et utique participiorum uſurpationis, quam Herodotus in deliciis habet, vix commodam alius ediderit rationem, ut illa ponat nullo innixa verbo. Vel unum vide ex 2, 127 de Chephrene: Νῦν περιρρέειν, ἐν τῇ αὐτὸν λέγουσι κεῖσθαι Χέοπα. ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου, τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης τὠυτὸ μέγαθος, ἐχομένην τῆς μεγάλης οἰκοδομῆς. ἑστᾶσι δὲ ἐπὶ λόφου &c. quæ poſteriora nihil pertinent ad participia præmiſſa. Et hic tamen anteceſſit ἐπύθοντο.

11, 12. Ἵνα δὴ μή τινα.] Opinor longe ſuaviorem accidere unicuique ſeriem vocum ita ex MS. digeſtam, quam inverſo vulgi modo ἵνα μὴ δή τινα.

11, 16. Τοὺς ἂν σφίσι Σόλων θῆται.] Inepte putidus fuit calamus, qui ſic abundavit, quum Herodotus una ſyllaba minus ſcripſerit, τοὺς ἂν σφι Σόλων. Sic enim MS. idque cum plurimis aliis exemplis approbetur, patiatur, oro, publica utilitas hoc loco conduci notabilia quædam exempla, quæ ſeparatim indicare eſt moleſtius. Nam ſimiliter corruperunt iidem cap. 159. Οἱ δὲ αὖτις τὸν αὐτὸν σφίσι χρησμὸν ἔφαινε. Lib. 2. cap. 2. Καὶ τὴν ὤρην ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας. & cap. 13. Ὡς εἰ μὴ ἐθελήσει σφίσι ὕειν. Quibus omnibus locis MS. conſtanter ſyllabam unam deripit retinens ſolum σφι, ſed & in poſtremo, εἰ μὴ σφι θέλοι ὕειν. Quod rejici nequit propter gemina plane in lib. 3 cap. 117. Τὸν μὲν γὰρ χειμῶνα ὕει σφι ὁ Θεός. Vice tamen contraria idem hoc libro primo cap. 142. Κατὰ ταὐτὰ διαλεγόμεναι σφίσι, non σφι, ut eſt in vulgatis. Lib. 2. cap. 37 Ἐγγίνονταί σφι. MS. σφίσι. & cap. 39. Ἕλληνες σφίσι ἔωσι. & cap. 121 parte tertia ἀποτίλασθαι σφίσι τὸν ἂν ἴδωσι. cap. 158 Τοὺς μὴ σφίσι ὁμογλώσσους. lib. 3. cap. 71 Ἐδίδοσαν σφίσι πίστεις.

11, 30. Τῆς πολλῆς θεωρίης εἵνεκεν ἐκδημῆσαι.] Ante hæc verba videas in editionibus magnam bonæ lectionis copiam ejectam

Iiiii

ctam in margines; quam quum etiam confirmaret Mediceus codex, ut genuina Herodoti recipienda judicavi, nempe *Αὐτῶν δὴ ὦν τούτων .... εἵνεκεν*; item *ἐπεδείκνυσαν*. Item *Θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα & σκεψάμενον* &c. Sed quod maximi momenti eſt, & minime prætcriri oportuit, ſedet in verbis, quæ prima poſui. Neque enim miror interpretes in hoc loco apte vertendo ab ſe invicem caſtigari, & rejecto Valla ab Friderico præferri verſionem Stephani, *quam, utpote philoſophari volens, multa videndi ſtudio confeciſti*. Sed ubi in Græcis illud *quam*? Immo illi præcipites feruntur, quia corruptis Græcis Latina quî poſſunt bene emendata eſſe, aut illis corruptis concinne reſpondere? Crediderunt nempe illi Herodotum ab ſe legi, prout credidit tantus lectorum numerus, forſan etiam ab ſe intelligi, quæ legerent. Sed hic dies fidem faciet inepti eſſe omnia velle interpretari, & relictis in vitio verbis ſcriptorum ſententiam ſuam exprimere. Omnino illud *ἐπελήλυθας* nihili eſt, niſi accuſativum ſuum videat. Igitur ut non tantum intelligatur, ſed & lenitas Herodoteæ manus appareat, corrige pulcherrime ex MSto *Ὡς φιλοσοφέων τὴν πολλὴν θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας*. Verto autem; *Quemadmodum philoſophari cupiens plurimam mundi partem videndi ſtudio adieris.* Ita perſpicue iſte codex, & miror hic tacere Galeum. Et univerſa loquutio eſt in illis 2, 157 *Ὅτε τὸ πᾶν διζήμενος ὁ Τυφὼν ἐπῆλθε.* Solet enim ſic agere Herodotus, ut voculam *γῆν* & *χώρην* ſæpe reticeat, interdum retineat & exprimat, ut 4, 76. *Ἐπείτε γῆν πολλὴν θεωρήσας, καὶ ἀποδεξάμενος κατ᾽ αὐτὴν σοφίην πολλήν.* Et cap. 171. *Μίνω κατεστραμμένου γῆν πολλήν.* Sed quod dixi ſupprimere, habes 5, 103 *Καρίης τὴν πολλήν*, ut nunc quoque ſub *τὴν πολλὴν* eadem intelligatur, nec dubito, quin ea obſervatio neglecta fraudis hujus fuerit origo. Sic libri primi cap. 96. *Ἐν τῇ ἐοῦσῃ ἐὼν & πρότερον δόκιμος*, ubi etiam à turbando abſterret idem codex, quum ſic quoque loquatur lib. 2 cap. 113. Nam rei ipſius exemplum eſt ipſe noſter Herodotus Solonem imitatus, ut patet ex narratione lib. 2 cap. 104, & duobus ſequentibus. Immo verba Herodoti Democritus ad ſe transfert apud Clementem 1 Stromat. *Ἐγὼ ἀνθρώπων γῆν πλείστην ἐπεπλανησάμην, ἱστορέων τὰ μήκιστα.*

11, 43. *Ἐς τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἥκοντι.*] Malus Græciſmus ab Valla ſpectatus, ut interpretaretur, *quum hoc vita, quantum in nobis ſitum eſt, bene traduxiſſet*. Nec enim is genitivus aliunde debet pendere quam ab verbo *ἥκειν*. Itaque Portus in Lexico Ionico vertit (ubi etiam habes affatim exemplorum de iſto genitivo verbum *ἥκειν* comitari ſolito) *Cum ad hoc uſque tempus vitam feliciter traduxiſſet.* Sed notatio illa temporis ſupervacua, idque ut tibi perſuadeas, liber vetus Florentiæ ignorat iſtud *ἐς*. Hinc jam manifeſte patet Herodotum ſcripſiſſe *Τούτῳ δὲ βίου εὖ ἥκοντι*, palmaria ſane correctione.

12, 7. *Τούτοισι γὰρ* &c.] Quam extulerint antiqui rhetores id quod ſequitur, tanquam *παράδειγμα διηγήσεως*, & quidem petitum *ἐκ τῶν πραγματικῶν*, patet ex notatione Theonis Sophiſtæ in Progymnaſm. pag. 15.

12, 10. *Λέγεται ὧδε λόγος.*] Rectius in MS. *λέγεται ὅδε ὁ λόγος*. Sed & paulo poſt MS. *ἐκκληιόμενοι*, non *ἐκκληΐζόμενοι*. in quo unice firmat integritatem ſuam aliis labe temporum infectis, quum id prorſus Herodoti ſit. cap. 182. *Τότε ὦν συγκατακληίεται.* Itaque recte MS. lib. 2 cap. 121. *Καὶ τοῦ οἰκήματος κεκληιμένου* pro vulgato *καταπεκλεισμένου*. Etſi nihil notaverim ad illud 3, 117 *Περιεκεκλεισμένον*, quod exſtat in medio vocum *περικληίσαι* & *περικληιόμενος* & *ἀποκεκληιμένου*.

12, 18. *Ἀπίκοντο ἐπὶ τὸ ἱερόν.*] MS. *Ἀπίκοντο ἐς τὸ ἱερόν*. Contra quam ſupra vidimus accidiſſe. Sed *ἐπὶ* non ſufficit, quum jam requiſitum fuiſſe dixerit *κομισθῆναι ἐς τὸ ἱερόν*. Quinimo præclare de Herodoto nunc mereri codicem Mediceum oſtendit Plutarchus in conſolatione ad Apollonium, ubi referens hæc ipſa dicit non modo *τῆς εἰς τὸν νεὼν ἀναβάσεως ἧκεν ὁ καιρὸς*, ſed etiam *ἀγαγεῖν εἰς τὸ ἱερὸν*, ubi quum in narratione ſequenti teſtetur ex Pindaro ſe habere illam, in hac ſupprimit auctoris, quem ſequitur, nomen, nec Herodotum agnoſcit, otioſe illi infeſtus. Utique cap. 35 iterum habes *ἀπικνέεσθαι ἐς τὰς Σάρδις*.

12, 24. *Ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν γνώμην.*] Recta videntur hæc & ideo ſine vitii ſuſpicione ita legi placuit, perinde ut facit Ælianus de Solone 13 Var. Hiſt. 37. *καὶ ἐθαύμασεν αὐτοῦ τὴν γνώμην οἱ Συγγενέστεροι.* Attamen nec ipſe nec alius opinor quiſquam credet ita Herodotum inſtituiſſe; ut eoſdem paulo ante vocaret *νεηνίας*, nunc *τέκνα*, verſiculo uno poſt *τέκνα*: & ſi id factum eſt, utique illud *τέκνα* vix bene convenit. Præterea animadvertendum eſt ab Herodoto non modo non ſtatim ante, ſed ne deinceps quidem dicere celebratam eſſe *γνώμην* horum adoleſcentium; quin etiam ne

Digitized by Google

ne ſi habuiſſent adeo piam γνώμην, ut in locum jumentorum ſuccedere & matris currum trahere vellent, id facere potuiſſent, niſi pares vires ipſis adfuiſſent. Unde etiam occaſione narrationis virium in ipſis ad alteram hiſtoriam hanc venit Herodotus. Itaque ſi non in univerſa, certe in priore harum vocum parte melius ac rectius exiſtimem legi in optimo codice ἱμακάιρεζον τῆ νεηνιέων τὴν ῥώμην, & utrumque probavi.

12, 44. Πολλὰ μέν ἐςι ἰδέειν.] Hæ ſunt captationes & acrimoniæ ingeniorum, quum Herodotus teſte membrana Medicea ediderit ἐςὶν ἰδεῖν, ut deinde παθεῖν, quibus Valla interpoſuit inſulſe *quæ nolit quiſpiam tolerare.* Id enim habet incluſum malum; ideo omittit Herodotus. ἰδεῖν eſt ambiguum & commune.

12, 47. Παρέχοντα ἡμέρας.] Hoc computum quotidianum erat penes nummularios, ut quum ſubducerent ſua in futurum lucra ex mutuis ſub uſurâ nummis, non in annos ea aut menſes præſignarent, ſed & in dies, immo & in horas infinita, ut mireris fere ab Herodoto ſic introduci loquentem Solonem, idque inter Lydos, iſto tempore tocullionibus uberrimos. Nihilominus recte venit quoque ad dies, nec ſolum perdurat dixiſſe annorum numerum, ut ſic deſungatur. Mentio dierum magis commovet audientem, quum optime ſciat exiguitatem ſingulorum, quæ facile & celeriter circumvolvi poteſt: ſed & dies proprie ſunt intervalla, quibus actiones humanæ includuntur; ut vita per dies agi dicatur, non annos, quod conſtat ex ſcriptis antiquiſſimis, quæ modum vitæ humanæ terminantes aut miſerantes voce dierum utuntur. Etiam in anaglyphis, ubi mortalitas per alicujus mortem & hinc ſolennia circa morientem exprimuntur, ſæpe ſolem & lunam reponi pariter deprehendimus diem naturalem peragentes. Quod innuere videtur voluiſſe auctor cælatæ in pluribus imaginibus urnæ, quarum utrinque ſeriem includit hinc Luna, inde ab tergo Sol, inter horum viciſſitudines vitâ actionibuſque hominum provolventibus. Exſtat apud Cl. Monfaucon in Diario Italico pag. 314, ſed obſcurior.

13, 4. Τελάκοντα.] MS. τεσσήκοντα. ut cap. 65 norunt τεσσηκάδας: & mox idem MS. πετίων. item ἐξακισχιλιέων & διηκοσιέων.

13, 5. Μῆνες τεσσήκοντα πέντε.] Sapiens ille Sam. Petitus ad hæc notat *Imo etiam plures*, & præterea errorem Herodoto impingit, quem ego abſterſurus non ſum. Sed, credo, Petitus doluit, quod ad colloquium Crœſi & Solonis non fuerit admiſſus tertius; quam minute is hæc omnia regi propoſuiſſet? Sic hominum ſunt diverſæ factiones. Cæterum his intermiſceri debet, quod Herodotus annum ſtatuat dierum 360 manifeſte lib. 3 cap. 90, ſicut Ægyptios ait τεσσηκονθημέρους egiſſe τοὺς δυώδεκα μῆνας 2, 4.

13, 11. Πᾶν ἐςι, ἄνθρωπος συμφορή.] Non dubitavi reponere veterem ex fideliſſimo codice lectionem, præſertim quum viderem ſimiliter legi in editionibus priſcis Aldi & Camerarii, niſi quod habeant συμφορῇ. Henr. Stephanus eſt, qui ultra ſæculum ſic faſcinavit ſua lectione Herodotum, obtemperante inique Jungermanno, ut in eo legatur Πᾶς ἐςι ἄνθρωπος συμφορὴ, exigens etiam ut verteretur, *Ita igitur, ô Croeſe, omnis homo eſt ipſa calamitas*, prout in hac parte ei obſecundavit quoque Fridericus, quum ego mirer ſic ordinem verborum, quem dedit Herodotus, turbari, & ubi in illis eſt *ipſa?* Immo quid vult? Profecto quæſivit Stephanus amplificationem in verbis, quæ ipſam non capiunt nec continent. Nec ſane quia quiſque dies diverſus eſt ab altero in rebus, quæ adducuntur, ideo omnis homo poteſt dici ipſa calamitas. Quid igitur dicit Herodotus? Nempe Solonem introducit dicentem Crœſo *ita igitur, Crœſe, univerſum eſt, homo calamitas.* Diſtinctione enim adjuvandus erat locus. Nonne enim penitus ſimile eſt, quod legimus apud Græcos eoſdem ἄνθρωπος Εὔριπος, & ἄνθρωπος παμφόλυξ vel bulla, ut vertit Varro. Βραχυλογία placuit. Majus corruptelæ momentum acceſſit ab illis, qui Herodotum ad ſuas opiniones meditationeſque citant, plerumque licenter, ut Clemens Alexandrinus ſuſtinuit libro 3 Stromat. p. 432 citare Πᾶς ἄνθρωπός ἐςι συμφορὴ, permixto jam Græcorum ordine.

13, 12. Πλουτέειν μέγα φαίνεαι.] Non male ita, ſed debuerunt pergere, & ſequentia componere pari modo, καὶ βασιλεύειν πολλῶν ἀνθρώπων aut βασιλεὺς ὢν, quum verbum quoque amet Herodotus conjungere participiis; quod illi nunc diſplicuiſſe probant iſta βασιλεὺς εἶναι, ut ſcripſit in ſequentibus, & vulgo recte legitur. Docte igitur & in præcedente parte πλουτέειν, ut mox καὶ βασιλεὺς εἶναι, in quo bene convenit codici Mediceo cum codicibus MSS Galei.

13, 18. Εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα.] Hoc quoque ad Herodoti dulcedinem acidum eſt. Unum tamen ex fide editores, quod in ſcriptis exemplaribus in-

venientes ἔχοντα, eam varietatem publicarunt, etſi tantum in margine, quum verbum ἐπίσποιτο tertio caſu ſuo fraudari nequiret, ſed ignari, quî uterentur. Nos utrumque percommodo remedio emendamus ex optimo MS. qui habet, εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι τὸν βίον. Viſum enim fuit Herodoto ſufficere, ſi verbum unum caſui ſuo jungeretur, alter infinitivus ne ſua parte careret. Sic cap. 19. Εἴτε δὲ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντι τὸν θεὸν ἐπείρεσθαι περὶ τῆς νόσου. Sic quidem editur vulgo. Sed MS. plane habet πέμψαντα, cui ſecunda alia manus ſuperinſcripſit τι & tanquam elegans potuit prævalere genuino, quod nunc reſtituimus. Sic etiam cap. 53. Τοὺς δὲ Ἑλλήνων δυνατωτάτους συνεβούλευόν οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι. Æmil. Portus, quum haberet ante oculos verba ex 7,10 Εἰ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, in noſtro tamen loco citando eum dativum ignorat. Incertos nos relinquit Galeus, quum poſt citata verba ἔχοντα τελευτῆσαι dicit in MSS. ſuis legi εὖ τελευτῆσαι, idque poſtulare ſententiam. Utrum ergo pro participio eſt in illis εὖ, an ἔχοντα εὖ τελευτῆσαι? Cuperem id ſcire. Prave utique judicium exercet, &, quum ſcribit voculam εὖ poſtulari ab ſententia, labitur, quippe cujus vis eſt in illis πάντα καλὰ ἔχοντα. Interim præclare idem confirmat voculam οἱ.

13,21. Εὐτυχέες.] Hæc prima hujus vocis mentio in hac hiſtoria, de qua ſic notat Camerarius in hiſtoria rei nummariæ non procul ab principio [Apud Herodotum docet Solon Crœſum, quid inter ὄλβιον & εὐτυχῆ interſit: ὄλβιον enim dici neminem oportere ante felicem vitæ finem; ſed rebus ſecundis & fortuna proſpera εὐτυχῆ. Hoc non ſapienter monuiſſe Solonem dicit Cato in tertio Finium] Id non patitur hic ipſe Herodoti locus, ubi æque εὐτυχέες dicuntur, qui mediocria habent patrimonia.

13,29. Ἄπηρος δ' ἐστὶ, ἄνουσος, ἀπαθὴς κακῶν.] Quid de hoc loco muginati inter ſe ſint Cl. viri, Joh. Georg. Grævius & Tanaquillus Faber, ignoro. Sed hic in Epiſtolis Criticis pag. 205. de eo teſtatur ad oram libri ſui hæc verba adſcripſiſſe. [Le-
„gi poteſt ἄπηρος δ' ἐστὶ νόσων, ἀπαθὴς κα-
„κῶν. Itaque, ut vides, in tanto locorum
„intervallo συμφωνοῦμεν: nam utrique no-
„ſtrum idem in mentem venerat.] Si hæc ita ſe habent, potuerant ſine damno publico contineri intra privatos parietes. Nam & ſancte iſta edita ſunt ex codicibus antiquis, & ſenſus eum Græciſmo eſt pleniſſimus, quum procedat ab generali ad ſpecialia, primo dicens eum eſſe ἄπηρος, non tentare multa & hinc etiam non diſcere quanta varietas ſit difficultatum, etiam eſt ἄνουσος, etiam ἀπαθὴς κακῶν &c. Quid autem volunt illi? an ὄλβιος eſt ἄπηρος νόσων? Quo pignore, quo exemplo id probant? an is non circumfert corpus humanum? Certe non eſt ἄπηρος νόσων, ſed eſt ἄνουσος, non ut dives luxurioſus & corrupto corpore perpetuis morbis ſibi ipſi gravis. Ἄπηρος, οὐκ ἰδὼν οὐδὲ παθὼν ἃ πολλὰ παθεῖν δεῖ ἄλλους. Ἄπηρος & Ἀπαθὴς ſic junguntur cap. 207, etſi in alia cauſa.

13,33. Ἐπιχέειν μηδὲ καλέειν.] Sic viri docti valde anxii ſunt de Ioniſmo. Sed cur non etiam 7,10? Ἐν δὲ τῷ ἐπιχέειν ἔνεστι ἀγαθά. Agnoſcis caſtitatem exemplaris Italici, unde hanc ipſam ſcripturam huic loco reddidi, ex quo præterea non οὐδεμίη mox leges, ſed οὐδεμία.

13,38. Ἂν τὰ πλεῖστα ἔχοι.] MS. ἔχῃ. Ita rurſum cap. 138. Ὃς ἂν λάβῃ ἔχῃ MS. ubi vulgo ſimiliter ἔχοι, & ſæpe quod ex MS. decernemus, ſed & mox αὐτῶν πλεῖστα, non αὐτέων, quod eſt moroſi.

13,39. Ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἓν οὐδὲν αὐταρκές.] Hunc locum imitabatur Caſſius Sophiſta, quum ſcriberet: *Virgilium illa felicitas ingenii in oratione ſoluta reliquit, Ciceronem eloquentia ſua in carminibus deſtituit, orationes Salluſtii in honorem hiſtoriarum leguntur, Platonis oratio pro Socrate ſcripta nec patrono nec reo digna. Hoc non ingeniis tantum, ſed corporibus videmus accidere. Illi nemo luctando par eſt, ille ad tollendam magni ponderis ſarcinam prævalet* &c.

13,44. Τὸ οὔνομα τοῦτο, ὡς βασιλεὺς, δίκαιός ἐστι φέρεσθαι.] Retinui editam antehac mira continentia lectionem, ſed quæ doctos lectores ſæpe offendit, ut vix credam fuiſſe quenquam vel exigua peritia, qui non correxerit ὦ βασιλεῦ. Quod etſi protulerit primus Stephanus, habeo tamen & Aldinam, cui docta manus adſcripſit, ſive illa ſit Rudolphi Launæi, quod nomen primis in paginis ſignatum eſt, ſive alterius. Id nobis nequaquam probatur, qui adhæremus antiquis libris, quos credibile non eſt, ſi hoc loco concepta fuit talis alloquutionis formula, non magis tunc eam corrupturos, quam corruperunt in principio, quod eſt in cap. 30. Et quare non ad illuſtrandum ὄλβου decus integrum arceſſeret ſimilitudinem regis, quam Crœſus optime noverat? Hic eſt, qui velut omnia implet felicitatis ſuæ; qui perpetuo uſu poſſeſſam ſemel obtinet felicitatem

tem

tem omnibus amœnitatum deliciis ac votis cumulatam; qui ſicut eſt ſuper omnia, ſic bene mortuus plane eſt ille, qui ſub pedibus ſubjecta habet omnia mortalitatis diſcrimina. Nonne dixit jam ſupra? Ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι, καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων. Tale apud Palæphatum in capite de Spartis Cadmi. Κάδμος ἀφίκετο ἐς Θήβας πρὸς τὸν ἀδελφὸν Φοίνικα ἀμφισβητησόμενος περὶ τῆς βασιλείας, ἔχων ἄλλα τε πολλὰ, ὅσα βασιλεὺς, ἀλλὰ δὴ καὶ ὀδόντας ἐλεφάντων. Nonne τοῖς ἐν τέλει apud Sophoclem in Antigone explicant ſcholia τοῖς βασιλεῦσι? ut βασίλεια ſit τέλος.

14, 4. Ἐκ θεῶν νέμεσις.] MS. ἐκ θεοῦ, ut ſemper Herodotus. 2, 13 Εἰ μὴ ἐθελήσει σφι ὕειν ὁ θεός. Et cap. 64. Εἰ ὦν ἦν τῷ θεῷ τοῦτο μὴ φίλον, quum præmittat de deorum templis. 8, 13. Ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως ἂν &c. Et notabile hujus libri cap. 105. 7, 46 fin. 8, 60.

14, 17. Τοιοῦτον πρῆγμα.] Sic ſæpius & alii. Sed & noſtro Herodoto id impingitur rurſus 2, 5. Verum in hoc loco habet optimus MS. τοιοῦτο. Ut cap. 93 Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτο ἐστί. cap. 185. Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτο ἐποίησε. 2, 119. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐπὶ πολλὸν τοιοῦτο ἦν. & 4, 82.

14, 26. Καθαρσίου ἐδέετο ἐπικυρῆσαι.] Omnino & hoc alienæ liberalitatis ſpecimen eſt. Et quid? an non mirari oportet Æm. Portum annotare noluiſſe hoc compoſiti exemplum, quum ſimplicis verbi κυρεῖν vel ſex loca congeſſerit? Quod amplius eſt, Henr. Stephanus ex Herodoto confirmat hoc compoſitum, non declarans, utrum ex hac parte, an aliunde; etiam mirare eundem ex Heſiodo id compoſitum immiſcentem Græco ſermoni. Scias, bone lector, in Mediceo MS. deleta præpoſitione exhiberi ἐδέετο κυρῆσαι. Neque eſt neceſſe in hoc luxuriari exemplis, quum jam indicaverim iis abundare Lexicon Æmil. Porti, quum interim ſuperſit 9, 87 ἀντιλογίης κυρήσειν. Deinde MS. ὤνθρωπε pro ἄνθρωπε, quomodo & filium Crœſi infra exclamaſſe teſtatur MS. idem ὤνθρωπε μὴ κτεῖνε Κροῖσον.

14, 31. Ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο.] Interpretatio Latina, *domeſticus mihi factus es.* Sane & hoc ineſt. Sed oportebat exprimi aliquid magis ſpecificum & arctum. Itaque per gradus complures aſcendit Æmil. Portus, & neſcio an ad proprium hujus loci venerit *domeſticus, qui apud aliquem divertit, vel, qui ad aliquem acceſſit ſupplex. Qui ad alicujus larem ſupplex ſedet.* Sed propior venit Deſ. Heraldus lib. 1. Digreſſionum cap. 26. *Eas quoque ædium partes quandoque occupabant, quas exiſtimabant ſanctiores, veluti focum, ἑστίαν, ubi etiam Dii penates.* Ubi plura. Vide & ad 16, 47.

14, 33. Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω παῖς.] Vallam, quum interpretatur *Mida Gordio prognati filius* legiſſe Μίδεω μὲν τοῦ Γορδίεω, quod notat Stephanus, vel puer videat, ut iſta nota non tantum ſit ſupervacua, ſed etiam inutilis. Nec enim inde affertur quidquam melius. An inſpexit locum Ptolemæi Hephæſtionis inter excerpta Photii, ubi ſcribitur Ὅτι παρ' Ἡροδότῳ, ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν, ὑπὸ Ἀδράστου τοῦ Γορδίου ἀνῃρημένος? Ut eum putet oſtendendum contra Vallam, qui ſufficit refutandæ illi mutationi? Quid in mente fuit Cl. Theod. Bezæ ad Πράξεις Ἀποστόλ. 7, 16 ſcribenti [ſed ſubaudiri etiam interdum parentum nomen in hoc dicendi genere liquet ex his Herodoti verbis in Clio, Ἄδρηστος ὁ Γορδίεω, τοῦ Μίδεω, id eſt, *Adraſtus nepos Gordii, qui pater fuit Midæ*?] Ipſe dixerit. Nihil in his eſt ſcrupuli.

14, 35. Φονεύσας δὲ ἀδελφεόν.] Cautior profecto in hac parte Grentemeſnilius, traditurus alias circumſtantias, quæ haberi poterant, & nomen fratris, præmittens [ſi fides Ptolemæo Hephæſtioni apud Photium] quam Galeus, qui in hoc indicio fruſtra jungi huic anteceſſori voluit & ridicule adſcribit [Fuit ei nomen Agathon. certamen erat de coturnice] quaſi ſua fide in eo niti lectorem vellet. Mox edidi ἐν ἡμετέροις, & ἐν Κροίσου, quod utrumque ſic exſtat in optimo MS. item ſimpliciter ἐρμώμενος δὲ ὅστις ἐκ τοῦ ἱερός.

14, 44. Συὸς χρῆμα γίνεται μέγα.] De hoc loco jam olim ita notavit Æm. Portus in Lexico Ionico [Χρῆμα Nomen hoc ſæpe non rem, ſed rei magnitudinem quandam inuſitatam ac admirandam ſignificat. μέγα συὸς χρῆμα Aper eximiæ magnitudinis p. 9, 34.] At Stephanus in Recenſione pag. 733 maluit exempla congerere, nihil ſuum dicens. Illa igitur Porti, niſi fallor, affatim ſunt clara. Quid ergo habet, quod literis imputet Ezech. Spanhemius hæc ipſa Herodoti verba trahens ad Callimachi ἐλάφοιο, μέγα τι χρέος pag. 201. & mirifice illam inſignem magnitudinem inculcans nulli ignoratam? Præſertim quum jam ex Budæo reddiderit Stephanus, quaſi ἀντὶ τοῦ μεγέθους καὶ θαύματος dicunt per genitivum, ut χρῆμα νοῦ &c. ubi etiam habet ex Xenophonte καταβάλλει τὴν ἔλαφον καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα. Eſt autem id aſſiduum & apud fabulatores quos λογοποιοὺς vocant, & hiſtoricos, in quibus eſt Antoninus Liberalis; ſed ma-

gnitudinis ejus notatio non ſedet in vocabulo χρῆμα, verum in adjectivo quod addunt, non additури, ſi naturaliter inhæreret voci χρῆμα.

14, 45. Τῦ ὔρεος.] MS. ὄρεος. Et cur non cap. 43 fecerunt τὸ ὔλυμπον τὸ ὔρος, ſed retinuerunt ὄρος?

14, 47. Ε᾿π᾽ αὐτὸν ἐλθόντες.] MS. ἐπ᾽ αὐτὸν ἐξελθόντες. Id certe ad proprietatem loquendi multo aptius. Notum eſt ὡς ἐπὶ λῃςὴν ἐξεληλύθατε.

15, 15. Α᾿ποχρεομένων δὲ τύτοισι τῶν Μυσῶν.] Nimii hîc fuerunt viri docti. Nam quum Valla ſuſtinuiſſet vertere *Cujus verbis quum contenti non eſſent Myſi*, collegit inde Stephanus & in notis & in præfat. pag. 742 lectum ab illo fuiſſe οὐκ ἀποχρεομένων, eamque in nota ait videri veram lectionem eſſe; quomodo & alii & Ælianus 6, 8 Var. Τῷ δὲ Βαγώᾳ οὐκ ἀπέχρησε τὸ ἀποκλεῖναι τὸν Ω᾿χον. Itaque huic obſecutus Jo. Fridericus voculam utramque in contextum & per Græca & per Latina contulit. Sed imperite, præſertim quum jam ante illum monuiſſet Æm. Portus in Lexico, citans hunc locum, & interpretans [*Quum his contenti eſſent Myſi*, Latinus interpres vertit *Quum contenti non eſſent Myſi*. Sed male. vertendum enim, ut hic vertimus, quod aliis exemplis illuſtratum confirmabitur.] Quod ſi multitudo uſurpationis vincere poteſt, omnino prævalet hæc ſententia & explicatio Porti, qui plurima ejus exempla collegit tam in activa, quam media forma; etſi non inique interim cogitaveris, quid ſit intervenire filium, quum contenti eſſent Myſi? ubi nec ullum veſtigium ſuæ animi moleſtiæ hi Myſi præbeot, ſicut neque contrarium ſibi oſtendunt valde placere reſponſum Crœſi; niſi ſi ex verbis ſuis id auctor vult colligi. An non poſſet eſſe compoſitum pro ſimplici! ut notaret, quod ſenſus requirit: *dum Myſis hoc reſponſum dabatur*, vel *quum Myſis per iſta reſponſum daretur*. Attamen placeat Portus.

15, 41. Διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν.] Galeus Herodoto confert aliquid dimidiatum, & ex MS. profert ἀκοῇ, ſed articulum non tangit, qui quomodo legatur in MS. certe intererat ſcire. Quod etſi ille probet, ego nihil muto. Nam ſic αἰσχρὸς τὸ σῶμα apud Ælian. 10, 6. Ex Lycophrone Pollux καλεωγῆς τὸ σκάφιον πληγεὶς ξύλῳ. Noſter 1, 174 Τιτρώσκεται δὲ τάτε ἄλλα τὸ σῶμα αὐτὸς, καὶ μάλιστα τὰ περὶ τοὺς ὀφθαλμούς. 2, 111. Καμόντα τοὺς ὀφθαλμούς. 122. Κατωδεδεμένον τοὺς ὀφθαλμούς.

16, 2. Α᾿μείβετο Κροῖσος τοῖσδε.] Vox poſtrema non exſtat in MS. quum antea probaviſſet.

16, 8. Ε᾿γώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρεί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα.] Hæc improbe ſpuria ſunt, & uno eodemque anhelitu nimis multa ſimul efflat. Et quid eſt, quod Valla non retinet participium, ſed parentheſi admiſſa vertit *non ingrato tibi hæc exprobro?* nec aliter Stephanus etſi corrigens & vim vocis ἄχαρι aliorſum trahens, *quod non dico ut quicquam ingratum tibi exprobrem?* Mirum erit, niſi prior legit in ſuo exemplari ὀνειδίζω. Quod ſane ita exſtat in optimo codice, ejuſque verbi ab Porto derelicti proprietas in Herodoti exemplis hæc eſt. Hujus libri cap. 90. Παραιτεόμενος ἐπεῖναι οἱ τῷ θεῷ τύτων ὀνειδίσαι. 4, 79. Σκύθαι δὲ βακχεύειν πέρι Ε᾿λλησι ὀνειδίζουσι. 8, 92 Ε᾿ς τὸν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. & 106 Ω᾿ς δὲ οἱ ταῦτα ὠνείδιζε. 143 Ω᾿ς το οὐδὲν δέῃ τοῦτο γε ὀνειδίζειν. Quæ variam oſtendunt ejus uſurpationem, faciuntque, ut hæc vulgata ſordida & conſarcinata male exiſtimem (nam neque dicitur apud Græcos verbum ὀνειδίζειν junctum duobus accuſativis) præ illis, quæ in MS. leguntur, nempe: ἀχαρείτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. & includenda parentheſi. Nam vocis hujus ἀχαρείτης ingenuitas non magis mihi ſuſpecta venit, quam alia, Α᾿χάριστος in hujus libri cap. 90. vel ἀχάριστα cap. 207. prout hoc ipſum ἀχάριστος etiam modo ex uno exemplo memorant, nempe Plutarchi Solone.

16, 13. Παιδός σε τίμιοῦ.] MS. δὲ ἐμοῦ.

16, 22. Οἰκός ἐστι.] Sic eſt in MS. non εἰκὸς, ut eſt in antecditis, quod ita frequentatur Herodoto, ut ſolum annotatum ſit ab Porto, vocis εἰκὸς ne mentionem quidem faciat; certe οἰκότα ter repetantur in libri 8 cap. 60. Et jam ſupra habuiſti cap. 27, ac ſæpius infra monere oportebit. Mox vocem ἀπήμονα adnexui verbo ἀπονοστήσειν, à quo per comma in omnibus editionibus ſolebat divelli, quum Valla in Latinis id jam feciſſet.

16, 31. Λογάσι τε νεηνίῃσι τε καὶ κυσί.] Hæc quum ſic confeciſſent editores, etiam verſio ſimilis procuſa eſt *viris delectis juvenibuſque & canibus*. Quo nihil naſutius; tanquam λογάδες non niſi de viris delectis intelligi deberent, & quum Thucydides aliique λογάδας dicunt, non flos militaris ætatis, ſed ſolum viri accipiendi eſſent. Nugæ prorſus. Lege ex optimo MS. deleta una ſupervacua ex copulativis, λογάσι τε νεηνίῃσι καὶ κυσί. *Et delectis juvenibus & canibus*. Quid quod ne petierunt quidem plura Myſi. Dixit paulo ante Προσδεόμεθα σεῦ τὸν παῖδα καὶ λογάδας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμψαι ἡμῖν, prout crebrius hanc vocem uſurpari in

Digitized by Google

in hac hiſtoria docet Lexicon Æmil. Porti: & certe hic locus eſt, quem innuit in verbo ἐξηρημένοι, citans ἐξηρημένους λογάδας τελωνίας, oblitus Ioniſmi. Salmaſius in Re militari Rom. p. 146. ex Onoſandro adducit λογάδας ϛρατιώτας, quem vide. Sed ne turbet, quod λογαδος ex ſe ſit fœmininum, annotavit idem ad Simmiæ Ovum pag. 172 ἀοιδὰς πέδας & plura. Diodorus Sicul. 14,67 μιγάσιν ἀνθρώποις dixit.

16, 34. Ο᾽ ξεῖνος αὐτὸς δή.] Sic ſane cap. 84 Ο᾽ ὧν δὴ Υροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος. MS. tamen hoc loco ὁ ξεῖνος οὗτος δή. Et videtur operoſior Herodotus in demonſtrando Adraſto, ſicut etiam vox iſta intentius eum deſignat; ut ſic repetens cap. 45. Α᾽δρηϛος δὲ ... οὗτος δὴ ὁ φονεὺς. Et cap. 32. Οὗτος ἐκεῖνος ὃν σὺ ζητεῖς. Et c. 85. Ο᾽ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος. Et cap. 91. Ο᾽ Κῦρος οὗτος. Et cap. 110. Οὗτος δὴ βουκόλος. Nolo tacere in MS. etiam exſtare Ο᾽λυμπον, non Οὔλυμπον, etſi & ante & poſtea ſic gravet.

16, 38. Α᾽γγελίαν τῷ Κροίσῳ.] MS. ἀγγελίων Κροίσῳ. Ipſa lectio elatior id commendat. Ac deinde ἐσήμηνε, non ἐσήμαινε: quod nemo non eſt probaturus, etſi ſtatim ſequatur προεσήμαινε.

16, 47. Ε᾽πίϛιον.] Sic dici pro ἐφίϛιον, ut ἱϛίη pro Ε᾽ϛίη, & Ι᾽ϛιαιόδερον pro ἑϛιαιόδερον notavit bene ſuis locis Æmil. Portus in Lexico. Modo ſi quid ea res juvat literas, iſta ipſa tria notavit quoque Ezech. Spanhemius ad Callimachum pag. 522, niſi quod vitioſe apud Herodotum ſcribit dici Ι᾽ϛιαιόδερον. Fruere, qui potes: ſed ſi de voce hac aliquid placet, potius lege Porphyrii Quæſtiones Homericas num. 2, ubi agit de ignibus Trojanis in poëta aliquoties occurrentibus, ubi vult intelligi ὅσοι Τρῶες αὐθιγενεῖς καὶ οὐ ξένοι, ἀλλ᾽ ἑϛίαν ἔχοντες, ὡς ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φασὶ Τρῶες μὲν λέξασθαι ἐφίϛιοι ὅσσοι ἔασι, τουτέϛιν, ὅσοι πῦρ καὶ ἑϛίας ἔχουσιν. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, Η᾽λθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφίϛιος, ἤτοι εἰς τὴν ἑϛίαν. ἑϛία δὲ ὁ οἶκος. Ο᾽ δὲ κεκληρωμένος οἰκίαν, ἐφίϛιος· ὁ δὲ ἄπολις καὶ φυγὰς, ἀφρήτωρ, ἀθέμιϛος, ἀνέϛιος &c. Si ullis aliis, certe his illuſtrantur ea, quæ ſcribit Herodotus 8, 61 inter Themiſtoclem & Adimantum acta.

17, 1. Φύλακα συμπέμψας αὐτῷ.] Nihil cauſæ eſt, ut nunc in loquendo tangat filium, quem modo memoravit. Invidia oneranda eſt in Adraſtum, ut docet optimus MS. legendo αὐτὸν, quum illud αὐτῷ videatur imperite iteratum ex cap. 36. Ex eodem MS. etiam admiſi ὅρηκοι, quod alii jam ex codicibus ſcriptis protulerant, & poſtea Κροῖσος δὲ τούτων ἀκύων, non ἀκύσας.

17, 7. Καθάρσιος.] MS. καθήρσιος, quod expreſſi, ut infra καθήρσιος.

17, 16. Ω᾽ς εἰκός.] Ne hic quidem eam vulgari Græciæ uſurpatam vocem quietam tolerat optimus MS. ſed ut corruptam mutat in ὡς ἐοικός, ut & paulo ante & cap. 137 οὐ γὰρ δή φασι οἰκὸς εἶναι. Sic enim habet MS. pro εἰκὸς. Cap. 155. Ω᾽ς οἴκασι, eſt in eodem MS. pro εἴκασι. Cap. 56 lib. 2 οἰκὸς & ibidem οἰκότα pro εἰκότα. Etiam 3, 38.

17, 20. Περὶ τὸ σῆμα.] Vertunt *ad ſepulcrum*, & divulſa ab antecedentibus volunt jungi ſequentibus. At quæ iſta loquutio: *ad ſepulcrum ſeſe ſuper buſtum transfodit?* an ex altero utro non ſatis perſpicitur mens Herodoti? Senſus erat in his clariſſimus, quum dicitur ſuper buſtum feciſſe quodcunque. Laudemus igitur optimum MS. qui nobis Herodoti manum pariter ſervavit, ac veram ſententiam indicat, exhibendo περὶ τὸ σῆμα, idque non ad ſequentia, ſed ad præcedentia pertinet. Verte igitur mutata diſtinctione, *ubi ſilentium hominum fuit circa ſepulcrum, ... ſeſe ſuper buſtum transfodit.* Deinde MS. αὐτὸς ἤειδε, non εἶδε, non ᾔδεε, & jam notavit Gale idem ex ſuorum codicum uno.

17, 30. Καταβαλεῖν αὐτῶν αὐξανομένην.] Vertunt, *potentiam Perſicam priusquam magna efficeretur, occupare.* At in Græco plus eſt, & non modo occupare deſignat, ſed prorſus tollere & evertere. Sed & id præterquam quod nimium videtur, parum ſenſui convenit, quum plerumque legamus creſcenti imperio aliquem reſiſtere, invidere, & incrementa impedire, non creſcentem potentiam penitus tollere, quod tam facile nequivit Crœſus ſibi proponere. Neſcio quid reſpexerit interpres. Sed MS. Florentiæ habet καταλαβεῖν, idque ad verſionem accedit, quaſi cuperet continere & reprimere dominationem augentem. Cap. 87 Πάντα μὲν ἄνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ, δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν, in quo loco abſurde ſe movet Æm. Portus.

17, 39. Α᾽πέϛελλε.] MS. ἀπέϛειλε, omnino recte; nec enim id nunc cohæret cum proxime antecedenti ἀπέπεμψε, ſed reſpicit remotius ἐπέμποντο, ἀποπειρέοντε, & hinc ſequens eſt διέπεμπε. Nec temere à me factum reor, quum paulo ante ex MS. repoſui Α᾽βας τὰς Φωκέων pro τῶν, aut mox πειρώμενος ex eodem pro πειρεώμενος.

17, 47. Η᾽μερολογέοντας τὸν λοιπὸν χρόνον ἕκαϛον τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι.] Sic quidem editores loquuturos perſuadeor: an vero Herodotus ita ſcripſerit videamus. Nec vero ambigendi

gendi aliam cauſam habeo, quam ſolum codicem MS. Florentinum, quem ipſe inſpexi, aliis quid viderint celantibus, & certe lectorem non inſtruentibus: in eo autem exſtat clare ἕκαστος. Et probe ſane video vel priora vel poſteriora. Habeo quoque aliquam notitiam vulgatæ ſyntaxeos. Sed cogor indulgere tamen codicis MSti lectioni, etſi vix rationem dare queam. Sed ſuper omnia ſufficere oportet, ſi aperiat ſe Herodotus. Illius enim arbitratu, ſi pateat claris exemplis, ſtare oportet. Is ſcribit lib. 2. c. 73. Τῆς σμύρνης ὠὸν πλάσσειν ὅσον τε δυνατός εἶναι φέρειν· μετὰ δὲ πειρᾶσθαι αὐτὸ φορεόντα &c. Et cap. 141. Ὀλοφυρόμενον δ' ἄρα μιν ἐπελθεῖν ὕπνον, καὶ οἱ δόξαι ἐν τῇ ὄψει ἐπιστάντα τὸν θεὸν θαρσύνειν, ὡς οὐδὲν πείσεται ἄχαρι ἀντιάζων τὸν Ἀραβίων στρατόν. ΑΥΤΟ'Σ ΓΑ'Ρ ΟἹ ΠΕ'ΜΨΕΙΝ τιμωρούς. τούτοισι μὲν δὴ πίσυνον τοῖσι ἐνυπνίοισι &c. Omnino quicunque ſcriptor dixiſſet αὐτὸν γὰρ οἱ πέμψειν &c. Rurſus eodem ſecundo libro c. 162. Παρέσεσθαι γὰρ καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους ἄξειν. Nemo in his vetuiſſet Herodotum ſcribere αὐτὸν, prout hoc caſu etiam utitur, 1, 63. Ἔλεγον τὰ ἐντεταλμένα ἀπὸ Πεισιστράτου, θαρσέειν τε κελεύοντες καὶ ἀπιέναι ἕκαστον ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ. Hoc placet omnibus, at non placet MS. Mediceo, in quo legitur ἕκαστος. Lib. 3, 63. Φῂς γὰρ ἥκειν ἄγγελος. & 144. Ἔφασαν εἶναι ἑτοῖμοι. lib. 4. cap. 81. Κομισθεισέων τε δὴ χρῆμα πολλῶν ἀρδίων, καὶ οἱ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον ποιήσαντα λιπέσθαι. Ubi MS. idem ποιήσας. lib. 6. cap. 61. Τὴν δὲ πάντως κελεύειν οἱ ἐπιδεῖξαι· ὁρῶσα δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον. ut indicavi exſtare in MS. ubi vulgo ὁρῶσαν. Scilicet quaſi poſt multa in accuſativo prolata reciprocans anhelitum, orationem petit ab integro, & ſtatim poſt id factum reminiſcens priorum iterat quartum caſum, quod grammatici varie appellant. Illic vide plura.

17, 48. Ἐπηρωτέοντας.] MS. ἐπειρωτῶντας. Sicut & mox ἐπειρώτων pro ἐπηρώτεον. Deinde ὅτι ποιέων τυγχάνοι, non τυγχάνει, & ἐθέαστο pro θεαῖτο.

18, 10. Κρατεραὶ οἶα χελώνης.] Quum Aldus & Camerarius edidiſſent κρατεραιρίνοιο, neſcio quid ſequutus fuerit Stephanus, ut hac voce in margines expulſa ita inquinaret contextum, ut adeo ineptum aliquid ſupponeret, quum nihil Herodoto noceret, niſi confuſio literarum η & ι, quam ſciebat ab pronuntiatione exſtare. Mediceus MS. plane exhibet κραταιρίνοιο. Quæ vox licet ignota Lexicographis Græcis, ſed proba; & ſic legiſſe patrem meum video, qui eam vocem in Lexico Scapulæ, ſicut nec Stephanus in Theſauro annotavit, nedum ejus compilator, appoſuit. Id miror, unde Stephanus arceſſere potuerit centonem adeo inſulſis verbis conſutum, quum haberet ante oculos lectionem Suidæ, in quo edebant Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλυθέ μοι κρατερίνοιο χελώνης, inſigni quidem ſocordia in metiendis pedibus, ſed bene intellecto ſenſu, quum Æmil. Portus ibi interpretaretur *pellem robuſtam habentis.* In quo eodem Suidæ loco jam Hadr. Junius manu ſua correxit perſpicue κραταιρίνοιο, & in MS. Lugdun. is ipſe verſus ita exhibetur Ὀσμὴ μ' ἐς φρένας ἤλυθε κρατ. propius ad veram lectionem. Sed primus publice de Herodoti hoc loco bene meritus fuit Fr. Vigerius ad Euſebii Præparationem, cujus verba hæc
„ſunt: Ita Herodoti editio Græco-Lat.
„Henr. Stephani: qui è regione hujus verſ.
„annotat; in manuſcr. legi κραταιρήνοιο pro
„κραταιρὴ οἶα. Sane vereor, ut κραταιρὸς valde ſit in uſu pro κρατερὸς, & noſter hic
„Oenomaus aliquid τοῦ κραταιρίνοιο ſimilius
„probaſſe viſus eſt. Id fortaſſis erat κραταιρίνοιο (nam & Suidas habet κρατερίνοιο) ut
„enim dicunt κραταιγύαλος, κραταίπους & ſimil. ſic κραταίρινος dici queat, hoc eſt,
„teſtæ durioris, σκληρόδερμα καὶ στερρόδερμα δέρματος. Eſt enim ῥινὸς, δέρμα, βύρσα, immo & ἀσπὶς, ut notum eſt, cui non abſimilis illa teſtudinis domuncula σύμφυλος.
„Audi Homerum hymno in Mercur. v. 48.
„ubi de teſtudine illa novam in citharam
„à Mercurio conformata Πειρήνας διὰ νῶτα
„διὰ ῥινοῖο χελώνης. Prope eſt, ut legendum putem κραταιρίνοιο. Quæ enim, aut
„cujuſmodi eſt iſta conjunctio, διὰ νῶτα,
„διὰ ῥινοῖο? Hæc præclara. Cæterum ſicut ſtupeas in Lexico Æmilii Porti non occurrere vocem κραταίρινος, quum occurrat tum vox οἶα, tum χελώνη, utrobique hoc ipſo loco memorato, ſed ſine mentione vocis κραταίρινος; tum non minus ſtupe ad abſurditatem Kuſteri tunc Cantabrigienſis, hoc eſt, compilationem præcedentium in voce Κροῖσος [ſed putem potius ſic ſcribendum eſſe: Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνοιο χελώνης. Nam κρατερίνοιο quod Suidas habet metro verſus repugnat. Eſt autem κραταίρινος χελώνη, teſtudo duro vel firmo corio tecta: à κραταιὸς firmus, & ῥινὸς corium.] Quum ante xxx annos illa præcedentia habuerim in promptu, ibi nunc ita commentantur. Poſt centum annos veniet alius Æditus, qui ſtuprum Muſæ inferat. Immo jam antea ſcripſerat Cantabrigiæ Th. Gale [Lego κραταιρίνοιο. Confirmat margo & Suidas

das in Κροῖσος]. Nempe ibi magnas res agunt hoc modo ſcribentes.

18, 10. Ἐμηχανᾶτο.] Longe decentius hoc eſt præ vulgato ἐμηχανήσατο.

18, 34. Ἤ ὅτι καὶ τοῦτο ἐνόμιζε μ. α. ἐκτῆσθαι *Quam quod & hoc Crœſus verax vaticinium ſe nactum eſſe exſtimavit.*] Sic vertunt. Sed iodes, an id dicunt Græca? An quia peregrinus explorans probavit, ideo poteſt dici ἐκτῆσθαι eo ſenſu, quo ſæpiſſime adhiberi ab Herodoto docent exempla in Æm. Porti Lexico collecta? Ubi ſane & hic locus citatur. Omnino Crœſus non poſſidet, non habet hoc oraculum, ut illic vertitur. Tolerabilius eſt Vallæ *nanciſci.* Cæterum MS. τοῦτο νενόμιζε & κεκτῆσθαι. Et puto ſcribendum ἢ ὅτι καὶ τοῦτον ἐνόμιζε μ. α. κεκτῆσθαι: hoc eſt, *quam quod & illum* (nempe Amphiaraum) *verax oraculum tenere arbitratus ſit.* Ad quam ſententiam eximie habes 2, 172. Ὡς οὐδενὸς ἔωσι ἀξίοισι, nempe θεοῖσι, ψευδέα τε μαντήια κεκτημένοισι. Adde ad caput 95 ejuſdem libri.

18, 36. Κτήνεά τε γὰρ τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε] Quum Valla interpretatus eſſet *Immolavit lecta pecora numero ter mille,* illuſtrare perrexit Æmil. Portus in Lexico: [θύσιμα κτήνεα Ion. pro comm. ἱερεῖα λεκτά, ἃ θύειν νόμος καὶ θέμις. Pecudes victimæque lectæ, quas immolare licet, fas eſt, & mos permittit vel flagitat] Atque ita hactenus. Sed porro in voce Πάντα commentatur ita [Πάντα Ion. & Poët. redundans. κτήνεα τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσεν. *Lectas pecudes, lectas victimas numero ter mille immolavit.*] Mira ſane doctrina, quum ſtatim in iſto Lexico ſequatur ex 9, 80. Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη. *Pauſaniæ ſunt ex omnibus dena* &c. Itaque merito dixit Cl. Gale Vallam hæc non intellexiſſe. Sed Caſaubonus non modo ad Athenæum hæc illuſtravit, ſed etiam ad Strabonem pag. 70, ubi πάντα monet intelligi ἑκάστου γένους. Quo ipſo modo agit in Moſe ad Exodum 9, 6 Caſtalio. Vult enim Crœſum ita inſtauraviſſe ſacrificium, ut ex omni genere animalium, quod lege ſacrorum liceebat Diis offerre, immolarentur tria millia. Nam Galeum fefellit calamus, dum in ejus nota editum vides [lege: *trecena omnia.*

18, 40. Μᾶλλον τοι τούτοισι ἀνακτήσασθαι.] MS. μᾶλλον τι τούτοισι ἀνακτήσεσθαι. Quod ad prius μᾶλλον τι, eſt continuum Herodoti. Cap. 74. Καὶ μᾶλλον τι ἐσπεύδον εἰρήνην γενέσθαι. & cap. 99. Τὸ δὲ καὶ μᾶλλον τι ἐπετηδεύθη. Poſterius futurum nequit illi auferri, quum participio ἐλπίζων aut id aut præſens ubique adnectat. Cap. 54 Πάγχυ τε ἐλπίσας καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. 3, 143 Ἐλπίζων δέ μιν ἀποθανέεσθαι. Etiam deinde ἐξαπάλαστα, τριπάλαστα, παλαστιαῖα. Quæ doctiora ſunt, quam ut potuerint noſſe editores. Habuerit reliqua Græcia diphthongum, certe vel Herodotus ex doctrina vel ex more patriæ aut alia conſuetudine poteſt illam vitaviſſe. Id docet inæſtimabilis bonitas codicis Medicei. Ἡμιπλίνθια video reddi Latine *ſemilateres*, ſed Vitruvius agnoſcit *ſemilateria*, quæ etiam expolit Salmaſius in Plinianis Exercit. p. 1233.

18, ult. Τρία ἡμιτάλαντα.] Donavi Vallæ ſuam interpretationem, etſi haud dubie factam non ex arte: quippe patet eum pro eodem habere τρία ἡμιτάλαντα & τρίτον ἡμιτάλαντον. Illa enim nunc vertit *pondo duorum & dimidii talenti*, quum debuiſſet *talenti & ſemiſſis*, ut ſemilateria puriſſimi auri habuerint minus pondus, (ut ſemper fieri ſolet) quam iſta λευκοῦ χρυσοῦ, quæ erant διτάλαντα. Et bene curavit maximus Caſaubonus ad Theophraſti Characterem ἀπονοίας, non tamen ſatis providum & cautum, ut patet ex cap. 3. lib. 1 operis paterni de Pecunia Vetere.

19, 3. Λέοντος εἰκόνα χρυσοῦ.] Quo animo hunc leonem dedicaverit, aut cujus rei ſymbolum eſſet futurus, quum Herodotus plane taceat, ſuſtinuit ſcribere Pignorius ad tabulam Iſiacam pag. 23. [*Leonis figuram in Zodiaco Ægyptii domicilium ſolis appellaverunt, & ideo Crœſus Delphos inter alia Anathemata leonem aureum miſit.* Herod. lib. 1.] Quod ſi cui placet, ego non invideo.

19, 5. Κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.] Incendio per Piſiſtratidas excitato, prout ex Scholiis Pindari illuſtrat Scaliger in Animadverſionibus p. 94.

19, 11. Μεγάθεϊ μεγάλους.] Facile ſic lingua rapitur ad eandem pronunciationem; ſi modo in proclive trahi ſe ſiverit Herodotus. Nam optimus liber habet μεγάθεϊ, quæ ipſa ratio ſcribendi in eo ſervatur etiam cap. 70, ubi repetebant editiones illud α, quum cap. 60 retineant μέγεθος: Sic certe eripio Æm. Porto hæc duo loca ex libro 1, quibus addo ex cap. 98, (etſi illic tacuerim & reliquerim) in quibus ipſe vidi & notavi ex MS. literam ε, quod in reliquis non feci, ſed credo tamen extare, ut fere nuſquam Herodotus ſcripſerit μέγαθος. Præter Portum ſciat hoc etiam Camerarius, qui in propriis Dialecti Ionicæ pagina hujus editionis 719 hoc μέγαθος recenſuit.

19, 18. Ἐπὶ τῆς προνηίης τῆς γωνίης.] Ambiguitas

guitas ſedet in his vocibus. Et Valla quidem interpretatus *ſuggrundam anguli templi* oſtendit, quomodo conſtruxerit, jungendo ἐπὶ τοῦ προνηΐου. Sed Herodotus dicens προνήϊον, indicat ſuggrundam illam quamcunque non poſſe ſeparari ab voce templi: unde vituperat Vallam Æm. Portus, ſcribens. [προνήϊον. τὸ Ion. & Poët. pro com. πρόναον, templi veſtibulum. Lat. interpres ſuggrundam vocat. Sed non videtur hæc interpretatio huic loco ſatis apte convenire] Inique prorſus. quum non ſuggrundam, ſed ſuggrundam templi ſcripſerit Valla, niſi Portus quoque velit genitivum *templi* ab antecedenti ſuo ſermone hic iterum intelligi. Videtur Valla quaſi προεξέδρην Xerxis ex lib. 7 huc trahere explicando. Itaque quum Latinis etiam talia compoſita in uſu fuiſſe conſtaret, ut ſunt antefixa, infranares μύσταξ, ſuperalia ἐπισκύνιον; veſtibulum Romanis ædibus in hiſtoria Græca relinquens, uſurpavi ex gloſſis præeunte Stephano vocem *antetemplam*; neque opinans ulli ναῷ poſſe apponi varia προνήϊα, ſed unum modo unicuique, cenſui intelligendum ἐπὶ τῆς γωνίης τοῦ προνηΐου *in angulo antetempli*. Utique angulus γωνίη nequit ſupponi habuiſſe peculiare προνήϊον, ſed forma προνηΐου poteſt ſic fuiſſe concepta, ut foret anguloſum. Nimirum ædes ſacræ veterum habebant προνάους καὶ ἐπισθοδόμους τῶν ἱερῶν, ut clare nos docet Diodorus Sicul. XIV, 42. in hiſtoria Siciliæ ſub Dionyſio, ubi reddunt *veſtibula & poſtica*, quum ignorent, quales πρόναοι fuerint, & vix quidquam ſimile veſtibulo.

19,20. Θεοφανίῃσι.] Si Ægyptia tractaremus, poteram Θεοφανίην hic tolerare ut 2,62 Λυχνοκαΐην in Sai. Sed verius opinor in MS. legi Θεοφανίοισι, & tam vere, ut priore expulſo poſterius receperim. Et ſatis firmum fidei pignus eſt MS. Mediceus, ſed non eſt dubium, quin ita quoque exſtiterit in exemplari, quo uſus fuit Valla, inde vertens *Theophaniorum*, quod non convenit τῇσι Θεοφανίῃσι. Deinde adeſt ipſa proprietas in feſtorum typis, prout ex Polluce & Syneſio Meurſius habet Θεοφάνια, qui quum omiſerit Herodotum, Pet. Caſtellanus Græca & Latina ex eo citat, prout in editionibus habentur. Sane perperam; & juvit tamen Portum quoque in his ludere, ſed prorſus abſurde: & quæſo quam ſuperſtitioſe, dicam? an attente in Theſauro Stephanus?' Ne quid omitteret, præmittens Θεοφάνια τὰ, ſive Θεοφανίαι, αἱ, feſtum ſolenne, ſubjungit nonniſi hunc locum Herodoti. Quid autem aſſert Th. Gale? nempe [Θεοφανίῃσι Plutarchus, Pollux, Syneſius. Delphi celebrabant Apollinis Theophania. Tangit Virgilius IV Æneidos] nullo melior antiquioribus. Sane & Θεοφάνια ab aliis memorantur ex Philoſtrato. Etiam 2, 171 ſunt Θεσμοφόρια.

19,29. Βουλόμενος χαρίσασθαι.] MS. χαρίζεσθαι.

19, 42. Ὁμοίως καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην καὶ τὸ ξυστὸν.] Importunis modis in hoc loco laudi ſuæ eripitur Herodotus, quod etſi conniventes prætermittant viri docti, oſtendunt ſe in parvis acutos, in majoribus cæcutire, etſi rebus probent hæc omnia affatim ab eis examinata fuiſſe. Quid enim fit ex fide interpretum? nempe creditur narrari Crœſum donaviſſe Amphiarao clypeum ex auro totum, totamque ex auro ſolido haſtam, & xyſtum cum ſuis jaculis (pro quibus quatuor vocibus ſuppoſitæ ſunt ab Stephano, *haſtile cum ſuis ſpiculis*, prout quoque recepit in ſuum ſpecimen Fridericus) Porto admittente *haſtile*, in αἰχμαῖς non niſi *haſtam* noſcente. Cæterum major inſidet difficultas. Nam quiſquis es, qui legis, te rogo, an illa quæ annumeravi, non perſpicue aut tria ſunt aut pro quaternis habenda? & tamen dicit Herodotus modo τὰ ἀμφότερα. & vertunt ipſi *quæ ambo*. Quæ quomodo ſimplicitati ſcriptoris hujus conveniunt? Ubi certe non aliter agit, quam paulo poſt in capite ſequenti, quia nunc memorantur oracula duo Delphicum & Amphiarai, ad quæ miſit Crœſus dona, ideo illic rurſus ponit τῶν ἐν μαντηΐων ἀμφοτέρων &c. & in libro 2 c. 164 quum nominaviſſet Aprien & Amaſin, ἐγένοντο ἀμφότεροι. Neque enim probari poteſt Herodotum à voce ἀμφότερα excepiſſe clypeum ſolum vel clypeum cum haſta, & tantum eam retuliſſe ad poſtrema, haſtile & ſpicula, aut ad haſtam & haſtile cum ſpiculis, tanquam aliquot ſpicula cum uno haſtili reliqua manſerint Thebis, aut haſta cum haſtili & ſpiculis. Fieri nequit, quin appareat unicuique locum hunc eſſe fœde ſordidum; nec tamen ullius ingenium polire curavit, nedum ut aggreſſus fuerit accuſare. Ut ipſe faciam, poſtquam prima juventus mea in hoc loco hæſit, referas acceptum oportet unico MSto Mediceo, quo arbitro delenda prorſus eſt altera conjunctio, etſi potius non tam delenda eſt, quam demittenda ad inferiorem verſum, ubi eximie & concinnius locum ſuum tuetur. Ita enim perfectiſſime MS. Καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην, τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον·

τὰ

τὰ ἔτι καὶ ἀμφότερα ἐς ἐμὲ τὴν κείμενα &c. *Solidamque haſtam auream univerſam, haſtile cum acuminibus ſimiliter aureum adeſt, quæ utraque etiam ad meam* &c. Sunt enim partes αἰχμῆς proprie ξυςὸς & duæ ad lædendum λόγχαι, quæ alioqui dici ſolent σαυρωτὴρ & ἐπιδορατίς. Et in tali ſenſu utplurimum Herodotus uſurpat particulam καὶ, ut optimo jure eam deſcendere in hunc ſuum locum jubeat codex optimus. Eſt enim cap. 92. Ταῦτα μὲν καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ τὴν περιεόντα, & ſæpiſſime.

20, 1. Προσθέντες φίλον.] MS. προσθέσθαι & hic & inferius, quod gratiſſimum.

20, 7. Ἐξευρημάτων.] Nihil Valla. Stephanus, *dona veſtris inventis convenientia.* Et illud inventum jactat in Lexico Portus. Quod tamen neſcio quomodo minus aptum, ubi ſermo de oraculo; certe nimis plebejum: neque quum cap. 48 dixit ὅτι οἱ ἐξευρήκεε, τὰ αὐτὸς ἐποίησε, Valla verbum *invenire* uſurpat, ſed *quod comperiſſet, quod ipſe fecerat.* Intelligit ergo, *dona digna dedit notitia arcanorum.*

20, 10. Οἱ μὲν ταῦτα ἐπειρώτεον.] MS. ἐπειρώτων. Et mox καταλῦσαι pro καταλύσειν, quod futurum in proxime ſequentibus haberi oportet.

20, 18. Πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ Δελφοὺς, δωρέεται.] Mirifica loquendi ſolennitas Πυθὼ Δελφοὶ velut unius loci nomen. Magis audax & veteratoria verſio *rurſus mitteret Delphos ad Pythiam dona.* Male diſtinctus locus, & ſic componendus: πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ, Δελφοὺς δωρέεται &c. Δελφοὺς enim notat ipſos cives Delphicos, hos donat illis muneribus.

20, 22. Ἀγγελίην.] Eſt lepidum nec inſuave cognitu, quid viri docti ſpeculentur in hac Herodotea quadam angelia. Probabile ſatis eſt circa iſta celebria oracula ſacerdotes excogitaviſſe varia ad cauſam lucri, quibus conſultores exciperentur vel pro donorum pretio vel beneficiorum reſpectu, quæ hic tanguntur. Æmil. Porto placet in Lexico [peculiari quodam modo apud Herodotum ſumitur pro præcipua poteſtate renuntiandi oraculi, quod quis audivit. Delphi Crœſo dederunt in oraculo renuntiando prærogativam] Quod totum ſcilicet eſt imaginarium commentum. Et tamen excogitavit Henr. Stephanus in Herodoti editione *& renunciando oraculo*, quum Valla in verſione Latina id omiſiſſet, quamvis Stephanus notet Vallam legiſſe ἀτελίην, quod neſcio unde pro juſto proferat, quum nulla vox ſimilis in Latinis interveniat. Sed in Theſaurum ita retulit ibidem Stephanus: [Ἀγγελία pro relatione ſecundum quoſdam, apud Herodotum lib. 1, ubi quod ille dicit προμαντηίην & ἀγγελίην, vertit interpres, *primas partes in conſulendo oraculo & referendo.*] Quanto adſtrictior Valla, eo copioſior; ſed plena Italica interpretatio, etiam ſerie donorum mutata, ut προεδρίαν primam ponat: *donarno à Creſo il primo luogo del tempio per ſua ſedia. Le prime parti della conſultatione all' oraculo, perpetua eſſemptione.* Illa autem plerumque ſolet ſequi Vallam, non Herodotea Græca. Unde igitur accepit iſta? Ut ex his nugis igitur tandem eripiamur, beneficium eſt optimi codicis, in quo clare exaratum eſt ἀτελείην. Indulgentia & comitas ſolennis, qua ſe invicem vicinæ & amicæ urbes honorabant, aut urbes tribuebant regnis, propter accepta beneficia. Sed ad Delphos unice pertinet inſcriptio Whelero & Sponio tam feliciter ſpectata ΤΥΧΑ ΔΕΛΦΟ… ΑΝ ΠΑΤΡΩΝΑ… ΩΝΙΟ ΕΥΔΩΡΩΙ… ΤΑΡΧΟΥ ΒΟΙΩΤΟΙΣ.. ΤΑΝΑΓΡΑΣ ΑΥΤΟΙΣ. ΕΓΓΟΝΟΙΣ. ΠΡΟΞΕΝΕΙΑΝ. ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ. ἀτεΛΕΙΑΝ. ΑΣΥΛΙΑΝ. ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ. ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ. ΕΠΙΤΙΜΑΝ &c. Simile eſt inter Marmora Oxonienſia pag. 291. Εἶναι δὲ καὶ αὐτὸν πρόξενον καὶ εὐεργέτην τοῦ ἱεροῦ καὶ Δηλίων καὶ αὐτὸν καὶ ἐγγόνους· εἶναι δὲ αὐτοῖς ἀτέλειαν ἐν Δήλῳ, καὶ ……… αν καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν βουλὴν, καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερὰ καὶ προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ αὐτῷ καὶ ἐγγόνοις καὶ τὰ ἄλλα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις δέδοται. Similis erat προπομπεία apud alios. Dio Chryſoſtomus ad Nicomedienſes pag. 479. Εἰ μή τι νῦν δοκεῖτε αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς προπομπείας καλῶς ἀγωνίζεσθαι, καθάπερ ἐν μυστηρίῳ τινὶ, παίζοντας ὑπὲρ ἀλλοτρίου πράγματος. Itaque etiam libro 9, 72 Decelenſibus in urbe Sparta ſcribitur conceſſa ἀτελείη τε καὶ προεδρείη.

20, 38. Βασιλεύειν Μήδων.] MS. βασιλεύσειν. Quippe & ſequitur παύσεσθαι, & antea jam firmavimus.

21, 2. Ὄσσαν τε καὶ τὸν Ολυμπον.] Ut 7, 173. Μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τοῦ ὄρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὄσσης. Interim hoc loco mirari certe oportet, quis ſibi tantum arrogaverit, ut quum Aldus & Camerarius ediderint Ὄσσαν, in mediis editionibus uſque ad hanc ætatem id ſic mutaret, præſertim ubi id fieret contra MSS. ſicut & Mediceus codex clare habet Ὄσσαν. Non enim ad hoc quod volo roborandum ſuſtineo adhibere citationem Stephani Byzantini ex fragmento Seguieriano in v. Δώριον, ubi etiam quidem vocat Ὄσσαν, ſed ille ita citat, ut omnia

mnia ſigna Ioniſmi ex loco hoc deleret; quod quo jure aut modo fecerit Stephanus, nequaquam adſequor; niſi quod unuſquiſque in Herodoto voluerit ſtultitiam ſuam exercere, ut ex tot exemplis patet. Sed & Dionyſius Halicarn. 1, 17 occaſione Pelaſgorum ita vocat. Utique lectionem, quam repoſui, per vocem ὄσαν probat Herodotus 7, 127, ubi quoniam nunc edunt ὄλυμπος, modo οὔλυμπον, debeo indicare prorſus in optimo exſtare pro poſteriore ὄλυμπον, quod obliviſcebar monere; ſicut 2, 7 Νηὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, ut in loco citato ex libro 7 omiſerim annotare.

21, 9. Εἰ δὲ χρεών ἐστι &c.] Locus omni typographiæ tempore, quod nos ſcimus, habitus & intellectus peſſime; cui moleſtiæ primam opinor occaſionem natam ab verſione Laur. Vallæ, quæ neque cohæret, neque illud concludit, quod auſus fuit ipſe Valla adjicere in principio eandem linguam eſſe, qua tempore Herodoti uterentur Pelaſgi Creſtonenſes. Sed neque ex Græcis hoc confici vult Herodotus, qui tantum indagat, utrum barbara fuerit lingua nec ne. Magnum igitur aliquid ac temerarium audendum eſſe judicavit Henr. Stephanus, nonnulla quidem poliens ac mitigans, ſed mire tranſponens, quod tamen ſibi placere teſtantur editores ſequentes; imo ſatagunt, ut id cum laude oſtentent ac proclament in Græco exemplari hunc locum valde fuiſſe perturbatum. Id verbum ſic prolatum eſt ab Stephano, Jungermannus propagavit, Lipſiæ repetivit Fridericus, in Anglia Thomas Gale; Phil. Cluverius autem in Ital. Antiq. pag. 574 non dubitat hunc locum ex ſententia Stephani tranſpoſitum citare, & omiſſis illis verbis Καὶ ὅσα ἄλλα Πελ. ο. π. τ. ο. μετέβαλε, item illo commate quod incipit ab Εἰ τοίνυν ἦν καὶ πᾶν &c. non aliter ac ſi ex libris MSS. ſic exſtaret in editionibus, palam vitioſi omnes, & vitioſiores quam Valla in eo quod quum οἰκέοι vertiſſent per *incolere*, mox οἰκησάντων intelligant *condiderunt*, quod non ſic directo adfirmavit Herodotus, & videri etiam poteſt in Lexico Porti. Cluverius præterea intolerandus, dum citat contra omnes codices Καὶ τοῖσι τὴν Πλακίην. Immo & fœdior eſt hallucinatio Friderici, qui quum ex Stephano adoptaſſet *Scylacen condiderunt*, adnectit cum parentheſi (*habitantes ad Helleſpontum*) quod deſeritur ab Stephano penitus, ab Cluverio refertur *Scylacem condiderunt apud Helleſpontum*. In Aldi & Camerarii editionibus abſunt illa prima εἰ δὲ, nec indicatur, unde fuerint addita in editionibus Stephani, ſed neglecta in verſione ejus. Sed debent addi & ſunt in MSS. Argumentatio interim Herodotea rite procedit, ſicut in Græcis codicibus digeritur, nec eam auctor vult alia re niti, quam conjectura ſumpta ex certis & tunc haud dubie agnitis pro vero reliquiis Pelaſgorum, maxime binis, tum quæ ſuper Tyrrhenos erant in Italia, tum quæ in Helleſponto circa Placiam & Scylacen. Sed ſic addit hæc bina conſideranda, ut conſtiterit plura fuiſſe Pelaſgorum quoque oppida, quæ interim mutaverint nomen; quod licet contigerit, tamen ſermo eorum illos ſatis prodit etiam ab Pelaſgis aliquid illic manere. Itaque ea non debuerunt ab Stephano tranſponi, quum palam falſum ſit alias civitates Pelaſgicas, quæ nomen mutarunt, mutatas fuiſſe in Hellenas aut ſuam linguam dedidiciſſe, quod non magis contigit aliis, quam ipſis Athenis. Interim & in illis utriſque & in aliis iſtis mutato nomine fuit animadverſa peculiaris quædam loquela, nec plane Græca: unde colligit fuiſſe peregrinam, &, ut ipſe vocat, barbaram & peregrinam Græcis. Athenienſes vero, licet Pelaſgici generis eſſent, ſicut olim ſimul vixerunt, deſeruiſſe ait eandem majorum ſuorum linguam mutatione quæ contigit per diſceſſum Pelaſgorum, & mox vicinia Hellenum eos illiciente, ut in horum ſermone deprehenderent aliquid venuſtius ac blandius ac humanius. Κρηστῶνα vero & Κρηστωνῆται defenduntur ab MS. optimo, etſi Dionyſius Halic. abierit ab hac appellatione antiqua Herodoti, non ideo iſta venia aut Stephano aut Cluverio mutandi in Crotonen aut Cortonam. Adde Hellena Doctiſſimi Er. Vindingii circa principium.

21, 29. Τῇ αὐτῇ χρέεσθαι.] MS. τῇ αὐτῇ διαχρέεσθαι. Quod quidem ſatis notabile, quia Æm. Portus agnoſcit ex Herodoto διαχρῆσθαι, διαχρήσασθαι & διαχρᾶσθαι, ſed ut in verbi primi ſignificatione violentum aliquid ad necem uſque agnoſceret ac nihil aliud; in ſecundo vituperat neſcio quos poſt conſideratam lectionem loci 7, 54: in tertio mox velis plenis citationum fertur ad probandam utendi ſignificationem, in quarum tamen copia citat ex editione Stephanica 87, 7 Τῷ αὐτῷ τρόπῳ διαχρέεσθαι *Eodem modo uſum eſſe*. Sed & numerus ille pravus eſt, quum 88, 7 incidat in libri ſecundi caput 127. ubi iſta verba exſtant, & infinitivum iſtud intempeſtive citatur, quum pertineat ad dialectum, quam in hoc loco reſtituo, qua etiam utitur Herodotus

2, 13 Αὐχμῷ διαχρᾶσθαι, quod vel ignoravit Portus, vel neglexit.

21, 31. Ἀπὸ σμικροῦ τέως τὴν ἀρχ. ὁρμ.] Quid in his loci ſit vocabulo τέως, nullus opinor me docebit, nec ipſe percipio. Immo nec quiſquam in vertendo rationem habuit. Scribit Æmil. Portus [τέως Ionice, Poët. & com. Aliquandiu. Ad aliquod tempus 14, 4] Is eſt hic ipſe locus. In qua igitur verſione id exſtat, utrum Vallæ, an Stephani, cujus verſionem elegit Fridericus? Certe in neutra, quoniam nullum ea vox ibi locum habere poteſt, licet viri docti manum Herodoti Græcam ita paſſi fuerint conſpurcari, ut illic exſtaret. Unde illis merito exprobratur lectio ſine intellectu, multo magis depulſio infanda ab notitia dulcedinis Herodoteæ. Hæc enim ut ſcirem atque exſecrarer, fœdiſſimam neſcio cujus impoſtoris manum hic graſſatam eſſe, indicavit mihi MS. unde pretioſiſſima & ad quam nullius acies unquam perventura eſſet, reſtitutione corrigo ἀπὸ σμικροῦ τεο τὴν &c. Cujus expoſitio etiam in margine eſt τινός. Hujus voculæ frequentiam in auctore noſtro notavit Portus, ubi quiſque poteſt inſpicere; ſed præter iſta ſcio exſtare lib. 2. 48. Ἐν πολλῷ τεῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος. 67 Λύκους δὲ πολλῷ τεῳ ἐόντας ἀλωπέκων μέζονας. Et c. 124. Ἔργον ἐὸν οὐ πολλῷ τεῳ ἔλασσον. 4, 47. Ποταμοὶ οὐ πολλῷ τεῳ ἀριθμὸν ἐλάσσονες. Et cap. 86. Οὐ πολλῷ τεῳ ἐλάσσω ἑωυτοῦ. Igitur eadem membrana ſanat Herodotum lib. 3. cap. 65. Εἴτε ὑπὸ σθένεϊ τεῳ κατεργασάμενοι, ubi ſubripiunt Herodoto literam ε, edentes σθένεϊ τῷ.

21, 35. Ὡς δὴ ὦν ἐμοίγε δοκέει.] Intellexit Valla, *qua cauſa mihi videtur fuiſſe* &c. Quæ cauſa quum non ſatis pateret Stephano, maluit iſte interpretari, *& ſic quoque mihi videtur*. Idque probatum Lipſiæ. Sed utrumvis æque opportunum. Nam certe quod Hellenica gens multum increverit, cauſa non poteſt eſſe infirmitatis Pelaſgorum: nam & hi potuerant increviſſe acceſſione aliarum gentium. Sed neque dici poteſt, quemadmodum Hellenica gens multum increvit, ſic videri poſſe Pelaſgicam, cum barbara eſſet, non magnopere creviſſe. Hoc enim nihil eſt niſi inſipida quædam ex neſcio qua ſimilitudine collectio: & barbara quoque gens potuit magnopere creviſſe. Omnino hîc aliquid peculiare notat, quod non pendet ex præcedentibus, aut inde cauſam petit. Certiſſima correctio eſt, quam profero ex MS. Πρὸς δὴ ὦν ἐμοίγε δοκέει &c. hoc eſt, *præterea quoque mihi videtur*. Sunt enim duæ Herodoti opiniones de duabus gentibus, diverſæ per ſe, non quod altera alterius ſit cauſa. Notat enim particula iſta adverbii in modum uſurpata talem tranſitum & apud alios & apud Herodotum. Cap. 71. Πρὸς δὲ οὐκ οἴνῳ διαχρέωνται. Prout in capite XVI Supplementorum integravi Dionem Caſſium, ut huic particulæ ſuavitas conſtaret.

21, 45. Χείλων δέ.] MS. liber, cui magis erat obediendum, quam omnibus editionibus, habet recte Χίλων, perinde ut 7, 235. In multis præplacuit etiam ι, ubi requirebatur ει, notante Salmaſ. ad Stat. Regill. p. 64. Deinde quum vulgo legant συνεβούλευε Ἱπποκράτει non male, quoniam ita 7, 235. Εἰ μὲν δὴ συμβουλεύεαί μοι προθύμως: attamen MS. συνεβούλεε, quod refert Ioniſmi lenitatem.

22, 6. Τοῦ Ἀλκμαίωνος.] MS. conſtanter & hoc loco legit Ἀλκμέωνος & cap. 61. Ἀλκμεωνιδέων, & cap. 64. Ἀλκμεωνίδεω. Certe hinc eſt, ut & qui in iſto nomine diphthongum in ſcribendo ſervarunt, eam corripere voluerint, ut notatum eidem Salmaſio ad Simmiæ Ovum pag. 167. Et deinde Ἔδωκέ οἱ, non ἔδωκεν οἱ.

22, 9. Τῶν Ὑπερακρίων προστάς.] Vertebat Valla *montanos*. Nec forſan valde errat, ſi modum regionis ſpectes. Nam quum hos Hyperacrios intelligant viri docti eoſdem Diacriis, prout alii ſcriptores vocant; pars regionis quam olim habuere deſcribitur etiamnum ab inſigni Whelero pag. 387 ita: *entre les montagnes Parnes & Brauron, c'eſt a dire depuis le mont Pentelicus, la plaine de Marathon & les montagnes Bryleſſus, Lycabettus, & Parnes juſqu'a Oropus, ce qui s'appelloit autrefois Diacria.* Sed quum mentio horum incidat in hiſtoriam Piſiſtrati, nobiliſſimam illam, & ſæpius ab eruditis ingeniis tractandam, ubi jam factioſi non erant extra urbem, ſed intra eam, omnino rectius vertiſſet *Hyperacrios*, quomodo ex Herodoto jam citavit Meurſius in Piſiſtrato cap. 3, & certe pro Diacriis poni evicit. Unde patet valde ſero Grentemeſnilium veniſſe ad quærendum, qui ſint illi Hyperacrii, & perperam Vallam interpretatum eſſe, ita ut dixi, quum ſint habitantes ὑπὲρ τὴν ἄκραν. Port. Sane Valla ſecurius vertiſſet Hyperacrios, ut libro 4, 36 Ὑπερνοτίους vertit *Hypernotios*. Ὑπερακρίους vocat quoque Dionyſ. Halic. 1, 11. Ἀρχαϊκὸν γὰρ φιλοχωρεῖν τοῖς ὄρεσι, ὡς Ὑπεράκριοι καὶ Παράλιοι ἐν Ἀθήναις.

22, 25. Ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνεμε, τὴν πόλιν κοσμέων.] Quoniam ſalva in his eſt ſyntaxis, nemo potuit ſubodorari vitium.

At ſane ſic loqueretur forſan alius, neque inconvenienter; ſi tamen recte ita poſſit intelligi. Nimis enim ſe extendit & vergit ad deſcriptionem boni ac quieti civis loquutio illa νέμων ἐπὶ τοῖσι κατεστεῶσι, quam ut de Piſiſtrato tyrannidis auctore & factioſiſſimo capi mereatur. Nec verò Herodotus potuit eſſe, qui iſtam adeo laudabilem loquelam ſic inquinaret: quippe quem non ita ſcripſiſſe teſtatur MS. qui habet ἔνεμε. Hanc Herodoti manum eſſe opinor doctiorem, quam ut minus intente editores genium hujus ſcriptoris advertentes obſervarent. Scribe igitur omiſſa diſtinctione Ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν κοσμέων καλῶς τε καὶ εὖ. Eſt quidem verborum & νέμειν & κοσμεῖν eadem ferme hoc loco ſignificatio, quæ nimirum ad rectores urbium & regionum pertinet, qui paſſim & νέμειν dicuntur eas & κοσμεῖν. Sed ea præcipua veræ lectionis fides, quippe ſolet auctor ſic congrua & prorſus eadem jungere 1, 82. Συνέβησαν ἐς λόγους συνελθόντες. Sic abundat lib. 7 cap. 8. Πρῶτα μὲν ἐς Σάρδις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν τὰ ἄλσεα. Sed noſtrum νέμειν. 3, 39 Καὶ τὰ μὲν πρῶτα τριχῆ δασάμενος τὴν πόλιν τοῖσι ἀδελφεοῖσι ἔνεμε. 5, 29. Ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὗρον τοὺς ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους. Adde Portum. Junxit fere has voces in Ovo Simmias ἰχνίων κόσμον νέμοντι ῥυθμῷ, de quo Salmaſius pag. 171.

22, 39. Ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου τὸ βάρβαρον ἔθνος τοῦ Ἑλληνικοῦ.] Mene igitur oportuit primum eſſe, qui inculcatum Herodoto per typos impreſſo ab viris doctis loquendi genus tam molliter procedens, tam ſyntaxi conveniens rurſus expellam, & lectionem ſcriptam ab Henr. Stephano productam quidem, ſed in oras relegatam, & qua turbatur ſenſus, auſus fuerim repetere auctoritate inductus codicis Medicei? Atqui unuſquiſque videt illa ſequentia Ἐὸν καὶ δεξιώτερον &c. referri ad Græcum genus, non ad τὸ βάρβαρον ἔθνος, quo neceſſarie id revocat conſtructio, utriſque nominativum injungens. Verum ſcias oportet miram eſſe incuriam Herodoti circa præcedentia & ſequentia, ſed illam eruditam & non culpandam nec vitioſam, quam exempla patefacient melius. Sic 4, 50. Ἀντιτιθέμενα δὲ ταῦτα ἀντισήκωσις γίνεται, ubi alius dixiſſet ἀντιτιθεμένων δὲ τούτων. 8, 83 Ἠώς τε διέφαινε, καὶ οἳ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι. προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης. 9, 57. Καὶ ὑμῖν μὲν ἐοῦσι Περσέων ἀπειροισι πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη ἐπαινεόντων τούτους. Ubi omnino dici debuit ἐπαινέουσι. ut pluribus jam notavit Æmil. Portus in Lexico in voce Συνηδίατο. 8, 87 Καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν.. ἔδοξε οἱ τόδε ποιῆσαι. Quibus ſi addatur id quod collegi in Arriani libro 1. cap. 30, jam certe non eſt, quod quis hæſitet in his τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐὸν καὶ δεξιώτερον καὶ εὐηθίης ἠλιθίου ἀπηλλαγμένον μᾶλλον. Quin etiam præcipue in his laſcivit Ælianus, dum vult ſcribere non aliter ac ſi narraret, quando ſæpe accidit ut priorum obliviſcamur, & ita ſubnectamus aliena ab ſyntaxi. Omnino unicum & invictum eſt, quo ſe probat Herodotus, in hujus libri capite 84. Κατηλόγησε τούτου, ὡς ἐὸν ἄμαχόν τε καὶ ἀπότομον, quum poſſet ἐόντος ἀμάχου τε καὶ ἀποτόμου.

22, 45. Ἀπὸ πηχέων τεσσάρων.] MS. ἀπὸ τεσσέρων πηχέων. Certe & in altero loco, quem notavit Portus 7, 117, ubi eſt eadem ſententia, & pariles voces, quoque ordinat ἀπὸ πέντε πηχέων.

23, 9. Πυθόμενοι.] Neque enim vel neceſſum erat perſuaſos eſſe, ut interpretantur hunc locum, etiam citante Meurſio in Piſiſtrato ſuo, neque etiam probabile ſic temere credidiſſe, ut volunt, qui edunt πειθόμενοι, contra fidem codicis optimi; quum ratio doceat Piſiſtratum habuiſſe multos in civibus conſcios, ad quos relaturi erant, qui audiiſſent quid ab præconibus clamaretur, ut rogarent, an ea res ita ſe haberet. Id exprimere vult Herodotus.

23, 14. Γαμέει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.] Quod mirum eſt, habet MS. γαμέει τοῦ Μεγακλέος τὴν θυγατέρα. Id mutarunt, qui repetitionem nominis averſabantur tantopere Herodoto amatam, ut quiſque poteſt annotare. Mox iterum habet ille optimus liber plane Ἀλκμεωνιδέων, quod indicare prætermiſi, & tamen ſcire debuit lector.

23, 18. Κατὰ τὸν νόμον.] Plutarchus plerumque ipſa verba Herodoti contrectans in libello, quem de ejus malignitate ſcripſit, inducit puellam matri loquentem, οὐ μίγνυταί μοι κατὰ νόμον Πεισίστρατος. Ecce fidem invictam MS. Medicei, dum exhibet, κατὰ νόμον. Hoc Herodoteum 6, 52. Βουλεῦσαι κατὰ νόμον βασιλῆα ποιήσασθαι. 1, 35. Κατὰ νόμους τοὺς ἐπιχωρίους. Sic & 8, 111. Κατὰ λόγον & κατὰ καιρόν. ut & poſtremum hoc 1, 30.

23, 29. Προσιδέατό κού τι.] Difficile judicium eſt, utrum Herodotus intellexerit, *quæ ipſis nonnihil benevola erant*, quem ſenſum Valla illi præbet, an *ex urbibus antea ſibi ucunque cognitis*, quod adfingit illi Stephanus, & Lipſiæ admiſit Fridericus, &

in

in hac urbe Meurſius Piſiſtratum colligens cap. 5. quum tamen iſte prætextus valere in tantum nequeat. Elegantiſſime prorſus MS. προσηδίατο, ab eodem verbo, unde eſt ἅδοιμι 9, 78, idque in verſione reſpexi. Nec ad alium fontem videtur ire nos debere in ſpectando verbo συνηδίαται in 9, 57, de quo multa ſatagit Æmil. Portus, ut referat ad συνειδέειν vel συνειδέεσθαι. Atqui inde habemus plane in Herodoto 5, 24. Συνειδώς. In iis quæ ſequuntur elegi ex optimo MS. ἦτοι μὲν & πορεύεσθαι.

24, 7. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν.] Non habuit in animo Herodotus, ut diſcederet ab ſententia communi, utque Acarnaniæ ad mare Ionium donaret, quem alii ſcribunt fuiſſe Athenienſem, ut plane vocat Clemens in 1 Stromateo, haud dubie ex Platone, qui eum dicit ἡμεδαπόν, quos bene junxit Cl. Meurſius in cap. v libelli de Piſiſtrato. Itaque quod hic legitur Ἀκαρνὰν poſſet accipi ex genio Ioniſmi, cui indulgens paſſim auctor dicere ſolet δέκεσθαι pro δέχεσθαι, ut aliquoties etiam notabitur, & infinita ſimilia. Quod quidquid ſit, certe terminatio hæc diſcitur ex hoc loco uſurpata etiam fuiſſe antiquis in Attica, præſertim ſi accedat auctoritas Senecæ Hippolytum ſic inducentis loquentem in principio ejus tragœdiæ: *Frigora mollit Durus Acharnas*, ut eſt in omnibus MSStis libris, ut id non debeat tentari aliqua mutatione.

24, 14. Συλλαβὼν τὸ χρηστήριον.] Ita cum aliis quoque refert membrana Medicea, nec video cauſam, cur voluerit mutari hanc lectionem Th. Gale in Συμβαλὼν, prout ſe legere dicit, quum quod prætexit, nihil præferat firmum. Ponantur enim hæc duo verba ſæpe pro ſe invicem in codicibus ſcriptis, & dixerit Herodotus συμβάλλειν ἐνύπνια; id utrumque nullam adfert machinam juſtam ad vexandum hunc locum; ne dicam Herodotum non dicere συμβάλλειν ἐνύπνια, ſed συμβάλλεσθαι. Sed miſerrime vir egregius decipitur in citationibus quas poſuit has (p. 27. l. 34. p. 39. l. 13. 15.) quæ incidunt in hujus libri caput 68, ubi legitur συνεβάλλετο & συμβαλλόμενος, & cap. 91, ubi legitur συλλαβὼν τὸ ῥηθὲν, & οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, ut palam pateat ex illa varietate deceptum prorſus fuiſſe. Sed ne quid videamur in hoc loco hærere, ſcio illum locum eſſe ex cap. 91, ubi idem Th. Gale notare aliquid voluit, niſi eum typi deluſiſſent. Sic enim illic editur. Τοῦτο συνέλαβε] Ad pag. 24, l. 39 dixi συνέλαβε hic reſtitui oportere. Id hoc in loco habet codex Arch.] Voluit enim vir doctus illic exhiberi συνέβαλε, quod fateor etiam legi in codice Florentino, ut ſuo loco teſtabor & pro vero admittam; etſi forſan non ea ſententia, quam putat Gale, qui omnino videtur nullum uſum habuiſſe Lexici Æmil. Porti, quod certe in lectione Herodoti tuetur aliquem locum & uſum, ubi multa exempla verbi συλλαμβάνεσθαι hoc ſenſu, ſed nullum activi συμβάλλειν. Sed in verbo συλλαμβάνειν habes ex 3, 64 συλλαβὼν δὲ τὸ θεοπρόπιον, quo certiſſime confirmatur vetus lectio. Accedit, quod hujus reſponſi claritas tanta eſt, ut ultro pateat ſenſus, nec aliqua ξυμβολῆς jactatio requiratur. *Accepto reſponſo* dicit Servius ad 2. Æneid. & mille alii.

24, 26. Καὶ ἀπιέναι ἕκαστον ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ.] Perquam ſcitu neceſſarium eſt, etiam hunc quartum in optima membrana efferri in caſu primo ἕκαστος. Nec dubitavi quoque illi manum dare tum ob notata jam ad 17, 47, tum quod hic infinitivus conſideratur habere efficaciam imperativi, & verba illa θαρσέειν κελεύοντες, καὶ ἀπιέναι ἕκαστος in conſtructione Herodotea exiſtimantur parem habere efficaciam, ac ſi dixiſſet θαρσέετε, κελεύοντες, καὶ ἄπιτε ἕκαστος, ut cap. 60. λέγοντες τοιάδε, ὦ Ἀθηναῖοι, δέκεσθε. Nec enim neceſſe eſt huc citare, quæ collegi ad Arriani Ἀνάβασιν. Nec diſſimilia ſunt 6, 97. Νῦν ὦν καὶ ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε.

24, 36. Καθήρας.] Cl. Meurſius ex hoc ipſo Herodoti loco & verbo dicit Piſiſtratum luſtraviſſe Delum. Dubito an recte. Sacra forſan quædam addita fuiſſe videtur veriſimile. Sed Herodotus utique non dicit, & ex ſepulcris transferre cadavera non eſt luſtrare. Itaque hoc ſenſu καθαρὸς τόπος etiam dicitur in inſcriptione Thyatirena apud Whelerum & Sponium Σορὸν ἔθετο ἐπὶ τόπου καθαροῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως πρὸς τῷ Σαμβαθείῳ ἐν τῷ Χαλδαίου περιβόλῳ, ut ſimpliciter intelligi debet inſcriptio tam excelſe ab aliis ſpectata. Sambas enim nomen eſt illo tempore ſatis uſitatum in monumentis antiquis, qui Sambas fuerat avunculus ejus, & non procul inde ſitus erat. Porro mirare in pinguiſſimis illis Obſervationibus ad Callimachi Delum tum in v. 1, pag. 320, tum v. 277, pag. 485 Herodotum, qui primus in hac parte eſt, omnino ſupprimi.

24, 42. Τῆς οἰκίης.] MS. τῆς οἰκηίης, ut στρατηίην cap. 71, alibi ἀνδρηΐην.

25, 8. Ἥκεις ὦ Λυκόοργε.] Sic & in fine horum verſuum appellatur. Sed optimus

MS

MS. utrobique habet Λυκόοργο, quod ego accipiendum puto. Nam ſi vulgata lectio vere declararet pronunciationem nominis reſoluti in quatuor ſyllabas, quod contracte triſyllabicum Λυκοῦργος editur; profecto ab aliis populis poſſet nominari Λυκοῦργος, non item apud Lacedæmonios, qui ſoliti non ſuere vocales οε contrahere in ου, ſed ita retinere, ut patet manifeſte ex hoc ipſo lib. cap. 67 Τῶν ἀγαθοεργῶν καλεομένων Σπαρτιητέων. Procul dubio enim illic innuit Herodotus ſic ipſos Spartæ nominatos fuiſſe, non ἀγαθουργῶν, quomodo potuiſſet enunciare; & præterea ab oraculo eum appellari nunc, prout Laconico more ſolebat extendi diphthongus ου. Sane diffiteri non poſſum contractionem in Græca ſeu verbi conjugatione, ſeu nominis declinatione vocalium οο in υ, ut omnibus Græcis familiarem, ſic quoque Laconibus fuiſſe uſurpatam; ſed ita quoque actum in poſitione contraria earundem vocalium id videtur negare hic codex in tam ſplendido nomine. Unde non tam conjectura, quam concluſio evidens ſequitur, nempe etiam Λυκόοργος dictum fuiſſe hunc legiſlatorem, non Λυκοῦργος, ut fecerunt & omnibus fere hiſtoricis hanc appellationem breviorem aut tribuerunt, aut uſurpare permiſerunt, nempe ut in decreto Laconico contra Timotheum Muſicum μῶαν dicunt Lacones, ubi Græci alii Μοῦσαν. Hujus correptionis exemplum quoque eſt apud Grammaticos, ὑποεργὸς ὑπουργὸς, quod eſt in Favorino. Ubi Stephanus rogat, an pro ὑπόεργος?

25, 23. Τοὺς ἐφόρους & γέροντας ἔστησε Λυκοῦργος.] Locus conſpicuus & ideo notatus ab viris doctis, qui de Ephoris egerunt, præſertim etiam erudito illo Cragio cap. 4. libri 2. de rep. Laced. ſatis ample demonſtrante diſſenſum, qui de hac re eſt inter Herodotum, à quo ſtat & Xenophon, ac Ariſtotelem & Plutarchum alioſque, qui ad Theopompum hos deſerunt, prout in pluribus fieri contingit. Ne dicam de Scaligeri Animadverſionibus ad Euſebium proponentis Chilonem ex Laërtio ut primum Ephorum. Sed quod idem aut ſponte animadvertens, aut ex Cragio repetens Jo. Marshamus in Chronico Canone pag. 509, ludit, opinor, & in luſu ſperat lectoribus imponere, id parum laudabile eſt; & ante omnia non debuit eo prolabi, ut publicaret ſibi ſuſpicionem eſſe vocem ἐφόρους in textum irrepſiſſe, prout jam ante ſuſtinuit credere Grentemeſnilius, ſed fide temeraria. Si id jam ita ſit, an Herodoto relinquet τοὺς καὶ γέροντας ἔστησε? Quæ in connectenda ſerie lenitas Herodotea? Nimis præcox ſuit in hac parte. Neque enim fides ulla fieri poteſt hic aliquid irrepſiſſe in contextum, quem tot fida monumenta purum ſervaverunt. Cæterum quum circa hos verſus repleta eſſet pagina in exemplari Mediceo, in ima ora erat adſcriptum manu ſane etiam vetuſtiſſima hoc ipſum:

Χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος·

Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς νῦν καλὸν λάινον οὐδὸν
Φοίβου Ἀπόλλωνος Χρηστήριον εἰσαναβαίνει.
Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ σοι
Δώσω, τὴν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει.

25, 29. Οὐκέτι ἀπέχρη] MS. ἀπέχρεε.

25, 46. Ὅσοι αὐτέων.] MS. αὐτῶν. Et vere, ut c. 64 Οἱ δὲ αὐτῶν.

26, 3. Ἀλαίης.] MS. Ἀλέης. Utique ſic vocavit quoque lib. 9 cap. 69. Et eſt eadem ratio τῶν Ἀλκμεωνιδέων, de quibus ante fuit dictum. Et mox idem codex non ἱστᾶσι, ſed ἱστᾶσι, ut 3, 106. Οὗτος γὰρ ἱστᾶσι).

26, 16. Ἔπεμπον αὖτις ἐς τὸν θεόν.] MS. ἔπεμπον αὖτις τὴν ἐς θεόν. Nec placet eam ſcripturam negligere, quum proba ſit intellecto vocabulo ὁδόν. Habet nempe & Herodotus ſuas ellipſes, quæ ab librariis utique omnibus intellectæ non ſunt. Sic ipſe Æmil. Portus τὴν πρώτην dici agnoſcit Ion. & Att. κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὁδόν. *primum, initio, principio*, vel primo quoque tempore, confeſtim, ut 1, 153. Τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι. ubi Camerarius vertebat *ut hac prima quidem cura eſſet.* Sed acrior eſt Portus ad ſe defendendum in voce λόγος, ubi ſimul refutat Vallam interpretantem *etiamſi primum adoriendi fuiſſent*, & Stephani ſuſpicionem de mendoſo iſto loco. 3, 134 Ἐπὶ Σκύθας μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον. Ita doctiſſimus Mercerus ad Ariſtænetum 1, 15 notat: τὴν πρώτην accipio ut ſolet τὴν ταχίστην, ἐπιρρηματικῶς. Accipere ita poteſt, ut tamen non male etiam ſpectaverit Portus. Sed ad noſtram in hoc Herodoti loco brevitatem & præciſam articuli poſitionem non debemus oblivisci, quo unico optimè defenditur, illud vetus, Τὴν καλὴν σαυτῇ ἔλα. Opinor hoc inexſpectatum ἕρμαιον reſtitutionis Herodoteæ tanti eſt, ut minuta illa, quæ & antea & poſtea annoto me ex eodem codice mutaviſſe, facile pro veriſſimis trahat ac perſuadeat. etiam in τυτέων & ὀρέων expellendis. Deinde ἐγένοντο pro ἐγενέατο, ne ſimus nimium curioſi. Sed & mox MS. habet non ἱπογεγραμμένους, ſed ὑπεξηρημένους: quomodo vox hæc ipſa occurrit 6, 35 & 7, 148.

26, 22. Καὶ τύπος ἀντίτυπος.] Quum Val-

Digitized by Google

Valla interpretatus fuiſſet *Forma hoſtis forma*, omiſſa copulativa (imprudenter omnino; neque enim in his aliquid quod hoſtem oleat, nec ἀντὶ ſemper hoſtem exprimit) Stephanus cenſuit verti *Hic typus antitypus*, nec quidquam poſtea illi cum hoc loco fuit, ita ut noluerit in Theſauro eundem vel citare, nedum accurate inſpicere; niſi quod ut promittit, deinde expoſuit typum vocari malleum ictum incudi impingentem, quem quum viciſſim repellat incus, antitypus vocatur quaſi viciſſim feriens. Atqui nec interpretatio hæc eſt, nec explicatio. Quomodo enim typus & antitypus illa exprimeat, quum ſint inde remotiſſimæ voces? Et quando malleus impingit ictum incudi talem? Verſionem vero Stephani probat Fridericus, donec nuper in Suidæ mutilata ultra modum & fas editione iſte in Anglia tenebricoſus, in Gallia lucidus Koſterus reddidit: *Ictus ictui contrarius*, quo nihil immitius poteſt aut durius ſuperaddi. Quod quum colligat ex ratiocinatione Stephani, nempe ex vitioſa vitioſum; aut retinet aut non in v. Διάμετρος, ubi ex Eunapio hæc citantur, Ὥς κατά τινας διαμέτρους κεραίας κεχρῶσθαι τὴν γλῶτταν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων· *Ita ut lingua ſecundum quaſdam diametros, adverſis & coëuntibus ſpiculorum ictibus decuſſata eſſet.* Iſtic oblivio aut negligentia aut Nescio quo pacto eripuit illi integram vocem κεραίας. At in voce Ἠχώ, ubi propria ſedes eſt τοῦ ἀντιτύπου, in hac voce nil niſi durum agnoſcit. Epigramma tractatur ab Salmaſio in Exercit. p. 636.

Ἀργύρεος πόλος ἦτος, ὅπῃ φαίθοντα σελήνη
Δέρκεται, ἀντίτυπον πιμπλαμένη φαέων.

Videntur decipi boni viri iſta explicatione auctoris noſtri de mentione incudis & mallei, quam arripuit quoque Suidas. Horum mentio eos trahit ad violentiam & ictum & feriendum. Atqui illa duo adſunt quidem: ſed in iis non exiſtit typus aut antitypus: tum malleus non tundit incudem, ſed ferrum ignitum, quod ex ictu mallei ſuperne τύπον, & ab altero latere ab forma incudis accipit ἀντίτυπον formam, ſcilicet obverſam alteri typo. Hinc apud Minucium Felicem cap. 23 *tunditur malleis, incudibus figuratur.* Suaviſſime apud Macrobium lib. 2 Somn. Scipionis cap. 1 Pythagoras caſu præterit *in publico fabros ignitum ferrum ictibus mollientes*, ut illic omnino adſit τύπος ἀντίτυπος, quum tamen nulla mentio ibi ſit incudis, quam memorat Jamblichus 1 Vit. Pythag. c. 26 ἐπήκουσε ῥαιστήρων σίδηρον ἐπ' ἄκμονι ῥαιόντων, ſed ubi ἄκμων nullam edit repercuſſionem. Forma Vallæ omnino recipienda eſt, ut quæ congruit Græco vocabulo, & interpretandum; *Et forma cum adverſa formâ*, ſed id in Latino minus eſt, quod Græca vox τύπος veniat ab τύπτω, & hinc habeat aliquid incluſum operationis fabrilis, quo deſtituitur Latina.

26, 38. Ἐλθὼν ἐς χαλκήιον.] Forſan non ſimpliciter, ut derideretur aut repelli poſſet, ſed ex Græcæ comitatis more, calefaciendi cauſa, & inſtar λέσχης, prout ad hanc rem talia loca illic petita fuiſſe conſtat. Mox MS. Mediceus non habet ποιεόμενος, ſed ποιεύμενος.

27, 2. Ὁ μὲν δὴ ἔλεγε] MS. plenior, Ὁ μὲν δή οἱ ἔλεγε.

27, 4. Συμβαλλόμενος & 10. Συμβαλόμενος.] Accurata diſtinctio codicis MSti inter duo participia, quorum prius eſt præſentis aut imperfecti temporis, unde in eo eſt geminum λλ, ſecundum eſt aoriſti ſecundi & de præterito agit. Sic igitur & in interpretatione diſtinxi, quod vulgo non fit.

27, 17. Καὶ τὰ ὀστέα συλλέξας.] Quod contigit Erxidide Athenis Archonte, Olympiade octava & quinquageſima, ut ex diverſis colligitur ab Meurſio lib. 1. de Archontibus cap. 11. Quæ notio facit rem probabilem. Sed & poſt id tempus ſervata, ut denique doceat Servius Dianam illam Tauricam ad Laconas tranſlatam fuiſſe, Oreſtis vero oſſa ab Aricia Romam, & condita ante templum Saturni, juxta Concordiæ templum ad 2 Æneid. 116. Hæc potuit, certe debuit quoque ſcire Gellius, quum ſcriberet caput decimum libri III. Hiſtoria vero hæc ſimilis eſt alteri de Phalanthi cineribus in foro Tarentino ſparſis apud Juſtinum lib. 3. cap. 4.

27, 43. Τουτέων τε ὦν εἵνεκα.] MS. τούτων τε ὦν εἵνεκεν. Et ſic ſemper. Sed quod me præteriit, ſicut ſupra, nunc quoque MS. habet μεγέθει, non μεγάθει.

28, 6. Ἀπελοίατο αὐτόν.] Sic enim ex Stephani marginibus recepi, quod ille viderat in codicibus antiquis, ad quos accedit optimus Mediceus, non ἀπεληίσαντο, ut edidit Aldus & mox Camerarius, quo non ſolet uti Herodotus, ſed ſimplici ληΐζεσθαι, quod unicuique patere poteſt inſpicienti collectanea Porti in Lexico, eoque etiam utitur in lib. 3. cap. 47, ubi repetitur hæc hiſtoria.

28, 15. Οὕτως ἔσχε.] Offero lectori, quod eſt in probatiſſimo codice; non οὕτω ἔσχε, ut vulgo, & alibi maluit. Itaque quamvis

perceperim, quid interdum placeat Herodoto, nunc tamen opiner ſic voluiſſe. Nam & cap. 76. Οὕτως ἠγωνίσαντο. Cap. 176. Ξάνθιοι οὕτως ἔσχε ὁ Ἅρπαγος.

28, 28. Οὐ σῦκα, οὐκ ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν.] Nempe σῦκα & σαφυλαὶ ſunt optima teſte Lucian. lib. 2 veræ hiſt. Itaque hic erit locus, quem notavit Julianus in Epiſtola ad Sarapionem num. 24. cui mittit ἰσχάδας ἑκατὸν, ubi ſcribit Ἡροδότῳ ἄρα τῷ συγγραφεῖ πρὸς ἐπίδειξιν ἐρημίας ἀληθῶς ἀρκέσαι, εἰπόντι, παρ' οἷς οὔτε σῦκά ἐστιν, οὔτε ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν. Ubi hæreo, an non pro Imperatoria poteſtate ultra conetur trahere verba iſta, quam Herodotus voluit, quum Perſæ non ſint ἔρημοι, niſi quod poſtrema verba id tradant, non priora.

28, 30. Τοῖσί γε μὴ ἐστὶ μηδὲν] Et hoc novit Stephanus exſtare in MSS. & ut quilibet id ſciret, in margine poſuit, quod pro Herodoteo habendum teſtatur Mediceus liber.

28, 40. Ὁ δὲ οὖρος.] MS. optimus ὄρος, accurate, ſed ſimpliciter circa ſpiritum, de quo quantopere vexetur Herodotus, vide apud Portum in Lexico.

28, 41. Ὁ Ἅλυς ποταμὸς &c.] Exemplo hic locus eſt, quam incondite ſcripſerit illa ſua pinguia ad Callimachum Puteolanus vector, dum pag. 154 audet referre [Halys autem fluvius, qui Lydiam terminat, ut de eo Curtius l. IV. c. V. & pridem ante Herodotus lib. 1. cap. XXXII] Tanquam nihil niſi vitio fœdum poſſet ſcribere, & numerus falſus eſt, & in Herodoto ſodes ubi mentio iſtius Lydiæ? Halys Lydiam ne quidem tangit, immo per quas gentes ille fluat, diſerte recenſet Herodotus, nec in his ullus Lydiæ locus. At alia res eſt, ſi fluvius dicatur imperium regionis alicujus terminare, ut nunc Lydicum & Medicum. Ita profecto jam docebit quoque Spanhemius Halyn fluvium terminare Mediam. Quid poteſt ſcribi magis ridiculum & erubeſcendum?

28, 48. Ποταμὸς ἀποτέμνει.] MS. ἀποτάμνει. Et ut hæc mutatio admittatur, tempus eſt. Sic libri hujus cap. 82 exſtat non tantum ἀποταμνομένη, ſed etiam quum iſtic paulo ante edant ἀποτεμόμενοι, præclare monet MS. codex reſtitui debere ἀποταμόμενοι ἔσχον. Sic cap. 186 ἐτάμνετο λίθους. 2, 33 τάμνων, & cap. 92 ἀποτάμνοντες. 4, 70 τὰ ἔρια ταμνομένων.

29, 2. Πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται.] Hoc ipſum rurſus adfirmat lib. 2 cap. 34. Quod teſtimonium conveniebat cum Scylacis pari numero dierum, unde illic ab If. Voſſio citatur, qui de iſto numero ſollicitus fuit, adeo ut Herodoto, cui adſueverat, propria manu quondam adſcribere non dubitaverit in noſtro hoc loco [f. πέντε ἢ δέκα.] Quod non ita debuit proſtitui, ut venderetur. Cæterum video Patri meo in mentem aliquando veniſſe, ut legeret, ſatis probabiliter: Οὕτω ὁ Ἅλυς ποταμὸς ἀποτέμνει σχεδὸν πάντα τῆς Ἀσίης τὰ κάτω ἐκ θαλάσσης τῆς ἀντίον Κύπρου ἐς τὸν Εὔξεινον Πόντον (ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης) μῆκος ὁδοῦ εὐζώνῳ ἀνδρὶ πέντε ἡμέρας ἀναισιμοῦντος.

29, 7. Τίσασθαι ἐθέλων.] MS. θέλων. Sic & ante edidi ex eo εἵνεκα & μοῖραν, quæ utraque ſic exhibet, non ἕνεκα, non μοίρην. quod ipſum recurrit cap. 75.

29, 11. Νομάδων ἴλη.] MS. εἴλη. Et infra εἰλαδὸν idem MS. Et poſt ἐκμαθέειν, non ἐκμαθεῖν.

29, 17. Παῖδα σφι παρέδωκε.] Ex his Græcis Latina finxi, quum nihil abiret hinc lectio antiqui libri, & fieri potuerit, ut in filio primum Scythas expertus, deinde permiſerit aliorum quoque filios ob eaſdem cauſas illuc ire, aut ſimul intelligantur comitati fuiſſe ab initio regium filium. Alioquin ſatis probe legit Valla παῖδας, quod & Stephanus videtur probaviſſe, Fridericus ſane ſuſtinuit ad iſtam formam contextum inſtituere. Nec mirum, quum non aliter in hoc loco agat Dion. Petavius in citando libro 10. cap. 2, adeo ut pueros ipſis Scythica lingua & ſagittandi diſciplina inſtituendos traderet. Thomas etiam Gale teſtatur recte interpretem ſic egiſſe, ut legeret παῖδας. Cernis omnes miro impetu actos, qui tamen cœcus totus eſt. Sed videtur ſuccreviſſe ex imitatione lib. 2 cap. 154.

29, 25. Ἀνάξια σφέων ἑωυτῶν.] MS. σφέων αὐτῶν. Sic enim exhiberi oportuit, quippe quod legitur in veteri libro, ſimiliter ac cap. 97, σχήσομεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα. Adde finem capitis 143. Etiam mox in illis Ταῦτα δὲ δὴ ἐγένετο vocem tertiam non agnoſcit idem codex. Et ſtatim ἐβούλευσαν pro ἐβουλεύσαντο.

29, 36. Κυαξάρεϊ.] Quum nemo æque noverit virtutes Herodoti, nemo perinde eas celebraverit, ac magnus ille & divinus Joſ. Scaliger, neſcio qui hæſit is in hoc loco, ut narrationem Herodoti reprehenderet. Id facit in Animadverſionibus pag. 89. nec quæ ibi inamœna ei impingat, hic exſcribo, quum ſatis graves eorum pœnas dederit, ſequuto truci ultore Dion. Petavio in libro x. de doctrina temporum. Mox acceſſit Marſhamus apud Stan-

Digitized by Google

Stanleium ad Æſchyl. p. 775. Licet utrumque & tertium conſulere.

29, 37. Τοῖσι Λυδοῖσι κὴ Μήδοισι.] MS. τοῖσι Λυδοῖσι κὴ τοῖσι Μήδοισι. Id Herodoti eſſe infinita exempla evincunt. Jam ſupra habuimus cap. 35. Τοῖσι Λυδοῖσι κὴ τοῖσι Ἕλλησι. Et infra c. 141. Τοῖσι Ἴωσι κὴ τοῖσι Αἰολεῦσι. Nec diſſimile eſt, quod ſequitur: Οἱ δὲ Λυδοί τε κὴ οἱ Μῆδοι.

30, 11. Ἐς τὴν ὁμοχροΐην.] Quamdiu hîc lectum fuit αἱμοῤῥοΐην? Id excitabat Stephanus vertebatque, *uſque dum ſanguis profluat*, junctis ſcilicet his verbis cum præcedenti ἐπιτάμνονται. Is tamen in Theſauro noluit hunc Herodoti locum noſſe, nec quum ὁμοχροίαν tractabat, nec quum αἱμοῤῥοίαν. Nihilominus ut voluit Stephanus, ita locum hunc diſtinguendum & corrigendum exclamat Æm. Portus, interpretans *ſecuerint brachia uſque ad ſanguinis profluvium*. Quin & forte hoc rectius ſtatuit in margine Fridericus, quum interim in Latinis exhibeat *brachia ſecuerint uſque ad ſanguinis eruptionem*. At Valla ὁμοχροΐην ſpectavit, quaſi deſignaret locum, nempe *qua brachia humeris connectuntur*, quum teſte Voſſio Joſ. Scaliger intellexerit curvaturam brachii, qua contingunt ſe partes duæ interiores brachii, cum angulum faciunt. At ipſe Voſſius ſuccenſens omnibus, ſtatuit αἱμοῤῥοΐην inepte reponi, & quia Tacitus, Valerius Maximus, Lucianus manuum aut digitorum aut pollicum mentionem faciunt, credit rectius ὁμοχροΐην intelligi mutuum cutis contactum, nempe locum qua ſe contingebant dextræ invicem implexæ & colligatæ. Neque enim tanti ducit Herodotum Voſſius, aut putat ad ſe facere, quod diſerte ſcribat Herodotus τοὺς βραχίονας ἐπιταμόντες. Itaque nos hinc colligimus vanam eſſe interpretationem Voſſii de dextris, & mirari me dico, cur & iſte ferus Iſaacus & alii viri docti velint ita Herodotum tractare. Porro an brachia poſſunt dici incidi, ut ſanguis non profluat, vel eruptio aut profluvium ſanguinis non fiat? An qui dicit τοὺς βραχίονας ἐπιταμόντες, debet adhuc mentionem facere αἱμοῤῥοΐης, idque ex cerebro horum homuncionum, non ipſius Herodoti? Quale monſtrum id eſt? Nihil itaque hîc video nodoſum. Dicit auctor, quando brachia inciderint æquo modo, ut ſint concoloria; nec dubitari poteſt, quis color intelligatur. Immo ut ab Herodoto indicari ſcias, pergit dicere τὸ αἷμα ἀναλ. αὐτ. Nonne habes ſic omnia perfecta? Nam Th. Gale inſtar feræ incluſus occæcatur, ut omnia toleret, & ambiguitatis inſtrumenta augeat nihil perſſi habens, dum varia vocabula ad hanc ſimilitudinem ex copiæ, ſed jejuniſſimæ, ſcilicet cornu jaciat, quum in Indice habeat inter dictiones Ionicas, ac tandem Voſſium inſpici velit ad Melam. Quid infauſtius?

30, 16. Ἔς τε τάχεος. ἔπεμπε ἐς Σάρδις ἐπὶ Πέρσας εἰρωτῶν.] Habe ex MS. Mediceo ſimul pignus fidei ſuæ ac præſtantiæ, quam tempori noſtro ille præbet; ſimul ſpecimen ſuavitatis Herodoteæ. Nam id quod legit huc uſque eruditus orbis in hoc loco, non eſt Herodoti, ſed nugatorum, qui cupide ſua adſuunt alienis. Etenim iſtud participium non extat in illo MS. & inſulſe abundat. Quis enim ignoret ad oracula mittentem mittere conſulendi cauſa? Itaque eſt hoc elegantiæ & polituræ Græcæ, ut ſubintelligant, non exprimant quid agant. Ipſe noſter 3, 13. Κήρυκα πέμπει βουλόμενος αὐτοὺς μὲν ἐς Κέρκυραν ἥκειν *Caduceatorem mittit*, qui dicat *ſe quidem in Corcyram velle concedere*, ut vertit augetque Valla. Sic igitur & Diodorus Siculus 14, 113, ubi Dionyſius Rhegio capto cruciat Phytonem κήρυκος συνακολουθοῦντος, ὅτι τὸν ἄνδρα Διονύσιος τιμωρεῖται, ubi interpres, *proclamante interim præcone*, nequaquam ex vero. Habent autem omnes ab fonte eruditionis Græcæ. Sic enim Homerus Iliad. Γ, 116.

> Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
> Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.

Interpretantur; *Tum Hector ad urbem duos præcones miſit celeriter, qui agnos adferrent, Priamumque vocarent*. Atqui id non eſt opus præconum, ſed indicare & jubere agnos ducendos & Priamum vocandum. Hinc ergo & Livius 22, 50. *Nuncium, qui in majoribus caſtris erant, mittunt, dum prælio fatigatos quies nocturna hoſtes premeret, ut ad ſe tranſirent*, omiſſo verbo juſſurum vel indicaturum vel moniturum. Ibidem cap. 54. *Nuncium extemplo mittunt, quanta ſecum peditum equitumque copia eſſent, ſciſcitatumque ſimul, utrum* &c. ubi poſterior pars mire impletur, prior deſtituitur. Atque ita patet ſimul firmitas ejus, quod ante multos annos ſcripſi ad ejuſdem Livii locum 4, 20.

30, 23. Θαλῆς εἰ ὁ Μιλήσιος διεβίβασε.] Longe mollior accidit hæc ſeries vocum iſtarum, prout exſtat in MS. Mediceo, quam vulgo; Θαλῆς ὁ Μιλήσιος διεβίβασέ οἱ. etſi probe norim particulam iſtam ab He-

 rodoto

rodoto interdum in fine appoſitam eſſe, ut cap. 86 & 91.

30, 36. Ἀρχαῖον ῥέεθρον.] Sic liquide legitur in MS. nec potui repugnare, etſi modo ante ſcripſerit ἀρχαίων ῥεέθρων.

31, 1. Πέμψας κήρυκας ἐς τοὺς Ἴωνας.] Eſt eadem cauſa, quæ occurrebat 8, 14. Nam obloquitur ſibi Herodotus, quum cap. 141 ait. Ὅτι δὴ οἱ Ἴωνες πρότερον αὐτοῦ Κύρου δεηθέντος δι' ἀγγέλου ἀπίστασθαι σφέας ἀπὸ Κροίσου. Ubi unum modo nuncium ab Cyro dicit miſſum, quum hoc loco plures. Verum non ita immemor ſui Herodotus. Immo & MS. clare profert in hoc loco κήρυκα, quod opportunum eſt egregie, & idcirco repoſitum in alterius vicem. Sed ne quid celetur, idem MS. in advocatis verbis ex cap. 141 habet δι' ἀγγέλων, ut, niſi pluribus vicibus unum miſiſſe credatur, nihil ἀπρὶξ definire liceat.

31, 22. Ἀλίσας δὲ δή.] MS. ἀλίσας τε δή, quod hoc in loco jungit concinnius, quam vulgata lectio per adverſativam.

31, 25. Φρονέων ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις, ἔπεμπέ τε κήρυκας.] Longe molliore nexu narratur in MS. φρονέων, ὡς ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις, ἔπεμπε κήρυκας, unde non potui ambigere de eligendo.

31, 30. Ἐλπίσας μή κοτε ἐλάσῃ.] MS. ἐλάσῃ, quæ perpetua eſt Herodoti conſuetudo.

31, 35. Φοιτέοντες.] MS. φοιτῶντες, & paulo ante φανέντων δὲ αὐτῶν, non αὐτέων. Sed & mox longe mitius ἰδόντι δὲ τοῦτο Κροίσῳ, non ἰδόντι δὲ τῷ Κροίσῳ τοῦτο. Nam ex varia lectione non potuit dubitari, quin eligerem ἔπεμπε θεοπρόπους ἐς τὸ ἐξηγητέων, quum ſic legeretur in MS.

31, 46. Πολέμιόν τε εἶναι.] Aut hinc aut paulo ante expellendum videtur verbum ſubſtantivum εἶναι. Sane nihil poteſt hîc eſſe ambiguum bene conſulenti, ſi quis modo ſciverit ex hoc loco id expelli ab MS. Florentino. In priore agnoſce manus male feriatas. Nam qui hoc infinitivum ita duplicavit, eſt ipſe Stephanus, quod inde patet, quia editio tam Aldi quam Camerarii exhibet ὄφιν γῆς παῖδα, non ὄφιν εἶναι γῆς παῖδα. Quid tum? an igitur Stephanus pro arbitrio ſic voluit abuti iſto verbo, ut inculcaret ubi vellet, quamvis non foret neceſſe? Immo adeſt illi ſua quædam excuſatio, quum pateat ex dictis iſtud verbum ab aliis MSStis illic poni, ab aliis vero iſtic, ut videatur Stephanus inſpexiſſe varios antiquos codices, unde judicavit præſtare, ſi abundaret potius quam ex alterutro deleret. Cæterum laudetur ac ſuperet ſanctitas codicis Medicei, quam modo rurſus experiemur.

32, 5. Ὅκως πρὶν ἢ τὸ δεύτερον ἀλ. τὴν τῶν Λυδῶν δυν. αὐτὸς ἐπικαταλάβοι.] Nihil quidem in his non Græcum. Hoc videlicet eſt Herodotum vel edere vel legere. Dices vero nihil in his occurrere moleſtum, quum Valla etiam commodiſſimo ſenſu ſit interpretatus. Recte. Sed ubi in Herodoto deprehendes talem uſum verbi iſtius decompoſiti ἐπικαταλαβεῖν? Quum iſte ſcriptor brevius iſtud καταλαβεῖν toties uſurpet, ſed peculiari ſuo modo, ut collegit jam in Lexico Æm. Portus, quomodo credetur decompoſito uſus tam vulgarem ad modum? Immo quum adeo diligens ſit Portus in annotandis decompoſitis ab Herodoto uſurpatis, prout eſt ἐπικατακλύσαι, noſtrum hoc ἐπικαταλαβεῖν non dignatus fuit annotare vel ex hoc noſtro vel ex alio, qui nempe nullus eſt, loco? Non Stephanus ipſe dignatur in Theſauro agnoſcere Herodotum hujus verbi approbatorem. Et quo iſta omnia? Nempe ut bene præparatus (etſi forent animadvertenda plura, quæ inſipidam faciunt hanc denſationem) diſcere incipias in MS. optimo nec ὅκως nec τὴν nec αὐτὸς ἐπικαταλάβοι conſpici, & ſine injuria ulla abeſſe queunt. Verti debuerat, *promovere exercitum Sardes, prinſquam denuo contraherentur Lydorum copiæ.* Satis clare exponitur ſcopus Cyri.

32, 14. Ἡ δὲ μάχη σφίων ἦν ἀπ' ἵππων.] Nullus miror ſic edi, ſic legi in hoc loco, quum vix aliter ſciret idiota Græcus loqui. Interim eſt aliquid, quod morari poſſit legentem. Nam cur ita nunc ſcribit, qui mox dicet ἀποθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων? Nec ſane nova ſector, ſed auxilia quæ poſſumus habere veterrima, publicare & illuſtrare cogor. In his vel primaria eſt membrana Medicea, quæ intactum ab licentia ſervavit Herodotum, in qua plane legitur ἀφίππων una voce. Nec temere; etſi enim ſciam, quomodo id adjectivum celebrent Lexicographi, novimus tamen illud ἀπὸ non eſſe ſemper privativum, etſi id ſolum iſti in hac voce ſpectent, haud dubie nimis arcte coërcentes. Exemplo eſt, quod in Strabone notavit maximus Caſaubonus ἀφιππάζεσθαι & in Diodoro Siculo ἀφιππεύειν, non deſilire ab equo, & eum relinquere, ſed abequitare, ut ſic dicam, & in equo fugere, ut te eripias. Sic quum in iſto compoſito ludatur, quidni ſimpliciter μάχη σφίων ἀφίππων dicetur pugna contemplatione dirigendi ictus demittentium plagam ab equis, eorundem

ſci-

ſcilicet, qui contemplatione ſedendi aliis dicuntur ἔφιπποι? Ita quidem mihi videtur.

32, 17. Ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν.] Contra omnem rationis ſpeciem veritas priſcæ ſcripturæ in hoc commentum abiit. Quid ineptius, quam Lydos Sardianos dicere bonos equites, & eoſdem agere in campo non ſolum ſublimi, ſed etiam fluviis interciſo, unicis equitandi impedimentis? Et quid eſt, quæſo, πεδίον ὑψηλόν? nempe montibus collibuſque inæquale & levatum, ut cap. 110 de Mediæ parte. Ταύτῃ γὰρ πρὸς Σαπειρέων ὀρεινή ἐστι κάρτα καὶ ὑψηλή τε καὶ ἴδῃσι συνηρεφής. Idem dicit Strabo de omni Media verſus Boream patente lib. 11. Ἡ πολλὴ μὲν οὖν ὑψηλή ἐστι καὶ ψυχρά. Nihil æque incommodum equis agitandis, quam hæ locorum deſcriptiones, ut quiſque poteſt comprehendere, imo novit ex Theſſalia: Quare emendatiſſime prorſus membrana Flor. καὶ ψιλόν, hoc eſt, nudum, patulum, arboribus & vepribus curſum equorum non impediens. Egregie prorſus ſe explicat auctor Herodotus 4, 175. Ὁ δὲ λόφος οὗτος ὁ Χαρίτων δασὺς ἴδῃσι ἐστι, ἐούσης τῆς ἄλλης τῆς προκαταλεχθείσης Λιβύων ψιλῆς. Eodem lib. 21. Πᾶσαν ἐοῦσαν ψιλὴν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέρων δενδρέων. Inſuper occurrit 2, 76 ψιλὴ τὴν κεφαλήν. Immerito vocabulum iſtud penitus omiſit Æm. Portus. Mox ex MS. dedi Τόπος & ὄρεος.

32, 21. Φωκαίην πόλιν.] Si placet ridere, ea culpa eſt Tanaq. Fabri, ut de vulgata in editionibus ſcriptione hujus urbis deplorans in epiſtola ad Petavium, etiam neſcio quid de Sylburgio querens, quaſi à quo Φωκαίη diverſa habeatur urbs ab hac Φωκίη, certe riſum meruerit. Quænam iſta graſſatio, quæ iſta illi queſtio ſupereſt, quum jam diu Salmaſius in Exercitationibus pag. 863 ſcribat Φωκαίην, appellet *Phocæam*, teſtetur male edi Φωκίην. Has utique Petavius bene lectas habuit. Et quanto riſu debuit legiſſe hanc epiſtolæ iſtius XL partem? Utique jam olim Italica verſio *appreſſo alla terra di Phocea*. Ego remittere ſane queo, quod in modò præcedentibus ex communi dialecto retinuerunt οἰκίης, στρατίην: huic naſutiæ quis indulſerit non intelligo, ut talem urbem conderent, quum in MS. Fl. aperte & veriſſime legatur Φωκαίην? Sed ita etiam 3, 14. ἐς Πτωχίην fecerint, quum in MS. ſit Πταχητην. Res eſt ſatis jocoſa. Æmil. Portus in Lexico citat tria loca, in quibus editur Ξενίη, nec ipſe de eo aliud quid notavi. At lib. 3 cap. 39 rurſus occurrit ea vox, nec eum locum novit Portus (forſan volens, quia incidit in ambiguitatem) at illic ex MS. reponam ξεινηΐην.

32, 35. Συλλαμβανόμενος ἀμύνεσθαι.] Verbum utrumque pernotum. Nec prioris ſtatum moveo; ſed in poſteriore, quod ex vulgari modo exemplis quam plurimis firmat in hoc ſcriptore Portus, meretur notari acumen aliquod Herodoteum, cujus notitiam præbet codex optimus, dum exhibet ἀμύνηται, quam literæ ν eliſionem ſpernere nequivi; & dein τῶνδε εἵνεκεν.

32, 42. Τῷ δή τευ καὶ ἐπεῖχε.] Nullus auſit hoc culpare. Et tamen id facit MS. Mediceus, dum legere jubet τῷ δή τι καὶ, omnino meritus quorumvis obſequia etiam in hoc exiguo, ut quod vere eſt Herodoteum. 3, 12. Οὕτω δή τι ἰσχυραὶ κεφαλαί. 4, 52. Κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή.

32, 43. Ἐνθαῦτα ὡς ὤσφροντο τάχιστα τῶν καμ. οἱ ἵπποι καὶ ἰδόντες αὐτὰς &c.] Eſt fractus & elumbis ſermo & importune variegatus. Nihil candidius membrana Medicea, ἐνθαῦτα ὡς ὤσφροντο τάχιστα τῶν καμ. οἱ ἵπποι, καὶ εἶδον αὐτὰς, ὀπίσω &c. Mox ex margine recepi in contextum χρόνον ἐπὶ μακρὸν eadem membrana probante.

33, 11. Τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι.] Ita ex MS. ſupplevi locum addito altero τοῖσι. Quod ſive additum legas, ſive ponas abeſſe, apparet eos qui Herodotum ediderunt, in hac parte non intellexiſſe, acquieſcentes tali verſioni *& ipſis Spartiatis inciderat*; neque enim Græciſmus patitur talem verborum ſeriem τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖσι Σπαρτιήτῃσι, neque iſta in eo ſenſu reperitur apud Herodotum. Sed eximie ſuccurrit optima membrana ad plenum reſtituens manum & ſententiam Herodoti, qui ſignificat Lacedæmoniis autem & ipſis Spartiatis tale quid contigiſſe. Τοῖσι δὲ nempe τοῖσι ἐν Λακεδαίμονι, καὶ αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι, nempe ex diſtinctione Herodoti, qua ſcribit lib. 7. cap. 234. Ἔστι ἐν Λακεδαίμονι Σπάρτη. Nonne ad hunc modum ſcripſit jam ſupra cap. 65? Φράσαι τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον Σπαρτιήτῃσιν. Ὡς δὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι λέγουσι &c. Et cap. 68. Καὶ ἀπελθὼν ἐς Σπάρτην ἔφραζε Λακεδαιμονίοισι non tantum civibus & incolis Spartæ, ſed qui forent in omni Laconica regione. Et jam ante cap. 65 offendes plane ſimilia. Articulus autem iſte etiam in dativo omiſſus occurret infra aliquoties; ſed bene 4, 35 Αὐτοῖσι τοῖσι θεοῖσι.

33, 18. Κύθηρα.] Equidem ſic etiam vocatur in libro VII, ſed ibi aliter loquitur, nempe ἔστι νῆσος ἐπικειμένη, τῇ οὔνομά ἐστι Κύθηρα. nunc jungit ſubjunctivo ſuo convе-

 niens

niens adjectivum, & ſcripſit Κυθηρίη νῆσος, ut eſt in MS. non tantum Florentino, ſed & utroque Britannico apud Th. Gale.

33, 24. Μηδὲ περιμένειν.] Quod nemo potuit cogitare, in tam obſequioſo ſilentio aliorum, unus huic verbo contradicit optimus MS. in ejus locum reponens περιμένειν. Id certe eo magis mireris oportet, quia Cl. Portus utrumque verbum nullius penſi habuit neglexitque in Lexico. Sed certe Herodoti lector debuit cognitam habere differentiam, qua περιμένειν uſurpatur in exſpectando, ut 4, 89 Ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν ζευγνῦντας τὸν ποταμόν. 7, 58 Ἐς τὴν αὐτῷ προείρητο ἀπικομένῳ περιμένειν, qui ſenſus hinc alienus eſt, ubi notatur perſeverare & manere, quod eſt in verbo περιμένειν, ut nunc reſtituo, & tuetur ipſe Herodotus, tum mox iterando, tum perpetuis exemplis. Sic cap. 30. Καί σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραμείναντα. 3, 57. Εἰ αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ οἷά τέ ἐστι πολλὸν χρόνον παραμένειν. 7, 170 Οὐ δυναμένους οὔτε ἑλεῖν οὔτε παραμένειν. Deinde legitur in eodem optimo MS. Συνθέμενοι ταῦτα abſque interjectione ὦν. Ac ſane nimium brevis eſt hæc clauſula, quam ut toleret eam particulam. Tum etiam ἐσσωμένους, non ἑσσωμένους, & ejus ſcripturæ plura exempla collegit Portus.

33, 30. Ἀλκίνωρ.] MS. Ἀλκήνωρ.

33, 49. Πρὶν ἂν θυρέας ἀνασώσωνται.] Credo in his voculam ἂν ſatis ſæpe occurrere, ut lector una carere poſſit. Ad cujus ſolatium unica illa Herodoti adjutrix membrana ſecundam voculam teſtatur ſe non reperiſſe in codicibus proxime ætatem Herodoti ſcriptis, ideoque hinc omiſit, & ego expuli rurſus. Deinde eadem τὰ ἐναντία ſolutis & integris verbis, non τἀναντία, quod vulgare: ſicut etiam ex ejus auctoritate ſuſcepi, quæ ad oras erant ab Stephano conjecta, ἐνεστεώτων & ἤλασαν.

34, 19. Πειρησάμενος τῆς ϛρατιῆς.] His nequaquam congruit interpretatio Vallæ, quæ totum hoc refert ad exercitum, quum hæc Græca referant ad Cyrum, & quidem prave, ut ſcio ex optimo MS. qui præſtanti correctione id ſanat, Πειρησαμένης, quomodo ſcribendum certe eſt, nec videtur in aliam lectionem incidiſſe Valla, quem defendunt quoque codices Britannici apud Th. Gale. Itaque etiam probari debet προεχώρεε, quod in eo legitur, non προσεχώρεε, quod male ſic mutatum eſt.

34, 25. Ὁ πρότερος βασιλεύς.] Si is primus fuit Lydorum rex, bene eſt. Sed MS. Florentinus ὁ πρότερον βασιλεύς, ut plane expreſſit etiam Valla.

34, 38. Καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλοι.] Opinor ſic loqueretur vel ineptiſſimus. MS. Καὶ κατ' αὐτὸν, ut edidi & interpretatus ſum. Et deinde ἤτοι δὴ Σάρδιές τε, & videtur Herodotus iſta ſecunda vocula tunc carere noluiſſe, ut 4, 184 Ὑψηλὸν δὲ ἤτοι δή τι λέγεται. 9, 65. Οὕτω δὴ ἐσκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο.

34, 43. Ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ εὐθυμίᾳ.] Non miror editores harum hiſtoriarum nequiviſſe diſcedere ab voce tam benigna laudataque non in ſcriptis modo, ſed jam quoque in nummis, ut produxit And. Morellius. Quia tamen abeſſe ab his Muſis debet contumacia aut violentia, ſuſtinuit Stephanus fateri, quid inveniſſet in libris ſcriptis, uno vel altero vel pluribus, nempe διεστοῖ, & ſtatim mentem advertit Portus, ad vocem Εὐθυμία ſcribens [ubi pro εὐθυμίῃ ſcribitur ad marginem διεστοῖ,] quaſi non unuſquiſque id ſatis videret ipſo indicente. Ergo nec tacere potuit Th. Gale [In margine ſtat διεστοῖ, cujus εὐθυμία eſt explicatio. διεστοὶ dictio eſt Ionica ex Democrito & aliis nota] Sic ſcribit quantum vult, non quantum poteſt. Potuit enim aliquid ſalis adſpergere ex ipſo Herodoto, qui reliquit 9, 84. Ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, eamque vocem novit Æmil. Porti Lexicon, ſed loci deſignatione per numeros caret, cujus facti occaſionem ignoro, & hinc eam retinuit Plutarchus in fine de Malignitate noſtri ſcriptoris pag. 872. Etiam potuit addere aliquid de lectione duorum MSStorum ſatis bonorum; nec utique indigebat Herodotus explicatione tali. Hoc miror, cur viri boni ſic deſtituerint Lexicon Herodotearum vocum ex codice Goldaſti, ubi legitur pag. 745: Εὐεστώ. ἡ εὐημερία, εὐστεῖα (pro εὐστηρία) ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διεστοῖ ἀντὶ τοῦ σ γράφει. An id parvi momenti apud iſtos eſt, & nihil ad incendendos eos facere potuit mentio laudati olim Grammatici, ac ſententia notabilis in eximenda litera ſibilante? Scilicet ſpreverunt, quia διεστὴ ex ipſorum ſententia nihil poterat conficere bene Græcum. Hæc igitur omnia in tranquillum redigat ſanctiſſimus codex, & Græci ſermonis notitiam, prout ad nos pervenit, augeamus pulcherrima voce διεστοῖ, prout in Herodoto legendum eſſe probat ille Heros ex Florentia.

34, 44. Τὸ πᾶν ἐς ἑωυτὸν ἐπεποιήκεε.] Prout anteceſſit Valla, ſic ſequitur & Stephanus interpretando *pro viribus*, etiam Æm. Portus, & in monſtrando uſu voculæ ἐς citat hunc locum, ubi ἐς ἑωυτὸν ponatur pro τὸ ἐν ἑαυτῷ, *quicquid in ſe erat, fecit. Omnia qua potuit, pro viribus fecit.* An & ſic

ſic cap. 86. Ἐς ἑωυτὸν λέγων? nequaquam. Neſcio ubi talia didicerit; niſi quod nunc hariolctur. Eſt enim mera corruptela, quam docet vetuſtiſſimus codex exhibendo ἐς αὐτὸν ſcilicet filium; ut εἰπεῖν ἐς πάντας 8, 26, quod illic reſtituam. Alias ſolet omittere præpoſitionem, ut 5, 97 Τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο, & notavit quoque Portus. Sed nunc in animo oportuit habere, quod anteceſſit cap. 41. Ἐμὲ προποιήσαντος χρηστὰ ἐς σε.

34, 46. Ἐπέπεμψε χρησόμενος.] MS. χρησομένους. Quod eſt neceſſarium. In ipſo autem oraculo MS. liber habet βούλει, non βούλευ.

35, 7. Ἦν γάρ τις Περσέων.] Hæc nempe erat Græca lingua, exercitata inter librarios, qui deſcribendo & manu quæſtum faciebant, nati ad corrumpendum, & feſtinato nimis ſcriptu implentes ſeriem membranarum ſine cuſtodia ejus, quod ſequebantur; non Herodoti, non elegantiorum, non eruditorum, qui ſibi ipſi bibliothecas deſcribebant. Ergo & ſuaviſſime MS. ἦν γὰρ τῶν τις Περσέων. Id eſt ingenuum auctoris noſtri. Sic infra cap. 109. Δεῖ μέν τοι τῶν τινα Ἀστυάγεος. Et cap. 124. Ἤντε τῶν τις δεξιῶν ἄλλος Μήδων. 2, 179. Ἐς τῶν τι ἄλλο στομάτων τοῦ Νείλου. 4, 111. Τῶν τινος εἰκοσίων εἶναι. 7, 143 Τῶν τις Ἀθηναίων. Et 146. Τῶν τινας δορυφόρων. Et alio modo 8, 90. Τῶν τινες Φοινίκων. Sic cap. 114. idem MS. habebat τῶν δέ κου τινὰ αὐτῶν, non τὸν δὲ, idque placitiſſimum eſt. Immo non aliter paulo ante, ἰδὼν τῇ προτεραίῃ τῶν τινα Λυδῶν: quamquam illic MS. τόν τινα Λυδῶν, quod non eſt contemnendum, ut cap. 90. Αἰτέο δόσιν τήν τινα βούλεαι τοι γενέσθαι. Nam ſic quoque MS. non τὴν δόσιν τήν τινα, ut vulgo. Mox liquide in MS. eodem habetur ἀλλογνώσας. Valeant igitur depravati & hæreant in ſuo ἄλλον γνώσας.

35, 13. Ἄνθρωπε, μὴ κτεῖνε.] Sic eſt. Sonitum vocis, quam edidit hic Crœſi filius, nemo aut illius ſæculi, quo vixit Stephanus, aut noſtri audivit, unde eidem Stephano major libertas fingendi aut ſumendi, quod præplaceret. Ille enim eſt, qui ſic vexavit Herodotum in edendo, quum & Aldus & Camerarius probe ſequuti priſca exemplaria dediſſent ὤνθρωπε. An ſecurius aut politius eſt ex Gellio (qui citat hæc lib. 5 cap. 9. ut notum eſt) refingere Herodotum, quam ex antiquis ipſius Herodoti exemplaribus? Quaſi non experiremur illa Græca in Latinis iſtis libris perditiſſime ſcripta eſſe, ut difficillima ſit divinatio; & præſertim citationes illas ex Herodoto ita mutatas, ita ad communem rationem loquendi redactas, ut omne Herodoteum in eis ſit abolitum. Imo teſtor in optimo MS. exſtare ὤνθρωπε, & Th. Gale, quaſi arbitrum ſe vocatum imaginatus, dum ſcribit [Melius ὤνθρωπε] opinor indicat in codicibus ſuis ita legi, ut id ſit purum putum Herodoteum.

35, 19. Πολιορκηθέντα κατὰ τὸ χρηστήριόν τε καὶ καταπαύσαντα.] Ita exhibent ac diſtinguunt omnes omnino editiones ab Aldo ad hanc uſque. In quibus tamen vertendis, etſi liberiorem ſe geſſerit Valla, tamen omnes pariter eum ſequuntur, & nullus eſt, qui ut in his Græcis junguntur illa priora uſque ad copulativam καὶ, ita idem in Latinis non faciendum cenſuerit. Nonne inimica bonis auctoribus faſtidia? Immo neſciverunt ſe expedire, & Græca aſſequuti intelligendo non ſunt: ex quibus & nota diſtinctionis poni debet poſt participium πολιορκηθέντα, & vocula καὶ neceſſario ejici, quum non oraculum dixerit de XIV dierum obſidione, ſed tantum de everſione magni imperii, quod bene advertit interpres. Itaque volente & indicante MS. nos hæc ita repurgavimus.

35, 33. Μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον.] Abeſt ab MS. vox εἶναι, quod expuli ut ſupervacuum pondus; & paulo ante eidem obſequutus edidi εἵνεκεν, pro vulgato εἵνεκα.

Ibidem. Ἄρα μιν προσελθεῖν τοῦτο.] Negotium eſt peculiare, & vix occurrit ſimilis narratio; unde exiſtimem magis tenendum eſſe, quod offert optimus codicum MS. προστῆναι. Id enim fere ſenſum quoque verbi alterius continet aut ſupplet. ut cap. 119. Ἅρπαγον ἐπελθόντων προσστάντες ἀποκαλύπτειν. Hi ſunt adſtantes. 2, 173 Οὐκ ὀρθῶς σεωυτοῦ προέστηκας. Et legi meretur defenſio hujus verbi, quam exaravit Portus contra Stephanum in verbo Προστῆναι, & plura de hoc loco affert in vocula Ὡς. Iſtam vero præpoſitionem in eo verbo probat quoque apud Th. Gale C. A. ut vocat, ſed ex quo dimidium modo citat προστῆ.

35, 35. Ὀνομάσαι τὸ Σόλων.] Articulus ab MS. non agnoſcitur, qui etiam probat non λειποψυχίης, quod temere fingitur, ſed ἡσυχίης, ſæpe celebratæ ab Herodoto, etiam ut poſt eam vox elatior ſonet, ut in hac narratione ſit, præſertim 5, 93, quem locum vide.

35, 42. Ἐπειρώτεον.] MS. ἐπειρώτων, ut & mox ἐρωτώμενον, non ἐρωτεόμενον. Etiam deinde τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκοι οἱ τῇ περ, interpoſita vocula οἱ, quæ vulgo omittitur, quia non ſatis intelligitur Herodoteæ ſua-

ſuavitatis indoles. Etſi enim dativus eſſet repletus per præcedentem vocem αὐτῷ, ut putaviſſe videntur, id non putavit Herodotus. Hinc 3, 72. Ὃς ἂν μὲν νῦν τῶν πυλουρῶν ἑκὼν παριῇ, αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔσται. 2, 175. Ἐν Σάϊ τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσια οἱ ἐξεποίησε. 3, 55. Καί οἱ τῷ πατρὶ ἔφη Σάμιον τοὔνομα τεθῆναι. 6, 68. Ἀπικομένη δὲ μητρὶ ἐνθεὶς ἐς τὰς χεῖρας οἱ τῶν σπλάγχνων. 7, 125. Πορευομένῳ ταύτῃ λέοντες οἱ ἐπεθήκαντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι.

36, 2. Καίεσθαι τὰ περὶ ἔσχατα.] Succubui turbæ, ut cogerer ſequi, quod priores dederant, etſi forſan inutiliter & incaute. Nam omnes editiones, quas vidi, ſic exhibent, quum tamen non oporteret hîc aliter agi, quam fit lib. 5 cap. 101, ubi vides edi; Ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρός. Sed accipe verba Stephani ex Theſauro [Περιέσχατα, pro *Extrema* affertur cum hoc exemplo adeſpoto, Περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς, Extrema jam vaſtante incendio. Sed viderint.] Heu quam imperite!

36,6. Πυρῇ διδοίη.] Atrocius quid requiritur. Id enim nihil eſt, & longe melius legitur in MS. πυρὶ διδοίη. Ut 7, 140. Νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει. Vice verſa lib. 4 cap. 145, ubi editiones habent πῦρ ἀνέκαιον. MS. mutat in πυρὴν ἔκαιον, etſi ſequatur πῦρ αἴθοιεν, ſicut confuſe agitur quoque in lib. 8 cap. 19. Παραινέει τε προεῖπαι τοῖσι ἑωυτῶν ἑκάστους πυρὴν ἀνακαίειν, quum ſufficiat πῦρ, ut habet ſolum MS. ille optimus.

36,9. Κελεύειν σβεννύναι &c.] Valde paratum habuit Henr. Stephanus calamum in corrigendo clam & latenter, quod Aldus & Camerarius admiſerant, vitioſe ſcilicet. Itaque quia voluit latere, etiam Germani, qui poſt acceſſere ad Herodotum edendum, tacitum prætermittunt, donum ejus accipientes, ſed forſan neſcii. Certe non Fridericus, non Sylburgius, non Jungermannus aut gratias agunt Stephano de hac correctione, aut ſcire ſe monſtrant eam ab iſto venire; immo ne quidem deliberaviſſe credo, an tolerari deberet: etiam nec Stephanus tanti habuit, ut in margine poneret cum multis aliis: in ipſo contextu graſſatus fuit, & ſine hæſitatione ſcripſit κελεύειν, pro quo duo priores habent κελεύει, quod ex judicio Stephani tam fuit fœdum & maculoſum, ut litera ν callide immiſſa ſanaret totam hujus loci connexionem. Quippe antecedunt tot accuſativi, ut aliter fieri nequeat. Recte profecto, niſi tractarent Herodotum, qui fruitur ſuo genio, nec multum curat, quid anteceſſerit. Pro teſtimonio ſint verba ex lib. 8 cap. 87 de nave Attica: καὶ ἣ οὐκ εἶχεν διαφυγέειν, ... ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι. Vide alterum locum 9, 57, quem verſat Portus in v. Συνηδέατο. Scito igitur ad illos codices, quos tractaverunt Aldus & Camerarius, ex quibus exhibuerunt κελεύει, accedere codicem præſtantiſſimum, etiam illum, qui Oxonii à me eſt inſpectus.

36,20. Συνδραμεῖν ἐξαπίνης νέφεα.] Ita in MSto optimo legebam primum verbum ſine captatione dialecti ſingularis, ut vulgo συνδραμέειν. Id eo facilius eligere potui, quia videbam Ælianum ſic voluiſſe loqui deſcribentem ſine dubio hæc ipſa Herodotea & reſpicientem ad hanc hiſtoriam, etſi ſuo jure voluerit uti in nonnullis variandis. Quod quoniam ignoratur ab illis, qui Æliani fragmenta ex Suida collegerunt, & perinde novit is, qui Suidam edidit, verba Æliani hîc appono ex voce Βαθύτατα. Αἰθρίας γὰρ οὔσης καὶ πανηλίου ἡμέρας ἄφνω καὶ ἀδοκήτως νέφη συνδραμεῖν οἷα δή που βαθύτατα, καὶ καταῤῥῆξαι πάμπολυν ὑετόν. Sicut huc ſpectare etiam partes fragmentorum itidem ex Æliano apud Suidam in vv. Ἔρκος, Προήκασι & Τυράννοις videtur ſubodoratus fuiſſe Kuhnius, dum ea in unum feliciter jungit, etſi ab Æliano veniant illa καὶ τοῖς ἐπὶ μέγα πλούτου προήκουσι.

36, 37. Κατεῖσέ τε ἐγγὺς ἑωυτοῦ.] Quod Ælianus in Varia Hiſtoria 12, 1 dicit ἐκέλευσε πλησίον αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους καθίσαι. Sed prout citavi, ita ſcribitur in MS. libro, non κάτισε, etſi mox c. 89 ſequatur κάτισον: ſed alio ſenſu. Etiam paulo ante ex eodem edidi δαιμόνων κου, non δαίμονι, ſicut Cyrum ſcripſerat auctor in cap. 86 voluiſſe εἰδέναι εἴ τις μιν δαιμόνων ῥύσεται. Nam de vocula κου nequit ulla exiſtere dubitatio, etſi in editionum marginibus oſtentetur που. Quod ſi venit ab Stephano, aberravit omnino ejus calamus.

36,43. Κότερος λέγοι.] MS. Κότερον. Hunc etiam ſingularem exigit MS. codex in lib. 3, 32. Κότερον περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ ἢ δασεῖα ἐοῦσα ἀμείνων, ubi plane legitur in illo κότερον, etſi Herodotus frequentia habeat iſta pluralia, & hoc ipſum κότερα mox cap. 91.

36,44. Ἐν τῷ παρεόντι χρόνῳ.] Ita pleniſſime exſtat ſcriptum in Mediceo, quod indicare debui, quoniam quum priores omiſiſſent ſubſtantivum, Stephanus incidens in exemplaria quæ id confirmabant, ita ambigue appoſuit margini, quaſi pro participio παρεόντι ſubſtitutam eam vocem vellet. Hæc enim eſt ratio notarum ejus per margines.

36,49.

Digitized by Google

36, 49. Τὰ σὰ διαφθορέειν.] Quia Portus hunc locum in Lexico ſuo bis producit, incertus utrum præſtaret legere διαφθορέειν, quod vulgo obtinet, an διαφορέειν, quod ex MS. Stephanus non modo poſuit in margine, ſed etiam in Prolegomenis pagina 737 hujus editionis celebrans oſtentat, teſtor in optimo codice legi διαφορέειν, quod & crebrius ita occurrit in Herodoto, & iram hoſtilem in turbandis omnibus exprimit acrius, ut id mereatur non ſperni, etſi in ipſo contextu tacuerim. Habes etiam ἐκφορέειν 2, 150.

37, 1. Χρήματα τἀμὰ] Huic eliſioni nulla adeſt venuſtas, & legit optimus MS. τὰ ἐμὰ, quam veram lectionem eſſe patet tum inde, quod exacte videtur voluiſſe, ut hæc convenirent prioribus τὴν ἐμὴν, ſed vel maxime ex eo, quod mox dicat οὐδὲν γὰρ ἐμοὶ. non vero οὐδὲν γάρ μοι. Idem occurret in libro 2. Immo & deinde integrius ἰδέωνται.

37, 13. Τοῦτον προσδέχεσθαί τοι] Nec Portus hoc verbum ita ſcriptum dignatus fuit referre in Lexicon, & Camerarius p. 719 notat προσδέκεσθαι pro προσδέχεσθαι. Bene igitur legit hoc loco MS. προσδέκεσθαι. Ex eodem mox edidi αἰτίῃ δόσιν &c. quod lege modo, & experieris mollius, quam ut vulgo, αἰτίο τὴν δόσιν. Item χάριν.

37, 49. Τοιαῦτά τε ἐπέρωτων.] MS. Ταῦτά τε. Quod quum magis ſit δεικτικὸν, tum vulgatum ingrate repetitur. Etiam paulo ante non putavi rejiciendum ἤκουε ὁ Κροῖσος, præ iſto vulgari & brevi ἤκουε Κροῖσος, quum ne interpres quidem ſuſtineat uti imperfecto.

38, 2. Λυδοῖσι λέγουσι ταῦτα δὴ ἐντεταλμ.] Quantis nugis ſunt illa ipſa incruſtata? quam lenis & grata ſimplicitas in exemplari MS.? Λυδοῖσι δὲ λέγουσι τὰ ἐντεταλμ.

38, 5. Πέμπτῳ γόνῳ ἁμαρτάδα ἐξέπλησε.] Nihil in his eſt, quod queamus ὀχαριστεῖν Æm. Porto. Ita nuſpiam in his cenſuit vel vocem unam eſſe, quæ deceret ejus Lexicon, non ἁμαρτάς, non γόνος, non ἐξέπλησε. Stephanus quid conatus fuerit, apparet, nempe ut quum Valla dediſſet *quinta retro ætatis crimen luit, hoc eſt, abavi*, pro hoc poſtremo offerat tritavum, de qua voce nec cogitavit Herodotus; attamen ex annotatione Suidæ novit ἁμαρτάδα in Theſauro. Unus ſe ſollicitum monſtravit Fridericus, qui quum interpoſitionem ſolitam (hoc eſt, Gygis abavi ſui) hoc loco admiſiſſet, ad caput 13 adnotavit [Abnepos Gygis. Et de hoc dicitur infra, quod, captus à Cyro, quintæ retro ætatis, id eſt, Gygis abavi facinus ſeu crimen luerit) ſic illi. Quid igitur? An γόνος verti poteſt Latine ætas? vel an *ætas* dici poſſit cujuſque regis in regnando tempus, quod quum diverſis temporibus finiri ſoleat, tum in Lydorum regibus etiam non niſi XII annos duraviſſe invenimus? Neque tamen jam id inquiro, etſi mihi videatur vox moleſta, & melius opinor eam intuebatur, qui in margine Aldini exemplaris, quo utor, adſcripſit [Pœna in quintam generationem] Vides aliquid propius τῷ γόνῳ Græco. Id certum eſt non ſolere ita loqui auctores niſi de futuris, non de præteritis, quod hic fit, & ideo interpres in Latinis *retro* interpoſuit: quod in Græcis omnino non legitur. Cæterum quicquid ſit, facile proſternitur inopia perditiſſima lectionis vulgatæ ab elegantia ſcripturæ in membrana Medicea latentis; quæ eſt tum ipſa veritas & Herodoti manus, tum originis in vaniſſimo errore revelatio: unde omnino lege, πέμπτου γονέος ἁμαρτάδα, hoc eſt, *quinti progenitoris crimen*, qui fuit Gyges. Γονέας quidem variis locis celebrat auctor, ut 3, 109 & 4, 5 & alibi monumenta vetera, ut inſcriptio notata Cl. Monſaucon in Diario Italico pag. 273 Ὃν χαρίτων τελοσῶν πανεπήγορον εἶδος ἔχοντα Αἰνολέκων γονέων φθόνος ἥρπασεν, ubi editur. Αἰνολέκων εων. Sed ita ſuppleri debet. Γονεὺς igitur proprie pater eſt, ſed quum capite hujus libri 146 dicit quoſdam ex Athenienſi prytaneo in Ioniam tranſgreſſos duxiſſe Caricas fæminas, τῶν ἐφόνευσαν τοὺς γονέας, in his nullum avum fuiſſe vix credas, ut γονεὺς non utique referri debeat ad primam & noviſſimam generationem. Quem nunc γονέα dicit, eum 8, 136 vocat γενέτορα. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης ἐστί. Denique voluit his verbis Herodotus alludere ad verba oraculi, prout ab ipſo fuerunt edita cap. 13. Ὡς Ἡρακλείδῃσι τίσις ἥξει ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον Γύγεω. Huic ἀπογόνῳ eſt oppoſitus γονεύς.

38, 9. Τοὺς παῖδας τοῦ Κροίσου.] MS. τοὺς παῖδας τοὺς Κροίσου. quod quodammodo gravius.

38, 20. Μεγάλην ἀρχὴν καταλύσειν.] Quum Latina non aliter ſint ſalva, niſi dicatur, *eum eſſe magnum imperium everſurum*, quæ res vetuit editores in Græcis id ipſum clare exprimere? Omnino requiritur μεγ. ἀρχὴν αὐτὸν καταλύσειν, ut eſt in optimo MS. quod etiam credo innui ab marginali nota Stephani, ſed quam animadverto in omnibus editionibus prave legi ἀρχὴν αὐτὸν μεγ. Quid vult iſta poſtrema & decurtata vox? Non debuerat eam tolerare Jungermannus, multo minus Th. Gale.

38,23. Ἢ τὴν Κύρε λέγῃ ἀρχήν.] MS. λέγει.

38, 27. Οὐδὲ τοῦτο συνέβαλε.] Accurate exprimo, quod in optimo exemplari exſtare vidi, ut ſcilicet ita nunc legeretur, non συνέλαβε, quod vulgo in hac parte legebatur. Duo iſta verba ſolertius ex vero diſtinguuntur in hac lectione. Nam prius de ſolvendo imperio exprobrat Crœſum nec comprehendiſſe nec denuo rogare voluiſſe; quod utrumque certe ita contigit: at poſterius de mulo ne quidem tanti putaviſſe, ut vel menti adhiberet veritatis inquirendæ ergo, & ſuſpicando ſaltem vellet aſſequi, quis ille mulus ab oraculo tam certo diceretur. Id etiam ſupra ſic narravit auctor, ut prorſus acciderit. Itaque vulgata ſunt maculoſa.

38, 33. Δεσποίνῃ τῇ ἑαυτοῦ συνοίκεε.] Sic MS. Medic. non συνῴκεε. ut 2, 140. Νῆσον χώσας οἴκεε. Singularis enim cura Herodoti in augmento inde pellendo.

38, 35. Ἀπήγγειλαν τῷ Κροίσῳ.] Articulus non agnoſcitur à MS.

38, 44. Ἐν τῇ προνηΐοισι τοῖσι ἐν Δελφοῖσι.] Hic locus eſt, quem innuit Æm. Porti Lexicon in v. Προνήϊον, per hunc numerum 25, 14. Is enim ex editione Stephani in paginam hanc verſumque incidit; ſed unde apparet eum hic hæſiſſe. Et ſane ſermo eſt intricatus & inexplicabilis. Nam ſi fuerunt Delphis plura veſtibula (prout nunc interpretabatur Valla *in veſtibulis templi apud Delphos*) & unus tantum in iis clypeus à Crœſo ſuſpenſus fuit; vel clypeum illum in plures partes pro veſtibulorum numero diviſum oportet, vel in uno tantum ex illis fuiſſe, plurali velut poſito pro ſingulari. Quod ſi fuit, cedo, in quo tandem? Profecto ſunt hæ nugæ nugaciſſimæ. At quam eximie membrana Medicea! Ἐν τῇ Προνηΐης τῆς ἐν Δελφοῖσι. hoc eſt, in fano Pronææ vel Prodomiæ Delphis: quo cognomine Minervam Delphis cultam teſtatur denuo ipſe Herodotus lib. 8 cap. 37. in quo ter habetur ejus mentio, & quarta atque quinta accedit in cap. 39. quæ quinque loca fieri non potuit, quin recte ſimul viderit eximius Meurſius, quum ſcriberet libri ſecundi Atticarum Lectionum caput XVII, ubi tamen modo duo Herodoti loca profert, quorum reſpectu laudat Vallam præ Henr. Stephano. At nunc ipſe teſtor ſic plane legi προναίης in illo optimo libro per quinque iſta loca, cui præclare indicat concinere codicem Vaticanum ad reſtitutionem Harpocrationis. Hic autem præſtantiſſimus adjutor Græci ſermonis, quum diſerte ex Herodoti libro octavo mentionem hujus προναίας illic ſe noviſſe ex annotatione oſtendat, patet hanc ex libro primo veriſſime à nobis reſtitutam ei fuiſſe ignoratam, ut apparet, certo indicio, ipſius jam tempore corruptum & obumbratum hunc locum fuiſſe in nonnullis exemplaribus & iis certe, quibus ipſe utebatur. Sed intereſt cognoſcere, quam bene viri docti noverint hanc Minervam, & quam vane illa uſi fuerint. Nam quum Meurſius illic præter Herodotum citaret quoque Æſchyli locum & Callimachi, hos duos poſteriores legens Henr. Valeſius adſcripſit ſui Harpocrationis margini cum præclaro loco Demoſthenis, in quo deſcribitur Προναίης Ἀθηνᾶς, etſi in eo adhuc ſiverit exſtare Προνοίας; quum interim eruditus ille Stanleius Æſchylum illuſtrans in initio Eumenidum rurſus ex Callimacho id demonſtrare voluerit & ex Pauſania in Phocicis, quem ideo emendat, etiam locum Æſchinis ab Harpocratione indigetatum. Denique prodierunt illæ denſæ Obſervationes ad Callimachum, ubi pag. 620. octoginta poſt Meurſium annis renovatur cantilena Ἀθηνᾶς Προναίας ex Æſchylo & Callimacho, & Pauſanias etiam, ſi Muſis placet, emendatur. Nonne hoc præſegnem Ocnum oſtentat? Sed & quum illic video identidem dici *ei ante ædem Delphicam ſacellum & ſimulacrum erectum*, item *ita de Delphis hujuſque Minerva ibidem templo ſeu ſacello agens*, apparet non bene noſſe quid illic obtinuerit Minerva. Sacellum vocat. Niſi fallor, id bene convenict cum verbis Demoſthenis: Καὶ Προναίας Ἀθηνᾶς ὡς μεγάλης καὶ ἀγαθῆς Θεοῦ, καὶ πρὸ τῷ Ἀπόλλωνι ἐν Δελφοῖς κάλλιστος καὶ μέγιστος νεὼς εὐθὺς εἰσιόντι εἰς τὸ ἱερόν. Ne quid ad hanc confirmationem omittatur, ipſa phraſis ἐν τῆς Προνηΐης evincit non aliunde ſe niſi ab Herodoto venire. Sic cap. 35. Ὁ μὲν δίαιταν εἶχε ἐν Κροίσου. Et cap. 111. κλαυθμὸν κατεστεῶτα ἐμφανέα ἐν Ἁρπάγου. Cap. 133. Στέγαρχος, ἐν οὗ ἂν ἕκαστος βελτίονος. Ita mox in hoc ipſo capite ἐς τοῦ Ἀμφιάρεω, quam locutionem ſine articulo ex eodem MS. reſtituam auctori in libro 8 cap. 134, quippe ubi abſurde corruperunt, ἐς Ἀμφιάρεω.

38, 47. Ἐν Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων.] Nullus adſequor, quemadmodum tot editiones Herodoti potuerint tacitæ in tam vitioſo loco ſe oblectare: nam licet forſan in eo deprehenderent viri docti corruptos libros, utique tamen intererat verbo monere, ut ſaltem conſtaret ipſos bene noſſe hanc labem, ſed non ſuſtinuiſſe mutare, quum auctoritas vetuſtatis intercederet. Certe ego nihil notavi ex MS. & tamen offen-

Google

offendor hac lectione, ſed nec ita mutare ſuſtinui, quamvis cap. 158 aperte legatur ἐς τὰς Βραγχίδας, ubi præcedit ἐν Βραγχίδῃσι, ut quidem de Herodoti manu vel ſententia ambigere nullus queat. Sed locus hic eſt ſingularis & jam olim mire agitatus, quod docent Porphyrii Homericæ Quæſtiones, ubi pag. 20 quæſtione octava exſtant hæc verba, quæ refert ab omnibus inſpici Philemonis Symmicta memorantis: Φησὶ γὰρ ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος τῶν ἱστοριῶν περὶ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ πολλά τε ἄλλα διηγεῖται, καὶ μὴν ὅτι θεοσεβέστατος γένοιτο, καὶ διαπρεπῶς τιμήσοι τὰ Ἑλληνικὰ μαντεῖα, τὰ ἐν Δελφοῖς, τὰ ἐν Θήβαις, τὸ τοῦ Ἄμμωνος, τὸ τοῦ Ἀμφιάρεω. Τούτοις μὲν δὴ ἄλλοις ἄλλα πέμψαι δῶρα. ἀνέθηκε δέ τινα καὶ ἐν Βραγχίσι (prave pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων. Καὶ γέγραπται ἤδη κατὰ πάντα ἁπλῶς τὰ ἀντίγραφα τὸ τῆς ἀρθρου σὺν τῷ ἰῶτα ἰσοδυναμοῦν τῷ ταῖς. Οὐδένα γε μὴν Ἑλλήνων ὑποσημῆναι θηλυκῶς τὰς Βραγχίδας ἂν εἰπεῖν· Ἡρόδοτον δὲ μᾶλλον ἂν ἑτέρων φυλάξασθαι ἀκριβῆ τε εἶναι περὶ τὰ ὀνόματα, καὶ πάνυ ἐπιεικῶς φροντιστικόν. Τοῦτο δὴ θεραπεύων τις οὐχ Ἡροδότου φησὶν ἁμάρτημα γεγονέναι, μᾶλλον δὲ τῆς συγγραφῆς φησὶ διαμαρτεῖν παρεμβαλόντος τὸ ι· πολλὰ δὲ φέρεσθαι μέχρι νῦν ἁμαρτήματα κατὰ τὴν Ἡροδότου συγγραφήν. Unde cognoſcimus litem vel obſcuritatem jocoſam antiquitatis, ſed indignam & pertinacem, quum etiam libro 2, c. 159 exſtet ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων. Sed tam tetrum nævum non æſtimaverim ego majoris momenti, quam quum 2, 15 editur γνώμῃσι τοῖσι Ἰώνων, quum ejuſdem libri cap. 18 edant τῇσι ἑωυτοῦ γνώμῃσι, ſeu eod. lib. cap 8 ἐν τοῖσι ὁδοῖσι.

39, 6. Ἀντιστασιώτας κατεστήκεε.] Quum vox prima in Aldi editione haberet ultimam ſyllabam nota vel compendio expreſſam tali τ, eam Camerarius explicavit per τας, quaſi foret accuſativus pluralis, quum haud dubie Valla ex codicibus, quos in interpretando Latine ante oculos habuit, tale quid non verterit, ſed id ipſum, quod & ego reperi clare in Mediceo MS. ἀντιστασιώτης *repugnans*. Unde merito cenſebimus hoc quoque recipiendum. Neque id impedit uſus verbi κατεστήκεε, quod ut non nego ſenſu activo ſumi poſſe, ita pro neutro adhibuiſſe Herodotum quoque patet ex cap. 132. Θυσίη δὲ τοῖσι Πέρσῃσι ἥδε κατεστήκεε. cap. 178. Ἔνθα τὰ βασιλήια κατεστήκεε. cap. 197. Δεύτερος δὲ σοφίῃ ὅδε ἄλλος σφι νόμος κατεστήκεε.

39, 17. Θῶυμα δὲ γῆ.] Magnopere liberam conſtructionis licentiam attribuerunt Herodoto, qui ſic eum præmiſiſſe ſtatuunt, ut ſequatur οἷά τε, & non οἷόν τε. Sed bene Mediceus MS. θωύματα.

39, 32. Τὸ γὰρ Λυδῶν δήμου αἱ θυγ. . . . ποιεῦσι ἑωυτῇσι.] Hoc integrum membrum Deſid. Heraldo, ut ſcribit lib. 1. Adverſar. cap. 10, videtur adeo non ſitum naturaliter, ut Herodotus illi ſit pro monſtro, nempe quia cenſet iſta omnia poni debere poſt verbum καταπορνεύουσι, ut illa corruptelæ Lydiacæ relatio ſit continens nec diducatur. Mirabar equidem interpretationem Vallæ ſolitam graſſari in talibus tranſpoſitionibus hunc locum illi reſiduum feciſſe. Ac ſane ſi ſolam contempleris, ſicut ſolam ibi allegat Heraldus, ſatis concinna foret illa ſic cohærens continentia. Sed alia eſt Herodoti mens. Quippe hanc periodum præmittit, non ut doceat fœdam Lydiæ diſciplinam; ſed indicet, unde puellis Lydorum tantæ opes, ut potuerint tam grande opus ſuſcipere, & quidem ita ut ei quoque ſuffecerint. Id neceſſario ſtatim lector ſcire debuit, alioquin pro falſo vituperaturus, quum nuſpiam ea pecuniarum copia ſit penes puellas. Hoc igitur ſtatim abſolvens interponit, ac paulo poſt occaſione legum otioſe repetit, prout licuit. Nihil ergo boni eſt in hac Heraldina ſolertia.

39, 35. Ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματός εἰσι ςάδιοι ἕξ, καὶ δύο πλέθρα· τὸ δὲ εὖρος.] Quomodo hæc menſura intelligatur ab viris doctis, qui tam multi eam legerunt, non aſſequor. Utique πλέθρα nihil faciunt ad circuitum, ſed ad longum aut latum ampliandum, prout vel in hoc vel in iſto latere ſunt poſita. Sed neque quum calculus loci circumſepti incepit poni, quod ad circuitum pertinet, per ſtadia, neſcio poſſe in iſta parte ſpatium relinqui, quod per πλέθρα aut debeat aut ſoleat menſurari. Nec video exitum, ſi neges aliquid excidiſſe. Itaque ſit ſatis me monuiſſe, docte lector, ut conferas, ſi quid in promptu tibi ſit melius. Quod me attinet, interea legere ſolitus ſum: Ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματός εἰσι ςάδιοι ἕξ· καὶ δύο πλέθρα τὸ μῆκος. τὸ δὲ εὖρος ἐςὶ &c.

39, 44. Ἀποικῆσαι.] Eſt ergo hæc manus & ingenium Henr. Stephani, quum Aldus & Camerarius ederent ἀπονικῆσαι, in quo nimis ſe exercuit Portus, damnans hoc poſtremum, Stephanum recuſans nominare, ipſe tamen aut ejus probans correctionem quam citavi, aut ex ſe offerens ἀποικίσαι, quod poſtremum plane legitur in codice MS. atque ideo elegi.

40, 9. Τὴν εὔρεσιν.] MS. τὴν περίοδον, quod compoſitum continuo uſu anteceſſit. Paulo ante cur edant καὶ ἄλλων πασέων, non

tantum omiſſo articulo τῶ, ſed cur media vox non merebatur eandem terminationem, quam poſtrema, ut pateret eſſe fœmininum αἰκίων? Etiam in MS. non inveni geminum ν, ſed unum in voce πεσῶν, eodem luſu, qui eſt in ὅσσον & ὅσον.

40,34. Ὑπὸ Πέρσῃσι δεδούλωντο.] MS. ἐδεδούλωντο.

40,48. Τοῦτο Μήδοισι.] Habes hoc loco unum ſpecimen omiſſi articuli præpoſitivi in tertio caſu plurali, haud dubie ab illis, qui non intelligebant lenitatem Herodoti lente & tractim procedentem. Nam clare & prorſus ſuaviter Mediceus MS. Τοῦτο τοῖσι Μήδοισι. Sed & in proxime antecedentibus τὰ ἄλλα, non τἄλλα.

41,1. Ἀνὴρ ἐν τοῖσι Μήδοισι ἐγένετο.] Bene conſtat hæc loquutio, ut 2,53. χρηστηρίων ἢ πέρι τῶν τε ἐν Ἕλλησι καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ. Et plena manu effudit ſimilia in capite 92. Attamen particula ἐν non admittitur jam ab optimo MS. qui tantum habet Ἀνὴρ τοῖσι Μηδ. Quod nec ipſum improbæ monetæ. Immo qui poſſum temperare lætitiæ, deprehendens ab hoc inæſtimabili monumento ſic Herodotum dari adjutorem illis, quæ ad Stephanum in voce Ἄβαι, ſane etiam ex MS. produxeram, & fidejuſſione Diodori Siculi, Strabonis, Jamblichi confirmaveram? quibus ſocium ſe jungit nunc Sophocles Oedipo Tyr. 919. Τὸν Ἄβαισι ναόν. Immo & fragmentum nobile ex Farneſiana columna editum ab Cl. Sponio in Miſcellaneis pag. 49, ubi inter Herculis geſta refertur ΚΑΙ ΠΟΛΙΝ ΤΗΝ ΣΙΒΑΙΣ ΟΙΚΙΖΕΙ, quod bonus ille vir interpretatur *& urbem Sibais habitavit.* At Σίβαι dicuntur populus Indiæ, in quo populo urbem condidit, ubi intelligitur particula ἐν, aut vult dativus hic ſignificare in eorum gratiam & commodum ab Hercule id factum.

41,6. Καὶ μᾶλλόν τε ἦ.] Nimia copulativæ repetitio, nec neceſſaria. Immo exigit MS. Καὶ μᾶλλον τι ἦ. Id prorſus Herodoteum, ut patuit 18, 40. Nam quod præceſſit ἐν γῇ ἑωυτῶ, debui mutare, ſecundam vocem in τῇ, ut jam in ora Stephanus, cui adſentitur MS. Italicus. Ipſa res requirit. Eadem iſta membrana mox non aliter legit quam μνώμῃς, non μνεώμῃς, nec ἐφοίτεον, ſed ἐφοίτων.

41,15. Πρὸς τῶν πολιητέων.] Effugit igitur hoc ſpecimen diligentiam Æm. Porti, qui omnia loca enumerat, ubi mentio fit πολιητέων. Πολιτέων omnino obliviſcitur, tanquam qui nulli ſint in Herodoto. Equidem nec ipſe memini alio in loco eos conſpici, ut mihi imaginer, ſi Herodotus uſus fuerit vocabulo octo literarum, prorſus eum ſcripſiſſe πολιητέων.

41, 46. Ποιεῦσι δὴ ταῦτα.] MS. ποιεῦσι. Talia perſæpe in antecedentibus habuimus.

42,8. Ἐνεστῶτα.] Recte codex MS. Ἐνεστεῶτα, qui etiam exhibet Ἀγβάτανα.

Ibid. Οὕτω τὸ τεῖχος.] MS. ſuaviſſimo procedendi tractu, οὕτω τοῦτο τὸ τεῖχος.

42,11. Τὸ μὲν κη τι.] Hæc eſt ſeries, quæ in his vocabulis placuit Herodoto, ut cap. 61. Αἵ τινές σφι προσηδέατό κη τι. 9,13. Καὶ εἴ κη τι ἐρδὸν ἦν. Itaque hanc ſeriem probat optimus ex Italia codex, non τὸ μέν τι κη.

42,13. Κύκλων ἐόντων τῶν συναπτόντων ἑπτά.] Video equidem ab interpretibus muros hos, nunc unum alteri veluti confines dici, nunc iſtos ambitus dici contiguos; quum Æmil. Portus hunc locum innuens ſcribat, *conjunctum eſſe*, *contiguum eſſe*. Id ſane an verum ſit, & quomodo muri hi ſeſe contingere potuerint, nec ipſe conjicere & intelligere, nec ex verbis Herodoti colligere queo. Unius modo hujus loci verba tale quid videntur innuere; ſed qui haud dubie vitioſus eſt. Etſi enim οἱ συνάπτοντες κύκλοι aliis fortaſſe auctoribus in modum neutrum uſurpari potuiſſe videantur, at noſter auctor ea conſtructione non utitur, niſi volueris huc trahere eandem nuditatem, qua utitur 4, 8. Μελλόντων ἢ αὐτῶν συνάπτειν: ubi idem Æmil. Portus notat eſſe ἔλλειψιν nominis τὰς χεῖρας. Sed fraus eſt clariſſima cogitanti non eſſe hanc occaſionem enarrandi, quo curſu ac ductu poſiti ſint hi circuli, & utrum ſe contingant nec ne, quum tantum velit colligere numerum, & nihil aliud. Laudatiſſima ergo eſt auctoritas MS. Medicei, unde præclare reſtituo κύκλων ἐόντων τῶν συναπάντων ἑπτά. Ita & ſententia eſt perfectiſſima & vox Herodotea. Sic cap. 134. ἦρχε τὰ ἔθνεα ἀλλήλων, συναπάντων μὲν Μῆδοι. cap. 178 οὗτοι στάδιοι τῆς περιόδου τῆς πόλιος γίνονται συνάπαντες ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι. 2,39. Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ. Et c. 112. Ὁ χῶρος οὗτος ὁ συνάπας. Quæ colligere fas fuit, tum quia Portus vix ex uno loco aut novit aut voluit producere; tum quia emendari debet Herodotus 7, 187, ubi editur τοῦ σύμπαντος στρατεύματος, quum liquide exſtet in MS. συνάπαντος.

42, 29. Μήτε ἐσιέναι παρὰ βασιλέα μηδένα συγχωρέειν.] Verbum poſtremum non apparet in egregio MS. & puto debere abeſſe. Etſi enim commoda aliqua interpretatione adjuvari poſſit; tamen non magis credendus eſt Herodotus huic loco appo-

fuiſſe

ſuiſſe, quam cap. 155 Ἀπεῖπε μὲν σφι πέμψας, ὅπλα ἀρήια μὴ ἐκτῆσθαι. Cap. 183 Καὶ τὸν ἱρέα ἀπέκτεινε ἀπαγορεύοντα μὴ κινέειν τὸν ἀνδριάντα. Quippe κόσμον καταστῆσαι μηδένα ἐσιέναι, eſt idem quod ἀπαγορεύειν vel ἀπειπεῖν μηδένα ἐσιέναι. Κόσμος enim iſte circa regem conſiſtit in vetando, & ut ne quis eum accedat.

42, 34. Περὶ ἑωυτὸν ποιεῖσθαι.] Quæ hic ad marginem leguntur in editionibus ab Stephano procuratis & poſt illum, & re ipſa & auctoritate libri Medicei confirmantur, ut ſine dubio ea pro vera lectione haberi debeant. Tantum rectius MS. ἐσέμνυνε τῶνδε εἵνεκεν, ὅκως ἂν μὴ ὁρῶντες. & reliqua prout exhibui. & deinde φλαυρότερος, non φαυλότερος. Id quoque Herodotus ſuum eſſe probat, dum cap. 86 ait, θησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὄλβον ἀποφλαυρίσας εἰ. Sed tot paginæ occurrunt in Herodoto inſignitæ hoc vocabulo, ut nec omnes poſſint nec quædam ex his debeant citari. Sufficit illic reperiri; ſed nuſpiam oportet arbitrium optimi codicis inter duo iſta adjectiva rejici, unde nec tacuerim in libri 1 capite 120 quum legantur iſta, Ἀποσκήψαιτο τοῦ ἐνυπνίου ἐς φλαῦρον, ibi contraria vice in iſto codice legi φαῦλον, quod & recepi ſecurus. Denique veram eſſe ſententiam in iis, quæ aut Stephanus poſuit tenerior in margine, aut ego firmatus majore ſulcro in contextu, patet ex eo, quod falſa ſint omnia, ſi de Medis, aut eorum regibus cunctis ea accipias, & toleres interpretationem *hæc ideo faciunt apud regem*. Sed ad ſolum Deiocem & ejus regiminis tempus, immo fere tantum novitatem hæc reſpiciunt, ut eſt perſpicuum.

44, 38. Ἀλλ' ἑτεροῖον.] Neſcio utrum ſubintelligi velint χρῆμα, ut videtur voluiſſe Valla, an habeant pro accuſativo. Sed utrumcunque non eſt melius illo, quod legitur in Mediceo MS. ἀλλ' ἑτεροῖος. Sane hoc rectum.

43, 4. Γένεα μὲν Μήδων ἐστὶ τάδε.] Non poterat Cl. Stanleius aliter citare in notis ad Æſchyli Perſas, ubi etiam Μάγος deprehendit eſſe nomen gentilicium, n. 318. quum non niſi ex editionibus ita repeteret: neque ille tunc indolem ſuavitatis Herodoteæ reſpexit. Sed rectius videtur in MS. Mediceo Γένεα μὲν δὴ Μήδων ἐστὶ τοσάδε: Repetit enim ex more perpetuo eaſdem voces, quas ante adhibuit.

43, 19. Δύο τε καὶ εἴκοσι.] Nihil frugiferum in iſto τε, & ſimplicius eſt in optimo MS. δύο καὶ εἴκοσι.

43, 28. Μαχεσάμενος, ὥστε νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγίνετο &c.] Narrationem agnoſcis bicipitem & veram quidem, ſed cujus capita prorſus dilacerari & ſecerni volunt numeri Chronologorum, quos non placet jam attrectare.

44, 5. Ἀπεδέξατο προσωπέων.] MS. Ἀποδέξαιτο τοπροσώπων. Id quoque fert genius Herodoti, ut multis variæ naturæ vocibus has duas literas vel potius articulum hunc præfigat, ut τοπάλαι, τοαυτίκα δὲν, τοενθεῦτεν, τολοιπὸν, τεμέχρι, τοπρὶν, τοπρότερον, τοδεύτερον. 7, 58. τοπρόσω, quorum multa monſtrat Lexicon Æm. Porti, aliqua omiſit. Ex quo patet prave edi 3, 45. τὸ προσώπων, quum etiam 7, 166 liber optimus legat τόγε τοπαλαιὸν, & libro 3 cap. 133 editur ἐπιμελεῖσθαι προσώπω haud dubie vel pro ἔνεμε τοπρόσω vel pro ἐνέμετο τοπρόσω quum formam mediam in hoc verbo colat quoque Herodotus. Deinde etiam MS. Ἀσπάλωσι πόλι, non πόλις, certo manus Herodoteæ indicio.

44, 10. Ἐσύλησαν τὸ ἱρόν.] Hactenus igitur Herodotus. At Scaliger in Animadverſionibus pag. 83 prorſus ſcribit incendiſſe. Mox bene ſuaviter MS. Φοίνικές εἰσιν οἱ ἱδρυσάμενοι ἐκ ταύτης τῆς Συρίης ἐόντες, non ὄντες, ut 3, 49. Εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες. Et deinde νοσέειν pro vulgato νοσεῖν.

44, 18. Ἐνέσκηψε ὁ θεὸς θήλεαν νοῦσον.] Quam conſpectus hic locus antiquitati fuerit, apparet ex Dionyſii Longini περὶ ὕψους cap. 28, ubi de poſtrema parte plurimum ſudaverunt docti editores, ut θήλειαν νοῦσον producerent, etiam advertentes, quod feſtinans & nimium tribuens memoriæ Dionyſius ſcripſerit ἐνέβαλεν pro verbo ἐνέσκηψε, quod ſæpe in morbos ab Græcis adhibetur. Id relinquunt, quod Dionyſius non dubitet citare ἡ θεὸς, quod non exſtat in MS. ſed prout dixi, plane ὁ θεός. Et Æm. Portus quidem in Lexico hinc collegit exempla, ubi quum præmiſiſſet hæc [Θεὸς ἡ Ion. & Poët. & comm. pro θεὰ quod longe frequentius] oſtendit porro ſic declinaviſſe Herodotum, τῆς θεοῦ, τῇ θεῷ, τὴν θεὸν, additis locorum & paginarum numeris, ubi tamen notari debet, id quod citat ſub numero 8, 16, id incidere in 1, 31. ubi agitur de Junone Argiva, & tam ὁ θεὸς occurrere, quam τὴν θεόν. Secundum τῆς θεοῦ eſt ex hoc loco, ubi omittit memorare ὁ θεός. Reliqua conveniunt ejus propoſito. Itaque quum pateat ſingulare aliquid in noſtro loco eſſe, iſta ὁ θεὸς non opinor revocanda eſſe ad hanc Venerem, ſed prout Græci ſolent exprimere porrecta notione, ſicut alii dicunt τὸ θεῖον, ut ſignificet numen, perinde ut 8, 13. Ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ

θεῦ, ἔκω: ἂν ἰζώθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν, Valla *a deo fiebat.* Sed nullus ante nominatus fuit. Rectius, *a numine fiebat.*

44, 45. Ἐκατεσκημαθών.] MS. μαθών. Etſi compoſito utatur rurſum cap. 124. Ταῦτα καὶ πάλαι δοκέω πάντα ἐκμεμαθηκέναι, tamen nimis ſæpe in præcedentibus utitur ſimplici verbo, quam ut credi queat nunc jam deflexiſſe ad compoſitum. In ſuperioribus mutavi ex optimo MS. ſed quæ levia ſunt.

45, 5. Ἐδίκεέ οἱ.] MS. ἐδόκεε δέ οἱ, quæ vocula neceſſarium præbet huic loco tranſitum. Deinde MS. ἐπίτεκα, quod novit nemo, non ἐπίτεκα, quod ut recta demiſſum ab primo caſu ἐπίτεξ, quæ vox ſtatim ſequitur c. 11, norunt omnes. Sed habuit Herodotus ſuum aliquid, cur literam ε in multis præferret, etiam in declinando. Nonne ſic vulgo creditur effeciſſe cum χαμόθεν ab χαμαί, ut 4, 171? Sed nos talibus non omnia parcebimus.

45, 11. Καὶ ἐκ γάρ οἱ.] Putida eſt hoc loco copula, ut recte MS. eam non agnoſcat. Nam particula οἱ in talibus debet eſſe vox tertia. Hæc lex Herodoti. 5, 92. Ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς παῖδες ἐγίνοντο. 6, 63. Ἐν δέ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι .. τίκτει. Præterea οἱ μέλλοι, pro μέλλει. Tum integra ſcriptura, Ἀντὶ ἐκείνου, non ἀντ' ἐκ.

45, 19. Μηδαμῇ παραχρήσῃ.] Mirum eſt hic fluctuare Herodotum in terminatione adverbii, utrum μῇ an μᾶ, quum vetuſtius utroque ſit μηδαμῶς. quod clare exſtat in optimo libro, & ſuppoſui juſta fiducia. Deinde ex his verbis ἐξ ὑστέρης σεωυτῷ περιέπ. demonſtrare voluit Æm. Portus in Lexico ſic dicere Herodotum pro σεαυτῷ. Sed neſcivit hæc eſſe correpta & corrupta indecenter, quum Herodotus dederit ἐξ ὑστέρης σοι ἑωυτῷ, prout ſcriptum exſtat Florentiæ, & jubet fortius de ſe ipſo cogitare. Præterea τῷ Μανδάνῃ abſque vocula ἂν, quod & ipſum ſeverius. Quod ſequitur φέρε δὲ ἐς ἑωυτοῦ, numquid manifeſte vitioſum eſt? Id negat Æmil. Portus, ex hoc ipſo loco deducens [Ἑωυτοῦ Ion. pro com. ἑαυτοῦ, hocque pro σεαυτοῦ, Tui ipſius 29, 18] Unde conſtabit veritas hujus tam acute inventi Ioniſmi? Immo id notare non poteſt *in suam domum*, ſed tantum ſi tertius quis de eo loquitur, quid de ſe aut de propria ejus domo fecerit, ut cap. 21. de Thraſybulo, Ὅστις ἦν ἐν τῷ ἄστεϊ σῖτος καὶ ἑωυτοῦ καὶ ἰδιωτικός. Et prout mox Herodotus narrat Harpagum φράζειν τῇ ἑωυτοῦ γυναικί. Optime vero in hac parte legit præclarus MS. ἐς σεωυτοῦ.

45, 34. Εἰ περιφρονήσεις τε.] Hæc non conveniunt ſequentibus καὶ μαθήσεαι, quæ ſunt in indicativo, ſed oportune adjuvat MS. εἰ περιφρονήσει τε.

45, 46. Ταῦτα εἴπας αὐτίκα &c.] Multo melius & ad Herodoti conſuetudinem concinnius hæc ita refert MS. ταῦτα εἶπε, καὶ αὐτίκα ἄγγελον ἔπεμπε ἐπὶ τῶν βουκόλων τῶν Ἀστυάγεος, τὸν ἠπίστατο. Certe iſtud τὸν βουκόλον τὸν Ἀστυάγεος, τὸν &c. eſt bubulci ſermo. Cæterum acriter in hac vicinia graſſati ſunt in hoc articulo præter fas immittendo vel mutando ejus genere; quæ omnia reparavi ad vetuſtiſſimum exemplar, ut apparet in imis contextus oris.

46, 18. Διατέταγμαι ἐγώ.] Inolevit in hac parte Lexici Cl. Æmil. Porti nævum, quod omnino in aliorum culpam rejici debet, ubi hæc ipſa verba Latine explicat *Ego impero.* Interim negari nequit verbum διατάττεσθαι magis convenire pluribus, quam uni; ut 7, 178. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες. 8, 34. Τὰς δὲ πόλις αὐτῶν ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον. Activi quoque exempla habet Portus. Hinc apparet, quam fœde corruperint hunc locum, in quo ſcripſerat Herodotus Τέταγμαι ἐγώ, prout legitur in unica iſta membrana Florentina.

46, 28. Ἅρπαγος μετεπέμψατο.] Stolida & cæca iteratio ejus quod præceſſit; ubi ſi ea tolerari poteſt, ſicut tanta legentium copia inficete toleravit, certe multo oportunius eſt, quod Herodotus ſcripſit, & exhibetur in optimo MS. μεταπέμψαιτο. Et mox idem habet, ἐς δεσπότας τοὺς ἡμετέρους, non prout in editionibus legitur, δεσπότεως ἡμετ. quæ lectio unde exorta ſit, ignoro, quum etiam cap. 112 edant, Ἀδικέων τοὺς δεσπότεας, ubi conſtanter MS. retinet δεσπότας, prout cap. 129 ſimiliter jam ediderunt, Νῦν γενέσθαι δεσπότας, quod confirmat quoque codex Mediceus. Cæterum quod præcedit τὸ μήτε ἰδεῖν ὄφελον, Portus proſcribit quaſi poëticum potius quam ſolutæ orationis verbum. Sed notavit hunc locum Thomas magiſter. Ἀπαρεμφάτῳ δὲ (ὄφελον συντάσσεται) ὅτε ἀντὶ τοῦ εἴθε ἔμελλον τίθεσθαι. Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. μήτε ἰδεῖν ὄφελον. Sic ergo etiam 3, 65. Εἶδον ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, τὴν μηδαμᾶ ὄφελον ἰδεῖν, ait Cambyſes. Cæterum hic ipſe Thomas eſt, unde in præfatione ſua Jungermannus ad 1, 117 notavit Ἐθαψάμην, quod neſcio cur ille vir inſignis non maluerit ocius proſcribere ut plane ſuppoſiticium, quam favorabiliter producere, quaſi forte alicui non diſpliceat iſta lectio. Eſt enim certe alieniſſimum ab Herodoto, qui non utitur iſto medio, ſed & lib. 3 cap. 62 dicit ἔθαψά μιν, & 6, 30 de

Google

de Hiſtiæo τὴν κεφαλὴν ἐνετείλατο θάψαι, & 7, 117. Ξέρξης συμφορὴν ποιησάμενος μεγάλην ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν & θάψαι.

46, 39. Τὸν τοιαῦτα ἐπιθέμ.] MS. τὸν ταῦτα ἐπιθέμ. Certe de eadem hac re dicit cap. 113. Καὶ αὐτίκα ἐποίεε ταῦτα. Mox elegi, quod Stephanus in margine publicavit, ac mihi apparuit in veterrimo codice, non ἵνθεν γῆθεν, ſed ἵνθεν γε ἦν, apertiſſima labentis calami fraude.

46, 45. Καὶ δὴ κατ' ὁδὸν πυνθάνεμαι.] Hic vero longe aliter MS. Καὶ περὶ κατεδὴ κατοδὸν. Quod quum videatur merum nugis conſtare, literarum tamen ſeries, etſi confuſe diviſa, monſtrabat apertam viam ad Herodoti manum, quam inde ſatis vere ac perite educentes arbitramur ſententiam ſic abſolviſſe; Καὶ πρόκα τε δὴ κατ' ὁδὸν πυνθάνεμαι, hoc eſt, *& ſtatim in via ſciſcitor* &c. ſcilicet, ſimulatque ex ædibus Harpagi egreſſus ſuſpenſæ & curioſæ ob tam inopinatum conſpectum menti ſatisfacio & ſciſcitor ex comite, plane ut fieri ſolet. Exempla vocis omnino reſtituendæ πρόκα ex Herodoto præbet Lexicon Æmil. Porti. Et ſicut illis duobus jam novum hoc addi poteſt, ita quod ille omiſit, ſcias etiam uſurpari ab auctore noſtro 6, 134. Καὶ πρόκα τε φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ut tanto magis tibi conſtet veritas.

46, 48. Τῆς Ἀςυάγεω θυγατρός.] MS. optimus non aliter nunc declinat, quam infra, nempe Ἀςυάγεος, idque recepi, quia mox ita ſemper in hoc nomine, & infra cap. 114 intelliges etiam Ἀρτεμβάρεος.

47, 11. Πᾶσα γε ἀνάγκη.] Ignorat mediam particulam MS. πᾶσα ἀνάγκη. Et quæ fides eam deducet ab Herodoto? qui ſic ſcribit 2, 90. Τούτους πᾶσα ἀνάγκη ἐςὶ ταριχεύσαντας θάψαι. Paulo ante ex margine & Italico MS. recepi ἐποψομένους, non κατοψομένους.

47, 18. Οὐκ ἀπολέξει.] MS. οὐκ ἀπολέξ, delicatiſſima temporis mutatione.

47, 32. Τὸ μὲν ἐθάπτετο.] MS. ἐτέθαπτο, ut magis aſſeveret ita factum eſſe; qui codex etiam antea probabat prolatum ab Stephano φύλακον.

47, 35. Καὶ ὅτε δὴ ἦν.] MS. Καὶ ὅτε ἦν, nec locus nunc particulæ iſti.

47, 44. Τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν.] Hi ſunt illi ipſi, quorum meminit in irruptione ſeptem Perſarum libro 3 c. 77. ut de eis dicat, Ἐνέκυρσαν τοῖσι τὰς ἀγγελίας ἐσφέρουσι εὐνούχοισι. Ut mireris nec in Theſauro Henr. Stephanum, nec in Lexico Portum voluiſſe id compoſitum verbum eo reſpectu annotare, utpote quod plane adæquat verbum εἰσκομίζειν, quod uſurpat in hac cauſa Ælianus lib. 1 Variæ H. cap. 21 de Tithrauſte. Interim ſcire oportet huic uſui eximi hunc locum debere, quippe in quo legit optimus MS. tantum φέρειν. Idque propterea omnino reſtituendum; atque etiam, quia hoc ſimplex non dubitat pariter in hoc munere uſurpare, ut 3, 34. Τὸν ἐτίμα τε μάλιστα, καὶ οἱ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος, quem locum attulit quoque Briſſonius in regno Perſarum: ſed quem non attulit, quia non agit de Perſis, habes cap. 53. Οὐδὲ ἀναγκαίως οὐδεὶς ἠξίωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίην. Jam vero iſtud ſimplex huic loco videtur commodius Herodoto viſum fuiſſe, ut tam de ferendis nunciis ad regem, quam de referendis reſponſis ab rege ad ſupplices intelligatur, hoc eſt, integro internuncii officio. Inde ergo etiam ἀγγελιηφόρους in hoc ipſo caſu appellat cap. 120 hujus libri & 3, 118 & 4, 71.

48, 31. Προσφέρεσθαι ἐδόκεε ὡς ἑωυτόν.] Notanda amplitudo interpretationis apud Vallam, ut pateat eam ab ipſo non leviter effuſam: *viſaque eſt figura oris referre ac repræſentare ipſum.* An hoc dicetur προσφέρεσθαι ὡς ἑωυτόν? Immo ait Portus verbum iſtud [apud Herodotum interdum accipitur pro ſimilem eſſe, referre, repræſentare aliquid... ſui ſimilis, vel, ſibi ſimilis eſſe videbatur. Ibi agitur de vultus figura] Ergo volunt Herodotum dicere nepotem avo fuiſſe ſimilem. Quod ſi fuiſſet, non ſuffeciſſet Trogo (ex quo hæc ipſa verba exſcripſit Juſtinus) *Atque ita cum & vultus ſimilitudo & expoſitionis tempora convenirent.* Cur enim iſta ſimilitudo ad avum utique referretur, & non potius ad matrem, aut ad ipſum adhuc recentem à matre, ut iſta lineamenta primæ vitæ inhæſerint Aſtyagi avo, qui tunc viderat, vividius & acrius? Quidquid ſit, alium his verbis ſenſum adeſſe opinatus fuit Trogus, etiam longe aliter hæc leguntur in fideliſſimo MS. nempe ἰδόκεε ἐς αὐτοὺς, quod prætuli. At nulli prope præmittuntur, qui iſti αὐτοὶ intelligi poſſunt. Immo nullus legit hæc fata Cyri pueri, quin proxime continuo in mente habeat Mandanen & Cambyſen. Mox etiam ἐκθέσιος pro ἐκθέσεως.

48, 38. Ὥς τε & παῖδα τὸν σὸν &c.] Indignum prorſus tamdiu his inſidere potuiſſe manifeſtum defectum. Indigniſſimum tam vitioſis calamis & libris commiſſa eſſe Herodotea. Quæ, oro, vis eſt in interpretatione vocis *quoque*? An vero filius graviore querela deplorabat plagas ſuas? Immo ſane pater videtur tenerior longe fuiſſe in miſeranda

iſta

iſta contumelia, atque ideo is potiſſimum Aſtyagi querelam detulit, non filius. Portus in v. Ἐπιμέμφεσθαι non alia retulit, quam ὥστε τὸν σὸν παῖδα μὴ ἐπιμέμφεσθαι. Sed documento etiam hic locus erit, quantum fide exſuperet omnes alios codex Mediceus, in quo legitur ὥς τε σε καὶ παῖδα τὸν σὸν *ut & tu & filius tuus.* Quid poteſt aut mollius proferri aut commodius optari?

48,42. Μουνωθέντος τάδε αὐτὸν εἴρετο.] Hæc omnibus numeris conſtant, & fere aliquid ſcrupuli moverit hic locus de exiſtimatione optimi codicis. Nequivi tamen ne nunc quidem opinari in eo eſſe aliquid, quod decedere debeat aliis. Sane verbum hoc eſſe & probum & Herodoteum nemo ambigat, & loca etiam ab Porto diligenter notata id ſatis affirmaverint, pro quo cap. 209 dicitur ἀπολαβὼν μοῦνον Ὑστάσπεα. Jam vero ita intempeſtivum nunc eſt participium iſtud, ut locum habere non debeat, quum jam modo proximis verbis ruſticus dictus fuerit ἀπολειφθεὶς μοῦνος, unde ſequentia verba non ſunt ſeparata, ut idem dicendo & iterando velut per gradum aſcendat, quod fit interdum. Hoc tale non eſt, & requirit aliquid de Aſtyage, qui abire omnes ſuos juſſit. Et id vult Herodotus. Omnino codex Florentinus proſcribit hoc participium, temere huc uſque porrectis ſyllabis, quas ei voci Herodotus modo tres dederat, nimirum μουνόθεν τάδε. Quod ſi verum eſt, ſicut ego quidem non habeo ullam cauſam ſecus de eo ſtatuendi, ne mihi invidiæ ſit, ſi diſcurrenti, inquirenti & ſedulo laboranti aliquid occucurrerit in ſermone quondam Græco uſque ad hanc ætatem noſtram ignoratum, etiam illis, qui nuper jactantiſſime eo uſi fuerunt. Augeo enim notitiam ejus reparatione hujus incogniti adhuc vocabuli. Et quidni hujus vocabuli? quum nec in derivatione quidquam appareat vitii, & MS. hic liber ex tot perfectiſſimis indiciis debeat eſſe inſtar omnium. Et amat talia adverbia hic ſcriptor, ut probant vel ἀρχῆθεν vel μητρόθεν vel πέρηθεν. Denique jam olim hic hæſitatum fuiſſe indicat liber Oxonienſis, unde exſignavi μουνωθέντος δὲ τάδε αὐτὸν, ſcilicet bis repetita eadem voce, quum litera ω impediret eos μουνόθεν aſpicere.

49,2. Καὶ συγγνώμην ἑωυτῷ κελεύειν ἔχειν.] Ex omni parte melius exſtat in MS. κελεύων, ut ſtatim καταβαίνει λέγων.

49,14. Ποιήσω κατὰ νόον &c. ποιέω δὴ ὧδε.] Id ſane eſt ex vero infuſcare nitorem linguæ Herodoteæ, & dulcedinem univerſam, quippe fractis omnibus, expellere. Quod ſatis patet ex reſtituto per codicem ſcriptum utroque verbo, tum contracto, tum in eodem tempore, qui aſſiduus & perdulcem omnino continens repetitionem mos eſt hujus ſcriptoris in narrando, ut opus non ſit per exempla fuſe adſtruere, quum quævis pagina id demonſtret. Deinde ἄχεος οὐ, non ἄχεος.

49,29. Τὸν οἱ ἐπεῖχε.] MS. ἐνεῖχε. Quæ eſt infamis nota violentiæ Stephani, ut in ejus poſterioribus editionibus ita exhiberetur, quum Aldus & Camerarius & ipſius prima editio jam dederint probum ἐνεῖχε, niſi quod & Jungermanni culpa eſt, quod huc uſque ea ineptia propagata fuerit; neque enim Th. Gale animum habuit emendandi Herodoti. Quin immo non aliter quam nunc repoſui, citat Portus in Lexico, etſi fruſtra hic operoſus. Sed ne dubites, Stephanus etiam in Prolegomenis p. 736 vituperat, quod ego nunc tueor, tum Aldinam æque ac Baſileenſem: & nihil profert, niſi quomodo ab ἐνέχω eſſe ἐνεῖχε poſſit? Roget ergo Herodotum, unde ſimiliter habeat ἀπεβεβήκεε vel κεχωρήκεε. Ac rurſum καθάπερ ἥκουσε αὐτὸς περὶ &c. quum vulgo abſit αὐτός.

49,40. Πάρελθέ μοι.] MS. πάρελθέ μοι. Nam & ſtatim dicit παρῆσαν. repetita, ut ſolet fieri, ejuſdem verbi aliqua derivatione. & cap. 126 παρεῖναι in negotio ſimili.

50,4. Ἔπειτα δὲ τῆς ὥρης.] Neceſſario ſcribendum ex MS. ἐπεί τε δὲ τῆς &c. nec poſt vocem Ἅρπαγος ponenda eſt finalis nota, ſed media quædam, ut appareat omnia hæc cohærere, nec diſſecanda eſſe, ut bene fit in Latinis. Idem vitium occurret 2,52.

50,7. Παρετιθέατο τράπεζαι ἐπίπλεαι.] Ab Aldo & Camerario hic editum ἐπίπλεαι. Mutavit Stephanus & ab eo ſic editur, quum tamen in antiquis libris ſibi lectum teſtetur τράπεζαν ἐπιπλέαν, ut probant ejus margines: quaſi vellet indicare librarios dubitaviſſe de verbo, utrum id deberet pro activo haberi, an paſſivo, quod ad ſenſum & ſyntaxin. Portus interim, cui magna cura fuit iſta reſolutio per vocales εα, accepit vocem παρετιθέατο pro παρετίθεντο *appoſuerunt*, ut activam, & tamen in v. ἐπίπλεος noluit aliud agnoſcere quam τράπεζα ἐπιπλέα μηλίων κρεῶν, ut nihil ab eo adjuvetur hic locus, & multo rectius in interpretando ſe geſſerit Valla, dum exponit, *menſa appoſita ſunt*, prodens neſcio quomodo aliquam notam, quaſi incidiſſet in codicem veterem, ubi legebatur παρετιθέατο τράπεζαι ἐπίπλεαι. Et ſane id ipſum ſervatur in optimo libro, & propterea

Digitized by Google

pterea in locum repoſui, præſertim quum huc quoque Cod. Arch. dirigat, ſed Th. Gale dimidium danto, nempe τεάπεζαν, adjectivum omittente. Neſcio quidem quid velit, quum Suidam hic citet ex alio loco τεάπεζαν ἐπιπλέαν παντοίων ἀγαθῶν παρεθέντες. Nec nuperus Suidæ editor ſcivit hæc eſſe Herodoti verba, nec Gale, niſi quod Suidas præponat nomen, ſed ſumpta illa verba ex fine libri ſexti huc nihil faciunt, niſi quod ſint parallela.

50,8. Τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς πλὴν τῆς κεφ.] Rude hoc & durum. At quam ſuave iſtud ex MS. τοῦ παιδὸς τοῦ ἑωυτοῦ πλὴν κεφαλῆς τε.

50,22. Οὔτε θηρίου κρέα βεβρωκ.] Longe melius MS. βεβρώκοι. Idem dein ἔρδη, non ἔρδοι, quæ terminationes crebro fuerunt confuſæ. Sed & ex margine ab Stephano productam ſumpſi ταύτην ex ejuſdem libri auctoritate.

50,32. Εἰ ἐπέζησε.] MS. ἐπέζωσε, quod ſatis probabis inſpiciens collectanea Porti in v. Ζώειν.

50,44. Τῶν λογίων ἡμῶν ἔνια κεχώρηκε.] Sic ſane allegat hæc quoque in Lexico Portus, & liquidiora conatur reddere interpretando *Nonnulla de noſtris vaticinationibus in exigua evadunt*, id eſt, *exitum parum firmum certumque habent.* Id quidem crediderim; ſed non video aliquid melius ab eo dici, quam ab Valla. Immo nec ſatis video id ab his magis dici. Omnino enim oportuit ἡμετέρων ſic dici. Utinam quoque aperuiſſet, quaſnam intelligeret vaticinationes magorum! Itaque mutavi, quum omnino λόγια ſint vaticinia vel oracula. Ex his quædam ceſſiſſe in jocum & vanum & mimicum, non id quod videbantur ſignificare, ſerium & meticuloſum, narrant regi, ut minus mirum ſit, ea quæ inſomnio monſtrata ſunt, ad ludicrum abire, quum etiam data ab Diis oracula deprehenderint ſimiliter, quum exſpectarent maxima, in exiguum aut jocoſum tranſiiſſe.

50,47. Ταύτῃ πλεῖστος τῇ γνώμῃ εἰμί.] Debui manum dare marginibus Stephani, dum illic notat omiſſo articulo πλεῖστος γνώμῃ inventum ſibi in nonnullis MSS. quod plane tuetur codex Florentinus, & eſt haud dubie genuinum Græciſmi, ut patere poteſt ex 5,41: etſi in libro 7 cap. 220 exſtet eadem locutio, bene annotata ab Porto, ſed in qua regnat dativus, etiam ex conſenſu exemplarium MSStorum.

51,2. Ὅμως μέν τοι.] Hæ poſteriores particulæ jam ſic junctæ antea occurrerunt, ſed augeri vult MS. μὲν γε τοι, quod edidi. Deinde idem εἰς ἢ τὸ τῆς ἀρχῆς, quum vulgo εἰς τε ἢ τό.

51,18. Καί σοι ἔτερα τοιαῦτα διαμελλόμεθα.] Non Stephanus hoc verbum in Theſauro illuſtrare ex Herodoto, non Portus in Lexico annotare voluerunt. Recte quod ad hunc locum; ubi non ſolum MS. Mediceus, ſed etiam Cod. Arch. apud Th. Gale habent, παραμελλόμεθα, quod propterea pro vero recipi debet. Interim tamen & in Herodoto exſtat verbum Διαμελλόω. Mox quoque, ἔλεγέ οἱ τάδε, non τοιάδε; & rurſus μεγάλως ἀσπάζοντο, neglecto augmento, quod mire noſtro placet.

52,3. Τὰς πάθας τοῦ Κύρου τῇ ἑωυτοῦ ὁμοιούμενος.] Sic eſt; unum modo vulnus & miſerabilem caſum Harpagi novimus. Sed quantas id ei calamitates aut etiam contumelias attulerit, & quidem tantas, ut velut novæ πάθαι quotidie poſſent cenſeri, id neſcimus, ut hoc reſpectu unam modo in Harpago agnoſcat vulgata Herodoti narratio, etſi neſcio quomodo puerilis in repetitione articuli ad genus ſubſtantivæ vocis commutati. Hinc oportunitatem quandam vides in eo τῇσι, quod in margine publicavit Stephanus, ſed integre præclaram opem accipit Herodotus, antehac publice non ſuus, ex optimo MS. qui perhibet τὰς πάθας τὰς Κύρου τῇσι ἑωυτοῦ. Elegantiſſima & hiſtoriæ integratione & articuli in eodem genere conſervatione. Sed major corruptela latet in illis ſequentibus, πρὸς δ' ἔτι τούτῳ τάδε οἱ κατέργαστο. Quorum interpretatio eſt, *præterea vero hæc ab eo facta erant.* Ex quibus intelligas præter hæc quæ ſequuntur, alia adhuc citata fuiſſe ab Harpago, quæ nulla fuere; dona miſit Cyro, ſed non aperuit, quo ſenſu id faceret: neque enim auſus fuit. Omnia priora in animo coxit ac tenuit, niſi quod Cyrum veneratus fuit donis licitis. Nunc Cyro adulto parat cœtum, ut non *præterea* id fecerit, ſed primum, quum Medos ante ſollicitaſſet ac pellexiſſet. Itaque & in hoc tam minuto, ſed permultas ineptias ſecum trahente vocum ſerie, Lector, vide quam venerabilis ſit fides vetuſtiſſimi exemplaris, unde corrigo; Πρὸ δέ τι τούτου τάδε οἱ κατέργαστο, hoc eſt, aliquo tempore ante quam id Cyro indicaret, hæc ab eo facta ſunt. Nam quæ quis machinatur ad efficiendum aliquid, utique is ea ante excogitat, quam illud efficitur. In exemplari quidem illo poſt primam vocem ſunt eædem literæ quatuor ac ſe invicem ſequentes, prout exſtant in editionibus, ubi quum ſic ſeparentur δ' ἔτι, in libro MS. vergunt ad aliam ſeparationem, nempe δέ τι, quod ideo nequivi ſpernere, qui didi-

ci, quam ſuaviter Herodotus ludat in iſta vocula τι, ut etiam per merum pleonaſmum interponat, ubi vix locum habere videbatur, quum in hoc loco habeat aliquam vim. 3, 12. Αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων κεφαλαὶ οὕτω δή τι ἰσχυραί. 4, 52. Κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή.

52, 15. Καὶ οὐδὲν ἀποτίλας.] Valde taciturnum oportet fuiſſe Stephanum, qui Laur. Vallæ interpretationem non magnopere venerans *at nihil omnino reſcinderetur*, ideoque ſubjiciens *nihil lacerando*, nuſpiam voluit patefacere, quid de iſto participio Græco ſtatueret. Eo lautius luxuriari in eo voluit Æm. Portus, ut non modo interpretationis Stephanicæ requireret auctorem, ſed etiam totus laberetur ad verbum ἀποτίλλειν, & quidem per hæc verba [Ἀποτίλλειν Herodoteum verbum, ἀπό τινος τὰς τρίχας τίλλειν, ἀποσπᾷν, ἐκσπᾷν, Ab aliquo pilos detrahere, pilos evellere, vellicare, depilare, οὐδὲν ἀποτίλας τοῦ λαγοῦ, cum nullam leporis partem depilaſſet, pilis nudaſſet. Sic enim ibi legendum videtur: non autem, ut in vulgatis Herodoti codicibus legitur, ἀποτείλας, quod ab ἀποτίλλω deducitur, quod verbum non reperitur apud eos, qui Lexica varia conſcripſerunt] Nonne hæc ſingula deſtruunt ſententiam Porti? Non uſurpat Herodotus ἀποτίλλειν, niſi cum accuſativo rei, quæ eximitur. 3, 16 καὶ τὰς τρίχας ἀποτίλλειν. Cur autem hinc pili detraherentur? An id ſolitum eſt fieri? Neſcio quid velit in negando eum feciſſe, quod fieri nunquam ſolet. Immo tamen id fieri, quod reor nunquam factum eſſe, ſtatuens Jo. Fridericus interpretabatur; *cum leporem arte compoſuiſſet, ejuſque ventrem reſcidiſſet, nulla parte depilata*, quod eſt plenum joci; quum hæc narratio occurrat apud Antonin. Liber. cap. 12. ὁ δὲ Φύλιος ἀναρρήξας τὸν λαγωὸν, καὶ τοῦ αἵματος ἑαυτὸν ἀναπλήσας ἐπὶ τῆς γῆς ἔκειτο· non etiam vellus nudavit. Sic deſerunt viri docti Herodotum, certe fruſtra eum ſcriptis onerant. Mihi quum nulla apparuerit diverſitas ſcribendi in MS. etiam ſuccrevit inde fides de veritate vulgatæ editionis, ut nec ex ſupervacuo abundare aliquid in eo verbo videatur, nec defici vel litera aliqua: & quum in Græco ſermone ὠτειλὴ non poſſim mihi imaginari veniſſe ab οὐτάω; ut volunt, (nec licet Homerus ſcribat οὐταμένας ὠτειλὰς, idcirco iſtud utique innuit) ſed adſpici debere ut vocabulum ei ſimile ἀπειλὴ, undecunque primum ω venerit, certe reliquum corpus videtur veniſſe ab hoc verbo, cujus unicum tempus nobis præbetur ab Herodoto, ſive in ſimplici fuerit ὠτίλλω, cujus primam vocalem lenem fecerit more ſuo Herodotus, ſive quid aliud fuerit per minus ο.

52, 16. Ἐπέθηκε βιβλίον τά οἱ ἐδόκεε ἐγγράψας.] Tanquam nunc eadem verba adhiberi oporteret, quæ uſurpavit 3, 42. Γράφει ἐς βιβλίον πάντα τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελάβηκε· γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε. Etiam ἐγγράφειν habet 4, 91. Sed nunc probe MS. ἐσέθηκε βιβλίον γράψας τά οἱ ἐδόκεε. Sic ſane mox de Cyro, γράψας ἐς βιβλίον τὰ ἐβούλετο. Quod autem infra Stephanus in margine oſtentat αὐτοχειρίῃ, id quum viderem quoque in MS. Mediceo, probare debui, quum etiam cap. 140 ſcribat μάγοι πάντα αὐτοχειρίῃ κτείνουσι.

52, 26. Θεοὶ ἐπορέωσι.] Multus eſt in hac paralyſi εω celebranda Portus in Lexico, producitque tum ὁρέων, tum ἑώρεε: hoc ipſum illic omiſſum affert in Ἐπορᾷν, & prave curavit ſcribi ἐπωρέωσι. Sed quidquid ſit, potuerat tacere. Nam id adſciticium eſt hoc loco, & Herodotum ſcripſiſſe teſtatur optimus MS. ἐπορῶσι. Et pro ἀπίκνεο ſtatim ἀπίκεο, omiſſo ν, ut ſupra ἀμύνηται, & cap. 153. ὁμῶνται. Terminationem quoque ut Ionici ſaporis monſtravit Portus variis in ſpeciminibus, ſed hoc ipſum ab eo negligitur.

52, 28. τὸν ἑωυτοῦ φονέα.] Hoc non poteſt aliter intelligi, quam de eo, qui ſe ipſe interficit: quod nulla ratione huc convenit, ut c. 129. τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον. Sed jam ſimilis pravitas in conſideranda hac voce fatigavit nos antea. Itaque emendandum eſt τὸν σεωυτοῦ φονέα, quod perquam tempeſtive nobis ſuppeditat eximia membrana Medicea, & ſic intelligimus, *tua necis auctorem*.

52, 38. Ἔσται τοι τὰ σὺ βούλεαι.] Potuit ſic dixiſſe de futuro Harpagus. Cæterum MS. habet ἐστὶ τὰ σὺ βούλεαι. Quod ut eſt in præſenti, ita ſane efficacia ejus eſt vehementior; & potuit ſic etiam promiſiſſe Harpagus, ut qui omnia ad voluntatem deficientis ita præparaverat, quo non tam deſiderare quidquam, & pro futuro certe ſibi polliceri, ſed potius velut præſentibus uti poſſet. Et eſt egregium in his temporibus exemplum cap. 126. Βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι, ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα μυρία ἀγαθὰ, οὐδένα πόνον δουλοπρεπέα ἔχουσι· μὴ βουλομένοισι δὲ, εἰσὶ ὑμῖν πόνοι τῷ χθιζῷ παραπλήσιοι ἀναρίθμητοι. Sic quidem illic vel editoribus vel ante eos aliis librariis libuit exſtare, tanquam formoſa eſſet hæc temporis variatio: quum ipſa oppoſitionis ratio utrique

que

Google

que eundem attribuat ſtatum, & tam volentibus rebellare ſtet paratus ante fores bonorum cumulus, quam deſidentibus continentia heſterni laboris. Prorſus nulla in his poteſt reponi varietas; unde ex laudatiſſimo libro illic reponendum, Ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα, quaſi præſentia eſſent, parataque, modo aperirent ſinum; ut minus mirum ſit in ſacris libris idem uſurpari.

52, 45. Ἐθέλοντι ταῦτα.] MS. θέλοντι ταῦτα. Sed & deinde, ut pleno numero procedat acceptæ Herodoto vocis repetitio, MS. ἐποίεε δὴ ταῦτα, non τάδε.

53, 5. Ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες.] MS. ἐξ ὧν ὧλλοι πάντες. Ne dubita, quin ſit ipſum Herodoti. Jam ſupra ſic reſtituimus. Sed & mox cap. 162 Οὗτος ὡνὴρ. Et 173. Τὠρχαῖον. Et 199. τὠπὸ τούτου, lib. 2. cap. 36. Καὶ κελεύων ὧλλοι. Nam & ibi MS. accentu circumflexo utitur, nec novit niſi unum ſpiritum lenem. Quod obiter nunc annotandum cenſui propter illa, quæ acuta huc congerebat in Lexico Æmil. Portus, verba nempe & nihil aliud.

53, 21. Ἔθυε καὶ παρεσκεύαζε ὡς δεξιωσόμενος.] MS. ἔθυε & δεξιόμενος, non illud quod editur auctis ſyllabis. Certe jam habuimus c. 122 δεξάμενοι parentes Cyrum. Item ἐς λειμῶνα, non λειμῶνας. Et ſcriptam lectionem videtur agnoviſſe interpres, recte quidem, quoniam illic prata & arva immenſi ſpatii, ut non contigerit eis per plura ſeparari.

53, 35. Μὴ βουλομένοισι ἦν.] An hoc loco ellipſin amaverit auctor, ita ambiguum eſt, ut editiones ſine hæſitatione eam ſtatuant. Sed his omnibus contradicens optimus MS. ex jam præmiſſis ſpeciminum exemplis pignoratur ſibi certiorem fidem, quam illæ omnes: unde etiam nunc credas licet Herodotum adjunxiſſe ἡμέας πείθεσθαι. Neque enim id ab facilitate & ſimplicitate Herodoti alienum. Dubitatur etiam? Habes igitur 4, 127. Καὶ γνώσεσθε τότε, εἴτε ὑμῖν μαχησόμεθα περὶ τῶν τάφων, εἴτε καὶ οὐ μαχησόμεθα. Immo rurſus in hoc iterandi vocabuli genere adjuvabimus Herodotum 3, 12.

54, 1. Ἀπέδεξε Ἅρπαγον.] MS. ἀπέδεξε.

54, 5. Αὐτομολέειν παρὰ τοὺς Πέρσας.] Sententiæ quidem nihil intereſt, quin hoc pro Herodoteo cedat: adeo multa exempla hujus præpoſitionis παρὰ congeſſit Portus, & in iis quoque hunc ipſum locum, ut omnia liquida videantur. Attamen optimus MS. πρὸς τοὺς Πέρσας. Quod rejici non debuit. Pejus eſt, quod in editionibus Stephani contigit 2, 32. ubi editur φάναι ἰδεῖν ποτε παρ' αὐτῶν Νασαμῶνας ἄνδρας, ubi Aldus & Camerarius recte dederant παρ' αὐτὸν, nec aliter legit Valla, & hinc providere melius debuerat Jungermannus.

54, 11. Ἀπέγνωσαν μεῖναι τὸν Κῦρον.] Nullum eſt hoc loco momentum Thomæ Magiſtri, quem obſervavit Jungermannus in citando eo mutaſſe nonnihil, nempe ut pro ſecundo verbo ponat μὴ κτεῖναι, unde ipſe ſcilicet pro vulgato iſto conjicit forte legendum μὴ κτεῖναι. Vere enim ſuaſerant ἀποπέμψαι. Alterum incertum & ignotum eſt. Sane non debuit vir doctus ita ratiocinari, quoniam ita citat Thomas, ideo veteres codices ita habuiſſe: nec enim innuit iſte Thomas, ſe pluribus uno exemplaribus uſum eſſe, & utique ſufficit illi impenſas feciſſe in unum exemplar: certe veteres codices plures inſpecti quoque erant ab Aldo & Stephano. Et uter ille horum eſt, Thomas an Jungermannus, cujus in auribus perſonabat clamor filii Crœſi, Lydiaco ſermone uſi, ſed quem Herodotus more veteri Græce exprimens in fine capitis 35 protulit μὴ κτεῖνε Κροῖσον?

54, 24. Καὶ τὸ πρῆγμα δὴ &c.] Copula iſta in principio turbat, ut videtur, derivata ex poſtrema ſyllaba præcedentis verbi χράψαι, ut recte non appareat in optimo MS. & debeat tolli. Sed nec particula δὴ in eodem conſpicitur, & vides his omiſſis integerrimum eſſe ſermonem. Quod ſi tamen aliquid inſulcire placet, decentiſſime conveniet in illis ſtatim ſequentibus exhibere, δι' ἑωυτοῦ γε ἐπρήχθη, ut eſt in MS. quum particula tertia vulgo abſit.

54, 30. Εἰ γὰρ δὴ δεῖν.] Recte MS. δέον.

54, 44. Ὀπίσω κατεστρέφησαν.] MS. κατεστρέφθησαν.

54, 48. Κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας εἶχε παρ' ἑωυτῷ.] Non videntur hæc ſatis clara, ſi credimus editori Juliani, cui in hoc loco citatur in notis pag. 213 Herodotus, hoc addito judicio [non indicans, an in liberali tantum cuſtodia, ſecuritatis ergo, ne avitum regnum repeteret, eum retinuerit, an vero, quod ait Juſtinus, non tam à ſe victum, quam ut avum, ſingulari in honore ad mortem uſque coluerit.] Eſt ergo politicum hoc arcanum & congruum in procellis Puteolanis fugienti ad vota ex Anthologia Græca. Loca quæ huc adducuntur, ſæpe vidi ab aliis ante ipſum conducta. Hoc miror, ab nullo in hac parte allegari Iſocratem, qui in Euagora pag. 422 ſcribit: Κῦρος μὲν γὰρ τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν. Sed notari debet eſſe Græcis & Latinis in promtu figuram extenuationis, quum ea

forma dicendi adhibetur, ut minus dicatur, ubi plus in intellectu relinquitur, de qua integrum caput compoſuit in Adverſariis ſuis doctiſſimus Gatakerus 1, 7, & quaſi λιτότητα, quæ ſupponit, quum dicitur nihil mali effeciſſe, intelligi plurima bona contuliſſe. Juſtinus ſcribit noluiſſe ipſum reverti in Medos; puduit illorum oculos ſubire: ergo præpoſitum fuiſſe Hyrcaniæ. Utrumque poteſt ita eſſe, utrumque poteſt Juſtinus vel magis Trogus ex probatis ſcriptoribus petiviſſe. Sive ſciverit Herodotus, ſive ignoraverit, nequit à nobis affirmari; certe totum hoc reticet. Sed quid communius quam adſignari gubernandam provinciam primati viro, quem tamen rex jubet apud ſe manere præſentem? Utique in Juſtino non dicitur cum in iſtam provinciam iviſſe. Sed rurſus quid celebratius in Palatiis Regum, quam dierum & fortunæ diverſitas? Utique qui ſcribitur noluiſſe reverti in Medos, haberi monſtratur in honore & oblata fuiſſe iſti hæc ſatrapia.

55, 10. Οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμιζον τοὺς θεοὺς] Fieri nequivit, quin hæc Herodoti capitula aliquid Perſicum attrahentia allicerent eruditiſſimum virum Th. Stanleium, ut in notis ad Æſchyli Perſas debuerit aliquid Herodoteum dicere. Sic quum in hoc loco diſpliceret illi interpretatio Vallæ *ex hominibus ortos* (quod inſcite circumrodit Portus) intellexit potius *humana forma præditos eſſe*.

55, 11. Δία, Οὐρανίην, Ἀφροδίτην &c.] Videndus, quem dixi, Stanleius p. 762 & 769. Cæterum debet hoc loco pervulgari, quantum mendacium hinc conſuere potuerit Johannes Clericus in Artis Criticæ p. II S. I. c. XIII. ita ſcribens [Quia apud Græcos, Deorum ſummus Ζεὺς vocabatur, ideo Græcorum Hiſtorici, ubi loquuntur de Numine, quod apud aliam gentem ſummum habebatur, id etiam Δία vocant. Ita Herodotus poſtquam dixit à Perſis neque ſtatuas, neque templa, neque aras Diis conſecrari, quod non crederent eos ἀνθρωποφυέας, uti Græci, ſubjicit: *Jovi ſolent ſacra facere in altiſſima montium aſcendentes, ambitum omnem cæli Jovem vocantes.* Nemo non crediderit, his lectis, Perſas eodem nomine ſummum Numen appellaſſe, quo Græci utebantur, niſi aliunde notum eſſet Linguam Perſicam nihil habuiſſe commune cum Græca &c.] Quid falſius illa Perſarum ſummi Numinis appellatione? Vel Stanleji notæ id vituperarint. Is enim in poſtrema citatione non modo notat, *Cælum, ut Herodoto placet, ſub nomine* Διὸς *babuiſſe Perſas*, ſed mox iterum: *Maxime vero Perſis convenit hæc loquendi formula, quos Solem pro ſummo Deo babuiſſe Herodotus lib.* 1. & alii *tradiderunt*. Ita priore loco monuerat Hiſtoricos, Geographos alioſque Deorum Græcorum nomina Diis Perſicis accommodaſſe, & Δία ab Herodoto & Strabone dici, quem Agathia teſte dixerint Βῆλ. Stanleius ergo evincit mendacii eum in hac parte, prout omnia ſic conſpurcata ſunt, quæ in iſtas paginas congeſſit.

55, 15. Θύουσι δὲ Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ καὶ Γῇ καὶ Πυρὶ καὶ Ὕδατι καὶ Ἀνέμοισι.] Niſi inſuper deſit καὶ Ἄστροισι: nam videtur aut ex hoc loco aut ex Perſis certe habuiſſe Epicharmus, quod ex eo interpretabatur Menander hoc diſticho:

Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος τοὺς Θεοὺς εἶναι λέγει
Ἀνέμους, Ἥλιον, Γῆν, Ὕδωρ, Πῦρ, Ἀστέρας.

55, 18. Καλέουσι δὲ Ἀσσύριοι τὴν Ἀφροδίτην Μύλιττα.] De hac dixeritne omnia quæ ſciverit Th. Gale, an quæ voluerit, non facile aſſequar. Cæterum ſunt valde exigua de omnibus his tribus, ex Seldeno ſcilicet ac Voſſio. Et Seldenus quidem primum pagina 249 Syntagmatis ſecundi ita ſcripſit: *Vocabant Aſſyrii Mylittam, Arabes Alilat, Perſæ Mitram, ut ſcripſit Herodotus, quem videſis in primo & tertio.* At pag. 253 citat verba Herodoti, & ſibi objicit eſſe in Herodoto Ἀλίττα: additque, *anne corrupti codices heic Herodoti, & Alilat ſubſtituendum?* Eſt ſane magna πολυπραγμοσύνη. Sed quid inde lucri fecit præclarus ille vir, niſi quod ſe oſtenderit intricatum, nec expedire potuiſſe, quantacunque etiam adfuerit peritia Aſiaticarum linguarum. Cur ſic leviter contemnit aut librarios ſcribas Herodoti, aut ipſum Herodotum; ut utique exprimi debuerit ſuſpicio prorſus lapſabunda? Nec vero *Mitram* vocat Herodotus, ſed *Mitran*: quam poſteriorem literam non minus illic ſervari debere opinor, quam *a* in prioribus appellationibus, utpote in lingua Perſica perinde finalem literam utique in hac voce, ac apud Aſſyrios & Arabas litera *a*. Sic enim prorſus ſtatuo hic agendum, ut Herodotea Μίτραν, nihil habuerit commune cum virili appellatione quam creduntur Soli attribuiſſe ſub nomine & titulo Μίθρας, ut in pleriſque locis ſcribi video, nec ego tergiverſor. Attamen id adeo mirum apparuit interpreti, immo omnibus, qui citaverunt & Latinam interpretationem addiderunt (& quis non ita fecit?) ut in Latinis dixerint *Mylittam* & *Alittam*; quod quidem interpres facit eodem jure, quo lib. 4 cap. 59 Scythicos Deos, omnes ab Herodoto poſitos

tos in nominativo, in Latinis noluit videri niſi in quarto caſu. Id quod pergit facere etiam lib. 2 c. 199, ubi Græca ſunt Ἐπικαλέω τοι τὴν θεὸν Μύλιττα, & Μύλιττα ἡ καλέεται τὴν Ἀφροδίτην Ἀσσύριοι. Nihilominus etſi liquida ſit mentio τῆς Ἀφροδίτης, Cl. Sponius *dans les recherches Curieuſes d'Antiquité* num. 28 non veretur producere epiſtolam amici, in qua ſcribitur *avec celuy de la Junon des Aſſyriens appellée Melitta*, & alteram ejuſdem, in qua repetitur, *que les Aſſyriens repreſentoient leur Junon appellée Melitta*. Quis id illi aperuit? Id igitur pro abſurdo rejiciendum. Major moleſtia in eo, quod Nicol. Damaſcenus in Excerptis Peiresc. pag. 429 ſcribit: Καὶ ἐπώμοσε τόντε Βῆλον καὶ τὴν Μόλιν. οὕτως γὰρ τὴν Ἀφροδίτην καλοῦσι Βαβυλώνιοι, ubi Cl. Henr. Valeſius non deſiit diverſitatis ſpectandæ cauſa Herodoteam appellationem adducere: utinam adjeciſſet potuiſſe Babylonios aliquam differentiam in hac appellatione habere ab reliquis Aſſyriis, de quibus agebat Herodotus! Nam Herodoti lectionem tot pignoribus fundatam tentare non fert animus; quodcunque etiam ſpecioſum & probabile poſſet videri alicui, ut fateri jam ſuſtinuit Seldenus in Alitta. Quod tanto ſtabilius in me eſt, quia ſpeciem novam vel anſam conatur præbere auctor funeris Helleniſticæ linguæ, dum probans ſcriptores ſæpe accommodare ſuo ſermoni, quo utuntur, nomina peregrina, inter alia ſcribit pag. 383. [Sic Nicolao Damaſceno Μόλις pro Μολίδ.] Ubi retinet biſyllabum, quod cur prætuleris Herodoteo triſyllabo, niſi quod vox illa terminet in conſonantem, quam didicit & ipſe & alii ex idoli Βὴλ ſimilitudine terminaviſſe iſtos populos? Sic certe quis velit quoque Arabicam Ἀλιτ, valde congruam idolo Allatt, quod habuerunt Arabes notante Cl. Pokockio ad Abulfaraium, & in ſcripturâ vicinam urbi Ailat, quæ ab Hieronymo ſcribitur in extremis finibus Palæſtinæ, juncta meridianæ ſolitudini & mari Rubro. Interim non debet hic omitti, quod notatur ab Caſaubono & Freinshemio; ab illo quidem ad Strabonem pag. 255. [*Quod Soli ſacrificent, & Herodotus ait aliique multi: quod ſolem vocent Mithram, diſſentit ille, qui ſic Venerem à Perſis vocari ſcribit: niſi* Μίτραν *&* Μίθραν *differre putet*] ab hoc in Indice Curtii in voce MITHREN [*Herodotus* 1, 131 *aſſerit* Μίτραν *apud Perſas cenſeri Venerem. Niſi ex Theologia Phyſicorum idem Sol atque Venus eſt: cauſa & fons generationis.*] Sciat quiſque hæc licet; nihil inde frugiferum aut Herodoto aut lectori ejus. Quibus omnibus annectenda ſunt ejuſdem Seldeni verba in notis ad Marmora Arondelliana, ut pateat, quantopere magnificus ille vir ſua mutaverit ſcribens illic pag. 124. *Iis vero Uraniam hanc* Μύλιττα, *ſeu* Μύλιττα *dictam eſſe teſtes ſunt Herodotus in Clio & Heſychius.* Μύλιττα *autem* Γενέτειραν, *ſeu Genetricem denotat Syris, ut* Ἀλίττα *pro eodem numine Arabibus etiam, apud Herodotum loco citato, uſurpatum.*

55, 24. Τῶνδε ὡς ἑκάστῳ θύειν θέλῃ.] Præcedentia narrantur omnia in plurali, ut neſciam an Herodoteæ lenitatis ſit tranſire tam leviter in ſingularem, quum videatur plene dediſſe Τῶνδε ὡς τις ἑκάστῳ θύειν θέλῃ. An excidit ἕκαστος ex ſimilitudine literarum?

55, 26. Τὴν τιάραν.] Citant hunc locum varii, ſicut omnes legerunt, inter alios bona fide Caſaubonus ad Strabonem p. 255. Briſſonius de regno Perſar. lib. 11, pag. 174, quem ita citaviſſe mirari non licet, quum liber iſte plenus regii ſplendoris in gerenda τιάρᾳ ὀρθῇ Græculis plurimum, & nominatim apud Suidam Philarcho, jactatâ, mentem impleviſſet hoc genere. Prior potuit aliquanto diffidentior huc accedere, quum procul dubio ſciverit & meminerit extare etiam 7, 61 Τιάρας καλεομένους πίλους ἀπαγέας, ubi maſculina ratio tantum momenti habet, quantum fœminea. Jam vero Muſas omnes teſtor, in pervetuſto illo Mediceo exemplari legi τὸν τιάραν, ut divinum Virgilium juſta Herodoti admiratio & imitatio compulerit dicere *ſacerque tiaras*, deſtituente illic Servium tota eruditione, quod propterea genus opportune pluribus exemplis confirmabat ad Prudentii Apotheoſin v. 145 Nic. Heinſius in iſto loco Prudentii unum modo reperiens Puteaneum codicem ſervare, quod à manu auctoris venit, corruptis reliquis, quod idem certe in Herodoto nunc etiam perſpicue apparet. Neque enim Portus in Lexico aliter ſe gerit, quam ut lector dicat eum νοσῆσαι φρένας. Quam erudite in Heſychio conjectavit Guyetus, Ἡρόδοτος ἢ ἐν ἀ ἀρσενικῶς? Quid peti poteſt amplius?

55, 30. Ἐν γὰρ δὴ τοῖσι ἅπασι Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται.] Apparet igitur, unde hunc ſenſum exceperit Seneca, plane Latinus in hac parte interpres Herodoti, lib. 6 de Beneficiis cap. 19. *Primum cum cogitavit Princeps Gallis omnibus prodeſſe, & mihi cogitavit prodeſſe; eram enim Gallus, & me etiam, ſi non mea, publica tamen nota comprehendit.*

55, 32. Ὑποπτεύσας ποιεῖν.] Non contigit mihi videre ullam editionem, quæ non ita

haberet. Prout Aldus incepit, excepere Camerarius, Stephanus, Fridericus, Jungermannus, Galeus. Et nemo tamen controverſiam refert interpretationi Vallæ; immo illam fovent ac retinent, adeo quidem, ut Portus hoc verbum ne quidem dignatus fuerit in Lexico tangere, ingrata auſteritate, aut magis abſurda, quoniam Græco ὑποσπάσας non reſpondet Latinum *ſubſternens*, ſed contra *ſubtrahens*. Agnoſce igitur in publica negligentia curam ejus, a quo optimum Mediceæ Bibliothecæ exemplar conſcriptum eſt, unde produco emendatiſſime ὑποπάσας. Hoc habebat ſub oculis Valla interpretans. Etſi enim ſit nunc velut abolitum ex memoria, ſedet tamen ac viget in tam conſpicuo monumento, cui etiam aliqua appropinquat illud Ariſtophanis in Ἱππεῦσι 99. Πάντα ταυτὶ καταπάσω βυλδευμάτων. Et fragmentum comœdiæ antiquæ apud Grotium pag. 917. Ἀψινθίῳ κατέπαζας Ἀττικὸν μέλι. Contrarium quid deſcribit Palæphatus de Glauco Minois. ὃς ἰδὼν δράκοντα ἑτέρῳ δράκοντι πόαν ἐπιθέντα τεθνεῶτι, καὶ ἀναστήσαντα αὐτόν. Sed compoſitum καταπάσαι notum eſt. De noſtro ὑποπάσαι quam pueriliter, quam ultra fidem imperite ſcripſerit H. Stephanus, refert ut hic cognoſcas [Ὑποπάσσω, ſubinſpergo. Unde ὑπόπασον ſubinſperſum. Ex Plut. affertur pro alia etiam ſignific. verum ex loco qui ſuſpectus eſt.] Neque hæc ille poſuit loco juſto & ſolenni inter compoſita ab verbo πάσσω poſt iſtud Συμπάσσω, ſed relegavit ex patria, & ſepoſuit in indice. Nullum dubium eſt, quin ſicut 4, 172 potuit dicere ἐμπάσσοντες γάλα, ita nunc dixerit ὑποπάσας ποίην.

55, 46. Λεπτὰ τῶν προβάτων.] Plane id ipſum, quod exprimitur in fragmento Menandri, quod ſupereſt ex comœdia Μέθη.

Εἶτ' οὐκ ἀτοπώτατα πράττομεν καὶ θύομεν,
Ὅπυ γε τοῖς Θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα.

Sed de iſto pecore ſic iterum Herodotus 8, 137. Ὁ μὲν ἵππυς νέμων, ὁ δὲ βῦς, ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδίκκης τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων.

55, 48. Καὶ ὁ καλεῖσι.] MS. καλέσι. Et quamvis exemplum aliud vocis hujus non exſtat, certe annotatum non eſt, non audeo tamen rejicere, & vel Græciam hac quotidianæ vocis nova declinatione, vel Herodotum manus ſuæ veritate reparata fraudare, præſertim quum adverſus barbaram contumaciam, ut ſpero, evicerim ac Arriano reſtituerim πεζινὸς & πεζινής: Sic ὀρύχωρος & ὀρυχωρὴς, ἀένναος & ἀενναὴς, & quod adhuc ignotum ſequetur infra ὑγιηρὸς & ὑγιηρής. Sed hactenus; & vide an non ſit καὶ οὐκ ἀλέει?

56, 7. Τὰ σπυδαιότατα.] Prout creditur ſcripſiſſe etiam 2, 87. Τὴν μὲν σπυδαιοτάτην αὐτέων. Idque nihil moror. Sed hoc loco purus ille MS. τὰ σπυδαιέστατα. Agnoſcis ejuſdem genii delicias, quaſi quæ Herodoto nunc magis fuiſſent obverſatæ ac placitæ, etſi hanc uſurparit jam ſupra c. 8, ut annotavit Portus, Τῷ Γύγῃ τὰ σπυδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο. Quibus annecti debet ſuperlativum, quod ſequitur c. 196 ἀμορφεστάτην, ut plane etiam legitur in MS. Mediceo. Hæc enim duo adjectiva ſunt, quæ hanc terminationem Græciæ conſiderans Euſtathius ad β Ὀδυσσείας etiam conjungit, notans ἀμορφέστατος γυνὴ παρ' Ἡροδότῳ ἐν ἀκριβεστέροις ἀντιγράφοις, in quorum idcirco numerum vel præcipue mitti meretur codex ille, cujus divina munera cummaxime publico, cui propterea nefas eſt obſtrepere.

56, 38. Αἰγυπτίυς θώρηκας.] MS. θώρηκας.

56, 41. Κυρδίας γυναῖκας.] Sicut in libro 5 c. 18 dicit auctor γυναῖκας κυρδίας, ita nunc quoque ſcripſit κυρδίας, prout exſtat in MS. Mediceo, cui fides iſta nequit negari. Plane ſic inſcriptio Attica apud Sponium Itiner. 11 p. 349 Μνῆμ' ἀλόχῳ φιλίῃ θῆκαλο κυρδίῃ, quam conſtructionem heroes illi petunt ab primævo auctore Homero.

57, 6. Μηδεμίην ἄλλην ἀνδῆ.] Quum ſicut hoc loco ſubſtantivum, ita 3, 41 verbum ἀνθεῖν Herodotus adhibeat, ita agunt Stephanus & Portus, ut hic in Lexico Ionico nihil voluerit agnoſcere præter poſtremum, Stephanus in Recenſione vocum Herodoti hæreat totus in illo ſubſtantivo, velut faſtidio fatuo abalienati, forſan quod Portus non haberet, quo coërceret Stephanum, qui ſuſtinebat illic projicere, *ubi videri poſſit neceſſe minime fuiſſe addere* ἀνδῆ, quum tamen ſæpe loquutionibus addita percipiamus vocabula, quæ neceſſe non fuerat. Sed in Stephano ut agnoſcas aliquid velut ex oraculo præceptum, facit fideliſſimus codex ex Italia, unde prorſus abeſt iſtud adjectivum, nec ulla fuit cauſa ut pro Herodoteo haberetur aut ulterius habeatur. Inſuper idem MS. μηδεμίαν, non μηδεμίην, prout etiam paulo ante auxi vocabulo τῦτο ὅτω ποιέειν; ubi vulgo media vox non agnoſcitur, niſi Stephano ad marginem, quum ſit vera auctoris noſtri.

57, 15. Πατέρα ἢ μητέρα.] MS. πατέρα οὐδὲ μητ. Quod valde probo, ut per æquales gradus ad utrumque parentem procedat amor ac reverentia filii, non alter alteri adhæreat.

57, 19.

Google

57, 19. Εἰκὸς εἶναι.] Habes ergo primum exemplum veriſſimæ mutationis ex optimo MS. unde edidi εἰκὸς, quod ſupra notavi aliquoties in Herodoto corruptum legi.

Ibidem. τόν γε ἀληθῶς τοκέα.] Unde hoc? & certe ab cumulo Porti citationum vocis ἀληθέως hic locus exulat. Immerito prorſus. Nam plane MS. ἀληθέως, idque toties in Herodoto, ut fere ſit aſſiduum.

57, 20. Ἄστεα δέ σφι ποιεῦν οὐκ ἔξεστι.] Præclara veteris Herodotei calami reſtitutio, quam expulerat ſatis ſubdole explicatio ejus ἐκεῖνα, quod quum modo anteceſſerit, credibile eſt non placuiſſe auctori, cui ἄστεα etiam grata fuerunt c. 179, ſcilicet ex Homero repetitione facta; ut mirer pigrari voluiſſe Stephanum, quum verum haberet in manibus. Sic quoque mox recepi οὐδὲ ἄλλον οὐδένα προσχωρῶσι, prout legitur in MS. non, ut prodit Stephanus, προσχωρέουσι, quum quod vulgo ſuppoſitum legitur, ita vagum ſit & infinitum, ut terminum ignoret; quod eſt ridiculum.

57, 35. Σέβονται προτιμῶς τῶν πάντων μάλιστα.] Intrepide igitur & Valla, verum aſtute: *ſed flumina inter omnia religioſiſſime colunt.* Neque enim τῶν πάντων μάλιστα notat *inter omnia*, idque ipſe optime noverat, qui lib. 2 cap. 37 θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων interpretatur *in Deos ſupra modum ſupraque omnes homines religioſi ſunt.* Ubi quum Herodotus præbuerit vocem quam adjectam velit voci πάντων, nimirum ἀνθρώπων, cur Valla nunc recuſat ſubintelligere, ſed πάντων vult habere pro neutro? Ineptit Valla: ſed bonus vir penetrare nequivit, quid noxæ ſubeſſet. Scito igitur duas illas voces τῶν πάντων abeſſe ab MS. quæ fideliſſima eſt admonitio.

57, 37. Ἡμέας δὲ οὐ.] Satis ruſtice & abrupte, quod non eſt Herodoti. Itaque Mediceus MS. ἡμέας μέντοι οὐ. Quod ſatis politum & ad genium auctoris. ut cap. 58. Ἀποσχισθὲν μέν τοι ἀπὸ τοῦ Πελασγικοῦ. Cap. 120. Ὅμως μέν γε τοι συμβουλεύσατέ μοι. Et mox ſequitur.

57, 39. Τελευτῶσι ἐς ταὐτὸ γράμμα.] Id non ſuſtinuit admittere ſimpliciter maximus Scaliger, ideoque obducebat quædam nomina aliam ſortem habentia: ſed repellere ea doctiſſimus Stanleius ad Æſchylum pag. 756 conatus eſt.

57, 48. Πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος .. ἑλκυσθῇ.] Quaſi facta foret hæc periodus ad tutelam loci, quem tractavi in numeris 33, 49. Alio tamen modo in hac agi oportet exigente optimo codice, etiam Valla, quum verterit *trahatur*, tranſeunte in aliud Græco tempus. Sed ejus vim apertius probat codex MS. dum pariter oſtendit verbum in fine truncatum eſſe, infinitivum uſurpans ἑλκυσθῆναι. Ea eſt æque frequens Herodoti phraſis, ſed jam ulterius indicat tractum eſſe.

58, 29. Κύρου δεηθέντος δι' ἀγγέλου.] Hærent hæc inter ipſum auctorem & interpretem, qui uno legato non ſatis honoratus reddidit *per legatos*; quam licentiam oportebat reprehendi, niſi is procul dubio ab exemplari antiquo invitatus fuiſſet ad hanc ſententiam, quum huc quoque vergat fidelitas Medicei codicis, quam probare debui.

58, 34. Ἴωνες δὲ ὡς ἤκουσαν τούτων, ἀνενειχθέντες ἐς τὰς πόλιας, τείχεά τε περιεβάλλοντο.] Sic accurate jam diſtinxit ipſe Aldus, ut iſta media ſic fluitarent inter antecedens & conſequens. Neque ſane ſcio, de quibus Ionibus loquatur, utrum de legatis, an vero de magna multitudine quadam, quæ huc excucurrerit ac novum Lydiæ regem ſpectatum iverit: nam quæ mox prædicat de urbium mœnibus firmatis, certe id non pertinet ad legatos, ſed ad populum Ionicum. Inſuper quum non diſerte numerum legatorum ab Ionibus miſſorum expediat Herodotus, ſed tantum dixerit Jonas atque Æolenſes miſiſſe ἀγγέλους παρὰ Κῦρον, æque potuerunt unum ſinguli miſiſſe quam plures. Sed hoc mitto. Potius videndum, an Græciſmus patiatur Ἴωνες ἀνενειχθέντες pro *reverſi*. Agnoſcit hunc unum locum Portus. Sed nec de Æolenſibus tale quid dicit, qui tamen etiam reverſi ſunt. Totum eſt hiulcum ac male diffiſſum, & tanto majoris pretii, ac longe magis mihi arridet, quod exſtat in unico illo MS. Ὡς ἤκουσαν τούτων ἀνενειχθέντων ἐς τὰς πόλιας. Id vere Herodoteum, & ſic participio iſti vera ſedes redditur ubique uſurpato de ipſis rumoribus aut reſponſis, quæ renunciantur. Sic cap. 158. Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Κυμαῖοι. Quæ totidem apicibus repetit cap. 160. Sic lib. 2 cap. 121. Ὡς δὲ καὶ ταῦτα ἐς τὸν βασιλέα ἀνενειχθη. Lib. 5 c. 89. Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι. Lib. 7 c. 169. Ταῦτα οἱ Κρῆτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν.

58, 42. Τῶν μὲν οὐρέων καὶ τῶν οὐρίων.] Sunt eadem, per quæ Daram Parthicam celebrat Juſtinus 41, 5. *Cujus loci ea conditio eſt, ut neque munitius quidquam eſſe, neque amœnius poſſit. Ita enim & præruptis montibus undique cingitur, ut tutela loci nullis defenſoribus egeat, & ſoli circumjacentis tanta ubertas eſt, ut propriis opibus expleatur.* Alioqui tanta vicinia eſt vocum ὡρέων, οὐρέων & οὐρίων, ut poſſet ſupponi confuſio. Pro vulgato autem οὐρέων legitur cap. 172 ὄρων, & ὄρεα quidem

dem pro ὄρεα notavit ex Ioniſmo Salmaſius ad conſecrat. Regillæ p. 36. Sed ſpecimen Herodoteum in ὄρος, ὁ, eſt ſub numeris 28, 40:

58, 45. Τὠυτὸ ἐποιέετο Ἰωνίη.] Scilicet quia inceperat per imperfectum ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι, in eo debuit progredi, quum longe alterius generis ſit prior pronunciatio, quam hæc, quæ amplificat præcedentia, & monſtrat, unde illa noſci queant, & in quo conſiſtat illarum urbium beatitudo. Itaque ſuaviſſimum eſt, quod legitur in optimo MS. τωὐτὸ ποιέει τῇ Ἰωνίῃ. Sic patet, unde venerit iſtud grande ἐποιέετο. Neque enim hic imperfectum tolerari poteſt. Dent veniam tot lectores.

59, 1. Ὑπὸ δὲ θερμοῦ καὶ.] MS. ὑπὸ δὲ θερμοῦ τε καὶ; ſic quam præclare ſermo reſpondet antecedentibus ψυχροῦ τε καὶ ὑγροῦ. Sed & deinde τέσσερας. Sic etiam ſeq. pag. τέσσερες. Unde etiam 1, 166 feci τεσσεράκοντα, etſi non notarim ex MS.

59, 8. Αἱδε ἐν τῇ Λυδίῃ· Ἔφεσος.] Id probare annixus fuit Vir doctiſſimus I. Rutgerſius, unde hinc inchoavit caput primum libri ſecundi Variarum Lectionum.

59, 19. Ὅρκια ποιησάμενοι.] Magna oblivio præcedentium. Itaque quum ſic male conſpirent alii, unus ille optimus & continentior MS. reſervat Ὅρκιον. quod omnino vindicandum & reducendum in ſedem ſuam eſt. Nam & ſic paulo ante dixit Πρὸς τούτους ὅρκιον Κῦρος ἐποιήσατο. Infra rurſus cap. 169. Μιλήσιοι δὲ αὐτῷ Κύρῳ ὅρκιον ποιησάμενοι. Paulo ante etiam ex MS. edidi σφίσι δὲ ὁμοφωνέουσι, ubi vulgo, σφὶ δὲ, de quo confer annotata ſub numeris 11, 16.

59, 34. Ἐπί τε σφίων αὐτέων.] Primo MS. ἐπὶ σφέων ſine copula. Cæterum locus eſt conclamatus per ſpecioſam medicinam Henr. Stephani, qui tam leniter videtur abſterſiſſe totam moleſtiam, ut omnes poſteri gratias illi agant, quum interim univerſam Herodoti mentem hinc expulerit. Nam Aldus & Camerarius ediderunt ἐπεί τε σφίων αὐτέων τοὔνομα. unde quum Stephanus refinxit ἐπί τε, ſane molliter, creditur Herodotus, nihil aliud niſi indicare fanum quoque de ſuo nomine conſtruxiſſe eos Panionium, (& meminerat Stephanus locutionis ἐπὶ σφίων οὔνομα θέσθαι) aucta in immenſum Latina interpretatione per voces Græcis ignotas & falſas, tanquam Panioniis nomen ſibi indiderint. At longe alia nunc gloriatur Herodotus de his Ionibus, nempe auſos fuiſſe ſpernere reliqua & in ſuis rebus lætos egiſſe, quod beneficentia ſuaviſſima mihi ſignificatum ab optimo MS. nunc communico cum omnibus, dum legit diſerte καὶ ἱρὸν ἱδρύσαντο ἐπὶ σφέων αὐτέων, τῷ οὔνομα ἔθεντο *& fanum conſtruxerunt ſibi peculiare*, (aut *ſeparatim ſuis opibus*) *cui nomen dederunt Panionio.* Sic cap. 149. Ἀγεσικων ὀρτὴν, τῇ ἔθεντο τοὔνομα Πανιώνια.

59, 42. Τελοπικὸν ἱρὸν.] Sic ſcripſit, quum tamen mox ſequatur Τριοπίου Ἀπόλλωνος. Ita accuratus fuit Herodotus in diſtinguendo ethnico derivato ab poſſeſſivo, quod proinde ex eodem facit quoque Stephanus de Urbibus in v. Τελόπιον. Facit etiam ſtudioſe & laudabiliter Salmaſius ad conſecrationem Regillæ pag. 58, etſi inſcriptio iſta nonniſi gentile agnoſcat. Fecit quoque Jo. Fridericus. Non facit Valla interpretans *Triopium ſacrum*, non Stephanus *Triopium templum*, non Marshamus in Chronicis Herodotum citans & ſequens Stephanum pag. 341, ut reddat *ad Templum Triopium*; & poteſt fieri, ut bene adſciverit Stephanus vocem *templum*. Sed quid frequentius apud antiquos occurrit, quam ſermo de communione ſacrorum (ut loquitur Holſtenius ad Stephanum in v. Ἄκυφας, ubi Dorica in Græcia & altera Dorica in Aſia confundi apparet, quod vitare debuerat editor) & ſocietate, unde alios arceant, alios ad eam admittant? Nec ſacri celebratio intelligitur abſque templo, quod hic adfuiſſe etiam clariſſime patet ex ſequentibus, & ſimile eſt in cap. 171. Cæterum ad illuſtrationem hujus antiqui moris de tripodum in locis ſacris dedicatione utitur hoc loco Caſaubonus ad Suetonium in Auguſto c. 52.

60, 21. Καὶ Δύμη.] Sic edidi, non Δρύμη, obtemperans Caſaubono rite monenti ad Strabonem pag. 167, quum jam anteiviſſet recte Valla in interpretando: à quo cur diſceſſerit Jo. Fridericus, & pag. 239 ediderit *Poſtea Drima & Tritæenſes* viderit. Certe nulla poteſt oriri ſuſpicio urbem iſtam ita quoque fuiſſe appellatam, quippe quod in larga ſua ἐκφορᾷ annotaviſſet Stephanus Seguierianus.

60, 25. Ὥς γε τοι μᾶλλον.] Eſt hoc diſſolutum, ut nihil proprie afferat, quum debeat id facere, prout declarat codex MS. ὥς γε τι μᾶλλον. Sic de præſenti; mox ſequitur de præterito, & utrobique debet adeſſe τι, non τοι.

60, 30. Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοί σφι ἀναμεμίχαται.] Ut alii in ſuis, ita ipſe reperi in codice Florentino. Inde negat Grentemeſnilius emergere commodum ſenſum, niſi legat Ὀρχομένιοι, ut referatur ἀναμεμίχαται ad Ionas. Explicat ſe paulo obſcurius. Si enim vult ἀναμεμίχαται bis poni eodem, & innuere tum Minyas Orchomenios mixtos fuiſ-

ſuiſſe Ionibus, tum Cadmeos, Dryopas, & Phocenſes mixtos fuiſſe iiſdem Ionibus, debuit cogitare tunc ſolere fieri aliam ſeriem verborum, ut cap. 163. Ἐδίδυ σφι χρήματα τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν· ἐδίδυ δὲ ἀφειδέως. 2, 35. Οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι &c. Itidem alii. Cæterum ſic agit Herodotus, quaſi Minyæ fuerint tam pauci, ut pro numero populi in Ioniam trajecti nequirent haberi, nec in illa expeditione Minyæ ſingulatim fuerint nominati: ſed Orchomenii legantur fuiſſe nomen juſti populi, & hinc nominati lib. 8 in tranſitu Xerxis, quibus tamen conſtet fuiſſe intermixtos Minyas, ut fuerunt illi Argonautarum poſteri etiam ex Lemno erratici, de quibus agit lib. 4. Certe Minyas nec Scylax nominat, & Ὀρχόμενον Μινύειον Græcis poëtis celebratiſſimum habemus, quod iſtam videtur habere originem. Huc pertinent quæ in Hellene collegit Cl. Eraſmus Vindingius, & jam ante notavit Caſaubonus ad Strabonem pag. 178.

60, 31. Φωκέες ἀποδάσμιοι.] Hoc adjectivum eſt, in quo Saturnalia luſiſſe viros doctos dicas, ſi cogitando recenſeas, ut Valla pigratus fuerit interpretari Latine, Stephanus id notaverit, nec quidquam ſuum addiderit: in Theſauro reddiderit *Portionalem*, non tamen citans hunc locum: Æmil. Portus riſerit tacentem Stephanum, & illud *portionalis* noluerit agnoſcere niſi in Scapula, mox ἀποδάσμιος illi viſus fuerit ὁ τὸν δασμόν τινι ἀποφέρων, vel ὁ ἀποδεδασμένος, quæ omnia imitatus fuerit Jo. Fridericus, ſed denique ambo deſponderint. Maxime vero & penitus deſperaverit Grentemeſnilius, in hæc verba prolapſus [Phocenſes Herodotus Ἀποδασμίους vocat, *Apodaſmios*, qua de cauſa dubium, & difficile eſt dicere, quomodo intelligenda ſit ea vox. Vide locum] Galeus ſuppleverit notationem Stephani clam immittendo *vectigales*. At hos quum vult innuere auctor, dicit δασμοφόρους, ut 3, 96. Sane participium ἀποδασάμενος uſurpatur quoque ab Herodoto 2, 103. Etiam memini legiſſe ἀπόδασμον de turba hominum ex patriis regionibus excitorum in alium locum tranſlata & ibi collocata, quod jam valde propinquum eſt. Quin etiam Phocenſes certe ſunt, quorum partibus contigit dividi ac ſeparari, ut Delphos ipſos ab vicinis. Cæterum iſta literis vicina ſunt, ſejuncta vero ab proprietate ſignificationis, quam pono in tributo. Quippe ſemper exiſtimavi deſignari partem Phocidos, cujus incolæ ob rupes & aſpera terrarum nihil poterant conferre, ut illorum vita eſſet inops, & idcirco libenter potuerint ex natali ſolo digredi, quod hi fecerunt. Nota eſt ex Pauſania ἡ ἀσθένειά τε ἡ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἡ τῶν χρημάτων ἔνδεια, nota in aliis σπάνις ὕδατος θέρους ὥρᾳ, ut non niſi ab quatuor, alibi ab tribus ſtadiis aquam petere poſſent, aliam partem ψυχρὸν καὶ ἀνεμώδη, etiam Λεδοντίους ὑπὸ ἀσθενείας ἐκλιπόντας τὴν πόλιν. Horum partem opinor innui ab Herodoto, quam nullæ patriæ illecebræ deterrebant ab Ioniæ celebratæ deliciis ſectandis abſtinere. Herodotus autem compoſitis ſuam quandam ſententiam ſæpe tribuit.

60, 45. Αὐτοῖσι συνοίκεον.] Prout jam cap. 37 queſtus fuit Crœſi filius, κοίῃ δὲ ἐκείνῃ δόξει ἀνδρὶ συνοικέειν; Sed maſculinum iſtud hoc loco intolerabile eſt, quod & vidit Valla, qui nimis longo circuitu dicit, *ſimul orbas ad concubitum violenter rapuiſſent*: quod non dicit Herodotus. Attamen ſcribe αὐτῇσι συνοίκεον, ut clare exſtat in egregio MS.

61, 8. Τῆς Μυκάλης χῶρος ἱερὸς πρὸς ἄρκτον τετ.] Hinc ita doctrinam publicam condecorat & illuſtrat Ezech. Spanhemius ad Callimachum pag. 596. [Sic Panionia primum celebrata in *ſacro luco* prope Mycalen juxta Herodotum lib. 1 cap. CXLVIII] An non oportuit illum alios reliquis hominibus habuiſſe oculos? In Græcis certe lucus ille nullus exſtat. Debuit ergo hanc partem Herodoti Latine legiſſe, ut pro *loco* ſyllabizaret *luco*. An non egregium? Non enim poteſt eſſe dubium, quum illic agat de lucis. Nam ἱερὸς χῶρος poteſt eſſe admodum varius, & quidem extra lucum. Idem tamen in iiſdem commentis pag. 404 aliter & rectius egit, ſed male ſcribens [Hinc juxta Herodotum l. 1 c. XLVIII Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ *Neptuno Heliconio* ſacer ille ad Mycalen locus Panionium dictus, ubi nempe ſolemnis Ionum panegyris & Neptuni cultus, eo nempe delatus ex hac *Helice*] Quaſi hanc antegreſſam ſcriptionem voluiſſet emendare per poſteriorem. Certe non fuit bonæ memoriæ.

61, 14. Οὔ τι μόναι αἱ Ἴωνες.] Ubi Ioniſmus? at eum clare effert optimus MS. μοῦναι. Et ab hoc quidem nævo nulli ſunt immunes. Sed cap. 188 habet Aldus & Camerar. οὐ μόνα πίνει, ubi Stephanus corrupit tertiam vocem in μόνος, idque retinent poſteriores, uſque ad hanc ipſam; quis credat? quantum ludunt? Mox idem diducte ἐς τὸ αὐτὸ γράμμα τελευτῶσι, non ἐς τωὐτὸ γράμμα τελευτῶσι, ubi etiam in præcedentibus confirmavit, quod Stephanus ad

marginem ponebat Ἐλλήνων πάντων, ut omnia nunc ſint complanata.

61, 20. Τῆνος.] Vicinæ prorſus appellationes ſunt Temnus, quæ hæc urbs eſt, Tenus & Telus inſulæ, etiam Teus, ex 2, 178, ut non debuerint confundi, & omnes in hiſtoriam hujus auctoris conveniunt. Itaque Holſtenius ad Stephanum pronunciat male ſic edi in Herodoto. At tamen nec Mediceus nec alii MSS. quidquam mutant, licet Temnus Τῆμνος ſatis conſtanti appellatione ſignetur & nota ſit omnibus tum per hiſtorias, & Geographos, tum per nummos veteres. Itaque reliqui vocabulum iſtud certiori probationi & Holſtenio, ut ipſe corrigeret, meaſque manus abſtinui, qui ſcio, quod & ipſe cogitare debebat, lemniſcos ab Latinis dici, qui ſint ab ληνίσκος, & πίπλημι pro πίμπλημι, & λαμφθῆναι, etiam occurrere nunc Πάπρημις, nunc Πάμπρημις, Παπρέμιος 2, 71.

61, 22. Πόλιες ἀρχαῖαι.] MS. πόλιες αἱ ἀρχαῖαι, medio interpoſita particula, quam & Ioniæ urbibus appoſuit: & ſimiliter ſtatim δυώδεκα αἱ ἐν τῇ ἠπείρῳ, ubi vulgo ignorant articulum αἱ.

61, 38. Αἱ ἠπειρώτιδες Αἰολίδες πόλιες.] Quum in editione anni 1592 male ceſſiſſet Stephano, ac operæ typographicæ notam Stephani, qua in margine apponi volebat γρ. Αἰολίδες πόλιες, adnexuiſſent verbis antecedentibus αἱ ἕνδεκα πόλιες, Jungermannus defectus copia codicum MSS. huic vitio mederi nequivit, & eodem pede progredi editionem ſuam paſſus eſt, eo faciliore venia dignus, quod ne in Anglica quidem id corrigere conatus fuerit Th. Gale, quum ſupponam ex eis codicibus, quos ille ad manum habuit, certe id potuiſſe caveri. Nunc igitur moneo mentem Stephani eam fuiſſe, ut teſtaretur in MSS. legi ἠπειρώτιδες Αἰολίδες πόλιες. Ex quibus cenſeo vocem Αἰολίδες omnino eſſe Herodoteam, idque fide optimi codicis, & debere eam conſpici hoc in loco, ubi hæc editio eam cenſa eſt.

61, 42. Ἀρίσβαν ἠνδραποδίσαν.] Bene improbavit periodi hujus verſionem ab Valla datam Eraſmus Vindingius in Hellene de Lesbiis, & ſic correxit: *Sextam in Lesbo civitatem everterunt Methymnæi, civeſque in ſervitutem abſtraxerunt, cum tamen ipſorum conſanguinei eſſent.*

62, 13. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] Edidi ex MS. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει.

62, 18. Πόλιν συναμωρέειν.] Joach. Camerarius hanc vocem ita ſcriptam probat, exponitque vaſtare, perdere: cui ſubnotavit H. Stephanus ſcribi etiam συναμωρέειν. Portus poſtquam verbo συναμωρεῖν dediſſet ſuam ſtationem, mox locat Συνάμορος vel συνάμωρος, ubi alios agnoſcit per ι & ο ſcribendum cenſere, ita ut mox redeat ad prius συναμωρέειν, etiam ibi notans eſſe, qui συναμωρεῖν per ι ſcribendum putent. Sed eſt purum putum vitium primo ſcribarum, mox typothetarum. MS. optimus ad nos tranſmittit clare συναμορέειν non modo per ι, ſed & per μικρὸν ε. Itaque rectius decrevit Stephanus in Theſauro, ubi perperam ſcribi ait συναμ. Quod debuerat in hac prorſus editione obſervatum fuiſſe, ſed quo minus factum fuit, variæ interim cauſæ obfuerunt. Firmus autem eſt codex in tuendo μηδεμίαν, non μηδεμίην.

62, 28. Οὐ τὰ Ἰώνων πάθεα ἴσαι ἔλεγχα.] Non intelligo, quid in hoc loco egerint viri docti. Aldus & Camerarius ediderant ἔλεγχα. Quod quum videretur nihili, Stephanus iſta voce in oras expulſa repoſuit ἄλεγχα, quod ſatis pro imperio. Et tamen in Theſauri indicem is ipſe contulit [Ἔλλεγχα dicuntur τὰ ἐν λέσχῃ ὄντα, quæ omnium in ore ſunt & in omnium ſermone verſantur, vulgata Herodot. lib. 1] Quæ varietas dedecet. Portus neutrum voluit agnoſcere. Sed ex Stephano Jo. Fridericus edere ſuſtinuit ἔλλεγχα, cum hac notatione [ἔλλεγχα τὰ ἐν λέσχῃ καὶ λόγῳ ὄντα, quæ ſunt in omnium ore & ſermone. Male in cunctis pene codicib. legitur ἄλεγχα: alicubi etiam ἔλεγχα] Sublimia audis; ſed lutoſa, etſi agnoſcas Stephanum. Poſtremus accedit Th. Gale, ex inopinato citans ἄλεγχα [Interpres aut aliud legit, aut vocem hanc non intellexit. Credo ſcripſiſſe Herodotum ἔλλεγχα. Λέσχαι ſunt φλυαρίαι.] Adeo nihil de illis duobus codicibus MSS? Non ex ipſius fide pendet Herodotus. Itaque ut omnia poſthac ſint ſerena, ſcito, mi lector, in vetuſtiſſimo codice legi prorſus ἔλλεγχα, unde merito hinc omnia alia abegi. Vox eſt clariſſima, & λέσχαι nimis ſæpe illuſtratæ.

63, 9. Ὡς εἴ τις πατέρα ἀποκτείνας &c.] Ex hoc igitur loco hauſta illa doctrina eſt, qua poſteriores tyranni calide fuerunt uſi, adeo ut Philippus Perſei pater quoque inde verſum compoſitum in ore habuiſſe dicatur Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνας υἱὲς ἀπολείπει apud Polybium in Excerptis Peireſcianis pag. 118.

63. 20. Καὶ ἐγὼ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω.] Elegi quod erat veriſſimum, utpote jam ab Stephano in MSS. lectum & ideo in margine notatum, quod etiam exſtare cernebam in codice optimo. Si qui exhibuerunt

Digitized by Google

runt καὶ ἐμῇ κεφαλῇ &c. adulteraram Homeri (dicentis ita σῇ κεφαλῇ) imitatione Herodoto invito ingerunt. Et quoties iſtud *capite* apud Latinos, ut apud Græcos κεφαλῇ, & quidem ſic ſolâ, in legendis antiquis occurrit? Opportune Livius 2, 52. *Duo millia æris damnato mulctam edixerunt. Ea in caput vertit.* In Phædro notiſſimum, *Ab univerſis capite eſt protruſus foras.* Etiam 2, 35 Ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, abſque αὐτῶν. Adde, quæ proferentur ad 2, 39.

63, 25. Μήτε δεινοί τε ἴωσι.] Ingrata plane repetitio particulæ τε & omnino inanis, quam præclara ope adjecta declarat optimus MS. unde proceſſerit, legendo: μήτε δεινοί τοι ἴωσι. quod vides egregie firmari in ſequentibus his, ὥστε κεῖν δεινοί τοι ἔσονται μὴ ἀποστέωσι. Sed & MS. κεκτῆσθαι, non ἐκτῆσθαι, quomodo rurſus cap. 170 ἓν βουλευτήριον Ἴωνας κεκτῆσθαι.

63, 34. Ταῦτα οἱ ὑπετίθετο.] Eleganter MS. ταῦτά τε οἱ ὑπετίθετο, nempe præterquam quod iram ejus ab Lydis conabatur avertere in ſe ipſum (quod fecerat in priori parte hujus collocutionis) hæc etiam ei monita adjecit.

63, 35. Αἱρετώτερα, ἢ ἀνδραποδισθέντας πρηθῆναι.] Hæc prorſus illa ipſa ſunt, quæ Romæ jactabat Fabricius Luſcinus, ut ex Ciceronis libro II de Oratore & Gellio 4, 8 diſcimus: *Nihil eſt, quod miremini; ſi malui compilari, quam venire.*

65, 1. Ἔλθοιτε ἐπὶ τὸ χρης.] MS. ἔλθητε.

65, 12. Ἐξ ἱροῦ Ἀθηναίης Πολιούχου.] Hæc in Chio, prout Palæphatus ſcribit Ἀργεῖοι Πολιοῦχον αὐτοῖς τὴν Ἥραν ἡγοῦνται. Ita vocabulum iſtud tranſiit per civitates & Deas.

65, 47. Ὀγδώκοντα.] MS. ὀγδοήκοντα. Quod propterea nunc libentius noto, ut vetuſtas & veritas ejus vocis ac numeri perinde ac ſequentium εἴκοσι καὶ ἑκατὸν confirmetur etiam ex fide illius codicis contra amaram ſuſpicionem Grentemeſnilii, qua vitioſam memoriæ Luciani aberrationem audet præferre ſtabili auctoris ipſius lectioni; quum vel ex ipſius nota, quam habet ad caput 57 de Creſtone, conſtare illi poſſet vitioſa ratio antiquorum in alleganda aliqua parte ex hoc Herodoto, teſtante illic Dionyſio Halicarnaſſeo, quaſi popularis ejus appellaſſet incolas Κρωτωνιάτας. Inprimis vero abſurdum mihi videtur in hac re citare quoque Strabonem, nec tamen conſulere Caſaubonum, qui ad illum ipſum Strabonis locum levitatem iſtam Luciani jure perſtrinxerat, quem ut nunc quoque videas, moneo.

66, 33. Ἐσεσώζοντο.] MS. ſimpliciter, ἐσώζοντο.

67, 9. Καὶ ἄγον γὰρ ἤδη] Ita ſane alibi Herodotus augmenti notam negligit. Nunc tamen ut opiner non ſpreviſſe, evincit fides codicis optimi, præſertim ſi conſideretur commoditas, quam ſimul huic parti affert, ubi nullus locus, nulla vis voci ἤδη. Itaque habet MS. Καὶ ἦγον γὰρ δή. Et rurſum cap. 169 Μιλήσιοι δὲ ἡσυχίαν ἦγον.

67, 29. Διάστροφα καὶ ἔμπυρα καὶ ἀπόπληκτα.] Reliqua ſane percipio: ſed quæ ſint πρόβατα vel ὑποζύγια ἔμπυρα vel, ut interpretes, animalia igne ſacro correpta, nondum ſatis potui diſcere. Certe quum id videatur nihil eſſe, longe apud me antecellit ſcriptura veteris membranæ, καὶ ἔμπηρα, eamque puto eſſe Herodoti manum; hoc eſt, debilia & ſtupida, aut quæ parte aliqua corporis capiebantur aut mutila naſcebantur. Infra cap. 196. Ἀνίστη ἂν τὴν ἀμορφεστάτην, ἢ εἴ τις αὐτέων ἔμπηρος ἦν, ubi Valla legens ἔμπορος alieniſſima Latina ediderat; ſed quibus ſuccurrerunt Stephanus & Fridericus. Mirabili ſuavitate vertit Livius 7, 4. *Ne mutas quidem beſtias minus alere ac fovere, ſi quid ex progenie parum proſperum ſit.*

67, 40. Ἥτις νῦν Ὑέλη καλέεται.] Mirari oportet Stephanum illum Byzantium, tanta doctrina & lectione inſtructum, potuiſſe ſic decipi ab chirographo, quo is exaratum Herodoti exemplar habuit, ut inde produceretur ab eo Θυέλλα urbs, plane citato hoc loco, prout in præfatione obſervavit Cl. Jungermannus, quod genus erroris ex noſtris exemplaribus nequit oriri. Sicut autem citavi, plane exſtat quoque in Mediceo, ut & in aliis. Cæterum in eo, quo fuit uſus ille Stephanus, videtur ſcriptum fuiſſe ἥτις νῦν Θυέλη καλέεται, vel gemino λ, pro quo ſolet dicere ἥτις δὲ νῦν Ὑέλη, prorſus vitioſe pro more Herodoti.

67, 42. Κύρνον, ἥρων ἐόντα, ἀλλ' οὐ τὴν νῆσον.] Id enim vel ab ratione fabulandi promanavit in Græcam linguam, vel induſtria naturæ ac proprietate inſita comparatum eſt, ut eadem nomina regionum & urbium tradantur quoque fuiſſe ipſorum hominum, de qua re ſingularem locum captavit Stephanus Byzantius in v. Αἱμονία, quem utinam ipſum illic poſſemus legere!

67, 47. Πλέοντες ἐπὶ τῆς Θρηικίης.] Ita eſt in editionibus, nec ſcio aliter legi in MSStis. Attamen Salmaſius hæc citans in Plinianis pag. 161 ponit ἐπὶ τῆς Θρηίκης, ut Herodotus 9, 88. Ἐλῶν ἐς Θρηίκην.

68, 1. Ὑπὸ Θρηίκων ἐξελαθείς.] Ita prorſus conjugavit 3, 46. 4, 3 ἐξελαθέντες & plu-

ribus locis, ut notavit Portus. Sed prout in his concedit liber optimus, ita in hoc loco pervicax eſt ille ipſe, ut omnino inſeri velit ſibilum, ſcribendo ἐξελασθεὶς. Nec id in hoc tantum loco, ſed etiam inferius cap. 173. Λύκος Πανδίονος ἐξελασθεὶς καὶ οὗτος. Deinde MS. ὑπὸ Τηίων τῶν ἐν Ἀβδ. ubi vulgo articulum omittunt.

68, 10. Ἔμβριος καλῶ χώρην ἕκαστος.] MS. ἕκαστοι, quod verum, quum agat de populis, non de ſingulis hominibus. Sic 2, 41. Τὰς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι ἕκαστοι ἐν τοῖσι προαστείοισι. Et cap. 63. Εὐχωλὰς ἐπιτελέοντες πλεῦνες χιλίων ἀνδρῶν, ἕκαστοι ἔχοντες ξύλα &c.

68, 22. Κοινῷ στόλῳ Ἴωνας αἱρεθέντας. Sic fine capitis 165, & alium addit locum Portus. Nihilominus nunc legitur in optimo MS. αἱρεθέντας, & eſt differentia.

68, 32. Ἀνέκαθεν γένος.] Reparatio præclara ex MS. Mediceo, qui habet τὸ ἀνέκαθεν, quod jam ſupra vidimus placere Herodoto articulum ſic addere adverbiis; qui nunc occaſione præcedentis verbi ἐγένετο elapſus eſt. Etiam hic locus apponendus eſt illis, quæ notavimus 3, 25.

68, 37. Οὕτω μὲν δὴ σφι.] Apparet Vallam legiſſe ἦτοι, idque commodum foret, aliter tamen in priſcis libris.

68, 43. Τὸ γὰρ παλαιὸν ἐόντες Μίνω κατήκοοι καὶ καλ.] Tanquam ubi Herodotus & τὸ & τε interpoſuit, alterum delendum ſtatuiſſent nonnulli curioſi, ita nunc etiam ediderunt, quum legatur eximie in optimo MS. τὸ γὰρ παλαιὸς ἐόντες Μίνω τε κατήκοοι καὶ καλ.

69, 2. Καὶ μακρῷ μάλιστα.] Copula καὶ non eſt in MS. optimo, unde ferendam non putavi. Ut enim poteſt locum quendam hic tueri & alibi, quid? an etiam Herodotus eam poſuit 2, cap. 41. Βοῦς θηλέας σέβονται πρoβάτων πάντως μάλιστα μακρῷ. Et c. 77. Μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα λογιώτατοί εἰσι μακρῷ &c.?

69, 32. Γλαδὸν συγγίνεσθαι.] MS. εἰλαδὸς. An placuit ſcribis hanc diphthongum deprimere pro arbitrio, & ubi contra libuit, oſtentare, atque ita luſum exercere? In Chilone vidimus ſupra; & ſic mox in editis legitur εἵποντο, pro quo MS. habet ἕποντο. Atqui cap. 202 edunt κατὰ εἴλας.

70, 6. Ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ.] MS. ἀδελφεοῦ. Et quomodo potuerunt aliter vel ſcribere vel edere, quum & in fine capitis 7, & toties aliis locis id uſurpetur? Etiam ante paulo Ἀθηνέων, ut 7, 6.

70, 11. Οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων.] Locus jam olim conſpicuus, adeo ut denique Portus, quum varia hujus loquelæ exempla conducturus eſſet, atque hæc ipſa vertiſſet, *cum nullis aliis hominibus conſentiunt*, ſuſtinuerit quoque efferre [Hunc locum nec Latin. interpres, nec Steph. ejus corrector ſatis fideliter eſt interpretatus] quod ipſe præſtet. Cæterum alius hic erat nodus & alia ſecuris adferenda. Primo enim an in hoc loco unum modo peculiare Lyciorum ſequitur expreſſum? an non plura? nempe de appellatione materna. Hoc prius. Alterum eſt de conjuge Lycia & ſervo. Tertium de marito Lycio & conjuge peregrina vel pallaca. Certe hæc unitatem excedunt. Accedit quod mirari oporteat tot voces ab Herodoto coacervari, ut bis idem dicat: quid enim illa ἐν τόδε ἴδιον νενομίκασι notant diverſum ab iſtis οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων? Quod vero caput eſt, legitur aperte in exemplari optimo συμφέροντα. Id vero quam variis modis queas conſiderare? ſive quum de legibus agat, ex media materia oporteat ſubintelligere νόμος, ut ſit accuſativus ſingularis: ſive quum inceperit loqui per neutrum genus, etiam nunc in eo perſeverare voluerit, nequaquam anxius vicem numeri, & quum in ſingulari præmiſerit, jubeat ſubſequi aliquid in plurali, qualia habere hunc Herodotum plura oſtendi 36, 9, in quibus recuſat ad rationem vocari, ut nunc quoque negari non deceat potuiſſe numeros ſubita mutatione diſconvenire, qui etiam dixit 1, 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο τὰ Κροῖσος εἶπε. Cæterum quæ hoc modo notantur ab Herodoto, tetigit quoque Nicolaus Damaſcenus in Peireſcianis, ubi videndæ Valeſii notæ pag. 122.

70, 14. Καὶ τῆς μητρὸς ἀναμνέεται τὰς μητέρας.] Nauſeam fere parit violenta graſſatio, quæ Herodotum ut alibi, ita nunc miſerrime vexavit. Etenim quum Aldus & Camerarius ſancte ex antiquis libris edidiſſent ἀνανεμέεται, ea fuit audacia Stephani, ut in vicem ejus verbi ſubjiceret id quod poſui in citatione, & jam ultra centum annos pro Herodoteo legitur, nec tamen eſt Herodoteum. Tanto autem monſtroſior eſt hæc ſuppoſitio, quod illius ipſius Stephani eſt hæc in Theſauro animadverſio [Suidas ἀνανέμειν ab Epicharmo poni ait pro ἀναγινώσκειν. ab Herodoto autem ἀνανέμεσθαι pro καταλέγειν, id eſt, recenſere. At in v. l. affertur ex Herodoto ἀνανεμέεται τῆς μητρὸς τὰς μητέρας, quæ lectio ſuſpecta eſt] An hæc ſunt ſtudia ejuſdem viri? Hæc ingrata varietas quum ſit Stephani, quæ tandem ſuavitas eſt Æmilii Porti? Ille vero in Lexico Ionico novit ac ſuo ordine ponit verbum ἀναμνέεσθαι, explicat, citationem

tionem hujus loci addit & exſequitur explicationem, plane quaſi ambiguitas nulla eum ureret, adeo ut illic ne noverit quidem verbum ἀνανέμεσθαι. Quid igitur? Nempe hic Portus Suidam quoque delenire conatus eſt; unde quum in Suida ad verbum Ἀνανέμειν veniret, id quidem nec attingere voluit, ſed poſt citationem Herodoti prave & ex Stephani corruptela factam ſcribit iſta [Ἀναμνέει) vero dictum Ionice, pro communi ἀναμνάεσθαι & Attice ἀναμνᾶται. Quare Suidæ locus non caret mendi ſuſpicione. Fortaſſe ſcribendum Ἀναμνέειν &c.] Sic denique cernimus bonum illum virum tam effrontem eſſe, ut à quo abſtinere jubebat ipſa ſeries literarum in iſto Lexico, ſuſtinuerit contra ipſam ſic irrumpere, ut Suidam adhuc magis perderet: ut ego certe hanc unam ex infeliciſſimis Porto illuxiſſe horis exiſtimem, quas Suidæ impendit. Atqui hanc eandem pro una probatiſſima ingeſſit lectori & commendavit Cantabrigienſis non editio, ſed editio editionum, ut notam ſex verſibus ineptiſſime vitioſis conflatam integram chartæ inquinandæ deſcripſerit, editore tunc cum Apolline ſuo Λοιδορίᾳ verſus Berolinum aut Amſtelodamum aut Roterodamum aut denique Lutetiam ad tripodas & victorias volante, ut neſciverit QUO PACTO. Haud dubie enim vetus ille Lexicographus docte & doctius, quam aut Stephanus aut Portus aut Kuſterina vanitas, ad illam priſcam reſpexit lectionem, immerito ab illis in ſuſpicionis nefas vocatam, cujus fides adeo eſt aperta. Nam vulgatum ἀναμνέεσθαι ſuſpectum debere eſſe potius oſtendit vox præcedens καταλέξει. Cur enim non pergit Herodotus in eo tempore? Sed & ἀναμνᾶσθαι aliena vox eſt, ut non debeat poni tanquam parallela verbo καταλέγειν. Quod volo, hoc eſt, ut omnino probanda fides ſit illius veteris ἀνανεμέεσθαι, vindicante eam tum ipſa ratione ac ſignificatione, tum optima membrana Medicea, quæ perfectiſſime exhibet καὶ τῆς μητρὸς ἀνανεμέεται μητέρας. Cernis facilitatem corruptionis. Nam Th. Gale bonus vir eſt, qui notat [Suidas ἀνανέμεσθαι videtur hic legiſſe, quod & καταλέγειν exponit] nec ulla mentio alicujus ex duobus codicibus tam dignis memorari.

70, 15. Ἦν μὲν γυνή.] Dulcius ex MS. ἦν μέν γε γυνή.

70, 42. Ἔπεμπον ἐς Δελφὺς ἐπειρησομένυς.] MS. una voce auctior ἐς Δελφὺς θεοπρόπυς ἐπειρησομ. Nonne ſic Herodotum ſentimus, qui in cap. 67 dixit? πέμψαντες θεοπρόπυς ἐς Δελφὺς ἐπηρώτεον. lib. 6 c. 135 dicit θεοπρόπυς πέμπυσι ἐς Δελφὺς· ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένυς. Et multa habet Lexicon Porti.

71, 7. Ἡ ἱέρεια τῆς Ἀθηναίης.] Confert hunc locum cum Strabone Iſ. Casaubonus in notis ad lib. 13 pag. 228.

71, 16. Κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ συνείλησαν.] Ac ſi in his paucis eadem voce uſus fuerit Herodotus, & ſonus diphthongi perinde accidiſſet auribus Herodoti, ac ipſis. Verbum συνείλησαν probum eſt, ſed quo nunc auctor uſus non fuit, ſed, prout legitur in optimo MS. συνήλιζον, quod æque probum, & nunc Herodoto præplacuit.

71, 34. Πλέω παρέξομαι.] MS. παρέξομεν. Quod quamvis ſequatur ſingulare ἐπιμνήσομαι, tamen ne ipſum quidem male habet, aut vitioſum videri poteſt. Nam ſimiliter quum ſoleat plerumque interjicere ὡς ἐγὼ ἀκούω, ὡς ἐμοὶ δοκέει, idem tamen ſæpe quoque adhibere ſolet, τὸ ἡμεῖς ἴδμεν.

71, 35. Κῦρος δὲ ἐπείτε τὰ πάντα.] MS. ignorat voculam δὲ, & recte, ut prorſus in nova narratione.

71, 37. Ἔστι μέν κυ καὶ ἄλλα.] MS. ἔστι τὰ μέν κυ καὶ ἄλ.

71, 47. Τάφρος μὲν πρῶτα βαθέα τε ... περιθέει.] Nemo poteſt colligere in his aliquid omiſſum eſſe, quum περιθέειν ſic rurſus occurrat c. 180. Attamen præter encliticam in numero ſecundo MS. agnoſcit inter vocabula tertium & quartum alteram unisyllabicam μὲν, quam tanto cautius, quam priorem, cuſtodiri oportuerat, quoniam utique tantum momenti adferebat, quam altera prior, in qua nihil eſt ullius momenti. Lib. 2, 138 dicit περιθέει δὲ αὐτὸ αἱμασιή.

72, 11. Διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθυ ταρσὺς καλάμων διαστοιβάζοντες.] En verba nitida profecto & Herodotea, ſed intellectu ardua, quem ingrediar forſan inſtar Labyrinthi, unde vix exitus ſperandus. Laudabile opinor in Valla, Stephano & Porto, quod Græcorum legitime ſecuri neque ea violanda opinantes id egerint, ut ex Latina verſione verus pateret intellectus. Id diſplicuit Salmaſio, ut in Plinianis Exercitat. p. 1230 teſtetur ſe emendare διὰ τῶν τριηκοντα δόμων πλίνθων, ex ordine progrediens porro in explicando, tum τέλμα, tum inter ſingulos ordines laterum texta cannarum ſtipata fuiſſe, ut interpretetur *& inter ordinariam laterum ſtructuram texta cannarum ſtipantes*, quæ nimis docta per majorem doctrinam inſuper decorat, ita ut tandem in ſe collabantur. Sumantur enim texta cannarum: an illa ſtipaverunt inter ſtructuram, ut ſtuppa ſtipatur in navium fabrica

inter juncturas tabularum? Certe ita iſtud textum contunderetur, nec textum maneret: cur igitur non ſolutas arundines? Accedit quod in Salmaſiana fabrica tantum uſum præbuerint ταρσοὶ καλάμων, quantum ἡ ἄσφαλτος θερμή. Quod ſi ita eſſet, jam dixiſſet auctor, τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ καὶ ταρσοῖς καλάμων, ἐδείμαντο. Nulla enim utriuſque diverſitas fuit. Sed quod amplius eſt, hæc mutatio tollit ſublimitatem menſuræ, quæ ſumta fuit ad comprimendum flumen, plane vagam in ea re cogitationem relinquens, quam Herodotus ſapienter definivit. Quis ea carere velit? Certe illis nequeo uti. Poſt acceſſit Tan. Faber in eadem iſta Epiſtola ad Petavium, & infando ictu vocem τέλματι expellit ut gloſſema aſphalti, pro χρεώμενοι formans χριόμενοι *illinentes* vel *intingentes*, tanquam lateres aſphalto ferventi illinerentur, quo tenacior eſſet compages & junctura murorum, qui ex tam exiguis conſtarent partibus; quum Herodotus clare non dicat ferventem aſphaltum, etſi ita vertat quoque Valla, ſed modo calentem. Quantum diſtat *illinere* ab *intingere?* Denique in eo quod ſummam ſpectat, fere ſcurriliter jocatur. Quis enim vertit *per triginta domos lateris?* quod ſic exagitat & majuſculis literis oſtentat, haud dubie tunc febricitantis delirium, quod in aliis ridens exiſtimat legi debere διὰ τριηκοντάδων πλίνθου. Quod jocoſum eſt, addit Gallica, *A chaque trenticme rang de brique.* Atqui hæc ipſa ſunt verba Porti in voce δόμος, quem tamen veretur nominare. Porro τριηκοντάδες πλίνθου non poſſunt habere eum ſenſum; ſed ſolummodo iſtæ notant triginta ſolos lateres in ratione computandi, ubi iſte numerus multiplicatus eſt, non laterum ordines. Nocuit viris doctis, quod non viderint vere antiquos Herodoti libros, unde didiciſſent reverentiam antiquitati debitam præſtare, nec mutare, quod ſanctum eſt, præſertim in deſignatione antiqui ædificii, quod inde ſolummodo fidem capit, non ex noſtra fictione. τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ omnino recte dicitur, & recte intelligitur *loco & vice luti utentes bitumine calido*; ubi certe eſt eadem appoſitio, quæ cap. ſeq. αἱ ἐπικαμπαὶ αἱμασιὴ πλίνθων. Dehinc recte ſequentia vulgo leguntur, ubi δόμοι dicuntur ab verbo δέμω, quod mox ſubnectitur bis ab Herodoto, adeo ut ea vox auferri ei non debeat, quum ſuam eſſe evincat 2, 127. Ὑποδείμας δὲ τὸ πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου, ubi neſcio cur Valla verterit *domum*, Stephanus *ædificium*. Ex Demetrio Phalereo ſervavit hanc vocem Polybius 10, 22. καθάπερ ἐν οἰκοδομίαις, ἐὰν κατὰ μίαν πλίνθον θῇς καὶ καθ' ἕνα δεσμὸν καὶ καθ' ἕνα δόμον. Diodorus Sicul. 1, 64. Τοὺς δὲ τοίχους ἐπὶ μὲν πεντεκαίδεκα δόμους κατεσκεύαζεν ἐκ μέλανος λίθου. Et 17, 115. Εἰς τριάκοντα δὲ δόμους διειλημμένος τὸν τόπον, καὶ κατεστρωκὼς τὰς ὀροφὰς φοινίκων στελέχεσι &c. Et exemplum aliud eſt in citatione fragmenti anonymi apud Caſaubonum ad Strabonem pag. 270. Poſui ergo *compagem*; bene etiam Valla *ordinem*, niſi quod Græca vox congruat magis compagi, in qua rite facienda conſiſtit officium τοῦ δείμαντος, & illic eſt ſedes bitumini vel calci, &, quas hic admixtas dicit, ταρσοῖς καλάμων. Quas conſiderent alii ex lubitu, vocabula explicant *alas arundinum*, quas Valla vocavit *ſummitates*, quoniam in ſummo arundinis naſcuntur, materia nempe leviſſima & par alis avium; quæ cur inſtipata fuerit, dicant periti. Salmaſius dicit ſimpliciter accipi de textis canniciis, quæ ſingulis laterum ordinibus interpoſita erant & bitumine oblita ad continendam ſtructuram. Primo ſi interpoſita, certe non ſtipata: interponuntur enim omnia leniter ad fabricam neceſſaria: alia ratio eſt ſtipandi. Deinde quod ſcribit de ſingulis ordinibus, eſt falſa illius ſuppoſitio. Porro ſi tam multiplex canna adfuit, eaque canna addidit tantam firmitatem ſtructuræ, certe auctores junxiſſent bitumini cannam loquentes de his muris, qui tamen ſolum norunt bitumen. Ridiculus præſertim hac in parte eſt Faber, ſcribens [Quæ texta cum bitumine illita, immo imbuta, eſſent, magnum laterum numerum ſua latitudine tegebant & continebant] Abjicit Salmaſianam ſtructuræ continentiam, & aliam continentiam inducit de numero laterum cum ſua latitudine. Atqui ταρσοὶ iſtæ non illinebantur ex ipſius emendatione, ſed πλίνθοι, quæ commodum præceſſerunt. Sane poſt aliquot ordines demum adhibebantur iſti ταρσοὶ, non per ſingulos; in quo lapſus eſt Salmaſius. Quid autem erunt διὰ τριήκοντα δόμων vel δώρων? Hæc utraque offert Th. Gale, prius teſtans ex MS. alterum ex Heſychio, ut perinde ipſe in hoc faciat, quod in Salmaſio videtur culpare, ſine ſuffragiis codicum veterum. Vel maxime cave illi credas in eo, quod tanquam faber addit [Interſerebantur ſtramenta ad lateres ſuſcipiendos, tuendoſque ne ſe attererent, & ſe mutuo ſua duritie confringerent; ſimul & ad conſpiſſandum & conſtringendum bitumen] Non interſerebantur, ſed perſtipabantur; non ſunt ſtramenta,

ta, ſed κάλαμοι & quidem horum ταρσοὶ, non ſuſcipiebant lateres, ſed poſtquam inferior ordo poſitus eſſet, illi infundebatur bitumen calidum, & ſtipabantur alæ arundinum, ut ταρσοὶ etiam fuerunt πτερῶν ἄκρα in avibus. Et quando ſaxa vel lapides coctos vidit quis ſe atterere & mutuo ſua duritie conſtringere, quum in ædificando alter imponeretur alteri? Et quomodo lateres potuerunt conſpiſſare & conſtringere bitumen? Sunt hæc plena ἀδυναμίας. Et quid ſcripſit nuper Tavernerius? Nempe tomo 1. Itinerarii pag. 238. de Bagdat, quam vicinam veteri Seleuciæ, aut ipſam volunt. *La fabrique eſtoit de cette maniere. Sur un lit de cannes ou roſeaux concaſſez & meſlez avec de la paille de bled de l'epaiſſeur d'un pouce & demi, il y a ſept ordres ou rangs de ces briques les unes ſur les autres, y aiant entre chacune un peu de paille. Aprés il y a un autre lit ou couche de meſmes roſeaux ſur lequel on met ſix rangs de brique & cela continuë ainſi en diminuant juſques au haut.* Hinc apparet, quo illa res pertinuerit. His addi debet, quod ſcribit capite ſequenti: *Il y a des reſtes de murailles qui ſont ſi larges qu'il y pourroit paſſer ſix caroſſes de front. Elles ſont de brique cuite au feu, & chaque brique eſt de dix pieds en quarré & de trois d'epais. Les Chroniques du pais diſent que ce ſont les ruines de l'ancienne Babylone.*

72, 15. Οἰκήματα μουνόκωλα.] Contignationem Vallæ approbat Æmil. Portus, quum Salmaſius intelligat ædificia, quæ plura membra adjuncta non habent, ſed ſingulari ſtructura ſurgunt; quibus tamen contraria dicit quæ pluribus cœnaculorum contignationibus coaxata ſunt, in Plinianis iiſdem pag. 1006. Erant domunculæ unius conclavis, ut haberent modo unum membrum, prout 2, 126 memorat pyramidem filiæ Cleopis, τῆς ἐστι τὸ κῶλον ἕκαστον &c.

72, 33. Αἱ ἐπικαμπαὶ &c.] Abſit ut poſſit videri in his quidquam irrepticium, quod ab Stephano projectum oſtentant editiones, ut pateat nihil eas intelligere. Verte; *quod autem ſequitur, curvaturæ* (vel lineæ per cubitos aut angulos flexæ) *juxta utrumque fluminis labrum maceria coctilium laterum prætexitur.* Innuit utraque extremitate muri angulos occurrere, qui ſolent cubiti appellari & qui ducti fuerint ad fluvium, ut inde poſt urbem undiquaque mœnibus incluſam flexura fieret ad interiorem murum, atque item maceriam, quæ utraque hinc initium capientia progrederentur ſecus amnem, maceria quidem inſtar loricæ, & minus emineret, altior vero foret murus. Sic diverſi numeri in appoſitione cap. 205. Γεφύρας τε ζευγνύων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ διάβασιν τῷ στρατῷ. Ut mirer Stephanum irrepticiam vocem cauſari; neque incurvæ ſunt utriuſque ripæ, ut ſcripſit Valla, quippe quas recta præter fluvium ductas ſupra affirmavit & ipſe & Herodotus. Concedit tamen Stephano Fridericus, eum non ſine cauſa ſuſpicari irrepticiam [non ſatis enim inter ſe verba cohærent. Et ſatis alias ſententia conſtat; quemadmodum ex adjecta interpretatione liquet.] Interpretatur autem bonus homo: *Cæterum utrique fluminis ripæ maceria è latere coctili prætexitur.* Sic nihil putat intereſſe, utrum ex Herodoto diſcamus, unde incipiat hæc maceria, an non.

72, 34. Αἱμασιὴ πλίνθων ὀπτέων.] Jam dixi in his eſſe epexegeſin. Cæterum hujus αἱμασιῆς mentio quæ ſequitur ita ut iteretur, advocari huc debet, ut omnia conjuncta nos adjuvent. Itaque mox ait, Κατὰ ἑκάστην ὁδὸν ἐν τῇ αἱμασιῇ τῇ παρὰ τὸν ποταμὸν πυλίδες ἐπῆσαν. & cap. 191. Καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὰς αἱμασιὰς ἀναβάντες τὰς παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ ἐληλαμένας. Sic ter ejus meminit, ut affatim notitia ejus pateat. Unde apparet indecentiſſima oblivio Stephani, qui in neutra αἱμασιῇ, quam ſub litera H deſignavit, vel unam portam monſtrat in icone Babylonis, quam edidit, ut nihil illic ſit niſi cæca linea; quod ita conſpici non debebat, præſertim quum in eadem ſit alter lapſus, quod portas Babylonis concipit in ſummo arcuatas, quum omnis vetuſtas diſtinxerit arcus & portas, quæ ſimpliciter poſitæ non intelliguntur niſi quadratæ. Quid autem in hac parte agit Suidas ille nunc per Cantabrigiam tantopere celebratus? Ille vero ad hæc attendit, ſcribitque: Αἱμασιά, τὸ ἐκ χαλίκων οἰκοδομημένον τεῖχος ἄνευ πηλοῦ παρὰ Ἡροδότῳ. ἣν τινες ἥρπαζον. οἱ Ἴωνες οὕτω χρῶνται. δηλοῖ δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. Quæ quum nequeant intelligi, ecce tamen quam præclare intelligat Cantabrigienſis ille editor: *Sic apud Herodotum vocatur murus ex parvis lapidibus ſine luto conſtructus, quem nonnulli ἥρπαζον appellant. Sic Iones vocabulum hoc accipiunt, ut declarat Herodotus libro primo.* Itaque illius plagæ aër eſt, qui iſtum æedituo nugaci ſimilliſimum interpretem docuit, eſſe gentem aut turbam hominum, quæ ἥρπαζον appellet talem murum. Nam tota hæc Latina interpretatio eſt Cantabrigiæ nata, quum Portus aliter interpretatus eſſet, & ſic *quam* maceriam *quidam rapiebant*. Ita hanc ovem ſuam iſta urbs lupo commiſit. Venit raptus quaſi ad Suidam imparatus omnino. Quippe ante XL annos

jam

jam Menagius in Amænitatibus Juris pag. 133. locum Herodoti cum Suida conferens monuerat legendum ἰὼ τινες ἄρπεζον, idque probat loco Euſtathii ad Odyſſ. Σ, ubi apparet etiam conſenſus Ælii Dionyſii. Hæc utique cum ſint notiſſima vel mediocriter eruditis vel qui prima labra huic poculo admoverunt, tum lepidius eſt, quod reſtat. Nam in MS. Lugdunenſi clare exſtat ſcriptum ἄρπεζον. An credibile eſt non item id ipſum exſtare in ullo ex tribus Bibliothecæ Regiæ, unde & luſcus poterat doceri? Alter locus Herodoti ab Grammaticis apud Menagium citatus exſtat lib. 6 cap. 74. Vos, Menagiani manes, agitate illum turbatorem quietis Suidæ, illum nugacem in tot ſacris locis & vaniſſimum impiumque antiſtitem, furiis meritis præcipitate in iſtam voraginem, ubi ære gravi preſſus anhelet.

72, 38. Τὰς ἐπὶ τ̀ ποταμὸν ἀγύσας.] Eleganter & maxime commoda ad Herodotum reſtitutione corrigo ex MS. ἰχύσας. Solitus eſt enim noſter iſto verbo ſic uti. Ut cap. 191 de his ipſis: Πάσας τὰς ἐς τ̀ ποταμὸν πυλίδας ἰχύσας. Sic 2, 17. Ἡ δ' ἑτέρη τ̃ ὁδῶν πρὸς ἑσπέρην ἴχει. Imo etiam cap. ſeq. Ἀνάβασις ἐς αὐτὰς ἴχυσα. Et 4, 42 corruperunt iterum hoc Græci ſermonis Herodoteum decus. Notavit quoque Stephanus in Theſauro. Itaque quum idem in Anglicis teſtetur Th. Gale, recte pro gloſſa habens illud ἀγύσας, non dubitavi reponere probabilius.

72, 41. Ὅσαπερ λαῦραι.] MS. ὅσαπερ αἱ λαῦραι. Omnino lenius ac politius, etſi prout alii vulgo ediderunt non aliter ſcivit hunc locum citare maximus Caſaubonus ad Athenæum 12, 10. Ubi præclare meretur eruditiſſimus vir de hac Græca λαύρα, ſed miris modis turbatur in verbis Athenæi ἡ Σαμίων λαύρα ϛενή τις ἰὼ γυναικῶν, neque aſſequi poteſt, quid in iſto adjectivo ϛενή lateat, ut varia proferat indigna certe, quum vitium ſit in ſcriptura & legi debeat ϛέγη τις. vere aliquod lupanar.

72, 48. Περιβόλῳ τε μεγάλῳ ϗ ἰχ.] MS. accurate perfecteque περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε ϗ. Sed inſuper vitioſum eſt, quod præcedit ἐν ᾗ φάρσεϊ ἑκατέρῳ. Nam dixit jam duo φάρσεα fuiſſe Babylonis: modo non id agit, ut ſcribat regias fuiſſe in ambobus illis φάρσεσι, ſed in altero fuiſſe palatia, in altero templum Beli, ut adeo ſcribi debeat ἑτέρῳ. Utique ſic intellexit quoque Stephanus in icone Babylonis, ponens ſub litera M *la tour ſituée de l'un des coſtez de la ville*, & ſub altera litera N *le palais du roy aſſis de l'autre part*. Sed aliter prorſus agi oportet, nec error eſt in hac voce ἑκατέρῳ, verum in verbo ἦν. Res autem ita habet, ut ſcribi debeat Ἐν ᾗ φάρσεϊ ἑκατέρῳ τ̃ πόλιος ἐτετείχιστο ἐν μέσῳ· ἐν τῷ μὲν τὰ βασιλήϊα περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε ϗ ἰσχυρῷ· ἐν ᾗ τῷ ἑτέρῳ Διὸς Βήλου ἱερὸν &c. *In utraque autem civitatis parte exſtructa ſunt in medio, in una quidem palatium regis, conſepto etiam tum magno, tum valido; in altera templum Jovis Beli* &c. proceſſu narrationis æquiſſimo. Hoc autem Jovis templum diligenter peregit Salmaſius vel ad Hiſtoriam Auguſtam p. 377. vel in Plinianis Exercit. p. 1235.

73, 4. Καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπιβ. &c.] Eſt ipſa forma ipſaque deſcriptio, ad quam poſtea Romani inſtruxerunt Cæſareum rogum, de quo ſunt hæc verba Herodiani in libro IV, ubi ait eſſe τετράγωνόν τι ϗ ἰσόπλευρον ἐκ μόνης συμπήξεως ξύλων μεγίστων εἰς σχῆμα οἰκήματος· ἐπ' ἐκείνῳ ᾗ ἕτερον σχήματι μὲν παραπλήσιον, μικρότερον δὲ ἐπίκειται, τρίτον τε ϗ τέταρτον, ἀεὶ ᾗ ἀπεστενωμένον μεῖον, ἐς τελευταῖον βραχύτατον περαιοῦται, & hanc adjicit eſſe fabricam pharorum.

73, 6. Ἀνάβασις ἔξωθεν κύκλῳ περὶ πάντας &c.] Tale quid hodieque narratur in locis prope Tigrim exſtare, ſcribente Tavernerio pag. 229. *A cinq cens pas de cette Moſquée on voit une tour fort ingenieuſement baſtie. Elle a deux eſcaliers par dehors faits en limacon, l'un deſquels eſt plus enfoncé dans la tour que l'autre. Je remarquay ſeulement, qu'elle eſt de brique & qu'elle marque fort ſon antiquité. A un demis lieu de là on voit auſſi trois grands portaux qui ſemblent avoir eſté l'entrée de quelque palais. Il y a meſme de l'apparence qu'il y a eu autrefois en ce lieu-la une grande ville; car plus de trois lieües le long de fleuve on ne voit que des ruines.*

73, 11. Νηὸς ἔπεστι μέγας.] Quam bene nunc convenit Tanaquillo Fabro cum Laurentio Valla! ut quum hic omiſſo Græco poſtremam vocem reddiderit per *aliud*, ipſe Græcam quoque trahat ad eandem metamorphoſin, ut ſcribatur ἄλλος ex neceſſitate quadam proportionum, ut ſuſtinuerit rogare, [ſi octava turris omnium minima fuerit, quî potuit in illa fuiſſe magnum templum?] Fallit ſe ipſe. Cur enim in minima turri Babylonica non potuit fuiſſe magnum templum? Nonne magnum templum fuit, in quo poterat eſſe lectus & quidem magnus, potuit fuiſſe menſa? Quæ plura illic fuerint, non memorat; ſed certe locus debuit fuiſſe ad apparandum hominibus. Neſcit veteres ναοὶ parvi præſertim per Aſiam quales fuerint. Uterque videtur

detur præcipitatus fuiſſe ad iſtam vocem ἄλλος per verba quæ mox ſequuntur: Ἔστι δὲ ἐν Βαβυλῶνι ἱρῷ καὶ ἄλλος κάτω νηὸς, donec tandem ſequatur ἄλλος βωμὸς μέγας. Ita ſcilicet hoc etiam in loco ſcripſit Herodotus, ſi temeritati eredimus. Certe etiam Fridericus retinuit iſtud *aliud*. Sed ſubtilior Marshamus ſine dubio ponit νηὸν μέγαν *fanum ingens*.

73, 13. Καὶ ἡ τράπεζα.] Sic nempe per articuli præpoſitionem debebat demonſtrari menſa iſta, & quum κλίνη illo careat, τράπεζα carere non poterat. Quid nugacius tali aut librariorum aut editorum turba? Laudatiſſime membrana MS. exhibet Herodoti veram manum καί οἱ τράπεζα, ut infra, Καί οἱ τράπεζα μεγάλη παρακέεται χρυσέη.

73, 20. Καὶ ἀμπαύεσθαι.] Scio & Græcis & Herodoto talia eſſe, ut ἀμβώσας, ἀμβολάδην, immo & paulo ante præceſſiſſe vocem ἀμπαυστήρια, velut ad confirmationem in anteceſſum vocis ſequuturæ ex eadem derivatione. Attamen Mediceus MS. ἀναπαύεσθαι. Itaque probavi. Mireris forſan cur id fecerim, quum ſic exigat ipſa fides.

73, 27. Οὐ γὰρ δὴ αἰεί ἐστι.] MS. οὐ γὰρ ὦν αἰεί ἐστι.

73, 28. Ἔσω ἐς τὸν νεών.] MS. ἔσω ἐν τῷ νηῷ.

73, 32. Καὶ τὸ βάθρον.] Valla reddit *& ſuſtentaculum*. Fero, ſi intellexerit. Certe βάθρον iſti uſui non inſervit, ut foret ſuſtentando. Commodius igitur ab Stephano redditur *ſcamnum*; idque accepit Fridericus, etiam in Chronicis uſurpavit Marshamus pag. 550. Quod tamen cum ſit vagum nimis, & βάθρον dupliei uſui fuerit, tum ad adſcendendum in thronum, tum ad pedes ſedentis, ut illi inniterentur inſtar ὑποποδίου, malui interpretari *gradum*.

73, 39. Χίλια τάλαντα.] Res clara eſt. Verterat tamen Valla *centum millia talentorum*. Eum arguit in verbo καταγίζειν Æmil. Portus, negans id eſſe in Græeo, mira taciturnitate prætermittens Stephanum, qui Porti verſionem ſic fœde immutabat *quotannis libanotum ad pondus centum mill. tal. adolent*. Id correxi; neque enim opinor illis aliquam cauſam fuiſſe, ut in Græeo ſcripſerint aut ſuſpicati fuerint δεκάκις μύρια, vel ut Fridericus ἑκατοντακισχίλια, ſi ita Græci modo dixerunt: nam in illo numero jam venerunt ad myriadas.

73, 43. Μὲν νυν οὐκ εἶδον.] Polite explet defectum ſermonem MS. μέν μιν οὐκ εἶδον. Quid vero? an iſtam vocem inſero ex arcana lectione codicis Italici? Immo ſic plene edidit Aldus, edidit Camerarius, Stephanus in culpa eſt, ex cujus editione anni 1592 exulare cœpit, & perſeverat Germana atque item Anglica.

74, 6. Χώματα ἀνὰ τὸ πεδίον.] Quæ illuſtrantur ab Scaligero in Animadverſion. pag. 16. Mox quod margini appoſuit Stephanus ῥέοντα πρότερον ἰθὺν probat MS. Mediceus, unde excepi libens, quotieſcunque etiam iteretur id verbum.

74, 15. Εὐφρήτην ποταμὸν, ῥέοντα πρότερον ἰθὺν, ὅς σφι διὰ τῆς πόλιος μέσης ῥέει &c.] Hæc ſunt leniſſima & ad intelligentiam bene prona. Quum Ninum recuperare nequiret, aut ad munimentum validum reſtituere, & ibi limites ſuos munire, illi urbi valere dicens magnanima Nitocris, circumſpexit, quid poſſet excogitari ad muniendam aliam urbem & quidem caput regni, nempe Babylonem, cujus ille ſitus erat, ut fluvius Euphrates per mediam flueret. Unde igitur iſti pio ac probo Bocharto potuit innaſci tantus amor criminandi, ut citaret hunc locum & ſcriberet in Phaleg lib. 4 cap. 22 [Quid quod horum ſinguli ſibi non conſtant, & de ſitu ejuſdem urbis ſcribunt plane ἀσύστατα. Herodotus lib. 1 cap. 185 obiter de Nino loquutus, Euphratem amnem fluere ſcribit διὰ τῆς πόλιος μέσης *per mediam urbem*. Sed id recantat idem his verbis cap. 193 ejuſdem libri: τὸν Τίγριν παρ' ὃν Νῖνος οἰκέαται, *Tigrim ad quem Ninus habitatur*. Et rurſus cap. 150 libri ſecundi; τὸν Τίγριν ποταμὸν παραρρέοντα τὴν Νῖνον *Tigrim fluvium Ninum præterfluentem*.] Mihi præ dolore exeidunt lacrimæ. At vos, doctiſſimi Viri, tu Sarravi, tu Grentemeſnili, qui cum Bocharto vixiſtis, & Herodotum legeratis, potuiſtis taciti concoquere, ut tot editionibus tam magna manus conſpurcaretur? Debuit viventi Bocharto id indicari, ut verteret manum ſtylumque ac meliora ſciens deſiſteret ab tam calumnioſa dica ſcribenda. An per hæc loca reclamare etiam aliquid dicetur Herodotus, ille immo diſtincte variat ſermonem de fluviis, & Tigrin ait præterfluere Ninum, quum Euphrates transfluat mediam Babylona. Quicunque proximus ſanguine ſuperſtes es, cura ut hujus nævi memoria univerſa aboleatur. Herodotus major eſt, quam ut ſic attaminetur. Sed quum talis ſit Theologia, quid mirum, ſi Chronologia cæco furore ruens & per aërem imaginata ſe videre momenta temporum per Parcas ciſris Ægypti, Arabiæ, Chaldææ & Perſidos æternis tabulis inciſa exclamet Herodotum mentiri?

74, 29. Ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνης.] MS. λίμνῃ. Quod adeo temerarium non videtur, ut ſic ab Herodoto ſcriptum opiner; nam ita rurſus pag. ſeq. ἐπεί τε γὰρ ὤρυσσε τὸ ἔλυτρον τῇ λίμνῃ.

74, 31. Εὖρος δὲ τὸ περίμετρον &c.] Ut ſolet interdum Jo. Fridericus Vallam, quem in præfatione nominavit, hic illic per notulas veterem interpretem vocare & carpere, ſic & hoc loco arguit verſionem ejus *latitudine vero ejus quoquo verſus*, idque propterea quod ſic intellexerit latitudinem vel τὸ πλάτος κατὰ διάμετρον, quum Herodotus intelligat latitudinem ſeu flexum circumcirca, quam verſionem pro Vallenſi ſupponit, &, quod in eadem notulâ addit, ambitum paludis & id quod mox dicit μακρὴν περίοδον τῆς λίμνης. Non opinor aliud intellexiſſe Vallam, etſi per iſtas voces dederit occaſionem aliter de eo cogitandi.

74, 35. Λίθους ἀγομένη.] MS. ἀγαγομένη. Cap. 196 Ἀπαγαγέσθαι. 2, 64 Ἀγαγόμενοι ἀνθρώπους. Huc pertinet, quod in fine cap. 186 reſtitui jubebat codex optimus Ἐκ τῆς λίμνης ἐξήγαγε pro vulgato ἐξάγαγε, ut 2, 115 ἀνήγαγε MS. habet pro vulgato ἀνῆγε.

74, 41. Περίοδος τῆς λίμνης μακρή.] MS. μακρός. Sic viciſſim cap. 193 μεδίμνους Ἀττικῆς, quod notaverat jam Stephanus, ipſe quoque deprehendi in MS. optimo. vide alia ad 38, 47.

74, 47. Τῶν πρότερον βασιλέων.] MS. πρότερον. Sic ſupra, ſic infra, at 2, 140 dicit οἱ πρότεροι γενόμενοι βασιλῆες Ἀμυρταίου.

75, 7. Ἐν τῷ ἐπίμπλατο τοῦτο.] MS. ἐν ᾧ. ut jam patefeciſſe memini. Utrum hic notatio mutat? ut ſic de tempore, ſed τῷ de aliis maluerit? an quæcunque alia cauſa?

75, 9. Τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν πόλιν καὶ κατὰ τὰς καταβάσιας.] Non vitupero repetitionem præpoſitionis κατὰ, utpote quæ repetitio etiam placet Herodoto, ſed ubi placere poteſt, ut cap. 191. Κατά τε τὸν ποταμὸν καὶ κατὰ τὴν λίμνην. Sed magna prorſum in his reſidet ineptia. Nam quum dicit labra fluvii per urbem, an poſſunt alia ulla intelligi, quam quæ ſunt prope deſcenſus, imo quam in quibus ipſis deſcenſus eſt extra portulas? Certe enim non per alias urbis partes cucurrit flumen, ita ut quum dicatur Nitocris fluvii labra per omnem urbem lapide ſtruxiſſe, id omnino intelligi debeat & tantum poſſit, factum circa deſcenſus ex tranſverſis plateis ad fluvium. Legendum procul dubio deleta altera particula κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὰς καταβάσιας. Innuit enim Herodotus tum reliquis partibus ſimplicem circa fluvii ripas murum ductum, tum ipſos illos deſcenſus ab ipſa recte concinnatos fuiſſe, & majore quadam impenſa & mole, quam alia ripæ pars, roboratos. Jungi enim oportet τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ καὶ τὰς καταβάσιας. Ignorat puriſſime ſpuriam particulam codex MS. & videtur quoque non agnoviſſe interpres.

75, 15. Ἐπελείνεσκε δὲ ἐπ' αὐτ.] MS. ἐπιλείνεσκε. Sic ἐσάγεσκον, πωλέεσκε, & quæ ſic plura: certe ejus quoque generis eſt, quod ſequitur ἀπαιρέεσκον, quod ut Stephanus vidit in ſuis, ita ipſe in Mediceo id offendens repoſui pro vulgato ἀπαιρέοσκον: prout etiam διαφοιτέοντες pro ſimplici φοιτέοντες. quæ acceſſio eſt meritiſſima.

75, 26. Ἡ δὲ αὐτὴ βασίλεια.] MS. ἡ δὲ αὐτὴ αὕτη βασίλ. ut 2, 198. Ταυτὰ δὲ ταῦτα καὶ Ἀράβιοι ποιεῦσι. Deinde eſt in eodem λαοφόρων, non λεωφόρων.

76, 2. Τοῦ πατρὸς τοῦ ἑωυτοῦ τοὔνομα Λαβυνήτου.] De hoc loco quum ſcripſiſſet Scaliger in Animadverſionibus pag. 91 ita [apud Babylonios Labynitus, id eſt Nabonidus, & Nabuchodonoſorus idem Herodoto] in Emendatione Temporum pag. 579 & hoc ipſum & alia grandiora profert, quæ videas licet.

76, 3. Στρατεύεται δὲ βασιλεύς.] MS. δὲ δὴ βασ. Erat enim hic exceſſius ad morem regis Perſici tam novus, quam in præcedente periodo eſt reditus in hiſtoriæ viam, ut utrobique iſta particula merito interponatur.

76, 9. Ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι.] Interpretatur Valla, *carrucæ quatuor rotarum*, quum carrucas pateat non fuiſſe fabricatas in hunc uſum, quem colligere licet ex capite 27 libri II de re vehicularia Cl. Schefferi, qui idcirco in capite 19 ejuſdem libri ſtatuit rectius futurum *multa plauſtra quatuor rot.* Recte ad differentiam, quum alioquin ἁμάξας dicat ſimpliciter, ut 4, 62. Attamen Gatakerus lib. 2 cap. 5 Adverſar. reddiderat *petorritis multis ſecum inter impedimenta vehendam.* Nam de Choaſpe egerunt & alii & Salmaſius in Plinianis pag. 699.

76, 11. Ὅποι ἂν ἐλαύνοι.] Ubique occurrens verbum. Sed nunc MS. ὅποι ἂν ἐλαύνῃσι. Quid dicemus? utrum placet poſtremam ſyllabam σι natam ex corrupta diverſa lectione οι, hærente librario priore inter voces ἐλαύνῃ & ἐλαύνοι (ut videmus hæc in MSS. mixta) ac propterea utramque poſtremam ſyllabam exprimente, quæ poſtea ex οι in σι depravata adhæſit ipſi verbo? an

ve-

vero eſſe aliam hujus verbi formam, nunc quidem abolitam, ſed Herodoti tempore Helladi & Herodoto uſurpatam abſcondi ἐλαύνημι. An non ſimile huic verbum κατειργνῦσι, quod exſtat 4, 69, non obſervatum Porto, quum habeat κατέργειν *Ion. pro com.* κατείργειν, quod etiam habet hic ſcriptor; ſicut obſervat alterum ἐσεργνῦσι ex 2, 86. Quæ compoſita nec ipſe Stephanus annotavit in grandi Theſauro.

76,21. Κάρτα δὴ δή.] Id vero jam nimium quidem, nec tam adverſativa ex ſpectatur, ſed ut narrationis pars leniſſime ſuccedat. Id probat MS. κάρτα τε δή. ac mox γόνυ οὐ βρεχούσας, non γόνυ μὴ βρ. quod vani & prolationem Herodoteam non ferentes videntur ſic mutaviſſe.

76,31. Ἤνετο μὲν τὸ ἔργον.] Sic edidi ſane non invitus, quum emendatiſſima membrana Medicea conſpiraret cum MSStis, unde id ipſum verbum produxit Stephanus; ſed adeo non curavit, ut id nunc in marginem abjiciens, in Theſauro pulcherrimum hoc exemplum annotare detrectarit, ubi tamen de hac forma iſtius verbi agit, & quaſi ipſe neſciret, ſub Budæi nomine ex Herodoto citet ἀνόμενον ἔτος de exacto anno, quod ſcimus extare 7, 20. Πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ, etſi neque Portus memorare voluerit.

76,39. Κατειλήφθησαν ἐς τὸ ἄστυ.] Lapſum credo eſſe typographicum pro κατειλήθησαν. quod eſt in MS. & ſemper auctori adhibitum, plane ut in libri hujus capite 176, cujus varia exempla compoſuit diligenter Portus in Lexico, qui & hunc locum recte producit, ut pateat hunc errorem ignoratum prioribus, adeo ut etiam Stephanina anni 1592 ab eo ſit immunis, ab Germanica incaute fuiſſe admiſſum, Anglica imitante.

76,42. Προσάξαντο.] Neſcio unde petant hoc verbum lectores, neſcio unde petiverint interpretes: certe Latinum *comportaverant* proprie huc non accedit. Portus hunc locum noluit attingere, ſed producit verbum προσεσάξαντο ex lib. 8. cap. 20. At hoc ipſum eſt, quod in hoc loco adhibuit Herodotus. Sic enim planiſſime ſcriptum habet optimus MS. προσεσάξαντο.

77, 2. Τῇ ἐξῆς.] MS. ἐξῆς. Et hoc verbum eſt, quo antea de Halye fluvio, infra de Nilo utitur auctor, ut videre eſt apud Portum. Mox deinde Stephanus eandem pruriginem ſcabit οὕτω δὲ δὴ τάξας ponens in margine, quum vulgo edatur οὕτω δὴ τάξας: Sed verum eſt οὕτω τε δὴ τάξας, quod profero ex MS. Mediceo.

77, 14. Κατὰ τὸ ῥέεθρον τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος ἀνδρείως ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κη κατὰ τοῦτο ἐσῄεσαν.] Negari nequit bellos Herodoto contigiſſe interpretes & curatores, qui & edere ita & explicare hæc omnia potuerunt. At profecto nec dictum uſpiam ulli Græco reor ἀνδρείως ἐσιέναι, ut illi jungunt in Latinis, quum palam ſit in Græcis ita eos diſtinguere, ut verba ὑπονενοστηκότος ἀνδρείως ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κη ſeparata velint eſſe ab reliquis. Id illi interpretari debuerunt ſine tormento trajectarum vocum & Herodoti ſententiam expiſcari, non omnibus permixtis ſuam exponere. Sed & laudatio illa, quaſi viriliter fecerint, intempeſtiva prorſus eſt, nec aliter etiamnum ſe gerunt, quam ſtolide audaces & quidem in perniciem ſuam, ſi adfuiſſet Babyloniis bona mens. Immo ut videas omnia rejicula eſſe (id enim certe fateberis) niſi ex utiliſſimo apographo ſic reſtituantur & diſtinguantur, en tibi quod fero: κατὰ τὸ ῥέεθρον, τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κη, κατὰ &c. Verto. *Perſæ, qui ordinati erant prope alveum, poſtquam Euphrates fluvius ſubſediſſet, ut tranſiret vir circiter medio femore tenus, illic Babylonem introierunt.* Non fallit me animus, quin egregius lector hanc unam præſtantiſſimam emendationem clariſſime cauſas corruptelæ aperientem ſit exoſculaturus, adeo ut fides optimi libri dubia ulterius eſſe non poſſit. Dativus ille ἀνδρὶ plane Geographicus illuſtrationem accipit ex notis paternis ad Livium lib. 1. cap. 8. Ἀνδρὶ ponit pro quocunque tranſeunte, ut plane videas Herodotum ſibi ſimilem, ecce lib. 7 cap. 60. Αἱμασιὴν περιέβαλλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν. Sed neque diſſimilia ſunt 3, 22. Ὀγδώκοντα δ᾽ ἔτεα ζόης πλήρωμα ἀνδρὶ μακρότατον προκέεσθαι. 4, 22. Ἐπεὰν ἀνδρὶ ἀποθάνῃ πατήρ. Etiam ejuſdem generis 4, 20 Διαβάντι, & ſeq. cap. Ἀποκλίναντι. 7, 198 ἰόντι. Diſtinguere potes, ut volueris, & voces τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ poſſunt perinde commode referri ad præcedens ῥέεθρον, quam ad ſequentia ὑπονενοστηκότος &c. Ideo nunc aliter exhibeo, quam in contextu. Utere quo libet.

77,36. Τὰς τέσσαρας τρέφει μέν.] Maligni ſunt & parci erga Herodotum poſteriores, qui ne illa quidem ei volunt linquere, quæ ipſe ad copiam protulit. Hinc enim MS. τὰς τέσσαρας μούνας τρέφει μιν. Omnino rectiſſime.

77,42. Τετάρτη μοίρη τῆς Ἀρταβάζου.] MS. Τεταρταιμόρη. idque probum judico, ut in li-

bro 7, 82. Eſt enim idem nomen: quod ſcribo per tertiam literam, quia ſic exſtat in ſcripto libro, non per χ.

78, 11. Καὶ κηλωνίοισι.] MS. liquide refert καὶ κηλωνηΐοισι. Quæ eſt illa ipſa forma, quam uſurpamus hodieque in lib. 6. cap. 119, quæ hinc quidem confirmatur eſſe veriſſima, quicquid etiam ſuſpicetur Portus. Et hinc apparet, quod ſupra occurrebat ἰδωλίοισι, non ſcripturum fuiſſe Herodotum, ſed ἰδωληΐοισι, ſi uſus ea vocis forma fuiſſet, quod nimis facile crediderunt. Quod mireris, non aliter citat Salmaſius in Plinianis pag. 589. Hoc rectum. Sed contineat quæſo manum, & ne doceat Herodotum, quomodo Ionice pronunciari ea vox debeat. Illic etiam pag. 581 citat ſequentia Herodoti verba Ἐπεὶ δὰν ἄερσα αὐτὴ ἑωϋτῆς ἐνείκῃ, quum in editionibus exſtet ἐπεὰν δὲ ἄερσα. Quod miror, quoniam in MS. legebam ἐπεὰν ἂν ἄερσα, quod & ſequutus fui, ſed δὲ invaſit male. Sed & ſequentia vides citata eſſe ab viro maximo, prout edita ſunt, quod patuit ad 74, 15. ut videatur rejeciſſe, quod Stephanus ad marginem poſuit οἴκηλο. Quam felix fuiſſet ejus memoria, ſi univerſum locum omiſiſſet? Nec enim cognitam habuit Herodoti manum, quam nunc accipe ex MS. Mediceo, πόλις εἰ οἴκηλο.

78, 27. Τεσσέρων δωπελέων δακτύλων.] At quinam ſunt illi δωπελέες δάκτυλοι, quia velut in materiariam tabernam ingreſſi culmina ad digitorum menſuras mercabimur? Dicit ergo Valla *maximorum*. At ſanctitas publica negat eſſe eaſdem juſtas menſuras vel maximas vel minimas. Non enim reſpicimus in communi uſu ad cubitos regios. Alius eſt Valla, alius Herodotus, qui ſcripſit δωπελέως, ut præter MSS. Stephani probat inculpatus ille codex Florentiæ. Non fui igitur ſegnis in reparando auctore. Cl. Fridericus nequivit hinc abire ſine mentione variæ lectionis in hoc adverbio, & addit [ut ſic quaternûm fere digitorum latitudo ſignificetur] quum notet aut juſte impleri aut ſuperari potius hanc menſuram, & *fere* ſibi ſervare potuerit.

78, 28. Ὅσον τε δένδρου μέγαθος γίνεται.] Hoc plebeium eſt ad id quod ſcripſit Herodotus, exſtatque fideliter cuſtoditum in MS. ὅσον τε δένδρον μέγεθος γίν. ubi notabis vocem μέγεθος eſſe quarti caſus, ut addi debeat illis, quæ notavi ſub numeris 6, 34. prout etiam ſimile eſt c. 202. Λίθῳ μεγάθεα παραπλησίας. Perinde ut 2, 32. Πάνλας τοῖσι ἀγοῦσι τὸ μέγεθος ἴσους. Et c. 71. Immo nunquam Herodotus in his locutionibus vocem μέγεθος ulli alii junctam voluit, eſtque inprimis notabile exemplum 118, 42. ubi MS. plane δίπηχυν. Prorſus ſimile eſt quod c. 199 ſequetur: τὸ δὲ ἀργύρεον μέγεθός ἐστι ὅσον ὤν, ubi poſt tertiam vocem prave diſtinguunt.

78, 36. Τὰς συκέων τρόπον θεραπεύουσι.] Citatur hic locus ab Salmaſio in Plinianis pag. 1334, ubi plenis follibus legi & diſtingui jubet verba, quæ vulgo non recte habeant. Ea tu ſcrutare lector. Nam quia vitioſe illic magis credo ab typis actum, huc adferre commode illa nequeo, & incommode non placet.

78, 42. Κατάπερ δὴ οἱ ὄλυνθοι.] MS. omittit particulam δή. & mox ἀπιεῖσι pro ἀπιᾶσι.

78, 48. Νομέας ἰτέης ταμόμενοι.] Hi νομέες ſæpe verſati ſunt & cæſi & in eis Valla ambuſtus. Ultimus qui acceſſit, eſt Cl. Grævius ad Solœciſtam Luciani pag. 113. Nonne ſatis tarde? nam poſt Brodeum & Leopardum popularis ipſius Fridericus jam bene correxerat pag. 321 etiam omiſſis *pecuariis*, quos cognatus ejuſdem Jungermannus, alia vitioſa bene mutans, reliquerat. Jubet videre quæ docuerit Schefferus. Vide quæſo illa, & dic mihi, an non ſint oppido macilenta? immo quæ ſint illa, quæ doceat?

79, 13. Ἐπεὰν ὦν.] MS. ἐπεὰν ὦν, quod certe Ionicum & continuum in Herodoto, ut nunc id ei eripi non debuerit.

79, 16. Ἀπεκήρυξαν.] Eſt notum verbum in jure etiam Græco, ſed non hujus loci, & ut notet abdicare & ultro abjicere, ut pro lucro habeatur ea re ſpoliatum eſſe. At hi ſane non ſic conſuluerunt in navigiis ſuis. Hinc oppido notabile eſt, quod legitur in optimo MS. ἀπιενεκήρυξαν, ita ut ſuper ι habeat poſitum ε, ut etſi forte quid lateat neſciam, hactenus tamen obſervaverim, ut ediderim ἀπονενεκήρυξαν, ut decompoſitum pateret, ſatis alioqui rarum, ſed ideo Herodoteum, & quod notet, ibi in urbe ſolitos ea præconio ſubjicere; quod intelligis plurimum diſtare ab iſto compoſito nimis hîc incommodo.

79, 25. Καὶ ἐπὶ τούτῳ.] MS. καὶ ἐπὶ τοῦτον. Et recte ex modo ſcribendi, nec intercedit terminatio ſic ter geminata. In qua tamen videntur offendiſſe lectores: unde enim potuit huc delabi Fridericus, ut ederet ἐπενδύνουσι, quum ante illum ab omnibus fuerit editum ἐπενδύνει. Id quidem eſt principale facinus. Sed inconſulte agitur in diſtinguendo. Nam cur in Latinis non ita diſtinguitur pænula ab calceis, ut in

Græ-

Digitized by Google

Græcis? Sed ſcias oportet hic quoque ſubeſſe fallaciam, quam aperit optimus MS. legendo περιβαλλόμενος ὑποδήματα ἔχων. Sic omnia planiſſima.

79, 28. Βοιωτικῇσι.] MS. Βοιωτίῃσι, ut ex oraculo citat Βοιώτιον ἄνδρα Stephanus Byz. in v. Ἄρνη. Et 5, 88 ἐσθῆτα Δωρίδα mavult, quam Δωρικήν.

Ibidem. Κομῶντες τὰς κεφαλὰς, μίτρῃσι ἀναδέοντας.] Reliqui Herodotum arbitrio aliorum, qui conſenſu ita diſtinguunt, quum ego gnarus κομᾷν non licere homini in humeris aut brachio, crederem Herodotum junxiſſe τὰς κεφαλὰς μίτρῃσι ἀναδέοντ, ut apud Ælian. 4 Var. 22. Κορύμβους ἦ ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν.

79, 33. Μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρίνον ἢ αἰετὸς.] Hoc ſpecimen conſuetudinis Babylonicæ melius ob oculos hodie poni nequit, quam ex tabula Iſiaca, ubi talia ſceptra vel haſtæ infinitæ cum iſtis ornamentis, ut ſic quaſi Herodoto interprete diſcamus, unde ea res ad Ægyptios venerit; quippe Babylona ſtatuit quaſi originem hujus rei, & ubi præcipuus erat uſus. In cap. 198 vides aliud commune Babyloni & Ægypto.

79, 37. Ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε, κατὰ &c.] Sic diſtinxi hunc locum obſequutus neceſſariæ, poſt deviam ab vero interpretationem Vallæ, monitioni præclari viri Jo. Friderici, quam large commendat in præfatione.

79, 45. Πορθείῃ.] MS. πρηθείῃ. 2, 54 Ἐς Λιβύην πρηθεῖσαν. Et non diu ante legimus ἀνδραποδισθέντας πρηθῆναι.

80, 6. Ὅς τις θέλῃ.] MS. θέλει. Deinde quod ſequitur, τῷ τὸ ἐλάχιστον ἐπισαμένῳ, & vertitur, *qui minimo contentus eſſet*, ſi recte inſpicias, omnino nihil tale exprimit, & neceſſario corrigendum ὑπισαμένῳ, ut legitur in MS. donec adhæreret illi, qui in minimum conſentiret aut promitteret. ut cap. 208 ὑπίσχεν de pollicendo.

80, 15. Οὕτω ἀνάγεσθαι.] Unde locum huic compoſito ad hanc cauſam? Longe æquius legitur in MS. ἀπάγεσθαι. Deinde MS. διετέλεσε, quo inclinabant etiam codices Stephani, ſed Ioniſmo abciſo.

80, 34. Οὔπω σφι ἔξεσι.] Vox prima non eſt hujus ſententiæ, & bene MS. οὐ σφι ἔξεσι.

80, 38. Πυρὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει.] Ad iſta ſic annotavit Jo. Fridericus, quum vertiſſet *igni ſuffitum adolendo facit* [τὸ ἵζειν active hic accipio, ut ex interpretatione liquet. Valla minus accommodate ad verba *adhibito thymiamati aſſidet*. Niſi is forte (ut ſuſpicor) pro πυρὶ legit περὶ θυμίημα καταγ. ἵζει] Sic ille, addens quoque in præfatione Vallam nimis frigide vertiſſe, & ex auctoritate Herodoti & Vallæ interpretatione errorem irrepſiſſe in vulgata Lexica. Et ſane H. Stephanus in indice Theſauri exponit *adolere*, & citat ex Herodoto καταγιζόμενον πυρὶ θυμίημα, ut appareat unde iſte hæc habeat. Immo ſic obſedit eundem inſignem virum hic locus ita lectus, ut non dubitaverit ſcribere etiam in Recenſione vocum Herodoti pag. 728 hujus editionis [καταγίζειν, ut καταγίζειν πυρὶ *igni conſecrare*, Item immolare & ſacrificare Clione c. 86. & Melpomene c. 35] Scias in neutro loco exſtare vocem πυρί. Qualiacunque ea ſunt, MS. Mediceus plane habet περὶ. Et quod exiſtimat Fridericus de verbo ἵζειν, Herodotus pronunciat illum falli 5, 25. Ἐς τὸν ἵζων ἐδίκαζε, ubi omnino eſt *ſedens*, non *ſtatuens*, ut putabat intelligendum.

80, 40. Αὗται ἀμφότεραι.] Vim ſuam affert, quod legitur in optimo MS. λέγονται καὶ ἀμφότεραι. ac deinde ποιεῦσι pro ποιέουσι.

81, 19. Εἴδεός τε ἐπαγμένας] Mire in hoc participio agunt Henr. Stephanus & Æmil. Portus. Ille enim in indice Theſauri ſui ſic notavit [Ἐπαμμένας εἴδεος παῖδας, Pueros forma præditos ex Herodoto] Proculdubio alluſit ad 8, 105. At vero poſterior ſic agit in Lexico Ionico [Ἐπαγμένας Ion. pro com. ἐπηγμένος. Ad aliquid addictus. Ad aliquid progreſſus. ὅσαι γυναῖκες εἴδεος ἐπαγμέναι εἰσί. Quotquot mulieres ad formam ſunt progreſſæ. i. Quotquot ſunt formoſæ 52, 6] qui numerus innuit hunc locum. Sed & aliud ab eo projicitur [Εἴδεος ἐπαμμένοι παῖδες. Herodotea locutio p. 314, 6. Pueri formoſi, q. d. Pueri, qui formam attingunt egregiam ſcil. i. Pueri egregia forma præditi. Εἶδος enim eſt mediæ ſignificationis vocabulum.] Ergo hactenus Stephanus. Sed Porto notus fuit uterque locus. verum qua ratione comparari deberent, uterque aut neſcivit, aut detrectavit loqui & lectorem pro virili inſtruere. Sed quid aliud proferunt, quam quod valde clauſos relinquit oculos lectoris, Porto tantum in his poſtremis exiguam ſcientiam projiciente & alterum audacter diſtinguente ab altero. Quid enim aliud hic eſt, quam participium ab præſenti ἐφάπτομαι, unde quum vulgo ſit ἐφημμένος, noſter more ſuo præbet ἐπαμμένος. Ne dubita. Nam & egregia Medicea membrana prorſus habet ἐπαμμέναι, quod eſt ejuſdem prorſus monetæ illi ἀπαμμένους lib. 2 cap. 121.

81, 28. Κατεστέασι] MS. κατεστᾶσι.

81, 37. Τὰ ἑωϋτῶν ποιήσασθαι.] MS. ὑπ' ἑωϋτῶν.

82, 4. Καταγιαζομένην.] Equidem venit hoc ab ipſo Aldo. Sed eſt nullius momenti, quum & optimus MS. legat καταγιζομένην, & ipſe Herodotus paſſim non aliter loquatur, ut notavit exempla Portus.

82, 12. Στόματα δὲ ἐξερεύγεται τεσσεράκοντα.] Hæc verba obſervari oportet ad ſpectandum inſigni exemplo, quam magnifice & ample largiti ſint de Herodoteo etiam antiqui. Scribit enim claris verbis Strabo lib. XI Herodotum dicere eum εἰς τεσσαράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Unde abeſt longe Herodotus, nec ſi fluvius inter montana profluens, hic illic inveniens vallem, ita ut in eam effluat aliquid aquæ, is ſtatim fluvius novus dici debet, præſertim ſi iſta aqua diſpergatur in arenas aut paludes, ut clare de hoc Araxe teſtatur Herodotus. Itaque Voſſius ad Melam lib. 3 cap. 5 mirabiliter circumiens in quærendo Araxe non tantum in meridiano latere Caſpii maris, ſed etiam boreali, & ubique eum reperiens, teſtatur Herodotum ſeribere Araxem quadraginta oſtia, ſive potius ἐκτροπὰς habere. Prius recte: quod cur corrigendum ita cenſuerit, ignoro. Non enim ſunt ἐκτροπαὶ dicendæ, quippe quæ integros poſſunt conſtituere fluvios. Idem Voſſius lib. 2 cap. 2 ibidem tangit quæ Herodotus de accolis Araxis ſcribit, eos inveniſſe talia quorum odore inebriarentur. Primo an iſte *potus* vocari poſſit, viderit. Secundo non herbam aut plantam eſſe dicit Herodotus, uti hederam, arbutum, cyclaminum aut ſimile origano, ſed ἐξευρῆσθαι δένδρεα καρποὺς τοιούσδε τινὰς φέροντα. Itaque ut ludierum exitu ſimile eſt, ita nequeunt hæc ita inter ſe componi, ut eadem re pariter Thraces & Araxeni fuerint uſi. Quam bene dixit Herodotus ἐξευρῆσθαι?

82, 14. Κατοικῆσθαι.] MS. κατοικῆσθαι. An non notavit Portus ἠρῖνος dici ab Herodoto pro εἰρῖνος, quum cap. 203 dicat tamen εἰρίαι.

82, 20. Τὴν μὲν γὰρ Ἕλληνες ναυτίλλονται πᾶσαν.] Ita ſcribunt nugatores, & qui male coctum aliquid hodiernum eructant, ut nempe conveniant rite caſus. Sed non οἱ χαριέστεροι. Utique pereleganter & proprie ad manum Herodoti Mediceus ille codex MS. præfert πᾶσα. Sic enim omnino ſcribendum. Syntaxis eſt, πᾶσα γὰρ, τὴν Ἕλληνες μὲν ναυτίλλονται. *Omne enim illud mare, quod quidem Græci navigant*. Sine ope iſtius codicis ne odorari quidem ullus potuiſſet hanc emeditatam profecto Herodoti loquutionem.

82, 23. Εἰρεσίῃ χρεωμένῳ.] Obſervari debet conditio hæc, quam ponit Herodotus, & abſque qua non debet de longitudine hujus maris diſputari: id quod ſtrenue fecit Voſſius illic idem ad Melam 3, 5, & ipſi quoque, quibus illic obtrectat.

82, 30. Ἐξ ὕλης ἀγρίης ζῶντα.] Rarus quidem præpoſitionis iſtius uſus in hoc genere ſermonis apud auctorem noſtrum, ut 8, 106 παιδεύμενος ἐκ τουτέων τὴν ζόην. Sed libentior & gratior fuit altera ἀπὸ, prout nunc quoque habet optimus MS. ἀπ' ὕλης. In fine hujus libri ἀπὸ κτηνέων ζώουσι καὶ ἰχθύων. 2, 92, Ζῶσι ἀπὸ τῶν ἰχθύων μούνων. 4, 22. ζώουσι ἀπὸ θήρης. & 103. Ζῶσι δὲ ἀπὸ λῃΐης τε καὶ πολέμου. Imo & 2, 18 πίνειν ἀπὸ ποταμοῦ. 2, 36. Ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθέων ἄλλοι ζώουσι.

82, 40. Πεδίον ἐκδέχεται.] MS. ἐκδέκεται, ut ſemper, immo non aliter habet Aldus, ut ſit lapſus editionum ſequentium.

82, 46. Δεύτερον δέ.] Sie ſcriberet quoque alius quidam, & poterat omnino etiam ſeribere Herodotus, ut facit 2, 22, ubi etiam nectuntur πρῶτον, δεύτερον, τρίτον. Sed habet inſuper Herodotus aliquid inexſpectatum, ut quum incipiat per πρῶτον, deſinat per τρίτον, medium tamen ponat in plurali, prout nunc habet optimus MS. δεύτερα δέ. plane ut 2, 137 πρῶτον & δεύτερα, & 3, 22 δεύτερα & τρίτον. Adde 3, 65. Et mox γινομένη, non γεγενημένη.

83, 3. Τόμυρις συνιεῖσα.] MS. συνιεῖσα. ut συνιεὶς τὸ ποιηθὲν 5, 92. ac ſtatim προεχώρεε, non προσεχώρεεν.

83, 18. Εἰ μεγάλως προθύμεαι.] MS. ἐπὶ μεγ.

83, 33. Εἶπον μὲν καὶ πρότερόν τοι, ἐπεί με Ζεὺς ἔδωκέ τοι &c. ἀποτρέψειν.] Non poteſt in his vocibus ulla injuria animadverti; adeo apparent omnia integra, & robuſti coloris ac nitentia. At vero per ſimiles literas abſorpta eſt vocula, quam codex MS. interpoſitam ſic reſtituit legitque: εἶπον μὲν καὶ πρότερόν τοι, ὅτι ἐπεί με &c. ἀποτρέψειν. Quod quanto eſt electius, ſuavius, atque etiam apertius? Id enim quoque Græcæ urbanitatis eſt, particulam ὅτι quidem immiſcere, & nihilominus tamen verbi quod ſequitur formam ex ea non gubernare, ſed, perinde ac ſi admixta ipſa non eſſet, ex præcedenti periodo.

83, 41. Κύκλος τῶν ἀνθρωπηΐων ἐστὶ πρηγμάτων.] Quum hic locus ſit, qui tantopere placuerit Latinis, ac præſertim Ciceroni toties hinc jactanti iſtum orbem reipublicæ eſſe converſum, non debet abire indictus.

Digitized by Google

ctus. Quippe qui iſtam loquutionem & ſimiles in Latinis legit, & hæc Herodoti verba in numerato non habet, fieri nequit, ut is dici poſſit aut credi debeat intelligere iſta erudita Latina. Audimus hæc in Aſia dici inter duos reges, utroſque id expertos, alterum in perſona ſua, alterum in eis, quos ſubegit. Inde igitur exſtitit & ortum eſt. Quod minime cogitans Simeo Boſius ad librum 2 epiſt. 9 ad Atticum nihil poteſt in eo niſi cæcutire, ut revera eſt, deducens ab ludo Græco qui diceretur κεμκολασία, quum tempora horum regum adſcendant ad eam vetuſtatem, ut tunc apud Græcos κεμκολασία nec dicta fuerit nec cogitata nec peracta: certe ipſe ex feris tantum temporibus profert: ne dicam ab eo videri nimis exiguam & puerilem facere originem rei maximæ, quæ univerſi generis humani ſtatum & eventum exprimeret. Interpono igitur nummum Hadriani, & ab ingenioſiſſimo Principe cuſum oculis offero ad ſpectandum quod ho-

mines pragmatici & ipſe Cicero de volventibus rerum humanarum vicibus habuerunt in ore. Nummus hic aureus penes Occonem, illum primarium hujus doctrinæ promum condum, jam fuit, à quo dicitur pulcherrimus, qualem nunquam vidit alias. De eodem quoque ſcripſit Triſtanus in Hadriano. Sed qui monetam publicavit, eſt Morellius, præ duobus illis infelix prorſus in hac eruditionis parte, niſi quod calleret opificio imitandi in charta. Sicut oſtendit quoque in tabula XII^a Speciminis, nihil afferens, quam quod vel Occo vel Triſtanus dixerunt. Sed egregie Jupiter eſt, qui & ſtat in orbe, ut divinæ majeſtatis præſentiam innuat; & eum tenet, ut in eo plane dominetur, etiam convertens prout vult; cujus quoque alteri parti admovet terram, alteri phœnicem, ſcilicet prout vult mactare gloria & aureum donare ſæculum aut viciſſim deprimere.

84, 30. Τὰς ἐναυλισμένας.] Hoc eſt unicum in Herodoto exemplum hujus ſic compoſiti verbi; per reliqua non occurrit niſi ſimplex αὐλίζω. Quod quum exſtet tam crebris locis, certe iſta ipſa multitudine hoc debet fieri ſuſpectum. Jam vero ut plane ab Herodoto expulſum fuiſſe ſcias, legimus in Mediceo MS. τὰς αὐλισμένας: idque crede tam Herodoto placuiſſe, quam Thucydidi compoſitum. Præterea MS. ſtatim Τομύρις, non Τομύριδος, & videtur ita maluiſſe Herodotus, non ut pro lege aliquid in eo ſequeretur, ſed pro lubitu variaret. Quamvis enim libri 2 capite 41 notaverim ex MS. Ὀσίριδος, tamen cap. 156 in eodem MS. exſtat Ὀσίριος, & ſic infra MS. ſemper Τομύριος, ſic & Ἴσιος & 2, 111 Σεσώστριος, & c. 50 Θέμιος. Talia ſunt Ῥεσώπιος, Ἀβάριος, Ἀναχάρσιος, Λυγδάμιος, Σαμύριος. Sed etiam mox MS. αἰσχρὸν ἦν ἀναχετὸν, ſine vocula τε.

84, 5. Γυναικὶ εἴξαντας ὑποχωρῆσαι τῆς μάχης.] *Detrectare pugnam* reddidit quoque interpres. In omni hac relatione veſtigium nullum eſt prorſus, unde Crœſus hoc firmamentum & ſtatumen argumentationis ſuæ potuit jure & merito hauſiſſe, vel potius ad quæ ſuperius narrata Herodotus his verbis queat reſpicere. Non in aliorum ſententia; nam non ideo jubebant Tomyrin recipere in regnum ſuum, quod detrectaret pugnam, ſed vere, ut locum pugnandi condiceret. Non in Cyri animo; quippe is ipſe bellum prior inferebat, quod ſine prælio confici non poſſe ipſe ſatis ſciebat; & qui haud dubie amavit pericula ſibi tum glorioſa, tum felicia. Certiſſime igitur hoc ſpurium eſt, & rurſus aureum purgatiſſimumque, quod ex optimo MS. ſuppono: ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης. Id namque unum agebatur.

84, 7. Διαβάντας προελθεῖν.] Et hoc ſatis commode, ſi ad præcedentia reſpicias, in quibus cum ſolo Cyro egit, eumque alloquutus eſt. Nunc vero & in ſequentibus agit de omni exercitu, & quid eum facere potiſſimum oporteat, conſilium dat. Itaque videmus illic ποιεῦντας, κατακόψαντας, σκευάσαντας, & ſi hæc ipſa quoque non minus ad Cyrum quam ad milites pertineant æque ac præcedentia. Sed Herodoto ita placuit. Aggrediamur igitur & hoc loco legere διαβάντας, ut extat in MS. Mediceo. Etiam mox habet MS. προελθεῖν, non προσελθεῖν.

85, 6. Σὺ τοίνυν.] MS. σὺ νῦν.

85, 11. Τῷ δέ ὁ δαίμων.] MS. τῷδε οἱ ὁ δαίμων. Hoc vitium ſcripturæ aut ineptiam librarii vocabit iners Græcæ polituræ cultor, aut Herodoti incurioſus. Sed eſt exquiſitum prorſus ac delicatum. Geminus

da-

dativus ſic junctus placet. Jam ſupra in cap. 34 dixit: μή τι οἱ κρεμάμενον τῷ παιδὶ ἐμπέσῃ. Et 205. 2,89. Μή σφι οἱ ταριχευταὶ μίσγωνται τῇσι γυναιξί. & ibid. 175. Τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσιά οἱ ἐξεποίησε. 3,55. Καί οἱ τῷ πατρὶ ἔφη Σάμιον τοὔνομα τεθῆναι. 6,68. Ἀπικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐς τὰς χεῖρας οἱ τῶν σπλάγχνων.

85,13. Ἀμείβεται ὧν δή.] MS. ἀμείβεταί οἱ δὴ ὦν.

85,48. Εἰ δὲ μὴ ταῦτα σὺ ποιήσεις.] MS. εἰ δὲ ταῦτα οὐ ποιήσεις. Sed ita ut appareat negativam οὐ manifeſte ex vocula σὺ immutatam eſſe ab eo ſcilicet, qui particulam μὴ in antiquiſſimis exemplaribus non reperiens, quum tamen requireretur negatio, intelligebat tandem in pronomine σὺ errorem admiſſum eſſe, quem recte ita abſtergebat. Non magis σὺ nunc locum habet, quam in præmiſſis.

86,2. Τῶν ἐπέων τουτέων ἀνενειχθέντων, οὐδένα ἐποιέετο λόγον.] Quis negabit molliter fluere ſeriem horum verborum ita concinnatam? Univerſa plebs ita loqueretur. Juncta enim ſunt, quæ jungi decebat, & ſeparata, quæ erant interſcindenda. Sed id non placuit ſemper Herodoto, qui etiam mox ſcribit: ὥτε δὴ πολλὴ τῆς Περσικῆς αὐτοῦ στρατιῆς ταύτῃ διεφθάρη. Atqui paſſim dicit αὐτοῦ ταύτῃ junctis & connexis omnino vocibus. Id nunc etiam placuerat Herodoto, ut docet præſtantiſſimus codex ſervans τῶν ἐπέων οὐδένα τούτων ἀνενειχθέντων ἐποιέετο λόγον.

86,17. Καὶ δὴ καὶ πυνθάνομαι.] Quam bene geminatæ occurrunt iſtæ copulæ mox καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Κῦρος τελευτᾷ, tam nulli uſui inſervit, immo turbat conſequentiam hujus loci penitus ſecunda vocula καὶ, ut omiſerit quoque Valla. Et certe non exſtat in optimo MS. unde omiſi.

86,26. Ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλήν.] Venimus ad partem hiſtoriæ per omnia ſæcula memoratam & temporis ſui glorioſiſſimam notam. Quæ quum ideo deberet habita eſſe ſanctiſſime, prout ab humano genere accepta erat ex Herodoti manu, vide, quam malevole & ingrate fuerit tractata. Neque enim ſie dubitavit edere Aldus, non Camerarius, non Stephanus, capitales in hoc auctore triùmviri; ſed tamen poſtremus ita, ut margo ejus obduceret aliquid editioni vulgatæ, nempe ἐναπῆπτο. Ex quibus quid proprie expreſſerit Valla per hanc interpretationem *caput in utrem demiſit*, non facile dixeris; niſi quod videtur reſpexiſſe Valerium Maximum, qui lib. 9 c. 10 dicit: *in utrem humano ſanguine repletum demitti juſſit; exprobrans illi inſatiabilem cruoris ſitim, ſimulque pœnas occiſi ab eo filii ſui exigens.* Valla hinc certe illud ἀπ, quod in iſto decompoſito eſt, voluit plane exprimere, quum Juſtinus dicat tantum *conjici*. Neque poteſt dici id non ſufficere ad exponendam rem. Attamen Herodotus noluit uſurpare verbum ἐνίημι, quod habet 8,32. ἐς τὰς πόλις ἐνιέντες πῦρ. Itaque omnino putavit Valla exprimendum iſtud ἀπὸ. Sed quod ex illis duobus ante oculos habuit? Immo unde ſic proſiluit Stephanus cum iſta altera lectione? an ignorata Aldo ſimul & Camerario? Miror, ſed res tamen indicat ita eſſe. Atqui neutrum verbum attingere voluit Æmil. Portus, quum Ἀπήσων, Ἀπίεσαν & Ἀπίεσθαι non præteriret, certe minoris illa momenti. Quid ergo eſt, quod ſcribere potuit Stephanus in Theſauro? [Ἀφάπτω ſuſpendo, unde ἀπαμμένος, pro *ſuſpenſus* Herodoto ab ejus paſſiva voce. Idem ἐναπῆπται αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἀσκὸν, demiſit vel afflixit in utrem cruore plenum. Ἀφάπτω idem Applico, Admoveo. Suid. Hactenus Bud.] Quid ſodes hæc afferunt? Jam Budæus aliquid notavit in Herodoto, quod ejus editores neſciverunt? & quum is jam id notaviſſet, latuit per ſæculum, donec Stephanus incondite id proferret in Theſauro, ac denique ad margines Herodoti bene aperiret? Quis cogitet narrationem æque ridiculam, aut de ſtudiis docte & ſapienter ſentiat? Oportet eos, qui in Herodoto verſati fuerunt, hiſtoriam hanc ſatis agreſti modo percepiſſe. Quoniam hîc fuit aliquid peculiare, ideo Herodotus etiam uti voluit verbo non quotidiani curſus. Dixit ἐναπῆπτε. Ita habet quoque codex Mediceus, ut ſcias & Budæum potuiſſe id noſſe, & unde id notum habuerit. Hoc verbo dicitur, non demiſiſſe aut conjeciſſe caput in utrem, ut illic putreſceret ac diſſolveretur, ſed egregie inſultans alligavit ſuperiori ejus ori, ut modo poſſet demittere quaſi ad potandum, modo rurſus attrahere, ut intermitteret, quum interim per muliebres intemperies & inſaniam Scythicam aliis ludibriis id horrificaret, etiam alios contumeliæ modos in reliquum corpus ſimiliter exſerens.

86,28. Σὺ μὲν ἐμεῦ ζώοντός τε &c.] Crede hanc citationem ita progredi, ut incluſum habeat verbum κορέσω. An quiſquam ex viris doctis, qui ſie multi & fauſti fuerunt in literis reſtituendis, ita ſe geſſit, ut oſtenderit ſe intellexiſſe iſta verba, aut potius acrimoniam in illis abditam? Valla vertit lectionem corruptam ſatis accurate?

Sed

Sed nihil profert, unde appareat hoc apophthegma dignum eſſe quod oſtentaret Herodotus: tantum enim enunciatur res, prout geſta eſt, ut nulla ibi ſit hilaritas, nullum acumen. Nonniſi in poſteriore parte notare licet aliquam venuſtatem in interpretatione duplici verborum αἱμαῖος κορῶν. At priora pingui modo efferuntur, ſine acrimonia aut ullo ſale, quæ vere acciderunt. Pejora ſunt quæ ſequuntur. Nam quum tot conſtructionum modos admittat verbum νικᾷν, non memini uſpiam aut me obſervaſſe aut ab aliis obſervatum eſſe νικᾷν ἐς μάχην. Ipſe ille Portus, à quo in præpoſitione Ἐς tot exempla congeruntur, ubi videtur poni pro ἐν, ab hoc tamen exemplo manum abſtinet. Tetrius factum eſt hoc ulcus, ex quo Th. Gale in duobus codicibus fuit teſtatus legi ἐμὲ ζῶσαν καὶ νικῶσαν, quod ipſum quoque notavi in Oxonienſi. Sed quid proderit, quum maneat νικῶσαν ἐς μάχην? Satis magna equidem turba accuſativorum. Itaque hæc illa margarita eſt, quam ab ingenio Herodoti perpolitam, ſed ab ſordidis tractantium manibus luto collecto, quod omnem fulgorem obnubilaret, mirabiliter fœdatum jactitare volui fidem curamque codicis Medicei, qui ſolus cimelium tanti temporis incorruptum ſervavit, exhibendo Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν τε καὶ νικῶσαν σε μάχῃ ἀπώλεσας, παῖδα τὸν ἐμὸν ἑλὼν δόλῳ. In primo audimus validiſſimum oxymorum & plane paradoxum, ut occiſus vivam vincentemque perverterit; ſed cujus clara & plana ſequitur explicatio, nempe ex filio unico & ſucceſſore amiſſo. Hæc eſt conqueſtio aſſidua parentum. Hinc Niobe apud Ovidium 6 Metam. *Per funera ſeptem Efferor.* Lucianus Tyrannicid. pag. 801 inducit exclamantem patrem: Τίς με φυλάττει διὰ σὲ τέκνον προανῃρημένον, in filii nempe morte jam antea occiſum. Inſcriptio apud Capaccium lib. 1 Neap. p. 351. *Criſpe. fili. lepidiſſime. heu. heu. orcus. cum. te. voravit. delicium. mihi. omne. abſtulit. baculum. exuctis. medullis. edentulæ. ſenectutis. ſecuit.* Id pluribus ſuſpiriorum formulis hoc ἀνθρώπινον πάθος approbant Gruteri notæ nuper utiliter editæ in Publii Syri illud *Homo toties moritur, quoties amittit ſuos.* Nec enim tantum in propria ſubole id evenit, ſed in omnibus caris. Hinc Propertianum illud, 1, 14.

Conjugis Euadne miſeros elata per ignes
Occidit Argivæ fama pudicitiæ.

Clamat Halcyone apud Ovidium: *Et ſine me me pontus habet*, nempe per ſubmerſum maritum. Joſephus lib. 8 p. 275. Νομίσας αὐτὸν βεβλῆσθαι τοῖς λίθοις, οἷς τὸν ὑπηρέτην ἀπέκτεινεν αὐτοῦ τὸ πλῆθος. Jam crebrum in eo eſt verbum Ἀπόλλυμι. Hinc Heliodorus 2 pag. 63. Ἀπολώλεκάς με τὸ ἥδιστον ἀφελόμενος θάνατον. Achilles Tatius lib. 5 p. 351. Ὦ θάλασσα, πλεύσαντα μέν με διέσωσας, σώσασα δὲ μᾶλλον ἀπολώλεκας. Sic cap. 45 hujus libri gemit Adraſtus ὡς τὸν καθήραντα ἀπολωλεκὼς εἴη in filio occiſo.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
in librum ſecundum HERODOTI.

88, 13. **E**Ἀλώων τῶν ἐπικρατέες.] Sic conſpirat codex Mediceus cum libris Stephani, unde is ad marginem conjecerat pro vulgato Ἐάλωσαν, quum nimis foret Herodoteum, ſubſtantiva voce ad caſum relativi ſequentis flexa.

88, 14. Πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι.] MS. Ψαμμήτιχος, & recte. ut 5, 24. Μέγα ποιεύμενος βασιλέος σύμβουλος γενέσθαι.

88, 16. Ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος.] Sic legit liber citatus: quod neſcio an voluerit & Stephanus, quum ad marginem ponit ἐπειδὴ pro vulgato ἐπεὶ δὲ.

88, 20. Ψαμμήτιχος δὲ ὡς.] MS. δὲ ὡς. Eſt quippe principium narrationis de hoc rege & quidem iſto ejus facto. Neque enim neceſſe eſt monere alios id narrare de Seſonchoſi.

88, 25. Μηδένα ἀντίον αὐτέων.] Interpretatio Vallæ eſt, *neminem coram eis.* Sed hoc imperii genus proficeret nihil, & iſte nemo eſt fruſtraneus. Etenim licet hominis nullius vocem audiant, quid ſi animalium alicujus? Haud dubie familiaris & creber auditus ovis balan..is, ſicut videtur hic paſtor ſupponi talis pecudum generis fuiſſe, aut ſi fuerunt etiam alia, certe iſtorum alicujus ſonitus quotidie auditus iis inculcaret ſimilem ſonum & exſtingueret ſimplex naturæ ac propriæ indolis diſcrimen, quod

Pſammetichus dicitur inquiſiviſſe. Optime proinde membrana Medicea oſtendit Herodotum ſcripſiſſe μηδὲν αἰτίων. Sic prorſus omnia ab eis removentur, eumque fuiſſe vel Pſammetichi vel Herodoti ſenſum manifeſte probant hæc ſequentia ἐν στέγῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωϋτῶν κέεσθαι.

88, 27. Καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας.] De hoc verbo ἐπαγινέειν valde ſolicitus fuit Portus, adeo ut in Lexico non tantum id oſtentet loco, quem poſtulat prima ſyllaba, ſed etiam in cognato Ἀπαγινέειν. Interim hoc eſt unicum exemplum ejus compoſiti in Herodoto, cui tam denſa erat occaſio ſæpius adhibendi. Hinc igitur exiſtima & quod legitur clare in optimo MS. ἐπάγειν σφι αἶγας, quod prætuli, quum & Stephanus ex ſuis MSS. noverit poſueritque in margine. Sed illa τὴν ὥρην nec notant *in tempore*, ut Valla, nec *certis temporibus*, ut H. Stephanus interpretantur, ſed proprie de veſpera uſurpant ac cœna. Quod eſt tritum.

89, 1. Πλήσαντα δὲ τοῦ γάλακτος.] Satis commoda ad intelligendum oratio, ſi ſupponere licet unum ſolummodo paſtorem eundemque iſtum, cui Rex id imperaverat, curaturum puerulos per integrum biennium, ita ut nemo alius vicem ejus interdum ſubeat. Certe quaſi id non ita facile fieri poſſet aut ſoleret, ſcito in optimo MS. exſtare πλήσαντας, ut nunc iſte, nunc ille paſtor eos nutriri curaret.

89, 2. Ἐποιέετο καὶ ἐνετέλλετο.] MS. ἐποίεέ τε καὶ ἐνετ. multo rectius.

89, 8. Βέκκος.] Ante omnia poni hîc oportet verba doctiſſimi Mauſſaci in Diſſertatione ad Harpocrationem pag. 358 [Quod autem Phryges panem ſic vocitent, patet ex Herodoti Euterpe. Hunc conſule, ut & enarratores Apollonii Rhodii ad illud lib. 4 Argonaut. Οὔπω δὲ πω Δαναῶν ἱερὸν γένος ἦεν ἀκοῦσαι, Comici ſcholiaſtem ad vocem Βεκκεσέληνε, & Suidam ead. voce. Adverte vero quoſdam βὲκ, quoſdam βέκος vel βέκκος ſcribere] Hinc videat Th. Gale, quam non notet, quæ ignota ſunt. Neque vero quoniam ſcholia iſta ſcribunt βεκ, ideo iſtud vere Phrygium eſt, & altera ſyllaba Græca; quæ ipſa forſan quoniam fuit conjectura auctoris illorum ſcholiorum, unam modo ſyllabam ſcripſit ſane temere & nimis ſero, quum Herodotus teſtetur fuiſſe biſyllabicum. Cæterum in MS. Mediceo legitur βεκὸς, quod præter Heſychium habuit quoque Suidas in editione Baſileenſi, nec aliter legitur in MS. Exemplari hujus Bibliothecæ Academicæ, quæ mihi valida fuerunt documenta; præſertim quum & Stephanus in ſuis ita invenerit, ut opinor typis vitioſe exprimentibus κεκὸς. Paulo ante legebatur ἀνοίγοντι τε τὴν θ. ubi illud τε ignorat codex optimus, & habuit Herodotus cauſam omittendi.

89, 28. Αὐτέων εἵνεκεν.] MS. præclare αὐτέων τουτέων εἵνεκεν, & neſcio an non Valla id habuerit. Sic & antea auxi ex MS. τῶν ἱερέων τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι, quum poſterius illud τοῦ vulgo ignoretur.

89, 31. Λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι λογιμώτατοι.] Neſcio an recte verterint, *feruntur Ægyptiorum ſolertiſſimi*. In Herodoto frequentiſſime occurrunt ἄνδρες λόγιμοι vel λογιμώτατοι, etiam πόλις λόγιμος, etiam ἱερὰ λόγιμα. Sed nihil in eis eſt hoc intellectu. Certe verbis libri 1 cap. 143. Ὅτι γὰρ μὴ Ἀθῆναι, ἦν οὐδὲν ἄλλο πόλισμα λόγιμον, nequaquam ſolertia applicari poſſet, quum agatur de potentia & robore. Itaque nec ipſe Valla ibi ſolertiam indicari credidit, quum interpretetur *nulla urbs alia inſignis erat*. Forſan rectius; ſed inſignis multum diſtat ab ſolerte. Iterumque hoc lib. 2 cap. 98. Τουτέων δὲ ἡ μὲν Ἄνθυλλα ἐοῦσα λογίμη (ſic enim illic ſcribit) πόλις, *Harum urbium Anthylla quæ eſt inſignis*. Ut ex his exemplis ſane quam claris exiſtimatio facienda ſit in locis, ubi nonnihil dubia videri poteſt ſignificatio. Sic lib. 1 cap. 171. Τὸ Καρικὸν ἦν ἔθνος λογιμώτατον τῶν ἐθνέων ἁπάντων, ubi vertunt *Caricæ gentis ingenioſiſſimæ*. Quamvis enim ſequentia (ibi narrantur tria ipſorum inventa, ſicut Samios alibi ait feciſſe tria maxima) faciant, ut tolerari iſtic interpretatio illa poſſit; nihilominus ex aliis apparet Herodoti hanc mentem non fuiſſe, nec tam ad ea reſpexiſſe, quam ad omnem ejus gentis præſtantiam ac famam. Similiter hoc loco tam laudata argutaque omnium Ægyptiorum ingenia obumbrare non videtur voluiſſe Herodotus palmam Heliopolitis ſolis tribuendo, quum utique in ſequentibus nihil præcipuum Heliopoleos narret, ſed omnium Ægyptiorum. Itaque quum ingenium omnibus Ægyptiis ſit acutum, tum poſſunt in uno aliquo ſuperaſſe reliquos Ægyptios Heliopolitæ. Quod videtur extitiſſe in cultu liberalium artium, ac proinde exoſculari cogor, quod mihi ſuggeſſit MS. optimus, λογιώτατοι. Id enim nunc agitur, nempe de hiſtoria & cognitione antiquitatis Ægyptiacæ, ab temporibus ſcilicet Pſammetychi; eam ait Herodotus ſe voluiſſe quoque ab Heliopolitis diſcere tanquam maxime in ea verſatis. Λόγος quin etiam proprie Herodoto hiſtoria, unde & ipſi

Digitized by Google

ipſi cognomen λογοποιὸς. Unicum ad hæc omnia eſt, quod ait lib. 4 cap. 46 circa Euxinum habitare dicens ἔθνεα ἀμαθέστατα· οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι σοφίης πέρι, οὔτε ἄνδρα λόγιον οἴδαμεν γενόμενον πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος καὶ Ἀναχάρσιος. Sed & hoc libro c. 77 Αἰγυπτίων μάλιστα λογιώτατοί εἰσι μακρῷ, dum vertit *longe excellentiſſimi*, nihil agit. Strabo lib. 13 pag. 618. Ἅπαντας μὲν γὰρ λογίους ἐποίησε τοὺς μαθητὰς Ἀριστοτέλης, λογιώτατον δὲ Θεόφραστον. Sane Jamblichus imitari Herodotum videtur in Vita Pythag. 1, 28 p. 144. τὴν ἐνέμοντο γῆν Αἰγυπτίων οἱ λόγιοι.

89, 28. Καὶ ἐς Ἡλιούπολιν.] Hæc prima mentio urbis celebratæ in Ægypto, quam toties poſthac commemorabit. Sed quoniam in nulla parte etiam ſimul refert conditorem ejus Actinem, creditum Solis filium; ideo Tan. Faber in Epiſtolis Criticis num. 8. contendit ſatis acerbe nomen ejus excidiſſe exſcriptorum vitio; qui ſuſtulerint voces ἀπὸ ἀκτῖνος, quibus intelligebant *ab radio* dici, non *ab Actine*, & fortaſſe etiam plura. Cauſa primæva eſt, quoniam apud Hermolaum in Ἐθνικοῖς ſcribitur Ἡλιούπολις, πόλις Αἰγύπτου, ἣν ἔκτισεν Ἀκτὶς ὁ Ἡλίου καὶ Ῥόδης. Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ. Sed nullus in eo loco ita fatuus fuit, ut inde colligeret ab Herodoto nominari debere conditorem ejus urbis, quum abunde ſufficiat illa mentio, ſi urbs ipſa in iſta parte ſcripti Herodotei nominetur. Nullus ex tribus, qui nuper extitere, Stephani ſautoribus aliter dicet. Faber tamen iterat pag. 70 ejuſdem voluminis.

89, 36. Ἐξαναγκαζόμενος.] Id quum viderit in MSS. Stephanus, ipſe etiam in Italico, cur non opiner eſſe Herodoti?

89, 41. Ἐκ τῶν ἀστέρων.] Nequivit hoc ex ſtellis fieri. Itaque rectius in MS. ἄστρων, ut ζώδια intelligat.

89, 42. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] MS. ἐμοὶ δοκέειν omiſſa vocula priore. Et id Herodoti eſſe docet quælibet pagina, ut ſuperſedeam exemplis per alios affatim annotatis.

89, 44. Τῶν ὡρέων εἵνεκεν.] Hæc in Herodoto laudat Sam. Petitus de anno Attico cap. 8, & tamen Herodotum arguit, qui annum hic non Lunarem confuderit cum Lunari: dubito an recte, quum toto iſto loco nihil dicat de ſtatu, quem ponit Herodotus, nempe quo per triennia intercalatio fit; quod videtur clarius ponere Pet. Haguelonus in Calendario Trilingui, ubi illud πάρεξ τοῦ ἀριθμοῦ ab Valla omiſſum videtur interpretari *cum quadrante*, ſcribens *Ægyptii vero quinos addunt dies cum quadrante*.

90, 4. Τουτέων μὲν νυν.] Non eſt hic mollis nec Herodoteus nectendi modus. Bene MS. καὶ τούτων μὲν νυν.

90, 5. Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον ἀνθρώπων ἔλεγον Μῆνα.] Quod edidi δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἀνθρώπων, plane ſic exaratum eſt in MS. optimo. Vide igitur quid fecerit Stephanus. Poſuit ille ad marginem velut ex MSS. ſuis δὲ Αἰγύπτου πρῶτον. Non credo, & vereor ſeriem verborum ab eo mutatam eſſe, quoniam videbatur ea nimis involuta & fere confuſa. Sed huc jam pertinet, quod notavi 86, 2. Cæterum quem editiones hoc loco appellant Μῆνα, eum vocat optimus MS. Μῖνα. Ne hoc quidem contemni decet, licet paulo ante dixerit μῆνας: ita enim plane hoc lib. cap. 82. Μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί. Et de hoc vocabulo agit etiam Caſaubonus ad Strabonem pag. 228 B. Infra cap. 99, ubi repetit hoc ipſum de iſto rege, continue deprehendi in MS. Μῖνα. Etiam in hac parte loquax eſt Etymologicum.

90, 9. Ἔνερθε λίμνης τῆς Μύριος.] Collegit Portus varia exempla hujus adverbii, & ubique ut notaverit *infra*. Iſta vidit ſane & Valla. Quid eſt igitur, ut nunc interpretetur, *ſupra ſtagnum Myrios*. Quid igitur id differt ab iſtis ſequentibus κατύπερθε τῆς λίμνης, quod etiam vertitur *ſupra ſtagnum?* Eſt ſane id puerile, & minus idcirco debuerat connivere Jungermannus aut Th. Gale. Ἔνερθε τῆς λίμνης dicuntur, quæ ſunt verſus mare. Præterea MS. Μοίριος, non tantum hoc loco, ſed etiam cap. 149, & 3, 91, ubi licet edatur Μύριος, Valla tamen retinuit *Mœridis*. Notavit de hac ſcribendi varietate Caſaubonus ad Strabonem, tum pag. 33, tum pag. 270, in eo fruſtratus, quod notet apud Herodotum reperiri duplicem lectionem per υ & per οι. Et ſcire & notare debuerat in editionibus ita fieri: nam de bonis MSS. jam contraria intelligit lector.

90, 12. Δῆλα γὰρ δὴ καὶ.] Crebro ſic loquitur Herodotus, quum ſermo exigit *quia haud dubie*, ut interpretabatur Valla 1, 207. Tale quid in hac parte non habet locum, unde accuratam agnoſce manum optimi codicis MS. quæ exhibet δῆλα γὰρ καὶ, quod plane, opinor, habuit Valla, dum interpretatur *manifeſtum enim eſt*.

90, 18. Ἔστι δὲ ἕτερον τοιοῦτον.] Sicut præmonui ad 14, 17, MS. τοιόνδε. Nec moratur ejuſdem vocis triplex repetitio.

90, 24. Αὐτῆς δὲ τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ μῆκος.] Lege hunc locum quiſquis es, & deteſtaberis arenas ſine calce. Nam quid longitudo

Ægypti ſecus mare habet commune cum illis quæ dicta ſunt de luto quod ab aquis Nili provolvitur in mare? Immo certe ego, quum in declaranda indole telluris Ægypti ſupra oſtenderit ſe particulatim ire velle per numeros, atque adeo incipiat ex more ſuo πρῶτα μὲν, (perperam vertente Valla *Jam primum*, quaſi obſcurare id Herodoti propoſitum conaretur) ſæpe ſolitus ſum hic circumſpicere, quod ſecundum hujus declarationis caput eſſe oporteret. Expectavi aut δεύτερα δὲ, ut eſt 82, 46, aut ſimile quid & æquivocum: δεύτερα αὖτις 7, 141 junctim habet. Utrum dememiniſſe ſui ſtatuemus Herodotum, qui tam nitide perfecteque ſcripſit? An in hac quoque parte injurias ab incurioſo hominum genere pati debuit? Quodcunque ſit, quomodo legerunt hucuſque omnes Herodotum, quum nihil intelligerent? Ipſe certe nihil potui invenire, niſi poſtquam præclara manus antiquæ membranæ Mediceæ me docuit putidas eſſe has voces & infamem in modum corruptas & reciſas præ veris, quas ita extendebat, Αὖτις δὲ αὐτῆς ἐστι Αἰγύπτου μῆκος, id eſt, *Rurſus* vel *Deinde* vel *præterea ipſius Ægypti longitudo eſt.* Deinde MS. Πλινθινήτεω, quum edant Πλινθηνήτεω. Attamen Valla expreſſit noſtrum iſtud.

90, 29. Ταύτης ὦν οἱ ἑξήκοντα σχοῖνοί εἰσι.] Nec hanc ſcripturam conſideraviſſe videtur interpres, qui vertit *Itaque ab hac parte ſexaginta ſchœni ſunt*; nec quam vertit aut ipſe potuit intellexiſſe, aut alius poterit divinare. Certe vox ταύτης non poteſt referri, niſi ad Σερβωνίδος λίμνης, quum alterum Αἰγύπτου ſit ſane remotum. Et tamen verſio imperfecta eſt admodum, niſi de tota maritima Ægypti parte intelligatur. Has tricas neſcio unde ortas diſſolvit præſtantiſſimus MS. legendo ταύτης ὦν ἄπο οἱ ἑξήκοντα σχ. *ab hac igitur* (n. palude Serbonide ad ſinum Plinthinetem) *ſexaginta illi ſchœni ſunt*. Sed & in antecedentibus παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει vox poſtrema ab MS. ignoratur. Nam hunc locum Valla dum vertit *ad quod mons Caſius uſque pertingit*, facit præter elegantias ſuas. Et ſane non ad id modo pertinet iſte mons, ſed ad alia quoque, quum dorſum ducat ſatis laxe. Immo videtur differre Herodotus verbi hujus notionem in alium hiſtoriæ ſuæ locum, nempe 3, 5, ubi integrans omnia ſcribit παρ' ἣν δὴ τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. Nunc ſufficit præmonuiſſe juxta illam celebratiſſimam paludem eſſe montem Caſium.

90, 30. Ὀργυιῇσι μεμετρήκασι τὴν χώρην.] Valla *metiuntur*, non male, niſi quod Herodotus aliter loquatur, & perfectum præteritum poſuerit, idque judicavi magis convenire, quoniam conſuetudo ex præteritis debet colligi; intelligit enim *metiri ſolent*, ut cap. 47. Διότι δὲ τοὺς ὗς ἐν μὲν τῇσι ἄλλῃσι ὁρτῇσι ἀπεστυγήκασι, ἐν δὲ ταύτῃ θύουσι. 3, 38. Ὡς δὲ οὕτω νενομίκασι τὰ περὶ τοὺς νόμους πάντες ἄνθρωποι. Sic 4, 183 Troglodytæ γλῶσσαν οὐδεμιῇ ἄλλῃ παρομοίην νενομίκασι, ἀλλὰ τετρίγασι. Non aliter infra hoc lib. c. 36. Τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων δίαιτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοισι ἡ δίαιτά ἐστι.

90, 38. Ἐνθεῦτεν καὶ μέχρι.] MS. ἐνθεῦτεν μὲν καὶ μέχρι. Quæ particula ſatis oportuna eſt, ut appareat nunc ſermonem redire ad ſcopum, quem interpoſita nonnulla abruperunt.

90, 45. Ἔς τε Πίσαν.] MS. ἔς τε Πεῖσαν, ut & rurſum ἐς Πεῖσαν. Quæ vero Stephanus poſuit in margine, nimirum τὸ διάφορον & ἴσας μῆκος εἶναι, ambo approbantur ab optimo codice, ubi vulgo edebant διαφέρον & omiſſa voce μῆκος.

91, 1. Κατωδέει πεντεκαίδεκα σταδίων, ὡς μὴ εἶναι πεντακοσίων] Potius dixiſſet ὡς εἶναι πεντακ. nam minus quindecim ſtadiis fuiſſe innuit mille quingentorum. Itaque deficitur tot ſtadiis, ut impleat alterum numerum. Sed alia ratio fuit loquutionis Herodoteæ, quum particula ὡς in MS. non exiſtat: & omnino deleri debet. Dicit defectu quindecim ſtadiorum non implere numerum mille quingentorum; carens illis paucis non eſt MD, ἀπολείπεται alias dicunt.

91, 8. Ἐν τῷ καὶ λιθοτομίαι ἔνεισι.] *Ibi inſunt & lapidicinæ*, ut induſtrie interpretatur Valla; tanquam & aliud illic memorandum ineſſe dixerit Herodotus. Quod ſi forſitan eſt, (neque enim ulla cauſa id vetat) at auctor id nunc non retulit, ut nec illa huc conveniant & corrigi debeat ex MS. ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι *Ibi inſunt lapidicinæ*. Vides ſegnitiam manus & calami corrupiſſe tantum auctorem, & quidem facillime, & forſan cum ratione, quod non αἱ deberet tradi, ſed ταὶ, more Herodoti & Ionico. Sic autem cogitabat in hoc loco vel ſcriba vel malus lector, quia primum erat, non proſpiciens & ſtatim repeti illud αἱ, & altera vice ſequi, ἐν τῷ αἱ πυραμίδες ἔνεισι. Cæterum error erat, quum & prorſus hæc ipſa repetantur cap. 158. Τὸ κατὰ Μέμφιν ὄρος, ἐν ᾧ αἱ λιθοτομίαι εἰσι.

91, 19. Ψάμμῳ κατειλημμένον.] Statuunt igitur viri docti montem recte dici καταλαμβάνεσθαι ψάμμῳ. Quid hoc erit? Certe Portus quum plurima collegerit de verbis

ra-

καταλαμβάνειν & καταλαβεῖν, non novit vocem κατειλημμένος, niſi ex lib. 9 c. 69, vertens *interceptus* propter lapſos muros. Mons vero an recte intelligetur *obſitus ſabulo?* Neſcio qui id fiat. Sed quanto conſpectius & ſanius eſt, quod legitur in MS. κατειλυμένον? Nonne hæc eſt ipſa & mera Homeri imitatio, quippe quem non fruſtra legit Herodotus: Κὰδ δέ μιν αὐτὸν Εἰλύσω ψαμάθοισι? Sed de tanta doctrina librarii cogitare nequiverunt. Stephanum miror, qui locum Homericum bene notavit in Theſauro. Quod ipſum præcipue quidem huc idoneum ad declarandum iſta lapidoſa juga involuta eſſe arenis ac tegi, ſive id naturaliter ac perpetuo ita fuerit, ſeu paulatim magis magiſque venti illuc compulerint. Stephanus tom. I pag. 1126 confuſe affert Lucianum & Herodotum, quæ ſunt diverſi thematis verba.

Ibid. Τεταμένον] Non quæro, quid id verbi huc afferat, quidque velit; ſed potius à quo ſit inculcatum. Certe à MS. prorſus abeſt, & debet abeſſe; nec interpres quidquam ejus expreſſit, ſed recte concepit ea quæ ſequuntur, non narrari de proceſſu jugi montani, ſed facie, qua ſibi ſimilis eſt uterque hic mons ſuper ſaxa gerens arenam.

91, 22. Τῶν δὲ ὀρέων] MS. ignorat adverſativam, quæ nihil huc adfert.

91, 27. Πέφυκε μὲν ὦν.] At MS. μὲν νῦν, quod particulæ genus leni huic diſſertationi multo melius convenit.

91, 34. Ὅσον δὲ τῇ ἄνω.] Quid illa vocula tertia habeat muneris, nequivi intelligere; immo prorſus inducebam, quum prorſus mihi diſpliceret. Sed MS. ὅσον δέ τι ἄνω. Et vere: nam id interponit, ut mox cap. 11. Μακρὸς οὕτω δέ τι ἐστὶ στεινός. Ita ſolet.

91, 40. Ἐδόκεε δὲ εἶ.] Recte MS. ἐδόκεε δὲ, omiſſa adverſativa, quæ additur fruſtra. Etiam deinde μεταξὺ ἐφαίνετο rejecto γ': cui tamen verum locum attribuit idem MS. exhibendo mox ὥσπερ γε τὰ περὶ.

92, 3. Οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἐόντες μεγάθεες.] An credam hæc lecta eſſe ab viris doctis, & potuiſſe eos ſub prætextu Ioniſmi talem locutionem Herodoto ingerere? Imo ſcribit bonus Æmil. Portus Μεγάθεες ποταμοί *Ion. pro comm.* μεγάλοι ποταμοὶ *Magni fluvii.* Quin etiam, quod maximo tædio eſt, potuit hæc deſcribere ſummus vir Iſac. Caſaubonus, & inſerere notis ad Strabonem pag. 35 D. Quod quis credat? Ex qua, non dico Ionia, ſed Græcia petiverunt iſtud adjectivum μεγάθεες? Itaque rite id rejecit Th. Gale. An non poſt tot annorum pœnas exclamabis macte fide iſtum codicem, qui tibi teſtabitur Herodotum ſcripſiſſe μεγάθεα, ut certe eſt in optimo libro, & paſſim iſte accuſativus ab hoc auctore uſurpatur. Nam quod Th. Gale offert ex codice quem vidit, μεγάθεϊ, ut quod pluribus confirmari poſſet exemplis, vereor ne tunc longe Herodotus illi abfuerit.

92, 16. Ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ ἐ ἀμπώτις &c.] Etſi Valla videatur in verſione largior fuiſſe ad verba danda potius quam ſenſum; ideo tamen non debuit hunc locum venditare velut gloriæ ſuæ datum Tanaq. Faber in epiſtola LXXI ad Petavium, quum Portus illam ῥαχίαν bene ſatis ornaviſſet in Lexico.

92, 18. Δοκέω γὰρ ἐὸν κ.] Particula poſtrema acceſſit nunc ex optimo codice tum eleganter, tum oportune *fuiſſe* nempe *aliquando.* Mox recepi ἐξέχοντα pro ἐσέχοντα quod vulgabatur, quia iſti teſtimonium veri præbet codex optimus, qui ſane penitus ita nunc repetit ἐκ τῆς βορηίης θαλάσσης κόλπον ἐξέχοντα. Sed quod majoris momenti eſt, idem iſte codex in præcedentibus non legit Ἕτερον τοιοῦτον κόλπον καὶ ἐπὶ τὴν Αἰγυπτίην δοκέω γὰρ ἐὸν, ſed particulam ἐπὶ ignorat, & ipſam Ægyptum in primi temporis vetuſtate fuiſſe vult nihil aliud, quam ſinum.

92, 22. Ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μυχούς.] Hic vero pretium ſuum extendit mirabiliter codex Mediceus. Verbi hujus tres notiones contulit in Theſaurum ſuum magnus ille Stephanus, nempe vel *una perficio*, vel *concludo & colligo more dialectici*, vel *coitum perago.* Iſtarum nulla, ſi quid video, apte huic loco accommodari poteſt, ut mirari liceat diligentiſſimum illum Herodoti lectorem oculos nunc accurate non advertiſſe. Sed & quid ſibi vult illud Vallæ, *prope inter ſe ſuos receſſus terminant?* Sane perſpicuum magis foret, ſi omiſiſſet illud *inter*. Et cur ſic in ſilentio jacet Portus? Quicquid autem ſit, vox συμπεραίνειν quacunque demum notione hinc videtur expellenda, quum non *una finire*, ſed potius *conjungere & una peragere* requiratur. Vult enim Herodotus eos ſinus in continentem tanto impetu irrumpere, ut finibus ſuis vel intimis receſſibus pene coëant, parva modo terræ lacinia inſtar iſthmi interjecta & ſeparante. Ubi jam nihil confert iſtud verbum, ut patet vel ex συμπεραινόμενος μεγάλης ἐνιαυτὸς περιόδῳ, quæ ſunt verba Plutarchi apud Valeſium ad Euſeb. p. 221, vel ex Appiani tom. I pag. 288. Οὕτω συμπεραίνειν τὸ μέτρον. Unde etiam συμπέρασμα in Martiano Capella p. 98. Et συμπεράσματα concluſiones Gregorio Nyſſeno, ut notarunt docti, & Euſebius contra Marcellum lib. 3 cap. 16. Itaque venerari libet neque ſecus ac cœleſte munus ſuſpicio præſtantiſſimi codicis ſcripturam, ex quo rariſſimi verbi & pene intermortui uſum in Græcia redaugeo. Scribendum enim συντετραίνοντας. Sane quam idonea & ſignificantiſſima vox, hoc eſt, *perforando pene commiſcentes receſſus ſuos*, quod Seneca in Medea 35 dicit Corinthus *cremata flammis* ma-

maria committat duo, pro quo dicit 4,52. Συνάγουσι τὰ τέρματα ὅτε Τύρης ϗ Ὕπανις. Portus noſter agens quidem induſtrie collegit τέτρηνται & Τετρωμένος & Διατετρημένος ex 3,12 in Διατετρημένη. Etiam Stephanus in verbo Συντετρημένη tenuiſſimus eſt, quod miror: quum & uſurpaverit Diodorus Sic. 3,19 Αὐλῶνας παραμήκεις ϗ πρὸς ἀλλήλους συντετρημένους. Et Strabo lib. 7 p. 317. Συντετρῆσθαι τὰ πελάγη. Adriaticum & Ægæum ut perforando & cuniculo pertuſo conjungantur, ubi tamen Caſaubonus deſtitutus hoc loco Herodoti notabat. [Imo terram potius συντετρῆσθαι, quæ eſt inter duo πελάγη,] non attendens, quomodo in utraque lingua loquutiones transferre amant ſententiam, ut quod alteri attribui oportet, attribuatur alteri, ut quum dicunt *digito inferi annulum*, *terra mari expurgare Pœnos* apud Florum.

92,23. Εἰ ὧν δὴ ἐθελήσει &c.] MS. codex optimus negat voculam δὴ eſſe Herodoti. Et ſane ſine ea prout nunc de Nilo loquitur, ita de terra agens dicit 7,49. Εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστῆναι. Cæterum in illis, quæ ſequuntur, difficultas eſt peracute, ut videtur, pungens eos, qui dum magna ſibi proponunt, exigua prætereunt. Talis certe eſt interpretatio Vallæ. Quid enim protulit ille per multas voces? *Ego enim credo*, *intra decem millia annorum qui ante me natum tranſierunt*, *ſicubi ſiccanea facta ſunt*, *nimirum & ſiccaneum fieri poſſe*, *etiam multo quam hic eſt majorem* &c. Quis tam nugax eſt, ut non credat etiam ſuo tempore poſſe terras exſiccari, ut narrantur antea exſiccatæ? Si hæc quæſtio foret, facile decidi poſſet. Sed quis Herodotum judicabit tam ſtolidum, ut ante ſuam vitam ſcribat effluxiſſe decem millia annorum? Nihil vanius. Igitur quum Stephanus quoque hunc locum oſtentaviſſet ſtigmate, adſcribens [Hic Græca exemplaria mendoſa eſſe videntur] commodare ab ingenio ſuo cuneum robuſtiorem voluiſſe opinor viros inſignes, ſed tacuerunt, donec Cl. Grævius ſuſtinuit excitare Tan. Fabrum; quorum prior quid cogitaverit, quum ſit occultum, audiamus ſimul poſterioris & judicium de eo & auxilium quod Herodoto confert ex Epiſtola LIX [Ad priorem autem Herodoti emendationem quod attinet, ſic judico, textum ſcilicet, ſeu κείμενον, corruptum eſſe, id quod vel Stephano tacente liquet. Sed tuane emendatio an noſtra, quæ jam aſcribetur, verior ſit, tute judicabis. Sic igitur ad libri oram annotaveram: Locus corruptus; lege, Ἐγὼ μὲν γὰρ ἔλπομαί γε ἐν μυρίοισι ἔτεσιν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι ἐχώσθη, ὡς ἂν καί γε δὴ χωσθείη κόλπος ϗ πολλῷ μέζων &c. Id autem, ſi nihil aliud, certe ratiocinatio probaverit] Vellem hæc ab ipſo Fabro in Latinum verſa fuiſſe; deprehendiſſet ſaltem erronee hinc expulſam eſſe negativam ante verbum χωσθείη, ne quid dicam de ſuppoſiticio tempore decem millium annorum: & tota ratione ſanandi, qua plus luxat & convellit, quam integrat. Maxime labitur in judicio de contextu, in quo nulla adeo corruptela eſt, ut ſermo ſit plane ὁλόκληρος, & in quo moveri nihil oportet. Contigit tantum in editione Aldina, ut omitteretur diſtinctio poſt voces χωσθῆναι ἄν. Poſt debuerat ſequi κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ. Nam in ratiocinando vocula ἂν eſt ſermonis terminatrix. Sic 7,203. Ὀφείλειν ὦν ϗ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἐόντα θνητὸν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσέειν ἄν. Et capitis 16 fine. Porro in eodem ratiocinandi genere initium ſumit ab particula κοῦ & aliis annexis 3,6. Κοῦ δὴ τὰ ταῦτα ἀναισιμοῦνται; Dicit ergo Herodotus: *quid illum probibet fluente iſto oblimari intra viginti millia annorum? Ego enim quidem opinor intra decem millia oblimatum fore: quomodo igitur in tempore conſumpto antequam ego naſcerer non fuiſſet alte* vel *denuo aggeratus ſinus*, *etiam longe major iſto*, *ab tanto fl.?* Nam ἀναχωσθείη, quod verbum in margine vibrat Stephanus ex ſuis MSS. legitur quoque in MS. Mediceo, non ἂν χωσθείη. Tum in eodem eſt ἔλπομαί γε ϗ μυρίων, ubi vocula ϗ vulgo omittitur omnino neceſſaria. Cæterum hinc vides non poſſe haberi illa exemplaria optimæ notæ, quæ probant omnia huic paginæ commiſſa ab Stephano, ut de ſuis judicat Th. Gale.

92,42. Μελάγγεόν τε.] MS. μελάγγαιόν τε.

92,44. Κατανενησμένην.] MS. κατεννησμένην.

93,4. Ἀρδέεσκε.] Non ſic optimus MS. ſed ſimpliciter ἄρδεσκε.

93,5. Καὶ Μύρις οὔκω ἦν ἔτεα ἐνακόσια τετελευτηκώς.] Euge & belle, ſi plebeji alicujus Græculi & nihil niſi macilentam, dicam? an ſcabioſam ſyntaxeos neceſſitatem ſpectantis ſermonem te habere putare potes. Totum fatuum ac ſpinoſum, immo nihil ſi ad ſuavem ſublimitatem polituramque linguæ Herodoteæ conferas. Scribe ex MS. optimo ϗ Μοίρι οὔκω ἦν ἔτεα ἐνακόσια τετελευτηκότι. Mirabilis certe reparatio, ut cap. 145. Ἡρακλέϊ μὲν δὴ ὅσα αὐτοὶ Αἰγύπτιοι φασὶ εἶναι ἔτεα ἐς Ἄμασιν. Sic cap. 124. Τῇ δὲ πυραμίδι αὐτῇ χρόνον γενέσθαι εἴκοσι ἔτεα ποιευμένῃ. 4,6. ἔτεα δέ σφι τὰ σύμπαντα λέγουσι εἶναι χιλίων οὐ πλείω. 8,129 Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς μῆνες. Achilles Tatius lib. 5 pag. 293. Καὶ ἤδη μοι γεγόνασι μῆνες ἕξ, ϗ τὸ πολὺ τοῦ πένθους ἤρχετο μαραίνεσθαι. Sed ſciendum in MS. exſtare ſemper Μοῖρις quoque, ut dixi.

93,9. Δοκέουσι δέ μοι.] Longe nitidior connexio in MS. δοκέουσι τέ μοι, qui etiam probabat inventum in ſuis ab Stephano πυθόμενοι, non πυνθανόμενοι.

Digitized by Google

93, 31. Εἰ μήτε γδύσεϊαί σφι ἡ χώρη τὰ ἀπὸ Διὸς μήτε ὁ ποταμὸς &c.] Hæc certiſſima eſt illorum manus, qui quum pulchre ſibi viderentur concinnaſſe verbum γδύσεϊ), ſimilem labro iſti lactucam comparaverunt, reperiendo τὰ ἀπὸ Διός. Neque enim hæc poſtrema aliter conſiderari oportet, quam inaniter & violente iterata, quæ videbant præceſſiſſe commodum ἐκ τοῦ Διὸς, quod furtum per mutatam præpoſitionem vol erunt velare. Quid vero eſt, quod vult neſcio quis, ſed primus videtur Stephanus, & conſentiunt poſtea Jungermannus ſimul cum Th. Gale, ſubnotans? [Lego autem ὕσεϊ) pro γδύσεϊ).] Quod genus illud vel Græciſmi vel humani ſermonis erit εἰ μήτε ὕσεϊαί σφι ἡ χώρη τὰ ἀπὸ Διός? Etſi tamen laudabilis hactenus conatus iſtorum, qui incredibilem tranſlationem & ab Herodoto alienam maluerunt aliq id agendo tentare, quam nimis ex ſe improbi eſſe. Sed quid ego nunc antepono conatum Stephani illis priſcis corruptoribus & centonis male ſumpti adſutoribus, quum hic locus videatur ſepoſitus fuiſſe ab Æmil. Porto, ut feriret acriter Stephanum, immodice quidem incenſus, & hinc miſerandus, ut Herodoto adtribuat *pluvias cœlitus cadentes*, ſic cavens opinor, ne quis intelligat alias: etiam arceſſens Euangelium Joannis & Epiſtolam ad Hebræos cap. 6 v. 5, ubi tacet aut pudet illum loqui de varietate conſtructionis verbi γδύεσθαι in duobus deinceps verſibus. Utique Herodotus non imitatur iſta loca; immo ille neſcit γδύεσθαι aliter conſtruere, quam cum genitivo. Sic γδύεσθαι τῶν ἀγαθῶν dicit lib. 1, non τὰ ἀγαθὰ, ut mendaciter fingens ſupplet Portus. Sic γδύεσθαι ἐλευθερίης lib. 6. Sic quum pateat in hoc loco nihil boni actum eſſe, ſpero me ſecurum fore, & ut opinor, eſſe poſſum, reſtituens ex fide optimi MS. εἰ μή τι γε ὕσεϊαί σφι ἡ χώρη, tribus vocibus exploſis. An nocuiſſe dicam illis primis tantæ pravitatis fabris, quod ὕσεϊ) noluerint paſſivo ſenſu intelligere, quum tamen dicat Herodotus πολιορκησόμενοι pro πολιορκηθησόμενοι. εἰρήσεται pro εἰρηθήσεϊ), θύσεσθαι. Nam quæ præcedunt θέλοι & παροιχομένε ab Stephano appoſita in margine laudat exemplar vetus, unde probavi & ipſe. 3, 10 dicit οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτε τοπαράπαν· ἀλλὰ καὶ τότε ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψ-κάσι.

93, 37. Τῶν ἄλλοι ἄνθρωποι.] MS. τῶν οἱ ἄλλοι ἄνθ. Nam quæ præcedentia habet in margine Stephanus οἷος τ' ἔσαι ἐς τὰς ἀρ. item κομίζονται ἐκ γῆς, probabat idem MS. ubi omittebantur voces ἐς τὰς, & pro ultimis ſcribebatur ἐκλὸς. Male utrumque. Infra etiam recepi ἐπελθών.

93, 43. Τὸν ἀμπελῶν.] Priorem voculam ignorat MS. qui mox etiam retinet καλαπαύσης τῆσι ὕσι.

93, 45. Γνώμησι τοῖσι Ἰώνων.] MS. recte τῆσι. Sed eſt vitium ex editione Jungermanni ſola, credo quia putabant typographi illud τῆσι hic ſatis fuiſſe dominatum.

93, 48. Μέχρι ταριχηϊῶν τῶν Πηλουσιακῶν.] Quum & Stephanus & Portus ita anteceſſerint, facile fuit & mihi, indulgere tantum verſioni Vallæ, ut lucraretur *Taricheas Peluſiacas*; niſi quod agnoſcebam non bene convenire, quum ταριχευθέντες, & τεταριχευκότες, & vicina vocabula Latino ſermone decoraveris, ſi ſubſtantivum hoc non ſimiliter lectori noſcendum tradas, neque id hoc tantum loco, ſed etiam cap. 113 ἐς τὸ νῦν Κανωβικὸν ςόμα τοῦ Νείλε καὶ ἐς ταριχηΐας, unde certe diſcimus juxta illa Nili oſtia & per Ægypti litora fuiſſe tales apparatus ad ſalſamenta condienda in copia inſigni piſcium, ut nequeat de iſta re moveri aliquid dubitationis. Attamen doctiſſimus Stanlejus ad Æſchyli Prometheum vinctum rejicit ac faſtidit has ταριχηΐας, & ait [Legerim βαράθρων. ſic enim loca circa Peluſium vocari ſolita ex Strabone conſtat] Mireris in hac mutandi propenſione non veniſſe viro doctiſſimo in mentem Δάφνας τὰς Πηλουσιακὰς ex cap. 107. Conſtet ſane hæc ita fieri, ut refert Stanlejus: an idcirco etiam Ταριχηΐαι eſſe pariter nequiverunt? Non crediderim ullam hinc neceſſitatem talem inferri. Sed & alia erant, per quæ nobile eſt Peluſium: nec ideo tamen depellendæ hinc operæ ad ſalſamenta. Paulo ante χρᾶσθαι τὰ περὶ Αἰγύπτε, atque item καλεομένης firmat codex optimus. Sicut Tyrotarichi patinam bis memorando offert ex vetuſtate alioquin perdita Tullius, quidni ſic & Peluſiotarichum hinc credimus?

94, 1. Ἐς μεσόγαιαν τείνειν αὐτήν.] MS. αὐτῶν. Alterum nullius eſt pretii. Paulo poſt codex Mediceus plane habebat περιηργάζοντο, non ut Stephanus περιειργάζοντο, non ut vulgo περιειργάζονται.

94, 13. Τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπύσεσι.] Adducit H. Stephanus hunc locum in Theſauri magni Indice allegans ἀπύσεσι, & exponit φθέγγονται; affertque illic plura ad confirmandum hoc verbum. At Portus in Lexico citat ἀπύσεσι, & large exponens ἀπύειν, ut Ion. & Poët. pro com. φωνεῖν, βοᾶν, λέγειν, προφέρειν, q. ἠπύειν ab ἔπος. Neque his ego repugno, nec doctrinam invideo. Sed nec celare debeo in MS. illo tantæ fidei exſtare ἀπήσεσι, quod eſt verbum Herodoti alibi, & quidni etiam in hoc loco?

94, 19. Αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο.] Confirmare id conatur Voſſius ad Pomponium Melam circa finem capitis noni libro primo.

94, 26. Τὴν γῆν πᾶσαν.] Etſi forſan ad rem parum faciat, tacere tamen non debeo ab optimo MS. articulum præpoſitum ignorari, ut

Digitized by Google

ut ſtatim cap. 21. Τὸν δὲ Ὠκεανὸν γῆν περὶ πᾶσαν ῥέειν. Et deinde idem MS. Τέταρτον γὰρ σφίας δὴ προσλογίζεσθαι, non γὰρ δὴ σφίας. Nam quid velit Stephanus poſito ad marginem δή οἱ, non intelligo.

94,38. Οἴδαμεν οὐδὲν ἐόν.] En tricas editionum. Nam quum Aldini typi verbum ita ſeparaviſſent οἶδα μεν nullo accentu in tribus poſtremis literis, ſequutus id fuit Camerarius, etiam Stephanus, ſed accentu acuto ſignato ſuper literas μὲν, idque admiſit Jungermannus, quum interim omnes uterentur verſione Vallæ *ſcimus*, quod certe indignum eſt.

94,44. Ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν Καταδούπων.] Ad hunc modum ſane mox præceſſit ἀπὸ Καταδούπων τε καὶ Ἐλεφαντίνης πόλιος. Nunc tamen in MS. legitur ἀρξάμενος ἐκ τῶν Κατ. Quod Herodoti non eſſe vix impune dici poteſt, quum ſic lib. 1 cap. 174. ἀρχομένης ἐκ τῆς χερσονήσου τῆς Βυβασσίης. Lib. 2 cap. 33. Ἴστρος ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν &c. Et c. 150. ἐκ σφετέρων οἰκιῶν ἀρξάμενοι. Lib. 4 cap. 21. ἐκ τοῦ μυχοῦ ἀρξάμενοι. Et c. 99. Ἀρξάμενοι ἐκ Βρεντεσίου λιμένος ἀποταμοίατο μέχρι Τάραντος, καὶ νεμοίατο τὴν ἄκρην. ubi neſcio quid cogitaverit Valla interpretans *diviſa terra à Brunduſio uſque Tarentum, promontorium incoleret*, quorum ſenſum reparare debui.

94,48. Καὶ ἣ μὲν πρὸς ἠῶ τέτραπται, καλέεται.] Imperfectus eſt in hoc ſermone genius Herodoti, niſi ita augeas τετράφθαι, τὸ καλέεσθαι. Ita plane eſt in MS. Utique ad eandem formam exſequitur ea, quæ proxime junguntur. Alioqui duntaxat edidiſſet auctor καὶ ἣ μὲν *& qua quidem*. Sed aliter placuit.

95,5. Παρεχόμενος ταύτῃ] Allegatur hic locus ab Salmaſio in Plinianis Exerc. pag. 477 ſine ulla hæſitatione, prout editur. Utinam & vertiſſet! Et quanquam iſta pars ſit, cui adeo aſperum ſtrigilem admovit Voſſius, Herodoti locum deſerit. Quo autem credimus eos retuliſſe ταύτῃ? Valla enim quum interpretatur *huic alveo*, videtur ad ὁδὸν referre, quum proximum ſit θαλάσσῃ. Sed neutrum ſatis oportunum, certe ſi conferatur cum ea concinnitate, qua teſtatur optimus codex Herodotum ſcripſiſſe ταύτην. Quod ideo libens probavi, reſtitui & in interpretatione expreſſi.

95,9. Τῷ μὲν Σαϊτικὸν &c.] Vir Clariſſimus Joh. Marshamus Chronici pag. 373 Latine proferens hunc locum, quum nominaviſſet Saïticum, in parentheſi addit *forſan Taniticum*. Et mox diſputat ita: [Neque eſt quiſquam veterum, qui *Saïtici* oſtii meminerit: *Taniticum*, quod hic deſideratur, agnoſcunt omnes. Itaque pro Σα- reponendum videtur Ταν-. Hunc Herodoti locum Strabo reſpexiſſe videtur, cum ſcripſerit τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι. Fruſtra quidem: *Tanis* ad ortum eſt, & juxta Peluſium; *Saïs* ad occaſum, & juxta Canobum poſita] Quæ opinor tangunt Salmaſium ex loco illo Strabonis ſtatuentem eidem oſtio contigiſſe & Taniticum nomen & Saïticum pag. 478.

95,12. Μαρτυρέει δέ μευ τῇ γνώμῃ.] Hæc eſt offenſa maxime conſpicua, in quam impegerunt ſcribæ & editores Herodoti, ut identidem delerent uſum gemini dativi, quem maxime amabat iſte ſcriptor. Ita nunc ſegniter ſane in hoc loco legunt hodie, quum clare exhibeat optimus MS. μοι τῇ γνώμῃ, quibus plane paria corruperant 4,29. Μαρτυρέει δέ μοι τῇ γνώμῃ Ὅμηρος ἔπος, etiam edentes μου. Sed jam ſupra produxi genium Herodoti. Quin idem codex legit & mox ὅσην ἐγὼ ἀποδείκνυμι ſine voce τινά. Tum εἴργεσθαι integra ſcriptura, non ἔργεσθαι.

95,22. Καὶ οὐδὲν ὁμολογέειν.] MS. tantum καὶ οὐκ ὁμολ. quod ſatis eſt. Et utrumque in libro priore anteceſſit.

95,37. Τροπέων τῶν θερινῶν.] MS. θερινέων, ut ſtatim, nec cauſa eſt mutandi. Sed eſt hic locus inſignior per ſequentia, ubi editur πελάσας ἤϊε τὸν ἀριθμόν. Hic enim locus quum ita in editionibus exhibeatur, citat eum & pertractat Salmaſius in Plinianis Exercit. p. 436, ut hinc non Plinium modo refutet, qui diſerte Herodotum citat, ſed etiam Latinum interpretem Vallam. Itaque & verbum πελάζειν docte illuſtrat, & negat id eum dicere, quod voluit interpres, totidem eum diebus decreſcere, quot increverat, ſed quum in centum dierum ſpatio excreverit, tum retro redire ac reſidere: Plinium vero tradere ex Herodoto tam incrementa quam decrementa Nili centeſimo die abſolvi per eoſdem creſcendi decreſcendique gradus, quinquaginta nimirum dies dare augeſcenti, totidemque recedenti. Verum non hanc eſſe mentem Herodoti: quippe qui clare dicat Nilum à ſolſtitio incipientem, per centum dies abundare, & cum in hoc dierum ſpatio excreverit, tum retro redire ac reſidere. Etiam ferox ille, nunc vanus Harduinus accedit ad Salmaſii verticem; ut patiatur ſe in eo circumagi. Tantum eſt cognoſſe auctores ex editionibus, non inquiſiviſſe in bona vetuſtatis exemplaria, ſicut in hoc loco Valla procul dubio aliter legit; legit autem prout Herodotus ſcripſit. Scripſit autem, quod indicat codex optimus Mediceus πέλας δὲ ἐς τὸν ἀριθμὸν, non πελάσας.

95,46. Δὴ τὰ λεγόμενα.] Hoc participio plerumque utitur Herodotus de rumore publico & quod in vulgus dicitur. Ab eo nunc mens auctoris aliena eſt, ut oſtendit liber MS. exhibens λελεγμένα, nempe modo à me.

96,7. Πολλάκις δὲ ἐτησίαι μὲν οὐκ ὦν ἔπν.] Citantur hæc ab Salmaſio in Plinianis Exerc.

pag.

pag. 428, ſed neſcio an illis recte utatur. Nam Herodotus hæc dicit pro cauſa materiæ, quam tractat rejiciens hinc efficaciam Eteſiarum, per quos nonnulli ſtatuebant alveum Nili arceri ab mari, ut hinc in eo extolleretur. Id quod aperte ita refellitur, ſi probetur interdum attolli Nilum vel ſublatum fuiſſe, etſi nulli flarent Eteſiæ. Hoc *interdum* vel πολλάκις non utique ſupponit confeſſionem de flatu iſtorum ventorum illo ipſo tempore, quia iſtud πολλάκις intelligere licet, quantum ſcit ille, qui loquitur. Herodotus dicit hoc πολλάκις, & nunquam approbat contrarium eveniſſe; itaque iſtud πολλάκις eſt, quoties aut ipſe obſervavit præſens, aut de eo in aliorum monumentis legit, vel etiam audivit ex ſermonibus aliorum.

96, 11. Κατὰ ταὐτά.] Sic contraxerunt id librarii, quum Herodotus reſolverit in tres voces κατὰ τὰ αὐτὰ, ſi fides optimo codici, quam pleniſſimam meretur. Simile prorſus fuit 1, 88. Οὔτε χρήματα τὰ ἐμὰ διαρπάζει.

96, 26. Ἀπὸ τῶν θερμοτάτων ῥέων ἐς τὰ ψυχρότατα.] Frigidiſſima prorſus ratiocinatio. Itane ſine ulla exceptione per eam patiatur aliquis circa Alexandriam & ubi ſe Nilus exonerat, vocari loca talia, quæ ſint ψυχρότατα? Quis feret? aut quis ab Herodoto ita ſcriptum credere potuit, credatve? Eſt certe locus hic inſignis ad noſcendum, quam obnoxius habitus fuerit hic præclarus ſcriptor, & quas non maculas adſperſerit grex librariorum. Certe moderatius longe in optimo MS. hæc leguntur ita; ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων ῥέων ἐς τὰ ψυχρότερα. Vocem τόπων in editis videntur omiſiſſe propter ſequens neutrum, quaſi in hoc genitivo etiam tale ſupponi oporteret, quum Valla in MS. videns expreſſam vocem τόπων etiam expreſſerit in Latinis: & ſicut ea vox ſic facili negotio omitti potuit, ita eadem deleta alterum ſuperlativum trahere debere alterum pari ſtultitia opinati fuerunt.

96, 27. Ἀνδρὶ λογίζεσθαι.] MS. ἀνδρί γε λογίζεσθαι. Sed male iſta vertuntur.

96, 33. Πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι.] Ne hoc problema agnoſceretur ſolummodo ab Græcis, potuit tam benignus eſſe Valla, ut id Latine efferens traderet aliis quoque Europæis *neceſſe omnino eſt intra quinque dies pluere.* idque pro munere venerari potuerunt Stephanus & Portus. Quis credat? donec Tan. Faber apud ſuum Petavium fateri potuit ſe equidem mirari ita ſcribere virum maximum, mirabilem obſervationem: denique id falſum eſſe: itaque nunquam dubitaviſſe, quin pro ἐν πέντε ἡμέρῃσι legendum ἔν τισιν ἡμέρῃσι, *intra aliquot dies*, idque verum, & rationem facile poſſe ex Meteorologicis afferri. Quam debuit riſiſſe catus ille Dionyſius, quum talia blandimenta iſtius ingenii acciperet? An hoc igitur melius? Nequaquam. Non enim magis plueret intra aliquot dies, quam intra aliquot noctes. Sane ſolet Herodotus dicere iter vel navigationem tot dierum; ſed ea alia res eſt, ut felicius opinor & verius in cap. 34 ab auctore dici iter ex Cilicia ad Sinopen eſſe πέντε ἡμερέων. Dein puerilis annotatio eſt in locis ubi per hiemem gelat, & ningit, ibi per æſtatem pluere. Sed neque ἐν nunc notat utique *intra*, ſed tantummodo in quibuſdam diebus, ſi ita vellet. Sed vir inſignis prout in vulgato falſum deprehendit, ita quod lateret verum non perſpexit. Res ipſa & literæ monſtrant ἐν παντὶ ἢ μέρεσι, *in tota* regione, *aut partibus*. Certe ſi ningeret, etiam accideret, ut interdum pluviæ caderent, vel univerſam regionem nubibus madefacientibus, vel has aut illas partes, prout contingit.

96, 35. Τρίτον δὲ.] Locutio eſt moris triti: ſed Herodoteus libenter in his aliquid mutat, prout nunc quoque contigiſſe docet liber optimus exhibens τρίτα, quod prætuli. Sic c. 137. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ... δεύτερα δὲ &c. Et vide ad numeros 82, 46.

96, 40. Εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε καὶ ὕσονῦν.] MS. cum multo majore efficacia, εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε, εἰ καὶ ὕσονῦν. In quo etiam ſtatim ante legebatur χειμασίην, quod in MSS. vidit & Stephanus, non χειμαδίην, ſicut & mox Mediceus MS. habebat ἴσων ἂν τούτων εἶδεν, prout teſtatur Stephanus de ſuis, ubi vocem tertiam immerito mutant cum his τι τοιοῦτον.

96, 49. Αὐτέων περὶ τῆς ἀφανίαν.] Stulta manus id finxit, nec primæ vocis ullam rationem in vertendo habuit Valla. Lege ex MS. αὐτὸν περὶ. Etiam MS. πληθύνεσθαι pro πληθύνεσθαι.

97, 5. Ἔρχεται τῆς Λιβύης ἐς τὰ ἄνω.] Recte interpres *meat in ſuperiora Africæ.* Nihil potuit fieri accuratius. Notant enim iſta verba motum ipſum ſolis, dum in eo eſt, ut ad Libyæ ſuperiora deveniat. Sic ſeq. pag. ἀπέρχεται ὁ ἥλιος ἐς μέσον τοῦ οὐρανοῦ ὀπίσω. Sed ea non videtur eſſe mens & ſententia ſcribentis Herodoti, & innuentis hyberno tempore, quum ab hyeme ſol ex priſtino meatu ejectus jam eſt (ita enim vertenda erant, ex quibus neſcio quid procudebat interpres, *ſol abſcedens ſubter hiemale ſidus*) ſolem exiſtere & verſari in Libyæ ſuperioribus. Id quum res ipſa probare videatur, tum confirmat præclare MS. ex quo ſcribendum remiſſa particula ἔρχεται τῆς Λιβύης τὰ ἄνω. hoc eſt, *permeat ſuperiora Africæ.* Sed & ipſe Herodotus probat cap. 26. Ἥλιος ἂν ἀπελαυνόμενος ἐκ μέσου τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ βορέω, ᾔει ἂν τὰ ἄνω τῆς Εὐρώπης, κατάπερ νῦν τὰ (MS. τῆς) Λιβύης ἔρχεται. Pro

codicit lib. 7 c. 121. Ἤϊε τὴν μεσόγαιαν. Egregie Seneca Hippol. 332

Qua terra ſalo cingitur alto,
Quaque per ipſum ſidera mundum
Candida currunt.

97,6. Τῆς γὰρ ἀγχοτάτω γε χώρης ἔοντος ὁ θεός.] Defecta eſt oratio, nec bene cohæret, ut credere licet, edentium vitio. Unde licet Valla ſufficienter reddiderit *Deum hunc, ut cuique terræ proxime accedit, ita eam maxima ſiti afficere credibile eſt*, tamen omiſit totum iſtud καὶ καθ' ἥντινα, neque poterit dicere, unde arceſſat iſta *ut accedit*. Videtur omnino habuiſſe aliam lectionem, & fortaſſis illam ipſam, quæ exſtat in optimo MS. τῆς γὰρ ἀγχοτάτω ἦ χώρης, *Cui enim terræ hic deus proxime appropinquat, & verſus quam tendit.* Hæc ſimpliciſſima reſtitutio hujus loci eſt & inde probabilior, quod ex variis jam patuit exemplis iſtam encliticam particulam γε arreptam mire fuiſſe ab librariis vel repellendo vel adſciſcendo, ut turbarent Herodotum. Sed inprimis iſta medicinæ dulcedo comprimit laſciviam ingenii, quam monſtravit Tan. Faber etiam arbitro Petavio, dum queritur turbatum hic eſſe aliquid, atque etiam excidiſſe videri, ut hinc corrigat ac ſuppleat tanquam præſenti ope Τὴν γὰρ ἀγχοτάτω χώρην ἔοντος ὁ θεὸς ἐπὶ κατ' ἥντινα θέει: iſtud poſtremum vero interpretatur PERCURRIT. Nihil bonum, nihil felix. Solummodo mutatæ in deterius duæ literæ.

97,11. Αἰθρίη τε ἐόντος τοῦ ἠέρος.] Vox ἐόντος ab MS. ignoratur, nec videtur ab Herodoto veniſſe; qui ſi ſequi rationem iſtam in replendo ſermone & multiplicando illo participio nunc voluiſſet, haud dubie mox etiam ſcripſiſſet καὶ ἀνέμων ἐόντων ψυχρῶν. Sed & ibi omittit, & in prima parte omiſit, quum ſufficeret in medio poſitum, unde & præcedens & ſequens poſſet ducere, quod opus erat. Neque vero iſta vertenda fuerunt *omne veris tempus ſit ſerenum*, quod ne ad rem quidem quidquam attinet, ſed *quum omni tempore circa hæc loca ſit aer ſerenus.* Aliud eſt ἠὴρ, aliud ἔαρ; item ἠέρος & ἔαρος.

97,31. Πολλὸν ὑποδεέστερος.] MS. πολλῷ, ut paulo ante ex vocibus αἰθρίης τοῦ ὕδατος expellit medium articulum, ac bis refert οἰκότως, non εἰκότως. Non hæc magni momenti, ſed intereſt legere vetuſtiſſima.

97,34. Τούτου αἴτιον.] MS. τούτων. Sic quoque ſcripſiſſe auctorem cenſeo, vel propterea quod præmiſerat cap. 19. τούτων ὧν πέρι.

97,36. Διακαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ.] MS. αὐτῷ, quod perquam videtur ingenioſum. hoc eſt, ſibi ipſi tranſitum candefaciens. Sed & paulo ante legit MS. ut notavit ex ſuis Stephanus, non ξηρὴν ταύτῃ, ſed ξηρὴν τὴν ταύτῃ; ac denique διεξιόντα δι' ἂν μιν, non διεξιόντα δέ μιν. Unde forſan particula ἂν expulſa fuit, quod eadem mox ſequeretur ποιέειν ἂν τὸν Ἴστρον, neque conveniret eandem repeti in eadem periodo. Sed id nihil eſt, quum paulo ante dixerit ὁ ἥλιος ἂν ἀπελαυνόμενος … ἤϊε ἂν τὰ ἄνω &c.

97,47. Οὐκ ἀποπνέει ἀπὸ τοῦ Νείλου.] Tria poſtrema verba non occurrebant in MS.

98,6. Οὗτος δέ μοι παίζειν.] Plenior MS. δι' ἐμοί γε παίζειν.

98,22. Εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε.] Rite has voces conſideravit magnus Caſaubonus, quum clauderet os Straboni inique in Herodotum invehenti lib. 17 pag. 818, quaſi Herodotus ex ſe iſta ſcriberet ac pro veris traderet, quum palam fateatur eſſe hæc ipſi audita ex alio, atque etiam ſubdubitans de veritate iſtius hominis; quum interim illa quæ narravit, illuſtrare conatus fuerit Salmaſius in Plinianis Exercit. pag. 439 &c.

98,23. Οἷα δὲ ἐμβαλόντος.] MS. οἷα ἐμβαλόντος, nec memini additam voculæ οἷα hanc adverſativam. Ab eodem mox κατὰ τὸ περιηγητικόν, non κατὰ τὸ περιηγητικὴν, quam ſcripturam ignorat quoque Portus.

98,29. Τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε.] Hæc eadem ſequuntur in fine capitis 31. Sed nunc MS. ἀπὸ τούτου, ut cap. 2 hujus libri. Ἀπὸ τούτου νομίζουσι. 1, 82 habes & ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου. quod eſt etiam 2, 52. & ἀπὸ τούτου. Item 2, 14.

98,32. Διαδήσαντας.] MS. διαδήσαντες. Id mutarunt, qui nimis religioſe intuiti ſunt præcedens participium ἐόντα. Quod participium in iſto dativo quum addatur ex more loquendi, etſi notet nihil, ac poſſit omitti, prout notavi 77, 14, non debuit aliquam normam præſcribere huic participio, quod videtur reſpicere duos homines, quos requiri indicat iſtud ἀμφοτέρωθεν, id eſt, vel ab utroque latere, vel ab prora & puppi, ut quocunque modo oporteat eſſe duos, qui ſinguli funem navi alligatum teneant. Singularis numerus venit demum poſt enavigatam paludem ad oſtium Nili, quando unuſquiſque incedit ſibi.

98,33. Ἴξεται φερόμενον.] Longe melius in MS. οἴχεται φερ. ut 1, 189. Οἴχετο φέρων.

98,39. Ἀπίξεαι.] MS. ἀπίξεαι, Omnino recte; continuatur enim hoc ab præcedente verbo διεκπλῶσαι, ut ſit idem illi modus, ut idcirco minor diſtinctio interponi debeat, quam in editionibus contigit.

99,1. Διεξελθὼν δὲ τῇσι τεσσεράκοντα.] MS. δὲ ἐν τῇσι τεσσεράκοντα. Ut cap. 32. Διεξελθόντας δὲ χῶρον πολλὸν ψαμμώδεα, καὶ ἐν πολλῇσι ἡμέρῃσι. 4, 43. Περήσας δὲ θάλασσαν πολλὴν ἐν πολλοῖσι μησί. Ita ſolet hic auctor exprimere in his præpoſitionem. Mox in codice MS. non legebam ἔπειτα ἴξεαι, ſed ἔπειτα ἥξεις.

99,14. Τὴν μητρόπολιν τῶν Αἰθιόπ.] MS. τὴν μητρόπολιν τὴν Αἰθιόπων.

99,15.

99, 15. Οὔνομά ἐστι Ἀσχάμ.] Sic quum præter codices ab Stephano inſpectos etiam reperirem in optimo libro, non debui dubitare, quin hoc verius foret præ vulgato Ἀσμάχ. Unde etiam exiſtimari poteſt, quam vitioſo Herodoti codice fuerit uſus Stephanus Byzantius, qui de Automolis agens novit Ἀσμὰχ, etiam Ταχόμψω potuit prima ſyllaba mulctare. Neque vero Valla debuerat ſcribere *quod verbum Græca in lingua idem pollet* &c. In ea quippe lingua nihil pollet, ſed dicit Herodotus eam vocem pollere, ac ſi Græce expliceris tales.

99, 24. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρ.] Plane ut cap. 141. Σαναχάριβον βασιλέα Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων. Nunc tamen legitur tantum in MS. Ἀραβίων καὶ Ἀσσ.

99, 39. Διδῦσι σφέας αὐτὺς.] MS. σφέας ἑωϋτὺς.

100, 3. Ἀλλὰ τάδε μὲν.] Omiſſis duabus literis legit optimus MS. ἀλλὰ τὰ μὲν: quod etiam exhibui, modo id poſſit ſatisfacere ſenſui. Certe enim quum acrius conſidero, videtur latere aliud & clarius, nempe ἀλλ' ἄττα μὲν, quod 1, 197 dixit ἄσσα.

100, 5. Ἀπικέσθαι ἐς λόγυς Ἐτεάρχῳ.] Sic ingenia medii temporis formarunt Herodotum, tanquam aptiore & amœniore futura ejus hiſtoria, ſi amputatum foret, quod videri poſſet redundare. Exciderunt igitur tres voces περὶ τοῦ Νείλυ ante vocem poſtremam, quas non ſervat niſi unica illa Medicea membrana. An laudabile id illorum librariorum factum? Nempe mox illæ tres voces ponuntur, ut certe videantur jam ſupervacuæ. Immo inſana eorum cura de Herodoto; qui recte illas voces nunc ſtatim ponit, ut ſignificet multa alia de iſto fluvio in ſermone iſto annotata fuiſſe & verſata, & quum in illis aliquamdiu ſe exercuiſſent, denique acceſſiſſe quoque ad ſermonem de ejus fontibus talem. Prima in colloquendo illis obvenerunt propria ejus de exundatione, de feris in eo capi ſolitis, de limo & quæ ſunt alia ejus generis; ſed deinceps quoque dixiſſe de fontibus, quomodo eos nemo noſceret. Quem ordinem quis negare auſit maxime eſſe naturalem? Cæterum quum ita prudenter rem illius temporis obſcuriſſimam conetur illuſtrare Herodotus arceſſendo qualiacunque narrationum auxilia, an is meritus fuit ita contumelioſe excipi, prout in illo ſtatuit Diodorus Siculus lib. 1 cap. 37 ſcribens? Ὅτι τὴν περὶ τὴν ἴσω τοῦ ποταμῦ τύτυ καὶ τὴν περὶ ἑσπέραν Λιβύην ἀφορίζων Ἡρόδοτος ἀνατίθησι Λίβυσι τοῖς ὀνομαζομένοις Νασαμῶσι τὴν ἀκριβῆ θεωρίαν τοῦ ῥεῖθρυ, καί φησιν ἔκ τινος λίμνης λαμβάνοντα τὴν ἀρχὴν τὸν Νεῖλον φέρεσθαι διὰ χώρας Αἰθιοπικῆς ἀμυθήτυ· ὐ μὴ αὐτόθεν ὔτε τοῖς εἰπῦσι Λίβυσιν ὔτε τῷ συγγραφεῖ περισκελέσι ἀναπόδεικτα λέγεσιν. Videbimus.

100, 19. Τῶν μακρότατα ἰδομένων.] MS. τῶν τὰ μακρότατα ἰδ.

100, 25. Καὶ τῶν ἐπὶ θάλασσαν κατηκόντων.] Sic vulgo creditur Herodotus ſcripſiſſe. At quæ differentia eſt inter eos, qui dicuntur κατὰ τὴν θάλασσαν παρήκειν, & hos, quos dicit τὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκειν? niſi quod priores latius potuerint ſic habitaviſſe, interdum quoque nequaquam. Apparet clariſſime Vallam hic ineptiviſſe, dum agnoſcit oram maritimam omnem obtinere Libyas & eos qui ad mare incolunt. Toties enim deſcribere per eadem verba non eſt Herodoti, quem docet codex Mediceus ſcripſiſſe καὶ τῶν ὑπὲρ θάλασσαν κατ. Ita clarius agit de illis, qui ſupra mare pertinent. Et ſane ſic diviſerunt Africam.

100, 30. Ὕδατί τε καὶ σιτίοισι.] MS. ὕδασί τε. Et videtur Herodotus aliquid præbuiſſe plurali numero, unde 3, 52 dicit ἀλυσίησί τε καὶ ἀσιτίῃσι συμπεπλωκότα.

100, 39. Ἄνδρας μικρὺς, μετρίων ἐλάσσονας ἀνδρῶν.] Ita quum legatur ſummo conſenſu & in MSS. & in editis exemplaribus, neſcio qui contigerit, ut Caſaubonus ad Theophraſtum in Charactere τῆς μικρολογίας pag. 239, ubi temere effundit varietates emendationum, citaverit ἄνδρες μικρὸν μετρίων ἐλάσσονες ἀνδρῶν.

100, 43. Ἄγειν τε αὐτὺς.] MS. ἄγειν τε δὴ αὐτὺς, ut tractim magis incedat ſermo de ducendis peregrinis agens.

100, 45. Πάντας εἶναι.] MS. ἅπαντας εἶναι.

101, 12. Καὶ Πυρρήνης.] Maluit hanc vocem Valla deſcribere ex uſu ſui temporis, quam, quum tamen verteret Herodotum, ex hujus ſcriptura eam exhibere duplicata litera r. In quo aberrat ab boni interpretis officio, & quam libenter Græci geminent iſtam caninam, ubi vulgaris uſus modo uſurpabat unam, docent Salmaſiana in Plinianis Exercitat. pag. 707.

101, 16. Τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος &c.] Eraſmus Vindingius judicat hæc non ſatis commode interpretari Vallam, ſic reddendo: *Exonerat ſeſe Iſter, per univerſam Europam fluens, in Pontum Euxinum, quo in loco habitant Iſtriani Mileſiorum coloni*, in Hellene col. 419. Non magis ita Vallam increpat, quam ipſum Herodotum, cujus verborum ordinem detrectat ſervare; præſertim quum iſtud ῥέων ita obſepſerit Herodotus, ut noluerit aliis verbis conjungi, quam illis ſolis ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνυ Πόντυ. Hæc iſtud antecedunt, hæc ſequuntur, atque adeo in medio amplectuntur. Ille tamen inde eximit.

101, 24. Ἀντίη.] Etiam MS. Italicus aſſentiens codicibus Stephani præfert ἀντίον, quod judicavi ſane recipiendum ob miram auctoris ad variandum propenſionem. Ut plane ſic

iſta quidem conveniant. Cæterum conſtructio Herodotea omnino videtur intercedere; & quum gratulari nobis liceat invento errore calami librariorum, quo adjectivum poſuerunt in vicem adverbii, ſtatui oportet iſtud ἀντίον non in hoc loco reponi debere, ſed in loco præcedente, ubi dicitur de Ægypto, τῆς ὀρεινῆς Κιλικίης ἀντίη κέεται. Illic reſtitui debet ἀντίον, quum in vago aberraverit aut Stephani ipſius aut typothetarum manus. Cauſa eſt, quod perpetuo Herodotus illud adverbium conſtruit cum genitivo, quem illic vides; at adjectivum ἀντίος cum dativo. In capite 2 hujus libri. Μηδὲν αἴτιον αὐτέων μηδεμίαν φωνὴν ἱέναι. 1,72. Θαλάσσης τῆς ἀντίον Κύπρου. Adde Portum.

101, 26. Πέντε ἡμερέων ἰθέα ὁδὸς εὐζώνῳ ἀνδρί] Loco hoc jam fuit uſus Voſſius ad Scylacem vel illuſtrandum vel emendandum in capite de Cilicia. Sed Herodotea adſtricta ſunt certis conditionibus, quas advertere eum oportet, cui non placet aſſentiri Herodoto: id quod requirebam ab Scymno Chio, qui ſuſtinuit verſus ſuos inquinare hoc cavillo; ὁ δ' Ἡρόδοτος ἔοικεν ἀγνοεῖν λέγων, Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον, quum ipſe ſtatuat eſſe ſeptem dierum, nulla habita commeantium, quorum gradus ſolet eſſe diverſus, ratione; ut nihil ſit cur iſti verſificatori cedat Herodoti numerus. Sed & univerſa hæc contemplatio Herodotea aut ludibrio exponitur, aut attenuatur vocibus inde ſubducendis ἡ δὲ Αἴγυπτος τῆς ὀρεινῆς Κιλικίης μάλιστά κῃ ἀντίη κέεται. ἐνθεῦτεν δὲ ἐς Σινώπην τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ πέντε ἡμερέων ἰθέα ὁδὸς εὐζώνῳ ἀνδρί. ἡ δὲ Σινώπη τῷ Ἴστρῳ ἐκδιδόντι ἐς θάλασσαν ἀντίον κέεται, & in libri 4 caput 47 transferendis ab Tan. Fabro Crit. Epiſt. 8, quum ei occaſio eſſet ad id patefacta ab Ludov. Fabricio, Viro Doctiſſimo. Sed lepidiſſimus ille Faber non cogitat, quam pauca montium per Hiſpaniam & Galliam diſtincta nomina aut exſtiterint etiamnum iſto tempore, aut deportata fuerint in alias regiones ad notitiam peregrinorum: ut ſi idcirco tractum montanum ab Pyrene ſecus Galliam ex Alpibus ductum, & ſic pariter Abnubam (haud dubie locale nomen) incluſerint appellationi Pyrenes, mirari non oporteat. Porro Celtas non ſtatuit Herodotus *ultra Herculis columnas*, ut ait pag. 28. Quid hoc eſt? aut quo reſpectu ita loquitur, quum antea dixerit *extra columnas H.* & ſic dicit Herodotus, & quid ſignificetur, optime intelligitur, perinde ut Γάδειρα ἔξω τῶν Ἡρακλείων στηλῶν dicuntur 4, 8. Sic de Celtis loqui nequibat, quia ſunt remotiores, & demum ſequuntur Cyneſios vel Cynetas, ut non conveniat de illis dicere ἔξω τῶν Ἡρ. Sed bene ἔξω. Geographia Græca non gaudet illa diviſione ultra vel citra columnas Herculis poni, ſed intra vel extra. Quid igitur obſcœnius Fabro, quum dicit pag. 31. *Illum quidem Herodoti locum de Celtis ultra Herculis Columnas poſitis fateor mirabilem eſſe.* Ipſe mirabilem facit. Sed Herodotus ſuo ævo nequibat melius exprimere ſitum iſtorum. Jam vero ſtatuere videtur ſeveriſſimus Muſarum Faber, quaſi non liceret interdum jocari, & cogitationem undecunque ortam & qualemcunque lætabunda & familiari velut declaratione amplecti; nec concedit, ut qui comparavit Ægypti veteris ſinum cum ſinu Arabico, & cogitavit cum verſa in illum aliqua Nili eluvie poſſe ita ſiccari & aggerari, ſicut aggerata eſt Ægyptus, idque intra eum annorum numerum, de quo nullus ſe ſollicitat, ut res ſane ſit momenti nullius. An illi non concedet eloqui, quid ſpeculatus ſit mente ocioſa de Nilo & Iſtro? præſertim qua in parte multum conveniant? & quum ſit iſta ætas, qua curſum Rheni nemo forſan fuerat ſequutus, in hoc hærere, ut ſicut Nilus perluit omnem Africam, ita Iſter univerſam Europam perfluat, nempe quam habitari ſciebat. Hæc qui poſuit, an illi non licebit etiam tranſire ad locum iſtum ornandum de ſitu ipſo aut commoda ratione itineris ex Ægypto per litora maris circa Syriam in Aſiam & hinc profectionis terreſtris ex Cilicia ad Sinopen, unde per camaras recta erat vectura per Pontum ad Iſtri oſtia? Quid vult Faber, quum Danubium ponit? Ignotum iſtud nomen Herodoto & illi tempori, quo conſideratur ſimilitudo Nili & Iſtri. Removeri hinc debet iſta appellatio. Quis ſcripſit *hinc recta rectum iter?* Denique quod ſcribit illa non poſſe videri ipſi ab Herodoto ſcripta hoc quidem loco, ſed ex libro 4 circa finem ſectionis XXXVI & XXXVII huc tranſmota, peto ut quis inſpiciens hæc duo capita monſtret aliquam concinnitatem inſerendi. Nullo modo illuc tranſmoveri queunt, ſed aut Faber in ſcribendo, aut typographus in numeris ponendis deliravit. Non erat neceſſe duorum capitum numeros citare; quod ſimile his eſt, occurrit in fine capitis 49. Quum eximius ille in Italia codex omnino nihil mutet, nullum tantæ tranſpoſitionis indicium præbeat, non opinor aliter Herodotum ſcripſiſſe, quam prout in editionibus exhiberi ſolet.

101, 31. Ὅτι πλέω θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη.] MS. ὅτι πλεῖστα θωμάσια ἔχει.

101,40. Ὑφαίνουσι οἱ μὲν.] MS. ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν. Quæ neceſſaria eſt particula & ſolita in talibus iterationibus verborum apponi, ut 1, 137. Αἰνέω μέν νυν τόνδε τὸν νόμον: αἰνέω δὲ καὶ τόνδε. Facile ignoſcimus Salmaſio in his verbis citandis cum vulgo particulam iſtam omittenti ad Flavium Vopiſcum pag. 401. ubi docet quid ſit ἄνω vel κάτω ὑφαίνειν.

102, 4. Ξυρῶνται.] Ita plane legitur Florentiæ, non ξυρεῦνται, quod edidit Aldus, nedum ξυρεῦνται, quod ſic corrupit Stephaniana editio anni 1592 & Jungermanniana, tanto inanius, quia mox ſequitur ἐξυρημένοι. Et locum hunc lumine ſuo illuſtrat Salmaſius in Epiſtola de Coma p. 541. Mox idem codex habet ſimpliciter ἀπὸ πυρῶν ἢ κελβέων ὥλοι, non πυρέων, & ſeq. cap. redit ξυρεῦνται, niſi & illic eodem modo habeat MS. codex, etſi annotare ſuperſedi.

102, 29. Νόμοισι τοιοῖσδε.] MS. vere Ionicum habet, τοιοῖσί δε. Tum MS. idem Δωδεκαμαῖτες, non Δωδεκαμίαυῖες, quod quinqueſyllabicum agnoſcebat Portus.

102, 36. Μήτε φθεὶρ μήτέ τι ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν] Quis locus in his particulæ τι, quum ſequatur μηδὲν? Huic utique illud eſt incluſum. Itaque recte legit optimus MS. μήτε φθεὶρ μήτε ἄλλο.

102, 41. Λοῦνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρας ἑκάστης ὕδατι ψυχρῷ.] Proba lectio, nec poteſt dubia eſſe, quum ad lavandum aqua requiratur, unde etiam 4, 75 de Scythis: Οὐ γὰρ δὴ λοῦνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. Attamen in MS. optimo non exſtat vox ultimam antecedens, & poſſum credere eam ab Herodoto non veniſſe, qui forſan alludere voluit ad ψυχρολουσίαν & ψυχρολουτεῖν, atque etiam ſic ut ſolet forſan alibi ſubſtantivum inferere, ita quoque ſcio interdum ſolitum oblivisci. Sic 1, 132 placuit ei dicere ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος, at ejuſdem libri cap. 203 tantum profert διὰ καθαροῦ.

103, 4. Τούτων εἷς ἐστι ἀρχιερεύς.] An ſic Ionem oſtendunt Herodotum? & à quo paulo ante dicti ſunt ἱρέες & mox repetetur ἱρέων, nunc illorum primus ſic vocabitur? Neſas id quidem, & hinc pateat fides optimi MS. ἀρχιέρεως exhibentis. Cap. 142 dicitur ἀρχιερέας. Paulo ante probavi verbum πατέονται, quod ut traditur ab MSStis libris Stephani, ita ab Mediceo.

103, 15. Περὶ τὰ κέρεα ἑλίσσων.] MS. εἱλίσσων. & dein: οὐκ ἂν θύσειε, non θύσωσι. Recte utrumque.

Ibid. Γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας.] Genus ſcilicet natum in Ægypto aut certe illic paratum, non advectum aliunde. Mos enim ille videtur recidere in tantam vetuſtatem, ut omnem peregrinationem ignoret. Salmaſius tamen longe aliter ſuſtinet intelligere ſcribens in Plinianis Exerc. pag. 80. [Creta ſignabantur olim epiſtolæ, de quo more nos alibi ... Ἐρετριάδα γῆν vocat Dioſcorides. Herodotus σημαντρίδα γῆν appellat, qua epiſtolæ & res aliæ ſignabantur.] Non eſt ullo genere credibile has duas appellationes conveniſſe jam tunc in Ægypto uni cuidam ſpeciei illic uſurpari ſolitæ, & quæ illuc ex Eubœa adveheretur.

103, 22. Ἐπικατασπείσαντες καὶ ἐπικαλέσαντες τὸν θεὸν] Explicat ad amuſſim ex ſuperſtitionis illius ſolennitate Valerius Maximus 2, 6, 8. *Diffuſis Mercurio delibamentis & invocato numine ejus.*

103, 24. Σῶμα μὲν δὴ τὸ.] Nulla hic concinnitas eſt voculæ δή. Itaque etiam MS. σῶμα μὲν τὸ. Tum ſtatim MS. κεφαλῇ δὲ κείνῃ πολλὰ καταρησάμενοι, non δὲ ἐκείνῃ. Quæ neceſſaria eſt immutatio, modo ſequentia adhibere & Herodotum narrantem audire volumus. Ipſa hæc verba Latina fecit poëta: *Per caput hoc juro, per quod pater ante ſolebat.* Huc confer, quæ dixi ad 63, 20.

103, 26. Ἐπίδημοι ἔμποροι.] Non male: nec tamen pejus eſt, quod exſtat in optimo MS. ἐπιδήμιοι. Imo ſine dubio probabilius, quum teſtimonium habet codicis, cujus eſt explorata fides, & calamo Herodoti videatur placentius ex illis, quæ allata ad 9, 21.

103, 27. Ἀπ' ὧν ἔδοντο.] Quaſi media vocula foret pronomen, tum Stephanus, tum Jungermannus, tum Th. Gale ediderant ὧν, certe perperam: ſed caveri oportet ab talibus ſæculum jam ſuperantibus.

103, 42. Ἐπεὰν προνηστεύσωσι τῇ Ἴσι καὶ ἐπεὰν κατεύξωνται, θύουσι τὴν βοῦν, καὶ ἀποδείραντες, κοιλίην μὲν κείνην πᾶσαν ἐξ ὧν εἷλον.] Locus hic eſt pars conſpicua gloriæ Henr. Stephani, quam non modo abſtulit, ſed abſtuliſſe gaviſus fuit & venditavit ex labore & docto & ingenioſo, quo is Herodotum vel univerſum vel in hoc potiſſime loco, ubi legebatur προνηστεύσωσι τῇσι καὶ, ornare anniſus eſt & ſane ornavit: ejuſque tanta dedit indicia, ut nunquam poſſit exoleſcere, nedum ut ego coner exterere ullo modo aut abſtergere. Verum agitur cauſa Herodoti, unius haud dubie ad juvanda ſtudia validiſſimi ſcriptoris, quem omni vita veneratus ſum & cummaxime ſalvum eſſe cupio. Inſpicias igitur Prolegomena oportet ipſius Stephani pag. 30, quæ incurrit in hujus editionis paginam 740, & quod decus ille attulerit, ex verbis ejus diſcas. Nam præterquam quod non concoquerem iſtud τὴν βοῦν, quum ubique Herodotus non noverit niſi βοῦν, tum cur ſcriberet mox αὐτοῦ λείπουσι ἐν τῷ σώματι, non aſſequebar. An αὐτοῦ foret adverbium loci? atqui illa ἐν τῷ σώματι id explent. Johannes Fronto in Diſſertatione de cultu ſanctorum tantum citat, prout ante Stephanum legebantur, & intelligit *poſt jejunia ei preces ſacrificant*, nimis quidem adſtricte. Jam vero unde iſta omnia proceſſerint, difficilis ſane inveſtigatio eſt. Sed pro iis legebam in codice Mediceo, ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν κατευξάμενοι κοιλίην μὲν ἐκείνην πᾶσαν ἐξ ὧν εἷλον. Hic quæritur, utrumnam ex iis videatur eſſe Herodotea manus. Et ego quidem non dubito, quin quam inepta &

ſpuria ſint retro vulgata, tam vera & eximia ſint, quæ nunc ex MS. produxi. Primo quidem veroſimilius eſt mentionem Iſidis poſtea demum factam, ubi eam deſcribit, ut fieri ſolet. Deinde quod vulgata id abſurdi importent, quod bis ſine cauſa ulla dicant idem: quid enim aliud ſonant iſta ſequentia προνηστεύσαντες δὲ θύουσι. Ita quum θύειν Herodotus non accipiat de aliis præparatoriis, ſed de ſola ſacrificii ante præparati miſſione in ignem (nam id oſtendunt ſequentia καιομένων τῶν ἱρῶν) non poſſunt priora, in quibus itidem dicitur θύουσι, Herodoti eſſe. Tertium eſt haud dubie firmiſſimum argumentum ex ratione phraſeos ἐξ ὧν εἷλον. quam quum vulgata neglexerit, immutaveritque, merito pronunciamus eam videri degeneraviſſe ab ſimplicitate ac ſinceritate genuina. Eſt enim id purum putum Herodoti, ut docent vel ſolius hujus libri exempla. Sic præter id quod modo anteiit, infra cap. 86. Παραχέοντες ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν. Cap. 96. Ἔσωθεν δὲ τὰς ἁρμονίας ἐν ὧν ἐπάκτωσαν τῇ βύβλῳ. Cap. 122. Φᾶρος ἐξυφήναντες οἱ ἱρέες κατ' ὧν ἔδησαν ἑνὸς αὐτῶν μίτρῃ τοὺς ὀφθαλμούς. Ita apte & non ineleganter invertit propoſitionem ſuam Herodotus, & quum promiſiſſet de maxima Ægyptiorum dea, & de maximo ejus feſto ſe narraturum, primo deſcribit ordinem ſacrificii, & tum de dea ipſa agit, ſermone bene congruo ac perfecto.

104, 7. Καθαροὺς ἔρσενας τῶν βοῶν.] MS. καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας.

104, 19. Τρόπον τοιόνδε.] MS. τόνδε. Item MS. σημήιε εἵνεκεν, non εἵνεκα.

104, 25. Προσωπίτιδος καλεομένης.] MS. καλευμένης.

104, 27. Ἐν ταύτῃ δὴ ὦν.] MS. ἐν ταύτῃ ὦν, quum male moretur lectorem iſta particula.

104, 32. Ἐς ἄλλας πόλιας.] MS. πόλις, etſi anteceſſerit nominativus πόλιες.

104, 35. Τ' ἄλλα κτήνεα ἀπανίζει.] Ab MS. exulat vox poſtrema, neque poteſt ullo prætextu deſiderari. Mox omnino MS. Mediceus conſentit cum codicibus Stephani in Διὸς Θηβαιέος ἵδρυνται ἱρὸν. Nec licet tum lib. 1 cap. 182, tum infra cap. 54 dicat Διὸς Θηβαιέος, ideo nunc id quoque uſurpandum eſt contra MSS.

104, 38. Οὗτοι μὲν πάντες.] MS. οὗτοι μὲν νυν πάντες.

104, 43. Ὅσοι μὲν δὴ τοῦ Μένδητος.] MS. ὅσοι δὴ τοῦ Μενδ. Et recte, quum ſit quædam apodoſis priorum ὅσοι μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος &c.

104, 49. Τέλος ἐποίεε.] MS. τέλος δὲ ἐποίεε. Sic paſſim, & hoc libro c. 139 iſta jungit. Poſtea MS. ἀποδέξαι, non ἀποδεῖξαι: quum interim in medio rurſus bene conveniat inter codices MSS. Stephani, in quibus ille reperit non προσεκθέσθαι τε, ſed προσίσχεσθαί τε, & exemplar Mediceum ſimiliter exhibens, quod longe elegantius, quum verbo προσεκθέσθαι non ita utantur. 1, 141. Ἀκούσας αὐτέων τὰ προΐσχοντο. 2, 30.

105, 7. Φωνὴν μεταξὺ ἀμφοτέρων νομίζοντες.] Hanc uſurpationem verbi νομίζειν cur raram vocet Franc. Vigerus (ſic enim facit in libello de idiotiſmis Græcæ dictionis pag. 179) non intelligo, quum in Herodoto ſolo eam abundare pateat exemplis ab Porto collectis.

105, 18. Ἤκουσα ὡς εἴη.] MS. ἤκουσα ὅτι εἴη. Sed & MS. conſtanter retinet Ἡρακλέης.

105, 25. Ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε.] Voluerunt replere ſermonem, perinde ut meminerant ſæpe occurrere in hoc ſcriptore ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε. ut 3, 38. 1, 185. Sed aliud in hoc loco eſt, & oportet νήφειν. Itaque quum MS. Mediceus tantum præbeat ἐν δὲ καὶ τόδε, libens accedo ad expellendam iſtam voculam δὴ, ut ſæpe jam contigit.

106, 1. Σμαράγδου λίθου.] MS. μαράγδου: de quo neceſſe non eſt, ut hic verbum proferatur, quum jam bis Salmaſius in Plinianis Exerc. agens de Græcæ literaturæ hac parte, quæ licentiam dat literæ ſibilanti, ut modo præponatur, modo abſit, in neutro verſari potuerit, quin vocis μάραγδος exemplum insereret. Utinam ille ſciviſſet hanc Herodoti manum! Locus enim hic conſpectiſſimus eſt ob notitiam iſtarum columnarum, unde non dubitavit Triſtanus Sanctamantius tomo primo pag. 493 agens de columnis Tyri Ambroſiis tum citare, tum afferre ipſa hæc verba exſcripta & interpretari *reſplendiſſante a merveilles dans l'obſcurité de la nuict.* Inſuper hinc animadvertas eum lectum fuiſſe ab Huëtio multa ſuper columnis agitante in Propoſitione IV pag. 152. Sed qui ſuam rem agit, & columnas notat: Herodotum niſi nomine non tangit. In quo tamen aſper ſcrupulus paulo ante offenderat Tan. Fabrum in eo quod additur ab auctore λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος, quod non potuit, certe non debuit Valla interpretari *majorem in modum.* Verum iſte ſic arbitro ſumpto Petavio ſtatuit [Quis dubitet, quin ibi legendum ſit μεγάλως? Quamvis enim vox Ionica ſit & Herodotea τὸ μέγαθος pro communi μέγεθος, tamen vitium erit in oratione, niſi legatur μεγάλως, id eſt, δεινῶς, σφόδρα, πάνυ. Hunc errorem typographi arbitrarer, niſi Sylburgianam editionem cum Stephanica conſentientem viderem.] Sic omnes priores adorſus ille Faber negat Græca noviſſe. Debuerat tamen ipſe etiam ſcrutari & ſcire quid actum eſſet. Nam hæc ipſa conſcripſit in Lexico ſuo Æmil. Portus [Interdum μέγαθος adverbialiter poni videtur pro μεγάλως, ut λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος *Noctu valde ſplendentis*] Et ad hanc traditionem ſubtimi-

de

de notat Stephanus in Theſauro [Sed aſſertur ex Herodoto μέγαθος poſitum etiam adverbialiter pro *Majorem in modum.*] Nec ſcio an ludibrii cauſa; certe nihil ipſe quidquam decernit. MS. Mediceus nihil mutat. Ipſe cogitavi multa; ſed forſan fruſtranea. Utique λάμποντος ſatis eſt, & toties apud auctores occurrit λάμπειν ſine adverbio aut termino fulgoris, ut hinc etiam jure poſſit abeſſe: neque enim credo Fabrum dicere velle ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου. Itaque opinari quis poſſet excidiſſe rem, cui ſplendorem iſtum comparat. Id ſolet dicere auctor μέγεθος ὅσον ... ut 1, 199 Α᾽ργύρεον μέγαθός ἐστι ὅσον ὤν. Hujus libri c. 76. Μέγαθος ὅσον κρέξ. c. 175. Ο᾽σων τε τὸ μέγαθος λίθων ἐστι. 4, 177. Μέγαθος ὅσον τὸ τῆς σχοίνου. & Μέγαθος ὅσον τε πάνυ πηχυαῖον pro quo dicit in cap. 92. μέγαθος κατὰ μῆλον. Sed quum nuſpiam Herodotum ſuum & lectorem deſtituat caſtitas Medicei libri, cur id nunc ab eo factum imaginabimur in loco tam claro? Nihil enim deeſt, & rectiſſime ſe habent vulgata, ἡ δὲ, σμαράγδου λίθου, λάμποντος τὰς νύκτας, μέγεθος, ut aurea illa columna potuerit quomodocunque fuiſſe facta; at hæc altera non fuerit, niſi maragdi lapidis magnitudo, qui per noctes illic luceret. Μέγεθος ad oppoſitionem aureæ, quæ ex partibus fuit coagmentata; ſmaragdiua conſtiterit ex uno nativo lapide, cujus tamen magnitudo celebraretur.

106, 8. Τριηκόσια καὶ διχίλια.] Hic locus quum ſignatus inter primarios emineret in abacis chronologorum, etiam nequivit prætermittere eminens ille Cardinalis Noriſius, mihi & aliis nimium cognitus. Cupiebat enim Græca diſcere, ex quo Piſis venerat. Itaque Herodotum quoque inſpexit & hæc verba, ut fatetur in Epochis Syromacedonum Diſſertat. IV cap. 2 ubi ita ſcribit [Herodotus lib. 2 narrat ſe Tyrum eo conſilio profectum, ut Herculis, cujus antiquiſſimum ibidem templum celebrabatur, originem ac vetuſtatem noſceret, ſibique à ſacerdotibus Tyriis reſponſum fuiſſe, urbem una cum templo exſtructam: *eſſe autem à Tyro condita bis mille ac trecentos annos*] De his poſt nonnulla interpoſita cenſet more ſuo, quo & homines & res ſuſque deque habens, omnia conjiciebat in riſum [At fabuloſam ſuæ urbis antiquitatem memorati ſacerdotes jactaverint] In his quod ſcribit de origine noſcenda, nihil prorſus exſtat in Herodoto, ubi modo rogatur ὁκόσος χρόνος, non etiam ὅθεν: nec reſponderunt ſacerdotes urbem una cum templo exſtructam, ſed templum pariter cum urbe exſtructum. Interim nihil iſte diſtinguit, utrum de Palætyro intelligat & templo Herculis in continente, an vero de inſula. Cæterum mox MS. idem ἱδρυθῆναι, non ἱδρυνθῆναι.

106, 12. Α᾽πικόμενος δὲ καὶ ἐς Θάσον, εὗρον &c.] Non abſurda quidem iſta, ſed longe melius diſtincta hæc diſputatio & conciſa lenius ad Herodoti genium in MS. ἀπικόμην δὲ καὶ ἐς Θάσον, ἐν τῇ εὗρον.

106, 14. Καὶ ταῦτα καὶ πέντε] Hoc ipſum teſtatur codex optimus profectum eſſe ab manu Herodoti, & nihil aliud, quum vulgo poſterius καὶ omittatur, quod interponi debet diverſa notione. Quo jam dicit Herodotus utique quinque ætatibus anteriora eſſe, ſi non pluribus. Atque utinam hæc poſſint placare viros eruditos! Sed ſunt aſperiores, utpote chronologi. Hinc ad Harpocrationem pag. 144 ſcribit Mauſſacus ex ſua conjectura re-
„ ſtituendum καὶ ταῦτα δέκα γενεῇσι, impuros e-
„ nim librarios ex ι fecisse ε, & nobis craſſiſ-
„ ſimum hunc errorem in textum puriſſimum
„ & purgatiſſimum Herodoti intruſiſſe. Ohe! Modeſtius Lud. Nonnius in Goltzii Græciam p. 236 ætates ac generationes fabulares recenſet, Herodotum adducit ac diſcrepantiam proponit, ſecutus nempe per omnia Scaligerum in Animadverſionibus pag. 37.

106, 19. Διξὰ Η᾽ράκλεια.] Hæc lumine quodam adſpergere conabatur Cornelius Tollius in notis ad Palæphatum, ex ſententia Taciti, qui credebat omnia ubique magnifica in claritatem Herculis ex conſenſu referri, & hinc ab Herodoto cognoſci Olympium & Græcum Herculem. Atqui certe Thaſium Herculem pro Græco bona fide habuit Lyſander, quando aſylum ejus reveritus & parcens Thaſiis ex factione Attica illuc refugientibus ſcribitur ab Polyæno dixiſſe ἐν Η᾽ρακλέους πόλει τοῦ Πατρῴου, ſic agnoſcens patrium Spartæ numen & Thaſi idem.

106, 45. Γράφουσί τε δή.] Connexio junctior eſt in MS. γράφουσί τε δή. Deinde junctim ſequi vides γλύφουσι οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ, τοῦ Πανὸς, κατάπερ Ἕλληνες, τὤγαλμα αἰγοπρόσωπον. Nihil poterat legi mollius & concinnius: nam bene illud γράφειν refertur ad ζωγράφους, & γλύφειν ad ἀγαλματοποιούς; ut quicunque iſta legeret, frueretur tam concinna convenientia. Id quod adjuvabat leniſſime Stephanus per tot commatum diſtinctiones, ne ab aliquo iſta legente cogitarentur dici ab Herodoto ζωγράφοι καὶ ἀγαλματοποιοὶ τοῦ Πανὸς, ſicut in editionibus Aldi & Camerarii iſta conjunguntur, ita ut ſequantur κατάπερ Ἕλληνες τὤγαλμα, αἰγοπ. quæ aliter ſeparavit Stephanus in lectoris commodam gratiam. Neque enim quiſquam hiſcere ſuſtinuit de importuna interpoſitione vocum κατάπερ Ἕλληνες inter illa quæ connecti oportuit Πανὸς τὤγαλμα, quia interdum ſimile occurrit apud alios ſcriptores. Sed ridebis opinor hæc omnia, ubi intellexeris in veterrimo codice MS. pro illis tantum exhiberi γλύφουσι οἱ ζωγράφοι,

γράφει, τοῦ Πανὸς τὤγαλμα κατάπερ Ἕλληνες αἰγοπ. Omnino apparet alienas manus injuriam attuliſſe huic loco, quaſi γλύφοις cum ζωγράφοι non conveniret: unde addiderunt etiam ἀγαλματοποιοὺς tanquam opificum genus, quod proprie pertineret ad τέχνην γλυφικὴν, quum nihil vetet utrumque ad ζωγράφους reſpicere, & ſub his ſolis comprehendere quoſcunque opifices ad effigies parandas, ſicut mox pro utroque hoc verbo ponit unum γράφει. ὅτευ δὲ εἵνεκα τοιοῦτον γράφουσι αὐτόν.

107, 2. Πάντας τὰς αἶγας.] Nulla ex MSto mihi notata varietas, unde oportuit relinqui. Sola Camerarii editio habet πάντες, ex induſtria an errore neſcio; certe nulla eſt cauſa ſic mutandi. Sed ſignavit hunc locum H. Stephanus in Theſauro.

107, 7. Τῷ Μενδησίων νομῷ.] Si modo ita ſcripſerit Herodotus, etſi nihil poſſim afferre ex MS. Utique cap. 42 dicit νομοῦ τοῦ Μενδησίου. Ex hac norma deberet hîc legi τῷ Μενδησίῳ νομῷ, quod opinor ab Herodoto ſcriptum eſſe.

107, 13. Αὐτοῖσι τοῖσι ἱματίοισι ἀπιὼν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐς τὸν ποταμόν.] Aut non intellexerunt viri docti hunc locum, aut ſi id contigit & acquieſcere potuerunt, debuit eis Herodotus videri ſtolidus ſcriptor, qui eandem rem ſic ter exprimit. Nam dum dicit ἀπιὼν ἔβαψε, illud participium nequit explicari niſi in fluvium: ſed & deinde ἔβαψε ἑωυτὸν manifeſte reſpicit non aliam aquam, quam Nili: denique βὰς ἐς τὸν ποταμὸν, idem facit, quod ἀπιὼν, quod βάψας ἑωυτόν. Itaque nihil futilius vel hoc ſcripto, vel his lectoribus: quos inter vaniſſimus eſt Claud. Dauſquejus ad Silii Italici librum 3 ita citans: ἢν τις ψαύσῃ αὐτῶν παριὼν ὑὸς αὐτοῖς, τοῖσι ἱματίοισι ἀπιὼν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐς τ. π. Nam βὰς ἐς τὸν ποταμὸν non eſt *ad flumen*, aut ripam ejus, ſed *in illud*. Sæpe & attente hunc locum ab Huetio lectum fuiſſe docet ejus Propoſitio quarta, ubi plurima de ſuilla carne profert, ſed ſatis nota & nimis crebro dicta; verum is Græca non tangit, contentus ſummas rerum libaviſſe, & dum ſcopo ſuo inſervientem Herodotum honore citationis dignatur, mutui auxilii comitatem non impertitur. Tanta fœditas ergo ut tandem abſtergatur, egregium eſſe patet & ultra quam expectari poterat, quum pro iſto inſulſo participio ἀπιὼν codex optimus reſtituit ἀπ' ὧν ἔβαψε, quod genuinum Herodoti eſſe patet vel ex paulo ante conſcriptis. Deinde pergit ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐπὶ τὸν ποταμ. Nam in fluvium intraviſſe continetur in verbo Ἔβαψε, quod aliter fieri nequit. Itaque dicit fore, ut eat ad fluvium, & quum venerit, in eo ſe mergat.

107, 19. Ἀλλ' ἐκδιδοῦσι οἱ συϐ.] Molliſſimam connexionem interponit MS. ἀλλ' ἐκδιδοῦσι τε οἱ συϐ. Quod deinde Stephanus ex MSS. ſuis propoſuit, ἐν τῇ ἂν τὰ ἱερὰ θύωσι, firmat liber Mediceus, & probius eſt, quam vulgatum θύουσι.

107, 41. Πλὴν χοίρων.] Sicut duplicem fortaſſe ſenſum patiuntur apposita verba cum vicinis, & vix decernas, utrum de alio Bacchi feſto, ut intellexit Valla, an potius reliquam feſti ejus unius ſolennitatem intelligat auctor, prout intelligendum ſtatuit Stephanus; ita ſane ſcio hæc de porcis porcina vere & ſui nominis eſſe. Nam ſive de eodem feſto accipias, id quod eſſe opinor veriſimilius, ſatis Græci videbant, ex narratione, quam de porci mactatione jam fecit, Ægyptios alio ipſis modo Dionyſia celebrare, ut id tam præpoſteræ inculcationis velut δευτέρῳ monere non deberet. Si de alio feſto interpreteris, utique ſi in illo etiam porci mortem ſpectari Ægyptiis ſuperſtitio imperaſſet, id nullus dubito, quin Herodotus non ita negligenter tranſiluiſſet, ut tantum obiter annotaret convenire in aliis Dionyſiis Græcos & Ægyptios præterquam in porco: ex qua relatione neſcias à quibuſnam horum mactari adſueſſe porcum Herodotus innuat. Itaque aliud rurſus diſcrimen inter Ægyptia & Græca Dionyſia refertur, ut poſt narratam in porci mactatione cærimoniam dicat Herodotus in reliquis convenire, niſi quod in uno etiam adhuc differant. Id quale ſit, præclare mihi pateſecit MS. Mediceus, ex quo idem alios doceo, corrigendo πλὴν χορῶν. Nempe eadem utriſque hilaritas adeſt, nebrides, clamor &c. niſi quod choros non ducant Ægyptii, quum Græci præſertim in Bacchi feſto eos duxerint alludente ſatis Propertio in prima elegia libri tertii, tum teſte Dionyſio Alexandrino, Καὶ μετὰ Ἀλκαίων ἱερὸν χορὸν ἐστήσαντο &c. Sed cur in citando ad hunc hæreo, quum tota Græcia vetus id hodieque clamet, cauſamque hanc adeo feliciter conſummaverit maximus Caſaubonus in origine Satyricæ poëſeos? Cæterum tales Græcas ſolennitates annotare ſolet Herodotus. Sic de Babyloniis cap. 191. Τοὺς τὸ μέσον οἰκέοντας τῶν Βαβυλωνίων, οὐ μανθάνειν ἑαλωκότας, ἀλλὰ (τυχεῖν γάρ σφι ἐοῦσαν ὁρτὴν) χορεύειν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι. Nam dum id memorat, pariter declarat choros illis uſitatos fuiſſe. Contra de feſto Ægyptiorum primario in Bubaſto ait c. 60 eos crotalis, tibiis, cantu, plauſu manuum, dicteriis, ſaltu, revelatione obſcœna recreari: nil de choris. Hinc 5, 67. Τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἄδρηστον, ubi adde caput 83. Hoc igitur quum ſit liquidum ſpecimen, quo priſcæ fidei codex arguit eos, qui ex voce genuina χορῶν ſimul in fœdatis membranis ſcripſerunt, ſimul ediderunt

runt per typos χοίρων, certiſſima ab eodem aperitur via ad Æliani emendationem confirmandam, qua in libro 2 Var. Hiſt. 11 Holſtenius ſimiliter χορὸν reſtituit pro vulgato χοῖρον, ubi profert iſte auctor dictum Socratis ſimile illis jambis, quos teſte Diogene Laërtio ſυνεχὲς ἀνεφθέγγετο·

Τὰ δ᾽ ἀργυρώματ᾽ ἐστὶν ἤτε πορφύρα
Εἰς τοὺς τραγῳδοὺς χρήσιμ᾽, οὐκ εἰς τὸν βίον.

Ad quæ tacentibus aliis ſcribit Menagius [Cujus ſint iſti Jambi, dicat alius] Abſurda negligentia, quum diu jam dixerit Stobæus ſerm. 222 eſſe ex Philemonis Βυτημένῳ p. 736 in laudatione agri & ejus culturæ, niſi quod illic dicit elegantius ἄχθεται, non χρήσιμα. Sed ut dixi, obtinet Holſteniana conjectura eximiam hinc confirmationem. Non tamen in ea re agi oportet temere. Nam licet ſimile ſit, quod tentavit in Herodiani libro III Tanaq. Faber, ſicut prodit in epiſtola ad Patrem meum ſcripta, quæ eſt in prima iſta collectione num. 76 ὡς χοίροις αὐτοῦ μᾶλλον ἁρμόζειν τὸν βίον ἢ φάλαγξιν, quæ deridet quidem etiam, ſed riſu Sardonio & ipſius negligentiam aperienti, jocatus rem egregie comparatam *porcos & inſtructam aciem*, quaſi non paulo poſt in parte ſecunda epiſt. 63 ſcripſiſſet *reges & exercituum ductores aſinarii videantur*, de qua comparatione mentem quoque ſuam patefecit Voſſius ad Melæ librum 2 de Thracia in principio. Et quid in hac parte præſtant χοῖροι præ illis, qui vocantur ὄνοι? Sed Faber graviſſime errat, ita vertens Herodianum: *Quis vero delicatum vivendi genus, quo utitur ille exercitus, non novit? Tale Herculе eſt, ut porcis magis, quam inſtructo exercitui, conveniat.* Atqui non loquitur illic de vita exercitus, ſed de vita ipſius Albini: ea talis eſt, ut conveniat bene porcis, non phalangibus. Sincerus igitur ille locus eſt ſi quiſquam.

108, 3. Διονύσου τοὔνομα καὶ τὴν θυσίην.] Signantior loquutio in MS. Διονύσου τό τε οὔνομα καὶ.

108, 7. Μελάμπους ἐστὶ ὁ καθηγησάμενος.] Sic enim Stephani libris convenit ac Mediceo in hoc verbum, non ἀπηγησάμενος, quod vulgo obtinet: qui etiam mavult communi modo ποιοῦσι τὰ ποιέουσι, non ποιεῦσι τὰ ποιεῦσι.

108, 16. Ὁμότροπα γὰρ ἐών.] Auctior MS. ὁμότροπα γὰρ ἂν ἐών. Tum quoque ἐσαγομένα, non ut vulgo, ἐσηγμένα, non ἐσηγημένα, quod in oram conjecit Stephanus.

108, 28. Ὅτι γὰρ δὴ μὴ Ποσειδέωνος ... καὶ τῶν ἄλλων.] Locus adhuc nihilminus quam ulla parte ſaltem explanatus. Nam ne de Vallæ interpretatione loquar, quæ palam & temere detruncata eſt; quid, oro, ſententiæ aut ſaporis eſt in illa ſive Henr. Stephani ſive Jungermanni? *Nam præterquam Neptuni &c. Nereidum & aliorum deorum nomina Ægyptii ſemper olim in ſua regione habuerunt.* Quid enim illud tandem erit, quod habuerunt Ægyptii? anne nomina Ἥρης, Ἱστίης, Θέμιος? Sic videntur velle interpretes. At ea ſunt pura puta Græcorum, Ægyptiis non audita, niſi quum ſimul Græcam linguam audiverunt. Cur vero iſta magis quam Ποσειδέωνος καὶ Διοσκούρων? quod rurſum dicunt interpretes, qui iſtas *Neptuni & Dioſcurorum* appellationes interponunt verbis Herodoti affirmantis Ægyptios ejurare agnitionem iſtorum vocabulorum. Profecto non poſſunt divelli, aut ſeparato ſenſu accipi ſeptem iſta vocabula, quum ſint plane ſincera omnia Græca, nihil Ægyptium. Tantum ineptiæ una vocula tribus conſtans literis conciliare poteſt. Legendum: ὅτι γὰρ δὴ μὴ Ποσειδέωνος καὶ Διοσκούρων ... καὶ Ἥρης καὶ Ἱστίης καὶ Θέμιος καὶ Χαρίτων καὶ Νηρηΐδων, τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι αἰεί κοτε τὰ οὐνόματά ἐστι ἐν τῇ χώρῃ. Vertendumque: *Nam præterquam Neptuni & Caſtorum .. & Junonis & Veſtæ & Themidis & Charitum & Nereïdum* (ſc. appellationes) *reliquorum Deorum nomina Ægyptii ſemper olim habuerunt.* Quod quum res ipſa probet, tum qui ſint hi reliqui Dii, ipſe ſe explicans Herodotus refert non tantum mox cap. 59, ubi illis cognitas cultaſque ſcribit Ἄρτεμιν, Δημήτερα, Ἀθηναίην, Ἥλιον, Λητώ, Ἄρεα, ſed etiam cap. 83, ubi ait in Ægypto eſſe μαντήια Ἡρακλέος, Ἀπόλλωνος, Ἀθηναίης, Ἀρτέμιδος, Ἄρεος, Διὸς, Λητοῦς. Quæ quum ignoretur quando ſint condita, colligendum eſt ab vetere origine illic fuiſſe. Sed & ſequentia male diſtinguuntur, male intelliguntur, quum ſint ea ſic accipienda: Τῶν δὲ οὔ φασι θεῶν γινώσκειν τὰ οὐνόματα, οὗτοι δέ μοι δοκέουσι ὑπὸ &c. *Quorum vero Deorum negant ſe noſcere nomina, illi mihi videntur ſic ab Pelaſgis nominati, præter Neptunum.* Debes hanc veriſſimam de prima Deorum memoria reſtitutionem optimæ membranæ Mediceæ.

108, 37. Οὐδαμῇ γάρ.] Hoc adverbium tumultuoſe hic præmittitur, quum licet tolerari poſſit, deplorandum tamen ſit tot egregios lectores caruiſſe notitia concinnitatis Herodoteæ, quam ſervavit unicus ille codex Florentiæ, exhibens οὐδαμοὶ γάρ, quod debuerat noviſſe Portus adeo in hac voce ſedulus.

108, 47. Ἀθηναίοισι γὰρ δὴ τηνικαῦτα.] MS. Ἀθηναίοισι γὰρ ἤδη τηνικαῦτα, quod multo acrius.

109, 2. Ἐπιτελέουσι λαβόντες παρὰ Πελ.] Hic quoque MS. ut antea & poſtea παραλαβόντες παρὰ Πελ. tanquam in eo prætulerint compoſitum.

109, 3. Οἶδε τὰ λέγω.] MS. τὸ λέγω. Quod ipſum totidem & his ipſis literis occurrit iterum 4, 32. Hunc vero locum citat quoque Raph. Fabrettus ad Columnam Trajani cap. 3 pag. 77, non ut Græca inſpiceret, nedum ea ornaret, (hæc enim extra illum & valde pro-

cul erant) ſed ut Vallæ verſionem deſcriberet, & quidem ut plerumque ſolet, perquam vitioſe. Ibi enim legas *quiſquis Cabirorum ſacra imitatur*; addit *novit à Pelaſgis eſſe ſumpta.* Atqui tale nihil in Græcis Herodoti, nec ibi quiſquam dicitur talia noviſſe. Et hic tantus heros ſuſtinuit nihilominus ſeribere pag. 81 Herodotum lib. 2 cap. 51 eoſdem Cabiros cum Samothracibus confundere: tale quid vitioſum in Herodoti hoc loco nullus video.

109, 4. Οὗτοι τοίπερ.] Denuo præclarus ille MS. οἵπερ. Quod pertinet ad 1, 24.

109, 11. Ἔθνος δὲ καὶ πάντων πρότερον.] Ab MS. ignoratur vocula καὶ, nec video quid profuerit.

109, 17. Ἔπειτα δὲ χρόνου.] Hic locus vitioſus jam indicatus eſt ſupra. Nam MS. habet ἐπεί τε δὲ χρόνου. Sic continue ſuevit Herodotus agere, ut cap. 134. Ἐπεί τε γὰρ πολλάκις κηρυσσόντων τῶν Δελφῶν. 3, 25. Vide Porti Lexicon in Ἔπειτε. Mox & διεξελθόντος pro διελθόντος. Sicut etiam ἀπικόμενα clare ibi legitur, non ἀπιγμένα, non ἀπηγμένα.

109, 22. Νενόμισο.] Eluſit me copia ſcribendorum. Neque enim aut verbum iſtud relinqui decebat in contextu, aut ego ceſſare ab ſtigmate in id conjiciendo, quum liquide notaverim ex MS. νενόμισαι, quod eſt convenientiſſimum.

109, 24. Ἐπεὶ ὦν ἐχρηστηριάζοντο ἐν τῇ Δωδώνῃ οἱ Πελασγοί.] Hunc locum voluit quoque oſtendere ſe legiſſe Spanhemius, unde ſcripſit in notis ad Callimachum pag. 496 [Immo unde *Pelaſgi Dodonæi*, qui Theſſali olim, ut notum, aut ab iis orti, hic à Callimacho dicuntur, & à quibus nempe fundatum primo Dodonæum oraculum tradiderunt veteres, Herodotus lib. 11 cap. 52] Quæ verba eum commoverint ad tale quid ſtatuendum, ego nullus video, neque in hoc capite quidquam de Pelaſgis fundatoribus illius oraculi. Pelaſgi hic oſtenduntur primo nonniſi Deos coluiſſe ſine diſtinctis nominibus, quæ deinde ad ipſos ex Ægypto venerunt, neque temere putarunt recipienda, ſed ab oraculo iſto voluerunt edoceri, an id ipſis liceret. Mox in MS. Mediceo etiam exſtat, quod in ſuis vidit Stephanus, ἐξεδέξαντο, non ἐδέξαντο.

109, 29. Ὅθεν δὲ ἐγένετο &c.] Sic quidem credant alii recte ſcripſiſſe Herodotum & gaudeant; nos deludi ſedulo eos credimus, quum auctor ſcripſerit ἔνθεν, teſte exemplari Mediceo. Hoc ſuum ipſe vindicat, ut cap. 142. Καὶ ἔνθεν νῦν ἀντέλλει, ἐνθαῦτα δὶς καταδῦναι. Et cap. 177. Ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δὲ ἔνθεν τοῦ μεγάρου. 4, 38. Ἔνθεν μὲν ἡ αὐτὴ ἡ ἑτέρη ἀρξαμένη &c. Et ſæpe alibi. Mox autem denſavi illa εἴτε αἰεὶ ἦσαν, ubi erudite MS. immittit voculam δὲ, ut in utraque periodo adhibeatur.

109, 32. Μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθές.] Genus loquendi eruditis Græcis uſitatiſſimum, & quod jam Caſaubonus ad Strabonem attendens ex Græcis & Hebræis illuſtrare conatur pag. 3 lib. 1. Sed ubi obſervat modo ſic, modo τριτῶγε κἀχθὲς, modo χθὲς καὶ τήμερον prolatum fuiſſe. Idque obiter denuo tangit ad dictos ab Perſio ſat. 3 *heſternos Quirites.* Certe non aliud eſt, quod exiit ex ore Servatoris apud Lucam 13, 32. Ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον. Et Paulus ad Hebræos 13, 8. Χθὲς καὶ σήμερον. Habent & multi, ut Fagius ad Geneſin 31, 2. Grotius ad Exodum 4, 10. Interim id ipſum, quod in Herodoto legendum hoc loco dederunt, exſtat apud Diodorum Siculum lib. 2 cap. 5, & Plutarchum in Amatoria, ubi ſine copula editur χθὲς πρώην, ſed Rhodomannus in Indice appoſuit. item apud Lucianum in Hermotimo & in Saltatione. Sic nempe Herodoto cum his convenit. Sed noli credere ab ipſo Herodoto etiam id proveniſſe. Ille enim ſcripſit μέχρι οὗ πρίν τε καὶ χθές. Sic habet membrana emendatiſſima, ut nulla ſit in eo dubitandi cauſa. Licuit enim & ſequentibus eligere iſtam formulam, & perinde Herodoto licuit aliter loqui, ut Grææ vetuſtatis amans ſuſpicere debeat hoc πρίν, tanquam quod deerat notitiæ ſermonis Græci, quum Herodotus dicat πρίν καὶ χθές· ſicut notante Stephano, pro iſto vocabulo πρώην dixit τρίτην ἡμέραν Xenophon. Sic Herodotus voce πρίν complecteretur & illam & vicinas.

109, 33. Τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μεῦ πρεσβυτέρους.] Locus hic eſt perinſignis, unde fieri nequivit, quin veniret in multorum oculos tam vetuſta & ſimplex confeſſio pervetuſti temporis de Diis Græcis. Hinc Cyrillus διαβόητον ἱστορίαν hanc Herodoti appellans libro 3 contra Julianum deſcribit hunc locum, ſed quam vitioſe? videas illic δοκέομεν, duabus vocibus in unam correptis, quaſi ita Herodotus loquatur. Videas illic πλείοσιν, εἰσὶν, καὶ θεοῖσι, καὶ ἰδέαν αὐτῶν. Sic certe in eo editur, etiam in poſtrema cura, neſcio utrum Cyrilli ipſius licentia, an aliorum. Fieri non poteſt, quin hinc pateat, quam miſere tortus fuerit Herodotus; quid mirum ſi etiam in ſuis exemplaribus id denique contigerit? Quin immo & Athenagoras ad hunc locum curam ſuam contulit in Legatione pag. 16. ubi poſtquam recenſuit priora, mox ita claudit, καὶ οὐ πλείοσι. τοὺς καὶ γένη καὶ ὀνόματα δόντας.

109, 39. Ἐμοὶ δοκέειν.] MS. cum ſuavi interpoſitione ἐμοίγε δοκέειν. Hoc ſane mireris oportet. Nam quum in citatione Cyrilli tot ſint corrupta, hanc libri Medicei integritatem iſta ejus citatio confirmat.

109, 41. Τὰ δὲ ὕστερον.] Non eſt cauſa ſic diſcrepandi in terminatione. Ergo recte habet MS. Τὰ δὲ ὕστερα.

109, 43.

109, 43. Χρηςήριον δὲ πέρι τούτο ἐν Ἕλλησι & ἐν Λιβ.] Ita eſt. In Africa unum modo fuit oraculum: in Græcia & Dodonæum & Delphicum & Abis & alia complura. Sed de nullo iſtorum omnium nunc loquitur Herodotus, verum de uno tantum Dodonæo. Itaque licet hic apprehendere falſarios in ſcribendo, qui corruperunt Herodotum: licet deridere negligentiam eorum, qui legere hæc ita & pro probis habere potuerunt. Quippe non decenter magis quam neceſſarie corrigo ex optimo codice τοῦτο ἐν Ἕλλησι. Lege Herodotum, & attende, an de ullo alio agat, quam de Dodonæo; immo nec potuit agere, quia tantum vult agere de vetuſtiſſimo, nec agnoſcitur ullum vetuſtius. Sed præterea idem non agnoſcit præpoſitionem, & ſolummodo habet τοῦτο Ἕλλησι. Fateor, paulo ſupra habuimus ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἕλλησι χρηςηρίων. Sed nec alterum propterea auſim rejicere. Vide quæ notavi ad ſimile genus pag. 41 num. 1.

110, 8. Τὰ δὲ Δωδωναίων.] MS. τάδε δὲ Δωδ. Quomodo niſi ſcribas, parum iſta bene aut potius nullo modo cohærent. Sed hoc leve eſt præ eo quod ſequitur, ubi ſub nomine Herodoti edunt πελειάδας μ... ἀναπλωμένας, quomodo nequaquam legitur in optimo MS. ſed ἀναπλομένας, ut hinc jam poſſit diſcere Henr. Stephanus in Theſauro, unde hoc tempus in illo verbo acceperit Ariſtophanes in Avibus circa verſum 1783, & miſere hæret inter iſtud ac ἀναπλωμένας, in quod etiam Guietus detorquere voluit Heſychium, in quo habes ἀναπλομένας, etſi interpretetur ἀναπετασθείσας. Hanc vero hiſtoriam ex Herodoto commemorat Servius ad Virgilii Eclogam 9, ubi Virgilio vocante *Chaonias columbas* notat: *Chaonias autem Epiroticas. Nam in Epiro dicitur nemus fuiſſe, in quo reſponſa dabant columbæ, quod ideo fingitur, quia lingua Theſſala Peliades & columbæ & vaticinatrices vocantur. Herodotus hanc columbam de Ægypto veniſſe ait.*

110, 20. Τῇ δὲ μετ' αὐτήν.] MS. μετὰ ταύτην. Nec multo poſt exhibui, quod ipſe ille optimus codex ſuppeditabat καὶ οἱ ἄλλοι, pro vulgato καὶ ἄλλοι, omiſſo medio pronomine: modo ex hac varietate non appareat Herodotum dixiſſe ὤλλοι.

110, 31. Ἀμφιπολεῦσαν.] Sic omnes editi; nec male, ab verbo ἀμφιπολέω, ut ſolet inde eloqui ποιεῦσαν. Sed MS. ἀμφιπολεύουσαν, quaſi Herodotus prætuliſſet id deducere ab ἀμφιπολεύω. Nec ſane ratio ulla eſt, cur, ut δουλεύουσα præcedit, ſic non credatur magis fuiſſe ipſi in animo id poſterius. Innuit & Stephanus in Theſ.

110, 32. Ἔνθα ἀπίκετο.] MS. ἐνθάδε ἀπίκετο. Id autem non debet verti *hinc proceſſit*, ſed *quo venit*, &, ubi conſedit.

110, 41. Ἀνθρωπίνῃ φωνῇ.] Ita jam olim fuiſſe lectum, ſed in exemplaribus negligenter ſcriptis, patet ex Scholiis Sophoclis ad locum notiſſimum Trachiniis 175, ubi ſic ſcribitur: Ἡρόδοτος δὲ ἐν δευτέρῳ φησί· Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κεκλῆσθαι πρὸς Δωδωναίων αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι ἦσαν ἐδόκεον ὁμοίως ὄρνισι φθέγγεσθαι· μετὰ δὲ χρόνον δοκοῦσιν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ φθέγξασθαι, ἐπείπερ ἐκ Θηβῶν Αἰγυπτίων ἦσαν. Sed puriorem & à vulgo remotiorem fuiſſe Herodotum probat omnium codicum vetuſtorum puriſſimus, exhibendo ἀνθρωπηΐῃ & hic & ſtatim πελειάς γε ἀνθρωπηΐῃ. Sane hoc ipſum adjectivum, quod reſtituo, ſolum agnoſcitur ab Porti Lexico, ut mirer, quomodo id obrepſerit in hunc locum. Cap. 148 Μέζονα ἀνθρωπηΐων ἔργων. 3, 65. Ἐν τῇ ἀνθρωπηΐῃ φύσει. Ut idcirco dubitare nequeam, quin & in capite 55, ubi leguntur iſta, ἰζομένην δέ μιν ἐπὶ φηγὸν αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπίνῃ, pro ultimo hoc vocabulo illic exſtet ἀνθρωπηΐῃ, ſed quod, ut ſolet fieri, oculos meos fugerit, & ideo reliqui.

111, 1. Τῶν ἱρῶν ἡ μαντική.] Vertunt; *Eſtque divinandi in templis ratio.* Id probent oportet, qui primi affirmare auſi ſunt: non enim Herodotum ei fidei auctorem eſſe reor. Id quod vel inde poterat cognoſci, quod nullus hic divinationi in templis locus; ſive per illam interpretis divinationem in templis intelligas arctiore notione eam, quæ incubatio Latinis dici ſolet, quæ nec Thebis nec Dodone obtinuiſſe uſpiam legitur; ſive ampliore quamcunque, quia Dodone non conveniunt auctores oracula in templo edita fuiſſe. Fagus enim dicitur à multis edidiſſe murmur, unde τὰ ἐκ δρυὸς μαντεύματα appellata. At fagus iſta templi ædificio comprehenſa non fuit, utique prima forma & ſimplici inopia, vel ipſo Herodoto judice, qui dicit ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρόν. Sed & ſi tale quid auctor voluit, an non & potuit & propius fidem eſt voluiſſe quoque ſcribere ἐν τοῖσι ἱροῖσι? Quid igitur? nempe diſſertare multa licet, ſed qua ratione verum nunquam detegeretur, quod idcirco accipiendum eſt ab una membrana Medicea, quæ habet τῶν ἱρέων ἡ μαντική. Hæc una litera denuo adjecta omnes hos ſcrupulos molliet. Non enim agit ultra Herodotus de Thebis ac Dodone; ſed amplificat Ægyptiorum alia inventa in ſacris, ex quibus unum fuit τῶν ἱρέων ἡ μαντική, hoc eſt, vaticinatio ſacerdotum, quod ſacerdotes ſciant ex certo murmure vel ſono audito vel viſu viſo vel quo alio voluntatem divinam conjectura aſſequi & conſulentibus edere. Quod quidem primitus Dodone etiam factum nonnulli teſtantur. Euſtathius ad Od. ξ. Οἱ δὲ τὸ παλαιὸν μὲν ἄνδρας προφητεύειν φασίν. Sed hec ab illo in vagum projicitur.

111, 2. Πανηγύριας δὲ.] MS. hoc loco πανη-

γύρεις, infra autem πανηγύρεις, ut voluerit variare. Cæterum quum ſic junxerit Herodotus tria vocabula ex cerimoniis Græcorum petita, in eis duo priora ſæpe occurrunt in Græcis libris, ideoque ſunt notiſſima; poſteriora quæ intelligat per προσαγωγὰς, non ita liquet, præſertim quum Valla interpretans *conciliabula* irritaverit Henr. Stephanum, ut rejecto eo intelligeret *collocutiones cum Diis per ſequeſtrem & interpretem*, ſatis denſa explicatione, ut ne illos προσαγωγεῖς hinc abigeret ſæpe & nimis inſpectos ab viris doctis, quum interim nihil tale in Theſaurum retulerit, & doctrina etiam Porti hic ita conſtiterit, ut in Lexico nec hiſcere ſuſtinuerit. Nec ſcio deinde quidquam in eo vocabulo tentatum eſſe, donec Johannes Fronto in Diſſertatione de cultu ſanctorum citans hunc locum interpretaretur *cœtus & proceſſiones & ſupplicationes*, ex quibus duo priora relinquo ipſi, in ipſis Græcis multo clariora præ iſtis Latinis. Tertium eſt notabile & longe arceſſitum. Certe enim & duobus primis intermixta intelligitur ſupplicatio, & quum nulla pars divini cultus ſine ea poteſt recte peragi, non videtur recte tertia ſpecies ſic exprimi. Poſt iſtum quæ prolata ſunt, nimia macie intereunt, ut rationem illorum ducere ne liceat quidem. Unde quum aut nihil aut perperam viderem in eo actum eſſe, ſimpliciter indolem vocis Græcæ declaratam in verſione videre malui, ut inde unuſquiſque ex ſuo ſenſu intelligeret. Proximæ enim iſti vocabulo ſunt Latinæ *adductiones* vel *oblationes*, ut 3, 24 θυσίας οἱ προσάγοντες. Sed inprimis huc pertinent Scholia Ariſtophanis ad Aves verſ. 854. ubi iſte ſcriptor jactat Συμπαραινέσας ἔχω προσόδια μεγάλα σεμνὰ προσιέναι θεοῖς, quæ ab illis explicantur. Οὕτω ἔλεγον τὰς προσαγομένας τοῖς θεοῖς θυσίας, καὶ προσόδια τὰ εἰς πανηγύρεις τῶν θεῶν ποιήματα, fere quaſi illa comparata eſſent ex hoc loco, cujus tria vocabula cernimus quoque illic in unum convenire, etſi προσαγωγὰς mutatas. Hinc delatum eſt id verbum quoque ad Chriſtianos, quorum ſunt illa. Μὴ ἐξὸν ἔσω προσάγεσθαί τι ἕτερον πρὸς τὸ θυσιαστήριον: & Καὶ γὰρ ἡ παρ' ἡμῶν ἐπιτελουμένη τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου τελετὴ οὐ θυσιῶν ἐστι διαφόρων προσαγωγή, ἀλλὰ τῆς ἅπαξ προσενηνεγμένης θυσίας ἀνάμνησις.

111, 20. Ποιεῦσι τάδε.] MS. τοιάδε. Utroque loco. Sed mox mutat verbum ſcribendo ποιεῦσι τάπερ εἴρηκα, non ποιεῦσι; item poſtea ἑορτάζουσι, non ὀρτάζουσι.

111, 42. Τύπτονται γὰρ δή.] MS. τύπτονται μὲν γὰρ δή.

111, 44. Τῷ δὲ τύπτονται, οὔ μοι ὅσιόν ἐστι λέγειν.] Ut ſuperſtitio univerſa eſt abſurda, ſic fere efferri quoque ultra modum patitur ſe doctiſſimus ſcriptor. Ita enim quum ſcribit, ſi pergas in legendo & attendas de Caribus dici eos frontes ſecare machæris, videri queat nunc de Ægyptiis quoque aliquid tradere pertinens ad flagellum quo verberantur, ut ſic repetat filum, quod abrupit in fine cap. 40. Et niſi fallor, id credidit interpres Valla, unde Latine reddit *quo autem verberentur*, ut paulo ante etiam *verberantur enim*. Et in talem intellectum jam olim diſſeruit Geſnerus ad Athenagoram, cujus verba habemus in Bibliotheca Patrum pag. 33, ubi ſic edunt, ac ſi Athenagoras citaviſſet τὸν δὲ τύπτονται τρόπον. Ad hæc ille Conradus ita notavit [Herodoti codex noſter habet τῷ δὲ τύπτονται, οὔ μοι ὅσιόν ἐστι λέγειν. Suſpicetur aliquis rem turpem & obſcœnam, quam aures honeſtæ vix etiam in profanis rebus nominandam audire ſuſtineant. Quum Typhon inventum Oſiridis cadaver in partes XIV diviſum disjeciſſet, Iſis perquirendo ſingulas reperit, præter pudendam, quæ in fluvium projecta mox à phagro & oxyryncho piſcibus devorata fuerat. Illius igitur loco ad ejus ſimilitudinem factum τὸν φαλλὸν conſecravit, cui etiam nunc diem feſtum Ægyptii celebrant. Hæc Plutarchus. Hoc etiam phallo percuti ſolitos in ſacris illis exſecrandis Ægyptios probabile eſt.] Sed ſcire oportet aliam quoque vim eſſe in hac loquutione τῷ δὲ τύπτονται, nempe *cui numini verberantur*, vel in cujus numinis honorem, aut factorum memoriam, prout talis dativus ſic junctus verbo, à quo faſtiditur ille caſus, exſtat lib. 4 cap. 34. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι κείρονται καὶ αἱ κόραι καὶ οἱ παῖδες τῶν Δηλίων. Sic Seneca in Hercule Fur. 301. *Tibi muta fide longas Eleuſin tacita jactabit faces.* Troad. 117. *Tibi noſtra ferit dextra lacertos*, nempe Priamo. Ita dicebatur πληγὰς τῷ θεῷ, de quo agit Caſaubonus ad Perſium pag. 201. Quod etſi forſan vel utrumque vel alterutrum perinde ſententia ac vox Græca patiatur, nova tamen hic oritur moleſtia, quod difficulter decernas, utrum active, an paſſive verbum intelligi oporteat. Etenim Herodotus verbum τύπτεσθαι utroque modo & intellectu ſolet uſurpare. Nam in activo ſenſu exſtat clare cap. 42. ταῦτα δὲ ποιήσαντες τύπτονται οἱ περὶ τὸ ἱρὸν ἅπαντες τὸν κριόν. Cap. 132. Ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν οὐκ ὀνομαζόμενον θεὸν ὑπ' ἐμεῦ ἐπὶ τοιούτῳ πρήγματι &c. Quum 4, 70 dicat τύψαντες ὑπέταμον σμικρὸν τοῦ σώματος. 2, 70 Ταύτην τύπτει. Certe enim accuſativus appoſitus, quod dixi flagitat; qui ubi omiſſus eſt, videtur id verbum in medio & ancipiti pendere, prout vides fieri in exponendis verbis cap. 40. Καιομένων δὲ τῶν ἱρῶν τύπτονται πάντες. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται, δαῖτα προτίθενται. Interpretatur ibi, certe voluit Valla, *omnes verberantur. Poſteaquam vapulaverunt.* Stephanus vero, *Omnes ſe ipſos verberant. Poſteaquam autem verberare deſierunt*, qui plane

Google

ne vult ſubintelligi ἑαυτάς: cujus tamen accuſativi reformatio ab Stephano videtur petita ex verſione Vallæ 2, 85. Αὗται ἀνὰ τὴν πόλιν στρωφώμεναι τύπτονται, & mox, ἑτέρωθεν δὲ οἱ ἄνδρες τύπτονται, *ſe plangunt, ſe verberant.* At cur non ex Ovidii libro 8 Met.? *ſciſſæque capillos Planguntur matres Calydonides Eueninæ.* Qualecunque id eſt, certe morem firmum perpetuumque Herodoti tranſgreditur; & omnino potius erit, ut quemadmodum verba capitis 42 docent Ægyptios exenteratum arietem, & quibuſdam partibus truncatum in ſacris Thebani Jovis & Herculis verberare, propter expreſſum quartum caſum & adnexum; ita in his ſacris Iſiacis omiſſo illo etiam non verberent aliquid, ſed ipſi ab ſe verberentur. Neque enim omiſſionem illam quarti caſus negligere nobis licet. & quum hæc jungi debeant cum fine capitis 40, prout ibi poſitum ſimpliciter τύπτονται accipimus paſſive, idem in hoc loco facere oportet. Sic & lib. 6 cap. 138. Εἰ τι τύπτοιντο αὐτέων ὑπ' ἐκείνων τινός. Sed quid ita diſputamus? Nempe deductus fuit Geſnerus ab vulgati generis codice, ut cum aliis decreverit ſcribere τοῦ δὲ, quum Athenagoras viderit ac ſervaverit veram lectionem τὸν δὲ, ſed quem corruperunt alii addenda voce τρόπον, quæ præter fidem ab nugatore addita eſt. Id docet egregie veterrima illa membrana Medicea nihil aliud agnoſcens quam τὸν δὲ τύπτονται. Quid enim hic cauſæ eſt, ut credamus auctorem notare voluiſſe in flagello aliquid cærimoniæ ſitum fuiſſe? An non potius quum tacite id ab eo prætermiſſum fuerit in ſacro Jovis Thebani & Herculis; ita in hoc etiam non fuiſſe cauſam dicimus, ut tam ſolenniter id animadverteret? Immo ſecurius ex mea opinione erit, ut nec illic, ita nec hic de flagello quidquam annotatum fuiſſe ſtatuere & ad hanc rem ipſa manu ut in planctu uſos fuiſſe; vice autem verſa ut illic arietem ſacrum cæſum fuiſſe docuit, ita nunc quoque voluiſſe dicere, quem reſpicerent illa verbera, & cujus Dei aut Deæ factorum notitia commemoraretur, ut ſolebant ſacra illa; ſed prohibitum δεισιδαιμονίᾳ maluiſſe declarare ſe ſcire quidem quem verberarent, ſed fas velle, ut ſilentio pio & juſſo abſconderetur. Hinc præcipuas cenſeo gratias agendas vel vetuſtati vel fidei codicis Medicei, exhibentis id quod dixi, *quem autem verberentur.* Habet nempe id ſermo Græcus, ut verba in communi uſu more ſolito uſurpata, ſi ad ſacra aut ſolennitatem peculiarem transferantur, ubi ſunt multa inſolita, debeant ad inſolita iſta exprimenda pati aliquid alias non ferendum. Tale eſt, quod habet Lucas in Euangelio 8, 52. Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Quid vulgo ea verba notent, & quomodo aliter ibi ſumantur, novimus. Eodem vergit Maccab. 1, 70 Ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν, *planxerunt ſuper eum*, ut κόψονται ἐπ' αὐτόν Apocalypſ. 1, 7.

112, 1. Ἐπεὰν συλλεχθέωσι τῇσι θυσίῃσι ἐν τῇ νυκτί.] MS. ἐπεὰν συλλεχθέωσι τῇσι θυσίῃσι ἔν τινι νυκτί. Sic cap. 68 Εὐρεθέωσι. Hæc duo omiſit Portus, quum in Lexico norat Εω ἀλώνειν, ubi habet ἑρμηνθέωσι, ἐσωθέωσι, αἱρεθέωσι &c. Deinde quaſi innueret, licet forſan eſſet anniverſarium, non tamen eſſe ſtatum & legitimum, ſed fuiſſe in poteſtate regis aut ſacerdotum ſtatuere & eligere tempus.

112, 3. Ἐμβάφια ἔμπλεα ἁλός τε καὶ ἐλαίου.] Hæc illuſtravit Salmaſius in Plinianis p. 375.

112, 4. Ἐπιπολῆς ἔπεστι αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον.] Non eſt credibile ita ab Aldo & primis editoribus intellectum fuiſſe hunc locum, prout vertit Valla *cum multo lychno*, unde recte Stephanus annotavit corrigens *Quibus ſuperſtans incumbit ipſum ellychnium.* Satis durum iſtud *ſuperſtare*, ac potius dixiſſet *ſupernans.* Itaque & Cl. Grævius ad Luciani Solœciſtam hunc locum & alterum ex libro 1 elegit ad proprietatem Græci uſus in voce ἐπιπολῆς monſtrandam: cur ita, neſcio, quum Porti Lexicon abundet exemplis, ac Latine reddidit *ſuperne ineſt ipſum ellychnium.*

112, 13. Ἐς δὲ Ἡλίου τε πόλιν.] Admodum caute interpoſita hæc copulativa & nimis. Nec enim ob vocem Ἡλίου additur, ſed Ἡλιόπολιν, ut magis deberet ſequi ultimam partem. Verum recte omittitur ab MS. ἐς δὲ Ἡλίου πόλιν, ut ſcripſerunt Græci hanc urbem.

112, 15. Ποιεῦσι. εὖτ' ἂν δὲ γίνηται.] MS. ποιεῦσι. εὖτ' ἂν δὴ γίνεται.

112, 18. Ἐκ ξύλων κορύνας ἔχοντες.] Hoc modo etiam loquitur alibi, ut 1, 194. Ἐκ ξύλων ποιεῦνται τὰ πλοῖα. 2, 71. Ξυστὰ ποιεῦνται ἐξ αὐτοῦ. Etiam Caſaubonus ad Strabonem pag. 89 lib. 4 notavit ſcriptos habere γεφύραις ταῖς μὲν ἐκ ξύλων πεποιημέναις, ταῖς δὲ ἐκ λίθων, ubi in libris impreſſis omittebatur præpoſitio. Attamen præpoſitio ab MS. in hoc loco ignoratur. Et ſane ita ſæpius, ut 1, 59. Ξύλων γὰρ κορύνας ἔχοντες εἵποντό οἱ ὄπισθεν in hiſtoria Piſiſtrati. 2, 125. Μηχανῇσι ξύλων βραχέων πεποιημένῃσι. 5, 82. Πότερα χαλκοῦ ποιέωνται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου, ἢ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρας ἐλαίης. Denique 7, 65. Ἀπὸ ξύλων πεποιημένα εἵματα.

112, 48. Μίσγονται ἐν ἱροῖσι.] Annotaverunt hanc Herodoti in iſta parte differentiam, tum ad infamiam Commodi Iſa. Caſaubonus ad Lampridium pag. 98, tum Chriſt. Ad. Rupertus ad Valerii Maximi librum 8 cap. 15. Sed cauſa univerſa conſiſtit in ſpectatione fabuloſæ narrationis de Hippomene & Atalanta, quam habet Ovidius in fine libri decimi Metamorphoſeon. Verba Procli ſunt ad Heſiodi Ἔργα. Ἀλλὰ καὶ ἐκείνας ἀγαθῶν τινὲς ὄντας, καὶ ὑπ' αὐταῖς ἐκεῖσε τινα πονηρὰν πρᾶξιν πράξαντας,

ξαι, ὡς ἡ μὴ προεστεμένη τὴν ἱρασίην ὀπαίεται δέξασθαι τι ἄχρημον ἀπὸ τῇ Ξεινοκράτευς εἰκόνι τοῦ σώφρονος, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ θεῶν τοῦτο χρὴ ποιεῖν.

112, 37. Ἐλθὼν ἐξανδρωμένον.] In MS. hæc utraque vox mihi non occurrebat, niſi tantum in margine, ubi nuperus calamus eas adſcripſerat. Certe ſi placet verbum ἐλθὼν retinere, utique altero participio poſſim carere.

113, 4. Ἐν τοῖς τομένεσι.] Sic enim legit codex optimus, ubi vulgo habetur τομένοισι. Portus quidem aliqua collegit de iſta terminatione dativi εσι, ſed nihil ad hoc genus. Nos interim ſequimur ac probamus fidem veterrimi exemplaris. Sicut etiam deinde expreſſimus, quod jam Stephanus quoque in ſuis repererat τοιαῦτα ἐπιλέγοντες ποιεῦσι, quum ederent τοιαῦτα ποιεῦντες ἐπιλέγουσι, & τὸ δὲ ὠνεκεν, non εἵνεκα.

113, 15. Ἀναγκαίη καταλαμβανόμενος.] MS. ἀνάγκη, ut ſtatim τεθνάναι ἀνάγκη.

113, 31. Ἀπολύειν ζημίην.] Herodotus varietatem mire ſectatur, quod ſcimus: verumtamen fieri non poteſt, ut approbetur in Græciſmo hic infinitivus; utique nimium diſtat ab ſimili ἀνάγκη: ut prorſus legendum ſit, prout eſt in MS. ἀπολύει.

113, 33. Πολλῶν δὲ ἐόντων.] Lege ex MS. δὲ ἐόντων. Quî potuit hoc Ionicum tamdiu latere?

113, 43. Φιλότεκνον γὰρ.] Inepte Valla voluit jungere, quod junctim poni poterat & debebat, ſi tamen Herodotus voluiſſet; quippe qui id noluit. Ideo hunc ordinem ſermoni tribuit; qui etſi confuſus Vallæ & aliis, quaſi hæc parentheſis debuiſſet ſequi vocem ἐπιθυμέουσαι, tamen ſæpe occurrit. Quinetiam modo ſuccurrit vexationi huic MS. exhibens Φιλότεκνον δὲ. Hæc particula magnopere mitigat tarditatis, quæ videri poterat inconvenientiam. Neque per iſta vult auctor utique cauſam reddere, ut voluit Valla, quam declarare iſta occaſione indolem beſtiæ. Sic cap. 84 interponit πάντα δὲ ἰητρῶν ἐστὶ πλέα, & reddit Valla, *Itaque omnia referta ſunt medicis*, quod Herodotus in animo non habuit. Paulo ante conſentiebat cum Stephani lectione in ſcriptis libris inventa codex optimus in δαπίεονται, non πατέονται.

113, 45. Τοὺς αἰλούρους.] MS. hoc loco exhibet clare αἰελούρους & ſic ſemper inferius etiam clare; quod addo, quoniam in ſuperioribus ſimiliter ſcriba primus fecerat, ſed neſcio quis vocalem iſtam eraſerat, haud dubie exiſtimans pro diverſa lectione eam appoſitam, ut ſolet ſæpius αι & ε commiſceri, quod in hac voce non videtur cogitandum, quamcunque ei etymologiam concinnaverit Salmaſius in Plinianis. Cæterum quæ hic tam perſpicue commemorat Herodotus, non potuit ſibi conciliare notiſſimus ille Oudanius Romanæ potentiæ index in quarto colloquio pag. 179. ita interpretans vernaculo ſermone, poſtquam in anteceſſum ita deploraviſſet [Hier tegen wijſt Herodotus eenige middel aen, dogh die zoo ingewikkelt by hem gevonden word, dat 'er naulijks eenig beſcheyd uyt te rapen is, ten zy duſdanig] ubi peſſime intelligit attribuens maſculis, quod Herodotus ſcribit femellarum eſſe; tum duo ſeparata ſpecimina in unum claudens, unde omnis intelligentia debuit periiſſe. Sic igitur vertens ſcribit: *datſe* namentlijk *de katten*, *na datſe eens geworpen hebben*, *van de mannetjes afhouden*, *en zelf de jongen benemen*, *en dooden*, *waer over de katten*, *die zeer begerig na haer jongen*, *en tot de vermenging zeer verhit zijn alle weer doen om by de katers te geraken*, *dan bewaren de Egiptenaars de zelven zeer nauw*, *en leggen in haar huyzen groote vieren aan*, *daar*, *dewijlze ze alsrechts verzuymt hebben*, *uyt te dooven*, *de katten eyndelijk van verwoedheyd over en in ſpringen*, *en alzoo om hals geraken*. Hæc ille. Nec intelligo quemadmodum homo mentis integræ queat eſſe tam vanus, ut ſimpliciſſime & clariſſime ſcripta tam miris imaginationibus & ſomniis infuſcare ſuſtinuerit, falſe omnia intelligens aut miſerrime commiſcens, quæ Herodotus commodiſſimo ordine ſeparavit. His adde imaginem Ægyptiacam αἰελούρου, prout ab illa gente coli potuit, Romæ ſervatam & in Diario Italico publicatam ab D. Montfauc. pag. 226, cui ſimilis eſt illa cum Leonino vultu apud Pignorium in Menſæ Iſiacæ Expoſitione pag. 35, utraque ſedens, ut Oſiridis ſtantis ſimulacrum edidit Al. Donatus in Roma 1, 22.

113, 49. Ἐσάλλονται ἐς τὸ πῦρ.] Sic antea dixit ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς. Nunc tamen MS. ἄλλονται, & ſufficit.

Ibidem. Τούτων δὲ γινομένων.] Non ſine locupletiſſimo integritatis ſuæ teſtimonio optimus codex, ταῦτα δὲ γινόμενα. Ut enim procul dubio vulgata ſcriptura eſt librarii Grammatices & παιδικῆς συντάξεως canonibus callentis, ita vera Herodoti, univerſa Græcæ linguæ politura inter doctiſſimos florentiſſimi hominis, ſcriptura eſt, quam ex tam vetuſto libro nunc produco. Quippe ut aliorum, ſic Herodoti quoque eſt illas ipſas terminationes hoc genere pro abſolutis caſibus uſurpare. Sic cap. 48. Πηχυαῖα ἀγάλματα νευρόσπαστα, τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας αἱ γυναῖκες, νεῦον τὸ αἰδοῖον, οὐ πολλῷ τέῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος. Mirari licet neminem veniſſe, qui reſcriberet νεύοντος τοῦ αἰδοίου &c. Rurſus cap. 41. Τοὺς δὲ ἔρσενας καταρύσσουσι, τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα. Hic quoque potuit vel ὑπερέχοντας vel τῷ κέραϊ τῷ ἑτέρῳ ἢ καὶ ἀμφοτέροις ὑπερέχουσι. Cap. 134. Ἵνα οἱ δυώδεκα ἔτεα ἀντὶ ἓξ ἐτέων γένηται

γίνεσθαι, αἱ νύκτες ἡμέραι ποιεύμεναι, ipſe interpres non audet hoc in Latinis retinere, ſed vertit *diebus factis ex noctibus.* Præclare ad hunc modum Acta Martyrum Sincera pag. 147. *Proconſul juſſit eum adhuc ætate adoleſcentulum tendi in rotis, & ligna in circuitu poſita, vinculis fortiter totum corpus ejus fecit conſtringi.* Quod nequivit concoquere eruditiſſimus Ruinartus, unde vel *inter ligna* vel *lignis in c. poſitis* ait videri legendum. Nihil tale.

114,2.] Ἐν ὀτέῃσι δ' ἂν οἰκίῃσι.] At melior MS. ἐν ὀτέοισι δ' ἂν οἰκίοισι. Hoc eſt Herodotium.

114,10. Ἰχνευταὶ θάπτονται.] Poterat in hac parte ſine culpa Th. Gale omiſiſſe notam Stephani, qua *canes maſculos ferarum indagatores* explicat, quum hi Ichneutæ non aliud ſint quam ἰχνεύμονες, ut probat Salmaſius in Plinianis pag. 447, quod ut ſues ſemper roſtro quærat & inveſtiget, unde addidi hoc ſubſtantivum. Locum Heſychii & Nicandri memoratum illic Salmaſio adhibuit quoque Valeſius, quaſi apud Salmaſium non legiſſet.

114,11. Τὰς δὲ ἴβις ἐς Ἑρμέω πόλιν.] Quum has voces perinde ut Stephanus in codicibus ſuis, ipſe in optimo Mediceo legerem, dempſi hanc contumeliam Herodoto, quem vulgo truncant & has eripiunt. Sic autem ſcribit ille codex, non Ἑρμεώπολιν. Idem crede dici de voce ἀτανίας.

114,12. Τὰς δὲ ἄρκτους &c.] Fax ingenii Lipſiani & materia certaminis inter eruditos, quam decidit Salmaſius in eiſdem Plinianis pag. 311.

114,16. Τοὺς χειμεριωτάτους μῆνας.] Superlativum iſtum explicuit idem in citato opere pag. 453.

114,21. Τῆς τε αἰθρίης.] MS. τῆς αἰθρίης. Quod ſcire Salmaſius nequivit, unde in citando hoc loco duas literas iſtas retinet, explicans τὴν αἰθρίαν eſſe ſubdivum, ut quum in terra moratur, ſub dio agat, *quia noctes frigidæ ſunt, & aqua per noctem tepidior, ideo noctes in flumine degit crocodilus*; item, *quod aqua ſcilicet tepidior per noctem ſit ſubdivali ſereno.* Sic vir ille maximus ex his Herodoti verbis & alteris Ariſtotelis τὴν δὲ νύκτα ἐν τῷ ὕδατι (τὸ πλεῖστον διατρίβει) ἀλεεινότερον γάρ. Igitur ab crocodilo τῆς αἰθρίας vult quæri teporem, qui major ſit in Nilo per noctem. Quis vel alterutrum ex his credat? An aqua Nili tepidior eſt per noctem, quia tunc ſol inde remotus eſt? Opinarer hanc cauſam eſſe majoris frigoris. Item an crocodilus ac reliqui piſces quærunt teporem? Qua de cauſa? an ut coquant ſe ipſi? Plena joci. Herodotus teſtatur per diem diſplicere crocodilis aquam, ut nimis tepidam, tepidiorem certe, quam eſt manſio ſubdivalis & roſcida: hæc tunc gratior & commodior huic animali, quam aqua, quam noctu intrat ut rurſus tunc frigidiorem. Et utique per diem extra aquas eſſe crocodilum docet quoque muſivum opus apud Ath. Kircherum in Latio 4, 4, ubi inter alia vel animalia vel opera, quibus dies deſignatur, etiam crocodilus inſiſtit inſulæ vel inſidians vel eſcam petens ex fruticibus. Interim ignoro quid voluerit Valla *calidiore aqua quam nocturno ſereno & roſcido.* Nihil iſtius *nocturni* eſt in Græcis.

114,24. Οὐ πολλῷ μέζω.] MS. μέζονα.

114,43. Ὁ δὲ ὠφελεύμενος.] MS. ὠφελεόμενος.

115,1. Ἐς τὰ ὦτα ἐνθέντες.] Locutio vel frequens hujus auctoris, ut 4, 179 Ἐνθέμενος ἐς αὐτὴν (Ἀργοῖ) ἄλλην ἑκατόμβην. 9,25 Ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν &c. 1, 164. Sic & ἔς γε τὰ ἱρὰ ἐσφέρεσθαι. Nunc tamen MS. ἐσθέντες. Habes ſane cap. 73 Τὸν πατέρα ἐς αὐτὸ ἐντιθέναι. 1, 164. Sed & paulo ante MS. habet tantum τρέφουσι pro ἐκτρέφουσι.

115,2. Ἀμφιδέας.] Vox & olim uſurpata Græciæ, ut ex Hippocrate, Lyſia & Ariſtophane præter hunc Herodotum probant certa documenta; ſic deinde multiplicem curam per omnes fere ætates experta obſervataque Galeno, Polluci, Harpocrationi, Heſychio ac Suidæ, imo etiam Goldaſtino Lexico vocum Herodoti, tantum ut dicerent quædam convenientia locis illorum ſcriptorum vel ad ornandum, vel ad claudendas fores, idque ſequuti ſunt viri docti poſt renatas literas, in quibus vel infauſtiſſimus fuit Henr. Stephanus, dum in Theſauro excidere ſibi paſſus neſcio quomodo iſta verba [apud Herodotum ἀλύσεις catenas; nimirum ubi ait ἀμφιδέας περὶ τοὺς πόδας διδόντες. Solent enim captivorum pedes catenis circumligari, aut etiam numellis includi] Unde potuit hic illi ſenſus obvenire, ſi Herodotum inſpexiſſet? Utique non agitur hîc de captivorum pedibus coërcendis. Etiam non magis huc pertinet participium iſtud, quam præcedens ἐνθέντες, licet Stephano ſimilis ſit Portus in voce διδόντες admovenda, ſed Caſaubonus ad Athenæum lib. 4 cap. 27 jam citatus in notis ad Heſychium omittit ſcribens tamen negligenter ἐνθέντες. In hoc autem loco non Valla tantum agnovit catenas, ut ad Suidam ſcripſit nuper ille, qui miſerrimis modis eum Cantabrigiæ conſpurcavit, ſed fere omnes etiam ipſo agnoſcente ibi Caſaubono, qui fatetur in Lyſiæ loco ſic interpretari poſſe, & hinc etiam in verbis Ariſtophanis: imo addit obſervare antiquos Grammaticos Lyſiam ἰδίως appellaſſe ἀμφιδέας iſtas catenas ferreas. Jam vero ſi liceret circulos tales intelligere, quos exiſtimat Caſaubonus, cedo quare iſtæ ἀμφιδέαι fuerint inditæ primoribus pedibus, & non etiam poſterioribus, qui utique perinde hono-

honorati. Crediderim ſane illas ἀμφιδέας, aut circumligaturas, ut vox ſonat, fuiſſe genus ſimile, quod μανιάκας alioqui vocant, iiſque adnexas fuiſſe catenulas, ut ſi feritas forſan naturalis rediret, diſcurrere nequirent impeditis prioribus pedibus, & tamen ornatis: ſicut in nummo, qui præfert *Imp. Divi f. p. p.* ab altero latere eſt crocodilus ἀμφιδέαν talem collo circumdatam gerens, cui innectitur catena, cujus extremitas altera abſconditur cacumine palmæ. Cujus nummi ſenſus videtur coloniam Nemauſenſem hoc impetraſſe, ut Ægyptum duplici victoria, nempe ab Divo Julio & ab Imperatore filio, ſubactam celebrare ludis & agonibus liceret, in quibus daretur corona & palmæ & lemniſci, idque incepiſſe tunc, quum anno V. C. 751 crocodili 36 in naumachia occiſi, & unus tunc Nemauſum devectus & monſtratus fuit incolis. Non enim ſatis ſingula deteguntur.

115, 4. Ταριχεύσαντες.] Non major cauſa eſt ſcribendi hoc participium in aoriſto, quam ſequens verbum θάπτουσι. Recte igitur MS. ταριχεύοντες.

115, 12. Ἢ δι᾽ ὧν ἔμοιγε δοκέει.] MS. ἐμοὶ δοκέει. Dein νῶτον ὑὸς, non συός. Sed & in MS. Mediceo legitur θηρευτὴς, prout Stephanus invenit in ſuis, non θηρευτήρ.

115, 30. Ὥστε αὐχ. ἡμ. ξυσὰ ποιέεται.] MS. rectiſſime ποιέεσθαι, quum hæc ipſa ſic etiam exſcripſerit Ariſtoteles, quem citat Salmaſius in Plinianis pag. 455, ubi de hoc monſtro agit.

115, 33. Καὶ τῶν ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτόν.] MS. καὶ πάντων ἰχθύων. Quod ſi noviſſet Valla, propius ad verba auctoris interpretationem ſuam concinnaſſet. Quamvis primo ſane nihil intereſſe appareat *piſcium genus quod vocatur ſquamoſum*, & *ex piſcibus eum qui ſquamoſus vocatur*, præſertim ſi intelligat piſcium genus ſquamoſum multiplex. Sed omnia perperam. Nam ſi genus piſcium quod vocatur ſquamoſum, ſoret ſacrum, jam fraudarentur menſæ Ægyptiæ nimis magna piſcium copia; nec loquitur Herodotus de genere piſcium. Nunc apparet eximi ab eo ex omnibus piſcibus eum qui proprie illic vocetur ita λεπιδωτὸς κατ᾽ ἐξοχήν. Certe talem fuiſſe docent loca ab Henr. Stephano citata in Theſauro, & forſan hinc Lepidoton urbs Ægypti Ptolemæo. Hæc vox etiamnum exſulat inique loco ſuo depulſa ex Apologia Apuleji pag. 44, quam diligentiſſime Florentiæ inſpexi, quum alia ſint ab Pricæo deprehenſa; ſed reliquorum medelam à ſe non vult exſpectari, cum nonnulla exiſtimet corruptiora, quam ut ullatenus reſtitui poſſint, ut felicioribus ingeniis eruenda deleget. Remittamus talia. Locus autem ſic legendus ex veſtigiis antiquiſſimæ ſcripturæ: Σελάχεα, μαλάκια, μαλακόστρακα, χονδράκανθα, ὀστρακόδερμα, καρχαρόδοντα, ἀμφίβια, λεπιδωτὰ, φολιδωτὰ, δερμόπτερα, πεζὰ, νήποδα, μονήρη, συναγελαστικά.

115, 37. Ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ.] Ingenuitas Herodoti vel laudatiſſima; quam quoties licuit expectare in aliis per ſimiles occaſiones? quod fruſtra plurimum feceris. Non deſunt tamen, qui eadem fuerunt uſi. Ipſe Cicero, quum lib. 1 Divin. cap. 45 ſcripſiſſet auditos eſſe Faunos, tamen libro 3 Nat. Deor. cap. 6 *Fauni vocem equidem nunquam audivi.* Sic quum ita ample de cygni cantu & quidem interdum præſago loquutus fuiſſet Socrates in Platonis Phædone, illuc forſan reſpiciens Ælianus adeo cautam ſubjecit curæ ſuæ commendationem, ut ſcripſerit lib. 1 Ποικιλ. 14. Ἐγὼ δὲ ᾄδοντος κύκνου οὐκ ἤκουσα, ἴσως δὲ οὐδὲ ἄλλος, quod apud Lucianum in ſcripto de Electro confirmant navicularii.

115, 39. Πεντακοσίων.] Conferendus Salmaſius in Plinianis pag. 550.

115, 40. Φοιτῆν δέ τοτε.] Quum paulo ante præmittatur ἐπιφοιτᾷ, an id ita mutari oportebat? Imo optimus MS. φοιτᾶν.

115, 42. Τὰ μὲν χρυσόκομα τῶν πτερῶν.] Jam dudum pronunciaverat Salmaſius vix credendum dixiſſe Herodotum χρυσόκομα pro χρύσεα, atque ideo legendum χρυσόκοκκα, ut ſit color ex auro & cocco mixtus, quæ vox alioqui apud Græcos non uſurpata ſervetur ab Apuleio de baſilica, *florem habens chryſococcum*, ob caudam, quæ apud auctorem de Phœnice

Porrigitur fulvo diſtincta metallo,
In cujus maculis purpura mixta rubet,

ubi plane χρυσόκοκκον Herodoti expreſſum ſit, rubens purpura auro mixta chryſococcum colorem facit. Quæ ſatis ſpecioſa, tamen noluit apud Petavium ſuum agnoſcere Tanaquillus Faber, ut quaſi nulla forent, & ipſe ſolus ægrota omnia animadverteret ac ſtatim ſanaret, eodem impetu & citans & peragens in citatis jam Epiſtolis ait; [Sane legendum χρυσόχροα, quæ aurei coloris eſſent] Recte Faber, ſed hactenus, ut rear ita ruſticos circa Salmurium loquuturos fuiſſe; nam Herodotus politior eſt. Etiam ſi Herodotus hoc loco ſcripſiſſet χρυσόχροα, non eſt probabile eam vocem ab ſciolis mutatum iri, non magis quam μελάγχροας 2, 104. Præterea Salmaſiani venerabiles manes ignoſcant, ſi dixero Herodotum non eſſe occupatum in ſola cauda depingenda, ſed generaliter exhibendo τὰ πτερὰ, ut partim ſint χρυσόκομα, partim ἐρυθρά. Quid? an pennæ ab utroque latere quod habent leviſſimum enatum, & præſertim maxime vergens ad extremum, proprium ad captandam auram, non inſtar comarum conſiderari poteſt? Ego quidem puto non tantum poſſe,

ſed

Google

ſed etiam debere. Itaque gratiam facio utriuſque conjecturæ, & quod tanta vetuſtate commendatum eſt, pro probiſſimo mordicus teneo. Si χρυσῖτις potuit appellari herba χρυσόκομος, quidni pennæ?

115, 43. Περιήγησιν ὁμοιότατος.] Vocem primam docte ſpectat & illuſtrat Salmaſius in Plinianis pag. 97, ubi occaſione Solini, prætentis verbum *circumvehi* in deſcribendo, conſiderat hanc Græcam quaſi formæ circumſcriptionem & voce Lucretiana circumcæſuram, unde περιηγεῖν aſſumſerit notionem verbi ζωγράφειν. Sed vide.

115, 49. Ὅσον δυνατός ἐστι φέρειν.] MS. ὅσον τε δυνατὸς εἶναι φέρειν. Perquam polite. Vide ad 17, 47.

116, 5. Ἐγκειμένης δὲ τοῦ παρὸς.] Nemo ignorat hanc quoque ſignificationem eſſe hujus verbi ἐγκεῖσθαι: ſed rariorem, quum frequentior ſit, quæ habet violentiæ notam, ut ſit urgere & inſtare & premere. Quidquid ſit, de Herodoto elegantiſſimum reor, quod præbet optimus MS. ἐσκειμένης. Deinde item MS. κομίζειν μιν ἐπ' Αἰγύπτου. Exigit claritudo loquendi, ubi vulgo μιν omittunt.

116, 9. Οὐδαμᾶ δηλήμονες.] MS. οὐδαμῶς.

116, 15. Περὶ τῶν πτερωτῶν ὀφίων.] Vox πτερωτῶν in MS. non legebatur. In quo & ipſo vide an non exemplum ſit diligentiſſimæ librarii curæ in codice iſto Mediceo apparando. Nam quum vulgo fama apud Græcos foret pennatos ejuſmodi ſerpentes illic volitare, curioſa Herodoti ſedulitas auctorem quoque illuc direxit, invenitque non tam eſſe pennatos, quam membranula inſtar veſpertilionum inſtructos. Itaque inferius ubi loquitur de fama & ex ore vulgi, ait, ἅμα τῷ ἔαρι πτερωτοὺς ὄφις πέτεσθαι, addens vocem πτερωτὺς, plane uti narrabatur. At hic loquens ex perſona ſua videtur de induſtria omiſiſſe eam vocem, omnia ſuſpendens, donec præmiſſa primum vulgi fabula, deinde ipſe indicaret, quid veri inveniſſet, nempe πτερωτὺς non eſſe.

116, 18. Σωροὶ δὲ ἦσαν ἀκανθέων.] MS. σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν ἀθεῶν, & in margine adſcriptum erat cum eodem hoc ſigno .ſ. ὀστέων. Certe id præferendum vulgato, quum etiam ante Herodotus ἀδύνατος maluerit ſcribere, reſpiciens ad ὀστέα, quam ἀδυνάτως, ut referretur ad ἀκάνθας, quæ vox eſt propior.

116, 20. Ἐν ᾧ αἱ ἄκανθαι.] MS. ἐν τῷ αἱ. Nam paulo ante applaudebat idem codex libris Stephani exhibentibus ἐλάσσονες ἔτι τούτων, non δὴ, ut vulgo.

116, 31. Τῆς ἴβιος.] MS. τῆς μὲν ἴβιος.

116, 34. Τῶν μαχομενέων.] Eodem modo, quo 5, 18 Πειθομένων δὲ τῶν γυναικῶν, & pluribus ita in locis. Nihilominus nunc habet optimus MS. τῶν μαχομένων. Et ſane quamvis illa forma Ionica alibi extendat ita iſtud participium, non tamen omittit alibi id retinere vulgari more prolatum & contractum, ut videre potes infra cap. 137. Ὑψηλέων τασσομένων πολήων. 4, 124. Ἀλισκομένων δὲ τῶν πολίων.

116, 37. Ψιλὴ τὴν κεφ.] MS. ἡ ψιλὴ τὴν κ. deinde etiam καὶ τοῦ αὐχένος, item καὶ τοῦ πυγαίου ἄκρου, in quibus vocula τοῦ negligebatur.

116, 49. Τοιῷδε διακεχρέωνται.] Tanquam librarios cepiſſet ſimilitudo aliqua phraſium Herodoti, ut hinc ſemel lectam ubique inculcare voluerint; ita nunc id placuit, quia mox ſequitur οἴνῳ διακεχρέονται. At nequaquam ita egiſſe auctorem probat optimus MS. exhibens τοιῷδε δὴ χρέωνται. Sane in tali cauſa ſatisfecit Herodoto ſimplex 1, 78. Τὸ Ἑλληνικὸν γλώσσῃ μὲν αἰεί κοτε τῇ αὐτῇ χρέεται.

117, 2. Τὴν ὑγιηίην.] MS. τὴν ὑγιείην. Deinde quoque pro ὑγιέστατοι πάντων ἀνδρῶν MS. habet ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων. quæ & vox eſt certe Herodotea & reſtitutio cætera neceſſaria. Idem tradit ſic ſcribens libro 4, 187. Εἰσὶ γὰρ ὡς ἀληθέως οἱ Λίβυες ἀνθρώπων πάντων ὑγιηρέστατοι, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ad quod ſequuturum haud dubie nunc reſpiciebat.

117, 9. Τοῦτο ἄλλων εἵνεκα πάντων.] Agnoſce fatui hominis emblema: nimirum quia ſtatim præceſſit τῶν ὡρέων εἵνεκεν, (etiam corrupta voce poſtrema, quam Herodotus terminaverat in κα, quod fucoſi illi fartores tranſſcripſerunt in vocem inſiticiam ex cap. 4 h. l.) ſimile quid nunc ſequi debuit iſto judice. At nos iſtud εἵνεκα longe gentium hinc exulare jubemus ex auctoritate MS. Eſt enim perfectiſſima oratio: ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται τῶν τε ἄλλων πάντων, καὶ δὴ καὶ τῶν ὡρέων μάλιστα. *nam hominibus præcipue morbi exoriuntur in mutationibus tum omnium aliarum rerum, tum maxime tempeſtatum.* Sic enim & in MS. repetitur iſtud μάλιστα. & ut dico, ὡρέων εἵνεκα.

117, 11. Κολλήσις.] Quibuſnam in MSS. legatur κολλῆς, quod in margine apponi ab Stephano vides, dixerint indices. Credo enim aliud voluiſſe virum doctum. In Oxonienſi erat clare κύλλῆ. Sed in Mediceo κυλλήσις, media ſyllaba ſignata accentu, ex dialecto Herodoti pro κυλλήσεις. Et ſic ſcribendum apparet. Vide Caſaubonum ad Athenæum 3, 29. Mox cum ejuſdem Stephani MSStis legit Mediceus τεταριχευμένους, non τεταριχευκότες.

117, 17. Τὰ μικρὰ τῶν ὀρνιθίων.] MS. rurſum ὀρνιθων. Et ſatis patet ὀρνίθια non intelligi, ſed ſimiles eis quas nominaverat, ὄρνιθας.

117, 22. Ἀπὸ δεῖπνου γεύωνται.] Nempe quum in Aldi editione exhiberetur γένωνται, mutavit Camerarius in literas γεύωνται. id retinuit Stephanus mutans in formam typis noſtris ignotam, unde ſub Jungermanno γδέωνται extitit. Male pro γίνωνται, ut eſt in MS. & ſolum verum.

117, 23. Μεμιγμένον ἐς ταμάλιστα.] Locus

niue adminiſtratus. Interpretes *maxime imitantem*. Legerunt igitur μεμιμημένον, quod etiam exſtat in MS. & ſine dubio genuinum eſt. Immo expreſſit quoque Aldus, etiam Camerarius. In Stephani editionibus perverti cœpit, ut mirer tam imprudentem fuiſſe Jungermannum. Quo ſic decepto, ecce ut Petavio ſuo blandiatur, repente ingenium Tanaquilli Fabri, etiam fatentis operam ludere, qui in probando ſuo ſcilicet μεμιμημένον operam ponat. At quid juris iſti Fabro accedendi ad hanc partem, in qua tamen verborum ſatis multorum operam luſit? quum verba hæc allegans Cl. Dauſquejus ad Silii Italici librum 13 p. 554 ſcribat ita: πεποιημένον, μεμιμημένον [præfuit μεμιγμένον in cod H. S.] ἐς τὰ μάλιστα. Et tamen adhuc placuit Th. Gale huc afferre *Cod. Arch.* & *Adſtipulatur etiam codex Etonenſis*. Et quis codex aliter haberet? Cap. 86. Παραδείγματα νεκρῶν ξύλινα τῇ γραφῇ μεμιμημένα. Cap. 132. Ὁ δὲ ἡλίου κύκλος μεμιμημένος ἕπεται χρύσεος. Cap. 169. ςύλοισι φοίνικας τὰ δένδρεα μεμιμημένοισι.

117, 25. Μέγαθος ὅσον τε πάντῃ πηχυαῖον ἢ δίπηχυ.] Sic vulgabatur antea, quum nos ex optimo MS. reſtituerimus δίπηχυν. Quidni? quum hic locus ſit peculiaris efficaciæ, ſed validiſſimæ ad monſtrandam conſtructionem Herodoti, quam dum renatæ ſunt literæ nullus vidit. Quis enim hæc vulgata non approbavit? quis hæſit? Et tamen longe aliter ſpectari oportet, & unica ſunt hæc verba ad firmandum quod ſcripſi ad 78, 28.

117, 30. Τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξιά ἐστι νόμιμα.] Per Euterpes dulcedinem! an nunc demum tempus eſt laudandi Ægyptios ob alia egregia inſtituta? Itaque hinc ſtatim vides primo totum hoc eſſe ſupervacuum, quum jam præcedentia comprehendant. Deinde, ſi hoc loco id agere voluit Herodotus, an in ejus demonſtrationem hic ſceleti tralatus ad incendendam potationem adducendus fuit, vel cantilena tot locis ſuſurrata? Tertio mirum, cur non reperiatur in Vallæ interpretatione expreſſum illud πολλὰ, ſed tantum *quibus cum alia ſunt egregia inſtituta*. Quarto ſi Herodotus tamen hoc voluit, dixiſſet ἄξια λόγου, ut ſolet perpetuo, non ἐπάξια. Nimirum interpres videtur in exemplari ſuo forſan legiſſe, ut legitur in MS. Oxonienſi τοῖσιν ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι. Sed ſunt meræ inſaniæ & delirationes ab vero. Nam poſt memoratas quaſdam Ægyptiorum conſuetudines progreditur ad deſcribendam eorum tenacem indolem in priſtinis ritibus cuſtodiendis ac conſervandis. Aureus igitur hoc loco codex Mediceus ita habet τοῖσι ἄλλα τε ἅπαξ ἅ ἐστι νόμιμα. Confice igitur præclaram ſententiam: Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται τοῖσι, ἀλλ' ἅτε ἅπαξ ἅ ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ &c. Sic enim reſcribendum modò deprehendo. *Patriis vero utentes moribus alium nullum iis adſciſcunt. Sed quæcunque ſemel ea ſunt inſtituta: tum ſane etiam Linus cantio apud eos celebratur.* Ratio loquendi nonniſi ex ſolo Herodoto illuſtranda, cui nonnihil gemina eſt cap. 61. συμφοιτέουσι δὲ ὅ τι ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι πλῆθος παιδίων.

117, 40. Βασιλεύσαντος Αἰγυπτίων.] MS. Αἰγύπτου. ut cap. 98 hujus libri: Τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου. Et c. 99. Τὸν Μῆνα πρῶτον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου. Paulo ante convenit codicibus Stephani & Mediceo in ἔλαβον pro vulgari ἔλαβε.

117, 43. Ταύτην μούνην εἶναι, καὶ πρώτην σφίσι γενέσθαι] Formoſam, credo equidem, diſtinctionem vocum εἶναι & γενέσθαι. Non videtur tamen ita legiſſe interpres, vertens *cantilenam hanc eamque ſolam ipſis inſtitutam*. Quæ verba video per omnes editiones propagata, quum clare in his pateat invito ipſo excidiſſe *primam*: deinde ex duobus infinitivis alterum modo verſum per participium. Quid quæris? Immo ita ex MS. Arch. & Euſtathio profert Th. Gale, ἀειδόντες αὐτὴν καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Sed neque ita ſcripſit Herodotus, & majorem fidem meretur fideliſſimus codex MS. ubi ſic plane & integerrime legitur, ταύτην πρώτην καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Quibus nihil perfectius. Etiam ex libro 1 ſic expulimus pro ſupervacuo & ſpurio verbum εἶναι.

117, 49. Τόδε μέντοι ἄλλο Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι.] Et ſic placuit nonnullis velut apodoſin præcedentium τόδε ἄλλο concipere. Quinam illi ſint, qui ſic impotenter alienum inverterunt, nequit ambigi, ſi ordine procedas. Non enim ita edidit Aldus, non etiam Camerarius. Non etiam interpres Valla, *qua in re cum nullis aliis Græcorum conveniunt*. Res ipſa nos ducit ad Stephanum: hujus editiones fœdatæ ſunt hac ſtultitia, unde ad ipſum remittimus has ſordes; quum auctor ſcripſerit τόδε μέντοι ἀλλοῖοι Ἑλλήνων &c. quem ſenſum, ut vides, excepit quoque interpres, & legitur Florentiæ.

118, 2. Μέχρι δὲ γόνατος.] Quum recte & ſimpliciter interpretatus ſit Valla, Cl. Brauwnius in Veſtitu ſacerdotis Hebræi pag. 213 vertit *circa femina*. Moroſius eſt quod ſequitur, ubi quum interpretatio ſic habeat *candida ferunt amicula linea ſuperjecta*, in quibus *linea* per vitium typorum ponuntur pro *lanea*, ibi notavit Stephanus [*Valla*, ferunt amicula tanquam ſuperjecta: *omittens εἰρίνεα id eſt* lanea] quum non ſit mihi ad manum prima editio Vallæ, cogor acquieſcere. Sed ibidem Brauwnius quoque notat [Nota Vallam omittere hoc *εἰρίνεα laneum*] ſit ita; ego neſcio, ſed ſufficiebat Stephanus unus. Interim & hoc ſcias, notam iſtam Stephani non eſſe in editione anni 1566, ſed demum 1592. Citat hæc verba etiam Def. Heraldus ad Arnobium

Digitized by Google

bium lib. III, p. 136, ubi tangit verbum ὑπαναβάλλον & ἐπιλήθεσθαι.

118, 8. τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι καὶ Πυθαγορείοισι.] Magna hæc fabulatio, & infiniti libri huc conferendi, ſi myſterium hoc explicari rite deberet. Sed illos quidem relinquimus ſuæ fidei, quos fere convocatos plurimos, ſed ut opinor, invitos opineris illic, ubi ſub Orpheo ſtatuitur latitare Moſes. Quæ nunc ex Herodoto audimus, mirifica in iis monſtra; mirifica conjunctio eorum, quæ ſunt alieniſſima ab ſe invicem. Quid enim eſt? *quæ Orphica appellantur & Bacchica, ſunt autem Ægyptia & Pythagorea.* An quæ ab antiquis Bacchica orgia appellabantur, Herodotus neſcio unde edoctus nunc pronunciat eſſe eadem Pythagoreis? Quæ duo inſtituta fuere unquam magis diverſa? Non enim agitur de una aliqua opinione aut parte ſacrorum hic aut illic enarrata ab aliquo, in qua potuerunt concordare. Sed ſummam ſacri rem ſpectamus; hæc nullo genere inter iſta eſt ſimilis. An probari poſſint eſſe Ægyptia, illis relinquo, qui ſcribunt Orpheum Ægyptiacis diſciplinis imbutum fuiſſe, quod tanc refert Marshamus pag. 143 ex Tzetzæ Chiliadibus; ut vix peregrinatus illuc legatur Orpheus, niſi apud illos, qui id neſciverunt; tantum in Thracia & oppoſita Phrygia & itinere ad inferos celebratus. Bacchica autem ſolennia non exigebant veſtes lineas, ſed celebratiſſimas ſuas nebrides, de quibus notavit Harpocration in maximo oratore τὸν νεβρίζοντα, quem illuſtrat quoque Scaliger in Animadverſion. pag. 33. Immo, quum cerimonias ſepulturæ Ægyptias referat, quomodo convenit, quum dixerit eas eſſe ſimiles certis Græcorum cerimoniis, addere Græca illa etiam eſſe Ægyptia? tum enim non dicis ſimiles, ſed prorſus eaſdem. Et unde tamen credemus hæc originem habere? non aliunde, quam ex eodem fonte, qui tot ineptiſſimas nugas codicibus Herodoti impegit, ut unus ille Mediceus genuina ejus ſcripta ad hanc ætatem ſervaverit, qui idcirco vel præcipue nunc meretur fidem. Nam in iſto tantum legitur τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Πυθαγορείοισι. Id verum eſſe vel inde opinari poſſumus, quod paſſim ſcriptores Pythagorica tractantes citare ſoleant Orpheum & ejus carmina, quia videlicet iſta utraque in plurimis conveniebant. Itaque illa media εἰς κακοὺς κόρακας. Unde maculoſi iſti potuerunt ſibi imaginari ab Herodoto ſcripta & appellata eſſe Βακχικὰ, qui ipſum numen Βάκχον appellet nuſquam, qui in hoc ipſo libro dixerit τὰ περὶ τὸν Διόνυσον ὄργια, qui Βακχεύειν tantum & Βακχεῖον ut Græca vocabula uſurpet. nempe unde ſimiles illis potuere in indicem mittere [Bacchantium ex 8, 6.] ubi agitur de myſtico Iaccho. Utique ex Ægypto pleraque Græca veniſſe jam dixit, ut non neceſſe ſit addere ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι.

118, 14. Ὁτέοισι ἐγκυρέει.] MS. τέοισι. Multiplex omnino & crebrum in uſu Herodoti, ut patere poteſt ex collectaneis Porti. Sed & mox conſpirat cum codicibus Stephani Florentinus in verbum ἀνδάνηται, ita ut etiam habeat σφιν.

118, 25. Καὶ Ἀθηναίης.] MS. Ἀθήνης, ut ſupra ἀνάγκης maluit. Sed hic locus acriter obſervatus eſt in honorem Minervæ fatidicæ ab Spanhemio ad Callimach. pag. 620. & Latonæ, de qua mox ſequitur, in pag. 524, ubi habes & *Meſſenios in Achaia* & *in urbe Bubi.* Bene hanc Ἀθήνην Herodoti ſpectat in voce Νηΐθ Marshamus ſæculo VII pag. 89. Ad Butum urbem vindicandam Latonæ inſtrumenta validiſſima præbet Epiphanius apud Pignor. Menſæ Iſiacæ pagina 26.

118, 33. Οἱ δὲ τῶν καλῶν νηδύων.] MS. οἱ δὲ καλῶν νηδύων. Et ſufficit: ideo *partium* ex verſione delevi. Non aſſequor, unde Mercurialis lib. 2 Var. Lect. c. 8 hunc locum allegans ſcripſerit οἱ δὲ τῶν καλῶν νηδύων ἢ τῶν ἀφανέων νεκρῶν.

118, 34. Θρῆνοι δὲ καὶ ταφαὶ &c.] In ingreſſu hujus materiæ bonum erit audiviſſe verba Laur. Pignorii, quæ ſcribit in Expoſitione Menſæ Iſiacæ pagina citata. *Ut ſuſpicari liceat Herodotum de funeribus Ægyptiorum loquentem religione aliqua impeditum, Ori nomen conſulto ſubticuiſſe.*

118, 38. Τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον.] Ut ſine diſtinctione affectuum unaquæque deturpare univerſum illud deberet, in quo ornando præcipuum decus ponunt. Rude hoc & inamænum ſpectaculum, & dubites an non nimium. Nonne ſatis fuerit, ſi alterutrum ita inquinetur? Certe ſatis fuiſſe putat MS. Mediceus, qui docens omiſſam eſſe vocem leniter omnia ſanat & legit τὴν κεφαλὴν πηλῷ ἢ καὶ τὸ πρόσωπον. Agnoſcis credo quam ſedule & accurate id ſcriptum fuerit; quam penitus oleat Herodoti curam; quam congruat domeſticæ familiaritatis ingenio. Nunquam non ita contingit, ut diverſitas ſit propenſionis in conjunctos, unde quo quiſque cariorem amiſiſſet, eo magis oblini ſolitos ſuperſtites innuit.

118, 47. Δεικνύουσι &c.] Et hic & ſtatim MS. δεικνύασι. Adde lib. 3 cap. 119.

119, 15. Θυμιήμασι τετριμμένοισι.] Sic compulſus fui nunc edere, quum codices Stephani conſenſu cum Mediceo relinquerent nihil liberum; & vulgatum περιτετριμμένοισι plane non foret melius. Immo & Salmaſius in citando hoc loco prætulit ſimplex in Plinianis pag. 1058, qui tamen in altero, quod ſequitur, τῶν ἄλλων θυμιημάτων, eodem conſenſu probatum, deſeruerit, retinens θυωμάτων,

ſine ulla cauſæ juſtitia, unde nihil me fuit moratus. Hujus anatomiæ conſpectum protulit Ath. Kircherus in Oedipo Ægyptiaco pag. 512.

119,20. Ταριχεύουσι νίτρῳ.] Prout mox τὰς σάρκας κατατήκει dicitur νίτρον, ex quo miraculum in ſtructura pyramidum nonnullos Ægyptios narraviſſe ſcribit Diodorus Sicul. 1,63. Interim in MS. optimo legitur λίτρῳ· nec impetro à me, ut id pro vitio habeam, quum ex Athenæo ipſa hæc ſcriptura probetur, & ſæpe in aliis literæ λ & ν commiſceantur.

119, 29. Ἐν οἰκήματι θηκαίῳ.] Quod etiam illuſtrat Salmaſius in eiſdem Plinianis pag. 1208. Sed florida juventus Heinſii in notis illis politis ad Silium inſuper requirebat hanc verſionem: *Conſanguinei effigiem ligneam fabricandam curant in hominis figuram, ſculptam cavatamque, cui poſtea includunt mortuum, incluſumque hoc modo in reconditorio illo ad parietem erectum diligenter ſervant.* Velim & ipſe; ſed noluit Herodotus ſcribere de cavando, quum id poſſet facillime intelligi.

119, 33. Ἐπεὰν κλυστῆρας.] MS. ἐπεὰν τοὺς κλυστῆρας. Sic & poſtea ταριχεύουσι τὰς ἑβδομήκοντα ἡμ. ubi etiam vulgo negligunt vocem τάς.

119,37. Ἐπιλαβόντες τὸ κλύσμα &c.] Hæc eſt conſtans antiqui temporis lectio, quam nec ex Vallæ verſione nec ex ſua licentia attaminare debuit Tan. Faber pag. 243 Epiſtol. Critic. ubi prætexens ſuperiorum ſæculorum negligentiam quædam arguere ſtatuit, vel Vallæ lectionem revocandam, vel emendandum καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα διὰ τοῦ ὀπίσω ὁδοῦ, *& immittentes clyſma per poſteriora.* Atqui id ipſum eſt, quod modo dixerat κατὰ τὴν ἕδρην ἐνηθήσαντες, ut neceſſario nunc quid aliud proferat. Et certe aliud quid profert, nempe ut non patiantur id ſtatim rejici, ſicut ſtatim rurſus evolveretur & efflueret, niſi id impedirent, quæ eſt ſignificatio hujus verbi ἐπιλαβεῖν, & obturarent quocunque modo illud oſtium: idque ait mox per certa temporis ſpatia ſic conſervari, donec ἐξιέασι ἐκ τῆς κοιλίης τὴν κοιλίην. Nam quod notat in lexico Herodoteo legi ἐνηθίσαντες, quod in Herodoti exemplaribus legitur ἐνηθήσαντες, jam diu notaverat quoque Stephanus in Theſauro.

120, 8. Κατεῖπαι ἐστί.] MS. κατειπεῖν ἐστί, plane ut 1,20. Πέμψαντα ἄγγελον κατειπεῖν.

120, 17. Ἢ ἄνθρωπον νεκρὸν.] MS. Mediceus legit ἢ ἀνθρώπου νεκρὸν, quod longe præferendum, prout in collegio ſtudioſorum publice olim jam monebat pater ſcribi debuiſſe apud Ælianum 4 Variæ hiſt. cap. 7.

120,23. Εὐθηνέει πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον.] MS. πᾶσαν Αἴγυπτον. Infra cap. 147. Δαπάνησι Αἴγυπτον πᾶσαν. Sed hanc Ægypti εὐθηνίαν, etſi alterius temporis, ſpecta ex nummo Antonini Pii, apud Morellium Tab. XII.

120,44. Αἰτίην τὴν ἐστί.] MS. αἰτίην τὴν ἐστί.

121,3. Οἱ δὲ ἐν τοῖς ἕλεσι κατοικημένοι.] Notat & probat Salmaſius in Plinianis p. 970. Sed quod mirum, ubi agit de illis qui circa paludes colebant, tanquam ſoli faba Ægyptia victitarint, de qua nihil hîc Herodotus.

121,8. Ἐπεὰν πλήρης γίνηται ὁ ποταμός.] Probat Salmaſius in Plinianis pag. 979.

121, 13. Τῇ μήκωνι.] Non aliter citavit Salmaſius, nec aliter potuit: nec enim ſcivit legi in optimo MS. τῷ μήκωνι, & utrumque dici annotatum eſt ab viris doctis. Sed & claritati temporis noſtri debetur, ut denique, ſine metu convellendi, tandem confirmetur, quod infra perperam editur ἐγγλύσει, quum in MS. ſit ἐγγλύνασι, quod ipſum diu ſic non ſolum ex Heſychio emendatum produxit poſtea Salmaſius in Plinianis pag. 965, ubi plenis velis evehitur ad lotum & colocaſiam rite diſtinguendam, ut in hoc loco plurimus fuerit: ſed & antea ipſe Stephanus in Indice, ubi vertit *indulcat*, *dulcedinem ori infert.* Sed nihil ab certa veritate potuerunt præſtare. Interim Salmaſius quum citet illic integrum locum, prout editur, hoc tantum verbo reparato, mox pag. 977 alteram partem certe ſimiliter vitioſam in participio ἐπλήσαντες corrigit πτίσαντες *ubi pinſerunt.* Paulo ante concordia codicis Medicei & illorum quos Stephanus inſpexit, mihi viſa fuit exigere ὀπτήσωσι, non ὀπτήσωνται, quod vulgo obtinet.

121,34. Ποιεῦνται.] MS. ποιεῦσι.

121,44. Καταπίνουσι ἐρχόμενοι.] MS. ἑπόμενοι, plane ut antea de femellis, ἑπόμεναι καταπίνουσι. At ἐρχόμενοι eſt plane ſupervacuum, ac nihil affert; unde merito credetur ab Herodoti manu non veniſſe.

122,4. Ἵνα δὴ μὴ ἁμάρτῃ.] Voculam δὴ ignorat MS. Tum quoque πίπλασθαι, non πίμπλασθαι, etſi contrarium decoratur ab Valeſio ad Euſebii librum x pag. 387, ſed quum vitioſam ſcripturam produxiſſet.

122, 16. Οἱ ἰχθύες οὗτοι.] Quaſi vero demonſtrativum quid hîc requireretur, aut de certa ſpecie iſtorum natantium ageretur; quum quod tunc fit in Nilo, fieri queat, imo ſoleat in plerisque æſtuariis, quæ hinc crebro celebrantur piſcoſa. Hinc pulcherrimæ notæ eſſe opinor, quod indicat Mediceus codex, dum voce ultima caret, quippe quæ in vacuum adjecta eſt. Deinde in MS. legitur περὶ μὲν τοὺς ἰχθῦς (prout mox cap. 95) οὕτω ἔχει, non περὶ τῶν ἰχθύων, ut cap. 112. ἔλεγον δέ μοι οἱ ἱρέες ἱστορέοντι τὰ περὶ Ἑλένην γενέσθαι ὧδε.

122, 19. Ἀπὸ τῶν σιλλικυπρίων &c.] Quum hic locus extra hiſtoricas narrationes ab Herodoto immiſſus fuerit ad oblectationem ſcrutantis talia hominum animi, etiam denſe is aſſumtus eſt ad eam cauſam, ut quidem præ-

cipue

cipue Salmaſius eum tractare amaverit in Plinianis, vel pag. 977, ubi vult omnino ſcribi σιλικυπρίων, vel pag. 1002 etiam σιλι & σιλικύπρια jactitans. Et ſane undiquaque profertur illud σίλι, quod negari nequit. Neque tamen aliter in optimo exemplari ſcriptum utroque loco reperi, quam prout vulgo editur, cum gemino λλ, unde diſcedendi pudor adegit me ad venerationem ejus quoque in hac parte, ſive obiter ita ſcripſerit Herodotus, ſive de induſtria, & ex pronuntiatione aut ſcriptione Græcorum, quas in Ægypto adibat. Nam quum Salmaſiana probent σίλι eſſe vetus, quod deinde reſolutum eſt in σέσελι, & in Plinii vetuſtiſſimis exemplaribus pro *ſili* ſcriptum eſſe *ſili*, quid mirum, ſi & contractio iſta duplicaverit literam, & in Plinio ſtatuam illud *b* exſtitiſſe ex gemino *ll*, cujus poſtrema linea correptior fuit quam prior. Neque tamen demoror alios, quin dicant more ſolito *ſili*.

122, 22. Αἰγύπτιοι κίκι.] Cernis hæc eſſe innexa præcedentibus. Itaque fieri non debuit, ut in illis ſeduli omitterent hanc partem adeo memorabilem, nec ſine Herodoto obtinendam. Itaque plurima ſunt, quæ viris primariis convehere huc placuit, ac præſertim τῷ πάνυ Salmaſio ex ſe & ex Dioſcoride ad confirmandam hanc ſcripturam, ut labefieri nequeat. Sed & jam antea Joſepho Scaligero laborioſe perſpectum colligere licet ex Epiſtolis ejus, in quibus pag. 289 Arabicum Elkeroa cenſet nihil aliud eſſe, quam κίκι Ægyptiorum, vocans *ſtirpem etiam pueris notam, quæ in Syria & in Ægypto in juſtam ficus magnitudinem attollitur. … Quare*, addit, *omiſſis interpretum ſomniis* KIK *eſt verum κίκι, nomine, figura, aliiſque cum illo conveniens.* Ex quibus ita rem ſitam video, ut Scaliger quidem loci Herodotei non meminerit, nec de illo aliquid confirmaverit, ſed tantum de ipſo fructu & vocabulo. Unde interim hoc auxilii fluit, quod non tantum celebrari teſtetur in Ægypto, ſed & aliis regionibus. Quod ſi eſt & fuit quoque jam tunc, Herodotus haud dubie id ſciviſſet, & ſic non magis ut Ægypti vocem inſeruiſſet ſuo contextui, quam ſimul aliarum regionum, appoſitis quoque appellationibus, quibus illæ regiones uterentur, quum lectoris perinde intereſſet. At multo interius hunc penetrare non voluit nuper, ſed penetraviſſe imaginatus eſt ſibi, & velut non inſiciandam Ægypto vocem familiariter ipſe eſſet ſequutus, denique ejus opem adſcivit ad grande aliquid tentandum venenis ille truculentis obſitus Joannes Clericus, fatalis ſcabies ad perdendas Muſas. Ars enim iſta Critica pag. 135. part. 1. quum nullas uſpiam habeat æqui judicii notas, ſed multas, ob quas eam dixeris exſecrabilem ac nefariam, ad hunc quoque locum pervenit, ut eum citet. Sed quid? an citat tantum? immo ex hac appellatione in nugaciſſimis codicibus Herodoti ille proſilit ad vim inferendam Eſaiæ. Quantum inverecundiæ? Quod certe antequam inciperet, debuiſſet primo Ægyptiam vocem noſcere. At vero nihil novit. Nam quia Herodoti corrupta lectio, utique ambigua, attribuit paluſtribus Ægyptiis unguentum dictum Kiki, ergo Eſaias debuit non ſcripſiſſe *kaukau*, ut hodie legitur, ſed *kiki*. Nonne id inceptum improbum? Nam in hac re judicii non plus eſt, quam pag. 92 in Cebetino loco per mendacia & falſiſſimas ſuſpiciones ad corrumpendum perducto. Accedit ipſe Diodorus Sicul. 1, 34. Χρῶνται δ' ϗ πρὸς τὴν τ̃ λύχνων καῦσιν ἐπιχέοντες ἀντ' ἐλαίȣ τὸ ἀποθλιβόμενον ἐκ τινὸς φυτοῦ προσαγορευομένου ϗ κίκι. Ut quidem edunt, ubi ϗ nullam habet vim aut venerem. Sed & ille potuit decipi. Licebit igitur obſtantes illos obices aut frangere aut flexu prætereuntem ſine crimine publicare in illo optimo MS. exſtare κίκι. Quod ſi contemnis aut faſtidis, ede quæſo, ubi aut vidiſti aut audiviſti memorari codicem Herodoteum pleniorem fidei?

122,22. Τὰ γὰρ ἐν Ἕλλησι] Mireris profecto, cui placuerit diſtinguere ita ſermonem, ut vulgo fit: unde junguntur res impares, ut procreatio cum fructificatione. Sed id debuerunt facere propter interpoſitam voculam γάρ. Scias oportet eam nullam ſpectari in optimo MS. & tantum in eo legi, τὰ ἐν Ἕλλησι, quæ optima ſunt, modo recte diſtinguas, ut feci.

122, 26. Ἀποῤῥέον αὐτοῦ.] MS. ἀποῤῥέον ἀπ' αὐτοῦ, quod negari Herodoto nequit. Sed de eo quod præceſſit, tum verbo ἀπιπεῦσι, tum de ſenſu loci, videndus de hoc poſteriore verbo Salmaſius in citati libri pagina etiam citata 977, ubi vult verti *contuſum exprimunt, alii fructum excoquunt*: quod ipſum credo voluit & Stephanus, cujus in Prolegomenis ſententiam de hoc ipſo verbo habes bene declaratam pag. hujus edit. 741. Etiam quod mox ſequitur, exhibet MS. κοιμῶνται, non κοιμέονται.

122,31. Οἱ πύργοι ὠφελέουσι] Id non aliunde clarius didiceris, quam ex conſpectu muſivi operis ab Kirchero editi, ubi videmus domibus additas turres paulo altiores, quæ cui commodo inſervierint, non facile conjectari poſſet ſine hac notitia ex Herodoto petita.

122,36. Ἀμφίβληστρον ἔχει.] Quod doctrina ſua decorat Iſaacus Caſaubonus in notis ad Hiſtoriam Auguſtam pag. 45 per conopea Ægyptia in ſatiris deriſa, ſed ex vero. Et niſi fallor, id quoque ad viſum exprimitur in opere Muſivo, quod ſupra citavi, apud Kircherum. Locus qui ſequitur, ita debebat diſtingui:

Τῷ τῆς ἡμέρης μὲν ἰχθῦς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον. Quod optime animadvertit & monuit Stephanus in Prolegomenis pag. 741, ut libenter etiam vocem αὐτῷ mutaverit in οὕτω. Sed certe ſententia foret optima & pleniſſima, ſi utrumque iſtud αὐτῷ χρᾶται abeſſet: τῷ τῆς ἡμέρης μὲν ἰχθῦς ἀγρεύει· τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον. Sed, ut dicam breviter, Herodotus voluit interpoſitum αὐτῷ χρᾶται, tanquam *ſibi utitur*, & ad corporis ſui commoditatem adhibet.

122,40. Ἐν ἱματίῳ ἑλιξάμενος.] Percommode MS. ἐνελιξάμενος.

122,44. Ὁμοιοτάτη τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ.] Ita edidi, quum codicibus Stephani conſpiraret Mediceus, non ὁμοίη, præſertim quum ſuperlativum iſtud jam in citando uſurpaviſſet Salmaſius in Plinianis pag. 1036.

123,1. Ζυγὰ ἐπιπελῆς τίνουσι.] Ita notabiliter ſcriptum hoc poſterius verbum habet codex Mediceus, nec credidi ineptia ſcriptoris factum (quippe quæ nulla fuit, etſi infra exſtet ἐκτίνειν) ſed ex archetypo fideliter propagatum, præſertim quum in noſtro ſcriptore pro ulciſci nunquam ponatur τίνειν, ſed τίνεσθαι.

123,4. Τοῦτο διὰ τοῦ τρόπου διαβαίνονται.] Devorent hoc illi, quibus tam horridæ maxillæ ſunt. Tolerare quoque potuerit prior omnis ætas, tam curioſa in ſcrutandis Græcæ linguæ intimis gazis, & tot lexicorum ac theſaurorum conſectrix. Quod quum ita factum eſſe animadvertamus, ut per omnia Herodotus agnitus fuerit tanquam dictator & princeps, quid cauſæ eſſe dicemus nuſpiam vocem διαβαίνεσθαι reperiri annotatam, nedum activa ſignificatione, quam nunc interpretes ei aſſingunt? An hic locus fuit ſeptus nebula & ab oculis eorum abſconditus, ut ne ſemelquidem in aliquo angulo iſtud ignoratum διαβαίνομαι liceat nunc nobis annotatum cernere? Ita futuro διαβήσομαι daretur optatiſſimus comitatus, certe in hoc ſcriptore, qui iſtud futurum medium amavit, & plus vice ſimplici adhibuit. Ego pro meo in Græcis profectu id nunquam intelligere potui, nec etiamnum illuc perveni, ut capiam, quî fieri id queat. Utique non deſtiti mirari Stephanum qui cognoſci hîc debet. Is enim in præcedentis commatis indecora verſione adhæret ita ut ſcribere potuerit in Theſauro hæc ipſa: *in hoc verò Herodoti loco, quem ibidem affert* Euſtathius ad Odyſſ. ε. παλύνει τὰς ἁρμονίας βύβλῳ, *exponens* κατασφαλίζονται, *malim in prima ſignif. interpretari* compingunt, coagmentant. Unde patet nec loci ſedem, ubi ea fuerint ſcripta ab Herodoto, illi cognitam fuiſſe, & levitas ejus in fingendo vocabulo Græco. Is igitur, quum vicinum locum ſic verſaverit, ab hoc cavet, & verbum adeo conſpicuum tranſilire potuit. Dignos eſſe tædio interpretes eos, qui omnia in alias linguas transfundere non verentur, etiam quæ ipſi ignorant, hic locus probabit, quem illorum intellexiſſe neminem dico. Nec aliter affirmare poſſum de Th. Gale, qui ex ſuis libris producit διαδύνονται. Recte, quod præ vulgato quæſiit promitque aliquid commodius; ſed id quod ſubſtituit, nihil habet huc aptum, ut patet ex Grammaticis, & Herodotus non uſurpat niſi ἐνδύνειν, ἐσδύντας, καταδύνων. Itaque pro tenebris offert caliginem. Sic circumactus ipſe ut tandem vere intelligerem, fecit codicis illius præſtantiſſimi Medicei inſpectio, unde & ſenſum pulcherrimum integre reſtituo, & Græcæ linguæ fines inſignis teſtimonii acceſſione profero, corrigendo τοῦτο διὰ τοῦ τρόπου διαβύνονται. De hac voce notat ita H. Stephanus. [Διαβύνομαι trajicio, penetro. Affertur enim ex Herodoto, διαβύνονται διὰ τῆς ἀριστερῆς οἰστούς, pro *ſagittis dextram trajiciunt*.] Heu quanto ſtudio iſta ſcripta ſunt! Locus Herodoti iſte eſt lib. 4 cap 71. διὰ τῆς τε ἀριστερῆς χειρὸς οἰστοὺς διαβυνέονται *ſiniſtram manum ſagittis trajiciunt*. Et quid de iſto loco notat Portus? nempe quum in v. Διαβυνέεσθαι, οὕτω citaviſſet διὰ τῆς ἀριστερ. χ. ἰ. διαβυνέονται. *Per ſiniſtram manum ſagittas trajiciunt*, addit: [In vulgatis Lexicis legitur διαβύνονται à διαβύνομαι. Et hic Herodoti locus nullo libro notato pro exemplo affertur. Sed utrumque bene habere poteſt. Nam à gravitonis circumflexa Attice & Ionice non raro deducuntur.] Quidquid ſit, Herodotus certe in loco noſtro nunc ſe agnoſcit, & verbo διαβύνομαι ſua ſedes reddita eſt, &, ut hoc addam, mihi nunquam in ambiguo fuit, quin hinc deduci deberet origo vocabuli σιβύνιον. Nec enim compoſitum modo διαβύνομαι in uſu fuit, ſed & ſimplex βύνομαι.

123,6. Ταῦτα ἀνὰ τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν.] Solet enim amare Herodotus hoc ambiguum in neutris pluralibus, ut fecit modo cap. 94. τὰ αὐτόματα ἄγρια φύεται &c. Itaque de iiſdem mox ſequitur & παρέλκεται & κομίζεται. Interim tamen optimus codex liquide habet δύναται, ut placuerit præbere indicium ſummæ varietatis, quæ etiam Homero placuit. Mox edidi ὄπισθεν ἑλκόμενος, ut eſt in Mediceo & Stephani codicibus, non ὄπισθε ἐπελκόμενος.

123,15. Ἕλκει τὴν βᾶριν.] Hunc locum reor innui ab illo omnium rerum præter veri & boni peritiſſimo Jano Broukhuſio, dum ad Propertium 3,9 erronee citat Herodotum, quaſi & illum, non legerit, ſed inſpexerit, ut fabricam baridos audiret; audi quid ſcribat [Ex Herodoti Euterpe, ſive l. 2 c. 6 colligas,

ligas, ſuiſſe quidem magnorum ponderum capaces, ſed Nilo duntaxat arando idoneas] Hodie quum ſic ſcribatur, credas intelligi tanta ſaltem onera, quam onerantur in illis, quæ nunc per Hollandiæ aquas aguntur. Atque ita ſimul opineris quoque lectum ab eo fuiſſe Herodotum, ſed prudenter id intellige. Primo enim non ſciviſſet hoc, niſi edocuiſſet eum index ſolitus apponi. Tum dedit ſe decipiendum oculis per exſtantes genas ferme præcluſis & iſti indici editionis Jüngermanni, ubi quia ſic exprimitur numerus 96, ut in priore præter orbem fere nihil appareat ex inferiore linea, ſitque adeo tenuis, & nigrum habeat perfuſorium ac fere exoletum, inde ſcripſit eſſe cap. 6. Jam vero πολλαὶ χιλιάδες ταλάντων quum dicuntur, quot requiſivit ille in navibus, ut eſſent magnorum ponderum capaces? Ita patet ingenio & oculis imparem fuiſſe ad aliquid nitide ſpectandum. Sed ex Herodoto potuiſſe hiſtoriolas repetere etiam ad Tibullum, ubi novit & Indiæ fœminas, & Indos Padæos, & Ginden, & devotionem Amaſis. Sic utebatur Voſſii Etymologico.

123,20. Αἱ πόλις] MS. αἱ πόλιες; qui etiam mox habet Αἰγαίῳ πόντῳ, quod & Stephanus notavit ex ſuis, non κόλπῳ. Cap. 113 dicit tantum ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

123,37. Ἀπὸ τοῦ Δαναοῦ γαμβροῦ Ἀρχάνδρου τοῦ Φθίου τοῦ Ἀχαιοῦ.] Interpretantur *ab Archandro Danai genero Phthii Achæi filio.* Potius *ab Archandro Danai genero, Phthii filio, Achæi nepote.* Exempla ſunt lib. 1 cap. 7. Aſpexit hunc locum Bochartus in Phaleg 1,15 verſus finem.

123,41. Ὄψις τε ἐμοὶ καὶ γνώμη.] Recte MS. ὄψις τε ἐμὴ καὶ γν.

123,43. Προσέσαι δέ τοι καὶ αὐτοῖσι τι.] Quomodo ſoleat hanc formulam concipere Herodotus, patet ex collatione cap. 147. Προσέσαι δέ τι αὐτοῖς καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Quid igitur in hoc loco valet illud innexum τοι καὶ? Scias licet illas ſex literas in optimo libro non exſtare, ut tantum habeat προσέσαι δὲ αὐτοῖσι τι.

123,44. Ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν.] Quid notetur hoc verbo, patet diſcrepare eruditos, Valla reddente *junxiſſe pontibus Nilum ad Memphin*, pro quo Stephanus mallet *aggeſſiſſe Memphin*, ut certe teſtatur in notulis ad interpretationem Vallæ, quum in Theſauro ſic agat, ut inter γεφυρόω & ἀπογεφυρόω nullam agnoſcat differentiam, notentque *ponte vel pontibus jungere fluvium.* Ex quibus ſecundum ſane iſtud eſt intolerabile. Sed & Vallæ libertas nimia eſt, ut quod Herodotus refert de Memphi, ille ad fluvium transferat; neque uſquam Nilum legimus pontibus junctum fuiſſe. Itaque quod ſupereſt, colligebam id ab eo rege curatum eſſe, ut nonniſi pontibus hæc urbs intrari poſſet, undique abciſa & per pontes adeunda. Quod certe eſt, quod per ſequentia demonſtrat. Sed inſuper habet optimus MS. ἀπογεφυρῶσαι καὶ τὴν Μέμφιν. ut oſtendat ſe præterire alia opera; ſed inter illa quum ſit quoque munitio Mempheos, de ea aliquid dicturum.

123,45. Οἱ ἱρέες ἔλεγον.] Honoris Herodoti cauſa non per hos intelligo ignobile & incertum vulgus per iſta collegia, ſed multiplici conventu ſpectatos & bene expertos, ſi recte poſſent de talibus ſcire aliquid vel pronunciare. Nec enim puer fuit Herodotus, ut quodlibet ab quolibet grata manu acciperet, ſed accurate exploravit & elegit. Hinc cap. 55 teſtatur quidem ſe audiviſſe τῶν ἐν Θήβῃσι ἱρέων, & ibidem audivit Δωδωναίων τὰς προμάντιας, & cap. 44 ἐς λόγους ἦλθε τοῖσι ἱρεῦσι θεοῦ Herculis in Tyro. Sed hinc ille Saïticus γραμματεὺς accepit teſtimonium cap. 28 παίζειν ἐδόκεε. Quod exemplum transferri debet in omnes. An verò Strabo ſic eſt integer puruſque, ut nequierit ferre in ætate Herodoti, iſtâ ignorantiâ curſus Nili, varias quaſdam narrationes, ita ut hunc debuerit criminari lib. XVII pag. 819 φλυαρεῖν ὥσπερ μέλος ἢ ῥυθμὸν ἢ ἥδυσμά τι τῷ λόγῳ τὴν τερατείαν προσφέροντα? Utique nihil apud Herodotum tam vile. Cavilletur itaque alios; eum qui melior ipſo eſt, intactum relinquens abeat. Sufficit Herodotum ſtatuere de iſto homine & narratione ejus, quod æquum erat; & pateat inde Herodotum non omnes nec omnia ſignaviſſe linea alba. Non alius Diodorus Siculus cœce invectus in meliorem.

124,10. Τοῦτο μὲν ἐν αὐτῷ πόλιν κτίσαι ταύτην.] Dum modo Nilum dicit ipſum ἀπεργμένον, modo ipſam regionem, offenſæ nonnihil eſt de ſede urbis hujus. Nec cum Valla queas agere, rudiori certe in proxime præcedentibus vertendis. Stephanus ſtatuit in ea parte à qua fluvium arcuerat, continente facta, urbem hanc conditam. At vero fluvium non arcuerat aliunde, niſi ab ſuo alveo, ut ſic in alveo Nili ſit condita hæc urbs. Quod opinor abſurdum & latius fuit porrecta. Id venit ex prava lectione. Nam iſtud ἐν αὐτῷ videntur feciſſe ex ſequenti ἐν αὐτῇ. Atqui præpoſitio ἐν nulla eſt in MS. Mediceo, ut illud αὐτῷ reſpiciat præcedens τῷ Μὴν, quod pronomen ponit ex ſupervacuo quidem repetens dativum, qui illic non requirebatur, nihilominus ab Herodoto ſic iterari ſolitus, quo tot voces præcedentes colligit in unum retento caſu, quem antea dederat.

124,13. Πρὸς βορέην τε καὶ ἑσπέρην.] MS. πρὸς βορέην τε καὶ πρὸς ἑσπέρην, quod recepi.

124,23. Τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ.] Ut videas certius particulam ἐν luſui nonnullis fuiſſe, & hinc ablatam ad ſuperiora vectam, teſtor

legi

legi in optimo MS. τόπῳ ἐν τῇ Βαϐυλ.

124, 34. Αὐτὴν μὲν ... ῥίψαι.] Particula μὲν nunc abundat & locum habet nullum. Emendavi igitur ex MS. αὐτὴν μὲν ... ῥίψαι *ipſam ſe abjeciſſe*. Nam paulo ante καλίσασαν ab Stephani codicibus & Mediceo firmatum amovere ulterius nequivi.

124, 36. Ῥίψαι, ὅκως ἀτιμώρητος γένηται.] Neque enim τιμωρία erat, ſi propria ſponte ſumeret mortem: ſed futura erat, ſi traderetur ludibriis. Ergo id notat Herodotus illam in cineris copia obturaviſſe anhelitum. Hæc enim, ut ego intelligo, cauſa hujus ſaltus fuit. Accipe tamen, prout hanc narrationem intellexerit Joh. Marshamus ſæculo VII pag. 90 ita referens: *Ipſa autem ſeſe conjiciens in domum cinere plenam illæſa evaſit.* Non opinor. Hiſtoria autem hæc habet aliquid ſimile fato ſtatuariorum, quod deſcripſit Suidas in Διοπείθης, etiam in Ægypto peractum.

124, 42. Τῆς ἡ περίμετρος.] MS. τῆς ἡ περίοδος. Infra cap. 149 de hac eadem palude ait τῆς τὸ περίμετρον τῆς περιόδου εἰσὶ στάδιοι 3600. 1, 185. Ἐκδέκηται περίοδος τῆς λίμνης μακρή. 7, 109. Λίμνη ἐοῦσα ὡσεὶ τριήκοντα σταδίων τὴν περίοδον.

125, 5. Μηκέτι πλωτήν.] MS. οὐκέτι πλωτήν. & paulo ante edidi τὴν παρὰ τὴν Ἐρυθρήν, non περὶ, quia ſic jubebat idem codex ſtipatus codicibus Stephani. Sed & ſtatim reſtituta particula quæ periit, & tamen deſideratur, ſcripſi ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ὀπίσω. Sic edidit ſancte Aldus, ſic & Camerarius, in culpa ſunt editiones Stephani, quæ neſcio quomodo omiſerunt, ſequentibus Jungermanno & Th. Gale. Ne dubita exſtare etiam in MS. integerrimo. Edunt enim ἐνθεῦτεν δὲ ὀπίσω.

125, 12. Τούτοισι μὲν στήλας ἀνίστη.] Recte MS. ἐνίστη. Tum MS. δυνάμι & τὰς πόλιας.

125, 18. Προσανέχεαφι.] MS. προσενέχεαφι, & ὡς εἴησαν, non ὡς ἦσαν.

125, 29. Αὐτοῦ κατέλιπε.] MS. αὐτοῦ καταλείπει, potius ad ſtylum Herodoti, qui ad talia mirabiliter ludit in præſentis temporis verbis.

125, 31. Ἐν τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες.] Particula ἐν non exſtat in MS. & omnino ut vana & ſupervacua deleri debet. Ipſe noſter cap. 173. Ἀχθεσθέντες δὲ τούτοισι οἱ φίλοι αὐτοῦ. Nec aliter uſurpatur in locis ab Suida ad hoc verbum citatis. Seire imo oportet imputandam eſſe hanc particulam editionibus Stephani, quum nec Aldus nec Camerarius illam noverint.

125, 41. Τοῖσι δὴ μᾶλλον.] Longe plenius & mollius id extulit Herodotus, ut probat optimus MS. τοῖσι δὴ καὶ μᾶλλον.

126, 6. Τεκμήριον γίνεται.] Hoc, quod in margine monſtrabat Stephanus, reperi etiam in codice Mediceo, non μαρτύριον, atque ideo probavi, ut & mox φέρε νῦν, non δὴ.

126, 12. Λίνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγύπτιοι ἐργάζονται κατὰ ταυτά.] *Hi ſoli atque Ægyptii linum eadem ratione operantur*, vel ut mutare placuit Stephano, *elaborant*, *apparant*. Agnoſce vinculum inexplicabilis argumenti, vel potius ſententiam, quæ quantum ad eruditorum hominum examen & fidem attinet, ab Herodoto tam polito & bene ratiocinari ſolito ſcriptore pronunciata fuiſſe creditur, ambigua & labans ultra modum puerilis ineptiæ. Colchi & Ægyptii linum eadem ratione apparant, ergo alteri ab alteris deſcendunt. At quæ non gentes erunt metropoles, quæ non coloniæ aliarum, ſi quæ in uno aut altero rei alicujus apparandæ modo conveniunt, inde dicentur repente aliæ ex aliis proveniſſe? Senſus profecto fatuus. Atqui Diodorus ut Atticos probet colonos ex Ægypto veniſſe, 1. ex nomine urbis ἄστυ, 2. ex ratione ordinum & diviſione populi, 3. ſimilitudine myſteriorum colligit, ac denique Ægyptios non recuſatos duces ab Atticis p. 24 & 25. Tot documenta quum in tali ratiocinatione ſupponat ille antiquior, quid faciunt novelli? Nempe hinc Bochartus in Phaleg lib. 4 cap. 31, præter illa aliud obſervat Herodotus, quod nimirum ſoli Colchi & Ægyptii *linum* ἐργάζονται κατὰ ταυτά, *eodem modo elaborant*. His junctus Pindari ſcholiaſtes, Strabo &c. Etiam hinc ad Sæculum XIV notat Marshamus pag. 365. *Utrique linum eodem modo elaborant.* Hinc etiam Cl. Brauwnius ille, qui pag. 758 ſtatuit credibile non eſſe, Herodotum, Plutarchum, alioſque auctores ſi qui antiquiores exſtiterunt, quicquam certi ſciviſſe ultra tempora Salomonis de rebus Ægyptiis, utut etiam nonnunquam eorum fere æternitatem crepare videantur, in Veſtitu Sacerdotis Hebr. 1, 7 p. 144. *Herodotus quoque tradit libro ſecundo: in Ægypto linum fieri, ut in Colchide.* Neque ſane ita, ut nunc Herodotum iſti contemplantur, conſideravit Strabo, qui haud dubie hunc Herodoti locum reſpiciens ſcribit lib. 12 pag. 498 de Colchis: ἡ δὲ λινουργία καὶ τεθρύλληται· καὶ γὰρ εἰς τοὺς ἔξω τόπους ἐπεκόμιζον· καί τινες βουλόμενοι συγγένειάν τινα τοῖς Κόλχοις πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἐμφανίζειν, ἀπὸ τούτων πιστοῦνται. Non ulterius progreditur illic cautiſſimus Strabo, nec de ſimilitudine opificii vel minimum muſſat. Sed qualis ibi magnus ille Iſaacus? nempe ubi Caſaubonus vere Herodotum intelligi annotavit: ſed perinde ac ſi Strabo non ſatis vim rationis Herodoteæ aperuiſſet, diſerte addendum putavit *præter alia argumenta hoc quoque affert* nim. Herodotus, *quod linum ſoli Colchi & Ægyptii* ἐργάζονται κατὰ ταυτά. Sed per nos quidem εἰς αἰῶνας χαίρῃ ὁ ἥρως ὁ τοσοῦτος, & potius in eo laudibus proſequentes vel noſtram vel præteriti temporis felicitatem, abhinc hoc agamus,

ut

Digitized by Google

ut Herodoto inſerviatur; quod ſpero me fecere præclare auxilio membranæ Mediceæ, quæ una ad hujus loci verum intellectum, ut opinor, me duxit, ex qua ſcribo & locum diſtinguo: λίνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγύπτιοι ἐργάζονται· καὶ κατὰ ταῦτα ἡ ζόη πᾶσα &c. *Linum ſoli illi & Ægyptii adminiſtrant. Sed & vita omnis pari modo* &c. Id magnum iſto tempore potuit eſſe cognationis duorum populorum argumentum eodem modo pariter in plurimis aut magis univerſis negotiis & rebus agere; atque item ſi aliis regionibus ignotum opificium aliquod ſolæ duæ gentes tractare norint, ut hi linum bene conficere. Diodorus Siculus lib. 1 cap. 55 ſatis clare oſtendit ſibi hunc locum Herodoti ante oculos fuiſſe, ſed hanc lini culturam ne quidem tangere voluit.

125,44. Ὁμολογέουσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι.] Quanto beatior fores, ſi quo momento has & antecedentes voces commiſiſti albæ Melonis paginæ, ita ungues, mi Herodote, momordiſſes, ut extremum digitum, qui continebat calamum, ſimul penitus abſtuliſſes, & neque ſcribere potuiſſes! Quia ſecus feciſti, nomen nunc tuum per omnia ſæcula delatum fuit, nec ceſſabit deferri, quia irritaſti nationem, cui & tacere non placet, eademque ſemper iterat, & te non minus conculcat, quam tu pro nullis habuiſti Hieroſolyma vix ab gravi lapſu recipientia ſpiritum. Et præivit formulam iſte ſacerdotalis Joſephus, Ἡρόδοτον δὲ πάντες ψευδόμενον ἐπιδείκνυσιν. Unde qui modeſte agunt, errorem tuum eſſe dicunt, quod Phœnices circumciſionem ab Ægyptiis habere aſſeras. Sic enim loquuntur. An id facis? Ego nihil aliud in te video, quam ut ſcribas, quid illi Phœnices & Syri in Palæſtina fateantur. καὶ αὐτοὶ ὁμολογέει. Multum abeſt, ut id ex perſona tua adfirmes ita ſe habere. An igitur hæc Herodoti culpa eſt? Immo quum id ſcripſiſti, mentitus es, quia eorum qui in Palæſtina ſunt, ſoli Judæi circumciduntur, uti recte obſervavit idem Joſephus. Itane? an quia tempore certo non circumcidebantur habitantes in Palæſtina, propterea id nec uſquam contigit, nec tempore poſteriore, nec illo, quo vixit Herodotus, aut ullo alio ad uſque Joſephum, qui ita ſuſtinuit negare, præter Judæos circumcidi ſuos quoſdam incolas vidiſſe Palæſtinam? Sed Joſephi iſtam declarationem jam in arctum compulit Ill. Huctius, quod non debebat ignorari. De Ammonitis quidem palam teſtari Theodoretum notavit alius. Sed & quum Arabes obtinuerunt Azotum, & alia Palæſtinæ emporia ad mare mediterraneum habuerunt in poteſtate, an tunc quoque valere potuit iſta pronunciatio Joſephi? Sed hallucinatus es, quod Colchos ſcripſiſti tantum non fingens, circumciſionem ἀπ' ἀρχῆς habuiſſe. Etſi enim tibi illa ἀρχὴ non excedat ulterius, quam prout memoria humana tenet, quæ raro ad primam originem appropinquat, ſed vel longiſſime demum poſt vera initia incipit, utique in illa gentiliſmi miſeria publica non penetrante ad iſtam nimiam vetuſtatem; tamen noſſe primæva Judæorum tempora, & omnibus gentibus, quas adieras, anteriora facta & ad ipſas veras rerum origines conferri te æquum fuit, non ſolum ad aliquam Salmonaſſaris forſan ætate peractam inſtituti alieni communicationem. Sed tu patere, ut ſic fruantur genio ſuo, quum tu indulſeris tuo, & forſan non pauca etiam proferre poſſis, cur Judæos ſpreveris non modo Deorum hominumque odia, ſed vix reſurgentes tunc ab univerſa rerum Judaicarum everſione, quæ paulo ante contigerat, ut per peregrinationis tuæ tempora in nullo fuerint numero. Si te hi faſtidiunt, gaude Æliano tamen te eſſe ἱκανὸν τεκμηριῶσαι teſtante.

126,24. Ἐς Φώκαιαν ἀρχέται.] Sic quum reperirem in optimo codice, non fuit cauſa, cur morarer compoſitum κατέρχεται, quod vulgo obtinet. Sed & poſtea MS. τῇ δὲ ἀριστερῇ τόξα, non τόξον, & videtur id verius eſſe, ut arcus & ſagittæ ſimul capiantur. 3,78. Φθάνει τὰ τόξα κατελόμενος, ὁ δὲ πρὸς τὴν αἰχμὴν ἐτράπετο. Similiter jungit 7,64 tribuens Bactriis τόξα καλάμινα ἐπιχώρια καὶ αἰχμὰς βραχέας, ubi ſæpius. Nec poteſt dubitari, quum ſic deſcripſerit Diodorus Siculus loco citato 1, 55. Καλεσκεύαζον εἰκόνα λιθίνην, τόξα καὶ λόγχην ἔχουσαν.

126,25. Ἑκατέρωθεν δὲ ἀνήρ.] Et quomodo id interpretari potuit Valla *in quarum utraque*, quum notet *utrinque*, *ab utroque latere*? Videtur omnino habuiſſe notitiam ſcripturæ melioris, quam reſtituo ex optimo MS. ἑκατέρωθι. Sic ἑτέρωθι & ſtatim infra & 3, 12. Sic αὐτόθι cap. 162 & 181 hujus libri. Videtur enim amare has lenes terminationes. Sic οὐδαμόθι, ἑτέρωθι mox & alibi ἄλλοθι. Paulo ante excepi, quod Stephanus in ora poſuerat, juſſu libri Medicei κατὰ τὰς χώρας, non ut vulgo κατὰ χώρην.

126,39. Πολλέας ἀνθρώπους.] MS. ſimpliciter πολλοὺς ἀνθ. & ſtatim ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ, non αὐτοῦ, quod exſtat vulgò.

127,4. Τρόπῳ τοιῷδε.] MS. τρόπῳ τοιούτῳ. ut cap. 137 in inſcriptione pyramidis: καί με τρόπῳ τοιούτῳ ἐξεποίησαν. & mox quod eruit Stephanus ὤρυσσον, erat etiam in illo ipſo, non ὤρυξαν.

127,20. Ἔκτιστο πόλις.] MS. ἔκτιστο τὰς πόλις, ut edidi.

127,28. Ἀποφορὴν ἐπιτελέειν.] Nihil frequentius in Herodoto, quam hoc verbum;

& notavit ſedulo Portus. Attamen MS. ἀποτελέειν.

127, 38. Μὲν δὴ οὗτος δὴ μοῦνος.] Non intelligo hæc ſupplementa nimium repetita. MS. μὲν δὴ οὗτος μοῦνος rectiſſime.

127, 48. Στάναι ἔμπροσθεν.] MS. ἱστάναι.

128, 1. Μὴ οὐκ ὑπερβαλλόμενον τοῖσι ἐκείνου ἔργοισι.] Eſt vitioſa ſcriptura, vel ad rationem Græcæ linguæ vel ad ipſam ſententiam; nam vox ἐκείνου non minus hoc loco & verbis quæ citavi, quam præcedente verſu reſpicere debet Seſoſtrin, quum tamen ſic exprimantur opera Darii. Hinc ut Græca loqueretur, debuerat Herodotus ſcripſiſſe ἐκεῖνον, quum ſic loquantur ὑπερβάλλεσθαί τινα ἔργοις. ut cap. 175. Πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος τῷ τε ὕψεϊ καὶ τῷ μεγάθεϊ. Itaque vox ἐκείνου expungatur, quam nec agnoſcit MS. nec videtur habuiſſe Valla in exemplari, ad quod verſionem paravit.

128, 4. Παῖδα αὐτοῦ Φερῶν.] Quum ita notaſſet ad marginem ex ſuis Stephanus, mihique occurreret in Mediceo, nequivi tolerare ſuppoſiticium Φέρωνα. Ita etiam mox ὡς οὐκ ἀνέβλεπε, cujus verbi eadem cauſa eſt pro ἀνέβλεψε.

128, 10. Ἀτασθαλίῃ χρησάμενον.] Citat hæc Deſ. Heraldus in Animadverſionibus ad Arnobium pag. 11, neque enim ſatisfacit interpretatio Vallæ *facinus admiſiſſe*, nec Stephani correctio *protervitate quadam ſumptum*, & Herodotus denuo uſurpat.

128, 32. Ἐξ ἑνὸς ἐόντας ἑκάτερον λίθου.] MS. ἐόντα. Sic utique ſcripſit Herodotus & naſuti ſunt plus æquo, qui id mutarunt. cap. 176. δύο κολοσσοὶ εἰκοσι ποδῶν τὸ μέγαθος ἐὼν ἑκάτερος.

128, 33. Πηχέων ἐκαλὸν, εὖρος ἢ ὀκτώ.] MS. iterum auctius ὀκτὼ πηχέων, quæ eſt ſimplex facilitas Herodoti. Sed & mox κατὰ τὴν Ἑλλήνων non habet MS. ſed amplius κατὰ τὴν τῶν Ἑλλ.

128, 39. Φοίνικες Τύριοι.] Cujus abſtruſæ hiſtoriæ cauſam aliquam & tentamen ſi petis, inſpice Demonſtrationem Euangelicam Ill. Huetii Propoſit. IV pag. 88, ſi Joh. Tzetzæ Chiliades ad hoc poſſunt valere.

128, 43. Τὸ ἱρὸν Ἑλένης.] MS. τὸ ἱρὸν εἶναι Ἑλένης. Quem infinitivum apponit plerumque, ut, συνεβάλλετο εἶναι τὸν Νεῖλον ſupra cap. 33. Συνεβάλλετο τὸν Ὀρέστεα τοῦτον εἶναι. 1, 68. Et ſæpius. Immo non aliter edidit plane Camerarius, quum per notam id feciſſet Aldus, ut Stephani editiones accuſandæ ſint. Tum quoque idem MS. ὡς ἐδικαιώθη, ubi vulgo augmentum negligitur.

128, 46. Ξείνης Ἀφροδίτης ἐπώνυμόν ἐστι.] Et hic progrediamur rurſus ad augendam Græcæ eloquentiæ varietatem. Neque enim licet paſſim hæc ſcriptura occurrat, atque etiam hoc loco in omnibus aliis MSS. reperiatur, tamen vix credo ita nunc Herodotum concepiſſe, quum iſte inviolatæ bonitatis codex habeat ἐπωνύμιόν ἐστι. Nuſquam ea vox poſita ab Grammaticis memoratur: ſed ſufficit mihi ſola iſta veritas toties ſpectata, tum analogia. Eodem enim modo licet παρώνυμον recte dicatur, tamen & à Plutarcho videmus παρωνύμιον & à Platone παρωνύμιος uſurpatum. Adde ſimilia ad 9, 21.

128, 47. Ὅσαι γὰρ ἄλλαι ἄλλης Ἀφροδ.] MS. tantum & longe mollius ὅσα γὰρ ἄλλα Ἀφροδ. Et mox οὐδαμῶς, quod jam protulit quoque Stephanus.

129, 15. Ἱκέτας δὲ ἱζόμενοι.] MS. ἱζόμενος. Prioris non placuit Porto in adnotando rationem habere, ſed certe id quod repoſui eſt Herodoteum. 3, 11. Ἐπεὶ ἵζοντο πέλας τῶν Αἰγυπτίων.

129, 24. Ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐργασμένος.] Ita voluerunt hoc loco orationem componere quicunque fuerunt iſti ſive librarii, ſive editores; at paulo infra fecerunt iidem ἀνόσια ἐξεργασμένος ξεῖνον τὸν ἑωυτοῦ. Nec primâ fronte apparet hæc eſſe incongrua, quum hæc poſteriora repetantur tum 3, 30. Πρῶτα μὲν τῶν κακῶν ἐξεργάσατο τὸν ἀδελφεὸν, & 127 Πρίν τι ὦν μέζον ἐξεργάσασθαί μιν Πέρσας κακόν. & 6, 3 καὶ κακὸν τοσοῦτον εἴη Ἴωνας ἐξεργασμένος. tum 7, 10. Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασάμενον Πέρσας. At contra plane hæc omnia invertuntur in MS. Mediceo, nunc exhibente ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐξεργασμένος, mox autem ἀνόσια ἐργασμένος ξεῖνον τὸν ἑωυτοῦ. An vero fas eſt in his dubitare, quidnam ſit genuinum Herodoti, quid vero alienum & otioſe ludentis ac fruſtrantis calami? Vel hoc decernat, quod habeamus 6, 61. Καὶ κοινὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προεξεργαζόμενον, ut exſtat in unico Mediceo, ubi vulgo omittunt præpoſitionem. Ibi clare cernis expreſſam hanc ipſam locutionem ex MS. repoſitam per compoſitum.

129, 28. Ἐς γῆν τὴν σὴν ἀπενειχθείς.] MS. ἐς γῆν ταύτην ἀπενειχθείς.

129, 33. Ἵνα ἰδῶ τί κοτε καὶ λέξει.] Potuit curioſior fuiſſe & videre voluiſſe, quod innuunt hæc Græca. Sed optimus codex MS. legit ἵνα εἰδῶ ὅτι κοτε· & hoc decet noſſe ac ſcire quid excuſet: immo id ipſum interpretatur quoque Valla, ut debuerit ſic legiſſe. Dein etiam ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Θῶνις, non cum vulgatis τοῦτο. Certe ταῦτα recte conveniunt antecedenti τάδε, ubi dixit λέγοντος τάδε.

129, 36. Αὐτόν τε τοῦτον ἄνηγε ἐς Μέμφιν.] Non male, ſed quanto magis conſpicuus Herodotus in verbo ἀνήγαγε? quod eſt in MS.

129, 38. Ἀνακομισθέντας δὲ πάντων.] Lapſu typorum opinor pro ἀνακομισθέντων δὲ πάντων. Certe Aldina ſic habet & Cameraria. Incepit

cepit error ab Stephaninis, quas nec Jungermannus nec Gale debuerunt revereri in contextu, nedum ut quaſi res demonſtratione opus haberet, ex probatione Cod. Arch. reduceret genitivum iſte poſterior. Mox MS. Mediceus abciſam interrogationem melius proferre videtur Τίς εἴη, καὶ ὁκόθεν πλέοι, quam τίς τε εἴη, καὶ.

129, 47. Τέλος δὲ σφι.] MS. τέλος δὲ δή σφι.

129, 48. Λέγων ὅτι εἰ μὴ περὶ πολλοῦ ἡγεόμην &c.] MS. λέγων ὅτι ἐγὼ εἰ μὴ &c. Et quamvis eadem vocula repetatur inferius, opinari tamen nequeo ſpuriam.

130, 5. Περὶ δὲ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα τὴν ἔχων ἦλθες.] Miris modis hæc periodus turbata eſt, & turbat locum omnem. Vult nimirum Herodotus in hac exprobratione amplificare Paridis facinora per tres gradus, ſtuprum Helenæ, raptum uxoris hoſpitis, & furta rei familiaris. At quis iſte modus, ut primo exprimat ſimpliciter raptum; deinde quaſi meminiſſet ipſius ſtupri objiciat ei non ſuffeciſſe τὸ συγγενέσθαι αὐτῇ, & rurſus redeat ad raptum? Nullo enim genere diverſa ſunt illa τὴν ἔχων ἦλθες & iſta ἀναπτερώσας αὐτὴν οἴχεαι λαβών: ex quibus ſine dubio alterum manus eſt indocte & ineleganter liberalis. Clarius & liquidius tum res ipſa & judicium, quod de Græcis fero, tum ineptia hujus liberalitatis patebit, ſi verſionem Vallæ quomodocunque apparatam inſpicias *à tuo ipſius hoſpite erepta uxore; neque his contentus cum ea abiiſti.* Id vere eſt anſerem παππάζοντα audire. Et quæſo, cur Stephanus non vidit unum idemque eſſe, *à tuo ipſius hoſpite erepta uxore*, & *ſublata illa abiiſti?* Has ſalebroſas quiſquilias diſſipo, & compono adlata eximia ope ex fide optimi libri, qui profitetur Herodotum ſcripſiſſe παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες, καὶ μάλα ταῦτα τοι οὐκ ἤρκεσε. ἀλλ' ἀναπτ. *ad tui hoſpitis uxorem intraſti, nec ſane id ſatis tibi fuit* &c. Eſt hæc phraſis propria Herodoti, ſi quis alius, circumſpecti in honeſto rei fœdæ tegendæ ſermone viri. Sic cap. 64. Martem Ægyptium ait ἐσελθεῖν παρὰ τὴν μητέρα. Cap. 66. αἰλούρων, ait, αἱ θήλεαι οὐκέτι φοιτέουσι παρὰ τοὺς ἔρσενας. Et paulo ante cap. 111. γυναικὸς, ἥτις παρὰ τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα μοῦνον πεφοίτηκε. 3, 69. ἐπεί τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο τῆς ἀπίξιος παρὰ τὸν μάγον. Lib. 4 cap. 1. αἱ τῶν Σκυθέων γυναῖκες ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους. 5, 70. Κλεομένεα αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα. 6, 68. Κυίσκεαί σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστωνα &c. Neſcio qui contigerit vocem παρὰ in contextu tranſponi; prout citavi, fac ut habeas. In his omnibus quum ita loquatur Herodotus, & belle quidem, multo minus tolerari poteſt, quod editur cap. 121. Ἐσελθόντα δὲ ἐς τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα, quam periodum Portus in operoſa ſua annotatione voculæ ἐς non tetigit. At quid illo magis obſcœnum? Ubi præclare docet codex optimus Herodotum ſcripſiſſe ὡς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα, quam vocem conſtat ſumi ut notet idem quod πρὸς, quomodo cap. 126 τοῦ ἐσιόντος πρὸς αὐτὴν ἑκάστου, & exempla ejuſdem reſtitutionis occurrent tum 140, 38, tum 214, 19, vel ideo notanda, quod nihil ejus in Herodoto agnoverit Portus. Mox autem conſenſu ſuo firmat eadem Medicea membrana, quod Stephanus in ſuis libris inventum poſuit in margine οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας, non οἴχεαι λαβών. Quæ eſt mirifica & Herodotea abundantia in participio ἔχων; nec fuit intellecta illis, qui mutaverunt.

130, 27. Ἔπεα ὧδε.] MS. ἔπεα οὕτω. & mox ὡς αὐτός, non τὰς αὐτός.

130, 42. Μενέλαος.] MS. Μενέλεως, etſi mox vulgata ratio per ω ſequatur.

131, 7. Εὐκαέϊ τε πυθόμαλι.] Moleſta horum prolatio, quam lenies ſcribendo ex MS. ἀκαέϊ πυθόμαλι.

131, 14. Ἐλθεῖν μὲν γάρ.] MS. ἐλθεῖν γάρ.

131, 21. Τά οἱ ἔχετο κλέψας.] MS. τά οἱ οἴχετο κλέψας.

131, 47. Οὐκ ἔτι ἐτράπετο, οὐκ εἶχον.] Hoc quod edidi, certe volui edere (nam video aberraſſe typos) vides ab Stephano proditum eſſe in margine, & id ipſum legi Florentiæ, & eſt emendatiſſimum. Sophocles in fine Antigones: Οὐδ' ἔχω, ὅπα πρὸς πότερον ἴδω, πᾷ καὶ θῶ.

132, 13. Οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο.] Ita legunt omnes, quippe quod habet ſpeciem, ut dicat nunquam non eveniſſe pugnam, quin duo aut tres perirent. Quod ſævum & regii ſanguinis effuſionem nimiam ſupponit, ut ea mens Herodoti eſſe nequeat. Accedit, quod in Mediceo liquide legebam οὐκ ἔστι ὅτε ἢ δύο. Quod veriſſimum, dicitque, *poſtquam non interdum ipſius Priami vel duo vel tres vel etiam plures adhuc filii prælio conſerto perirent.* ſed nempe ſæpius: quod poſterius cogitando ſupplendum, ut fit interdum. Alioqui poſſes & prius οὐκ ſupprimere.

132, 14. Εἰ χρὴ τοῖσι ἐποπ.] MS. εἰ χρή τι τοῖσι.

132, 21. Καὶ πρεσβύτερος καὶ ἀνὴρ ἐκείνου μᾶλλον γ' ἐών.] Priores quatuor voces prorſus ignorantur ab MS. Et utrumque forſan ſuppoſiticium eſt. Quid enim deſiderari poteſt in tali ſermone? ἀλλὰ Ἕκτωρ ἐκείνου μᾶλλον γ' ἐών.

132, 25. Ἰδίῃ τε αὐτῷ καὶ τοῖσι] MS. ἰδίῃ τε καὶ αὐτῷ καὶ. *& privatim quoque ipſi, & aliis.*

132, 31. Καταφανὲς τοῦτο τοῖσι ἀνθ. ποιήσοντας] Sic quidem editur; ſed quum Stephanus offerat in margine ex ſuis libris MSS. ποιήσωσι, nec aliter in Mediceo ipſe offenderim

 ſcri-

ſcriptum eſſe, ſpurium iſtud juſſi locum dare vero; quod vel maxime facere debui in periodo capitis ſequentis partim truncata, partim ſtructuræ incongruæ, quum optime digeſtam accepiſſet jam ex membranis ſuis Stephanus, ut probat in margine, nec aliter ſcripta exſtet in optimo illo Florentino. Aliter cenſet Th. Gale, ut nullam ſtatuat eſſe rationem, cur quiſpiam ea adderet, ſi non ab initio hic occurrerant. Mireris ſane, cur id aperiat, & non clare edat, quid in codicibus iſtis exſtiterit. Quod ſi eſt, certe non debuerat obviare arbitrio Herodoti, qui illa omnia interponi voluit. Et hoc ſufficiebat. Sed quæſo, an non progreſſus narrationis longe amœnior incedit illis interpoſitis, quam ſi ejiciantur cum vulgo codicum? Quid ingratius eſt, quam differri tamdiu appellationem ejus, quod eſt verſus auſtrum? Apparet id quod vulgo editum fuit, ab viro docto excogitatum eſſe, quum in codicibus perdita eſſent priora vocabula, emplaſtri inſtar, cui infricta illa πρὸς νότον integrarent quodammodo omnia. Certe 2, 44 columnas duas in templo Tyrii Herculis ſtatim de altera poſt alteram narrat.

132, 39. Τὸν μὲν πρὸς βορέην.] Sic loquitur cap. 148. ἓξ μὲν πρὸς βορέην, ἓξ δὲ πρὸς νότον, & lib. 4 c. 25. MS. tamen & nunc & illic legit πρὸς βορέω, & videtur habuiſſe cauſam mutandi ex concurſu accuſativi caſus. Immo ut id peragam, 3, 101 legit codex idem πρὸς ἄρκτου τε καὶ βορέω ἀνέμου κατοικημένοι, non βορέου, ut vulgo.

132, 44. Οὐδένα τῶν ὕστερον ἐπιγραφέντων βασιλέων.] Tanquam ex catalogo inſcriptos ſingulos recitaret. Itaque bonus Valla fideliter vertens ſequitur *nemo regum qui deinceps ſcripti ſunt*. Nec tamen recitat omnes, ut apparet ex cap. 144. At quidni potius maluit ἐπιλεχθέντων? Commemorat enim illos Herodotus, prout ab ſacerdotibus Ægyptiis ei relati in ſermone erant. Sed & alia multumque diverſa notio eſt vocis ἐπιγραφεὶς. Accipe igitur leniſſimi Herodoti accuratiſſimam & vere Græcam manum, quam ſervat caſtiſſimus ille Mediceus codex MS. perſpicue exhibens ἐπιτραφέντων, quomodo quin Herodotus ſcripſerit nullus dubito, nec poteſt Græca doctus dubitare, in quo ſibi placet admodum hic ſcriptor. 1, 7. Παρὰ τούτων οἱ Ἡρακλεῖδαι ἐπιτραφθέντες ἔσχον τὴν ἀρχήν.

133, 14. Οὐκ ἐς μακρὸν.] Sic Mediceus confirmans lectionem ab Stephano productam nos legere jubet, non μακρήν.

133, 21. Κατακεκλεισμένους.] Liber optimus non modo contentus eſt abacta compoſitione, ſed etiam habet κεκλειμένους, quod male expreſſum eſſe retento ſibilo patuit jam antea.

133, 22. Ἀνάξαντα αἰεὶ ἐλάσσω φαίνεσθαι.] Ab MS. abeſt vocula αἰεὶ, quod ſatis auctoritatis eſt ad eam pellendam.

133, 28. Εὐθέως τῇ πάγῃ ἐνέχεσθαι.] MS. ἰθέως. Utique quum & ſtatim hoc ipſum iteretur, & Portus ita egerit in Lexico, ut nihil niſi hoc noſcat, unde venit illud εὐθέως?

133, 35. Φέροντα τὴν κεφαλήν.] Sic Stephani codices, ſic Mediceus, non ἀπάγοντα, quo non ita utitur Herodotus. Mox idem habet ἐντείλασθαί σφισι, non σφι.

134, 1. Διαπειλέειν αὐτῷ.] MS. αὐτήν, quod melius convenit.

134, 3. Χαλεπῶς ἐπιλαμβάνεσθαι ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος.] Adhibet hunc locum maximus Caſaubonus, ut ſub ejus fiducia tentet verba Theophraſti in charactere λογοποιίας, ut inde doceat ἐπιλαβέσθαι notare coarguere & reprehendere; ſed deceptus ab male ſcriptis, male editis codicibus; quum optimus MS. ſimpliciter habeat ἐλαμβάνετο. Quæ tam memorabilis mutatio nos docet verbum λαμβάνεσθαι apud primates Græcos ſumptum eſſe pro reprehendere, & objurgare, quod non potuit affirmare Stephanus. Compoſitum autem eo minus commodum huic loco eſt, quia mox pagina ſequente ſequitur, τὴν δὲ ἐπιλαβομένην, ubi notat ſimplex prehendere.

134, 9. Λύειν ἀπαμμένους.] Sic 4, 98. ἀπάψας ἅμματα, & tetigi libro 1, 199. Nunc tamen optimus MS. habet ἀφαμμένους. Et paulo poſt animadverti concordiam librorum veterum Stephani & Florentini in verbum ὑπίσθαι pro vulgato ὑπίσχεσθαι, ut 1, 156 ὑπεὶς τῆς ὀργῆς jam dixit, & alibi.

134, 21. Ἐς γέλωτα προσαγαγέσθαι.] MS. προαγαγέσθαι. Nam hoc agitur, ut procedat laſcivia.

134, 26. Ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν.] Hæc ſola ſunt Herodotea ex monitu optimi codicis, & quæ vulgo plura habentur καὶ ἄλλων, eſſe ab aliis aſſuta, ut credibile eſt, quia ſententia paucis illis affatim benigne exprimitur; ſic nota eſt conſtructio.

134, 38. Τὴν θυγατέρα τὴν ἑωυτοῦ.] MS. τήν δε θυγ.

135, 1. Ἐσελθόντα δὲ ἐς.] Male ſic vulgo legi, & ex MS. emendari debere ὡς modo dixi ad 130, 5.

135, 7. Τοῦ ἀδελφεοῦ κρεμάμενον νέκυν.] Certe cadaver illic erat pendens. Sed πάθος non eſt in cadavere, ſed quia erat fratris. Hinc perperam ſic mutaverunt nonnulli, quum legat optimus MS. κρεμαμένου.

135, 32. Οὐ μέν τοι εἴτε δι᾽ ἄλλο τι, εἴτε διὰ ταῦτα ὁρτάζουσι.] Prout ratio loquendi publica libenter habet geminatas illas voces εἴτε. In hoc tamen loco partem iſtam εἴτε δι᾽ ἄλλο τι penitus ignorat membrana Medicea, ut tanto mitius agi debeat cum Valla, qui in verſione eas quoque omiſit. Sed in margine

ta-

tamen appoſitum habet ὅτι δὲ ἄλλο ὅτι. Cæterum illud εἴ τι ſic ſemel ponit in veſtiganda cauſa rei, de qua ſcripſerat ſimpliciter, cap. 125.

135, 33. Φάρος ἢ αὐτημερὸν &c.] Cl. Brauwnius lib. 2 cap. 4 de veſtitu ſacerdotis Hebræi, quum hinc collegiſſet Ægyptiorum ſacerdotes & pallio veſtiri & mitra caput tegere & oculos velare, interpretatur Latine; *Velum autem quod uno die detexitur, ſacerdotes uni illorum imponunt, & mitra oculos tegunt.*

135, 46. Δήμητρα.] Hoc elegi, & quidem auctore libro Florentino, in iſto ambiguo, quo ludunt editiones exhibentes Δήμητρα. Nec enim quum aliquoties occurrat genitivus Δήμητρος, de quarto caſu oportet dubitari. Vidit in ſuis MSS. quoque Stephanus.

135, 47. Αἰγύπτιοι εἰσὶ εἰπόντες.] Lectiſſima interpoſitione optimus MS. εἰσὶ οἱ εἰπόντες.

136, 3. Τὴν περιείλησιν ἢ αὐτῇ γενέσθαι.] Nota vox & propinqua origini participii, quod placuit noſtro aliquoties κατειληθέντες. Cæterum quum Portus in Lexico nihil hic niſi acquieſcat, atque adeo ſtatuat Herodotum ita loqui de Ægyptiis, forſan quaſi animam per tantum ſpatii inſtar porci circumvolvi crediderint; H. Stephanus quum notaſſet περιειλέω circumplico, circumvolvo, & περιείλημα involucrum, ſubjungit [Περιείλησις circuitus, quaſi dicas circumvolutio v. l.] Neſcio an hunc Herodoti locum ante oculos habuerit vel ipſe vel iſte veteris lexici auctor. Sed hoc ſcio eſſe pertriſtem durumque metaphoræ tranſitum ab faſciis ad annos, tanquam & hi tempus circumplicent, ut iſtæ infantem. Quod ſi graſſari licet (graſſatos enim fuiſſe ſingulæ hæ paginæ manifeſtant) potius dicerem, ut ab ἀνελίττω evolvo eſt ἀνέλιξις evolutio & volutatio; ſic fieri potuiſſe ab περιελίττω vocem περιέλιξις, quæ facili negotio huc detorqueri potuerit. Sed & vulgata lectio, & ea quæ dicta ſunt mera haberi debent ſomnia, & omnis hujus vocis gratia ab unico Mediceo codice expectanda fuit, qui ſine noſtra hedera rurſum ſe hic aperiet ad commendationem linguæ Græcæ & vocis vere Herodoteæ propagationem. Ex eo enim ſcribendum dico τὴν περιήλυσιν ἢ. Servavit eam adhuc Heſychius, ubi etiamnum male editur περίληψις, exponens περίοδος etiam notante Stephano & interpretante *circuitus*, ſed quod mirer in indice tantum magni Theſauri, velut vocem ignoratæ originis, quum in ipſo theſauro ab verbo ἐλεύθω deducta habeat εἰσηλύσιον (debuit εἰσηλύσιον) & προσήλυσις προσήλυτος, κατήλυς & κατήλυσις, & ſimiles. Cur non debuit huc quoque referri περιήλυσις? Jam vero eſſe ſinceram Herodoteam quo teſtimonio manifeſtius declarabitur, quam præfixo editionibus vulgaribus Lexico τῶν Ἡροδότειων λέξεων ex codice MS. Goldaſti, in quo recenſetur quoque primitivum Ἤλυσιν & explicatur ἔφοδον, πορείαν? Hinc & toties uſurpata ἐξήλυσις.

136, 34. Ὀκτὼ πλέθρα.] Hæc quum alios, tum valde exercuerunt inſignem virum, Marcum Velſerum, ut de iis cum viris doctis per epiſtolas identidem egerit, ut cum Lipſio pag. 825, cum Rob. Titio pag. 859. Sed ad primum ſic retulit. [Primus Herodotus maximæ pyramidi octo plethra tribuit: alius eorum qui deinde XI ſequuntur, opinor, DCCCLXXXIII, aut ut quidam codices habent, & quæ meo ſenſu ſanior lectio, DCCLXXXIII. Has ergo ſententias Plinium ita confudiſſe exiſtimo, ut unam ad modum areæ, alteram ad lateris menſuram imperite conferret. Cum Herodotus plethris certe latus menſus ſit. Familiare autem Latinis, etiam optimi ſæculi, jugera, quamvis tanto majora, pro plethris reddere. Sic enim Lucretius, Virgilius, Tibullus, Ovidius, Higinus, novem Tityi apud Homerum plethra, totidem jugera interpretantur. Mela rem propius attigit: *Maxima, tres namque ſunt, quatuor fere ſoli jugera ſua ſede occupat, totidem in altitudinem erigitur.* Hero quippe Mathematicus duo plethra unum jugerum conficere ſcripſit, quod & ipſum tamen rotunde magis quam vere dictum] Ubi id quod attinet ad πλέθρα & jugera, centies repetitum & inculcatum: nuper tamen quoque in notis ad Callimachum pag. 252 id debuit reponi, quas ut hic quoque videas quanta cura ſint ſcriptæ, patet ex citatione loci Liviani *ne quis plus quinquaginta jugera poſſideat.* Et hic ipſe numerus quum ab Dionyſio Halic. tribuatur Capitolio ὀκταπλέθρῳ τὴν περίοδον, διακοσίων ποδῶν ἔγγιστα τὴν πλευρὰν ἔχοντι ἑκάστην, fieri nequivit, quin jam quoque attingeret Juſtus Rycquius in Capitolio Rom. cap. XII. Sed & If. Voſſius tacitum ferre nequivit, quum locum Melæ ſub manum haberet lib. 1 cap. 9, etſi eum tractaverit peſſime. Nam ut monſtroſum aliquid pareret, ipſe prius ſe fecit monſtrum; primo, dum liberat Melam ab imitatione Herodoti, quod facit ſemper; ſecundo, augens in infinitum magnitudinem ſpatii; & tertio, ut id obtineat, audens in publicum fateri, ſe, quum ex optimis MSS. illic proferret *jugera quæ cede occupat, quæ ſede occupat, quæ cedat occupat*, (quas omnino ſcio eſſe & aliorum MSStorum lectiones) putare ſcripſiſſe Melam *quoque latere occupat.* Quæ mutatio in qua parte antiquæ lectionis conſpici poteſt? Sed liquide ſatis patet ſcripturam Melæ fuiſſe *quatuor fere ſoli jugera æqua ſede occupat.* Æquam enim ſedem in pyramidibus, quæ ſtatuuntur ἰσόπλευροι, intelligit ab quatuor

proſpectibus circa fundamentum ac terræ proxima pari ſpatio patentem, & ipſam ἰσοπλεθρίαν, prout 3, 9, 6 dicit Æthiopas *æqui corporis*. Quin imo & nuper ad Ποικίλην Æliani lib. 3 cap. 1 repetita hæc video, quod facile patior; modo non ſcriberetur [Sed & Pyramidi maximæ Plinius octo jugera ſoli aſſignat, ſecus quam Mela, qui quatuor tantum jugera illi largitur.] quum Mela non ſic abrupte deſcribat, ſed ut in talibus caute fieri ſolet, addiderit *fere*, credens ita convenire duplex Græcum πλέθρον cum Romano jugero, ut tamen aliquid diſcrepet, quod verum eſt. Porro autem quod Heſychius notat πέλεθρον eſſe μέρος γῆς, ὅ φασι μυρίους πόδας ἔχειν, per ea verba notat Euripidem, cujus hos habemus verſiculos:

Πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς ἐγώνιον
Μέτρημ' ἔχουσαν τὸν μέσῳ γε μυρίων
Ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.

136, 42. Χαμαῖθεν.] Tradunt hoc & Græcum & Herodoteum omnes, & in his nominatim Henr. Stephanus & Portus in lexico, excitans alium locum ex 4, 172. Χαμόθεν ἀπὸ δὲ λαβόντες λείχουσι. Sit Græcum: certe non eſt Herodoteum; quippe tam in loco libri 4, quam in noſtro libri 2 præfert optimus ille MS. χαμάθεν. quod emendari aut pulchrius tornari nequit.

136, 46. Ἐπὶ τὸ δεύτερον εἵλκετο.] MS. ἤλκετο.

137, 4 Λελέχθω γὰρ ἡμῖν.] Nulla hic gratia vocis mediæ, nulla oportunitas, ut hinc deceat amare optimum codicem MS. in quo media vocula omittitur, ut tantum exhibeat λελέχθω ἡμῖν.

137, 10. Συρμαΐην] Adnotatum eſt in margine: εἶδος πλακοῦντος καθαρτικοῦ. quo & verbum συρμαΐζειν refert Lexicon Herodoteum Goldaſti. Itaque inde poterat facile concinnari verſio Latina; ſed valeat Valla. Diodorus Sicul. 1, 64 jungit λάχανα καὶ συρμαΐαν.

137, 19. Καὶ ἄγον.] At notam augmenti exigit MS. καὶ ἦγον.

137, 26. Μνημήϊον καταλιπέσθαι.] Sic reſtitui, quum & Stephanus ex ſuis libris id prompſiſſet ſubſtantivum, & ipſe vidiſſem in Mediceo, non μνημοσύνην, ut cap. 135. item mox τὸ ἐστὶ τὸ κῶλον.

137, 34. Αἰγύπτιοι λέγουσι.] Non ita ſolet Herodotus in tali narratione ſcribere, ſed Αἰγύπτιοι ἔλεγον. ut paulo poſt repetit, Βασιλεῦσαι δὲ ἔλεγον Χεφρῆνα. Itaque quum ſic offenderem in optimo libro, libens adſcivi.

138, 2. Πᾶσαν εἶναι κακότητος καὶ ἱρὰ κατακληισθέντα.] Notavit Petavius ad Syneſii epiſtolam 58, ubi Chephrenis hujus meminit in ſimili Pentapoleos tyrannide.

138, 6. Ποιμένος Φιλιτίωνος.] MS. Φιλίτιος. Certe hoc eſt ex vero Ægyptium, quum de altero, quod vulgo obtinet, jure ambigas.

138, 11. τὸν λαὸν τετρυμ.] MS. τὸν λεὼ, quod mirificæ ſuavitatis donum cupide adhibui, quum Stephanus teſtaretur ſimile quodammodo in ſuis ſcriptis ſibi inventum eſſe. Debuerat enim Herodotus quoque in ſimplici uſurpaviſſe, quod bis annotatur in compoſito oſtentaviſſe. Mutaverunt hoc illi, qui nimis inhæſerunt præcedentibus in capite 124 τετριβομένῳ τῷ λαῷ, quaſi non aliter debuiſſet nunc loqui.

138, 25. Θάψαι ταύτην δὴ τὴν ἀποθανοῦσαν.] Sic augeo ſermonem Herodoti interpoſita ſecunda & tertia voce ex fide codicis optimi, quam videntur & ipſæ præſtare ex conſuetudine loquendi ab Herodoto uſitata. Cæterum dubitaveris merito, an non ita diſtingui oporteat καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην ἔσω, ἐν αὐτῇ, quum vulgo diſtinguatur ante ἔσω, prout interpretatio ad hunc quoque ſenſum relata eſt. Non enim vult extrinſecus eam inauratam fuiſſe, ſed intus; quod ad externa attinet, ſufficit quod dicit cap. 132 eam eſſe opertam ſtrato puniceo, ita ut cervix & caput exſtent, quæ ſint aurata; non igitur corpus reliquum, quod colore etiam inductum fuiſſe non dicit. Quod monumentum quocunque caſu Venetias delatum quoniam Cl. Jo. Pricæus in notis ad Apuleii Apologiam laudabiliter protulerit, ſed in multis exemplaribus notarum ejus non exſtet, judicavi hanc veram ejus ſpectaculi ſedem eſſe, ut deberet nunc repeti Herodotea deſcriptione ad amuſſim conveniente.

138, 35. Γυμναὶ ἐργασμέναι.] Sic enim ex ſuis codicibus jam exhibuerat in ora Stephanus, pro vulgato κείμεναι, quod plane firmabat liber optimus, qui etiam inferius habebat ἔτι καὶ ἐς ἐμέ, ut notaverat ex ſuis Stephanus, ubi vulgo omittunt καὶ, quod tamen frequentius ſolet auctor addere.

139, 21. Μέλλει ταχέως.] Recte MS. μέλλοι ταχ. & mox τὸ χρεὸν ἦν, quod & in ſuis vidit Stephanus, non εἴη.

139, 28. ταῦτα δὲ ἀκούσαντος.] MS. ταῦτα ἀκούσαντα. Nec averſeris, quum ita narret 3, 141. Ταῦτα ἀκούσας Δαρεῖος &c. 4, 3. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι &c. Quid in præcedentibus fatigaverit virum doctiſſimum, non aſſequor; ſed quum id aperuiſſet per literas Cl. Tanaq. Fabro, hic ita reſpondit in Epiſtolis Criticis pag. 202 partis primæ. [Altera quidem emendatio mihi ſane allubeſcit: tamen arbitror nil mutandum, immo tuendam lectionem τὴν κρεῖσσαν, ut Græci Magiſtri vocare ſolent, cujus ſenſus hic mihi eſſe videtur, Deorum conſilium fuiſſe ſcilicet, ut Ægyptus per CL annos male vexaretur & graviſſima pateretur exilia: priores autem illos reges id didiciſſe, Mycerinum vero minime: non eſſe itaque, cur Deorum judicium converti poſtularet:

Deſ-

Digitized by Google

Deſine fata Deûm flecti ſperare precando, ait ille.] Non adſequor, quid aliud quiſquam potuerit in hoc loco requiſiviſſe.

139,37. Πυραμίδα ὃ καὶ ἔτος.] MS. πυραμίδα ὃ ἔτος.

139,40. Μετεξέτεροι φασὶ Ἑλλήνων.] Notanda verba, ut pateat varie jam ante Herodotum referri de iſtius nominis ſive una ſive pluribus fæminis, ut minus mirum ſit varia ſcribi in illis reliquiis temporis antiqui, quæ ad nos pervenerunt, quarum auctores junctim nominavit Iſ. Caſaubonus ad Strabonis librum XVII pag. 269.

139,43. Οὐ γὰρ ἂν οἱ πυρ.] MS. οὐ γάρ οἱ πυρ. quomodo acrius firmat ſententiam ſuam.

140,13. Σαπφοῦς τῆς Μουσοποιοῦ.] Equidem non ſcio aliter exſtare in ulla editione, aut etiam codice ante typographiam ſcripto. Fulv. Urſinus tamen ad carmina novem illuſtrium feminarum citans hunc locum pag. 23 profert μελοποιοῦ, ut opinor, lapſu calami. Quin etiam ſcribit illic Μυτιληναίη, ut reor, ex nummis, ubi plerumque legitur Μυτιλήνη, quod utique non ſequitur ab Herodoto prælatum eſſe communi Græcorum conſuetudini paſſim uſurpatæ Μιτυλήνη.

140,14. Κωμίσαντός μιν.] Ut poſt pauca, Σαπφὼ πολλὰ κατεκερτόμησέ μιν, ſimiliter ordinato fine ejus periodi. Sed tamen iſta vocula μιν nunc ab MS. aberat, quod certe tutius ſequemur cupientes Herodotum ſalvum habere.

140,33. Ὡς καὶ πάντες.] MS. ὡς καὶ οἱ πάντες.

140,38. Ἐς Μιτυλήνην.] Atqui optimus codex MS. ὡς Μιτυλήνην, an debuit hoc ſperni atque ita mutari? Nihil minus: & meminiſti ſupra.

140,41. Γενέσθαι Ἄνυχιν.] Nemo non videt in hac periodo ita ex propinquo iterari verbum γενέσθαι, ut alterum prorſus abundet neque ullo modo tolerari poſſit, quod ſit tamen in editionibus. Utique quum optimus codex ignoret illud infinitivum, quod præmittitur nomini Ἄνυχιν, maximo jure videor illud deleviſſe.

141,6. Καὶ μὴ βουλόμενον ἀποδοῦναι.] Copulam ignorat MS. & procul abeſſe jubet conſuetudo Herodoti.

Ibidem. Μή με καταινοσθῇς.] Ita teſtor legi in codice optimo.

141,19. Κοντῷ γὰρ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην.] Mirum quî conceperit hoc Valla, in quo utique nulla mentio fundi eſt, & videtur ſtagnum hoc ita lutoſum fuiſſe ac viſci plenum, ut cuicunque ligno immiſſo ſtatim plurimum adhæreret: id quod clare Herodotus oſtendit per mentionem conti, quem ſi quis moveret quaſi tundens ſtagnantem & craſſum liquorem, ut non fuerit neceſſe ad fundum demitti. Itaque poterat mentio fundi abeſſe. Sed lepidius & blandius eſt, quo nuper ornarunt Aves Ariſtophanis in recenti editione. Ibi ad τὸ ὑποτύπτον requiritur datum aliquod inſtrumentum foſſorium; requiritur ut illud impingatur in terram, humum, vel cæmentum aliamve quamvis materiam; requiritur ut hæc eo excepta egeratur vel in vas aliquod conjiciatur; immo etiam dicitur hæc vox eo ſenſu occurrere apud Herodotum. Sic duo ſi non cœci, certe luſci ducunt ſe invicem. At Herodotus non exigit inſtrumentum foſſorium, nedum latum; non exigit impingi in aliquam materiam; non exigit, ut excepta egeratur vel in vas aliquod conjiciatur. Sunt iſta mendacia: quæ eſt enim latitudo conti? quid conto ſoditur? ratem ſubigi audivi. Quid? an ille etiam cogitavit de lato inſtrumento foſſorio, & de impactione in materiam egerendam & cætera nugarum, qui ſcripſit ὑποτύπτων διαβολήν? Adde Portum in lexico de altero ejus verbi loco apud Herodotum.

141,27. Ἐλάσαι ἐς Αἴγυπτον.] Sed optimus MS. ἐπ᾽ Αἴγυπτον. Accurate prorſus. Namque omnino eſt differentia, quam vel exempla ab Porto congeſta probant, & ita ut ἐπὶ indicet vim & hoſtilem aditum. Sed & ſtatim cap. 141 habes ἐπ᾽ Αἴγυπτον ἐλαύνειν στρατόν. Cap. 163 ὥπλιζε τοὺς ἐπικούρους, καὶ ἤλαυνε ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους. Ut vix dubitem, quin etiam ſcribi debeat 3,63. Ἐξ ὅτευ βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐπ᾽ Αἴγυπτον, ubi adhuc legitur ἐς.

141,42. Μάλιστα ἡ ἐν Βουβάστι πόλις ἐξεχ.] Quis hæc intelligit aut intellexit? Non certe Valla; nam ille interpretatur *Bubaſtis urbs, ubi præcipue terra exaggerata.* Junxit igitur vocem Βουβάστι cum voce πόλις, ut haberent utraque eundem caſum. At quid lector cogitavit de illa Βουβάστι? utrum θεῷ, an νομῷ? Certe νομὸς non dicebatur niſi Βουβαστίτης aut Βουβάστιος, ut eſt apud Stephanum. Prius non habet hîc locum. Reverere igitur codicem optimum, qui ex tam cœnoſis ſordibus eripit Herodotum, qui ſcripſit Μάλιστα μὲν Βουβάστι πόλι ἐξεχώσθη, ut edidi, & niſi fallor, Latina verſione ſenſum in his Græcis latentem liquide declaravi. Cæterum quum hæc ſedes fuit idoli, de quo mox dicet Νηὸν μέγαν, ἐν τῷ δὴ τὤγαλμα ἔνι, quod vel ipſum Romam tranſlatum fuit, vel ad cujus ſimilitudinem aliud elaboratum eſt, quod nuper Romæ effoſſum in rempubl. literariam protulit Cl. Montfaucon in Diarii Italici pag. 226, opinor & hîc commode illam oſtentatum iri.

141,44. Μέζω μὲν γὰρ καὶ ἄλλα.] Illud καὶ huc delapſum ſtatuit optimus codex in aliis exemplaribus, quod debebat jam anteceſſiſſe in illis ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος κάρτα ὑψηλαὶ εἰσ. Ubi jam Stephanus in ora notavit ex codicibus ſuis, ſed neſcivit unde illud repoſci deberet, quod fieri debet ex hoc loco. In qua utraque re

quum

quum gnomonem fidiſſimum habeam optimum codicem, utrobique ei ſum obſequutus, ut & nunc ederem μέζω μὲν τῶ ἄλλα, & paulo ſupra ἐπὶ Αἰθίοπος ἢ κάρτα ὑψηλαί.

142, 9. Ἐσοπτρόν ἐστι.] Sic & interpres *templum pro ſpeculo eſt.* At quid velit templum pro ſpeculo eſſe, aut quî fieri queat, parum intelligo: maxime quum ipſa hæc urbs dicatur multum fuiſſe exaggerata, templum autem ſemper eodem modo ab principio relictum, ut haud dubie urbs altior præbuerit templo ſedem altiſſimam, ut & inde potuerit commode deſpici, & qui in humiliore ſolo ad urbem accederent, egregie poſſent illud contemplari extollendo in altum oculos. Quod eſt contrarium ſpeculo. An vero placet capere ruſticorum ſpeculo, id eſt, aqua. Ne unus quidem omnium, qui hunc locum legerunt, etiam intellexit, quam venuſtatem mihi largitus fuit codex optimus, & nunc indulget omnibus, dum exhibet ἐσοπτόν ἐστι, hoc eſt, videri & conſpici poteſt, quod eſt percommodum. Plane ut ante præmiſit, κατορᾶται πάντοθεν περιϊόντι. Niſi fallor, locus hic eſt clariſſimus. Quis credat tamen? ex hac voce expedire ſe nequivit Henr. Stephanus tantus in diſciplina Græca vir: & quod magis mireris, ne omnis quidem illa turba, quæ nuper coiit ad Pollucem denſandum in oneroſa volumina, qui debebat eſſe ad manum factus & ad uſum habilis, adeo ut nec interpretationem Latinam dignentur dare, & Stephanus indignetur, quod Pollux non explicuerit. Habes certe in hoc loco præclarum ejus vocabuli teſtimonium.

142, 18. Φέρει δ' ἐς Ἑρμέω ἱερόν.] Sic & interpres *fert ad Mercurii templum.* Et in Græcis ſic occurrere patuit ad 5, 10. Et ſimillime dicit lib. 1 c. 122 ὁδὸν φέρουσαν ἐς ἱερὸν Δήμητρος. Sed & in Veronenſi inſcriptione apud Gruterum 1020, 6, *Partem in porticu quæ ducit ad ludum publicum columm.* IIII *cum ſuperficie & ſtructura pictura, volente populo dedit.* Quam ſententiam fuiſſe Herodoti nullatenus mihi perſuadeo. Nam quo illam notitiam templi Mercurii, quum id ſolum agatur, ut pateat eam ducere ad templum Dianæ? Deinde quum auctor ſic deſcripſerit planiſſime viam illam à fauce, qua Bubaſtios templum annectit reliquæ urbi, quam vocat ἔσοδον, per forum verſus orientem pergere; nihil videtur poſſe ad hanc deſcriptionem ulterius deſiderari, atque adeo parum decori eſt poſt inde addere ferre eam ad Mercurii templum, quum id potuerit ſtatim addi illis, in quibus ait eam pergere verſus orientem, ubi occurreret Mercurii templum. Sed neque præſtantiſſimus codex MS. vulgatum ſenſum ſcripturamve probat, habens tantum φέρει δ' Ἑρμέω ἱερόν, abſque particula ἐς. Utrum ipſa δένδρεα ſicut πέφυκε, ſic & φέρει? Certe δένδρεα φέρουσι, verum non ἱερὸν, ſed quidem καρπὸς & φύλλα. Ergo vetus ſcriptura videri poſſet indicare in ipſa via eſſe adhuc fanum Mercurii, ipſam inſuper ferre ſacellum Mercurii, quod conſiderandum, perinde ut apud Melam 2, 7 Cypros *nunc aliquot urbes ferat.* 3, 5 Gades *fert in altero cornu ejuſdem nominis urbem opulentam.* Item Britannia *fert nemora, lacus ac prægrandia flumina.*

142, 24. Διατετμημένη.] Egregie ad Herodoti manum MS. διατετμημένη. Et mox quum Stephanus viderit in ſuis MSS. prout ipſe in Mediceo ἐκχαράξαι, id repoſui pro vulgato ἐκχωρέειν.

142, 43. Ταύτην τὴν νῆσον οὐδεὶς πρότερον ἐδυνάσθη Ἀμυρταίου ἐξευρεῖν.] Hæc præmittit auctor utens propoſitione perquam generali, qua ſtatuit aut plurimos aut omnes iviſſe quacunque cauſa incenſos quæſitum hanc inſulam; ſed ſic manſiſſe abditam, ut non repererint. Immo mox addit gravius, & unde id magis exiſtit mirabile, ut & reges dicat ſtudioſe id egiſſe, ut inquirerent, & tam multos propter ſæculorum intervalla interpoſita, quibus varios reges exſtitiſſe liquet. An hæc merentur conjici in tautologiæ crimen? Sic opinor tautologiam impegit Athenæus Herodoto 2, 133 omittens ἀνάψαντα αὐτὰ, quaſi quod intelligi debeat in λυχνὰ ποιησάμενον: fruatur ſuo, ſed & Herodotus fruatur ſuo, cui licuit ſic nunc agere, ut ſic cap. 144 de Diis regnatoribus Ægypti. Ὕστατον δὲ αὐτῆς βασιλεῦσαι Ὦρον τὸν Ὀσίριος παῖδα, τὸν Ἀπόλλωνα Ἕλληνες ὀνομάζουσι· τοῦτον καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεῦσαι ὕστατον Αἰγύπτου. Nam alia quæ video hic licenter decidi, dedignor tangere.

142, 47. Μέγαθός ἐστι.] MS. μέγαθος δ' ἐστι.

143, 10. Ἀποδύεσθαι.] MS. ἀποδύεσθαι, ut ſolet hæc ſacta in præſenti tamen edere. Dein nitide MS. ἐν τῇ ὄψει, non ὄψεις. Etiam mox cum Stephano & MSS. τοῦτο δή μιν πίσυνον, non μὲν δή.

143, 25. Γυμνῶν ὅπλων.] Ut de Gelone Ælianus 13 Var. Hiſt. 37 Ἰδὲ τοίνυν ὑμῖν ἐν χιτωνίσκῳ γυμνὸς τῶν ὅπλων παρέστηκα. Attamen MS. γυμνῶν ἀνόπλων.

143, 39. Τῶν ἐπιλοίπων γενεῶν.] Accuratiſſime MS. γενεάς. In reliquis nullum eſt ambiguum, ut neque cauſa eſt, cur generationibus undecim non opinemur recte datos annos mille trecentos & quadraginta, quum ſufficiat poſteriorem γενεὰν procedere & currere ſive ab principio, ſive in medio, ſive prope finem.

143, 49. Δὶς καταδῦναι.] Cur ita nunc maluerint, quum ſtatim ante præcedat καταδύεσθαι, viderint; mihi ratio nulla apparet, præſertim quum & in MS. legatur καταδῦναι. Paulo ante revocavi ἀνατέλλει, quod Stephanus in

orâ

orâ poſuerat & ab optimo codice ſervabatur, non ἀνίελλε, ut inique contrahunt editiones.

144, 4. Ἑκαταίῳ τῷ λογοποιῷ ἐν Θήβῃσι γενεηλογήσαντι.] Quæ fuit hujus viri curioſa induſtria perveniendi fortaſſis ad indagationem temporis, quod ante illum videbat proceſſiſſe ſine notitia recte animadverſa, ut ita per generationes, quæ deſignari probabiliter poſſent, illuc adſcenderet. Unde toties talium Hecatæi genealogiarum fit mentio apud eruditos grammaticos, ut Stephani exemplo docet Salmaſius in Plinianis pag. 846.

144, 11. Αὐτόθι ἑστᾶ.] MS. ἵσταται. Nec aliter ἵστασθαι εἰκόνα dicitur, quam ἱστήσαντο ἀνάθημα βασιλείας cap. 147. Et paulo ante exhibui ὑ γενεηλογήσαντι, quod ex Stephano cognitum probabat MS. Mediceus, non συγγενηλογήσαντι.

144, 15. Διὰ πασέων, ἕως οὗ ἀπέδεξαν ἁπάσας αὐτάς.] Quum ex tot vocibus nihil exſtet in optimo libro, cogor certe attendere, an ab hoc facto ſtet ratio. Sed vix attentione opus. Quid enim continent aliud hæc verba, quam quod jam dixit ἐξηγεόμενοι δεικνύντες κολοσσοὺς ξυλίνους τοσούτους ὅσουσπερ εἶπον.

144, 20. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγ.] Hic locus eſt, quem reſpiciebat Syneſius lib. 1 de Providentia pag. 93. Οὐ γὰρ ἀπιστοῦσιν Αἰγύπτιοι μηδέν, καθ' ἵνα θεοὺς αὐτῶν βασιλεῦσαι, πρὶν ὑπ' ἀνθρώπων ἄρχεσθαι τὴν γῆν, καὶ γενεαλογεῖσθαι τοὺς βασιλέας Πείρωμιν ἐκ Πειρώμιος. Quod quidem non monet Petavius, nec tamen ſatis caute verſatur in interpretandis poſtremis *ac regium genus à majoribus, ut Piromis à Piromide, cenſeretur.* Itaque Piromin conſiderat aliquem diverſum ab regibus, quod nec Græca dicunt, nec intelligentia veri permittit.

144, 40. Τῶν πρώτων λεγομένων θεῶν εἶναι.] Vox poſtrema hoc loco ignoratur ab MS. & rejicitur poſt iſta, Ἡρακλῆς δὲ τῶν δώδεκα, τῶν δυώδεκα λεγομένων εἶναι. Idque longe ſuavius eſt, ut media decurrentia ultro, claudantur in ſepto hujus verbi, quod in principio & exitu poſitum eſt.

145, 6. Κατὰ εἰνακόσια] Addit MS. ἔτεα, ut ſolet Herodoti is mos eſſe.

145, 9. Κατὰ ἑξακόσια.] MS. καθ' τὰ ὀκτακόσια.

145, 28. Οἵ τε ἄλλοι ἄνθρωποι.] MS. tantum οἱ ἄλλοι ἄνθ. Mox miror unde potuerit fieri προσεῖσαι δέ τι αὐτοῖς καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος, quum in MS. Mediceo clare exſtet αὐτοῖσι, quod religioſiſſime retinet ubique hic auctor; pari negligentia contractum, qua mox ediderunt νόμοισι τοῖσδε, exhibente fideliter optimo codice iſto τοῖσιδε.

146, 7. Πολλῶν καὶ μεγίστων ἀντάξια.] MS. μεγάλων. Neque ſolet Herodotus in illis variare modos. 4, 109. Ἐν δὲ τῇ Ἴδῃ τῇ πλείστῃ ἐστὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλή. 7, 9. Ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα. 18. Ἐγὼ οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλὰ καὶ μεγάλα πρήγματα πεσόντα ὑπὸ ἡσσόνων. 8, 144. Πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα.

Ibidem. Ὁ δὲ δὴ λαβύρινθος καὶ τὰς πυραμίδας ὑπερβάλλει.] Non poſſunt hæc verba fallere. Nihilominus hodie video ſcribi *Nihil majus & operoſius in Ægypto, atque ejus hiſtoria, invenimus exſtructione Pyramidum,* Hæc ſunt mera falſa.

146, 13. Τὰ δὲ μετέωρα ὑπ' ἐκείνοισι] Verba ſatis vexata ab interpretibus, ex quibus Valla proculdubio aliam lectionem ſequutus eſt, dum vertit *illis impoſita:* neque enim hoc patiuntur Græca, etſi ſequatur quoque Stephanus, tantum ſollicitus, quo referat illud ἐκείνοισι. Quod quum vicinum nihil habeat, retrahit è longinquo vocem αὐλαῖς, & verſioni Latinam *aulis* inſerit. Quod quidem ſatis eſt violentum. Quis enim cœcus non videat primo hæc domicilia non alibi ab Herodoto narrari, niſi in iſtis aulis? Deinde non poſſunt dici cubicula aulis impoſita, quum aulæ iſtæ ex ſignificatione ſua ſint loca aperta, in quorum ſeu rotundorum ſeu quadratorum circuitu ſolent exſtrui conclavia, ut ex locis illis ſubdivis lumen comparent, & quamvis dicantur κατάστεγοι, tamen ita ut illis nihil ſit impoſitum, ſed circumdatæ porticibus & parietibus, quibus alia deinceps imponi poſſunt. Denique Græcus ſermo ſententiam Stephani, etſi maximi τῶν Ἑλληνιζόντων, nequit pati, atque adeo corruptiſſimus eſt. Legendum quippe ex opt. MS. μετέωρα ἐπ' ἐκείνοισι. Hoc enim ratio ipſa ædificandi docet, ut ſuperiora ſint impoſita inferioribus vel planis vel iis, quæ ſunt inferiora terris. Itaque retinendum in interpretatione *illis impoſita*, ſed ut non ad aulas, verum ad ſubterranea præcedentia reſeras. Plane ita dicit ſeq. capite: Καὶ ἐπ' ἀμφοτέραις pyramidibus ἔπεστι κολοσσός. Error hic librariorum jam alibi caſtigatus eſt.

146, 20. Τοῦτο ἀρχὴν τὸν λαβύρινθον τοῦτον.] Eſt hoc δεικτικὸν prorſus inane, & ſola vox λαβύρινθον docet ſatis, de quo labyrintho verba fiant: etiamſi tandem iteret non tantum τοῦ λαβυρίνθου τούτου, ſed etiam ὁ δὲ λαβύρινθος οὗτος, ſed poſtquam deſcriptio finita eſt. Hinc opinor legi recte in MS. τοῦτον. Hoc Herodoteum. Cap. 152. Τὸν δὲ Ψαμμίτιχον τοῦτον πρότερον φεύγοντα … τοῦτον φεύγοντα &c.

146, 40. Στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι.] Aut ridet Iſ. Voſſius aut miratur tantam magnitudinem tribui huic paludi ab Herodoto potuiſſe; ſed ſe etiam poſſe oſtendere, Herodotum omnia Ægyptiaca longe feciſſe ampliora, quam revera erant, & ipſam Ægypti longitudinem latitudinemque altero tanto majorem feciſſe, quam ſit. Sic ille ad Pomponium Melam 1, 9, quia ſcilicet optime

ſui fuit conſcius, inde exiſtimat de aliis.

147,4. Ἐξαπίνης.] Sic edidi, quod non audebat Stephanus niſi in orâ ponere: ſed probat id ipſum liber optimus, ut nullum ſit dubium.

147, 16. Ἐς τὴν Συρίην τὴν ἐν Λιβύῃ.] Et quis hæc poſteriora requirat? aut quibus credidit Herodotus ſe gratificari, qui talia addebat? An credimus? immo ſomnium eſt nugatoris alicujus, qui Herodoteam ſcriptionem non intelligebat. Nam optimus codicum MSS. ἐς τὴν Συρίην τὴν ἐς Λιβύην. Ut cap. 152. Πέμψαντι δέ οἱ ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον.

147, 24. Ἕτερόν τι τοιοῦτο] MS. ἕτερον τοιοῦτο, ut mox τοιοῦτον ἕτερον, & οὐδὲν τοιοῦτο 2,20, ſed & MS. Σαρδαναπάλλῳ.

147, 30. Τὸν ἐκφερόμενον.] MS. τὸν ἐκφορεύμενον.

147,47. Κυνέας γὰρ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.] Mira in particulis graſſatio aliorum & in voce poſtrema, exhibente Mediceo MS. κυνέας γὰρ καὶ οἱ ἄλλοι ἅπαντες. Ex quibus adverſativam noverat jam olim Stephanus, ut & mox Ψαμμίτιχος μὲν νυν, non ut vulgo δή. Hæc Stephanica firmat conſenſu ſuo optimus codicum. Quod vero teſtatur ab regibus Ægypti geſtatas fuiſſe tales galeas, iſta notitia fidem clariſſimam accipit ex monumento Mycerini, quod ſupra adduximus, & inſuper ex egregio muſivo, quod publicavit Ath. Kircherus in Latio, ubi plures reges videntur in Nili inſulis feſta celebrare, qui reges galeis talibus pelliceis noſcuntur.

148, 13. Πατέρα Νεκὼν ἀπέκτεινε] MS. πατέρα ἰκων ἀπέκτεινε. Quod ſi intelligatur de Græco ἑκὼν, nihil erit; nam debellatum qui occidit, non eſt neceſſe, ut ſermone exprimatur, quo animo id fecerit: fecit enim certe ſponte & volens. Sed neque accentum gravem agnoſcebat codex optimus, quum ſic referret. Exiſtimavi igitur eſſe quartum caſum nominis proprii. ut cap. 111. τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερὼν, & 141. Τῷ οὔνομα εἶναι Σεθων. Et videtur ad hunc locum diſtuliſſe commemorationem patris illius principis, quam alioquin ante feciſſet. Ex defectu autem ſpiritus videtur prima litera abeſſe, ut majori nimirum charactere poſtea apponeretur ad ornamenta ſcripturæ more ſolito, & pater Pſammitichi fuerit Νίκως, ſicut deinde iterum in filio id nomen repetitum.

148,17. Καταλαμβάνει μιν δ. τ. κ. φεύγειν.] Offerenti hoc poſtremum verbum Stephano ex antiquis libris non debui reſiſtere, quum & liber optimus eam lectionem probaret, non φεύγοντα, & uſus Herodoti per frequentiam bene cognitus id exigeret.

148,20. Ἐπονέετο.] MS. ἐπονέετ.

149,4. Καὶ δὴ καὶ παῖδας.] MS. καὶ δὴ παῖδας.

149, 6. Ἐκμαθόντων τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν.] Vox tertia in MS. non reperitur, ut quamvis tolerari queat, non tamen debeat credi ab Herodoto veniſſe, etſi centum ex illis tralaticiis libris eam oſtentent.

149, 13. Ἐξαναστήσας, ἐντεῦθεν κατοίκισε ἐς Μέμφιν.] Hæc diſtinctio continuata eſt ab Aldi uſque editione, prorſus tamen contra mentem Herodoti, qui adverbium voluit cum participio conjungi, prout ſemper verbo ἐξαναστῆσαι, quacunque etiam forma, addit vel ἐξ ἠθέων, vel ἐκ τῶν νήσων, vel ἐκ τῆς Ἱστιαιώτιδος, quem ſenſum nunc involvit adverbio, ſed ſine controverſia jungendo cum participio ἐξαναστήσας. Vide Portum.

149, 20. Ἐξ ὧν γὰρ ἀνέστησαν.] MS. ἐξ ὧν γὰρ ἐξανέστησαν, accurate ſervato integro verbo.

149, 25. Τὸ γὰρ χρηστήριον τοῦτο τὸ ἐν Αἰγύπτῳ.] MS. τοῦτο ἐν Αἰγύπτῳ ſine vocula τὸ; quippe qua admiſſa nihil niſi repetitur quod modo præceſſit.

149,35. Τῶν φανερῶν ἦν θῶυμα.] Ab MS. non agnoſcitur verbum ſubſtantivum, in quo præterea ſcribitur θῶμα, ſicut & ſtatim ἱρόν ἐστι θωμαστότατον, non θωυμαστότατον, quod editur, de quo jam actum in libro priore.

149,40. Ἐπικέεται.] MS. ἐπίκειται, & mox καλεομένη idem codex pro καλεομένη.

150,5. Λέγων γὰρ τόνδε.] Ex margine recepi quod publicabat ex MSS. Stephanus, quum probaret codicum optimus, ex quo mox etiam poſui Ὄσιρις, non ut vulgo Ὀσίριος.

150, 15. Ἀπιὼ γὰρ τροφὸν &c.] Ita ſcribitur non tantum in libris inſpectis ab Stephano, qui id in margine notavit, ſed & in optimo Mediceo, cujus ſcripturæ veritas notabili caſu hic confirmatur ab Athenagora, qui ita hunc locum citat in Legatione pro Chriſtianis, ut, inquam, Ἀπιὼ dicat, non Ἀντοιῶ. Et agnoſcis hunc locum ipſum eſſe, quem citat eruditus ille commentator orationum Ciceronis ab nobis olim primum ex chirographo paterno editus ad librum 1 in Verrem cap. 18, ſed quum pro hoc nomine proprio in MS. illic exſtent hæ literæ ΤΟΥCΙΝΔΕ, nequit decidi, quomodo pronunciaverit. Cujus ſcriptum quum poſtea quoque ſit additum in editionem Cl. Grævii, noli credere in MSto extare vel *opinioni*, vel *perſequitur*: utrobique extat tum *opioni*, tum *perſequeretur*.

150, 25. Ἐς τὸ ἐξεῖλε.] Sic eſt & poſtulat Ioniſmus. Sed in MS. Mediceo clare legi ἐς ὃ ἐξεῖλε, quod eſt ἐς ὃ ἐξεῖλε, de quo dubitare nemo poteſt attendens ad varia exempla jam in præcedentibus prolata. Immo viciſſim animadvertes pag. 151 verſ. 12, ubi ἂν ἔτι εἰ ὀλκοὶ edebatur, me reſtituiſſe ex eodem MS. τὸ ἔτι.

150, 33. Ὁμοῦ ἐλαστρεύμενας.] Is ipſe codex MS. præfert ἐλαστρεομένας, prout hæc ipſa verba

ba iterantur 7,24, non ignaro Porto. Etiam mox auxi ἀπὸ δὲ Κασίου ὄρεος, ut notabat articulum ex ſuis libris Stephanus, nec aliter in Mediceo.

151, 3. Ἐπὶ Νεκῶ βασιλῆος ὀρύσσοντος.] Nempe quia ſequitur Νεκῶς ὀρύσσων. Atqui ita perit ſenſus. Hinc & optimus MS. ὀρύσσοντος. Id neceſſario reponendum; quod videntur auſi non fuiſſe, qui nimis & inſcite attendebant ad vocem ſequentem μυριάδες, quaſi non ſæpe ſermo admitteret conſtructionem non ab vocabulo, quod in promtu adeſt, ſed ab intellectu & ſenſu.

151,6. Τῷ βαρβάρῳ αὐτὸν προεξεργάζεσθαι.] Sane ita habent editiones ab Aldo, & ad hanc ætatem propagant. Verum an credi poteſt ita legiſſe interpretem Latinum? *cum id opus barbaro præmunire.* Immo ille novit, quod vidi in optimo MS. προεξεργάζεσθαι. Mox habebat MS. liber μή σφισι ὁμογλώσσους, ubi vulgo σφι.

151,22. Ἠλείων ἄνδρες ἄγγελοι.] Nec habet quidquam venuſti aut ſententiæ vox media, nec in MS. exſtat, ut mirer, unde venerit, quam longe abeſſe debere fides firmiſſima optimi codicis, quem allegavi, probat. Si quid ad rem facit, Diodorus Sic. 1, 95 ſcribit: φασὶ καὶ τοὺς Ἠλείους, σπουδάζοντας περὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα, πρεσβευτὰς ἀποστεῖλαι.

151,36. Καὶ σφέων καὶ ἄλλων.] MS. καὶ τῶν ἄλλων. Paulo ante etiam edidi ex eodem optimo codice εἴ σφιν οἱ πολιῆται.

151,41. Ἠλείων δὲ μηδενὶ ἐξεῖναι ἀγωνίζεσθαι.] Quamvis ita antecedat, nihilominus in MS. ſimpliciter exſtat tantum εἶναι, quod ipſum ejuſdem eſſe notionis conſtat & nullus ignorat.

151,49. Ἐξεδέξατο τὴν βασιληΐην.] Poſtrema duo vocabula non agnoſcit MS. Quid voluerunt hi jactatores copiæ ſuæ, ut inde aliquid deceret præberi Herodoto? Veniunt ſeri & nimis importuni, præſertim quum ante oculos habere potuiſſent 1, 103. Φραόρτεω τελευτήσαντος ἐξεδέξατο Κυαξάρης.

152,4. Ἐπεὶ δέ οἱ ἔδεε κακῶς γενέσθαι.] Quod ab Jeremia prædictum fuit, cujus conſenſum cum Herodoto miratur Scaliger in Animadverſionibus pag. 88.

152,8. Στράτευμα ὁ Ἀπρίης μέγα.] Hanc ultimam vocem Latine reddendam non judicavit interpres Valla, ſi modo eam vidit, quod valde dubito. Etſi enim ediderit Aldus, tamen potuit exemplar, quo alter utebatur, ea caruiſſe, ſicut teſtor eam non exſtare in optimo MS. ut jure æquiſſimo uſus fuerim in ea non toleranda, perinde ut jam contigit in libro priore. Deinde ἀσφαλέστερον ἄρχειν idem MS. codex, non ἄρχῃ, ut vulgo.

152,30. Ὁ δὲ Ἄμασις.] Adverſativam hanc quoque non habet MS. optimus, nec quidquam momenti huc affert.

152,34. Ὑπεκρίνατο.] Plane id nonnulli codices antiqui acceperunt ab correctoribus propter tot ſimilia tempora huc coëuntia. Attamen debuit eos deterrere præcedens ἀξιοῦν, cui hoc verbum opponitur, ut laudari mereantur & Stephanus & ejus codices, ex quibus produxit in margine ἀπεκρίνατο, quod & ipſe inveni in Mediceo. Eademque ratio eſt in iis quæ ſequuntur tam τὰ πρασσόμενα, quam ἄγοντα.

153,2. Ἄνδρας ἐπικούρους τελαμωνείους.] Vox τελαμωνείους in optimo MS. non legitur, niſi nupero calamo ad marginem adſcripta; in ipſo verborum ordine vetus manus eam ignoravit. Et videndum ſane, numquid is numerus ſit enormis: unde enim tot Cares & Iones? Etſi fatear eſſe eundem confirmatum à Diodoro Siculo ἠναγκάσθη καταφυγεῖν ἐπὶ τοὺς μισθοφόρους ὄντας εἰς τελαμωνείους. Quod ſi ex Herodoti ſua ætate exemplaribus hauſit, ſub Caribus & Ionibus latet omne auxiliorum genus. Non videtur tamen Diodorus in hac hiſtoria Herodotum ſequutus fuiſſe; nam quum hic prælium in urbe Momemphi (de qua ſatis dixi ad Stephanum de Urbibus) commiſſum referat, Diodorus 1, 69 περὶ τὴν Μαρίαν κώμην ait. Certe Apries non ſtatim ſtrangulatus eſt, ut feſtino curſu narrat Diodorus.

153,8. Ἑπτὰ γένεα.] At Scaliger lib. 3 Canonum Iſagog. pag. 317 ſibi placet, dum redigens neſcio cur illa Herodotea ſeptem in quatuor, ſub nomine Τεχνιτῶν comprehendit καπήλους & ἑρμηνέας & κυβερνήτας, & quarto numero habet βουκόλους καὶ ποιμένας. Sed prætulerim diſtinctionem Herodoti.

153,20. Ὅτι ἐπὶ πλείστους ἐγένοντο.] Ita confirmabat codex Mediceus id quod ex ſuis libris Stephanus monſtrabat in margine, ut pro vero debuerim recipere, ejecto ficticio γενοίατο. Idem ſtatui debet in eo quod ſequitur ἐκδεκόμενος, non ἐκδεκόμενοι.

153,36. Ἡγεομένους πολιητέων.] Si ita ſcripſerit Herodotus, fruantur eo lectores. Sed certe alio longe ſenſu eadem ſcribit 9,1. τοῖσι δὲ Θεσσαλοὺς ἡγεομένοισι, quem locum vide. Præterea ſcire oportet in hoc loco exhibere codicem ſanctiſſimum omnium ἡγημένους πολιητέων. Quid in ea lectione non infinitis modis præſtat vulgato? Ex eodem etiam recepi ſequens illud νομιζομένους Stephano diu indicatum.

154,1. Καλασιρίων χίλιοι καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι.] Vox ultima ignoratur ab MS. nec meretur in hac parte ullum locum, quum & optime poſſit intelligi. Inſuper ab Stephano adſcivi ἕκαστοι, non ἕκαστον, ex auctoritate ejuſdem codicis.

154,19. Ὡς οὐ ποιεῖ.] MS. ποιεῖ.

155,2. Διδάξασαι τὰς Πελασγιωτίδας γυναῖκας.] Et ubi quæſo? Nequivit forſan dicere

Herodotus, quia potuit eveniſſe in ipſo itineris errore, ubi in aliqua parte Græciæ in eas inciderunt. Sed Ezech. Spanhemius ſcivit demouſtrare locum, ubi id acciderit ad Callimachum pag. 650 ſic ſcribens: [Accedit, quod ex Ægypto Græciam, & à Danaidibus quidem, ac proinde Argos, ubi eædem cum patre Danao dicuntur adpuliſſe, illatum primo hoc ceteris feſtum, Θεσμοφόρια à Græcis dictum, tradat Herodotus l. II c. 170.] Indue fidem aliquot ſtadia latam, & crede.

155, 10. Δημότην τετραίν ἐόντα.] Sic quum præter codices Stephani exſtaret quoque in Mediceo, non debui id faſtidire, nec quod ſequitur ἀγνωμοσύνη, quum vulgo darent τοπρότερον & ἀγνωμοσύνη.

155, 25. Εἰ γὰρ πρότερον εἶναι δημότης.] Sic exhibui quod jam in ſuis ſcriptis offenderat Stephanus & margini commiſerat, nec aliud ipſe videram in libro Mediceo. Id fuit hujus mutationis ſacramentum. Non enim fatigabat me conſtructio vulgatæ lectionis, quæ pro infinitivo habet ἦεν, quomodo id paſſim uſurpatur, ut potuerim relinquere. Fatigabat me raritas illius verbi in Herodoto. Fatigabat ſuaviſſima repetitio infinitivi in melioribus & vetuſtioribus libris; ut licet delicias ejus loquutionis non caperem, mirabiliter tamen me afficeret, ut ſuſpendi & conſecrari optarem eam in meliora tempora, quod facio, comparari poſſe opinatus eum his Æliani 3 Var. Hiſt. 29. Διογένης συνεχῶς ἐπέλεγεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ὅτι τὰς ἐκ τῆς τραγῳδίας ἀρὰς αὐτὸς ἐκπληροῖ καὶ ὑπομένοι· εἶναι γὰρ πλάνης, ἄοικος, πατρίδος ἐστερημένος, πτωχὸς, δυσείμων, βίον ἔχων τὸν ἐφήμερον.

155, 28. Ἐχρῆτο.] MS. ἐχρᾶτο. Quod neſcio cur hic faſtidiverint, quum probent cap. 189. Τῇσι δὲ ἄλλῃσι γυναιξὶ ἐχρᾶτο. & χρᾶσθαι pro χρῆσθαι Ion. quot locis monſtravit Portus? Deinde σε γὰρ ἐχρῆν, non χρῆν.

155, 42. Ἐπεὰν δὲ χρήσωνται ἐκλύουσι.] Videntur ſane hæc neceſſariam apodoſin afferre præcedentibus, ut in utramque conſummata ſint fundamenta prudentiæ quam concepit Amaſis, & quam proferre vult ad ſui patrocinium. Attamen omnia iſta ab optimo MS. codice abſunt, & nullum ex illis ibi apparet. Et quid? An non iſta nimis plena ſatietas videbitur exiſtere ex calamo ingenii plus quam opus eſt explanare cupientis, quum Herodotus ex una dictione ac periodo omnia intelligenda exiſtimaverit. Negari nequit, quin qui dicet miles intendit arcum, quum oportet uti, ſtatim præbeat ſimul intelligendum, in tempore non neceſſario eſſe arcum laxatum ac remiſſum. Hoc facit Amaſis. Hoc exprimit Herodotus. Sed & MS. ἐκτανύουσι, non ἐκτανύουσι. Quin & paulo prius ἀμείβετο τοῖσι δε αὐτοῖς, quod plane eſt Herodoteum, non τοῖσδε.

156, 3. Οὐδαμῶς καταπεσπουδασμένος ἀνὴρ] Locum hunc in notis ad Arnobii librum quintum exornare & polire voluit Deſid. Heraldus, quem inſpicere licet. Sed mirum quod ſcribit. Nam quum velut ex Herodoto, ſuaviſſimo ſcriptore, attuliſſet hæc verba, ita ut daret καὶ οὐδαμῶς ἐσπουδασμένος, addit [quem locum profert Athenæus lib. VI & legit κατεσπουδασμένον ἄνδρα &c.] Atqui plane contrarium in modum ſe res habet, & quum Herodotus utatur compoſito, ipſe Athenæus etiam ſic vocat, ſed negativam particulam corripit dicendo οὐ κατεσπουδασμένος. At rurſus vice verſa, ubi antea dixit Herodotus ἔπινέ τε καὶ κατέσκωπτε τοὺς συμπότας, Athenæus ſcribit Herodotum dicere eum παιγνιήμονα ἐόντα σκώπτειν τοὺς συμπότας, hoc eſt, facit, ut qui citant antiqui Herodotum, exiſtimaverunt ſibi licere facere plane non attentis ad ſtyli Herodotei proprietatem. Statim ante edidi ex libris Stephani quibus Mediceus conſentit, λέγεται δὲ ὁ Ἄμασις καὶ ὅτε ἦν ἰδιώτης, quum vulgo καὶ omittatur, atque etiam deinde ἀπέφερε, non ὑπέφερε.

156, 10. Ἐποίησε τάδε.] MS. τοιάδε.

156, 22. Ἀνδρόσφιγγας.] Quos Portus concipit ſtatuas, quæ viri & ſphingis ſpeciem ac figuram habent. Certe Heberetus in ſervitute Ægyptiaca novit ſuo tempore vocari Ἀνδρόσφιγγα. Hoc tamen notari debet jungi ab Herodoto coloſſos, ut ſimplices ſtatuas Portus loqui non debuerit. Opinor ſic inter pyramidas fuiſſe γυναικόσφιγγα, & tales Perſepoli fuiſſe ἱππόσφιγγας.

156, 26. Πλέον εἴκοσι ἡμ.] MS. πλέον καὶ εἴκοσι ἡμ. ut majorem attentionem excitet, merito interpoſita iſta vocula. Mox adſcivi illud ἐκόμιζον ab Stephano in margine monſtratum & ab optimo codice firmatum, pro vulgato ἐκόμιζε. Recte illud ἐκόμιζε poſitum in præcedente periodo, ubi de rege dicitur; nunc agitur de ipſis operariis.

156, 38. Τὸ δὲ εὖρος, δώδεκα πήχεων.] Vix eſt, quod de his vocibus in tanta antiquitate affirmari poteſt. Valla in verſione omiſit. Et ſane quæ cauſa eſt, ut longitudo interiorum partium tribus cubitis minor ſit exteriore, atque totidem etiam altitudo (illa enim ab XXI ad XVIII, hæc ab VIII ad V decreſcit) latitudo autem modo duobus cubitis, nempe ab XIV ad XII? Et de longitudinis atque altitudinis proportione acquieſcere poſſumus, quum cauſa ſit ignota. Sed de latitudine fatigamur. Nam quum eadem denſitas muri in poſtico juſte ponatur, quæ in lateribus, certe oportebat idem ubique fieri ſpatium, & parili parte utrobique variare numerum. Quidquid ſit, utique in optimo iſto MS. ea quinque vocabula non apparent.

157, 17. Οὕτω βιοῦται.] Eximie, ut βίοι in ſel-

ſellulariorum lucris conſiderentur pro ipſis opificiis, ut inſtrumentis vivendi. Attamen hoc loco optimus MS. habebat βεβαιοῦται. Quod palmarium, vel ob verba Epiſtolæ ad Hebr. cap. 9 verſ. cod. Καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασι.

157, 27. Ἔδωκε χώρους ἐνιδρύσασθαι βωμούς.] Hæ ſunt reciſæ ſententiæ, ut verbis ſua ſubſtantiva junctim annectantur, quæ prorſus non eſt Herodotea cura, licet ſic potuerint venditare tot codicum vetuſtorum numeri, tot docti lectores Græcorum ſibi blandiri, quaſi Herodotum legerent. Quam lene igitur eſt, quam vere Græcum, quam aperte declarans originem corrumpendi, quod in MS. legitur χωρίοις, quod propterea credo prorſus eſſe Herodoti, ſicut alibi dicit ἐνιδρύσασθαι ἐν νήσῳ νηὸν καὶ βωμούς.

157, 37. Αὗται αἱ πόλιες.] Et nunc αὗται αἱ πόλις & ſtatim ἄλλαι πόλις legit optimus librorum MSS. ubi etiam vulgo iteratur πόλιες.

158, 1. Τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι.] MS. ἐξεργᾶσθαι.

158, 7. Χίλια συμπληρεῖς τάλαντα.] At quale oro, iſtud ædificativum alumen? ut videtur innui ex modo ſcribendi; utrum firmum & concretum, an ſolutum? Quid? An mittendum erat ex Ægypto, quod affatim adfluebat in vicinia? Ælian. 13, 16. MS. ille optimus στυρῆς. Vel hanc ignotam vocem reddi Herodoto præſtat, quam obſideri ab mendacio tum rei, tum vocabuli. Quod ut ſciamus unde veniat, per ſimilitudinem ab gelu docet Virgil. 3 Georg. 366, & Salmaſ. in Plinian 368.

158, 8. Κυρηναίοισι δὲ ἐς ἀλλήλους Ἄμασις.] Nomen proprium nunc contemnitur ab MS. & merito; nec enim in hac parte magis conſpici & iterari oportuit, quam in duabus minimum partibus, quæ proximæ ſequuntur. Sane quid huc apportet, nullus adſequor. Mox recepi ex margine Stephani αὐτόθεν, quod firmabatur Florentiæ.

158, 18. Εἶπε δὴ ὁ Ἄμασις.] MS. εἶπε ὁ Ἄμ. omiſſa ſecunda vocula, qua etiam egere poteſt hic locus.

158, 20. Καί ἐστι οὐδεμία μηχανή.] Hunc credo locum eſſe, unde homines perverſi illam vocem duarum literarum ſubreptam transtulerunt in præcedentia, unde ab optimo MS. expelli teſtabar. Nam ille ipſe nunc auctior exhibet: καί ἐστι τι οὐδεμία μηχανή. At proculdubio eam dixerunt jam olim iſti ſupervacuam, & nunc etiam multi dicent, ſed non illi, qui bene legerunt Herodotum, agnoſcuntque quemadmodum ab eo ſoleat iſtud neutrum infarciri. 1, 185. Τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν, ῥέοντα ἰθὺν, οὕτω δή τι ἐποίησε σκολιόν. 3, 12. Αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων κεφαλαὶ, οὕτω δή τι ἰσχυραί. Et ſæpe.

158, 24. Εὔχετο ἐν τῷ νόῳ τῇ Ἀφροδίτῃ.] Forſan ut ille in Inſcriptione apud Gruter. *Ingratæ Veneri ſpondebam munera ſupplex Erepta conjux virginitate tibi:* aut, ut nebulo apud Petronium, timidiſſimo murmure votum facit. Sed non erat hæc Dearum Deorumve credulitas, ut ſine fidei pignore ſic cogitationi, ſanctæ licet, tamen facili ad mutationem adquieſcerent. Inſuper patet poſt infelicem ac ſterilem noctem tranſactam eum minis, per diem ſequentem contigiſſe id votum in noctem venturam; unde multum præplacet quod eſt in optimo codice ἐν τῷ νηῷ. Fuit haud dubie illic fanum Veneris, ubi talia vota ſine rubore plura ſunt concepta, & verbis planis ad Veneris aures miſſa, prorſus ut Eurydice apud Sophoclem in Antigone Παλλάδος θεᾶς ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος, in ipſo templo nempe volens alloqui; immo etiam tabellis inſcripta ſuſpenſaque, prout nos aliquando vocabula in metrum coërcuimus ad conſpectum gemmæ apud clariſſimum virum & veterem amicum meum D. de Wilde.

158, 36. Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα Ἄμασις πέμψας ἐς τὴν Ἑλλάδα.] Ab MS. abeſſe video participium πέμψας, & ab Herodoto id veniſſe omnino non perſuadeor, cujus perpetua phraſis eſt ἀνέθηκε ἐς τὴν Ἑλλάδα, ut perſæpe jam in ſuperioribus occurrit: ſed & mox ſequitur, ἐς μὲν νυν Σάμον ἀνέθηκε.

158, 47. Ἱδρύσασθαι προσχώτας.] MS. ἱδρῦσθαι.

JACOBI GRONOVII

NOTÆ ET OBSERVATIONES

in librum tertium Herodoti.

159, 12. Αἴτεε ἰητρὸν ὀφθαλμῶν.] Quod haud dubie fecit inductus celebritate peritiæ Medicorum Ægypti, unde & Darius in parte felicitatis ſuæ ſtatuit περὶ ἑωυτὸν ἔχειν Αἰγυπτίων τοὺς δοκέοντας εἶναι πρώτους τὴν ἰητρικὴν 3, 129, & hanc eorum rationem fuiſſe notavit antea lib. 2 c. 84, ut medicina eſſet δεδασμένη, & οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστᾶσι. An id fecerit Cyrus, ut poſtularet ab eo, tanquam qui obſequi ſibi deberet, habeat ſibi ille, qui ſcribere ſuſtinuit, Ægyptum fere ad nihilum redigens. Nam cur id non fecit ex aliqua alia regione ſibi ſubjecta? Immo quia conſtabat non eſſe alibi meliores.

159, 22. Ἐποίησε ταῦτα.] MS. τάδε, pari mutatione, quæ plus vice ſimplice occurrit. Paulo ante codices Stephani adjuvat idem in voce συμβουλῇ, non συμβουλίῃ, etſi utrumque notaverit Portus. Mox quoque ἐσθῆτι τε καὶ χρυσῷ, ubi illud τε omittunt vulgo.

160, 19. Ὅτι Κασανδάνης.] MS. gemino σσ Κασσανδάνης & nunc & infra.

160, 25. Ἐσελθοῦσα.] MS. εἰσελθοῦσα.

160, 34. Τοίγαρ ὦ μῆτερ.] MS. τοί γάρ τοι ὦ μῆτερ. Mox adſumpſi ἐς τὴν ἐπιτροπευσιν ταύτην, quod ab ſe excitatum Stephanus relinquebat in margine, quum vox ipſa ſe probet digniſſimam manu Herodoti, & par ſit ἐπιτροπευσιν in libro 9 cap. 3, & certe probetur ab MS. Mediceo.

160, 44. Τὰ πολέμια.] Quæ huc non pertinent, niſi placeat ex imitatione poëtica huc intelligere πολεμήια ἔργα. Sed Herodotus jam 1, 4 dixit Πέρσας αἰεὶ ἡγήσασθαι τὸ Ἑλληνικόν σφισιν εἶναι πολέμιον. MS. τὰ πολεμικά. Recte: nam ſunt diverſa & bene diſtincta.

161, 2. Τὸν πισότατον ἀποστείλας τριήρει.] Hic eſt ſermo Græcus, quo ſane opinor uſuros editores Herodoti, utpote qui ſatisfacit regulis per Grammaticam puerilem poſitis. Unde occurrit 3, 44. Ἐπιλέξας τῶν ἀστῶν τοὺς .. ἀπέπεμπε τεσσαράκοντα τριήρεσι. Cæterum Herodotus ſublimior jam & politior ſcripſit ex fide optimi codicis MS. τριήρη. Hæc nempe duplicatio quarti caſus viſa fuit illis horrida & removenda, quoniam nimis placebat Herodoto, cujus manum denuo reſtituit idem codex MS. libro hoc tertio cap. 52. Περίανδρος ἐξ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται στείλας πλοῖον ἐς Κέρκυραν, ubi vulgo etiam exhibent πλοίῳ, ſed mihi aliud injunxit præſtantia exemplaris Medicei, & nimis hilariter hic ſcriptor geminat accuſativa vocabula, quam ut poſſit ambigi. Sic dixit 1, 163. Ἐδίδου σφι χρήματα τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν. 2, 116. Καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτὸν πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρου.

161, 15. Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι Σύρων &c.] Dedi viris doctis, qui hanc partem conſideraverunt, quodcunque potui, modo corrigeretur Latina interpretatio, quam ab ordine Herodoti deducit Valla, ſcribendo *quæ eſt urbs*, quum Græca ſint πόλιος ἥ ἐστι; tum augendo *eorum Aſſyriorum*, ubi Græca modo Σύρων. Igitur agnovi Cadytin urbem Syriæ, prout jam Stephanus Byzantinus tradidit, licet prave Δ in Λ mutans, ex Herodoti Euterpe, ubi certe Συρίης πόλιν appellavit, quod noluit ſequi Ortelius, ſtatuens circa Ægyptum eſſe, quod mireris, ex ipſo hoc Herodoto, ita ut ſibi imaginatus fuerit etiam legiſſe in Clio. Sed quum interim Vallæ interpretatio ſuſtineat adeo eſſe libera, ut vindicet eam Aſſyriis, qui Palæſtini vocantur, relinqui etiam quidem illi id à me potuit, ſed nequaquam ut credam aut aſſenſerim unquam. Cur enim nunc definiret eam Palæſtinæ Syriæ, tanquam fateretur in loco priore aliquid ab ſe omiſſum eſſe, quod neceſſario nunc deberet ſuppleri. At quidquid illud eſt, nemo ejus rationem habere dignatus fuit, & Stephanus putavit ſatisfieri per ſolam vocem Συρίης, detrectans addere Παλαιστινῶν. Certe riſum meretur Valla, apud quem primo dicatur magna Syriæ urbs; mox urbs Aſſyriorum Palæſtinorum. Incondite etiam hinc ab Jungermanno (nam in editione Stephanica aliter legitur) in indice ponitur *Cadytis magna Syriæ vel Palæſtinæ urbs*. Immo ut acrius inhærerem, exegit ipſe ſermo Herodoti, qui ita fluctuat, ut nequeat haberi pro integro, & defectus videtur latere in hoc membro, unde ſequentia omnia dependent. Res ipſa ſtatim patebit, ubi indicavero ſic à me legi ſolitum hunc locum: Ἀπὸ γὰρ Φοινίκης μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος γῆ ἐστι Σύρων τῶν Παλ. *Nam ab Phœnice uſque ad fines Cadytis urbis, regio eſt Syrorum Palæſtinorum, ut vocantur.* Procede ſic ordine, & vides leniſſima eſſe Herodotea, & demonſtrare tres diverſitates incolarum, qui poſſident terras inter Syriam Phœnicen & Ægyptum; nempe primi ſunt Palæſtini, ſecundo emporia Arabum ad mare Mediterraneum, tertio rurſus Syri ab Ienyſo urbe ad paludem Serbonidem; hinc initium Ægypti. Ad caput 96 lib. 1 ſub numeris 41, 6 jam patuit hac vitioſitate correptum fuiſſe Herodotum ex confuſione vocum γῇ & τῇ. Etiam ex abundantia ſupervacua inoleviſſe 2, 16 τὴν γῆν. Hæc olim; quibus danda eſt acceſſio propter conatus nuperos, in quibus de Cadyti & Magdolo multa verba fiunt, ſed nihil promovetur. Cadytin hanc ita deſcribit Herodotus, ut videatur ſui juris fuiſſe, ſita quidem in Syria, ſed nec Palæſtinis attributa, nec Arabiæ emporiis; itaque ſuis viribus ac legibus nixa. Hinc magna fuit. Periculoſa autem conjectura eſt de delenda ἥ in verbis ἥ ἐστι Σύρων &c. quum ea in MSS. omnibus exſtet, & deleta faciat loquutionem, cui nulla ſimilis in Herodoto occurrit tot genitivis accumulatis ſine fulcro ullo.

161, 23. Ἀπὸ ταύτης ἤδη αὖγ.] MS. ἀπὸ ταύτης δὴ αὖγ. Unde etiam antea repoſui ἐμπόρια τὰ ἀπὸ θαλάσσης, ut ex ſuis MSS. etiam notarat Stephanus in margine, pro ἐπὶ.

161, 33. Εἰδέαται.] MS. ἰδέαται. & deinde ταῦτα ἀναισιμοῦται, non ἀναισιμοῦνται. Utrumque notæ melioris. Quin & prolatum ab Stephano, Φοινίκης paulo ante probavit idem codex.

161, 41. Ἐπὶ τῶν παλαιῶν.] MS. ἐπὶ τὸ παλαιὸν. Nihil ſimplicius, & hinc quoque nihil emendatius aut verius, quum ignorem cur ſic elabatur Stephanus ad *ultra veteres*, quas

dein

Digitized by Google

dein putat aliis & pluribus verbis explicandas. Omnia in Herodoto ſunt nunc planiſſima.

161, 43. Ἐσβαλεῖν τ. στρατοπεδευσάμενοι ἐς Αἴγυπτον.] Non ſufficit hæc loquutio, nec commoda nunc eſt, ubi agitur de expeditione adverſus eam facienda. Optime optimus MS. ἐπ' Αἴγυπτον. Jam antea id patuit, quum dixit στρατεύεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον.

162, 7. Ἱματίῳ ἐκαλέεν κρεκύδα.] Sic edidi jungens Mediceum codicem codicibus Stephani, unde is ita in margine poſuerat, quam lectionem ſatis claram reddunt Pliniana Salmaſii, quum κρεκύλω vulgo hic poſitam ignoret.

162, 9. Ἐπικαλέσαντος δὲ τούτου ταῦτα.] Et cur non maluit dicere τούτους, n. θεοὺς? an vero credimus, ut alibi uſurpat τὸ θεῖον, ita nunc ſubintelligi velle θεῖος? Mirificæ ineptiæ, quæ tamen egregium Herodotum inquinare potuerunt. Omnino lege, ut eſt in MS. ἐπιτελέσαντος, quod colligere viri docti potuerant ex crebro auctoris uſu, quem tradit Portus. Et certe turbatus fuit Valla, nihil proferens niſi *Hoc acto*. an ſuboluit illi?

162, 30. Ῥαψάμενοι ὠμοβοέων καὶ τῶν ἄλ. δερμ. ἐχέων.] Recte iſta, neque ullus in dubium vocare poterit; adeo & ſimplex ῥάπτειν & compoſitum συῤῥάπτειν frequenter occurrunt in hiſtoria Herodoti, & ſatis concinne, ut probat locus ab Porto citatus 9, 17, cui addas ex initio libri 6 ἔῤῥαψας ὑπόδημα. Et hinc 4, 64 συῤῥάπτοντες κατάπερ βαίτας. Et in tempore adeſt Achilles Tat. p. 205. Δέρμα προβάτου λαβόντες ὡς ὅτι ῥαδινώτατον συῤῥάψωμεν εἰς σχῆμα βαλαντίου ὅσον γαστρός. Et tamen cur nunc quoque Herodotus non adhæret ſuo activo? Ubique iſtud adhibuit, nunc trajicit ſe in iſtam formam? Nempe ſi Muſis placet. Ego enim multo tamen prætulerim, quod reponit optimus MS. ἁψάμενοι τῶν ὠμοβοέων &c. Equidem exempla, quæ de verbo ἅπτεσθαι vulgo adducuntur, maxime apparent de laqueis ac nodis & ſimilibus: at vero Herodotus eo utitur, ut denotet ſic jungere quocunque modo & nectere, ut ipſum Latinum *ſuere* non teneat firmius, & quod alioqui Græci dicunt ῥάπτειν. Id clarum erit, ſi huic exemplo jungas contrarium ex libro 2 cap. 121. Ἐπισπάσαντα τῶν ἀσκῶν δύο ἢ τρεῖς ποδεῶνας αὐτὸν, λύειν ἀπαμμένους. Rurſus lib. 1 cap. 199. Ἕδεος ἐπαμμέναι καὶ μεγάθεος. Activum ἀνάπτειν, etſi decompoſitum, ſic occurrit circa finem libri 1.

162, 36. Διὰ ὀχετῶν τριῶν.] Si modo ita fecit. Nam MS. illud τριῶν plane non habet, & poteſt plures canales in tria loca conduxiſſe.

162, 37. Ἐστρατοπεδεύετο Ψαμμήνιτος.] Plane ſic & Valla *caſtra habebat*. Nec hæreo, modo in locis tam arctis & difficilibus potuerint caſtra poni. Certe Diodorus Siculus lib. 18 καταστρατοπεδεύειν quidem dicit Perdiccam ex Syria aggreſſum irrumpere in Ægyptum, & poſt infelicem tentationem ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν στρατοπεδείαν; ſed nuſpiam tale quid attribuit Ptolemæo, qui intus erat. Similis omnino caſus rerum hic videtur eſſe, unde legitur in MS. ἐστρατεύετο. Eadem plane ratio occurrebat mihi in Suida in v. Δαυίδ, ubi vulgo legitur Εἶτα τῶν ἀλλοφύλων καὶ Σαοὺλ ἐστρατοπεδευκότων, οὗ δὲ πρὸς τὴν ἐγγαστρίμυθον ἀπελθόντος &c. Ibi in MS. Lugdun. exſtat ἐστρατευκότων, & melius eſt ad mentem ejus loci. Etiam videntur hoc vulgatum feciſſe, ut eodem ſenſu foret; idque forſan ex ſequente ſtatim loco, ubi verſa vice Herodotus στρατόπεδον vocat aciem confligentem. Mox Mediceus codex habet ἰδεῖν οἱ μέγα ἀνάρσιον πρῆγμα, ut Stephanus viderat in ſuis, unde id recepi.

163, 1. Ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάσι.] MS. οἰσθησαν ψακάδι, quod videtur ex prava ignorantia mutatum eſſe, quum magnitudo miraculi ſic augeatur, quod ubique obſervata eodem tempore fuerit lapſa ex aëre una gutta, & mox ceſſaverit, non geminando lapſu.

163, 25. Ὡς μόγις ἂν λ. π. διαῤῥήξειας.] MS. ignorat particulam ὡς, & deinde habet διαῤῥήξεις. Et profecto ſcribit ſæpe Herodotus, ac ſi narraret, ut non connexa, ſed rupta utatur narratione, per quam tamen ſententia eſt integerrima; οὕτω δή τι ἰσχυραὶ, μόγις ἂν λίθῳ παίσας διαῤῥήξεις. Nec Herodotus ſolum, ſed & alii. Ut Pauſanias VIII, p. 483, τῶν δὲ ἐρειπίων οὐ πόῤῥω κρημνός ἐστιν ὑψηλός. οὐχ ἕτερον ἐς τοσοῦτο ἀνήκοντα ὕψους οἶδα. Potuit non frangere orationem ita ὑψηλὸς οὕτως, ὡς οὐχ. Tale eſt Petronii Traguriani; *Quum interim nemo curat, quid annonam mordet: non mehercules hodie buccam panis invenire potui*, ubi etiam poterat connexo ſermone uti, *quid annonam mordeat, ita ut meh. hod. bu. panis invenire non potuerim*.

163, 34. Ὅτι ἀσθενέας φορέουσι.] MS. rurſum apponit ὅτι ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλάς. Quæ repetitio non eſt alicujus extranei; imo eſt ipſius Herodoti ſic amantis præbere integerrimum ſermonem. Simile jam ſupra memini obveniſſe ad 53, 35.

163, 35. Πίλους τιάρας τε φορέοντες.] Communis hæc ſagina omnium qui tiaram vel nominare voluerunt, longo contextu enumerandi, præſertim B. Briſſonii in libro 11 Regn. Perſ. Sed etiam citat hunc locum in theſauro Stephanus, & notat; [Quum hic dicat ita, tanquam hæc ſeparans, alibi contra tiaras genus pileorum facit in Polymnia cap. 61. Πέρσαι μὲν ὧδε ἐσκευασμένοι· περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους πίλους ἀπαγέας.] Sic ille, ſatis infauſta contemplatione inclinatus & compulſus in hæc verba. Nam profecto, etſi vulgata ſcriptura eſſet Herodoti,

non

non poſſet continuo dici πῖλον & τιάραν ab eo ſeparari propter interpoſitam copulam. Noviſſime etiam D. Monfaucon in Diario Italico pag. 422 non aliter potuit hanc demonſtrationem Herodoti citare, ut dum Græca ſolitis verbis ponit, Latine addat *geſtantes pilea tiaraſque*, non addito, quemadmodum intelligat; quum tamen ibi allegare ſuſtineat in præcedentibus περὶ δὲ τὸν ἥλιον, quum in noſtris exemplaribus extet, καὶ περὶ τό: ubi etiam quum interpretetur ſuperiora *oſſa eorum qui in acie ceciderunt cum jacerent fuſa, & ſeparatim poſita*, vix intelligas, quum quæ fuſa jacent, mixtim poſita ſint. Illud vero permirum eſt, quomodo Heſychius ita ab exemplaribus Herodoti decipi potuerit, prout certe deceptum apparet, dum ex ſolo libro primo auctoris noſtri vidit tiaram maſculino genere poni; in aliis vero partibus incertum relinquere. Locum ſane libri primi ſine ullo offendiculo per Medicei exemplaris claram fidem indicavimus ita, ut verum pateret Heſychium eſſe, in capite 132. Sed quum Herodoto ſæpius de tiara ſcribendum fuerit, & auctor iſte agit ſeria, debuit ſciviſſe plura talia in eo documenta eſſe. Quod ut nos jam denique doctiores bene intelligamus, teſtificor in MS. Mediceo plane legi πίλους τιάρας φορέοντες. Itaque & maſculinum eſt lib. 8 cap. 120: nam MS. plane τιήρας χρυσοπάστους. Ubi tale quid requiri, non vero cogitandum de triere, docet mos Perſicus in xeniis, de quo etiam Herodotus 7, 116 in Acanthiis, ubi veſtes ſunt, non naves.

164, 19. Ἀντεβόωντε καὶ ἀνέκλαιον.] Minus ſuccenſendum illis, qui procudere ſuſtinuerunt hanc lectionem ex ſequentibus οὔτε ἀνεβώσας οὔτε ἀνέκλαυσας, idque inſuper exemplo ipſius auctoris alibi jungentis compoſita verba ab eadem præpoſitione, ut ἐπαείροντα καὶ ἐπορέγοντα, κατέχαιρε καὶ κατεκερτόμεε, & ſimilia. Sed tamen ab alieno manum oportuit abſtineri, quum in poſtremo exhibeat optimus MS. ἀντέκλαιον, quod haud dubie Herodoti eſt, & hinc præfero; quum etiam alterum videatur reſervaviſſe ad locum inferiorem ἀνακλαύσας μέγα. Quod vero Stephanus ante notaverat in margine τοιάδε, poſtea περὶ, confirmata ab eodem codice recepi.

164, 23. Δεύτερα οἱ τὸν παῖδα ἐξέπεμπε.] MS. ſimpliciter ἔπεμπε. Sed & quod ſequitur verbum ἦγον, ignoratur ab MS. & omnino non ſolum ſine ſenſu eſt, ſed etiam ſine ulla conſtructione hic intruditur, ut omnino debeat expelli. Quippe ut antea dixit à Cambyſe traductas fuiſſe filias ſervili habitu & aquam portaturas, ita nunc filios vinctos colla funibus & capiſtratos ora; ut etiam mox ille ipſe MS. non præfert ἄγοντα, ſed rectiſſime ἤγοντα & ἡγεόμενον.

164, 33. Ταυτὸ ἐποίεε τὸ καὶ ἐπὶ τῇ θυγ.] Particula καὶ in MS. non extat, quam ſicut vulgus inſereret huic ſententiæ, Herodotus arcendam judicavit.

164, 42. Αὐτοῦ τρεῖς φύλακοι.] An credimus hunc numerum? an obſervationis hujus tam accuratam fidem conſtare voluerunt Perſæ? Immo eſt nugaciter inculcatum iſtud numeri vocabulum, ut bene illud τρεῖς abſit ab optimo MS. Mox prodita ab Stephano παιδάμενα & πυνθάνε) ſtabilita ab eodem codice admiſi, ut certe probabiliora.

165, 5. Τὸ δὲ τοῦ ἑταίρου πάθος.] Crediderim ſic pleroſque loquuturos, & Herodoto etiam attributuros hoc vocabulum, quod ſæpe adhibet, ut & fœmininum πάθη, quæ eandem habet intentionem. Sed quam ſingulare, quam purum eſt, quod nunc offert ex calamo Herodoti codex optimus? nempe πένθος. Nonne hoc ipſum recte ab Herodoto dicitur πένθος in amiſſi patrimonii damno? quum in cauſa ſimili divina Apocalypſis 18, 15. Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται) διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, & rurſum verſ. 19. Ex eodem mox poſui πτωχηΐην pro πτωχίην, ut notatum eſt 32, 21.

165, 16. Εὗρεν αὐτοῦ οἱ μελλόντες.] Vocula αὐτοῦ non eſt in MS. & plane nihil in ſe habet roboris, nec in vertendo rationem ejus ullam habuit Valla.

165, 23. Ἦν καί σφεων ἀποσίωσι.] MS. εἰ καί. Ac ſtatim ἐν δὲ καὶ τῷδε, non ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε, quæ tamen ipſæ voces ſic repetitæ extant cap. 38 hujus libri.

165, 27. Τῷ Λίβυος Ἰνάρω παιδί.] Primæ duæ voces non habentur in MS. & ſatis patriam notavit antea.

165, 32. Κακὰ πλέω.] MS. πλέω, quod hinc pro genuino habeo, etſi iſta πλέα interdum quoque antea jam dixerit.

166, 1. Τὸ ὢν καταχαίειν τοὺς νεκρούς.] MS. τὸ ὢν καταχαίειν τε τοὺς νεκρούς.

166, 3. Θεῷ οὐ δίκαιον εἶναι λέγοντες.] Quid potuit fieri accommodatius ab editoribus? nempe præcedit Πέρσησι; neceſſario his debuit reſpondere caſus alter; ut ne canonibus Grammaticæ injuria fieret. Quid tamen, ſi Herodotus aliter ſcripſerit; noſtrumne erit non eum ſequi, quam potius ex noſtro ſenſu formabimus? Sane MS. plane profert λέγοντες, nec habeo cauſam, cur non id etiam Herodoti eſſe rear, idque ex more veteris Græciæ frequenter ita variantis, neque hîc modo, ſed etiam 4, 132. Δαρείου μέν νυν ἡ γνώμη ἦν Σκύθας ἑωυτῷ διδόναι σφέας τε αὐτοὺς καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· εἰκάζων τῇδε. Ita enim præclarus quoque MS. ubi ſubſtitutum eſt εἰκάζοντος. Talia ſunt apud Arrianum 2 cap. 7. Λέγοντ) δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων ἐς

Digitized by Google

ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδὲν ἂν οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεοικότες. At potuit ἐπεοικότος vel ἐπεοικότων, ut vidi etiam in uno MS. At non placuit Arriano.

166, 8. Οὐδαμῶς σφί ἐστι.] MS. Φησὶν ἐστι. Quod ipſum quoque opinor eſſe Herodoti: nempe ſicut poſt relatam opinionem Perſarum addit, eos dicere non licere Deum paſci cadavere; ita poſt opinionem Ægyptiorum de igne traditam, addit, eos dicere non igitur licere ullo modo belluis (in his eſt ignis) cadaver præbere; ut non de ſe ipſis tantum concludant, ſed generatim.

166, 15. Ἁμάξῃσι λυμαίνεσθαι.] Recte: nam ſic notat Portus ex 9, 78 λυμαίνεσθαι νεκρῷ, quod poterat habere ex libro 1 c. 214 iiſdem in verbis λυμαινομένη δὲ τοῦ νεκροῦ. Nec tamen hæc omnia vetant, audiri etiam ex codice MS. Ἁμάξῃσιν, & hunc accuſativum placuiſſe nunc ſimiliter Herodoto, ſicut placuit 8, 28. Ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην τὴν ἵππον αὐτέων ἐλυμήναντο ἀνηκέστως. Itaque voluit in utrumque ludere.

166, 19. Ἐθαψε ἐν τῇσι θύρῃσι.] MS. ἐπὶ τῇσι, & id deſideratur.

167, 8. Τοὶ λέγειν χρῆν.] Pejor eſt hic infinitivus, quam indicativus ille, qui exſtat in MS. χρῆ.

167, 16. Ἐς τοὺς ἀπέπεμψε.] Circa hunc locum perverſa contigit mutatio in editionibus, ut ita nunc exhibeatur, quum legatur in optimo MS. ἀπέπεμπε, & recte. Deinde etiam νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι αὐτοὺς καὶ κεχρημένοισι. Vulgo abeſt ſecunda copula.

167, 27. Ἡμέας τε ἀπέπεμπε.] MS. idem contra nunc ἀπέπεμψε. Vides plane laſciviam.

167, 41. Ἐπειδὰν οὕτω.] MS. ἐπεὰν οὕτω.

167, 44. Μέχρι δὲ τούτων.] MS. τούτου.

168, 4. Τὸν χρυσὸν ἥρωα στρεπτόν.] MS. χρυσοῦν; certe & ſupra vocavit χρύσεον. Sed etiam MS. & ſupra & nunc ψέλια. Et 4, 168. de qua ſcriptura egit Salmaſius in Plinianis pag. 245.

168, 23. Ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι.] Prorſus quaſi nonniſi puerile quoddam aut vulgare ſtyli genus tanto ſcriptori adfuiſſet. At vero optimus MS. ſine præpoſitione ἔτεα μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἀπικνέεσθαι. Quod ipſum cur non auſim Herodoto vindicare, quum & Ælianus, quanquam præmiſiſſet εἰς Ἀρκάδας ἀφίκετο, non recuſarit mox ſubnectere ἀφικέσθαι σφίσι τὸν ἄνδρα dativum adamans 2, 42, ubi noſter quartum caſum? Tale utique eſt lib. 2 cap. 36. Τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλάς, τοὺς μάλιστα ἱκνέεται.

168, 31. Ἀπ' αὐτοῦ ἐπιπλέειν.] Quid hoc erit? Certe nequit verti *in ea innatare*, quod tamen profert Valla, haud dubie aliam lectionem ſequutus, & veram, quam nunc repoſui ex optimo MS. ἐπ' αὐτοῦ.

169, 2. Δολερῶς &c.] Quam belle id repetiverit in ſene Ceo Archidamus, refert Ælianus 7 Var. H. 20.

169, 6. Ἱστᾶσι περὶ τὴν πόλιν.] MS. ἱστᾶσι. Deinde ἐμμανής τε ἐών, ubi Herodoto invident Ioniſinum illic plerumque uſurpatum, edentes ὤν.

169, 36. Ἐκ Θηβέων δὲ ὑπορβόλοντο ἔχοντες ἀγωγοὺς, καὶ κατέβαις &c.] Mira varietas numeri, ut modo exercitum, modo Cambyſen ſpectaverit; quod tamen ferri quacunque ratione poſſet, niſi vel puer videret iſta ἔχοντες ἀγωγοὺς inepte ex inferioribus huc eſſe inculcata; ut mirari oporteat Stephanum, quum Valla iſtas voces in interpretando omiſiſſet, Stephanum dico illa ſic integrare, *Thebis autem iter faciebant, itineris duces habentes*, quæ nec omiſit Th. Gale, etſi cod. Arch. eum doceret illas voces non eſſe antiquas. Itaque quum iſtius codicis teſtimonio ſubſcribat etiam Mediceus, & res nimium pateat, non cenſui ulterius pro Herodoteis jactanda, quæ ipſa clamabant ſe eſſe ſuppoſiticia. Cæterum ex eodem MS. ſcripſi Θηβῶν, non Θηβέων, ut Jungermannus, non Θηβαίων, ut Aldus prior.

170, 7. Ἄερσον δὲ αἱρεομένοισι.] MS. ἄερσον αἱρεομένοισι, omiſſa adverſativa, quæ prorſus nullam hic habet tutelam, ſed præterea αὐτέοισι, non αὐτοῖσι.

170, 23. Θεὸς παρεὼν φανείς.] MS. θεὸς εἶναι φανείς. Et videtur alterum temere repetitum ex præcedente verſu, quum iſta exprimant ultra modum, & condonandum Caſaubono, quum ad Spartianum pag. 23 citat hæc verba, prout vulgo legebantur.

170, 39. Ἐὼν μέγας.] Præclare conveniunt codices Arch. & Eton. apud Thom. Gale cum Mediceo exemplari ad expellendum quod nulli bono eſt, & reſtituendum, quod certe debuit ab Herodoto notari μέλας. Et quum Stephanus teſtatur ſua exemplaria habere μέγας, illa vero nihil niſi obſtinatam produnt pervicaciam corruptelæ in vulgaribus Herodoti codicibus: recte interim ipſe præfert μέλας, quod unde habeat, non aperit, & priores editi retinent μέγας. Sed male. Quare enim vocat μέγαν, quum jam dixerit eſſe μέσχον? Nec reliqui auctores de illa magnitudine præcipua quidquam tradunt. Color vero quis in eo dominatus fuerit, annotari debuit. Præterea quod poſt vocem τετράγωνον ſequitur verbum φορέει, ab eo abeſt, & videtur eſſe aliorum, qui ſufficere non judicarunt verbum proxime antecedens ἔχει, unde tamen omnia recte dependent.

170, 47. Τοιοῦτοι θεοί.] MS. οὗτοι οἱ θεοί.

170, 49. Οὗτος ὁ θεός.] Notabili geminatione particulæ MS. οὗτος γε ὁ θεὸς, & mox ὁρτὴ μὲν δὴ διελέλυτο, ubi vulgo δὴ abeſt.

171, 15. Ὅτι τόξον.] MS. ὅτι τὸ τόξον. Et mox ὁ παρὰ τοῦ Αἰ. ἤνεικαν, non τό.

171, 43. Ἐς οὗ ἀπέθανεσι, ἤν σφι μὴ παραχρεθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτων.] Nihil poteſt di-

ci inſulſius hoc Græco ſermone, cui tale principium & par clauſula adjungitur, quorum ſignificatio eſt eadem; & hinc iſta geminatio tolerari nequibat, niſi & gemina foret periodi iſtius argumentatio ac bipartita. Id niſi fieret, ſupervacua erant illa μέχρι τούτων. Debuit duntaxat deleri negativa μὴ, ut eſſet ἥν σφι παραδεχθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτων. ut doceret eos eſſe judices ad vitam; ſin alicujus injuſti convincantur, eo uſque. Sed Herodoti mentem præclare ab auctore expoſitam depravarunt nimiæ aliorum manus, quam nunc ita ex illuſtri MS. Mediceo reponimus, ἐς οὗ ἀποθάνωσι, ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτων, *Donec moriantur, aut dum alicujus injuſti comperiantur, eo uſque.*

171, 39. Οὐκ ἐωθότα ἐπονέεο ποιήσειν.] Hæc conſueta qualia ſint, quum poſſit dubitari, idcirco Ez. Spanhemius citans hunc locum in notis ad Julianum pag. 89 ſuſtinet opinari quod antea apud eos inuſitatum, à Cambyſe Cyri filio, & quidem nulla Perſarum lege prohibente, primo inductum, tradere nunc Herodotum. Quod quî potuit venire illi in mentem, aut nobis erit credibile? Sane non dicitur id ab Herodoto clare, ſed facile colligi poteſt: & ex Cambyſis jocoſa interrogatione, qua quærit, an ſit lex quæ jubeat, oſtendit ſe ſcire eſſe, quæ vetet. Nam ut primum exemplum det ignoti facti, an de eo ſollicitum dicimus futurum fuiſſe Cambyſen? Deinde an verba iſta ἐξεῖναι ποιέειν τὰ ἂν βούληται poſſunt dici de ignoto? quum ſit propria formula de vetitis.

171, 47. Ὑπεκρίναντο.] MS. ὑπεκρίνοντο.

172, 11. Ἕλληνες μὲν γὰρ λέγουσι.] Vocula γὰρ ab MS. exulat.

172, 26. Τὴν γυναῖκα περιτῖλαι.] MS. περιτεῖλαι, quod poteſt referri ad 52, 15. Quin etiam Herodoto conſtitit ratio, ut maluerit nunc ſcribere κότερον περιτ. non κότερα, ut vulgo, in conjunctis tot fœmininis. Deinde MS. εἴη καλλίων, non εἴη ἀμείνων, prout in Anglicis etiam libris inveniebat Gale.

172, 29. Ταύτην μὲν δή κοτε σύ.] MS. μέν τοι κότε σύ. Opinor autem hæc notanda ſigno interrogationis, ut vertatur: *at tu cur hanc lactucam imitatus es evulſa Cyri domo?* Nam iſtud κότε vel *aliquando* in exprobratione foret abſonum, quum videatur id contigiſſe modo poſt factum. Et mox τοιαῦτα ἰώθεε, non ἴωθε. Et rurſum τιμὴ δὲ καὶ αὕτη οὐ σμικρή.

173, 1. Τῇ δὲ φιλονεικίῃ.] Quis non videat male iſti ambitioni locum dari, qui dicatus eſt φιλονίῃ, ut notavit Stephanus de libris MSS. tacens? At quum Gale in ſuis duobus, ipſe in Mediceo non aliter legerim, an cauſa ulla ſupereſt vel reminiſcendi τῆς φιλονεικίας? Omnino repoſui verum. Et ſtatim MS. Mediceus τοιάδε ἀμείβεσθαι, non τοῖςδε.

173, 8. Κοῖος τις δοκέει.] MS. δοκέοι, quod penitus requiritur.

173, 17. Ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας.] Vox ultima in MS. non apparet; & forte non deſideres: gaviſus eſt quod ad illa. Etſi videam lib. 4 cap. 88. Ἡσθεὶς τῇ σχεδίῃ. Lib. 3 cap. 119. Ἡσθεὶς αὐτῇ. Cap. 134. τῷ ἔπεϊ. Quæ conſiderationem habent aliam; & recte vox ἀκούσας repellitur, quum ſcribat hujus libri cap. 28. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τούτων, quæ etiam lectio confirmatur ab eodem MS.

173, 45. Ἀγαθόν τε πρ. εἶναι.] Curavi, ut Græca Latinis reſponderent; quæ quum ſic formaverit Valla, *conducit tibi te providum eſſe*, certe is non legit ἀγαθῶν, quod in omnibus editis, quos ad manum habeo, exſtare ſcias, ſed prout edidi. Sic & iidem inique mox conſpirant in πολιήτας, quum egregie legatur in optimo codice πολιήτας.

174, 7. Ἀρέξω.] Sic iterum omnes editi, quum MS. Med. ſimpliciter exhibeat Ἀρέξειν.

174, 12. Ἀλλ᾽ οὔ τοι χαίρων.] MS. ἀλλ᾽ οὔ τι χαίρων. Rurſum deinde intereſt noſſe ſic legi in optimo MS. ἐπεί τοι καὶ πάλαι ἐς σε προφάσιός τευ ἐδεόμην. εἴπας ἐλάμβανε τὸ τόξον. quum vulgo poſt verbum ἐδεόμην addatur ἐπιλαβέσθαι, & ſic inſeratur quoque Ταῦτα δὲ. Quæ quum per inertiam legentium tanto tempore inquinare Herodotum potuerint, ego quoque relinquere illa ob verſionem Vallæ potui. Sed iſta brevitas meo judicio non tantum longe eſt nervoſior, ſed admirabilis. Quid enim volunt illa *quia olim jam debebam captare in te occaſionem?* Si enim illud debebat, utique capita criminum duo oſtendit ſe in promptu habuiſſe, ut quolibet momento eum corripere potuerit: certe graviora crimina committi ab Crœſo nequibant, & illa jam monſtrat Cambyſes ſe bene captata habuiſſe, ut prorſus nunc indicat iſta Cambyſis ratiocinatio. Sed aliud quid ab eo profertur: nempe *quippe & olim prætextu adverſus te aliquo egebam*, quem ſcilicet nunc opportune nactus ſum, ut quum juſtas iræ cauſas mihi dediſſes, noluerim tamen illis uti, ſed ſpecioſiores & recenti flagitio inſignes aucupari maluerim, quo probatior foret mea vindicta. Sequentes duas voces nec Valla videtur agnoviſſe, ſed ſucceſſit Stephanus huic labori, ut centonem hunc bene conſueret.

174, 20. Καὶ ἐπιζητεῖν.] MS. καὶ ἐπιζητῇ. Et mox ἢν δὲ μὴ μεταμελῇ, quod eſt ſimplicius & explicatius, quam vulgatum ἢν μὲν δὴ μὴ μεταμελῆται.

174, 31. Ἐς δὲ δὴ καὶ Ἡφαίστου τὸ ἱρὸν.] MS. ὡς δὲ δὴ καὶ ἐς τὸ Ἡφαίστου ἱρὸν. Agnoſcis jam ſpectatum corruptelæ genus, quo particula ἐς occupavit ſedem voculæ ὡς, ut patuit ad librum ſecundum.

174, 36. Ἐγὼ δέ οἱ σημανέω.] MS. pro his

tam

tam multis habet iſta pauca, ſed ad declarandum non minus, imo vel magis valida, ὧδε σημαίνω.

174, 40. Ὅμοια τοῖσι τοῦ Ἡφαίστου.] Ut videtur Herodoto probatior fuiſſe hujus adjectivi conſtructio cum tertio caſu, quod docent exempla apud Portum. Attamen MS. ὅμοια τοῦ Ἡφαίστου. Et eſt æquiſſima cauſa ſic variandi. Neque enim in præcedentibus agnovit quædam ἀγάλματα τοῦ Ἡφαίστου, ad quæ referri hoc plurale τοῖσι poſſet, ſed tantum dixit ἐστι γὰρ τοῦ Ἡφαίστου τὤγαλμα.

174, 44. Εἰ γάρ τις προθείη πᾶσι ἀ. ἐκλέξασθαι.] Sic adduco, quia reliqui intactam editionum lectionem, contentus id quod Florentiæ legeram, in ora appoſuiſſe, ut quiſque eligeret. Ne tamen interea credar ambiguus hæſiſſe, omnino falſum eſt, quod ſolet legi, & omnino verum, quod aperio ex Florentia. Nam προτίθεσθαι quidem in libro primo bis uſurpat de apponendo cibo, etiam de exponendo puero, etiam de conſultatione in concilio, ad qualem ſenſum reſpexit Valla interpretans *præbeat facultatem*, qui ſermo neſcio an deceat aulam Perſicam, quam nunc mente concepit auctor, unde nunc quidem non obliviſcitur τοῦ κελεύειν, quod plane non expreſſit Valla, ſane perperam. Itaque ſententia Herodoti eſt, ſi quis imperet vel imponat omnibus hominibus, jubens eligere. Hoc autem eſt προσθεῖναι, ut bene notavit Portus & eſt in MS.

175, 1. Γέλωτα τὰ τοιαῦτα τίθ.] MS. Γέλωτα τοιαῦτα τίθ. Et plane agnoſcimus hunc eſſe fontem, unde apud Petronium cap. 17 mulier hauſit *petoque & oro, ne nocturnas religiones jocum riſumque faciatis.*

175, 6. Ἐπὶ κόσῳ ἂν χρήμ.] MS. ἐπὶ κόσῳ ἂν χρ. ut 8, 85. Μιχεν κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθαι.

175, 17. Οὕτω μὲν νῦν.] MS. οὕτω νῦν.

175, 26. Ξεινίην Ἀμάσι τῷ Αἰγυπτίων βασ. συνεθήκατο] Voci primæ apponunt ſignum, ut innotent in margine pro ξεινίην in MSS. legi quoque φιλίην, ipſo etiam Gale hanc normam imitante, nec de codicibus Anglicis quidquam diverſum teſtificante, perinde ut pro Αἰγυπτίων vulgato indicant Αἰγύπτου in eiſdem legi. Quod ſi ita eſt, functi ſunt officio: ſed verendum eſt, ne manus Stephani aberraverit, quum vellet indicare utramque vocem & φιλίην & ξεινίην extare in libris antiquis. Ecce enim quam magnifice & ample magis MS. Mediceus profert hanc manum Herodoti: ξεινηίην Ἀμάσι τῷ Αἰγύπτου βασιλέϊ φιλίην συνεθήκατο. Quo magis hæc & alia inſpicio, certe creſcit reverentia erga præclarum illud vetuſtatis munus, unde diſcimus per epentheſin hæc dici, ut intelligatur adeo arctam fidamque amicitiam inter hos conſtitutam fuiſſe, ut uſque ad ſanctum hoſpitii vinculum procederet; illud nempe, quod vix videbatur fieri poſſe, utpote inter principes tanto intervallo ſeparatos, & quorum nemo videri poterat unquam peregrinaturus. Hæc clara eſt ſententia. Quod ſi tamen ad vulgares formulas crediderimus propius acceſſiſſe hanc ipſam, ſane facili momento perſuadebitur lector Herodotum ſcripſiſſe ξεινηίην Ἀμάσι τῷ Αἰγύπτου βασιλέϊ καὶ φιλίην συνεθήκατο. Id confirmat ipſe auctor mox in Amaſios epiſtola. Ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεῖνον εὖ πρήσσοντα. Et ſic 8, 143. Ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον. Plutarchus de virtut. mulier. p. 255.

175, 33. Ἔκτητο δὲ πολ.] Plane legitur in optimo MS. ἐπέκτητο.

175, 45. Πολλῷ δὲ τοι πλεῦνος.] MS. πολλῷ δὲ ἔτι πλεῦνος.

176, 8. Ὅς τις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε.] Sit hoc pulchellum aliis, qui antehac operam Herodoto dederunt. At mihi tum mirabiliter ſordet, tum ſententiæ nullius videtur, & prorſus indignum Herodoto. Quid enim eſt τελευτᾷν ἐς τέλος? quum ſi voluiſſet utique præpoſitione iſta uti, debuiſſet ὅς τις τέλος οὐκ ἐς κακὸν ἐτελεύτησε, qui tandem non in malum deſierit. Sic enim dicunt Græci τελευτᾷν ἐς τοῦτό τι. & ſic afferunt ex hoc noſtro ἐτελεύτησαν ἐς τοῦτο, idque legitur hoc libr. c. 126, ut ſic ad ipſam materiam & argumentum attendatur; aut etiam retento ſubſtantivo nec converſo in adverbium poſuiſſet ὅς τις οὐκ ἐς τέλος κακὸν ἐτελεύτησε. Sed peregregie & aberrationis in ſcribendo origo & ſimpliciſſima reſtitutio debetur denuò exemplari Mediceo, in quo legitur ὅστις ὕστερος οὐ κακῶς ἐτελ.

176, 10. Σὺ ὦν νῦν.] MS. σὺ νῦν. ſed præterea verbum ποίησον in MS. non apparet, niſi in margine, ut conſiderandum ſit, an non uno tractu ſcripſerit auctor, σὺ νῦν ἐμοὶ πειθόμενος, πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε φροντίσας τὸ ἂν εὕρῃς &c. (nam & ſic MS.) ἀπόβαλε.

176, 15. Μὴ ἐναλλὰξ ἤδη αἱ εὐτυχίαι τοι τὠπὸ τοῦδε αὐτῇσι πάθῃσι.] Longe ſpecioſiorem ſeriem, quam ſimul veriorem facit mutatio ex libris Stephani in margine notata αὐτῇσι πάθῃσι, his vocibus tam præpoſtere digeſtis & permixtis, etiam diſſipatis, quas conjungi oportuerat, prout auctor conjunxerat, præbet liber MS. μὴ ἐναλλὰξ ἤδη τ' ἀπὸ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοιαύτῃσι πάθῃσι. Res ipſa clamat. Mox etiam MS. idem ὑπεθέμην, non ὑποτίθεμαι.

176, 21. Ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγηθείη.] Hic locus eſt, quem reſpiciebat in notis ad Luciani Timonem Tanaq. Faber, vir ille incertus, ſuſpenſus & præcipitans, dum ſpernit codices antiquos, ad inſulſas conjecturas aut fidem nimis facilem, quam nunc præbuit editionibus Herodoti, ut adjuvaret ſcholiaſten Ariſtophanis Δικαιῷ ſatis abſurde

ſpectantem. Et Portus hinc αἰτᾷν jactitare potuit verbum Herodoti, quum is debuerit ſcire lib. 1 cap. 136 occurrere μηδεμίαν ἄσιν, diverſam ſane ab ἄτη. Itaque in hoc loco Herodoti exhibebat codex optimus ἀσθείη. ut liceat hoc exemplum apponere locis illorum, quos Græci ſermonis Patres agnoſcimus, vel Ἡ μὲν τ' αἰζομένη κεῖται, vel γύναια σείεσθαι ἄζι.

176, 25. Ἐποίεε τάδε.] MS. τοιάδε.

176, 27. Ἀναγαγεῖν ἐκέλευσε.] MS. ἐκέλευε, nimirum ut modo dixit ἐποίεε.

176, 49. Κεχαρηκότες.] Ut ſimilia duo exempla huc confert Portus, etſi exſtent plura. Attamen cur tacebitur legi in optimo MS. κεχαρηότες? quod quidem perinde bonum. Et ut non diſplicuiſſe pateat ſcriptori noſtro, etiam lib. 4 cap. 14 habet τεθνηὼς, ubi vulgo τεθνηκὼς.

177, 8. Καὶ ὅτι ὡς οὐκ εὖ.] MS. καὶ ὅτι οὐκ εὖ. Et quid affert vocula ὡς, quam merito expellit liber optimus?

177, 18. Πέμψας ἢ κήρυκα λάθρη Σαμίων Πολυκράτης.] Quaſi vero periculum eſſet, ut crederetur tyrannus in legationibus & quidem talibus mittendis uſus fuiſſe conſilio aut conſcientia eorum, quos oppreſſerat; ideone debuit ſic cavere præmonendo Herodotus, & non quiſque facile ſuſpicetur? Vide igitur aliquid inſigne. Nam optimus ille MS. tantum habet Πολυκράτης ἢ πέμψας παρὰ Καμβύσεα. Quæ prorſus ſufficiunt.

177, 32. Ὑπὸ Πολυκράτεος.] Etiam abſunt hæ voces ab MS. & mire verboſus eſt in hac parte contextus, qui nihil memorabile exprimit.

177, 45. Ἐπίκουροί τε μισθωτοὶ καὶ τοξόται.] Etſi ita concipiat quoque hanc loquutionem c. 54, attamen nunc MS. ἐπίκουροι μισθωτοί. Et ſufficit. Mox etiam in eodem effertur ἐξελασθέντας, prout jam ſupra notavi & rurſus cap. 54. Denique ex eodem edidi τὸ φύλακον ἀλφίτων δέεσθαι ſine articulo τῶν. De defectu autem verborum in Laconico reſponſo quid dicam? niſi ſi videatur etiam nimis largum eſſe & abhorrens ab Urbis illius more, prout vulgo effertur, ut licet illud ſit ſatis decens ex ſenſu, tamen eum videatur concinnaſſe vir politior præter manum Herodoti, quum Lacones tantum reſponderint τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα οὐ συνιέναι, ſive primam orationis partem intelligas, ſeu præcipuum caput materiæ. Quid autem differt inter iſtud ἐπιλελῆσθαι hic ita inculcatum, & οὐκ ἐμέμνητο, quod poſitum ab auctore in cap. 51?

178, 1. Οὐκαι τι τιμωρῆσαι.] Quam facinoroſe conturbatæ ſunt literæ in hac lectione? quam egregie contra expoſitæ juxta Herodoti manum in optimo MS. οὐκ ἔτι τιμωρῆσαι?

178, 4. Ἐπ' εἰσὶ ἀγοίατε οἱ παῖδες.] Duas poſtremas voces non agnoſcit MS. optimus, & quis non eas proſcribat in tanta iteratione?

179, 4. Οἴχοιντο.] MS. οἴχοντο, idque ſatisfacit.

179, 13. Ἔπεμπε δὲ.] MS. ἀπέπεμπεν δὲ. Agnoſcis hoc ipſum compoſitum eſſe, quo jam ante de hoc facto fuit uſus, ut ſit omnino probabilius, quam ſimplex. Miror, unde Stephanus acceperit ἔπεμψε. Ex eodem libro bis recepi εἵνεκεν.

180, 1. Ἀπελαυνόμενος δ' ἂν.] Quid utile huic loco ex iſta adverſativa inſerta? Nimium conjunctus eſt ſermo, quam ut poſſit ferri; & ſane legit MS. Ἀπελαυνόμενος ἂν.

180, 4. Ὃς ἂν οἰκίοιζε.] Molliter ac diſtincte MS. ὃς ἂν ἢ οἰκίοιζε. Mox in oratione Periandri habebat codex ἐξεργασάμην, non ἐξεργ. Item σείλας πλεῖον, non πλοίῳ. Quæ certe non cedunt vulgatis.

180, 41. Ἐπεκάλεε τὸ Λυκοφ.] An igitur hîc factum eſt, quod in verbo ἐπικαλεῖν vulgo intelligitur? MS. ἀπεκάλεε, quod multo elegantius. Nonne exſtat 9, 20? Καὶ γυναῖκας σφέας ἀπεκάλεεν.

180, 43. Οὐκ ἐνεώρα.] Utitur hoc verbo & ſic compoſito Herodotus, prout exempla collegit Portus; ſed alio quodam modo, ut illa docent. Et quod non ſperabam, hoc loco edit optimus MS. οὐκαν ἰώρα, in illum prorſus non conjiciebat oculos. Et ibidem in parvo licet, tamen Herodoti cuſtos membrana Medicea retinet τὴν ἀδελφεὴν, ut ſemper auctor noſter, non ἀδελφὴν.

181, 7. Τὰ πατρῷα ἀπέβαλον.] Nimis aperte & ruſtice, quam ut politam Corinthum deceat. Itaque pretioſiſſimum mihi videtur, quod exſtat in optimo MS. μετέβαλον.

181, 12. Ὑποκρινόμενος.] Hoc exemplum Portus ſubnexuit multis aliis, in quibus apparet aoriſtus ὑποκρίνασθαι, quod tempus etiam nunc adhibitum fuiſſe docet optimus MS. exhibens plane ὑποκρινάμενος.

181, 41. Δήμου γὰρ τούτου ἦν.] Nequivi indulgere aut Vallæ aut Stephano corrigenti Vallam, in id conſpirantibus, ut δῆμον vertant *tribum*, quum nec vocis Græcæ natura id ferat, nec publicus illius uſus qui præcipue valuit in Attica, ut norunt omnes. In prioribus etiam volui Latina concinnare ad formam Græcorum, ſed ubi excidiſſe deprehendo vocem *nepos*, *qui Archiæ nepos*, *Samii filius*. Aliter concepit Vindingius, dubito an bene; ſcribit enim [Archiæ à Samiis publice funus factum fuit, ejuſque filius ſuo filio Samii nomen indidit, quod Archias Sami ſtrenue pugnans cecidiſſet.] quaſi ille Samius proprie appellatus eſſet nepos ejus qui in Samo cecidit.

181, 46. Ταφῆναι δημοσίῃ ὑπὸ Σαμίων εὖ.] Eadem in vocula terminat orationem cap. 82. Πατρίας νόμους μὴ λύειν ἔχοντας εὖ. Itaque hactenus

nus commode ad Herodotum. Cæterum qui δημοσίῃ apud veteres vel Græcos vel Romanos ſepultus eſſe dicitur, facile ſimul & neceſſario intelligitur εὖ & egregie ſepultus eſſe, ut prorſus hæc expoſitio ſit ſupervacua, & idcirco quum à MS. eadem vocula abeſſet, cur ea inquinaret hanc editionem?

181, 49. Ἐς τὴν Πελοπόννησον.] MS. ἐς Πελοπόννησον.

182, 5. Ταύτην πρώτην στρατηλασίην.] Ut ſolent poſt enarratam memorabilem expeditionem vel aliam rem, quæ deinde contigit ſæpius, plerumque inſtar epimetri addere, ut lectorem moneant attentum eſſe in obſervando primo ejus exemplo. Cui ſimile occurrit in cap. 138. Id nunc vulgo creditur fieri etiam ab Herodoto. An tanti fuerit hæc expeditio, ut ſequentibus in Aſiam expeditionibus, & ſane celeberrimis & maximi momenti, initium dederint, merito dubites. Utique non agnoſcit optimus codex aliud, quam ταύτην τὴν στρατηλασίην, quod ſequor. Major difficultas eſt in eo, quod ſtatim dicuntur Dores hanc expeditionem per Lacedæmonios feciſſe, prout vertit Valla, ſed nempe in obſcuro apprehendens, quod ad manum venit, qualecunque eſſet. Etenim ille ſenſus plane non in Græcis aſſatim corruptis exprimitur: ſed pulcherrimam opem adſert codex Mediceus, in quo non legitur Λακεδαιμονίοισι, ſed tantum Λακεδαιμόνιοι. Et certe ſyllaba iſta poſterior σι delenda eſt, quum innuat Lacedæmonios Dorienſes jam factos hac militia functos eſſe.

182, 15. Ὅμοια τοῖσι πλουσιωτάτοισι.] Citantur hæc ab Bocharto in Canaan 1, 14, ſed ita ut primam vocem jubeat legere ὅμοιος, quia nimirum antecedit θησαυρὸς. Quæ conjectura decet eum, qui nihil in legendo attendit ad ſtylum ſcriptoris. In libro VII bis occurrit ἀνὴρ δόκιμος, ὅμοια τῷ μάλιστα. Quæ notari hodie propter nauſeam vix poſſunt, ſæculis bene cognita, nec debuit ipſe ignorare.

183, 7. Πρότεροι γάρ.] Sic enim legitur in optimo codice, quod propterea teſtor, quia Stephanus ita agit, quaſi in ipſius libris MS. legeretur quidem etiam πρότεροι, ſed vocula μὲν quoque ſervaretur, quæ nulla eſt in MS.

183, 19. Βαθὺς ὀρώρυκται.] MS. ὤρυκται.

183, 43. Οὔνομα τοῦτο εἶχε Σμέρδις.] MS. Σμέρδιν. Et videtur Græciſmus Herodoti exigere, ut nomen proprium efferatur in eodem caſu; quo vocabulum ὄνομα. Sic enim 4, 6. Σύμπασι δὲ εἶναι οὔνομα Σκολότους. Prout ſic & alii ſunt loquuti.

184, 1. Καὶ δὴ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον.] Non male, longe tamen plenior per unam literam optimus MS. καὶ δὴ καὶ οἱ ἐπ' Αἴγ.

184, 4. Στὰς ἐν μέσοισι.] Conſtructio eſt illa ipſa, qua Arion libro I dicitur bis στὰς ἐν τοῖσι ἑδωλίοισι. Unde oritur alia ſententia. Mirum vero eſt, unde ſic corruptis aliis libris exhibeat præclarus ille ab Florentia codex MS. στὰς ἐς μέσον. Id certe Herodoti eſſe dicit ipſe, tum cap. 130. σταθέντα δὲ ἐς μέσον εἰρώτα. tum cap. 140. στάντα δὲ ἐς μέσον.

184, 13. Νεῖκός τι ἐστι.] Nonne ſuaviter ſatis jam particula τι ſuo loco poſita eſt? Quid quærunt illi, qui ſic repetunt? quum legatur in MS. νεῖκος τοι ἐστι.

184, 31. Οὐκ ὄπωπα.] MS. οὔκω ὄπωπα. Immo non aliter ediderat Aldus, non aliter Camerarius, Stephanus ſine cauſa mutavit.

185, 8. Οἱ δὲ εἶπον ὅτι.] MS. εἶπαν, & certe ſic varietas ſoni ſentitur. Paulo ante mutavi ordinem, quum ederetur τρωματισθεὶς δὲ κατὰ τοῦτο αὐτὸς τῇ πρότερον, antea autem Aldi & Camerarii editio diſtingueret τρωματισθεὶς δὲ κατὰ τοῦτο, αὐτὸς τῇ; hanc diſtinctionis notam omiſit editio Hervagii 1557 & Stephanus. Sed nunc multo melius.

185, 40. Σμέρδιος ἀπειρημένου.] Compoſiti illius nulla hic opportunitas, & corriges vel ἀπειρημένου, ut mox ἀπαιρεθῆναι, vel ἀπεξαιρημένου. Nam ex MSto nihil notavi.

185, 46. Ἔργον ἐργασαί μοι.] MS. ἐξεργασαί μοι, ut paulo ante dixit ἐξεργασθέντος δὲ κακοῦ τοσούτου.

186, 10. Αὖτις ἐς Μήδους περιελθεῖν.] Citatur hic locus ab Doct. Stanleio ad Æſchylum pag. 773 & 777, ut aut conetur aut ſibi imaginetur penetrare acrius, quam vel Cambyſes vel Herodotus credi poſſunt in mente habuiſſe, n. de Medo & Dario Medo, quum uterque modo cogitet de natione Medorum. Mox cur ediderim σθένεϊ τέῳ, ubi vulgo erat τῷ, cauſam dixi ſub numeris 21, 31.

186, 14. Γῆ τε καρπὸν ἐκφέροι &c.] Has obteſtationes vetuſtiſſimo tempore uſurpatas fuiſſe in utramque partem libet nunc oſtendere ſubnectendo exemplo exſecrationis, quod nuper deſcriptum eſt ex ſaxo Aphrodiſienſi, & eſt in manibus Eruditiſſimi Maſſoni, quod ita habet: Κατὰ τὴν γνώμην καὶ βούλησίν μου ἔσται ἐπάρατος καὶ ἀσεβὴς καὶ τυμβώρυχος καὶ οὔτε ἡ γῆ αὐτοῦ καρπὸν ἐνέγκῃ, οὔτε ἡ θάλασσα αὐτῷ πλωτὴ γενήσεται, σπορά τε παίδων αὐτοῦ ἐξολεῖται, καὶ ἑτέρα διὰ γένους οὐ γενήσεται, καὶ ζῶντι μὲν αὐτῷ ὅσα θεοὶ κακὰ ἀνθρώποις τεθείκασιν· θανόντι δὲ οὐδὲ ἡ γῆ παρέξει αὐτῷ τάφον.

186, 15. Γυναῖκές τε καὶ ποίμνια.] Quam molliter MS. ποῖμναι.

186, 24. Καταιρηκόν τε.] Egregie MS. κατήρικόν τε. quod propius jam accedit ad Heſychium καθηρείκοντο κατεσχίζοντο.

187, 4. Οὗτος ὢν ὁ Ὀτάνης.] MS. οὗτος ὁ Ὀτάνης. Nec ſolet in iſta repetitione interſerere particulas. 7, 123. Ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλις, ἀπὸ ταύτης. 4, 44. Βουλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν, ὃς κροκοδείλους παρέχεται, τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰδέναι.

187, 11. Καὶ ταύτῃ συνοίκεε.] MS. καὶ ταύτῃ τε συνοίκεε. Mox videtur MS. velle παρ' αὐτῷ τὴν θυγατέρα.

187, 25. Τῶν συγκατημένων γυναικῶν.] An Valla fuit tam putidi oris, ut potuerit hoc interpretari *mulierum cum illo cubantium*, quod Herodotus ſatis declarari putat ab verbo *conſidentium* loquutione ſumpta perquam & ſcita & venuſta, ut quum Romani *ſtare* in lupanari dixerint meretrices, ille præferat verbum *ſedere*, quod forſan etiam novit Herodotus in ſermone Perſico ſic obtinuiſſe. Mire contemptum eſt hoc lepidiſſimum verbum ab H Stephano, ita ut in Theſauro id inter compoſita verbi Κάθημαι omittat, in Indice ſine notitia hujus loci jejuniſſime recenſeat.

187, 33. Ὑποδύνειν κελεύει.] MS. κελεύῃ. Et ſtatim ex Stephano & MS. ſic augenda oratio: ἢν γὰρ δὴ μὴ ἐσίῃ, unde exulat iſtud δή. Mox idem τὴν καταδοκέω, omiſſo ἄν.

187, 45. Ἀφάσσουσα.] Nempe ut antecedit ἄφασον & mox ἤφασε. Attamen optimus MS. ἀφάσουσα, & dein ἀποδέξαιτο τ. τ. π. κατεργάσεσθαι, prout in aliis tot exemplis futurum illi verbo adjunxit, congeſtis bene ab Porto. tum δὴ αἱ γυναῖκες.

188, 14. Τοῦ Ὀτάνεω] Fateor dictum, ut Καμβύσεω, quod aliquoties præceſſit, & ſequentur aut præceſſerunt ſimilia. Attamen optimus MS. nunc habet Ὀτάνεος. Nec ſane ſtatim dicit Ὑστάσπεω, ſed Ὑστάσπεος.

188, 17. Ὁ δὲ Γωβρύης.] MS. Γωβρύης δέ. Contra in Suida reſtitui in v. Ἀποχρεωμένη.

188, 29. Καὶ αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν.] Multo politius optimus MS. καὶ αὖ τούτου. Paulo ante erat in eodem ἐδόκεεν μὲν αὐτοῖς.

188, 44. Ὀφείλετε ἐπ' ὑμέων αὐτῶν βουλόμενοι ποιέειν.] Mirifica eſt hic vocis βουλόμενοι uſurpatio; & magis tamen conſiderandus interpres, qui potuit hinc facere *qui cuperatis*. Sed nihil in eo Herodoteum eſſe declarat MS. Mediceus, qui eximia reſtitutione hunc locum juvat ἐπ' ὑμέων αὐτῶν βαλόμενοι. *debebatis in vos ipſos id recipientes exſequi.* Ut cap. 155. νῦν δὲ ἐπ' ἐμεωυτοῦ βαλλόμενος ἔπρηξα. 4, 160. Καὶ ἐπ' ἑωυτῶν βαλλόμενοι ἔκτισαν πόλιν. 5, 106. ἴσθι αὐτὸν ἐπ' ἑωυτοῦ βαλλόμενον πεπρηχέναι. Alia habet Portus.

189, 26. Καί τις μᾶλλον σφίσι προσκέεται.] Quis hæc Græca intellexit, aut Latina Vallæ *Et alius huc, alius illuc magis propenſus eſt*, ſententiâ etſi bonâ, tamen prorſus non hujus loci? aut altera Latina emendatoris Stephani & verboſi, *Et aliquis magis ipſis convertatur*, vel *flectatur*, id eſt, *morigerum ſe præbeat* &c. Utique poterant commodius, *& illis*, nempe veritatem ita ſectantibus, *plus aliquis commiſerit*, qui ſenſus ferri poterat. Sed inſuper macula eſt in Græcis, ut oſtendit fideliſſimus codex MS. in quo legitur καί τι μᾶλλον σφ. ἐπιτρέπη. *Et aliquid amplius illis committatur*; tanquam hi poſteriores videri poſſint fide eſſe magis digni, quam priores.

189, 28. Τούτῳ προεχόμεθα.] Locum vides, in quo vehementer offendit Portus, ita ut quum Herodoti locutionem vocans, mox vacillans ex verſione Vallæ, tandem decernat Nihil tamen mutandum. At ne Græca quidem loquutio eſt: & teſtatur optimus codex Mediceus nunc ſcripſiſſe Herodotum, ut ſemper τούτου προεχ. Unde id vere genuinum. Exempla collegit Portus, in quibus eſt, quod paulo ante occurrit Περίανδρος δὲ προεχόμενος τοῦ νεηνίεω. Habeo exemplar Herodoti ab viro docto uſurpatum & hic illic conſcriptum, qui nunc apponit [Ego malim, Itaque eodem collimantes iiſdem tenemur.]

189, 36. Κάλλιον παρέξειν.] Mireris oportet, cur hæc Græca ponant in infinitivo, quum Latina præbeant in indicativo. Atqui & optimus MS. legit παρέξει, & ſic corrigendum, quum de efficacia ſignificationis Portus affatim congeſſerit.

190, 8. Πίστι τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι.] Quæ duo apud Græcos ſcriptores ita crebro juncta, & quidem huic verbo adfixa occurrunt, ut corruptoribus fieret promptior larva ad decipiendum. Sed quis dixit λαβεῖν τινας πίστι. Id abſurdum, certe præ eo, quod nunc profero ex optimo codice πίστις τε. Id vero eſt continuum: & temere videntur mutaſſe, qui eundem huic voci caſum dandum putaverunt, in quo eſt ſequens ὁρκίοισι, quum id non ad λαβόντες pertineat, ſed ad προσεκέετο.

190, 9. Ἐξεῖναι περὶ μηδενί.] Præpoſitioni huic locus & juſtus & concinnus datus eſt in proxime antecedentibus verbis: in hac phraſi nihil habet. Unde optime reparo ex MS. ἐξεῖναι μηδενί.

190, 22. Συγκαλέσαντες τοὺς Πέρσας.] Mediam vocem non habet MS. Deinde etiam ἐπὶ πύργον ſine τόν, perinde ut paulo ante.

190, 43. Στείχοντες.] MS. στίχοντες. Deinde ὑπερβαλέεσθαι pro ὑπερβαλέσθαι. Et tandem πυλουροῖσι, non πυλωροῖσι, ut jam cap. 72, & mox 79, etſi poſterius quoque exſtet.

191, 18. Ἐόντες εἴσω.] MS. ἐόντες τε εἴσω.

191, 26. Ἐόντων τε ἀγχοῦ αὐτῷ τῶν πολεμίων.] Diverſimode conſtruit voculam iſtam Herodotus. Habes enim cap. 85. προσήγαγε ἀγχοῦ τῇ ἵππῳ. Rurſus cap. 111. Καί σφεα θέντες ἀγχοῦ τῶν νεοσσιέων. Cæterum hoc in loco plane abeſt ab MS. illud αὐτῷ.

191, 47. Ὥστε τε τὸ ἐγχειρίδιον.] Simpliciter MS. ὥστε τὸ ἐγχ.

192, 11. Ἐν αὐτῇ κοινῇ ὁρτὴν μεγάλην ἄγουσι.] Quomodo boni lectores potuerunt hoc tolerare? Atqui egregius ille MS. habet tantum ἐν αὐτῇ ὁρτὴν μεγάλην ἀνάγουσι. Utrumque vel inprimis probandum. Nam nec vox κοινῇ in hac

hac periodo niſi inepte & cum craſſo tautologiæ errore iterari poteſt, & ἀνάγειν ὁρτὴν ſi negamus propriam, certe diffiteri nequimus frequentem quoque eſſe in Herodoto phraſin. Nam & cap. 97. Καὶ τῷ Διονύσῳ ἀνάγουσι τὰς ὁρτὰς, & 4, 76. Καὶ εὗρε γὰρ τῇ Μητρὶ τῶν Θεῶν ἀνάγοντας τοὺς Κυζικηνοὺς ὁρτὴν, & ſæpius, etſi id annotandum non cenſuerit Portus, quum in verbo Ἄγειν cumulet exempla. Mox perſpicue in MS. legebatur Μαγοφόνια, quod ut probiſſimum reor, ita Stephani annotationem non capio. Et ſimile jam tractavimus in libro primo.

192, 26. Τῇ ἔξεστι ἀνευθύνως ποιέειν.] MS. ἀνευθύνῳ, & melius eſt, in qua licet uni ſupra leges poſito & ſine ulla cauſæ dictione facere quæ vult.

192, 28. Στάντες ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν.] Perinde quidem eſt, ſed tamen MS. non probat duas poſtremas voces; & commodiſſime anteceſſit μουναρχίη, ut nimia ſit in his vocum coacervatio.

192, 30. Ἐνεμφύεται.] Reliqui Herodoto id verbum, prout anteriores id auſi ſunt Herodoto obtrudere, non niſi ut pateret ex uno exemplo teterrimi ſtigmatis, quam vili loco poſuerint Herodotum omnibus meliorem. Etenim quis ſane & probe agens non videt rationem compoſitionis fatuam, quippe quæ per eandem præpoſitionem duplicatur? Nec tamen id verbum hîc modo conſpicitur; ſed inter compoſita ab verbo φύω refert ipſe H. Stephanus in Theſauro: [Ἐνεμφύομαι innaſcor, ingenitus ſum, dativo. v. l.] Immo crede te nihil boni videre; & error eſt deſcribentium, qui egregie patet ex vetuſtiſſima illa & optima membrana Medicea, vix ſuperanda ab ipſius auctoris, ſi eſſe poſſet, αὐτογράφῳ, in qua legitur ἐνφύεται, ſic ut ſuper literam ſecundam poſitum ſit μ, ac ſi voluerit ἐμφύεται. Poſteriores perperam aſſumpſerunt utrumque. Hinc ſuaviſſimo ſermoni tam putidum compoſitionis ſpecimen eſt illatum, idque, ſi Muſis placet, cuditur in officina exactiſſimi Herodoti. Quis credat? Mireris fere cur non & cap. 82 dixerint ἐνεγγίνονται.

192, 49. Πάλαι μὲν γὰρ ἀρχάς.] MS. πάλαι μὲν ἀρχάς.

193, 12. Οὐδὲ ὑβριστικώτερον.] MS. ὑβριστότερον.

193, 16. Τῷ δὲ οὐδὲ γινώσκειν ἔνι.] Quum Valla vertiſſet *at plebi ſuum eſt, nihil intelligere*, unde patet οὐδὲν γινώσκειν, Stephanus mutavit, ut vellet, *& plebi nulla intelligentia eſt*, fere quaſi illa ipſa Græca quæ citavi exprimeret. At hic Stephanus in ſuas editiones recepit οὐδὲ γινώσκειν, prout non modo Aldus & Camerarius ediderunt, ſed etiam exhibetur in MS. Id divinum mihi videtur, & veriſſimum iſtud exprimitur, quod hiſtoria in Atticis & ſimilibus intemperiis & acrimoniis docet, violente agi ab plebe, nec tamen ſcire, quid agat. Sed Latina Vallæ multo ſunt efficaciora, quippe quæ dum tradunt proprium aliquid populi omnino miſerrimum, etiam id quod Stephanus vult, ſimul trahens ut neceſſarium & ideo non dignum dictu. Hinc omnino Valla propior ad Herodotum, qui ſcripſit τῷ δὲ οὐ γινώσκειν.

193, 43. Ἄχθεται ἅτε θωπείαν ἡγεύμενος.] Regie omnino exercuerunt licentiam in hoc Herodoti ſcriptum, ut modo patuit. Jam vero teſtatur idem codex Mediceus, nec participium hoc ἡγεύμενος, nec verbum ἡγέεται in modo antecedentibus eſſe Herodoti, utrimque abigens. Et ſane tot alia ſunt in vicino, unde ſenſum hujus verbi facile poſſis extrahere, ut ego neutro utar, etſi ſpongiam non adhibuerim.

194, 19. Αὗται προσκέαται.] Opinor vitio typorum, ſed tamen per omnes editiones, pro προσκέαται, ut accurate etiam ſcriptum in Mediceo.

194, 31. Τούτου εἵπαντος ταῦτα συνεχώρεον.] MS. interponit particulam ὡς, ſic ut videatur eſſe continens oratio, & mutatis diſtinctionibus legendum: τούτου εἵπαντος ταῦτα ὡς συνεχώρησαν οἱ ἐξ ἐπὶ τούτοισι, οὗτος μὲν δή σφι &c. & accommodanda his verſio.

194, 33. Ἔχθεα μὲν οὐκ ἐγγίνεται τοῖσι.] Patet Vallam addere adhuc vocem, at eam neſcit Aldi, neſcit Camerarii editio. Sed quod mirum eſt, eam vocem membro ſuo abſciderunt attribuentes alteri, cui Valla eam non attribuerat, nec Herodotus cauſam attribuendi dederat *exorta malitia in republica inter malos, non odia fiunt*. Res patet, ubi audiveris in MS. Mediceo legi Κακότητος τοίνυν ἐγγινομένης ἐς τὰ κοινὰ, ἔχθεα μὲν οὐκ ἐγγίνεται τοῖσι κακοῖσι. Agnoſcis quam prave & Græca hæc & Latina ſint tractata.

195, 12. Εἴ τινα ἔχοις σοφίαν.] MS. ſimpliciter ἔχεις.

195, 35. Προσεκύνεόν μιν τὸν Δαρεῖον.] Rident credo editores in licentia ſua vexandi Herodoti, ut quaſi non ſufficeret modo ante dixiſſe ἐτελέωσέ μιν, nunc è veſtigio deberet ea vocula rurſus inſeri, & tamen addi τὸν Δαρεῖον. Ubi audita eſt talis fallacia? Immo vocula μιν nec ullo genere hîc commoda eſt, nec ab MS. optimo agnoſcitur.

195, 38. Ἔχει αὐτὴν κρύψας.] MS. ἔχοι.

196, 10. Πάντες οἱ ἐπιμπλέαται.] Nihil habeo, quod carpam, quum jam præceſſerit 1, 186 ἐπίμπλαται, & in principio libri ſeq. exſtet πίμπλανται, in cujus capite 72 ἐμπιπλᾶσι. Etiam citavi ſub numeris 75, 7. Nunc tamen probatiſſimus MS. habet ἐπιπλέαται. Et dememiniſſe nequeo, quod notavi 61, 20. Quin etiam ſodes conſidera, quod lib. 4 cap. 14 ἐς

ἀφεσ...

ἀφισβασίας ἀπικνέεσθαι notavi habere membranam MS. optimam pro vulgato ἀμφισβασίας.

196, 11. Τύπον ποιησάμενος λίθινον.] Sic miſere & inutiliter vexant Herodotum, & auferunt illi iſtam iterationem quarti caſus, qua tam lepide utitur, ſermonem ex maſcula gravitate detorquentes ad aliquid puerile, ut nunc fecerunt τύπον λίθινον. At eximius ille hujus Herodoteæ conſuetudinis, etiam in hoc libro ſub numeris 161, 2 cuſtos MS. exhibet λίθον. Rectiſſime, & toties jam habuimus exempla; ipſe diſtingues, prout libuerit. Cæterum quum Herodotus geminam narrationem poſuerit ab Perſis celebratam de Darii progreſſu ad regnum, & poſteriores ſcriptores, maxime Latini, priorem probaverint, poſteriore neglecta, apud Perſas contrarium videtur obtinuiſſe, ut tradiderint non ex admiſſione equæ contigiſſe, ſed ex manu Oebaris. Id hodieque videtur monſtrari poſſe ex lapide, ut ego explico & conjicio, inſculptum Darium, equum, & Oebarem, à quo manus profertur & oſtentatur Dario, item unum ex proceribus adorantem & tiaram Perſicam habente, prout ex vetuſtatis Perſepolitanæ reliquiis nuper attulit clariſſimus Aſiæ illius partis metator Cornelius de Bruyn, cujus typum hic habe.

196, 37. Ὅτι ἤπιός τε καὶ ἀγαθά σφι πάντα ἐμηχανήσατο.] Quid igitur? an nihil dabitur adminiculi vocabulo ἤπιος, ut ſic ſola ſequentia habeant ſuum fulcrum? Cui bono inſerviat illa utraque copulativa, quum ea deleta belle omnia procedant? Securus igitur omnium citat hunc locum ille citator omnium Ezech. Spanhemius ad Julianum pag. 80. Nempe nullus hîc cognovit Herodotum, & abundat aliquid, ſed non in iſta parte, ſed prout Herodotum ſcripſiſſe monſtrat præclarus ille MS. ὅτι ἤπιός τε καὶ ἀγαθά σφι τὰ ἐμηχ. Videtur igitur vertendum: *quod & mitis ille, & ipſis utilia quæ excogitavit.* Hæc veriſſima eſſe unde clarius liquebit, quam ex ipſo Suida, qui hanc partem ex hoc loco deſcripſit, ut quiſque videt? ſed in eo editur ὅτι ἤπιός τε, καὶ ἀγαθά σφι ἐμηχανήσατο. Atqui in MS. Lugdunenſi legitur καὶ ἀγάσφι τα ἐμηχ. plane per contractionem eliſis quibuſdam literis, ſed egregie ſervatis illis τά, ut non dubitem, quin exſtet quoque in aliis antiquis exemplaribus, egregia concordia cum MS. Mediceo ad reſtitutionem Herodoti. Deinde MS. ὁ μὲν δὴ πρῶτος ἦν τος οἱ νομὸς &c.

196, 45. Πεντακόσια τάλαντα ἀργυρίου.] Vox poſtrema abeſt ab MS. & quod mirum eſt, non agnovit eam in interpretatione Valla. Et ſufficit interdum repetiviſſe. Et deinde item τεσσεράκοντα καὶ ſine vocula μὲν. & ſtatim ἀναισιμοῦτο MS. non ἀναισιμοῦνται, ut ſupra occurriſſe memini.

197, 8. Ἐπ' ἥρσι.] Unicus ille MS. perſpicue legebat ἐπ' ἥρσιος. Hoc autem illud fuit, in quo offendit H. Stephanus, dum Laurentii interpretationem *in finibus*, certe bene ſanam notat, nempe ut in ſuſpicionem adducat, quum adminicula ejus ignoraret. Haud dubie enim in ejus exemplari, quod in vertendo ante oculos habuit, exſtitit iſta lectio, eamque reor obſervari quoque debuiſſe ſupra in capite 5 hujus libri.

197, 17. Ἐκεκοσμέατο.] Exſtat hæc forma lib. 1 cap. 101. An auctor illam ipſam penitus nunc adhibuerit, dubites. Certe optimus MS. ἐκοσμέατο. Tum ſtatim μοῖρος, ut in verſione Laurentius.

197, 20. Καὶ τῷ ἀπομεμετρημένῳ σίτῳ.] MS. μετρημένῳ, quod & ipſum videtur agnoviſſe Valla, etſi perperam vertens *& certo frumenti numero:* neque enim debuerat hoc frumentum jungi præcedenti pecuniæ ex piſcibus, ut uterque quæſtus exciperetur. Sed difficilius eſt, quod ſequitur. Ibi exiſtimat interpres utique Valla in Albo caſtello Memphios ſediſſe vel 120 millia Perſarum; quod ipſum quis credat? quis credat ab Herodoto dici tam numeroſa præſidia Perſarum ipſorum poſita in Ægypto fuiſſe? Itaque mirabiliter & exquiſite legit optimus MS. πρὸς γὰρ δύο καὶ δέκα μυριάσι. Longe alia jam facies hujus loci eſt, alia ſententia, & quidem longe verior iſtâ vulgatâ, ut numerus ille non pertineat ad præſidiarios, ſed ad medimnos frumenti; quò etſi traherent quodammodo Græca præponendo vocabulo σίτῳ, id tamen vides ex verſione Latina Vallæ quò fuerit detortum. Neſciebant ſcilicet quo nudos hos numeros referrent: hinc & nonnulli Græculi vocem σίτῳ finxerunt, & Latini protulerunt tot millia Perſarum. Atqui ſententia eſt: *Inſuper enim*

Digitized by Google

120 *millia medimnorum Perſi etiam in Albo caſtello Memphios confidentibus metiuntur & eorum auxiliariis.* Conſuetudo iſta Græci ſermonis erat in frumento & argento μυριάδας tantum exprimere, quum materia menſuræ & ſpecies nummi publice conſtarent.

197, 24. Σαπαγύδαι.] In his populorum appellationibus diſcrepant nonnullæ, & aliter ſcribuntur in MS. Mediceo, quam in editionibus, omnino ut opinor melius. Certe hæc appellatio videtur concinnata eſſe ad molliorem pronunciationem, quum in antiquo libro extaret Σατταγύδαι. Sed & ſtatim exhibebat καὶ Δαδίκαι ἢ καὶ, quod neglexi ſuo loco monere.

197, 27. Νομὸς ἕβδομος οὗτος.] Sed ſimiliter præciſa nunc recuſavit Herodotus ex fide MS. qui exhibet nunc νομὸς ἢ οὗτος ἕβδομος.

197, 30. Ἀσυρίης χώρης.] Abeſt ab MS. vox poſtrema: & opinor recte, utpote ex ſuperioribus repetita, ubi tamen Herodotus utebatur alia conſtructione.

197, 39. Νομὸς δυωδέκατος.] MS. δυωδέκατος.

197, 42. Σαγαρτίων.] MS. Mediceus Σαγαλίων, quum videantur diverſi ab Sagartiis 1, 125. Nota autem ſunt, quæ huc per varios dies attulere viri docti, ut Παύσικαι à Voſſio ſcribantur Παισίκαι, Μύκοι ab Holſtenio Μύκων, & Μαλικωσῖοι pro Μαυλιανοῖσι, pro extremis Μάρδοισι ab eodem Voſſio Μαρσί.

197, 48. Διηκόσια ἀπαγίνεον.] MS. ἀγίνεον.

198, 12. Πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους.] Non notat *ſuper cæteros omnes*, ut Valla, id enim parum foret, ſed *par cæteris omnibus*, ut non fuerint in cenſendo benignius tractati, quam reliqui ſubjecti, & debuerint pro numero ſuo æquare ſummam tributi ſimilem aliis provinciis. Eſt enim comparativum, ut 2, 35. Αἰγύπτιος ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην.

198, 28. Οἰκεομένων.] MS. οἰκημένων. Etiam pro κεραμέους, quod ſequitur, legit idem κεραμίνους. Hoc igitur quum vetuſtius exſtiterit in exemplaribus Herodoti, an debuit ab altero expelli? Ita video rem natam eſſe, ut ab Stephano Κεράμινος relegetur in indicem, ut ex ſolo Heſychio notum; non autem liceat recenſeri inter propinqua vocis Κέραμος. Portus ne meminiſſe quidem voluerit, tantum ex vita Homeri recenſens Κεραμήιος. Quo iſta vaniſſima judicia? An non 4, 70 Ἐς κύλικα μεγάλην κεραμίνην? Immo ſuſtinet ſcribere Stephanus [Κεραμικὴ κύλιξ Herodot.] Abſurdus eſt totus, quum nec analogia impediat. Cur mox πλοίων καλαμίνων? Ψάμμινος in lib. 2 cap. 99? Utique ab σήσαμος dictæ σησάμιναι φάλαγγες, de quibus agit Salmaſius in Plinianis 1033, ut mox apud Herodotum φάλαγγας ἰδεῖν.

198, 32. Ἀντιμέμνυσιν.] Vocula νυν non eſt in MS.

198, 36. Ἀγίνεον.] Satis polite & conſiderate MS. ἀγίνεο, ut ſolet ludere hic ſcriptor in litera ν quod notari fas eſt.

199, 8. Ταῦτα μὲν ὦν.] Voculam poſtremam ignorat MS.

199, 11. Ἀπ' οὗ τὸ ψῆγμα τῷ βασιλέϊ τὸ εἰρημένον κομίζεται.] Verbum κομίζεται ejicit MS. nec credo eſſe Herodoti. Sed & deinde pro τοιῶδε κτέωνται MS. τοιῶδε δεκέωνται. Verbum novum, ſed non defectum ſua analogia, etſi videatur ipſe Herodotus teſtari, fuiſſe τοιῶδε τῷ κτῶνται, (ita enim edi oportuit) quum cap. 105 repetat; τὸ μὲν δὴ πλέω τοῦ χρυσοῦ οὕτω οἱ Ἰνδοὶ κτῶνται. Sic enim MS. non οὕτω.

199 14. Τῶν καὶ πέρι ἀτρεκέως τι λέγεται.] MS. τῶν πέρι, omiſſo καὶ, quod noviſſe videtur Valla, ſicut etiam vocabulo Ἰνδοὶ poſt illa ἐν τῇ Ἀσίῃ.

199, 24. Ἣν ἐπεὰν.] Citat hunc locum Salmaſius & ad Tertulliani Pallium, unde hauſit etiam Brauwnius in Veſtitu Sacerd. Hebr. pag. 324, ubi φλοιὸν uterque interpretatur junceam; ſed & in Plinianis aliquoties, nec aliter, quam prout ſolet edi; ignarus utique ab præſtantiſſimo codice pro teſtimonio efferri, quaſi particula ἂν non veniſſet ab manu Herodoti, certe ex ipſo ſit omiſſa, quæ etiam non requiritur ſane. Cæterum in illis Plinianis pag. 999 contendit intelligi debere de herba ſingulari, quam phleon appellat, herbam paluſtrem & fluviatilem, reprehendens Vallam, quod interpretetur *ſegetem*. Sed habui cauſas, cur Gloſſaria & Grammatices Græcos noluerim pro tempore ſpernere de libro accipientes.

199, 34. Σφίσι διαφθείρεσθαι] MS. διαφθείρεσθαι, ſive illud in genere medio conſideretur, ſive in paſſivo, ut is eſt Herodoti genius αὐτὸν διαφθείρεσθαι κρέα *cum ipſis* vel *in noxam ipſorum corrumpi quod ad carnes.* Mox etiam ἀποκτείναντες, quod oportunius, quam præſens ἀποκτείνοντες.

199, 39. Ἐκ δὲ τούτου τοῦ λόγου &c.] Plane hæc verba non conveniunt. Præcedunt enim duæ rationes, propter quas ad ſummam ſenectam nulli Indorum, certe non multi, perveniant, vel quia neminem in morbum incidere ſinunt occidentes eum utique iſto prætextu, vel quia etiamſi qui perpetuo ſani vivant, tamen augeſcentibus annis eos occidunt. Itaque interpolavit mirifice Latina interpres: *Ideoque cum hac de cauſa, tum quia omnes qui in morbum incidunt necantur, non multi ſane eorum ad ſenectutem perveniunt.* Invertit ratiocinationem Herodoti, ut aliquam ei attribuat connexionem, ipſe abſurdam ratiocinationem commentus, ut morbum & ſenectutem temere miſceat. Itaque hæc legere quemadmodum ullus potuerit, neſcio, quorum nihil intellexit ullus. Sed tales nugas perpulchre

Zzzzz con-

contempſit & Herodotum oſtendere ſategit MS. Mediceus, exhibens priſcam ſcripturam veramque ἐς ἢ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται. In antecedentibus dixit, proximos ſenectuti occidi ſolere. Sed, addit, ad eam pauci perveniunt, in ejus rationem, numerum pauci transferuntur, quippe ante eam omnes ægrotare incipientes interficiunt. Quod in genere ſubnectit, quia quis unus pene ſine morbis ad ſenectutem pervenit? Loquutio eſt 7, 11. Οὐκ ἦλθον ἐς τοῦτον λόγον ὥστε μάχεσθαι.

199, 43. Οὔτε σπείρουσι.] Non ſolet Herodotus ita deſtitutum uſurpare hoc verbum, prout 4, 17 dicit σῖτον καὶ σπείρουσι, & mox cap. 19 νομάδες νέμονται, οὔτε τι σπείροντες οὐδέν. Igitur & hoc loco profert optimus MS. οὔτε τι σπείρ.

200, 15. Καὶ οἱ ἐπὶ τὸν χρυσὸν &c.] MS. καὶ ἐπὶ τὸν χ.

200, 19. Ἀλωπέκων.] MS. notiſſima terminatione ἀλωπέκεων. Deinde MS. non habet εἰσὶ γὰρ ἐξ αὐτέων, ſed εἰσὶ γὰρ αὐτῶν.

200, 25. Καὶ τὸ εἶδος ὁμοιότατοι οὗτοι.] MS. Καὶ αὐτοὶ εἶδος ὁμοιότατοι, quas voces in contextu contigit male inverti.

200, 27. Σειροφόρον.] MS. σειρηφόρον.

200, 32. Δυνατώτεραι πολλῷ.] MS. πολλόν. Nec dubitare licet, quin auctor hoc loco iſtam captaverit varietatem, ut 8, 13. Ἡ αὐτή περ ἐοῦσα νὺξ πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη. Alia habet Portus. Deinde per compoſitum οὐ συγχέφω, non ſimplex χεάφω.

201, 11. Ὁμοίαν τούτῳ.] Quod ex ſuis codicibus in ora poſuit Stephanus, id firmat codex Mediceus in voce οὕτω: ſed quod plane novum eſt, adjectivum habet ὅμοιον, ſubintelligi volens μύρμηκα vel θηρίον, etſi medium inter μύρμηκας, ut hæc haberi debeat vera ſcriptura. *Quod ad pernicitatem, nulli eſt alii ſimile, ita ut niſi* &c.

201, 17. Ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδέν.] Sunt ipſa verba illa, quæ occurrebant 3, 51. Exſtant eadem in Dionyſio Halicarnaſſ. Immo ab viris doctis etiam annotatus eſt locus Ariſtophanis ex Pluto, ut patet ex Stephano, ut fere ſtudio nimio in Mediceas membranas abductus dici queam. Sed ſcias me non detrectare ſequi. Attamen ſi quis velit rite conſiderare, ſatis ample hæc exprimunt, ut fere alterutrum ſuffecturum poſſet videri, quum ἐνδιδόναι τι in hoc ſenſu ſupponat μαλακότητα. Quidquid ſit, utique in hoc loco optimus MS. διδόναι ſolum novit. Ex eo etiam mox legi οὗτοι οἱ Ἰνδοί, non οὕτω.

201, 24. Ὀλίγω πρότερον.] MS. ὀλίγον πρ. Et mox πεπηγναὶ, non πετῆναι. Sed etiam τοῦτο δὲ ἑσσοῦνται, ſane optime, non οὗτοι γὰρ ἐσσ.

201, 33. Εἴρια καλλονῇ προφέροντα καὶ ἀρετῇ τῇ ἀπὸ τῶν οἴων.] Nemo ita loquitur Græcus. Quid enim eſt τῇ ἀπὸ τῶν οἴων? aut quo reſpicit vocula τῇ? Nequit referri niſi ad καλλονὴν aut ἀρετὴν, quum tamen de his virtutibus non agatur, ſed de lanis. Itaque reſpicere debet εἴρια; quod ut fiat, ſcribe ex MS. τῶν ἀπὸ τῶν οἴων.

201, 37. Καὶ μούνη.] Copulativa non eſt in MS. Deinde etiam ταῦτα πάντα ſine vocula γάρ.

201, 44. Ὄφιες ὑπόπτεροι.] Satis minute deſcribit auctor, creditus ſubalatos vocaviſſe, quos Bochartus lib. 2 cap. 17 Phal. ſtatuit eſſe eos qui habent efficaciam τοῦ ἅλλεσθαι & acontiæ dicuntur vulgo.

202, 1. Ἐπιμπλέατο.] Notavit hoc verbum & locum Portus inter circumflexa ex gravitonis formata. Attamen plane optimus MS. ἐπίμπλατο. Deinde ὅσα μὲν γὰρ ψυχὴν τε, huc reſtituta particula γὰρ, ubi optime convenit, quam tranſtulerant in ſuperiores verſus. Sed & mox ἐπιλίπηται, non ἐπιλίπῃ, ut notatur ad marginem, dubites quo ſenſu.

202, 8. Ὑπὸ παντὸς θηρεύεται.] Id Plinius Latine interpretatus *omnium prædæ naſcens* monſtratur ab Salmaſio in Plinianis pag. 282 ex Herodoto imitatus, etiam addente pro ἀναιρέεται apud Athenæum, qui verba illa citat Herodoti legi ἐπαναίρεται. At longo tempore poſt venit Ezech. Spanhemius, & notat ad Callimachum pag. 124 [Ac unde ex Herodoto refert Athenæus l. IX p. 400 quod omnia *leporem venentur* feræ, aves, homines.] Locus nempe Herodoti exulat è memoria ejus.

202, 27. Πρὶν ἂν διαφάγῃ.] MS. πρὶν διαφάγῃ.

203, 6. Πεπλασμένας πηλῷ.] Variis locis ad hunc locum in Plinianis Exerc. reſpexit Salmaſius, nunc ut notaret κάρφεα, nunc aves magnas non nominari, nunc incerta loca eſſe; ſed ubi ponit ipſa hæc verba, exemit paginam 555, nec aliter citat, quam ſolet edi. Qua quanto perfectiorem lectionem exhibet optimus, ſed productam jam ab Th. Gale, MS. προσπεπλασμένας ἐκ πηλοῦ. quam eo magis compulſus fui iterum proferre, quia in ſcribendo mire videtur aberraviſſe Stephanus, proferens quaſi ex MSS. ſuis προσεκπεπλασμένας πηλῷ, quod poſſet aliquos deducere, quum aliter revera legatur in MSS. Sed auctor dicit egregie nidos eſſe confictos & adaptatos ex cœno, inque eos deferri iſta fruſta, non addens ob quam cauſam, quæ potuit fuiſſe multiplex.

203, 16. Ἐπὶ τὴν γῆν.] Ita denique utrumque arreptum eſt, quum forſan poſterius aut non foret clare in eo, quod hi ſcribæ habebant primævum, exemplari ſcriptum, aut prius maculatum. Utique optimus MS. tantum habet ἐπὶ γῆν, eandem ita hic hallucinationem oſtendens, quam habuimus antea. Deinde

inde συλλέγειν ἔτω τὸ κιν. ſine vocula μὲν.

203, 19. Ἐκ τέτε θαυμασιώτερον.] Nihil ex MS. optimo referre poſſum; nihil bene etiam interpretatur Valla, dum primas voces includit Latino *tamen*. Percommodum eſt, quod ex Arch. cod. effert Th. Gale ἔτι τέτων. Ea quæ ſequuntur, citat Salmaſius in Plinianis pag. 365, neque dubitat, hoc modo: τῶν γὰρ αἰγῶν καὶ τῶν τράγων, quæ copulativa in nulla eſt editione, quum tamen requiratur maxime. Id ſatis mihi fuit hic indicare.

203, 25. Θυμιαμάτων πέρι.] In MS. eſt θωμάτων: ſed in margine etiam vetuſta manus recte adſcripſit θυωμάτων, ut 2, 40 λιβανωτε καὶ σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων.

203, 29. Τριπήχεων οὐκ ἐλάσσονας.] MS. τριπήχεας, οὐκ ἐλάσσονας. Hoc eſt Herodoti.

203, 43. Ἐσχαταί εἰσι.] MS. ἐσχατιαί εἰσι. Recte; ut in fine hujus capitis ἐξ ἐσχάτης Europæ. Nam ἐσχατιαὶ conveniunt agris & minoribus regionum partibus, ut in Europæ latere occidentali, quod ignorabant niſi parva parte, dicit περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς ἑσπέρην ἐσχατιέων. Hinc factæ & hæ ἐσχατιαί.

204, 8. Πολλῷ τοι πλεῖστος.] MS. πολλῷ πλεῖστος tantum.

204, 22. Σαραγγαίων καὶ Θαμαναίων.] Cur poſteriori appellationi auferatur litera α, quæ cap. 93 illi inſerta fuit, neſcio. Certe in MS. erat Θαμαναίων, quo etiam declinat varia lectio apud Th. Gale; & his Grotius adſignat originem ex Geneſeos cap. 36 verſ. 41. Sed iſte codex tertium α ignorabat in appellatione priore, quam ſcribebat Σαραγγίων, quod utrumque ἐθνικὸν quia commodum eſt, nequivi contemnere hoc poſterius.

204, 32. Τῆς διεξόδε.] MS. τῆς ἐξόδε. Hæc enim modo requiritur.

205, 6. Καὶ γὰρ δὴ ὁ νόμος.] Ingeminat copulam MS. καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ νόμος.

205, 14. Ποιέει τάδε.] MS. τοιάδε.

205, 16. Ἀνάιρας τὸν χαλινὸν τῶ ἵππε.] Quum vertiſſet Valla: *ac lora freni equini ad cervices ipſorum alligavit, hominesque dimiſit* (quod miris modis intricatum) Æmil. Portus ſic hæc vertenda monuit: *cum equini freni lora nexuiſſet, circa cervices ipſorum (ea) ligavit*, vel, *Equini freni loris, quæ nexuerat, cervices ipſorum illaqueavit*. Quæ & ipſa, licet ampliora, tamen ſatis imperfecta. Quid enim eſt nexuiſſe lora? Sed & ipſa Herodotea ſunt per nimiam brevitatem nonnihil ambigua. Quid enim poſt cervices illorum circumcinctas fecit? Dimiſiſſe non potuit, niſi & equum freno liberaverit, quod nullo hinc indicio colligas: aut frenum utique diſſecuerit; nec id dicitur. Sed nec ſecum duxiſſe potuit, quia plane dicit auctor καὶ ἀπῆκε. Nihilominus dimiſit omnino & illos & frenum pariter; quod ut clarius intelligas, ſcribe ex MS. καὶ ἀνάιρας περὶ τὸ χαλινὸν τῶ ἵππε, περὶ τὰς &c. *Et annectens* (n. nares abſciſis aureſque) *circa frenum equi, circumdedit ipſorum cervicibus*. Patet autem ex his illum exuiſſe loro equum, quum non ipſe crudelitatis ſuæ pignora circumgeſtare ſecum voluiſſe videatur; & facile fuit acquirere aliud frenum.

205, 18. Δεικνύναι ἑωυτόν.] MS. liquide δεικνύασι, quod non debuit mutari. Sic & 2, 86. Δεικνύασι τοῖσι κομίσασι παραδείγματα.

205, 25. Τὰς παῖδας.] Et ſcio quid ſequatur, habet tamen MS. τὸν παῖδα. Unum ſcil. natu maximum, ut mox vocat τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον, & nominatu digniſſimum, quo nominato apparet cæteris non abſtinuiſſe.

205, 48. Ἐξέλεξα ταῦτα.] Id bene convenit antecedenti εἶλον. Nec tamen ita forſan ſcripſit auctor, quum tantum perhibeat optimus MS. ἔλεξα. Id ſane interpretatus fuit Valla, & ſtatim debuit H. Stephanus reprehendere, quum bonos codices non vidiſſet.

206, 23. Τῦτο λέγεται.] MS. τῦτο γε λέγεται.

206, 41. Οἰκεομένη] Denuo MS. οἰκημένη.

207, 2. Ταῦτα διακονεόμενος] MS. ταῦτα μὲν διακονεόμ. Id optime convenit.

207, 8. Ἐμοὶ μὲν γὰρ.] Ut pateat quo illam trium literarum vocem modo reſtitutam nonnulli depulerint, ecce in hoc loco tantum agnoſcit optimus MS. ἐμοὶ γὰρ. Εἵνεκεν quod mox edidi, ſuppeditavit MS. idem, non εἵνεκα, ut vulgo.

207, 16. Τῷ ἐγὼ ἀποδέξω.] Mire in hoc hærent Valla *cui ego fidem faciam*, Stephanus *cui ego oſtendam* vel *repræſentabo*. Poſterius nimium; prius non explicat præpoſitionem ἀπό. Vallæ autem interpretatio vaga eſt. Portus illi tribuit Latinum *deſignare*. Vix ſcias quo te vertas. Sed bene hinc eripit nos MS. ἀποδέξω, quod eſt creberrimum. Sed & paulo ante ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, ubi vulgo articulus negligitur.

207, 19. Μαίανδρον.] MS. Μαιάνδριον, ut legiſſe apparet quoque Vallam, & ſic infra perpetuo, etiam cap. 142.

207, 24. Ἐποίεε τάδε.] MS. τοιάδε.

207, 30. Μαντηΐων ἀπαγορευόντων.] Dubites merito, an non, ſi Polycrates eo de negotio ad oracula quædam miſerit, an non, inquam, Herodotus id fuerit declaraturus manifeſtius, ut ſolet ſemper: maxime quum in ipſa inſula Samo nullum magni nominis oraculum exſtiterit. Sed veriſſime mutat MS. legens μαντίων, hoc eſt, augurum, & vatum, & aruſpicum, quos haud dubie magno numero circum ſe aluit Polycrates, eoſque facile potuit conſulere, non utique oracula.

207, 38. Ἐπεφημίζετο.] Locum hunc & verbum annotavit Portus, Stephanus in multo diſcurſu Theſauri neglexit. Uter melior? Certe Herodotus non fuit uſus compoſito; cu-

jus fidei pignus eſt optimus ille codex Mediceus exhibens ἐφημίζετο. Vides in Heſychio Φημίζεται, μαντεύεται. Sed non omitendus locus Diodori Siculi, unus utramque hanc notam roborans 17, 10. φήμαις δέ τισι μαντείαις καὶ θεῶν σημείοις ἠπόρευντο.

208, 2. Οἱ Συρηκοσίων χιλίαρχοι τύραννοι.] Sic actum eſt in Herodoto. Ubi videbatur ſibi debere eſſe adfluentior, illic mutilando eum contraxit indigne ætas poſterior; ubi judicavit continere, illic aſſuta ei ſunt neſcio quæ, ut in hac pericope vocabulum poſtremum; quippe quod non exſtat in MS. illo probatiſſimo, nec ulla neceſſitas exigit.

208, 32. Ἐπεθύμησε.] Ut cap. 120. Ἐπιθυμῆσαι οὐκ ὅτεῳ τὸ εἶπαι ταῦτα τίσασθαι. Sic in hac hiſtoria adhibet jam illic hoc tempus. Nihilominus hinc abit codex optimus, probans imperfectum ἐπεθύμεε. Unde etiam paulo ante ſuſcepi præſens κλέει pro ἔκλεε, ut mox repetit ipſe Darius in concilio.

208, 38. Μεγάλην τὴν ἰσχύν.] Prima vox huic loco parum venit opportuna. Neque enim Herodotus vult aut poteſt dicere magnam ejus hominis eſſe potentiam, præſertim ſi ex oppoſito comparetur ipſe Perſarum rex, ut fit hoc loco. Immo ille tantum ſpeciatim determinare voluit, ut inde appareret iſtum valere aliquid, nempe vim ejus hanc eſſe, ut mille Perſæ ipſi apparerent ſatellites &c. Ita enim per partes enumerat, quod inertes medio tempore lectores non adſequentes immiſerunt vocabulum μεγάλην, quod penitus ab MS. abeſt, & abeſſe debere cenſeo.

209, 20. Εἰ οἱ ἐνδεξαίατο.] Vix intelligo, cur ſic edatur. Certe Portus ſcivit δεξαίατο apud Herodotum dici pro δέξαιντο, & in verbo Ἐνδέκομαι citat totum hunc locum ita ut particulam οἱ plane omittat. Atqui iſta prorſus eſt lectio codicis optimi, οἱ ἐνδεξαίατο, nec debet aliter legi. Et mox ἔπεα τάδε, non τοιάδε.

209, 49. Οὐκ ὑδὲν ὅτε ἀπημελημένον.] MS. optimus tantum novit ἔχει δὴ ἀπημελ.

210, 23. Ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη, φιάλην δὲ χρυσοῦ σὺν θήκῃ ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα.] Verba operoſe tractata ab viris doctis, ut oſtenderetur in eo nihil ab ſe intelligi. Inde ſuſtinet in Prolegomenis pag. 173 H. Stephanus producere ad venditandum ὑποκύπτουσα, quaſi in ὑποτύπτουσα nihil ſit niſi ineptum, præſertim ſi quis Vallæ interpretationem ſequatur, quum ſuum iſtud explicare non audeat vel nequeat. Portus in Vallæ quidem verſione ſenſum bonum eſſe ait, ſed Græca verba aliud indicare, & ὑποτύπτειν eſſe ſubverberare, ſuccutere, leviter verberare, quatere verberando, pulſando decutere. Et quo non ille trahere conatur vim verbi ejus, ut exornet ſuum impetum, quo vult ab unaquaque phialæ thecam leviter verberatam & ſuccuſſam, ut exciderent nonnulli aurei, addita magna continentiæ jactantia de neceſſitatis ademptione. Quæ omnia ignorans ante ſe ab his duobus acta eſſe Nob. Grentemeſnilius ei ſuam quoque fiduciam admovit vel in Valla convincendo erroris vel in correctione tentanda. Quorum ut alterum ſucceſſit ei feliciſſime, perinde ut reliquis; ita quis probet tantam libertatem in aliena manu? ut reponatur ὑπεταίθεσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλην τε χρυσέοις σὺν θήκῃ. Longe aliud cogitandum. Primo MS. habet φιάλῃ δὲ χρυσοῦ. quod admittendum eſt, quum teſtante documento tam vetere & certo nequeat hinc repelli loquutio tam ſæpe ab hoc ſcriptore uſurpata, prout exempla in promptu poſuit Æm. Portus in lexico. Unde paulo ante confirmatur gemina locutio auctoris, δωρέεταί μιν ὁ Δαρεῖος πεδέων χρυσέων δύο ζεύγεσι. Quod certiſſimum eſt itaque, attingere hanc partem vir doctiſſimus non debuit. Sed nec in cæteris aliquid mutandum eſt, & modo vertendum: *tum unaquæque pectus ſubverberans*, vel reverentiæ & honoris regii cauſa, vel lætitiæ ac pietatis, vel denique conſpectu viri extranei *phiala auri cum theca Democedem donavit*. Eſt enim hæc pulcherrima Græci ſermonis ratio, ut verbis, quibus aliqui feciſſe quid in ſe ipſis narrantur, licet ſint modi, ut loquuntur, activi, & hinc requirerent additum quartum caſum, nihil addant, ſed nude tantum ponant, intellectui reliqua committentes. Tale eſt ἀναφέρων vel ἀνενεγκών, quo utitur Dio de Claudio reſipiſcente, & in cujus exemplis longiſſimus eſt Theſaurus Stephani, non addito ἑαυτόν. Tale iſtud περιζώσας eleganter illuſtratum in notis Caſauboni ad Theophraſti characterem περὶ ἀδολεσχίας. Tale ἐπαίρειν 2, 162. Ὁ δὲ λέγεται ἐπάρας ἀπεματάϊσε. Id quoque nihil eſt, niſi femora & propinqua natibus membra ſubintelligas. Tale iſtud pulcherrimum ἔχουσαν in lib. 5 cap. 41 de gravida. Tale eſt politum illud ἀπορρίψαι apud Lucam in Actis Apoſt. 27: 43. Ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾷν ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι. Quod etiam nihil eſt, niſi vel ſe ipſos, vel veſtimenta ſubintelligas. Et ita Ὑποτύπτουσα.

210, 31. Πολυκράτεϊ ὡμίλησε πατρὶ, ὃς συνείχετο &c.] Ridiculum & miſerabile eſt hoc loco acumen Stephani in emendanda Laurentii interpretatione, *cum Polycrate patre verſatus, quum aſperam ejus iracundiam ferre non poſſet* &c. Quis enim ille Polycrates pater, aut cujus? certe Democedis eſſe nequit, quum iſtum jam ante Herodotus Calliphontem appellaverit. Recte ad amuſſim Valla; cui ut conveniant quoque Græca, deleta vocula ὃς ex auctoritate libri Medicei, qui eam ignorat,

rat, ſcribe omnia: Πολυκράτεϊ ὡμίλησε. Παρεὼν συνείχθη ἐν τῇ Κρότωνι &c.

210, 40. Δυοῖν ταλάντοιν.] MS. δυῶν ταλάντων, ut lib. 4, cap. 1. δυῶν δέοντα τεσσεράκοντα.

210, 45. Καὶ ἐπὶ αὐτὸν δὴ τοῦτον χρεῖον.] Vox τοῦτον exulat ab MS.

211, 17. Ἐξορκοῖ μιν.] Video annotaſſe Stephanum [ἐξορκόω, ἐξορκίζω & ἐξορκέω, adigo ad jusjurandum, jurisjurandi verba præeo: Secundo uſus eſt Plutarchus dicens &c. Primo Herodotus dicens ἐξορκοῖ μιν, jurejurando cum adſtringit. Sic Demoſthenes ὅταν ἐξορκοῖ τὰς γεραράς.] Etiam Æm. Portus in lexico ex hoc uno loco oſtentat ἐξορκοῦν jurejurando adigere ad aliquid faciendum, quum deinde particulari articulo multa proferat de verbo ἐξορκοῦν. Quicquid ſit, ego vero teſtor in optimo libro exſtare ἐξορκοῖ.

211, 19. Ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα.] Sic quilibet loqueretur, quod non eſt Herodoti. Elegantiſſime MS. ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα.

211, 41. Αὐγὴ δὴ Ἄτοσσα.] MS. ignorat adverſativam. Deinde idem ὅρα νῦν, ἐς ἐκείνας, non ἐπί.

212, 7. Ἅμα ἔπος τε εἶπε] Id certe fieri contigit. Sed non eſt hæc ſcriptio (fatua ſatis per illud geminatum εἶπε) docti Herodoti, cujus manum ſane interioribus ſtudiis politam reſtituit optimus MS. ἅμα τε ἔπος ἔφα.

212, 24. Οὔ τι ὑποδραμών, πάντως τὰ διδόμενα.] Sic legunt ac diſtinguunt editiones priores; quod quomodo legerit Valla, difficilis divinatio eſt ex hac verſione: *tanquam fugitivum, ſi cuncta ſibi oblata caperet.* Unde Stephanus mutat nequaquam omnia quæ dabantur percurrit, id eſt, recenſuit, & accepit. ut legatur πάντα ex vet. cod. pro πάντως & ὑποδραμών accuſative ſumatur, quaſi dicat non percurriſſe numerum, tanquam nihil omittere volentem. Hinc patet jam olim hunc locum varie adminiſtratum fuiſſe, præſertim ſi attendas ex Th. Gale in Arch. codice legi πάντα. Ita in omnem caſum voluta fuit hæc vox; ubi omnino vincere debet ac præferri, quod eſt in MS. Mediceo πάντων. Ἐπιδραμών poſſet nunc accipi vicino quodam ſenſu verbi ἐπιβατεύειν, cujus exempla collegit Æm. Portus, unde accipiebam pro oſtendere, ut caveret reſpectu ullius partis dare offenſam, ſi nempe inſpexiſſet & de diverſis indicaviſſet utrum accipienda an rejicienda.

212, 34. Ἅμα δὲ αὐτοῖσι.] MS. ἅμα δὲ αὐτῇσι, quod ex neſcio quo etiam novit proferre Th. Gale, ut τελμήσσης ſit fœminini generis, ut 8, 121 τελμήσσας τρεῖς, Φοινίσσας, in quo temere hæſerunt. Cæterum hoc loco abuſus fuit ſcriptor Etymologici Magni, in voce Γαῦλος ita exponens: Λέγεται δὲ καὶ τελμήσσης γαῦλος, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν. Neque enim iſta confuſione utitur hic noſter Herodotus. Et mox περιέχοντες δὴ αὐτῆς, non αὐτῇ, quod vulgo edunt: ut forte ſit diſtinguendum: περιέχοντες δὴ, αὐτῆς τὰ περιβαλλόσια.

213, 4. Τῇσι συνῆλθησι.] MS. τοῖσι συνῆλθοισι. Sane hæc gemina terminatio earundem vocum in ος & η crebrior fuit, quam nos ſcimus. Et mox ἀπελύθητε, non ἀπελύθησαν. Perperam tamen ad hoc verbum dativus caſus refertur ab Valla, quem ſequitur in Lexico Æm. Portus, in verbo Ἐκχρέεσθαι interpretans *quomodo vobis conducet hanc injuriam Regi Dario facere*, idque probat in Theſauro Stephanus, quum tamen in Græcis nulla ſit mentio τοῦ *vobis*, ut quæ perſpicue dicunt, quomodo regi Dario placebit tam contumelioſa hic toleraviſſe?

213, 10. Ἐπὶ τίνα δὴ ταύτης προτέρην.] MS. ἐπὶ τίνα δὴ τῆσδε προτ. Mox quoque omiſſa adverſativa ταῦτα λέγοντες. Et deinde ἤγοντο, non ἄγοντο.

213, 25. Ἐμπίπτουσι τῇσι νηυσὶ ἐς Ἰηπυγίην.] Nec Græca hæc phraſis bene habet, & multo minus Latina ei reſpondent *ad Japygiam in quæſitam naves inciderunt.* Præclare codici Arch. accedens membrana Medicea legit ἐκπίπτουσι, hoc eſt, navibus ſuis in Japygiam ejecti ſunt, ex curſu, quem tenebant, depulſi per tempeſtates. Paſſim iſte uſus verbi apud hiſtoricos, & nimium frequens, quam ut hic locus tanta vanitate premi debuerit. Sed & denuo noſter 8, 13. Φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες, τῇ ἐφέροντο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας.

213, 48. Οἱ μὲν ὡς εἰκὸς, κατ' ἐμπορίην στρατευόμενοι, οἱ δέ τινες.] Aut perverſa ſunt hæc verba, aut defecta in Græcis, quæ tamen quam melliſſime integra habuit Valla, aut quaſi integris perfectam interpretationem præbuit. Ego ex membrana priſca notavi nihil. Th. Gale participio στρατευόμενοι præponit οἱ δὲ, additis verbis [Nam id hic deeſt] nulla addita mentione vetuſtorum codicum, an ex ingenio fecerit. Certe nequeunt conjungi κατ' ἐμπορίην στρατευόμενοι, & reſtitui oportebit vel οἱ μὲν, ὡς εἰκὸς, κατ' ἐμπορίην, οἱ στρατευόμενοι, οἱ δέ τινες καί, vel οἱ μὲν, ὡς εἰκὸς, κατ' ἐμπορίην, στρατευόμενοι δὲ οἵ τινες, καὶ αὐτῆς &c.

214, 1. Συλοσῶν ὁ Αἰακαῖος.] MS. ὁ Αἰάκεος, ut & legit Valla, & attulit jam Th. Gale.

214, 7. Ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος.] Ut confeſſus ſum, exſtat in MS. Mediceo ἐπιθυμέειν, unde recte confeceris ἐπιθυμέειν ad mediæ conjugationis notionem paſſivo flexu. Nihil impedit ſequens ἐπιθυμέοντα.

214, 14. Ὁ μὲν ὦν Συλοσῶν.] MS. ὁ μὲν δὴ Συλοσῶν.

214, 19. Βασιληΐη περιεληλύθεε εἰς τοῦτον τὸν ἄνδρα.] Ut ſolebant hæc legi, ſed ubi codex optimus me docuit ab Herodoto ſcriptum

fuiſſe ὡς τοῦτον, ut antea aperui.

214, 23. Ἀναγγεῖλαι ταῦτα ἐκ.] MS. ἀγγεῖλαι. Neque enim in aula Perſica Græci dicebant ἀναγγέλλειν, ſed ἀγγελίας & εἰσαγγελίας.

214, 27. Ἀναβέβηκε δέ τις ἢ οὐδεὶς κω.] MS. δὲ ἤ τις ἢ οὐδεὶς σφι. Sic plane iterata σ.

214, 28. Ἔχω δὲ χεῖρος, ὡς εἰπεῖν, οὐδέν.] Voces illæ ὡς εἰπεῖν ita interpoſitæ vim habent eam, ut extenuent quidem, nihilominus rem aliquatenus veram eſſe fateantur. Id quod nunc Darius negare omnino vult, neque prorſus vel minimum debitum Græco cuiquam agnoſcere. Ad hanc igitur ſententiam quum pertineat iſta loquutio temere huc immixta, optime reſtituo ex MS. omiſſa particula ἔχω δὲ χεῖρος εἰπεῖν οὐδέν.

215, 4. Ἐπιδεσπόζειν.] Sic dixit in conſilio Perſarum ἐπιδεσπόζειν ἂν ἀμαχητὶ τοῦ πλήθεος. Attamen nunc MS. ἐπιδεσπόζειν.

215, 22. Γέρεα ἐμεωυτῷ γενέσθαι.] Hoc propagatur ab editionibus citerioribus, haud dubie per errorem typorum ex vicinia in proxime ſequentibus huc attrahentium idem tempus, quum Aldus & Camerarius in utraque Hervagiana dederint γενήσεσθαι, quaſi in anteceſſum decerni illud voluerint, priuſquam libertatis dulcedinem acciperent. Omnino id opinor reponendum, etſi ex MS. nihil notaverim & taceat Gale.

215, 33. Τελεσίαρχος.] Ab membrana Medicea nominatur Τελέσαρχος.

216, 16. Ἄξιον δεσμῷ δῆσαι γεργύρῃσι ἠξίωσας.] Hæc quum corrupta ſint, tamen intelligere & explicare voluit Æmil. Portus, quaſi per Atticam & Ionicam ellipſin ita diceretur pro ἐπὶ γεργύρῃσι δῆσαι, Latina autem licet apud eum videre. Sed fruſtra omnia. Neceſſario δήσας, ut eſt in MS.

216, 27. Ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι.] Certe non recordor hæc tempora vidiſſe conjuncta: & omnino recte MS. ἀπολάμψεσθαι, prout paſſim id fit.

216, 30. Παθόντες οἱ Πέρσαι κακῶς συστεμπιπεραίνεσθαι &c.] Offendit ad hunc locum Th. Gale, unde notat aliquid vix intelligendum, nempe quum duo poſtrema verba allegaviſſet, [Cod. Arch. πάρος cum Valla.] At nec in Valla id apparet, nec alia in his moleſtia eſt, quam quod male vacuæ manus interpoſuerint adverbium κακῶς, quod teſtor non eſſe in MS. Mediceo, & quantopere in Herodoto verbum παθεῖν poſſit ad miſerias verti, docent πάθεα, quæ toties uſurpat in partem peſſimam. Infra cap. 155 ὡς ὑπὸ σεῦ τάδε ἔπαθον.

216, 42. Πιεζόμενοι δέ.] MS. πιεζεύμενοι δέ.

216, 45. Τὰς Δαρεῖος οἱ ἀποστέλλων ἐνετέλλετο.] Vocula tertia in MS. non apparet; quæ & prorſus videtur male collocata, unde Portus in Lexico hunc locum adducens omittit participium ἀποστέλλων, ut voculam οἱ adſerat ſuo verbo.

217, 12. Ἀπεθώυμαζε.] MS. ἐπεθώυμαζε.

217, 25. Ἔρημον ἐοῦσαν ἀνδρῶν.] Sic apparet eum velle notabiliter veritatem parœmiæ antiquæ, & hinc exortæ, patefacere, qua dicebatur ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη, prout eſt inter fragmenta Heraclidæ Pontici.

217, 26. Τίω ἂν ἐβούλετο.] MS. ſine media vocula τίω ἐβούλετο. Nec tamen delendam eſſe, ſed ab mala manu huc nimis feſtine translatam patebit ex nota ſequente.

218, 3. Ἐλπίζων ἡμίονον τεκεῖν.] MS. ἐλπίζων ἂν ἡμίονον τεκεῖν.

218, 12. Μεγαβύζου τούτου ὅς.] MS. μεγαβύζου τοῦ ὅς. Quæ duæ literæ pro geminato τούτου interdum uſurpantur, ut 2, 111, de Pherone. Τὸν ἀποδέξασθαι μὲν οὐδεμίην στρατηίην.

218, 31. Ἄλλως μὲν γὰρ ἐών.] MS. abſque vocula γὰρ, qua hic locus bene poteſt carere, ἄλλως μὲν ἐών. Tum δυνατὸς εἶναι, non δυνατὸν, quod aureum eſt Herodoto in illis nominativis mire laſcivienti. Sed & αὐτοχειρίην nunc ſuppedito ex eodem codice, ubi inepte nonnulla alia adſerebantur, unde & verſionem concinnavi.

219, 2. Τί δ' ὦ μάταιοι.] MS. τί ὦ μάταιοι, & modo dedi ex eodem πολιορκεομένους, non πολιορκεόμενοι.

219, 15. Ταύτῃ χιλίους.] Recte MS. ταύτης, nam de militum parte agitur, non de loco.

219, 41. Τὰ πεπόνθεε.] MS. ſimpliciter & integre, perinde ut Anglici apud Th. Gale, τὰ ἐπεπόνθεε. Deinde ἐπεί τε δὲ οὐδεὶς cum particula adverſativa, quæ vulgo negligitur.

220, 23. Στρατάρχης.] MS. στρατάρχης, & deinde ἐν τῇ ἑωυτοῦ τάξι, non τάξει. Quod quum reſtituam ex ſcriptis libris, tum ride negligentiam, quæ hoc loco invexit in editiones Διὸς Βήλου τὸ ἱερὸν, ubi Aldus & Camerarius perhibent rectiſſime ἱρὸν, quod reponendum.

220, 46. Γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι &c.] Locus hic videtur peſſime ab vario lectorum genere exceptus fuiſſe, etſi in editionibus vulgatis mire mentiatur ſanitatem. Vel vocem γυναῖκας toties in tam brevi multiplicare an id eſt Herodoti? Certe alium novimus. Jam vero iſtud ἑκασδὴ plane non conſpicitur in nobili iſto Mediceo, quod certum eſt documentum eam vocem ab perito Herodotei ſtyli viro ex alio loco ſublectam eſſe, ut hoc, quidquid eſſet non ſine veri ſpecie ſanaret, quæ bis in hoc libro adhibita obverſabatur hinc menti ejus. Quin etiam in verbis quæ citavi, idem codex MS. non legit γυναῖκας, ſed γυναῖκα, omnia huc dirigentia, ut varietatem in his ab Herodoto adhibitam & malevole ſuppreſſam per veſtigia tamen quædam oſtenderet. Videtur enim ſic proceſſiſſe manus ejus: Ἐπίταξε τοῖσι περιοικοῖσι ἔθνεσι γυναῖκα ἐς Βαβυλῶνα καταστάναι, ἑκάστοισι ἐπιτάσσων,

Digitized by Google

τάσσων, ὥςε πέντε μυριάδων τὸ κεφαλαίωμα τῶν γυναικῶν συνῆλθε. Dicit nempe Herodotus edicto injunxiſſe vicinis circa gentibus, ut magnam iſtam urbem mulieribus inſtruerent, ita ſingulis deſcribens, ut quinquaginta millium ſumma fœminarum convenerit.

221,6. Πολλάκις ἢ Δαρεῖον λεγέλαι.] Nomen proprium in MS. non eſt, & poteſt abeſſe.

221,12. Α᾽λλα πολλὰ ἀπέδωκε.] MS. ἐπέδωκε, quod vult mens Herodoti.

JACOBI GRONOVII

NOTÆ ET OBSERVATIONES

in librum quartum Herodoti.

222,23. Α᾽μέλγουσι.] MS. ἀμέλγωσι.

223,5. Περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήια τὲς τυφλές.] Hunc plebeji Græculi ſermonem fore nullus ignorat. At Herodotus verborum exquiſitior non ita ſcripſerat, ſed indicante vetere membrana περιστίξαντες, tanquam acutis quibuſdam ex ferro aut ſpina vinculis coërcuerint eos manere circa iſta vaſa, unde Latinæ verſioni datum eſt verbum *compungentes.* Sed videtur latere aliquid ſeu commune in ſcriptura vetere, ſed proprium Herodoteæ, in qua jam bis occurrit σίχειν pro σείχειν. Unde producit & exponit Heſychius περιστίξαι, περικυκλῶσαι, περιελθεῖν, περιελάσαι, ἀπὸ τοῦ σίχειν. Id deſeritur ab noſtris, & univerſa ea vel ſignificatio vel explicatio ignota eſt Stephano & aliis, attamen vera, & ideo neglecta, quoniam utique volunt ſcribi περιστείχειν & περιστεῖξαι, unde idem Stephanus in verbo Στείχω adducit ex Homeri Odyſſ. δ. Τρὶς ἢ περιστείξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα. Et tamen idem rurſus in Indice [Περιστήκω idem quod περιίσταμαι circumſto: unde participium περιστήξαντες quod exponitur etiam circumpoſiti.] Sed optime ſe exhibet Herodotus 4,202. Τῶν δέ σφι γυναικῶν τὰς μαζὸς ἀποταμοῦσα περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος. Itaque quum verba Heſychii in ſuis quoque notaverit Suidas, apparet, quam malevolens ſit ille genius, à quo nuper illis Cantabrigiæ ſubnotatum ſit [Malim περιστεῖξαι] Porro quod Herodotus dicit ἀπαρύσαντες, non interpreter *delibatur*, quod violente huc trahitur, ſed *exantlatur*, quod proprium quodammodo illic eſſe docet vel Plautinum *ſæpe exantlavit merum ſcitiſſime*, vel Ennianum *materno ſanguine exantlando patrem ulciſci*. Non pertinet huc σίζειν.

223,6. Η᾽γέονται εἶναι.] MS. ἡγεῦνται. Deinde MS. ἠνλεῦντο αὐτοῖσι καλέεσι, non τοῖσι.

223,16. Α᾽υλιζόμενοι.] Portus id habere poteſt Ionicum pro communi αὐλιζόμενος, idque pro αὐλιζόμενος. Debuiſſet igitur monſtrare locum, in quo abſconderetur αὐλιζόμενος. Vix enim dixeris eſſe Græcum, unde in principio libri 5 dicit αὐλιζόμενοι, ubi etiam eſt αὐλιζομένων. Mediceus codex egregie αὐλιζόμενοι omiſſa litera.

223,20. Αὐτοί τε ἐλάσσονες ἐόντες κληνέμενοι γινόμεθα.] Voces iſtæ αὐτοί τε in MS. non exſtant. Nec certe quidquam præter ſonum nudum adſerunt, quum utraque periodus ad eandem partem & partis actiones pertineat, & ideo hæ voces non habeant aliquod oppoſitum, ubi ſolent adhiberi. Eſt autem hic locus, in quo dicitur εἷς αὐτῶν Scytharum, ſive ſciverit nomen & innoteſcere noluerit, ſive ignoraverit, ἔλεξε τάδε, plane geminus illi Polybiano in Legat. 46 Ο῞τε καί τις ἐκκαλεσάμενος &c. quod tam commode interpretatus eſt Caſaubonus. Sed non eſt mirum malle multos ineptire.

223,30. Ε᾽κπλαγέντες ἐπὶ τῷ γινομένῳ.] Præpoſitio ἐπὶ abeſt ab optimo codice, in quo vides Herodotum ex 1, 116 τούτοις ἐκπλαγείς. In eodem mox etiam recurrit ἐξελασθέντες conſtanti ſcripturæ modo, ut in præcedentibus patuit.

223,33. Τρόπῳ τοιῷδε.] MS. τοιούτῳ.

224,5. Ε᾽πελθόντα κατασβῆναι.] Habes in his exemplum cjus, quod ait in Theſauro Stephanus, quum dediſſet exempla compoſiti κατασβέννυμι, adjungens [Item κατασβῆναι extinctum eſſe tanquam à κατάσβημι, ſicut ἀπέσβη tanquam ab ἀπόσβημι.] Sic infeliciter id relinquens, ut nullam ei auctoritatem commodet. An igitur vel ipſe vel alii, unde exſcripſit, ad hoc Herodoti ſpecimen reſpexerunt? Exſtat hîc ſane, quod negari nequit. Sed tamen ratio illis debuit adeſſe. Nam quum hic non anteceſſerit vox πῦρ, ſed tantum dictum ſit χρυσὸν καιόμενον & χρυσὸν καιόμενον, dubitare primo de iſtius verbi καιόμενον termino ſignificationis pandendæ oporteat, utrum ad flammæ ejectionem uſque, an tantum ad ignitum tactum, & hinc etiam alterius verbi κατασβῆναι non ſolum de modo, ſed enimvero etiam de fide ambigere debeas. Ego ſane non tantum dubito, ſed libens concedo optimæ membranæ, quæ teſtatur Herodotum ſcripſiſſe κατασῆναι, quod conſtat maximi, immo majoris, quam ut a nobis definiri poſſit, uſus in Græca literatura eſſe.

224,16. Οὕτω λέγουσι.] MS. ὧδε.

224,49. Νεμομένας ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ ἀφανισθῆναι.] MS. χρόνῳ, quod ex utroque Anglicano profert etiam Th. Gale: & ſic tacens noluit fateri hanc lectionem videri quoque agnoviſſe Vallam. At is hinc vertit *interea*; ſed enim ille tam miris modis Græca compoſuit, ut efficeret iſtam ſententiam *equas ejus à curru paſcentes divina quadam ſorte motas*, quaſi rem ita concepiſſet ita eveniſſe, ut non eas Hercules dormituriens videatur potius jugo exſolviſſe, ſed alligatas currui ſic paſtum miſiſſet. Hoc reliqui quidem illi; ſed haud dubium mihi prius videtur & veriſſimum iſtud χρόνῳ cum tali ſenſu, ut patet ex illis quæ ſtatim ſequuntur.

225,9. Πρὶν ἢ οἱ μιχθῆναι.] Quanquam ſic loquutus etiam fuerit in capite primo hujus libri, tamen ejecto ἢ nunc præbet, MS. πρὶν οἱ μιχθῆναι. Habet utrumque.

225,33. Ζωστῆρα ἔχοντα ἐπ' ἄκρης τῆς συμβολῆς φιάλην χρυσέην.] Forte erat fibula phialam aliquo modo repræſentans, ſubnotat ad has voces Rev. Brauwnius in Veſtitu ſacerd. Hebr. 2, 3. At eam non ita exprimeret Herodotus. Dum enim agnoſcit συμβολήν, certe agnoſcit in extremitatibus aliquid fuiſſe ad connectendum: fibula id fuerit, an globulus, an quid aliud, noſtrum non eſt eligere. Sed in omnibus baltheis tale quid fuit. Jam vero in Scytharum baltheis intelligit Herodotus præter talem nectendi machinulam fuiſſe adhærentem phialam ad hauriendum ſubito paratam.

225,39. Δύο μὲν οἱ τῶν παίδων.] MS. δύο μὲν τῶν παίδ.

225,43. Τὸν δὲ νεώτερον.] Ut ſæpe comparativum loco ſuperlativi. MS. tamen νεώτατον. Et ſane quum paulo ante dixerit Σκύθην τὸν νεώτατον, cur placuit aliis ab Herodoto abire?

225,47. Ἔτι δὲ ἓν ἐς τόδε.] Particula δὲ nec tolerari hic poteſt, nec habetur in MS. Sed ſequentia mire obſcurata ſunt per editiones. Nam quum Aldus & duæ deinceps Hervagianæ protuliſſent Τὸν δὴ μοῦνον μηχανᾶσθαι τὴν μητέρα Σκύθην, ſtatim Stephanus edere ſuſtinuit τὸ δὴ μοῦνον, non admonito lectore, quum id tanto commodius facere potuiſſet, quia quartum verbum in margine notat γρ. μηχανήσασθαι. Id omne ſic molitus fuiſſe videtur Stephanus ex interpretatione Vallæ *& id ſolum Scythæ matrem excogitaſſe*, ubi apparet neutrum & aoriſtum; ſed in extremis vehementer diſcedit ab Græcis, in quibus quare non etiam mutaverunt τὴν μητέρα Σκύθου? Fœdum prorſus univerſum, & quod ita retinui, ſed nequaquam aſſentiens; immo contra decernens debere retineri maſculinum, etiam teſtans μηχανᾶσθαι eſſe in MS. Mediceo, & fatuam eſſe verſionem opinans de matre Scythæ. Dicit enim ſimpliciter Herodotus, *& ſolum effeciſſe matrem Scytham*, vel ut ſolus eſſet Scytha & tantæ potentiæ princeps, artificio matris accidiſſe. Res clariſſima.

226,5. Πολέμῳ πιεσθέντας.] MS. more ſueto πιεσθέντας. & deinde πόλεμον ἀέξειν, non ἀέξεια.

226,14. Μηδὲ περὶ πολλοῦ δεόμενον κινδυνεύειν.] MS. δεόμενα. Et indulſi MSto, etſi locus alioquin ſatis intricatus ita reddatur aut reddi videatur intricatior; ſi interpretes quis ſequatur, qui ſtulte δεόμενον interpretantur *oportere*, ac ſi idem foret τῷ δέον: deinde neſcio unde apponant aliam lectionem περὶ πολλοῦ, quod in nullo MSto reor extare. Ego autem facilius inſpexero verba & manum Herodoti, quam ſententiam. Habet nempe primo id Herodotus, ut jucunde ludat in neutro plurali, ubi ſingularis poterat ſatisfacere, ut δῆλα, δεύτερα, τρίτα &c. Hinc etiam hoc loco rejici non potuit iſta mutatio, ſed admitti pro Herodotea. Nempe vocem μηδὲ ita ponit, ut divelli debeat, perinde ut apud Latinos *neque*. Hinc igitur ſcribo μηδὲ περὶ πολλοῦ δεόμενα κινδυνεύειν *& magnopere petentia non periclitari bello* &c. Ita enim loquutus fuit 1,207. Ἤδη ὦν γνώμην ἔχω περὶ τοῦ προκειμένου πρήγματος τὰ ἔμπαλιν ἢ οὗτοι. Agnoſcis neutrum plurale τὰ, quum poſſet τὴν. Hoc primum. Nodoſius eſt illud πρῆγμα εἶν, quod idcirco illi, qui hanc loquutionem (eſt enim quoque Herodotea) illuſtrare voluerunt, ita per alia loca producunt, ut hunc negligant. Vide in pagina 734 circa finem in Indiculo Ioniſmorum Gallicorum ſive Ionicorum Gallicifmorum: etiam Portum in Lexico; noluit allidi ad hunc ſcopulum. Peſſima vero eſt interpretatio Vallæ, ubi ἀπαλλάσσεσθαι reddit *abſtinendum bello*, quod eſt ἀπέχεσθαι. Quid autem eſt *nec oportere adverſus multos pugnando adire periculum?* An igitur hic populus fatuos facit omnes, qui adverſus multos pugnaverunt? Num poteſt talis ſententia concipi, & quidem circa Aſiam? Italicus interpres Vallam partim ſecutus, partim furens ait: *parea di non tentare la battaglia con tanta moltitudine, ma di abandonare il paeſe conducendo via quello che portare ſi poteſſe.* Verba volunt excedere primarium eſſe, & jam pridem rogare non periclitari bello.

226,19. Τὴν χώρην παραδιδόντας.] MS. παραδόντας.

226,41. Ἐς ὃ ἐσέβαλον.] MS. ἐς οὗ ἐσέβ. Sic quoque enim ſolet Herodotus. Cap. 30. Ἐς οὗ ἂν χῶσι αἱ ἵπποι ἐν γαστρί.

226,44. Γενηθέντων δ' ὑστεραίων.] Adverſativa non apparet in MS.

227,11. Οὐδενὸς γένεος ὑποδεέστερον.] Recte MS. γένεος, ubi denuo vides articulum τὸ non præponi ab auctore, ut notavi ſub numeris 3, 25, & eſſe illum eundem accuſativum, qui pla-

placet auctori in voce μεγεθ@, 78, 28.

227, 21. Προσήκουσαι τῶ νεκρῶ] Locum hunc deſcripſit Origenes lib. 2 contra Celſum, ubi videbis citari τῷ νεκρῷ & alias diſcrepantias non agnitas noſtris exemplaribus.

227, 27. ἀφανισθῆναι τὸ δεύτερον.] Poſterior vox non legitur in MS Sed & in illis vicinis Ἀριστέω τῦ Προκοννησίου poſteriores duas idem non agnoſcit, quas forſan nec in exemplari ſuo habuit Valla, unde in interpretatione omiſit: & ſane tum in principio relationis hujus, tum in inſcriptione ſtatuæ ſic patriam oſtentari ſufficit. Itaque poſteriora iſta expuli. Prius ſuo loco retinui, quia forſan nemo cenſuerit deleri, & per iſtud præmiſſum τὸ prorſus crediderint omnes Herodoti eſſe, ut ſolet. Attamen non dixit jam Herodotus primam vicem poſſe appellari ἀφανισμὸν, nec ipſe ſic appellat. Alia eſt ratio ejus, quod mox ſequitur ex appellatione ſeu aliorum hominum, ſeu Metapontinorum, certe non ſua.

227, 33. Μεταποντῖνοι γάρ φασι.] Vocula γὰρ etiam non eſt in MS.

227, 46. Ἕστηκε ἀνδριάς.] MS. ἕστηκε. Sed ſcito eſſe cacoëthes mutationis ex editionibus Stephani, quum Aldus & Hervagiana non aliter habeant, quam ut nunc ex MS. repoſui. Rem incredibilem!

228, 6. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης.] Oratio hæc, non minus, quam hiſtoria quam tractat, fando inaudita, & exempli nullius. Quis enim unquam ter geminavit negativam, ut hic fit? Non quod id contigiſſe negem, ſed ut per eandem vocem iſta tertiatio conficeret, ut jam vides οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης —— οὐδὲ οὗτος &c. Certe exſtant tam intentæ negationes 6, 11 & 8, 77 & alibi, ſed diverſis vocibus. Itaque quum id ſit enorme, noli opinari hujus augmenti exemplum nunc ab Herodoto datum fuiſſe, ſed ejus corruptoribus. Optimus enim MS. habet οὐδεὶς γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, non ut ad ſequentia id conferatur, ſed per ſe ut conſtet ſubintellecto tantum ac repleto ex præcedentibus αὐτόπτεω ἰδόντος πυθέσθαι. Itaque vertenda omnia, *Ex nemine enim intelligere potui, qui diceret ſe noſſe, quia ipſe vidiſſet. Quippe neque ex tali ullo Ariſteas, cujus paulo ante feci mentionem. Neque etiam iſte in illis carminibus ait ſe progreſſum eſſe ultra Iſſedonas.* Ut appareat Herodotum diſtinguere rationes loquendi αὐτόπτεω πυθόμενον λέγειν, & ἀκοῇ πυθόμενον λέγειν: etſi revera qui per αὐτόπτην aliqua relata narrat, is narret quæ ἀκοῇ acceperit: quaſi ἀκοῇ λέγειν ſit proximum fabulis, etſi queat multa vera continere, ut de ſe modo intelligi vult auctor. Ariſteas apud Iſſedonas fuit, ex his potuit aliquis αὐτόπτης fuiſſe, qui rumorem iſtum inter ſuos ſparſerit. At Herodotus non fuit inter Iſſedonas, & idcirco narrabit omnia ἀκοῇ. Sed quid agimus? an credibile eſt ſic corrumpi auctores? Οὐδενὸς eſt antiqua lectio, quam videre potes in Aldo, & Hervagianis: mutilarunt Stephaninæ.

228, 10. Ἔλεγε ἀκοῇ] Vox ultima non eſt in MS. Medicco, prout de Arch. teſtatur Th. Gale & de Valla: ut omnino nullum ibi mereatur locum, & res ipſa id clamet.

228, 20. Καὶ σκόροδα.] MS. exquiſitius σκόρδα.

228, 27. Πρὸς ἑσπέρην τοῦ Βορυσθένεος.] MS. πρὸς ἑσπέρης. Id jam probum Herodoti fecit frequentia in ſuperioribus & varietatis deſiderium. Cujus ſpecimen pariter alterum ponere compellor, ut quum nunc dici videamus Βορυσθενεΐτας & Βορυσθενεϊτέων, & ſic cap. 70 & ſeqq. quater aut quinquies, tamen cap. 53 dicuntur Βορυσθενῖται etiam ex cauſa varietatis Herodoto obortum; at Holſtenius ad Stephanum pag. 71 putat perperam ſic ſcribi.

228, 45. Ψιλὴ δὲ δενδρέων ἡ πᾶσα αὕτη γῆ πλὴν τῆς Ὑλαίης.] Fero ſane, tanquam Ὑλαίη proprie ſit regio nominis ſui, idque ei inditum ſit ab lingua Græca, & ipſe noſter cap. 76 infra de Anacharſi, καταδὺς ἐς τὴν καλεομένην Ὑλαίην· ἡ δ᾽ ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήιον Δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη. Et hinc omnia vicina ſicut appellationem iſtam reſpuunt, ita rebus quoque probant diverſam ſuam faciem eſſe, nec quidquam provenire ſilvarum. Sed ſodes an iſta exceptio Hylææ non eſt vana & inanis, quum ipſa appellatio ſemper teſtetur, qualis ſit, nec paſcua Scythica deſiderant ſilvas? Res mira ſatis. Quid tamen? Optimus MS. hic tantum agnoſcit Ψιλὴ δὲ δενδρέων ἡ πᾶσα αὕτη τῆς Ὑλαίης. quaſi Hylæa quidem dicatur univerſa regio, & illa Nomadum ſimiliter contineatur: ſed tamen continue incipiat ſui eſſe diſſimilis, ubi acceſſeris ad paſcua Nomadum, quæ etiam comprehendantur in appellatione Hylææ.

229, 4. Κατήκουσι δὲ οὗτοι.] MS. κατοικοῦσι.

229, 7. Λίμνης τῆς Μαιήτιδος.] Sicut de codice Arch. teſtatur Th. Gale, ita etiam Mediceus MS. Μαιώτιδος, & in eo notavi diſerte etiam infra ſibi conſtantem eſſe.

229, 16. Νέμονται τὰ πρὸς βορέην.] MS. τὸ πρὸς.

229, 32. Ἐπειδὰν δέ.] MS. ἐπεὰν δέ.

229, 34. Καὶ ὁ κύων ἕπεται.] An igitur id aliud, quam ἑτοιμός ἐστι καὶ κύων? Certe ille qui ἕτοιμος, ἕπεται, & ſine flagro adeſt. Sed & ἕτοιμος & qui ἕπεται, nihil juvat, niſi etiam ultra aliquid emoliatur. Hinc clarius lucere debet ratio haud dubie pulchra venationis: cujus quæ tandem erit felicitas, ſi ipſe venator tantum equo feram perſequatur, cane ſic demum comitante? Non igitur illi ſunt canes ὠκύποδες, qui equum non niſi comitantur, ut taceam in Græcis dici eum ſequi. Sed nec Scythæ tam ſtulti ſunt, ut tale

canum genus alant, nec Herodotus tam delirus, ut ita ſcriberet. Eſt enim odentium iniquitas. At priſcam veramque lectionem reſtituo ex MS. καὶ ὁ κύων ἔχεται, ſive id velis interpretari *& canis corripit*, ſive *& canis proxime veſtigiis feræ inhæret.* Nempe ſimul venator equum aſcendit, ſimul canis jam captam feram corripit. Ita felix venationis eventus apparet, & dignus narratu.

230, 3. Τοῦτο δὲ καὶ λείχουσι.] MS. τοῦτο καὶ λείχουσι omiſſa adverſativa, quæ non deſideratur. Et ſtatim οὐ γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ αὐτόθι, non οὐ γάρ τοι, prout alibi exquiſitum iſtum uſum voculæ τι in Herodoto probavimus.

230, 4. Ὃς ἂν καταφύγῃ.] Hic locus eſt, in quo vere elegantem & proprium characterem Herodoto reſtituimus integrum, quem aut ſemirutum vix ſervant aut plane delent alii codices. Sed exſpectanda erat inquiſitio & exploranda cuſtodia fideliſſimæ membranæ, quæ nunc legit ὃς ἂν καταφεύγων καταφύγῃ. Cujus ſuaviſſimæ copiæ ſuæ exemplum ſimile auctor præbuit cap. 29. Ὀρθῶς εἰρημένον ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ παραγίνεσθαι τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύειν κέρεα τὰ κτήνεα ἀρχήν, ἢ φύοντα φύειν μόγις. Potuit ex his ſecure omittere illud φύοντα, quod ſponte ſatis ſubintelligeretur. Itaque & Euſtathius hunc Herodoti locum laudans ad Odyſſ. Δ v. 85, eam vocem in nullo putavit habendam numero, & plane omiſit, ut videlicet inde diſceremus eum in pleriſque citationibus ſuo uſum eſſe arbitrio. Præterea video eum locum ab interpretibus converti *at in vehementibus frigoribus aut non oriuntur ſtatim pecoribus cornua, aut ſi oriuntur, vix oriuntur.* In quibus nullam explico illam contrarietatem, de qua iſtic agit Herodotus; certe enim quæ vix oriuntur, eadem illa ſunt, quæ non ſtatim oriuntur, ut potius paria illa dici debeant, quam contraria. At pleniſſimo ſenſu ſtatuebat Herodotus ad expoſitionem Homeri in vehementibus frigoribus omnino non naſci pecoribus cornua, aut naſcentia nihilominus, vix naſci. Tale eſt 1, 67. Κατυπέρτεροι τῷ πολέμῳ ἐγεγόνεσαν τρόπῳ τοιῷδε γενόμενοι. Infra hoc libro c. 46 Φερέοικοι ἐόντες πάντες εἰσὶ ἱπποτοξόται. 2, 7. Ἐστὶ δὲ ἡ Αἴγυπτος ἐοῦσα πᾶσα ὑπτίη τε καὶ ἄνυδρος. Tale in hoc ipſo libro c. 36. Περὶ Ἀβάριος οὐ λέγω λόγον, ὡς τὸν ὀϊστὸν περιέφερε. Apud Sophoclem ſic habes in Oedipo Tyr. 1390 βλαστοῦσα ὅπως ἔβλαστε. Oed. Col. 1097 ἔχων ἔχεις. Hæc nos ad teſtandam fidem codicis Medicei; ſed ſcire oportet vitium omne hic admiſſum debere imputari ſoli editioni Henr. Stephani anni 1592, quæ prima omiſit, quum Aldina & Cameraria & Hervagiana ſancte exhibeant. Hinc quoque judicium fieri debet laboris, quem Herodoto Thomas Gale impendit, qui ſequens defectam Stephani editionem & citans vitioſe ὃς ἂν καταρ. notat in cod. Arch. fuiſſe ὃς ἂν φεύγων καταφύγῃ, quod vix credo.

230, 16. Ἀργιππαῖοι.] Nihil diverſum in eo nomine notavi ex membrana, quam inſpexi. Attamen quoniam appellationes omnes, quæ occurrunt apud alios ſcriptores, ut Arimphæi, Aremphæi, Ὀργιμπαῖοι, habent literam *m*, Salmaſius fuit ita circumactus, ut crediderit ſcribendum apud Herodotum Ἀργιμπαῖοι, ut fatetur in Plinianis pag. 209. Ante eum Turnebus in notis ad Ciceronem de Fato pag. 64 ex Mela Arymphæi, prout etiam agnovit Grotius ad Marcianum Capellam pag. 214. His Th. Gale ex cod. Arch. Ὀργιεμπαῖοι, mira Voſſii revolutione in Appendice, ut erat inſtabilis. Sed unus omnia Mediceus.

230, 24. Τῶν Φαλακρῶν.] Aldus hanc poſtremam vocem inchoavit litera majuſcula Φ, quaſi foret appellativa; in vicinis vero facit parvam. Camerarius etiam in hoc loco extenuavit. Stephanus denuo in grandem formam conjecit, quod ſequitur & Jungermannus & Th. Gale. A quibus merito diſcedo; nec enim fuit hæc eorum appellatio, ſed nota genitiva, ab reliquis diſtinguens.

230, 26. Οὐδείς σφεα ὑπερβαίνει.] Præmiſit ſane ὄρεα. & ſic tamen MS. habet σφέας ὑπερβαίνει. Ita quidem in cap. 33 quum dixiſſet τὰ ἱρὰ ἐνδεδυμένα, pergit ſcribere τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκήπτειν, κελεύοντας προπέμπειν σφέας ἀπ' ἑωυτῶν ἐς ἄλλο ἔθνος. Ubi σφέας tam poteſt reſpicere ἱρά, quam ipſos vicinos.

230, 28. Αἰγίποδας ἄνδρας.] Quod miror, MS. habet ἱπποβάτας ἄνδρας, ut cap. 170 occurrunt in Africa τεθριπποβάται.

230, 30. Ἀνθρώπους εἶναι] Nec hoc loco εἶναι, nec inferius ἀτρεκίας ab MS. confirmatur. Et ſane quod ad prius, opinor expelli rectiſſime, ut ab Herodoto non ſcriptum. Nam ſic intelligimus eorundem montium partem quoque incoli ab his hominibus, alias videntur plane ultra vel trans montes eſſe. Quod ad poſterius, etiam ratio evincit. Quum ſic quoque in fine capitis 26 de iiſdem Iſſedonibus hactenus tantum concludat: γινώσκονται μὲν δὴ καὶ οὗτοι, perinde ut hoc loco ſolum iſtud verbum ſimiliter adhibuit. Utique multum foret, ſi Herodotus ſuo periculo ſic adſeverare auderet. Imo etiam Gale teſtatur de MS. Arch. ἀτρεκὲς, quæ varietas docet ſubditivum eſſe.

231, 2. Γρῦπας εἶναι.] Etiam hinc verbum ſubſtantivum debet faceſſere, ſi credimus MSto, utpote ubi intelligitur εἰκέειν.

231, 24. Ὡς δὲ καὶ ἦν σεισμός.] MS. ὡς δὲ ἦν σεισμός. Deinde pro illis ὡς τέρας θαυμάζεται MS. tantum habet τέρας νενόμισται.

231, 30. Τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ καθόλου οὐ φύειν κέρεα.] Locus miſerabilem in modum interpolatus. Volunt enim Herodotum hoc loco di-

Digitized by Google

dicere omnino cornua bovino generi illic non ſuccreſcere, idque propter vicinum ſeptentrionem & magna frigora. Quod ſi tam directe abrupteque id jam negavit, cur in ea pronunciatione non perſtat, & in ſequentibus ſtatim tantummodo maluit dicere, ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυρῶσι ψύχεσι ἢ οὐ φύειν κέρεα τὰ κτήνεα ἀρχὴν, & ſic perſeverare in firma generalique negatione, quam potius mollire deinceps adjungendo ἢ φύοντα φύειν μόγις? hoc eſt, ut poſtquam pernegaſſet fieri aliquidpiam, atque adeo iteraviſſet quoque eandem negationem, ſtatim tamen fateretur & fieri & fieri poſſe. Nam & qui dicit vix naſci, utique tamen confitetur naſci, etſi raro, etſi tarde, utique tamen contingere interdum; & Herodotum id non ſcribere ſine experientia certiſſime perſuadeor, ſive ipſe viderit illinc locorum cornutum aliquo modo bovem, ſive eos inveniri interdum adſeveraverint ei accolæ. Pereant, qui tantam inſulſitatem Herodoto inferre ſuſtinuerunt. Quid igitur? Nempe ait H. Stephanus in Theſauro [κόλος, mutilus, truncatus, curtus, mancus, ut κόλος βοῦς apud Euſtathium ὁ κεκολλοσμένος τὰ κέρατα: qua ſignif. B. ex Herodoto affert κόλον γένος τῶν βοῶν, id eſt, κολοβόν, mutilum, hoc eſt ἄκερον] Hæc nec unde odorari potuerit Budæus capio, (nam ab Aldo editiones omnes conveniunt in iſtud τοκαθόλε) nec quemadmodum quum id jam in mundo eſſet, editores, alioquin docti viri, potuerint eſſe tam ſordidi, ut id voluerint contemnere & tam perverſam Herodoto mentem impingere. Perfecte enim in optimo exemplari MS. legebam δοκέει δέ μοι καὶ τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κόλον διὰ ταῦτα. Videndus Suidas in Κόλον, qui recte illuſtrat.

231,32. Καὶ Ὁμήρου ἔπος.] Particula καὶ non eſt in MS. nec ullum ejus momentum eſt, unde nec Valla expreſſit. Quod autem antecedentia edidi μαρτυρέει δέ μοι τῇ γνώμῃ, ubi vulgo edunt leguntque μου, cauſam probavi ſub numeris 35, 42.

231,44. Ἐκ καθαρῆς τευ.] Vox illa τείχαμος non eſt in MS. ſed nec habet Aldus, nec Hervagianæ. An non patet nimis anxie inculcatam ab Stephano? Illi igitur reddidi.

231,46. Πρεσίῃ ἡ ὥρη.] MS. πρεσβυτέρῃ ἡ ὥρη.

232,9. Ἀοίκητα.] Id ex pluribus locis Herodoti vulgo firmatur. Sed nunc quidem optimus MS. ἀνοίκητα.

232,14. Οὔτε δὲ Σκύθαι λέγουσι οὐδὲν.] Solœcum id eſt, ac multo minus Herodoti: ſed ab mala manu compoſitum, quaſi æque opportunum ultima vox hic locum haberet ac paulo infra. Quin non eſt in MS. illa οὐδὲν, quod ſatis fidei ad eam eradendam, quum temere per oculi fraudem ab ſcriptore ſit repetita ex mox ſequente verſu.

232,17. Ὡς καὶ περὶ τῶν μὲν] Particula καὶ non eſt in MS.

232,20. Πολλῷ δ᾽ ἔτι πλεῦνα.] MS. πολλῷ δὴ πλεῦνα.

232,21. Ἱρὰ ἐνδεδυμένα.] Quum Valla interpretetur, *ſacra alligata*, patet cuique eum legiſſe ἐνδεδεμένα. Itaque ſic exhibebant etiam primæ editiones, ut apud Aldum & Hervagium. Quis hæc mutaverit, ignoro, niſi quod in editione Stephani 1592 video in contextum aſſumi id quod nunc citavi, & alterum ἐνδιδεμένα rejectum in marginem. Salmaſius itaque retinet ἐνδεδυμένα, idque explicans vocibus ab antiquitate petitis, nunc Pauſania, nunc Servio præbente vocat *ſtipula triticea involutas*, *innexas ſtipula frumenti*, *occultatas in faſcibus ſtipularum*, item *obvolutas & obtectas*, in Plinianis pag. 208. Et tamen modo ad hos Hyperboreos & iſta ſacra accedens quoque Ez. Spanhemius defungi nequivit, niſi locum hunc Herodoti majuſculis literis oſtentans ad Callimachum pag. 493 citaret ΕΝΔΕΔΕΜΕΝΑ, Latine edens ADLIGATA, nec ullo patrocinio facinus illud munit, quod idcirco ſordere in republica literaria debet. Opinor tamen abreptum auctoritate cod. Arch. ex quo ἐνδεδεμένα tradit Th. Gale. Quis autem Romanus *adligata ſacra* dicet, niſi in narratione funeſta & mali ominis? MS. autem Mediceus omnino habet ἐνδεδυμένα, quod præclare explicuit Salmaſius: recte ſacra occultata, & quæ cognoſci nefas, dicuntur aut quaſi veſte vel indumento circumdata, aut ingreſſa in involucrum, ut Ægyptius ἐνδὺς ὑπ᾽ ἀμφίβληστρον I, 95. Immo an non ſatis certa & valida confirmatio eſt vocis ἐνδεδυμένα, quod ſtatim in hoc ipſo capite iterari comperimus τὰ ἱρὰ ἐνδεδυμένα ἐν πυρῶν καλάμῃ, ubi Stephanus omnino deſerit alterum ἐνδεδεμένα, etiam primæ editiones, Aldina ſcil. & Hervagianæ, retinent ἐνδεδυμένα?

232,37. Ἅμα δὲ αὐτοῖσι.] Non opinor Ionismum in hoc conſiſtere, ut & fœminina mutet in maſculina, id quod hic factum eſt. Cur vero non αὐτῇσι, ut eſt in MS. clare præferente αὐτῇσι?

232,39. Οἳ νῦν Περφερέες καλέονται.] Hoc robuſte adſeverat Ez. Spanhemius ad Callimach. pag. 506, [ut iidem juvenes, & juxta eundem Herodotum Περφερέες inde appellati in grati animi exantlatique laboris memoriam juxta dictas virgines fuerint culti] Detrectavit igitur nunc aures dare Cod. Arch. ex quo Galeus proferebat Περφέρες, quum tamen antea ei obediret. Cæterum non ita modo verſavit hanc vocem, ſed in nota ſequente citans ipſum Herodoti locum audet interpretari, *quos nunc peripbereas*, (ſeu *circumferentes*) *vocant*. Ubi habes declinationem perinde & ſi-

ſignificationem ex lege penitus Græcæ vocis; tanquam tacite indicaret ſe ex Herodoto didiciſſe vim ejus vocis, & talem περιφερέα fuiſſe Abarin, quem principio capitis 36 ſcribit auctor ita celebrari ὡς τὸν ὀϊστὸν περιέφερε. Sed in iſta utraque, quem debet, magnum excitat riſum. Quid enim? an hoc eſt ingenio & Muſis operari, ut vocem mere barbaram trajicias in Græciam? Eſt utique vox Scythica. Quum Heſychius ſcribat Περφέρες, θεωροὶ, cumque locum alleget oportune Th. Gale, cur in ea ſcriptura & explicatione non potuit acquieſcere? Sunt enim iſta veriſſima, & περφερέες ab MS. Mediceo etiam exhibentur, ut de eo dubitari non debeat, prout nec de explicatione Heſychii, & Scythis relinquantur ſua, etſi nonnullæ eorum voces habeant aliquid vicinum Græco, ut in capite 48 fluvium ſcribit Scythis Πόρατα vocari, quem Græci Πυρετόν.

233, 3. Οὐκ ἄνευ πυρῶν καλάμης θυούσας τὰ ἱρά.] Certe operam abutitur Herodotus in minimi momenti comparatione. Quid namque facit ad ſacra Hyperboreorum, quorum ſolennitas & ſacramentum quaſi erat ſacra in ſtraminibus portare, ſi alicubi ſtramina cum ſacris fuerint combuſta & immolata? qui mos fortaſſis non modo fœminarum Thracicarum, quas velut præcipue in hac re eminentes advocat, ſed etiam plurium aliarum fuit, ut vel integrum ignem ex ſtramine conficerent vel ſaltem eo incenderent. Quis hæc intellexit? Nos abhinc melius de Herodoto cogitemus, quem corruperunt hoc loco maleſedulæ & ingratum officioſæ manus, quum ipſe non θυούσας ſcripſerit, ſed ἐχούσας, ut eſt in MS. Nempe non ſecus ac Athenis erant in ſacris nonnullis Κανηφόροι, ſic apud Hyperboreos & Pœonas & Thracas erant Καλαμηφόροι. Deinde MS. καὶ ταῦτα δὴ οἶδα ſine vocula μέν.

233, 10. Οἱ δὲ παῖδες.] Quantum tumultus? adeo ut ipſa Græcorum diſpoſitio, hoc eſt, ipſa mens Herodoti penitus diſplicuerit Vallæ, & in interpretatione idcirco noluerit ordinem Herodoti ſequi, tanquam iſtæ adverſativæ particulæ οἱ μὲν, οἱ δὲ non debeant tanto intervallo disjungi, ut quidem disjungit Herodotus, interponens locum ſepulchri, quod Valla inde excerptum poſtponit. An non ſatis multum iſte tribuit ſuo judicio? Monſtroſius quod Stephanus & alii id obſervare potuerint. Sed hæc omnia, tantopere ab juſto & decoro aberrantia, veniunt ex mera corruptela horum verborum, quæ MS. Mediceus exhibet ὅσοι δὲ παῖδες. Ita profecto licet ſpatium amplius interponi, nec nocet, ſi etiam deſcriptio loci, in quo ſepulchrum eſt, ſtatim ſequatur crines puellares. Itaque & in Latinis feci, ut Herodotus ſpectaretur, non Valla, arbitrii ſui indomitus laudator. Morem ipſum in ornandis per crines ſepulchris tetigit paterna Diatribe ad Statium cap. LIII.

233, 17. Λαοδίκης.] Mere Græcum, quo valde inclinant correctores. Sed quæſo an non ipſum tempus vetat? quod veſtigium Græcæ linguæ potuit fuiſſe tunc apud hos extremos populos, quum prima, ſi qua fuit, vice contingeret iſta primitiarum ſacrarum deportatio? Hinc licet Hyperoche habeat quoque omnia Græca, tamen exiſtimans conſiderandam eam appellationem ut penitus Scythicam, etiam libens hanc poſtremam vocavi, ut ſubjiciebat optimus MS. Λαοδόκην, omnino ſic reliquiſſe Herodotum credens. Porro licet toties ſint cumulata collectanea de his puellis, præſertim Opide & ſocia, nihilominus idem iſte Spanhemius ſibi arripuit privatim jus ſine fine accumulandi loca antiquorum auctorum de illis, & quidem ita, ut adderet [In quibus autem poſtremis Herodoti locis, pro Ἄργιν vel Ἄργην, omnino Ἑκαέργην legendum patet, prout hic apud Callimachum & alios adhuc auctores] & hinc in Indice habes [*Herodotus emend. pag.* 503] Et hæc ſuſtinuit mittere ad Cl. Grævium, ut Ultrajecti publicarentur. Nonne magna ſæculi infamia? Quippe univerſum hoc jam ab eruditiſſimo Leopardo in libro Emendationum 10 cap. 24 cogitatum & publicatum fuit: immo inſuper medio tempore honorifice iteratum ab magno Voſſio in libro II de Idololatriæ Origine cap. 29, ut plane non fuerit ea res abſtruſa. Immo & Sylburgiana hanc ingerunt huic loco. Nam Stephanus quo ſenſu poſuerit eam appellationem in margine, & præpoſuerit γρ. nec intelligo nec explicuero aliis. Hoc ſciat lector, in MS. Mediceo, hoc eſt, optimo, præter iſtud Λαοδόκης, nullam exſtare varietatem in nominibus, & ego quidem Herodotum cenſeo eſſe parem Callimacho, Pauſaniæ, Servio & quicunque alii ſe ad illam phalangem adjunxerint, undecunque illam Ἑκαέργην petiverint. Suſpicio nulla poteſt eſſe mutatæ in Herodoto hujus aliquando appellationis, multo minus excidiſſe literas Εκα, quum habeatur τὴν Ἄργιν & τὴν δὲ Ἄργιν & καὶ Ἄργιν & καὶ Ἄργιος nulla ſimilitudine inumbrante.

233, 43. Τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ ποιεῦσι ἴσην.] MS. ποιεύντων. Id ſatis apparet dictum, ut I, 89, οἳ λεγόντων πρὸς τοὺς ἐκφέροντας *qui dicant*, prout ſimilia collegit Æm. Portus in v. ὄντων ubi ex Herodoto novit ἐχόντων, κλεπτέοντων, παρεχόντων. 7, 235. Φοβεόντων τοὺς Λακεδαιμονίους. Item Suidas in Φρονεόντων. Itaque verti & intelligi debet Herodotus: *Qui & Oceanum pingant circumfluere, & terram eſſe orbiculatam velut ab torno, Aſiam quoque Europæ faciant æqualem.* Nam ut hoc nunc ſimul fatear, verbum

Χά-

γράφειν omnino de pingendo intelligi debere opinor, non ſcribendo, ut intellexit Valla: nec enim tunc exſtabant etiamnum tot volumina ſcripto explicantia curſus marium ac terrarum, ſed in tabulis pingere per colores geſtiebant, ut patet ex Agathemero, prout etiam *picta Manethonis aſtra* explicui in Paulino, quoniam quidquid ab Manethone verſibus erat ſcriptum, ſolebat in eadem pagina coloribus diverſis appingi, ut ſpectaretur conjunctio vel ſeparatio Planetarum, & inde opera eorum; prout etiam exſtare dicitur Oppianus in Biblioth. Regia cum animalium, de quibus in ſcripto agitur, imaginibus. Neque id eripiet mihi homo inſulſus, quem nominare dedignor, & cujus humanitati bellum indixi, ſi ſciat docere verbum pingere etiam intelligi de ſcribendo. Quis ſupponi debet illud neſcire, niſi aliquis ipſi ſimilis, plane fraterculus lente gradientis aſelli, quum ante ſæcula fuerit hæc materies Hermanni Hugonis, cui unum exemplum tunc ſuffecit non neceſſaria eſſe plura judicanti. Qui plura poſthac adſtruxerunt, eodem ineptiæ morbo laborarunt, quo hic pravus Manethonis ſpectator. Exarabatur enim Manetho ad rationem eorum, qui loca cœli omnia diſpoſitis ſignis ornata locarunt, teſte Lucretio, quod ut huic exemplari, quod Florentiæ eſt, non contigerit, & tantum calamo ducta ſint quædam & verbis expreſſa, imputari debet vitio temporis, quo confectum eſt exemplar. Quod quum ex certo ſcripti antiqui indicio notum habeam, gratulor illud à me ſuppreſſum eſſe, ut ſic iſta harpyia id involare non potuerit, nihil adferens de Manethone, niſi quod à me habet, ſed non jam ita ridicule ingenuus, ut in Livio & Gellio, quod ſatis fatuum.

233, 44. Καὶ οἵη τις ἐστὶ.] Valla *& quanta ſint*. Rectius ad Græca Stephanus *& quales ſint*. At non agit nunc de natura & qualitate regionum. Et certe quum Stephanus id in ora ſuſtinuit apponere, debuit pariter monſtrare, cujus regionis qualitatem Herodotus per ſequentia demonſtret; certe ab illis quæ ſcribit, longe alio modo illud οἷος & οἵη ab auctore adhibetur, ut in fine capitis quadrageſimi. Cæterum ut ſcias Vallam non egiſſe leviter, & ut omnia conveniant, corriges ex optimo MS. καὶ ὅση τε ἐστι. Sic enim in eo legitur.

234, 3. Τὸ πρὸς ἑσπέρην.] MS. ἑσπέρης. Sic & mox τὰ δὲ πρὸς νότου, non νότον. Immo & verſu 24 hujus paginæ rurſum τὰ πρὸς ἑσπέρης.

234, 9. Μαριανδηνῶν.] Sic edunt omnes, & tamen in Latina volunt *Mariandyni*. & cur non ibi quoque exprimendus Herodotus? Sed vetuſtiſſimus & optimus codicum MSStorum hujus hiſtoriæ tantum habet Μαριανδύων, quod edidi, ut inde ſplenderet magis perſpicacia Doctiſſ. Holſtenii unice reponentis Μυριανδρηνῶν, ab Myriandro urbe ibi ſatis nota & celebrata. Hæc certe eſt palmaria reſtitutio, niſi codex unicus clare monſtraret Μυριανδρίων.

234, 10. Πρὸς Φοινίκην.] MS. Φοινίκης, ut 3, 111 Πρὸς ἀποκρημνοῖσι ὄρεσι.

234, 22. Παρά τε Συρίην τὴν πρὸς τὴν Παλαιστίνην. Quæ erit illa Syria, quam his verbis prorſus incondite creditur deſcribere noſter auctor? Omnino apparet Vallam fuiſſe ſatis aſperum in examinando, & hinc prætermittendo, quod judicabat non eſſe hujus ingenii. Quippe plus in his eſt, quam dedit Herodotus errore opinor editionum, quarum ſordes abluere poſtea nequiverunt. Optimus MS. egregie tantum παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, ut ſolus legit Valla, & intellexiſſe dicendus eſt.

234, 25. Τῆς Ἀσίης ἐχομένη ἐστι.] Vox ultima abeſt ab MS. Prorſus eadem epilogi ratione, qua ſtatim ante αὕτη μὲν νυν ἡ ἑτέρη τῶν ἀκτέων.

234, 35. Ἡ ἀκτὴ αὕτη στεινή ἐστι.] Certe non circa omnem Ægyptum anguſta eſt; ſed quia ſequitur mentio στεινοῦ τούτου, debebat ejus appellatio antecedere, quaſi non ſatis declarati in numero orgyiarum. Sed vide. Pro his in MS. legitur ἡ ἀκτὴ αὕτη ἐστὶ ἡ ἐστι. quod agnoſcis qua occaſione corruptum ſit, & genus ſcribendi vere aliquid Herodoteum, & extra ineptias fallacium iſtorum ſapientium. Nam pari locutionis modo utitur auctor cap. 50. Ἴστρος δὲ μὲν χειμῶνος ἐστὶ ὁκοσπέρ ἐστι.

234, 49. Διώρυχα τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχυσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον.] Hic locus eſt quem innuebam ſub numeris 72, 38. Nam quum ſic edant, optimus MS. redigit hoc compoſitum ad ſimplex, & ἔχυσαν modo probat, non διέχυσαν.

235, 5. Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης.] Vox media non conſpicitur in MS. & toties facta eſt mentio maris Rubri, etiam ſine iſto participio, ut eo jam opus non ſit, nec minus tædii ſit in legendo, quam in ſcribendo.

235, 12. Περιπλώοντες ἐς τὴν Λιβύην.] Particula ἐς omnino ſupervacua eſt, vel potius vitioſa; nec legitur in MS. Utique mox ſequitur οὐ περιέπλωσε Λιβύην.

235, 26. Ἐς ὃ ἂν ἀφίκηται.] Sic legitur in Mediceo, tanquam voluerit Herodotus non pro parte ſe ſegregare ab Ioniſmo, ſed prorſus eum deſerere; & ſicut inceperat ἐς ὃ, ita ſtrenue progredi edendo ἀφίκηται, non ἀπίκηται.

235, 41. Καταλιπόντες τὰς πόλιας.] MS. λιπόντες.

235, 45. Οὐ δυνατὸν ἔτι εἶναι προβαίνειν.] Verbum ſubſtantivum ab MS. abeſt. Et deinde οὐ οἱ συγγινώσκων, non autem οἱ οὐ συγγ.

236, 10. Καὶ δὴ καὶ Σκύλακα.] MS. καὶ δὴ Σκύλακα.

236,32. Λιβύη μὲν ἐπὶ Λιβύης λέγεται ἔχειν τὸ οὔνομα.] Quum congererem ea, quæ habentur ſub numeris 6, 34, non ſuſtinui adſeverare libere, quod in Herodoto cernere nullus poterat. Nam in hoc etiam loco legebatur ἀπὸ Λιβύης, ut de eo dubitari non liceret: at abhinc exſtabit, prout prima manus voluerat, & quod cuſtoditur in codice Mediceo, quod in citatione adhibui, ſicut etiam mox ἐπὶ τῆς Προμηθέως γυναικὸς, & ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς Προμηθέως Ἀσίης, item ἐπὶ Ἀσίεω, non ut ἀπὸ prorſus expellat, ſed mixtim poni oſtendat. Id quod ita repetitum occurrere deprehendes in cap. 107. ἐπ' ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι. Ita cap. 149 vicina cernes. τῇ δὲ νήσῳ ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω Θήρα ἡ ἐπωνυμίη ἐγένετο. Ἐπὶ δὲ ἔπεος τούτου τὸ οὔνομα ἐγένετο. Ἐπ' οὗ Αἰγεῖδαι καλεῦνται, perinde ut vulgo exſtat in capite 184. Ἐπὶ δὲ ὄρεος τούτου ἄνθρωποι οὗτοι ἐγένοντο ἐπώνυμοι. & 7, 61 & 74. Adde & 7, 58.

236,48. Ἐκ Κρήτης δὲ ἐς Λιβύην.] Quæ hæc arcana hiſtoria ſit, quæ Europam ex Creta deinde extuliſſe referebat in Africam, non facile dixerim, & animadverto hunc locum ab viris doctis derelictum, quum ad vicina guſtanda ſane acceſſerint. Magis mirum eſt magiſque arcanum, quemadmodum homines futiles Herodotum potuerint inſcribere tam fictæ li hiſtoriæ, quum ſcirent eum ſcripſiſſe ἐς Λυκίην, prout teſtatur omni fide digniſſimus codex Mediceus. In hoc igitur ſe quiſque exerceat, ut ex Herodoto omnia falſariorum ſigna deleantur.

237,5. Σοφίης πέρι &c.] Animadverterunt hæc viri docti, adeo ut Herodotum ex diametro pugnare cum Apulejo ſtatuat Jo. Pricæus, qui in Apologia *Socordiſſimos Scythas* dixit, ut inde cenſeat Herodotum intellexiſſe unam eorum gentem ita proprie vocatam, quam Scymnus Nomadicam appellaſſe videatur. Ita ille pag. 75 & 76. Sequitur Alex. Morus ad quædam loca N. F. pag. 231, ubi & Herodoti hunc locum & tandem Apuleji producens, ſed Pricæum ignorans, monet ἐντὸς τοῦ Πόντου verti non debuiſſe *circa Pontum*, quod certe non fecit Valla, σοφίαν & λογιότητα reſpiciens ita, ut parum ſerio locutus eſſe videatur auctor. Qualiacunque hæc. Illud mirum, quod voces ἀποφυγέειν τε μηδένα ἐπελθόντα ἐπὶ σφέας intelligat *nemo eorum qui in ipſos incidunt, poſſit effugere*, quum alludatur ad eventum Cyri, & quem mox relaturus eſt, Darii, dicatque neminem, qui bello eos aggrediatur, & ideo in fines eorum auſit tranſire, effugere.

237,15. Ζώοντές τε μὴ ἀπ' ἀρότρου.] Poëticum nimis, & recte cum Stephani codicibus Mediceus MS. ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου. Nec dubito id ipſum quoque exſtare in cod. Arch. & E. quamvis ex eis in editione Th. Gale ſit exhibitum ἄρτου. Ac dein προσμίσγειν, non προσμιγῆν.

237,21. Ποιώδης τε καὶ εὔυδρός ἐστι.] *Uliginoſa ſua ſponte* vertit Valla. Sed & aliæ ſimiliter uliginoſæ reperiuntur, quæ tamen tale quid non permittunt. Corrigendum eſt neceſſario ex MS. ποιώδης *herboſa*, ut hujus libri cap. 53 Σπόρος τε παρ' αὐτὸν ἄριστος γίνεται ποίη τε. Et 58. Ἐστὶ ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων. Et 120. τὴν ποίην τε ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν.

237,43. Διὰ μέσου τούτων ῥέοντες.] Quaſi ob inopiam & tenuitatem aquæ non mererentur id verbum, teſtatur MS. codex Herodotum ediſiſſe διὰ μέσου τούτου ἰόντες, à quo etiam bis appellatur Ὀρδησσὸς, non Ὀρδισσὸς.

237,49. Καὶ Τιβήσις.] Ita citat quoque Voſſius ad Melam pag. 37, ut opinor, perperam, quum manifeſte in MS. perhiberetur Τίβισις, ut ſtatim Ἄθρυς, & Ἀρτάνης, non Ἄθρης & Ἀτάρνης.

238,3. Μέσον σχίζων τὸν Αἷμον.] MS. μέσος; ut malunt iſtud adjectivum transferre in id quod facit, quam quod patitur.

238,8. Ἴστρος διεκδέκεται.] Vix capio, quo pacto notionem hujus verbi ad fluvios confluentes detulerint. Certe in hoc loco optimus MS. Ἴστρος δέκεται, qui quum ita approbet lectionem Cod. Arch. ab Th. Gale editam, qui & ipſe judicabat id præſtare, merito ſic reſtitui.

238,9. Καὶ ἄλλος Ἄλπις.] Hic quoque MS. ſubjungit ποταμός.

238,10. Καὶ οὗτοι ἐσδιδοῦσι.] MS. ἐκδιδοῦσι.

238,12. Ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μ. Κ. οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ.] Citat hunc locum Ez. Spanhemius ad Callimach. pag. 436, ſed ita, ut particulam τῶν neglexerit, unde interpretatur *qui in Europa ad Solis occaſum extremi ſunt poſt Cynetas*, quum Herodotus diſerte ſcripſerit, ut intelligeretur populorum in Europa extremos eſſe. In quo ſibi conſtat hic ſcriptor, qui exhibuerat jam 2, 33. Κυνησίοισι, οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένων. Quem locum neſcio cur non citare maluerit, utpote in Herodoti lectione prius occurrentem. Sed hinc patent ſtudia ejus viri, cui forte fortuna locus libri quarti obvenit, ut inde omitteret, quod liberet. Sed eſt aliquid inexſpectatum in exemplari Mediceo, dum retinet πρὸς ἡλίου δυσμ.

238,18. Ὁ Νεῖλος πλήθεϊ ἐπικρατέει.] Forſan ita ſæpius loquitur hic auctor. Verum hoc loco legit optimus MS. ἀποκρατέει. Et hoc ipſum utique compoſitum ſic uſurpatur cap. 75. Ὥς τε Ἑλληνικὴ οὐδεμίη ἄν μιν πυρίη ἀποκρατήσειε.

238,20. Ἐς πλῆθος οἱ συμβάλλονταί οἱ.] Jocoſum plane; & quis eos docuit ita Græce loqui? Quid dicas aliud, quam Herodotum pro nugatore habitum? Sed ſcias poſterius

οἱ

εἶ non eſſe in MS. Mediceo. Non enim intelligo, quod notat Th. Gale [utrobique omittit codex Arch.] Id quippe fieri non debet.

238,36. Ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι.] In optimo MS. non eſt vox media. Et de Hypani deinde ὁρμᾶται ἐκ Σκυθικῆς omiſſa vocula μὲν. Nempe quoniam ſemel uſurpaverat paulo ante in Tyre, nunc quoque id feciſſe debuit.

239,5. Ἐξαμπαῖος.] Quod nomen iterat cap. 81, & tum hic, tum illic ita id confirmat certa fides codicis Medicei, ut flocci fieri debeat imperium Voſſii, quum in notis ad Melam utrobique ſtatuit reſcribendum Ἐξάμπεος.

239,9. Ποταμὸς ὅς ἐστί τε.] In MS. illud ὅς deſideratur, ut pro fluvii magnitudine utatur velut abrupto ſermone, qui talem materiam decet.

239,15. Νομάς τε καλλίστας καὶ εὐνομιδεστάτας.] Quid hoc ultimum vocabuli ſit, non comprehendo. Et inhæſit auctori huic ab primis editionibus, ut certus quaſi Portus ſcribat [Herodotea locutio. Paſcua pecoribus accommodatiſſima] Nec melius expectes ab Stephano, quippe cujus & ipſius verba ſunt [Εὐνομιδεστάται νομαὶ κλήνεσι ex Herodoto affertur pro paſcua accommodatiſſima pecoribus.] prout ſcripſit in Theſ. Scilicet quia huic voci inſunt literæ νομι, ea aurigare debent ad Græcum aliquid paſcua denotans. At quæſo quæ judicii ſanitas tolerare vel vocem vel ſenſum talem poteſt, ubi continenter anteceſſit νομὰς καλλίστας, hoc eſt, prorſus idem. Non eſt hic loquendi modus, nec ulla politura ingenii. Melius de nobis meritus eſt Herodotus, quam qui in tantis ſordibus conſeneſcat: certe non ulterius, quoniam juvat nos codex Mediceus, teſtans Herodotum ſcripſiſſe εὐκομιδεστάτας, hoc eſt, velut cum cura cultas. Quam potuiſſet hinc illuſtrare Herodotum Stephanus, qui in Theſauro nequivit omittere Heſychium ſcribentem εὐκομιδὴς, εὐηγμένος, εὐκόμιστος, ἐν ἐπιμελείᾳ? Rite vides id annotatum ab Heſychio: rite vides illuſtrari inde Herodotum, optimamque ſententiam dari huic loco.

239,17. Ἀέξουσι διαχεόμενοι καὶ πλεῖστοι.] Copulativa in MS. non exſtat.

239,37. Ἱρὸν Δήμητρος ἐνίδρυται.] Si modo id verum eſt. Nam quomodo illic poteſt eſſe templum Δήμητρος, ubi ne coli quidem eandem pro Dea legimus, nec vel auditam. Ipſe Herodotus mox dicet, nonniſi Veſtam, Jovem, Tellurem, Apollinem, cœleſtem Venerem, Martem, Herculem & Neptunum in cœleſtium numero haberi apud Scythas. Quis locus igitur iſti Δήμητρι? Sane etiam in MS. perſpicue legitur ἱρὸν Μητρὸς ἐνίδρυται. Quid? Immo verum reor ἱρὸν Μητρὸς, id eſt, per excellentiam Matris Scythicæ aut Veſtæ, quam vidimus nominari infra capite 127. Sed hanc utique Veſtam intelligi neceſſe non eſt, quum & in ſingulis regionibus jam didicerimus ex inſcriptionibus certis Matribus, ut appellant, divinos honores datos, unde patet palmariam hanc eſſe reparationem. Utique cave cogitare de Cybele, quam neglexerunt Scythæ, ut patet ex cap. 126 & ſeq. Poſſet alioquin & Tellus intelligi; ſed & ab eâ eſt hæc Mater diſtincta.

239,42. Ἀπὸ βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης.] Particula καὶ non eſt in MS.

240,17. Ἐπιχολωζάτη πασέων ποιέων.] Ut quidem exponitur in editionibus, quas vidi, quum Henr. Stephanus in Indice Theſauri ſub voce Ἐπίχωλος addat [At in v. l. Aridus. Et ἐπιχωλεζάτη ποίη grameu aridiſſimum] ut appareat diuturnam & tetram nimis cœcitatem hic dominatam fuiſſe, præſertim ſi adhibeatur quoque Lexicon Porti abſinthia ſua miro colore commendantis. Si ab vulgata lectione tranſiviſſent ad ἐπιχλοαζάτη, potuiſſet aliqua venia editoribus dari, quorum ſocordia certe reſtituti hujus loci palmam præbuit Tan. Fabro, ut ego quidem opinor, in Epiſtolarum Criticarum tertia decima, recte cogitandi, dum effert ad ſuum Petavium illic ἀχιλαζάτη, ut ad χιλὸν reſpiciatur, quod unice verum eſt. Sed quod præpoſitionem, hoc eſt, primam ſyllabam vocis mutet, id ſine cauſa facit, quum licet ἄχιλος notum ſit lexicographis, certe ἐπίχιλος perinde probari debeat, ut ſic exprimens, quod confert ad chilum & ſuccos.

240,26. Οἱ δὲ καλεόμενοι βασιλήιοι.] Vox tertia non legitur in MS. quam nec credibile eſt nunc adhibitam ab auctore, qui jam ante dixit τήν τε τῶν Νομάδων χώρην καὶ τὴν τῶν βασιληΐων Σκυθέων. Statim ὀνομάζεται habet MS. non ὀνομάζονται. Recte: non enim hoc verbum reſpicit niſi unam Veſtam: quod ſequitur, habet ſuum καλεόμενος.

240,31. Ἀρτίμπασα.] Non aliter ſane Heſychius, Ἀρτίμπασαν οὐρανίαν Ἀφροδίτην ὑπὸ Σκυθῶν. Ubi neſcio à quo cœco auctore ſubnotari videas Ἀρτίμβασαν legere Herodotum, quod fruſtra ponitur, nec ex vero, quum nullam editionem ab vulgato cernam diſcedere. Attamen MS. habet Ἀργίμπασα. quod unice credo ab Scythis fuiſſe pronunciatum, & ab Herodoto nunc referri haud dubie ab Scythis bene auditum. atque etiam Θαμιμασάδας, non Θαμιμασάδης, etſi eadem forma cap. 80 ſic editur Ὀκταμασάδης.

240,35. Ἑρδομένη δὲ ὧδε.] MS. ἱρδομένη ὧδε. ut cap. 72 ὧδε ἀναβιβάζοντες. Et deinde ἐμπεποδισμένος τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ſine vocibus τοὺς δύο. Illa in participio mutatio, qua liber ſcriptus refert ἐμπεποδισμένος pro neutro ἐμ-

πεπε-

Digitized by Google

πεποδισμένον, licet antecedat ἱρήιον quoque neutrum, eſt notabilis, & videtur relata ad intellectum βοῦς aut ſimile.

240, 47. Ἔπειτα δ' ἐσβάλλουσι.] MS. ἔπειτα ἐσβάλλουσι.

240, 48. Λεσβίοισι κρητῆρσι.] Itane Herodotus nobis tradit iſtam delicatam inſulam hoc habuiſſe, ut ſuo placitiſſimo vino proprium genus crateris invenerit, diſconveniens Græcis reliquis? Id ſingulare ei debemus? Immo etiam in tanta peregrinatione inter crateres ubique uſurpatos nonniſi Scythicum & Lesbium conveniſſe notavit? Curioſe admodum. Vix crediderim, & aliud latet, unde admiranda bonitas libri Medicei agnoſcitur, in quo eſt Λεβίοισι. Ita patet hunc locum eſſe, unde Grammatici habent Λίβια.

241, 27. Ἄνδρα ἕνα θύουσι.] Vox ἕνα non eſt in MS.

241, 37. Τῇ ἂν πέσῃ κέεται.] MS. κέαται. Sic quoque mox διακέαται.

241, 48. Λαβόμενος τῆς κεφαλῆς ἐξίει.] Sic & MS. Sed in margine ἐκσείει, quod eſt interpretis *excutit*.

242, 3. Τὸν ἂν αὐτὸς ἐλαύνῃ.] MS. τὸ αὐτὸς ἐλ. Et mox ἔχῃ, non ἔχει.

242, 9. Καὶ διαλείναντες αὐτοῖσι ὄνυξι.] Quid intellexerit Herodotus per duo iſta priora, nequeo dicere. Et licet; quia nec Valla, nec ejus corrector Stephanus in interpretando auſi fuerunt attingere. Etſi cur Herodotum nomino? immo illi, qui invitæ Melpomenæ ea intruſerunt. Certe quum Valla id præterierit in interpretando, ſuſpicari licet in iſto codice, quo utebatur, id participium non extitiſſe. De quo ut minime ambigas, nunc teſtor in MS. Mediceo non exſtare, ut laudandi ſint interpretes & dedecus ſit edentium, quum recte ſequantur infra ſuo loco.

242, 16. Κεφαλὰς οὔτοι πάντων.] MS. κεφαλὰς οὔ τι πάντων.

242, 21. Ἢν δὲ πλούσιος.] MS. ἢν δὲ ᾖ πλούσιος, prorſus repetens, ut præmiſerat, ex more ſuo.

242, 24. Ἤν τις ἐπικρατήσῃ.] MS. ἢν ἐπικρατήσῃ. Hæc tria ſi conſideres, deprehendes ſic longe ex MS. venuſtiora.

242, 28. Ταύτην τὴν ἀνδραγαθίην λέγεται.] Intolerabilis pravitas. Lege ex MS. λέγοντες, quomodo videtur legiſſe interpres. Nec obeſt numerorum variatio. Hoc certe participium comprehendit de variis caſibus dicentes.

242, 36. Ὅσοι δὲ ἂν αὐτῶν.] MS. ὅσοι δὲ αὐτῶν.

242, 45. Αὕτη μέν τοι ἡ μαντικὴ πατρωΐη σφι ἐστί.] MS. αὕτη μέν σφι ἡ μαντικὴ πατρωΐη ἐστί.

242, 49. Φιλύρην τρίχα σχίσῃ.] MS. τρία.

243, 19. Ἢν δὲ οἱ ἐπελθόντες.] MS. καὶ ἢν δὲ οἱ ἐπελθ.

243, 23. Ἀπολλῦσι δὲ αὐτούς.] MS. ἀπολλῦσι δῆτα αὐτούς.

243, 24. Ἅμαξαν καμάρης.] Mirifice dictum. Sed in MS. vox καμάρης non apparet.

243, 34. Τοὺς δ' ἂν ἀποκτείνει.] MS. ἀποκτείνῃ.

243, 39. Τύψαντες ὑπεάλῃ ἢ ἀποταμόντες.] Tanquam quæ duo ſunt valde vicina, & certe primariæ actiones ad eliciendum ſanguinem; prout etiam Valla interpretatur *percutientes cultello aut incidentes gladio.* Verum unde potuit Valla noviſſe vocabulum Græcum ὑπεάλη eſſe par Latino *cultello?* Utique ſtatim poſt hinc oſtendit Stephanus ſe offenſum, & jam ante illum alii, quos teſtatur vocem Græcam ſuſpectam habuiſſe, nec quid ipſe cenſeat, unum verbum hiſcere audet, Voſſio etiam teſtante viros eruditos neſcire quid illud ſit, ideoque σπάθῃ reponere. Similiter Portus novit, quibus vocabulum hoc de mendo ſuſpectum videatur; apud nullos enim alios ullum hujus vocis veſtigium reperiri: adeo nihil auxilii ab ipſo adfertur. Ita res hæſit, donec Voſſius in notis ad Melam ſuſtinuit profiteri ὀπέαλη ſcribendum, & ὄπεας eſſe idem, quod in Polluce ὀπήτιον, quod quamdiu ante Voſſium ediderat in Theſauro Stephanus, ſed immemor Herodoti? Ita hucuſque venimus. Ego tamen non mutavi vocem ὑπεάλη, tum propter fidem codicum antiquorum; tum quidquid hoc ſit, nihil aliud præſtitit Voſſius, quam quod in Gloſſariis Bonav. Vulcanius ad col. 205, ubi quum legeretur *ſubula* ὑπήτιον, πτερίνη, ille corrigit ὀπήτιον, quod occurrebat pagina antecedente & hinc facile alludebat memoriæ, ut & col. 270. quum tamen Salmaſius in Plinianis p. 916 non dubitet ex Veteris Grammatici capite de ferreis inſtrumentis citare Υ'πήτιον *ſubla*, qui pag 223 attulerat ſubula ὀπήτιον. Etiam quoties & illic & in aliis ſcriptis reperiuntur mixta ο & υ pariter in Græcis ac Latinis? Quod taceri non debet, lector hinc animadvertet ab hac manu veniſſe, quod in ſecundam editionem Etymologici Voſſii additum & inſertum eſt ad vocem Subula [Suba, Subula, ab ὀπή, ὄπεας & ὀπήτιον.]

244, 6. Τρίχας περικείρονται, βραχίονας περιταμνέονται.] Horum omnium nihil confirmatur ab MS. exemplari, unde univerſa abſunt. Sane quod ad alterutrum attinet, fieri non potuit, ut brachia utraque amputarentur, iſta βραχίονας περιταμνόμενοι integre intelligendo & nihilominus ſiniſtram manum ſagittis trajicerent, nempe cadaveri annexam; ita ut poſterius aut certe falſum ſit, aut ſequentia intelligi debeant de manu ſiniſtra ab cadavere dirempta & prope cadaver alicubi poni ſolita. Potuerunt interim aliquid conceſſiſſe in loquutione quam citavi. Sed ſatis in his mihi videtur auctoritas tanti documenti ex Etruria.

244, 38. Ἀναβιβάζουσι αὐτούς.] MS. ἀναβιβάζονται.

244, 40.

244, 40. Ὑπέχουσι τοὺς ἄμους τῶν ἵππων.] MS. ὑπερέχουσι.

244, 47. Ἀναβιβάζουσι ἐπ᾽ ἵππον.] MS. ἐπὶ τὸν ἵππον.

245, 7. Ἐν ἁμάξῃσι κειμένας.] MS. ἐν ἁμάξῃ κειμ.

245, 38. Καὶ ἔπειτα ὑποβάλλουσι τὸ σπέρμα ἐπὶ τοὺς &c.] Nimium iners fuit Valla in interpretanda hac parte & proxime antecedente, quam utramque & bene diſtinctam ille compreſſit in unum & nimis arctum *ſub pileis occulunt ſupra lapides igne perſpicuos*, nec indicat ubi ſint illi, qui id faciunt. Sed neque bene commorantur ὑποβάλλειν & ἐπὶ λίθους. Quin etiam ſupra lapides non ſolent res occuli. Videtur ab corruptis Græcis irritatus fuiſſe, ut in tenebris voluerit micare & licentia ſua ſtrenue abuti in ordine dictorum Herodoti mutando. Nam præclare ſubveniens optimus MS. habet ἐπιβάλλουσι, unde univerſa narrandi facies mutatur in clariſſimum ſenſum, quem conatus fui exprimere, quippe veriſſima reſtitutione.

245, 39. Παχὺ ἐὸν καταπλάσσονται.] Quod Stephanus in ora poſuit καταπλάσσονται, probat quoque Mediceus codex, & accedit conſenſus cod. Arch. apud Th. Gale, ut id pro vero haberi debeat. Sed inſuper, quod illi tacent, in optimo illo MS. interponitur vocula παχὺ ἐὸν καὶ καταπλάσσονται, non ut habeat vim copulativæ, quæ nulla requiritur, ſed contrahendæ dictionis: neque enim opinabatur quiſquam ſe auditurum biduo illis oblitam faciem & corpus geri; videbatur ſufficere, ſi dicerentur ad momentum fricare & linere cutim. Sed non ita eſt: dicit ergo illud denſum ſane etiam inducunt per cutim corporis ac faciei.

245, 42. Τὴν καταπλαστὴν.] Hinc Stephanus in Theſauro [Sed & καταπλαστὴ ex Herodoto affertur pro medicamento.] Solertior fuit Portus, qui de hac voce nihil protulit. Nos autem confiſi & fide &, quam merito inde ſibi ſpondet, auctoritate vetuſtiſſimi exemplaris legendum judicavimus καταπλαστύν, & hac quoque nunc demum renata voce Græcam linguam ampliamus. Neque enim aliter conſiderari poteſt hæc vox, quam λῃστὺς, qua utitur 5, 6. κλεπτὺς alibi, utraque etiam ſatis rara, ut notior eſt ὀρχηστὺς & ſimilia.

245, 45. Ἑλληνικοῖσι τῶν ἥκιστα.] MS. Ἑλληνικοῖσι τῶν καὶ ἥκιστα, in quo eſt ſua vis. Deinde πλέων τῶν δὲ Ἑλληνικῶν, quod eſt neceſſarium, & fortaſſe aliquid omiſſum eſt in relatione Th. Gale, ſcribentis in Cod. Arch. eſſe πλέων δὲ Ἑλληνικῶν.

246, 12. Ἐκδησάμενος ἀγάλματα.] Quam infeliciter jactatus fuit hic locus, antequam illuceſceret hæc ſerenitas literarum, quam heroica certe pectora elegantium virorum pererunt? Sufficit audire notam Stephani [Legit Valla ἐνδυσάμενος, pro ἐκδησάμενος, pro quo perperam legitur in vulg. edit. ἐπιδημησάμενος.] Vidit ergo Stephanus quoque in MSStis id quo nunc utimur; ſed quia id non intelligebatur, ecce duas mutationes omnino non nauci. Verum id Stephanus perinde ut priores cognoverat, ut tantundem cerneret. Portus latitat. Sed vehementer me fefellit Th. Gale, qui in ſplendida luce jam verſans noluit plane verum perſpectare, adeo ut notet [Verte, *appenſis collo ſimulacris*. intelligit Cymbalum & tibiam &c. Vide Cl. Alexandrinum de Anacharſi. Sunt apud Herodotum ἀγάλματα ſenſu latiori, ea omnia, quibus quis oblectatur, deorum ἀθύρματα] Sic dum voluit acumen Iſ. Voſſii tacite imirando ad ſe transferre, quod 2, 26 uſurpatum inepte jactabat ad Melam 2, 1, 61, præcipitat ſe ex curſu, quem feliciter inceperat tenere. Et tamen diu ante jam produxerat illos primarios Galli Matris Magnæ ornatus, quos Græci vocabant προστηθίδια καὶ τύπους, excellens illud ſtudiorum decus Henricus Valeſius, quod obſcure interpretatus fuit Livius *cum inſignibus*. Nam & hunc adpoſuit Valeſius, quem etſi nominet fraudulentus ille Suidæ in Cantabrigia editor, tamen & omnia, quæ habet magnus ille vir, recoquere quaſi ſua eſſent, veritus non fuit. Sed plena lux exorta eſt per clariſſimæ & doctrinæ & peregrinationis virum Jac. Sponium, poſtquam in Miſcellaneis Eruditæ Antiquitatis pag. 151 exhibuit publico aſpectui iſtam Laberiam Feliciam Sacerdotem Maximam Matris Deum M. I. cum dependentibus ab humero utroque tum vittis, tum capite, plane ut videas προστηθίδιον, & ſerta tenentem manu ſiniſtra, ut dextra adoleat. Id quod adeo minus mirari nos oportet, quia diu antea jam notatus fuit ab viris doctis caſus Apuleji ob geſtatum Mercuriolum, unde ipſe ſcribit in Apologia: *Hiccine eſt ſceletus? Hæccine eſt larva? Hoccine eſt quod appellitabitis Dæmonium? Magicumne iſtud, an ſolemne & commune ſimulacrum eſt?* Sicut & Matris Magnæ ſacra eximie culta in iſta urbe Cyzico inprimis docent nummi iſtius urbis, iſtam Deam multi præferentes, quem ex Strabone confirmant.

246, 25. Ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδέου ἀποθανεῖν.] Interpretes quoque *à patruele fuiſſe interemptum*. quod an ab Valla ipſo etiam venerit, ignoro, qui primam verſionis ejus editionem non habui. Sed valde hic commoveor; quia deprehendo apud Aldum & Hervagium non legi ἀδελφιδέου, ſed ἀδελφεοῦ, ut ex Stephano ſolo ſit prognatum iſtud prius, nec ſcio utrum ex MStis nec ne; quum interim omnino ſit legendum ἀδελφεοῦ. Id conſtat ex ipſa Herodoti genealogia, qui dicit Anacharſin fuiſſe πάτρων Ἰδανθύρσου. Quod ſi fuit patruus Inda-

thyrſi, pater vero Indathyrſi fuerit Saulius; certe Saulius debet fuiſſe frater Anacharſidis, à quo Saulio etiam interfectus Anacharſis. Cæterum liber MS. Mediceus non vocat illum Ἰνδάθυρσον, ſed Ἰδάθυρσον, quod tanto magis genuinum exiſtimandum puto, quanto propius accedit ad eiuſdem nominis formationem, quam alii inde conſtituerunt *Iancyrus*, omiſſa litera δ. Adde Th. Gale. Præterea idem MS. Timnem non facit tutorem τοῦ Σπαργαπίθεος, ſed τοῦ Ἀργαπίθεος, quod nomen etiam infra cuſtodit circa hiſtoriam Sculæ, qui dicitur illic ὁ Ἀργαπείθεος, & ſic per omnes caſus, quum Spargapithes tantum cognitus ſit ut Lyci pater, avus Gnuri; ac poſtea rex Agathyrſorum, interfector Ariapeitheos.

246, 28. Ὑπὸ τοῦ Σκυθ. βασιλέος.] MS. ὑπό τῶν Σκυθέων βασ. Recte, ſi cognoſcebatur bene ipſe ille Rex, à quo erat miſſus. Alioqui ex hac varietate videretur ſequi ὑπό τευ τῶν Σκυθέων βασιλ. *ab aliquo Scytharum rege.*

246, 32. Ἀσχόλως εἶναι πρὸς πᾶσαν] Gregorius Nyſſenus Homil. 3 in Canticum Canticorum amat dicere εἶναι περὶ τὴν πλύσιν τῶν ἱματίων ἄσχολος ὤν, & πᾶσα ἡ περὶ τὴν γῆν ἀσχολία. Quum interim neutro forſan uſus fuerit Herodotus, quippe teſtatur eum ſcripſiſſe optimus MS. εἰς πᾶσαν.

246, 35. Ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.] MS. ὑπ' αὐτῶν Ἑλ.

246, 37. Οὕτω δή τι ἔπρηξε.] Id interpretabatur Valla *& ipſe quidem ita egit*, ubi plane omittitur τι. pro quo Stephanus malebat *& huic quidem talia contigerant*, ubi perinde negligitur. Et miror rationem horum hominum, ut magis ſolliciti ſint de verſione, quam de eo quod interpretantur, quodque prorſus demonſtrant ſe non intelligere. Omnino enim nullam habent Græciſmi rationem, qui vulgatum iſtud valent tolerare, & πρήσσειν in hoc uſu de fatali caſuum & actionum vitæ eventu nequit ferre voculam τι, ut neque fit aliis locis, ut 2, 172. Ἤδη ὦν ἔφη λέγων ὁμοίως αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι. 3, 25. Ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε. Sic apparet illud τι mittendum in malam rem. Et ſane tantum legitur in optimo MS. οὕτω δὴ ἔπρηξε.

247, 21. Οἰκία τε ἐδείματο.] MS. καὶ οἰκία τε ἐδείμ. Sic & mox τήν τε πέριξ, ubi vulgo τὴν πέριξ. Utraque recte.

247, 32. Τουτέων εἵνεκα.] MS. certe venuſtius τούτου εἵνεκα.

247, 37. Διεπρήστευσε τῶν τις Βορ.] Hinc notat ita H. Stephanus. [Διαπρηστεύω indicium defero. Affertur enim ex Herodoto διεπρήστευσε πρὸς τοὺς Σκύθας, pro indicium detulit Scythis, indicavit.] Non diſſimilia ſunt, quæ attulit Portus [Valla, *Scythis quidam indicium detulit.* Sed fortaſſe τὸ διαπρηστεύειν, quod à διαπρήσσειν deductum videtur, idem ſignificat. Scilicet pertranſire, percurrere. Quare locus hic ita vertetur, *Quidam ad Scythas tranſiit, profectus eſt, ivit.*] Nihil ipſe adfero. Sed iſta puerilia ſunt, & ſine damno potuerant ſupprimi. Verum MS. Mediceus habet ſimplex ἐπρήστευσε. quod mihi videtur illuſtrari poſſe per πρηστῆρα, qui inter cætera notat σφοδρὸν ἄνεμον, ut rariſſimo verbo coactus fuerit uti ad Boryſthenitæ iſtius deſiderium notandum & cupiditatem, qua ille velut vento actus feſtinavit ad Scythis exprobrandum eoſque vituperandos in rege ipſorum.

247, 38. Ἡμῖν γὰρ καταγελᾶτε.] MS. ἡμῖν γὰρ καταγελᾶτε. Quæ propria formula eſt objiciendi primo & dein tranſitum quærendi ad interrogationem. Infra cap. 27 Ἐπὶ γὰρ δὴ μέλλεις στρατεύεσθαι &c. 6, 11 incipit loqui Dionyſius Phocæenſis, Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα.

247, 41. Καὶ βακχεύει καὶ.] MS. καὶ βακχεύει τε καὶ. Et mox κάτισε, non ἐκάτισε.

248, 3. Τῆς Τύρεω θυγατρός.] MS. Τήρεω, quod eſt egregium, & notum in Thracia vocabulum ex ipſis fabulis Prognes & Philomelæ, videturque ita legiſſe interpres, quum male verteret *Teris.* Sic quoque hic optimus liber exhibet 7, 187 Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω, Θρηΐκων βασιλῆος, ubi vulgo dant etiam Τύρεω.

248, 9. Μελλόντων δὲ αὐτέων συνάπτειν.] MS. συνάψειν, ut jam ſupra.

248, 16. Πεφθέγγος τοῦτον.] Vox poſtrema non eſt in MS.

248, 16. Ἐκδὺς δὲ τὸν ἑωυτοῦ μήτρωα Σιτάλκην.] MS. ἐκδιδοὺς, & Σιτάλκη. quod utrumque ita bonum, ut alterum ſit maxime neceſſarium.

248, 28. Ἔστι μεταξὺ Βορ.] MS. ὡς ἔστι μετ. Βορ. Quæ conjunctio ſatis grata.

248, 33. Ἄπεδον ποιέει.] MS. ποιέειν. Id quoque Herodoto vindicandum, quum omnia procedant in infinitivo.

248, 34. Μεγάθεϊ ἐξαπλήσιον.] MS. μεγάθεϊ καὶ ἐξαπλ.

248, 46. Καὶ εἰ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον ποιήσαντα λιπέσθαι.] Nihil potuit effici ordinatius in comparandis legitime caſibus. Sed & Herodoti elegantia eſt, repente, quum exſpectes caſum præcedentibus quibuſdam reſpondentem, eum convertere & vel referre ad inſequentia, vel ſibi innitentem ſeparatim ſervare. Id nunc quoque factum docet MS. optimus, qui hoc loco agnoſcit ποιήσας, quod nemo ſuſpicari poſſet. Sic lib. 1 cap. 19. Εἴτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα τὸν θεὸν ἐπείρεσθαι. Ita quidem edi vulgo videas; ſed præclarus noſter codex illic quoque manifeſte πέμψαντι: ſed ita, ut poſt ſecunda manus acceſſerit & in medio verſuum ſpatio literas τι ſuperpoſuerit, ſatis naſute. 4, 109. Ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν ἐκβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν τάσσεσθαι.

249, 2. Ἀποθωμάσαι ἄξιον, πάρεξ.] MS. ante

te poſtremam vocem inſerit particulam ϰ̀, ſatis tempeſtive.

249, 24. Τὺς ἐπὶ τυτέων ἐπεστεῶτας.] Vertit Valla *præpoſitos filiis Oeobazi*, Stephanus *eos, quorum id officium erat*. Debebat enim diverſa eſſe interpretatio & expoſitio eorum, quæ non alium in finem erant addita, quam ut ſcrupulum darent lectoribus ab aliquo male otioſo. Itaque mihi conſideranti indolem Herodoti, perplacet ſequi auctoritatem libri unici MSti & duas voces ἐπὶ τυτέων inducere. Etenim Herodoto οἱ ἐπεστεῶτες quum primo ſint adſtantes, tum deinde ſunt ſtipatores, ſatellites, nempe arceſſita voce ab ipſorum officio. Libro 2 cap. 148 de Labyrintho. οἱ γὰρ ἐπεστεῶτες τῶν Αἰγυπτίων δεικνῦναι αὐτὰ ὐδαμῶς ἤθελον. Ubi vides ſimiliter nihil addi. Lib. t cap. 59. Θύσαντος γὰρ αὐτῦ τὰ ἱρὰ, οἱ λέβητες ἐπεστεῶτες ἔζεσαν. Lib. 7, 117. Ἀποθανεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῇ διώρυχι. Etiam paulo ante MS. ἐκελάσε.

249, 31. Ἐθηῆτο τὸν Πόντον.] MS. ἐθηεῖτο.

249, 48. Ἐν μακρῇ ἡμέρῃ] Hoc nugatoris eſt; & fortaſſis ejuſdem, qui αὐτὰ concedere Herodoto nequivit, de quo actum 34, 41, ut proprietates Græcæ loquutionis non tolerares. Non licet ambigere, quin Herodotus ſcripſerit ἐν μακρημερίῃ. Ita enim legitur in MS. & donamus id quoque nunc Græciæ ignoratum antehac, quantum ſcio, infeliciter.

250, 9. Δύο τυκτῶν πλέος.] Ita quidem antea incepit, ἡμερέων ἐννέα πλόος ἐστί. Id haud dubie putarunt illi, qui Herodotum curarunt, nunc quoque exſtare in eo debere, etſi forſan in vetuſtis ſcriptis aliter reperirent. Atqui præter ſpem video legi in optimo MS. πλόον, ut cohæreant omnia per epexegeſin vel acceſſionem, ut incepit dicere ἐς Θεμισκυρεῃ, eadem forma qua in principio ſequentis capitis dicit στήλας ἔστησε ἐνταμὼν γράμματα ἔθνεα πάντα, ὅσαπερ ἦγε. ubi vides licet Stephanum Latina augentem.

250, 14. Ὁ Πόντος οὗτος ἐκδιδοῖσαν.] Vocula tertia non eſt in MS. & patet repetitam temere ex ſuperioribus.

250, 20. Στήλας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτῷ.] Cur non ἐπ' αὐτῷ, ut 7, 226. Ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, ubi etiam interpretantur *ſuper Leonidem?* Immo optimus MS. ἐπ' αὐτόν. Et ſane ſuper Boſporum erigere cippos neſcio an Latinus intelligat: facile vero *ad Boſporum*. Mox quoque habet idem MS. ἐς μὲν τὴν Ἀσσύρια, ſine vocabulo ἑτέρην. Certe Græci illud ἕτερος uſurpant ita demum in ſecundo membro, non primo.

250, 26. Κομίσαντες ἐς τὴν πόλιν.] Quod ſatis intelligitur tunc ab eis factum fuiſſe, quum dominium Boſpori penes illos fuit, ut certe conſtat nonnullis temporibus eam urbem in poteſtate ſua habuiſſe iſtum tractum. Cæterum de toto hoc loco & Orthoſia Diana agit docte Pet. Gyllius lib. 2 Topographiæ cap. 2, ut locum hunc citat quoque Spanhemius ad Callimachum pag. 250 non ultra docens lectorem, quam quiſque ſatis ſciebat.

250, 28. Οὗτος δὲ κατελείφθη.] MS. ὗτος καταλείφθη.

251, 16. Εἰσὶ γὰρ τύτυ αἱ πηγαί.] Si hæc poteſt eſſe cauſa efficaciæ hujus fluvii in ſananda ſcabie, videri poſſet recte ſe habere. Sed etiamſi eſſet, retinenda tamen eſt manus vera Herodoti, quæ fuit εἰσὶ δὲ αὐτῦ αἱ πηγαί. Sic bene MS. Mediceus.

251, 26. Γράμματα ἐγγράψας.] MS. γράμματα γράψας, quod etiam videtur probare auctor mox repetendo Ταῦτα δὲ ἐνθαῦτα ἐγράφη. Et jam ſimile occucurrit 52, 16.

251, 41. Κολωνὺς μεγάλυς τῶν λίθων.] Nolui præcipere judicium lectoris & poſterorum, retinens in contextu, quod antea exſtiterat, quum tamen exhiberet optimus codex μεγάλων. Prorſus recte. Etenim quum Darius quemque militem non juſſerit βαλεῖν, vel συμβάλλειν, ſed τιθέναι, ſatis apparet veram eſſe ſcriptam lectionem, & non fuiſſe exiguos aut miſſiles ſilices, aut minuta fruſta. Ipſos autem hos cumulos etiam fuiſſe magnos opinor ſponte ſatis patere, etiamſi non dicatur.

251, 44. Γέτας τὺς ἀθανατίζοντας.] Hæc eſt vetus lectio ab ipſo etiam Mediceo libro probata; quam licet Tan. Faber Epiſt. 21 gemina pronunciatione damnet ut vitioſam, tamen plura & validiora certe ſunt illi obviantia, quam eſt id geminum quod affert, tum ab Euſtathio citari Herodotum ita, ut dixerit ἀπαθανατίζοντας; tum aliud eſſe ſimplex, aliud compoſitum. Poſterius enim plane rejicitur ab Etymologo in Ζάμολξις. ἀθανατίζεσι δὲ ϰ̀ Τέραζοι ϰ̀ Κρέβυζοι, ϰ̀ τὺς ἀποθανόντας ὡς Ζάμολξιν φασὶν οἴχεσθαι. Non uſus fuit tanta libertate Henr. Stephanus, qui oſtendit in Theſauro ſatis ſe in promptu habuiſſe in hoc verbo Herodoti & Arriani locum, & ex Philone toties iſtud ſimplex producit, ut melius fuerit Fabro iſta inſpicere, quam illa ejicere. Porro quemadmodum ſoleat Herodotus paſſim citari, oppido multis experimentis jam ſpectatum eſt; & omitti nequit, quin præſenti alio documento id perhibeatur. Nam quum ſtatim nominentur Μυψαῖοι, ſcriptis codicibus univerſis concordibus, illi ab Stephano dicuntur Νιψαῖοι & quidem ex hoc Herodoti loco. Itaque omnis illa Stephanina cohors, Holſtenius, Berkelius, Suidas, irruit in hanc primam Herodoti literam, & ex Stephano corrigunt Herodotum, quem ab ipſorum tactu immunem faciunt tot antiquiſſima fidei inſtrumenta, quæ me corroboraverunt, ut fruſtrarer eorum impetum, quos tamen

Bbbbbb 2 etiam

etiam ſcire oportet, quidquid illi dicant & afferant, diu ante eos dixiſſe & protuliſſe Ortelium in Theſauro, ſed, ut ego opinor, ex feſtinata Stephani in excerpendo celeritate. Interim in MS. Mediceo legebatur Ἄρηνκος, non Ἄρικος.

252, 5. Νομίζουσι γεβελέϊζιν.] MS. νομίζουσι βελέϊζιν. Quis dijudicabit? An in nonnullis codicibus videtur fuiſſe νομίζουσί γε Βελέϊζιν, quod alii ſic corruperunt, ut particula media apponeretur voci ſequenti? Etiam antea idem codex περὶ σάλμοξιν δαίμονα, & ſemper deinceps, ubi notabis idem principium eſſe in Σαλμυδησσός.

252, 10. Διαλαβόντες τῶν ἀποπεμπομένων] MS. τοὺς ἀποπεμπομένους. Et hoc quoque non puto ab Herodoto, mirifico in captandis duobus accuſativis auctore, alienum, διαλαβόντες τοὺς ἀποπεμπομένους τὰς χεῖρας καὶ πόδας; eos qui mittuntur arripientes manus & pedes. Nec obſtat numeri, qui ſequitur, differentia.

252, 25. Ἐνθεῦτεν δὲ γινόμενον] MS. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸν γινόμενον.

252, 47. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου καὶ τοῦ καταγαίου.] Voces illæ τούτου καὶ ſunt prorſus ſupervacuæ. Nam particulatim ordine deinceps refert, quid de hac narratione & de ipſo Zamolxi credat, aut in dubium conjiciat, ut adeo ambigue decernere & pronunciare vix nunc potuerit. Certe nec in MSto habentur, nec interpres eas agnovit. Sed etiam mox elegantius legitur in MS. οὔτ' ὦν πιστεύω τι λίην.

253, 4. Ὑπὸ Δαρείου καὶ Περσέων] MS. ignorat duo media verba.

253, 13. Ἀποδέξωσθε.] Melius ad Ionicum modum MS. ἀποδέκεσθε. Et mox δυνεώμεθα, non δυνώμεθα, ut liceat Porto collectanea ſua de εω dialyſi Ionica hoc exemplo augere.

253, 28. Ἐς μέσον φέρω.] MS. ἐς μέσον φήσω, quod videntur abjeciſſe, qui futurum non patiebantur in eo, qui iſto ipſo momento peragebat.

253, 33. Ταῦτα εἴπας.] MS. ταῦτα δὲ εἴπας.

253, 41. Ἦν δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μὴ παρέω.] Particula ἐν abeſt ab MS. ſed & idem διέλθωσι, non διεξέλθωσιν.

254, 6. Ἀρχαίη Σκυθίη.] MS. Σκυθική, idque eſt Herodoti.

254, 22. Τοιοῦτο ἡ Ταυρική ἐστι.] Sed MS. τοιοῦτον.

254, 46. Οὕτω ἂν εἴη τῆς Σκυθικῆς τὰ ἐπικάρσια.] An clauſulam hujus materiæ & definitionem obliquæ & rectæ Scythiæ ſic auctor contulerit in duas ſectiones, merito dubites: certe una poterat commode utramque complecti, præſertim ſi obedias Mediceo codici longe, ſi quid video, præferendum aliquid ſuggerenti, quod tale eſt, οὕτω ἂν εἴη τῆς Σκυθικῆς τὰ ἐπικάρσια τετρακισχιλίων σταδίων καὶ τὰ ὄρθια &c. ut interpretemur: *Ita ſint ad Scythiam obliqua quatuor millium ſtadiorum, etiam recta, quæ ad mediterranea tendunt, aliorum totidem ſtadiorum.* Quæ eſt conſummatiſſima periodus, una duas Scythiæ magnitudines conſiderans.

255, 2. Ἰθυμαχίῃ δηιώσασθαι] Interpretato ſemel Valla *prœlio repellendis*, mireris, quemadmodum poſteriores id retinere potuerint, tantopere fluctuantes, quoniam id nulla ratione ex Græcis exhaurias; tamen ſatis naſuti & ſagaces, ſi penetrare potuiſſent. Itaque refert, ut cognoſcatur Portus; cujus hæc ſunt verba in v. Δηοῦν [Valla & Stephanus Vallam ſequutus, τὸ δηιώσασθαι pro repellere ſumſit. Sed ſi bona eſt eorum interpretatio, διώσασθαι legendum erit, παρὰ τὸ διωθέω. Alioqui jam cædere ſignificat, ut ante declaratum. Verbum διωθέω habemus paulo poſt.] Item in v. Λόγον. [Valla & cum eo Stephanus τὸ δηιώσασθαι ſumit pro διώσασθαι, id eſt, repellere: ſed vel διώσασθαι ſcribendum, ſi repellere ſignificare velis, vel cædere, ſi vulgatam lectionem retineas] Satis apertos vides oculos fuiſſe, ſed incertos quo vergerent. H. Stephanus nihil de eo ſcribit, niſi tantum in verbo Δηιόω [Media etiam voce hoc verbum ponitur, ut δηιώσασθαι τὴν (male τὸ) νῆσον inſulam populari apud Herodotum] Itaque ſequutus hanc notionem primus interpres & retinens vulgatum mutare ita debuerat *prœlio conſumendis & occidendis.* Sed nulla in hoc culpa ejus, qui proculdubio veram lectionem ante oculos habuit, legens διώσασθαι, quod percommode ad hunc locum Heſychius exponebat διωσάμενοι, ἀπωθησάμενοι, ἐκβαλόντες, ſive ita accipere placuerit, ſive pro disjicere, diſpellere. Certe Græca iſta vox ipſa Herodoti manus eſt, quod pignorari te poſſe teſtor ex fide præſtantiſſimi codicis Medicei. Et quum hoc ita ſe habeat, an vero cunctari fas eſt etiam alterum, quod ſubnectam, æque verum eſſe? Habet enim quoque idem MS. ἰθυμάχῃ, etſi infra ad c. 120, ubi ponit ἰθυμαχίην, nihil notaverim.

255, 19. Τοὺς ὦν χηρώσωσι] MS. χηρώσωνται.

255, 43. Ἐς τὠυτὸ κατίστωνται.] Recte ſatis; niſi quod per has voces intelligatur magis lupus manere & ejus formam retinere, quam rurſus humanam recipere; & ideo melius credo iſtud optimi codicis ἐς ταυτὸ.

256, 2. Ἀπ' ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι.] Sed edidi ex MS. ἐπ' ὧν, & cauſam dixi antea.

256, 21. Οὐδὲ τὴν ἰδέην ὅμοιοι.] MS. οὐδὲν ἰδέην ὅμοιοι.

256, 29. Δέρματα περὶ τὰς σισύρας.] Non capio id veſtimenti genus. Nam σισύρας proprie & ipſa notat conſutas pelles, ut conſtat ex Heſychio, παχὺ ἱμάτιον ἀπὸ αἰγείων δερμάτων, vel διφθέρα tum ad circumjiciendum, tum ad inſternendum. Itaque quid erit, quorum pel-

les

Digitized by Google

les adſuuntur vel certæ veſti conſutæ ex pellibus vel ſtragulæ ſpiſſæ? Quod quid eſt aliud, quam intus & extra habuiſſe pelles, ut fieri poteſt, ſed id etiam commodius poterat ab Herodoto exprimi. Salmaſius igitur ad ſtatuam Regillæ pag. 106 dicit vertendum, *quorum pelles ſiſuris & veſtibus adſuuntur*. Minimum ſic dixiſſet auctor περὶ τὰς σισύρας. Sed latebat aliud, quod perbelle MS. Mediceus offert, non modo ut hunc locum ſanet, ſed etiam ut novo exemplo doceat, quantopere litera ν in Herodoto fuerit jactata & convulſa, nimirum σισύρνας, quas idem Heſychius interpretatur & vel ex eo vel cum eo infiniti alii χιτῶνος εἶδος. & ab ſiſyris differre oſtendit, notabili convenientia cum teſtimonio Ammiani Marcellini lib. 16 c. 5 de Juliano, eum exſurrexiſſe ex tapete & ſyra, quam vulgaris ſimplicitas ſiſyrnam appellabat. Etiam Baliares σισυρνοδῦται ab Lycophrone appellati bene illuſtrantur ab Bocharto in Canaan. Itaque huc pariter conferre debeo aliam fidem codicis Medicei, dum 7, 67 etiam teſtatur Herodotum ſcripſiſſe Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε ἐνδεδυκότες, non σισύρας, ut vulgo, atque etiam mox Πάκτυες δὲ σισυρνοφόροι τε ἦσαν, quibus non negligemus uti, quum & illic neſciantur niſi σισυροφόροι. Itaque debuit hoc bona fide reſtitui.

256, 30. Ὄρχιες αὐτέων εἰσί] MS. αὐτοῖσι.

256, 33. Οἰόρπατα.] Ita quum proferatur hoc vocabulum in optimo MS. & pari conſtantia mox Οἰὸρ, nullam moram habui, quin id præferrem vulgatis Αἰορπατὰ & αἰόρ.

256, 38. Ὅσας ἠδυναίατο.] MS ἠδυνέατο. quod ipſum ita exſtat 9, 69. Sic & pag. ſequenti ἐδυνέατο MS. pro ἐδυναίατο.

257, 27. Πρόσω ἀπ' ἀλλ.] MS. πρόσω δὴ ἀπ' ἀλλ.

257, 33. Ἐς τὴν ὑστεραίην ἐλθεῖν.] In MS. nuſpiam legitur particula ἐς.

257, 38. Δευτέρην αὐτὸν ὑπομένουσαν.] Quum interpretatus eſſet Valla, *Amazonem expectantem ſociam*, quod ſane nihili eſt; Stephanus id voluit corrigere mutando *Amazonem alteram ipſum exſpectantem*. Sed nec hoc ulla parte melius. Non enim poterat idem juvenis, qui priſtino die adfuerat, ſibi imaginari alteram Amazonem ipſum exſpectare, quum ipſa eadem juſſiſſet alterum juvenem adduci, pollicita ſe quoque adducturam alteram Amazonem. Miſera Herodoti agitatio, cujus nulla fuit culpa in perſpicue ſcribendo, quod confirmat egregie MS. Mediceus exhibendo δευτέρην αὐτὴν ὑπομένουσαν, hoc eſt, ipſam cum alia exſpectantem. Certe niſi vidiſſem has doctorum hominum tricas, pro typorum lapſu illud αὐτὸν habuiſſem.

258, 2. Οὐδαμοὺς ἄλλας.] Notavit hunc locum Portus, addiditque alium, quem non reperio. Interim licet noverimus οὐδαμοί, οὐδαμοὺς, hac vice tamen exhibet optimus MS. οὐδαμίας ἄλλας.

259, 10. Ἢ καὶ ἐπὶ ὑμέας.] Non mirum ita legi in editionibus & in codicibus ſcriptis, unde editiones factæ ſunt, quia non aliter media plebs erat loquutura, quum ſenſus videatur impletus, qui ex more Herodoteæ loquutionis non eſt etiamnum impletus; unde ſic auget optimus MS. ἢ οὐ καὶ ἐπὶ ὑμέας. Quæ negativa etſi accedat ſupervacua, tamen eſt hæc manus Herodotea, quod probant verba 5, 92. Οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μέτεον τῆς Ἰλιάδος χώρης, ἢ οὐ καὶ σφίσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι.

259, 25. Ὁ μὲν γὰρ Γελωνὸς] Particula γὰρ in MS. non exſtat.

259, 38. Ἡμεῖς δὲ οὔτε] Adverſativa quoque non eſt in MS.

259, 41. Ἄρξητε ἀδικίων.] Peſſumdatur hîc Græcæ ſyntaxeos nitor. Unde recte MS. ἄρξῃ τε ἀδικίων. ut paulo ante ἄρξαντες πολέμου. Sed male diſtinguuntur Græca, quod ſic fieri oportuit: τὴν μέν τοι ἐπίῃ καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, ἄρξῃ τε ἀδικίων.

260, 2. Διχῇ σφέας διελόντες.] MS. διχοῦ. quod ejuſdem calami eſt, cujus eſt ὑψοῦ aliquoties in hac hiſtoria occurrens, nunc cum verbo ἐξᾶραι, nunc cum πέτεσθαι. Et ſane, ut hærere in hoc nequeamus, exſtat quoque τειχοῦ 7, 36.

260, 24. Ἐν τῇσι σφι διαιτᾶτο] Recte quidem, ſed MS. ἐδιαιτᾶτο. Dein quoque τὰ πρόβατα πλὴν ὅσα omiſſo vocabulo πάντα, quod inſerebatur poſt πρόβατα. Sed & ὑπολειπόμενοι, non ἀπολειπόμενοι.

260, 30. Ταῦτα μὲν δὴ προσκομίζοντο.] MS. προσεκομίζοντο.

261, 9. Παυσάμενος τοῦ δρόμου.] Hæc ipſa ſic repetit cap. 126. Nunc tamen MS. Παυσαμένου. ut eod. cap. Ὡς δὲ πολλὸν τοῦτο ἐγίνετο, καὶ οὐκ ἐπαύετο.

261, 21. Ἐς τὴν Σκυθικὴν ἀπίκετο, ἐς ὃ ἐνέκυρσε.] Præpoſito vocabulo liber MS. ὡς ἐς τὴν Σκ. ἀπίκετο, ἐνέκυρσε &c. omiſſis illis ἐς ὃ, quæ antecedunt verbum ἐνέκυρσε. Certe iſta quum progrediantur leniſſime, placuit tamen nonnullis videre aliquid lenius, ut ſibi imaginabantur, prout citavi, quod conſpui meretur præ illo vetuſto. Pertinebant illa ἐς ὃ ad paginam 268.

261, 47. Οὐκέτι ἀπείπαντας ἀπικνέοντο.] MS. ἀπικνέοιντο.

262, 2. Ἔλεγε τάδε.] MS. λέγει τάδε.

262, 11. Ὦ Πέρσα.] MS. ὦ Πέρσαι.

262, 13. Ἔωθα ποιέειν.] MS. ἐώθεα.

262, 17. Τάχιστα συμμίσγοιμεν.] Nequivit hoc ſpecimen comparativi minus Ionicum effugere acumen perſpicaciæ Grævianæ, quo minus ad Luciani Solœciſtam oſtentaretur, quum in Thalia apud eum Cambyſes dixerit

cap. 65 ἐπείησα ταχύτερα. Nec licet dicere Herodotum alienum fuiſſe ab iſtis contractionibus, quippe apud quem occurrunt, κάλλιστος, αἴσχιστα & ſimilia. Cæterum intereſt cognoſſe in hoc ipſo loco perſpicue & egregie exhibere optimum codicem Mediceum ταχύτερον. Quod utinam vir iſte præclarus ſciviſſet, ut ſaltem ex illa incertarum ſordium ſentina ſciret ad Herodotum nihil pertinuiſſe.

262, 44. Αἰεὶ ἐπεκέρεε.] MS. ἂν ἐπεκέρεε. Quomodo idem ſenſus ſatis clare manet.

263, 10. Ὀρθαὶ ἱστῶντες] MS. ἱστάντες.

263, 15. Παραφυλάσσοντες ἀνιῷντο] MS. ἀνιώατο, quam formam notavit ex Herodoto Portus in terminatione ώατο, ubi habet πειρῴατο, ἐρῴατο. Deinde ἐποιεῦν τοιάδε, non τοιόνδε.

263, 29. Τὸ Θίλ.] MS. τὸ ἰθίλ. Et mox γνώμη ἦν.

263, 33. Εἰκάζοντος τῇδε.] Optimus ille MS. plane εἰκάζων τῇδε, enallage prorſus notabili, ſed cujus amœnitate lætatus fuit Herodotus. Peperci tamen mutationi.

263, 43. Ἐς τὰς λίμνας ἐκπηδήσοντο.] MS. ἐσπηδήσοντο.

263, 45. Πέρσαι μὲν δὴ οὕτω.] Vox poſtrema non eſt in MS.

264, 22. Φαίνεται Γοβρύης εἶπαι.] MS. εἰπεῖν.

264, 29. Ἐπεὰν τάχιστα νὺξ ἐπέλθοι.] MS. ἐπὴν τάχιστα νὺξ ἔλθῃ.

264, 35. Οἷόν τε ἔσται.] Sic quidem paſſim. At nunc vox ultima abeſt ab MS. Ceterum peſſime vertitur hic locus, ut cavere oportuerit.

264, 40. Κατέλιπε αὐτοῦ ἐν τῷ στρ.] MS. auctior κατέλιπε αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ στρ quam vocem hîc intercidiſſe monſtro ſimile eſt, quum toties bene ſervata comitetur illud ſuum αὐτοῦ, ut ſit duntaxat digniſſimum Herodoto augmentum. 1, 189. Τὴν θερείην πᾶσαν αὐτοῦ ταύτῃ διέτριψαν. Et cap. 210. Ὡς αὐτὸς μὲν τελευτήσειν αὐτοῦ ταύτῃ μέλλοι. Et paſſim. Infra etiam MS. bis εἵνεκεν.

264, 47. Τοῖσι ὑπολειπομένοισι.] MS. τοῖσι ὑπολελειμμένοισι.

265, 1. Οὕτω μὲν δὴ μᾶλλον.] MS. οὕτω δὴ μᾶλλον. Nec plus requiritur. Et mox χεῖράς τε προτείνοντο, non προτείνον.

265, 26. Μιλτιάδεω μὲν οὖν.] MS. Μιλτιάδεω δὲ οὖν. Cæterum quod ſequitur in editionibus χερσονησιωτέων opinabar lapſum eſſe typorum in editionibus citimis; ſed inquirens video conſenſu omnium inuſtum Herodoto ſtigma eſſe, unde teſtor me edidiſſe, quod in optimo libro deprehendebam rectum & ſincerum, de quo nihil poteſt ambigi, quum & 6, 38 occurrant Χερσονησῖται.

265, 45. Λακεδαίμων Φωκέος.] Reliquiſſem libens hoc intactum, ut inſerviret notitiæ veteri, qua Φώκαια Φωκία, & hinc Φωκαιεὺς & Φωκεὺς pro iiſdem ſumta eſſe conſtat, & quidem ex ipſis nummis, ut ſit hoc indubitabile. Sed Herodotum hinc eximit optimus codex, in quo clare legitur Φωκαιεύς. Quod autem mirari cogor, hoc eſt, quod videam hoc ſpecimen tam eximium non fuiſſe excitatum ab illis, qui nuper eam cauſam vindicare cœperunt.

266, 18. Ὑμέων αὐτῶν.] MS. ὑμέων αὐτέων.

266, 32. Ἀπόδρησιν ποιήσασθαι.] Certe requiritur aliud tempus. Quippe ſi illam jam peregerunt, ſera hæc conſilia. Optime MS. ποιέεσθαι. Et mox φυλάσσοντες ἦσαν, ita per circumflexum ſignato verbo, ut innueretur duarum ſyllabarum eſſe, unde per ſubſcriptionem τοῦ ἰῶτα edidi. Vulgo ἤισαν, non ſatis bene.

267, 18. Γενόμενος γὰρ ἐν Βυζαντίῳ.] Hoc quidem bonum: niſi melius eſſet quod legitur in MS. ὁρόμενος.

267, 32. Πελασγῶν ἐκ Βραυρῶνος.] MS. optimus Πελασγῶν τῶν ἐκ Βραυρῶνος: cujus voculæ defectus induxit pravitatem diſtinctionis, cui voluit ſuccurrere Grentemeſnilius, nova inducenda qua nunc non egemus, & tamen omnia recte ſe habent ad confirmationem veritatis in hoc loco. Vide 6, 138. Sed & mox in eodem legitur ὑπὸ τούτων δὲ ἐξελαθέντες, unde omitti ſolet vocula tertia.

267, 36. Πυρὴν ἔκαιον.] Sic enim dixi MS. optimum exhibere, non πῦρ ἀνέκαιον.

267, 37. Ἄγγελον ἔπεμπον, πευσόμενον.] Recte. Nam haud dubie & ipſe nuncius verba facit, eſtque ſolus πευσόμενος, ut ſimplex ratio loquendi ita bene ſit cuſtodita. Sic 7, 32. Ἀπέπεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα αἰτήσοντας &c. Dummodo uſus, ille loquendi dominus, non aliud introducere potuerit; unde forſan eſt, quod in optimo codice manifeſte exſtat πευσόμενοι. Sic enim 5, 108. Κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐπικαλεύμενός σφεας. 6, 97. Πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε. 5, 92. Πέμψας παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα ἐπυνθάνετο. 3, 13. Miſit Cambyſes Νέα Μιτυληναίην κήρυκα ἄγουσαν ἄνδρα Πέρσην προκαλεόμενος.

267, 40. Περιχέαντας δὲ τούτους.] Pro media vocula legitur in MS. γὰρ. Ne Valla quidem illud δὲ ſuſtinet agnoſſe.

268, 15. Ἐσελθεῖν ἐς τὴν ἑρκτήν.] Multo magis efficax & Græca oratio latet in MS. qui habet ἐσὸ ἐλθεῖν τε ἐς. 'Quod mutandum non in ἔσω ἐλθεῖν, quod Stephanus poſuit in margine neſcio unde, ſed in ἐς ὃ ἐλθεῖν τε ἐς, hoc eſt, eo uſque, ut & intrarent in carcerem, & cum ſuo quæque marito in ſermonem veniret.

268, 17. Οὐδένα λόγον δοκέοντες.] Quî fieri potuit, ut ſic legi Græce compulſus fuerit Herodotus, quum adeo diverſam, ſed ſimul adeo pulchram interpretationem ei donaviſſet Valla? In Græco nihil boni eſt, nihil acre,

Digitized by Google

cre, ut mirari non liceat perſpicue exſtare in optimo MS. εἰδέναι δόλον. Hoc enim prorſus requiritur, & agnoviſſe apparet interpretem. Sed etiam MS. ποιεῦντι τοιάδε, non τάδε.

268, 23. Τρόπῳ τύτῳ.] MS. τρόπῳ τοιύτῳ.

268, 31. Τῶν ἀδελφιδῶν.] MS. τῶν ἀδελφιδέων.

268, 42. Καταλείπει ἐν τῇ νήσῳ.] MS. καταλείπει γὰρ ἐν τῇ νήσῳ. Quod non alienum incrementum, ſed veriſſima Herodoteæ manus reſtitutio, qui inprimis amat grandiori periodo, & quidem mediæ, particulam iſtam alioquin inchoativam interjicere ornamenti cauſa. Nec enim vel ad ſenſus perfectionem erat neceſſaria, & omnia mirabiliter manent uſque ad eam tamen ſuſpenſa. Plane ut 3, 105. Τὰς μὲν νυν ἔρσενας τῶν καμήλων, εἶναι γὰρ ἥσσονας θέειν τῶν θηλέων &c. Nec diſſimile ſupra in cap. 76 hujus libri. Προσίσχει ἐς Κύζικον· καὶ εὗρε γὰρ τῇ Μητρὶ ἀνάγοντας ὁρτήν. Et ita ſæpius.

269, 3. Βυλομένων] Si modo id jam denuo decretum fuiſſe conſtat. Moderatius certe in optimo MS. legitur βυλευομένων, quod tempeſtivius.

269, 16. Ἐπὶ δὲ οἰκιστέω Θήρα ἡ ἐπωνυμίη ἐγένετο] Ita quum reperirem in vetuſto libro, nequivi eſſe cunctator in repetendo & vindicando quod certe erat Herodoti, quum vulgo legeretur ἀπὸ δὲ, & quidem ad uſque triplam iterationem conſtanter libro vetere expellente præpoſitionem ἀπὸ, quod ſatis validum.

269, 20. Καί κως τῦτο.] MS. καί κως τὸ οὔνομα τῦτο. Quæ repetitio eſt Herodotea. Etiam paulo ante τειχαρέων, non τειχαρῶν. Nam cur deleverunt Ioniſmum?

269, 35. Γένος Εὐθυμήδης.] Certe ad ſententiam Herodoti propius acceſſit Stephanus dicendo utique aliquid, quam Laurentius per ſilentium prætermittendo. Sed quid erit tamen *Euthymedes genere ex Minyis?* Eſt enim Euthymedes & re ipſa & forma nomen proprium, ut genere Euthymedes nullus ſit. Sed nec Battus Euthymedes aut dictus fuit, aut dici potuit, ex Laconum conſuetudine, qui uno tantum nomine utebantur. Etiam vetat res ipſa, ut qui dictus antea ſit nomen habuiſſe Batti, poſtea indicetur dici Euthymedes, quaſi ex genere. Certe id nihili eſt, & intellexit nullus, quod hinc patere poteſt, quia quum Caſaubonus ſcripſiſſet in notis ad Strabonem pag. 28 [Vocat Theran Callimachus Λακωνίδα, quia à Seſamo fuit condita, qui erat unus è poſteris Euphemii Lacedæmonii] adeo ut non dubitet ſubnectere quoque Herodotum; ſtatim proceſſit Grentemeſnilius, notans [lege meo periculo Εὐφημίδης ex Pindaro. Μινυίας accipe, non quod ex progenie Minyæ fuerit Battus, ſed quod Euphemus, à quo originem ducebat, fuerat unus ex Argonautis.] In his nihil eſt, cui ſi aperueris ſinum, beatior ſis futurus, etſi iſta quoque repetens adjuverit Ez. Spanhemius ad Callimach. p. 91 & 92. Sic niſi fallor patet utique non intelligi nec rite tractari hunc locum; prout nec abhinc quiſquam intelligeret, niſi clamaret præſtantiſſima illa membrana Medicea legendum eſſe Εὐθυμίδης. Scilicet inter Minyas fuit Εὔθυμος, inde πατρωνυμικὸν Euthymides. Non dubito falli Th. Gale.

269, 40. Τοῦδε τοῦ νεωτέρου.] Ab MS. abeſt vox prior; & ſane poteſt ſufficere eam particulam legi ſtatim in hac ipſa pericope, prout quidem vulgo hæc projiciuntur. Sed fidelis ille codex ne ibi quidem in verbis κέλευε ποιέειν τάδε hanc poſtremam vocem tolerat, omnino ſubſtituens κέλευε ταῦτα ποιέειν. ἅμα.

270, 2. Κακοῦ οὐδὲν ἦν σφι μῆχος.] Nimia foret ambiguitas. Quum per voces libri 2, cap. 81 Portus cognitum haberet ex auctore noſtro μῆχος *remedium*; de hoc tamen loco ſic ratiocinatur: [Μῆκος Ion. pro comm. & poët. μῆχος] an credibile id eſt? ut quum in Herodoto μῆκος paſſim de longitudine uſurpetur, unum ab eo locum proſtitutum fuiſſe, qui tam ſatue in ambiguo penderet? Ut tranquille agas, redde Herodoto ſuum, & ſcribe omnino ex MS. Mediceo μῆχος. An credimus tantum ſtultitiæ dolum vel Herodoto vel Porto nocere potuiſſe? Immo Aldus & Hervagianæ habent ſatis expreſſe μῆχος. Stephani totus error eſt.

270, 8. Ἐς Πλάταιαν.] MS. ἐς Πλατέαν. & ſic ſemper; quomodo editores quum jam immutare auſi fuerint in capite 169, quidni opinemur in hac ſcribenda fuiſſe manum eandem? quod ſequutus ideo ſum, vel ad pertinaciam Vallæ exprobrandam, qui etiam illic utebatur diphthongo.

270, 13. Σιτία καταλιπόντες ἴσον δύο μηνῶν.] Vix pro vero haberi debet iſte numerus, adeo eſt incongruus. Nam quum Corobius beneficio Samiorum poſt duos ſaltem menſes illos illuc venientium adhuc in annum ſibi proſpexerit cibariis, quis credat eum à principio nonniſi bimeſtrem penum accepiſſe, tanquam interea abitus reditusque ex Africa Theram abſolvi in iſta ſæculi & navigationis ruditate potuerit? Ea cauſa eſt ut gratiſſime admittam, & omnino admittere debui in contextum, quod habetur in MS. ὅσων δὴ μηνῶν, hoc eſt, certorum aliquot menſium. Relinquit enim in incerto, quaſi non bene conſtiterit, quanti temporis frumentum ei conceſſerint, idque amat efferre noſter Herodotus adjectione ſyllabæ vel voculæ δὴ, ut 1, 160. Παρεσκευάζοντο ἐπὶ μισθῷ ὅσῳ δὴ, & ſæpius, interdum ὁσοδήποτε.

270, 18. Πλέοντα ἀπ' Αἰγύπτου.] Hæc quoque

memoria & monumentum eſt correctoris inſipidiſſimi, quicquid conniveant interpretes. Quid enim? illi qui ab Ægypto redeunt (ita vertuntur hæ voces) poſſunt dici γλιχόμενοι Αἰγύπτου, ut ait poſt paulo Herodotus, *Ægyptum optantes?* Litora litoribus contraria. Itaque feliciter huic loco mentem & peritiam ſuam admovit Tanaq. Faber in Epiſtolis pag. 249 plane adſequutus conjectando, quod exſtat in MS. Mediceo, ἐπ' Αἰγύπτου *in Ægyptum navigans.* Viciſſim verſu 43, ubi editur ἀδελφεὸν ἐπ' ἀδελφεοῦ πέμπειν, quomodo explicari poteſt *fratribus inter ſe ſortitis quis potius mitteretur?* quum revera non poſſit non ſignificare *fratrem ſuper fratrem mittere.* Sed illic quoque ex eodem MS. corrigendum ἀπ' ἀδελφεοῦ.

270, 33. Πέριξ δὲ αὐτοῦ.] Citatur hoc exemplum in Porti lexico de voce Πέριξ, quæ vox demonſtratur iſtic nunc ſecundo caſui, nunc quarto jungi. Certe Mediceus perſpicue in hoc loco habet αὐτό.

270, 39. Φιλίαι μεγάλαι συνεκεράσθησαν.] Agnoſcit idem Portus Herodoteam locutionem, retinens in illuſtrando verbum Vallæ *contrahere.* Sed eſt nihili, & quanto oportunius huc pertinebit verbum συγκεράω aut συγκεράννυμι? Sic enim pulcherrime exhibet Mediceus MS. συνεκρήθησαν, prout loquutus fuit idem Scriptor in loco, quem bene noverat idem Portus 7, 151. Τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο. Cæterum ut Portus, ita etiam Stephanus in Theſauro utrumque agnovit; quid enim aliud potuit?

270, 43. Πάλῳ λαχόντος.] MS. λαγχάνοντος.

271, 9. Ἐπενείκασά οἱ.] Haud dubie exaſciatum ad normam ejus quod exſtat 1, 68. Ἐκ λόγου πλαστοῦ ἐπενείκαντες οἱ αἰτίην, quod Portus notat Ion. & Poët. in aor. 1. dictum eſſe ab ἐπιφέρω, pro quo Ion. & poëtæ ἐπενείκω dicunt. Fruatur illo. Membrana Medicea in hoc loco perſpicue legit ἐπενεγκοῦσά οἱ. Plane ſic quoque 6, 112. Μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ ὀλεθρίην.

271, 14. Παραλαβὼν ἐπὶ ξενίῃ.] Nempe quia ſequitur, quod in nota proxima citabitur, optime ſic utrobique idem vocabulum retinuit Herodotus, utique ex arbitrio editionum. Sed an ſic novimus hunc ſcriptorem? Itaque ſcias oportet ſcriptum eſſe in optimo MS. ξείνια, ut 7, 135. Ξείνια προθέμενος εἱστία. Ex quo exemplo videtur etiam 5, 18 ſcripſiſſe Καί σφεας ἐπὶ ξείνια ἐκάλεε, παρασκευασάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς &c. Alibi προθεῖναι ξείνια.

271, 19. Διαλυσάμενος τὴν ξενίην.] MS. præmittit voculam καὶ, etſi forſan non neceſſario requiſitam, tamen ab Herodoto poſitam & ideo adſciſcendam. Et mox MS. ἀποσεισάμενος, quum male edatur ἀποσεισάμενος, contra quod tam viriliter ſe exſuit optimus Portus, ut plane veritatem, quam nobis effert optimus ille Mediceus, conjectando adſequeretur prorſus laudabiliter. Item χηνίσκοισι, non χοίνισι, qua eadem negligentia fuerunt uſi in capite 172 edendo ὅρκοισι, ubi MS. ὁρκίοισι. quæ diſſoluta ſocordia quantopere fraudi fuerit Herodoto, docent ea quæ notavi ſub numeris 9, 21.

271, 33. Ἦν ἔχε.] An hæc eſt obſervatio Ioniſmi, quem in Herodoto ſuſpexit omnis ætas? Nihil magis inde abire potuit; ſed & nihil magis iterum appropinquare velut ex recidiva quadam ope, quam quod habet optimus MS. τὴν δ' ἔχε.

272, 1. Λέγων οὐ κῃ ἔπειθε.] Non eſt hoc Herodoteum, ſed οὐκὶ ἔπειθε, prout eleganter legit MS. Mediceus, ut queat hoc tertium exemplum accedere illis duobus, quæ collegit Portus.

272, 3. Καὶ ταυτὰ ἐθέσπιζέ οἱ ἢ καὶ πρότερον.] MS. ignorat particulam ἢ.

272, 26. Ἄστυ ἐμεῦ Λιβύην μηλοτρόφον &c.] Video ſane interpretes reddidiſſe *Lanigeræ Libyes urbem.* Sed quo animo & qua fide, ipſi teſtentur. Si enim id voluit Pythia, cur non etiam ad hunc modum immutavit ἄστυ Λιβύης μηλοτρόφου, quod ſine ulla difficultate potuit? Utique illa epexegeſis tolli non merebatur in Latinis. Latet aliud. MS. αἶτυ. An non ſubindicat eſſe particulam? Αἲ τὺ ἐμεῦ Λιβύην. *Eia tu Libyam pecorigeram* &c.

272, 30. Ἀκούσαντες τούτων.] MS. ἀκούσαντες δὲ τούτων. Mox etiam τῷ οὔνομα ἦν, non τῇ: omnino recte & quidem in utroque.

272, 38. Ὡς ἀμείνονα χ. ἄξ.] MS. ὡς ἐς ἀμείνονα. quod omnino deſideratur.

272, 46. Ἐνταῦθα ὑμῖν ἐπιτήδεον.] Idem codex ἐνταῦθα μὲν ἐπιτήδ.

273, 21. Ἐπὶ κρήνην Θέστιν.] Etſi forſan ad fontem non reſpiciens, tamen nomen iſtud in Africa novit, & quidem urbis, Stephanus, ſed ab omnibus derelictus in hac parte, qui nuper tam denſi eum erexerunt, ſolo Ortelio Herodotum & Stephanum conducente. Et ſors fuat, ut tandem ad hunc fontem condita ſit urbs iſto nomine. Sed quidquid adfert Stephanus, alienum hinc eſt, quum optima membrana teſtetur ab Herodoto fontem appellari Θέστην.

273, 27. Ἀρκεσίλαος.] MS. Ἀρκεσίλεως, quod etſi ita ſemel notaverim, feci proculdubio, quod & in ſequentibus ita repererim, ut ideo etiam illic ita reformaverim.

273, 38. Ἐς ὃ ἐν Λεύκωνι.] Is modus loquendi paulo præceſſit. Nunc igitur MS. ἐς οὗ ἐν Λεύκ. prout cap. 181 etiam loquitur ἐς οὗ δύηται ὁ ἥλιος, & jam ſæpe antea. Quin & cap. 166 legit MS. idem ἐς οὗ ἔλαβε τὸν μισθὸν, ubi idem accidit.

273,46. Τέτε ἐ Ἀρκεσίλεω.] Vox prior abeſt ab MS. Et mox MS. χωλός τε ἐών, ubi vulgo tantum χωλὸς ἐών.

274,26. Ἀπικομένη δὲ περὶ τῦτο.] Mira hæc pervicacia omnium editionum, quarum nulla hinc diſcedit, quum tamen legi debeat περὶ τῦτον, ut cap. 164 in fine, quod etiam interpretatus fuit Valla. Ex MS. tamen nihil notavi.

274,34. Προσῆν δὲ οἱ καὶ ἄγελον.] Particulam οἱ non habet MS. Recte, & eodem caſu, quo aliquoties jam particulas tales ſuo loco motas, & vel ad priora vel ad poſteriora tranſlatas deprehendimus, ſicut infra mox patebit. Et ſtatim εἰπάσης, non ὀπεισπάσης.

274,41. Πυθίη χρᾷ τάδε.] MS. πυθίη οἱ χρᾷ τάδε. Ubi valde utilis dativus ille.

275,18. Ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρηναίων πολ.] Non poſſunt hæc coire nec in unam pronunciationem conjungi. Verbum ἔργεσθαι non patitur ἑκόντα. Unde quam ſubdola meditatione uſus fuit Valla interpretans *exceſſit ultro?* Aliud eſt in Græcis. Itaque illa vox ἑκὼν ſine dubio eſt commenticia alterius, ut viciſſim auro penſari mereatur, quod offert Mediceus MS. ἔργετο ἐκ τῆς Κυρηναίων πόλιος. Sic ſana omnia.

275,23. Τῇ ὄνομα ἦν Ἀλαζίρ.] MS. Ἀλαζίρ, quod certe magis Africanum, ut poſtea Ἄζιρις; idemque codex mox literis quidem ſancte ſervatis, ſed in ſcribendo tranſpoſitis Ἀλιζάειρ pro Ἀλαζίειρ. Sic certe notavi.

275,24. Βαρκαῖοι τε ἄνδρες καὶ τῶν ἐκ Κυρ. Φυγάδων τινές.] Vocula καὶ non exſtat in MS. quaſi non duplex hominum genus fuiſſet, ſed unum, nempe Barcæi, qui Cyrenis tamen habitaverant, & nunc male tractati eſſent ab rege, ut ex illa urbe compulſi fuiſſent fugere; etſi illud τε videatur eam tueri.

275,27. Ἐξαμαρτὼν ἐ χρησμῦ.] Prima etiam ſyllaba primæ vocis non eſt in MS. & videtur fortuito in vulgaribus libris repetita ex ſequente ejus proſpectu.

275,38. Φόρυς ἐτάξατο.] MS. φόρον. Nonne hæc eſt continua, & uſitatiſſima loquutio in regno Perſico, ut prodidit ſatis ample 3,90?

275,39. Ἱκέτις ἵζετο.] Genus loquendi, quod codex Mediceus vindicavit Herodoto, ut dixi ſub numeris 129, 15. Is vero ipſe nunc perſpicue habebat ἵζετο. & poſt non ἐπανιςαίατο, ſed ἐπανιςέατο, de quo tam diligenter inquiſivit Portus.

276, 10. Πρὶν δὲ ἀποςεῖλαι.] MS. πρὶν δὲ ἢ ἀποςεῖλαι.

276,13. Αὐτὸν ὑποδεκέατο.] Tanquam præceſſiſſet vox θάνατος. Sed quæ nulla eſt, unde vitio laborat, quod vulgo editur, & præclare ſubvenit codex optimus præbendo αὐτοὶ, quod omnino admittendum. Sed etiam ſimpliciter in eo ſcribitur ὑποδέκοντο.

276,18. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] MS. δοκέειν. Ita jam illud *Nec dubito* ſummi apud Muſas ſimii Joannis Clerici vim ſuam omnem amittit, quod ponere ſuſtinuit in Arte Critica 2, 1, 10 pag. 365. *Nec dubito quin ſi ſemel aut iterum duntaxat eo uſus eſſet Herodotus, nec alibi exſtaret, id emendaturi fuiſſent librarii aut Critici.* Emendare vocat mutare in pejus, & ſtatuit mutare librarios aut Criticus ea quorum uſus non eſt frequens. Hic enim iſtud contigit, etſi uſus exſtiterit nimis frequens, quam ut caſu facta videretur iſta loquutio. Interim tamen vel ſi ſemel tantum exſtaret, ita etiam dubitare liceret, an id mutaturi forent illi, quum toties in eo ſcriptore ὡς occurrat cum infinitivis variis poſitum, quæ infinitiva ſingula tantum ſemel occurrunt, nec tamen ſunt mutata. Nimis hæc ſunt illuſtrata, quam ut caligo iſtius veſpertilionis intelligere ea poſſit. Nec apud Herodotum pronunciet occurrere anomala multa, ſed in ſuis ſtudiorum & artium nugis. Eandem formulam reſtituit MS. 5,57.

276, 24. Οἵην οἱ ἄλλοι.] MS. interjectione amœniſſima οἵην περ οἱ ἄλλοι. Quin & mox ex eodem rite notavi ψίλιον, non eum vulgo ψίλλιον, quod jam antea ſimiliter monui.

276, 34. Γιγάμαι.] In Herodoto ita hoc nomen illius populi accidit contrahi, ſicut Scylacis ætate penitus deleri. Hinc enim reor eveniſſe, ut nulla eorum mentio in iſto periplo manſerit, quum Adyrmachidæ locum ſuum teneant. Sed hoc triſyllabicum augetur in MS. Mediceo exhibitum nunc hac forma τιλιγάμμαι, at mox γιλιγαμμέων, unde clare oſtendit qualem habeat iſtam primam literam. Quæ certe reſtitutio eſt pretioſiſſima, quum ſic Stephano reddatur plena gratia, qui ex Herodoto eam gentem non aliter appellat cum mœſta agitatione omnium illorum, à quibus hæc pars Stephani tacta eſt, Ortelii, Holſtenii, Berkelii. Nec poteſt illuſtrius præſtantiæ documentum de ullo vetere ſcripto libro deſiderari, nedum dari, ut quum omnia ejus alia exemplaria ſic fallaciter devecta ſint ad poſteros, hoc unum vel ex tali archetypo vel ab tam ſancta manu ſit deſcriptum, ut omnes illos nævos abegerit.

276,36. Τῷ μεταξὺ χώρῳ τέτῳ.] In his vel conſtructio vel ſententia concinna non eſt. MS. τῷ μεταξὺ τέτυ χώρῳ. Hoc veriſſimum, & ad quod interpretando voluit Valla accedere, ſed aberravit à ſcopo. Nam mens eſt *in loco interpoſito*, vel intervallo quod patet inter Giligambas & inſulam Aphrodiſiada.

276,38. Ἄζιριν.] Non aliter codex Florentinus. Unde opinor ſatisfactum à me eſſe commodo publico occaſione notarum, quas dedi Scylacis periplo pag. 109, fere eodem tempore progreſſas, quo Ezech. Spanhemius

ſcripſit ad Callimachum pag. 104, unde inter mea iſta & altera illius de Africano loco arbitrari licet: certe imbecillis probatio eſt, utrum in Callimacho ſcribi debeat Ἄζιλις, an vero Ἄζειρις, ex H. Stephani editione & poſtrema Pariſina; & tantos commentarios ſcribere ne ullo quidem MSto inſpecto, quum tantopere per Europam vagatus fuerit.

276, 43. Ἀσβύσται.] Juſta appellatio gentis Africanæ, quæ nequit ex cenſu illius regionis expungi, quum tot teſtimonia antiquitatis eam agnoſcant. Verum nequeunt illi huc pertinere, ſi accurate egit Callimachus in fragmento, quod citat Stephanus in hoc ethnico, ubi vocat Tritonem Asbyſtam, qui nimium hinc remotus eſt. Sed poteſt Callimachus poëtica propagatione uti voluiſſe. Sed & Dionyſius in Periegeſi & Euſtathius ponunt eos ſuper Cyrenen, ut inde liceat decernere de Callimacho, & prius verum eſſe. Certe quidquid eſt, ſatis in ſe acquieſcit membrana Medicea adminiculis incorruptis fulta, quæ nunc exhibet Ἀσύσται, idque mox repetit, ſicut etiam Ἀσυσίων.

Ibidem. Οὗτοι τὸ ὑπὲρ Κυρ] Particula τὸ non legitur in MS. nec eget ea Herodotus. & alia eſt ratio, quum dicitur ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης.

277, 9. Ἐς Αὔγιλα.] Sic quum perſpicue legerem in codice Mediceo, novum fidei ejus ſpecimen amplecti non cunctatus ſum, utpote conveniente prorſus ſcriptura, quam habet Stephanus, etſi auctorem proferens Apollodorum; & Voſſius in notis ad Melam pag. 45 fruſtratur ac ludit per ignorantiam projiciens modò *Augila vel Ægila*, modò *Libri aliquot Ptolemæi legunt hoc loco* Αὔγιλα, *uti Herodotus.* Ita utrumque parietem linit, quum nobis bibliothecam ejus recognoſcentibus nequaquam patuerit ab eo inſpectos fuiſſe aliquot libros Ptolemæi. Licet nunc nobis concludere Αἴγιλα non eſſe niſi aut ipſius ſcripturæ vitium, aut error lectionis, quum illa Αυ & Αι in antiquis libris valde ſibi ſint conſimilia.

Ibidem. Ὀπωριεῦντες τοὺς φοίνικας.] Hæc propoſiti eorum deſcriptio, niſi fallor, quod conſiſtit in cogendis fructibus, affatim coarctat illud quod dixit θέρος, & definit illam æſtatis partem, quæ annexa eſt autumno, vel plene autumnum ipſum comprehendit, quippe quo tempore fructus palmarum matureſcunt & carpi ſolent. Id Voſſius adoleſcens & adhuc Salmaſiocolax nequivit aſſequi, & quia Scylax quoque in loco Peripli de Naſamonibus dicit ἐκ δὲ θέρος, eodem reſpectu & de eadem parte intellexit. quum Scylax nullam faciat mentionem legendi fructus, ſed tantummodo innuat, quid fiat propter armenta aut greges. Hinc male abreptus & gratulans ſibi ſuſtinet publicare [Si legatur, nempe in Herodoto, οἱ μετὰ τὸ θέρος, ſublata fuerit omnis difficultas] quum vulgata in Herodoto & Scylace nullam habeant difficultatem, ſed ipſe aperiat ſuam laſcivam ineptiam. Nempe quum venit vera & propria æſtas, tranſeunt in mediterranea cum pecore, ubi eſt aquarum dulcium copia; ubi accedit autumnus, quando ſolent vicina litoribus irrigari, illuc rurſus trajiciunt pecora; quo facto illi relictis ibi gregibus, quia tum dactyli matureſcunt, repetunt mediterranea & divitias illas colligunt. Nihil ſimplicius. Utique dum Cyrus ſcribitur ad Gynden θερείην πᾶσαν μείνας, etiam tempus autumnum eo continetur lib. 1.

277, 11. Τοὺς δὲ ἀττελέβους &c.] Infauſta interpretatio Vallæ poſt renatas literas bene incurrit in indignationem hominum doctorum, & poſtquam Deſid. Heraldus in Adverſariis 1, 10 illam reprehendit, pluribus perſtrinxit, ut debuit, Æm. Portus in Lexico Ionico, ut noſtro tempori non conveniat in ulcus jam coaleſcens & ſanatum ungues mittere, quod video per ſummam temeritatem in quibuſdam obſervationibus fieri, quum non deceat.

277, 16. Σκίμπονα προσήσωνται.] Non eſt, quod quis offendat, niſi dicas abſurdam & fœdam eſſe noxam, quæ quidvis Herodoto ſuppoſuit. Nam eximius ille Mediceus MS. tanto tempore ſervat σκίπωνα, & nullus ex eo reſtituere dignatus fuit. Habes igitur in monumento illuſtri vocem iſtam poſitam, ut minime mireris ab Grammaticis eam omnibus annotari. Adhibeas licet Stephani Theſaurum.

277, 26. Κατευξάμενοι ἐπικατακοιμέονται.] Tanquam hîc quoque placuiſſet illa echo in iteratione præpoſitionis κατα, quam paulo ante habuimus in Καταφθίγων καταφύγῃ ad paginam 230. Itaque ſic quoque citat Salmaſius in Plinianis pag. 412. Sed eam opinionem diſſipat optimus MS. exhibendo ἐπικοιμῶνται, quod probari omnino debet. Salmaſius autem quam præcipitans & furens in citando fuerit, omnemque attentionem prævertens, inde cognoſcitur quod habet λεγομένους σφέων τῶν τύμβων ἁψάμενοι. Sed & mox τὸ δ᾽ ἂν ἴδῃ ἐν τῇ ὄψει ἐνύπνιον, non ἴδωσιν τῇ. Editores nimirum volunt videri exacti cuſtodes numerorum, Herodotus ſe monſtrat eſſe liberum, & utrumque numerum bene poſſe concurrere. An dubitamus, quis audiri debeat?

277, 41. Γαράμαντες.] Dauſquejus ad Silium Italicum lib. 3 duravit interrogare [An Herodotus Garamantes ſuppoſuit Gamphaſantibus?] Cui reſpondendum videtur ſtatuiſſe Salmaſius in Plinianis pag. 413.

277, 47. Οἱ λόφοι κεῖνοι.] Quis horum ver-

verborum ſenſus ſit, parum conſtat. Valla reddebat *qui ſummum capitis verticem radunt.* Nec dubitat ſequi Æmil. Portus, tam in v. Κείρειν interpretans *qui ſummum capitis verticem tondent*, quam in v. Λόφος, ubi quidem agit uberius, & retinet vocem *radunt.* Eodem modo progreditur Salmaſius in Epiſtola de Coma, ubi pag. 254 negat λόφους κείρεσθαι verti poſſe aut debere *criſtas tondendo efficere*, & λόφους ibi cervices eſſe: ubi videtur refellere ea, quæ exſtant ſcripta ad Maccoth pag. 124 & explicant *criſtas tondendo efficiunt. Nam in medio capillos ſinentes creſcere, utrimque in cute raduntur.* Certe quod prætexit Salmaſius, non videri Herodotum dixiſſe λόφους κείρεσθαι eo ſenſu, quo volunt illa, pro veriſſimo haberi debet, quia non alio ſenſu dicit mox τὰ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κείροντες. Ibi profecto non eſt efficere aliquid tondendo, ſed amputari & detonderi, ut in tanta vicinia nequeat videri luſiſſe in duplici notatione. Sed quod obſervandum erat, quamdiu iſta verba ſic leguntur. Videlicet nequibant iſta legitime ſic verti & intelligi, dum ſic illud κείροντες illic repetitur. Nam quæ gratia eſt ſic bis ponere κείροντας? Itaque tempus jam eſt diruendi iſta palam falſiſſima lectionum, quæ viris excellentibus cæcitatem attulerunt; quum non correctiſſime tantum, ſed & elegantiſſime optimus MS. legat κείροντες ἐν χρῷ, ut duo ſint participia & omnia cohæreant, ad quem ſenſum modumque Latina accommodavi, ut pluribus liceat ſuperſedere.

278, 2. Φορέουσι.] MS. φέρουσι, tanto venuſtius, quia ſtatim ſequetur φορ. ει.

278, 12. Μακέων δὲ τούτων.] MS. τυτέων.

278, 17. Ὄσον τὸ τῆς χίνε.] MS. ὅσον τε τῆς χίνε. Et hoc eſt Herodoteum. 2, 78 Μεγαθος ὅσον τε πάντη πηχυαῖον. Et mox τῷ λωτῷ καὶ οὖτοι, ubi vulgo omittitur articulus.

279, 9. Τὴν Ἀθηναίην καλέουσι.] Hoc vero mendaciſſimum eſt, utique ſi capias de tempore, quo Græcæ coloniæ nondum illic fuerint ductæ. Et quis Ἀθηναίης nominis originem ex barbaris Afris potius, quam ex uno illo domicilio omnis eloquentiæ petiturus eſt? Sed nempe illud verbum poni debebat in eadem forma, qua mox in verſu abhinc ſecundo repetitur. Nonne hæc ſcabies magnam corrumpendi cauſam attulit? Quin tu ſcribe omnino, prout habet pretioſiſſimus ille codex, καλέομεν. Sane & interpres paulo minus quam ineptit dum vertit *nominavimus.* Hoc audax; at Græcum nullus intellexit.

279, 10. Τεμυμάτων.] MS. τεμμάτων. ut in capite 160. Μετὰ δὲ τὸ τέμμα τοῦτο, & ſæpe.

279, 28. Τῷ ἂν ἥκῃ.] Notiſſima contentio virorum eruditorum poſt Vallæ aberrationem in interpretando, & pravam labem in legendo. Id evitatum fuiſſet, ſi contigiſſet eis incidere in Codicem Mediceum, qui clare habet οἴκῃ, quod excepit Salmaſius in Plinianis p. 384 ſcribens [ἔοικα, Ionice οἶκα, ut οἶκε τε pro ἔοικέ τε ibidem apud Herodotum] Quæ ſunt eximia. Sed ea noluit agnoſcere Voſſius ad Melam pag. 45, ea quæ ſubnectuntur ab Salmaſio ſupervacua, carpens, quia notas ad Melam ſcribebat offenſus Salmaſio, ut ipſe confeſſus fuit in appendice, ut ſic malo animo ad iſtas obſervationes acceſſerit; unde non mirum eſt, ſi ſcribat recte legiſſe Vallam, ſed male interpretatum eſſe. Unde enim hoc collegerit? ut cap. 198 οἶκε.

279, 32. Ὀφρύη ψάμμου.] Mirum eſt tam prudenter ab hac Camarina doctos noſtræ ætatis ſcriptores, in aliis Herodoti locis tam ſordide volutatos, abſtinere potuiſſe, ut præter Portum & Stephanum vix ullus tetigerit. Utique nullus hæc intellexit, & ne ipſi quidem, quos citavi. Quæ enim hæc conſtructio? Toties de arena occurrit apud Herodotum, an & hoc epexegeſeos ſpecimen? Sic enim dicit Portus figurate dictum videri ἀντὶ τοῦ ὀφρύη ψάμμου, quod putat probari ex ſequentibus διὰ τῆς ὀφρύης τῆς ψάμμου, unde nihil tale colligi poteſt; quod utique non conſideravit Valla inſtar appoſitionis, ſed vertit *ſupercilium ſabuli*, prout genitivus ibi poſterior regitur ab præcedente, qui poſſet alterius etiam caſus eſſe. At Stephanus indicat eſſe aliquos, qui pro ψάμμος legant ψάμμου. Id quod poteſt fieri, ſi modo recte. Turbat ergo vox poſterior, in qua tanto firmius defendi debet litera poſtrema ς, quanto magis eam expulſam volunt, utpote quæ ſignificat hic latere aliquid. Id vero in lucem revocat codex Mediceus exhibens ψάμμης. Quippe ſic legendum, voce quidem nova, ſed ratione Herodoti propria, ut πάθη, ut hoc ipſum ὀφρύη.

279, 37. Ἐκάστου τῶν κολωνῶν.] MS. ἑκάστου τοῦ κολωνοῦ.

280, 3. Ἐς μέσας νύκτας πελαγίζει.] Quam ſignificationem poſtremo verbo viri docti, dum vel legunt iſta vel interpretantur, induant, viderint; ego certe ſcio nullam poſſe, & male immutatam vocem male percipi. Certe hic locus nec vel uni intellectus fuit. Patet ex verſione Vallæ, qui totum verbum omiſit. Patet ex lexico Porti, qui quum duo loca verbi πελαγίζειν conferret, hunc tertium contrectare auſus non fuit. Nullus locus eſt vulgatæ lectioni, & mihi gratulatus ſui per triginta & plures annos, cui licebat legere expuncta ſyllaba πελάζει, hoc eſt, quum magis procedit ad calorem, ad mediam noctem appropinquat. Ita plane inæſtimabilis ille Mediceus MS. Ipſum verbum cum eadem conſtructione ſic obtulit Herodotus 2, 19 de Nilo: Πελάζει δ' ἐς τὸ ἀρχαῖον τυπέων τῆς ἡμε-

ρέων,

ρέων, quum 7, 141 in oraculo edat ἀδάμαντι πελάσσας.

280, 42. Δι' αἰθέων δέκα ἡμερέων ὁδῦ.] Sæpe hæc ſingula iterata ſunt. At nunc vox poſtrema non eſt in MS.

280, 44. Τῷ ὄνομα Ἄτλας.] MS. τῷ ὄνομά ἐστι Ἄτλας, magis decore.

280, 46. Ὑψηλὸν δὲ οὕτω δή τι λέγεται.] Ut 1, 163. Προσφιλέες οὕτω δή τι ἐγένοντο. Nunc tamen optimus MS. οὕτω τι λέγεται, quod ſane etiam eſt Herodoteum. Et mox τοῦτο τὸ κίονα, ubi media vocula ſolet abeſſe.

281, 11. Οὐ γὰρ ἠδυνατέατο.] MS. οὐ γὰρ ἂν ἠδυνέατο. Mutatio hæc jam aliquoties apparuit.

281, 22. Δικαιεῦσι παλαιότατοι.] Quum Stephani nomen in Lexico ſuo delerat Portus, (ad hanc enim ſæculo integro vetuſtiorem pugnam pueriliter ſe exuunt alii) patet inde, quid noxæ ab eo ſit illatum huic verbo, & ſuſpectum eſſe ſcripſerit; cui repugnat acriter ille, quem nominavi, Portus, quod in libro allegato videas licet. Nam quum uterque ignoraret ſtatum hujus loci, pugnant in tenebris. Itaque ut tam gravi moleſtia liberemus hanc Herodoti particulam, repetimus ex vetuſtiſſimo & fideliſſimo ejus exemplari MS. ἀπλεῶς Id enim in eo legitur, neque ulla ambigendi mihi cauſa eſt.

281, 34. Οἰσύπη προβάτων.] Quam licet pluribus allegationibus in Theſauro ſuo declaraverit Henr. Stephanus, tamen quia ſcripſerat Th. Bartholinus de Latere Chr. aperto p. 98 [Auctorum quibus οἴσυπος de ſordibus, non lana, adhibetur. Niſi pro lana acceperit Herodotus l. 4, apud quem οἰσύπῃ προβάτων venas verticales uſſerunt Libyæ populi infantes ſuos curaturi] hinc & Salmaſio indicta fuit opera, ut breviter in libello de Cruce, vocem hanc & vim ejus verſaret, ſed ubi nonniſi οἴσυπος & οἴσυπον memoratur. Sed præter omnia memorabilis eſt hæc mentio Herodotea. Nam quum ſicut vulgo editur, ita etiam citaretur hæc οἰσύπη in Lexico Goldaſtino pag. hujus editionis 746 cum explicatione ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια; notes tamen licet ab hac tam valida vulgi conſuetudine auſum fuiſſe diſcedere Suidam, ut memoraretur ab eo οἴσπη cum eadem explicatione, & quidem ſub adminiculo unius Herodoti, quem diſerte nominat, ſcribens Οἴσπη, ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. Ἡρόδοτος. An credis? Quis non perinde infamet Suidam, & hoc ipſo crimine vituperet, æque ac fecit ille Cantabrigienſis editor infamia & vituperatione maxima dignus, quia Suidam edidit, quem ignorabat. Atqui hoc ipſum, quod ex tot ſæculorum memoria teſtatur Suidas, hodie oculis conſpici poteſt Florentiæ, ubi in Laurentianis pluteis membrana illa venerabilis plane habet expreſſam eam ipſam vocem. Eant jam, & afferant ſimilia in ſuis ſcriptis. Ne autem nimium mireris, faciet ſimile documentum, quod monſtravi ſuo numeris 7, 27. Non enim eo nunc ulterius, niſi quod utroque loco & ante & poſt in eodem libro legatur εἰπεῖν, non εἶπαι, quod editur.

282, 7. Πλεῦν γὰρ ὅτι.] MS. πλεῦν γὰρ ἤ ὅτι. 2, 111. Πλεῦν ἢ τὸ τῷ ὄρει νεψάμενος ἀπέβλεψε.

282, 9. Οἱ θύσανοι οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῆσι.] Quis ſermo magis inſipidus aut vilis fingi poteſt? Certe vel ἐκ τῶν αἰγίδων, vel αὐτῆσι debet deleri ut ſupervacuum: ſicut tale quid cogitavit Valla vertens *pendentes ex eis fimbriæ*. Sed ille plura quam debuit, in proxime antecedentibus omiſit. Hoc mihi conſtat interim, aliter hæc dediſſe Herodotum. Unde pro voce poſtrema MS. optimus habet αὐτῇ εἰσί. Verbum iſtud ſubſtantivum etiam in aliis duobus codicibus legi, ſed ut iſta adeſſet varietas, nempe αὐταῖς εἰσίν. Ex quibus omnibus videtur ſcripſiſſe καὶ οἱ θύσανοι, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσί, οὐκ ὄφιες εἰσί, hoc eſt, *& fimbriæ, quæ ex ægidibus Palladi dependent, non ſunt ſerpentes* &c.

282, 19. Τέσσερας ἵππους ζευγνῦναι.] MS. συζευγνῦναι.

282, 26. Ἐξ ἀνθερίκων ἐνειρμένων.] MS. ἐνειρμένων. Et cur huic verbo demunt literam ι, quum ferant in Ἐνεῖκαι, & de verbo ἐνείχειν vide Portum. Περὶ τῶν ἀνθερίκων multa ſatis dixit Portus ex Euſtathio, & Cl. Grævius tetigit quoque in tomo primo Luciani.

282, 46. Καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, οἱ ἐν τοῖσι στήθεσι.] Abſurda eſt hæc editorum licentia. Nam nec in ullo MS. hanc lectionem, quæ ab ipſis in contextum recepta eſt, conſpici exiſtimo, & contra omnem fabularem hiſtoriam eſt cynocephalorum oculos in pectore ponere. Rurſum cynocephalos delere (quo vergit Stephanus) quæ auctoritas ipſis permittit? Nihil certius, nihil verius, quam interpretem ex MS. optimam verſionem dediſſe. Nam ſic plane codex Mediceus καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, καὶ οἱ ἀκέφαλοι οἱ ἐν τοῖσι στήθεσι &c.

282, 48. Ὥς δὴ λέγεταί γε.] MS. λέγονταί γε.

283, 2. Πολλὰ θηρία ἀκατάψευστα.] Nullam habui cauſam alicujus mutationis tentandæ, quum codex Mediceus hæc ita prodidiſſet ad noſtram ætatem, nec Valla videretur deſeruiſſe verum ſenſum. Sed nuper huc acceſſit Vir Eximius, & quem propter doctos labores revereor, Montfaucon in Palæographia Græca pag. 343, & teſtatus, ex ſuppoſito errato, quod Laur. Valla & poſt eum Henr. Stephanus in editis Herodoti admiſerint, probans proclivitatem labendi in diuturno exſcribendi & vertendi atque emendandi munere ut contingat vel naſutioribus, & vel in rebus obviis & facillimis interdum corruere; fatetur ubi primum hoc legit, riſiſſe ſane fe-

ras illas haud diſſimulatas & veraces: hunc enim eſſe loci ſenſum, ſi ſtet prior lectio; & mendum ſtatim ſubodoratus legendum putavit ἀκατάψαυστα, codiceſque Regios adiit, qui hanc lectionem habeant; quam veram & germanam eſſe nemo non fateatur. Vertendum itaque, *Nec non viri feminæque agreſtes, & aliæ permultæ feræ intractabiles.* Valde vereor, ne hæc ſint ſpecimina Νεογραφίας potius ἑλληνικῆς, quam Παλαιογραφίας. Nam quod Vallæ & Stephani aliquid ridere poteſt, neſcio an hoc præſcribat formula vitæ, quam elegit, ut in viris doctis ſi quid fiat humanitus debeat ridere, quo nihil puerilius, nihil æque plebejum. Ab ipſo autem id factum eſſe non magis quis miretur, quam potuiſſe ipſum edere in Coſma pag. 124 ἔπειτα ἐν μέρει τοῦ ἱερατοῦ ἐστιν, ὡς ἐν μέρει βραχυτάτῳ ὄντα, etiam vertere. Deinde quum hoc loco ex iſtis duobus alter produxerit verſionem, alter toleraverit *feræ haud ementitæ*, an credimus illos intellexiſſe *haud diſſimulatas & veraces?* Quid? an non apud Ciceronem perinde exſtant *ementitis auſpiciis*, quam *ementitus es auſpicia?* ut tam paſſive, quam active uſurpatum iſtud Latinum fuerit. Unde Vallam opinor dixiſſe *haud ementitæ* nimirum vel ab fama vel ab quibuſdam qui peregrinati illuc ita retulerunt, vel ab vicinis, ut ille rumor eſſet. Sed non agitur de verſione Vallæ, quem admittat ſenſum; verum de Græcis credo intelligi ab viro doctiſſimo, quoniam addit, *ſi ſtet prior lectio*, ut ἀκατάψευστα θηρία dici debeant *feræ haud diſſimulatæ & veraces.* Nihil credo. Nam, ne aſperius agatur, nihil vetat, quo minus ἀκατάψευστος intelligatur paſſive, quam active, ut apud Suidam recenſentur & explicantur Ἀκατάληπτος, Ἀκατέλεγκτος, Ἀκατάμαχος, Ἀκαταιτίατος, Ἀκαταδύνατος. Et quot huc alia aliunde arceſſi poſſunt? Ἀκατονόμαστος, Ἀκατάγγελτος, Ἀκατάλυτος &c. Inſpiciatur medo index Stephani. Itaque & hæc pars non procedit. Jam vero ut prodeat ἀκατάψαυστος, neſcio qui fieri poſſit, quum canalis ejus, unde commoditas derivationis conſtaret, vel inciſus ſit vel obturatus. Nam novi in ſermonis Græci uſu eſſe καταψεύδεσθαι, & καταψευστος, unde porrigi poteſt ἀκαταψευστος. At vero καταψαύομαι vel καταψαυστος, quum vicina ψαύω & παύομαι noverint tale compoſitum, nullum habeo ab ψαύομαι, & novi nullum. Certe ego non obſervavi, nec video apud Lexicographos, ut diſcere cupiam. Codicibus Bibliothecæ Regiæ gratulor, non utor.

283, 3. Ἄλλα τάδε.] MS. ἄλλα τοιάδε.

283, 6. Τῶν κατὰ κέρεα.] Vides quomodo verſionem Vallæ *quibus ulnales palmæ* mutare voluerit Stephanus, ut κατὰ ſit poſitum ad comparationem vel æſtimationem *ad quarum cornua.* Et frequens eſt ille uſus præpoſitionis iſtius etiam in Herodoto, ut mox κατὰ βοῦν. Sed hoc tamen deprehendimus circa iſtam præpoſitionem & ſenſum ejus hæſitatum eſſe. Quod ſi inſuper licet ſecreta ſtudia ad oportunitatem publicam proferre, mercabar nuper exemplar Herodoti, editionis Hervagianæ 1557, quod Joannes à Bodeghem quæſiverat ex auctione librorum Cap. Damman habita in Curia Hollandiæ 1596, ab hoc valde conſcriptum, & in hoc loco additum [f. circa cornua, vel inſtar cornuum] Sed ut verbo abſolvam, iſtud κατὰ hoc loco tam falſum eſt, ut maximus ille Salmaſius in Plinianis pag. 223 citans hunc locum exhibuerit τῶν τὰ κέρεα. Eum illic vide. Quid dicam? teſtor plane & ſimpliciter ſic legi in MS. Mediceo τῶν τὰ κέρεα.

283, 6. Καὶ βασσάρια.] Hoc igitur reſpicitur in Etymologico magno, dum ſcribitur. Βάσσαρος ἀλώπηξ λέγεται κατὰ Ἡρόδοτον ὑπὸ Κυρηναίων.

283, 20. Οἱ δὲ ἐχῖνες.] MS. ἐχινέες.

283, 27. Τούτων δὲ Ζύγαντες ἔχονται.] In hoc etiam loco hucuſque turbatum fuit, ut videre eſt in Ortelii Lexico. Poſt eum Caſaubonus in notis ad librum ſecundum Strabonis prope finem pronunciavit [apud Herodotum in vulgatis codd. corrupte jam Stephani temporibus Γύζαντες: hodie etiam corruptius Ζύγαντες. Legendum Βύζαντες] Moderatur iſta eruditiſſime Salmaſius in Plinianis pag. 320 [Βύζαντες Græce hi populi Africæ. Herodoto Γύζαντες, quod Æolicum eſt, ut γλέφαρον &c.] Quæ noviſſima hic adnotavit quoque Holſtenius. At quis interim fuit ille tam improbus, qui in codices Herodoti intulit Zugantas, quos Stephanus tantum haurire potuit ex Hecatæo & Eudoxo? Id plane non aſſequor. Interim in vetuſtiſſimo MS. Mediceo liquide legitur Γύζαντες, quomodo primis temporibus hic lectum fuiſſe non bis modo monet Stephanus, ſed etiam tertia vice iterat in v. Κυραυνίς; idque ex ſignificatu vocis *gazin* i. apes, conatur firmare Bochartus: unde egregium ætatis ac fidei teſtimonium ei codici debet peti. Nec infirmius ſane videtur, quod ſequitur. nam pro voce Κύραυιν, quam inſulam illic locorum facit Herodotus, quamque vertunt *Cyrauin*, ille idem MS. legit Κυραύνην, more frequentiſſimo, quo η & ι ſunt confuſa. Inde enim patet fuiſſe Κύραυνιν. At contradicit Stephanus, qui eandem inſulam addita litera vocat Κυραυνίς, idque ex libro IV Herodoti, ut proculdubio huc reſpexerit. ubi quum nullius momenti ſint Holſteniana, tum mirum quantum tricarum ſcriptoribus vetuſtis à temeritate poſterorum invectum ſit. Nec enim contradixit olim Stephanus teſte & indice MSto ejus Grammatici codice, qui Peruſiæ in Abbatia S. Petri aſſervatur; in quo totidem prorſus li-

teris deprehendi Κυραυὶς, & deinde ὁ νησιώτης Κυραυίτης. quod majoris ponderis eſt quam Bocharti Κύραμιν, *id eſt*, *Cyramis* vitium, in Chanaan 1, 26. Vide quam belle omnia & exacte concordent.

283, 49. Ὅτι δὴ ἂν ἐσπέσοι.] MS. ἐσπέσῃ.

284, 13. Ἐκβάντας σκέψασθαι.] Mediceus σκέπτεσθαι. quod commodius; ſicut Ioniſmus antea requirebat ἐπεξῆς, quod eſt in eodem libro, non ἐφεξῆς, ut ediderunt. Sic etiam mox ἀπολόμενοι, non ἀνελόμενοι.

284, 15. Ἦν δὲ μὴ ἄξιος.] Eſt imperfectus ſermo, quem optime ſupplet Mediceus ἐὰν δὲ μὴ εἴη ἄξιος.

284, 19. Πρὶν ἂν σφι ἀπισωθείη.] Sed MS. ille ἀπισωθῇ.

284, 24. Τοσοῦτον δὲ ἔτι.] Sane ita claudit ſermonem in fine capitis 199. Ταῦτα μέν νυν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω, quaſi ad iſta jam præpararetur lector. Attamen Herodotum teſtatur codex idem dediſſe τοσόνδε ἔτι. & ſatis eſt. Quin etiam ſtatim νέμεται ταύτην, non αὐτήν.

284, 34. Μελάγγαιός τε.] MS. μελάγγεός τε, ut ſolet exiſtere hæc confuſio, & poſtea ſequi animadvertes γεωρυχέοντας.

284, 47. Ἀξίας θωύματος.] MS. θώματος. ut ſupra jam aliquoties notavi. Et mox τὰ ὑπερθαλασσιδίων χώρων egregie connexa voce, quam diſſecabant ὑπὲρ τῶν θαλασσιδίων, tanto ſtrenuius aſſumenda, quod & Stephanus in ſuis MSS. eam invenerit, ut docent margines.

285, 19. Περιεῖχε πρὸς τὸ δάπεδον.] Prout ſæpe in verbo compoſito repetitur præpoſitio. Sed accuratiore manu ſcriptus eſt hic locus in optimo MS. nempe dempta litera Προῖχε. Nam ad pavimentum urbis fuiſſe admotam novimus jam per præpoſitionem ſequentem; oportet etiam noſci illud ita factum fuiſſe, ut ante ad iſtud poneretur. Itaque bis hoc repeti oportuit. Antea poſui ἀπίκατο ex MS. pro ἀπίκοντο.

285, 31. Ποιεῖ τάδε.] MS. τοιάδε, omnino repetens vocem modo uſurpatam. Et mox τάφρην, non τάφρον.

285, 41. Ὑποτελέειν φάναι.] Sic 1, 171. φόρον μὲν οὐδένα ὑποτελέοντες. Itaque illud notum. Sed Herodotus uti maluit aliquo vel ignoto vel minus noto, quod perhibet optimus MS. edens ὑποτελέην φάναι, ita volens indicare ὑποτελέην ſubſtantive condicere regi tributum æquum & dignum, ut ἀτελείην alibi habet; ſive innuat ſolam ſubjectionem & obſequia, ſive & tributariam collationem.

285, 43. Καὶ Βαρκαίων.] MS. Βαρκαίους.

285, 48. Ἔθεον ἔσω ἐς τὸ τεῖχος.] Recte, ſi ita conſtaret ſcripſiſſe Herodotum. Nam MS. Florentinus habet clare ἔξω, ut dicat foris cucurriſſe eos vel in ipſum murum, vel in caſtellum, ut dixit.

286, 13. Ἐξανδραποδισάμενοι.] Minus literarum in MS. ἀνδραποδισάμενοι.

286, 21. Ἐπὶ Διὸς Λυκαίου ὄχθην.] Non probat hoc poſtremum ille optimus MS. ſed uſitatius ὄχθον, ſicut nec ἐπόδια, ſed ἐφόδια, quum utique toties occurrat etiam ἔφοδος; nec etiam probat illud ἀπικέατο, ſed ſimplici utitur ἀπίκοντο: quæ nobis ſatisfacere queunt.

JACOBI GRONOVII NOTÆ ET OBSERVATIONES

in librum quintum Herodoti.

287, 10. Ἀντιζομένων.] MS. ἀντικατιζομένων.

287, 15. Ἐκ περικλήσιος σφι ἐγίνετο.] In MS. non apparet illud σφι.

288, 5. Ἡμερόμενος βασιλέϊ Δαρείῳ.] Nomen proprium in MS. non eſt.

288, 8. Φρονέοντο κατὰ ταυτό.]. MS. Φρονέοι. Apparet enim eſſe negligentem iterationem ſyllabæ το.

288, 11. Μή κοτε ἐγγένηται.] Sane ἐγγίνεσθαι notat aliquando *licere* apud Herodotum, quod huc referri non debet, ut voluit tamen referre Valla prorſus alienans verſionem ſuam ab Græcis ita *& nulla ratione contingere poteſt*. Licet enim Thracibus idem ſentire, ſed ipſi non poſſunt vel nolunt. Multo elegantius ac potius eſt quod legitur in MS. μή κοτε ἂν γένηται, quo ſenſus plene abſolvitur.

288, 21. Ποιεῦσι τάδε.] MS. τοιάδε.

288, 34. Σφάζεται ἐπὶ τὸν τάφον.] MS. ἐς τόν. non igitur ad tumulum, ut remiſſe Valla, ſed in ipſo tumulo, vel ſuper mariti cadaver, vel ad latus. Certe Mela bene intellexit *ſuper mortuorum virorum corpora interfici*.

288, 44. Τὸ μὲν ἐστίχθαι.] Huic verbo lumen infert Salmaſius ad Fl. Vopiſcum pag. 512.

288, 46. Γῆς ἐργάτην ἀτιμότατον.] Quæ veſania infatuavit olim plures, ut collegit Dauſquejus ad Silium Italicum pag. 128.

289, 15. Ἀλλὰ τὰ πέρην.] Vocula τὰ non eſt in MS. Statim quoque ἰθέ τι δὲ χεραμ. ubi particulam mediam ignorant editiones.

290, 2. Οὗτοι μὲν κατὰ τὰ εἵλοντο ἐτράποντο.] MS. omittit particulam τά.

290, 6.

290,6. Μασύης.] MS. Μαυλύης.

290,7. Ἐπεί τε Δαρεῖος διέβη ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίαν.] An vero tot verbis egebat lector, ut hanc ſententiam conficeret? & ſi quis in hac enarratione peregerit legendo præcedentia omnia, is adhuc neceſſario debebat inſtrui de tranſitu Darii ex Europa in Aſiam? Utique cum Dario & Herodoto tamdiu is verſatus in Europa eſt, ac tandem tranſiit in Aſiam, ut quum bene intelligat de tranſitu Darii in Aſiam (quippe quo notatur tempus, quando id contigerit, & ubi) tum non ſine puerili repetitione percipiat rurſus mentionem fieri Europæ, quippe quam ignorare non potuit. Omnino has voces non expreſſit Valla, non tam ex ſuo, ut opinor, arbitrio omittens, quam quod in libro ſuo non exſtarent. Mihi certe ita videtur cognoſcenti, quemadmodum antiquitus lectum fuerit in hoc loco, quum iſtæ voces ἐκ τῆς Εὐρώπης nullæ exſtent in egregio illo Mediceo, ut per me vetentur ulterius noxam ferre Herodoto, qui vix uno verſu ante poſuerat illa ipſa verba, ubi merito leguntur, fatue nunc iterata.

290,14. Καὶ κλαύσαντες.] MS. κλαῦσαν. ſed ita ut alterum σα poſtea ſit ſuperſcriptum à manu, ſive illa ſapiente & laudanda, ſive invidente huic ſcriptori & æternæ poſteritati notitiam neſcio quam, unde à me illa relinquitur aliis ſcrutanda.

290,20. Ὅτι χρήσαιτο.] Simpliciter MS. χρήσειτο.

290,30. Ποδαπὴ εἴη.] MS. ὁποδαπὴ εἴη. Non crediderim id quoque proferre voluiſſe Galeum, qui bis videtur deſtitutus fuiſſe atramento, nihil notans, niſi *Cod. Arch.* tum ad Λυδικά, tum ad ποδαποὶ, ut citat, quod non intelligo. Sed noſtrum hoc eſt quantivis pretii, ut ſic altero loco firmetur id quod exſtat 9, 19, & citatur ab Porto, ſed qui perperam ſcribit in vulgatis Lexicis Græcol. ſine ulla auctoritate id ſcriptum legi, quum clare Stephanus adducat verba Platonis. Et mox καὶ τί κεῖνοι, omiſſa vocula δὴ, ante vocem κεῖνοι interponi ſolita, non certe neceſſaria.

290,39. Ταῦτα ἕκαστα.] MS. αὐτὰ ἕκαστα, longe nervoſius.

290,43. Εἵνεκα καὶ ἐποιέετο.] Particula καὶ non legitur in MS. & recte poteſt omitti. Quin & deinde κατὰ χρήματα Μεγαβάζῳ, ubi vulgo πρὸς Μεγάβαζον.

291,6. Ἐσβαλόντας.] Sane ut mox ἐσβολὴν, & ſæpius. Attamen MS. ἐμβαλόντας.

291,8. Πυθόμενοι συναλισθέντας.] MS. συναλίας. Et rectius, quum videatur nunc Herodotus varietati indulſiſſe, quam vulgus nequit recte aſpicere.

291,17. Σιροπαίονες.] Quid Vallæ in animo fuerit, ut Latine ſcriberet *Syropæones*, non aſſequor; & tamen is ſæpe exprimit, quod ſolus ſciebat in MSStis legi, unde nihil in eo mutavi, licet in Mediceo nulla occurreret differentia ab vulgato. Bene tamen & acute Holſtenius arripit Stephani Σιρωπαίονες in v. Σίρις, ſed cave, quoniam Holſtenius jam nimis ſe dat Stephano, interdum optimos libros ſequuto, ut patuit.

291,40. Σπυρίδα κενήν.] Non debeo ſupprimere in optimo exemplari prætermitti Ioniſmum & ſcriptum eſſe κενὴν, quæcunque cauſa fuerit. Interim in Marmoribus Oxonienſibus, præclaro certe monumento, pag. 127 talis cernitur lapis, quo ſedet aliqua tergo ſpectantibus obverſo (quam mulierem eſſe & forſan ancillam colligas ex capillis, qui perinde compoſiti ſunt ac in marmore pag. 81.) Ea torquet fuſum, ut filum deducatur ex colu ſublimiore, & prope ſtante equo, cujus caput accepit.

292,1. Πρῶτα μὲν γάρ.] MS. πρῶτον.

292,10. Ἐπὶ ξεινίᾳ ἐκάλεε.] Sic 9,15. Παρασκευασάμενος μεγάλως ἐκάλεε ἐπὶ ξεινίᾳ αὐτόν τε &c. Et ſimile fuit 4,154. Nihilominus nunc MS. in præſenti, ut ſæpe narrationes etſi diu præteritas inſtituit auctor, profert καλέει. De prioribus quid mihi videretur, modo dixi ad locum citatum. Utique alias dixit ξεινίης & ξεινίην. An dativum non formaret eodem modo?

292,31. Ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν] Quum vix aliter potuerint Perſæ illas deſcribere, ut plene exprimerent, quid ad ſummam hilaritatem deeſſet; nec Herodotus ſuſtinuerit alias ſubſtituere voces, quam quibus illos fuiſſe uſos noverat: tamen mire ſe exaſperat Dionyſius Longinus cap. 4, ut Herodoto non ignoſceret. Itaque poſt patrocinia etiam nonnulla ad excuſandum eum excogitata decernit, quamvis ἐκ τοιούτων προσώπων, διὰ μικροψυχίαν illum ſtatui debere ἀσχημονεῖν πρὸς τὸν αἰῶνα ἅπαντα. Quod ego magis opinor occurſurum huic Dionyſii judicio, quam Herodoteæ relationi. In qua non ita ſimul & ſemel formoſæ mulieres, καλαὶ γυναῖκες, traducuntur, ſed ab libidinoſis paucis, qui abuti eis nequeunt. Quid? an aliud eſt in Tantalo διψαλέη ὀδύνη, ut dixit Epigramma Græcum, aut ut in Petronio, *quem ſua vota premunt*, nonne ἀλγηδόνες aut χειλῶν aut δίχων recte dicerentur, dum inde accenduntur deſideria?

293,1. Νεοχμῶσαι πρὸς ἄνδρας.] MS. κατ' ἄνδρας, ut alibi iſta præpoſitio etiam occurrit in tali ſenſu.

293,5. Ἔλεγε ὁ Ἀλέξανδρος.] MS. rurſum in præſenti λέγει ὁ Ἀλέξ.

293,6. Πολλή ἐστι ἐν ὑμῖν ὁμιλίη.] Particulam ἐν feliciter ignorat MS.

293,18. Παρέχετε ἔσω.] Quid hîc loci eſt illi

illi compoſito, quod ſtatim demum adhibet, ubi convenit. Sed optimus MS. habet ἦγε. Veriſſime & juſto ordine. Primo narrat ductas eſſe, mox prope adductas.

293, 20. Παιδαισίῃ τελέῃ εἰσιῆσθε.] MS. ἠσιῆσθε. Quidni laudatiſſima reſtitutione? & mox ἐπιδαψιλευόμεθα, non ἐπιδαψιλευόμεθα. An non palam conſtat paſſim iſtam literam ο in iſto plurali ab auctore ſupprimi?

293, 36. Ἅμα πᾶσι κείνοισι.] MS. vocem πᾶσι ignorat, omnino decentiſſime; quum & per αὐτοὺς & per οὗτοι & per αὐτοὶ ita perfecte notitia iſtorum ſit tradita, ut hoc vocabulum ſit nulli bono.

294, 1. Τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέπονἶες ἀγῶνα.] Plane ut 2, 160. Κάλλισα τιθέναι τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα. Sed in hoc loco MS. ignorat particulam ἐν.

294, 11. Καὶ ἐνθεῦτεν διάπερ] Conjunctiva abeſt ab MS. & ſine ejus ope ſermo commode ſatis nectitur.

294, 18. Οἷόν τι χρῆμα.] Verum Herodoteum propinat optimus MS. κοῖόν τι χρ.

295, 34. Οὗτος μὲν νῦν τοσαυτα.] Nequeo diffiteri, quin ad guſtum vulgi ſatisfactura ſit hæc loquutio. Sed Mediceus MS. οὗτος δὲ τοσαῦτα.

296, 8. Ὥσπερ καὶ τῶν σφετέρων.] Similiter ita ſuppletum & perfectum ſermonem haberet vulgus; ſed idem iſte MS. non agnoſcit illud καὶ.

296, 39. Προσέθεντο τῷ Ἀρισταγόρῃ.] Conſideravit hunc locum Portus & quidem multa cum attentione in lexico velut Herodoteæ loquutionis ſpecimen, pro communi συνιςάναι commendare, aut etiam alicui adhærere. Verum in MS. Mediceo legebam προσέθεσαν, quod ipſum activum notatur ex 3, 62. Οὔτι μοι διεπρήξαο τό τοι προσέθηκα πρῆγμα.

296, 48. Νάξος εἴη νῆσος.] An non ridiculum hoc Geographiæ vocabulo jam uti apud virum maris Ægæi ſatis peritum? Non eſt hæc remota ab Aſia, ut de Eubœa mox convenientius ſit ea deſcriptione uti. Quidquid ſit, certe vox ultima non eſt in MS.

297, 1. Χρήματα δὲ ἔχοι πολλά.] Nullus poſſet in his aliquid vel deſiderare vel animadvertere; adeo lepide falſa manus ſe occuluit. Sed etiam nullum fore opinor, qui non velut ἄνωθεν ſpectaturus ſit elegantiam & agniturus hinc fidem optimi codicis, qui pro his habet χρήματα δὲ ἔνι πολλά. Ut 1, 206. ὅδε τοι ἐν αὐτῷ κίνδυνος ἔνι. Et alibi.

297, 7. Ταῦτα μὲν γὰρ δίκαια ἢ. τ. ἀγ. παρέχειν.] Dum nimis volunt Herodotum imitari corruptores, aperiunt ſuum vitium. Nempe Herodotus ſæpe in neutris talibus amat pluralem, unde nunc in eum converti debuit adjectivum δίκαια. Atqui Herodotus id amat, ubi inde nequit exiſtere ambiguum & turbidum aliquid. At quam præclarum eſt, quod ex optimo notavi MS. δίκαιον, addito vocabulo ἐςὶ poſt verbum παρέχειν? Quo nihil perfectius.

297, 18. Ἀντὶ γὰρ τῶν ἑκατὸν.] MS. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν, ut iſtud τῶν etiam debeat expelli, quod me feſellit.

297, 20. Καὶ τὸν βασιλῆα.] MS. καὶ αὐτὸν βασιλῆα.

297, 22. Ἀπῄει ἐς Μίλητον.] MS. ἀπήϊε. ut cap. 49. Τῷ δὴ ἐς λόγους ἤϊε. Etiam ἤϊε ἐς τὰ οἰκία paulo poſt.

297, 39. Ἐς Καύκασον.] Portio valde obſcura inſulæ Chii, ſed ex hoc ſitu bene conſpicua & vetuſtis nautis percognita, cui tamen Mediceus codex non præbet ipſum nomen Scythici montis, ſed vocat Καύκασα.

298, 7. Οὐδὲ ἀπέσειλε.] Eſt imperfectum hoc quidquid eſt. At quam leniter Valla *nonne te miſit Artaphernes* &c. quod plane habuit ex codice, qui ſimilis erat Mediceo. Ex hoc enim reſtituo, quod accuratiſſime ſervavit ἢ σὲ ἀπέςελε.

298, 18. Καὶ σιτία.] At MS. καὶ σῖτα. Nonne ſic cap. 65. Οἱ τε Πεισιςρατίδαι σίτοισί τε καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο. 6, 52 Τιμᾶσθαι τὸ πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λελροῖσι, etſi in alieno genere?

298, 28. Ἀπαλλάσσοντο.] MS. ἀπαλλάσσοντο.

298, 34. Βασιλήϊην τῶν Μιλήτου ἀπαιρήσεσθαι.] Futurum medium ſenſu paſſivo, ut paulo ante πολιορκησόμενοι. Sed plane nunc extat in Mediceo MS. ἀπαιρεθήσεσθαι.

299, 19. Τὴν δύναμιν τῶν Μιλ.] MS. optimus mavult repeti particulam τὴν, ut legatur τὴν δύναμιν τὴν Μιλ.

299, 40. Συναπιςέατο.] MS. συναπιςαίατο, quam taceri non oportet eſſe ipſam conjecturam Porti. Vide Lexicon ejus in αἴατο.

300, 18. Γένος τὸ Εὐρυσθέος.] Interpres quoque *Euryſthei genus*. At nihil ad Lacedæmona aut Spartiatas genus Euryſthei, & ejus propagatio, qui Argis tantum famam dedit. Miror equidem, quemadmodum viri docti tolerare id potuerint, atque etiam nullus ex MSS. dederit meliora, quum pateat legendum prorſus ex optimo MS. Εὐρυσθένεος, de quo narrat auctor lib. 6, & inter alia habet has voces cap. 51. κατὰ πρεσβυγενείην δέ κως τετίμηται μᾶλλον ἡ Εὐρυσθένεος. Et ibidem mox cap. 52. Καὶ οἱ οὔνομα τεθῆναι Εὐρυσθένεα.

300, 21. Ἄπες, ἄλλην δὲ γῆμον.] Rude propoſitum; quod tamen ita videntur peregiſſe ex ſequentibus, ubi ipſe perſtringit hanc abſurditatem ταύτην ἀπίεναι, quaſi repetens verbum ab Ephoris editum. Attamen ſcire licet in MS. Mediceo verbum ἄπες non exſtare, ſive taciturnitatis honeſtior ratio viſa fuerit, ſive intellexerit Herodotus: *Tu nunc illam quidem habes uxorem; tamen quoniam non parit ex te, aliam ducito.*

300, 27.

by Google

300,27. Γέροντες συμβουλευσάμενοι.] MS. tantum βουλευσάμενοι.

300,38. Οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά.] MS. οὐδαμῶς, quod concinnius.

301,6. Περμηλάδεω.] MS. Περμηλάδου.

301,16. Αἰτήσας λαὸν Σπαρτιήτας ἄγε.] MS. αἰτήσας ληὸν Σπαρτιήτας ἦγε. Utraque mutatio perelegans.

301,21. Κατηγέοντο δέ οἱ ἄνδρες Θηβαῖοι.] Si ullus eſt locus in Herodoto, cui rixam excuſate liceret inferri, certe hic mendaciſſimum aliquid legerunt & admiſerunt ejus lectores. Unde enim huc Thebanos, tantopere ab Sparta remotos contemptoſque, ut fiant navigationis duces illi, quos nec ſitus nec notitia maris nec navigandi fama aut frequentia ad eam rem inſtruxit? Quæ ſuſpicio quum ſit juſtiſſima, ne tamen in alicujus mentem irrepat, ocius purgemus ab ea Herodotum, quem teſtimonio venerabili demonſtrat MS. Mediceus ſcripſiſſe Θηραῖοι. Vix intelligo, quemadmodum hæc appellatio potuerit mitti in tantam corruptelam, quum totus liber quartus plenus & conſperſus ſit ea ipſa, & quidem ita, ut inde conſtaret curſum in Africam trajectu frequentiſſimo ab iſtis inſulanis fuiſſe confectam.

301,29. Αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου.] Unde apud Parutam in nummis Erycinorum aut Venus conſecrata eſt aut Hercules, quo certiſſimo documento monſtratur opinio iſtius populi, quam Herodotus nunc explicat. Sed addi debet Diodorus Siculus 4, 23.

301,47. Τὰ ἱρὰ οὐ προσεχώρεε.] Male conveniunt hæc ad ſententiam componendam, longeque commodius occurrit in fine hujus capitis; ut idcirco optimum ſit in MS. προεχώρεε, Ex quibus duobus prius negligenter ab Porto citatur, poſterius prorſus omittitur, pro quo ſolet uſurpare alibi γίνεται.

302,13. Εἰ συνυπολάβοιτο.] Annectit MS. particulam γε.

302,22. Καὶ Αἰγεσταίων.] Hos ipſos ita rurſus appellat 7, 158, unde cunctatus fui quidquam mutare, quamvis rite in MS. Mediceo exſtet Καὶ Ἐγεσταίων, non illic, ſed etiam in ſequentibus παρὰ Ἐγεσταίων, prout apud Parutam in nummis dicuntur modo Ἐγεσταῖοι, modo Σεγεσταῖοι, aut Σαγεσταῖοι. Sed quoniam in loco libri ſeptimi nihil annotavi, liceat hoc intactum relinqui.

302,27. Πυθαγόρεω.] MS. Πειθαγόρεω.

303,8. Ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τοιάδε.] MS. τάδε.

303,13. Προσίστατο.] MS. προΐστατο.

303,19. Τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχέα.] Non erat ferendum, ut Valla per ſuam verſionem tam inanes ludos ederet, dum exhibet *breves arcus & brevia ſpicula*, quum iſtud adjectivum ſemel modo occurrat in Græcis. Unde Briſſonius deluſus ſcribit lib. 3 de regno Perſarum [Breves vero fuiſſe Perſarum arcus, teſtis eſt, iſque oculatus, non auritus, Ariſtagoras Mileſius, qui apud Herodotum lib. v hæc de Perſarum armatura Cleomeni renunciat.] Quibus deinde opponit locum ex lib. 7, ut arcus grandes definire debeat. Prorſus eadem videbis apud Stanleium ad Æſchylum pag. 759, ut nauſeare oporteat.

304,36. Ὑποδέδεκτο.] MS. ὑπεδέδεκτο.

305,17. Πρῶτος μὲν Τίγρης.] Quia Stephanus in margine poſuit γρ. Πίγρης, hinc incredibilem in modum deduci ſe paſſus fuit Salmaſius, in Plinianis pag. 695, ut quum Herodotum MStum inſpexiſſet nullum, dicat ita ſcribere vetuſta Herodoti exemplaria, & tres illos fluvios Πίγρητας vocari. Perinde Aldus & Camerarius fide digni, ac Stephanus. Varietas poteſt occurrere in hoc MSto, quæ non eſt in altero. Certe Mediceus codex ſervat primam literam T, & utique Valla in ſuo exemplari non agnoſcit fuiſſe aliam.

305,24. Ἐσβάλλοντι ἐς Ματιηνὴν σταθμοί.] MS. ἐσβάλλοντες.

305,38. Ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιοῦσι.] Apparet cuicunque, quibus hoc iter deſtinetur. Ariſtagoras id exputat & dinumerat regi Laconum, quos vult ab mari tantum abducere, non certe per otia commeantes, ſed ut inſtructo & bene armato exercitu ad regiam illam aſcendant. Ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν n. Suſa ait cap. 49. Hæc ſumma eſt harum actionum. Et tamen ſcribit Ezech. Spanhemius ad Julianum pag. 176 talia centum quinquaginta ſtadia pro unius diei, non militum, & gravis quidem armaturæ peditum, ſed viatorum itinere adnumerare Herodotum in hoc loco.

306,31. Ἐτράποντο ἐπ' Ἀθηναίων.] MS. Ἀθηνέων, ut cap. 63 ἐξ Ἀθηνέων.

306,39. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] Ut dixi, rurſus legitur in MS. δοκέειν.

307,2. Διφθέρῃσι αἰγείῃσι.] MS. αἰγέῃσι. Recte, ut 4, 189.

307,10. Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν.] Vides, quid huc contulerit Th. Gale, advocans Scaligeri digreſſionem ad Euſebii Chron. Sed mirabiliter in hac parte regnaviſſe Salmaſium docent notæ ad conſecrationem templi in agro Herodis tum pag. 35, tum pag. 54, tum pag. 229. Ille utique docet, quales Phœnicias literas concipi oporteat: ille ῥυθμὸν & μεταρρυθμίσαι expoſuit de forma & literarum modulo, quum à primigenia figura deſciviſſent, deque ipſa ſcriptione. In quo rythmo intelligendo ſcrupuloſus adhuc erat Morinus, & vult reſpicere muſicam & diverſam ſecundum tonos modulationem, & ſimilia alia hariolatur, quæ nauci non ſunt. Sed & mate-

riam hanc tangit Nob. Grentemeſnilius in Græciæ cap. 9, ubi locum Diodori ſimpliciſſime ſcriptum ſic torquet, ut nolit intelligere. Quinimmo etiam deinceps ea contentum ſe fuiſſe oſtendit Stephanus Morinus in parte ſecunda Exercitationum de linguis cap. 4. Quibus merito applaudimus ; quum interim exiſtant jam & alii acerbius inquirentes.

307,31. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι ἀπελασθέντες.] Nimis frequens eſt hoc participium in Herodoto, quam ut ſcriptura ejus mereatur in crimen vocari; unde malui ſimpliciter interpretari. Sed poſt hoc participium debebat poni diſtinctio, quæ vetus perperam retenta eſt.

308,9. Παρίνου λίθου.] Neſcio vel quid ſit vel unde venerit; certe non placet ita alluſiones captare, præſertim quum & optimus MS. plene Πωρίνου, nec aliter in editione ipſa Aldi & Baſileenſi exſtet, ſervetur immo etiam adhuc in Stephanina anni 1592, ut ſolum Jungermannum huic α poſſim inſcribere, quem ſequitur temere Th. Gale. Notiſſimus utique eſt hic Porinus lapis, & commode ad hunc locum inſpexeris Salmaſium in Plinianis pag. 183.

309,26. Ἀξιόχρεον.] MS. ἀξιόχρεα.

Ibid. Πρὶν Γανίην τε ὅπως.] MS. πρὶν ἢ Γαν.

309,27. Ἐπ' ἔτεα ἓξ καὶ τριάκοντα.] De quorum annorum intellectu ſollicite & docte agit Henr. Valeſius ad Diodorum Sic. in Excerptis Peireſcianis pag. 42.

309,31. Ἐν δὲ αὐτοῖσι.] Nimis ſubita generis mutatio; unde jam offendiſſe hîc doctos lectores perſuadet exemplar, quo eorum quis utens adſcripſit fœmininum. Nunc tacentibus omnibus teſtor legi plane in MS. Mediceo ἐν δὲ αὐτῇσι, quod repoſui.

310,13. Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ.] MS. Ὀστακοῦ. Sive id vere nomen fuerit, ſive ita Herodoto placuerit, quum reliquis appellaretur Ἀστακὸς, eodem prorſus jure, quo beſtiolæ appellationem variaverunt, Heſychio notante in v. Ὀστακός.

310,23. Ἐώθασι μεγαλωστί.] MS. ἐώθεσαν.

310,49. Αἰγαλίας.] Eſt error editionis Jungermanni, quem non debuit propagare Th. Gale. Nam & priores editiones & omnibus vetuſtior MS. habet plane Αἰγιαλίας.

312,13. Τιμησίθεον τὸν ἀδελφεόν.] Quam hæſerit in eo editor, præſertim Stephanus, etſi celaverit, patet ex eo, quod nulli indices faciant illius mentionem, ut plane ſtupuerint; tanto magis, quod nullæ ſint ſuppetiæ in MSStis, & utique Herodotus ſolet addere nomen ejus, cujus frater fuit, ut 1,92. 7,67. Itaque ſagaciter & probabiliter excitavit Grentemeſnilius τὸν Δελφόν.

312,47. Ἔμελλεν μνήμην ποιήσασθαι.] MS. ποιήσεσθαι, ut jam in hoc ipſo libro alibi & mox μελλόντων δὲ συνάψειν.

313,1. Κορίνθιοι μὲν πρῶτά σφι.] Nihil adfert hæc tertia vox. MS. πρῶτοι, quod proculdubio erat ante oculos Vallæ interpretaturi. Et mox μετεβάλλοντό τε καὶ, non μετέβαλόν τε.

313,10. Παραλυομένους δὲ τούτων τοῦ ἑτέρου.] Verbi iſtius hunc modum non attigit Portus, quod non aſſequor: ſed ſimillima his ſunt verba Polybii ex 6,31, quæ citavit H. Stephanus: οἱ δὲ τῶν Τριαρίων σημαῖαι τῶν μὲν τῶν χιλιάρχων παραλύονται λειτουργιῶν. Sed non patitur hæc ita legi, nedum accipi optimus MS. exhibendo παραλυομένων. Sic παραλύεσθαι notat domi manentem ab militia vacare, ut ſimile exemplum citat ex Polybio Stephanus. Quid quod non aliter videtur legiſſe Valla; vertit enim *Et bis ſejunctis*. Sed quæ interpretatio nequit ſatisfacere, etſi plane habeat ſic participium nomini conveniens. Quid ergo? Nempe Græca dicunt *Illis autem* liberis & *remiſſis ab altero* nempe opere, quod collega exſequitur, hoc eſt, bello vel expeditione. Nam τοῦ ἑτέρου videtur in neutro poni.

313,42. Χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔλυσαν.] Locutio hæc plena, nec commovenda, niſi appareret ex fide codicum antiquorum eſſe interpolatam ab alienis manibus. Nam Mediceus MS. ignorat vocem ὕστερον, & recte, ut ſolet, quum non determinat ſpatium, utrum fuerit grande, an breve, & exempla jam notavit Portus.

313,46. Περιπεφλευσμένων πυρί.] Citat hunc locum Meurſius in Cecropia cap. 30, ubi tantum agnoſcit πεφλευσμένων: præcedentia vero in capite 25, ubi male vertit *ad dextram manum*.

313,49. Ἕστηκε πρῶτα ἑστεῶτα.] MS. πρῶτον. Neſcio quid loci illud plurale hîc teneat.

314,5. Δεσμῷ ἐν ἀχλυόεντι.] Recte prorſus, & conveniente epitheto, niſi rarius quid Herodoto nunc incidiſſe teſtaretur liber Mediceus, exhibendo ἀχνυνθέντι. Sed ita, ut primo illic ſcriptum fuerit, quod indicavi, dein literæ tertiæ ſuperpoſitum ſit λ, neſcio quo correctore imperante ut legatur ἀχλυνθέντι. Certe licet in eis quæ collecta de his vocibus ſunt, denſior uſus ſit derivationum ab ἀχλὺς & ἀχλύω, quam ab ἀχνὺς & ἄχνυμαι, haud dubie tamen vetus eſt ſimpliciſſimum, & dolor ac tædia perinde in captivis & carcere ſupponi debent, quam obſcuritas.

314,33. Συνεῖναι τὸ ἐθέλει λέγειν ἡμῖν τὸ χρηστήριον.] Pro iis in MS. optimo legitur συνιέναι τὸ ἐθέλει λέγειν τὸ μαντήιον, mira licentia quorundam in ſpernendis antiquioribus.

314,43. Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν.] Itane? ergo dum mittunt cum ſociis Æacidas, Æginetæ ſe iis ſpoliant? Nequeunt credi id unquam feciſſe. Nec fiebat tale quid ab gentilibus niſi ob ſingulares cauſas, ut Mater Deûm & Æſculapius ab ſuis populis dimiſſi

ita

ita Romam ſunt. Quam præclara igitur eſt membrana Medicea, quæ docet Herodotum ſcripſiſſe συμπείθειν? Quod ipſum prorſus eſt, quo apud Juſtinum 20, 2 Spartani jubent Locrenſes legatos ſupplices precantes auxilium petere ab Caſtore & Polluce. Itaque & eodem modo Thebas redierunt, quaſi & Deos illos adveherent, prout faciebant ibi Locrenſes. Hinc pariter ſequentia ſic debent intelligi, quibus ſcribuntur Thebani Æginetis ἀποδιδόναι τοὺς Αἰακίδας, quos in verbis & opinione locatos ſicut acceperant, ita reddebant, petentes aliquid militarium virorum ſibi potius tradi. Etiam in illo συμπείθειν eſt quaſi pollicerentur ſe quoque oraturos, ut velint cum Thebanis ire, ut ſic certe ſimul perſuaderent.

315, 6. Μεγάλως Ἀθηναίοις ἐσινέοντο.] An credibile eſt ita ſcripſiſſe Herodotum? ut quod ex Porto patet, alibi ſcribens ἐσινέατο, alibi ἐσίνοντο, alibi ἐσίνοντο, nunc novam varietatem adderet, quæ & ab Porto eſſet omiſſa, & ignoraretur, quomodo illuc appropinquaret. Quod notabile eſt, legebam in Mediceo MS. ἐσινέοντο. Quod faſtiditum penitus iri credens nolui publicare cum cæteris: neque enim uſpiam ita uſurpatur; neque anſa videtur eſſe ulla, cur ſic jure uſurpetur in malam partem.

315, 8. Ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε.] Bene, niſi hæc probarent rudem manum, quum Mediceus MS. oppido attentiſſimam habeat τοιῆδε, ad quod concinnavi interpretationem. Et mox rurſum ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα ἐδίδου, non ἀπεδίδου. Recte, quum ἀποδοῦναι modo anteceſſerit, ſed alia notione.

315, 18. Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαίαι ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ.] Ample ſatis hanc rem explanat Dauſquejus ad Silium Italicum lib. 3, additque quibus iſta narratio non diſplicuit. Etiam tangit Cl. Gatakerus in Adverſariis pag. 264 confeſſus Herodotum id referre ex quorundam ſententia; ſed quod ille notat falſiſſimum eſſe conſtare ex ſacris literis: quaſi quum Herodotus ſcribat ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ, tunc etiam ſupponi debeat cogitare de regionibus, quas nunquam adiit, & de quibus audivit nihil; immo etiam de ſcriptis, quæ nullam habuerat inſpiciendi copiam, & ſi habuiſſet, ſprevifſet. Itaque eſt hæc eadem criminatio, qua invehuntur in Herodoteam chronologiam ac circumciſionem.

315, 19. Ἡ Ἀθήνησι.] MS. Ἡ ἐν Ἀθήναις.

315, 25. Ἡ γῆ σφι ἔφερε καρπὸν.] Eſt omnino id ex vulgatiſſima ratione ſcribendi, qua etiam utitur auctor 6, 139. 9, 92, quum interim in hoc loco vox poſtrema abſit ab MS. & abeſſe ſine fraude poſſit.

315, 30. Τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε.] MS. τότε δὲ ἀπὸ τοῦδε. Recte, nec enim poſtrema habent notionem temporis, ſed facti & occaſionis.

315, 36. Ἐκομίσαντό τε καὶ.] MS. ἐκομίσαντο καὶ.

315, 39. Ἐς εἴκοσι ἀπήχει.] Pericoloſe ſic determinat, quod mollit optimus MS. ὡς εἴκοσι ἀπήχ. mutatione ſæpius occurrente. . .

316, 13. Ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν.] Hic contigit aliquid omnino non reticendum. Apparet enim verbum ἐπειρῶντο non ſufficere vel tot accuſativis qui ſequuntur, vel infinitivis itidem ſequentibus κεράσαι, ἕλκειν &c. quamvis Valla ex ſe addere ſuſtinuerit *trahere tentaſſe*, quod poſtremum poterat omitti, relicto ſolo *traxiſſe*. Quid ergo? Nempe ſcias in optimo codice legi tantum πειρᾶν pro ἐπειρῶντο. Quorum ſicut hoc ſapit manum correctoris, ita illud Herodoti: cujus inter propria & priva eſt participium ſolutum ponere ſine verbo cui innitatur, quod clariſſime patet ex ſpecimine libri 2 cap. 127, ut quamvis id nunc auctori non reddiderim, tamen perinde certus ſim ab eo id nunc denuo factum eſſe.

316, 21. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω.] Particula νυν ignoratur ab MS.

316, 43. Ἐς τὴν Αἰγινήτην.] MS. Αἰγιναίην, quod utique neceſſarium: & cur aut unde ſic incruſtatum? Mox junctim idem codex καὶ ἥκειν βοηθέοντας, non παρεῖναι.

317, 5. Τὸν ἕνα τουτέων περιγενόμενον.] Hæc deſcriptio jam ſatis liquide anteceſſit. MS. τὸν ἕνα τοῦτον περ. Nam demonſtratio hæc rectius unam illam perſonam tangit.

317, 7. Κομισθεὶς δὲ.] Aſſeveratio quidem certa, ſed quæ hîc non exſpectabatur, quum nemo contradiceret. Unde dulciſſimum eſt, quod exhibetur ab optimo MS. κομισθεὶς ἄψ. q. d. Sane delatus iterum in patriam urbem: ſed quid ei accidit? Et ſtatim οὐκ ἔτι, non ὅκη.

317, 33. Χυτρίδων ἐπιχωρίων.] MS. ἐπιχωρείων.

317, 37. Τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι γενομένης.] MS. ἐξ Ἀθηναίων, quod cur ita removeri placuerit, non video.

317, 45. Ἐπισχόντας ἀπὸ τῆς Αἰγινητέων αἰκίης.] Per tenuia procedebat ſolatium, quod ex MS. Mediceo adferre ſategi huic libro quinto Herodoti. Sed debebatur aliquid illuſtrius, & quale quatuor antecedentium librorum primariis certe locis attuli. Et ecce habes quod optare poteram, ut adunco naſo ſuſpenſos videres eruditos in admittendo, quod nihil erat, & nimium cœcos, quam ut ad verum penetrarent. Nam ut omnia habeas ſub oculis, hîc interpretatur Valla, *ab Æginetis lædendis abſtinerent*. Unde in Theſauro Stephanus, [Hinc Αἴκιον, ου, τὸ læſio, damnum apud Herodotum B. in lex.] Et cum his duobus bene concordans Æm. Portus ſic ſcribit in Lexico [Αἴκιον, αἰκίης, το. N. H.

pro com. αἰκία, ας. Fœda verberatio, pulſatio, læſio. κάκωσις. Verberatio, damnum, maleficium, quo quis afficitur. Contumelia, injuria, ab Æginetarum læſione abſtinentes. .ι. Ab Æginetis maleficio afficiendis abſtinentes] Horum partem repetit in v. Ἐπέχειν. Ferme in his oſtendit ſe magis ſollicitum Portus de Latinis, quam de Græco, quod tamen ipſius erat opus. Quid ſi addamus nullum ex Latinis commodum hic eſſe, ubi non tam agitur de læſione, damno, verberatione & reliquis aliis, quam de ulciſcendo per relationem ſimilis facti, quam Athenienſibus intulerant? Neque quid uſpiam aliud de hac voce; id quod monſtro ſimile haberi potius oportet, ne unum quidem auctorem inveniri, qui Herodotum in ejus uſurpatione ſequi voluerit. Quod quidem omnino perſuadeor futurum fore, ſi ſua veritas huic loco conſtitiſſet. Cur enim & ipſe noſter alibi & reliqui ſcriptores dicunt αἰκίας? Sed magnas denuo gratias codici Mediceo, qui latentem hîc offenſam unus detegit, & incomparabili ope ſuccurrit, exhibens ἀντὶ τῆς Αἰγινητέων ἀδικίης. Vox convenientiſſima, & quæ unice requirebatur, quamque ſic explices, *ab ultione Æginetarum injuriæ*. Ἀδίκιον enim propria vox in tribunalibus Græcis. Harpocration, Ἀδικίου, οἷον ἀδικήματος· ἔστι δὲ ὄνομα δίκης, additque ſimpli eam reſtitutione aboleri, ſi intra decimum annum reddatur; ſin, duplo. Sic & Heſychius & Suidas: quorum fidei in iſta voce conſervanda egregias ſuppetias fert hic locus.

318, 4. Ἀπενειχθέντα ἄκουσαν.] MS. recte ἤκουσαν.

318, 22. Τὰς ἔκτηντο.] MS. ἐπέκτηντο.

318, 29. Γεόρρεπον τὸ ἑωυτῶν ἂν γίνοιτο.] MS. γίνοιτο, & particulam ἂν ignorat. Mox etiam μαθόντες δὲ τουτέων, unde vulgo adverſativa exſulat. Omnia tria meliora illis, quæ publicabantur.

319, 5. Τὰ ἀπειλόμεθα.] MS. τὰ καὶ ἀπειλόμεθα.

319, 8. Κορίνθιος Σωσικλέης.] Nomen ſæpe poſthac iteratum, ſed in MSto Mediceo non agnoſcitur niſi unum Σωκλῆς. Id ſemel dixiſſe intereſt, ſed ſæpius ita uſu evenit: nec enim diſſimile eſt, quod notabam in decretis Romanis apud Joſephum modo Σώστρατον appellari, modo Σωσίστρατον.

319, 12. Ὅτε ὑμεῖς.] MS. ὅτε γε ὑμεῖς.

320, 34. Πρὸς τῇσι θύρῃσι.] MS. πρὸς αὐτῇσι τῇσι θύρ. Quod neceſſarium. Et mox κατακρύψει, non κατακρύπτει.

320, 39. Ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικοίατο.] Poſterius eſt nugatorium, & requiritur ſubjunctivum tempus. Egregie optimus MS. ἀπικνέοιντο. Sed & mox pro ἀνελθοῦσι γὰρ habet MS. ἐλθοῦσι δέ. Omnino rectius.

321, 10. Τοιοῦτος δή τις ἀνὴρ ἐγένετο.] Mira ſuppoſitio, quum vetuſta lectio ſit in MS. τοιοῦτος δή τις ἐὼν ἀνήρ.

321, 20. Ὅντινα τρόπον.] MS. ὅντινα ἂν τρόπον, vocula ſcilicet, quam præceperant ante duas paginas, huc revocanda.

321, 27. Ὅκως τινὰς ἤδη τῶν ἀστῶν ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων.] Neſcio an ſit ſermo integer: quod ſi eſt, erit tantum integer ex opinione Stephani, unde proceſſit hæc lectio, quum & in Aldina, & illa Camerarii atque etiam altera Hervagiana recte exſtet ἴδοι pro ἤδη, quod ſic mutatur in Stephanina 1592. Certe præclarum eſt, quod exhibet Mediceus MS. ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀστῶν ὑπερέχοντα, duabus poſtremis vocibus τῶν ἄλλων neglectis, quas ab naſuto facile credideris adjectas, ſenſu prorſus perfecto etiam abraſis illis.

321, 39. Τοὺς ὑπερέχοντας τῶν ἀστῶν.] MS. ὑπερέχους, ut eſt in verſiculo vulgari.

322, 2. Νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ.] Elegantiſſime MS. νεκρῷ. hoc eſt Meliſſæ, quæ jam cadaver erat.

322, 18. Ἡμέας δὲ αὐτοὺς τοὺς Κορ.] Pronomen αὐτοὺς non eſt in MS. nec ullam hoc loco habet vim.

322, 36. Σωσικλέης ἤκουσαν εἴπαντος, ἐλευθέρας ἅπας τις αὐτέων &c.] Magnæ verborum ſordes, ſed ſpecioſius collectæ; tamen rejiciendæ, ſi bene inſpicias. Nam quum negotium ſit de libertate rerum publicarum, & huc ſpectet γνώμη tum Soclis, tum omnium, minus digno loco ponitur iſtud ἐλευθέρας, nempe ubi agitur de non continendo ore, ſed audendo aliquid ſoni proferre. Patebit melius ex reparatione. Nam videtur mirabiliter verba & ſententiam Herodoti, hoc eſt, unius doctiſſimi ſcriptoris, concinnare MS. optimus ita exhibendo εἴπαντος ἐλευθεροῦσαι, πᾶς τις αὐτέων, *jubentis*, ſtatuentis, dicentis *liberare*. Vix neceſſe eſt, ut repetam tum hoc loco MS. Σωκλέος, tum antea habuiſſe conſtanter Σωκλῆς.

322, 38. Περὶ πόλιν Ἐλληνίδα.] Sic novimus lib. 4 cap. 203. Βάρκην μὲν τὴν Ἑλληνίδα πόλιν. Nunc tamen MS. præferebat Ἑλλάδα. Ambigo, an habeant differentiam. Certe & lib. 7, cap. 22. Σάνη πόλις Ἑλλάς. & ibid. 115 videbis Ἄργιλον, item Στάγειρον, ſimiliter ita vocari.

322, 39. Οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύθη.] Recte, & conveniens Herodoto ſæpe jungenti plurale nomen verbo ſingulari. Attamen MS. ἔτι μὲν τοῦτο ἐπ.

323, 5. Καὶ τοῖσι Ἕλλησι ὅσοι.] Mire in incertum conjectus per editores locus. Nam quod ſic cito, merum eſt Stephani, quum ſit in Aldina τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι ὅσοι συνεπρ. Sic quoque Camerariana. Hanc vocem ἄλλοισι omittit Stephanus in editione ſæpius jam citata, & hinc ita proceſſit Jungermannus. At optimus MS. longe aliter & quanto rotundius?

dius? Καὶ τοῖσι ἄλλοισι ὅσοι Ἑλλήνων. & deinde Μενέλεω, non Μενελάῳ.

323, 8. Παντοῖα ἐγίνετο τῇσι μάχῃσι.] Eximius ille Mediceus habet plenius ἐγίνετο ἐν τῇσι. An probanda hæc ejus interpoſitio? Immo Fulvius Urſinus in Illuſtrium fœminarum carminibus pag. 314 citans hunc locum plane ſic habet ſuppletum.

323, 18. Νέμεσθαι ἀμφοτέρους.] Hoc vitioſum eſt, & quomodo fieri potuit? Clariſſime MS. ἑκατέρους.

323, 44. Εἰκός σφι εἴη ῥύεσθαι δυναμένας.] Sane ſi ita hæc ſcripſit Herodotus, debuit in iſta tam vicina junctura etiam ſequentia in eundem modum concipere ῥύ. δυναμένοις. Sed male ſeduli voluerunt imitari Herodotum, & eo ipſo acumen ſuis commentis immitti; nempe ut interdum varietatem ſectatur in caſibus, quos vulgo exigunt eoſdem eſſe, ut 1, 53. Συνεβάλλοντο οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι, ubi alius diceret ἐξευρόντι. Sed Herodotus plane aliter egit, quod docet MS. optimus exhibendo εἰκὸς σφέας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους.

324, 5. Ἀρχαὶ κακῶν ἐγένοντο.] MS. in ſingulari numero ἀρχή.

324, 35. Ἀθηναῖοι ἀπικέατο.] Hic clare legitur in MS. Mediceo ἀπίκατο. In reliquis locis exhibuimus, quod ab eodem codice firmabatur, quidquid etiam in marginibus offerret Stephanus.

325, 22. Ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν.] Satis perſpicua narratio, & nemo in hac parte hæreat. Quin etiam pluribus in locis hunc morem teneat, ut præſertim 4, 44. Βουλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν, ὃς κροκοδείλους δεύτερος οὗτος π. π. παρέχεται, τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰδέναι. Ita mavult relativum ſubjicere, quam nomen proprium iterare. Attamen teſtatur MS. nunc auctorem aliter feciſſe, & ſcripſiſſe ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Πακτωλὸν.

325, 28. Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν.] Hoc vulgi certe eſt. At optimus MS. αἱ δὲ Σάρδις ἐνεπρ.

325, 39. Εὐαλκίδεα.] MS. Εὐελκίδην.

325, 42. Οἱ δὲ αὐτέων αὐτίκα ἀπέφυγον.] Omnino male faventes & benignæ Herodoto manus huc intruſerunt vocem αὐτίκα, cum in MS. non ſit, & omnia penitus turbet. Potius antea dictum fuiſſet πολλοὺς αὐτέων αὐτίκα φονεύουσι οἱ Πέρσαι, aut rectius ſequetur aliquoties iteratum in Ionum expeditione Cypria.

325, 44. Οὐδὲν ἤισαν.] MS. auctius οὐδὲν δὴ ἤισαν.

326, 26. Ἀλώσιας ἐμπρησθῆναι.] Longe lenius in MS. ἐμπεπρῆσθαι.

326, 34. Ἄνα ἐς τὸν οὐρανὸν.] MS. ἄνω πρὸς τὸν οὐρ. Et ſane altera particula mox ſequitur.

326, 36. Ἐκγενέσθαι μοι Ἀθην. τίσασθαι.] MS. ἐκγενέσθαι. Rectiſſime, quia intelligitur εὔχομαι.

327, 10. Βαλλόμενον πεπρηχέναι.] MS. πεποιηκέναι, ut miſcerentur exacte hæc verba.

327, 26. Τὸν ἔχει κιθῶνα.] MS. ἔχων, quod & neceſſarium eſt, & agnovit interpres.

327, 32. Ἀγγελίη τε περὶ τῶν Σαρδίων.] MS. præpoſitionem περὶ non agnoſcit neque antecedens τε.

328, 5. Πέρσῃσι ἢ Φοίνιξι.] MS. ἢ Πέρσῃσι ἢ Φοίνιξι.

328, 17. Οὔκω ἐτάχθημεν.] MS. ἐπ' οὗ ἐτάχθημεν. Quod eſt valde commodum. Deinde etiam MS. πειρησόμεθα εἶναι χρηστοὶ, non χρηστοὶ γενέσθαι.

328, 30. Ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γενόμενος μὲν καὶ τὰ πολέμια κάρτα δόκιμος.] Debuit exſtare in libro quinto ſpecimen ſecundum ſcriptionis Herodoti, quod legerent quidem omnes, ſed nulli in toto hoc triplo ſæculo intelligerent; ſcilicet ut ſic fides codicis Medicei toties jam ſpectata ſingulari experientiâ anteiret omnes antiquas Herodoti membranas. Attende enim modo, quod anteriores non fecerunt; & videbis voces quidem ſingulas eſſe integerrimas, & ferme periculum deberi ab illo qui auſit aliquid de illis pronunciare ſequius, & tamen ſunt corruptiſſimæ. Licet enim earum interpretationem numeris omnibus abſolutam dederit Valla, inque eam conſenſerit Stephanus; utique ridicule Aldus ſequuto Hervagio poſuit diſtinctionem poſt illa γενόμενος μὲν, quæ mirabiliter auget ridiculam & ineptam ſcripturam, quum nulla ſententia ſit ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γενόμενος μὲν. An vero jungi voluerunt ἦν γενόμενος ex ſtylo Herodoti, quem alibi illuſtravi? Sed non fuerunt tam cati. Itaque diſtinctionem iſtam recte delevit Stephanus. Sed ubi legit Stephanus in Herodoto ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γενόμενος δόκιμος? Sæpiſſime enim ab Herodoto dicitur δόκιμος in variis negotiis, & nuſpiam illud γενόμενος additur. Aliud eſt quum dixit δόκιμον ἐόντα παρὰ Ξέρξῃ. Itaque ſic dum alii prave interſtinguunt, alii diſtinctionem delent, utraque pars opprimit quod verum eſt. Nam inde oritur, ut mox cap. ſeq. nullus intellexerit neque etiamnum intelligat iſtud ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας. Vidit quidem Valla neceſſario Satellitem intelligi, ſed omittit Græca. Sed unde potuit ſcire per illum Κάρα intelligi ſatellitem? Callide hæc præterit Stephanus, ut denique Cl. Gale neget ὁ Κὰρ in codice Archiepiſcopi agnoſci, ſed pro ὁ Κὰρ habere ὁ ὀπάων, quod haud dubie ipſe prætulit ex pagina præcedente. An autem verum ſit, quod ita notat, ipſe viderit: neque enim extra ipſum ullus in iſto loco invenit in veteri codice ὁ ὀπάων. An Valla id quoque vidit in ſua membrana? Sed locus foret infauſtiſſimæ indolis, niſi tandem

repeteremus vera, & ipſum excitaremus Herodotum, in cujus fideliſſimo codice ſcribitur γένος μὲν κάρτα, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος. Quam præclare hinc omnia bona exſiſtunt? ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς, γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος.

328, 38. Αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἂν ἐπιτάσσῃς.] Sic edidi, quum & pleniſſimæ ſit ſententiæ, & non aliter exſtet in editionibus ulterioribus, tam Aldina quam Hervagiana. Jungermannus eſt, à quo editur, αὐτέων, δὲ πάντως. An credi poteſt? Omnino eſt error typorum. Et tamen ſequitur Th. Gale idemque expreſſit. Nihil minus exſpectatum. Certe cum editis prioribus conſentit codex Florentinus. Tam fatuum hoc duxi, ut non notaverim in ima ora. Deinde habet MS. etiam καὶ δεύτερον, non δεύτερα.

329, 28. Ἀπεκρέμασαν.] MS. ἀνεκρέμασαν.

329, 35. Ἀμαθούσιοι μέν νυν ἐπείδον.] Particula νυν non eſt in MS.

329, 48. Καὶ Ὑμέης τε.] MS. καὶ Ὑμαίης τε. & ſic ſemper, etiam in fine hujus libri.

329, 50. Τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους.] Plane ut cap. 122. τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους τῶν Ἰώνων. Ubi nihil in MS. deprehendi. Sed in hoc loco exhibet ille ipſe ἐν Σάρδισι, quod plane non improbo, immo & præfero, utpote dictum ſimiliter ut paulo ante ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, ubi naſutus nimium Valla detrectabat ſimpliciter agere, vertendo *ad Cyprum*, quod illi nunc non indulſi, ſed mutavi ad Græca. Quid enim aliud eſt 7, 166. Καὶ λέγουσι νικᾶν ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τῶν Περσέων, quod eſt etiam 8, 70. Notabile eſt 3, 45 ἐγένοντο ἐν Καρπάθῳ πλέοντες, nec fuit auſus ſequi Valla, unde reddidit *in Carpathio mari*. Atqui & loquutio & intelligentia prorſus eadem apud Latinos, & eſt Geographica.

330, 6. Ἐπ' ἡμέρας ἑκάστης.] MS. ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ.

330, 7. Ἦλθε ἀγγελίη.] MS. ἦλθε οἱ ἀγγελίη, in qua particulæ οἱ geminatione perpetue ſibi conſtat auctor. Capite 43 hujus libri. Ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, συνεβούλευσέ οἱ &c. κτίζειν.

330, 11. Ἐξαγγέλθη πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δ. ἀπικέσθαι.] Similis ſyntaxis exſtat 8, 8, ut bene locum illum notavit Portus. Sed in his utique alterutrum abundat. Quidquid ſit, hoc quidem in loco Mediceus codex ignorat voculam πρὶν, & quin abſit ſane. Lib. 7 cap. 2. ἔσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι. Cap. 54. παύσει καταστρέψασθαι πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι γένηται. Lib. 9 cap. 86. μὴ πρότερον ἀπανιστάναι πολιορκέοντας, πρὶν ἢ ἐξέλωσι Θήβας. Ubi ſimiliter juncta vides, ſed ita, ut idem MS. illic deleat voculam πρὶν. Sed tamen repetit eodem lib. cap. 92. οὐ πρότερον παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ πρὶν ἢ δίκας δῶσι. Et lib. 7 cap. 8. οὐ πρότερον παύσομαι πρὶν ἢ ἕλω. & lib. 4 cap. 45.

330, 18. Πιξωδάρου τοῦ Μαυσώλου, ἀνδρὸς Κινδυέος.] Ita legunt editi & ſcripti. Quod quam diſpliceat viris doctis, poteſt patere vel ex impetu, ſane Gallico, ſed tamen tardo, Nob. Grentemeſnilii rejicientis verſionem Vallæ, quia nuſpiam locorum ſit iſta Cindya, & hinc ſuo periculo jubentis legere Κνίδιος à Cnido Cariæ. Neſcio utrum ſe conſideret nunc militem, an mercatorem. Certe adeſt poſt Ortelium, qui quum ſuo loco *Cindyenſem* ex Herodoto nominans dixiſſet [circa Cariam puto. Vide Mindya] mox in hac appellatione notat [Mindya pagus in Caria, circa Myndum, Strabo lib. 14 ΚΥΝΔΙΑ. Κινδύη autem legendum putat Caſaubonus ex Polybio 16, ubi Cindyadis Dianæ meminit] An hæc fuerunt Grentemeſnilii ſtudia, ut iſtud omne ignoraverit, certe convenientius ſua Cnido? Agit autem de ea Caſaubonus ad Strabonem pag. 239. Omnino quum utrumque nomen ſit proprium Cariæ in hiſtoria vetere, poteſt Caſaubonianum iſtud ſufficere. Alioqui ſi pateret eum nihilominus non eſſe Carem, ſed Cilicem, eſt in Ciliciâ Anazarbus, aliquando Κύινδα appellata, unde potuiſſet ſcribere Κυινδιος. Sed omnino videtur fuiſſe Car.

330, 26. Δηλαδὴ ἵνα ἦν φυγή.] Hæc periodus nimio pluribus eſt particulis ſenta & ſqualida. MS. delet ἵνα & id debet abjici, prout evincitur ſimillimo exemplo 4, 135.

330, 30. Συνεβάλοντό τε.] MS. συνέβαλόντε.

330, 35. Ἐς Λάβραυνδα.] Sic exhibui plane ex optimo MS. quem & nummis duobus Holſtenio ad Stephanum citatis & Harduino cognitis tum demum, quum Addenda ſcriberet, præfero; immo etiam omnibus citationibus, quas habet theſaurus Brandeburgenſis ad nummum Hecatomni pag. 266, in hoc non probandus, quod ſcribit Labram Caribus dici ſecurim, quum Græca Plutarchi clare habeant Λάβρυν. Hinc forſan exſurgit origo literæ υ, ut aliis Λάβραν dicere contendentibus, aliis Λάβρυν, alii dixerint Λάβραυν, & hinc urbi nomen.

330, 38. Κατειληθέντες ὦν.] MS. κατειληθέντες δὲ ὦν. Et mox ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας, idque rectum eſt præ vulgari iſto ὁκότερα οἱ παραδόντες &c.

331, 3. Ἐλοχήσαντο τὴν ἐν Πιδάσῳ ὁδόν.] Huic lectioni debere decedere judicavi vel quod habet Valla *via quæ in Mylaſſa fert*, vel quod habent editiones apud Aldum, Hervagium, Stephanum, Jungermannum, Th. Gale ἐπὶ Δάσῳ, etiam in Stephani marginibus ἐν Πηδάσῳ; quoniam hæ literæ ordine ſuo exſtabant in optimo MS. & convenit hæc appellatio cum Stephani marginibus. Eſt enim eadem ſive per η ſive per ι. Hæc autem via in

agro

agro Pidaſenſi erat annexa Mileſiæ, in montibus hanc excipiens, ut colligi poteſt ex 6, 20. & 8, 104.

331, 5. Σισαμάκης.] MS. Σισιμάκης, præclaro bonitatis hujus MS. argumento ſuper reliqua exemplaria, quæ dicuntur habere σισφιάκης. Fuit enim frequens in Oriente, ut ab his ſyllabis propria nomina committerentur, quod patet ex Σισίνης, Σισίκοττος, Σισιμίθρης, &c.

331, 17. Αὐτὸς μὲν Ὑμέης.] MS. αὐτός τε Ὑμαίης, quod commodiſſimum.

331, 25. Ὡς διέδεξε.] Pererudite de hoc verbo & ſententia ejus egit Æmil. Portus in Lexico, approbante tum hic, tum alibi id quod conjectura protulit, Mediceo libro, unde id expreſſi, unde etiam in principio hujus periodi edidi Ἀλισκομένων, ubi editiones habent Ἀλισκεμένων.

JACOBI GRONOVII

NOTÆ ET OBSERVATIONES

in librum ſextum Herodoti.

332, 7. Eἵρετο Ἀρταφ.] MS. ἤρετο Ἀρτ. Et ſtatim δοκέει, non δοκεῖ.

332, 14. Τοῦτο τὸ ὑπόδημα.] Feſtiva hæc & Aſiatica criminis graviſſimi objectio dicam? an extenuatio cognita ſatis & annotata antiquis ſæculis fuit, adeo ut eam ipſam adhibeat in diſceptatione, utrum Joviano culpa tot regionum trans Tigrin ereptarum Romano imperio, an Juliano dari debeat Nicephorus Calliſtus lib. 10 Hiſt. Eccleſ. cap. 38.

332, 23. Καλαγνωσθεὶς ὑπ' αὐτέων.] MS. ὑπ' αὐτέων.

333, 28. Ἀπωστὸς ἐκ τῆς ἑωυτοῦ.] MS. ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ. Cui conceſſi, etſi ſciam alioqui ſine iſto genitivo, & ſine illa præpoſitione ab auctore noſtro uſurpari iſtud vocabulum ἀπαστός. Niſi quod etiam lenius eſt omittere ſolam præpoſitionem, quod libens nunc feci.

333, 35. Ὅσοι αὐτέων Ἰστιαίῳ.] Nempe ita fuere hoc voluerunt, ut intellectus foret facilior, & ὅσοι quidem eſſent ipſi navigantes, αὐτέων vero antecedens νεῶν reſpiceret. Inſulſe ſatis. MS. ὅσοι αὐτῷ Ἰστιαίῳ. Tum πείσεσθαι, non πείθεσθαι.

333, 45. Ἐστρατεύετο.] MS. ἐστράτευον, quod ſufficit.

333, 49. Στερεὸν μηδένα συλλέγειν.] MS. tantum στερεὸν μὴ συλλέγειν, & hoc ſatis clarum.

334, 1. Ἀλλ' ἐκ τείχεος ὡς δυνατὸν ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους. Quæ quum vertiſſet Valla, *ſed Mileſios mœnia per ſe ipſos pro viribus tutari*, neſcio quid offenſus Stephanus ſic immutavit, *Sed è mœnibus Mileſios hoſtium impetum pro viribus propulſare*. Quæ mutatio talis eſt, ut non videatur legiſſe ῥύεσθαι, quod non notat propulſare, ſed ἐρύκειν vel ἐρύκεσθαι, aut aliud ſimile, quod ab ipſo indicari debuit, quum ut dico, verbum ῥύεσθαι ita verti nequeat, ſed *cuſtodire*, *tueri*, *ſervare*, prout magnam copiam ex hoc Herodoto collegit Portus in Lexico, ſed hunc locum præteriit, ubi hærebat forſan. Et utique hanc vim iſtius verbi ſic cognitam habebat Stephanus, ut magis furor in eo fuerit ſic bene agentem Vallam aggredi, quam voluntas bene illuſtrandi. Eſt enim haud dubie interpolata & corrupta ſcriptura illa, qua utuntur editiones, quum verbum ῥύεσθαι nunquam niſi modo activo vel expreſſo vel intellecto adhibeatur, ſic ut quartum ei caſum perpetuo adjungat. Inſpice modo Portum. Scias igitur oportet, quod lectores Herodoteæ hiſtoriæ antehac neſciverunt, eſſe mirifice omnia incruſtata & fere gangrænam aliquam. Habet enim diſerte & magnifice liber Mediceus ἀλλὰ τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους. Quæ ſic omnia erunt perquam ſana & vere Herodotea, ſive quod ad verbum ſolum ῥύεσθαι pertinet, ſive quod ad omnem loquutionem, cui ſimilem prorſus habes libro hoc ſexto cap. 101. εἰ κως δὲ διαφυλάξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφι ἔμελε πέρι. Jam de hac ipſa Mileto, velut probans hanc ſuam manum, dicit auctor cap. 18 hujus libri: ὑπερύσαντες τὰ τείχεα. Ut ſic habeas integerrimam reſtitutionem.

334, 19. Πασέων δὲ τουτέων.] MS. πάντων δὲ τούτ. Et mox ἀπίκατο pro ἀπίκοντο, ut in libro antecedente.

334, 30. Ταῦτα ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες.] Sic vulgo amant orationem ſuſpenſam tenere & conjuncta hæc participia exſpectare adminiculum illis futurum ex verbo ſequuturo ἔλεγον, ita diſtento ſermone medio, ut etiam parentheſis interponatur. Jam egi de participiis, unde non fuerat neceſſe in tantum habere omnia incerta. Sed eximius ille Mediceus negat hunc locum eſſe ejuſdem generis, integerrime exhibens ταῦτα ἐπιλεγόμενοι ἔλεξαν συλλέξαντες. Omnia ſcilicet ſunt referta ſuis membris, neque parentheſi opus eſt. Illa verbi repetitio eſt, ut capite 30. Ἄχθη ἀγόμενος. & clarius patebit, ſi placuerit addere, quod numeris ſu-

ſuperioribus 22, 25 notare incepi. Sic denique poſt præmiſſum integrum ſermonem, quo melius inſtruebatur lector, revertitur ad modum loquutionis, quem inchoaverat, ut omnia ſint planiſſima, nec moleſte lectorem ſuſpendant.

334, 35. Ἔλεγεν τάδε.] MS. ἔλεγεν σφιν τάδε.

334, 37. Τοὺς γὰρ ἑαυτοῦ ἕκαστος.] Quam implexus ſermo? At is nulli bono eſt, & multo lenius exſtat in optimo MS. τοὺς γὰρ αὐτέων ἕκαστος.

335, 4. Τὰ ἴδια ἐμπρήσειν.] MS. ἐμπεπρήσεσθαι. Mox etiam μὲν οὐ ποιήσουσι, ubi vulgo μὲν μὴ πειθοῦσιν.

335, 14. Ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθε.] Hic locus eſt, in quo exercet acumen ſuum Dionyſius Longinus cap. 22 elegantiſſimi libelli, ubi tum alia notari merentur, tum quod & ipſe non bene correcto exemplari utens ſic citat hæc verba, & ipſe ſuſtinuit illa explicare νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι. Quod quam ſit vitioſum, ipſa Herodoti verba oſtendunt mox ſequentia τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται. Rejicit pluralem, exigit ſingularem. Sed teterrima in eodem loco ſunt vitia, vel Tollii notantis duos codices habere προσεπέβαλεν, quod falſum eſt, quum ipſe in MSto viderim eſſe Προσεπέβαλε, etiam cum proximarum vocum varietatibus, quibus relictis id haud dubie etiam fuit Longini verbum; vel interpretis, qui Græca iſta ὡς μηδ' ἀρχὴν πρὸς τὸ ἱερεῖς δέος προσαγορεῦσαι (vitioſe editur προσαγορεῦσαι) τοὺς ἀκούοντας Latine vertit *quo minus eos in principio orationis, uti factum oportuerat, compellaſſet.* Adeo illic quoque ignoratur uſus vocis ἀρχὴν, quem toties hæc tempora oſtentaverunt, & quia librarii nonnulli etiam ignoraverunt, ideo in nonnullis MSStis exſtat ἀρχῇ, mendoſe ſane. Dicit enim *ut omnino ne alloquatur quidem audientes propter imminentem metum.* Porro horrendum iſtud, quod notat Tollius ὡς δραπέτῃσι ſi reddatur *tanquam fugitivis* inelegans fore & inſolens, & ideo ſe reddidiſſe *acerbiſſimam*; habet contrarios Vallam cum omnibus, qui interpretationem ejus ediderunt, qui non ita ſtatuunt. Sed porro an diffidebat ingenio Herodoti aut peritiæ, qua ſciret quid foret elegans? An vero Græcis aliud eſt elegans, aliud Latinis in hac narratione? Inſuper Tollius ex ſe id non facit, ſed ex inepta imitatione Gallici interpretis, *& eſclaves miſerables.* Immo optime mentem Dionyſii intelligebant Iones audienda ſervitutis ratione, quæ incumbebat fugitivis. Summa rei eſt, mi lector, ut ſcias legi in eximio illo Mediceo MS. ταλαιπωρίην δέκεσθε. egregie & boni ominis ergo. Hæc una laborioſa ſors & tempeſtas, quam animoſe diſſipantes lætius agemus & ſecurius.

335, 23. Πολλὸν ἱλαστεύσεσθαι.] MS. recte ἱλαστωθήσεσθαι.

335, 40. Ταῦτά τοῦτο πείσεσθαι.] MS. adnectit voculam εἰσὶ, & debet adnecti.

336, 13. Παρ' ὅτεῳ.] MS. παρ' ὧ.

336, 26. Τετμήσεσθαι ἵμενον.] MS. παρέμενον, quod retinet etiam infra.

336, 37. Οἳ παρείχοντο μὲν.] MS. παρείχοντο μὲν γὰρ. Certe videtur narrationem hic incepiſſe ab primo ovo, & propterea etiam libero procemio eam inſtituere.

336, 48. Οὗτοι δὲ ὡς διαιτ.] MS. αὐτοὶ δὲ ὡς.

337, 6. Ὅπως εἴχε περὶ τῆς Χίου.] MS. ὡς εἶχε περὶ τῆς X.

337, 11. Οὗτοι μέν νυν.] MS. οὗτοι μὲν τοί νυν.

337, 30. Ἐς τοὺς Ἀργείους.] MS. ἐς αὐτοὺς Ἀργείους.

337, 44. Ἐν Διδύμοισι ὁ νηός τε.] Interponit MS. ἐν Διδύμοισι καὶ ὁ νηός τε, ut ſenſus ſit; *templum vero, quod erat in Didymis, ædes perinde ac oraculum* &c.

338, 1. Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλάσσῃ.] Vox media abeſt ab MS. & merito poſt toties jam citatum iſtud mare, & utique libro 2 c. 158 & 159 ſine illo participio diu monſtratum. Et videtur ipſe Stephanus Byzantius indicare hanc Herodoti manum in v. Ἄμπη ſcribens πόλις πρὸς τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, non addito participio. Nam & quod ad nomen urbis pertinet, plane in MS. Mediceo notavi Ἄμπῃ, non Ἄμπι, quod vulgo edebatur, & hinc eruditis dedit occaſionem ſcribendæ notæ ad Stephanum. Potius debuiſſent conferre locum ex libro 1 cap. 189, ubi dicit ποταμὸν Τίγρην, ὃ δὲ παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ.

338, 17. Ἔπεσαν τὸ θέητρον.] Non oportet affectare nimium delicias, quod videntur alii, quam Herodotus, feciſſe. Nam exhibet hoc loco optimus MS. ἔπεσε. Quod eſt præſtantiſſimum, & ſi id habuiſſent cognitum illi heroës ad Dionyſii Longini caput 24, prout diſtinxerunt, quanto aliter ad id ſcripſiſſent? quanto paucioribus verbis potuerant defungi? & quidem multo melius, quam pluribus nunc efficiunt, ſive Fabrum reſpicias, ſive Tollium, utique in obſcuro hariolantes. Ita ut habet MS. Mediceus, legit quoque Dionyſius, qui artificium hoc non ponit in eo, ut alius ſit numerus verbi, alius nominis, ſed in utroque ſit idem, ſicut in exemplo Thucydidis Πελοπόννησος διεστήκει, ita in Herodoto ἔπεσε τὸ θέητρον. Indignum eſt hoc tempore edi in Longino ἔπεσαν. In dativo conſiderando perinfelix eſt Petra. Ubi vero in Græcis illud *univerſum*, quod tam ample debuit conſpici in Latinis? Non ſi Thucydides dicat ἅπασα, ideo & Herodoto tale adjectivum placuit exprimere, quod ſententia ſatis demonſtrat.

338, 25.

338, 25. Αἰάκεες δυλδίων.] Miror potuiſſe iſtum naſutum Stephanum hîc ſilere, ubi longe pulchrior in Græcis videtur oratio, quam in Latinis, ut nomen proprium efferatur plurali modo vel ad ſævitiæ exprobrationem vel ad vilitatis, ut apud Suetonium dicebat Sulla *Julio Cæſari multos Marios ineſſe*. Sed hæc poſſunt ita videri. Omnino præſtantiſſimus codex habet ſimpliciter, quod edidi, Αἰάκεα.

338, 32. Οἱ Σάμιοι μοῦνοι Ἴωνες.] MS. Ἰώνων.

338, 43. Ἐοῦσαν ἐρήμlω.] Si inſpexeris collectanea Porti, non alibi in Herodoto notatur hoc adjectivum ſic fœmininum per notam ultimæ ſyllabæ, ſed ipſum ἔρημος implet quoque iſtud genus. Cur igitur non notavit hoc ſpecimen? Sed & hoc loco ſcias legi in optimo MS. ἔρημον. Sic non modo aliquoties ἔρημος οὖσα occurrit, ſed & lib. 8 c. 65 ἐρήμου οὔσης τῆς Ἀττικῆς. Etiam alii.

339, 1. Ὡς ἀποβαλόντος τlω πόλιν.] Vocula prima non eſt in MS. in qua neſcio quid cauſæ videtur quæſiviſſe Valla, ut inde reliquis Græcis attribueret ſenſum invidiæ plenum, tanquam urbis deſertori, quum urbem conſiderare videatur Herodotus ut unicum ejus munimentum, quod ille amiſerat, & hinc in manum Hippocratis ab fato delatus.

339, 8. Ἱπποκρέτεω λαγχάνων.] Ignoro id genus loquendi, & habet MS. ille optimus perſpicue Ἱπποκράτεα. Non aliter Herodotum loqui videbis ex Porti lexico.

339, 14. Ἐκ τῆς Γυνικός ἐκδιδρήσκει.] Sic cap. 90 Ἐκδιδρήσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης. Atque ita ſæpius. Attamen hoc loco voculæ duæ priores abſunt à MS.

339, 32. Τὰς μὲν ἐθελοντί.] MS. ἐθελοντlω.

339, 47. Ἡ πόλι ἢ ἔθνεϊ.] Prius ἢ omittit MS.

340, 3. Λοιμὸς ἀπολαβὼν ἀπήνεικε.] Attende lector; neque enim unquam participium hoc aut alia pars verbi ab Herodoto uſurpatur hoc ſenſu: immo magis ut receptionem, non ablationem & raptum notet. Inſpice modo Porti indicem. Et certe voluerunt in hoc fuiſſe nonnulli lepidi videri, ut nunc quoque duo verba haberent idem principium. Itaque gratulabundus excepi, quod notabam in optimo MS. legi ὑπολαβών. Hoc verum eſt & Græcum. Λοιμὸς enim ὑπολαβὼν, ut ποταμὸς 2, 150, ut ἄνεμος ὑπολαβὼν καὶ ἀποφέρων 4, 179.

340, 8. Προσίδωκε.] MS. rite προσέδωκε. Et mox ἐποιήσαντο, non ἐποιήσατο. nempe Hiſtiæus cum Lesbiis.

340, 20. Πεδίῳ τῷ Μυσῶν.] MS. πεδίῳ τὸν τῶν Μυσῶν.

340, 49. Περιστείλαντας δ' ἀπροσπῶς ἐνετείλατο θάψαι.] MS. περιστείλαντας εὖ ἐνετείλατο θάψαι. Quod ſufficiens, credo, atque etiam ſincerum Herodoti eſt. Libro 2 cap. 90 dicit περιστείλαντες ὡς κάλλιστα. Quod autem ad titulum pertinet, quem auctor addit, quum ab Dario Εὐεργέτης ἑαυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι inſcribitur, de eo collegit aliqua Deſider. Heraldus lib. 2 Adverſar. cap. 9.

341, 9. Τοῦτον τὸν τρόπον.] MS. τόνδε τὸν τρόπον. De hoc autem σαγηνεύσεως genere notat aliqua Petavius ad Juliani orationem ſecundam; ubi circa Eretriam idem factum docet ex hoc teſtimonio Platonis & deſcriptione non minus concinna; οἱ στρατιῶται αὐτοῦ, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν διαστάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας διῆλθον ἅπασαν τlω χώραν &c. Nam certe quod in Herodoto eſt ἀνὴρ ἀνδρὸς ἁψάμενος διήκουσι dubito an queat omnibus placere. Utique iſtud, quod audimus, διήκουσι, quiſque videt idem eſſe, quod διέχοντες ſequens, ut iſtud nequeat hîc ferri, præſertim quum & optimus ille MS. habeat διήκουσαν, ut ad θάλασσαν νοῦν referri debeat, dicanturque viri manibus junctis ab boreali mari per litus circumdare uſque ad auſtrale continuo tactu pertinens, & ita ſemiorbem ducentes deinde per omnem inſulam tranſire. Apparet autem ſic in maximis imperiis placuiſſe illudere vocabulis, ut graviſſimam miſeriam quæ hominibus inferri poterat, communi privatorum hominum vocabulo gauderent efferre, ut eſt in piſcando σαγηνεύσις, quem morem ab antiquo deductum eſſe docet Nemrodes ὁ θηρευτὴς, non utique ut occideret, ſed tanquam in vivariis multa animalium genera iſti noſtri Perſæ, ſic ipſe vetuſtior undiquaque, ſed per vim, colligeret homines, & ſubjectos haberet numeroſiores, ſermone extenuante graviſſimas ærumnas. Et mox idem MS. ἐπιμπρήσαντο, non ἐπίμπρησαν.

341, 19. Ἀντὶ ἐνόρχων εἶναι ἐυνούχους.] Quod peſſime ſic corruperunt alii, pulcherrima converſione ita reſtituit optimus MS. ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους. Hoc vere Herodoteum. 7, 170. ἀντὶ δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας ἠπειρώτας. Noluit dicere ἀντὶ νησιωτῶν εἶναι ἠπειρώτας, Nec diſſimile eſt 1, 185. Ἐποίεε δὲ ἀμφότερα ταῦτα τόν τε ποταμὸν σκολιὸν, καὶ τὸ ὄρυγμα πᾶν ἕλος. Item 8, 88. οἱ ἄνδρες ἡμῖν γεγόνασι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες. Imo cum hoc comparandum videtur iſtud dulciſſimum ultra quam dici poteſt vel prophetæ Hoſeæ, quod citat Paulus ad Roman. 9, 25 Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου. vel Joannis in Euangelio 4, 46. Ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον.

341, 24. Δὶς δὲ ἐπεξῆς.] MS. δὶς δὲ ἑξῆς. Mox εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αἵδε. interpoſito illo αἱ ſatis eleganter & inexſpectato.

341, 30. Πόλιες πολέες εἰσί.] Quaſi vero. Atqui longe certius MS. πόλιες συχναὶ ἔνεισι.

341, 32. Σηλυβρίη τε.] Ita agit Holſtenius ad Stephanum, tanquam ſolus diſſentiret Herodotus, eamque appellari vellet hoc modo ſine litera μ, quam videt alios interponere & vocare Σηλυμβρίαν. Quid igitur cogitavit de interpretatione Vallæ, in qua dicitur *Selymbria?*

bria? Ut tricari deſinant, teſtor in MS. Mediceo plane legi Σηλυμβρία, prout haud dubie Valla habuit in exemplari ſuo, quod expreſſit, de quo bene cogitare debuit Holſtenius, & Florentinum iſtud Herodoti exemplar potuit inſpicere.

341, 34. Ἀλλ' οἴχοντο φεύγοντες ἀπολιπόντες τὴν πόλιν.] In his omnia inſunt ut præter rationem, ita præter Herodoti manum. Neque enim ulla catachreſis defendere poteſt vocem poſtremam, quæ ut recte ſe haberet, duntaxat ſcribi debuit τὰς πόλιας. Deinde quod exemplum uſpiam ita incondite geminati participii? quorum unum non modo nihil ſententiæ affert, ſed prorſus ab currente calamo & recordante ſæpe ab Herodoto eſſe dictum οἴχοντο φεύγοντες inculcatum videtur. Inſpice quam præclare MS. Mediceus ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην εἴσω. Nam & ſic habet, ut rurſus in pagina ſequente, non ἴσω.

341, 38. Τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας.] Ferri poteſt. Sed cur ad ſe Herodotus id retulerit, & non ad ipſam hiſtoriam? Utique nequivit auctor fide ſua contendere nullam aliam urbem aut munitionem ab Perſis eſſe deletam præter illas quas memoravit. Itaque multum præplacet lectio, quæ eſt in MS. καταλειφθείσας.

341, 42. Ὅσας προσχόντες.] MS. ὅσας πρότερον προσχ. Talis alicujus vocis rationem habuit interpres Latinus.

341, 45. Τῶν Φοινίκων ἔπλεε τούτου.] Vox poſtrema abeſt ab MS. Utique nullus non bene videt agi de hac navali expeditione Phœnicum.

342, 12. Ἐπ' Ἀθηναίων.] MS. ἐπ' Ἀθηνέων, quod neceſſarium eſt, & expreſſit interpres. Et mox αὐτὰρ ἐδυνάσθη τι καὶ.

342, 36. Οἱ ἐπαγόμενοι.] MS. οἱ ἐπαγαγόμενοι. Et ſtatim πρῶτον μὲν ἐπετείχισε, quod verum, quum ἀποτειχίζειν recte ſequatur ut ſumma effectus.

342, 46. Οἱ Λαμψακηνοὶ οἱ λοχήσαντες.] Nimium illud quidem. Itaque poſterius illud οἱ abeſt ab MS. & quidem neceſſario.

343, 3. Τί θέλει.] MS. τὸ θέλει. c. 61 ὅ, τι φέρει.

343, 10. Μετὰ δὲ ταῦτα τελευτᾷ.] Vox ταῦτα abeſt ab MS.

343, 29. Εἶχε κατ' οἴκους.] Exſtat hæc loquutio 3, 79. Ἀλλὰ κατ' οἴκους ἑωϋτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. Hoc tamen loco præfert optimus MS. οἴκου.

343, 45. Ἔφυγε Χερσόνησον.] Abſurdum dictum præ illo quod eſt in optimo MS. ἔφυγεν ἀπὸ Χερσονήσου.

344, 24. Οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων.] MS. οὐδὲν ἐπίπλεον ἐγέν. τουτ. nihil plenum conſummatumque ex illis Perſis contigit ad miſeriam Ionibus futurum.

344, 28. Ἐκ τῶν πολεμίων.] Si modo eo uſque extendere ſe Artaphernis manus potuerint, ut hoſtes petenti ipſi, ut legatos mitterent, auſcultaviſſe opinemur. Et vero quinam iſti πολέμιοι? utrum adhuc in ipſa Aſia? an vero tranſmarini ex Europa? Ridiculus eſt Valla, quid cogitaverit de accitis hoſtium nunciis. Omnino amare debemus emendationem Nobiliſſ. Grentemeſnilii ἐκ τῶν πολίων, quam pleniſſime confirmat exemplar Mediceum.

345, 29. Πεζῷ στρατῷ στρατοπεδευομένῳ.] An pote quid ineptius hac repetitione? Itaque ſcias mediam vocem ab MS. abeſſe, quod commodiſſimum eſt ingenio per Herodoti ſcripta molliſſime progredi & decurrere adſueto. Πεζῷ enim nihil adeſt, quod reſpiciat, niſi antecedens στρατῷ: niſi placeat neutrum eſſe, ſicut infra, ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας καὶ τῷ ναυτικῷ.

345, 39. Ἀπηλλάχθη.] MS. ἀπαλλάχθη.

346, 17. Τὰς νέας πάσας.] MS. τὰς νέας τὰς πάσας. ut 7, 68. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας.

346, 34. Ἐπὶ σφίσι ἔχοντας.] Hæc non poſſunt notare *hoſtili in ipſos animo*, ut vertit Valla. Nam etſi habere aliquid ἐπί τινι dicatur de jure actionis ob noxam, ideo non ſtatim eſt hoſtilis animus. Imo Mediceus MS. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας. Pro quo uſurpat accuſativum lib. 9 cap. 58. Ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μούνους.

346, 42. Ἐπειρᾶτο συλλαμβάνειν.] MS. συλλαμβάνων. Sane utroque utitur. Sed fidem meretur codex optimus. Certe junctum cum participio duobus locis notavit & Portus. Sed id fit in multo pluribus.

347, 25. Ἴσων ἀμφοτέρων ἐόντων.] Vox media non eſt in MS. quia ſcilicet jam δίδυμα antecesſerant, etiam τέκνα, etiam τῶν παίδων τὸ πρεσβύτερον. Quid ab alio hîc ſupponi poteſt, quam eſſe ἀμφοτέρους? Et melius utique ſequitur eadem vox.

347, 34. Τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸ γεραίτερον.] Si ita dixit Pythia, ſupponit igitur non fuiſſe ὁμοίους nec ἴσους, ſed uni adfuiſſe aliquod præ altero γέρας. Quod dubito. Certe MS. Mediceus τὸ πρεσβύτερον. Et ex ſequentibus apparet Pythiam hac voce uſam eſſe, dum ſcribit Lacedæmonios reperire nequiviſſe ne ſic quidem τὸ πρεσβύτερον. Quin & in voce γεραίτερος reſidet aliquid, cui nunc locus nullus eſt.

348, 5. Τῷ δὲ νεωτέρῳ.] Et hæc ultima vox abeſt ab MS. Recte ut credo, quum per præcedentia is optime queat intelligi.

348, 6. Χρόνον τῆς ζόης αὐτέων.] Etiam hæc poſtrema vox non eſt in MS. quod quam ſit commodum, patet ex ipſa Vallæ verſione, eam plane non tangentis.

348, 9. Τάδε δὲ καταλεγόμενα.] Tanquam in his fuiſſet compoſita & deſcripta ſeries quædam vel rerum vel nominum, in qua ſolet He-

Herodotus illud verbum καταλέγοντες uſurpare paſſim; quæ nulla prorſus eſt, ſed in alia parte narrationis ſequitur, unde ibi dicit καταλεγομένους. ut id haberi prorſus debeat pro ficto & ſuppoſiticio, & unice verum legatur in Mediceo MS. τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα. Quis neget id expreſſum eſſe ab Valla?

348, 18. Εἴρηταί μοι.] MS. εἰρέαταί μοι, quod ex aliis locis jam novit Portus.

348, 40. Ἐν τοῖσι ἐξοδίοισι.] MS. ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι. Hanc vocem obſervavit Suidas, non neutrum: quod dubium foret, an pro adjectivo accipi deberet, prout illic dicuntur etiam ἐξόδιοι νόμοι. Itaque Suidam egregie confirmat hic Italicus codex. Deinde etiam cum ederetur θυσίην τις δημοτελὴς ποιέηται, quod ſine ſenſu eſt, hærebam an deberet ſcribi θυσίη, ut verbum eſſet paſſivum; ſed adjuvit me MS. exhibens egregie ἢν θυσίην τις δημοτελῆ ποιέηται, ut verbum ſit medium.

348, 49. Νεομηνίας δὲ ἀνὰ πάσας.] Ita qui Herodotum ferre nequiverunt, ex vulgari Græcia ſuppleverunt hunc ejus locum, ut cap. 61 dixit ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην & 2, 37 & 8, 65. Τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι ἀνὰ πάντα ἔτεα. Et 1, 136 ἀνὰ πᾶν ἔτος. Sed particula ἀνὰ nunc abeſt ab MS. & recte. Videtur enim dictum ut ſæpe τοῦτον τὸν χρόνον & cap. 123 τὸν πάντα χρόνον. Sed clariſſime 1, 111 πᾶσαν ἡμέρην.

349, 5. Τούτοισι προσκέεσθαι.] Pluribus id verbum confirmavit Portus in Lexico, etiam adhibens hunc ipſum locum, interpretans *bis hunc honorem tribui*, ut in dubium trahi nequeat: quum tamen perſpicue legatur in optimo MS. προσκέεσθαι, fere ut 3, 22. Ὀγδώκοντα ἔτεα ζόης πλήρωμα ἀνδρὶ μακρότατον προκέεσθαι.

349, 27. Λέβητας κροτέουσι.] Sic & Valla *ollas*. At Cragius *lebetes*. Cedo igitur, quot ejus generis fuerint? An in ſingulis plateis & vicis coactæ fœminæ pulſarunt varios? ut turbulenta eſſet quam maxime Sparta. Immo vero optimus MS. agnoſcit tantum λέβητα. Sic clarior eſt ſermo, ut certæ fœminæ unum conſtituentes cœtum pulſantes unum æs circumirent.

349, 33. Τῶν γὰρ βαρβάρων.] MS. τῶν γὰρ ὦν βαρβ. Nemo qui Herodotum novit, de eo dubitaverit.

349, 46. Ἐπεὰν δὲ θάψωσι.] Debebant nempe codicis Medicei quoque in hunc librum ſextum ſingularia beneficia exſtare. Itaque videtur ea auſpicari ab hoc loco. Quem Cragius quoque ſic intellexit, quaſi in univerſum quo tempore funus fiebat Regi mortuo, decem dierum juſtitium indici, nec magiſtratuum ullum conſeſſum fuiſſe habitum, ſed hos dies ut funeſtos luctu traduci, quibus ſtatim ſubnectit Heracliden corripientem intra tres dies. At vero hæ voces omnes non leguntur ſuo loco in MS. ſed ad marginem allitæ ſunt manu ſatis recente. Quam varietatem quum conſidero, vereri ſane ſoleo ne recte abjiciantur; quippe totum hunc ſermonem ſi ſpectes, ille eſt de ratione efferendi reges. At in hac parte nunc particulatim agit de regibus in prælio interfectis; hos ait efferri in toro magnifice ſtrato, tum decem dierum indici juſtitium, non ſublegi magiſtratus, & nihil aliud Lacedæmona niſi lugere. Ad hæc, ſatis ſic clara, proponenda non videtur mihi ullo modo requiri illa tria. Tuum erit, mi lector, conſiderare & bene ſapere. Ad quod quum te in tam memorabili loco excitet ille præclarus codex, nec ſtupide omnia admittas, opinor eſſe quod ei gratias agas.

349, 49. Συμφέρονται δὲ ἄλλο οὐτοι.] Vox poſterior in MS. non eſt.

350, 14. Κατὰ τῇ Ἑλλάδι.] Ille ipſe MS. interponit ἐν voculam ſcilicet modo datam τῇ Αἰγύπτῳ, & ideo nunc omittendam, ut putarunt. At ille addit plane oſtendens Herodotum ex 2, 114. Ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐξεργασμένος.

350, 40. Ὡς παιδίον φορέει] Voluerunt nempe aliter loqui Deam, aliter nutricem; ideo mutari debuit vox. An idem fuerit Herodoti judicium, omnino dubito. Immo quum plane habeat MS. φέρει, dicendum eſt nugaces manus hinc removeri debuiſſe, & ſancte genuinum retineri.

350, 44. Ὁρῶσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι.] In tanta collectione accuſativorum qui tamen maxima cum concinnitate ſe invicem amplectuntur, ut loquutio ſit quam emendatiſſime coagulata, eſt tamen unum vitioſum, etſi forſan nullo lectore judice, utique tamen ipſo Herodoto, cui hanc cauſam committere debemus, cujus fideliſſimum exemplar MS. habet ὁρῶσα. Quæ mutatio ſi creditur non meruiſſe, ut laudabilis dicatur, utique eſt notabilis, ut patebit reviſenti ad numeros 17, 47. Nec huic diſſimile occurrit 8, 137. Οἱ δὲ τὸν μισθὸν ἔφασαν δίκαιον εἶναι ἀπολαβόντας οὕτω ἐξιέναι. Sed codex antiquus offenſus tot accuſativis ſcribit ἀπολαβόντες. Et vellem plura; ſed ſatis eſt talium.

351, 3. Ὑπεδέκετο.] MS. ὑπεδέκετο. Et mox ἢν τὸ ἂν αὐτὸς omiſſa particula τι. Utrumque ſi non prægravans vulgatam, certe par, quum & mox verbo reſpondeat καλαινέει.

351, 16. Ἀπιέναι ἀπάγεσθαι.] Multum hic diſferunt in interpretando Valla & Stephanus: ille aſtutus ad ſpeciem vulgato dandam *ad eam ducendam abiit*, Stephanus *eam abducere permiſit*. Unde potuit id habere iſte Stephanus? non ſane ex ſeſe? & debuerat utique

cauſam hujus mutationis, quæ nulla in vulgato exprimitur, vel in notulis illis edidiſſe, vel in ora poſuiſſe, ſi quid in aliquo MSto reperiſſet. Et hoc verum eſt. Sed ipſe dolum fraudemque amavit. Nam clare exhibet Mediceus MS. αἰτίησι.

351, 23. Τὸν χρόνον τῶ ἠγάγετο.] Nihil in eo eſt Græcum. Præclare MS. τ͂ χρόνου ἐξ ὅτευ ἠγάγ.

351, 24. Ἐπὶ δακτύλῳ.] Nempe quia mox addit τοὺς μῆνας, hos debuit computare uno digito, quoniam ſumma eſt tam exigua pro ratione numerorum, quæ digitis computabatur. Sed inepti ſunt, & ad tempus matureſcentis fœtus ſubducendum plures digiti requirebantur, ut omnino auctor ſcripſerit ἐπὶ δακτύλων, quod integerrimum exſtat in codice Mediceo; ſed & apud Th. Gale in Cod. Arch.

352, 12. Οὐκ ἑωυτῦ μιν εἶναι.] Vocula μιν non eſt in MS.

352, 20. Εἰ ἄρα Ἀρίστων.] MS. tantum εἰ Ἀρίστων. Tale ſupra jam occurrit. Nam mox ex eodem edidi ἐβώλετο, quod ab Stephano in MSStis repertum patet in margine, firmatum ab noſtro.

353, 5. Μετέρχομαι πρὸς θεῶν.] MS. μετέρχομαι τ͂ θεῶν. Sic in eodem MS. eliditur præpoſitio ſuppoſita hac eadem voce in cap. 74 λέγεται εἶναι ὑπ' Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ, quum in MS. ſit εἶναι τ͂ Ἀρκάδων, ubi vide.

353, 26. Ὀλίγον γάρ τι πρότερον.] Sic 7, 113. Τῶπερ ὀλίγον πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. Et contra ſæpe occurrit πολλὸν ἐλάσσων, & ἀλκιμώτερος. Et 1, 56 Πολλόν τι μάλιστα πάντων. Nunc tamen optimus MS. ὀλίγῳ γάρ τι πρότερον.

353, 35. Καί τοι πατήρ ἐστι.] Nihil juvat iſta ſecunda vox: plus longe confert optimus MS. ſcribendo καί σοι πατήρ ἐστι.

353, 39. Ὅτε αὐτῷ ἠγγέλθης γενόμενος.] MS. ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος, prout lenivi, quod eſſe durius in ſcripto exaratum indicavi.

354, 1. Ἀληθέστατον πάντων ἀκήκοας.] Vox media non eſt in MS. quum adhuc aliquid reſponſi ſuperfuiſſe ſtatim oſtendat.

354, 10. Ἐπιδιαβάντες δὲ.] Similia in Herodoto decompoſita memini legiſſe; hoc ipſum non recordor: & ſane exhibebat MS. ἐπιβάντες δὲ. Et ſtatim αὐτῶ τε ἅπτοντο, non ἅπτονται, quod non mirum irrepſiſſe in codices vulgares, quum & vulgaris ſcientia id poſcat; ſed aliud placuit docto Herodoto. ut ἀπαλλάσσοντο 5, 34. & 6, 75 ἄρχετο.

354, 12. Οὐδὲ προεξεδίδοσαν.] MS. οὐ προεξεδ. Elegantia etiam in exiguis effulgens, quum ad repetitionem nimis ſubitam illius δὲ offenſet lingua.

354, 37. Τῷ Κλεομένεϊ διωδώθη τὸ πρῆγμα.] Eſt hoc certe communis Græciſmi, & ideo non miror hic conſpici verbum, quod tantopere conatur nunc illuſtrare Portus, & quantis molibus commentatores in epiſtola Pauli ad Romanos capite 1? Sed acrioris cogitationis aliquid voluiſſe videtur Herodotus, quod præbetur ab MS. nempe ſolum ὡδώθη. Neque enim neceſſario requiritur, ut bene addatur, quum ſatis ſit ſi dicatur id negotium peregiſſe viam.

355, 2. Ἦγον ἄλλως τε καὶ.] MS. ἦγον καὶ ἄλλως καὶ, quod eſt venuſtius.

355, 5. Παραθήκην καταθέσθαι.] Alibi uſurpat ſimplex τίθεμαι, ut notum eſt: nunc præfert compoſitum, ut propior ſit voci, quam in hac cauſa elegerunt Latini, *deponere?* Non ſugillo; ſed egregie optimus MS. παραθήκην παρατίθεσθαι, ut & nomen & verbum ſit ejuſdem formæ, prout alibi πομπὴν πέμπειν, ἀρχὴν ἄρχειν. Hoc libro in fine: δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. Hoc enim illi in mente fuiſſe patet ex cap. 86, ubi bis dicit παρακαταθήκην, quo decompoſito jam vitavit uti.

355, 14. Ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ.] Hæc bene concinnata ſunt ab correctoribus, & quæ ullus adeo non ſit negaturus, ut Portus in lexico potuerit pro iiſdem conſiderare Ἐπεὶ δὲ ἐξώρκωσέ μιν & Ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ, quæ in objecto differunt maxime. Sed unde ſciebat Herodotus eum in animo habere tale factum, niſi id in quibuſdam exſeruerit & facto declaraverit? Si enim id non ita jam patuerit, horrenda & deteſtabilis eſt hæc non jam ſuſpicio, ſed opinio. Non is eſt Herodotus, qui in hiſtoria ſua oſtendat ſe velle flagellare voluntatem aut cogitationem hominis deſtitutam omni probatione ex facto. Unde quis eſt, qui hunc locum intellexit? Videamus igitur. In unico illo MS. legitur non iſtud participium, ſed ἐξώρκου. An non hinc patet Herodotum ſcripſiſſe: καὶ δὴ καὶ ἐς Νών. πόλιν πρόθυμος ὢν τ͂ Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων, ἐξωρκῶτο Στυγὸς ὕδωρ. Itaque ſi appareat eum incepiſſe jam id facere & certe feciſſe, recte ut hiſtoricus narrat hoc factum Cleomenis, non ut conjector dicit in animo habuiſſe. Unde mox etiam addit ταῦτα πρήσσοντα. Hoc verbum jam tetigi ſub numeris 211, 17.

355, 16. Λέγεται εἶναι ὑπ' Ἀρκάδων.] Si ſolorum Arcadum hæc pronunciatio foret, alii diſſentirent, poſſet iſta ſcriptura habere ſuum locum. At non iſtius tantum populi hæc fides aut jactantia erat, ſed ab omnibus admiſſa, neque quiſquam prolatus eſt, qui id in dubium traxit, & plane legas apud Pauſaniam καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ ὕδωρ Στυγός. Neque ambiguum, quin & Herodotus, licet Car, idem crediderit. Omnino ſcripſit auctor λέγεται εἶναι τ͂ Ἀρκάδων. In hac Arcadum urbe traditur eſſe. Ita plane habet MS. unde etiam non mo-

modo ut commodam, ſed ſane perneceſſariam reſtitutionem admittere debui.

355, 18. Ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγγος.] Quale ſpectaculum hîc ſibi fingunt eruditi? Dicit omnium nomine Valla aquulam è petra emanantem diſtillare in vas quoddam, in gyrum maceria præſceptum. Certe iſta maceria nequit grandis fuiſſe, quum neque vas ſupponi tale poſſit. At quis vidit vas maceria præſeptum? Debet id magnopere meruiſſe cuſtodiam. Niſi fallor, univerſa hæc & ſingula ſunt ineptiæ & abſurditatis plena, ut merito dixerim ab nullo hæc intellecta fuiſſe; & tamen ſuſtinuit hæc non modo legere Caſaubonus, ſed etiam citare ad Strabonem pag. 168. Verum abſurditas ut magis pateat; infinita eſt nimirum hæc diminutio & λιτότης, qua utitur in deſcribenda Styge Herodotus, id tamen effectura, ut hæc omnia poſſint prima fronte videri optime convenire; eodem ſc. modo quo nunc quoque fontium quorundam per viſcera rupium ad fines delapſorum ſcaturigines ſuppoſito excavato vaſe aut cavitate rupis alibi exciſa excipi conſuerunt, quales paſſim peregrinantibus per montana occurrunt. Sed quum id fiat ob certam quandam aquæ iſtius virtutem aut oportunitatem eamque ſalubrem; quæ oro iſta Stygis virtus eſt, ut mereatur tanta cuſtodia excipi ac in ſuos uſus reſervari: quæ adeo ſalubris non eſt, ut teſtimonio Pauſaniæ & Plinii vel epota illico necet, vel virulentia ſua omne immiſſum vitiet ac contundat: & nec odore nec colore in melius differat; atque etiam ipſa appellatio gratiam ejus ſtatim exprimat. Adeo mirum videbitur, ſi accolæ illic de induſtria vas appoſuerint non aquationis tranſeuntium vel hominum vel pecudum cauſa, quod circumſcepta maceria has impediebat, ſed conſervandi cauſa. Sed nec de vaſe quidquam Pauſanias, cujus verba ſunt. κρημνὸς ἐστιν ὑψηλός. οὐχ ἕτερον ἐς τοσοῦτο ἀνήκοντα ὕψους οἶδα. καὶ ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ στάζει, & aliquanto poſt. τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ τοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον, ἐμπίπτει μὲν πρῶτον ἐς πέτραν ὑψηλὴν, διεξελθὸν δὲ διὰ τῆς πέτρας, ἐς τὸν Κρᾶθιν ποταμὸν κάτεισι. In quibus nihil quidem tale apparet de vaſe, ſed ſolennis fluviorum decurſionis relatio. Nihil aliud fecit Herodotus deſcribens loci naturam, quæ talis fuit, ut Styx è ſumma rupe decidens in petram ab eodem latere exſtantem, inde decucurrerit in vallem, aut cavam rupis partem, & ex iſta petierit Crathin. Id ut habeamus, corrigendum eſt ex MS. optimo, ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος. Habemus in Græcis ἄγκεα, συναγκείας præſertim in Diodoro Siculo, ut ſint omnia notiſſima. Certe apud Suidam in utroque loco habet MS. Lugdunenſis Μισγάγκεια & ξυνάγκεια, ut alii boni codices, nec γ in illis ferri poſſit.

Mnaſarchi eſt libro 1 Antholog. p. 9 Οὔ τοι πρῶνες ἔθ' ὧδ', οὐδ' ἄγκεα, πάντα δ' ἔρωτες.

355, 24. Ὑπέλαβε μανίης νοῦσος.] Sic quoque citat Suidas in v. Ἐνέχυρον, ut notum viris doctis. MS. excellenter μανίη. Ita fragmentum veteris ſcriptoris à Suida citatum in v. Ἀπόλεμος. Ἀπόλεμος γὰρ ἦν, καὶ ὑπὸ νόσου ποδάγρας οὔτε αἱ χεῖρες οὔτε οἱ πόδες ἐτύγχανον ἀργοί. Recte enim intelligunt per appoſitionem.

355, 41. Ἀνέγνωσε ἐς τὰ περὶ Δημ. γενόμενα λέγειν.] Neſcio an acutior in hoc loco Valla non fuerit, quam quis forſan credat, aut etiam quam debuerit, in interpretando vocabulo ἐς. Confer Latina, quæ certe manere debent; ſed ex Græcis ea vocula expungenda, quippe & abeſt ab MS. & omnino turbat ibi conſtructionem. Plane enim ut cap. 83 dixit auctor Οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι, ita nunc Cleomenes τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δ. γ. λέγειν.

355, 42. Ὡς δὲ Ἀθηναῖοι μοῦνοι.] Et quidni infra quoque dicitur Ἀργεῖοι μοῦνοι? Sed MS. illud μοῦνοι nunc ignorat.

356, 11. Στρατιὴν κατῆγε.] MS. κατήγαγε.

356, 21. Καὶ τοῖσι Μιλησίοισι.] Vox media non eſt in MS. etſi alibi reminiſcar reſtitutam. Sed & mox legit idem codex λέγον ὧδε, non οὕτως.

356, 28. Τελέλικτος.] MS. ἀέλικτος. Hæc nempe vox deſtituta erat monumentis, unde fides antiquiſſimæ uſurpationis inter Græcos conſtaret, quæ nunc ei ab Florentia ſubminiſtrantur, ſive ſignificatio ſit privativa, ut ſerpentem nulla ſpirarum volumina colligentem notet ac recte expanſum, ſive valde collectum ex ambiguitate præpoſiti α.

357, 3. Κατὰ πεντήκοντα δ' ὦν.] Nullum locum habet iſta adverſativa, & quam dulce ac conveniens eſt in MS. κατὰ πεντ. δὴ ὦν.

Ibidem. Ἐκκαλεόμενος ὁ Κλεομένης ἀπικέσθαι] MS. ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης ἐκέλευε.

357, 8. Ἀναβὰς ἐπὶ δένδρεα.] MS. perſpicue legit ἐπὶ δένδρος, quod eſt melleum profecto, & ſemel tantum hoc loco exſtans. Unde recte cum aliis cenſeam fieri, ſi deducantur poſita paſſim δένδρεα. Habet iſta loca Portus, & omnia in iſto plurali: hunc locum non habet, qui eſt primarius, & unde manifeſte ſuppeditatur ſingulare, quod iſte conjectat, qui tamen proxime ante notaverat δένδρεον. Tanto autem ineptius in hoc loco eſt actum, quod in genitivo edant ita ut citavi.

357, 12. Ἐπείρετο τῶν αὐτομόλων.] Potuit altiore voce dixiſſe, quum circumſtaret turba, ut ſic & multi transfugæ velut rogarentur & reſponderint. Verum ubi legerunt docti editores hanc in Herodoto conſtructionem? Exempla ab Porto ſunt quædam collecta in hoc verbo, ſed his diſconvenientia. Recte igitur

MS. τῶν τινα αὐτομόλων. Utique ſic interpretatus fuit Valla, & quam hic ordo fuerit verus Herodoti, jam patuit ex illis, quæ ſcripſi ſub num. 37, 7. Attamen poteris multitudine numeroſiore probatum habere, ut ex lib. 1 cap. 84. Τῶν τινα Λυδῶν. Et 187. τῶν τις ἐμεῦ ὕστερον γινομένων βασιλέων. Et 189. τῶν τις ἱρῶν ἵππων. 2, 28 Τῶν τις ἱρέων, prout apud Suidam in v. Καλαδαρθάνειν, apud quem ſimile eſt etiam in v. Θυμέλη. τῶν τις ἱερέων, ut conſtet ab aliis quoque cum obſervatum fuiſſe. Et 103 Τῶν τινες στρατιωτέων. Et 137 Τῶν τις Αἰγυπτίων. quod exſtat & capite 152. Et 175 Τῶν τις αὐτὴν μοχλευόντων. Adde ad 35, 7.

357, 16. Ἄργος μιν αἱρήσειν.] Particula media non eſt in MS. & certe Herodoti non eſt, qui cum cura egit, ut ipſa repeteret verba, quæ cap. 76 præmiſerat, Κλεομένεϊ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι ἐχρήσθη Ἄργος αἱρήσειν. Ibi enim quoque μιν vel αὐτὸν potuit addi. Sed utrobique caſus perſonam notaturus omittitur.

357, 24. Ἀπαγαγόντας.] MS. ὑπάγοντας.

357, 31. Ἐπεί τε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱρὸν εἷλε.] Magnifice, ſi in urbe Sparta ſic venia regi data eſt attribuendi ſibi id, in quo maximam partem habent milites, præſertim ſi citetur ad rationes reddendas. Itaque clarius etiam id ipſum ſignificatum fuiſſe teſtatur Mediceus codex MS., in quo eſt εἷλον, ſi nempe in prima ſingulari perſona intellectum fuerit, plane *cepi*, quo etiam dirigunt ſequentia. ſed malui pro plurali accipere, ut in totius exercitus opera & manus & perſonas transferentem Cleomenem introducat Herodotus.

357, 37. Ὡς οὐκ αἱρέει.] Mira hîc ut in vaticiniis & prædictionibus eſt verſio, quæ per futurum incedit, quum Græca utantur præſenti. Sed pro hoc vulgato exhibet MS. ὅτι οὐκ αἱρέει.

357, 40. Ἐκ τῶν στηθέων τοῦ ἀγάλματος φλόγα ἐκλάμψαντος.] MS. λάμψαντος.

357, 42. Καὶ ἀπέφυγε.] MS. καὶ διέφυγε.

357, 46. Οὕτοι ἀνακλώμενοι.] Sive illud οὕτοι adſit, ſive omiſſum foret, res perinde clareſceret; ita tantum quod deſcripti ſunt; nec Herodotus immiſcet tam otioſa verba. Unde hoc etiam loco habet MS. οὕτω, nempe ubi robur accepere, non quieſcendo, ſed διὰ τὸ ἐπιβαίνειν.

358, 24. Δημαρήτῳ ἐκτίσασθαι.] MS. ἐκτίσαι, quaſi non capite 79 de redemtionis pretio ſimiliter fuiſſet active loquutus.

359, 7. Ἐπικυδείδεος παῖδα.] Officio non liberali fuere functi homines, qui tantum vitii Herodoto inflixerunt, exiſtimantes quia oraculum infra dicit Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, ideo patris ejus nomen fuiſſe Ἐπικυδείδης, unde in tot editionibus fulget Latina interpretatio *Glaucum Epicydidis filium*; quum illud ſit denominativum ab Ἐπικύδης, ut Τυδείδης & ſimilia. Scribe igitur Ἐπικύδεος, quomodo babetur in MS. Nempe Ἐπικύδης ut Θεοκύδης 8, 65. Δίκαιος ὁ Θεοκύδεος, hoc eſt, Δίκαιος Θεοκυδείδης. 9, 17 Ἁρμοκύδης. Utique ridiculi fuerunt corruptores, quum nomen Epicydes notum ſatis foret ex Sicilia circa tempora Hieronymi, ubi id memorat Livius & alii hiſtoriæ Romanæ ſcriptores Græci. Tanto autem indignius fuit, ita hæc Græca & Latina tractari, quoniam Italica interpretatio jamdiu habuit *figlivolo di Epicyde*. Hinc ergo etiam intelligendus & corrigendus Michaël Apoſtolius in Proverb. centuria 3 num. 29, ubi exhibent: Τῆς Πυθίας ἡ γνώμη, ἣν εἴρηκε πρὸς Γλαῦκον τὸν Ἐπικυδείδην Σπαρτιάτην. Latina vero; *Sententia eſt Pythiæ, quam apud Thucydidem Glauco Spartiatæ dixit.* Quî potuiſti tacere, Pantine?

360, 8. Αὐτῷ χρᾶν.] MS. αὐτῷ ἴσχειν.

360, 24. Καὶ ἦν γὰρ δὴ τοῖσι.] Nempe ſtatuerunt librarii, vel qui alii fuerunt, debere hunc locum conſtitui ex ſimilitudine præcedentium, ubi ſæpe vocula ſola & ſequentibus abciſa præmittitur, ut ſic procedant alia. Sic prima particula καὶ addita vulgatis eſt, quæ tamen nulla in MS. extat, nec debet eſſe, quum ſic quoque cauſas ſoleat auctor interponere, ut c. 99 ἦν γὰρ δή σφι. In ipſo contextu error admiſſus eſt ab typis, quem ita corriges. Hoc enim verum eſt.

360, 32. Μεμφόμενος τοῖσι.] MS. μεμφόμενος μὲν τοῖσι, quod optime interponitur, ſed hinc debuit expelli ab iiſdem quos memoravi, ut conveniret antecedentibus vicinis μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθηναίοισι.

360, 33. Πρότερον ἑωυτὸν ἐξέλασε.] Multa hic ab Valla in Latinis interponuntur, quæ nulla ſunt in Græcis, & tamen affatim liquidis, prout Latine conſtitui. Sed quod notari debet, obſervavi ſcriptum eſſe in MS. optimo προτέρην, non ut ſub eo intelligerem ἡμέραν (id enim tempus videretur nimis breve eſſe) ſed ut laxius ſumeretur, perinde ut ἐξ ὑστέρης 5, 106, & ſimilia τὴν πρώτην 1, 153 τὴν ὁμοίην, τὴν ταχίστην, τὴν ὡραίην, etſi pronomen hinc abſtulerit.

361, 2. Ὑστέρησαν ἡμέρῃ μιῇ.] MS. ὑστέρισαν.

361, 6. Ἄλλοι τῶν Αἰγινητέων.] MS. ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγιν. Ita luſerunt in addendo & tollendo has particulas.

361, 16. Ἐπτακοσίους γὰρ τοῦ δήμου.] MS. γὰρ δὴ τοῦ. Et mox ἐπιλαμβανόμενος. Debet enim eſſe præſens, ut in præcedenti καταφεύγει, non ἐπιλαβόμενος.

361, 24. Σφέας οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο.] Et ſic Valla. *Hæc quum ipſis feciſſent Æginetæ.* Sed quanto urbanius ac dulcius atque etiam clarius ſcripſit auctor? Docet id MS. augens σφέας αὐτοὺς οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο. Quod eſt

con-

continuum ipſius, & prorſus eo ſenſu, prout in Æliano 3, 1 explicandum dixi, cui nihil eſt oppoſitum, niſi praviſſimum & perfragile & Herodoteæ Chronologiæ par.

361, 32. Ἀπὸ Σικυωνίων ἄνδρες.] Plane Valla interponit vocem *navibus* prorſus neceſſariam, & licet Aldus cum Camerario & Hervagio omiſerint vocem Græcam, non omittitur tamen in codice Florentino, unde reſtitui Σικυωνίων νεῶν.

361, 39. Διὰ δὴ ταῦτα.] MS. διὰ δὴ ὦν σφι ταῦτα. Omnes particulæ in Herodoto paginam quamcunque ornantes. Et mox ϛρατηγὸς ἀνὴρ ᾧ οὔνομα Εὐρυβάτης, quod integrum expreſſit jam Valla.

361, 46. τρόπῳ τοιούτῳ ἀποκλείνε.] MS. κτείνε. Simile & paulo ante præceſſit, & non multo poſt ſequitur & c. 138 & 139.

362, 20. Πεζὸν εὖ ἐσκευασμένον.] MS. πεζὸν καὶ εὖ ἐσκευασμένον. Quod plane jam agnoſcit Valla, unde minus dubitabile; qui infeliciter paulo ante adſpexerat Κιλικίας Ἀλήϊον πεδίον, quod quum Aldus & Camerarius majuſcula litera Α expreſſerint, ipſe tamen redigebat ad ἅλα, vertens *planiciem maritimam.* Omnia Lexica illud memorant.

362, 26. Ἑξακοσίοισι τριήρεσι.] Mirum ſic continuari in editionibus, quum perſpicue habeat Mediceus MS. ἑξακοσίῃσι.

362, 32. Ποιεύμενοι ταύτην τὴν κομιδήν.] Non ſic dicunt Græci, & MS. ταύτῃ. Longe major nitor, & paſſim fulgens in Herodoto. Itaque mox cap. 107 in fine idem peregregius codex non patitur vitioſe Herodotum ſic legi ταύτην τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι, ut fit & factum eſt per hæc ſæcula, ſed ταύτῃ, ut quæ ſit vera auctoris manus.

362, 46. Πρὸς τὴν Δῆλον προσορμίζεσθαι.] Satis frequens mentio Deli; unde nunc MS. πρὸς τὴν νῆσον προσορμ. Quod idem teſtatur codex optimus admiſſum eſſe in verbis capitis 99 ὡς ἀπῆρεν ἐκ τῆς νήσου, ubi vulgo edunt Δήλου.

363, 2. Αὐτὸς ἐπὶ τοσοῦτο γε φρονέω.] Sive hanc ſcripturam defendas, ſive admittas id quod eſt in margine τοσαῦτα, tantundem refert, niſi & aliud quid tentes. Scribendum enim, ut ſcripſit Herodotus, αὐτὸς ἔτι τοσαῦτα φρονέω. Sic enim integre MS. & in contextu ſic poni debet expulſo illo enclitico γε, quod nullum in MS. legitur.

363, 12. Ὡς λέγουσι Δήλιοι.] MS. ὡς ἔλεγον Δήλιοι. Sequentia enim, quibus affirmat nec ante nec poſt uſque ad ipſius ætatem fuiſſe Delum motam, agnoſcit fuiſſe rem fere incredibilem, quam tamen Delii tunc jactaverunt pro veriſſima. Hinc imperfectum requiritur. Non enim anxius eſt auctor de eo, quid dixerint ſuo tempore. Quum immineret Delo & Græciæ neceſſitas ultima, tunc gratum eſt ſcire, quid cenſuerint incolæ.

363, 13. Καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα, τὰ μέχρι ἐμέο οὐ σεισθεῖσα.] Quidquid interpretentur, nihil boni ſenſus ex hac oratione Græca poteſt elici; ſiquidem ea conſervetur, prout vulgo obtinet. unde quemcunque ea nacta fuerit lectorem, longe abeſt, ut potuerit eam intelligere. Et neſcio an hanc mendam animadvertens Valla contrariam ei verſionem Latinam accommodaverit interpretans, *ad meam uſque ætatem tunc & primum & poſtremum commota.* Ubi vides negativæ ab eo rationem eſſe habitam nullam. Sed licuit id Vallæ, qui potuit melioris codicis ope adjutus fuiſſe. An licuit etiam Ezech. Spanhemio? Is enim oſtentare audet in notis ad Callimach. pag. 326 hæc Herodoti verba Καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα τὰ μέχρι ἐμέο οὐ σεισθεῖσα *ad meam uſque ætatem tunc & primum & poſtremum commota.* Si Græca hæc & Latina conſentire inter ſe cenſuit, certe patet ab eo Græca eſſe ignorata. Interim ſic ego tetigi ipſum caput hujus improbæ corruptelæ. Nam quum particula iſta non ſit in MS. deleri utique neceſſe eſt. Sed & particulam τὰ ignorat idem codex; & omnia egregia erunt ſcribendo καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. Nam & ſic MS. docens molliter, unde iſtud οὐ tractum ſit. Quod ſi jam gaudes cognoſcere, quam culta fuerit hæc inſula propter creditos natos Apollinem & Dianam, aut juxta alios ſolum Apollinem, & quam ſacra habita, utrumque plenis teſtimoniorum patinis apponet tibi idem Spanhemius in illis notis pag. 476 & 320. credo opinabatur hæc ignota eſſe.

363, 22. Καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε· Κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.] Quid de hac pericope pronunciandum ſit, ego quidem non ſatago, ſed de aliis hæreo, quam tantæ vetuſtatis tempora videntur ita hoc loco firmaviſſe, ut convelli, imo nec quati poſſe videatur. Interim tamen incipe, lector, abhinc attendere. Certe enim quomodo Herodotus dicat aut potuerit dicere γεγραμμένον ἐν χρησμῷ vix capio, neque uſpiam ſimili modo eum loquutum memini. Niſi fallor, habes initium validum, unde jure pateat hanc molitionem in ea verba exerceri. Γεγραμμένον de oraculis uſurpat nuſquam, nec potuit uſurpare. Immo prorſus illa, quæ citavi, exſtirpanda puto, quum non videantur Herodoti, ſed ſtudentis hominis, qui doctrinam ſuam oſtentare voluit intempeſtive, quum coërcere nequiret, & ideo gloſſam ἀκίνητον, qua Herodotus alludebat ad hoc ipſum oraculum, explicare volens, margini adſcripſit, quum id ſorte nuper lectum memoriæ inhæreret. Hoc ſane probare videtur vox γεγραμμένον. Hanc opinionem & injecit & confirmat, quod in antiquiſſimo iſto Mediceo

ceo codice à contextu quidem tota abeſt, ſed nuperrima manu ad oram appoſita eſt. Quod per negligentiam librarii ſcribæ accidiſſe non eſt probabile, quum hic non occurrant pericopæ in ſimilem vocem deſinentes, ut ſæpe inde cauſa omittendi exſtitit, inque Arriano & aliis oſtendimus. Itaque patet non magis Herodoto fuiſſe cauſam adſcribendi oraculi, quam fuit Thucydidi, cujus hæc verba ſunt in lib. 2 non procul ab principio. ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγῳ πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται.

363, 30. Περιέχον.] Ita quidem & alibi Herodotus, ut colligendis locis bene declararunt docti ejus lectores. Celari tamen non oportet in hoc loco legi in MS. προσίσχοντο.

364, 13. Καταχέοντες δὲ ἐς ταῦτα.] Quum modo huc anteceſſerint verba οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα, animi pendeo, ad utrum locum pertineat, quod hic ex MS. notavi vocem ταῦτα junctim adjici voculæ δε, atque adeo mediam voculam ἐς deleri in MS. Certe ad alterutrum ea res pertinet, & opinor ad hunc locum.

364, 16. Ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μαχέσασθαι.] Jocoſum certe. At MS. μάχεσθαι.

364, 20. Ἔπιπλον μὲν ἐπί.] Hanc quoque particulam μὲν ignorat MS. & delenda ideo eſt ſecure, etſi videam cupide Græcos illam geminaviſſe in una periodo.

364, 23. Προδιδοῦσι τοῖσι Πέρσῃσι τὴν πόλιν.] Duas poſtremas voces non habet MS. Et ſane paulo ante ſic in conſpicuo poſitæ ſunt, ut poſſint ſine periculo abeſſe, nec adſint ſine inani iteratione.

364, 31. Τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν.] Dubito an intellexerit Valla, *rati idem facturos Athenienſes, quod Eretrienſes feciſſent*, quoniam pars ultima neſcio quid ambiguum habet, ac Eretrienſes accipi poſſent tam in primo caſu, ut videtur Valla intellexiſſe, ſequente Italico interprete *ſtimando che il medeſimo doveſſero fare quegli d'Athene che fatto haveano gli Eretrieſi*, an in accuſativo, ut Græca neceſſario poſtulant, ut Perſæ dicantur ſtatuiſſe in Eretrienſes. Hinc accommodavi Latina clarius ad Græca.

Ibidem. Ὁ Μαραθών] Quum in libro 1 & illis, qui hunc ſextum ſequuntur, multa ſit mentio hujus agri ob gloriam, quam nunc adipiſcitur, in illis locis non diſtinguit genus, quum nunc id faciat, & huc uſque habuerit pro maſculino. Sed optimus ille MS. non deſiit ſervare ἡ Μαραθών, etſi mox aliter occurrat. Et mox ἐξ Ἀθηνέων, ut ſæpe.

364, 41. Νίκην ἀνελόμενόν μιν.] Perſpicue MS. ἀνελομένῳ μιν, quod pono, ut præbeat aliis materiam.

364, 43. Τοῖσι αὐτοῖσι ἵπποισι.] Et hanc ô male tortam lectionem! Quis enim ſecus ſentiat, quum videamus non modo Vallam interpretari *equabus*, (unde mireris, cur capite 125 τεθριπποτροφήσας voluerit interpretari *quadrijugos equos alens*.) ſed etiam mox repeti in Herodoto eaſdem voces fæminino genere; imo etiam paulo poſt ſcribere Herodotum αἱ ἵπποι αὗται αἱ τρεῖς ὀλ. ἀνελόμεναι? Palam MS. habet τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι, idque utroque loco, prout etiam in codice quem inſpexit, teſtatur exſtitiſſe Th. Gale. Huc pertinet 7, 57. Ἡμίονον διξὰ ἔχουσαν αἰδοῖα. Et cap. 43 χιλίας βοῦς. Et Cicero 2 Verr. 7. *Greges nobiliſſimarum equarum abactos.* Cæterum mira hic eſt negligentiæ culpa in Latina verſione, omnia omittente de ejus reditu ab exilio, id quod tamen editiones omnes Stephaninas, Francofurtenſem Jungermanni, Londinenſem Thomæ Gale, (quid igitur illi attenderunt?) etiam omnes minoris formæ obſidet: eam expuli.

365, 11. Κίμωνι Ἀθήνῃσι.] Nota eſt locutio; ſed MSto nequit denegari fides, legenti ἐν Ἀθήνῃσι.

365, 14. Ἐκπεφευγώς.] MS. καὶ ἐκπεφευγώς.

365, 21. Ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἐσαγαγόντες.] Nequaquam hoc eſt Herodoteum. Certe enim iſto ſenſu adhibuiſſet compoſitum ὑπαγαγόντες. ut ad notionem hujus compoſiti citat Portus verba ſuperiora hujus libri cap. 72 ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς, & quod etiam citat ex libro 9, 92 ὑπαγαγόντες μιν ἐς τὸ δικαστήριον, ut vides edi vulgo, ſed ubi præclare in MSto exſtat ὑπὸ τὸ δικ. Atqui dicit Portus pro eodem dicitur ἐσάγειν ὑπὸ δικ. & nititur hoc ſolo loco. Fallitur vir optimus. Nam clare in eodem MS. legitur ἀγαγόντες. Quod quidem vel maxime Herodoteum eſt: docetque cap. 136. Ὃς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον. Quippe & illic MS. ἀγαγών.

365, 39. Καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται.] Non debuit ulterius obtinere illud Vallæ nugaciſſimum, *& ardenti candelabro ſupplicant.* quod huc uſque exſtat in omnibus editionibus, præſertim quum ita candide & fideliter id jam Meurſius notaviſſet in Græciæ Feriatæ lib. 5 in λαμπάς. Cur id non mutavit aut tetigit Th. Gale?

366, 4. Ἦν γὰρ ἱσταμένη τοῦ μηνὸς εἰνάτη.] Mirum eſt in nullo libro antiquo legi ἱσαμένη, quod idcirco Th. Gale ex ſe profert, ut dicat *Ita omnino.* Quippe & cap. 57 ita dixit νεομηνίας ἀνὰ πάσας καὶ ἑβδόμας ἱσαμένου τοῦ μηνός. Ergo & Valla interpretabatur *nonus dies inſtantis menſis*, participium intelligens pro ſimplice *ſtantis.* An placere poteſt enallage?

366, 10. Ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ. Quis neget etiam ſtupido lectori ſatisfeciſſe Herodotum in declarando hujus conturbantis viſus modo? quod non dubitavit facere tripliciter, ne quid ambiguum reſtet; primo ὄψιν, deinde

νυκτὸς,

νυκτὸς, tertio ἐν τῷ ὕπνῳ. Poteſt enim fieri noctu extra ſomnum, ut Bruto lucubranti ille malus genius. Quæ tria ſic junctim veniunt quoque 7, 12 Καὶ ὑπνωσε, καὶ δή κυ ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν. Attamen tres ultimæ voces non ſunt in MS. Nam ſane in illo ſtatu eum deprehenſum à ſomnio ſatis fatetur addita temporis nota νυκτός. Quam quum non apponat in capite 118, merito illic addit iſta noſtra ἐν τῷ ὕπνῳ, recte illic convenientia. Sicut etiam cap. 131. pro quo dicit 5, 55 ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου.

366, 30. ταύτην τὴν ὄψιν συνεῖς.] Limatius & concinnius eſſe, quod legitur in MS. ταύτῃ, dixi paulo ante.

366, 34. Πιεζόμενοι.] MS. πιεζεύμενοι.

367, 7. Μελλόντων δὲ σφίων συνάψειν.] Prorſus ut 5, 75 Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς μάχην. Itaque & hoc loco vocem σφίων non habet liber MS. Reliqua deinde ſic ſcribit; μελλόντων δὲ συνάπτειν, ut novimus utrumque recte dici, etiam placuiſſe Herodoto.

367, 48. Καί κως ἐς ἔτι τυτέων ἀνήκει &c.] Nullius bonæ mentis oratio hæc Græca: & quis in his inſpiciet Latina Laurentii, *quomodo ad te harum rerum arbitrium redeat?* Quod etſi tranſſiliat Stephanus per ſilentium, tamen ipſe mentitus ſibi fuit, ſi credidit Græca iſta ab ſe intelligi, quum id fieri nequeat, niſi ab illo, qui recorrigat ex optimo MS. Καί κως ἐς σέ τι τυτέων. Hæc quum videantur haud dubie adfuiſſe interpreti, unde in tantum mutata ſunt? Crebrum in Herodoto uſum hujus verbi docent Collectanea Porti, ſed unde abeſt hic locus, nempe quia procedebat ſolita conſtructio. Sic ab utroque jacuit deſertus hic locus.

368, 10. Οὔκω τι συμβολὴν ἐποιεῦντο.] Per literarum tranſpoſitiones, tanto magis nefarias, quanto occultiores, periit omnis ſuavitas, quæ propria eſt Herodoti; ſed quas elegantiſſima inverſione evolvit optimus MS. ὅτι κω συμβολὴν ἐποιεῦντο.

368, 14. Δεξιοῦ κέρως.] MS. κέρεος.

368, 15. Ὡς ἑκάστη αὐτέων.] Nimium hic ſermo proclinat in prytaneias ipſas. Itaque melius MS. ὡς ἑκάστη αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηΐη.

368, 28. Ἐν τῇσι πεντετηρίσι.] Quæ ad Panathenæa reſpicere notavit Cl. Meurſius in libello de eis ſcripto cap. 26. Mire mox Valla de imitatione aciei Medicæ, quam Attica fecerit. Non ſic loquuntur Latini, ut illic ponant verbum hoc. deinde *aciem paucis confertam ordinibus* quis dixit?

368, 43. Αὐτὸς ἐόντας ὀλίγους.] In MS. media vox non eſt, unde quis ultra deſideret?

369, 12. Συναγαγόντες τὰ κέρεα.] MS. auctior συναγαγόντες τὰ κέρεα ἀμφότερα, quod habet ſuam venerem, & neſcio unde ad hoc venerit Italus ſcribens *contrafero ambe le corna*, qu... Valla deſtituatur eo vocabulo.

369, ... Ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν.] MS. ἐς ὃ ἐς τὴν θαλ. ...aſi diſplicuerit librariis repetitio voculæ ἐς.

369, 17. Ἐν τούτῳ ... πολέμῳ ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος.] Interpreta... Valla *quo in certamine*, qualitercunque inter...erit. Italus *mori in queſta battaglia*. Sane fieri potuit, ut in iſto prælio, quod prius cum Perſis in Marathone confectum fuit, occubuerit Callimachus: at certe Cynægirum novimus non in priore commiſſione, ſed in hoc contra victores mediæ aciei Perſas, ſed retroactos, & fere apud naves conflictu occiſum eſſe; adeo ut quum & polemarchum & unum ex ducibus Herodotus jungat Cynægiro, potius videantur etiam illi & loco & tempore eodem, quo Cynægirus, mortui fuiſſe. Id ut credas verum eſſe, atque etiam Herodotum voluiſſe, corriges ex optimo libro ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ, quod eſt oppido exquiſitum, & ſæpe de parte bellici conflictus adhibitum. Clare 7, 190. Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νέας διαφθαρῆναι. 8, 89. Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγός. Et ſæpius. Quinetiam appellatio ipſa Καλλίμαχος non exſtat in MS. Sed neque MS. ſcribit Κυναίγειρος, ſed Κυνέγειρος.

369, 24. Τρόπῳ τοιῷδε.] MS. τρόπῳ τοιούτῳ.

369, 28. Αἰτίην δ' ἔχει] Sic 5, 70. Τὸν δὴ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τὴν γυναῖκα. Sed hanc ipſam locutionem variat hic ſcriptor, ut in iſto ipſo loco ſtatim apparet. Itaque legitur etiam nunc in Florentino MS. αἰτίην δ' ἔχειν. quod cur rejicias, nihil eſt. Nam infinitivus nunc ponitur pro nominativo, & conſtructio ſic fingitur Τὸ αὐτὸς ταῦτα ἐπινοηθῆναι ἔχει αἰτίην Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς.

369, 31. Ἀναδέξαι δὲ ἀσπίδα.] MS. ἀναδέξαι. Et quid eo certius? quum etiam infra cap. 120 rurſus dicat Ἀλκμαιωνίδας ἄν κοτε ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπίδα. Et rurſum cap. 123. τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα. Nam & ibi ſic MS. Ita patet bene à Valla adhibitum verbum *oſtendere*, ſed omnia ab eo confuſe acta, dum quod nunc ſcutum vertit, infra dicit parmam; & maxime quod ſcribat *Perſis adhuc apud inſulam agentibus*, non interpretans ἐόντι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί, quæ ſunt verba Herodoti, ſed ἐοῦσι ἔτι ἐν τῇ νήσῳ, perperam, ut mirer prætermiſſam hanc labem ab Stephano. Cæterum phraſin hoc loco ab Herodoto adhibitam uſurpavit Dio Cocc. in Excerptis Peireſcii pag. 749. Ἀπὸ παραγγέλματος αὐτὸς τὴν ἀσπίδα ἀναδείξας, & Latine reddit Valeſius *ipſe cum clypeo agmen ducens*, quaſi ſupponeret decurſionem, quam clypeo moderabantur. At ea nulla fuit; unde debuit ex imitatione hujus loci interpretari ſimpliciter *ipſe ex compoſito clypeum tollens & oſtendens*. Sed in-

inde patet Dionem nunc quoque legiſſe verbum hoc Herodoti in activo. O. quod & Plutarchus in κακοηθείᾳ ſui H... doti non aliter habet quam ἀναδεῖξαι? ... maxima & pluꝛima fidei pignora!

369, 33. Ὡς ... εἶχον.] MS. ὡς ποδῶν ἧκον. Nota ... elegantia, quam huic verbo per genitiva conſtructionem addidere Græci, & ſæpe utitur Herodotus, ut ab viris doctis paſſim notatum eſt, quæ exempla licet augeat hic locus ita ex optimo codice correctus. Adde jam prolata 11, 43.

369, 42. Ἐξακισχιλίους καὶ τεσσεράκοντα.] Quam conniverint nuper in hoc loco rite ſpectando, res ipſa dicit, & cur ſic corripuerit numerum hic ſcriptor, notavit Berneccerus ad Juſtinum 2, 9.

370, 24. Ὡς προσέχον ἐς τὴν Ἀσίην κλ.] MS. προσέχον πρὸς τὴν Ἀσίην.

370, 30. Κισσίης χώρης.] De qua ſedulo collegit aliqua Nob. Thom. Stanlejus ad Æſchyli Perſas p. 756, ideo hîc facile non prætereundus, quia & hanc mentionem Herodoti citat & viros militares ex libro 7.

370, 31. Ἀνδέρικκα.] Sic vulgo. At in MS. Mediceo plane ſcribitur idem nomen, quod exſtat lib. 1 cap. 185, Ἀρδέρικκα, etſi non ſit idem locus, ut patet ex illis, quæ de unoquoque traduntur, tamen ut in diverſis regionibus duo loca exſtiterint pari nomine inſignia, ut ſæpe contigit; ſed quod de hac appellatione nequivit ſibi imaginari Ortelius, ut neque Bochartus, cui cognita literarum mutatio, ut perinde illi ſit per *n* an per *r* ſcribatur, maximam mox immiſit audaciam, quam nec meam facio, nec ultra attingo. Vide eam in Phaleg 4, 16.

370, 36. Ἥμισυ αὐτοῦ προσδέδεται.] MS. ἥμισυ αὐτοῦ οἱ προσδ. Sic vere integra locutio.

370, 40. Συνάγουσι ἐν ἀγγείοις.] Nihil certius, quam & omnia liquida & oleum, quod profluit, excipi debere in vaſa, ut Latini dicunt, ἀγγεῖα, ut Græci, omnino diverſiſſima & multiplicia, & ſic colligi. Itaque apparet verum dici ab auctore; ſed id ita ſimplex eſt, ut fere ſit brutum vel ψυχρὸν, quum quia nunquam aliter agitur, nec agi poteſt, id dici non debeat. Sed omnino aliud longe & melior ſenſus ab Herodoto lectori inculcatus fuit. Non enim de eo agebatur, quibus rebus colligeretur oleum; ſed haud dubie erat hoc oleum magnopere diverſum ab oleo naturali, quod ex olivis exprimebatur. Id intererat ſciri, cujus foret naturæ, & in quo diſtaret ab oleo vero. Itaque mirabile eſt, quod bonitas codicis Florentini nos docet ab Herodoto ſcriptum eſſe, videlicet tantum illa, τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν, καὶ ὀδμὴν παρεχόμενον βαρέαν. Nihil ſatagit de vaſis. Sed ſtatim oſtendit Perſis id haberi ſingulare genus liquoris, quod ſimilitudinem olei præ ſe ferat, ſed tamen & colore ſuo & odore ſtatim ſe prodat, ut hinc Perſæ ſpecifica appellatione diſtinxerint, & ſub alio nomine venale in tabernis exſtiterit. Plane igitur dimitto mentionem vaſorum ſine damno Herodoti vel hujus Perſici olei.

370, 48. Τελαῖοι ἐκ Σπάρτης &c.] Ut opinor, bene ceſſit exemplari Mediceo omiſiſſe non neceſſaria, patetque ea deleri debere. Sed non tantum patet mea vis, ut nunc quoque confirmem acceſſionem, quæ his verbis ab illo ipſo codice adduntur interponendo, quod modo vix lectum eſt, μετὰ τὴν πανσέληνον. Nihil occurrit, cur opiner iterari debere. Et tamen quoque imaginari mihi nequeo aliquid fruſtra aut temere in iſto MSto notatum eſſe. Quin tu vide, quam indefinita ſit ſpatii & temporis menſura, poſt plenilunium veniſſe Athenas, ita feſtinos, ut triduo quam egreſſi ſint è Sparta, in Atticam pervenerint. Si rogem quanto tempore poſt plenilunium eguerint vel uſi fuerint ad armandum & copias componendas? De eo non dicit, & tamen inde etiam res pendet. Propterea ut id clare appareret, videtur repetere, quaſi dicat iſtos Laconas poſt plenilunium veniſſe Athenas, ſed ea velocitate & cupidine occurrendi ad rem gerendam, ut tertio prorſus die poſt plenilunium adfuerint. Quod iter non conficitur ab hemerodromo, niſi biduo. Et conſidera inſuper tempus neceſſarium in comparando.

371, 15. Καλλίεω δὲ τούτου &c.] Audimus exceſſum hiſtoriæ, cui ſimilem ſuo operi non indulſit Herodotus; neque inter tot tantoſque viros, qui in eo memorantur, ullus eſt, quem tanta ad laudem famamque commendatio proſequatur, quum tamen certe multi ſint, de quibus dici queat τούτων ἄξιον εἶναι πολλαχοῦ μνήμην πάντα τινα ἔχειν, præſertim quum quæ de hoc Callia narrantur, ſint aliena ab filo hiſtoriæ, quam tractat; & præter palmas in ludis contineant tantum domeſtica de filiabus & largitate dotium. Quid quæris? Certe nullam literam univerſi hujus exceſſus, uſque ad Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι potui reperire in optimo codice, ut hinc dubitare nequeam, quin aliquo poſtea tempore ab alio adſcriptum margini librarius nimium facilis receperit in contextum.

371, 38. Τοὺς ὑπολοίπους.] Mire voluerit in negotio prorſus vano declarare Herodotus, quam fuerit proclivis & acutus in non uſurpandis iiſdem vocibus, ſi nunc ſcripſerit ὑπολοίπους, mox uno verſiculo aut non multo amplius certe interpoſito τοὺς λοιπούς. Certe in libri ſequentis capite 41, poſtquam dixit ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων, ſubnectere non dubitat ὁ λοιπὸς ὅμιλος. Sed ſcito legi etiam hoc loco

co in MS. Mediceo τοὺς λοιποὺς.

371,44. Ἴσως ἐπιμεμφόμενοι.] MS. ἴσως τι ἐπιμεμφ. Hoc enimvero deerat, ut crebro amat illic addere adjectivum. In quo id notabile eſt, quod quum ſcribat auctor lib. 1 cap. 116 ex vulgatis editionibus ὥστε καὶ παῖδα τὸν σὸν μηδὲν ἐπιμέμφεσθαι, Portus in Lexico citet ὥστε καὶ παῖδα τὸν σὸν μὴ ἐπιμέμφεσθαι, quum certe judicaverit Herodotus exigi ab iſto verbo caſum nominis.

372,16. Ἐξενεῖκαι εἰσάπαξ.] Eam verbi formam aliquoties adhibet auctor. Immo illam videtur quoque in ſuo exemplari legiſſe Dio Chryſoſtomus, qui in fine ſermonis de Avaritia 17 ad hanc narrationem reſpiciens ſcripſit: Τοσοῦτο χρυσίον αὐτοῖς ἐπιτρέπειν ἐξενεγκεῖν, ὅσον ἕκαστος ἂν δύνηται τῷ σώματι. Nihilominus jam habet MS. ἐξενείκασθαι, & iſtud præpono omnibus, Dionem non magis in hac parte obſervans, quam in opinione, quam affingit Crœſo, quam certe ex Herodoto non colligas, nec Crœſi ſapientia tam altum aſcendit. Habet iſtud medium quoque Th. Gale.

372,18. Ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν.] An hæc deſcriptio ſit Herodoti, deliberato opus eſt. Nec enim ad ſinum profundum & capaciſſimum demittendum facit magnitudo tunicæ Græcæ. Si de Romana toga ſermo eſſet, ibi certe aliquid magis fluxum in ipſa veſte ſupponi poſſet, ut compoſita faceret ſinum laxiſſimum. In tunica Græca id concipi nequit, quum nec plicaretur in rugas, nec tam laxa dependeret, ut per ſiniſtram ſuſpenſa ſinum faceret. Dicit ergo eum veſtitum modo communi fuiſſe, & ſumpſiſſe tunicam, ſed cui adſcitus foret ampliſſimus & ſpacioſe extendendus ſinus. Varinus Fav. intellexit τὸ ἄνω τοῦ πέπλου. Sic enim ſcribit in v. Κόλπος, citans hunc Herodoti locum; quale quid quis nequiret ſcribere. ſed unde peplus ad hunc virum? Certe in MS. non eſt illud μέγαν.

372,19. Κοθόρνους τοὺς εὕρισκε.] Hæc lectio ſtatim loquitur ſe factam eſſe ab aliquo Ioniſmi nimium memori aut ſtudioſo. MS. κοθόρνους ὅσους εὗρε.

372,31. Καὶ πρὸς ἑτέροισί μιν δωρέεσθαι οὐκ ἐλάσσοσι.] MS. καὶ πρὸς ἕτερα δωρέεσθαι οὐκ ἐλάσσω. Sicut enim vulgarem conſtructionem alibi offendimus in Herodoto, ita & hanc poſteriorem, ut fide vincat codex MS. Et ſimilis varietas in ſuperioribus apparuit.

372,35. Τύραννος ἐξῆρε.] Vertit quidem Valla *extulit*, ſed Portus, quum verbo ἐξαίρειν dederit duos locos, hunc noluit agnoſcere. Sed eſt magis poëticum & Sophocli familiare. Id Ionicum non erit, niſi reſcribas ἐξήειρε. Sic enim MS. Vide Portum in Ἀείρειν.

372,37. Ἢ πρότερον ἦν.] Eadem clauſula 7,101. Φὰς οὐδὲν οἱ ἀνδρότερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. At modo verbum poſtremum in MS. non eſt.

373,11. Αἰολίδος.] Quid cogitant eruditi lectores? an ea verſio convenit Græcis? Recte & Valla & Th. Gale Αἰτωλίδος. Quod quum plane ita exhibeatur in exemplari Mediceo, credidi typorum fuiſſe errorem, & expuli.

373,14. Λεωκίδης.] MS. Λεωκήδης, quod præſtat & plane ſimile illi eſt Δημοκήδης lib. 3. cap. 129. Itaque hactenus Herodotum purgo ultra Grentemeſnilium. Reliquorum error manifeſte hinc ortus fuit, quod verba τοῦ Ἀργείων τυράννου aſcenderint in ſuperiorem verſum, & adjuncta ſint primæ mentioni nominis Φείδωνος, quum deberent adnecti ſecundæ, ut ſic lectio debeat progredi: Ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου Φείδωνος παῖς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος &c.

373,19. Ἀζὴν ἐκ Παίου.] Satisfeciſſe me opinor indicando lectionem veterem Πάγου. Ortelio tantum animi fuit, ut ab eo appellaretur urbs *Paeus* Παῖος, quod vitavit Grentemeſnilius, etſi nihil proferens melius, cum Herodoto conferens Pauſaniam.

373,30. Ἐκ δὲ Θεσσαλίης ἦλθε.] MS. ἦρχε pro ἤρχετο. Quum ſæpe in hac hiſtoria frequentaviſſet verbum ἦλθε, videtur offenſus tandem voluiſſe aliquid aliud, unde venit primo illud ἀπίκετο, & mox noſtrum ἤρχετο. Et mox ἐπύθετο, non ἀνεπύθετο.

374,36. Τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγακλέϊ ἐγγυῶ.] Pro his in MS. legitur tantum, Μεγακλέϊ δὲ ἐγγυῶ.

374,40. Ἀμφὶ μὲν χρεῖ.] Ut ſæpe auctor. Sed nunc habet MS. χρέεος.

375,17. Ἀτάρ τινα ἔγκοτον εἶχε.] MS. ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε.

375,18. Διὰ Λυσαγόρην.] MS. διὰ Λυσαγόρεα.

375,23. Ἢν μὴ οἱ δώσῃ.] Neſcio quando inceperit hæc lectio placere: habent certe eam Th. Gale, Jungermannus & Stephanus jam ab anno 1592, ut ab Stephano veniſſe opiner, quum ante illum habeant ἢν μὴ οἱ δώσειν, quod poſſet omnino retineri, quum alteram ſcripturam ne Grammaticæ quidem tirocinia ferant. Omnino lege ex MS. ἢν μιν οὐ δώσειν, ſi illa non dant, prout de vocabulo μιν jam annotatum eſt. Sed verbum prave expreſſum eſt in contextu, quod ſic repara.

375,36. Ὑποζάκορον τῶν χθονίων Θεῶν.] Tam prava hîc erat interpretatio Vallæ, & tam importunum ſilentium H. Stephani, qui tamen χθονίους θεοὺς optime in Theſauro ſe oſtendit intellexiſſe, ut debeam judicare indigenas prioris Deos hinc expulſos eſſe, quum ante ſæculum non tacuerit Portus, ſed recte & Ὑποζάκορον & χθονίους θεοὺς adſpexerit. Nec debuit Vindingius in Hellene col. 513 illos

 indi-

indigenas Deos retinere. Cautior Lud. Nonnius, qui in enarratione nummorum Goltzii Meduſam quoque præferentium id ſubterfugit. Hodie qui id tangit, aquam fert in mare.

375, 43. Ὑπερθορόντα δὲ.] MS. ὑπερθορόντα δὲ. Hoc enim participium præcipue amant. Cujus libri fides in hoc teſtimonio quam ſit verax, docet nos Suidas palam ita exhibens, & ex hoc loco annotans verbum Ὑπερθορών, cui apponit has voces: Τῆς Δήμητρος ὁ δυνάμενος ὑπερθορεῖν τὰς θύρας. θορόντα δὲ ἔσω ἐπὶ τὸ μέγαρον. Quæ ſunt confuſa, & quam fatue poſſint intelligi & Latine verti & conjecturis inquinari, docet editio Cantabrigienſis & nota Cuſteri ubique tranſilientis fores Cereris. Sed ex hoc loco Herodoti omnia rite compones.

376, 32. Οὕτω ἔχει.] MS. ὧδε ἔχει. ut 2, 139. ὧδε ἔλεγον γίνεσθαι & centies.

377, 7. Ὅσον παρεὸν αὐτοῖσι.] MS. ὅσῳ, quod omnino reſtituendum.

377, 22. Τὰς Ἀθηναίων ὁρτὰς αὐτῶν.] Non aliter citat Meurſius in Græcia Feriata, ubi exponit Βενδιδεία. Nec aliter editiones quod ſcio omnes, quum tamen vox ultima ſit ab ineptiſſima manu, ita ut auderem ſuſpicari, an non ſcripſiſſet auctor οὔτε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὁρτὰς, αὐτῶν ὁρταζόντων, πεύθῃ. Ita certe concinna erat ſententia, & ſcriptio plena. Sed nunc ſcias vocem illam poſtremam αὐτῶν ignorari penitus ab MS. quem totis velis ſequutus fui.

377, 24. Οὔτε συμμίγνυσθαι.] Hoc etiam credo inter varietates Herodoti annotari debet, ſi modo ejus eſt, quum legatur in MS. συμμίσγεσθαι. Quod perpetuum Herodoti eſſe res ipſa docet, virique docti jam obſervarunt.

377, 30. Λόγους ἔδοσαν.] MS. ἐδίδοσαν.

377, 38. Προσαπολλύναι δὲ καὶ τὰς μητ.] MS. προσαπολλύναι δὲ σφέων καὶ τὰς μ. ita ut ſequens αὐτέων, quod in editionibus ſolet adnecti, ex MS. omiſſum ſit. Mox etiam καὶ οὐ πρότερον τέτων ὁ ἐργάσατο, quod eſt perpetuum Herodoti.

377, 45. Ὁμοίως ἔτι ἦλθον ὡς καὶ πρὸ τοῦ.] Particula ὡς in MS. non legitur, & abeſſe debet fide libri iſtius Medicei; quam ut ſpectatiſſimam licet propriis indiciis, alienis etiam notis opineris præſtabilem, evincet auctoritas Salmaſii & ſimilitudo exempli, quod ab eo editur in Plinianis Exercit. pag. 832 occaſione loci Strabonis, quem in eo laudat Grentemeſnilius. Sic 8, 60. Ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. ubi imperfecte Valla, at Stephanus paulo liberior, *hic manens, pro Peloponneſo & Iſthmo nihilo ſecius pugnabis*, ſed vitioſe cauſam Peloponneſi & Iſthmi in unum conjiciens. Omnino & illic ſubintelligitur ὡς καὶ πρὸς &c. Verte: *hic manens æque pro Peloponneſo pugnabis, ac apud Iſthmum.* Et ſic MS. 7, 100. Ἐπηρώτων τε ἑκάστας ὁμοίως, ὡς καὶ τὸ πεζὸν, καὶ ἀπογραφόμενος. Ibid. 115. Ἅμα ἀγόμενος τυτέων ἕκαστον τῶν ἐθνέων, καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων ὁμοίως, καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα.

378, 10. Τοῦτο εἶπαν.] Quaſi poſt interjectionem repeteret, quæ ante illam extrema poſuiſſet, ut ſolet facere. Sed nec hæc verba ſunt in MS. & iſtud τοῦτο ita ſtatim recurrit, ut ſit invenuſtum. Etiam præcedentia ὑπολαβόντες εἶπαν ſatis validum & juſtum præbent his adminiculum, ut debuerint omitti.

378, 16. Ἐξ Ἐλευσῖνος.] Hoc inolevit editionibus Herodoti, in cujus hiſtoria ſæpius memorari eam urbem contigit. Sed omnibus locis perperam, ut non modo ex omnibus ſcriptoribus eam citantibus apparet, verum & ex ipſo vetuſtiſſimo codice Mediceo.

378, 22. Καὶ αὐτοὶ παρέστησαν.] MS. καὶ οὗτοι παρῆσαν.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
in librum ſeptimum HERODOTI.

379, 13. Καὶ νέας τε καὶ ἵππους καὶ σῖτον καὶ πλοῖα.] An hæc ita interpretari debemus, ut per νέας intelligantur majores & quas proprie longas dixerunt ac bellicas, πλοῖα vero ſive minuſcula, ſive alia varii generis ad militem aut commeatum vehendum? Certe ita credidit Valla vertens *navigia*. Quin immo ſic videtur facere Herodotus cap. 21. Οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ ἱππαγωγὰ πλοῖα. & mox rurſus adjicit νέας. Certe enim Herodotus quum νέας ſimpliciter dicit, majores & bellicas voluit etiam ibi intellexiſſe; quod ut pateret clarius, ad ſpeciem certam notandam addidit ἱππαγωγά. Idque ipſum, velut ludens in voce νέας, egregio teſtimonio probat ipſe lib. 6 cap. 48 Κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι. Cap. 95. παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες. ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίῃσι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. Quidquid ſit, quamvis videatur νέας aliis lo-

locis ad majores tantum naves retuliſſe, vix crediderim tamen id ab eo diſtinguendi gratia inter νέας & πλοῖα factum, ac libentius idcirco accederem ad MS. Mediceum, qui voces poſtremas duas ignorat.

379, 15. Ἀσίη ἐδονέετο πᾶσα.] Ut ſolet vox poſterior ſæpe addi, ubi vim ſignificationis non implet, ſed magnam partem continet. Ita nunc quoque ſumi poteſt. Sed quid agimus? Illa vox non eſt in MS. Sane in capite 9 maluit dicere, ἄγοντα καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης, καὶ νέας τὰς ἁπάσας.

379, 17. Τετάρτῳ ἔτεϊ.] MS. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ, unde ſuſpicio quædam oritur loci hujus male tractati, quem tot participia inſignem faciunt, vix alibi occurrentia ſic junctim. Hinc illud δὲ poſt vocem καταλεγομένων, ubi caſſa & vana eſt ejus vis, transferebam poſt vocem τετάρτῳ. Sic optime procedunt. Τρίεα δὲ ἐξαγγελλομένων ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσομένων καὶ παρασκευαζομένων. Τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι &c. Priora ſunt ſui generis & diverſæ materiæ, nec pertinent ad poſterius.

379, 20. Καὶ μᾶλλον ὅρμητο ἐπ' ἀμφ.] MS. καὶ μᾶλλον ὅρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους, in qua repetitione eſt inſigne momentum, etſi nulla varietas voculæ καὶ.

380, 14. Ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης.] MS. ὁ μὲν γὰρ Ἀρτοβ. quod omnino recte inſeritur.

380, 32. Τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ.] De hoc computo agit Dion. Petavius lib. 10 cap. 23.

380, 46. Ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις τάπερ &c.] Aldus diſtinxit: ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν, ταῦτα πρήσσοις, τάπερ, unde priorem notam ſuſtulit Camerarius, ſequentibus aliis; Stephanus etiam poſteriorem, unde ſimiliter & Jungermannus & Th. Gale. Sed nulla parte hæc oratio ſcopum attingit adhortationis, quam ſibi propoſuit Mardonius. Quid enim ſive Græca, ſive Latina colligas, aliud ea ſuadet, niſi ut primo res Ægypti curet, deinde Græciæ? id quod ſponte ſua in animo habebat Xerxes. Deinde ineſt his negligentia quædam, qua propoſito Regis obſtare quidem non audet, ſed nec laudat id ipſum, ſed quando ita vult, patitur ut perficiat: ſic enim Valla; *Tu vero quod in manibus habes perfice.* At Mardonius contrarium intendit, conatus perſuadere, ut antiquiorem curam Græciæ habeat, quam Ægypti. Quod quum aperte non ſuſtineret eloqui contra regis deſtinationem, latenter id innuit, ita ut tamen videatur regiæ voluntati indulgere, vocans Ægyptum quidem ἐξυβρίσαντας, ut merita ſit quæ pœnas luat, ſed tamen ante & poſt nominans Athenienſes & Athenas, ut iſtis aures regias impleat. Egregie ſane hoc omne apparebit, ſi ex optimo MS. reſcribas in his verbis: ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις. Sic enim illic habetur, quod mutarunt qui non advertebant particulam εἰ eſſe hic optativam. *Sed utinam, ut quidem nunc eſt, ea perficias, quæ in manibus habes. at certe pacata Ægypto* &c. Ita blanditur Regi & præſentium propoſitorum felicem eventum optans vel inſtanter urget expeditionem contra Athenas. Ut in laudatiſſimis illis Excerptis Peireſcianis Polybii pag. 150. Εἰ γὰρ ἐγὼ ταύτην ἴδοιμι τὴν ἡμέραν &c. Et jam eſt obſervatum aliis.

380, 49. Ἵνα λόγος σε ἔχῃ.] MS. ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ. Apodoſis clara ſequitur, ut hoc debeat anteire, ipſo Latino interprete jam oſtentante. Immo ita plene extulit Aldus & Hervagius. Stephanus anno 1592 negligere incepit, quod ſequuti poſteri.

381, 3. Τοῦτο δὲ τοῦ λόγου.] Hervagius in utraque omiſit ſecundam τοῦ. Sed MS. τοῦδε δὲ τοῦ λόγου. & rurſus παραινέων ποιέεσθαι τήνδε, non ἐποιέετο, quod omnem in partem eſt accuratiſſimum, quum occurrant in Herodoto & Ἐκπέμπεσκε & ἄγεσκεν & ἔρδεσκε & ποιέεσκον & φεύγεσκον & τρέπεσκε, & ἐλάβεσκον, quæ nec ignota ſunt doctis lectoribus.

381, 4. Περικαλλὴς χώρη.] Cur hæ voces minus mereantur verbum cui innitantur, quam ſequentia, non video. Et certe optimus MS. habet περικαλλὴς εἴη χώρη, quod eſt oportuniſſimum, nec refert, utrum mox ſequatur φέρει, an φέροι. Nam deſcriptio, qua mox Mardonium deſcribit Herodotus, adſumitur ab Cl. Stanlejo ad Æſchyl. pag. 772 ad probandum illum vel præcipue fuiſſe τῶν κακῶν ἀνδρῶν, ut eos vocat iſte poeta.

381, 12. Σύμμαχα γινόμενα πρὸς τὸ πείθεσθαι.] Recte id quidem, ſed cedere debet optimo MS. in quo legitur ἐς τὸ πείθεσθαι.

381, 19. Ἔτι πλέον προσαιρέγοντο.] MS. ἔτι πλέον.

381, 37. Καὶ οἱ Ἀλευάδαι &c.] Eſt concluſio quædam ſermonis ante habiti de Onomacriti & Piſiſtratidarum reconciliatione & conſentiente ſuffragio apud regem Xerxem ad bellum Græciæ concitandum. Hos binos ait eoram rege frequenter de hac re egiſſe. Itaque quid oro huc faciunt Aleuadæ, quos ante dixit non niſi nuncios mittendo multa pollicitos eſſe ad evocandum regem in bellum Græciæ? & de quibus ſermonem abſolvit tum, quum Piſiſtratidas retulit ſimiles ipſis ſermones habuiſſe. Certe non poſſunt Aleuadæ per omnia jungi Piſiſtratidis & Onomacrito, quorum hi Suſis fuerunt, non illi. Nec enim ex Aleuadis quenquam ex Theſſalia notavit trajeciſſe ad regiam Perſicam, arbitratis ſe ſatisfeciſſe per nuncios. An vero hi nuncii ſunt æquales Piſiſtratidis, ut coram rege Xerxe etiam dixerint ſententiam eum illis? Itaque merito videor obſequuturus optimo codici ejuranti tres iſtas voces, quæ

 He-

Herodoti non ſunt, ſuperius loco decentiſſimo poſitæ, ut nunc iterari non oporteat. Egregium profecto agnoſcis adulteratæ manus in Herodoto indicium ab illo MSto ſervatum.

382, 11. Τὰ μὲν τοι Κῦρός τε.] MS. τὰ μὲν νυν Κῦρός τε.

382, 20. Φαυλαύρῳ.] At MS. clare φλαυρολέρην. Intererat hunc locum ſic patefieri, quia & Portus rationem hujus vocabuli habuit ex Herodoto, non illius, quod vulgo hîc legebatur.

382, 21. Ὑμέας ἐγὼ συνελ.] MS. ὑμέας νῦν ἐγὼ συνελ.

382, 41. Εὑρέσκω ἀναλογιζόμενος.] Quis hoc loco ἀναλογισμὸς intelligatur, difficile dictu eſt vel inventu, nedum ut ratiocinando compertum dicat Valla. At contra legitur in optimo MS. ἀνδρείσκω λογιζόμενος. Quæ immutatio vel ideo probari debet, quod fere idem ex ore eodem proferri curat Herodotus infra cap. 28. Εὗρον λογιζόμενος. Aliud plane agitur etiam infra cap. 194, ubi exſtat ἀναλογιζόμενος Δαρεῖος εὗρε οἱ πλέω ἀγαθὰ &c. ubi quod oportet dicemus. Etiam paulo ante MS. ἐπ' αὐτέας, non αὐτάς.

382, 46. Ὅμηρον ἔασαν τῇ ἡμετέρῃ.] Et quare ſic mutaverit? MS. ὁμηρεύσαν.

383, 10. Νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρῳ.] Quam quæſitæ hîc ambages? & unde iſtud poſtremum, quum Stephanus teſtetur de ſuis ἡμετέρᾳ? Potuit Valla pervenire ad *in noſtra domo*. Utrum aliquid ex his duobus illuc propius accedit, an vero ἡμετέρᾳ? Proculdubio hoc poſtremum, præterquam quod eximium & dulciſſimum. Sit etiam; atqui ita legitur in Medicea membrana, ut multis nominibus, ita certe etiam hoc ipſo veneranda.

384, 9. Ἐγὼ ψευδοθείην.] MS. ἐγώ γε ψευδοθείην. In verbo ſequenti ἀπαλγήσας verſionem Vallæ non tetigi, ſed debet conferri Æm. Porti explicatio ſatis docta in Lexico.

384, 22. Ἀιχθεισέων δέ, ἐστι ὥσπερ &c.] Sic ego diſtinxi hunc locum, quem vulgo male concipi in editionibus opinabar, unde etiam prave Valla interpretationem miſcuit, quum Herodotus non dicat *licet tanquam aurum purum deligere*.

384, 25. Ἐγὼ δὲ παλεί.] MS. ἐγὼ δὲ καὶ παλεί, oportune ſatis.

384, 36. Καὶ δὴ συνήνεικε ἢ καὶ κατὰ γλῶ.] MS. καὶ δὴ καὶ συνήνεικε ἤτοι κατὰ γλῶ. Quæ neceſſaria particulæ iteratio, & haud dubie cognitam habuit Valla, unde uſurpavit particulam *atqui*, ut bene oppoſitionem deprehenderit, ſed in cæteris aberravit.

384, 42. Οὔκων ἀμφοτέρῃσι ἐχώρησε.] Locus putidus & inſipidus. Atqui ſi recte interpretatus ſuit Valla, *ergo non utraque in parte ſucceſſit*, debuit ſcribi ἀμφοτέροισι, ut paulo ante quum etiam præceſſiſſent ἢ κατὰ γλῶ ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν, ſubnectitur ἢ καὶ κατ' ἀμφότερα. Unde igitur iſta inconcinna generis varietas? Nonniſi ex vitio ſcribarum. Manifeſte patebit error calami, ubi intelliges veram lectionem, quam præbet optimus MS. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε. Hic dativus ſimiliter turbatus fuit in loco, quem mollivi ſub numeris 50, 44.

385, 7. Μηδὲ λωτιώθη.] In hoc verbo exſultavit Mardonius. At nunc MS. μηδὲ ἠναντιώθη. Certe apparet ex ſequentibus hoc verbum nunc hæſiſſe in memoria auctoris, ubi habes εἰ δὲ καὶ ἐναντιωθῆναι τοι θέλει, prorſus alio ſenſu, quam cui inhærebat jactabundus Mardonius. Etiam mox πρήγματα γεγονότα, non γινόμενα. Ita ſane Valla, & ſenſus requirit.

385, 10. Μὴ βυλεύυ.] MS. μὴ βυλεύεο. & mox πείθευ, non πείθεο. item ὅταν τοι δοκῇ, non δοκέῃ.

385, 25. Ἐπισκήπτει βέλεα.] MS. ἀποσκήπτει τὰ βέλεα. Ut diſcamus ex Herodoto non tantum uſurpari in illo genere poſſe verbum ἐπισκήπτειν, prout novit vulgus, ſed & alterum compoſitum ab ἀπὸ, quod jam libro 1 uſurpavit de exitu ſomnii, & ab Stephano ſimul Portoque annotatum; ad hunc locum pervenire nequibant.

385, 29. Δι' ὧν ἐσφάλησαν.] MS. δι' ὧν ἐφθάρησαν. Quod ſi non clarius, certe perfectius prodit eventum & ſummam ejus, ut iſte error ſit conjunctus cum extrema pernicie. Nihilominus contextui non inſerui ob frequentem etiam uſum verbi σφάλλειν in hoc ſcriptore.

385, 35. Εὗροι τις ἄν.] MS. ἐξεύροι τις ἄν, ut ſolet.

385, 45. Οὐ παρεόντων κατηγορέων.] Patuit ergo viris doctis jamdiu hic aliquid male diſponi, ut poſt diſerte poſitum unum ἀδικεόμενον nunc importune diſcedat ad multos, & tot quot nemo poteſt concipere; unde ſive librarios ſcribas ſive ipſos editores cernimus iviſſe in mutationem, quam non ſuppeditabat illis Herodotus, ſed privata violentia & incontinentia. Exſpectari debuit cognitio optimi exemplaris, unde reſtitui οὐ παρεόν τι κατηγορέων, accuſans aliquid non præſens.

386, 14. Ἐξεργασάμενον Πέρσας.] MS. ἐξεργασμένον. Et hæc eſt forma hujus vocis, qua utitur Herodotus, ut duobus teſtimoniis fecit conſpicuum. Et ſtatim: εἰ μὴ ἄρα καὶ, non εἰ μὴ καὶ ἄρα καὶ.

386, 28. Ἐκ Δαρείυ, τοῦ Ὑστάσπεος, τοῦ Ἀρσάμεος.] Quum ſit hoc unum omnino in antiquitate, quod norim, tota monumentum, in quo ſeries & propago generis ex Achæmene deducti recenſeatur; ſatis patet quam

di-

difficile ſit qualecunque de eo judicium. Itaque probare etiam magis poſſum, quam approbare conatum viri inſignis, qui ſtemmatis ejus duplicem ordinem deſcribi à ſe putavit poſſe, præſertim quum ne hic quidem locus manſerit intactus ab venenoſo calamo. Itaque proponam modo, quid mihi occucurrerit in optimo codice MS. liberis aliorum ſententiis. In eo igitur ſic exſtat. Δαρείου ὁ Ὑστάσπεος, ὁ Ἀρσάμεος, ὁ Ἀριαράμνεω, ὁ τε Τείσπεος, ὁ Κύρου ὁ Καμβύσεω, τοῦ Τείσπεος, ὁ Ἀχαιμένεος. In margine autem majuſculis characteribus & antiquis erat notatum ita :· Ἀχαιμένης, Τείσπης, Καμβύσης, Κῦρος, Τείσπης, Ἀριαράμνης, Ἀρσάμης, Ὑστάσπης, Δαρεῖος, Ξέρξης. Hæc ut ſine dubitatione affirmare poſſum, ita pronunciare audeo ſecurius fidem haberi huic uni MSto, quam omnibus retro aut editionibus aut jam viſis MSStis aut etiam ſtemmatis hujus confectoribus ac debere inſeri alium Teiſpen Achæmenis filium, quem ubique omittunt. Lætus hoc duntaxat propono.

386, 41. *Τιμωρέειν ἔτι γίνεται.*] MS. τιμωρέειν ἤδη γίνεται, quod plane habet interpretatio Vallæ, & neceſſario ad ſenſum requiritur, à quo particula ἔτι longe abeſt.

387, 6. *Στρατόμα ἄγειν.*] Cur hic alio modo loquitur quam infra, ὡς ἂν μεταδεδεγμένα μοι μὴ στρατεύεσθαι, addita negativa? Nulla ſane cauſa eſt præter editorum incuriam. nam MS. plane habet στράτευμα μὴ ἄγειν. An ullus lector Herodoti vivere poteſt, qui non continue obſervaverit ab eo addi negativam, ubi alius forſan omitteret? Sic 1, 15. Ἀλλ' ἀπέδοξε σφι μὴ τιμωρέειν Ἴωσι *decretumque illis eſt auxilium Ionibus non ferre*. At in verbo Ἀπέδοξε id ipſum jam erat. 4, 125. Ἀπηγόρευον μὴ ἐπιβαίνειν τῶν σφετέρων οὔρων.

387, 7. *Προείπας ἀλίζειν Πέρσησι στρατόν.*] Hoc placuit correctoribus, nempe quia Xerxes conſilio ſuo, id eſt, Perſis imperavit ſupra, ut pararent ſe ad tempus, quo eſſet juſſurus convenire exercitum. Sed non ita conſiderare placuit Herodoto, qui formulam imperii ab Xerxe dati mavult interpretari, & ideo ſcripſit Πέρσας, ut eſt in optimo libro. Formula enim imperii velut fuiſſe ſupponitur, Perſæ, comparate exercitum.

387, 10. *Ἐβουλεύσαο ποιέειν.*] MS. ἐβουλεύσαο ut mox ὑπεθήκαο. Scias hoc ipſum verbum eſſe, quod ab Porto omittitur in exemplis, quæ collegit de hoc αο, quum habeat iſtud ὑπεθήκαο.

387, 16. *Συναλίσας τοὺς αὐτοὺς.*] Voces poſtremæ non ſunt in MS. nec requiruntur, quum integerrima ſint & eandem ſententiam perfectiſſime exprimant συναλίσας τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, neque etiam deſideratur tam fumoſa verſio *coacto eorundem Perſarum quos pridie coëgerat concilio*. Sic ſibi loquatur Valla. Satis eſt quum verba capitis 8 σύλλογον ἐπίκλητον ἐποιέετο Περσέων interpretatus fuit *in concilium vocavit*.

387, 20. *Ἡ νεότης ἐπέζεσε.*] MS. ἐπέξεσε. Valde vereor ne pro ἐπεξέζεσε. Habuimus ſupra ἐξέζεσε ἔυλεων.

387, 36. *Περιδεὴς γενόμενος.*] MS. περιδεὴς ἐγένετο. Cui lectioni nihil obſtat.

387, 38. *Πέμπει ἄγγελον Ἀρτάβανον καλ.*] MS. interponit præpoſitionem ἐπὶ ante vocem Ἀρτάβανον. Seu conſtruere placeat πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον mittit nuncium ad Artabanum καλέοντα vocantem & jubentem venire, ſeu ἄγγελον ἐπικαλέοντα Ἀρτάβανον, ut auctor utatur adſueta ſua & elegantiſſima tmeſi, ut paulo ante μετὰ δὴ βουλεύσαι, ut 5, 81 κατὰ μὲν ἔσυραν Φαληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους. & paſſim. Deinde MS. ἀπικομένῳ δὲ οἱ ἔλεγε, non ἀπιγμένῳ δὲ ἔλεγε, quod nihil minus quam Herodoteum.

387, 40. *Οὐκ ἐσωφρόνεον.*] MS. οὐκ ἐφρόνεον, & mox χρηστῆς εἵνεκα συμβουλίης pro συμβουλῆς, ſicut ἀντὶ χρηστῆς συμβουλίης etiam dixit 4, 97.

388, 5. *Ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι στρατηλασιην.*] MS. στρατηλατέειν, quod eſt oppido accuratum, mutatumque ab eis qui pleonaſmum Herodoteum non capiebant. Jungenda enim ſunt & conſtruenda, καὶ εἰ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι, nempe στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

388, 13. *Τάδε καὶ ἀμφότερα προσήκοντα.*] Unde habet Valla iſtud *quæ ambo tibi cum adſint?* Nullum in vulgatis pronomen illud vel caſus accuſativus, qui in altero exemplo verbi προσήκειν, quod notavit Portus, appoſitus eſt. Itaque eſt lapſus idem, qui jam ſupra notatus eſt. Scribe τά σε καὶ ἀμφότερα προσήκει. Sed neque προσήκοντα iſta σφάλλουσι, non ſane; unde codex Mediceus habet ſtatim ὁμιλίαι σφάλλουσι, non ὁμιλίη. Ita longe elegantius omnia cohærent, quam quæ vulgo lecta ſunt & leguntur.

388, 20. *Γνωμέων δύο προκειμένων.*] Potuit & participium eadem flexura terminari. Certe habet optimus MS. προκειμένων. Nec dubito ita quoque extare ſtatim infra in MS. etſi non notaverim. Sed & mox αὐξανούσης, non αὐξούσης. Equidem id jam notavit Portus ex aliis duobus locis, quibus hunc locum annumerare non potuit.

388, 36. *Τοῦτο τοιόνδε.*] MS. τοῦτο τοιοῦτο. Et ſtatim διαιρέει, non διαιρεῖ. Nam intellectus verbi ſatis clarus eſt, ut docent Beza & Portus; & cui non lectus Suidas? διαιρεῖν, ἀναπτύσσειν, δοκιμάζειν, καὶ διακρίνειν τὰ πράγματα, καὶ οἷον διαίρεσιν αὐτῶν ποιεῖν.

389, 1. *Μαθήσεαι ἤδη ἐστὶ*] MS. ἔσται.

389, 3. *Δέδοκται γίνεσθαι.*] MS. δεδόκηται. Miror ab Porto in capite illo quo αὐξήσεις συλλαβικαὶ continentur, hoc genus omitti.

389, 4. *Ἀλλ' ἤδη ἴημι ἐν κοίτῃ.*] Ita vulgo; ſed optimus MS. docet aliud ſubeſſe. Habet enim:

enim: ἀλλ' ἤδη ἡ ἐμὴ ἐν κοίτῃ. Quod explicandum, niſi ſi & ipſe ego in tuo cubili dormiero.

389, 8. Νομίζων.] Mirum eſt, quum Valla ſic abiret ab hoc verbo, & mallet Latine vertere *ſperaret*, H. Stephanum in hac ipſa parte non lætum Latinis eaque mutantem, in hoc tamen concordare, ut verbum id ipſum retineret. Duri ſunt ſane illi in negligendo Græco. An habuit Valla quid aliud? Certe nos abhinc legimus ex optimo MS. ἐλπίζων. Ita enim exhibet.

389, 14. Εἶπε τάδε.] Vocula poſtrema non eſt in MS. nec requiritur, & meliorem locum infra obtinet.

389, 26. Ἰδών τε πολλά.] MS. ἰδὼν ἤδη πολλά τε.

389, 31. Μεμνημένος ἦν.] Non ut commendem hoc profero, ſed guſtus varietatis ubique ab Herodoto adhibitæ nunc quoque immittit neſcio quam ſuſpicionem, ne opiner plane fruſtra & in vanum contigiſſe, ut legatur in optimo MS. μεμνησμένος ἦν, quum in priore faciat cum vulgatis.

390, 11. Ἐπὶ τοῖσι ἀνειρημένοισι.] MS. ſimpliciter εἰρημένοισι.

390, 14. Θύσσον.] Hoc nomen eſt monumentum futilium Iſaaci Voſſii in adoleſcentia ſtudiorum ex nota, quam poſuit ad Scylacem, ubi ex Herodoti lib. 7 novit corrigere Θύσσος, ut mox dubitet, an non Θύασσος ſcribendum ſit, ut apud Thucydidem legitur Pliniumque, quum Strabonis epitome Θύσσαν vocet. Hæc omnia tamdiu ante eum collegerat Ortelius, ut nihil ſit ipſius. Sed uterque labitur in Herodoto, quippe cujus vetuſtiſſima manus conſentit cum Thucydide & Plinio. Id inquirere debuerat.

390, 28. Διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην.] Particula ἐς non eſt in MS. Certe id ſimile prorſus eſt ei quod notat Salmaſius in Flori Annæi verbis 2, 2 *Serpente latius bello in Sardiniam annexamque Corſicam tranſit*, voculam *in* abeſſe omnibus libris.

390, 31. Πρὸς μεσαμβρίην.] MS. μεσαμβρίης, ut ſæpe.

390, 32. Οὐδ' ἑτέρη.] MS. οὐδ' εἰ ἑτέρη.

390, 36. Πινόμενον ὕδωρ.] MS. πινόμενόν μιν ὕδωρ. Rectiſſime.

390, 40. Ἅμα στρατευομένοισι.] Vocula prior ut nulli lectori moleſtiam attulit, nec forſan allatura eſſet, quum & forſan alias adſcripta ſit, tacere tamen non debeo eam non eſſe in MS. Vel vide cap. 95. Οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ τῆς Πάντης στρατευόμενοι, παρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας &c.

390, 41. Τοῖσι δὲ σῖτα.] MS. τοῖσι δ' ἐς σῖτα.

390, 44. Πρὸ τελέων.] MS. ἐκ τελέων, ac junctim ἐτέων κου μάλιστα ἐς τὸν Ἄθων, quod oppido egregium, & plane Herodotei genii eſſe probant iſta. 1, 119. Ἔτεα δέκα κου μάλιστα. Et 209. Εἴκοσί κου μάλιστα. Nec mirere, quod ſtatim exhibui Ἐλαιοῦντι, ubi vulgo depravant in Ἐλεοῦντι: ſed illud exſtat integrum in optimo libro.

391, 44. Νέας διειρύσαι.] Quum Stephanus in antiquis Herodoti libris tam notabiliter reperiret ſignatum verbum διειρύσαι, ut notavit ad margines, miror unde illi non placuerit ſimpliciter ſcriptura Heſychii, ut videtur, ex hoc eodem loco iſtud verbum annotantis, ubi ſomniat poëticam epentheſin literæ ι contingere. Utique meminerat Herodotum non eſſe poëtam, in cujus optimo exemplari ſimiliter ipſe inveni: & quæſo an id aliunde, quam ex eo quod 2, 135 πλίνθους εἴρυσαν. 3, 30. Ὅτι τόξον εἴρυσε. 4, 10. Τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τῶν τόξων τὸ ἕτερον. Et hinc cap. 36. φραγμὸν παρείρυσαν?

392, 1. Οὕτω ἐποιέετο.] MS. οὕτω ἐποίεε. Et ſtatim παρεσκευάζοντο δὲ καὶ ὅπλα, non παρεσκευάζετο, quod ferri poterat, immo requiri neceſſario videbatur, ſed cedat genuino, quum ratio Herodoti in participiis bene jam ſit inſpecta.

392, 22. Οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν.] Vox media in MS. non eſt. Sed infelix in his intelligendis & hinc interpretandis fuit Valla.

392, 28. Τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταῤῥήκτης, ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς τῶν Κελ.] Recte factum ab Cl. Galeo, quum notulis Stephani intermiſcet hoc loco ſupplementum, quod doctrina Salmaſii huc intulit, ſane neceſſarium; ſi Herodotum oportet comparari cum poſterioribus, nempe ut legatur ἐὸν Μαρσύης, ὃς καταῤῥήκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. Neque enim notum hic nomen fluvii Catarractæ, ſed Marſyæ *fons ex ſummo montis cacumine excurrens magno ſtrepitu aquarum cadit*, ut deſcribit Curtius fere locum hunc Herodoti interpretans. Mira hæc codicum vetuſtorum concordia, quæ cui tempori vel cauſæ adtribuenda?

393, 12. Χρήματα μεγάλα ἐπαγγέλλεται.] Vox media non eſt in MS. Et ſane ſi adſpicias, deprehendas otioſiſſimam.

393, 24. Κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ ἐκτήσαο] MS. κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο. Quod & perdulce eſt, & prorſus non otioſum, ubi ſignificatio vocis αὐτὸς etiam deflectit ad notionem Latinæ vocis *ſolus*.

393, 27. Οὔτε ἐς τὸ μέλλον μεταμελήσῃ.] Nemo quidquam in his vituperet, quum tamen mira violentia explicationem prætulerit gloſſæ & manui auctoris. Nam optimus ille MS. habet οὔτε ἐς χρόνον μετάμ. Quod eſt haud dubie & verum & egregium Herodoteum: immo ipſa verba iterantur 9, 88. οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι μεταμελήσει. 3, 72. Αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔσαι.

393, 37. Ἐς Κύδραρα πόλιν.] Quam temere de-

damus nos fraudi quorumcunque! Herodoti hunc locum eum Stephano junxit primus Ortelius, cujus ſapiens taciturnitas debet placere, nec minus Berkelii cautiſſima prudentia. Sed Holſtenio quid agas? Hic enim teſtatus [*MSS. legunt* ΚΥΔΡΑ πόλις] pronunciat [*Atque ita legendum*] quæ utraque ſunt falſa, quum quæ adſcripſit Salmaſius ex MSS. adſcripſerit præcedenti Κύδραι πόλις. Habeo ſub oculis chirographum ejus, & ſatis clare id facit diſtincteque. De Herodoto nihil potuit Holſtenius adfirmare, quum exemplar ejus, quod procul dubio Florentiæ in manu habuit, non curaverit inſpici. Manifeſte ibi vidiſſet Κύδραρα, quod inde reſtitui.

393, 41. Ἐπ' ἀέλιστερὴν ἐπὶ Καρίην φερέσης.] Lepide quidem partiuntur hunc locum inter duas præpoſitiones ἐπὶ & ἐπ', & quidem ſic æqua portione utrique attributa, ut neutra poſſit queri. Dubites, utrum tantus exactor vocum fuerit vel ipſe Herodotus. Certe, ut nihil aliud dicam, ſcias turbare codicem MS. & legere ἐς ἀέλιστερὴν ἐπὶ Καρίης φερέσης, quod nequaquam ſpreverim.

394, 21. Ἀθέμιςα ἔργα ἔρδοντι.] MS. tantum ἀθέμιςα ἔρδοντι. Huc uſque etiam modo pergit Valla.

394, 24. Ἑπλὰ ςάδια.] MS. ςάδιοι.

394, 31. Καὶ μαςιγίας ἅμα τέτοισι ἀπέπεμψε ςίζοντας.] Ex hoc uno loco videas probari veritatem vocis Græcæ μαςιγὸς. Sic enim notat Henr. Stephanus [μαςιγὸς flagellator B. ex Herodoto] Scias hoc notari ab illo, à quo ignoratur ςιγὸς aliter Græcis uſurpari, quam de inſtrumento, quo id ipſum peragitur. Attamen Stephanum ſequitur Portus notans [Μαςιγὸς, ἕως, ὁ. *N. H. Virgator*. q. d. flagellator. Qui flagello cædit aliquem. τὺς μαςιγίας p. 251, 35] Quæ notatio incidit in hunc locum. Quod ſi omnis Græca lingua non alio fundamento niteretur, equidem jam omnis cum ipſa Polymnia decidiſſet in mare Ægæum. Nam certe etſi noſtri carnifices iidem ſoleant & virgis cædere & ſtigmata inurere, non inde ſequitur Xerxem pari ratione uſum in caſtigando Helleſponto. Et quid in his ſalis eſt? quippe quum præceſſerit de ipſis αἱ μάςιγι πληγὰς ἐπικέσθαι, num poteſt videri nunc Herodotus dixiſſe μαςιγίας ἅμα τέτοισι, hoc eſt, μαςιγίας ἅμα μαςιγοῦσι? Omnino perridiculum. Sed nos Herodotum liberamus, & importunum unius ſyllabæ donum non magis nunc admittentes, quam in capite 233 ἔςιζον ςίγματα βασιλήϊα, aut 5, 6. eam ſyllabam remittimus auctori ſuo, ex MS. ſcribentes καὶ ςιγίας. Hæc mea ſunt. Sed & Th. Gale produxit ex cod. Arch. hos ςιγίας, & apponit *rectius:* an eadem cogitarit, ipſe dixerit. Neſcio an mirari oporteat, Petrum Gyllium adeo ample ſermocinantem de Da[illegible] & Xerxis auſu circa hos trajectus, bis citare [illegible]um Herodoti & mentionem facere tum flag[illegible]ionis, tum compedum, ſed in utraque cit[illegible]one non ultra pergere, nec de ſtigmatibus [illegible] meminiſſe. Quid illum terruerit, neſcio; q[illegible]m ultra proceſſerint quondam οἱ τὰ περὶ τὸ Μαγκαψάντες, quippe qui καταγινώσκουσιν Ἡροδότου, ut ait Diogenes Laërtius, Latino interpretante *in jus vocant mendaciique arguunt*, perinde ut alii agunt in circumciſione, alii in chronologia, tanquam in Herodoto mitius aliquid dedeceat, quam ſic onerare, quum nihil niſi mentiri graviſſime ab his καταγινώσκουσι ſit peractum. Et gratia ſit eximio Kuhnio, qui Herodotum in parte tam ſtolida non dereliquit. Lege interim, quæ habet Jo. Fronto de cultu ſanctor. pag. 386, & Ezech. Spanhem. ad Julian. p. 195. ſatiaberis plus ſatis.

394, 34. Πικρὸν ὕδωρ καὶ ἁλμυρὸν.] Duæ voces poſtremæ non ſunt in MS. nec habuit interpres. Et quæſo an non ſufficit exprobratio, quæ ſatis dira inſequitur, & quidem per hanc eandem vocem?

394, 38. Ὡς ὐδεὶς ἀνθρώπων θύει ὡς ἐόντι.] Voculam priorem aboleri debere quiſque ſatis videt in tam vicina iteratione ejus voculæ. Itaque recte abeſt ab MS.

394, 46. Ἐξήκοντά τε καὶ τετρακοσίας.] Quaſi obnoxius foret Herodotus, ita omne genus flagitii eum vexavit. Quis credat poſthæc verba pericopen omitti, quam nihilominus recte expreſſam habet Valla; & tamen nec ab Aldo, nec ab Camerario, nec ab Stephano qui tamen ita accuratus fuit & ante in capite 32 & poſt capite 40, nec ab Th. Gale rationem ejus habitam vidi. An ita ſaltuatim modo Græca cum Latinis contulerunt tanti viri? Unde majore cum fiducia eam reſtitui, quum in MS. optimo etiam animadvertiſſem.

395, 6. Διέκπλοον δὲ ὑπὸ φαῦσιν κατέλιπον.] Mira deſtitutio Herodoti, ut nemo accedere huc auſus fuerit ad ſpectandum, nedum ſolidandum, ſi diſceſſeris ab conatu Æm. Porti; qui tamen & ipſe perquam eſt vilis, ut rejiciens Vallæ iſtud *relicto ad auroram tranſitu* velit potius dici *tranſitum ſub auroram*, vel *ſub primum diluculum reliquiſſe*, vel ſeparatim ſcripto ὑπὸ φαῦσιν, ſub diluculum. Itaque videtur exiſtimare tempus hîc deſcribi, quo tranſitus daretur. Quod prorſus non placet, quum agat de parte loci, ubi trajectus pateret, & quidem ſemper. Certe non oportuerat ſcribi de navibus antiquis, niſi ante omnia exactus fuiſſet hic locus, quem ſtudioſe vitaverunt. Itaque in tantum obſequutus fui Porto, ut pro vero haberem ſeparationem ὑπὸ φαῦσιν & verti *ſub lumen*, quia quum hunc triplicem tranſitum ſtatuat auctor per penteconteros fuiſſe, credidi illic eum patuiſſe, ubi erant lu-

mina navium, ſicut nos d[...]et locus Livii 29, 25. *Lumina in navib[...] ſingula roſtratæ, binæ oncrariæ haberent [...]n prætoria nave inſigne nocturnum trium [...]minum fore.* Hoc lumen Appianus voc[...] λαμπτῆρα lib. 2 de bello Civ. quo minus mirum eſt ab Herodoto φανὸν appellari. Quod lumen quum gereretur in puppi, videri poſſet indicare prope puppes pentecontcrorum ter interpoſitum eſſe ſpatium, per quod vulgo tranſitus daretur minoribus navibus. Auctores antiqui in fabrica navium agnoſcunt φάλκιν circa ſentinam; quæ vox prope quidem huc accedit, ſed prope illam partem tranſitus dari poſſe non videtur. Propterea quum bene perpendo, res ipſa dictat hos patentes trajectus ibi relictos, ubi maxima erat aquæ moles & inde urgentiſſimus ejus curſus, ut optime & celerrime illac poſſent trajicere, & ubi maxime proſpici deberet futura pontis ruptura. Hinc quum medici acutiſſimi in vocibus aliunde petendis ad ſuum microcoſmon, ſervaverint vocem φλύσις in actione corporis, imaginor mihi Herodotum dediſſe ἀπὸ φλύσιν prope cum locum, ubi acerrima erat agitatio fluentis aquæ propter copiam hinc vel inde exundantem.

395, 10. Στρεβλῶντες ὄνυξι ξυλίνοισι τὰ ὅπλα.] Vertit Laurentius *contenderunt armamenta, contorquentes machinamentis ligneis.* At quæ Latinorum machinamenta contorquentia intelligi queant per Græcum ὄνυχες, dum multum cogito & inquiro, nihil invenio. Proprie quidem eo notatur unguis, deinde translatum ad rei ruſticæ inſtrumentum σιδηρὸς ὄνυξ. Sed id non torquet, ſed ἀποκνίζει, ſcalpit, ut Theophraſtum interpretatur Plinius obſervante Stephano, non aliter ac ſi ungues & ungulas commiſcerent, ut notat Juretus ad Paulinum ab nonnullis factum. Et ad eandem rationem ſimilitudinemque referendæ ſunt reliquæ metaphoricæ notationes, ut ſint abſque vi torquendi. Et tamen refert Stephanus; [Ξύλινοι ὄνυχες apud Herodotum, „ubi interpretari queas *uncis.* Nam ὄνυξ pro „unco quoque ſive uncino ſumitur, ut apud „Hippocratem ὄνυξ dicitur uncus, quo fœtus mortuus extrahitur. Itidem ἀγκύρας ὄνυξ „dicitur ancoræ uncinus Plutarcho] Vix indignationem tempero! quid enim ad curva iſta facit hoc, quo torqueri debet, non ſcalpi, aut ſcabi, non fœtus extrahi, non unco captari, non ſtabiliri, ſed tantum στρεβλῶσαι? Nihil profecto ad hunc rhombum Stephanus, nihil ad ſententiam Herodoteam iſte ὄνυξ. Attamen quam lepide & molliter agit Æmilius Portus ad ſubrependum dicam, an ridendum? Ipſo judice hic ὄνυξ [interdum accipitur pro mechanico inſtrumento ſive ferreo ſive ligneo, quod ad humanorum unguium ſimilitudinem factum eſt incurvum mediocriter ad res aliquas conſtringendas.] Debuiſſet figuram lineis exprimere; habuiſſet lector Herodoti aliquid portentoſum. Unguesne, mi Porte, adhibuiſti ad conſtringendum? Sed ſatis nugarum. Quas hactenus diſſipavit Th. Gale, ut proferret ex codice Archiep. ὄνοισι, idque judicaret rectius. Utinam & ὄνυχος veteris & ὄνω novi addidiſſet rationem? Citat hunc ipſum locum Salmaſius in Plinianis Ex. p. 765, ubi λευκόλινον illuſtrat docens eſſe linum maceratum, quia lavacro niteſcit, non quod linum album quaſi ſpecies lini ſit, ut poſſet credi interpretem cogitaviſſe; ſed bene tranquillus retinet quoque ὄνυξι ξυλίνοις, nec quidquam tangit, quum pag. 659 verſet ſane ὄνον, ſed remotus ab Herodoto. Utamur igitur non neceſſaria minus quam veriſſima & elegantiſſima correctione, ſcribendo ὄνοισι, quoniam iſtud tam præclarum habet quoque optimus Mediceus. Quippe primo dubium non eſt, quin ad hunc locum referenda ſit gloſſa ex Lexico Herodoteo Goldaſti pag. 746. Ὄνος τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. Quod male confuſum iſte quiſquis fuit deſcripſit ex Heſychio Ὄνος τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν ζῶον, καὶ συστρεφόμενον. Neceſſaria enim illic eſt diſtinctio, & duæ ſunt interpretationes, nempe & beſtiola talis multipeda, & inſtrumentum, quod torquendo & circumagendo ſeu vaſa in aquam demittit ac reducit ſurſum, ſeu ad alia adducenda torquetur. Plane ſpecies quædam ἄξονος, ut exponit Galenus apud Stephanum, ubi & convenientiſſimum exemplum habes ex Ariſtotele. Locum Suidæ in μύλη notavit Lindebrogius ad Ammianum 17, 4, ſed amplius ab Suida de eo agitur in v. Ὀνόνον. Et quantum ex variis ingeniis produxit ille μύλος ὀνικὸς in ſacris ſcriptis tam infeliciter citatus?

395, 15. Ἐπεὶ δὲ ἐγεφυρώθη.] MS. ἐπειδὴ δὲ ἐγεφ.

395, 17. Κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε.] MS. κόσμῳ ἐτίθεσαν καὶ ὕπερθε.

395, 27. Ἵνα μὴ ἐμπιπλῆται.] MS. ἵνα μὴ πίμπληται.

395, 33. Ἐπὶ νεφέων ἐόντων.] In quibus neſcio quid intelligant. Scio autem Herodoteum & perdoctum legi in MS. ἐπινεφέλων ἐόντων. Videnda modo in lexicis vox ἐπινέφελος.

395, 37. Οἱ δὲ ἔφασαν.] MS. ἔφραζον, id quod proprie magorum interpretationes ſignificat. Cap. 219. Πρῶτον μὲν ὁ μάντις ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρὰ ἔφραζε τὸν μέλλοντα θάνατον.

396, 11. Ἀμείβετο.] MS. ἀμείβεται. Incitati regii animi & jam parati ad reſpondendum & puniendum indicium clarius eſt hoc præſens.

396, 20. Ὑπεναντία δὲ τούτοισι.] Et hic rurſum MS. adjiciens repetit αἰκίσας.

396, 33. Ποιησάντων δὲ τυτέων τῦτο.] Vox ultima non eſt in MS. Et ſane miniſterii abrupta exſequutio magis pateſit.

396, 35. Οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια.] Non aliter habent MSS. libri & præſertim ille optimus. Et ſequens vox τύτυς non patitur id in ſuſpicionem trahi. Quod probaturi ſatis ſunt illi, qui injuſtum militis Romani faſcem cogitabunt; ut ex ejus proportione in Aſiaticis agminibus illos σκευοφόρυς portare multa potuiſſe pateat. Clare expoſuit Valla, Porto *calones* interpretante, ut utique non requirantur vehicula, ſed ſingulorum hominum vel animalium quoque tergi, præſertim in itineribus, ubi nullum ſpatium vehiculis. Quid enim legimus in fragmento Suidæ in v. Ἐξήνεγκ. Οὐ γὰρ ἐξήνεγκ τὰ ὑποζύγια πρὸς τὴν ὁδῦ χαλεπότητα, ὥστε αἰρόμενοι τὰς ἁμάξας ἐξέφερον ἐν τῇ δυσχωρίᾳ. Et talis via videtur quoque ſupponi in narratione Æliani 9 Var. 30. In hoc quidem Xerxis agmine omnia adfuerunt.

396, 36. Σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀναμὶξ, ὐ διακεκριμένων.] Quia potuerunt huc uſque tolerare viri docti, permiſi hunc locum etiam in hac editione ſic legi. Et eſt non diſſimile in cap. 55 ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. Attamen ſi attendas, nimis garrule una eademque ſententia multis coacervatis verbis exprimitur, ut tanto majorem fidem mereatur MS. liber, in quo vox prima non exſtat.

396, 39. Οὐ συνέμισγον βασιλέϊ.] Jam notaverunt viri docti frequentiſſimum hujus verbi uſum, & quidem varia notione, in his Herodoti ſcriptis. Sed nullus eſt, qui cogitavit de hac jocoſa tranſpoſitione literarum, quam affero ex optimo MS. συνέσμιγον, prout Suidas ſic habet ἀμιθρῆσαι pro ἀριθμῆσαι, Salmaſius in Plinianis p. 321 ἀμιθρὸς pro ἀριθμὸς &c. Hinc non penitus ſpernendum. Deinde MS. προηγεῦντο μὲν δὴ ἱππόται. non μὲν γὰρ, quæ particula ibi non habet locum, etſi expreſſerit quoque Valla. Sed hæc non præbent cauſam, cur vera appareant priora; ea enim fiunt per intervallum.

397, 25. Διὰ δὲ Ἀταρνέος ἐς Καρίνην.] Locum hunc proprie notavit Stephanus Byzantius in v. Καρήνη, ut ſic ipſe vel legerit in ſuo exemplari, vel corrigendum cenſuerit deſcribens eam πόλιν Μυσίας. Sed ex hodierna editionum Herodoti fide Ortelius, in Theſauro ſcribens: *Carine urbs circa Caycum fluvium in Aſia minori, Herodoto.* Ibi Herodotum agnoſcit, ut in v. Carene oſtenderet nihil ſe concedere Stephano iſti Herodotum alleganti, plane prætermittens mentionem Herodoti. Etiam de eo noluit cogitare, quum referret de Carne, quam noverat Stephano dici Æolidis urbem; quod quum notaret, bene ſciebat in qua parte mundi verſaretur, & in v. Atarneus moneret eandem urbem ab aliis poni in Myſia, ab aliis in Æolide, ut debuerit hic eſſe attentior. Hinc multæ poſterorum ſcriptiones de mutatione literarum η & ι, Holſtenio quidem agnoſcente diverſitatem ſcriptionis, ſed ita nunc tacente, ut mox ab eo Κάρνη πόλις Αἰολίδος confundatur cum Καρίνῃ Ἰωνίας, quod nunquam rebor cogitatum eſſe ab Stephano, Berkelio Καρίνην præferente ex fragmentis in v. Δῶτα. Sed quantopere abeſt hæc Herodotea & Æolica Carne ab Ionica Carine? Bone Deus, an igitur illi legerunt Xerxen profectum eſſe per Ioniam? Ita ægrotant omnes, quia ad verum accedere nequeunt. Omnino verum nomen eſt Κάρνη, & ſic hoc loco optimus codex habebat Κάρνην. Hanc quilibet iſtic videre poteſt. Hanc tuetur Stephanus in v. Αὖλαι ab Holſtenio citatus; hanc apud eum nummus.

397, 35. Ἀπέλιπε τὸ ῥέεθρον.] MS. ἐπέλιπε, ut c. 58. Μέλανα ποταμὸν οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα. Et mox, φοβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐσέπεσε, non ἐνέπεσε, quod video caſu prætermiſſum eſſe: ſed ἐσέπεσε eſt vera lectio.

397, 45. Γέργιθάς τε καὶ Τεύκρυς.] Quod genus hoc hominum? fuitne urbs propria Teucri appellata, ut Gergis? an locus aut pagus, aut gens quædam in Trojana regione ſingularis? An Τευκρίδα intelligi oportet ex lib. 2 cap. 108 repetitam ex Menelai expeditione? Non opinor. Sane antiquitas omnis de his ſilet. Itaque nec ab Herodoto eos cognitos crediderim, etſi Heresbachius in margine monſtraverit *Gergitæ, Teucros urbs.* Quin tu, mi lector, mecum hæc expende, & accipe, quod ſuppeditatur ab lectiſſimo MSto Γέργιθας Τεύκρυς deletis interpoſitis. Id ipſe Herodotus confirmat 5, 122. Εἷλε δὲ Γέργιθας τὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τεύκρων.

398, 22. Οἰκότερα.] Fingunt ſibi viri docti varias dialectos, quarum venia poſſit litera ε jure omitti: ſed non eſt, niſi vitium ſcripturæ in quibuſdam MSS. quum Mediceus recte integret εἰκότερα. Et mox μᾶλλον ἢ ζώειν MS. non ζῆν.

Ibidem. Οἴην σὺ διαιρέεαι.] MS. οἵην περ σὺ διαιρ.

399, 7. Λήψεσθαι δὲ ἐκείνων.] Sic editur in exemplaribus Stephani, ſic in editione Galea. Sed ab Aldo & Camerario editum fuit λείψεσθαι, quod hîc requiritur.

399, 22. Ἐόντων τῶν λιμένων.] MS. ἐόντων τοι λιμένων.

399, 34. Εἰ βυλόμενος μὲν ἀμφοτέροισι.] Eſt id ipſum, quod de Oreſte ſuſpicabatur chorus eum defendens adverſus querelas Electræ in hujus nominis tragœdia Sophoclea num. 323 Φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν πρᾶγμ' ἀνὴρ πράσσων μέγα. Quam felix viveret Europa, ſi noſtra ætate hanc do-

ctrinam Palatia hab…ent? Utique patet audiviſſe ſimile th…cra Athenienſium, qui ſatis beati fuerunt, quamdiu licuit eis hæc obſervare; ubi…o fortuna & laſciva cupidine paſſi ſunt ſe impelli verſus Siciliam, non bene perpenſis his monitis, omnia iverunt peſſum.

399, 45. Μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξῃς.] Neſcio quid intellexerint, neque unde id petierint, quod ponunt pro verſione, *ut quod firmum eſt infirmetur*. Nec enim ſententiam habet, nec huc pertinet, ſi intelligi poteſt. Nam innuit eum qui in conſultando vias omnes conſiliorum forſan ab aliis prolatas conatus probare invias, non ex ſe produxerit denique aliquid certum, aut indicaverit quid firmum eſſe queat, illum errare ſimiliter &c. Inde patet nihil afferri ab articulo τὸ, & præclare ſcribi in MS. optimo μήτε βέβαιον ἀποδ.

399, 48. Καὶ ὀρέων δύο.] MS. auctior καὶ ὀρέων τοι δύο, etſi ambigam an non legerim in eo ὀρῶν τοι δύο.

400, 6. Γνώμησι ἐχρέωντο τῇσι καὶ σύ.] MS. γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σύ. Et mox οὔκ ἄν κοτε, non πότε. Egregie, & jam Ioniſmus hic notatus eſt.

400, 10. Σφέα προσηγάγοντο.] Sæpius id exſtat in Herodoto, ut notarunt etiam viri docti. Sed in hoc loco MS. habet σφέας, mutans repente intentionem ab rebus & πρήγμασι ad ipſos Perſas. Reliqui tamen ſuo loco vulgatum, ſi quis eo magis oblectaretur: ipſe enim prorſus id faſtidio.

400, 37. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα.] MS. ἀμείβεται καὶ ταῦτα. Mire pulchra immutatione ad patientiam nunc regis præ ferocia alias inſani declarandam.

400, 45. Ἄχαρι οὐδὲν ποιήσαντες.] Quis credat? an fieri poteſt, ut nimis integer etiam ſermo conſuatur? certe hic talis eſt, cui mala manus adjecit longum iſtud in poſtico participium, quum exhibeatur tantum in iſto venerando Mediceo MS. ἄχαρι δὲ οὐδὲν, neque ullum veſtigium eſt illius vocis ποιήσαντες, in qua ita ſollicite ſervanda ſuccedunt ſibi editiones, ſane ob eam cauſam non probatiores; prout certe mihi videtur dulciſſimum, ſi illa auferatur, quum & ſimile occurrat in capite 168 hujus libri.

400, 49. Θυμὸν ἔχων ἀγαθόν.] MS. ἔχε. Quod & ipſum videtur probandum, ut ſingula tanquam diſtincta capita annumeret, quæ ab eo fieri abhinc velit vel mente vel facto.

401, 7. Ὑμέας συνέλεξα.] Accurati ſunt viri docti in his vertendis, ut quum Valla redderet *ego vos, quorum opera mihi opus eſt, contraxi*, Stephanus mutaverit *ego vos coëgi à vobis hæc requirens*, quod ſic mutari videtur ideo placuiſſe Stephano, quoniam in Vallæ Latinis ſemel tantum dicebatur *vos*, non etiam *vobis*, quod iterat Stephanus, & ne nunc quidem volui omittere. Sed res mira eſt. Nam prorſus mens Vallæ commota eſt ab lectione quæ exſtat in fideliſſimo MS. ubi vox prior nequaquam apparet. Hinc ſtatuo fruſtra repeti, quum ſenſus ſit *ego hos veſtrûm contraxi rogans*, τῶν δ᾽ ἐγὼ ὑμέων χρηΐζων συνέλεξα.

401, 12. Ἀγαθὸν ἀποδέξεται.] Ne nimis conſultator popularis videatur Xerxes & ſuaſor per locum ab communi bono petitum. Longe magis decorum illi eſt, quod legitur in optimo MS. ἀποδέξατο, ut videtur, Herodoto id nunc agnoſcente quidem activum, ſed cujus caſus quartus ὑμᾶς nonniſi ſubintellectus adhæret. Alioquin poſſet credi ſcripſiſſe auctor ἀποδέξεσθε. Certe ξυνὸν πᾶσι ἀγαθὸν ἀποδέξειν notat Portus in Lexico. Et ſtatim τῶνδε δὲ εἵνεκα.

401, 19. Παρεσκευάζοντο.] MS. παρεσκευάζετο, ut ad Xerxen referatur, in cujus nomine intelliguntur omnia.

401, 31. Ἀτρεκέως διαχρῆσθαι.] Hoc verbum fuit labor Æmilii Porti, partim ut confirmaret, partim ut publicaret conjecturam, qua ipſi videbatur legendum διαγκρῖναι: ſed diſcrimen facere nequivit, inops conſilii, cujus copiam bonam nobis præbet optimus MS. exhibens plane διαγκρῖναι, quod typos nunc fugit oculus reſtituendum.

401, 32. Κατῆκε ἐς τὴν θάλασσαν.] MS. Mediceus κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, quomodo pro guſtu varietatis ſcripſiſſe crediderim.

402, 39. Ἐπ᾽ οὗ καὶ ὁ κόλπος ... ἐπωνυμίην ἔχει.] Ita edidi ex MS. ubi vulgo erat ἀπ᾽ οὗ. Cauſa ſuperius dicta eſt.

403, 6. Ἐν τῷ Σάλη τε Σαμοθρηΐκη πόλις &c.] Vix decernas, utrum Græca negligentius ſint adminiſtrata, an Latina. Nam & Græca iſta ſtare aut tolerari nequeunt, & Latina video ſic edi jam ab anno 1566 in Stephani editionibus, majoribus illis, *ubi Sala urbs, Samothracia & Zona*, diſtinctione hac repetita in editione anni 1592, etiam repetente Jungermanno, quum editio Th. Gale illic ſit oblita atramento incerto & ſordido, quod tamen eſt loco diſtinctionis. Sed & in minore Francofurtina anni 1620. Quæ non tamen ſic diſtincta legit interpres Italicus, ſed pejore modo *diſcendendoſi dalla citta di Sala & di Zona che ſono in Samothracia*. Permittamus nugari, quibus ita placet. In Græcis non intelligo cur meliora ingenia potuerint pati, ut ſplendor Herodoteus tam ſordida umbra fœdaretur. Nam illud Σαμοθρηΐκη nihil eſt, & liquide codex optimus habet Σαμοθρηϊκίη, quod eſt neceſſarium, & hodie exprimi ſolet Σαμοθρηϊκίη, quod eſt gentile; quippe ſicut ab Θρηΐκη etiam eſt Θρηΐκιος, Θρηϊκίη, ita compoſito Σαμοθρηΐκη negari ſimile nequit. Immo cap. 108 habes liquide Σαμοθρηΐκια τείχεα.

403, 12.

403, 12. Παρεῖχον πλῆθος ἀριθμὸν] Puduit quaſi Vallam interpretari vocem poſtremam, quod vix miror, quum videatur adeo ſupervacua. Sed quanto elegantius eſt, quod habetur in veneranda iſta membrana Medicea? παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθμόν. Prorſus enim hæc loquutio pertinet ad id quod ſcripſit auctor 2, 7. Ἡ δὲ ἐς Ἡλιούπολιν ὁδὸς ἀπὸ θαλάσσης πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον. Quam eandem illuſtrat alio Ariſtidæ loco doctiſſimus Vigerus in pagina prima notarum ad Euſebii Demonſtrationem Euangelicam. Hoc modo quum ſuaviſſime reſtituiſſem Græca, curavi quo potui modo ut in Latinis exprimeretur id ipſum.

403, 15. Τὸ πλῆθος ἑβδομήκοντα.] MS. τὸ πλῆθος ἐφάνη ἑβδομήκοντα, quale quid debet inſeri, ſed hoc eſt commodiſſimum & Herodoteum, ut cap. 97. Συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφάνη τρισχίλια. Sed etiam MS. ἐξηρίθμησαν, non ἐξηριθμήθησαν, ut paulo etiam poſt loquitur. Quod etſi nondum admiſerim, perſuadeo mihi tamen longe concinnius vulgato. Nam ſane videtur Herodotus hunc locum in activo exprimere voluiſſe, utpote proprie actiones Perſicas declaraturus, non tam quid contigerit, ſed quomodo illi fecerint. Item συνήγαγόν τε, non συνηγάγοντο, ut nec deinde συνάξαντες dici poſſit, ſed συνάξαντες

403, 25. Κατὰ ἔθνεα διετάσσοντο.] MS. διετασσον.

403, 28. Τιάρας καλεομένους, πίλους ἀπαγέας.] Mirum eſt, cur ſic placuerit viris doctis ſudare circa rem vocemque ſatis pronam ad intelligendum. Sed excitavit eos mira verſione Laur. Valla, cujus *impenetrabiles* acriter conatus fuit tueri Portus, quo deſcenderet ab ἄγω, frango, κλῶ, θραύω; ſed tandem acceſſit ad πηγνύω, verum ut prima litera α notaret intenſionem aut operis elegantiam. Henr. Stephanus in Theſauro quum noverit & τιάρα & ἀπαγὴς, amavit oſtendere, quam bene poſſet aliquid tranſſilire; nam nec illic nec hic ad Herodotum vel mutire voluit. Hoc leporis exemplum placuit etiam Barn. Briſſonio in Regno (quis credat?) Perſarum, libro 3 citans hunc locum pag. 298, ſed nec Latine interpretans, nec de iſto adjectivo quidquam proferens. At quam ſpecioſe rem totam illuminavit divinus iſte Salmaſius in Plinian. pag. 556? Quum Rex Perſarum ſoleret geſtare tiaras rectas, & ita fixas, ut non inclinarentur, quales ipſe Herodotus in Sacis Scythis appellavit κυρβασίας πεπηγυίας; vulgus vero in Perſia haberet inflexas, incurvas vel in frontem proclinantes ac veluti plicatas, recte Herodotus eas vocat ἀπαγέας. In quo etſi vera origo ſit tectior, docet tamen clare contrarii habitus deſcriptio, ut in eo nihil ſit cogitandum niſi verbum πήγνυμι vel πηγνύω.

Nec ſic tamen tacere potuit Cl. Brauwnius, ſed præter hoc Salmaſianum auſus cogitare de legendo ἀπαγὶς (quod furcillis abigendum) vitioſiſſime citat locum Herodoti, ſic diſtinguens τιάρας, καλεομένους πίλους, ἀπαγέας, ſane ut facit quoque Briſſonius, immo etiam editiones omnes, ſed non etiam ita citante Salmaſio, quum vox καλεομένους neceſſario referri debeat ad τιάρας, non ad πίλους, quum agat de Perſis, à quibus dicuntur tiaræ, quum πῖλοι ſint in patrio Herodoti ſermone. Hæc vox Græca omnino per omnia non convenit cum appellatione Perſica; immo in nulla parte convenit, niſi quod notet tegumentum capitis. Hæc una ſimilitudo fecit, ut tiaras Perſarum Græci explicarent per ſuos πίλους. Hæc Perſica tegumenta capitum non conſtabant ex coactilibus, quæ exprimuntur in voce Græca, unde & habet appellationem. Tiaræ omnia erant ſerica, ſi forte villis referta, utique non duratis compreſſiſque viſco aut ſimili materia.

404, 2. Περὶ σφίων ὧδε λέγουσι Μῆδοι] Nempe qui Daritin regionem Arianæ contribuerunt, Medos Arios olim nominatos cogitabant, ut ſtatuit Salmaſius in Plinianis pag. 983. Quo non affatim lætus Iſ. Voſſius fabellam eſſe adſeverat ad Melam pag. 9.

404, 9. Χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα.] Vox tertia non eſt in MS. Et ſane quum non in Perſis, non Medis, non Ciſſiis, non Hyrcanis agnoſcat galeas Herodotus, videtur mirificum, cur in his Aſſyriis ponat. Sane verum eſt ſolum χάλκεά τε, & falſum κράνεα. Nam aut χάλκεα κράνεα dicuntur, aut κράνεα πεπλεγμένα, ut in Paphlagonibus cap. 72 ſcilicet ex alia materia, non χάλκεα κράνεα πεπλεγμένα, ut tria iſta concurrant.

404, 11. Τοῖσι Αἰγυπτίοισι.] MS. τῇσι Αἰγυπτίῃσι, genere relato ad longinquius & quidem remotius, eoque quod notari debet fœminino, ut ad Hebræos 3, 6 Ἐάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατέχωμεν. Ita Heſiodus Ἔργοις 504. Μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βουδόρα πάντα, Τοῦτον ἀλεύασθαι. Sophocles Antigon. 106 Ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλλιστον ἑπταπύλῳ φανὲν Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος, ἐφάνθης ποτ' ὦ χρυσέας ἁμέρας βλέφαρον, Διρκαίων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα.

404, 17. Ἀγχοτάτω.] MS. ἀγχότατα. Et ſtatim ἐνεδεδύκεσαν, non ἐνδεδυκ.

404, 23. Καὶ ἀξίνας καὶ σαγάρις.] Mirum erit, ſi ab viris doctis, præſertim qui ediderunt Herodotum, declarari poſſit diverſitas ἀξίνην ſeparans & σάγαριν, quam πέλεκυν exponit brevis gloſſa, quæ Herodoto præmitti ſolet. Unde admittatur potius, quod exhibet optimus MS. καὶ ἀξίνας σαγάρεις, ſcre ſcilicet eadem inſtrumenta, apud Græcos ſic dicta, aliter apud illos, ut alibi & quidem

ipſos πίλους τιάρας 3, 12. Mox quoque idem offert Δίμυργίους, non Ἀμυργίους.

404, 25. Οἱ δὲ Πέρσαι.] Omnino mutandum cum MS. οἱ γὰρ Πέρσαι.

404, 29. Ἔπι δὲ σίδηρος ἦν.] MS. σίδηρον.

404, 31. Φαρναζάθρη.] MS. Φαρναζάθη. & mox σισύρνας atque etiam σισυρνοφόροι, perinde ut 4, 109.

404, 49. Ἀτραμύτην τὸν Ἰτραμίτεω.] Non eſt Perſicum, & duntaxat foret Ἰταμίτρεω. Sed optime optimus MS. Ἀρτύντην τὸν Ἰθαμάτρεω.

405, 4. Ὁ Οἰβάζου.] Quaſi vellet accurate appropinquare ad Οἰβάρου. Sed præclare MS. ὁ Οἰοβάζου.

405, 7. Λεοντέας ἀναμμένοι.] Bonus Æmilius Portus etiam docet formationem hujus participii. Sed relicto eo exhibet optimus MS. ἐναμμένοι. Quod ubi non uſurpatur? at cui placuit iſtud ἀναμμένοι?

405, 10. Καλαμίνους οἰστοὺς μακροὺς.] Sancta ſit memoria Academiæ Cadomenſis, quam hoc loco oſtendit Nob. Grentemeſnilius ſuſtinuiſſe etiam Muſas Herodoti adjuvare! prorſus egregie, ſi eximia illa ingenia proſpexiſſent, ut Herodotum tractarent, non quidem ad id uſque tempus typi plumbei dederant, ſed prout latebat in antiquis membranis. Id quod debuit ab eis fieri, quia citare audent & libros editos & codices omnes eorumque conſenſum proferre, quum nihil de eo inquiſiviſſent aut ſcirent. Nam ſicut quæ diſſerunt de arcu tenſo, ſpeciem habent; ita dum nolunt in Herodoto agnoſcere οἰστοὺς μακροὺς, ſed tantum βραχίας, monſtrant ſe incaſſum captatores vocum inidoneos & Græcæ libertatis ignaros. Quid enim? quum Diodorus Siculus 14, 28 dicat tum βέλη μείζω δυοῖν πηχῶν, tum ſtatim ibidem ὥστε μεγάλοις κεχρῆσθαι οἰστοῖς, & ita ille ſæpius. Equidem quum ita vulgo loquuti fuerint Græci, nequaquam hujuſmodi cavillationem ab illis expectavi. Quantopere autem nugati ſunt de arcu magno vel prægrandi, quum Herodotus dicat τόξα μακρά. Hîc enim mordicus debuerant adhærere iſti ſignificationi, quæ longitudinem denotat, ubi Agatharchides uſurpat vocem μέγας, ſed eodem prorſus ſenſu, & hoc μέγα vel μακρὸν τόξον imaginor mihi fuiſſe hac aut ſimili forma aut non multo majore

curvatura inflexum. Itaque recte μακροὺς, & ſic caſtiſſima illa Medicea membrana legit.

405, 17. Ἀρσάμης.] MS. Ἀρσάνης, ut debeat id bis mutari.

405, 30. Καὶ τῇσι λοφιῇσι.] MS. καὶ τῇ λοφιῇ. Egregie: nam de auribus loquitur in plurali, quia ſingulis in pellibus binæ ſpectabantur, ſed una tantum juba.

405, 36. Μασάγγην τὸν Ὀαρίζου.] MS. Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου.

405, 45. Ὁ Μεγασίδου.] MS. ὁ Μεγασίδρου.

405, 46. Γωβρύης.] Non potui non in hoc nomine tam bene noto, tam ſæpe occurrente, dubius hærere, utrum accederem ad MS. Mediceum ita in principio detruncantem ejus literas, an vulgato inhærerem. Sed ex formato ſemel conſilio dedi tantum vetuſtæ lectioni, ut Bryan fuiſſe opinarer, & ſic edidi ex MS. Βρύης.

406, 1. Ἐκαλέοντο Βρίγες.] MS. Φρύγες. tanquam non in prima litera conſtiterit mutatio, adeo multipliciter in notis paſſim ſcriptis iterata, ſed in vocali primæ ſyllabæ. Et deinde MS. συνοίκησαν, non συνοίκων, non σύνοικοι ἦσαν.

406, 20. Πέδιλα νεβρῶν.] Etiamſi ita ederetur, Valla tamen fraudi non patuit, ſed vidit quid rei eſſet. Certe & ipſe vidi in optimo MS. νεβρῶν.

406, 26. Βαγασάκης.] Habebant nempe primam ſyllabam in *Bagoas*: inde ſed extendi debuit hæc appellatio, quæ in MS. optimo legitur Βαοσάκης, idque ſufficit.

406, 27. Προβόλους δύο Λυκοεργέας.] Quam acute in hoc loco veteres grammatici verſati ſunt, nempe ut quæ toto cœlo diſtant, moliantur in unum confundi? Hoc enim tempore quid inſtrumenta Lyciis uſitata & in eorum regione confecta & elaborata, quid inquam illa ad Thracas, etſi Aſiaticos, tamen Thracas, hoc eſt, bellicoſiores & ferociores etiam in venando omnibus Lyciis? An hi venatui luporum inſervire non poterant ſine fabris Lyciæ? Neſcio quid perverſius cogitari queat. Λυκιεργία vel Λυκιοεργία relinquantur illis, qui eis utuntur. Herodoto de Thracibus loquenti illa in mentem venire non potuerunt. Abuſus ille fuit lectione ſua, qui recens ab Herodoto tranſiit ad Demoſthenem, & Λυκεργέας voluit comparare cum Λυγιεργής vel Λυκιεργεῖς. Sunt ab ſe invicem aliena & maxime diſtantia. Eſt autem ita, ut citavi & edidi, ſcriptum in optimo codice Λυκεργέας, idque recte verſum eſt ab Valla, non Λυκοεργέας, non Λυκιεργέας, prout Harpocrationem in eo utroque adjuvi ex antiquo codice illius ſcriptoris in eadem Bibliotheca Medicea, unica liberalium ſtudiorum reparatrice. Noli in hac parte hærere, ut hæſerunt poſt antiquos Portus, Stephanus. Si voluiſſet Herodotus hîc indicare aliquid Lycium, nonne mox dicit εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκια? Cur id ipſum nunc quoque non poſuit, quo nihil liquidius?

407, 5. Φερενδάτης.] MS. Φαρανδάτης. Ne dubita. Nam 9, 75 rurſus ita eum vocavit.

407, 15. Ἐς τὸ πεζὸν.] Plane ſic ſcripſit rurſus cap. 84 & 96 & cap. 100. Attamen nunc

legitur in MS. ἐς τὸ πεζὸν. Quod & opiner rectius; quum gravis hic ſcriptor utique nolit ludere, etſi variare gaudeat etiam in hoc maſculino; & hinc ſtatim addit ſubſtantivum ipſum.

407, 28. Ἀριάζω.] MS. Ἀρίζω. Omnino ab vetuſtate accipiamus hæc nomina, non ipſi comminiſcamur.

407, 29. Στρατηγοὶ δὲ σύμπαντος πεζοῦ.] Integre penitus legitur in optimo MS. στρατηγοὶ δὲ σύμπαντος στρατοῦ πεζοῦ.

407, 33. Ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ τοῦδε.] MS. οὗτοι διὰ τάδε ἐπὶ τοῦδε. Quas duas voces videntur ex medio iſto deleviſſe, qui opinabantur vim earundem exprimi in ſequentibus, ut idcirco vane videretur idem bis ſcribere. Sed non ita eſt. Nam διὰ τάδε reſpiciunt antecedens, quod eſſent exquiſiti, ut hujus honoris ergo darent illis hoc nomen, quod illis venerat in mentem ex ſublegendo aſſidue. Haud dubie etiam in aliis corporibus quidam perpetuo ſublegebantur, ut numerus militarium virorum conſtaret, non tamen fruebantur hoc honorifico nomine; neque etiam iſta ſuppletio fiebat tam accurate aut tam celeriter poſt alicujus exceſſum.

407, 34. Ἀναίρητο.] Id quo ſenſu huc venerit, ignoro. Copioſius certe eſt uſus ejus in Herodoto, ut patet ex Porti collectione; ſed ſemper alia ſignificatione, & Portus hunc locum negligit non tantum in Ἀναιρέειν, ſed etiam in Ἀραιρημένος. Unde patet Vallam quidem recte poſuiſſe *ſufficiebatur*, ſed ea vis non eſt in vulgato iſto Græco. Legit immo ἀραίρητο, & hoc ipſum eſt in MS.

408, 7. Τῇσι πίσυνοι.] MS. ταύτῃσι, quod multo concinnius.

408, 12. Ἐν ἄρκυσι.] Non male, ſi placet retia & laqueos confundere. Certe ſic plurimum inhæſit huic loco Portus, ut docet ejus Lexicon in v. Ἐμπαλάσσειν, nunc explicans *Ita illi illaqueati conficiuntur*, nunc *illi vero in laqueis impliciti* vel *involuti perduntur*, *interficiuntur*. MS. ἐν ἕρκεσι.

408, 25. Τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ.] MS. τὴν αὐτὴν ἣν καὶ.

408, 26. Ταχυτῆτι οὐ λειπομένας.] Suaviſſime ad Græcam rationem MS. ταχυτῆτα.

408, 29. Πάρεξ τῶν ἄλλων καμήλων.] An credimus auctorem ſic voluiſſe cavere aliis camelis, qui propter varios uſus erant præterea in exercitu, ne cum his modo relatis in numerum hunc jungerentur? Omnino eos tanti fuiſſe non opinor. Itaque aliud latet, quod aperit manus fidiſſima codicis Medicei, hinc abigentis vocem tertiam. Itaque patet Herodotum ab hoc numero eximere illos ipſos camelos, quos modo Arabibus tribuit, ut hic numerus ſolos contineat vere equites; non enormibus ſpectaculis pugnam inquinent. Et mox ἐπεξετάχατο, non ἐτετάχατο. Eximie. Nec enim id vult Herodotus alios quidem equites fuiſſe redactos in ordines, ut vertit & intellexit Valla (ubi enim id non in acie ſupponitur?) ſed per ordines fuiſſe ſibi junctim appoſitos.

408, 37. Ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπεσε.] MS. περιέπεσε.

408, 45. Σὺν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα.] Vertit Laurentius, *crura cum genibus abſciderunt*. Opinetur lector id factum eſſe, & partem inferiorem femorum cum cruribus ablatam illi ita fuiſſe; an potuit hoc fieri ἀπὸ τῶν ἀποταμόντων? neque enim ultra progreditur ſermo auctoris. Quid autem intererat, ſi oſſium in femoribus extrema pars eſſet ſimul amputata potius, quam in ipſo genuum flexu nervi amputati, ut ſucciſis poplitibus cogeretur jacere? Hoc nempe ipſum eſt, quod vult indicare auctor, quem præſtantiſſime adjuvat optimus MS. ἐν τοῖσι γούνασι αὐτῶν. hoc eſt, in commiſſura, qua femur cruribus connectitur, quæ eſt genu. Sic ſtare non poterat, & in terram collapſus mortem debebat cum cruciatu & ſegnitia operiri.

409, 14. Τύχους.] Huic in margine MS. adnotatum eſt τῦχος, ἔρυξ, λιθοξοικὸν ἐργαλεῖον. Quæ ſic inſederunt Herodoto, ut neſcio unde Camerarius plane hæc omnia ſiverit in contextum ingredi, quem acriter ita corrupit.

409, 37. Δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενα.] MS. in ſingulari δέρμα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενον.

409, 44. Ἐκ Πελοποννήσου] MS. ἀπὸ Πελοπ.

410, 10. Ἀπ' Ἀθηναίων] MS. ἀπ' Ἀθηνέων, plane ad formam præcedentis.

410, 40. Ἱππαγωγὰ πλοῖα μικρὰ συνελθόντα] In hoc loco nihil viderunt Valla & illi qui tolerare ejus interpretationem potuerunt; quia neque biremes hic locum habent, nec lembi nec actuaria navigia, & quam minuta reliqua intelligat, non aſſequor. Unde non modo Latina redigere ad ſimplicitatem Græcorum debui, ſed etiam in Græcis corrigere μακρὰ, ut habet MS. Mediceus, unde intelligitur omnes, quarum hic ponitur numerus, fuiſſe naves longas, quæ remis concitarentur, nullam corbitam.

410, 43. Τετράμνηστος Ἀνύσου] MS. Ἀνύσυ.

410, 44. Μάπην Σιρώμου.] MS. Μάτην Σιρώμου, pro quo erronee venit in contextum Μάρτην *Marten*, quod emendabis. Et mox Ἀράδιος, non Ἀρίδιος, quod & ſponte ſua vidit Grentemeſnilius. Certiores nos ſumus, quum id reportamus ex certa fide antiquitatis.

Ibid. Ἀρβάλου.] MS. Ἀγβάλου. Mox autem ut dixi, non aliter exhibet iſtud nomen Πίγρης, quam ſolet dici fluvius.

411, 7. Τῶν λέμμασί τε καὶ ἀνδρηίης.] Quum ſic

ſic tum in hoc loco, tum in Calliope cap. 61 non cura dedita forſan, ſed perfuſoria opera permiſſum fuit edi, hinc Cl. Grævii induſtriæ data fuit materia notandi ad Luciani ſolœciſtam perperam ibi in utraque voce λήμματος & λήμματι impreſſum eſſe μμ; nam λῆμμα duplici μμ lucrum, capturam, quæſtumque ſignificare, λῆμα vero ab Herodoto poni pro præſentia & præſtantia. Sed neſcio cur Porti lexicon inſpicere tergiverſatus fuerit, qui & locum utrumque citavit, & agnoſcens errorem typographicum omnino idem illi decernebat ante tot annos. Sed quum acumen ac doctrina intra hæc conſiſtat, quid fiet ς, 72 Τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήμματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα καταλέξαι. Et c. 111. Τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήμματος πλέος. An iſta non pertinent ad Herodotum? Neſcio quo diſcrimine in Herodoteis verſati fuerint. Quum vera ſint, quæ afferant, ego nihil mutavi, ſatis mutans, ubi minime fallacem auctorem ſequor MS. Mediceum.

411, 9. Γένος δὲ ἐξ Ἁλικαρνησσοῦ.] Particulam ἐξ non habet MS.

411, 33. Ἀπαγαγόντες ὅσον τέσσερα πλέθρα.] MS. ὅσον τε τέσσερα. Itaque ſimilitudine literarum hîc aliquid intercipi non conceſſit accurate agens ſcriba, & pleniſſime enotavit, quod an fecerit etiam paulo ante, tu lector vide. Nam ubi vulgo legitur ὁμοίως ὡς καὶ τὸν πεζὸν, ibi vocula ὡς non legitur in MS.

412, 13. Αἰεί κοτε σύντροφος.] MS. tantum αἰεὶ σύντροφος. Et certe vocula illa κοτε ut hîc nihil habet roboris, ita mox bene ſequitur, ut illic legi ſufficiat.

412, 21. Ὅκως κοτε σοῦ δέξονται λόγους.] MS. ὅκως κοτε σοὺς δέξωνται λόγους.

412, 33. Πρὸς ἄνδρας δέκα μαχέσασθαι.] Eſt vitium ſcripturæ ex præcedenti propagatum per ultimam negligentiam, à qua cavens rite optimus MS. retinuit μάχεσθαι, ut legi debet.

412, 38. Σέ γε δίζημαι.] MS. σὲ δέ γε δίζημαι.

412, 48. Ἐπεί τε πλεῦνες.] MS. ἐπεί τοι πλεῦνες.

413, 2. Ἐόντων πέντε.] MS. ἐόντων ἐκείνων πέντε.

413, 7. Ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον.] MS. ἐλευθέριον.

413, 11. Παρ' ἡμῖν μὲν μόνοισι.] Poſtremas voces duas ignorat MS., partim ex ſimilitudine ductuum ab currente penna productas, partim per fruſtraneam repetitionem ex præcedenti verſu.

413, 42. Πλῆθος ἀνδρῶν.] MS. ἀνθρώπων.

413, 43. Σὺ δὲ εἰ φαίνομαι.] MS. σοὶ δὲ εἰ φαίν. Neſcio quomodo vulgatum conſtruant, quum nominativo iſti nullus ſit locus.

413, 45. Τ' ἄλλα σιγᾷν θέλω.] Ita intelligunt, ac ſi Demaratus ſuſtinuerit injungere, ne poſthac ſe rogaret; certe etiamſi rogaretur, nihil ab ſe reſponſum iri denunciet. An talis ſenſus aut credibilis, aut nitori ſatis venuſto hujus Demarati conveniens? Porro quid volunt iſta τἄλλα, niſi τολοιπόν? Mirabile eſt, quod legitur in MS. ἅμα θέλω τολοιπόν. Pulcherrima clauſula. Si in his tibi blaterare videor, non peto in futurum auctoritatem majorem in ſermone meo, ſed videar tibi ſemper blaterare. Integra enim ſunt poſtrema θέλω τολοιπὸν φαίνεσθαι φλυέειν, ſed ſubintelligendo. Hunc ſenſum aſſecuti non ſunt, qui Herodotum tractaverunt.

413, 48. Ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο.] MS. ἔτρεψε. Et ſane toties iſta media forma ſequitur, ut queat videri Herodotus merito nunc noluiſſe uti.

414, 6. Τῷ μούνῳ Ξέρξης δῶρα.] Vereor ne hoc ſit nimium, in tanto Megiſtanum numero. Sane & MS. habet tantum τῷ Ξέρξης δῶρα, ſed ſine vocula μούνῳ. Utique ſufficit gloriæ, quum mox attribuit ei hoc decus, ut de illo dicat ὡς ἀρίστῳ ἐόντι, quod integrum exhibet idem MS. codex, non ἀριστεύοντι, non ἀρίστῳ.

414, 11. Ὕπαρχοι ἐν τῇ Θρηΐκῃ καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου.] Non male, ſed tamen MS. legit καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, qua varietate, dulciſſima certe, nequit fraudari Herodotus.

414, 48. Ἐκαλέετο Γαλλαϊκή.] In tanto ſilentio & veterum & recentiorum nihil habeo nunc quod afferam, niſi me reperiſſe in libro Mediceo Γαλδαϊκή. Quod nomen ſi ſcriptum olim fuerit majuſculis literis ita ΓΑΛΔΑΙΚΗ, apparet quantis mutationibus potuerit eſſe obnoxium ex errore ſcribentium. In eodem exemplari legebatur Λίσος, & mox Λίσου. Licet his addere etiam quæ ſequuntur, ibidem ſic expreſſa eſſe Στρυμόνι καὶ κόμψατος, tum & Πύστρος.

415, 13. Ἀπεξηραμμένον.] Nihil quod reprehendas, niſi legeretur in optimo MS. ἀπεξηρασμένον. Id omnino non debuit mutari.

415, 23. Τῇσι νηυσὶ εἵποντο.] MS. ἐν τῇσι νηυσὶ εἵποντο. Quod ſicut plenius, & ſimul minus moleſtum, ita cogor & in ſequentibus fidem optimo codici dare. Etſi enim agnoſcam ſatis eleganter dictum πεζοὶ ἀναγκαζόμενοι εἵποντο, tamen ita ſcribendum non judicavit Herodotus ex ipſius teſtimonio, verum πεζῇ. De qua deliberes licet, dum nunc auctori reddatur; quippe eſt vox ejus, ut cap. 115. τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης πεζῇ ἑπομένους.

415, 30. Καὶ νιφάσι συνηρεφέα.] Utramque ſpeciem idoneam ad montes συνηρεφέας faciendos, nempe ἴδας & νιφάδας accurate inſpexit Portus in Lexico, quum adjectivum tractaret. Attamen pro ſecunda profert MS. καὶ χιόνι συνηρεφέα.

415, 38. Τῶν καὶ Νιφάκης ἐστὶ οὔνομα.] Etſi

ni-

nihil ex Florentia notaverim, tamen in edendo ita priores ſequi nequivi, quum tot manus in hoc lutum invaſiſſent. Nam & Holſtenius ad Stephanum pag. 338 monet apud Herodotum corrupte legi, & jubet ſcribere τῆς ἐπὶ Φάγρης. Recte, & habuiſſet operæ pretium, niſi tot annos ante illum de vitio hoc monuiſſet Ortelius, quem mentionis honore proſequitur Grentemeinilius, perinde in Phagrete perſpicax, laudato primo hujus vitii depulſore Leopardo in Emendationibus, quod verum eſſe docet liber 8 cap. 1. Ita nullus hic locus Hoſtenio. Nequivi autem temere aſſentiri in vocula καὶ expellenda, ut illi faciunt, neſcio utrum de induſtria, an per incuriam. Id videbis igitur reſtitutum, ut ſcripſerat Herodotus.

415, 45. Καὶ Παιόπλαι.] Populus certe montibus ſuis valde obſcuratus, ut nibil clarum de iis proferri poſſit, niſi auctoritas optimi exemplaris, quod quidem habet tantum καὶ Ὄπλαι, quod mirere.

415, 48. Ὀλίγον πρότερον.] Ut 6, 69. Ὀλίγον γάρ τι πρότερον ἐλθόντα. Attamen etiam nunc probat optimus MS. ὀλίγῳ πρότερον, ut 8, 95. Τοῦ καὶ ὀλίγῳ τι πρότερον τούτων ἐμνήσθην. Et 132. Οἱ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τούτων ἀπικόμενοι.

415, 49. Καλεῖται Φυλλίς.] Notavit hanc ſcripturam Holſtenius ad Stephanum, in quo quia ſcribitur Φυλλίς, nequivit hanc differentiam ſine nota prætergredi. Utinam ea prima ab ipſo veniſſet! Sed laudabiliter id ipſum præceperat ille diligentiſſimus Geographorum veterum ſcrutator Ortelius. An ille ab Holſtenio non habitus fuit tanti, quem tamen adeo denſe adhibuit? Quum interim omnia ſint plena ineptiarum, nec Herodotus aliter ſcripſit, quam citavit Stephanus, ut abundantiſſime perſuademur ab vetuſtiſſimo codice Mediceo, ex quo plane notavi Φυλλίς.

416, 12. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν.] Horum nihil omnino eſt in MS. Neque ullam cauſam habeo, ut pro Herodoteis habeam, quod illo tempore nequaquam tale fuit creditum; immo clariſſime appareat eſſe lemma ab docto lectore adſcriptum margini ex materia, quæ illud docet, ut ſcribentis habitum accuſare nemo poſſit, qui ubique perdiligenter vigilavit. Adde ad 363, 22.

417, 21. Τιθεῖται πάντα.] MS. τιθεῖται, ut habeat Portus jam etiam in ſimplice, quod in compoſito προτιθεῖται notavit 1, 133.

417, 29. Τῇ ὑστεραίῃ.] MS. ἐν τῇ ὑστεραίῃ.

417, 36. Καὶ τῶν λοιπῶν.] Certe hæc ſunt ſine ſenſu, & vitioſe abundant, quum τὰ λοιπὰ ſatis exprimantur per τὰ ἐπιόντα. Nec ſane aſſequor, unde Valla hanc verſionem concinnare & exprimere tam commode potuerit, niſi & ipſe legerit, prout exſtat in optimo MS. καὶ τὸ λοιπὸν, quod exhibui.

418, 4. Τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν.] Meminimus alibi aliter apud hunc ſcriptorem legi. Et inde eſt, quod etiam Suidas hunc locum reſpiciens & citans in v. Δάσασθαι non dubitat his præponere voculam ἐς, idque tolerant tam in prioribus editis, quam modo Cantabrigiæ. Licuit omnino ſcribere Suidæ prout voluit; ſed non debet ad manum ejus ſolam exigi Herodotus. Nempe iſta præpoſitio nunc non eſt noſtri Herodoti, qui ſe monſtravit etiam 4, 67. Ἐπεὰν τὴν φιλύρην τρία σχίσῃ, prout illic indicavi in optimo MS. legi, non τρίχα, quod ſuppoſuerunt. Sed & jam antea duplex ille accuſativus annotatus eſt ad ſanandum auctorem noſtrum.

418, 9. Καὶ Σέργις.] MS. καὶ Γέργις.

418, 12. Σμερδονίῃ.] Multo magis Perſicum ſonat, quod legitur in MS. Σμερδομένεα. In vulgato prorſus nihil eſt, unde pateat ad Perſica pertinere.

418, 14. Διέπλωσε τὴν διώρυχα.] MS. διεξέπλωσε, quod negari Herodoto nequit, quum & ſic alibi habeat.

418, 16. Σίγγος καὶ Σάργη.] Narro tibi, lector, in optima illa & tam vetere membrana clare legi Σάρτη, prout ex hoc Herodoti loco eam annotavit Stephanus de Urbibus, ut debuerit pro veriſſima reſtitui iſta appellatio, inter utramque indecenter ſatis ambigente Holſtenio. In voce Πίλωρος ſibi non ſatisfecit, quum ſuper tertiam literam inſcripſerit λ.

418, 18. Ἔπλεε ἀπικόμενος.] Ut mox viciſſim πλέων ἀπίκετο. Attamen plebejum ſatis eſſe opinor ultimum verbum, & potius de alio quocunque itinere uſurpaveris, ut ab hoc loco ſit repulſum, ſi noveris, quid Herodotus ibi ſcripſerit, omnino magis placiturum. Mihi certe videtur perfectiſſimum politiſſimumque eſſe, quod habet MS. optimus ἔπλεε ἀπιέμενος. Plane enim id exprimit illud nauticum velis immittere habenas.

418, 21. Σερμύλην.] Infeliciter hoc vocabulum turbatum ab doctiſſimo Mauſſaco, defendit Holſtenius ad Stephaniana.

418, 40. Σινδόν τε πόλιν] Nullam mutationem repertam a me fuiſſe in optimo libro teſtari compellor propter Holſtenium adeo enixe auctori huic opponentem epitomen Stephani, in qua eſt Σίνθος.

418, 45. Παρὰ Ἄξιον.] Si non commodius, certe non pejus in optimo MS. περὶ Ἄξιον. Utique tale quid interpretatur Valla.

419, 6. Καταφοιτέοντες γὰρ οἱ λέοντες.] Hunc locum jam ab Æliano animadverſum tangit Briſſonius in lib. 3 de regno Perſar. p. 315.

419, 25. Χώρην τοσήνδε.] MS. τοσήνδε, & neceſſario quidem. Forſan typorum vitium.

419, 31. Τοῖσι χώροισι.] MS. χωρίοισι.

419, 32. Ἐκ Κρηστωναίων ῥέων.] MS. ἐκ Κρηστωνικῆς ῥέων, pro Κρηστωναίης, quod elegi.

419, 45. Ἐς τῶν περ ἐσέβαινε.] MS. ἐνέβαινε.

420, 5. Συγκεκληϊσμένην.] Bene ſpectatum participium, & conveniens turbæ ſimilium in Herodoto compoſitorum. Hoc tamen mirabar, cur Portus maluerit id reponere ſub verbo κληΐω, quum præcedat κληΐζω. Jam vero eximie Mediceus MS. præfert συγκεκλημένην, cui ſi jota ſubſcripſeris ſub octavam literam, habes præclare ab verbo κλῄω, idque admittendum cenſui, quum & in cap. 41 habeas συνέκλῃον. Satis antea jam dictum eſt.

420, 12. Ἐς αὐτὴν ἐσβαλόντων.] Priores duæ voces non ſunt in MS. Et non videtur ediſſe Herodotus, quum nec Θεσσαλίην ſubintelligere voluerit, ut quæ non noſcebatur, nec λίμνην, quoniam ea tantum in ſermonibus fuit; an in re ſic fuerit, non definit auctor.

420, 31. Τὰ διεστεῶτα.] Merum Ioniſmum præbet MS. τὰ διεστεῶτα. & quidem juſtiſſime, ut ex tot locis jam per alios obſervatis patet.

421, 26. Ἐς φρέαρ ἐμβαλόντες.] MS. ἐσβαλόντες. Deinde MS. οὐκ ἔπεμψε, non ἀπέπεμψε.

421, 36. Ἀπόγονοι Ταλθυβίου Ταλθυβιάδαι.] Vox media non eſt in MS. cui in hac parte bene convenit cum Latina interpretatione, ubi etiam non reperitur iſte genitivus: nec opinor ab Herodoto veniſſe. Ad quam cauſſam præclare inſervit Euſtathius commentans Iliad. α, ubi pag. 110. Ἡρόδοτος καὶ Ταλθυβίου ἱερὸν ἱδρύσασθαί φησιν ἐν Σπάρτῃ, καὶ ὅτι ἀπόγονοι ἐκεῖνου Ταλθυβιάδαι καλέομενοι plane omiſſo Ταλθυβίου nomine, ut certe non magis huc immitti debeat, quam cap. 106 dicit τοῖσι Μασσαλιώτῃσι ἐκγόνοισι, quod quidem eſt corruptiſſimum.

422, 11. Δεδόξασθε.] Multum certe impetraverunt, ſi id jam impetraverint, ut rex regum ita de illis ſentiat; qui tamen cuperet omnes illos Lacedæmonios in malam rem mitti poſſe. Sed nimium liberalis eſt hic Hydarnes, aut potius ab futili aliquo viro ſuppoſitus eſt Herodotus, qui induceret Hydarnen ſic abſurde agentem, quod ipſe ex ingenio ſuo, non illo bene perſpicaci conceperat. Satis erit ſi intra terminos optandi manſerit Hydarnes, prout in hoc loco legit eximie codex iſte Mediceus δεδόξωσθε, ita ut ſuper ω ſint poſitæ literæ οι, ut fiat δεδόξοισθε. futurum erit ut videamini.

423, 4. Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω.] Hujus poſterioris nominis nulla fides eſt in narrationibus Scythicis, quum in eiſdem ubique decantetur appellatio Terei, prout optimus MS. nunc habet Τήρεω, quod lætus reſtitui.

423, 25. Οἱ Ἀθηναῖοι.] MS. εἰ Ἀθηναῖοι. quæ immutatio eſt neceſſaria, nec miremur quid animi fuerit Stephano vel contra duplex *an* Vallæ, vel de conditionali particula *ſi* ingerenda Latinis, quum in Græcis non extaret. Magnus tamen fuit in Græcis, ubi licet non exſtaret, ille tamen vel vidit, vel imaginatus ſibi eſt videre, quum ex iis abſque hac ſententiam non niſi imperfectam referas. Præbe igitur libro Mediceo hanc laudem Herodoti redintegrati.

423, 33. Προδόντες ἂν Λακεδαιμόνιοι.] Hoc certe non eſt niſi activæ ut terminationis, ita ſignificationis. Et Valla tamen, *proditi à ſociis Lacedæmonii*. At catus ille Stephanus hanc inconvenientiam animadvertens, aſtute invertit Latina, ita ut ſententiam eandem quidem (quippe ea neceſſaria eſt prorſus) retineat, ſed verbum tamen in eandem Græcis formam traducat, *ubi eos ſocii prodidiſſent*. Vide quam ludibrioſi fluctus excitentur ab viris alioquin præclaris. Dum male ſuſpicatur ſegnem in hoc loco fuiſſe Vallam, ubi forſan vel attentiſſimus fuit, pro vero ſuſtinet aſſumere προδόντες ὑπὸ συμμάχων. Recte prorſus Valla, quem condecorat in immenſum fides MSti Medicei plane habentis προδοθέντες ἂν Λακ. quod & de Cod. Arch. teſtatur Th. Gale. Et mox ὑπ᾽ ἀνάγκης, non ἀναγκαίης.

425, 23. Μετοξύτεροι.] MS. μεταξύτεροί τε.

425, 39. Ναυμαχίην παρεσκευασμένοι.] Quod hoc vel locutionis vel ſententiæ genus eſt, ut probari ab viris Græcæ linguæ gnaris potuerit? An hæc poſſunt notare *inſtructa claſſe pugna navali?* Et cur duntaxat non dicitur εἰς ναυμαχίην, ut ſolet Herodotus? Etiam παρεσκευασμένους rectius ex more Herodoti feciſſent ab illo ejus παρεσκευάσθαι. Sed præclare concinnat iterum optimus ille codex Mediceus παρεσκευασμένους. Hoc convenientiſſimum.

425, 45. Οὕτω μοι δοκέειν.] Id quidem nimis directe profertur, quaſi Herodotus ipſum Themiſtoclem dicentem oſtenderet, quod tolerari nequit. An ſtatuerunt in illo dativo elegantiam quandam & pleonaſmum, ut ſolet? Cur igitur non factum ἡμῖν, ut certe Valla interpretatur? Immo latet aliud ſatis mire occultatum, quod præclare offert ille Herodoti cuſtos MS. οὕτω μὲν δοκέειν. Et mox idem ὦ σχετλίη, non σχετλία.

426, 43. Ὁμαιχμίην συνθῆσ.] MS. ὁμαιχμίην τε συνθῆσ.

427, 43. Ἐξηρτυμένοι.] Notum & à viris doctis bene illuſtratum verbum & per ſimilia loca Herodoto vindicatum, ut nulla ei lis poſſet evenire, niſi à veritate ipſa, quam continet liber Mediceus, præter exſpectationem offerens ἐξηρτημένοι. Sane etiam bene notum eſt Herodoti verbum ἀρτέω cum

ſuis

ſuis compoſitis quibuſdam, & unde exſulabat hæc forma, quam reſtitui.

428,5. Παρήσονται περιλαμβάνοντες.] Et Valla & Stephanus præcipuam dant materiam publice gratulandi de inſpecto codice Mediceo, & manu Herodoti recepta. Diſceſſit enim, prout potuit Valla, ab corrupto, & ſenſum qualem qualem dedit *& quum accepiſſent intellexiſſentque Græcos ſeſe colligere, tentaturos Perſæ obſiſtere.* Hæc Stephanus liquide noluit aſpicere. Nam quum in his appareat verbum πειρᾶν, quantum in ipſo fuit, Stephanus inde aufugit, & ut diceret aliquid, audacter ſuſtinuit proferre οὐ παρήσονται, ut ſit ad verbum Græcos non omiſſuros ipſos aſſumere. Credo id traxit ex cap. 160, ubi eſt ἄλλῳ δὲ οὐδενὶ παρήσομεν ναυμαχέειν. Sed nimius eſt bonus vir, & quam egregie legit optimus MS. πειρήσονται, plane ut cap. 172. Ἡμέας δὲ πειρησόμεθα αὐτοί τινα σωτηρίην μηχανησάμενοι. Et ſic paſſim.

428,16. Κάρη δὲ τὸ σῶμα σαώσῃ.] MS. Κάρῃ.

428,19. Ἐσελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον.] MS. ἐπελθεῖν.

428,23. Σπεισάμενοι Λακεδαιμ.] An jam fecerint & proſpexerint illud, vix dicas; & ne Valla quidem hoc proferre audet: adeo indefinitus hic aoriſtus, quo longe melius eſt futurum, quo Herodotum uſum teſtatur MS. optimus, exhibens σπεισόμενοι. Unum certe hoc eſt ex conditionibus, quas volunt præſcribere, antequam in arma conſentiant.

428,44. Καλύει οὐδέν.] MS. καλύειν. Recte, quum & præcedentia & hoc reſpiciant verbum antecedens ὑποκρίνασθαι.

428,47. Ἠ ὑπεῖξαι.] MS. ἤτι ὑπεῖξαι.

429,13. Ἡμῖν ἀντιξόως.] Satis multa habet Portus de hoc adjectivo, ut ex Suida & Ariſtotele etiam noverit ἀντίξοον. Habuit id quoque cognitum Herodotus, ut clare nunc perhibeat MS. ἀντίξοος, in quo jam confirmatur Suidas.

429,18. Οὐδὲν ἀπαγγελλομένους μεταιτέειν.] Participii hujus nullam curam geſſit Portus, etſi locus foret perperam adminiſtratus. Certe iſtud vulgatum ſub Vallæ nomine eſt alieniſſimum. Quid enim vult *& à principio diſſimulantes quod actum eſſet nihil popoſciſſe?* Ubi reſidet iſta diſſimulatio in Græcis? aut in ipſo negotio quæ diſſimulatio intelligi hîc poteſt? Sunt meræ nugæ. Id mirum eſt, quod notat Stephanus pro vulgato etiam legi ἐπαγγελλομένους. Ubi hoc? In nullis editis hoc video: ſed vidi in optimo MS. Mediceo, unde id reſtitui.

429,35. Ξέρξης ἀπέπεμψε.] Decenter ſatis in MS. Ξέρξης τε. Et ſtatim ἀτρεκίας εἰπεῖν. quod de induſtria nunc videtur Herodotus tenuiſſe, ut ne deſereret ſuam varietatem, qua non longe infra uſurpabit iſtud εἶπαι.

429,42. Ἐς μέσον συνενείκαιεν.] MS. συνενείκαιεν. Aliud ergo appetimus, quam Portus protulit.

430,12. Οὐκ ἐλήφθη.] Simpliciter & Valla *aſſumptus non eſt.* At quomodo igitur illuc venit, & ex Rhodo trajecit in Siciliam? Immo id abſurdum, & unice verum legitur in optimo MS. οὐκ ἐλείφθη. quod probare me teſtor, etſi ſe ipſum ita probet, ut prius pro alieno & pravo dejiciat. Tu negabis inter colonos eum aſſumtum eſſe, & nullam aliam rationem adferes, qua ille in Sicilia vixerit ita ut etiam ejus poſteri ſacerdotes in Sicilia fuerint? Quæ ſtultitia hæc eſt? & eam Herodoto auſi fuerunt ingerere. Paulo ante edidi ex eodem libro ἀπίκατο, ubi vulgo ἀπίκοντο.

430,31. Τοῦ Παταρέως.] Nihil facilius, quam interpretari *Patareo* cum Valla. Sed quomodo iſte è Lycia in Siciliam? an ſcire id non eſt neceſſe? Utique inter Rhodios eum fuiſſe non dixit auctor. Quid igitur cogitarunt viri docti, qui ita huculque legerunt in Herodoto, quaſi ille ſupponeret tyrannidas in Sicilia ſic facile patere Lyciis? Relinquamus illos ſuo genio: Herodotum noſtrum egregie ab nugis nunc redimit codex optimus, unde diſcimus eum ſcripſiſſe Πανταρέος, ut fuerit filius Pantarei.

431,7. Εὐκλείδη τε καὶ Κλεάνδρῳ.] Satis conſtat nomina majorum ſæpe in poſteris repetita fuiſſe, ſicut potuit hic Hippocrates memoriam nominis fraterni in filio conſervare voluiſſe. Si tamen modo ita vocati fuerunt. Nam MS. optimus de poſtremo exhibet καὶ Κασσάνδρῳ.

431,13. Κυλλυρίων.] Fæx cognita ſatis, ſed ab aliis nomine Καλλικυρίων vocata, quum interim Italicus MS. habeat Κιλλυρίων, de quibus docte ſatis egit Henr. Valeſius ὁ πάνυ ad Peireſciana pag. 39.

431,21. Ἀπὸ τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον.] Quam multa de hoc poſteriore verbo ſcripta ſunt? Ipſe Portus vir doctiſſimus recenſet verſionem ſuam, item Vallæ, item Stephani, & nullus in ea rationem ullam habet præpoſitionis ἀνά. Miraberis haud dubie, lector, intelligens legi in MS. ſimpliciter καὶ ἔβλαστον. quod eſt veriſſimum.

431,28. Ἀειρομένους τε πόλεμον.] Longe ad præſentia commodior MS. ἀειρομένους τε.

431,46. Μέλλει στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.] Id genus ſupra reſtituimus. Sed hic aliter legitur in optimo MS. στρατηλατήσειν, cui eſt nunc auſcultandum. Sicut paulo ante iterum poſui ex eo ἀπίκατο, quum vulgo ſit ἀπικέατο.

432,47. Ἡγεμονίην ἀπαραιρεῖσθαι.] MS. ἀπαραιρεῆσθαι, ſpoliari cummaxime imperio.

433,7. Ξεῖνε Σπαρτιῆτα.] Annotavit hoc judicium ſani hominis Grotius in notis ad epi-

ſtolam Pauli ad Romanos 12, 21, ubi allegatur ei *Solon Syracuſarum Princeps*, idque ſic propagatur per varias editiones. Miror ab certa hominum natione Herodotum mendacem proclamari, Grotium non.

433, 33. Ναυλικῆς ἀρχῆς ἄρχειν.] Quid vanius dici queat, vix video. Vox itaque media quum non exſtaret in MS. agnovi codicem optimum, & rationem unicam emendandi Herodoti, qui ſubintellexit ϛρατιῆς vocem in antecedentibus aliquoties uſurpatam; & ſic omnia recte habent. Portus multa collegit in v. ἄρχειν, ſed hoc genus loquendi ἀρχῆς ἄρχειν prætermiſit.

434, 1. Ἀρξομένους οὐκέτι.] MS. ἀρξομένους οὐχ ἕξειν. Id quod certe eſt acrius. Qui enim negare poteſt Gelo, Græcis quum fateatur habere qui præſint, abeſſe qui ſubſint, quum ſciret geſta ad Marathonem. Itaque debet in futuro pronunciari id, quod veretur aut denunciat; id erat jocoſe Græcos non habituros, quibus imperaturi forent. Ἀρξομένους ſumit eo ſenſu, quo ἀρχόμενοι, ut collegit Portus in v. ἀρχικός.

434, 13. Μὴ οὐ δύνανται.] MS. δύνωνται.

434, 28. Ἀλλ' ὑπὸ δικαιοσύνης.] MS. ἀλλ' ἀπὸ δικαιοσύνης.

434, 31. Ἐς Μεσσήνην μεταβαλλοῦσαν τ' ὄνομα.] MS. ἐν Μεσσήνῃ.

434, 32. Καὶ τοιῷδε τρόπῳ.] MS. καὶ τοιούτῳ τρόπῳ.

435, 37. Καρχηδόνι.] Apparet unicuique Vallam optime vertiſſe. Quidni igitur & crediderunt editores Herodotum optime ſcripſiſſe? Abhinc ut id credatur, teſtor me ediſſe, prout ſuppeditabat codex optimus; etſi vix crediderim vulgatum aliunde veniſſe, quam ex errore oculi cernentis antecedens, non hunc dativum.

436, 9. Εἴχοσι πρὸς τ̃ Πέρσην λέγειν τοιάδε.] Hoc fateor ſatis ſimplex eſſe, & tale, ut etiam ſtipes rudis intelligere poſſit: multo facilius ut id ab Stephano vertatur *operam dabant, ut poſſent hæc Perſæ dicere*. Sed id eſt alienum ab elegantia & circumſpecta ſuavitate Herodoti, unde eſſe opinor, ut verbum λέγειν non ſit in MS. Hoc nempe erat, quod ſciri intererat; hoc quod ab Herodoti manu profectum erat. Hoc accedit ad dulcedinem locutionis in ſacris libris, tum alibi, tum Act. Apoſt. 24, 9 εἰ τι ἔχοιεν πρὸς με. Verba prorſus ipſa, ſed ſenſus acerbior & tetrior; ſed nihil impedit in utramque partem loquutione iſta uti.

436, 37. Λέγεται τ̃ Μίνω.] MS. Μίνων.

437, 2. Τρήχιν πόλιν.] Quam ejus in hoc ſcriptore mentionem commemorat Strabo lib. 6 pag. 282, quod non intactum præterit diligentia maximi Caſauboni; niſi quod indicari etiam debet in optima membrana legi Τρηδίην & Τρηδίης, ita vetere ſcriptura variante, unde literæ δ in primo loco ſuperpoſitum λ. Sed haud dubiè innuitur Herodotus ſcripſiſſe Τρηχίην, & Τρηχίης.

437, 22. Μετὰ Μίνωα.] MS. μετὰ Μίνων, & ad ultimam literam loco altiore habet additam literam ν.

437, 25. Ἀπὸ τελέων δέ σφι ἀπονοστήσασι ἐκ Κρήτης.] Hoc quidem eſſe extra oleas, & omnino in hac narratione tolerari non poſſe cui non patet? immo & cui non patuit, etſi ſileat Stephanus aliique? Valla mirabiliter *Troja reverſos*. Oportet ad hoc ſtupuiſſe omnes, etſi viderent diverſitatem in Græcis, hiſcere tamen non auſos, donec Cl. Meurſius in ſcripto de inſula Creta pag. 146 ſuſtinuit conjicere ἐς Κρήτην. Fruſtra, etſi dicat aliquid. Sed prægravat Valla, quum liquide in optimo Mediceo legatur ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, quod ideo reſtitui, adjuvante etiam Th. Gale.

438, 6. Ἀχαιΐης ἐς Ἄλον.] De hac appellatione, quæ etiam recurrit cap. 197, ſolliciti fuerunt viri docti, Holſtenius ad Stephanum pag. 27 & Grentemeſnilius ad Strabonem pag. 321. Qui quod ſuſpicari potuerunt ex ſimili nomine ab aliis Geographis dato, ipſe vidi liquide ſcriptum in codice MS. qui eſt Florentiæ, unde nulla potuit me remorari hæſitatio ab veri reſtitutione.

438, 8. Ἀπικέατο.] Nihil confert iſta mutatio, & recte MS. ἀπίκατο.

438, 15. Τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος.] Vacillat Græciſmus, nec loquutio eſt integra. Unde emendatiſſime profert liber MS. ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρ. Etiam Herodotus addit præpoſitionem.

438, 38. Ἀπικέατο.] Hoc loco habet MS. ἀπίκατο.

438, 43. Τῆς ἐν Θεσσαλίῃ.] Sic accurate reſpondet antecedentibus ἐν Θερμοπύλῃσι. Sed nunc in eodem MS. legitur τῆς ἐς Θεσσαλίην.

439, 9. Ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον ἐνδέκεσθαι.] MS. δέκεσθαι. Et ſufficit.

439, 15. Ἐοῦσα ἀμαξιτὸς μούνη.] Vox prior non eſt in MS.

439, 21. Τόγε παλαιόν.] Satis omnino foret aliis: ſed non Herodoto, cui nunc placuit abundare, ut docet optimus MS. τό γε τοπαλαιόν.

439, 28. Ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα.] An igitur & apud Theſprotos eſt ſuboles Æolidis? aut in Theſprotis Theſſali poſſederunt Æolin? Non intelligo, quemadmodum docti lectores potuerint iſtud narrationis genus componere. Utique Valla ſic expoſuit, & opinor credere lectores huc uſque omnes, quum ſit falſiſſimum & abſurdiſſimum in Geographia. Laudabiliter itaque in optimo MS. exſtat οἰκήσαντες, quod aori-

ſtum tempus intelligis ut ſuperius dixit βασιλεῦσαι & τυραννεῦσαι, ut indicentur *compotes* vel *poſſeſſores facti regionis Æolidis.*

439, 42. Εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδειοι.] MS. ἐμφαίνοντο.

440, 20. Καὶ Αἰγινίη.] MS. καὶ Αἰγιναίη, ut mox rurſus.

440, 33. Ἐς ὃ καταχρησεχύθη ἅπας.] De hoc habes judicium illius cati Dionyſii Longini cap. 31.

441, 21. Τηλικαῦτα ἔτι (ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω) τόσον.] MS. ignorat voculam proxime appoſitam ſequenti parentheſi. Quin etiam nec deinceps primam vocem, quæ interjectam eandem parentheſin ſequitur, τόσον. Nec plane ulla ex his tolerari poteſt. Sed valde ineptam ſic apparet eſſe parentheſin, quum omnia ſequentia in quarto caſu concepta & ſtructa pendeant ab verbo εὑρίσκω, quod debet eſſe liberum.

442, 1. Τοῦτο μὲν τό.] MS. τοῦτο μὲν δὴ τό.

442, 6. Δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν.] MS. accurate ſatis δόκησιν δὲ δὴ δεῖ λέγειν.

442, 22. Σιταγωγοῖσι ἀκάτοις.] Hoc dedecet Herodotum, dedecet Ioniſmum. Immo ἀκάτοισι, ut eſt in MS.

442, 33. Τοῦ σύμπαντος στρατεύματος.] Sic jam loquutus fuit cap. 82 τοῦ σύμπαντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ. Attamen edidi, quod notabam in MS. legi ut præſtantius ad Herodotum, συνάπαντος. Vide ad 42, 13.

443, 17. Ὅσοι μὲν νυν αὐτέων αὐξόμενον.] MS. ὅσοι μὲν ὦν αἶξ.

443, 42. Οὐκ ἔχω εἶπαι.] MS. εἰπεῖν.

444, 2. Ἡ πανηγύρι αὕτη.] Vox poſterior non eſt in MS.

444, 6. Ἄλλα τε χρύσεα ἄφατα.] Hæc quoque poſterior vox non eſt in MS. & quidni bis poſitum πολλὰ ſufficiat ad omnia?

444, 9. Λυπεῦσα παιδοκτόνος.] MS. παιδοφόνος. Et Plutarchus in hac parte memorat παιδοφονίαν, licet in his verbis agnoſcatur ab eo παιδοκτόνος, & p. 871 repetit Ἀμηστρίδος παιδοφονίαν.

444, 31. Ὀλίγας τινάς σφι ἀντιξόους.] Secunda vox in MS. non eſt, qui mox etiam legit ἀπὸ τούτου ἔτι, non ἀπὸ τοῦδε ἔτι.

444, 47. Ἐν τούτῳ ὦν ὅρμεον.] MS. ἐπὶ τούτου.

445, 8. Ὅτι ὁ Σανδώκης &c.] Particula ὅτι non eſt in MS. nec eſſe ab Herodoto ſummopere perſuadeor, qui ſæpius ita loquitur in narrationis incboando principio neglecta particula iſta.

445, 10. Ἀναλογιζόμενος ὁ Δαρεῖος.] Citat hunc locum bene credulus Deſid. Heraldus lib. 1 adverſarior. cap. 9. Verum ibi primo MS. tantum λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, plane ut cap. 3 hujus libri. Sed & quod ſtatim ſequitur πλέω εὗρε οἱ ἀγαθὰ, duas in medio voces in eo nullas reperi, & quamvis defendi illæ poſſint ex more Herodoti, quo ſolet ille verbum ſæpe aliquod præmittere, cui tunc participium mox ſubjicit, ut nunc vides inſequi εὑρὼν δὲ τοῦτο, malo tamen parere codici veteri, qui offert ipſam manum Herodoti, adſueti ex participiis connectere periodum, quod aliquis non intelligens videtur iſtas voces ingeſſiſſe egreſſus perſonam ſuam. Etiam deinde MS. ἐργασάμενος, non ἐργασμένος.

445, 30. Πεντεκαίδεκα νεῶν ὦν εἶπον.] Agnoſcis vulgarem loquendi apud Græcos fæcem, in qua primo optimus MS. ſecundam vocem non habet; & deinde reparat Herodotum, prout ipſe bona fide ſcripſit, nempe exhibens tantum πεντεκαίδεκα τῶν εἶπον. Et quis illam requirere poteſt, qui præcedentia Herodoti percucurrit? & quis alteram mutationem rejicere?

445, 43. Ἱρὸν δὲ Ἀφλυστίου Διός.] Quum Ortelius in Theſauro mentionem faceret Laphyſtiæ, ad eum ſic ab Holſtenio annotatum accepimus: *De Laphyſtii Jovis templo extat narratio apud Herodotum lib. 7. recte enim ibi* Λαφυστίου *in margine legitur pro* Ἀφλυστίου.

446, 8. Κυνοσούρην δὲ Φρίξου παιδός.] Quum ita clare ſit editum in Herodoto, ut & mox Κυτίσσωρος, non adſequor, quid mentis fuerit Th. Munkero ad Hygini fabulam tertiam ſcribenti: [*Majori forte jure* Κυτίσσωρον *Herodoti lib.* VII *in* Κυτίσσωρον *quomodo ſcriptum in vita Apollonii, transformes.*]

446, 22. Τῇ δὲ κάρτα στεινός.] MS. τῇ δὲ καὶ κάρτα στεινός, quæ vocula ibi tenet ſuam vim. Et ſtatim περὶ δὲ τὸν χῶρον οὔρεα, ſine vocabulo τοῦτον. Et merito omiſi ſic jubente MS. quum modo ea vox antecederet ad κόλπον ſpectans, unde inconſulte etiam revocata fuit ad vocem hanc χῶρον. Sic juſtiſſime replevi ſimul & accidi.

446, 35. Εὐρυχωρότατόν ἐστι πάσης τῆς χώρης.] Longa vox, ſed quæ nihilo plus adfert, quam brevior & exſtat in MS. εὐρύτατον. Sane abſurdum quid eſt in iſto εὐρυχωρότατον χώρης, nec certe ſtatim cap. 200 dicitur χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρύχωρος, ſed εὐρύς.

446, 45. Ἀμαξιτὸς γὰρ μίη μούνη.] Eſt ſupervacue accurata deſcriptio. MS. optimus illud μίη non agnoſcit. Certe cap. 224 dicit ὡς μούνης οἱ ἐούσης ταύτης τέκνα, non addens etiam μίης.

447, 3. Καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρύς.] Sic quiſque ruſticus loqueretur. at Herodotea cura ac dulcedo melius dedit, ut videtur indicare optimus MS. exhibens una litera minus αὐτῇ. Scribe καὶ χῶρος πέρι αὐτῇ εὐρύς. Noluit auctor conjuncta haberi περὶ αὐτὴν, quod notum erat cuilibet.

447, 13. Οἱ δὲ τὸ πρὸς νότον.] Neceſſario οἱ δὲ. Nec fuit tam inſcitus Valla, quin hæc pars pertineret ad Græcos. Mox etiam τενάγεων,

γεηλέων, non Τεγαιηλέων. quod ἐθνικὸν exemplo eſt, quam inania & abſurda potuerint oriri ex illa commixtione diphthongi αι cum vocali ε.

447, 18. Καὶ ἡμίσεες ἐξ ἑκατ.] Copulativa non eſt in MS. & abundat certe vel ipſo Valla arbitro, qui in interpretationem Latinam non admiſit.

447, 21. Διηκόσιοι ὁπλῖται.] Vox poſtrema non eſt in MS. cui & ipſi Valla interdicit ſua parte, & rectiſſime, quum jam auctor non cogitet de alio genere.

447, 29. Πᾶσαν εἶεν ἡμέρην.] MS. εἰσί.

447, 45. Τοῦ Ἀλκαμένεος τοῦ Τηλέκλυ.] MS. τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλυ.

447, 48. Τοῦ Ἡγήσιος.] Quis ille Hegeſis ſit, longa mora erit quærere. Vix credibile ex tot ſcriptis ne unum quidem exſtitiſſe codicem, ab inſulſis ſcribentium mutationibus immunem. Et majus portentum eſt viros doctiſſimos maluiſſe in tanta emendandi & mutandi dulcedine hoc ignotum & indictum nomen in iſto regio ſtemmate relinquere, quum ſatis ſcirent quoque eſſe corruptum & falſum. Quiſquis enim legit libri ſecundi caput ſecundum doctiſſimi Cragii de Lacedæmoniorum republica, ſcire nequit in ea urbe Euryſtheni majori filio Ariſtodemi natum fuiſſe Agin, unde iſta poſteritas dicta eſt Agidarum nomine. Atqui MS. Mediceus planiſſime habet τοῦ Ἥγιος, ut 6, 65 Ἄγιος, quo innuitur ipſe ille Agis, etſi Latini illic eum citare malint *Agidis*. Sed ab Herodoto eſt prima litera Ioniſmo donata, quod decepiſſe videtur certos homines, ut ab veri nominis cogitatione abducerentur. Sed & genitivos ita componit Herodotus, qui hunc ipſum locum innuit 9, 63, ut tanto magis, qui Herodoto favebant, debuerint eum ab errore immunem præſtare. Vivant igitur hactenus Euryſthenidæ, ſicut 8, 131 Proclidæ.

448, 15. Παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο.] MS. ἀπῖκτο.

448, 48. Ὁκόσοι τε εἰσί.] An potuit talia imperare Xerxes? an res militaris patitur, ut iſti ſic numerari queant, ac pateat, quot illic eſſent, ut interpretatur quoque Valla. Atqui Florentiæ legit optimus MS. ὅσοι τε εἰσί. Certe id commodius, ut hactenus voluerit eos cognoſci.

449, 3. Προσήλαυνε ὁ ἱππεὺς ἐς τὸ στρατόπεδον.] Id quoque nimis ſe invergit, nec commode jungitur verbum & iſta præpoſitio. Bene prorſus idem MS. πρὸς τὸ στρατόπεδον.

449, 13. Μαθὼν δὲ ταῦτα.] Enimvero iſta ſunt egregia, & digna, ob quæ explorator adeat vel periculum, ut narret quoſdam milites exerceri, quoſdam caput ſordibus purgare. Omnino erant & alia, quæ non oportuit negligi. Itaque ſapienter ſcripſit Herodotus teſte optimo MS. πάντα. Certe hoc exprimitur ab Floro 1, 17. *Ille per noctem paſtorio habitu ſpeculatus omnia refert tutum iter.* 6, 70 dicit πυθόμενος τὰ ἐβούλετο.

449, 19. Ὡς ἀπολεόμενοι καὶ.] MS. ὡς ἀπολεόμενοί τε καὶ.

449, 24. Μαθέειν τὸ ποιεύμενον ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων] MS. πρὸς τῶν Λακ.

449, 43. Τοσοῦτοι ἐόντες οἷοί τέ εἰσι τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχέσασθαι.] Habes ſpecioſa emblemata ad extendendum ſermonem ſatis vane. Itaque MS. optimus tribus prioribus verbis neglectis habet τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχέσονται. Quæ verborum paucitas longe acriorem acerbitatem effert, & haud dubie Xerxis vehementiam, qui reſponſo ingratiſſimo velut ſtupefactus, interrogatione pauciſſimas voces, ſed clariſſimas continente percellere vult Demaratum nimia de Spartanis ſuis audentem.

450, 20. Πλήθεϊ χρήσασθαι.] MS. πλήθεσι, quod longe decentius ad has monſtroſas turbas.

450, 45. Τῇ προτεραίῃ ἑώρων.] Non ſolet Herodotus ita formare hoc imperfectum, ut idcirco genuinum videri debeat, quod legi in optimo MS. ἐνώρων.

451, 3. Τοὺς ταύτῃ ὑπομένοντας.] MS. ὑπομείναντας.

451, 20. Ἐπιλέων πυλαγόρων.] Voluerunt igitur viri docti hoc poſterius eſſe etiam ſpecimen varietatis Herodoteæ, ut quum genitivus Πυλαγόρων, qui præceſſit, ab iis eſſet agnitus venire ex nominativo Πυλάγοροι (id diſtincte facit Portus) nunc tamen hunc nominativum ab auctore accipiant pronunciatum ut primæ declinationis. Quid quæris? eſt nimis captatum, & quod in aliis legerunt, cupiunt admiſcere Herodoto, cujus optimus MS. plane legit πυλαγόροι, id quod retinemus.

451, 28. Ἐπεὶ οἱ ἥρεσε.] MS. ἐπεὶ ἥρεσε, & non amplius.

451, 37. Ἔκ τε τούτου δὴ κατεδέδαιτο.] Quis ille angulus eſt, ubi Stephanus muſſitavit de hoc non intelligendo loco, ut jubeat videre, quæ alibi dixerit? Multum quæſivi, ſed fruſtra. Sed neque vel κατεδέδαιτο vel κατεδαίω aut ſimile in lexico Ionico novit Æmilius Portus; ut in verbo Δάσασθαι, eſt ἀποδάσασθαι, διαδάσασθαι; nec hujus loci verbum in Theſauro iſte Henr. Stephanus. Sedent igitur hîc ingenia defixa prorſus, quæ quam fuiſſent gaviſa, ſi ſciviſſent legi in optimo MS. κατεδέδεκτο. Satis ſimpliciter & vere.

451, 44.] Πρὸς Μηλιέων.] MS. πρὸς τῶν Μηλιέων.

452, 19. Οὐδένα σφι.] MS. οὐδέν σφι. Validius hoc ad perſuadendum adſcenſum; ut crediderint non modo hominem, ſed nihil, quod ullo genere impediret aut diſcrimen eis movere poſſet. Nam quæ hîc in vicinia apparent

rent ſub nomine Φωκαίης, de quo tamen agit Portus in v. Ἀναδραμεῖν, & ſub verbo ἐπεκήρυσαν, habui errores typorum.

453, 5. Μαχαίρῃσι τῇσι αὐτέων ἐτύγχανον ἔτι περιεῦσαι.] Ita placuit viris doctis per editiones efferre locum Herodoti de Græcis ultima auſis non ad ſe & locum defendendum, qui commiſſus illis erat, quam ad mortem pro patria obeundam & ultione præſenti, quantum poſſent, honeſtandam. Quales memorandas in hiſtoria ærumnas quum Herodotus ſoleat ſtylo graviore explicare, etiam animadvertere ſolet Dionyſius Longinus in libello περὶ ὕψους, ubi capite 3 περὶ ὑπερβολῶν hæc quoque verba citat, ut Tan. Faber ingenium ſuum in altum evehens fumum captaret, mire detractus ab Tollio, ineptiſſime adhæſuro ad illa τῇσι αὐτέων. Primo igitur mireris licet Fabrum cauſantem non reperiri caſum verbi ἐτύγχανον, unde ad inſolentes delabitur cavillationes, quum & in hoc Herodoto tot fingantur parentheſes, & in Livio eaſdem tam crebras meminerat. Senſus erat plenus, modo ſic concipiatur μαχαίρῃσι τῇσι αὐτέων (ἐτύγχανον ἔτι περιεῦσαι) καὶ χ. Sic ſenſus certe erat, etſi non levis nec facilis. Itaque frui oportebat, quod Dionyſius dabat ταῖ ἐτύγχανεν, quando recte omnia procedunt, eamque vocem ab Dionyſio datam aut ſimili erudito exiſtimante Herodotum periturum, niſi ad Ioniſmum formaretur, perſuadet nobis fides invicta codicis Medicei, in quo legitur αἳ ἐτύγχανον, & non αὐτέων, ſed αὐτῶν etiam rectiſſime. Certe illud pronomen relativum negari nequit, quin habuerit Laur. Valla, & bene uſus ſit, modo in verſione vocem *barbari* paulum retro moviſſet. Hæc enim mens eſt: *Hoc in loco defenſantes ſe gladiis ſuis, qui adhuc ſupererant, & manibus & oribus, obruerunt barbari jacientes, alii quidem ex adverſo urgentes, & munitionem muri congerentes, alii undique circumeuntes adſtando.*

453, 7. Ἐπέχεε τὸ.] MS. ἐπέχεε τό.

453, 19. Βασιλῆα φθίμενον.] MS. βασιλῆ φθίμ.

453, 34. Τοῦτον ἅπαντα.] MS. τοῦτον εἰπάντα. Et deinde quod ſequitur εἰπόντα ignorat. Tale quid habuiſſe Vallam, quod legerit, apparet manifeſte ex ejus verſione, in qua non fit aliqua mentio vocis ἅπαντα.

454, 11. Ἐς τὰ στεινότερα.] Nulla hic ſunt, neque Herodotus in præcedentibus aut gradus anguſtiarum fecit, aut hac vel ſimili comparativo uſus eſt. Hinc optime iſtud vitioſum oſtendit procuratque membrana Medicea ἐς τὰ στεινόπορα.

454, 22. Ῥώμης ὅσον εἶχον μέγεθος.] Facile potuit hoc ab futili manu immitti, quum ſic 2, 76 & 78. 3, 26. 4, 178. Sed aliter ex teſtimonio optimi MS. dedit Herodotus, nempe μέγιστον, ut 3, 22 χρόνον ὁκόσον μακρότατον ζώει. Sed & εἶχον legitur in ſcripto libro. Deinde etiam non minus præclare ac nulla parte ſupprimenda MS. habet καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων. At patet eum tres ſortes hominum enumeraſſe, unde primo ait de Leonida: deinde illos ὀνομαστοὺς, ſed ultra illos fuerunt adhuc inferioris ordinis non pauci, nec ambigi poteſt, quin adſuerint aliqui hilotæ, Hos denique triplices jungit, ubi vulgo tantum legebatur Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, nimis truculenta fraudatione Herodoteam narrationem mulctantibus aliis libris. Vocat omnes ἄνδρας ἀξίους γενομένους, & horum ſe noſſe ait nomina. Immo non horum modo iſta nomina inquiſivit, qui ibi ceciderunt, ſed inſuper addit ultimo etiam omnium 300 nomina ſe didiciſſe.

454, 33. Ἀτάρνεω θυγατέρα.] Atarne eſt Æolicum, aliquoties etiam in Herodoto memoratum. Optime igitur egregius ille MS. Ἀρτάνεω, & ſic mox Ἀρτάνης. Nullus non dixerit id magis convenire ad Perſicam rationem.

454, 40. Ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι.] Sicut ſupra notavit notabile momentum, quo Leonidas cecidit, nempe quum cogerentur ad gladios rem trahere, atque ita magis cominus trucidare: ita nunc duorum illuſtrium Perſarum caſus non contigit temere in pugna, prout jam aliquamdiu proceſſerat, ſed quum ſingularis ſtimulus incenderet novos impetus, nempe cadaver Leonidæ. Utinam modo manum continuiſſet Stephanus, qui poſt hæc verba interpoſuit comma, quod ignorat Aldina perinde ac Camerariana! Itaque id ejeci, quum ratio poſtulet glorioſis mortibus apponi quoque cauſas, ne temere videantur obitæ, & conjunxi Ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω. An vero quinque poſteriora vocabula potius apponi debeant ſequenti periodo, ita ut puncti nota ſtatuatur poſt participium μαχεόμενοι, quod nonnulli profeſſi ſunt ſe ita diſtinguere, nequit illi eſſe ambiguum, qui recte locum inſpiciat. Omnino enim ſupervacuum foret dicere iſtos illic pugnantes cadere, ubi omnes tali in geſtu & animo cadunt nemine nunc deſide aut tergiverſante. Itaque omnino indicat Herodotus his quoque ſtimulum ibi ſingularem accidiſſe, ut in pugnando eſſent promptiores & incautiores, atque ita caderent, nempe cadaver Leonidæ, quod Græci ſtatim ſubducere & ludibriis eximere conati ſunt, Perſæ omnino ſibi vindicare. Jam licet has voces adjungat quis participio μαχεόμενοι, utique tamen ſequentia Περσέων τε καὶ Λακεδαι-

μονίων ὠθισμὸς ἐγένετο πολλὸς nequit intelligi caſu fieri, ſed eodem ſtimulo utroſque agitante, nempe obtentione cadaveris regii, quod inde patet manifeſte, quia ille ὠθισμὸς tamdiu duravit, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν. Quinetiam non ſolet inchoare ſic abrupte ſuas periodos Herodotus, ut incepiſſe ſupponatur Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε &c. quod tamen jam olim videtur cogitaviſſe eruditiſſimus Portus in vocabulo ὠθισμὸς ſcribens: *Pro Leonidæ cadavere obtinendo vehementer conflixerunt, ita ut ſe mutuo protruderent atque propellerent.*

454, 43. Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν.] Neſcio an iſtud verbum conveniat virtuti Spartanorum, ſicut ipſum Latinum *ſubtrahere* apud Vallam, quaſi furtim aliquid contigiſſet. Igitur prægrande meritum eſt optimi codicis, dum legit ὑπερεξείρυσαν. Merebatur certe gloria temporis noſtri, ne iſtud decompoſitum porro lateret plane ignoratum huc uſque & nulli ſcriptum, niſi nunc mihi, præſertim quum Græcam gloriam adeo clare circumferat. Non enim ſubtractum eſt tunc Leonidæ cadaver, ſed aperte & ſuperne quorundam humeris, & forſan ſcuto exceptum poſt aciem delatum eſt. Sive autem ex vulgato retineatur ὑπερεξείρυσαν, ut antea docui, ſeu minus, jam non agam.

455, 2. Ὁ δὲ κολωνὸς ἐστὶ.] Vox ultima non eſt in MS.

455, 12. Φασὶ εἶπαι.] MS. εἶπεῖν. Sic aliquoties mutatum.

455, 32. Ἐκ Πελοποννήσου.] Pereximie, ne quid Spartanum hinc abſit & in Doricis moribus requiratur Dorici mandati os MS. ἐκ Πελοποννάσου. Hinc exiſtimatio facienda exactæ curæ quam adhibuit auctor, quam alii ſcire non potuerunt, nos plane videmus. Cæterum quod ſequitur, τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι, plane ut editur, referebat quoque codex MS. unde eadem fide crediderim deſcripſiſſe Herodotum, dum inſpicit, quà prius, & hinc accuratius, quam eſt omnis illa varietas citationum atque etiam alluſionum in vertendo, ſive ille Cicero ſit, ſive alius quicunque, & mirer nuper pronunciatum eſſe in notis ad Tuſculanas Ciceronis ab Herodoto vitioſe eum verſum relatum eſſe. Id eſt nugari & vitioſe agere.

456, 9. Οὐκ ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν.] MS. οὐκ ἐθέλησαν ὁμοφρονεῖν. Infinitivi enim conſtructio jam terminata eſt in verbis ἀποθανέειν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι; licet mox ſequentia revertantur ad cultum infinitivi, qui præceſſit. Narratio velut magna nimis eſt, quam ut non interſtinguatur quadam varietate.

456, 17. Ἀλγήσαντος ἀπονοστῆσαι.] Hæſi unde exiſtimarem Vallam veniſſe ad talem interpretationem, quæ plane non accedit ad verbum ἀλγεῖν, in qua tamen nullus aliquid ſtatuit advertendum, quod mireris certe, quum intolerabile ſit iſtud vulgatum, quod ex libro tantum nono cap. 22 citat Portus, hunc locum ignorans, perinde ut in v. ἀλογεῖν. Sed nimirum ille legit, prout exhibetur in optimo MS. ἀλογήσαντος ἀπονοστῆσαι. Nonne debuerunt huc eos deferre vel ſola verba Herodoti 4, 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου? Et mox τῶν μὲν αὐτῶν ἀπολομένων, quod pronomen inſeritur etiam ab Valla.

457, 3. Ἀναίτιοι εἶναι.] Immo εἶεν, ut eſt in MS. & neceſſario requiritur.

457, 8. Τοὺς μὲν τινας αὐτέων.] Vox poſtrema non eſt in MS. & licet delere.

457, 23. Ἔστι ἐν Λακεδαιμονίῃ Σπάρτη.] Macte laude, ſapientiſſime Valla, qui unus potuiſti retinere & adſequi manum Herodoti, omnibus poſt te delirantibus, donec Th. Gale ex Cod. Arch. & Euſtathio propoſuit quoque ἐν Λακεδαίμονι, prout exſultavi, quum non aliter legiſſem in Codice Mediceo. Et ſane ita legit Euſtathius ad Iliad. pag. 222. Jam vero cur quum Valla id interpretatur *Lacedæmone*, an rectius id effertur ab Stephano *Lacedæmonio agro?* Quid? an non Polemo apud Suidam dicitur ſcripſiſſe περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι πόλεων? Non minus hic caute agunt, quam Stephanus in Herodoto, & interpretantur *de Laconicis urbibus.* Quomodo non ludibria debuit Cragius, ponens cap. 1 lib. 1? *Sed quum intelligatur Lacedæmonis nomine uſitate & ut plurimum regio, ſicut locus illuſtris Herodoti lib. 7 docet, ubi ait:* Ἔστι ἐν τῇ Λακεδαιμονίῃ Σπάρτη πόλις. Sane ex libro 1 capp. 65 & 68 idem clare apparet ex uſurpatione gentilium nominum Σπαρτιῆται & Λακεδαιμόνιοι.

457, 30. Αὐτέων διεξόδους.] MS. αὐτέων τὰς διεξόδ.

457, 37. Χίλων.] MS. Χείλων, plane contraria vice, quam placuit editoribus. Vide lib. 1 cap. 59. Et mox κέρδος μέζω, non μέζον, ſed ſuper ultimam literam ſuperſcripta habet ον.

458, 42. Οὐδ᾽ ἂν συμβαλοίμην.] MS. efficacius οὐδὲ ἂν συμβάλοιμι.

459, 2. Λεωνίδεω πέρι ἀκηκοώς.] Vox media non eſt in MS. Nec refragaberis, ſi bene diſtinguas, nempe ita. Καὶ Λεωνίδεω, ἀκηκοὼς ὅτι βασιλεύς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν &c.

459, 8. Οὐ γὰρ ἄν κοτε.] MS. οὐ γάρ κοτε.

459, 23. Ἐν Σούσοισι.] Emendatiſſime MS. ἐν Σούσοισι. Et cur id non notavit Briſſonius lib. 1 Regn. Perſ. p. 45? Quid quæro? quum Indici Herodoteo inſerantur etiam ſive ab Stephano ſive ab Jungermanno *Memnonia Suſa.*

459, 27. Δέλτιον δίπτυχον.] Hoc annotavit &

& Pollux, ſed illuſtravit Salmaſius de modo uſurar. cap. 10.

459, 33. Ἐπεὶ ἢ ἀπίκετο.] MS. ἐπεὶ ἢ ἢ ἀπίκετο. Et ſtatim ὑπέθετο, non ἐπέθετο. Et denique fini hujus libri adjicit MS. eadem verba, quæ vulgo habentur in principio libri 8, ita ut ibidem quoque retineat ac repetat MS. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι. de qua conſuetudine notavit aliqua Iſ. Caſaubonus ad finem libri 3 Strabonis.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
in librum octavum Herodoti.

461, 10. Μέχρι ἔ.] MS. μέχρι ὅτε.

461, 42. Τὴν νέα ἢ Ἀθηνᾶ.] MS. τὴν νέα τὴν Ἀθηνᾶ.

462, 6. Προσπλώειν.] MS. & nunc & ſemper in hac hiſtoria προσπλέειν. Paulo ante legebatur etiam in eodem ἀπίκατο, non ἀπικέατο, quod vulgo tenent.

462, 9. Εὐφρόνη καταλάβοι.] Ut c. 16 περιλάβοιεν. MS. tamen nunc καταλαμβάνη.

462, 14. Μὴ ὀφθέωσι.] MS. μὴ ὀφθείησαν.

462, 27. Αὐτῆς τῆς τότε ἄρχοντος.] Digna ſunt quæ inſpiciantur ad hunc locum notata ab Salmaſio in Plinian. Exercit. pag. 1146.

463, 12. Πολλαπλασίας.] MS. πολλαπλησίας.

463, 21. Ὅκως ἕκαστος αὐτέων πρῶτος.] At longe ſuavius in optimo MS. legitur ὅκως αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος. 1, 107. Παρ' αὐτέων αὐτὰ ἕκαστα μαθών.

463, 33. Αἰσχρέω.] MS. Αἰσχραίω.

463, 42. Ὡς εὐφρόνη δὲ ἐγεγόνεε.] Non placet hic ordo codici Mediceo, qui, & ſane melius, habet ὡς ἢ εὐφρόνη ἐγεγ.

464, 2. Ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυηγίης.] Quod in ipſis contextus paginis ſubduxi ab publica notitia, plane tamen ſupprimendum non cenſeo; non quia poteſt inducere dubitationem, ſed quod totam rationem ejus codicis cognoſci, puto, intereſt: nempe quod in codice MS. ſecunda manus fecerit ἀναπλοῦσαι, verbum quidem notum, ſed quod nec huc convenit, nec ab Herodoto uſurpari ſolet, amante magis ἀναπλώσαι, ut 1, 78. Adde Portum.

464, 6. Ῥεύματα ἰσχυρὰ κατὰ θάλασσαν ὡρμημένα.] An iſta verba ſunt, quæ in vertendo ante oculos habuit Valla *validi in mare aquarum diſcurſus*. Ut fieri forſan potuit, ita nonniſi cum quadam ambiguitate. Certe interpretationem ejus explicant clarius verba quæ leguntur in MS. ἐς θάλασσαν ὡρμημ.

464, 16. Ὑπὸ θεοῦ.] MS. ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

464, 20. Ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας.] Citat hunc locum Portus & conducit cum pluribus, ubi iſta adverbii illius terminatio eſt eadem, prout mox quoque occurrit cap. 15. Compellor tamen teſtari in MS. optimo legi ἀτρέμα τι

465, 24. Δρησμὸν δὴ ἐβουλεύοντο.] Recte: ſed Herodoto non invidenda eſt ſua manus MS. eam monſtrante ἐβούλευον.

465, 27. Ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ.] Id quidem nimis amplum laxumque & ex nimia gentium varietate conſtans fiat, quam ut ſic uni voci poſſet includi. Certe MS. ἀπὸ τοῦ βαρβάρου.

465, 31. Τῇ ἐλπίζει.] Sed opportuniſſime MS. ἐλπίζοι.

465, 38. Πυρὴν ἀνακαίειν.] An ut ei pariter omnes aſſiderent & vel ſe calefacerent, vel aſſarent carnes? Bene magna igitur illa eſſe debuit. Nec Valla ante oculos tale quid habuit, ſed πῦρ ἀνακαίειν, ut eſt in MS.

465, 39. Ἀπικέσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.] MS. ἐς τὴν Ἑλλάδα. & mox ἐτρέποντο pro ἐτράποντο, quod ſubjecerunt ex frequenti iteratione aoriſti in his libris, quaſi inde norma dictaretur, ut hoc loco non aliter exſtaret.

465, 43. Οὔτ' ἐξεκομίσαντο οὐδέν.] MS. οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδέν, perquam ſuave, quum ut οἷόν τι, πολλόν τι, ita & οὐδέν τι. Et præterea inſignis ille codex non habet προεσάξαντο, quod lib. 1 cap. 190 reduxit, & nunc poſſet idem ſenſus locum habere, ſed fidens ſibi effert προεσεσάξαντο, ut non notet *ante importaverant*, ſed ſemper magis magiſque invexerant. Non notantur quidem decompoſita ab πρόσες, ſed non intelligo, cur non perinde probarentur ac reliqua ab πρόσεπι.

466, 33. Ὑπ' ἀναγκαίης.] MS. ὑπ' ἀνάγκης.

466, 42. Τῶν συμμαχιέων αὐτὸς ἀπέχη.] Quis ita loquutus fuit? Et quot συμμαχίας potuerunt eodem tempore habere? Inprimis ſi adhibeatur Latina interpretatio Vallæ, *ut à præliis navalibus ſummoverentur*, quam unuſquiſque fateri debet huc eſſe commodiſſimam, ſed male congruam vulgatis Græcis, niſi ea mutentur in τῆς ναυμαχιέων, ut recte eſt in MS. Non enim aliud legiſſe Vallam mihi imaginor. Deinde etiam Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα, quod jam ſupra quoque occurrebat, caſtigatiore locutione, non μέν νυν ταῦτα.

466, 45. Ἀνὴρ Ἰστιεύς] Non igitur ad amuſſim voluit interpretari Valla, dum reddit *vir*

quidam Hiſtiæus, voce poſtrema ampliata perſpicue ex Græco Ἱστιαιεὺς, quod plane legitur in optimo codice, licet mox dicantur Ἱστιαῖοι, quod eſt ſecundum in iſto populo gentile. Etiam Th. Gale id producit.

467, 2. Ἔπλωε ἀλής.] Diligenter Portus annotavit exempla verbi πλώειν & compoſitorum ejus. In eis hoc primarium illic reperio. Melius abſtinuiſſet. Nam eximius ille ex Italia codex legit ἐπέπλεε ἀλής.

467, 6. Τῆς Ἐλλοπίης μοίρης.] Hæc Stephano negligente per Sylburgium admiſſa ſunt in Latina, quantum ſcio, qui poſuit in margine *Ellopiique agri & Hiſtiææ regionis maritimos vicos*. Poterant propius explicari, ut feci. Sic quum in hoc loco agi contigerit, etiam Ortelius nullam Ellopiam ex Herodoto commemorat.

467, 40. Ἀγαγέντες δὲ τούτους.] MS. ἄγοντες. Et ſatis eſt.

467, 44. Ὡς Ὀλύμπια διάγοιεν.] MS. ſimpliciter ὡς Ὀλύμπια ἄγουσι.

467, 46. Ἄεθλον εἴη σφι προκείμενον.] Ut 9, 100. Ὡς σφι καὶ αἱ νῆσοι ἄεθλα προεκέετο. Nihilominus in MS. erat κείμενον. Et id poteſt ſatiare lectorem, ut cap. 93. Πρὸς δὲ καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαί.

468, 1. Πυθόμενος δὲ.] MS. πυνθανόμενος δὲ. Manere nempe voluit in tempore mox uſurpato.

468, 2. Εἶπέ τε πρὸς πάντας.] MS. εἶπε τε ἐς πάντας, quod debet reſtitui.

468, 27. Τὰς δὲ λοιπάς.] Vox ultima non eſt in MS. & quam bene poteſt abeſſe?

469, 21. Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινός.] Hunc ποδεῶνα illuſtrat Salmaſius in Plinian. Exercit. pag. 418, quoniam vides in notulis Stephani quanta ſit varietas.

469, 31. Τὰ ἄκρεα τοῦ Παρνησοῦ.] MS. τὰ ἄκρεα τοῦ Παρν.

469, 34. Κειμένη ὑπ' ἑωυτῆς.] Portus obduravit non tangere, etſi animadverteret omiſſa hæc eſſe in Latinis, & Stephanum non acquieſſe. Atqui optimus MS. clare ἐπ' ἑωυτῆς, quomodo ex ingenio conjiciebat Stephanus vertebatque *vertex Parnaſſi, qua ad urbem Neonem vergit, ſeorſum ſitam*. Sed addit, ne illius quidem lectionis ſenſus ſatisfacit. Quæ quum allegem ſub nomine Stephani, non ſequor Holſtenium, qui in notis ad Stephanum Byzantium proponens fruſtra aliam conjecturam ὑπὲρ αὐτῆς, quod plane foret otioſum, & verſionem & conjecturam attribuit Sylburgio, haud dubie deceptus. Equidem poſſideo Latinum Herodotum Francofurti editum MDCXX, in cujus fronte ſcribitur *Acceſſit in hac editione Spicilegium Frid. Sylburgii*, quod verum eſt. Verum hæc verſio & conjectura per eaſdem voces prolata jam exſtat in editione Stephani anni MDXCII, ab cujus fronte penitus abeſt mentio Sylburgii; immo jam in editione Latina MDLXVI. Quin immo Sylburgii Spicilegium exſtat in editione Jungermanni pag. 627 junctim editum, ubi nihil de hoc loco; ut omnino pertineant ad Stephanum. Cui iſta non ſatisfacere cur mirer? Quæ enim iſta deſcriptio eſt, *urbs ſeorſum ſita?* quæ non urbs talis eſt? Vel ipſæ Emporiæ, vel Teos & Clazomenæ debent conſiderari ſeorſum ſitæ, licet junctiſſimæ. Itaque non tam lectio, quam explicatio & ſententia Stephani, ut nec ipſi Stephano, ita nec nobis ſatisfacere poteſt, nec cuiquam. Satisfaciet autem, ſi diſtinguas, ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἑωυτῆς; & interpreteris *vertex Parnaſſi verſus Neonem urbem vergens, ſuſcipere in ſe poteſt multitudinem*. Aliud eſt 9, 17.

469, 46. Χαράδρην.] MS. χαράδραν, ut omnia per primam literam hic efferantur.

470, 23. Αἰολιδέων.] Quos Æolidenſes cogitaverit interpres, non divinaverim. Itaque hunc Vallam in iſta parte ſequi noluit Grentemeſnilius in Græcia antiqua bis hunc locum citans p. 639 & 675, & utrobique interpretans *Æolidum*, quæ vox apud Latinos eſt ambigua, & vel fœminas notans, vel contracte poſita pro Æolidarum; unde neſcio quid velit; ſed utrobique deplorans inopiam hac in parte factam ſtudiis, quod nullus alius mentionem fecerit. Atqui ſit ſatis colligi poſſe hic remanſiſſe reliquias poſteritatis Æoli, quæ illic tenuerunt. Unde laudabiliter eam vocem reparat optimus MS. ſcribendo Αἰολιδέων, ut lib. 6 Σκοπαδέων & Πεισιστρατιδέων. Et cur nobilis ille Vir non cogitat illa Plutarchi: διαφοροῦνται γὰρ ἔνιοι μάλιστα τῶν Φωκίδος περὶ Στεῖριν αἰολίζοντες, quæ ipſe citaverat pag. 646. Et mox pro ἐπεφθέοντο δὲ ταύτῃ, MS. legit ταύτῃσι. Item αἰτίκαιτο MS. non αἰτικέατο.

470, 47. Ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνεγμένα ἱρά.] Vindingius in Hellene col. 300 ſic iſta transfert in linguam Latinam: *arma Martia, quæ in conclavi ſervabantur, ſua ſponte extra delubrum propoſita apparuerunt*. Præclare, ſi ipſe hiſtoriam ſcriberet. Sed interpres ſequi debet auctorem ſuum, quod opinor me feciſſe, ut certe volui facere, quum etiam Stephano vulgata minus placerent.

471, 5. Τοῦ πρὶν γεγενημένου.] MS. γινομένου.

471, 19. Ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον.] MS. ἰθύ. Portus ita agit, quaſi ἰθὺ nuſpiam occurreret apud Herodotum, nec ab eo eſſet uſurpatum.

471, 45. Πανδημεί.] MS. πανδημί, quod vere Ionicum.

472, 1. Ταῦτα δὴ πυνθανόμενοι οὕτω προσεδ.] Multo molliore vocum ſerie MS. ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσ.

472, 9.

Digitized by Google

472, 9. Τῷ χρηστηρίῳ τε πειθόμενοι καὶ βουλόμενοι ὑπηρετέειν.] Qui hanc lectionem concinnarunt, ſi Herodotum ſpectarunt, debuiſſent poſteriora potius convertiſſe in negativam formam hoc modo, καὶ οὐ βουλόμενοι ἀντιβαίνειν. Ita enim crebro procedit ejus ſtylus. Sed prout nunc leguntur iſta, certe vel aut illa verba πειθόμενοι καὶ aut tria ſequentia videri poſſunt, immo debent prorſus ſupervacua; vel ex indicio interpretis Latini omittentis ſane quod ſpernit. Unde in eo totus eram, an non is egiſſet temere, & recte duo ponerentur, quorum prius pertineret ad animos, poſterius ad exſequutionem, *quod perſuaderentur oraculo & vellent obſequi.* Sed Latinus interpres haud dubie ſequutus fuit auctoritatem majorem & veterem, & forſan ex hoc ipſo MS. libro petitam, quippe qui ignorat priora duo; ad quem acceſſi. Certe Laurentium Vallam & hanc ejus verſionem Latinam ignoravit Stephanus, qui tam libere de eo pronunciat.

472, 10. Καὶ τούτου εἵνεκα.] MS. καὶ τοῦδε εἵνεκα. Cap. 76 τῶνδε εἵνεκα.

472, 14. Ἐπιμηνίας τελέουσι.] MS. ἐπιμηνίας ἐπιτελέουσι. Aliquoties hanc repetitionem primæ ſyllabæ deprehendimus, omnino moderandam ex fide vetuſtatis, unde alibi non admiſimus: nam nunc quidem maxime placet. Cæterum Ἐπιμηνία iſta illuſtrantur in Cl. Meurſii Græcia Feriata in Νυμηνία.

472, 18. Μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον.] Adjectivum hoc ſæpe adhibet Herodotus, etiam inde oriens adverbium, ut pro bono debeat haberi, ſed non hoc loco, ubi legit MS. καὶ πρότερον, & ita legi debet, quippe quo longe clarius exprimitur illa promptitudo.

472, 19. Ἀπολελοιπυίης.] MS. ἀπολελοιποίης.

472, 40. Δωρικόν τε καὶ Μακεδονικὸν ἔθνος.] Infeliciſſima Uranie! quando tibi Mnemoſyne inculcavit hanc genealogiam? Hic locus erat, ubi de mendaciis circa Herodotum loqui debebant illi, qui quod abſurdiſſime ipſi committunt, certatim gaudent in alio accuſare. Hoc enim mendacium eſt patentiſſimum, aut ullos in Peloponneſo ducere originem ex Macedonia, aut Erineum & Pindum aut portionem Dryopidis attribui poſſe Macedoniæ aut unquam factum eſſe. Lege capp. 72 & 73: nihil reperies. Hoc Chronologiarum ſtolida, hoc Judæorum ſpretiones longe ſuperat: & tamen faverunt illi lectores omnes huic mendacio, quod potuiſſent abolere, ſi id putaſſent opus bonorum ſtudiorum abigere hinc inania. Sed vanitas garrire docet. Quin ſi diſceſſero ab uno Eraſmi Vindingii Hellene, (quod ſolum in eo quum cernerem, digniſſimum cenſui, qui Theſauro antiquitatum Græcarum insereretur) nullum nominare poſſum, quin hoc tanto tamque aperto mendacio ſit fruitus. Iſte autem vir doctiſſimus ſic ſcripſit column. 330. „Δωρικόν τε καὶ Μακεδνικόν. Sic lego pro Μακεδονικὸν ex ipſo Hero„doto, cui Gens Dorica dicitur habitaſſe ἐν „Πίνδῳ Μακεδνὸν καλεόμενον, & Stephano, cui „Μακεδνὸν χωρίον ἐν Πίνδῳ. Politiſſime profecto eximius ille vir eradit hinc literam ο, & longe aliam regionem oſtendit deſcribi, non Macedoniam nimis inde diſtantem. Sed oportuerat ipſum ſimul docuiſſe, unde peteret iſtud gentile Μακεδνικὸν, quod ſciebat non modo nuſpiam occurrere, ſed ex indicio Stephani claro didicerat τὸ ἐθνικὸν ὁμοίως Μακεδνόν. Hic igitur jactitet ſe licet illa ſplendida membrana Medicea libro VIII Herodoti reſtituto perinde ut reliquis præcedentibus, plane ſervans nihil aliud niſi Μακεδνὸν, ex qua jam per quadraginta annos ita ſolitus fui Herodotum legere. Nam verum eſt, quod de gentili notavit Stephanus. Sic enim Odyſſ. η, 106 dixit Homerus μακεδνῆς αἰγείροιο, quem locum novit & Henr. Stephanus, cum reliquo commentantium populo intelligens μακρῶν, quomodo etiam intellexit Lycophron ſcribens Μακεδνὰς ἀμφὶ Κερκαίου νάπας. Sed certe Homerus potuit quoque intellexiſſe hoc gentile, ut innuatur populus ex Macedno agro. Certe locum illum videtur reſpexiſſe Suidas, quum ponit Μακεδνῆς. An reliqua quæ ſequuntur ſint ejuſdem, vix dixero, nempe ἴσως Μακεδονικῆς, ἢ κατ' ἐπίτασιν λίαν κεδνῆς. Ibi prima vox etiam in aliis editionibus depravata, nuper Cantabrigiæ ex editione Mediolanenſi & MSS. Pariſienſibus bene reſtituta eſt, ſed ab eo, qui ignorabat quid eſſet, unde vides illic manere Μακεδονικῆς, quæ nauci non ſunt.

472, 49. Διὰ τοιόνδε τι πρῆγμα] MS. tantum διὰ τοιόνδε πρῆγμα, & vacuum eſt illud τι.

473, 9. Ἐπεκλήθησαν.] MS. ἐκλήθησαν, perinde ut mox, nec eſt cauſa, cur compoſito nunc uteretur. Sed hic locus eſt, qui monet attentos eſſe debere lectores Herodoti & vigiles, non remiſſos. Audi enim, quid ſcribere ſuſtinuerit præclarus ille J. Meurſius in Regno Attico lib. 1 cap. 13. *Confundit tempora Herodotus; qui Pelaſgis regionem poſſidentibus, Cranaos vocatos dicit, ut Cecropidas poſtea à rege Cecrope: cum Cranaus tamen, à quo demum Cranaos vocatos certum eſt, Cecrope poſterior fuerit.* His ſubnectit ipſa verba Herodoti: in quibus, oro te, an ulla mentio eſt temporis vel prioris vel poſterioris? Unde habet illam vocem *poſtea?* Nulla ſcintilla eam lectori oſtendit. Itaque cavit ab illa aut ſimili ſtrenue Euſtathius in verbis ibidem ab Meurſio citatis. Hujus fraudis origo & fons igitur eſt Marcianus Heracleota, etiam iſtic allegatus, qui ad metrum ſupplen-

dum compulſus fuit circumſpicere voculas πρῶτον & μετὰ, incaute profecto, nec ordo narrationis, quam ponit auctor, quidquam habet commune cum ordine temporis. Itaque, quod his addi debet, in ſcripto de Regibus Atticis lib. 2 cap. 11 citat eadem loca, ſed talia crimina Herodoti non diſſeminat.

473, 45. Οἱ βωθήσαντες.] MS. οἳ ἐβοήθησαν.

474, 17. Ὡς ἦν νικηθέωσι.] MS. ὡς εἰ νικηθ.

476, 32. Ἔκ τε νηὸς ἐκβῆναι τὸ Εὐρυβιάδεα.] Duas poſtremas voces ignorat codex optimus.

476, 38. Κορίνθιος ςρατηγὸς Ἀδείμαντος.] Ingreditur ergo aliquid Herodotus, quod dubitaſſe creditur Græcia: ſed tamen valde ſera ſunt, quæ ſcribuntur ab Dione Chryſoſtomo in Corinthiaca pag. 456. Vide tamen.

477, 7. Ἀεθμὸν ἐλάσσονας.] Apparet hæc conficta eſſe ex capite 66. Οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμόν. A quibus tamen hæc videntur multum diverſa, ut nequaquam conveniant; & longe antefero quod legi in optimo MS. ἐλάσσονα.

477, 11. Ἅμα τῷ ναυτικῷ ςρατῷ αὐτ. ἔψεται καὶ ὁ πεζός.] Adjungit his quoque MS. ςρατός. Nec iſta repetitio videtur offendiſſe Herodotum, cujus exemplum quoque dedit cap. 47 τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος.

477, 13. Ἢν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω ποιήσης.] MS. ποιῇς.

477, 21. Τοῦ καὶ περιέχεσθαι μάλιστα χρεών.] Macte laſcivas manus in ſupplendo, ubi quid videtur deeſſe, quia veram manum nequeunt aſſequi. Certe ſic oportebat ſcribi ad integrum ſenſum, quum jam incepiſſet Herodotus ita corrumpi, ut in eo exſtaret περιέχεσθαι. Id enim factum ex corruptela, quum legatur in optimo MS. τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα vocabulo poſtremo rejecto; quæ quidem patet ex verſione mea habere integerrimam ſententiam.

478, 8. Ὑπ' ἡμέων αὐτέων δέον κινδυνεῦσαι.] Quam vacat illa vox tertia? & cur Laurentius eam in verſione habuit pro nulla? quum bene poſſet proferre *à nobis ſolis*. Sed ſcias aliter eam lectori offerri, aliter eam ab Herodoto ſcriptam eſſe, ut teſtatur fideliſſimus MS. αὐτὴν, quod eſt rectiſſimum. In eodem mox legitur συμμάχων τοιῶνδε, non τοιούτων.

478, 27. Νῆα ἀπέςειλαν.] MS. ἀπέςελλον, ut reſpondeat alteri facto, quod anteceſſit ἐπεκαλέοντο.

478, 33. Ἰδεῖν κονιορτόν.] MS. ἰδεῖν δὲ κονιορτόν. Et mox μάλιςά κη, non κη.

479, 3. Καὶ τῇ κόρῃ.] MS. κούρῃ.

479, 23. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει.] MS. δοκέειν.

479, 34. Τῶν ἐπεμνήσθην.] Ita perſæpe. Attamen MS. τῶν ἐπεμνήσθημεν.

479, 38. Πάντες πλέω Παρίων.] MS. copioſior πάντες οὗτοι πλέω Παρ. qui etiam paulo ante legebat ἀπίκατο, non ἀπικέατο.

480, 3. Εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο.] Suavius in MS. ποιοῖτο.

480, 7. Εἶπε μοι &c.] Mirifice hoc loco MS. in quo legitur εἰπεῖν μοι, & ſtatim κατίστην γενομένην, itemque ἀποδεξαμένην. Quod quo diutius & attentius ſpeculeris, eo amœnius & jucundius accidet, modo intellexeris aliquid, quod antiquæ linguæ crebro ad hujuſmodi infinitivos intellexerunt, ſane varium & multiplex.

480, 28. Σφέας Λακεδαιμ.] MS. Λακεδαιμ, ut ſæpius ſubſcriptum puncto vel penitus expreſſum confunditur.

480, 36. Προδηλήσηται.] Dum accurate conantur viri docti concinnare hujus verbi ſignificationem, probant ſe nimium quam inſipidos. Non enim qui alteri eſt exitio, ille poteſt dici προδηλεῖσθαι. Verbum enim hoc notat *ante lædere*, ut fatetur Portus, quod qui facit, ille non eſt utique auctor cladis alicujus, quam tamen idem velut ſecundam notionem attribuit, ac denique hunc locum vertit: *ne navalis exercitus accepta clade pedeſtribus copiis ſit cladis auctor, ſit exitio.* Senſus ſit bonus, at nequaquam convenit Græcis, quæ non patuit Porto & aliis corrupta eſſe, ſed quæ præclare reſtituit MS. προσδηλήσηται.

480, 37. Ἐς θυμὸν βάλλεο.] MS. βάλεο.

480, 48. Φθονέοντες αὐτῇ ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένῃ.] Perquam egregie MS. τετιμημένης, ut ſervetur ſermonis forma, quam inchoavit in proximis, ubi licet præmiſerit in dativo τῇ Ἀρτεμισίῃ, tamen ſubnectit ὡς πεισομένης, perinde in hoc membro. Quin etiam ſolet Herodotus ſic abſolute loqui, non obſervato, qui caſus antecedat. ut cap. 90 διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νῆες, ὡς προδόντων. Sic & cap. 108.

481, 12. Νὺξ γὰρ ἐγένετο.] Verba Græca, ſed nec opportunitatem tuentia, & nimis quotidiana & aliter cap. 12. MS. ἐπεγένετο, quod huc proprium & unice idoneum. An non hoc imitatur Thucydides IV pag. 129? qui & pag. 123 χειμών τε ἐπιγενόμενος μείζων.

481, 32. Καὶ πλίνθοι.] Hæ geminæ voces non ſunt in optimo MS. niſi in margine, & quidem recentiſſimo calamo adſcriptæ. Et poſſunt proſcribi. Quid enim quæſo in illis momenti? Poſſunt utique vel intelligi ſub multitudine λίθων, & quum hîc tempus non fuerit coquinas lateritias inſtituendi, tamen credibile eſt ab locis, ubi copia eorum erat, advectos fuiſſe per illos, qui murum exſtruere conarentur. Particulatim vero ire per omnia ad ſtruendum idonea tempus non patitur.

482, 4. Καὶ Δωριέων μέν.] Vocula prior abeſt ab MS. eaque exacta proceſſus ſermonis

ac

ac demonſtrationis fluit diſtinctior.

482, 5. Αἰτωλῶν Ἦλις.] Cognita ſatis archæologia ex Oxylo, quam commemorant & Ubbo Emmius col. 107 tom. 4 Theſauri Antiquit. Græc. & Eraſm. Vindingius ibidem tom. II col. 141.

482, 6. Ἑρμιόνη τε] Nempe voces urbium Græcarum amant ita terminari more fœminino. Sed tamen & recte Herodotus nomen ejus profert ſcribens Ἑρμιόνη, ut legitur in MS. Florentino.

482, 11. Ὀρνεῆται.] MS. Ὀρνεᾶται.

482, 18. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες.] Vox poſtrema non eſt in MS. neque opinor nunc magis Herodoto placuit ſubnectere, quam paulo ante agens de Græcis Iſthmum obſidentibus.

482, 22. Ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶυμα ποιεύμενος.] MS. ποιεύμενοι.

483, 11. Πάντα τὸν πορθμόν.] MS. παρὰ τὸν πορθμόν.

483, 45. Σφέας περιεκυκλεῦντο.] MS. περιεκυκλέοντο.

484, 14. Πλέω ἀγαθὰ τῇ πατρίδι ἐργάσηται.] Citat hunc locum Portus in v. Ἐργάζεσθαι, ut inde illuſtrem ac conſpicuam faciat lectori Herodoteo iſtam caſus varietatem inter rem & perſonam, ut 3, 15. Sed fruſtra. Nam MS. clare habet τὴν πατρίδα, & hoc eſt Herodoteum. 7, 5. 8, 28 & 106 & 108. Vide etiam ad 129, 24.

484, 15. Λέγω δὲ ὅτι.] MS. λέγω δέ τοι ὅτι. Particula commodiſſima, ſed per literarum tranſpoſitionem intercepta, ut vides.

485, 8. Ἠώς τε διέφαινε.] MS. δὴ ἔφαινε. Vulgatum nimis arctum & brevis eſt momenti.

486, 16. Ἐπεὶ γὰρ.] MS. ἐπειδὴ γὰρ.

486, 46. Φάναι σαφῶς.] MS. σαφέως. Hoc certe eſt Herodoti, & potuit Portus reliquis exemplis apponere hujus loci numeros.

487, 5. Αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες.] Habemus igitur, quem ante oculos habuerit Ennius, quum ſcriberet: *Vos etenim juvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri.* Quod nec apud Ciceronem lib. 1 Offic. 18, nec apud Ennium Columna bene vidit.

487, 27. Τοιοῦτον μισθὸν.] MS. τοιόνδε, ut ſæpius.

487, 29. Αἰγινήτης νηῦς.] MS. Αἰγιναίη, ut c. 92.

487, 33. Ἀπίκησαν τε.] Quod nemo non videt abſurdum eſſe. & ipſe Valla vertit, quod exſtat in MS. ἐπέβησάν τε.

487, 37. Πᾶν αἰτιώμενος.] Aliter Valla nunc quoque, & plane id ipſum quod exſtat in MS. πάντας. Id quod notatum quoque eſt ab Th. Gale.

489, 7. Ἀποστρέψαντες τὴν νῆα.] Ut hoc ipſum eſt perobſcurum, ita etiam vix patet, quid in vertendo ſequutus fuerit Valla, dum ambigue ſcribit *converſa navi*, unde nequaquam diſtinxeris, utrum intellexerit celocem, an vero navem Adimanti: quia tamen junguntur facto Adimanti, certe intellexit Adimantum convertiſſe navem ſuam & ad Græcos veniſſe. Quod plane vult codex optimus, dum exhibet ἀποστρέψαντα, omnino ſcilicet Adimantum.

489, 16. Οἱ πολλοὶ περιτετειχίατο.] Media vox non eſt in MS. Quid enim huc adfert? Certe nec agnovit Valla. Immo an non ſatis præceſſit πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων?

489, 21. Καταῤῥύσαντες.] Portus plura in hoc verbo dixit, quam ut citari queant. Sed MS. κατειρύσαντες, quod addes collectaneis ſub num. 391, 44.

489, 37. Ἐπελάσαντος βασιλῆος.] Quamdiu Xerxes ἐπελάσε, non tetigere remi ejus Coliadem; ſed quidem nunc, hoc eſt, debellato, propulſato, & coacto fugere. Itaque præclare MS. ἀπελάσαντος.

489, 42. Ἀπολέσθαι κινδυνεύσειν.] Ferri nequit hæc lectio, quum ſicut præcedentia verba in ſubjunctivo fuerunt, δείσας μὴ ὑποθῆται, aut νοσήσωσι, ſic quoque ſubnecti debet κινδυνεύσῃ, quod liquide legitur in MS. Sed & quod junctim ſequitur, ſcribe δρησμὸν ἐβούλευε, non ἐβούλευσε.

489, 50. Παρεσκευάσατο.] MS. παρεσκευάσατο.

490, 9. Τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην τεταγμένοι.] Uranie, Uranie Herodotea, qualis fuiſti antehac? & qualis fores poſthac, niſi ab Florentia puram tibi aquam ferrem! Patet enim hinc inopia Briſſonii in libro primo regni Perſarum pag. 147 hunc locum ad verba fideliter deſcribentis, ſed nihil explanantis, nec oſtendentis ab ſe bene intelligi, tantum poſita leni diſtinctione poſt verbum διεστᾶσι, quam in editionibus non video. In quo tamen propter tempus ferri ea res poteſt. Sed eum ipſum locum ita male deſcriptum ab Stanleio ad Æſchyli Perſas pag. 763, & Herodoto junctum Xenophontem cum Joſephi iiſdem verbis ac Suidæ (omnia Briſſoniana) aſpicere certe nauſeam parat. Nec vero circa difficultatem ſententiæ hæreo, ſed turbor non adſequens, qui hæc adeo correpta ſint. Nam quanto ad indolem Herodoti excellentius legitur hæc notatio in MS. τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος. Nullus opinor hunc locum ita intellexit; quippe ex vulgato ut & ex interpretatione nihil colligas niſi totidem equos, quot homines, per certa intervalla ſtationem habentes; quæ intervalla Herodotus exprimit eligitque diurna. Ergo quia ſingulo diurno ſpatio deſtinatus eſt homo unus, idcirco & equus unus citato curſu diem conficere debet. Quod nec credibile eſt, & ſi credi oportet, quoniam Herodotus in corruptis exemplaribus ita dicit, me arbitro fatue prio-

priores editores id ſibi potuerunt imaginari, præcipue Valla, tanti mendacii deſcriptionem adeo accurate exſequens. Miror eos, qui circumciſionem, Chronologiam & alias offucias tam perdite tractaverunt, non hîc mendacem Herodotum poſtulaviſſe. Profecto quidquid id eſt, de diurno ſpatio & equo & homine, multum imminuitur ita feſtinatio curſus; quæ eadem augetur contra plurimum, ſi homo iſte diei uni datus in paucas horas mutare equum poſſit, plane ut nunc fieri ſolet. Nolo enim cogitare, quum dicitur ad diei unius viam quamque equi & vir deſtinatus, etiam intelligi poſſe vehicula, ſi non in omnibus, ſaltem in quibuſdam ſtathmis collocata, ad quæ requiritur vir & plures equi in horas certas mutati, ſed innuit equitationem nudam.

491, 26. Ἐπὶ συμβουλίην μεταπέμψασθαι.] Notavit ſane Portus, & hunc & ſequentem locum in voce Συμβουλὴ, ſcilicet prout ſcire potuit. Sed nunc ſcias legi in optimo MS. ἐς συμβουλίην μεταπ.

491, 31. Ἀποπειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου.] Id quoque defenditur multis ab Porto exemplis, quum tamen legatur in MS. ſimpliciter πειρᾶσθαι.

492, 14. Τῇ συμβουλῇ.] Eſt hoc alterum exemplum hujus vocis: ſed ut junctum priori, ita pari firmitate teſtatur præclarus MS. ab Herodoto ſcriptum eſſe τῇ συμβουλίῃ.

492, 20. Παῖδες οἱ συνείποντο.] MS. συνέσποντο, quod verbi iſtius inſtar adhibet ubique auctor.

492, 25. Τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι.] Truncatum Herodoteum, & egregie MS. συμφέρεται. Satis patet Æm. Portum nequiviſſe uti hoc exemplo in v. Συνηνείχθη, ubi colligit exempla hujus uſus verbi συμφέρεσθαι infinita ex auctore noſtro, ut ſcias ipſius eſſe.

492, 29. Δὶς ἤδη ἐγένετο.] Immo τρὶς, ut notavit lib. 1, quem numerum quum ſervet etiam Strabo lib. 13, Caſaubonus jubet hoc loco corrigere τρὶς, in qua re nondum illi potui parere.

493, 7. Κομίσας τοὺς παῖδας.] MS. κομίσας τοὺς οἰκέτας. Quomodo videtur legiſſe interpres, nec opinor alio modo ſcripſiſſe Herodotum. Omnem enim familiam tranſtulit Panionius, unde πανοικίῃ cum poſtea ἐξελαύνειν dicitur Hermotimus. Adde cap. 109.

493, 34. Διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας προδοθῆναι βασιλῆα.] Non eſt hic quartus caſus vitioſus, ſed languidus & inamœnus; multoque robuſtior erit dativus βασιλέϊ, prout legebam Florentiæ, & maxime probo.

494, 10. Στρεβλὴ διαφθερέεται.] Sic à vulgo formatum iri hoc tempus reor equidem; ſed eſt adhuc aliud, nec minus probabile, nempe διαφθαρέεται, quod exſtat in optimo MS. Nunc editores primam literam gravati ſunt, & hinc ablatam repoſuerunt in voce verſ. 39 mira perverſitate.

494, 18. Ἐς ὃ ἔλθῃ.] MS. ἔλθοι.

494, 34. Νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων ἀνασσάμενοι.] Quæ hîc arena ſine calce? Remedium quærunt editores ab parentheſeos nota, quæ tota eſt eorum, non Herodoti. Quid? an ille ἄνδρας vocat, quos verſu antecedente dixit ἀνθρώπους? Videant hoc factum ſuum & exſultent. Res ipſa dicit νέφος ἀνθρώπων bono ſenſu dictum eſſe de Græcis, & exputa, quanto commodior ſit ſententia, ſi legas: Ἡμεῖς γὰρ εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν, ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων, ἀνασωσάμενοι, μὴ διώκ. Ut ſolet interdum γὰρ interius in periodum revocare. Ἀνασωσάμενοι vero clare legitur in MS.

494, 39. Ἐμπιπρεῖς τε.] MS. ἐμπιπρεὶς τε. Cæterum citat hæc ipſa Stanlejus ad Æſchylum pag. 777. Non tamen ut norit hoc participium.

494, 46. Παντελῶς ἀπελάσας.] Scilicet hoc unum deerat, ut quum congeſſerit Portus quatuor loca, per quæ teſtatur παντελέως eſſe verbum Herodoteum pro communi παντελῶς, hunc unum locum pergeret dejicere ad quaſdam communitatis ſordes. Scito, bone lector, exſtare plane in optimo MS. παντελέως, quod probavi.

495, 1. Ὑποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσεα.] Ὑποθήκη eſt admonitio, conſilium, certe utplurimum in Herodoto (neque etiam hîc cogitare licet de pigneraticio negotio) ut inde extricare ſenſum verum non queas. Conatur tamen ſollicitus mire Æm. Portus ita ſcribens [Animo ſibi apud Perſam ſubſidium comparandi. Æ. P. V. S. admonitionem facturus ad Perſam .i. cum Perſam de ſuo in eum beneficio collato monere ſtatuiſſet. Hoc ex ſequentibus patet. Si Vallæ verſio bona eſt, dicemus ὑποθήκην jam vocari ſubſidium, quod ſibi quis parat beneficio in aliquem collato, & apud ipſum quodam modo repoſito, ut ſervetur. Quod obſervatione dignum, quia præter tritas ſignificationes uſurpatum] Miſera prorſus. Unde acrior H. Stephanus nihil de his verbis citatis in Theſauro ponit, niſi ſibi ſuſpecta eſſe. Et merito. Nam omnino ſcribendum eſt ex MS. ἀποθήκην. Neque vero dubium eſſe poteſt, quin hic locus ſit, unde apud Suidam concinnata ſunt hæc verba: Ἀποθήκην· ἀντὶ τοῦ ἀποστροφήν. Φίλιστος. Bene, quod ſilent.

495, 12. Ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικομένοισι.] MS. ἀπικνεομένοισι. Ter ab iſto verbo incipit Portus novos loculos congerere, & ter poſt pauca de verbo ἀπικνέομαι dicta relabitur ad derivata verbi ἀπίκομαι neſcio cur? quum ſatis ſæpe hoc ipſum ἀπικνέομαι placuerit Herodoto.

495, 33. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίη.] Has duas ha-

habes itidem junctas, ſed ex adverſo in Simmiæ Rhodii Alis.

495, 38. Γινώσκοντας ἐς ταμάλιστα ἀνήκοντας.] Sic eſt: habet Portus diligenter comportata, unde pateat Herodoto placuiſſe illud ταμάλιστα. Sed an ideo non perinde bene legitur in optimo MS. ἐς τὰ μέγιστα? Sic quidem & in fine hujus libri, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα, vel ταμέγιστα.

495, 48. Διὰ τῶν αὐτῶν ἀγγέλων χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο.] Incredibile quantum inſuſcatus locus. Nullos enim nuncios in præcedentibus legitur ad Andrios miſiſſe Themiſtocles, ſed ipſum popoſciſſe nummos προϊσχόμενον eos ſermones, quos audivimus. Deinde abundantia eſt longe ineptiſſima, ut is, qui paulo ante dixit, Themiſtoclem ad alias inſulas miſiſſe ἀπειλητηρίους λόγους, nunc pauciſſimis verbis interpoſitis, dicat eum χρεώμενον λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο. Quis enim tam fatuus eſt, ut non ſponte intelligat eoſdem vel certe ſimiles adhibitos fuiſſe ab eo ſermones in tali negotio, quod totum erat minax? Quin & vide, quantopere hinc abeat MS. in quo tamen videtur reſidere vera manus Herodoti. Διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων χρεωμένους τοῖσι καὶ πρὸς βασιλέα ἐχρήσατο. Sic certe ipſe ex eo notavi, & ſtatim in eo maxima lux. Nulli enim fuerunt nuncii ad Andrios, & fatua manus illos huc adduxit, ubi non erant neceſſarii, quum omiſſi ſint, ubi debuerant allegari, ſi fuiſſent. Eadem iſta laſcivia interpoſuit quoque vocem λόγοισι. Sed notat Herodotus Themiſtoclem in imperandis his pecuniis uſum eſſe Sicino, quem in animo habebat locupletare, ſicut etiam locupletaviſſe in ſuperioribus dixit; ad quam rem poterat inſervire hæc curatio. Itaque adhuc abundat in lectione codicis Medicei vox χρεωμένους. quâ deletâ ſunt nitidiſſima omnia.

496, 12. Διέφυγον τὸ στράτευμα.] MS. ſimpliciter ἔφυγον.

496, 15. Χρήματα περὶ νησιωτέων ἠτέετο.] Hoc vulgatum, atque ipſi Herodoto aliquoties uſurpatum; non nego. Quod ſi nihil aliud quam exegiſſet Themiſtocles, quæ inde ad ipſum & Sicinum veniſſent lucra? præſertim ſi detrectaſſent dare, ut Andrii? Inſuper quanto vilius ad lectionem aurei codicis MS. ἐκτήσατο? Ne dubita igitur; obtinuit & poſſedit inde Themiſtocles lautitias.

496, 19. Ἀνωρίην εἶναι.] Præclare MS. ἀνωρίη. Neque enim verbum ἔδοξε refutat primum caſum.

496, 22. Ὡς δὲ ἀπίκετο.] MS. ἀπίκατο. Et hoc melius.

496, 30. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων.] Vox quarta non eſt in MS. Et ipſa ineptia ſua vel maxime patula oſtendit in loco iniquo ſe ab ineptis eſſe poſitam, quia ἄλλοι nequeunt alii intelligi, quam σύμμαχοι, & σύμμαχοι non alii quam ἄλλοι, ut plane alterutram vocem facile conviceris falſi.

497, 17. Ἐπιλαβὼν δὲ λοιμὸς τότε.] Inanis prorſus & ſupervacua eſt illa in fine adpoſita qualiſcunque notatio temporis. Itaque peroportune legitur in optimo MS. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντ. Nihil pote melius.

497, 20. Ἵνα ἑκάστοτε γίνηται] MS. γίνοιτο.

498, 2. Διεχρέετο.] MS. διεχρῆτο.

498, 10. Τριήρεϊ.] Quam ridicula hîc ejecit Stephanus! quam ignarus veri in hoc loco fuit? An non ſtultitiam ipſe ſuam aperit, dum interpretationem Latinam exarans [triremi auro intertexta, vel ut alii, triremi inaurata] damnat mox dicendo [certe *intertexta* improprie hîc diceretur] Quanti commenti ſe reum facit, quum addit [At Valla τιάρῃ legit pro τριήρεϊ] Immo, quod dubitari nequit, iſte legit τιήρεϊ, ut eſt ſcriptum in optimo illo Mediceo, quem is fortaſſe ſub oculos habuit.

498, 16. Ἔοικε ἐμοί.] Eximie & attente optimus MS. οἶκε ἐμοί.

498, 35. Πρότερον εἴρηται.] MS. πρότερόν μοι εἴρηται.

499, 8. Ἀκροθίνια ἔπεμψαν.] MS. ἀπέπεμψαν. Et mox δυωκαίδεκα, non δυώδεκα.

499, 9. Ἀνδριάς ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηός.] An poteſt clarior explicatio dari talium vel ſtatuarum vel brachiorum, quæ multiplicia occurrunt in nummis antiquis & monumentis & ipſo Homericæ conſecrationis ære, de quo agit Raph. Fabrettus ad Columm. p. 347, quum & illic fingatur Ulyſſes conſecraviſſe tale apluſtre, memoriam ſuæ navigationis in exitu felicis, ubi & ipſe & alii varia cogitant.

499, 21. Τοῦ Κροίσου.] MS. τοῦ Κροίσεω.

499, 25. Διενέμοντο τὰς ψήφους.] MS. διένεμον.

500, 8. Ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχει.] Multo melius in MS. ἔχοι. Sed & ſtatim voces duæ ἐνέκειτο καὶ abſunt ab eodem libro.

500, 14. Ταῦτα μέν νυν.] Idem MS. voculam poſtremam non agnoſcit.

500, 17. Στρατιῆς ἣν Μαρδόνιος ἐξελέξατο.] Mirus eſt in vertendo Valla, quum dicit ab illo regem deductum *iis ſexaginta millibus, quæ ſibi Mardonius delegerat*. Ergo caruit tanto numero Mardonius ex 300 millibus. Quod quomodo probaverit? Atqui in optimo illo MS. clare ſcribitur στρατιῆς τῆς Μαρδ. quod veriſſimum eſt. Ex eo exercitu, unde ſua millia elegit Mardonius, erant quoque hæc ſexaginta millia. Immo & Th. Gale ſcribit [codex Arch. melius τῆς Μαρδ.] plane pari modo: & lætor. Sed quo ſenſu? Pergit ſcribere [*exercitus quem ſibi elegerat*.]

500, 19.

500, 19. Ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ.] Verbum ſubſtantivum ignoratur ab MS. elegantiſſime quidem. Quid enim perfectius hac periodo? Ὡς δὲ ὁ μὲν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ ὀπίσω πορευόμενος κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο.

500, 35. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν.] Vocem ſecundam ignorat liber MS. Sed, caſtiſſima Urania, quid deinde in tuo gremio geſtaviſti? An ex Herodoti manibus accepiſti Κριτοβούλῳ ἐπιτροπεύειν? Hoc enim eſt, quod monſtras accedentibus. At quæſo te, an ullus qui accepit, teſtatus fuit ſe intelligere? an tu intellexiſti? an hæc ſunt placamenta ingenui animi, qui memoriæ rerum antiquarum operam ſuam præbet? Quomodo vertit Valla? *Critobulo Toronæo tradidit, à genere Chalcidenſi.* Sed & in ſermone Italico *la citta poi quaſi deſerta donò à Critobolo da Calcide, à queſto modo ottennero i Calcidieſi Olyntho* &c. At quid lucri inde ad hiſtoriam, ſi noveris originem generis in hoc Critobulo? An ex eo dependent fata univerſa urbis? tum an hoc ſignificant Græca, ut ita Vallam ſimul Portus, ſimul Stephanus tueantur? Longe aliter exiſtimavit Ubbo Emmius V. C. in libro 5 veteris Græciæ ſcribens *Olynthus ab Artabazo Perſa expugnata & Chalcidicis tradita* &c. Agnoſcis magnam differentiam, & debuit vir ille doctiſſimus aliquid perſpexiſſe veritatis fœdum in modum abſconditæ; quæ quum tibi præſertim placet, revertere ad eam ſubſidio præſtantiſſimi codicis Medicei, in quo legitur παραδιδοῖ Κριτοβούλῳ ἐπιτρέπειν καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένει *tradit eam Critobulo, ut etiam præbeat* (vel habitandam indulgeat) *Chalcidicæ nationi.* Ita ſequitur commode, quod ſubnectit; quomodo corriges quoque interpretationem hujus editionis nimis aberrantem. Nempe Critobulus tum alios in eam recipere poteſt, tum particulatim monetur Chalcidenſibus eam aperire.

501, 5. Παρῆν δὲ ... συμμαχίη.] MS. παρῆσαν, quem numerum in verbis amat Herodotus collectivis nominum vocabulis apponere.

501, 32. Οὗτοι ἀπέπλευσαν.] Hæ voces nullæ ſunt in MS. Et videtur perquam commoda relationis præcedentis terminatio οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες βασιλῆα, nempe tam pauci manſerunt ſuperſtites, & quum nec illic manere, nec trajiciendi in Aſiam haberent copiam, redire debuerunt in Theſſaliam, peræque occidendi ac commilitones perierant.

501, 33. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατός.] Hanc quoque vocem ultimam expellit MS. ut rurſum in principio capitis proxime ſequentis. & 9, 95 dicuntur οἱ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοί. Et toties jam in antecedentibus ὁ πεζός, etiam mox rediens. Quin etiam vox iſta huc non convenit. Neque enim claſſiarius exercitus transfretavit alias pedeſtres copias, ſed nautæ & claſſiarii.

501, 41. Συνῆρχε δὲ τούτοισι.] MS. δὲ τοῖσι.

502, 6. Εἴ τι δύναιντο.] MS. εἴ τι δυναίατο, quam ſuave!

502, 17. Τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος.] Accuratiſſimus Vindingius in Hellene notat hinc medium ab Herodoto omiſſum eſſe τοῦ Σόου, quem retinuit Pauſanias, unde etiam eum memoravit Cragius lib. 2 cap. 2.

503, 17. Κατεκοίμιζε ἐν Ἀμφιάρεω.] Quid dici poteſt ſordidius? Hoc tu concoquis, ſplendidiſſima Uranie? At tuum eſt ἐς Ἀμφιάρεω. Hoc tu in mentem dederas Herodoto. Hoc caſtigatiſſima membrana Medicea fideliter ſervavit. Et quid elegantius?

503, 18. Ἐκέλευε σφέας] MS. ἐκέλευσε.

503, 31. Ἕπεσθαί οἱ.] MS. ἕπεσθαι δέ οἱ.

503, 49. Τῆς Φρυγίης ἰδοῦσι Ἀλάβανδα πόλιν μεγάλην.] Quum Stephanus de Urbibus mentionem urbis Alabaſtrorum in Phrygia teſtatus eſſet ſe habere ex Herodoto, & Salmaſius in Plinianis pag. 559 negaviſſet in Herodoto exſtare, Holſtenius eam citationem ad hunc locum referebat, ut ab Stephano olim hîc lectum fuerit Ἀλάβαστρα. Ego nihil varietatis annotavi ex libro vetere, & mira ſunt fata nominis auctoris noſtri. Voſſiano exemplari adſcriptum eſt male Stephanum legiſſe videri Ἀλάβαστρα.

504, 13. Τὰ χρηστήρια ταῦτα οἱ προλέγει.] MS. προλέγοι, ut ſimilis mutatio modi, & pariter polita, occurrebat nuper.

504, 27. Ὅκως δὲ ὥρμητο.] MS. ὡρμήθη.

504, 34. Ἔφασαν δίκαιον εἶναι ἀπολαβόντας.] Sic certe ſcriberet quilibet circumforaneus, cui maximum Herodotum & multo ipſis meliorem varii comparaverunt. Cæterum dicit unicus codex Florentiæ eum ſcripſiſſe ἀπολαβόντες, ut non conſtruatur cum infinitivo. Et ſimile acciderat libro 1, 63 & 6 in fine capitis 61, quod vide.

504, 41. Εἶπας τάδε.] MS. εἶπας τάδε ὧδε. Non inutili augmento, ſi diſtinxerimus εἶπας τάδε, Ὧδε δεκόμεθα. *Hoc modo accipimus*, ut paulo infra ὧδε ἐγεγόνεε. Sed ubi videbis fidem libri veteris 9, 28. Ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶντες.

504, 44. Ἀρυσάμενος ἐκ τοῦ ἡλίου.] MS. ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου. An dubitas? Antoninus Liberalis cap. 19 ex Bœo ἠρύσαντο τοῦ μέλιτος τῶν μελισσῶν. Plutarchus in Oraculor. defectu de Lebadia, ἀρύσασθαι μαντικῆς. Et ſæpiſſime alii.

504, 45. Οἱ μετ' αὐτοῦ.] MS. οἱ μετ' ἐκείνου.

505, 15. Ὧδε ἐγεγόνεε.] MS. ὧδε ἐγένετο, ut iſtud poſtea ſequatur amœnius.

505, 39. Εἴπερ εὖ φρονέοιτε.] MS. εἴπερ εὖ φρονέετε.

505, 43. Ἀλλὰ καταπαύσατε.] MS. ἀλλὰ καταλύσασθε. Omnino recte. Sic enim ſolet repetere & quaſi iterato ſtudio aſſumere idem verbum, ut 9, 56 verbum ἀνέμενε. Habet quoque codex Arch. apud Th. Gale.

505,48. Περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας.] Sic quum loquatur hic Alexander, immo etiam pergat addere οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε, ut ſic iſte potuerit tunc Athenienſibus imputare multa benevolentiæ documenta, audire vellem, qui iſta intellexerit Dion. Petavius, qui locum hunc diligenter excutiens in Paralipomenis pag. 849 ſuſtinet exiſtimare Alexandri patrem Amyntam adhuc vivere, ſed mox mori, quia nunc tantum vocat ἄνδρα Μακεδόνα, ut 9, 43 στρατηγὸν καὶ βασιλέα Μακεδόνων: inter hæc ergo quæ nunc narrat, & quæ ſcribuntur libro nono, media intercurrit mors Amyntæ. Et quomodo igitur ſic Athenienſibus coram jactitare potuit ſuam benevolentiam, eamque non tunc primum ab eis cognoſci, ſed varia data fuiſſe experimenta multo ante, quum nec regnaverit, nec Macedonia tanti fuerit, ut jure potuerit ſic gloriari. Certe non ſatis ex aperto & ſimplici tacet non ſine celandi ſtudio, mox rurſus ipſum Alexandrum illum confiteri Εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.

506, 3. Ἐναίρων τοῦτο ἐὸν ὑμῖν.] Et quare hoc participium ἐὸν invidit præcedentibus, ſi judicavit id nunc, ubi prorſus eadem eſt conſtructio, adnecti debere? Et ſanequam miror Portum in verbo Ἐναίρων conduxiſſe utraque hæc membra, & tamen varietatem iſtam nullo verbo proſequi. Atqui legitur hæc pars ita in optimo MS. τοῦτο ἐν ὑμῖν. Prioris autem partis conſtructio eſt 1, 89. ὅτι οἱ ἐσορῴη ἐν τοῖσι ποιεῦμένοισι.

506, 5. Ἔχων λόγους τοιούσδε.] Plane hæc verba mox ſequuntur c. 143. At nunc in MS. τούσδε.

506, 41. Ἄλλως τε τούτων ἁπάντων αἰτίους.] Videtur aliquid moleſti his ineſſe. Unde quum ſatis lævus in interpretando fuiſſet Valla, Stephanus correxit ita: *Adde quod Athenienſes, qui horum omnium autores extiterunt, primos ex Græcis jugum ſervitutis ſubire, res eſt profecto intoleranda*, ut legerit ἡγεῖσθαι δουλοσύνης. Quod ut nulli placere poteſt, ſic nec Ubboni Emmio, qui ſic exprimit: *vos ejus præcipui auctores fuiſtis, & in hæc incommoda intentatamque ſervitutem Græcos conjeciſtis. Res nullo modo toleranda.* Nihil ex his ſatisfacit.

506, 43. Αἰεὶ κατὰ τὸ πάλαι.] Non eſt Græcum, & enervatus eſt ſermo. MS. αἰεὶ καὶ τόπαλαι.

506, 46. Καρπῶν ἐστέρησθε.] MS. ἐστερήθητε. Id habet Latina verſio.

507, 20. Τῇπερ καὶ νῦν ἔρχεται.] MS. τῇ καὶ νῦν ἔρχ.

507, 45. Τὸ Ἑλληνικὸν ὅμαιμόν τε.] MS. τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν ὅμαιμόν τε.

507, 48. Ὡν καὶ προδότας.] Copulativa nec locum hic habet, nec ab MS. agnoſcitur.

508, 16. Ἐς τὴν Βοιωτίην.] Poſt hæc etiam MS. ſubjungit eadem verba, quæ initium faciunt libri 9. οἱ μὲν ταῦτα ὑποκρινάμενοι Ἀθηναίων ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
in librum nonum Herodoti.

509, 27. Ἅπαντα τὰ κείνων ἰσχυρὰ βουλεύματα.] Vocabulum ἰσχυρὰ, in plurimis ab Herodoto adhibitum, tamen nunc non exſtat in MS. & magnopere egreditur Valla augens ad *validiſſima*, qui etiam neſcio unde petierit verbum *occupabis*, quum Herodotus innuat, *ſine labore omnia eorum conſilia opprimes* & coërcebis.

510, 13. Ἐς τὴν ὑστεραίην.] Satis vexavit ſe in leniore hujus loci interpretatione Æm. Portus & docendo ὑστεραῖος poni, pro quo uſitatius ſit ὕστερος. Atqui Mediceus ille fideliſſimus MS. habet clare ἐς τὴν ὑστέρην.

510, 44. Ἐς τὴν Βοιωτίην ἐλέγετο εἶναι.] Vidi ſimilia in his libris, & aliqua notat etiam Portus. Sed an non monile hoc videri poteſt ex inferiore huc elevatum? Utique legit optimus MS. ἐν τῇ Βοιωτίῃ.

511, 1. Παρεμβάλλειν ἐσβαλόντος.] MS. ἐμβαλόντος.

511, 4. Προεῖπέ τε.] Stolida orationis inclinatio, quæ ferri nequit. Nec eam ſecutus eſt Valla, ſed quaſi legeretur προειπόντας. At ille ſupinum iſtud collegit ex eo, quod & ipſe vidit in antiquo ſcripto legi προεῖπαί τε, prout exſtat in Mediceo.

511, 28. Τὸ μὲν ἡμέτερον οὕτω ἀκίβδηλον.] Præclare in his conſummata eſt Græciſmi concinnitas, & magis etiam, ſi verbum νέμεται quoque abeſſet. Paſſim quippe ſic occurrit τόγε ἐμὸν & ſimilia, in perfecto plane ſenſu. Hinc eſt, ut opiner omnino veniſſe ab Herodoto, quod legitur in Florentino MS. τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτως ἀκίβδηλον ἐὸν νέμεται, ut infra mox dicet τὸ παρ' Ἀθηναίων. Huc etiam declinat codex Arch. ex quo propinat Th. Gale eandem fere lectionem, niſi quod omittat ἐὸν, & ponat οὕτως, utrumque credo per negligentiam.

512, 13. Χίλεος ὑνόμαλε.] Abeſt poſtrema vox ab MS.

512, 15. Τῶν ἐφόρων ἕνα ἐπύθετο.] Mirari licet, cur, quum ex uno ephoro dicatur reſciviſſe, cur, dico, non cum illo colloquatur. Sed ad furcas damnanda eſt vox tertia, quæ nec in MS. apparet, & ſane abſurdum quoque foret, ſi velut arcanum emanaviſſet ex uno forſan ephororum; nec eam agnovit interpres.

512, 16. Ἀκύσας δὲ ταῦτα.] Hæc quoque poſtrema vox non exſtat in MS.

512, 18. Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων.] Notavit Portus ad Suidam hunc locum ab ipſo citari in v. Ἀρθμία, ſed ut dicat μὴ ἐόντων ἄμμιν ἀρθ. Quod reponi debet inter ſpecimina licentiæ, quam quilibet cenſuit ſibi datam eſſe formandi citationes Herodoteas ex lubitu & arbitrio.

512, 24. Ἐν φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον.] MS. ignorat voculam ἐν. Eximie. Vide Portum in φρὴν & νοός.

512, 44. Ἐπὶ τὸ ἑωυτῦ ἕκαστος.] MS. ἐπὶ τὴν ἑωυτῦ ἕκαστος.

513, 30. Πρὶν μέν νυν πυθέσθαι.] Voluerunt diſtare hunc locum ab illo qui mox ſequitur πρὶν ἢ .. ἐμβαλεῖν. Sed invito Herodoto, ut docet optimus MS. in quo eſt πρὶν μέν νυν ἢ πυθέσθαι, ut 6, 22 πρὶν ἢ ἀπικέσθαι, quæ utraque addi debent collectaneis Porti in v. Πρίν.

513, 42. Ὥς τε καὶ ὀλίγους.] In MS. media vox non legitur.

513, 45. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὦν.] Vox poſtrema non eſt in MS.

514, 2. Ἵππος προσελθοῦσα κατιππάσατο.] Vides ut interpretatus ſit Valla. Id non placuit Porto, qui cum eo quidem ſcribit προελθοῦσα (ex verſione enim patet Vallam ita legiſſe) ſed interpretari velit *equitatus vero progreſſus agrum Megarenſem perequitavit*. Poſtremum clare dicunt Græca. Sed equitatum non opinor ſolum vagari juſſiſſe Mardonium, ſed quum is comitaretur peditem, ſic perequitavit iſtum agrum. Certe MS. nihil mutat in verbo προσελθοῦσα, nec cauſa eſt.

514, 5. Μαρδονίῳ ἧκε ἀγγελίη.] An ſuppoſitum eſt hoc verbum ab iis, qui voluerunt apparere in promptu eſſe Herodoto copiam & varietatem, ne jam uteretur eodem verbo quo tantum quod uſus fuit? Certe MS. iterum habet ἦλθε.

514, 17. Ὁκοῖόν τι ἐθέλει.] Suavius in MS. ἐθέλοι.

515, 17. Ἐμήδιζον γὰρ μεγάλως.] MS. ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα.

515, 21. Δοκιμώτατος.] MS. δυνατώτατος. Etiam mox ἀπίκατο habet idem liber, non ἀπικέατο.

515, 23. Σφέας ἀπ' ἑωυτέων.] Hic Græcus ſermo non exprimit Latinum *ſeorſum*, ſed quidem ἐπ' ἑωυτῶν, quod ipſum legi in MS. nec aliter diximus 469, 34, ubi, ut puto, citavimus & Portum in ἐπ' ἡμέων.

515, 17. Νῦν ὦν ἄνδρα.] Ratiocinationis proprium & bene nectens conſequentiam ſermonis. Sed ea hîc non quæritur. Potius propoſito periculo & certiſſimo & præſentiſſimo exclamare videtur velle & edere quales debeant eſſe. Unde juſtiſſimum patet eſſe, ſi credideris vocem mediam non eſſe ab Herodoto, qui virum militarem irritatum voluit exprimere, quoniam non exſtat in optimo MS. Statim veniet locus, ubi major erit ejus commoditas, etſi inde videatur trajecta ab imperitis.

515, 44. Πάντη συστρέψαντες.] Notavit hunc locum Æm. Portus, ut doceret hîc intelligi *cum ſe ipſos conglobaſſent*, *facto globo*, quum id demum notetur per verbum ſequens πυκνώσαντες: nunc tantummodo agitur de modo, quum adverſi ſtarent, corporum ponendorum vel ad cautelam vel ad vim repellendam, nempe πάντη στρέψαντες, ut teſtatur liber MS. quum vellent orbem volvere.

516, 9. Οὐ νικήσετε ὅτε ἐμέ.] MS. præclare ὅτε ὦν ἐμέ. Sic in medio aut fine periodi habes eam voculam 1, 132. Ὑποπαύσας ποιέην .. ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα κρέα. 2, 39. Οἱ δὲ φέροντες ἐς τὴν ἀγορὴν ἀπ' ὦν ἔδοντο.

516, 26. Πέμπει ἐπ' αὐτούς.] MS. ἐς αὐτούς. Nam & hæc particula habet vehementiam & iram.

517, 8. Τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης.] MS. ἐπὶ τῆς μάχης. In qua erudita certe loquutione eſt alluſio ad verbum ἐπιγίνεσθαι, ſed quod diſſolvit, & quum dicere debuiſſet ἐπεγένετο τῇ μάχῃ, prout loquitur 7, 157 in fine, ita maluit nunc mutare.

517, 18. Τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα αὐτῦ.] Vox poſtrema non legitur in MS. & omnino eſt ſupervacua.

517, 20. Παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν.] Ita interdum uſu venit, ut loquerentur ſine diſtinctione, utrum dexter, an ſiniſter foret. Suetonius Jul. cap. 68 *Scæva excuſſo oculo transfixus femore & humero.* Etiam nihil habeo, quod promam ex Florentia; forſan ideo, quod oculi tunc mei fuerunt ſopiti. Sed tamen perexcellens eſt, quod ex codice Arch. attulit Cl. Thomas Gale, nempe in eo legi ὀμφαλόν, quippe quod valde eſt probabile, quum gladius ipſum thoracem perforare impeditus ſine dubio deſcendere conetur ad imum ventrem & partes corporis ab lorica jam non tectas, non adſcendat ad oculum; etſi id fieri quoque interdum poſſit, præſertim quum non addatur, oculum dextrum vulneraverint, an ſiniſtrum. Εὕρημα hoc eſt pretioſiſſimum me judice.

517, 25. Ἀντίχα ἐπέθεσαν.] Reliqui laudem

ſuam

Digitized by Google

ſuam integram doctis editoribus in hoc verbo certis jam ab Vallæ verſione, qui interpretabatur *deſideraverunt*, docte, ſed non ut opinor ex mente Herodoti; quod tamen tanto cum labore conatus fuit firmare Portus. Atqui manifeſte apparet hoc verbum ab Herodoto nunc poni in eodem ſenſu, quo antea ἵμαθον. Id plane ipſum nunc effert ἐπύθεσαν.

517, 35. Οὐκέτι οἱ ἱππόται ἐπέμφθον.] Non eſt hoc verbum aciei dicatum. Itaque & optimus MS. ſervat ὑπέμφθον, quod prorſus oportuit reſtitui.

518, 7. Καὶ ἐφοίτων θεησόμενοι.] Satis mira eſt verſio, quam ex his concinnabat Valla, *Quod ideo faciebant, quia cuncti* &c. Nec enim id ideo faciebant. Sed quum Græci cadaver veherent per ordines, ut poſſent omnes videre; id vulgo non ſuffecit, ſed inſuper ideo excurrebant, ut viderent. Abundant iſtæ voculæ. Itaque in Græcis copula recte abeſt ab MS. Ita enim ſolet Herodotus, cujus mentem opinor recte à me declaratam eſſe in verſione, quippe quam mutare compulſus fui. Etiam non intelligo, cur non Valla maluerit in antecedentibus dare: *erat autem ſpectaculo dignum.*

518, 27. Ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς ςάσιος.] Probat hanc loquutionem Portus ex duobus aliis locis, quos ad vocem ςάσις conduxit, nempe in hujus libri cap. 21 & 47, in quo utroque loco major aciei & prælii ratio eſt, quam ordinis in locando milite. Unde fieri nequivit, quin magis mihi arrideret vetuſta illa ſcriptura optimi MS. τάξιος.

519, 42. Ἀμαζονίδας τὰς ἀποθήκας.] Locus deſperatus, de quo forſan nihil melius conſulctur, quam prout conſuluiſſe nonnullos teſtatur Th. Gale ſcribens [Hæc dele: neque enim agnoſcit codex A. nec Valla, nec margo] Bene, ſed hactenus. Cur enim habuit codex Etonenſis? Sic enim merito interpretor ejus de illo ſilentium. Tria quæ nominantur, ſunt valde fragilia. Nam nec margo, id eſt, Stephanus, nec Valla ea agnoſcit, quoniam agnoſcere non poterant, utpote quod non intelligerent. De codice A. reverenter taceo: At plane Stephano ignoſci nequit, quum de hoc loco ne verbum quidem. Æmil. etiam Portus ἀποθήκας ne nominare quidem voluit; ſæpe ad viliora declinans. Sed & ex illo præclaro Mediceo nihil notavi; quum interim non videatur locus eſſe tam ſordidæ obſcuritatis; ut ſic ab eo ingenia ceſſare debuerint aut terrefieri toleraverint, quum manifeſtiſſimum ſit Athenienſem dixiſſe ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀποθήτας, τὰς ἀπὸ Θερμώδ., tanquam furias & minime deſiderabiles fæminas, quæ eſſent crudeliſſimæ, & abominabiles, atque hinc optandæ ut longiſſime abeſſe perſeveraviſſent. Puto liquidiſſimum eſſe eas nunc per λιτότητα morem ſic appellari. Habent hanc vocem omnia lexica.

519, 46. Καὶ γὰρ χρηστοὶ] MS. καὶ γὰρ ἂν χρηστοί.

520, 38. Λεπρεητέων.] Hoc flocci feci, perinde ut iſtos Vallæ Lepræatas; quum in libro optimo animadvertiſſem ſcriptum Λεπρεητέων. Sic omnes appellant. Infra in eodem libro ſcriptum erat Λεπρεήτας.

520, 43. Τυτέων δὲ ἐχόμενοι Χαλκιδέες.] Præter varietatem loquendi, & verbi ἔχεσθαι, cujus præcipua hîc requirebatur frequentia, flexionem in varias formas, tum mira eſt auctoris cura in participio ἐχόμενοι aut uſurpando aut omittendo, ut ſubintelligatur, & ne ſemel quidem adhibita iteratio, niſi in hoc uno loco: ubi quum præmiſerit Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι, nunc tamen ita ut vides iterat, quum id non fiat in alia parte. Sed propterea ſcias oportet vocem tertiam non eſſe in MS.

522, 10. Περὶ Θεσσαλίην οἰκεομένας.] MS. οἰκημένας, ut ſæpe alibi.

522, 24. Πρότερόν μοι δεδήλωται.] Vocula μοι non eſt in MS.

522, 27. Ὡς δὲ ἀπεικάσαι ἐςί.] Verbum ſit qualecunque, ſcribis Herodoti & editoribus forſan gratum, quod tamen annotare inſuper habuit Æm. Portus. Huc nihilominus vix videtur convenire iſtud compoſitum, unde legitur in optimo MS. ἐπεικάσαι, conjecturam adhibere, quod certe jam requiritur.

523, 48. Γροῖσι ἐχρέετο.] Notabile eſt quod legitur in optimo MS. ἐχρέατο, quum ad id pervenire non potuerit curioſitas Æm. Porti tantopere ſe acuens & omnia ruſpans in Εατο, ſed fere pluralia, donec incideret in Παρηγορέατο.

524, 31. Καλὰ τὸ εἶδος.] MS. καλά τε τὸ εἶδος, quo leniſſime conciliatur hæc pars cum ſequente καὶ καλὰ τὸ κέρδος.

525, 5. Φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίων.] Magis intendit negativam hanc locutionem optimus MS. exhibens οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγ.

525, 20. Ἀνεκαλυμμένοισι ἀλλήλοισι.] Paulo ante ſic dixit ἡμέραι δέ σφι ἀνακεκαλυμμένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν. Sed in eis quæ citavi, vox poſterior non eſt in MS. eamque verius eſt deleri debere, quum & verba illa priora habeant ſuam rationem, & ſane diverſam ab his, in quibus verſamur, & ex principio ipſo libri quinti appareat auctorem hoc decompoſito malle uti ſine addito dativo.

525, 39. Τούτου μέν νυν] Particula poſterior, etſi occurrat ſic adhibita ſæpius, non eſt in MS.

525, 45. Ἔτι πλεῦνας γίνεσθαι.] Verbum γίνεσθαι non eſt in MS. nec incommode, quum verbum εἶναι proxime antecedat interpoſito tantum verbo..

527, 7. Μή με διαφθείρητε.] MS. μή με καὶ διαφθείρ. Quæ vocula affert ſuam venuſtatem.

527, 16. Μὴ πλεῦνες συναχθῆτε.] MS. συλλεχθῆτε,

λεχθῆτε, quod convenientius Græcæ libertati, prout ἐπιῤῥέειν dixit de hac eadem re in cap. 37.

527,23. Τοῦτο τὸ ἔργον ἔτι παράβολον.] MS. tantum ἔτι ἔργον παράβολον. Hic ordo vocum viſus fuit eſſe confuſior nonnullis, ut particulam demonſtrativam requirerent proxime anteponi adjectivo: ſed non ita Herodotus.

527,38. Ἐπὶ Μαραθῶνι μαχ.] MS. liquide ἐν Μαραθῶνι μαχ. prout habuimus lib. 8 toties ἐν Σαλαμῖνι. Adhibe Porti Lexicon in ἐν cum dativo loci pro περὶ ἢ πρός.

528,22. Ταῦτα δὲ οὐδαμῶς.] Adverſativa caret MS. Eleganter profecto, ut ſit abruptior exprobratio.

528,25. Βουλόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι.] Habet id quoque ſenſum ſuum, nec male huic loco convenientem. Attamen legi in optimo MS. μούνοισι, ut videtur ante ſe habuiſſe interpres. Unde oportet eam ſolam lectionem habere pro vero, quum id ſit, quod exprobret, quod cum ſervis Perſarum videantur congredi voluiſſe, quos pro gentis gloria decebat ſolos Perſas eligere.

528,32. Ἢν μὲν δοκέῃ.] Δοκέει habet MS. & ſic bis.

528,45. Προσφέρεσθαι ἄποροι.] Id notat Stephanus haberi in quibuſdam vet. lib. Debuerat addere in quibus legatur εὔποροι. Sic examen inſtitui poſſet. Certe MS. Mediceus habet ἄποροι. Male Valla de inſuetis accepit.

529,8. Ἐλθόντες περὶ τὸ δεξιὸν κέρας.] MS. ἐλθόντες παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξ. Et ſic quoque interpres. Cur igitur tot voces omiſſæ ſunt? aut cujus beneficio exciderunt? Repoſui igitur, præſertim quum & Th. Gale ex cod. Arch. ſimul & Et. & ipſo Valla rectiſſime judicet ita ſuppleri.

529,12. Ἀποκεκλέατο.] MS. ἀπεκεκλέατο.

530,5. Λοχηγετέων] Verbum memorabile. Id enim quum Valla reddidiſſet *tribunus cohortis*, quaſi derivatum ab λοχηγετεῖν, hoc excepit quaſi verbum Herodoti pro communi λοχαγεῖν Æmil. Portus, & decem inde verſus ſupplet, ut dicat nihil. Ecce immo & Henr. Stephanus in tomo ſecundo Theſauri ſine hæſitatione refert Λοχηγετέω *ſum tribunus cohortis*, ut λοχαγέτης ex Euripide. Sic docemur Græca, ſed quæ nunquam intra mare Ionium & Theſſaliam addita ſunt. Mire ſi ita habeant alii codices antiqui. Itaque præ hoc incerto & ex aliis inaudito præſtat credere ab Herodoto veniſſe, quod habet optimus MS. λοχηγέων.

531,11. Αὐτὸν ἀναλαβόντα τὰ ὅπλα.] MS. αὐτὸν ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα. Quam acceſſionem quum viderit Valla, & in verſione communicaret, noluit admittere Æm. Portus in ἰδίῃ τέχνῃ, unde ibi ut nimis docte, ſic infeliciſſime rem gerit. Patet lapſus, ut opus non ſit monſtrare.

531,29. Θρασυνίδεον.] MS. Θρασυδήιον. Omnino recte. Nam Thraſydæus apud Græcos notum nomen.

531,31. Ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι λέγετε.] MS. ἐλέγετε, ut agnovit interpres.

532,3. Τῶν δὴ ἐποιήσαντο.] MS. ἐποίησαν.

533,46. Ὡς ἐτράπησαν.] MS. ὡς ἐτράποντο. quod in fine capitis 65 & denuo 66 repetitur.

534,1. Περὶ τοῦ Δήμητρος τὸ ἄλσος.] Atqui id ſequitur in verſu proximo, & quidem loco oportuno. Sed nunc MS. παρὰ τῆς, & id videtur agnoviſſe Valla.

534,6. Οὐκ ἐδέξατο.] Longe melius ille aoriſtus convenit participio ἐμπρήσαντας, quam huic verbo, quod agit de re cummaxime inſtanti. Itaque etiam non admittitur ab optimo MS. ſed in eo legitur οὐκ ἐδέκετο. quod magis multo eſt congruum. Sentiebant in animo ſuo Deam non dare locum.

Ibidem. Τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνακτόριον.] Hoc unicum memoratur Lexicographis in hac voce exemplum. At MS. optimus hic quoque refert ἀνάκτορον, de quo ad 9,21, ut licet in multis placuerit gemina terminatio, in hac tamen voce diſplicuerit etiam Herodoto.

534,19. Ἦγε κατηγεόμενος.] Lectio bene colorata, ſi modo veniſſet ab Herodoto, non ab aliis, qui nolebant ulterius differri voculam τοὺς, quin haberet jam aliquid adminiculi. Sed interim optimus MS. habet ἤιε; Et quidquid aliis videatur, id mutari non debuit, quum opiner omnino ſic ſcripſiſſe Herodotum, ut vocula iſta præcedens τοὺς quærere inferius debeat aliquid cui innitatur.

536,12. Μετὰ δὲ τοῦτον.] Non decido inter hanc lectionem vulgatam, & alteram codicis MS. τούτων; ut non Ariſtodemum ſolum jam intellexerit. Pervicacis enim pectoris eſt poſt eum ponere omnia, quem recenti pugna fatearis in Spartana λέσχῃ creditum fuiſſe pro deſperato ad necem cucurriſſe.

536,23. Φθόνῳ ἂν εἴποιεν.] MS. εἴποιμεν. diximus ex livore veniſſe. Tanquam fateatur auctor eſſe quaſdam arcanas cauſas propenſionis huc repentis, ut magis ad Ariſtodemum reſpiciat, quam ullum alium, etiam ipſum Poſidonium. Nam λέσχη qua potuit ardere invidia adverſus necatum?

536,36. Πρὸς Ἀείμνηστον.] MS. Ἀρίμνηστον. Aëimneſtum inter Spartanos alibi memoravit.

537,21. Ἀμφισβητέων.] MS. ἀμφισβατέων.

537,22. Ἀπαιδὸς παρθενευούσης.] MS. ἀπαιδὸς αἰεὶ παρθενευούσης. Sic demum impletur deſcriptio ſumpta ex affirmativo, ut perfecte plene que illi apponi poſſit altera adſcita ex negativo.

537,39. Ἐοῦσῃ καλλίστῃ ἐκ τῶν παρεουσέων.] Particulam ἐκ non habet MS. nec video ita opus

opus eſſe, ut omitti nequeat ſalvo ſenſu & modo ſcribendi.

537,41. Ἔτι ἐν τῇσι φόνῃσι ἐόντας.] Vocem poſtremam non habet MS.

538,2. Ὁ δὲ ἀμείβετο.] MS. ἀμείβεται.

538,25. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φέρων.] Hæc quoque ultima vox non legitur in MS. ut ipſe Lampon dicatur Αἰγινητέων τὰ πρῶτα. An hoc dulcedinis mellitiſſimæ genus potuit averti ab Herodoto? Sane factum eſt per tot non annos, ſed ſæcula. Attamen revireſcit veritas. Eſt enim haud dubie purum Herodoteum, ut 6,100. Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα. Non aliter dixerunt πάντα. Accedit, quod 8,104 dicat φερόμενον ἐς τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλεῖ, non φέροντα in hoc genere loquendi.

538,27. Ἀπικόμενος δὲ αὐτίκα ἔλεγε.] Annectit MS. voculam τάδε.

539,32. Ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος τοῦ χαλκέου ἐπεστεώς.] Inſitum his verbis ſenſum an poſſumus aſſequi liquidius quam ex conſpectu? Itaque quum inſignis Whelerus inter peregrinationis muſicæ lucra Conſtantinopoli in has oras advexerit hanc tantæ vetuſtatis fabricam, non me teneo, quin huc reponam, ubi unice deſcribitur, & caſtius profecto,

quam fit apud ipſum ab nonnullis, *qui prennent cette antiquité pour un Trepied d'Apollon.* Quis poſſet ita dicere aſpectans hoc nobile monumentum? non habet tripodis maxima propria, ſed ea, quæ ſignat Herodotus.

540,26. Τὸ ἐπάνω τῆς γνάθου.] Et cur in hac deſcriptione auctor uteretur compoſito? Optimus ille MS. habet τὸ ἄνω τῆς γν.

540,30. Ὁ νεκρὸς ἠφάνισαν.] MS. ἠφάνισε, multo probabilius.

540,49. Πάντας ἔθαψαν εἵλωτας.] Vox media non exſtat in MS. & ſupervacua eſt prorſus in tot repetitionibus.

541,5. Ἐπαισχυνομένους.] Sic ſe habet: verbum hoc bene notum eſt eis, qui vel primis labiis guſtarunt hæc elementa: ideo debuit Herodoteis immiſceri tam nothum & ſpurium, quam grande. Sed quæſo, mi Valla! an qui erubeſcebant ſe à pugna abfuiſſe, poſt tumulum hunc excitatum non erubeſcebant? aut ſtatim dicebant ſe interfuiſſe? Id lepidum quidem, & ipſe Herodotus, quem tantopere dediſtis perſtringendum, vos ridet. Ille enim ſcripſit ἀπαισχυνομένους. Sic plane legitur in vetuſtiſſimo exemplari Florentiæ. Et notat repellere pudorem conantes, quem collegerant ex abſentia iſta. Non Portus, non Stephanus hoc habet. Satis eſt, quod habeat in decompoſito eruditiſſimus ille Porphyrius lib. 1 Ἀποχῆς pag. 115. Τίς λοιπὸν ἀπολογία τοῖς ἀπαισχυντεῖν περὶ τὴν αὐτῶν ἀκρασίαν βουλομένοις;

541,10. Κλεάδην.] Nomen Bœotium, bene notum vel ex hiſtoria citeriore Alexandri Magni. Attamen MS. Ἀλεάδην.

541,14. Ἐδόκεε στρατεύεσθαι] MS. στρατεύειν.

541,27. Μὴ πρότερον … πρὶν ἢ ἐξέλωσι.] Notavi de hoc loco ad librum quintum ſub numeris 330,11.

Ibidem. Πλέω μὴ ἀνατλήσῃ.] Frequens fuit cauſa hujus verbi in hac hiſtoria uſurpandi, ſi id Herodoto fuiſſet gratum. Ne nunc quidem id ei placuit. Habet enim optimus MS. ἀναπλήσῃ. Hujus rei notitia defuit Æm. Porto, qui tam accommodate ad ſententiam hujus loci conatur illuſtrare hoc verbum ex loco libri 6 cap. 12. Τίνα δαιμονίων παραβάντες τάδε ἀναπίμπλαμεν. Vide eum in verbo ἀναπιμπλάναι.

541,44. Ἐπεπείθεσαν διωθέεσθαι.] Magnus enimvero labor Æmil. Porti, ut poſt tres rivulos factos, unde deduci poſſit, hoc verbum deploraret ab Valla omiſſum: quum tamen nulli iſtorum adſit aqua Pegaſeam Aganippen guſtu exhibens. Fucata omnia. Nec ita ſcripſit Herodotus; ſed ab eo teſtatur fideliſſimus codex veniſſe ἐπεπύθεσαν, vel ut propius veniam ἐπεπίθεσαν. Hoc autem in ſcrinio ſuo fovit huc uſque Calliope, ut non exierit in has luminis oras. Pulcherrimum tamen, ſi inſpexeris, quæ notata ſunt ad verba apud primarios ſcriptores occurrentia ἐπεπίθμεν vel πιθήσας, ut notet eos certe conſtituiſſe & hanc fiduciam foviſſe.

542,14. Κατὰ τὴν ταχίστην ἐλάων ἐς Θρηΐκην.] Tanquam privatus iter faceret. Quanto verius ad Herodoti manum & elegantius in optimo MS. legitur? ἐλῶν ἐς Θρηΐκην. Hic ſermo convenit ſequentibus & commento hujus ducis.

542, 10. Κατὰ πόδας μευ.] MS. κατὰ πόδας ἐμεῦ. Et ſtatim τοῦτον καὶ ξεινίζετε καὶ. quod longe plenius.

542, 37. Τοῦ τυράννου Θεομήστορος.] Si ita appellatus fuit, nihil invideo, quin maneat. Scire tamen licet in optimo libro vocari Θεομήτορος, quo fides mea inclinat. Nam in libro 8 cap. 85 nihil notavi.

542, 43. Ἄρα ὑπομείνωσι.] MS. ἄρα ὑπομείνωσι.

543, 18. Ἐκέλευε ποιέειν.] Immo πλέειν, ut recte eſt in MS.

543, 25. Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα.] Occæcatos vates colligens in obſervationibus ad Callimachum pag. 619 Ezech. Spanhemius Tireſiam & hunc Euenium, poſteriorem ita deſcribit: *Apollinis ovium apud Apolloniatas in Ionia cuſtodis.* Qua fide credidit Ioniam vel viſam ullo tempore fuiſſe ab hoc Euenio? Nempe quod præcedit ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ, intellexit de Ionia, & hinc ſatis aut doctus eſt, aut attentus in iſta parte ſcribenda fuit. Rideas ſane. Cæterum hæc narratio talium ovium docet Apollinem cognomento Nomium vel Nomionem fuiſſe, ut vocatur ab Cicerone lib. 3 de natura Deorum, qui in iſta Apollonia colebatur.

543, 42. Ὑπαγαγόντες μιν ἐς τὸ δικαστήριον.] Hæc non implent vim loquutionis illius, nedum Herodoteæ. Inſpice modo collectanea Æmil. Porti in v. Ὑπάγειν. Itaque etiam ſcriptum exſtat in optimo MS. ὑπὸ δικαστήριον. Egregie. Nam hoc ipſum videbis illic eſſe, quod deſiderat Herodotus.

544, 4. Παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην.] Particula ὡς non eſt in MS. nec ſolet ita loqui hic ſcriptor, verum alii.

544, 48. Ἐς δὲ τὴν ἤπειρον ἀπέπλεον.] Certe hoc verbum non congruit huic loco, quippe cui aliam longe ſignificationem attribuit in verbis proxime antecedentibus de Phœnicum claſſe, ut notet remeare in patriam, quum hic tantum de petendo litore ſit ſermo. Et ſane verbum ultimum non eſt in MS. ut omnino abjici debet. Subintelligitur ex ſuperioribus ἀνῆγον.

545, 6. Ἐπὶ τοῦτον μὲν δὴ τὸ στρατόν.] MS. ὑπὸ τοῦτον, ut maneat in uſu præpoſitionis ad hanc cauſam adhiberi ſolitæ.

545, 15. Ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτίσιν.] Hic locus an pro integro legi debeat, dubito. Citat enim eum Meurſius de Fortuna Attica cap. 6, ubi ſic edit nulla diſtinctione divellens participium ἐπισπόμενος ab præcedentibus, quod fit in editionibus, quantum ſcio, omnibus, etiam ipſa Thomæ Gale, quod nulli non patet fieri perperam. Sed idem Meurſius illic jam citat κλεινὸν, ut nihil habeamus dicere eidem Gale aliquid monenti, niſi quod ſero veniat. Quippe jam & Stephano in indice Theſauri ſic citatur; quaſi vulgo exſtet in editis. Unde id adſcivi nunc merito. Cæterum legitur in optimo MS. non ἐπισπόμενος; ſed ἐπισπομένου, quaſi innuerct non Philiſtum abiiſſe cum Neleo, ſed patrem ejus Paſielem, cujus deinde filius illic templum ſtatuerit. Res pertinet ad hiſtoriam, in qua non auſim decidere.

545, 33. Ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ.] MS. ἐγχρίμψας.

545, 48. Δεύτερα τάδε ἐπείθετο.] MS. δεύτερα δὴ τάδε ἐπ.

546, 20. Προσήλασαν πρὸς τὰς βαρ.] MS. προσορμίσαν, ut cap. 101 προσήλασαν.

547, 3. Μέχρι κατὰ τὸ ἥμισυ] Eſt inaudita loquutio, nec explicari poteſt; ut omnino non aſſequar, quemadmodum tot docti lectores eam concoquere potuerint, & ex optimo MS. corrigendum ſit μέχρι κου τὸ ἡμ. Quippe quod non modo præſtantiſſimum eſt ad mollienda Græca, ſed pariter declarat originem falſæ vocis κατὰ, nempe quod illud κου ſic involutum fuerit in ſcribendo, ut quaſi nota fuerit præpoſitionis κατὰ, quum breviter & cito ſcribitur.

547, 8. Τῷ ἑτέρῳ κέρεϊ.] MS. κέρεϊ.

547, 20. Συνεπισπόμενοι συνέπιπτον.] MS. συνεσέπιπτον. Manifeſto vulgatæ vitio. Et mox ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος, ubi vocula καὶ eliditur vulgo male.

547, 27. Ἑρμαμίτρης.] Etiam Florentinus MS. Ἰθαμίτρης habet, prout ex codice Arch. protulit Th. Gale.

548, 4. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθοίνου.] MS. Εὐθόνου.

548, 18. Ὅκοι χρεὼν εἴη τὸν Ἑλλ. κατοικῆσαι.] MS. primo ὅκη. Item κατοικίσαι. Et utrumque genuinum. Agitur enim de loco in quem deduci Ionas conveniret; quod prius eſt, antequam habitarent.

548, 25. Τοῖσι ἐν τέλεσι ἐοῦσι.] Ipſa pronunciatio hujus locutionis moleſta eſt, cui egregie occurrit optimus MS. ἐν τέλει ἐοῦσι. Sic enim ſcio exſtare in illo priſco volumine, quod debuit in contextu hoc exprimi, ubi quid non vitii invectum eſt omiſſo participio & voce τέλεσι retenta? Etiam Herodotus ſe oſtendit 3, 18. Τοὺς ἐν τέλει ἑκάστους ἐόντας τῶν ἀστῶν.

548, 26. Τὰ ἐμπόρια.] MS. τὰ ἐμπόλια.

548, 34. Πίσι τε καταλαβόντες.] Confuſa eſt hic copia copulativæ, & non toleranda vel ideo, quia legitur in MS. πίσι καταλαβόντες, ut pateat referri hoc non ad præcedentia, ſed ad ſequentia. Certe nec videtur Valla agnoviſſe.

549, 2. Δεινὰ ποιησάμενος.] MS. ποιεύμενος. Id eſt Herodoteum.

549, 12. Τῶν δὲ κατ᾽ ὁδὸν πορευομένων βαρβάρων.] Vox poſtrema non eſt in MS. Sicut etiam in ſequentibus iſtis οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τετρίων, voce ultima MS. deſtituitur. Neque ſa-

ſane vel alterutra huc requiritur, ac præſertim illa prior βαρβάρων, quum tam accurate deſcripſerit, quos intelligat per iſta τῶν κατ' ὁδὸν πορευομένων, ut ſupponat alios fuiſſe, qui non ita recederent per viam, quos in initio hujus capitis deſcripſit τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων.

549, 42. Εἶπαι Ξέρξη.] Ceſpitat conſtructio, neque ullo genere tolerari poteſt ille infinitivus; & quam commode exſtat in MS. εἶπε?

550, 14. Περσιστὶ μὲν τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον.] Tanquam tunc vere exhilarans ſuum genium primoreſque aulæ, ut non dubitem hoc Perſicum componere cum Romanæ conſuetudinis inter patronos & clientes cœna recta & ſportula, quum cœna recta non alia ſit, quam τελείη. Sed ut evileſcat Herodotus, quid non ſuſtinent proferre viri inſignes? Scaliger in libro tertio Canonum Iſagog. ex Cteſia habet in lingua Perſica τυκτὰ, idque Perſice nihil aliud quam *thronus*. Johannes Fronto de diebus feſtivis Arabice didicerat *Tuc* ſignificare torquem, felicitatem &c. Mox adjicit & *Tucf*. Erunt ſimilia multa quæ ex vicinis linguis ad ignotam Perſicam pedibus trahi poſſunt. Sed an non hæc laſcivia eſt? Moroſiſſima quidem truculentia Iſaaci Voſſii, qua ſcripſit Herodotum ignarum linguæ Perſicæ & nullis orientis gentium inſtructum monumentis, quid niſi ſervile capiſtrum meretur? Unde enim probat hæc? An in oroſangis aberravit Herodotus? an in angariis oſtendit nec linguam Perſicam nec inſtitutorum conſuetudinem ſibi cognitam fuiſſe? Num in Satrapiis? aut aliis denique vocibus? Et unde ea facultas Voſſio, ut ille Herodotum in tale crimen vocet? Sed ille neſcivit erubeſcere. Quid enim? an alterutra ex dictis ſuperat Herodoteam? Certe non, ſi quis ita conſideret, ut modo dixi, quod neutrum ex his tribus feciſſe opinor.

550, 15. Τὴν κεφαλὴν σμᾶται.] Memorat hoc convivium Briſſonius lib. 1 de regn. Perſ. pag. 65, notatque eo die Regem caput comere, purgare & mundare &c. Plures alii, ſed qui nihil explicant Græcum. Verum doctiſſime Caſaubonus ad Athenæum 4, 10 inſpexit, & poſt eum Freinshemius ad Curtium 8, 9 interpretans *tunc ſolum rex caput cum cura abluitur*, (hoc alii adferunt ex Loceenio) rejecto Valla & Dalechampio, qui reddiderint κοσμεῖται *ornatur*, quo forſan etiam reſpicit Stephanus, dum notat Vallam videri ſequutum eſſe diverſam à noſtra lectionem. Denique cumulum his imponens per Græcæ linguæ nimiam notitiam Ezech. Spanhemius in denſis illis obſervationibus ad Callimachum pag. 564, quum nullum ſciat proferre locum, niſi qui ab Caſaubono ſuppeditatur ex Diodoro, tamen & Caſaubonum ſugillat & ipſe neſcit, utrum velit *defricare* an *detergere* ſeu *purgare*. Utique in rege hæc non fuit ſimplex defrictio aut deterſio; & capillorum purgationem oportet omnino frequentiorem attribui regibus Perſicis in iſta creberrima unguenti affuſione, niſi debeant ludibrium maximis ſordibus. Cur autem *defricare* potius quam *infricare*, quod elegerat Stephanus in Theſauro? Omnino prudenter exiſtimem feciſſe Vallam, dum vertit *ornare*, φωνῆς verbo iſto poſito, ita ut in quo proprie conſiſteret illud σμᾶν, non perite ſatis aſſequeretur; prout ornare ad caput & capillos & qualemcunque eorum curam in lingua Latina pertinet, & ornatrices feminæ omni & diverſiſſima cura pollebant. Habes & 4, 73 de Scythis, qui ſuos humaverunt: σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι. 2, 37 Sacerdotes Ægyptii ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι διασμῶντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, ubi reddit *extergentes*, unde patet Vallæ ſatis cognitum fuiſſe verbum.

550, 16. Καὶ Πέρσαις δωρέεται.] MS. Πέρσας.

550, 49. Οὔτε ἐκείνη ἔτι πλεῦνα χρέν.] MS. ignorat voculam ἔτι. Ita eam vocem, etiam ubi commodum videtur occupare locum, Herodotus interdum maluit omittere.

551, 42. Τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα.] Nimis ſimpliciter vertit Laurentius & nunc & cap. 120 *arma è pontibus*, quaſi dememiniſſet 7, 25 ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας, ubi dixit *armaturam*; ſed declaravit Stephanus, prout nunc quoque fieri oportuit.

552, 8. Ἐπὶ γῆν τὴν στρατευόμενος.] MS. στρατευσάμενος, in quo reſidet omnis venuſtas.

552, 28. Ἀπαγάγοιεν σφέας ὀπίσω.] MS. ἀπάγοιεν, quod longe convenientius eſt, vel magis neceſſarium, quum vulgata lectio fere ſupponat id jam factum eſſe, ut cap. 113.

552, 32. Ἀμφὶ τὴν Ἀρταΰκτεα.] Harum vocum nulla exſtat in MS. ut pateat aliquem ſic inſuſcando voluiſſe jactare doctrinam. Satis eſt quod illa deſcriptio adhuc ſequatur.

552, 48. Ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμοῦ.] At MS. ποταμῶν. Recte prorſus.

553, 9. Ἰχθύες νεάλωτοι.] Recte, ſed quadriſyllabicum porrigit optimus MS. νεοάλωτοι, quo clarius exprimitur vis ejus, ut νεοαρδέ' ἀλωὴν maluit dicere Homerus, alii νεοεργές. Et ſunt plura talia.

553, 17. Ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι.] Quam ſub ſceleſta ſpecie averterunt limpidam illam Hippocrenen manus Herodoteæ, ut ejus Calliope æternum doleret? Unde enim hoc, quum 1, 96 uſurpetur ἐπιθέμενος? & quidem ſine tertio caſu? Sæcula licet jam adſtrinxerint hunc locum his ſordibus, non dubitabo tamen publicare legi in optimo MS. ἐπιχθῆναι. Quod quia non intelligebatur, debuit expelli, quum ſciamus tamen illud ἐφίκομαι,

&

& derivata ejus afferre tam varias notationes, & huic loco per ſane congruas.

553, 23. Οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι.] Ita quum procedat Græcus Herodotus, id non placuit Vallæ & aliis editoribus, conſenſu porrigentibus id nomen *Elæuntini*. Nec video auctoritatem, quam ſequantur, quum Epitome Stephani non agnoſcat aliud gentile præter Ἐλαιούσιος, & in Herodoto ab Aldo uſque ſemper editum fuerit prout citavi, quod abhinc opinor ceſſabit, quum pateat codex vetuſtiſſimus & fideliſſimus Florentiæ, in quo perſpicue legitur Ἐλαιούσιοι, ut Μυοῦς, Μυούσιοι etiam Herodoto 6, 8.

554, 11. Ἄλλοισι δουλεύειν.] In his etiam vocibus finit exemplar Mediceum, ſubjiciens tantummodo has voces & has deinde notas ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Θ

ΧΧΗΗΗΠΙ ſive ad quaterniones ſignandos, ſeu quidquid etiam illud ſit. Sed Tanaquillus Faber Epiſt. Critic. parte 1 pag. 30 deſiderat hic poni totum principium quinque verſibus conſtans, quia Dionyſius Hal. ſcripſerit idem initium, eundem finem hiſtoriæ Herodoteæ fuiſſe, quod hodie aliter ſe habeat, ad Cn. Pompejum in Epiſtola: τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιόν τε καὶ ἀρχή καὶ τέλος ἐστὶ τῆς ἱστορίας, unde concludit alia etiam excidiſſe ex Herodoto; ut facilius obtineat potuiſſe nonnulla ex uno libro vel loco tranſponi in alium. Opinor perinde validum hoc eſſe ſpecimen, ac poſterius de Heliopoli, quod in libro ſecundo vidimus, aut quod tertium adhibet pag. 70 de Alabaſtris, de qua urbe didicit ex Hermolao citationem, quum tamen nil tale apud Herodotum legere meminerit. In loco autem Dionyſii, qui notus bene fuit aliis, & ſolet præmitti in teſtimoniis antiquis de hoc auctore, ut ab Fabro non excitetur, etſi ille ſcriptus ſit non oppido clare & ſimpliciter, aliquid animadvertere poteris ex fine notarum ad librum 7 & 8, in quibus forſan id fit etiamnum, quod Dionyſius Hal. teſtatur. Verum ex eo non probes ex Herodoto aliqua omiſſa eſſe, quæ ad hiſtoriam ejus explendam pertinebant; ſed tantum ſcribas cenſuiſſe nequaquam opus eſſe, ut repeterentur eadem verba, & quæ in fine antecedentis libri poſita eſſent, iterarentur in principio ſequentis.

An & iſta mens fuerit Th. Gatakeri, neſcio; ſed ut ſcias quid ſcripſerit ad hanc rem pertinens, in libro 11 Adverſ. cap. 8, quum præmiſiſſet in argumento capitis illius *Quæ ex Herodoto Ariſtoteles, in ejus ſcriptis jam non patere*, & in loco ipſo monuiſſet [Herodotum Ariſtoteles hiſtor. animal. l. 8 c. 18 reprehendit, quod aquilam in Nini obſidione bibentem inducat, quum τὰ γαμψώνυχα ἄποτα πάμπαν exiſtant,] in fine apponit: [Illud obiter moneo, in Herodoti ſcriptis, quæ ſuperſunt, iſtud neutiquam reperiri, qui lib. 1. quidem Ninum ait à Cyaxare expugnatam, modumque alibi fuſius narraturum pollicetur, ſed in eis, quæ habemus, nuſquam id præſtitiſſe deprehenditur] Monitio illa quum ſit nuda, etiam ſupervacua eſt & nulli bono; quum & alii Ariſtotelem ante ipſum legerint, eum componentes cum Herodoto, & ſapienter tacuerint: cur enim non de unoquoque ſtudioſo id ſuppoſuerim? Et Gatakero utique ſatisfactum fuiſſe oportuit, quod eandem rem abunde annotaviſſet in Hiſtoricis Græcis G. J. Voſſius, qui & anxietatem nimiam Theodori Gazæ in hac parte notât tamdiu editam ante Gatakerum. Sed & Marſhamus in Chronico Canone ſæculi XVII pag. 494 notat [Diodorus pag. 84. dicit Herodotum tradidiſſe Cyaxarem (qui quidem Ninum expugnavit) fuiſſe primum Medorum Regem, cum tamen ex ipſo Herodoto conſtet Deiocem primum fuiſſe, Cyaxarem penultimum] Eat ergo, quoniam mihi via nulla alia reſtat, aut ad Aſſyriacos aut ad alios, ſi fuerunt, logos, ad quos toties ex Herodoto citarunt alii. Omiſi etiam poſt librum octavum ita in optimo MS. ſcriptum eſſe

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Η

ΧΧΗΗΗΔΔΙΙ

FINIS.

I N D E X
EORUM QUÆ APUD HERODOTUM SUNT MEMORABILIA.

Monitus eſſe debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accommodatum eſſe, ſed ad libros, & capita in quæ eos diſtribuimus, ad oram interioris paginæ ſemper adnotata.

ABÆ, urbs Phocenſiom, I, 46 VIII, 27 & 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples VIII, 33
ibidem reddita oracula, Herodoti etiam ætate *ibidem*
Abantes EUbœæ non minima portio I, 146
Abaris ferebatur fuiſſe Hyperboreus IV, 36
de eo & ejus ſagittâ fabula *ibid.*
Abdera, VI, 46 urbs à Teiis condita in Thracia, I, 168
eam Xeraes præterit VII, 109
cum Abderitis Xerxes hoſpitii fœdus iniit, & acinace aureo ac tiara auro intertexta eos donavit VIII, 120
Abrocomes & Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, ſuper cadaver Leonidæ occumbunt VII, 224
Abronychus, Athenienſis, filius Lyſiclis, ſpeculator apud Leonidem VIII, 21
Abydus, una urbium in Helleſponto V, 117. VII, 33, 34 vicina Dardano VII, 43
ponte à Xerxe jungitur VII, 34
Abydeni prætorium quoddam Xerxi extruunt VII, 44
Acanthus urbs VI, 44
Acanthios Medica veſte donat Xerxes VII, 116
Acanthiorum mare VII, 22
Accenſio lucernarum, feſti nomen II, 62
Accipiter inter animantes Ægyptiis ſacras II, 65
eum qui necaverit apud Ægyptios, ſive volens, ſive nolens, morte mulctatur *ibid.*
eas aves in urbem Butum aſportant ſepeliendas II, 67
earum paria ſeptem, omen ſunt ſeptem Perſis III, 76
Acephali populi IV, 191
in pectoribus oculos habent *ibid.*
Aceratos, propheta in templo Delphico VIII, 37
Aces amnis III, 117
unde oriatur *ibid.*
Achæorum, qui Iones è ſedibus ſuis exegerunt, partes duodecim I, 145
Achæi Phthiotæ ſuppeditant Xerxi terreſtres copias VII, 185
eorum in Athamantis poſteros actio VII, 197
Achaiæ Cereris templum & orgia V, 61
Achæmenes, Darii filius periit in Ægypto III, 12 Xerxis ex utroque parente germanus VII, 7, 97
Ægypti præſes VII, 7
Ægyptiacæ claſſi præfectus VII, 97
bonum conſilium Demarati invertit VII, 236
ab Inaro interfectus III, 12. VII, 7
alius auctor regiæ ſtirpis per Darium VII, 11
Achæmenes *alius*, Cambyſis pater VII, 11
Achæmenidæ compellantur à Cambyſe III, 65
eorum tribus apud Paſargadas I, 125
ab iis reges Perſidæ ſunt oriundi *ibid.*
Achaja VIII, 36
Achelous fluvius II, 10. VII, 126
Acheron fluvius V, 92, 7. VIII, 47
Achilleum oppidum V, 94
Achilleius curſus, locus ſic dictus IV, 55, 76
Acinaces Martis, cui immolatur quotannis IV, 62
acinacem in calicem vino & ſanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo IV, 70
acinaces Perſicus in Helleſpontum abjectus à Xerxe VII, 54
Acræphia urbs VIII, 135
Acriſius Danaes pater VI, 53
Acrothoon urbs VII, 22
ex Aculeis jaculorum ahenum factum IV, 81
Adicran, Afrorum rex, agro à Cyrenæis eatus, Apriæ ſe dedit IV, 159
Adimantus Ariſtex pater VII, 137
Adimantus Ocyti filius, Corinthiorum claſſis dux, fugam facere vult VIII, 5
ejus dictum in Themiſtoclem VIII, 59
inſolentia erga Themiſtoclem VIII, 61
ejus turpis fuga VIII, 94
Admetus Eumeli pater II, 2
Adramyttium urbs VII, 42
Adraſtus Phryx Midæ filius I, 35, 45
fratris interemptor *ibid.*
à Crœſo eapiatus I, 35
ei cuſtodiam filii ſui ad venationem exeuntis mandat Crœſus I, 41
Crœſi filium transfodit, aprum volens transfigere I, 43
ſeſe ſuper buſtum Atyis transfodit I, 45
Adraſtus, Talai filius, Sicyonis rex V, 67. pater Ægialei V, 68
in Adraſtum Cliſthenis Sicyonii odium V, 67
ei honores & dies feſti erepti, & Melanippo traditi *ibid.*
Adria V, 9 à Phocæenſibus oſtenſa I, 163
Adyrmachidæ Libyes, Ægyptum verſus IV, 168
eorum mores, & uxorum *ibid.*
Æa Colchis VII, 193. 197
AEaces Syloſontis & Polycratis pater III, 139, VI, 13
Æaces, Syloſontis fil. Sami tyrannus, ab Ariſtagora exutus tyrannide VI, 13
Samios ad defectionem à ſociis ſolicitat *ibid.*
Samum reductus VI, 25
Æacus & Ægina VI, 35
Æacus & Æacidæ à claſſe Græcorum invocantur VIII, 64
Æaci fanum V, 89
Æacidæ ab Æginetis, Thebanis miſſi V, 80. VIII, 84
Æacides Samius IV, 138
Ædes Veneris in Cypro unde extructa I, 105
Minervæ VIII. 39
Protei, dicta Veneris hoſpitæ II, 112
Vulcani II, 110
deorum & hominum ligneæ IV, 108
fulmine abſumptæ IV, 79
Ædificii ſtructura, in quo repoſitæ erant regiæ pecuniæ II, 121
Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium conſumptum II, 175 & ejus ex ſolido ſaxo deſcriptio *ibid. & ſeq.*
Ædificium Zamolxis ſubterraneum IV, 95
Ædificia humanis operibus majora II, 148
Æga urbs VII, 122
Ægæ una ex partibus Achæorum I, 145
Ægææ civitas Æolum I, 149
Ægæum mare IV, 85
Ægaleus mons, unde Xerxes navalem pugnam ſpectabat VIII, 90
Ægeſtanorum pugna cum Spartanis ducibus V, 46
Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit I, 173
Ægeus, Oiolyci fil. unde Ægidæ IV, 149
Ægialenſes, tribus Sicyonia, ab Ægialo Adraſti filio V, 68
Ægialees Pelaſgi VII, 94
Ægicores Ionis filius V, 66
Ægidæ in Sparta ingens tribus, à quo dicta IV, 149
Ægila, ſive Ægile, locus ad quem Naſamones veniunt ut palmulas decerpant IV, 172, 182
Ægilea, Styreorum inſula VI, 107
Ægilia circa Fretriam VI, 101
Ægina & Æacus VI, 35
Ægina, (*alias* Argiva) Ariſtodemi uxor VI, 52
Ægina & Thebe, ſorores, filiæ Aſopi V, 80

Æginetæ cur Samiis infenſi III, 59
Samios ut mulctarint ibid.
Epidauriis quondam ſubditi V, 83
eorum in Athenienſes odii principium V, 89
terram & aquam Dario dant VI, 49
unde infenſos habent Athenienſes, & apud Spartam inſimulantur *ibid.* contraque ejus rei autores mittitur Cleomenes VI, 50
primores ipſorum dantur obſidas Athenienſibus VI, 73
eorum cum Athenienſibus ſimultates V, 82
undeque ortæ V, 81, 83 *&c.*
ab iis illatæ Athenienſibus injuriæ VI, 87
auxilia rogantur à Thebanis contra Athenienſes V, 80, 81
ab iis ſtatuæ rapetitæ per Athenienſes V, 84
circa Æginetas & Athenienſes acta *ibid. & ſeq.*
aorum legati contra Leutychidem, Spartam miſſi VI, 85
eorum piaculum, maximorum eis malorum cauſa VI, 91
ab Athenienſibus navali prœlio victi VI, 92
præſtantiſſimi in pugna navali contra Perſam VIII, 93
aureas ſtellas tres quæ ſupar malum navis æreum ſunt Delpbis dedicarunt VIII, 122
unde iis divitiarum principium IX, 79
iis tumulus ipſorum rogatu ſtructus, à quo, & cur, & quando IX, 84
Æginericum bellum cum Athenienſibus VII, 144
Ægion urbs Achæorum I, 145
Ægira urbs Achæorum I, 145
Ægirocſſa, Æolum civitas I, 149
Ægis Minervæ unde IV, 180
Ægli pop. III, 92
Ægos potami IX, 118
circa AEgrotos Babyloniorum lea I, 197
ægroti apud quoſdam Indos deſarti in deſerto cubant III, 100
apud quoſdam Indos interficiuntur & comeduntur III, 99
ſuper ægrotos qui ad aram ſunt cinis ſparſus in Delo IV, 35
Ægyptus in XII portionas diſtincta II, 147
Ægyptus fluminis donum II, 5
Ægypti ſeu Ægyptiacæ regionis natura *ibid.*
ajus longitudo *ibid.*
tota eſt paluſtris: vell, (*ut Græcum verbum ſanat*) palus II, 4
Ægyptus eſt quam Nilus irrigat II, 18
Aſiæ & Africæ terminus II, 17
Africæ finitima II, 65. III, 91
unde incipiat & qua pataar in eam ingreſſus III, 5
in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) diviſa II, 164
urbes habitari in ea mille & viginti II, 177
montanæ Ciliciæ oppoſita eſt II, 34
qualis ſit qua parte Africam ſpectat II, 8
foſſas unda tam multas habeat II, 108
propter quas inequitabilis & plauſtris inhabilis effectn *ibid.*
de Ægypti magnitudina Ionum ſententiæ II, 15 & Herodoti II, 17
plura mirabilia habet quàm omnis alia regio II, 35
ſub Amali rege maxime beata II, 177
Ægypto minatur interitum Cambyſes circiter decem annos natus III, 3
eâ potiuntur Parſæ III, 7
Perſis tributaria III, 91
Ægyptia ſacra II, 81
Ægyptii tum Cyri familia cognationem ſibi fingunt III, 2
plaraque omnia diverſa à cetaris hominibus conſtituerunt inſtituta & jura, ut cœli eorum & fluminis diverſa eſt natura II, 35
eorum inſtituta & jura II, 35, 36 *&c.*
omnium hominum primos ſa arbitrati II, 2 Phrygas tamen eſſe priores concedunt *ibid.*
in ſeptem hominum genera diſtributi II, 164
hominum ſapientiſſimi II, 160
multarum rerum cognitiona cetaris antecellunt II, 121
eorum inventa II, 4, 82
primi immortalitatem animarum aſſeverarunt II, 123
primi annum excogitarunt, & in menſas duodecim diſtribuerunt II, 4
prodigiorum obſervantiſſimi II, 82
divinationem certis diis vindicant II, 83
ignem animal eſſe aſſerunt III, 16
ſuis moribus & inſtitutis contenti II, 78 nec ullis aliis uti volunt II, 91
nihil à Græcis mutuati II, 49
aorum in Græcos dicterium II, 13
quibus potiſſimum inter eos ſine agricultura fruges proveniant; uique jacto ſemine in ſua rura ſues immitant II, 14
vitibus carent II, 77
eorum vinum ex ordeo *ibid.*
fabis abſtinent II, 37
eorum victus *ibid.*
eorum præcipui conventus II, 59
eorum cantilana II, 79
medici apud eos ſingulis morbis ſinguli II, 84
aorum ſacra II, 39, 40
eorum ſacerdotes II, 37 quorum unus eſt pontifex *ibid.* ſuntqua raſi II, 36, 37
eorum ſuperſtitiones II, 65 & nominatim circa beſtias quaſdam *ibid.*
illis ſacrificia ſub Cheope interdicta II, 124
à Mycerino raſtituta II, 129
eorum circa Cererem & Rhampſinitum ceremoniæ II, 123
deorum omnia fera nomina ab iis ad Græcos pervenerunt II, 50
duodecim deorum cognomina primi in uſu habuerunt II, 4
primi diis aras & ſimulacra & delubra ſtatuerunt *ibid.*
quorum deorum nomina neſciant II, 50
quorum deorum oracola habeant II, 83
dii aliquando eorum principatum obtinebant II, 144
pudenda circumcidunt II, 36, 104
cum feris vaſcuntur II, 36
eorum victimæ II, 41, *&c.*
ſuem non alunt IV, 186
quo tempore ſuas immolent & earum carne veſcantur II, 47, 48
eorum ablutiones poſt contactam ſuem II, 47
qui Thebanæ provinciæ, ab ovib. abſtinent & capras immolant II, 42
contra faciunt Ægyptii Mendeſiæ provinciæ *ibid. &* 46
deſcriptio aorum qui ſunt circa partem Ægypti frumentariam II, 77
eorum qui in paludibus ſunt, mores & inſtituta II, 92. 93
Ægyptiorum luctus & ſepulturæ II, 85, 86 *&c.*
mos triplex in condiandis cadaveribus II, 86, 87, 88
eorum ſcripturæ & litterarum duplex uſus II, 36
eorum intarpretes à quibus oriundi II, 154
eorum pueri linguam Græcam edocti *ibid.*
Ægyptii maximè ſalubri corpore ob acrem qui eſt immutabilia II, 77
purgant ſe ſingulis manſibus *ibid.*
eorum capita quam firma, & cur III, 12
Ægyptii medici ceteris præſtantioras III, 129
apud Ægyptios viri binas vaſtes habent, femiuæ ſingulas II, 36
veſtes eorum linea quales II, 81
unguenta II, 94
naves II, 96
eorum myſteria II, 170, 171
eorum reges II, 99, 100, 101, 102, 111, 112, 121, 124, 127, 129, 136, 137, 141, 147, 151, 158, 160, 161, 172. III, 10
eorum ſub duobus ragibus calamitas II, 128
Ægyptii ballatores in magno contemptu Sethoni regi ſuo II, 141
Ægyptii libertatem adepti duodecim ſibi reges conſtituerunt II, 147
Ægyptii à rege Aprie cur deſciverint IV, 159
eorum clades à Cyrenæis accepta *ibid.*
in fugam vertuntur à Perſis III, 11
morte mulctati à Cambyſa quum Apin celebrarent III, 29
à Cambyſe ſubacti, à Perſis deficiunt VII, 1

à

ed by Google

à Xerxe ſubacti denuo VII, 7
ipſi & Phœnices commeatus comportant exercitui Perſico contra Græcos VII, 25
navali in pugna ſtrenui VIII, 17
Ægyptius quidam vocaliſſimus IV, 141
Ægyptio thorace in pugna utuntur Perſæ I, 135
Ægyptiacum linum II, 105
Ænea urbs VII, 123
Æneſidemus Pataici filius, ſatelles Hippocratis VII, 154
Æneſidemus Theronis pater VII, 165
Ænigma Hipparcho per ſomnium dictum V, 56
Ænigma piſcatorium II, 15
Ænyra, regio VI, 47
Ænus urbs IV, 90. VII, 58
Æoles invadit Crœſus I, 26 eoſque ſubegit I, 6, 28
Cyro ſe dedere volunt I, 141
Æoles & Iones hereditarii Cambyſis ſervi II, 1
tributarii Dario II, 90
olim Pelaſgi vocati VII, 95
eorum ſacra & pempobola II, 37
Æoles circa otam Iliadem capti ab Hymæe V, 122
Æolenſes Mitylenæi V, 94
Æolum in Xerxis claſſe arma VII, 95
Æoles Seſtum tenentes IX, 114
Æolicæ undecim civitates I, 149
Æolicæ civitates inſulares quinque I, 151
Æolicæ & Ionicæ ditionis collatio I, 149
Æolidarum oppidum incenſum VIII, 35
Æolis VI, 127
Æolus Athamantis pater VII, 197
Æor apud Scythas virum ſignificat IV, 110
Æorpata, id eſt, viricidæ, Amazones dictæ lingua Scythica *ibid.*
Æquabilitas, res egregia V, 78
Æquitati iniquitas inviſa I, 96
Aer Ægyptiorum nunquam immutatur II, 77
Aëris mutatione exiſtunt præcipuè morbi I, 77
Ærarium Athenienſium VII, 144
Aeropus Temeno natus VIII, 137
Aeropus Philippi filius, Alceræ pater VIII, 139
Aëropus Echemi pater IX, 26
Æs apud Æthiopas omnium pretioſiſſ. & rariſſimum III, 23
apud Scythas non eſt in uſu IV, 71
ejus copia apud Maſſagetas I, 215
pro æte aurum mercantur Æginetæ IX, 79
Æris alieni debitor mendacio obnoxius I, 138
Æs alienum debere, apud Perſas turpe eſt I, 138
Æris alieni debitor cadaver patris deponit apud Ægyptios II, 136
Ære alieno liberatur apud Spartam, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ ſit obſtrictus, VI, 59
ut & apud Perſas *ibid.*
AEris ſodinæ prope Praſiadem V, 17
AErei viri Pſammiticho auxiliantur II, 152
AEreus Jupiter & Neptunus IX, 80
AEreum totum Mardonii præſepe IX, 69
AEſanius, Grini pater IV, 150
AEſchines, Nothonis filius VI, 100
non ſitit Athenienſium auxiliatorum quatuor millia ſecum perire *ibid.*
AEſchreus, Lycomedis pater VIII, 11
AEſchrionis tribus III, 26
AEſchylus EUphorionis filius II, 156
AEſopus ſabularum ſcriptor II, 134
AEſtas ubi ſemper nubila eſt IV, 28
AEſtatis & hiemis ſimulacra II, 121
AEthiopiæ regno ſolus Seſoſtris AEgypti rex potitus II, 110
AEthiopiæ ſitus extremus III, 114
ejus deſcriptio & quarum rerum ferax ſit *ibid.*
AEthiopes quomodo redditi manſuetiores II, 30
pudenda circumcidunt II, 104
AEthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ III, 23 quales homines III, 20 &c. eorum regis cum Ichthyophagis Cambyſis legatis colloquia III, 21, 22 &c. adverſus eos infelix Cambyſis bellum III, 17, 25 &c.
AEthiopes alii AEgypto contermini à Cambyſe ſubacti III, 97 eorum ſemen, domus *ibid.*
AEthiopes nomades II, 29
AEthiopum varia genera cum Xerxe militantium VII, 69, 79 eorumque differentia, arma, veſtitus & duces *ibid.*
AEthiopum genitura nigra III, 101
AEthiopicus lapis II, 134
AEtolus Males Agariſtæ procus VI, 127
germanus Titormi *ibid.*
Affines Medi & Perſæ ſimiliter colunt *ibid.*
Africæ termini II, 17
deſerta II, 32
Africæ ſuperiora æſtas ſemper obtinet II, 26 *vide* & Libya.
Africus ventus pluvioſiſſimus II, 25
Agæus Onomaſti pater VI, 127
Agamemnon Pelopides VII, 159
Oreſtis pater I, 67
Agariſta, Cliſthenis filia, Græcorum præſtantiſſimo deſtinata VI, 126
ejus proci totius Græciæ præſtantiſſimi juvenes VI, 127
nubit Megacli VI, 130
ejus liberi VI, 131
Agariſta, Hippocratis ex Agariſta nati filia *ibid.*
Xanthippo nupta *ibid.*
ejus viſum in ſomniis *ibid.*
Periclis mater *ibid.*
Agaſicles, vir Halicarnaſſeus I, 144
legem Apollinis Triopii auſus violare *ibid.*
Agathoërgi Spartæ I, 67
Agathyrſi IV, 102, 125
eorum mores & inſtituta IV, 103
Agathyrſus, Herculis filius IV, 10
Agenor Cilicis Phœnicis pater VII, 91
Ager Caici VI, 28
Creſtonicus, & Pæonius VII, 124
Platæenſis IX, 15
Caryſtius IX, 104
Agricolatores contemptiſſimi apud Thraces V, 6
Agricultura AEgyptiorum quibuſd. nulla II, 14
Ageſilaus Doryagi filius VII, 204
Ageſilaus Hippocratidæ filius VIII, 131
Agetus, Alcidis filius VI, 61
uxorem ſuam amico Ariſtoni collocat dolo adactus VI, 62
Agger viſu mirabilis à Nitocri aggeſtus II, 185
Agger Samiorum III, 60
Agis Menaris pater VI, 65
Aglauriæ Cecropis filiæ templum VIII, 53
Aglomachi turris IV, 164
Agora, oppidi nomen VII, 58
Agrianes fluvius IV, 90
Agrianes pop. V, 16
Agyllenſes vel Agyllæi I, 167
mala illis immiſſa propter Phocenſes *ibid.*
Ahenum ex aculeis ſagittarum factum in Scythia, ejuſque deſcriptio IV, 81
Ahenum à Samiis factum ad exemplum crateris Argolici IV, 152
Ajax pater Philæi VI, 35
Ajax Telamonis fil. pro heroë habitus V, 66
ab Homero celebratus II, 28
à Græcorum claſſe invocatur VIII, 64
ab iis victoribus navis ad Salaminem ei repoſita VII, 121
Aimneſtus Spartiata, Mardonii interfector IX, 63
ejus interitus cum trecentis aliis *ibid.*
Alabanda urbs Phrygiæ VIII, 136
Alabandenſes in Caria VII, 195
Alæ in humeris viſæ I, 209
Alalia à Phocæenſibus condita I, 165
Alarodii III, 94
cum Xerxe militantes VII, 79
eorum armamra & dux *ibid.*
Alazir Barcæorum rex IV, 164
ejus interitus *ibid.*
Alazones IV, 17
Albæ columnæ, ſic dictus locus V, 118
Albus murus Memphiticus III, 91
Album litus. *vide* in Leuce acte.
Alcæus, Herculis filius I, 7
Alcæi poetæ fuga V, 95
ejus arma ſuſpenderunt in Sigeo Athenienſes *ibid.*
Alcamenes Telecli filius VII, 204
Alcetes pater Amyntæ VIII, 39
Alcibiades Cliniæ pater VIII, 17
Alcides Ageri pater VI, 6
Alcimachus Euphorbi pater VI, 101
Alcimus Mentoris pater II, 7
Alcinor & Chromius Argivi I, 82
Alcmæon Megaclis filius VI, 125
ejus officium erga Lydos, & Crœſi in eum ob id munificentia *ibid.*
quomodo ſe auro ridicule oneraverit *ibid.*
ejus domus inde divitiæ *ibid.*
alia Crœſi in illum beneficia *ibid.*
victor in Olympicis *ibid.*
idem Megaclis pater VI, 127

INDEX

Alcmæonidæ obnoxii crimine piaculari I, 61
profugi Athenis propter Piſiſtratum I, 64 & Piſiſtratidas V, 62
ipſi Perſas in Athenienſes excitarint necne VI, 121
tyrannorum & tyrannidis hoſtes maximi *ibid.* 123
clypeum ex compoſito Perſis oſtenderint necne VI, 115, 124
eorum laus VI, 123
per Græciam quomodo celebres facti VI, 125, 126
Alcmæonides V, 62 & 66. VI, 125
Alcmena mater Herculis II, 43, 145
Alcon Moloſſus è procis Agariſtæ VI, 127
Aleæ ludus à Lydis inventus I, 94
Aleæ luſus Cereris & Rhampſinni II, 122
Aleæ Minervæ templum I, 66. IX, 69
Alejus campus Ciliciæ VI, 95
Aleuæ filii VII, 130. IX, 57
Aleuadæ Theſſaliæ reges VII, 6
eorum nuncii ad Xerxem miſſi ut ſuccurrat contra Græcos *ibid.*
Theſſalis invitis VII, 172
Alexander, Priami filius I, 3
Helenæ raptor I, 3. II, 113
ejus cum Helena in AEgyptum adventus *&c.* II, 13, 14 *&c.*
ex Sparta triduo Ilium pervenit II, 117
Alexander Macedo, Amyntæ filius V, 19. VII, 173. VIII, 139
ejus genus VIII, 139
vetuſta origine Græcus V, 22. IX, 44
Perſarum inſolentem libidinem in convivio ulciſcitur V, 20
ejus prudentia V, 21
in Olympia curſor primo proximus V, 22
Macedonum tyrannis quomodo ad eum pervenit VIII, 137
Athenienſes hortatur ad paciſcendum cum Mardonio VIII, 140
Athenienſibus Mardonii cauſſam prodit IX, 43, 44
aurea ejus apud Delphos ſtatua VIII, 121
Aliarchus fratricida IV, 160
ab uxore fratris necatur *ibid.*
Alilat, eadem Arabibus quæ Urania III, 8
Alitta, Venus dicta ab Arabiis I, 131
Alizones pop. IV, 52
Alleſus Sidonii Tetramneſti pater VII, 98
Alluvione fluminis agros decurtatos compenſat AEgypti rex II, 109
in Alopecis Atticæ buſtum Anchimolii V, 63
Alpeni vicus VII, 176, 177, 229
Alpenus oppidum VII, 216
Alpheus & Maron Orſiphanto geniti VII, 227
eorum virtus ad Thermopylas *ib.*
Alpis fluvius IV, 49
Alus, urbs Achajæ VII, 173
Alyattes, Sadyattæ ſucceſſor in regno Lydiæ I, 16
ejus acta memoratu digna I, 16, 17, *&c.*
qua ratione Miletum obſidebat I, 17
ejus morbus I, 19
cum Thraſybulo pactiones init I, 21
donaria ab eo Delphos miſſa I, 25
ejus obitus *ibid.*
ejus ſepulchrum quale, & à quibus conſtructum I, 93
ejus filius Pantaleon I, 92
filia Ariena I, 74
Alyſonii pop. III, 90
Amaſis AEgypti rex I, 30
ad eum ſe confert Solon *ibid.*
ejus cum Crœſo fœdus I, 77
ejus res geſtæ cum Apria, quem regno pepulit II, 162, 163, 169
ejus cum Cyrenæis amicitia II, 181
ejus res geſtæ aliæ, ſolertia, contemptus, mores & ingenium II, 172, 173, 174
ejus opera magnifica II, 175, 176
ejus picturati thoraces III, 47
ejus litteræ ad Polycratem III, 40
cum Polycrate jus hoſpitii ſolvit propter ejus nimiam felicitatem III, 43
Græcorum amator II, 178
donaria in Græciam ab eo miſſa II, 182
primus Cyprum cepit & tributariam fecit *ibid.*
contra eum Cambyſis expeditio III, 1
uxorem Cyrenæam ducit & quid ipſi acciderit II, 181
Cambyſen deludit, miſſa Apriæ filia pro ſua III, 1
Cambyſis contra eum expeditio *ibid.*
ejus obitus III, 10
ſepulcrum *ibid.*
in ejus cadaver Cambyſæ contumelia III, 16
Amaſis, vir Maraphius, dux Perſ. contra Barcæos IV, 167
ejus contra Barcæos commentum doloſum IV, 201
ob Cyrenen non direptam pœnitentia ducitur IV, 203
Amathuntis obſidio V, 104, 105, 108 *&c.*
Amathuſii V, 104
Amaxampeus fons IV, 52 locus etiam unde fluit, ſic dictus *ibid.*
Amazones, AEorpata à Scythis appellatæ IV, 110
earum cum Græcis bellum *ibid.*
earum cum Sauromatis bellum, quomodoque agnitæ ſunt eſſe feminæ IV, 110, 111
quomodo cum Scythis mixtæ IV, 113. 114
viros ſuos Scythas à parentibus quomodo & quo abduxerint IV, 114, 115, 116
linguam Scytharum ediſcunt quum hi non poſſent illarum IV, 114
Amazonum filiæ expeditionem fecerunt in Atticam IX, 27
Ameſtris, Otanis filia VII, 61
Xerxis uxor VII, 61, 114
ejus amiculum IX, 108
crudelitas in uxorem Maſiſtæ IX, 111
Amiantus Agariſtæ procus VI, 127
Amicus ſolers poſſeſſio pretioſiſſima V, 24
amici caſum flet Pſammenitus, non liberorum, cauſſamque reddit II, 14
Amiculum Syloſontis III, 139, 140
amiculum Ameſtris IX, 108
Amilcar Hannonis filius VII, 165
Carthaginienſium rex & ejus res geſtæ & interitus VII, 165, 166, 167
ipſi ſacrificia inſtituta VII, 167
Aminias Palleneus, vir Athenienſis VII, 84
Artemiſiam fugientem inſequitur VIII, 93
ejus virtus & præſtantia in pugna navali *ibid.*
Aminocles Cretini fil. VII, 190
è naufragio claſſis Perſicæ dives *ibid.*
Amitres dux claſſis cum aliis à Xerxe relictus VIII, 130
Ammonis oraculum in Africa I, 46. II, 32 ejus origo II, 55
Ammon Iovem appellant AEgyptii II, 42
Ammonii populus IV, 181
AEgyptiorum & AEthiopum coloni II, 42
adverſus eos Cambyſis expeditio infelix III, 25, 26
Ammoniorum rex Etearchus II, 32
Amomphareus Spartiata IX, 52, 53 *&c.*
ejus virtus IX, 70
Amomphareti ſacerdotis ſepulcrum apud Lacedæmonios IX, 84
Amoribus puerorum deditі Perſæ & Græci I, 135
Amores quomodo tractent Caunii I, 172
Amorgis Perſarum ducis interitus V, 121
Ampa urbs VI, 20
Ampelos promontorium Toronæum VII, 122
Amphiarai oraculum I, 46. VIII, 134
verax à Crœſo repertum I, 49
eique donaria à Crœſo miſſa I, 52
Amphiaraus, Amphilochi pater III, 91
Amphiarai delubrum VIII, 134
Amphiarai expeditio in Thebas, carmen Homeri H, 9
Amphicæa urbs VIII, 33
Amphicrates Samiorum rex III, 59
Amphictyones II, 180
epigrammatis & cippis ornarunt Leonidem & alios ad Thermop. duces VII, 228
eorum ſedilia VII, 200
templum quod nunc Delphis eſt quot talentis conſtruendum locarint II, 180. V, 62
Amphictyonis delubrum VII, 200
Amphyctiouidis Cereris templum *ibid.*
Amphilochus, Amphiarai filius III, 91
colonia eb eo deducta *ibid.*
Amphilochus Troja ejectus VII, 91
Amphilytus Acarnan ariolus I, 62
Amphimneſtus procus Agariſtæ VI, 127
Amphionis filia clauda V, 92
Amphiſſa urbs VIII, 32

Am-

Amphitryon Herculis pater dictus VI, 53 & Alcmena Herculis parentes II, 43
Amphitryonis tripus V, 59
Ampraciotæ IX, 28
Amyntas rex Maced. à Megabyzo poſcitur aquam & terram V, 17
Hippiæ fautor V, 94
ejus prudentia circa Perſas nuncios inſolenter ſe gerentes V, 18, 19
Alexandri pater VII, 173. VIII, 136, 139 ut & Gygææ VIII, 136
Alcetæ filius VIII, 139
Amyntas Bubaris fil. VIII, 136
Amyrgii Scythæ VII, 64
Amyrtæus rex Ægypt. II, 140
pluribus malis Perſas affecit III, 55
Amytheon Melampodis pater II, 49
Anacharſis ſapiens IV, 46
ejus genus & dignitas apud reges Scytharum IV, 76
pervigilium Matri deorum agit ibid.
ejus de Græcis & Lacedæmoniis dictum IV, 77
ejus cædes, & cauſæ hujus IV, 76
eum noviſſe ſe negant Scythæ ibid.
Anacreon Tejus familiaris Polycrati III, 121
Anactorii IX, 28
Anaphes, Otanis filius, dux Ciſſiorum in Xerxis exercitu VII, 62
Anaphlyſtus populus Atticæ IV, 99
Anaxander Euryeratis fil VII, 204
Anaxandrides, Leontis filius, Spartæ rex I, 67. V, 39. VII, 204
ejus duæ uxores, altera juſſu Ephororum ducta, & liberi ex iis V, 39, 40. 41, 42
quatuor filii VII, 205
Anaxandrides Theopompi filius VIII, 131
Anava Phrygiæ urbs VII, 30
Anaxilaus Archidami filius VIII, 131
Anaxilaus Cretinei fil. VII, 165
In matrimonium duxit Terilli filiam ibid.
Rhegii tyrannus VI, 23. VII, 167
Scythis regis hoſtis, conſilium dat Samiis Zanclam occupandi VI, 23
Anchimolius, Aſteris filius, ad pellendos Piſiſtratidas Sparta miſſus V, 63
ejus interitus ibid.
ejus ſepulcrum ibid.
Ancillarum opus maximum circa Alyattis ſepulcrum I, 193
Ancora ferrea à Sophane geſtari ſolita in prœlio IX, 73
Anderica regionis Ciſſiæ VI, 119
Andrii pecunias Themiſtocli dare negant VIII, 111
Androbulus Timonis pater VII, 141
Androcratis herois fanum IX, 25
Andromeda Perſei uxor, Perſem ex eo peperit VII, 61
Cephei filia ibid. & 150
Androdamas Theomeſtoris pater VIII, 85. IX, 89
Androphagi IV, 18, 102, 106
eorum mores & deſcriptio IV, 106
eorum fuga IV, 125
Androſphinges II, 175
Andrus V, 31
à Græcis obſeſſa, cur VIII, 111
Andrus Myronis pater VI, 126
Aneriſtus Sperthiei pater IV, 134
Aneriſtus alius, Sperthiei filius IV, 137
Angarêion Perſæ quid appellent VIII, 98
Angites flumen VII, 113
Angrus fl. IV, 49
Anguis ingens arcis cuſtos in templo ab Athenienſibus obſervatus VIII, 41
Anguilla ſacra AEgyptiis II, 72
Animalia quæ ab hominibus comeduntur, feracia & fœtuoſa: quæ noxia ſunt, parum fœtuoſa III, 107
animalia in ſaxis primi ſculpſerunt AEgyptii II, 4
animalia quomodo in ſuis veſtibus pingant qui Caucaſum incolunt I, 203
animal nullum interimunt Indi quidam III, 100
animalia, tam volucres quàm quadrupedes, in India majora quàm aliis in locis III, 106 præter equos ibid.
Animam hominis immortalem & de corpore in corpus migrare primi dixerunt AEgyptii II, 123
quod ſibi quidam Græcorum vindicarunt ibid.
Animus hominum habitat in auribus VII, 39
Annum primi AEgyptii compererunt & diſtinxerunt in menſes II, 4
anni humanæ vitæ LXX. I, 32
anni vitæ AEthiopum, & Perſarum III, 22, 23
annorum XV millia à Dionyſo ad Amaſin regem numerant AEgyptii II, 145
Annulum ſignatorium geſtant Babylonii ſinguli I, 195
Annulus Polycratis ſignatorius III, 41
Anomia facilis inter gentes liberas I, 95
Anopæa, via & mons VII, 216
Anſeres occiduntur in AEgypto II, 45
Antacæi, cete ingentia ſic dicta IV. 53
Antagoras Hegetoridæ pater IX, 75
Antandrus ab Otane capta V, 26
Antandrus Pelaſgis VII, 42
Anthela oppidum aut vicus VII, 176, 200
Anthemus Hippiæ oblata V, 94
Antichares Eleonius V, 43
Anticyra urbs VII, 198
Antidorus Lemnius à Xerxe ad Græcos transfugit VIII, 11
Antiochus, Tiſameni pater IX, 33
Antiophemus VII, 153
Antipater, Orgis filius VII, 118
Xerxianas ut excepit copias ibid.
Antrum Corycium VIII, 36
Antylla urbs II, 98
in calceamenta datur uxori ejus qui in AEgypto regnat ibid.
Anyſis rex AEgypti, ſucceſſor Aſychis, cæcus II, 137
fugatur à Sabaco ibid.
ubi interim latuerit & ut imperium ſuum recuperarit II, 140
Anyſis urbs II, 137
Anytia plaga II, 166
Aorizus, Maſangis pater VII, 72
Aparytæ pop. II, 91
Apaturia feſta I, 147, II, 29
Aper immanis Myſorum devaſtat opera I, 36
in Africa nullus IV, 192
Apes loca trans Iſtrum an obtineant V, 10
animal omnino frigoris intolerans ibid.
Aphetæ, loci nomen VII, 193. VIII, 8
Aphidnæ Tyndaridis proditæ IX, 73
Aphidnæus Callimachus VI, 109
Aphlyſtius Jupiter VII, 197
Aphrodiſias inſula IV, 169
Aphthitana plaga II, 166
Aphytis urbs VII, 123
Apia, Tellus dea Scythis IV, 59
Apidanus fluvius VII, 129, 196
Apios urbs II, 18
Apis AEgypt. Deus, Græcis Epaphus II, 153. III, 27, 28
ejus deſcriptio, ſigna III, 28
quum apparet, AEgyptiorum feſtum ibid.
aula ejus II, 153
illuſus à Cambyſe & vulneratus II, 29
moritur eo vulnere ibid.
Apollo, Græcorum Deus I, 90
præcipue à Crœſo cultus ibid.
invocatus à Crœſo, ignem pyræ extinguit I, 87
enumerat ſua in Crœſum beneficia I, 91
Apollo Sileni Marſyæ pellem ubi ſuſpendit VII, 26
Apollo Iſmenius I, 92. VIII, 134
ejus templum V, 59. VIII, 134
Apollo Triopius I, 144
Apollinis oraculum apud AEgypt. II, 83
Apollo, Oſiris apud AEgypt. ſeu Dionyſi, & Iſidis filius II, 156
à Latona nutrice occultatus ibid.
Apollo ad Metapontinos ſolos Italorum venit IV, 15
Apollo, AEgyptiacè Orus II, 156
Scythice, Oetoſyrus IV, 59
Apollinis templum Buto II, 155, 156
Apollinis templum à Mileſiis ſtructum II, 78
Apollinis delubrum apud Abas VIII, 33 cultus Spartæ VI, 57
Apollinis Ptoi fanum VIII, 135
Apollinis fons IV, 158
Apollinis ſimulacrum apud Laconicam in Thornace I. 69
Apollinis arma ſponte apparentia Delphis VIII, 37
Apollonia in Ponto Euxino IV, 90
Apollonia in ſinu Ionio IV, 91
ubi ſacræ ſolis oves IX, 92
Apolloniates ager ibid.
Apollophanes Biſaltis pater VI, 26
Apologus Cyri ad Iones I, 141

INDEX

Apries AEgypti rex, Pſammis filius, regum longo tempore fortunatiſſimus II, 161
res ab eo geſtæ ibid.
Afri Cyrenenſes ad eum deficiunt IV, 159
ab eo AEgyptii deſciſcunt, rege electo Amaſi II, 161, 162
ab Amaſi prœlio victus, & vivus captus II, 169
ejus interitus & ſepultura ibid.
Apſinthii Thraces VI, 34
Pleſthoro indigenæ deo, OEobazum immolant IX, 118
Aqua ſacrificant Perſæ I, 131
aqua quomodo importetur in arida Syriæ loca III, 6
aquam in arida loca quomodo deportarit per canalem Arabum rex III, 9
aqua quædam adeo invalida, ut nihil ſuper eam innatare poſſit, ſed omnia vel ligno leviora in profundum eant III, 23
aqua fontana miræ apud Ammonios naturæ IV, 181 alia ſimilis IV, 182
aqua Stygis IV, 74 perque eam jusjurandum ibid.
miro labore & impenſis petita ab Samiis III, 60
Aquiminaria Delphos à Crœſo miſſa I, 51
Ara Delphis à Chiis donata II, 135
ara Apollinis ab Ariſtea extrui juſſa IV, 155
ara Dianæ Orthoſiæ IV, 87
Jovis forenſis V, 46
ara ventis ſtatuta in Thyæ æde VII, 178
ara Herculis VII, 176
Aras non extruunt Perſæ I, 131
aras primi ſtatuere AEgyptii II, 4
aræ & delubra præterquam Marti in Scythia nulla IV, 59
Arabiæ ſitus & qualis ea regio III, 107
ejus jucundiſſimus odor III, 112
Arabiæ mons II, 8
Arabiæ humus II, 12
Arabes cum muljeribus ſuis ut miſceantur I, 198
maximè fidem ſervant inter homines III, 8
fœderis apud eos ineundi mos ib.
Dario immorigeri III, 88
tributorum immunes III, 91
Cambyſi aditum permiſere in AEgyptum III, 9. 88
millena talenta thuris Dario pendunt III, 99
Arabum in exercitu Xerxis dux & armatura VII, 69
camelis vehuntur in bello VII, 86
Arabicus ſinus II, 11. IV, 39
Aræus (Argæus) Philippi pater VIII, 139
Ararus fluvius IV, 49
Aratrum in Scythicam regionem ex cœlo demiſſum IV, 5
Araxes fluvius I, 202
ejus accolæ ibid.
contra ſolem orientem fluit IV, 40
ponte junctus à Cyro I, 205
Arbalus Nerbali pater VII, 98
Arbores fructus odore, perinde ut vinum, inebriantes I, 202
Arbores omnes in Thera præter unam aridæ factæ IV, 151
Arcades I, 146. II, 171. V, 49
Arcadas invaſuri Lacedæmonii à Pythia prohibentur I, 66
Arcades glandivori ibid.
eos contra Spartam ſollicitat Cleomenes VI, 74
Arceſilaus Batti filius rex Cyren. VI, 159
Arceſilaus alius Batti felicis fil. IV, 160
ejus clades ab Afris accepta ibid.
interitus à fratre ſtrangulati ibid.
Arceſilaus alius Batti claudi fil. IV, 162
in Samum profugit ibid.
redux in patriam Cyrenen oraculi immemor, ejuſque crudelia facinora IV, 164
Cambyſi Cyrenen tradidit tributariam IV, 165
ejus interitus IV, 164
Archander, Danai gener, Phthii Achæi filius II, 98
Archandri urbs II, 97
Archelai, tribules Sicyone V, 68
Archelaus Ageſilai filius VII, 204
Archeſtratidas Athenagoræ pater IX, 89
Archiæ & Lycopæ virtus ad Samum III, 55
Archias alius Samii filius ibid.
Archidamus, Zeuxidami filius VI, 71
Archidamus Anaxaodridæ filius VIII, 131
Archidices nobilis meretricis fama per Græciam II, 135
Archilochus Parius I, 12
ejus jambus trimeter ibid.
Architecti: Eupalinus III, 60 Rhœcus ibid. Mandrocles Samius IV, 87
Arcu utendi Scytharum artificium I, 73
arcus ab AEthiope Perſarum regi miſſus III, 21, 30
arcus Herculis IV, 10
arcus ſemper intentus rumpitur II, 173
Ardericca vicus Aſſyriæ I, 185
Ardys, Gygis filius, Sadyattæ pater, Sardium tyrannus, & ejus geſta I, 15
Arejus pagus Athenienſium VIII, 52
Arena aurofa III, 102
arenæ cumuli Cambyſis exercitum obruunt III, 26
Argâdeus, Ionis filius V, 66
Argæus (Aræus) Philippi pater, Perdiccæ filius VIII, 139
Arganthonius Tarteſſi rex I, 163
ejus longævitas ibid.
ejus cum Phocæenſibus amicitia I, 163
Argentum apud Scythas non in uſu IV, 71
nec apud Maſſagetas I, 215
argentum Aryandicum IV, 166
argenti ferax Lydia V, 49
Argentifodina prope Macedoniam V, 17
Argia VI, 52
Argilus urbs VII, 115
Argiopius, loci nomen IX, 56
Argippæi pop. qui eorum mores, victus &c. IV, 23
Argis & Opis virgines Hyperboreæ IV, 35
earum hymni, ſepulcrum ibid.
Argo navis VII, 193 fabricata IV, 179
Argon, primus Heraclidarum, Sardium rex I, 7
Argos olim Græciæ civitates omnes antecellens I, 1
Argos viris deſolatum à ſervis tenetur VI, 83
Argos Perſis quam amicum VII, 150
ab Homero celebratum maximè II, 18
Argi lucus à Cleomene incenſus VI, 82
Argivorum regio I, 75 & 76, 82
Argivi mercede à Piſiſtrato conducti contra Athenienſes I, 61
eorum totidem cum ccc Lacedæmoniis contentio de loco Thyrea I, 82
Argivorum clades ibid.
& eorum lex ideo tonſis capitibus eſſe velle, donec Thyreas recuperarent, & mulieribus aurum gerere interdictum I, 82
Argivi muſica præſtantes inter Græcos III, 131
Argivi contra Athenienſes ab AEginetis arceſſuntur V, 66
multam indicunt AEginetis, & recuſantibus, auxilia negant VI, 92
Argivorum clades à Cleomene VI, 87, 79
Argivorum ſervi res & magiſtratus, urbe eâ clade afflictâ ſuſcipiunt VI, 83, & à filiis cæſorum poſt ejecti, Tirynthem obtinent ibid. eorumque bellum diuturnum cum dominis ibid.
Argivorum ſex millia à Lacedæmoniis interempta VII, 148
cum Lacedæmoniis paciſci volunt, VII, 148 ſed partem imperii à Lacedæmoniis poſcunt in bello Perſico ibid.
oraculum conſulunt an auxilium contra Medos ferre debeant ib.
nuncii ab iis Suſa miſſi VII, 151
Perſam in Græciam arceſſiſſe feruntur VII, 152
eorum cum Perſis affinitas VII, 150
mittunt nuncium ad Mardonium IX, 12
Argivi contra Thebas cum Polynice militantes IX, 27
Argivæ feminæ à Phœnicibus raptæ I, 1
Argivarum mulierum furor & inſania IX, 33
Argonautarum poſteri Minyæ, à Lemno ejecti, à Lacedæmoniis recepti, & circa utroſque acta IV, 145 &c.
Ariantas rex Scytharum IV, 81
Ariazus Gergis pater VII, 82
Ariabignes, Darii filius, præfectus claſſi Xerxis VII, 97. VIII, 89 Xerxis frater VIII, 89 ejus interitus ibid.

Arias

Ariaramnis Perſæ interitus VIII, 90
iu Arida loca aquam quomodo per canalem deportarit Arabum rex III, 9
Aridolis Alabandenſium tyrannus VII, 195
Ariena Alyattis filia I, 74
Aſtyagi nubit fœderis cauſſa ſervandi *ibid.*
Arietes Thebanis AEgyptiis ſacri II, 42
Arii pop. III, 93
eorum in exercitu Xerxis armatura & dux VII, 65
Arii olim dicti Medi VII, 62
Arima Scythæ unum vocant IV, 27
Arimaſpi III, 116
viri unoculi III, 116. IV, 27
qui & ubi III, 116, IV, 13
Arimaſpei verſus IV, 14
Arimneſtus Platæenſis IX, 71
Ariomardus, Artyphii germanus, Caſpiorum dux VII, 67
Ariomardus, Darii & Parmyis filius VII, 78
dux Moſchorum & Tibarenorum *ibid.*
Arion Methymnæus, citharœdus I, 23
primus docuit dithyrambum *ibid.*
de delphino, inſidente Arione I, 24
ejus donarium apud Tænarum *ibid.*
Ariphron Xanthippi pater VI, 131, 136. VII, 33. VIII, 131
Aripithes rex Scytharum IV, 78
ejus interitus *ibid.*
Ariſba Methymnæis ſubjecta I, 151
Ariſtagoras Cymæus IV, 138
Ariſtagoras Heraclidis filius Cymæus captus V, 37 dimiſſus *ibid.*
Ariſtagoras Cyzicenus IV, 138
Ariſtagoras, Molpagoræ filius, Hiſtiæi gener, ac conſobrinus V, 30
Mileti procurator *ibid.*
à Naxiis exulibus ſollicitatur ad eos reducendos *ibid.*
rebellionis Ionicæ autor V, 36, 37
circa eum & Naxios acta V, 33, 34
manifeſto à Dario deficit V, 37
Iſonomiam inſtituit, & tyrannos evertit, quaſi ipſe alienus [illegible]ty-rannide [illegible], 37, 38
Spartam miſſus, [illegible] ſocietatem comparandam V, 38 & ejus cum Cleomene acta V, 49, 50, 51
Sparta fruſtra excedit V, 51
Athenas venit, eoſque ad belli ſocietatem inducit V, 97
Pæones ad defectionem ſollicitat V, 98
expeditio ejus contra Sardis V, 99, 100. VII, 8
turbis tantis commotis, conſilii inopia laborat V, 124
ejus interitus V, 126
Ariſtagoras Hegeſiſtrati pater IX, 89
Ariſteas Adimanti filius Corinthius VII, 137
Ariſteas Proconneſius, verſificator, Cauſtrobii filius IV, 13, 15 *ubi* de ejus præſtigiis.
ejus ſtatua IV, 15
Ariſtides Lyſimachi filius, VIII, 79, 95
Athenienſis, in exilium à populo ejectus VIII, 79
Themiſtocli haud amicus *ibid.*
ſimultatem miſſam facit pro bono communi patriæ *ibid.*
vir optimus Athenienſium atque juſtiſſimus *ibid.*
nuncium affert Græcis, eos undique ad Salaminem circumventos VIII, 79. 81
Perſas multos interficit VIII, 95
dux Athenienſium ad Platæas IX, 28
Ariſtocrates, Caſambi pater VI, 73
Ariſtocratia III, 81, 81
Ariſtocyprus, Soliorum rex VI, 113
ejus interitus *ibid.*
Ariſtodemus pater Euryſthenis & Proclis IV, 147. VIII 131
ejus interitus VI, 52
Ariſtodemus Spartiata à Leonida remiſſus emanet è prœlio VII, 229, 230
fugax dictus, & probro notatus VII, 231
infamiam in pugna ad Platæas delet VII, 231. IX, 70. in qua occumbens honore defunctorum caret ob detractores IX, 70
Ariſtodemus, Ariſtomachi filius VII. 204
Ariſtodicus, Heraclidis filius, Cymæus I, 158
oraculum ut tentarit I, 159
Ariſtogiton & Harmodius, Gephyræi, interfectores Hipparchi V, 55
Ariſtolaidis filius Lycurgus I, 59
Ariſtomachus Cleodæi filius VI, 52, VII, 204. VIII, 131
Ariſton Byzantius IV, 138
Ariſton rex Spartæ I, 67. VI, 6
circa ejus uxores duas & tertiam acta VI, 61, 62, 63
quo commento ab amico Ageto uxorem abduxit VI, 62
ejus dictum ſuper filio nato Demarato VI, 63
ejus uxor ex heroë Aſtrobaco gravida VI, 69
Ariſtonice Pythia VII. 140
Ariſtonymus Cliſthenis pater VI, 126
Ariſtophantus, Cobonis pater VI, 66
Ariſtophilides Tarentinorum rex III, 136
Arizanti Medorum gens I, 101
Arma ſacra ſponte extra templum Delphicum apparent VIII, 37
Armenii cum Xerxe militantes VII, 73
eorum armatura & dux *ibid.*
Armenii pecuarii I, 194. V, 49
Armenius mons I, 72
Arpoxais Targitai apud Scythas filius IV, 5
ab eo oriundi Scythæ IV, 6
Arſames, pater Hyſtaſpis I, 209. VII, 11
avus Darii VII, 214
Arſames Darii filius & Artyſtonæ Cyri filiæ dux Arabum & Æthiopum VII, 69
Arſamenes Darii filius, Utiorum & Mycorum dux VII, 68
Artaba, menſura Perſica I, 1, 2
Artabanus Hyſtaſpis filius, Darii frater, Xerxis patruus IV, 83
bellum contra Scythas Dario diſſuadet IV, 3
ejus oratio qua Xerxi diſſuadet bellum Græcis inferre VII, 10, 11
ejus mirum in ſolio regio ſomnium VII, 17, 18
ejus de Xerxis expeditione, & copiis cumque Xerxe colloquium VII, 46, 47, 48, *&c.*
Suſa à Xerxe remiſſus, commiſſo regno VII, 52, 53
Artabanus Artyphii pater VII, 66
Artabanus Bagaſacis pater VII, 76
Artabates Pharnazathris pater VII, 65
Artabazus Pharnacis fil IX. 40 Chorasmiorum & Parthorum dux VII, 66. VIII, 126
cum Mardonio remanet in Europa *ibid.*
Potidæam obſidet VIII, 127
Olynthum capit VIII, 12
ad Potidæam maris æſtu & reſtagnatione male affligitur VIII, 129
diſſuaſor relinquendi in Græcia Mardonii & pugnæ contra Græcos a Mardonio ſuſcipiendæ IX, 60, 65
ejus fuga, defuncto Mardonio IX. 65, *& ſeq.*
fuga quomodo per Theſſaliam ſit elapſus IX, 58
Artace urbs IV, 14. incenſa VI, 33
Artachæes foſſæ apud Acanthum faciendæ præfectus VII, 117
ejus ſtatura *ibid*
interitus & funus *ibid.*
ei ſacrificant Acanthii ex oraculo *ibid.*
Artachæus Artæi fil. VII, 21
Artachæus, Oraſpis pater VII, 63
Artachæus Artayntæ pater VII, 130
Artæi olim, qui Perſæ VII, 61
Artæus Artachæi pater VII, 21
Artæus Azanis pater VII, 66
Artanes Darii frater VII. 224
Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus V, 25. 30, 73
ſolicitatur ab Ariſtagora ad reducendos Naxiorum exules V, 121
una contra Ionas delectus imperator, reſque geſtæ V, 123
ejus ad Ariſtagoram dictum VI, 1
Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas & Eretriam miſſus VI. 94
idem Datis ad Marathonem collega, VII, 74
dux Lydorum & Myſorum in exercitu Xerxis *ibid.*
Artayctes, Cheraſmis fil. dux Macronum & Molynœcorum VII, 79
Seſti præfes *ibid.* & IX, 115
ejus facinora nefaria VII, 33. IX, 115
obſidetur Seſti IX, 115
capitur à Græcis IX, 118
ſuffigitur palo ab Athenienſibus VII, 33. IX, 119

Artayctæ filius coram patre ſaxis obrutus IX, 119
Artaynta, Maſiſtæ filia, Dario filio à Xerxe collocata IX, 107
eadem tamen amaſia Xerxis IX, 107, 108
Artayntes Artachæi fil. dux claſſis à Xerxe relictæ VIII, 130 ejus fuga IX, 101
probris impetitus à Maſiſte, contra eum ſtringit acinacem IX, 106
Arteatæ Perſarum genus I, 125
Artembares vir inter Medos clarus I, 114, 115, 116
Artembares avus paternus Artayctæ IX, 122 inſtruit Perſas, qua oratione à Cyro petant meliorem regionem ſibi eligere liceat *ibid.*
Artemiſia contra Græcos expeditionem ſequuta VII, 99
ejus genus & animi præſtantia, virilitas *ibid.*
ejus Imperium *ibid.*
ejus naves poſt Sidonias celebratiſſ. *ibid.*
ſententiæ inter ſocios optimæ *ibid.*
conſilium de non tentanda ad Salaminem pugna VIII, 68
ejus facinus in pugna navali VIII, 87, 88
eam inſequitur Aminias Palleneus, & ut ſervata VIII, 93
præmium propoſitum ei qui vivam cepiſſet, & quantum *ibid.*
in conſilium à Xerxe adhibita ſeparatim VIII, 101, 102
deducit liberos regios VIII, 103
Artemiſium IV, 35. VII, 175
Artimpaſa, Venus Scythice IV, 59
Artiſcus amnis IV, 92
Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe fratre de regno contendit fruſtra VII, 2, 3
Artochines Darii gener VII, 73
Artontes, Bagæi pater III, 128
Artontes, Mardonii filius IX, 83
Artoxerxes quid ſignif. VI, 98
filius Xerxis VII, 106 & 151
Artozoſtra Darii filia VI, 43
Artybius Perſa eximius V, 108
equus ipſius bellicoſus V, 111
Artyphius filius Artabani VII, 66
Artyphius Ariomardi germanus VII, 67
Artyſtona Cyri filia III, 88. VII, 69
Arura quid apud Ægypt. II, 168
Aryandes Ægypti prætor ejuſque interitus IV, 166
Aryandicum argentum *ibid.*
Asbyſtæ Afri IV, 170
Aſcalon Palæſtinæ urbs I, 105
Aſchy, liquoris genus IV, 23
Aſia, Promethei uxor IV, 45
Aſiæ magnitudo deſcripta qualis & quanta IV, 37, 38, 39, 40
unde nomen accepit IV, 45
perveſtigata à Dario IV, 44
Libyæ par, præter eam quæ ad ſolem orientem *ibid.*
India tenus habitatur IV, 40
Aſiæ termini II, 17
Aſiam Perſæ putant ſibi neceſſitudine conjunctam I, 4
Aſiæ ſuperioris imperio quamdiu potiti Aſſyrii I, 95
Aſia ſubacta à Phraorte I, 102
Aſiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur I, 104, 105, idque quando Medi recuperarunt I, 106
Aſiæ quædam planities III, 117
Aſias tribus, Sardibus ſic vocata IV, 45
Aſina Argiva VIII, 73
Aſini Armeniorum in navigiis Babylonem commeantium I, 194
aſini in Scythia nulli IV, 28, 129
aſinorum vocem & formam equi Scythici non ferunt IV, 129. aſini cornibus præditi ubi IV, 191. aſini nunquam bibentes ubi IV, 192
Aſinarii cum matre Demarati concubitus falſo ſparſus VI, 68, 69
Aſius Cotyis filius IV, 45
Aſmach, quid II, 30
Aſonides navarchus VII, 181
Aſopii pop. IX, 15
Aſopus amnis IV, 108. VII, 200. IX, 15, 29
Aſopodorus, Timandri filius IX, 68
Aſpathines è Perſarum primoribus III, 70
in femore percuſſus à mago III, 78
Aſphaltus Babylonica I, 179
aſphaltus ubi è puteo hauritur VI, 120
Aſſa urbs VII, 22
Aſſeſus, & Aſſeſie Minerva I, 19
Aſſyria II, 17. IV, 39, ejus ſiccitas I, 193
oppida habet magna & celeberr. I, 178
Aſſyrii à Græcis dicti Syrii VII, 63
quamdiu Aſiæ ſuperioris imperio potiti I, 95, ab iis Medi deficiunt *ibid.* eoſque ſubigunt I, 106 eorum bellum cum Phraorte I, 102 cum Cyaxare I, 103
eorum arma in exercitu Xerxis VII, 62
eos aggreditur Cyrus I, 177, &c.
Aſtacus Melanippi pater V, 67
Aſter, Anchimolii pater. V, 63
Aſtrobaci herois conditorium VI, 69
Aſtyages, Medorum rex I, 46, 73, 107
avus maternus Cyri I, 34 acerbe imperat Medis I, 123 magos crucifigit I, 128 à Cyro bello victus & captus I, 75, 128, &c. Arienam uxorem ducit I, 74, ejus ſomnia I, 107, 108, geſta cum filia Mandane *ibid.* Harpago filium comedendum proponit I, 119
Aſtyagis & Crœſi affinitas unde I, 73
Aſychis rex Ægyptiorum II, 136
res ab eo geſtæ & pyramis ejus *ib.*
Aſylum Herculis II, 113
Atarbechis urbs II, 41
Atarne urbs VII, 42
Atarnitis regio VI, 28, 29
Atarneus ager I, 160. VII, 42. Myſiæ in dominio Chiorum VIII, 106
Atarnes fluvius IV, 19
Atarnites Hermippus VI, 4
Athamas Æoli filius inito cum Inone conſilio, necem Phrixo machinatur VII, 197
Athenades Trachinius VII, 213
Athenagoras, legatus Samius IX, 29
Athenæ, Ionicarum urbium ſola quondam inſignis I, 143 laudatæ ab Homero II, 28
oppreſſæ tyrannide à Piſiſtrato I, 59, 60
tyrannide liberatæ V, 55, &c. 64, 65
captæ à Xerxe VIII, 151
iterum à Mardonio & incenſæ IX, 13
Athenarum arx occupata à Cleomene V, 2 incenſa à Perſis VIII, 53
Athenienſium origo vetuſtiſſ. VII, 162
eorum diverſis temporibus diverſæ appellationes VIII, 44
populus 30 millium V, 97
in Ionico genere præcellunt I, 56
& Iones appellitari nolebant I, 143
Ionibus auxiliantur adverſus Perſas V, 97
Iones ab illis deſeruntur V, 103
inter Græcos ſapientia primi I, 60
eorum prudentia in bello Xerx. VIII, 3. IX, 27
eorum virtus in prœlio IX, 70, 101
laus fortitudinis ad Marathonem VI, 111, 113. IX, 27
Athenienſ. trecentorum virtus IX, 21
Athen. Græciæ liberatores, & regis repulſores VII, 139
nautici neceſſitate facti VII, 144
eorum vires e navibus quantæ VIII, 61
Athenienſib. leges à Solone cond. I, 19
eorum uxores uxorem & liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, poſt obrutum à ſuis maritis Lycidam IX, 5 earum veſtis mutatio V, 87
Athen. uxores à Pelaſgis captæ VII, 138
Athenienſium prytaneum I, 146
quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata V, 69
Athenienſium panegyries VI, 111
nunquam ſolum mutarunt I, 56, VII, 161
eorum cum Mitylenæis pugna V, 94
reditus metallici ex Laureo VII, 144
ſub tyrannis infimi V, 68, 91, 7
Græcorum præſtantiſſ. I, 56
periti in oppugnand. muris IX, 69
Tegeatis præſtantiores VIII, 27, 28
cum Æginetis geſta V, 48 &c. VI, 49 &c. 87. VII, 145
in Athenienſ. & Æginetarum præſidio mare contra Xerxem VII, 203
Athenienſes in pugna navali præſtantiſſ. poſt Æginetas VIII, 93
Græcorum præſtantiſſ. pugna navali ad Eubœam VIII, 17
eorum prœlium cum finitimis apud Eleuſinem I, 30

con-

Digitized by Google

contra Peloponneneſes egrediuntur V, 74 &c.
eorum contra Caryſtios bellum IX, 104
Seſtum obſident IX, 113
urbem ſuam deſerunt bello contra Xerxem VIII, 41
Sardis mittunt ad contrahendam cum Perſis ſocietatem, 3 & Dario terram & aquam promittunt legati V, 73
Sardis invadunt VII, 1, 8
apud Darium inſimulati VI, 94 & contra eos expeditio ſumpta *ibid.*
in Salaminem quomodo tranſierint IX, 6
Athenienſium legatio Spartam miſſa IX, 7
Attica oppreſſa à Piſiſtrato I, 59
Atticam quater ingreſſi Dores V, 76
Atticæ magnam partem vaſtant Perſæ VI, 102
Attica multo magis ad auſtrum vergit quam Lemnus VI, 139
Attica regio non equitabilis IX, 13
Attica gens, Pelaſgica, in Hellenes tranſiens, linguam Pelaſgorum perdidit I, 57
Atticus medimnus I, 192 medimnus farinæ, *non adjecto vocab.* Atticus VI, 57
Atticarum mulierum cædes VI, 138
Athos mons VI, 44 & 95. VII, 21
ejus deſcriptio VII, 22
circa Athon jactura claſſis Perſicæ VI, 44 & 95. VII, 21
effoſſus à Perſarum copiis VII, 21, &c. 122
Athres fluvius IV, 49
Athribitana plaga II, 166
Atlas fluvius IV, 49
Atlas mons IV, 184
ejus deſcriptio *ibid.*
Atlantes homines innominati eorumque deſcriptio IV, 184 unde dicti *ibid.*
Atlanticum mare I, 201
Atoſſa, Cambyſis ſoror & Smerdis, eadem Cambyſis uxor, & magi, poſt Darii III, 68, 88
ejus ulcus in mamilla à Democede ſanatum III, 133, 134
potentia ejus apud Darium VII, 3
Attamyttium urbs VII, 42
Atraynes, Itramitis filius VII, 67
Atridæ VII, 20
Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis IX, 15
eum ſibi dedi volunt Græci victores IX, 85 ipſe profugit IX, 87
Attica, *vide poſt* Athenæ & Athenienſes.
Atys Crœſi filius, adoleſcens eximius I, 34, 35
ejus interitus I, 43
Atys, Lydorum rex, Manis filius, Lydi & Tyrrheni pater I, 7, 94. VII, 74
Auchatæ Scytharum genus IV, 6
Auras & Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes IV, 49
Aures quid ſint ad animum VII, 39
Auri majorem partem quomodo Indi ſibi comparent à formicis III, 102, 103, 104, 105
aurifodina Thaſiorum VI, 46
auri magna copia in ſeptentrionalibus Europæ plagis III, 116
auri ramenta è Tmolo I, 93
auri ramenta è quodam lacu ut virgines è limo extrahant IV, 195
auri immenſa vis à Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas I, 14
ex auro & argento ubi primum percuſſi nummi I, 94
auri creber uſus, in armis & ornatu equorum apud Maſſagetas I, 215
auro & argento conſtrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Perſ. Mardonii IX, 79
auro oneratus Alcmæon VI, 125
aurum ſacrum Scytharum IV, 7
auro merces ut commutant Carthaginienſes cum Afris IV, 196
aurum vili mercantur Æginetæ a ſervis Laced. IX, 79
auri theſauriſmus regum Perſ. III, 96
Aureus tripes apud Delphos IX, 80
aurea phiala in balteo Herculis IV, 10 aurei cratere & phialæ, & alia vaſa potoria &c. in Perſarum exercitu Mardonii X, 9
aurea pocula oblata ſibi Cleomenes recuſat accipere III, 148
aureum aratrum, jugum, ſecuris, & phiala, cœlo delapſa in Scythiam IV, 5
aureæ compedes Democedi donatæ III, 130
aureæ compedes apud Æthiopes III, 23
aurea metalla IX, 74
aurea platanus ac vitis VII, 27
auroſa arena, quæ à formicis egeritur III, 102
Aures hominibus magis incredulæ quam oculi I, 8
aures ignominiæ cauſa præciſæ II, 162. III, 69, 118
aures ſibi præcidit Zopyrus III, 154
in auribus animum habitare VII, 39
Auſchiſæ Afri IV, 171
Auſenſes IV, 180
aratores IV, 191
Auſter pluvioſiſſimus ventus II, 25
Pſyllos contra ſe bellantes arena obruit IV, 173
Auteſion Tiſameni fil. IV, 147. VI, 52
Autodicus Cleadis pater IX, 84
Automoli qui II, 30
Autonous & Phylacus heroes, eorumque fana VIII, 39
Auxeſiæ & Damiæ ſimulacra V, 82, 83
Axius fluvius VII, 123
Azanes Artæi fil. Sogdorum dux VII, 66
Azen Laphanus VI, 127
Aziris, à Cyrenæis habitata IV, 169
Aziriſtus inſula IV, 155
Azotos, Syriæ urbs, diutiſſime inter omnes obſidionem ſuſtinuit II, 157

B.

Babylon urbs celeberr. & validiſſ. Aſſyriæ I, 178
ejus ſitus & magnitudo *ibid.*
ejus centum portæ I, 179
ut extructa I, 179, 180, 181, &c. ubi ejus deſcriptio.
primo capta à Cyro I, 191
ejus potentia, qua tertiam Aſiæ partem æquat I, 192
ejus principatus ſive ſatrapia longe maxima *ibid.*
ſecundo capta à Dario poſt diuturnam obſidionem III, 158
ejus muri & portæ dejectæ III, 159
Babyloniorum leges I, 196, 197, 199
eorum amictus & cultus I, 195
eorum navigia I, 194
ſepulcra & luctus funebres I, 198
cum mulieribus miſcendi fœdus mos I, 199
eorum tres tribus nullo alio niſi piſcibus victitant I, 200
à Babyloniis Græci quæ acceperint II, 109
eorum cura erga ægrotos I, 197
eorum ablutio poſt coitum I, 198
eorum fœdus cum Crœſo initum I, 77
eorum cum Cyro conflictus & fuga I, 190
eorum rebellio ſub Dario adque bellum apparatus III, 150 obſidentur diu, III, 151, &c.
mulieres ſtrangulant ſeſe omnes ne rem frumentariam obſeſſorum abſumant III, 151
eorum tria millia patibulis affixa III, 159
Babylonis reginæ duæ inſignes I, 184, 185
Babylonicarum virginum auctio I, 196
Babylonicæ regionis feracitas I, 193
Babylonicum talentum quid valeat III, 89
Bacchus, Ægypt. Oſiris II, 42
ejus feſtum, ſacra, phalli I, 150. II, 48, 49
Bacchanalia Scythæ cur improbent IV, 79
Bacchantium vox VIII, 65
Bacchica & Orphica II, 81. IV, 79
Bacchiadæ apud Corinthios V, 92
Baccho dati chori V, 67
Bacidis oraculum VIII, 20, 77, 96
Bactrii in Xerxis exercitu militantes, & eorum dux & armatura VII, 64
eorum equites *ibid.* 86
Bactriana natio I, 153. III, 92
Bacula Aſſyriorum I, 195
Badres Paſargades nauticis copiis dux contra Barcæos IV, 167
Badres Hyſtanis filius, Cabeleum & Milyarum dux VII, 77
Bagæus, Artontis filius, ad Orœtem interimendum delectus III, 128
Bagæus Mardontis pater VII, 80
Bagaſaces Artabani filius, dux Thracum VII, 76
Balteus Herculis, in extrema commiſſura habens phialam auream IV, 10
Barba prolixa naſcens ſacrificæ ſeu

antiſtitæ Minervæ, reı ominoſa I, 175. VIII, 104
barbara geos minus dexıra quam Græca, *vel potius*, minus dexteritaıis habet I, 60
barbaros potıus quam Græcos iu mortuum ſævire decere IX, 78
barbarorum vociſeratio in pugna IX, 58
Barce oppid. III, 91
ejus origo & conditores IV, 160
obſeſſa à Perſis IV, 200
Barcæi Cambyſi ſe dedunt III, 13
ioterficiunt Arceſilaum IV, 164, 167
circa eos & Perſas acta IV, 201, *&c.*
ſubacti à Pheretima, Arceſilai maıre, miſere tractati IV, 202, 203
ad Darium tranſportati, vicum Bactrianæ regionis incolnnı cui quoque Barce nomen IV, 104
Bares dux nauticus Perſ. Cyrenen vult diripi, cui obſtat Amaſis IV, 203
Baris navigii nomen II, 96
Baſilides Herodoti cujuſdam pater VIII, 132
Baſſaria feræ quædam IV, 192
Batrachomyomacbia Homeri II, 24
Battus Libyca lingua rex IV, 155
Battus rex, Polymneſti filius ex Phrooima concubina IV, 150, 155
ejus vitium linguæ, IV, 155
unde dictus ſit Battus IV, 155
quot annos regnavit IV, 159
Battus claudus, Arceſilai ſucceſſor IV, 161
Battus tertios felix appellatus IV, 159
Battiadæ inter ceteros Barcæos cur non direpti IV, 203
Beatus ante obitum nemo appellandus I, 52
beatus ex viventibus nemo I, 86
Beatorum ioſula, regio ſic dicta III, 26
Becos, panem Phryges vocant, eaque prima vox à pueris edita in loco ſolo educatis II, 2
Bellariis multis utuntur Perſæ I, 133
è Bello & rapto vivere, pulchrum apud Thraces V, 6
Belus Nini pater I, 7
Belus Cephei pater VII, 61
Belides portæ Babylonis III, 155, 158
Beoemeriti de rege, Oroſangæ Perſis dicti VIII, 85 honoreſque conſequuntur III, 154
Benemeriti ſeu beoefici Spartiatarum I, 76
Bermius mons VIII, 138
Beſſi vaticioantes VII, 111
Beſtiæ apud Ægyptios ſacræ II, 65, *&c.*
Bias Prienæus, I, 27
ejus ſaluberrimum conſilium Ionibus datum I, 170
Bias Melampodis frater IX, 35
Bibli olim de pellibus V, 58
Biſaltes, Apollophanis filius, Abydenus VI, 26
Biſaltia regio VII, 115
Biſaltarum regis eximium facious in filios qui contra Græciam militarant VIII, 116
Biſantha urbs In Helleſponto VII, 137
Biſtones pop. Thraciæ VII, 110
Biſtonis lacus VII, 109
Bithyni à Crœſo ſubacti I, 28
Bithyni, Thraces in Aſia dicti VII, 75
Bitonis & Cleobis hiſtoria & beatitudo I, 31
Bœbeis palus VII, 129
Bœotia II, 49. V, 57
Bœoti ad Thermopylas VII, 202
OEnoen & Hyſias occupant V, 74
Chalcidenſibus auxiliantur contra Athen. V, 77
ſed inſeliciter *ibid.*
cum Medis univerſi ſentientes VIII, 34
eorum equitatus quantopere juverit Mardooii milites fugientes IX, 67
Bœoticæ ſoleæ I, 195
Boges præfect. Eionis VII, 113
Xerxi fideliſſimus VII, 107
in rogum ſe conjicit *ibid.*
Bolbitinum oſtium II, 17
Boliſſus, loci nomen H, 23, 24
Bonis hominibus uſuveoit ut malos habeant ſervos VIII, 68
Boreas Athenienſium gener VII, 189
ab iis contra Xerxem iovocatus *ibid.*
ejus uxor Orithyia *ibid.*
ejus delubrum *ibid.*
Boryſthenes fluvius IV, 45, 47
eius deſcriptio IV, 53
Boryſthenitæ IV, 18, 53
eorum emporium IV, 17
Boryes feræ ubi gignantor IV, 192
Boves mares Ægyptii immolant; feminæ Iſidi ſacræ ſunt II, 38, 41
boves immolandos ut explorent Ægyptii II, 58
boum ſepulturæ apud Ægyptios II, 41
bos lignea inaurata Mycerioi filiæ ſepulcrum II, 129
bos apud Cyrenæos etiàm ſacra propter Iſidem IV, 186
bobus ubi cornua oon ſuccreſcant IV, 29
boves præpoſtere paſcentes, cornua ioflexa anterius habentes IV, 182
Boves feri prægrandibus cornibus circa Macedoniam VII, 126
Boſporus Cimmerius IV, 12 & 100
Boſporus Thracius à Dario ponte junctus IV, 85, 85, 86. *ubi &* ejus dimenſio.
Bottiæi, populus VII, 185. VIII, 127
Bottiæis regio VII, 123 terminabatur per Lydiam & Haliacmona VII, 127
Branchidæ, ubi oraculum Apollinis I, 92, 157. V, 36
Brauron Athenienſium IV, 145. VI, 138
Briantica regio, ante Galaica VII, 108
Brongus fl. IV, 49
Brunduſium urbs IV, 99
Bryges, qui poſtea dicti Phryges VII, 73
Brygi, Thraces VI, 45. VII, 185
Bubali IV, 192
Bubares Perſa, Megabyzi filius V, 21. VII, 21. VIII, 136
Bubaſtis urbs II, 59, 137, 156
Bubaſtis Ægyptiace, Diaoa II, 137, 154 prope Peluſium II, 156
Bubaſtiana plaga II, 166
Bucolicum oſtium Nili effoſſum II, 17
Budii, Medorum gens I, 101
Budini populus IV, 21, 108
eorum mores *&c.* IV, 108
Bulis Spartiata, Nicolai filius VII, 134
offert ſe ſponte ad Talthybii iraoı placandam, una cum Sperthie: & eorum acta VII, 134. 135. 136, 137
Bura Achæorum opp. I, 145
Buſæ, Medorum gens I, 101
Buſiris urbs II, 59. 61
Buſiritana plaga II, 165
Butacides V. 47
Butus (*vel potius* Buto) urbs Ægypti, ubi oraculum Latonæ II, 59, 63, 155
Bybleſia I, 174
Byblus Ægyptiorum ejuſque deſcriptio II, 92
Byzantium ab Ionibus ſubactum V, 103
Byzaotii ab Otane capti V, 26

C.

CAbales gens Africæ IV, 171
Cabalii, populus III, 90
Cabelees Meones, qui & Laſooii, cum Xerxe militantes, & eorum armatura & dux VII, 77
Cabirorum ſacra II, 51
eorum templum Cambyſes profanat III, 37
Cadmus Ageooris fil. IV, 147. V, 58, & 59
Semeles pater II, 45
Theram appellit IV, 47
venit in Bœotiam II, 49
Cadmei I, 146
Pelaſgos ejiciunt I, 56
Cadmei ab Argivis ejecti V, 57, 61
io eos expeditio Athenienſium IX, 27
Cadmeæ literæ V, 59
Cadmea quædam victoria Phocenſibus obtigit I, 166
Cadmus Cous, Scythis filius, homo juſtitiæ amantiſſ. VII, 163, 164
Cadytis, magoa Syriæ urbs II, 159. III, 5
à Neco rege occupata *ibid.*
urbs non minor quam Sardis III, 5
Caici campus Myſorum VI, 28
Caicus fluvius VII, 42
Caira veſtis V, 88
Calamiſa IX, 95
Calamitas dimidiata eſt occidi ab digno V, 111
Calantiæ Indi III, 97. *vide* Callatiæ.
Calaſiris veſtis nomen II, 81
Calaſiries Ægyptii pugnatores II, 164. IX, 31
ſoli arti militari operam dant, II, 166, 168 *ubi & alia.*
Cal-

Calaſirium plagæ II, 166
Calchas VII, 91
Calchedonia IV, 85 Calchedonii V, 26
Calculorum ludus inventus à Lydis I, 94
Callatebus urbs VII, 31
Callatiæ Indi parentibus veſcuntur. III, 38 *at cap. 97. vocantur* Calantiæ.
Calliæ Phænippi filii odium in tyrannos VI, 121
ſolus bona Piſiſtrati Athenis ejecti auſus emere *ibid. ubi alia de eodem* 122.
filiabus nuptum dat ex Athenienſibus quem quæque deligat VI, 122
Callias Eleus Jamidarum unus, vaticinus V, 44. 45
Callias Hipponici filius VII, 151
Calliades ſummum Atheois magiſtratum gerit VIII, 51
Callicrates ejuſque virtus & moribundi dictum IX, 72
ejus ſepulcrum apud Lacedæmonios IX, 84
Callimachus Aphidnæus polemarchus VI, 109
ejus virtus & interitus VI, 114
Callipidæ populus Scythiæ: iidem & Græcoſcythæ IV, 17
Callipolitani pop. VII, 154
Calliſta inſula IV, 147
Calvi populi ab ipſo natali, itidemque feminæ calvæ IV, 23
Calvi pauciſſimi apud Ægyptios, & cur III, 12
Calvitiem quid impediat *ibid.*
Calumnia unde in aulis III, 80
ejus propria VII, 10 §. 7
Calydnii pop. VII, 99
Calyndenſium rex, & navis demerſa VIII, 87
Calyndici montes I, 172
Camarina quondam Syracuſanorum VII, 154
everſa à Gelone VII, 156
Cambyſes, Cyri pater I, 46, 107, 112, 207. VII, 11
ei in matrimooium tradita filia Aſtyagis I, 107
Cambyſes rex Perſ. Cyri & Caſſandanæ Pharnaſpe genitæ filius I, 107. II, 1. III, 2
ejus genus ſibi vendicant Ægyptii III, 2
regnum Cyri ſuſcipit II, 1
ejus in Ægyptios expeditio *ibid.* & III, 1, *&c.* quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem III, 1, 2, 3, 4
Ægypto potitur I, 181. III, 7 *&c.*
cum Arabum rege fœdus init III, 7, 9
ei dedunt ſe Afri, Cyrenæi ac Barcæi muoera mittunt III, 13
triplex movet bellum III, 17
exploratores mittit ad Æthiopas III, 20
temerariu & infelix expeditio io Æthiopas III, 25
jubet Ammonios diripere & Jovis oraculum incendere *ibid.*
Cambyſis inſania III, 25, 29, 30, 31, 34, 38
Apim Deum vulnerat lethaliter III, 29
fratrem occidi curat ex falſo ſomnio III, 30, 61
ſororem, eandemque uxorem, interficit III, 31, 32
morbo ſacro laborat ab ipſis natalibus III, 33
ujus vinolentia, & inde ſcelera III, 34, 35
religionis deriſor III, 37
ejus fatum, & imprecationes in ſe III, 64, 65
ejus interitus III, 66
cur Dominus à Perſis adpelletur III, 89
Cameirus civitas I, 144
Cameli I, 80. III, 103. VII, 86
cameli Indorum *ibid.*
id animal non ſolent invadere leones VII, 125
camelos timent equi I, 80
Camicus oppidum, ejuſque obſeſſio VII, 169, 170
Caminus poemation Homeri H, 32
Campſa urbs VII, 123
Campus Mæandri I, 161
Xanthius I, 171
Canæ mons VII, 42
Canales coriacei miræ longitudinis III, 9
Canaſtræum promontorium VII, 123
Candaules Myrſi filius, Sardium tyrannus I, 7
Myrſilus à Græcis cognominatus *ibid.*
uxorem ſuam conſpici nudam à Gyge vult I, 8, 9, 10
uxoris & Gygis conſilio & dolo interimitur I, 11, 12
Candaules alius Damaſithymi pater VII, 98
Canes cuſtodes domus H, 22
Canes Indici I, 192
Canobus II, 97
Canobicum Nili oſtium II, 17, 113, 179
Caput nullam futuram habens IX, 82
è capitibus inimicorum cæſorum potant Scythæ IV, 65
capita animantium non deguſtant Ægyptii II, 39
capita Ægyptiorum cur firma, Perſarum vero fragilia III, 12
Capita quercus, locus ſic dictus, aliter, Tria capita IX, 38
Cappadociæ fertilitas I, 73
Cappadoces à Græcis Syrii oominati I, 72. V, 49. VII, 72
Cappadocibus bellum infert Crœſus I, 73
Capras Mendeſii cur non mactent II, 42, 46
Caprarii io honore apud Mendeſios II, 46
Capripedes homines IV, 25
Capreæ & bubali apud Afros IV, 192
Captivorum immolatio apud Scythas IV, 62 & apud Tauros IV, 103
Car fratres habuit Lydum & Myſum I, 171
Caria, pars Ioniæ I, 142
a Perſis capitur VI, 25
Cares olim Leleges, eorumque ſtatus antiquus I, 171
eorum tria inventa *ibid.*
ajunt ſe aborigines *ibid.*
à Crœſo ſubacti I, 28
ſubacti & ab Harpago I, 174
quidam Ægyptum incolentes II, 61, 152, 154. III, 11
eorum à Perſis defectio & pugnæ V, 117, 118, 119, 120
naves & armatura in Xerxis exercitu VII, 93
Caricarum mulierum factum contra maritos I, 146
Carine urbs VII, 42
Carius Jupiter I, 171. V, 66
Carcinitis urbs IV, 55, 99
Cardamyla Laconica VIII, 73
Cardia urbs VI, 33. VII, 58. IX, 114
Carenus Euæneti pater VII, 173
Carnia feſtum VII, 206
Carpathium mare III, 45
Carpis fluvius IV, 49
Carthaginienſium bellum cum Phocæenſibus I, 166
rex Amilcar VII, 165
iis vult bellum inferre Cambyſes, ſed omittit III, 17, 19
colunt imaginem Amilcaris VII, 167
Caryſtus opp. IV, 33 obſeſſa VI, 99
Caryſtii ſe dedunt Perſis *ibid.*
pecuniam dant Themiſtocli exigenti VIII, 112
contra Athen. bellum gerunt IX, 104
eorum ager vaſtatur VIII, 121
Caſambus, Ariſtocratis filius Athenienſibus traditus ab Æginetis VI, 73
Caſia ubi & quomodo naſcatur & metatur III, 110
Caſius mons II, 6, 158. III, 5
Caſmena oppidum VII, 155
Caſpatyrus urbs III, 102. IV, 44
Caſpii III, 92, 93
eorum armatura in exercitu Xerxis VII, 67
eorum equites VII, 86
Caſpium mare I, 202, 203
Caſſandane Cyri uxor, mater Cambyſis II, 1. III, 2
Caſſiteros, *id eſt, ſtannum* III, 115
Caſſiterides inſulæ *ibid.*
Caſtalia loci nomen VIII, 39
Caſthanæa urbs VII, 183, 188
Caſtor & Pollux Tyndaridæ II, 43
excepti ab Euphorione domo VI, 127
Caſtores in quo lacu capiaotur IV, 109
eorum teſticuli morbis matricis auxiliantur *ibid.*
Caſtra Tyriorum, locus ſic dictus II, 112
Caſtra, nomen loci Ionibus & Caribus ad habitanduio in Ægypto dati II, 154
Caſtrobius, Ariſteæ pater IV, 13
Catadupa Ægypti, II, 12
Catarractes amnis Mæandro par VII, 26

I N D E X

Catiari & Traſpies, Scytharum genus IV, 6
Cava Eubœæ VIII, 13
Caucaſus mons I, 203, 204. III, 97
Caucones Pylii pop. I, 147, IV, 148
Canconii I, 172
Caunus ab Harpago eapıa I, 176
ad Iones deficit V, 103
Caunii eorumque genus & mores I, 172
Cauſtrobius Ariſteæ pater IV, 13
Cayſtrius fl. V, 100
Cebreniorum otigo H, 20
Cecrops rex VIII, 44
unda Cecropidæ dicti Athanienſes *ibid.*
Ceiorum eœnaculum Delphis IV, 35
Celænæ, ubi Mæandri ſootes VII, 26
Celeas ſocius Doriei V, 46
Celtæ populus I, 33
omnium extremi in Europa ad ſolis occaſum IV, 49
Centum appellatæ inſulæ I, 151
Ceos prope Athenas VIII, 76
Cephenes olim, qui Perſæ VII, 61
Cepheus Andromedæ patet VII, 61, 150
Cepheus Beli fil. VII, 61
Cephiſſus Thuæ puer VII, 178
Cephiſſus amnis VIII, 33
Ceramicus ſinus I, 174
Cercaſorum urbs II, 15. 17, 97
Cercopes Homeri H, 24
Cercopum hedræ VII, 216
Ceres, Ægyptiace Iſis II, 156
cum Cerera alea ludit Rhampſinitus rex II, 122
Ceres & Bacchus inſetorum principes II, 123
Cereris matris templum In Scythia IV, 53
Cereris Eleuſiniæ templum IX, 61, 96, 100. & lucus IX 64
Amphictyonidis templum VII, 200
Achæjæ templum & orgia V, 161
Cereris lagiſeræ ſacra Theſmophoria I, 16
Cereris & Proſerpinæ ſolemoia VIII, 65
Cervi in Africa nulli IV, 192
Chalcedonii cæci à Megabazo dicti *ibid.* ab Otane capti V, 26
Chalcedonii in ulteriore litote Byzantii VI, 33 vetuſtiores Byzantiis IV, 144
Chalcidenſes oram Articam populantur V, 74 vaſtantur ab Athanienſibus V, 77 Olynthum obtinant VIII, 27 illis opem ferunt Mileſii V, 99
Chalcidicum genus VII, 185. VIII, 127
Chaldæi VII, 63
Chaldæi inter Aſſyrios *ibid.*
Chaldæi ſacerdotes Jovis Dei I, 181, 183
Chaleſtra urbs VII, 123
Chalybes à Crœſo ſubacti I, 28
Champſæ crocodili dicti II, 69
Charadra oppidum VIII, 33
Charaxus, vir Mitylenæus, Sapphûs frater II, 135. IV, 135
Charileus Mæandrii frater III, 145
Charilus Eunomi filius VIII, 131
Charopinus Ariſtagoræ frater V, 99
Chemmis inſula II, 156
Chemmis oppidum granda Thebaicæ præfecturæ II, 91
Chemmitæ *ibid.*
Chemmitana plaga II, 165
Cheopes *vel potius* Cheops, rex Ægypti, Rhampſiniti ſucceſſor II, 124
ejus geſta, pyramidas II, 124, 125, 126
Chephrenis regis Ægypti tyrannis, & pyramis II, 127, 128
Cheraſmis Perſa VII, 78
Cherſis Gorgi pater VII, 98
Cherſis Oneſili pater V, 104
Cherſoneſi urbes ſubactæ & everſæ à Phœnicibus VI, 33
Cherſoneſi tyrannus Miltiades VI, 34
Cherſoneſus quæ eſt in Helleſponto VII, 33 Athenienſ. ditionis fuit VI, 140
Cherſoneſus, aſpera IV, 99
Cherſoneſitæ potias Seſti Atheoienſibus aperiunt IX, 117
Cherſoneſitarum primores in vincula conjecti à Miltiade, & quo aſtu capti VI, 39
Chidori fluvii aqua copias Xerxis deficit VII, 127 ejus origo VII, 124
Chilei viri Tegeatæ conſilium IX, 9
Chilo vir Spartæ ſapientiſſ. VII, 235
ejus conſilium Hippocrati datum I, 59
Demarmeni filius VI, 65
Chius Ionum civitas I, 142. II, 178
à Perſis capta VI, 31
Chii ſoli Mileſiis contra Lydos opem ferunt I, 18
Chiorum tyranous Strattis VIII, 133
Minerva Poliuchos I, 160
eorum lingua I, 142
ut Atarneum obtinuerint I, 160
eorum clades VI, 15, 16. 26 & prodigia quæ præceſſarunt VI, 27
Choaſpes fluvius ad Suſa I, 188. V, 49, 52
ajus aquam ſolam rex potat I, 188
Chœnix menſura VI, 57
Chœreatæ (*q. d. porcales*) tribus Sicyonia V, 68
Chœreæ nomen loci in Eubœa VI, 101
Chœrus Micythi pater VII, 170
Choraſmii populus III, 93
uorum In Xerxis exercitu armatura VII, 66
Choei muliebres laſcivi V, 83
Chori tragici V, 67
Chorus 100 adoleſcentum ex Chio miſſus Delphos VI, 27
Chromius Argivus I, 82
Chutri VII, 176
Cicones gens Thraciæ VII, 59. 108, 110
Cii ex inſula prope Athenas VIII, 26
Cilices II, 28, 72. V, 49, 52
eorum armatura VII, 91
eorum tributum III, 90
Cilicia II, 17, 34
Ciliciæ præfectura IX, 106
Ciliſſæ naves VIII, 14
Cilix Agenoris filius, à quo dicti Cilices VII, 91
Cilla, Æolum eivitas I, 49
Cimmerii I, 6, 15, 16, 103. IV, 1, 11, 12
Cimmerius Boſporus IV, 12, 28, 100
Cimmeria portoria IV, 12, 45
Cimmerii muri IV, 12
Cimon Miltiadæ patee VI, 34, 39
Cimon Stiſagoræ pater VI, 38
Cimon, Miltiadis filius VII, 107
mulctam patri impoſitam exolvie VI. 136
Cineas rex Theſſal. V, 63
Cinnamomum ubi gignatur, & quomodo colligatur III, 111
Cinyps fluvius IV, 175. V, 42
Cinyps tellus Africæ fertilis, fluvio cognominis IV, 198
Cippus finium index VII, 30
Circumciſio Ægyptiorum II, 36 & aliorum quorundam populorum II, 104
Ciſſii in exercitu Xerxis militantes VII, 62
eorum dux & armatura *ibid.*
eorum equitatus VII, 86
eorum tributum III. 91
Ciſſia terra V, 49. 52
Ciſſiæ portæ Babylonis III, 155, 158
Cithæronis radices IX, 19, 25 exitus IX, 37
Cius Myſia V, 122
Cius fluvius IV, 49
Claves Cypri, promontorium dictum V, 108
Claxomenæ Ionum eivitas I, 142. II, 178
hæc invaditur ab Alyattu, qui cladem accipit I, 16
eapitur ab Artapherne & Otano V, 123
aorum theſaurus I, 51
Cleades Autodici filius IX, 84
Cleanax Argivus H, 1, 2
Cleander vates, Phigaſenſis VI, 83
Claander & Euclides Hippocratis filii VII, 155
Cleander Pantarei f. Galæ tyrannus VII, 154
Cleobis & Bitonis hiſtoria & beatitudo I, 31
Cleodæus Hylli filius VI, 52. VII, 204. VIII, 131
Cleombrotus & Leonides gemini V, 41, 1. VIII, 71 Anaxandridæ filius *ibid.* & IX, 10 pater Pauſaniæ IV, 81
Cleomaoes Anaxandridæ filius V, 41, 64. VII, 148
inops mentis V, 42
Spartæ rex eraatus, non proptee fortitudinem, ſed propter genus V, 39
auro corrumpi noo poteſt à Mæandrio, ideoque virorum juſtiſſ. audit III, 148
diſcordia inter illum & Demaratum VI, 51, 61, 73, 74
Cliſthenem Athenis ajicit V, 70, 72
ejus cum Ariſtagora acta V, 49, 50, 51

in-

Google

inter Cleomenem & Argivos acta VI, 76, 77, 78, 79, 80
proficiſcitur contra Piſiſtratidas V, 64
Achæum ſe eſſe ait, non Dorem V, 72
profugit Sparta & Arcadas ſollicitat contra Spartanos VI, 74
adverſus Athenienſes bellum gerit V, 74, 75
ad inſaniam redactus V, 75, 84
ejus interitus V, 48
Cleonæ orbs VII, 22
Cleonidæus *vel potius* Cleodæus, Hylli filius VII, 204
Clinias Alcibiadis filius Athenienſium præſtantiſſimus in claſſe contra Xerxem VIII, 17
Cliſthenes, Sicyonis tyrannus VI, 126
ejus odium in Adraſtum V, 67
circa Cliſthenem & filiam Agariſtam ac procos acta VI, 126, 127, &c.
Cliſthenes Alcmæonides Athenienſis Sicyonii Cliſthenis nepos V, 66, 67. VI, 131
ejus & Iſagoræ factiones V, 66, 66, 70
Clytiades Tiſamenus IX, 32
Cnidus civitas I, 144, II, 178
Cnidii Lacedæmoniorum coloni I, 174
eorum cum Tarentinis amicitia III, 138
ſuam ditionem in inſulæ formam perfodiendo tentant redigere I, 174
& iſthmum perfodere volentes quomodo impediti *ibid.*
Harpago ſe dedunt I, 174
Cyrenæorum quoſd. ſervant IV, 164
Cnoithus pater Nicodromi VI, 88
Cobon Ariſtophanti filius VI, 66
Codrus Athenienſium rex V, 65, 76
Codrus Melanthi f. I, 147
Codrus Nelei pater IX, 96
Cœla Chii VI, 26
Eubœæ VIII, 13
Cœnyrorum & Ænyrorum locus prope quem metalla Thaſia VI, 47
Coës Mitylenæus Erxandri filius IV, 97. V, 11
Mitylenes tyrannidem à Dario accepit V, 11
captus ab Iatragora V, 37
à Mitylenæis lapidibus interfectus V, 38
Coitus in templis II, 64
Colæus, Samiæ navis gubernator IV, 152
Colæus nauclerus *ibid.*
Colaxais Targitai filius IV, 5
ab eo oriundi Scythæ IV, 6
triplex filiis conſtituit regnum IV, 7
Colchi I, 104. progenies Ægyptia II, 104. III, 97. IV, 40
eorum armatura & dux in Xerxis exercitu VII, 79
Colchicum linum Sardonicum dictum II, 105
Colias ora Atticæ VIII, 96
Colleſtes, panis Ægypt. I, 77
Colophon Smyrnæ conditor I, 164
Colophon Ionum civitas I, 142. H, 8
vi capta à Gyge I, 14
Colophonii ſoli cur ex Ionibus ab Apaturiis feſtis arceantur I, 147
Colophoniorum profugi, Smyrnam occupant I, 150
Coloſſæ, oppidum Phrygiæ VII, 30
Coloſſi II, 130, 143, 153, 175, 176
Coloſſi apud Ægyptios cujuſque pontificis II, 143
Columbæ Dodonææ nigræ II, 55
Columbas albas cur expellant Perſæ I, 138
Columnæ albæ in Caria V, 118
Columnæ inſtar palmarum II, 160
Colus Bœot. IX, 15
Comam Lacedæmonii ex quo alant & Argivi non I, 82
comam ut Babylonii gerant I, 195
pectentes Lacedæmonii, VII, 208
comam ut alant & tondeant Macæ IV, 175
comam quomodo geſtent Maxyes IV, 191
Combrea urbs VII, 123
Comedunt in viis Ægyptii, ventrem domi exonerant II, 35
Compſatus fluvius VII, 109
Conchylia in montibus Ægypti II, 12
Coniæus Theſſ. V, 63
Conos pini fructus II, 20
Conſilio bono felix eventus VII, 157
Conſuetudines avitæ placent genti cuique III, 38
Conſultant Perſæ inter pocula, & quidem de rebus etiam maxime ſeriis, ſed ab iiſdem ſobriis confirmari oportet conſilia quæ temi capta fuerint I, 133
conſultare bene maximum eſt lucrum VII, 10. §. 4
Contadeſdus fluvius IV, 90
Convitia irritant iram VII, 160
Copais palus VIII, 135
Corcyra a Corinthiis condita III, 49
ei imperitat Periander III, 52
Corcyræi III, 48, 49
eorum cum Corinthiis perpetua diſcordia III, 49
interficiunt Periandri filium III, 53
in bello Xerxiano aſtute neutrarum partium VII, 168
Coreſus in agro Epheſio V, 100
Corinthiorum tyranni Eetion & Periander filius V, 92
Corinthii cccc adverſus Perſam miſſi VII, 200
Corinthii minime contemptui habent opifices II, 167
Corinthiorum theſaurus I, 14, 50. IV, 162
eorum & Samiorum ſimultates III, 48
eorum cum Corcyræis diſcordia III, 49
Corinthii Peloponnenſes contra Athenienſes deſerunt V, 75
Corinthii naves nummo vendunt Athenienſibus, dono dare lege prohibiti VI, 89
eorum fuga ſocios deſerentium in bello Perſico VIII, 94
eorund. virtus IX, 101
Corinthiæ mulieres univerſæ exutæ à Periandro & cur V, 92
Corinthia veſtis cui ſimillima eſt Doris V, 87
Corinthus felix III, 52
Cornua pecoribus ubi mature aut ſero naſcuntur IV, 29
Corobius purpurarius IV, 151
Corona oleagina Olympiorum præmium VIII, 26
Coronæi Thebanorum vicini V, 79
Corſica vel Cyrnus I, 16
Corycium antrum VIII, 36
Corydalus Anticyrenſis VII, 214
Corys Arabiæ flumen III, 9
Cos civitas I, 144
Cos inſula Tyrannos paſſa VII, 164
Cotys Aſii pater IV, 45
Cranapes Mitrobatis filius, una cum patre ab Orœte cæſus III, 126
Cranai dicti Athenienſes VIII, 44
Craſtis, & Craſtia Minerva V, 45
Crater, qui Crœſo portabatur, interceptus & cœlatura ejus I, 70. III, 47
crater in oſtio Ponti, à Pauſania dedicatus IV, 8[illegible]
crater Argolicus IV, 1[illegible]
crateres Lesbii IV, 61
Crathis Ægarum fluvius perennis, à quo & Italicus ille vocatus eſt I, 145
Cremni, emporium paludis Mæotidis IV, 20
Creſton urbs I, 57
Creſtonæi V, 3. VII, 127
Creſtoniatæ I, 57
Creſtonicus ager VII, 124
Creſtonicæ terræ rex VIII, 116
Creta univerſa à barbaris habitata I, 173
Cretenſes cur auxilium non tulerint Græcis contra Perſam VII, 167, 170, 171 *ubi alia* de eorum migratione & fortuna.
Cretinus Aminoclis pater VII, 190
Crex avis II, 76
Crinippus Terilli pater VII, 165
Criſæus campus VIII, 32
Criſtas galeis imponere primi oſtenderunt Cares I, 171
Critala in Cappadocia VII, 26
Critheis Melanopi filia H, 1
furtivo concubitu prægnans H, 2
parit Homerum H, 3
nubit Phemio H, 4
ejus mors H, 5
Crithon Ithagenis pater H, 1
Critineus (*vel potius* Cretineus) Anaxilai pater VII, 165
Critobuli filia, Amaſis uxor II, 181
Critobulus Toronæus VIII, 127
Crius Polycriti filius VI, 50
circa eum & Cleomenem acta *ibid.*
Athenienſibus traditus ab Æginetis VI, 73
Crius Ægineta, Polycriti pater VIII, 92
Crobyzi Thraces IV, 49
Crocodili deſcriptio II, 68, 69, 70
crocodili ſacri II, 69, 148
eorum ſepulcra II, 148
crocodili Africæ IV, 192
Crocodilorum urbs II, 148
Crœſus rex Lydorum ejuſque genus I, 6, 7. 92

Epheſios invadit I, 26
bonus vir, & religioſus, ac deorum cultor I, 87
cum Aſtyage affinitas I, 73
primus Græcos ad tributum pendendum adigit I, 6. 27
Iones & Æoles ſubigit *ibid.*
cum Ionibus inſulanis hoſpitium contrahit I, 27
per eum aucta Lydorum potentia I, 28, 29
ejus cum Solone colloquium I, 30, 31, 32, 33
eum deorum indignatio excipit I, 34
Gygis tritavi crimen luit I, 91
ejus ſomnium I, 33
ejus luctus ſuper filio interfecto I, 44
Cyrum invaſurus oraculum conſulit varie I, 46. 47 &c.
donaria & hoſtiæ ab eo conſecrata & jugulatæ I, 50, 51, 52. V, 36
potentiſſ. Græcorum amicitiam petit I, 56, 69
crater VIII, 124
ejus expeditio contra Cyrum I, 71, 73
Halyn fl. trajicit I, 75
Pteriam expugnat I, 76
pugna cum Cyro *ibid.*
Sardis redit I, 77, 78
vincitur à Cyro & obſidetur I, 81
in obſervantia & amore à Cyro habetur, qui ejus conſiliis utitur I, 88, 89, 90, 155, 156, 207
Pythio mittit compedes I, 90, 91
alia ejus in Græcia donaria I, 92
fratrem Pantaleontem interficit *ibid.*
Cambyſem deſipientem admonet, & vix mortem effugit III, 36
alia ſententia Cambyſi adprobata III, 34
ejus munificentia in Alcmæonem VI, 125
liberat Miltiadem VI, 37
Sardibus captis & ipſe capitur, & vivus ad Cyrum perducitur I, 86
rogo impoſitus ab Apolline invocato ſervatur, immiſſa pluvia I, 86. 87
Crœſi filius mutus, quando vocem rupit I, 85
templi Delphici locupletator, VIII, 35
Crophi mons II, 28
Croſſæa regio VII, 123
Crotoniatæ, genere Achæi VIII, 47
eorum cum Sybaritis bellum V, 44, 45
Crotonienſes, *vel potius* Crotoniatæ medici dicti primi, ſecundi Cyrenæi III, 131
Cubiti regii menſura I, 178
cubitus Ægyptius Samio par II, 168
Cubiti menſura II, 149
Culicum vis ingens apud Ægyptios paluſtres & contra eos ab Ægyptiis excogitata II, 95
Cunctatio utilis VII, 10
Cupere multa malum eſt VII, 18
Cuphagoras Epizeli pater VI, 117
Curium urbs Cypri V, 113
Curienſes, Argivorum coloni *ibid.*
Curotropho ſacra Sami fiunt a feminis H, 30
Currus bellici V, 113
Currus ſacer Jovis in Xerxis exercitu VII, 55
quomodo amiſſus VIII, 115
Cuniculi hoſtiles ære deprehenſi IV, 20
Cyaneæ inſulæ, errabundæ à Græcis exiſtimatæ IV, 85
Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex I, 73, 103
ejus res geſtæ I, 103, 104, &c.
in ira peracerbus I, 73
ejus interitus & anni regni I, 107
Cybebes templum, Sardibus concrematum V, 102
Cyberniſcus Lycius VII, 98
Cyclades inſulæ V, 30
Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia VII, 165
Cydonia in Creta condita à Samiis III, 44, 59
Cydrara oppidum VII, 30
Cyllyrii Syracuſanorum quondam ſervi, dominos ejiciunt VII, 155
Cylon Athenienſis tyrannidis affectatæ compertus V, 71
Cyma civitas Æoliæ I, 149. VII, 194. H, 1, 2
vocata & Phriconis I, 149. H, 38
ejus origo H, 1, 2
capitur à Perſis V, 123
Cymæi hiberna claſſis Xerxeæ VIII, 130. oraculum conſulunt de reddendo Pactya I, 157, 158, 159
Pactyam in Chium deportant I, 165
tyrannum ſuum vivum dimittunt V, 38
ſpernunt inepte Homerum H, 12, 13, 14, 15
Cymæos Ariſtagoras IV, 138
Cynægirus, Euphorionis filius, navem adverſariam prehenſans, manu truncatur VI, 114
Cyneſii populus II, 33
Cynetæ Celtarum accolæ in ultimis Europæ occidentalis plagis IV, 49
Cyneus Philagri pater VI, 101
Cyniſcus appellatus Zeuxidamus VI, 71
Cyno, ſive Spaco, Mitradatis, bubulci Aſtyagis, uxor I, 110
quomodo Cyrum ſervaverit I, 112, 113
Cyno, ſemper in ore Cyri I, 122
Cynocephali populi IV, 191
in Cynoſarge Herculis templum VI, 116
Cynoſura V, 63. VIII, 76
Cynthii, gens VIII, 46
Cynurii, ſoli putantur Iones, Dores effecti VIII, 73
Cypria carmina, Homeri non ſunt II, 118
Cyprus primum ab Amaſi capta & tributaria facta II, 182
Perſis tributaria III, 91
Cypriorum lex I, 199
Cyprii ſe dedunt Cambyſi III, 19
eorum bella & defectiones à Perſis V, 104, 105, 106. &c.
in ſervitutem redacti V, 116
eorum armatura VII, 90
gentes variæ unde ſint? *ibid.*
Cypria vox, Sigynas V, 9
Cypri claves, promontorium V, 108
Cypſela quid ſit V, 92. §, 5
Cypſelus, Eetionis filius I, 114. V, 92. Cypſelidæ, Corinthi VI, 128
unde nomen hoc ei impoſitum V, 92. §, 95
Corinthiorum tyrannus, ut eos tractarit V, 92
Cypſelus Miltiadæ pater VI, 35
Cyraois inſula IV, 195
lacus in ea picifer *ibid.*
Cyrene circumflua IV, 164
Cyrenen, quam non diripuerant quum eſſet occaſio, fruſtra adoriuntur poſtea Perſæ IV, 203
Cyrenaicæ regionis plagæ tres miræ fecunditatis IV, 199
Cyrenæi IV, 154, 155, 159, 169, &c.
Cambyſi ſe dedunt III, 13
eorum & Ægyptiorum conflictus III, 161. IV, 159
agros Libyum vaſtant IV, 159
cladem à Libybus accipiunt IV, 160
eorum amicitia cum Samiis IV, 152
oraculum conſulunt IV, 161
Cyrenæi medici, ſecundi ſunt: ut Crotoniatæ, primi III, 131
Cyrenææ feminæ bovem ſuperſtitioſe obſervant IV, 186
Cyrmianæ Thraces IV, 93
apud Cyrnum civitas à Phocæenſibus condita nomine Alalia I, 165
Cyrnus Caryſtius IX, 104
Cyrnus heros I, 167
Cyrnii VII, 165
Cyrus pater Cambyſis Cyri patris I, 111
Cyrus Perſa I, 120. VII, 11
ejus parentes, avus &c I, 75, 91, 107, 108, (*ubi & ejus nativitas*) I, 111
mulus oraculo (I. 55.) dictus, quia Semimedus & Semiperſa I, 91
Harpago traditus interimendus, & quomodo ſervatus I, 109, 110, &c.
educatur ab uxore bubulci I, 113
cur à cane educatus dicatur I, 122
bubulci filius cognominatus I, 114
regalis indoles ut enituit in puero *ibid.*
ut à materno avo Aſtyage agnitus fuerit I, 116
perveniт ad ſuos veros parentes I, 122
Cyrus *laudatur* III, 89. *ubi dicitur* pater ſuis appellatus. *Item* III, 160 *ubi dicitur de eo*, cui comparari (*vel potius*, cui ſe comparare) nullus unquam Perſarum dignum ſe (*vel* rem ſe dignam) exiſtimavit. *Videtur autem hæc fuiſſe illorum opinio ob ea præſertim quæ dicuntur de* ejus genitura, ob quam ſe exiſtimabat majus quiddam homine eſſe I, 204. & de ejus felicitate *ibidem. Sic vero &* I, 126. divina qua-

Google

quadam forte genitum ſa *dicit.*
Cyrus *quæ prudenter dixerit, cum alibi, tum* IX, *alt.*
Cyri *prudentia* in alienandis animis Perſarum à Medis I, 125, 126, 127. *& in eo quod commentus eſt*, ut Perſas ad rebellandum induceret I, 125 *& tamen ſtultè* Gyndi amni minatur I, 189
omnem Aſiam adeptus I, 130
ejus cum Crœſo prœlium I, 76, *&c.* ut ſe adverſus Crœſum geſſerit *in iiſdem uſque* 91. ut ſe geſſerit contra rebellantes Lydos I, 154, *&c.*
ejus apologus ad Ionas I, 141
Smerdi mago aures amputat III, 69
bellum adverſus Labynitem, & Babylonios, quorum urbem capit I. 188, 189, 190, 191 bellum contra Tomyrin, Maſſagetarum reginam I, 205, 206, *&c.* in quo occumbit I, 214 *ubi narrantur & quæ acta circa mortui caput.*
Cythera inſula Argivorum ditionis I, 82 Templum habet Veneris Cœleſtis ex Aſcalone I, 105
eam conducibilius Lacedæmoniis obrui quam extare VII, 235
Cytiſſorus, Phrixo genitus VII, 197
ejus poſterorum calamitas *ibid.*
Cyzicum, urbs Propontidis VI, 33
Cyziceni OEbari Perſæ ſe dedunt *ibid.*
Cyzicenorum feſtum in honorem Matris deûm IV, 76

D.

DAdieæ populus III, 91
eorum in Xerxis exercitu dux & armatura VII, 66
Dædalum veſtigat Minos VII, 170
Dai, Perſarum genus I, 125 peruarii *ibid.*
Damas Samyris fil. VI, 127
Damaſithymus Candaulis filius, dux in claſſe Xerxis VII, 98
Damaſithymus, Calyndenſium rex VIII, 87
demerſus ab Artemiſia *ibid.*
Damas Sirites VI, 127
Damiæ & Auxeſiæ ſimulacra V, 82, 83
Danaë, Acriſii filia, Perſei mater I, 91. VI, 135 VII, 60, 150
Danaus & Lynceus Chemmitæ II, 91
Danaus Archandri ſocer II, 98
Danai filiæ Theſmophoria in Ægyptum afferunt II, 171
templum Minervæ quod Lindi eſt, extruxerunt filios Ægypti fugientes II, 182
Danai & Xuthi in Peloponneſum adventus VII, 94
Daphnæ Peluſiæ II, 30, 107
Daphnis Abydenus IV, 138
Dardanos urbs V, 117. contermina Abydo VII, 43
Dardanei I, 188
Daritæ populus III, 92
Darius rex, Hyſtaſpis filius I, 183, 210. II, 110. III, 70, VI, 98. VII, 2. VII, 11
è conjuratis in magos fuit unus III, 70
Darios idem ſonat quod ἑρξείης, id eſt, *coercitor* VI, 98
ejus uxores III, 88
Darii liberi III, 12. VII, 2, 64, 68, 69, 72, 78, 97, 224. VIII, 89. IX, 106
de Darii futuro regno Cyri viſio I, 209, 210
quâ arte ad adipiſcendum regnum uſus III, 85, 86, 87
eum Perſæ ajunt fuiſſe κάπηλον (*id eſt, inſtitorem*) quoniam omnia quæſtui habebat III, 89
Darii reditus & auri theſaurus III, 95, 96
ſtatua ejus equeſtris III. 88
pecuniarum ſpe fruſtratus ſepulcro Nitocridis aperto I, 187
unde Græciæ inſenſior redditus VII, 1
ejus expeditio in Scythas IV, 1, 85, 86, *&c*
Alia ejus facta ſtra alia memorata digna vide II, 110. III, 88 IV, 44, 88, 135. V, 11, 12. VII, 194
item quædam ejus dicta III, 160. IV, 143. V, 105
ejus cum Indathyrſo colloquium per quendam equitem IV, 126, 127
ejus oratio pro monarchia III, 82
oratio ejuſdem ad primores Perſarum de Orœta interficiendo III, 127
oratio ad Iones de ponte ad Iſtrum cuſtodiendo IV, 98
Darius quondam Cambyſis ſatelles III, 139
bene de ſe meritos remunerat III, 140, V, 11
luxato pede à Democede ſanatur, & acta cum eo. III, 129, 130, 131, *&c.*
Babylonem obſidet, capit, & diruit portas muroſque III, 150, 151, 152, *&c.*
Indos ſubegit III, 44
ejus crudele factum IV, 84
à Macedonibus poſcit terram & aquam V, 17, & à Græcia VI, 48. VII, 133
ejus moneta ex auro puriſs. IV, 166
ejus legati à Græcis in barathrum & puteum projiciuntur VII, 133
ejus obitus VII, 4
Darius Xerxis filius Artayntam ducit IX, 107
Daſcylus Gygis pater I, 8
Daſcylium, urbs, III, 120, 126. VI, 33
Datis Medus contra Athenas miſſus à Dario VI, 94
revocat Delios metu fugientes ipſum VI, 97
viſionem in ſomnis videt VI, 118
ejus filii VII, 88
Datus opp. IX, 74
Dauliorum oppidum incenſum VIII, 35
Dauriſes Darii gener V, 116, adverſus Cariam tendit 122, interitus 121
Decelea IX, 15
Decelus IX, 72
Decelenſium circa Helenæ inveſtigationem acta IX, 72
eorum in Sparta vectigalium immunitas & dignitas præſidendi *ibidem.*
Decelenſis populus *ibid.*
Decima redemptionis captivorum conſcripta V, 77
Decimæ pecuniarum ex prædis VII, 27
Decimum quemque ſorte comedunt inter ſe Cambyſis milites fame adacti III, 25
Deioces Phraortis fil. I, 16, 37, 96
vir ſapiens & juris dicundi peritus I, 90.
ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit I, 97, 98
rex Medorum declaratus I, 98
ab eo regnum obtinente acta, & quomodo ſeveritatem in exercenda juſtitia exercuerit I, 98, 99, 100, 101
ejus mors & anni regni I, 102
Deiphonus Evenii filius Apolloniata IX, 91
Delphi I. 51
ad eos miſſa donaria à Gyge I, 14. Crœſo I, 50, 51, 52
apud Delphos primus quis munera poſuerit I, 14
in numerum Delphorum adſcribi volenti jus perpetuum datum Lydis I, 54
Delphi oraculum pro ſe & Græcia conſulunt VII, 178
extreme formidantes Xerxem, urbem deſerunt VIII, 37
barbaros à deo ſuo male affectos cædunt VIII, 38
Delphicum oraculum, *ſuppetas locis.*
Delphicum templum ſua ſponte conflagravit I, 50. II, 180
aliud Amphictyones trecentis talentis conſtruendum locarunt II, 180. & quinam conduxera V, 62
Delta Ægyptiorum II, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 179
ſolum Delta, Ægyptum eſſe aiunt Iones non recte II, 15
Delubrum Jovis Carii I, 171. Jovis Olympii II, 7. Cereris IV, 53. Bacchi IV, 87. Amphiarai VIII, 134. Laji & OEdipodis IV, 149
in fano Latonæ admirabiliſſimum, ex uno factum lapide II, 155
delubra primi ſtatuere Ægyptii II, 4
delubra à Perſis incenſa IV, 96. VIII, 144
Delus inſula IV, 33, 34, 35
expiata à Piſiſtrato I, 64
Delos tremit antea inconcuſſa VI. 98
Deliorum fuga ob Perſas VI, 97
revocati à Perſis & nihil paſſi *ibidem.*
Delium Thebanorum VI, 118
Demaratus Ariſtonis filius, rex Spartæ V, 75. VI, 50, 63, *&c.*
de ejus genere & procreatione

varia circumferuntur VI, 63, &c. 69
matrem ſciſcitatur qui verus ipſius parens VI, 68
Demarati, *id eſt; à populo votis petiti*, unde nomen impoſitum VI, 63
Cleomenem deſerit in expeditione V, 75
ejus cum Cleomene ſimultates & odium VII, 51, 63. 64, &c.
fuga ad Perſas VI, 70. VII, 3
ejus elogium VI, 70
ejus colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe VII, 101, 102, 103, 104, 209, 234. 235, 236
ejus ingenioſa par pugillares clam nunciandi ratio VII, 239
Demarmenus V, 41. VI. 65
Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, ejus fortuna, & in quanto honore habitus à Dario III, 124, 129, 130, 131, 132
quo aſtu è Perſia in patriam rediit III, 132, 133, 134, &c.
Democratiam laudat Otanes III, 80. VI, 43
improbant Megabyzus & Darius III, 81, 82
ejus incommoda III, 81
eam conſtituit in Græcia Mardonius V, 43
Democritus, vir illuſtris, & Naxiorum trierarchus VII, 46
Demonax à Mantineis, Cyrenæis miſſus reip. conſtituendæ IV, 161
Demonous Penthyli pater VII, 195
Demophilus Diadromei filius VII, 222
Dens Hippiæ tuſſi excuſſus evaneſcit: & quid hac re portentum VI, 107
Dentes ex uno oſſe univerſi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla IX, 82
De depoſito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuidam depoſitum neganti VI, 86
Deruſiæi, Perſarum genus I, 125
Derſæi Thraciæ populus VII, 110
Deſcriptio temporis nunquam V, 92
Detractio res deterr. VII, 10, §. 7
Deucalion rex I, 56
Deus eminentiſſima gaudet deprimere VII, 10, §. 5
deum tentare, idem quod facere VI, 86, §. 3
deus quod fieri vult, nemo effugiat IX, 16
invidens vitæ humanæ ſpatio VII, 46
præſignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura VI, 27
Deus Græcorum I, 90
de illo impia cogitatio Apriæ II, 169
Deos nemo latet in ſceleribus VIII, 106
Deorum νέμεσις κ̀ φθόνος I, 34. III, 40. VII, 10. §. 5. VIII, 106, & 109
invidiam excitant acres vindictæ IV, *ult.* VIII, 106
deus ab Ægyptiis verberatur quidam II, 132
deorum ira in nepotes etiam extenditur VII, 137
duodecim deorum cognomina ab Ægyptiis Græci ſunt mutuati II, 4
ſacra peragunt Athenienſes VI, 108
omnia fere deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt II, 50
Dii Arabum III, 8 Libyum, IV, 188. Scytharum IV, 59. Thracum V, 7
Græci V, 49
regales V, 106
Ξένιοι IV, 33
deos externos exigunt Caunii I, 172
Diacœle via quædam nominata VI, 103
Diactorides pater Eurydames uxoris Leutychidis VI. 71
Diactorides Cranonius, unus è procis Agariſtæ VI, 127
Diadromeus Demophili pater VII, 222
Diana Oſitis ſeu Dionyſi filia II, 156
eam Cereris filiam unde fecerit Æſchylus *ibid.*
Bubaſtis ab Ægyptiis dicta *ibid.* & 137
Templum Buto II, 155
Dianæ feſtum in Ægypto II. 137
aliud apud Brauronem VI, 138
Dianæ templum maxime memorabile apud Bubaſtin II, 137, 138
Dianæ templum Sami III, 48
ad Trechinem VII, 176
Diana regia IV, 33
Dianæ Orthoſiæ ara IV, 87
Dianæ oraculum II. 83
Dianæ urbem ſuam donant Epheſii obſeſſi I, 26
templum in Artemiſio VII, 176
Dicæa urbs VII, 109
Dicæus, Theocydis filius, exul, apud Medos illuſtris VIII, 65
quædam ſibi viſa portenta narrat, Demaratum teſtem citans VIII, 65
Dictyes, animal IV, 192
Dictynnæ delubrum & à quibus ſtructum III, 59
Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas VII, 226
ejus dictum *ibidem.*
Dies, repente nox factus I, 47, 103. VII, 37
certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum VI, 106
diei natalis obſervatio apud Ægyptios II, 42
diei in horas diſtributio à quibus facta II, 4
iter IV, 101
dies varii vitæ hominum I, 32
Dindymene mater I, 82
Dinomenes Gelonis pater VII, 140
Diomedis ἀριστεία II, 116
Dion urbs VII, 26
Dionyſiophanes Epheſius IX, 83
Dionyſius Phocæenſis, claſſis Ionum dux ejuſque ad Iones oratio VI, 11
res ab eo geſtæ *ibid & ſeq.*
poſt cladem Ionum quo devenerit VI, 17
Dionyſus, Apollinis & Dianæ pater II, 156
è Semele Cadmi filia à Græcis putatur genitus, II, 145
educatus in cinnamomifera III, 111
ab Jove inſutus in femore II, 146
è deorum noviſſimis apud Græcos, non & apud Ægyptios II, 145
Ægyptiace Oſiris dictus II, 144
Dionyſi feſtum III, 97
Dionyſi trieterica IV, 108
Dionyſus & Urania ab Arabibus invocantur in fœdere ineundo III, 8
Arabibus Urotalt dictus *ibid.*
Dioſcuri VI, 127
eorum nomen Ægyptiis ignotum II, 50
Dipæenſium prœlium IX, 34
Dipodes, murium genus IV, 192
Diræ in capita II, 39
Dithyrambus Harmatidæ filius VII, 227
Dithyramborum autor quis fuerit I, 23
Divinatio Ægyptiorum II, 83. Naſamonum IV, 172. Scytharum IV, 67
divina præferenda humanis V, 63
divinum quid videatur Herodoto VII, 137
Divinitatis ſolers prudentia erga homines III, 108
Doberes pop. Pæoniæ V, 16. VII, 113
Dodona II, 52, 58
Dodonæum oraculum I, 46. II, 52, 55
Dodonæorum antiſtites II, 55
Dodonæi IV, 33
Dodonææ columbæ II, 55, 57
Dolia argentea Delphos à Crœſo miſſa I, 51
Dolonci Thraces VI, 34
ab Abſinthiis bello vexati *ibidem.*
oraculum conſulunt *ibid.*
Miltiadem regem creant VI, 35, 36
Dolopes VII, 185
Domus ſubterraneæ Æthiopum III, 97
domos non poſſident Indi nonnulli III, 100
Domeſtica mala Pſammeniti majora quam ut ea deflere poſſit II, 14
Domicilia ſubterranea pyramidis II, 148
domicilia ex micis ſalis IV, 185
domicilia è virgultis, & verſatilia, è lentiſcis ſuſpenſa IV, 190
Dona ad Æthiopes explorandi gratia miſſa II, 20
dona Amaſis Delphis dat II, 180
dona Græcorum Ægyptum incolentium ad templum Delph. inſtaurandum II, 180
dona Democedi medico ab rege

&c

& uxoribus data III, 130
dona quantum apud milites poſſint VIII, 4. 5
dona ei qui primus muros Sardium aſcenderit pollicetur Cyrus I, 84
Donaria Alyattis Delphos miſſa I, 25
donaria Crœſi varia I, 92
donaria divis data à Crœſo ex bonis adverſarii I, 92
donaria Delphos à Crœſo miſſa & rurſus alia I, 51, 52
donaria Delphos à Gyge miſſa I, 14
donarium Midæ Delphos miſſum, regia ſella I, 14
donaria in templo Delphico VIII, 35
donarium Lacedæmoniorum I, 51
donaria Amaſis II, 182
donaria regis Pheronis II, 111
donaria Rhodopis Delphos miſſa II, 135
donarium Arionis apud Tænarum I, 25
donaria è præda Perſica IX, 80
Dores Euryanactis pater IX, 10
Dores I, 144, 146
Dores à Crœſo ſubacti I, 6, 28
eorum migratio crebra I, 56
Dores & Iones ex inſulis egredientes in continenti ſedes ponunt I, 171
eorum prima expeditio adverſus Aſiam III, 56
Dores in claſſe Xerxis militantes VII, 93
Dores in Atticam quarto profecti V, 76, *ubi & quando iterum ac tertio.*
Dorienſes Pentapolin incolentes I, 144
Dorienſium principes ex Ægypto oriundi VI, 53
Dorienſium civitates multæ & inſignes VIII, 73
Dorienſium ſacra I, 144
Dorica gens unde cognominata I, 56
Doricæ tribus mutantur V, 68
Dorieus Anaxandridæ filius ex prima uxore V, 41
inter æquales excellit V, 42
nolens ſibi a fratre imperari, coloniam alio ducit V, 42
ejuſque fortuna V, 42, 43, 44, 45, 46
ejus mors V, 45, 46. VII, 158. 205
Doris regio incurſata à Medis Theſſalorum conſilio & odio VIII, 31
Doris veſtis V, 87
Doriſcus V, 98. VII, 25, 106
Doriſcus, Thraciæ litus & campus ingens, & caſtellum Darii VII, 59
Dorus Hellenis filius I, 56
Dotus Megaſidis filius Paphlagonum & Matienorum dux VII, 72
Doryagus Leobotis fil. VII, 204
Dromos Achilleus IV, 55
Dropici, Perſarum genus I, 125
Drymus oppidum VIII, 33
Dryopis regio I, 56. VIII, 31
Dryopes pop. I, 146
Dryopum civitates VIII, 71
Dyma Achæorum (*Gr.* Drime) I, 145
Dymanatæ tribus Sicyonia V, 68
Dyras amnis VII, 198
Dyſorum mons V, 17
Dyſenteria in Xerxis exercitu VIII, 115

E.

Ebenum ubi naſcatur III, 114
Ecatonneſi I, 151
Ecbatana Syriæ I, 98. III, 62 & eorum extructio atque ſitus I, 98
Ecbatana Mediæ III, 65
Echecrates Eetionis pater V, 92
Echemus Acropi filius IX, 26
Hyllum in monomachia interfecit *ibidem*
Echeſtratus Hegois filius VII, 204
Echinades inſulæ II, 10
Echidna III, 108
Echines murium genus ſic dictum IV, 192
Eclipſis ſolis VII, 37
Edoni pop. V, 11, & 124. VII, 110, 114 IX, 74
Eetion Echecratis filius ejuſque genus V, 92
ei datum oraculum *ibid.*
Eion urbs ſuper Strymonem VII, 25, 113, VIII, 118
Elatea urbs VIII, 33
Elbo inſula II, 140
Electrum unde venire feratur III, 115
Eleonius civis V, 43
Elephantes ſupra modum grandes in Africa IV, 191
Elephantina urbs Ægypti II. 9, 17, 28, 29, 30, 31, 69, 175
Elæus Cherſoneſi VI, 140, VII, 21, 33
Elæuſii Xanthippum orant de ultione Proteſilai ſumenda IX, 119
Eleus, Agæi filius, unus è procis Agariſtæ VI, 127
Eleus quidam vates III, 132
Eleuſis VIII, 65
apud Eleuſinem Athenienſium prœlium I, 30
Eleuſinem Cleomenes cum Peloponnenſibus invadit V, 74, 75, 76
ibi fanum dearum VI, 75
Eleuſine ſepulti Argivi 9, 27
Eleuſiniæ Cereris templum IX, 56, 100
Elis, Ætolorum colonia VIII, 73
Eleorum agonothetæ VI, 127
Eleorum juſtiſſimum ac maximum certamen II, 160. quod tamen arguunt Ægyptii *ibid.*
Elei Minyarum oppida delevere IV, 148
Elei venientes poſt prœlium ſuos duces exilio cur mulctarint IX, 76
in Eleo agro muli cur nequeant gigni IV, 30
Eliſyci VII, 165
Elorus flumen VII, 154
Enagees, *id eſt piaculares* I, 61, V, 71
Enaries, divinationem à Venere habentes IV, 67 *at*, I, 105. Enarees.
Encheleees V, 42. IX, 61
Eneti, qui ſunt ex Illyriis & eorum lex I, 196
Eneti, in Adria V, 9
Enienſes VII, 185, 198
Enipeus fluvius Theſſaliæ VII, 129
Enneacrunos VI, 137
Enneaodoi VII, 114
Eordi populi VII, 185
Epaphus, qui & Apis II, 153. III, 27, 28
Epaphi boves mares II, 38
Epheſus, civitas Ionum I, 42. II, 10 & 158
ex Epheſo ad Sardis iter V, 54
Epheſinum templum II, 148
Epheſii obſeſſi à Crœſo urbem ſuam donant Dianæ I, 26
Epheſii ſoli ex Ionibus ab Apaturiis feſtis arcentur, & cur I, 147
Ephori Spartæ IX, 6
Epialtes Eurydemi filius VII, 213
Thermopylarum proditor VII, 213, 214, &c.
ejus fuga & interitus VII, 213
Epicichlides Homeri II, 24
Epicydides Glauci pater VI, 86
Epidaurus, inſula, antea OEnone dicta VIII, 46
Epidaurus expugnata III, 52
Epidauri tyrannus Procles III, 50
Epidaurii I, 146
Epidaurii oraculum conſulunt, quum eorum tellus nihil produceret V, 82
Epidauriis oleas permittunt Athenienſes, & inter eos pacta & ſecta V, 82, 83, 84
iis Æginetæ antea parentes, ab iis deſciſcunt, & clades inferunt V, 83
Epigoni Homeri, ſi modo ejus ſint IV, 32
Epigramma vatis Megiſtiæ VII, 228
Mandroclis Samii IV, 88
epigrammata Spartiatarum qui occubuere ad Thermopylas VII, 228
tripodum litteris Cadmeis inciſa V, 59, 60, 61
Epiſcythiſon, id eſt, *Age Scytham:* hoc eſt, intemperantius bibe VI, 84
Epiſtrophus Amphimneſti pater VI, 127
Epium oppidum IV, 148
Epizelus Cuphagoræ filius VI, 117
cæcus in acie quomodo factus *ibidem.*
Epulæ in feſtis I, 31
Equa leporem enixa VII, 57
equæ tres Olympiacas victorias adeptæ, ubi ſepultæ VI, 103
equæ Theſſaliæ optimæ VII, 196
equis piſces pro pabulo ubi V, 16
equi colubros vorant I, 78
equi ſacri candidi in Cyri exercitu I, 189
equi ſacri in exercitu Xerxis VII, 55
equi fluviales Ægyptiis ſacri, eorum natura, & deſcriptio II, 71
equos præcipue immolant Scythæ IV, 61

I N D E X

equi ubi Soli immolantur I, 216
equus camelum reformidat & ideo contra equos cameli in ſtructi I, 80. VII, 87
apud Perſas habebant nomina III, 88
equorum regiorum ſætura I, 192
equos quadrijugos jungere Græci ab Afris didicere IV, 189
equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrcæ IV, 22
equi Sigynarum quales V, 9
equi ſatrapæ Babylonii I, 192
equi Indorum III, 106
equi ſilveſtres candidi IV, 52
equorum jubæ pro criſtis VII, 70
equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec aſini IV, 28
equi quinquaginta ſtrangulantur ad ſepulcra regum Scytharum IV, 72
equi Niſæi III, 106. VII, 40
equi albi triceni à Cilicibus Dario pendi ſoliti III, 90
equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus III, 85, 86, 87
equus Maſiſtiæ ipſum excutit IX, 22
equo crura cum genibus abſciſſa, quod dominum ſtraverat VII, 88
equus Artybii in armatum erigi doctus V, 111
Equiſonem regis Scythæ cum rege defuncto ſepeliunt IV, 71
equiſonis & equi virtute Darius ad regnum promotus III, 85, 86, 87
Equitatus Xerxis quantus VII, 84, &c.
Equitare docent liberos ſtatim à quinto anno Perſæ I, 136
Equites Spartæ VIII, 124
Eraſinus fluvius VI, 76
Cleomenis de eo dictum ibid.
Erechtheus rex Athenienſium VIII. 44
Orithyiæ pater VII, 189
ab Homero laudatus H, 28
ei apud Athen. ſacra afferunt Epidaurii V, 82
ejus templum in arce Athenienſium VIII, 55
Ereſione Homeri H, 33
contra Eretriam & Athenienſes, duces Perſarum miſſi V, 94
Eretrienſium & Perſarum acris pugna VI, 101
Eretria & Eretrienſes à Perſis ſubacti VI, 101
Eretrienſium naves Mileſiis auxiliantur, ut gratiam reddant V, 99
Eretrienſes Iones VIII, 46
Eretrienſes Suſa abducti clementer à Dario tractati VII, 119
Eridanus fluvius fabula Herodoto III, 115
Erinnyes Laii & Oedipi IV, 149
Erinnyum delubrum IV, 149
Erochus urbs VIII, 33
Error parit damna VII, 10. §. 6
Erxander, Cois pater IV, 97. V, 37
Erycis regio, Heraclidarum V, 43
Erycina regio V, 45
Erythia inſula IV, 8
Ἐρυθρὴ βῶλος urbs ſic dicta, *id eſt, rubra gleba* II, 111
Erythræ I, 142
Erythræorum cum Chiis bellum I, 18
Erythræ Bœoti. IX, 15. & 19
Erythræi & Chii eandem ſermonis proprietatem ſervant I, 142
Erythræa urbs aſpera & montoſa H, 18
Eryxo, Arceſilai vidua mariti interemptorem necat IV, 160
Etearchus rex Oaxi IV, 154
alius Ammoniorum rex II. 32
Eteocles Laodamantis pater V, 61
Eteſias non eſſe cauſam augmenti Nili II, 20
Euænetus Careni filius VII, 173
Euagoras Laco VI, 105
Eualcides Eretrienſium dux, vir illuſtris V, 102
Eubœa inſula, magna ac beata, Cypro non interior V, 31
ad eam prœlium Græcorum cum Perſis geſtum VIII, 4, &c.
Eubœenſes ut tractati à Gelone VII, 156
Eubœenſibus datum oraculum, quod male ſpernunt VIII, 20
Euboicum talentum III, 89
Euboicæ minæ III, 89
Eubœæ cava VIII, 13
Euclides & Cleander Hippocratis filii VII, 155
Euergetæ regis Perſici VIII, 85
Euenius Deiphoni haruſpicis pater IX 92
ſacrarum ſolis ovium cuſtos IX, 92
excæcatus miſere, & ultio ob id de Apolloniatis ſumpta IX, 92
cæcus divinationem obtinet IX, 93
Euelthon Salaminis rex IV, 162, V, 104
ab eo thuribulum dedicatum Delphis ibid.
circa eum & Pheretimam acta ibid.
Eueſperidæ bonum ſolum incolentes IV, 171
Eumelus Admeti fil. II, 2
Eumenes Anagyraſius Athenienſis præſtantiſſimus in pugna navali VIII, 93
Eunomus Polydectis filius VIII, 131
Eunuchi apud Perſas pretioſiores quam ſervi non caſtrati VIII, 105
Eupalinus, Nauſtrophi filius, architectus III, 60
Euphorbus Alcimachi, proditur Eretriæ VI, 101
Euphorion, Æſchyli poetæ pater II, 156
Euphorion Cynægiri pater VI, 114
Euphorion Laphanis pater, qui Caſtorem & Pollucem in domum ſuam recepit & in omnes homines fuit hoſpitalis VI, 127
Euphrates flumen I, 180. V, 52
tortuoſus e Nitocri redditus I, 185
Euripus V, 77. VII, 173. VIII, 15
Europa à Cretenſibus rapta I, 2
Europæ filii Sarpedon & Minos I, 173
Europa Tyria an nomen Europæ dederit IV, 45
Europa longitudine Aſiam & Africam, non & latitudine, aſſequitur IV, 42, 45
Europæ commoditates VII, 5
Europæ nomen unde impoſitum IV, 45
Europæ extrema ignota III, 115, 116
Euryanax Doriei filius, collega Pauſaniæ IX, 10, 52, 54
Eurybates quinquertio VI, 92
ejus clades & interitus ibid. IX, 74
Eurybiades, Euryclidæ filius, dux claſſis Græcorum VIII, 12
in Eurybiade conſilii inopia VIII, 74
Eurybiadæ laus VIII, 124
Euryclides VIII, 2
Eurycrates Polydori filius VII, 204
Eurycratides Anaxandri filius VII, 204
Eurydame Leutychidis uxor VI, 71
ejus genus ibid.
Eurydemus Epialtæ pater VII, 213
Euryleon cum Dorieo coloniæ deductor unus ſuperſtes è bello V, 46
Selinuſiorum tyrannus V, 46
ejus interitus ibid.
Eurymachus Leontiadis pater VII, 205
Eurymachus Leontiadis filius interemptus VII, 233
Euryphron Proclis filius VIII, 131
Eurypylus frater Thoracis Lariſſæi IX, 57
Euryſthenes, Ariſtodemi filius VII, 204
Euryſthenis familia honoratior VI, 51
Euryſthenes & Procles gemini, Spartæ reges IV, 147. VI, 52
oraculum ſuper eis conſultum ibid.
eorum diſſenſio per omnem vitam ibidem.
circa eos & Theram avunculum pro regno acta IV, 147
Euryſtheus IX, 26, 27
genus ejus nolunt labefieri Lacedæmonii V, 39
Eurytus & Ariſtodemus ob extremam lippitudinem è caſtris à Leonide remittuntur VII, 229
Euryti virtus & interitus ibid.
Euthœnus Hermolyci pater IX, 104
Euthymus IV, 159
Eutychides Sophanis pater IX, 72
Euxinum mare I, 6, 72
Euxini ponti nationes IV, 47
Exampæus locus inter Boryſthenem & Hypanin IV, 52, & 81
Exercitu donari apud Perſas, eximium IX, 108
Exitus rerum inſpiciendus I, 32
cum initio non eſt manifeſtus VII, 51
cum initio non eſt manifeſtus VII, 51
Experiendo fiunt omnia VII, 9
Expiandi modus idem fere apud Lydos qui apud Græcos I, 35
expiatio Adraſti fratricidæ I, 35
expiatio Deli I, 64

Fa-

F.

Fabas nec ferunt Ægyptii nec edunt II, 37
Faba in ſortitionibus VI, 109
ad Famem arcendam quid Lydi excogitaverint I, 94
fames immanis in caſtris Cambyſis II, 25
fames in Xerxis exercitu, in reditu VIII, 115
fames obſeſſorum Seſti IX, 117
Familia quadrigam alens VI, 35
Fanum Jovis Thebani I, 182. Jovis Beli I, 181. Jovis ſub fago conditum II, 56. Protei II, 112. Veneris Uraniæ vetuſtiſſimum I, 105. Apollinis VIII, 135. Pallenidis Minervæ I, 62. Æaci V, 89 Phylaci VIII, 39. Autonoi *ibid.* Androcratis herois IX, 25. fanum Græcum maximum & celeberrimum in Ægypto II, 178
Fato ſortem deſtinatam deo quoque fugere impoſſibile I, 91
fati neceſſitas I, 91. III, 43, 63, V, 92
Fax Vulcani VIII, 98
Felis amantiſſima fœtuum II, 66
Ægyptiorum circa hoc animal ſuperſtitio *ibid.*
felium ſepulturæ II, 67
Felicitas humana in eodem tenore non perſtat I, 5
felicitas Polycratis inſidioſa III, 40, &c.
Feſta ad imitationem inſtituta III, 48
Feſti celebratio, I, 191
Feſtinatio parit errores VII, 10. §. 6.
Ferrum ad perniciem hominum I, 68
Ferri compactionem ſolus omnium excogitavit Glaucus Chius I, 25
Feſtum Cyzicenorum, matri deorum IV, 76. feſtum Ægyptiorum abrogatum à Cambyſe III, 59
feſta Ægyptiorum, Dianæ, Iſidis, Minervæ, Solis, Latonæ, Martis II, 59
feſtum Minervæ IV, 180
feſtum Dionyſi II, 48. III, 97
feſtum Theophania I, 51. feſtum Perſarum, μαγοφόνια dictum III, 79. feſta Apaturia I, 47. feſti nomen, Accenſio lucernarum II, 62
Fidei dandæ modus apud Naſamones IV, 172
fides Arabum firmiſſima III, 8
Filios regum benigne tractant Perſæ III, 15
Fibularum in veſte ab fœminis periculum V, 87
Ficus non habebant Perſæ I, 71
Finitimos Medi & Perſæ colunt I, 134
Flamma è pectore ſimulacri effulget VI, 82
Fluvios inter omnia religioſe colunt Perſæ I, 138
fluviorum Scythiæ nomina, Iſter, Tyres, Hypanis. Boryſthenes, Panticapes, Hypacyris, Gerrhus, Tanais IV, 47. fluviorum Thraciæ nomina, Tearus, Contadeſdus, Agrianes, Hebrus, IV, 90 Theſſaliæ fl. præcipui hi quinque, Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamiſus, VII, 129. Penei *autem fit mentio & cap proxime præced.* Araxes qualis & quantus I, 202. Aſopus IX, 15, 30. Achelous II, 10. Axius VII. 25. Corys in Arabia III, 9 Cinyps IV, 175. Crathis I, 145. Caicus VII, 21. Contadeſdus IV, 90. Choaſpes V, 49. Gerrhus IV, 19. Gyndes V, 52. Halys I, 72. Hypanis IV, 47. Iſl I, 179. Melas VII, 58. Phaſis II, 103. IV, 58. Parthenius II, 104. Pirus ingens fluvius I, 145 Panticapes IV, 54. Sperchius VII, 198, 228 Thermodon II, 104. IX, 27. Tigris I, 189. Tanais IV, 20. Tyres IV, 11, 51. Triton IV, 191
Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit VII, 42, 108, 196 *fit autem mentio hujus defectionis &c.* 21, & 187
Fœdus affinitate firmatum I, 74
fœderis ineundi ratio apud Scythas IV, 70. apud Arabes III, 8
fœdus a Babylonus cum Crœſo initum I, 74
fœdus Crœſi cum Amaſi Ægyptiorum rege *ibid.* Polycratis cum Amaſi rege III, 39
fœdus perfidum Perſarum cum Barcæis IV, 201
Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit I, 8
fœminæ Ægyptiæ humeris bajulant. viri capitibus onera imponunt II, 35
fœminæ apud Ægyptios negociantur *ibid.*
fœminæ Zavecum currus aurigantur in bellum IV, 193
fœminas Athenienſium à Braurone prædati Pelaſgi IV, 145. VI, 138
fœminæ ex Aſia raptæ I, 23, 4
fœminarum Barcæarum mamillæ circa muros appenſæ V, 202
fœminæ à Babyloniis ſtrangulatæ ne frumentum abſumerent III, 150. earum quinquaginta millia Babyloniis à Dario ſuppeditata, ut ſuccreſceret ſoboles III, 159
fœminæ colo & ſimilibus rebus donandæ, non exercitu IV, 162
fœminas adducere, Perſarum convivantium mos V, 18
fœminæ virili virtute VIII, 88
fœminæ agreſtes IV, 19
fœmina virgo quæ erat ſemivipera IV, 9
fœmineus morbus fani Veneris ſpoliatoribus immiſſus I. 105
Fodiendi ratio ut terra effoſſa non prodeat II, 150
Fons Theſtis IV, 159. fons Apollinis I, 118 fons Solis IV, 181. fons Gargaphie IX, 25. fontes Mæandri VII, 26. fons, in quo qui loti ſunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes III, 23
fons quidam amariſſimus IV, 52, 81
fontes novem aquarum, *vide* Novem fontes.
Formicæ Indicæ ubi naſcantur canum magnitudine, earumque deſcriptio III, 105, &c. *ubi* ut illis Indi aurum ſuffurentur.
Fortunam bonam in vita & in morte experiri difficile eſt III, 43
fortuna conſilium aliquando ſuperat VII, 10. §. 4.
fortunati iidem ſemper non ſunt I, 207
Forum nullum eſt Perſis I, 153
fora Græcorum *ibid.*
Fratrem præ marito & liberis uxor Intaphernis ſalvum cupit, & ſui deſiderii rationem reddit III, 119
Frigoris vis apud Cimmerium Boſporum IV, 28
Fructus quarundam arborum qui jactus in ignem odore ſuo circumſtantes inebriat I, 202
tonitrua & Fulgura in Xerxis exercitum ingruunt, & complures occidunt VII. 42
ſed apud Herodotum eſt πρηστῆρες *quod vertit* fulgura.
Fulmen in ædes Scylæ regis delapſum IV, 79
fulmina grandes arboresaut ædificia percutiunt VII, 10
fulmina in barbaros Delphis è cœlo demiſſa VIII, 37
Furens homo III, 38
Fures pecuniæ Sardanapali II, 150
fures regiarum Rhampſiniti pecuniarum & eorum ſolertia II, 121
Fuſtuaria pugna apud Ægyptios in ſacris II, 73

G.

Gades IV, 8
Gæſon locus IX, 96
Galaica regio, ætate Herodoti Briantia VII, 108
Galea Corinthia IV, 180
Galepſus, Græca urbs VII, 122
Gamori Syracuſani VII, 155
Gandarii pop. III, 91
eorum armatura & dux in Xerxis exercitu VII, 66
Garamantes pop. & eorum mores IV, 174. & 183
Gargaphie ſons IX, 25, 48
Gavanes Temeno oriundus VIII, 137
Gebeleizis dæmon IV, 94
Gela à Lindiis condita VII, 155
ejus tyrannus Hippocrates VI, 23
Gela Hieroni a Gelone fratre demandata VII, 156
Gelo Siciliæ tyrannus, ejuſque potentia, & opes VII, 145, 153, 157, 158
quomodo creverit & ad regnum pervenerit VII, 153, 154, 155, &c.
circa eum & legatos Græcorum acta VII, 153, 154, &c.
ejus res geſtæ VII, 155, 156. 158
Gelonus Herculis filius IV. 10

Gelonus Budinorum urbs IV, 104
Geloni quondam Græci IV, 108
eorum mores IV, 109
Gelu maximum ubi IV, 28
Genitura Indorum qualis III, 101
per Generationes Computatio II, 142
Geometria unde ad Græcos venerit II, 109
Gephyræi unde oriundi V, 57
Athenas commigrant, & cur V, 57, 62
ubi templa ſeorſum ab eis extructa *&c.* V, 62
Geræſtus IX, 104
Gergis Ariazi filius imperator in Xerxis exercitu VII, 82
Gergithæ VII 43
è priſcis Teucris V, 122
Germanii, Perſarum genus I, 125
Gerra Perſarum IV, 60, 61, 98
Gerrhus locus IV, 53
Gerrhus fluvius IV, 19, 47
ejus deſcriptio IV, 56
Geryonis vaccæ IV, 8
Getæ immortales à Dario ſubacti IV, 93. qui dein exercitum Darii ſequuntur IV, 96
eorum dæmon Zamolxis IV, 94
Gigamæ Afri & eorum deſcriptio IV, 169
Gigonus orbs VII, 123
Gillus Tarentinus exul, redimit Perſas & ad Darium reportat III, 138
Darius eum fruſtra per Cnidios reducere Tarentum conatur *ibid.*
Gindanes populus IV, 176
uxorum eorum fimbriæ pelliceæ in veſtimentis *ibid.*
Glaucon Leagri pater IX, 74
Glaucus Chius I, 25
ſolus omnium compactionis ferri excogitator I, 25
Glaucus Chius caprarius II, 21, 22, 23
Glaucus Epicydis fil. VI, 86. §. 1
ejus laus *ibid.* depoſitum ſuſcipit ab hoſpite Mileſio *ibid.* id poſtea ſuſcepiſſe negat VI, 86, § 2
Pythiam conſulit an iurejurando pecuniam intervertat VI, 86, §. 3
ejus genus funditus interit VI, 86, §. 4
Glaucus Hippolochi fil. I, 147
Gliſantem & Tanagram Thermodon interfluit IX, 42
Gnurus Lyci filius, Anacharſidis pater IV, 76
Gnomonis inventores Babylonii II, 109
Gobryas è magi occiſoribus III, 70, 73, 78
Gobryas Mardonii pater VII, 82
Gobryæ conſilium de abeundo è Scythia, Dario datum IV, 132, 134
Gobryæ uxor, Darii ſoror VII, 5
Gobryæ filia, uxor Darii VII, 2
Gobryas Darii & Artyſtonæ filius VII, 72
Gonnus urbs VII, 128, 173
Gordius, Midæ pater I, 14. VIII, 138
avus Adraſti I, 35. 55
Gorgo Cleomenis filia V, 48
patrem ſcite monet ut ſibi caveat ab Ariſtagora V, 51
eadem Leonidæ uxor, ut Demarati tabellas aperiri monuerit VII, 239
Gorgonis caput ex Africa affert Perſeus II, 91
Gorgus Salaminis Cypriæ rex V, 104. VIII, 2. VIII, 11
ſpoliatus à fratre V, 104
eam recipit V, 115
Gortus, *vel* Gorgus, Cherſis filius, dux in claſſe Xerxis VII, 98
Græcia temperatiſſ. anni tempeſtates fortita III, 106
Græcia paupertatis alumna, hoſpes virtutis VII, 102
non imperatorum indiga in bello Perſ. ſed exercitus VII, 161
in eam primi à Dario exploratores miſſi III, 135, 138
Græciæ infenſior unde redditus Darius VII, 51
in Græciam caduceatores miſſi ad petendum terram & aquam VI, 48. VII, 32
Græcia à quo tempore & ſub quibus plus mali paſſa VI, 98
Græcorum & Perſarum in cultu deorum collatio I, 131
Græcorum cœnæ quo dicto à Perſis perſtringuntur I, 133
Græcorum feſta eadem littera finiunt I, 148
Græcorum negociationes I, 153
Græcorum literæ & calculi II, 36. V, 58
Græci ab Ægyptiis pleraque ſumpſere II, 49, 50, 51, 58
Græca lingua quando primum in Ægyptum introducta II, 154
Græcorum in Ægypto negociationes, fana, urbes II, 178
Græcorum deorum ætas cum Ægyptiorum collata II, 144, 145, 146
Græcorum natalitia IV, 26
Græci in templis non coeunt, ut nec Ægyptii, ſicut alii mortales II, 64
Græci veſtem & ægidas Minervæ & alia ab Afris mutuati IV, 189
Græcorum & Lydorum leges prope ſimiles I, 94
Græcorum ampla fora I, 153
Græci puerorum amoribus dediti I, 135
Græca gens dexterior quam barbara & ab ineptiis abhorrens I, 60
Græci virtutis certamen agunt, non pecuniæ VIII, 26
Græcos auctores injuriarum ajunt barbari I, 2. 4
univerſi ante Crœſi imperium liberi fuere I, 6
Græcorum potentiſſimos ſibi conciliat Crœſus I, 56
Ignorantia ante res Perſicas, ut Samum & columnas Herculis æque diſtare opinarentur VIII, 132
Græcis diſcordiæ principium cum Perſis quod extiterit I, 5
Græcis & barbaris malorum initium V, 97
Græcorum variæ ſententiæ de loco pugnæ navali conſtituendo VIII, 49
Græcorum ducum diſſenſus in bello Perſico VIII, 74
Græcorum concilium contra Xerxem VII, 145
Græcorum conſultatio inſequantur hoſtes necne VIII, 108, 109
Græcorum conſilium de bello Thebis inferendo IX, 85
Græcorum à Mycale profectorum conſultatio IX, 113
Græcorum duces ad Pylas VII, 204
Græcorum duces ad Salaminem qui fuerint præſtantiſſimi & præmia iis data VII, 123, 124
Græcorum præſtantiſſimi Lacedæmonii I, 69
Græcorum ſtrenuiſſimi & civitatum & virorum contra Medos IX, 70
Græcorum præſtantiſſimi ad Mycalen IX, 104
Græcorum præſtantiſſimi in pugna navali VII, 17
Græci Ægyptum incolentes cum Cambyſe congrediuntur ſanguine epoto. III, 11
contra Græcos expeditionem Xerxis quid moverit VII, 6
ubi Xerxem excipere ſtatuerint VII, 177
Xerxem qui Græcorum opperiebantur ad Thermopylas VII, 202
eorum fœdus contra eos qui non adacti neceſſitate cum Xerxe pepigerant VII, 132
è Græcis qui terreſtres copias Xerxi præbuerint, & qui nauticas VII, 185. & alii qui ſe recens adjunxerunt Xerxis exercitui VIII, 66
Græcorum exercitus contra Mardonium ad Platæas quibus & quomodo comparatus & inſtructus IX, 28, 29
Græci contra Mardonium caſtra ubi locarint IX, 19. quem locum permutant IX, 50, 51
Græci prædam Mardonii inter ſe diſpartiuntur IX, 80
Græci qui naves ad claſſem Græcorum ſuppeditarunt VIII, 43, 44, *&c.*
Græcorum prœlium ad Eubœam geſtum VIII, 11, 12
Græcorum claſſis ad Salaminem perſtat Athenienſium rogatu VIII, 40
Græci claſſem ad Samum applicant IX, 95
Græci fugam facere volentes m à Themiſtocle retenti VIII, 4
Græci Olympia agentes & alia certamina in medio bello VIII, 26
Græcoſcythæ IV, 17
Gratiarum collis IV, 175
Grinus Æſanii filius, Theræ inſulæ

læ rex IV, 150
Grynea urbs I, 149
Grues, plagæ Scythicæ hyemam fugientes quo ſe conferant II, 22
Grypes aurum ſervantes III, 116. IV, 13
Gygadas Delphis dictus theſaurus ab Gyge donatus I, 14
Gygæa palus, proxima Alyattis ſepulcro I, 93
Gygæa, Amyntæ filia V, 21. VIII, 136
Bubari collocata à fratre Alexandro V, 21, VIII, 136
Gyges, Daſcyli filius I, 8
Candaulis ſatelles I, 8. vel Heraclidarum I, 91
ejus circa uxorem Candaulis acta I, 8, 9, &c.
Candaulem obtruncat I, 12, 91
uxore Candaulis & regno potitur I, 13, 91
donaria Delphos ab eo miſſa I, 14
& primus barbarorum is munera apud Delphos poſuit I, 14
Mileto & Smyrnæ arma infert, Colophonem vi capit I, 14
quot annos regnarit ibid.
ejus filius Ardys I, 15
Gyges pater Myrſi III, 122
Gymnicum certamen II, 91
Gymnopædiæ Lacedæmoniorum VI, 67
Gyndes fluvius unde oriatur, & quo inde fluat I, 189. V, 52. à Cyro in ccc. ac ſexaginta rivos diductus I, 202. V, 52

H.

HÆmus mons Scythiæ, cujus è jugis tres fluvii manant IV, 49
Haliacmon amnis VII, 127
Halicarnaſſus civitas II, 178
cur privata ſacrorum participatione I, 144
Pedaſenſibus vicina VIII, 104
Halizones Scythiæ populi IV, 17
Halys amnis I, 5. VII, 26
poſt Phrygiam V, 52
quos populos interfluat I, 72
ejus fluxum quomodo averterit Thales Mileſius I, 75
intra Halym fluvium populi à Crœſo ſubacti I, 28
Hamilcar, in Amilcar.
Hannon Amilcaris pater VII, 165
Harmamithres & Tithæus Xerxis æquitatus præfecti VII, 88
Harmatideus Dithyrambi pater VII, 227
Harmocydes, Phocenſium dux IX, 17
Harmodius & Ariſtogiton Hipparchi interfectores V, 55
liberatores Athenarum VI, 123
Harpagi Medi familiaritas & autoritas apud Aſtyagem I, 108
ei negotium datur interimendi Cyri ibidem. & domus in luctu ideo I, 111
quia juſſum non exequutus, carnibus filii ab Aſtyaga paſtus I, 119
& ejus conſtantia in perferenda Aſtyagis crudelitate ibid.
Aſtyagis ulciſcendi cupidus, quo pacto defectionem molitus fuit I, 123, & ſeq.
Aſtyagi a Cyro capto inſultat I, 129
Mazari defuncto ſuccedit I, 162
geſta ab eo adverſus Ionas I, 162, 163, & ſeq.
litteræ ejus ad Cyrum ſcriptæ miſſæque occulte I, 123, 124
Harpagus alius Perſa dux VI, 28
capit Hiſtiæum vivum & in crucem agit VI, 28, 30
Haruſpicina Menelai neſaria II 119
Hebas teſſeram dat Leutychidee militibus IX, 97
Hebrus fluvius IV, 90. VII, 59
Hacatæus, Hegeſandri filius, hiſtoriographus II, 143. V, 125. VI, 137
ejus genus, &c. II, 143. & ſeq.
bellum adverſus Perſas diſſuadet Ariſtagoræ V, 36
ejuſdem conſilium Ariſtagoræ datum V, 125
Heratonneſi I, 151
Hector natu major & virtute præſtantior Alexandro III, 120
Hegeſis (Agis) Euryſthenis filius VII, 204
Hegeſiclas & Leo Spartæ reges I, 65
Hegeſander Hecatæi pater V, 125. VI, 137
Hegeſipyle, Olori, regis Thracum, filia, Miltiadæ collocata VI, 39
Hegeſiſtratus Sigei tyrannus V, 94
ejus pugna cum Mitylenæis pro Sigeo ibid.
Hegeſiſtratus haruſpex, Telliadarum præſtantiſſimus, in Mardonii exercitu IX, 36
ajus audacia mira & interitus ibid.
Hegeſiſtratus Ariſtagoræ filius, legatus Samius IX, 89, 90
Hegetoridæ, filii Antagoræ, filia IX, 75
Heglas Tiſameni frater IX, 32
Helane Tyndari filia, & ejus raptus hiſtoria II, 112, & ſeq. V, 94. IX, 72
templum Tharapnæ VI, 61
Helice Achæorum I, 145
Heliconius Neptunus I, 148
Heliopolis, urbs ſolis II, 3, 7, 8, 9, 59, 63
Heliopolitani Ægyptiorum ſolertiſſimi II, 3
Hellen, Dori pater I, 56
Hellanica gens I, 56, 57
Hellenium fanum II, 178
Hellenodicæ V, 22
Helles Athamantis filiæ ſapulcrum VII, 58
Helleſponti urbes VI, 33
Halleſpontus ubi anguſtiſſimus IV, 85
eum tranſiit Darius V, 11
Helleſpontus ex Aſia in Europam conjungitur à Xerxe VII, 33
denuo ponte junctus VII, 36. & priore ponte rupto, quomodo à Xerxe caſtigatus VII, 35
Helleſponti trajectus ſtadiorum ſeptem VII, 34
Halleſponto phiala aurea datur à Xerxe, aureus crater, & gladius Perſicus ejus placandi VII, 54
Helleſpontii in Xerxis claſſe militantes VII, 95
eis pontium cuſtodia demandata ibidem.
Helleſpontias ventus VII, 188
Hellopiæ, VIII, 23
Helotarum ruſtitas in diſtinguendo ære ab auro IX, 79
Hephæſtienſes in Lemno VI, 140
Heraclea Siciliæ ab Hercule condita V, 43
Heraclidæ Jardani ancillâ & Hercule geniti I, 7
eorum imperium quamdiu duraverit in Aſia & ut fuerit tranſlatum I, 7
eorum ultio in atnepotem Gygis devoluta I, 13
Heraclidæ in Peloponneſum redire conati IX, 26
Heraclides Ibanolis fil. V, 122
ejus inſidiæ Perſis ſtructæ ibid.
Heraclides Ariſtodici Cymæi pater I, 158
Heraclides Ariſtagoræ Cymæi pater V, 37
Hercules Amphitryone & Alcmena genitus II, 43, 44, 45. 145, 146
ejus tres liberi ex Echidna IV, 10
ex Hercule & Jardani ancilla geniti Heraclidæ I, 7
Hercules Hylli pater VII, 204. VIII, 131
autor generis Leonidæ VII, 204
Hercules è deorum noviſſimis apud Græcos: apud Ægyptios ſecus II, 145
Hercules Olympius II, 44
Hercules Græcorum II, 43
Herculis templum in Cynoſarge VI, 116
Hereulis in Marathone templum VI, 108, 116
Herculis templum ſervis pro aſylo II, 113
Herculis Tyri templum II, 44
Herculis Thaſii templum ibidem.
Herculi bifaria templa cur dentur ibidem.
Herculis oraculum II, 83
Herculis in Scythiam adventus &c. IV, 8, 9
ejus arcus, baltheus IV, 10
ejus tres filii IV, 10
Scytharum deus IV, 59
ejus veſtigium in petra IV, 82
Herculis ara apud Pylas VII, 176
Hercules relictus ab Argonautis VII, 193
Herculi fart opem fl. Dyras VII, 198
Herculeæ columnæ IV, 181, & 185
Hermeus ſinus II, 2
Hermion Laſi pater VII, 6
Hermion Dryopum civitas VIII, 73
Hermionenſes III, 59. VIII. 43
Hermippus Atarnites, VI, 4
Hermolycus Athenienſis, Euthœni filius, in pancratio caleber IX, 104
Hermophantus dux contra Perſas ad Sardis V, 99
Hermotimus Pedaſenſis inter eunuchos apud regem magnæ autoritatis VIII, 104
exſectorem ſuum Panionium quomodo ultus VIII, 105, 106

Hermotybies, Ægyptiorum pugnatorum genus II, 164. IX, 31. quas plagas incolant II, 165. tantum rei militari vacant II, 165, 168, *ubi & alia*.
Hermus amnis I, 55, 80. V, 101, H, 9
Heroes ignoti Ægypto II, 50
Heroibus Trojanis parentatum à Xerxe VII, 43
Herodotus poſterior Homero & Heſiodo annis quadringentis II, 53.
ejus ætas citra Mœrin. II, 13
ejus cautio circa ea quæ ad rem divinam pertinent II, 3. 65. 171
ejus mos in diſtinguendo VII, 152
ejus colloquium cum Vulcani ſacerdotibus II, 3. & item cum quodam Archia III, 55
ejus ſententia de Ægypto II, 15. de Nilo II, 24. de Perſarum moribus I, 137. de hoc, an, ſi intra Ilium fuiſſet Helena, reddita fuiſſet II, 120
vidit bella Peloponneſiorum & Athenienſium VII, 137
ejus peregrinationes φιλιστορίας gratia II, 1, 2, 44
poſtponit Alcmæonidis Harmodium & Ariſtogitona VI, 123
Herodotus Baſilidæ filius VIII, 132
Herophantus Parienus IV, 138
Heros conditor urbis I, 168
diverſus ab immortali II, 44
Heroum Aſtrobaci VI, 69
Herpys Timogenidæ pater IX, 37
Heſiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum II, 53
Heſiodus & Homerus de diis ſcripſerunt *ibid.*
ejus mentio fit & IV, 36
Hexapolis quæ ſæculo Herodoti Pentapolis dicta I, 144
Hidryas regio Cariæ V, 118
Hieron Gelonis frater VII, 156
Hieronymus Andrius IX, 32
Hilotæ ſeptem circa unum Spartanum IX, 28
Himera Siciliæ VI, 24. VII, 165
Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur VI, 48. VII, 97
Hipparchus, Piſiſtrati filius, Hippiæ frater V, 55
Onomacritum Athenis cur ejecit VII, 6
ejus ſomnium V, 56
ab Harmodio & Ariſtogitone interemptus V, 55. VI, 123
Hippias, Piſiſtrati filius I, 61
eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii V, 91. ſed fruſtra V, 93
ei viſum in ſomnis oblatum VI, 107
ei dens tuſſiendo extuſſus *ibid.*
Hippobatarum prædia V, 77. VI, 100
Hippoclides, Tiſandri filius procus Agariſtæ VI, 127
ejus majores Cypſeli Corinthii propinqui VI, 128
ejus laus præ ceteris procis *ibidem.*
ejus ſaltationes & geſticulationes propter quas excidit nuptiis VI, 130
Hippoclus Lampſacenus IV, 138
Hippocoon Scæi pater V, 60
Hippocrates Piſiſtrati pater, Athenarum tyranni I, 59. V, 65
Hippocrates Megaclis fil. VI, 131
Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater VI, 23. VII, 154 à Zanclæis arceſſitus, eos Samiis prodit *ibid.*
ejus interitus VII, 155
Hippocrates, Smindyridis pater VI, 127
Hippocratides Leutychidis filius VIII, 131
Hippoleon promont. IV, 53
Hippolochus Glauci pater I, 147
Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruſpex IX, 37
Hipponicus Calliæ pater VII, 151
Hipponicus Calliæ filius VI, 121
Hippopotamus II, 71,
Hippotoxotæ IX, 48
Hircus, Ægyptiace mendes dictus II, 46
hirci urina ſpaſmo liberant pueros ſuos Afri IV, 187
hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes III, 112
hircus cum muliere coiens II, 46
Hiſtiæa VIII, 23
Hiſtiæi VIII, 23
Hiſtiæotis ora I, 56. VII, 175
Hiſtiæus Mileſius, Lyſagoræ filius V, 30
vir ſolers & induſtrius V, 23
ejusde ponte non deſerendo ſententia, qua re de Dario & Perſis bene meritus IV, 137. V, 11. VI, 30. VII, 10
à Dario defectionis Ionum inſimulatus V, 106
Ariſtagoram ad defectionem quam occulte ſollicitarit V, 35
ejus ad mare fuga VI, 2
à Chiis in vincula conjectus, ſed liberatus conſilio ejus intellecto VI, 2
Miletum reductus, à quibus rejicitur & vulneratur VI, 5
ejus res circa Byzantium VI, 26. res geſtæ contra Chios VI, 26, 27
contra Thaſum contendit VI, 28
quomodo captus & interfectus VI, 29
in crucem ſublatus ab Artapherne & Harpago VI, 30
ejus gratia etiam mortui apud Darium VI, 30
Hiſtiæus Phylaci pater VIII, 85
Hiſtiæus Tymnis filius captus V, 37
dux in claſſe Xerxis VII, 98
Homerus poeta VII, 161
quadringentis annis extitit ante Herodotum II, 53
veritatem cognovit de Alexandri & Helenæ erroribus II, 116
finxit nomen Oceani II, 23
Homeri loci citati *ibid.* IV, 29
Homeri carmina Argos celebrantia, & ideo ſummota à Cliſthene V, 67
Homeri non ſunt verſus Cyprii II, 117. nec forte Epigoni IV, 32
Homo è deo non gignitur II, 143
homo hominem fato impendenti eripere non poteſt III, 43. IX, 16
in hominis natura ſitum non eſt avertere quod ſit eventurum III, 64
hominem omnia conſequi eſt impoſſibile I, 32
hominum injuriorum eſt rapere feminas: raptis ulciſcendis operam dare amentium: prudentium, pro nulla habere raptarum pulchritudinem I, 4
homini ſatius mori quam vivere I, 31
mala multa eveniunt III, 33
homines in arbitrio fortuitorum & non contra VII, 49
homo ſibi malorum autor, non deus I, 91
homines molles mollis fert regio IX, *ult.*
nunc boni in pugna, alio tempore poſſunt eſſe ſegnes IX, 27
homines unoculi *v.* Arimaſpi
homines, viri & feminæ calvi naſcentes ſimis naribus & ingenti mento IV, 23
homines hominibus veſcentes I, 216. III, 99
homines ſenos menſes dormientes IV, 25
homines radicibus veſcentes I, 202
homines piſcibus crudis victitantes *ibid.*
homo nullus ſine aliquo malo VII, 203
homines capripedes in montibus IV, 25
homines excoriant Scythæ IV, 64
hominum quorumdam cum mulieribus concubitus in propatulo I, 203
cujuſque mala VII, 152
Humanæ vitæ anni I, 32
humanæ vitæ brevitas, & ærumnæ VII, 46
humanis in rebus nihil ſtabile I, 86
humanarum rerum viciſſitudo, & condicio I, 32
humanarum rerum circulus I, 207
Horarum inventio II, 109
Hoples Ionis filius V, 66
Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios I, 193
Horti Midæ, Gordio geniti VIII, 138
Hotaſpes in Otaſpes.
Hyacinthia Lacedæmoniis ſolennia IX, 6, 11
Hyænæ, feræ IV, 192
Hyampeus vertex Parnaſſi VIII, 39
Hyampolis urbs VIII, 28, 33
Hyatæ, nomen unius è tribubus Sicyoniis: quod ſonat *ſuales* V, 68
Hybla oppidum VII, 155
Hydrias regio V, 118
Hydarnes Perſa III, 70. VI, 133
Aſianæ oræ præfectus VII, 135
Hydarnes Hydarnis filius imperator in Xerxis exercitu, eorum qui im-

immortales appellabantur VII, 83, 211, 211
Hydarnes Siſamnis pater VII, 65
Hycla civitas in agro OEnotriæ à quibus poſſeſſa I, 167
Hygennenſes pop. III, 90
Hylæa IV, 18, 54, 55
ejus regionis ſitus IV, 76
Hyllenſes, nomen unius è tribubus Sicyonis V, 68
Hyllus VI, 52. Herculis filius VII, 204. VIII, 131
ab Echemo in monomachia interfectus IX, 26
Hymæes Darii gener V, 116
capit Cion Myſiam V, 122
ejus res geſtæ & interitus *ibid.*
ſub Hymeſſo regio Pelaſgis data ab Athenienſibus VI, 137
Hymni in deos Homeri H, 9
ab Olene compoſiti IV, 35
Hypacaris fluvii deſcriptio IV, 55. *niſi potius ſcribendum eſt* Hypacyris, *quod legitur* IV, 47
Hypachæi qui poſtea Cilices dicti VII, 91
Hypanis flumen IV, 17, 18, 47
ejus deſcriptio IV, 52
Hypanis mater, palus IV, 52
Hyperanthes & Abrocomes Darii filii cadunt in prœlio VII, 224
Hyperborei IV, 13, 32, 33, 36
eorum ſacra IV, 33
Hyperborearum puellarum hiſtoria IV, 33, 34, 35
Hypernotii IV, 36
Hyperoche & Laodice Hyperboreorum puellæ IV, 33
Hyrcanii, militantes in exercitu Xerxis VII, 62
eorum armatura & eorum dux *ibidem.*
Hyrgis fluvius IV, 57
Hyria oppidum VII, 170
Hyrœades Mardus quomodo Sardis aſcenderit I, 84
Hyſiæ, oppidum VI, 108. IX, 15, *&* 25
Hyſias & OEnoën, Atticæ populos ultimos, occupant Bœotii V, 74
Hyſtanes, Badris pater VII, 77
Hyſtaſpes Achæmenides, Arſamis filius, Darii pater I, 209, V, 83. VII, 224
Perſis præfectus III, 70
Hyſtaſpes Darii filius & Atoſſæ, dux Bactriorum & Sacarum VII, 64
Hyſtriches ubi gignantur IV, 192

I.

JAcchus myſticus VIII, 65
Jadmon Samius herus Æſopi II, 134
Jalyſſus oppidum I, 144
Jamidæ V, 44. IX, 32
Japygia III, 138. IV, 99. VII, 170
Japyges Meſſapii IV, 99. VII, 170
Jardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum I, 7
Jaſon in Africa IV, 179
ejus æreus tripus *ibid.*
circa Aphetas VII, 193
Jatragoras dolo capit claſſicos duces V, 37
Ibanolis Mylaſſenſis V, 37
Heraclidæ pater V, 122
Iberiam Phocæenſes oſtenderunt I, 163
Ibis Ægyptiis ſacra II. 65, 75
ejus forma, & duplex genus II, 75, 76
Icarium pelagus VI, 95, *& ſeq.*
Ichnæ urbs terræ Bottiæidis I, 123
Ichneutæ II, 67
Ichthyophagi III, 19, 20
Ida I, 151. VII, 42
Jejunia ante ſacrificia & feſtus dies Iſidis II, 40
Jenyſus terminus Arabiæ & Syriæ. III, 5
Ignem Perſæ deum arbitrantur III, 16
infamia notato non dant Spartani VII, 231
ignes in ſpeculis VII, 182
ignis Ægyptiis animata bellua III, 16
ignis laus Homerica H, 31
ne Ignifer quidem elabatur VIII, 6
Ilia in ſacrificiis non cremabant Aeoles H, 17
Ilias minor Homeri H, 16
regio ab Æoliis poſſeſſa V, 122
Iliadi Minervæ mille boves à Xerxe immolantur VII, 43
Ilium II, 10
Ilii obſidio & expugnatio I, 5. II, 118
Ilienſis ager V, 94. VII, 42
Iliſſus fluvius VII, 189
Illyriorum Eneti I, 196
Imbecillitatis neceſſitas ſumma VII, 172
Imbribus carentes Africæ tractus IV, 185
Imbrus capta ab Otane V, 26. VI, 41
Immortales Getæ IV, 93
immortales qui apud Perſas VII, 83. & hinc Immortalis VII, 31
Imperium potens vix quieſcit, I, 185
Impoſſibilitatis numen VIII, 111
Indus fl. fert crocodilos IV, 44
Indi in mare oſtium explorat Darius *ibid.*
Inarus Afer III, 12, 15. VII, 7
Inconſtantiam rerum humanarum notat Herodotus. I, 5
Indathyrſus filius Sauli, rex Scytharum IV, 76, 120
ejus reſponſio ad Darium IV, 127
Indi Callatiæ parentibus veſcuntur III, 38
Indorum multitudo III, 94
Indi Calandiæ III, 97
Indi pecuarii & eorum mores III, 98, 99
Indici canes I, 192
eorum navigia III, 99
Indi Padæi ægrotos ſuos epulantur III, 99
Indorum coitus in propatulo III, 101
genitura nigra *ibid.*
Indis ſol matutinus ardentiſſimus III, 104
Indi ut aurum colligant III, 102, 104, 105
à Dario ſubacti IV, 44
Indorum in Xerxis exercitu armatura VII, 65
Inimicitiarum nihil medium eſt VII, 11
Inopiæ & Impoſſibilitatis numina VIII, 111
Inſanus quis III, 38
Inſomniorum ludibria VII, 16
Inſtitores primi, Lydi extitere I, 94
Inſtitor quare Darius fuerit appellatus III, 89
Inſtitutio Perſarum puerorum I, 136
Inſulæ in Araxe I, 202
inſulæ OEnuſſæ I, 165
inſula natans II, 156
inſulæ Echinades II, 10
inſula Chemmis II, 156
inſulæ beatorum III, 26
inſulæ rubri maris III, 93
inſulæ Caſſiterides Herodoto ignotæ III, 115
inſulani Iones qui I, 142
Intaphernes unus ex ſeptem Magi occiſoribus III, 70
facinus, ejuſque & domeſticorum omnium interitus, præter fratrem uxoris, & filium majorem III, 118, 119
Intercalaris menſis I, 32. II, 4
intercalatio Græcorum & Ægyptiorum II, 4
Invideri melius quam miſerationem habere III, 52
invidia a quo abeſſe debet III, 80
Inycum oppidum VI, 23, 24
Io filia Inachi regis I, 1
à Phœnicibus rapitur *ibidem.*
Io ſtuprata I, 5
Io ut à Græcis depingatur II, 41
Jolcon Theſſali Hippiæ offerunt V, 94
Ion Xuthi filius VII, 94, VIII, 44
Ionis filii. III, 62
Ioniæ tranſlationem Impediunt Athenienſes IX, 105
Ioniam Harpagus ſubigit I, 169
Iones à Crœſo primò ſubacti I, 6, 28
ad Cyrum legatos mittunt, & quid Cyrus reſponderit I, 141
Ionum regio, Aſiaticarum pulcherrima, & ejus deſcriptio I, 142
ſecunda defectio a Perſis IX, 103
Ionum duodecim in Peloponneſo civitates I, 143, 145, 246
Iones inſulares à reliquis deficiunt: alios etiam Ionici nominis pudet I, 143
Iones qui nobiliſſimi: & de eorum uxoribus I, 146
Iones ab Achivis, ſuis ſedibus pulſi I, 145
Ionum reges qua progenie oriundi I, 147
Iones veri & genuini qui I, 147
Ionum qui ab Apaturiis arceantur *ibidem.*
eorum univerſorum Panionium ſacrum I, 148
Iones inſulani Cyro ſe dedunt I, 169

Iones Biantis conſilium ſpernunt I, 170
Iones ſecundo ſubacti I, 169
in Ægyptum quomodo venerint II, 152
Ionas Scythæ ut Dario tranſitum intercludant fruſtra adhortantur IV, 133, 136
Iones captas Sardis incendunt V, 101
Iones ad Epheſum vincuntur V, 102
tertio ſubjugati VI, 32
eorum de Ægypto ſententia reprehenſa II, 16
eorum tributum III, 90. VI, 42
laborum nauticorum inſueti VI, 12
Ionum in Xerxis exercitu armatura VII, 94
prius Pelaſgi Ægialees appellati VII, 94
Ionicæ rebellionis occaſio V, 28, &c. VI, 1
Ionicarum navium catalogus VI, 8
Ionius ſinus VI, 127
Ios inſula ubi Homerus mortuus H, 34, 36
Iphiclus pater Proteſilai IX, 115
Iphigeniæ apud Tauros cultus IV, 103
Ipni locus quidam VII, 188
Iraſa locus ubi IV, 158
Is urbs & flumen I, 179
Iſagoras Tiſandri filius V, 66, 70, 72
Iſchenus pater Pythiæ VII, 181. VIII, 92
Iſis δημήτηρ, id eſt Ceres, dicta II, 59, 156
Iſidi vaccæ ſacræ II, 41. IV, 186
Iſidis ſimulacrum bubula cornua habens II, 41
Iſidis templum maximum in urbe Buſiri II, 59
Iſidis & Dionyſi filii II, 156
Iſmaris palus famoſiſſima VII, 109
Iſmenias Bœotus H, 2
Iſmenii Apollinis templum V, 59
Iſonomia, omnium pulcherrima III, 80
Iſſedones populus I, 201. IV, 15, 16, 26, 27
Iſſedonum mores ibid.
Iſter ubi IV, 47, 48, &c.
ſemper ſibi par IV, 48, 50
cum Nilo comparatus II, 33, 34. IV, 50
Iſtri ortus & fluxus II, 33, 34. IV, 48, &c.
Iſthmus Cnidiæ I, 174
Iſthmus Cherſoneſi muro præſeptus à Miltiade VI, 36
Iſtiæotis locus proximus Oſſæ & Olympo I, 56. v. & Hiſtiæotis
Italiotæ IV, 15
Ithaca H, 7
Ithagenes Crithonis fil. H, 1
Itanus oppidum IV, 151
Ithamitres Perſa VII, 67
Judices regii apud Perſas III, 14, 31
judicis corrupti juſtæ vindictæ exemplum V, 25
Junonis feſtum I, 31
Junonis duæ imagines ubi II, 182
Junonis templa IV, 90. ante urbem Platæas IX, 51, 60
templum Argis VI, 81
Juppiter expiator, hoſpitalis I, 44
Juppiter apud Perſas cœlum I, 131
Bel apud Babylonios I, 181
Ammous II, 42
Thebanus II, 54
liberator, & ejus templum III, 142
Herceus VI, 68
Scytharum deus IV, 59
Papæus apud Scythas ibid.
Lycæus IV, 203
Carius V, 66
Lacedæmon VI, 56
cœleſtis ibid.
æreus decem cubitorum ubi IX, 80
Jovi decimæ neceſſario redduntur I, 89
Jovis Carii fanum apud Mylaſſa I, 171
Jovis Beli templum & ſimulacrum I, 181. III, 158
Jovis Thebæenſis templum I, 182. II, 42. IV, 181
Jovis ſimulacrum arietina facie II, 42
Jovis fanum apud Theſprotos II, 56
Jovis cultus apud Meroen II, 29
Jovis oraculum apud Ægyptios II, 83
Jupiter præcellit omnibus Diis II, 136
iter diurnum 200 ſtadiorum IV, 101
Jupiter Ammoniorum capite arietino IV, 181
Jovis Ammonii templum à Cambyſe incendi juſſum III, 25
Jovis forenſis ara V, 46
Jovis militaris, ςρατίου, templum V, 119
Jovis Olympii delubrum II, 7
Jovis ſacer currus in Xerxiano exercitu VII, 40 VIII, 115
Jovis Aphlyſtii templum VII, 197
Jurare per aquam Stygis VI, 74
Juſtitia principis in deponenda tyrannide VIII, 164
Juſtum injuſto inimicum I, 96
Juſti principis officium III, 148
Jyrcæ populus Scythiæ IV, 22

K.

Kiki (teki) Ægyptiorum II, 94

L.

LAbda Amphionis filia & ejus hiſtoria V, 92
Labdacus Laji pater V, 59
Labranda, loci nomen V, 119
Labynetus Babyloniorum tyrannus I, 74, 77
Labynitus Aſſyriæ rex I, 188
Labyrinthus Ægypti II, 148
Lacedæmon de regione VI, 58
Lacedæmonii Crœſo amici I, 6, 51
Græcorum potentiſſimi I, 56
eorum leges à Lycurgo latæ I, 65
bellum Tegeatibus inferunt I, 66
eorum compedes apud Tegeatas I, 66
quomodo Tegeatibus facti ſint ſuperiores I, 68
Laconica brevitas III, 46
eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio I, 82
Lacedæm. coma poſt victoriam de Argivis ibid.
eorum mandata ad Cyrum I, 153
eorum adverſus Polycratem expeditio III, 44. in Samum expeditio ibid.
mos in ſumendis ſuppliciis noctu IV, 146
de ſe ipſis opinio VI, 52
regum apud eos jura, funera &c. VI, 56, 57, 58
eorum obſervatio lunæ VI, 106
eorum oratio ad Platæenſes VI, 108
ad Athenienſes VIII, 142
eorum virtus bellica VII, 102, 104
gymnaſtico ludo ſe exercent, & comam pectunt VII, 208
Lacedæmoniorum ccc. ad Pylas, clades VII, 224
occiſorum ſepultura ad Platæas IX, 84
Lacmon mons IX, 92
Lacrines legatus ad Cyrum I, 152
Lactis emulgendi mos apud Scythas IV, 2
Lacus Tritonidis IV, 179
lacus unde pix hauritur IV, 195
lacus Stymphalius VI, 76
lacus Bœbeis VII, 129
lacus Gygæus I, 93
lacus famoſiſſimus Iſmaris &c. VII, 109
ad ſalem parandum VII, 30
Lada inſula VI, 7
Ladice uxor Amaſis, ejuſque votum II, 181
Laii Erinnyum delubrum IV, 149
oracula V, 43
ejus genus V, 59
Lampito Leutychidis filia VI, 71
Lampon, Pythei filius IX, 77
ejus nefandum conſilium Pauſanias reſpuit IX, 77
Lampon Thraſyclis fil. IX, 89
Lampon Olympiodori pater IX, 21
Lamponium captum ab Otane V, 26
Lampſacus urbs V, 117
Lana arborea ubi III, 106
Laodamas Samius IV, 138
Laodamas Phocenſis ibid.
Laodamas Eteoclis filius monarcha V, 61
Laodamas Soſtrati pater IV, 152
Laodice Hyperborea puella IV, 35
Laphanes Euphorionis filius VI, 127
Laurei metalla VII, 144
Lapidicinæ ad pyramides Memphios II, 8
Lapis Æthiopicus ad ſcindendum II, 87. Porinus, & Parius V, 62
Lapis Melampygus VII, 216
Lapis acutus ad cœlanda ſigilla VII, 69
Lapidum acervi à Darii copiis congeſti IV, 92
Lapideus len VII, 255
Lariſſa Æoliæ civitas H, 11
Laſonii pop. VII, 77
Laſus Hermionenſis VII, 6

Latonæ oraculum II, 155
Laus opp. VI, 10
Leænæ partus unus in vita cur III, 108
Leager Glauconis fil. IX, 74
Lebadia VIII, 134
Lebæa urbs Macedoniæ VIII, 137
Lebedus I, 142
Lectos IX, 113
Ledanum, alias ladanum, ubi naſcatur & quomodo comparetur, ejuſque medica vis III, 112
Legati Darii in puteum conjecti VII, 155
legati non violandi VII, 157
Leges Athenienſium à Solone conditæ I, 29
Leitum Achæi vocant curiam VII, 197
Lemnus capta ab Otane V, 26
Lemno potitur Miltiades VI, 140
Lemnii VIII, 73
Lemnia facinora VI, 138
Leo lapideus VII, 225
Leo Sardius I, 84
Leon & Hegeſicles Spartiatarum reges I, 65
Leon Eurycratidæ fil. VII, 204
Leon rex Spartæ I, 65
Leon, viri nomen VII, 180
Leonis ex auro effigies I, 50
Leonum in Macedonia natura atque loca & ubi tantum gignantur VII, 125, 126
Leobotes Spartiatarum rex ibid.
Echeſtrati fil. VII, 204
Leocedes Phidonis Argivorum tyranni filius VI, 127
Leonides rex Spart. naſcitur V, 41
ejus genealogia VII, 204
ejus ſtrenuitas ad Thermopylas & mors VII, 120 &c. 224
tollitur in crucem ejus cadaver à Xerxe VII, 238
ejus cædis vindicta VII, 114. IX, 63
Leontiades Eurymachi fil. VII, 205, 233
Leontini populus VII, 154
Leoprepes pater Theaſidæ VI, 85 & Simonidis VII, 228
Lepreum oppidum IV, 148
Leproſos abominantur Perſæ I, 138
Lepus ex equs natus VII, 57
Leporis fecunditas III, 108
Leros inſula V, 125
Lesbus inſula I, 160
ſex urbium I, 151
à Perſis capta VI, 31
quando habitari cœpta H, 38
Lesbii à Polycrate victi III, 39
Leucadii Dorica gens VIII, 45
Leucas H, 6, 7
Leuce acte VII, 25
Leucon oppidum Africæ IV, 160
Leutychides Menaris filius VI, 65. VIII, 131
ejus genealogia ibid.
ejus cum Demarato inimicitiæ VI, 65 &c.
cauſſæ inimicitiæ ex prærepta ſibi ſponſa VI, 65
jurat Demaratum non eſſe legitimum regem ibid.
ejus regis facti in locum Demarati cavillum in Demaratum ſpectantem gymnopædias VI, 67
Spartiatarum rex ibid.
ejus fuga & mors VI, 72
ejus oratio de depoſito reddendo VI, 86
præfectus claſſis VIII, 131.
ejus ſtratagema IX, 97
Leutychides Anaxilai fil. VIII, 131. IX, 89
Lex omnium rex & domina VII, 104
Laconum ne uterque rex exeat V, 75
Liberi cultus apud Meroën II, 38
Liber Græcis Oſiris dictus II, 144 v. Dionyſus.
Libertas eſt gubernari, in quantum quis vult III, 83 auget potentiam V, 90
Libertatis guſtus VI, 5
Libya unde ſortita nomen IV, 45
Libyæ ambitus & magnitudo IV, 41, 42, &c.
arboribus nuda IV, 175
Libya theriodes IV, 181
Libyæ incolæ IV, 168, &c.
Libyes primi Neptuni nomen habuerunt II, 50
ſolis deorum omnium Soli & Lunæ ſacrificant IV, 188
Ægyptiis ſe quidam eorum dedunt IV, 159
Cambyſi ſe dedunt III, 13
Libyum tributum III, 91
Libyum variæ nationes IV, 168
Libyes Nomades, id eſt paſtorales IV, 181, 186, 187, 188
ſaluberrimo ſunt corpore IV, 187
Libyum paſtoritiorum ſacrificia IV, 188. Libyum inventa quæ Græci didicerunt IV, 189
Libyum in Xerxis exercitu armatura VII, 71, 86
Libycus mons II, 8
Libyſſarum mulierum ejulatus IV, 189
Licentia regis Perſarum III, 31
Liches Spartiata unus ex benemeritis I, 67, 68
Lida mons Cariæ I, 175
Ligures ſupra Maſſiliam V, 9
Ligyum in Xerx. exercitu armatura VII, 72
Liliorum ingens vis ubi II, 92
eorum radices eſui aptæ ibid.
Limeneion regionis Mileſiorum I, 18
Lindii populus è Rhodo VII, 153
Lindos oppidum I, 144. II, 182
Linum Colchicum, Sardonicum, Ægyptiacum II, 105
in Pæonia V, 12
Linus, modulationis genus apud Ægyptios I, 79
Lipaxus urbs VII, 123
Lipoxais Targitai filius IV, 5
ab eo oriundi Scythæ IV, 6
Lipſydrium oppidum V, 62, 125
Liſæ oppidum VII, 123
Liſſus fluvius VII, 108 ejus aquæ Xerx. copiis non ſuffecerunt VII, 109
Littera Hiſtiæi proditæ VI, 4
litterarum mira occultatio VII, 239
litteræ Themiſtoclis ad Iones lapidi inciſæ VIII, 22
litterarum per ſagittam tranſmiſſio VIII, 128
litteræ capiti impreſſæ V, 35
Litteræ Græcorum à Phœnicibus V, 58
literæ Cadmeæ V, 59
Phœniciæ V, 58
Litus pulchrum, ubi VI, 23
Locri Epizephyrii ibid.
Opuntii VII, 203. VIII, 1
Locri Ozolæ VIII, 32
Lotio muliebri viſum recipit Pheron II, 121
Lotos ubi plurima II, 92
loti radix eſculenta ibid.
loti fructus deſcriptio IV, 177
Lotus Cyrenæa II, 96
Lotophagi populus IV, 177
Loſius IV, 165
Lucernarum accenſarum feſtum apud Ægyptios II, 62
Lucernarum accenſio, pro crepuſculo VII, 215
Lucinæ tributum IV, 35
Lucus platanorum V, 119
Ludorum primi inventores Lydi I, 94
Ludus literarius 120 puerorum VI, 27
Luna Perſarum præſes VII, 37
Lunæ feſtum II, 47
Lupi ex hominibus effici dicuntur Nervi IV, 105
luporum ſepultura II, 67
Lutræ ubi capiuntur IV, 109
Ægyptiis ſacræ II, 72
Luxus Perſarum IX, 81
Lycæus Jupiter IV, 203
Lycaretus Mæandrii germanus V, 27
Lycia olim Milyas I, 173
Lycidas ſenator Athen. cum uxore & liberis lapidatur IX, 5
Lycii in poteſtatem Crœſi redacti I, 28
eorum è Creta origo I, 173
à Lyco nomen accepere VII, 92
ab Harpago victi I, 176
populus Dario tributarius III, 90
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 92
quondam Termilæ vocati I, 173, VII, 92
eorum nomen & leges I, 173
Lycii arcus VII, 77
Lycomedes Æſchrei fil. vir ſtrenuus VIII, 11
Lycopæ Lacedæm. ſtrenuitas III, 55
Lycophronis Periandri filii interitus III, 53, de eo & in præcedentibus cap.
Lycurgus Ariſtolaidis filius I, 59
Lycurgus & Megacles Piſiſtratum ejiciunt I, 59
Lycurgus Spartiata, integerrimæ vitæ I, 65
ei oraculum à Pythia redditur ibid.
legumlator eſt apud Lacedæmonios I, 65
Leobotæ Spartiatarum regis tutor ibid.
Lycurgi delubrum apud Spartiatas I, 56
Lycurgus Amianti pater VI, 127
Lycus fluvius VII, 30, 123
Lycus Anacharſidis avus IV, 76

Lycus Paodioois filius VII, 92 à fratre Ægeo pellitur Athenis I, 173
Lyda mons I, 174
Lydias fluvius VII, 127
Lydia auri ramenta è Tmolo provenientia habet I, 93 argenti etiam feraciſſima V, 49
Lydi populus ante Meones vocati I, 7. VII, 74
ſtrenua gens I, 79
equitandi peritiſſima ibid.
Lydorum mores & leges I, 93, 94
ritus ineundi fœderis idem qui apud Græcos I, 74, ut & expiandi I, 35
Lydorum filiæ omnes proſtituuntur I, 93
Lydi primi caupones inſtitoreſque I, 94
eorum partes primæ in conſulendo oraculo Delphico I, 54
eorum Medorumque fœdos I, 74
Lydorum Medorumque quinquennale bellum I, 74. 103
Lydorum cum Perſis conflictus & fuga I, 76, 80
primi omnium aurum argentumque ad utendum percuſſerunt I, 94
primi inventores ludorum ibid.
in Thuſciam colonias deduxerunt ibid.
Lydorum diviſio ibid.
Lydi quomodo à Cyro effeminati I, 155, 157
Lydi Caribus germani I, 171
eorum tributom III, 90
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 74
Lydus Atyis filius VII, 74
Lydus frater Caris I, 171
Lygdamis Artemiſiæ pater VII. 99
Lygdamis Naxius I, 61, 64
Lynceus Chemmita II, 91
Lyſagoras Tiſiæ fil. VI, 133
Lyſagoras Hiſtiæi pater V, 30
Lyſanias, è procis Agariſtæ VI, 127
Lyſimachus Ariſtidis pater VIII, 79, 95
Lyſiſtratus Athenieos. VIII, 96

M

Macæ populus Africæ IV, 175. V, 42
Macedones à Dario ſubacti VI, 44
Macedonis terra VII, 127
Macedous, locus I, 56
Machlyes populus IV, 178
Macrobii populus Æthiopiæ III, 17
Macrones pop. II, 104. III, 94. eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 78
Mactorium urbs ſuper Gelam VII, 153
Madyes filius Protothyæ, Scyth. rex I, 103
Madytus urbs VII, 33. IX, 119
Mæander fluvius tortuoſus II, 29. III, 122. V, 118 & ejus fontes ubi VII, 26
Mæandri campus I, 18, 161. II, 10
Mæandrius Po yeratis ſcriba III, 123
Sami procurator III, 142 & rex V, 27
ejus geſta cum Samiis III, 142, 143, &c.
Mæotæ IV, 123
Mæotis palus ubi I, 104. IV, 3, 45, 86, 101, 120
Magdolus oppidum ubi II, 159
Magi populus Mediæ I, 101
magi Perſarum I, 140
heroibus Ilio parentant VII, 43
magorum commentum ut Perſarum imperium occupent III, 61. &c. & eorum interitus III, 78
magorum promiſcua cædes III, 79
Magophonia Perſarum feſtum celebre III, 79
Magiſtum oppidum IV, 148
Magna negocia cum periculis ſuſcipiuntur VII, 50
Magneſia urbs I, 161. II, 1. regio VII, 176, 183
Magnetes populus III, 90
Malæ dextræ in contumeliam deraſæ II, 121
Malea regio I, 82. promontorium IV, 179
Malena in regione Atarnitidi VI, 29
Males Ætolus VI, 127
Mandane Aſtyagis filia I, 107
Cambyſi nuptum datur ibid.
Mandrocles Samius architectus IV, 87 monumentum eb eo poſitum IV, 88
Maneros Ægyptiis quid I, 79
Manes Lydus I, 94. IV, 45
Mantieni montes I, 189, 202
Mantinei veniunt poſt prœlium IX, 76
Mantinea urbs Arcadum IV, 161. VII, 98
Maraphii Perſarum genus I, 125
Maraphius Amaſis IV, 167
Marathon locus VI, 107
Marathonem occupat Piſiſtratus I, 62
Marathonia clades VI, 113
Mardonius Xerxis exercitus imperator VII, 82 Gobryæ fil, VI, 43. VII, 5, 82. IX, 40
vulneratur VI, 45
à præfectura ſemovetur VI, 94
ejus ad Xerxem oratio de bello Græciæ inferendo VII, 10
ejus cædes IX, 62, 63
Mardontes Perſa VII, 80. VIII, 130
Mardi pop. Perſarum genus I, 125. III, 94
Mardus Hyrœades v. Hyrœades.
Mare Sardonium ubi I, 166 Caſpium I, 202 rubrum I, 189 non patiuntur venti, ut fruatur natura ſua VII, 16 Ionium VII, 20 mare Echioadum inſularum II, 10 Thracicum VII, 176
Mares urbs II, 18. 30
Mares quam armaturam io Xerxiano exercitu tulerint VII, 79
Mari taurus immolatus VI, 76
Mariandeni populus III, 90
Mariandyni à Crœſo ſubacti I, 28
Mariandynorum io Xerxiano exercitu armatura VII, 72
Mariandynus ſinus ubi IV, 38
Maris fluvios IV, 49
Maris natura VII, 16
Maron & Alpheus, Orſiphanti fil. VII, 227
eorum ſtrenuitas ad Thermopylas ibid.
Maronea Græca urbs VII, 109
Marſyas fluvius V, 118
Marſyæ Sileoi pellis in utrem VII, 26
Martis oraculum II, 83. VII, 76
Marti ſoli ſimulacra feciuot Scythæ IV, 59, 62
ejus delubrum apud Scythas IV, 62
Maſanges Aoriai filius dux Libyum VII, 72
Maſcames VII, 105. Ejus elogium VII, 106
Maſii, Perſarum genus I, 125
Maſiſtes Darii filius, Xerxis exercitus imperator VII 82. IX, 106
Maſiſtæ & liberorum ejus cædes IX, 112
Maſiſtius à Græcis Maciſios dictus IX, 20 ejus interitus IX, 224
Maſiſtius Siromitris fil. VII, 79
Maſſagetæ populus fetus & robuſtus I, 204, 215
eorum deus Sol I, 212, 216
eorum mores &c. I, 216
uxores communes I, 216, IV, 172
ſenes immolant I, 216
Cyrum vincuns I, 214
Maſtyes & Pigres fratres V 12
Maternum genus paternoo nobilius apud Lycios I, 173
Matieni populos I, 189, 202 III, 94. V. 49, 52
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 72
Matris Martis templum ubi II, 64
Matten Tyrius VII. 98
Maxyes Libyes IV, 191
Mazares Medus I, 156
Prienenſes ſubigit I, 161
Mæandri campum incurſet ibid.
ejus mora ibid.
Meci populus III, 93
Mecyberna Græca urbs VII, 122
Medee Colchorum regis filia I, 2. VII, 62
Medeæ raptus à Græcis I, 2
Medicæ regionis tractus I, 110
Medi IV, 40 per vicos habitantea I, 96
Medorum gentes I, 101
Medorum appellatio unde VII, 62
eorum tyrannus Cyaxares I, 73
Medorum & Lydorum mos ineundi fœderis I, 74
Medorum bellum quinqueonale cum Lydis ibid.
Medorum & Lydorum bello dies repenre oox facta ibid. &c I, 103
Medorum ab Aſſyriis defectio I, 95
Medi Aſſyrios ſubigunt I, 106
Medorum à Dario defectio I, 190
imperium ut ad Perſas primum tranſlatum I, 130
Medorum in Xerxis exercitu armatura VII, 62, 86
Deiocem ſibi judicem conſtituunt I, 96
regi ſuo regiam ædificant I, 98
à Scythis prœlio fuſi, Aſiæ imperium amittont I, 104
Ninum civitatem expugnant I, 106
inebriatos Scythas interimunt ib.
Medis canis ſpaco dicitur I, 110
Medicum imperium Halys fluvius terminat I, 72

Me-

Digitized by Google

Medicum nomen Græcis terrorem incutere ſolet VI, 112
Medici ſinguli ſingulorum morborum apud Ægyptios II, 84
Medicus oculorum in Ægypto III. 1
medici Crotoniatæ primi dicti, ſecundi Cyrenæi III, 131
Medimnus farinæ VI, 57
Medimnus Atticus I, 192
Megabates Perſa V, 32
Megabazus Megabatis filius VII, 97
Megabyzus Perſa unus ex VII, qui conjurant in magum III, 70
ejus oratio ad ſuos pro oligarchia III, 81
ejus elogium IV, 143, 144
in Pæones exercitum ducit V, 12
Xerxis exercitus imperator VII, 82
Megabyzus Zopyri fil. III, 160
dux adverſus Atbenienſ. ibid.
Megacles Alcmæonis pater VI, 124
Megacles Alcmæonis filius I, 59. VI, 127, 130
Megacles & Lycurgus Piſiſtratum imperio Athenienſium ejiciunt I, 59, vide de eo & 60, 61
Cliſthenis gener factus VI, 130
Megacles Hippocratis filius VI, 131
Megaclis filiam ducit Piſiſtratus I, 61
Megacreon Abderites VII, 120
Megadoſtes VII, 105
Megapanus Hyrcanorum dux VII, 62
Megarenſes Siciliæ VII, 156
Megarenſis plebs venundatur ib.
Megaſides Doti pater VII, 72
Megiſtias vates VII, 219, 221
ejus intrepidus animus VII, 221
ejus carmen epitaphium VII, 228
Melampus Amytheonis filius II, 49
ejus poſtulata ab Argivis IX, 33
primus Bacchica Græcis expoſuit, ut & alia ab Ægypto accepta II, 49
Melampygus lapis VII, 216
Melanchlæni populus IV, 20, 102, 106
eorum mores & nomenclatura IV, 107
eorum victus humana caro ibid.
Melanippus Aſtaci filius V, 67
Melanippus Alcæi ſodalis V, 95
Melanopus Ithagenis filius H, 1
Melanthus Codri pater I, 147
rex Athen. V, 65
Melas fluvius VI, 40. VII, 198
Melas ſinus & fluvius ejuſdem nominis VII, 58
Meles primus rex Sardium I, 84
Meleſigenes unde appellatus H, 3
Meles fluvius ibid.
Melibœa urbs VII, 188
Melienſes VII, 196
Melienſis ſinus IV, 33
Melis ex inſula VIII, 46
Melis regio VII, 198
Meliſſa Periandri uxor III, 50. V, 92
à Periandro occiſa ibid.
Mellis ubi maxima copia IV, 194
factio ex myrica & tritico VII, 31
Melyenſes populus III, 90
Membliares ſocius Cadmi IV. 147
Memnonia regia V, 53
Suſa VII, 151
Memnonis urbs V, 54
Memphis urbs II, 163
à Mene primum condita II. 99
ejus ſitus ibid.
Menares Leutychidis pater VI, 65. VIII, 131
Mendacium dicere quando expediat III, 72
Menda urbs VII, 122
Mendes lingua Ægyptiaca Pan & Hircus II, 46
Mendetis templum II, 42
Mendeſium oſtium Nili II, 17
Mendeſia provincia II, 42, 46
plaga II, 166
Mendeſii cur oves immolent, capris abſtinentes II, 42
capras & maxime capros venerantur II. 46
caprarios præcipuo honore afficiunt ibid.
Menelaus Helenam recipit II, 119
Menelaius portus IV, 169
Menes primus regnaſſe fertur II, 4, 99
Meneſtheus dux Athen. H, 28
Menius Eurydames frater VI, 71
Menſa ſolis III, 18, 23
Menſis intercalaris I, 32
à Græcis tertio quoque anno introductus II, 4
Mentes navicularius H, 6, 7
ubi laudatus ab Homero H, 26
Mentiri apud Perſas turpiſſimum I, 138 & tamen fit III, 72
Mentor Ithacenſis ægrum Homerum ſedulo curat H, 7
vir juſtus & humanus ibid.
ab Homero ubi laudatus H, 26
Mentulæ circumgeſtatio apud Ægyptios II, 48
Meones Lydorum nomen aſſumpſerunt I, 7
Mercurii ſtatua porrectum veretrum habens II, 51
ejus templum II, 138
à quibus gentibus colatur V, 7
Meretrices Naucratiticæ II, 135
Mermnadæ I, 7
quomodo regnum Lydiæ obtinuere I, 14
Meroë, metropolis II, 29
Meſambria urbs IV, 93. VII, 108
ejus origo VI, 33
Meſſana olim Zancla VII, 164
Meſſapii pop. VII, 170
Meſſeniorum prælium ad Iſthmum cum Lacedæmoniis IX. 34
Metalla aurea atque argentea VII, 112
de metallis aureis certamen IX, 74
metallum ſalis IV, 185
metalla Thaſia VI, 46, 47
Metapontini populi IV, 15
Methymnæ in Lesbo I, 151
Metiochus Miltiadis filius captus VI, 41
Metrodorus Proconneſius IV, 138
Micythus Anaxilai famulus VII, 170
Midas Gordii fil. rex Phrygiæ I, 14. H, 11, apud Delphos munera poſuit I, 14
ejus ſella regia ibid.
Midæ horti VIII, 138
Midæ epigrammata epitaphia ſcripta ab Homero H, 11
Mileſiorum cum Alyatte bellum diuturnum I, 17, 18, 19, &c.
Cyro confœderati I, 143
Mileſiorum correctio à Pariis delectis V, 28, 29
Mileſiorum & Carum fuga contra Perſas prœlio V, 120
Miletus urbs Ioniæ prima I, 142
oppugnatur à Gyge I, 14
invaditur ab Ardye I, 15
capta diripitur à Perſis VI, 18
Milii Babylonici proceritas I, 193
Militiæ ordine à quo primum diſtributi Aſiani I, 103
Militum Cambyſis depaſtio mutua ob famem III, 25
Milo Crotoniates luctator III, 137
Miltiades Cypſeli filius quomodo Cherſoneſo potitus VI, 34, 35, 36
ejus hoſpitalitas VI, 35
victor in Olympia VI, 36
ejus geſta & captivitas VI, 36, 37
Crœſo charus VI, 37
ejus mors VI, 38
Miltiades Cimonis filius Cherſoneſi tyrannus IV, 137. VI, 34
Athenienſium dux IV, 137
ut Lemnum obtinuit VI, 137, &c.
Parios fruſtra obſidet VI, 133, 134
ejus accuſatio & obitus VI, 136
Milyas Aſiæ regio I, 173
Milyæ Solymi dicti ibid.
Milyarum in Xerx. exercitu armatura VII, 77
Mimas mons H, 17
Minæ duæ pretium hominis VI, 79
Minervæ Aſſeſiæ templi deflagratio I, 19
pro eo duo ædificata I, 22
Minervæ Pallenidis fanum I, 62
Minervæ feſto virginum pugna ab Auſibus inſtituta IV, 180
Minervæ Pedaſiæ ſacerdoti barba pullulat I, 175. VIII, 104
Poliuchus I, 160
Minervæ Aleæ templum apud Tegeatas I. 76 IX, 69
tutelaris apud Chios templum I, 160
Minervæ oraculum apud Ægyptios II, 83
antefores apud Saitas II, 175
inaurata ſtatua ab Amaſi Cyrenas miſſa II, 182
lapidea duo ſimulacra ab eodem Lindum ibid.
Minervæ parentes IV, 181
templum in Sigeo V, 95
Pronææ fanum VIII, 37
Sciradis templum VIII, 94
Minervæ ægis IV, 189
Craſtiæ fanum V, 45
Minervæ in arce Athen. adytum Dorienſibus accedere non licitum V, 72
Minerva πολιάς V, 82
Minervæ Iliadi mille boves immolantur à Xerxe VII, 43
Minoa Selinuſiorum colonia V, 46
Minos Cnoſſius III, 122

Minos & Sarpedon Europæ filil I, 173
Minois cædes VII, 169, 170
Minyæ populus I, 146. IV, 145
Mioyæ commento ſuarum uxorum liberantur IV, 146
Mitra Venus Perſis I, 131
Mitradares paſtor, Cyri nutritius I, 120, 121
Mitrobates Daſcylii præfectus III, 120
ab Oronte cæſus III, 126, 127
Mitylene II, 178
Mitylenæorum Sigeum V, 64
Mneſarchus Pythagoræ pater IV, 95
Mneſiphilus Athenienſis VIII, 58
Mœnia ligoea Budinorum IV, 108, 121
Mœris Ægyptiorum rex II, 101
ejus præclara opera ibid.
Mœrios ſtagnum II, 4, 69, 148
ejus deſcriptio II, 149
ejus proveotus III, 91
Mœror maximus inter homines IX, 16
Moloeis fl. IX, 56
Moloſſi populus I, 146. VI, 127
Molpagoras Ariſtagoræ pater V, 30
Monarchæ incontinentia III, 80
Mons Arabicus II, 8, 124
Mons ingens everſus indagaodis metallis VI, 47
Mophi mons II, 28
Moræ utilitas VII, 10
Morbus femineus Scythas invadit I, 105
Mors optatiſſimum perfugium ærumooſæ vitæ VII, 46
optimum homioi contingit I, 31
Mortui exemplar apud Ægyptios II, 78, 85
mortuorum apud eoſdem condituræ II, 85, 86, &c.
Mortui cum lætitia ubi humentur V, 4
Morum vis III, 38
Moſchi populus III, 94
eorum in Xerxiano exercitu armatura VII, 78
Moſyoœci populus III, 94
eorum in Xerxiaoo exercitu armatura VII, 78
Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit VII, 57
mulæ partus III, 152
muli ubi non gignantur IV, 30
mulorum ſpecies Scythis horrenda IV, 129
Mulier exueodo tuoicam & verecundiam pariter exuit I, 8
mulierum raptus illicitus I, 4
mulieris offeoſio vindictam quærit I, 11
mulieres mulierem prædicant I, 31
mulieris ſimulacrum ex argento I, 51
moolierum Babylonicarum mos fœdus I, 196
mulierum Ægyptiarum mores II, 33, 36
mulieres quæ oracula in Græciam intulerunt columbæ vocatæ II, 57
muliere pejor dux IX, 106
mulierum pudenda cippis à Seſoſtre inſcripta II, 102
mulieris quæ cum marito ſuo ſolo coocubuerat urina Pheroni viſus reſtituturus II, 111
mulieri non committitur exercitus IV, 168
mulieres Corinthiorum deoudatæ V, 92
mulier ex turpiſſima, formoſiſſima facta VI, 61
coovicium eſt IX, 20 & 106
mulierum Atticarum una cum liberis cædes VI, 138
mulieres ſtuprando extinctæ VIII, 33
Mulum quod eſt creditur robuſtum Perſis I, 136
Multos decipere facilius eſt quam unum V, 97
Munerum regiorum apud Perſas eximium IX, 108
Munychia VIII, 76
Mures Africani IV, 192
Murium tria genera apud paſtorales Libyes III, 131
murium auxilia in bello Sethoois contra Sanacharibum II, 141
Murichides Helleſpootius IX, 4
Muri lignei Budioorum IV, 108, 121
murus ligneus Perſarum IX, 64
& ejuſdem expugoatio IX, 69
Muſæus VIII, 96
Muſæi ſortes & earundem venditor VII, 6
Muſici Argivi III, 131
Muſtelæ Libycæ ibid.
Mycale promontorium I, 148, VII, 80
Ioniæ IX, 89
Mycenæi ſervos voluerunt facere Heraclidas IX, 27
Mycerinus rex Ægypti II, 129
ejus clementia & juſtitia ibid.
ejus coocubinarum ſimulacra II, 130
ut eluſit oraculum de ſua morte II, 133
pyramis ejus II, 134
Mycerini filiæ mors & ſepultura II, 129, 130, 131, 132
Mycoous ioſula VI, 118
Mycorum in Xerxis exercitu armatura VII, 68
Myecphoritana plaga II, 166
Mygale II, 67
Mygdooiam à Botriæide Axius dirimit VII, 123 & 127
Mylaſſa oppidum I, 171
Mylaſſenſis Heraclidea V, 122
Mylaſſorum ſanum I, 171
Myndia navis V, 11
Mypſæi Thraces IV, 93
Mylitta Aſſyriis Venus appellata I, 131 & 199
Myrcioos urbs Edooum V, 11 & 23 & 124
Myriades ſingulæ io Perſico exercitu numeratæ VII, 60
Myrina Æoliæ civitas I, 149
Myrinæi in Lemno VI, 140
Myrmex ſcopulus VII, 183
Myris rex II, 13
Myron avus Cliſthenia VI, 126
Myrſes Perſarum dux V, 121
Myrſilus alias Caodaules dictus I, 7
Myſus Candaulis pater ibid.
Myrſes Gygis filius III, 122. V, 120
Mys Europæus à Mardonio miſſus ad oracula conſulenda VIII, 133, 134, 135
Myſi populus eorumque tributum III, 190
eorum expeditio VII, 20
Caribus germani I, 171
à Crœſo ſubacti I, 28
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 74
Myſia Cios ab Hymæe capitur V, 122
Myſus frater Caria I, 171
Myus urbs Ioniæ I, 142. V, 36
Myuſii populus ubi VIII, 8
Myſiam petit Xerxes VII, 42
Mytilene I, 160

N.

NAparis Scythiæ fluvius IV, 48
Naſamones populus II, 32
eorum mores IV, 172
Naſcentium deploratio apud quam gentem V, 4
Natho ioſulæ Papremitis pars II, 165
Naturæ ſolertia III, 168
Naucrari V, 71
Naucratis celeberr. emporium II, 179
Naucraticæ meretrices II, 135
Naves fluviatiles miræ I, 194
Naves Ægyptiorum è ſpina II, 96
naves rubrica delibutæ III, 58
naves quinis drachmis venditæ VI, 89
oavium Perſicarum catalogus VII, 89, &c.
navibus loogis qui primi uſi fuerint I, 163
oaviculæ Babylooiorum I, 194
naufragi ubi immolentur IV, 103
Navis Mytilenæa apud Cambyſen III, 13
Navigatio diurna, quanta IV, 86
Navigaodi ratio io Euphrate ex Armenia I, 192
Nauplia VI, 76
Nauſtrophus pater Eupalini III, 60
Naxus inſula V, 31
à Piſiſtrato ſubacta I, 64
Naxii in Sicilia & eorum origo. VII, 154. VIII, 46 ejecti quidam turbas movent V, 30 &c.
urbs cum templis cremata VI, 96
Neapolis Ægypti II, 91
Neceſſitatis oumeo VIII, 111
Necus rex Ægyptiorum Pſammitichi filius II, 158. IV, 42
ejus victoria contra Syros II, 159
Necyomantium Theſprotiæ V, 92, 7
Neleus Codri filius IX, 96
Neleidæ V, 65
Neoo urbs VIII, 32, 33
Neptunus terræ quaſſator VII, 129
Afrorum deus II, 50. IV, 188
Arabice Thamimaſades IV, 59
Neptuno Heliconio Paniooium locus ſacer I, 148
Neptuni Servatoris templum VII, 192
Neptuoi templum epud Poſidæatas VIII, 129
Neptuni ara VIII, 123
Neptunus æreus ſeptem cubitorum IX, 80

Ner-

Nerbâlus Aradius VII, 98
Nereidibus ſacrificant magi VII, 191
Neſtus fluvius VII, 109, 156
Neſtor pater Piſiſtrati V, 65
Neuri populus & eorum mores IV, 105
Neuris regio IV, 51
Nicandra Dodonæorum ſacerdos II, 55
Nicander rex Spartiat. VIII, 131
Nicodromus Cnœthi filius VI, 88
Nicolas Bulis fil. VII, 137
Niger ſinus VI, 41
Nilus Ægypti fluvius IV, 50
ejus origo II. 7, 29
ejus natura & incrementum II, 19, 20, &c. ejus oſtia II, 17
ſolus omnium aura caret II, 19, cur II, 57
fontes ejus ignoti II, 19, 34. IV, 55
Nilus ſcopuloſus II, 112
Africam mediam dividit II, 33
Nili cum Iſtro comparatio IV, 50. II, 15
Ninus Aſſyriorum urbs II, 150
ejus ſitus I, 193
ſubacta à Nitocri I, 185
eam Cyaxares obſidet I, 103 & expugnat I, 106
Niſſa, ſacrum oppidum III, 97
Niſæa urbs I, 59
Niſæi equi III, 106
Niſæus campus VII, 40
Nitetis Apriæ regis filia III, 1
Nitocris regina Babylonis I, 185
ejus egregia monumenta *ibid.*
Ninum oppidum ſubegit *ibid.*
ejus ſepulcrum & inſcriptio I, 187
Nitocris Ægyptiorum regina II, 100
Nitri vis II, 87
Noctu exiguntur capitalia ſupplicia Lacedæmone IV, 146
Noës fluvius IV, 49
Nomades Scythæ I, 15
eorum ſeditio *ibid.*
Nomades Libyes IV, 187
Nomades Sagartii VII, 85
Νόμ☉ omnium rex. III, 38
Nonacris oppid. VI, 74
Nothoo Æſchinis pater VI, 100
Notium urbs I, 149
Nova urbs oppidum in Pallena VII, 122
Novus murus, civitas Æoliæ & Cymæorum colonia I, 149. II, 9, 10
Novem fontes ubi VI, 137
Novem viæ Edonorum VII, 114
Nox pro die extitit portentoſe VII, 37
noctes in dies commutatæ à Mycerino rege II, 133
Nudium oppidum IV, 148
Numerus minor affert cladem II, 169
Nummi primum à Lydis percuſſi I, 94
Nunciorum Perſicorum celeritas & ratio VIII, 98
Nymphodorus Pythei f. VII, 137

O.

Oarus fluvius IV, 123
Oaſis urbs ubi III, 26
Oaxus oppidum Cretæ IV, 154
Obeli, Pheronis donaria II, 111
obeli in fano Minervæ II, 170
Oceani ortus IV, 8
Oceanum fabuloſum putat Herodotus fluvium II, 23
Octamaſades Scylem fratrem regem Scyth. occidit IV, 80
Oculos in pectoribus geſtantes IV, 191
Ocytus VIII, 5
Odomanti populus Pæoniæ V, 16. VII, 112
Odryſes pop. IV, 92
Oëa locus V, 83
Oëbares Darii equiſo III, 85
Oëbares Megabazi filius VI, 33
Oëbazus Siromitris pater VII, 68
Oëdipus Laii fil. V, 60
ei delubrum extructum IV, 149
Oënoë demus Atticus V, 74
Oënone inſula VIII, 46
Oënotriæ ager I, 167
Oënuſſæ inſulæ I, 165
Oëobazus Perſa IV, 84
ejus liberorum fatum *ibid.*
Oëobazus Perſa in obſidione Seſti IX, 114
ejus interitus IX, 118
Oëroë Aſopis IX, 50
Oëtæi montes ubi VII, 217
Oëtoſyrus Apollo apud Scythas IV, 59
Oiolycus unde appellatus IV, 149
Olbiopolitæ populus IV, 18
Olea quodam tempore ſola Athenis V, 83
Olea in arce Athenienſ. VIII, 55
oleagina corona Olympiorum præmium VIII, 26
Olen Lycius IV. 35
Olenus pars Achæorum I, 145
Oliatus Mylaſſenſis V, 37
Ollas pulſandi mos VI, 58
Olophyxus urbs VII, 22
Olorus rex Traciæ VI, 39
Olympia V, 22, VIII, 26
Olympiæ oraculum VIII, 134
Olympias VII, 206
Olympieni, Myſi VII, 74
à monte Olympo dicti *ibid.*
Olympiorum inſtitutio deriſa ab Ægyptiis II, 160
Olympionices V, 47 & 71
Olympiæ certamen II, 160
Olympii Jovis delubrum II, 7
Olympiorum præmium corona oleagina VIII, 26
Olympiodorus Lamponis filius IX, 21
Olympus mons Myſiæ I, 36, 43. VII, 74
Olympus Theſſaliæ mons I, 56. VII, 128, 129
Olynthus urbs VII, 122
Olynthiorum ab Artabazo obſidio & expugnatio VIII, 127
Omen in re propter panes creſcentes VIII, 137
Omyretis filia H, 2
Oneatæ, tribus Sicyoniorum V, 68
Oneſilus Gorgi frater V, 104
dolo fratrem Salamine excludit *ibid.*
Amathuntem obſidet V, 104, 108
Cyprios ad rebellionem inducit V, 104
ejus victi caput ſupra portas ſuſpenſum ab Amathuſiis V, 114
ei tamen deîn ut heroi Amathuſii ſacra faciunt ſolemnia *ibid.*
Onetes Phanagoræ filius VII, 214
Onochonus Theſſaliæ fluvius VII, 129
Xerxis exercitui defecit VII, 196
Onomacritus ſortilegus Athenis ejicitur VII, 6
Onomaſtus Eleus VI, 127
Onuphitana plaga II, 166
Ophrunium VII, 43
Ophryneus urbs *ibid.*
Opifices ubi ignobiles II, 167
Opis virgo Hyperborea IV, 35
Opis civitas ad oſtia Tigris I, 189
Opœa uxor regis Scylis IV, 78
Opuntii Locri VII, 203
Ora inter Seſtum & Madytum VII, 33
Oraculorum origo ſecundum ſententiam Herodoti II, 54
oracula Græcorum I, 46
oracula apud Ægyptios quæ II, 83
oraculum Alyatti a Pythia redditum I, 19
oraculum Delphicum Crœſo redditur I, 47 id quomodo Crœſus verum deprehendit I, 48
oraculum Lycurgo a Pythia redditur I, 65
oraculum captioſum Spartiatis redditum I, 66
oraculum Pythiæ de oſſibus Oreſtis I, 67
oraculum Crœſo redditum de muto filio I, 85
oraculi ad Crœſum excuſatio I, 91
oraculum Branchidarum de Pactya I, 158
oraculum Hammonis de Ægyptiis II, 18
oraculum Dodonæum omnium vetuſtiſſimum II, 52
oraculi Hammonis origo II, 55
oraculum Pheroni regi redditum II, 111
oraculum Mycerini regis ex urbe Buto II, 156
oraculum de ærea phiala II, 151
oraculum Pſammiticho datum II, 152
oraculum Batto datum IV, 155. Theræis IV, 156, 157, 159. Arceſilao IV, 163. Cliſtheni V, 66 Mileſiis VI, 77 Glauco VI, 86 Athenienſibus VII, 140, 141
oraculum Latonæ ſacrum II, 152
oraculum Siphniis redditum III, 57 Corinthiis V. 92 Argivis VI, 19. VI, 77. VII, 148 Doloncis VI, 34
oraculum Martis VII, 76 Dionyſi VII, 111
oraculum datum Cretenſibus VII, 169 Spartiatis VII. 220
oraculum Bacidis VIII, 20. 77, 96 Amphiarai I, 46. IX, 134
oraculum Perſis à Bacide redditum IX, 42
oracula Æthiopum II, 139
Oratio Prexaſpis ad Perſas III, 75
Orationes de triplici ſtatu, regio, optimatum, plebis III, 80, 81, 82
Cois Mitylenæorum præfecti IV, 97

I N D E X

Hiſtiæi Mileſii ad Scythas VI, 139
Ariſtagoræ ad Cleomenem V, 49
Soſiclis V, 92
Hiſtiæi ad Darium V, 106
Cypriorum ad Iunes V, 109
Perſarum ad Ionum tyrannos VI, 9
Leutychidis de reddendo depoſito VI, 86
Datis ad Delios VI, 97
Cliſthenis ad procos filiæ ſuæ VI, 130
Xerxis de inferendo bello Græciæ VII, 8 & Mardonii VII 9 & de bello adverſus Græcos ſuſcepto VII, 10
Xerxis ad Perſas VII, 53
Harmocydis ad Phocenſes IX, 17
& alia infinita.
Orbelu mons V, 16
Orbis partitio ſecundum Herodotum IV, 36
Orbis rerum humanarum I, 207
Orchomenii populus I, 146. VII. 54
Orchomeniorum ager VIII, 34
Ordiſſus Scythæ fluvius IV, 48
Oreſtæ templum IX, 12
Oreſtes Agamemnonis filius I, 67
ejus proceritas & loculus I, 69
Orges pater Antipatri VII, 118
Orgia Cereris 5, 61
Orgyia II, 5. 149
Oricus portus IX. 93
Oricus regis Aripi his fil IV, 78
Orithyia Boreæ uxor VII, 189
Orneata populus VIII 73
Orœtes Sardium præſes potentiſſ. III, 120, 127
indignè Polycratem ſuffigit cruci & ejus rei cauſſæ III, 120, &c. 125
ejus interitus III, 158
Oromedon Syenneſis pater VII, 98
Oropus VI, 100
Orolangæ qui Perſica lingua VIII, 85
Orphica II, 81
Orſiphantus Alphei & Maronis pater VII, 227
Orthium carmen I, 24
Orthocorybantes populus III, 93
Orus Oſiris filius rex Ægypti II, 144
Græcis Apollo dicitur *ibid.*
Oryes ubi gignantur IV, 192
Oſiris Ægyptiis, Bacchus & Dionyſus dictus II, 144
Oſſa Theſſaliæ mons I, 56 VII, 128, 129
Oſſa viri quinque cubitorum IX, 92
Oſtenta Xerxi oblata VII. 57
oſtenta Delphis quæ barbaris contigerunt VIII, 37, 38
Oſtia Nili ſeptem numero II, 17
Oſtracismi exemplum VIII, 79
Otanes Pharnaſpis filius III, 68
conjurationis in magum autor III, 70
oratio ejus de ſtatu populari ad Perſas III, 80
Otanes Ameſtris pater dux Perſarum VII. 61
Otanes miſſus contra Samum III, 141
Otanis morbus III. 149
Otanes dux Perſarum Darii gener V, 116
ejus geſtæ res in Ionia & Æolia V, 123
Otanes Siſamnis fil. ſuper pelle patris ſedens judicat V, 25
Othrys mons Theſſaliæ VII, 129
oves ſacræ Solis ubi IX, 92
Ovium mira duo genera quæ habet Arabia III, 113
Ozolæ Locri VIII, 32

P.

Pactolus fluvius qui ramenta aurea è Tmolo defert V, 101
Pactyæ urbs Cherſoneſi VI, 36
Pactyas Lydus à Cyro deficit I, 154
Perſis traditus I, 160
Pactyica regio III, 93, 102. IV. 44. lingua VII, 85
Pactyes quam armaturam in Xerxis exercitu tulerint VII. 67
Pactyicus cultus VII, 85
Pæana cantant Perinthii ante victoriam V, 1
Pæoniæ ſitus V, 13
Pæones V, 11, 98. VII, 113
magna pars tranſportati in Aſiam V, 14
Pæonius ager ubi VII, 124
Pæoplæ pop. VII, 115
abducti in Aſiam V, 15
Pæſus urbs Helleſponti V, 117
Pæti Thraciæ populus VII. 110
Pæum oppidum VI. 127
Pagaſæ, & ſinus ad illas ferens VII, 193
Palæſtina Syria I, 105. & Palæſtini III, 5 VII, 89
Paleenſes in Cephallenia IX, 28
Palladis ſacerdotis barba portentum I, 175. VIII, 104
Pallena VIII, 126
Pallena Phlegra prius appellata VII, 125
Pallenidis Minervæ templum I, 62
Palmarum Babyloniarum diverſitas I, 193
palmarum ſpathæ VII, 69
palmæ ubi multæ IV, 172, 182
Pamiſus Theſſaliæ fluvius VII, 130
Pammon Scyrius VII, 183
Pamphylorum in Xerxis exercitu armatura VII, 91
Pamphyli tribules Sicyone V, 68
Pamphyli populus III, 90
à Crœſo ſubacti I, 28
Pan unus inter viii deos II, 46
Pan Ægyptius vetuſtiſſimus deorum II, 145
Panis templum VI, 106
Panis ſimulacrum II. 46
Pan quibus parentibus ortus II, 145, 146
Panætius Soſimenis filius VIII, 82
Panegyries Athenienſium VI 111
Panes Perdiccæ dupli effecti VIII, 137
Pangæus mons V, 16. VII, 112
Panionium locus ſacer I, 143, 148, 170
Panionius Chius exſector pœna ſe digna affectus VIII, 105, 106
Panitis Meſſenii conſilium in diſcernendis geminis VI, 52
Panopeæ VIII, 34. Panopenſium oppidum VIII, 35
Panos portus ubi I, 157
Pantagnotus Polycratis frater III, 39
Pantaleon Alyattis f. à Crœſo fratre occiſus I, 92
Pantareus pater Cleandri VII. 154
Panthelæi Perſarum genus I, 125
Pantheræ Libycæ IV, 192
Panticapes fluvius VI, 18, 47
ejus fluxus IV, 54
Pantimathi populus III, 92
Pantites ſeſe ſtrangulat VII, 232
Papæus Jupiter apud Scythas IV, 59
Paphlagones populus I, 6. 72. III, 90
à Crœſo ſubacti I, 28
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 72
Papraces piſces V, 16
Papremis oppidum II, 59. III, 12
Papremiticum teſtum II, 63
Papremitanis equi fluviales ſacri II, 71
Papremitana plaga II, 165
Paralatæ Scythæ IV, 6
Parapotamii populus VIII. 33
Paraſanga menſura II, 6. V, 53
Pareoratæ pop. IV, 148
Paretaceni populus Mediæ I, 101
Parii VIII, 67
Paris Alexander ad Proteum ducitur II, 115
Parion urbs VI, 117
Parius lapis V, 62
Parmys filia Smerdis filii Cyri VII, 78
Parnaſſus mons VIII, 37
ejus vertices duo VIII, 32
Paricanii pop. III. 94
Paroreatæ populus in Peloponneſo IV, 148. VIII, 73
Parthenius fluvius II, 104
Parthenius mons ubi VI, 105
Parthi populus III, 93, 117
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 66
Partus leænæ & viperæ cur non copiuſus III, 108
partus diverſa tempora decem, novem, ſeptem menſes VI 69
Parus inſula V, 31
Parus à Miltiade obſidetur fruſtra VI, 133, 134
Parycanii populus III, 92
Parycaniorum in Xerxis exercitu armatura VII, 68, 86
Paſargadæ Perſarum genus I, 125
ex his Badres IV, 167
Paſicles Philiſti pater IX, 96
Pata Scythice. pro occidere IV, 110
Pataicus Æneſidemi pater VII, 154
Pataici dii III, 37
Pataicus pater Æneſidemi VII, 154
Patara oppidum Lyciæ I, 182
Pateræ aureæ ſex à Gyge apud Delphos poſitæ I, 14
patera aurea & argentea Delphos à Crœſo miſſæ I, 51
pateræ aheneæ mira capacitas I, 70
Patarbemi aures naſuſque præſciduntur II, 162
Paterna in opificia ubi ſuccedant & filii VI, 60
Patiramphes Xerxiani currus auriga VII. 40
Patizithes magus III, 61, 63
Patrenſes pars Achæorum I, 145

Pa-

Digitized by Google

Panimus oppiduoi Arabiæ II, 158
Pauſanias Cleombroti filius IV, 81. V, 32 IX, 10, 63
ejus exercitus ordo permutatus IX, 46
victoria de Mardonio IX, 62
Pauſaniæ præda IX, 79
ejus dictum de luxu Perſico IX, 81
Pauſicæ populus III, 92
Pauſiris Amyrtæi filius III, 15
Pax, ejus felicitas præ bello I, 87
Pecuarii Armenii ubi I, 194
pecuarii Indi III, 99
pecuarii Perſæ I, 125
Pedaſenſis Hermotimus VIII, 504
Pedaſii populus ab Harpago expugnatus I, 175. VIII, 104
Pediculorum comeſtores IV, 109
eos viciſſim mordent feminæ Adyrmachidarum IV, 168
Pediex oppidum ubi VIII, 33
Pedienſes VIII, 13
Pedis menſura II, 149
Pelaſgi populus I, 145, 146. II, 50. VII, 44 & eorum lingua I, 57
Lemnum & Imbrum tenent V, 26. Lemnum VI, 136, & Antandrum VII, 42
Pelaſgi Ægialees prius, Iones dicti VII, 94
Pelaſgi ex Attica exacti VI, 136
Pelaſgicus murus Athenis V, 65
Peleus rapuit Thetin VII, 191
Pelius mons vel Pelion ubi IV, 179. VII, 129
Pella urbs Bottiæidis terræ VII, 123
Pellena Achæorum pars I, 145
Pelles ad ſcribendum V, 58
Pelops Phryx Perſarum ſervus VII, 11
Pelopis Phrygis regio VII, 8
Peloponneſi gentes ſeptem VIII, 73
Peloponneſium bellum IX 72
Peloponneſus pleraque ſub Spartanis I, 68
Peluſium oſtium Nili II, 17, 154. III, 10
[illegible] Æolum H, 37
Peneus fluvius Theſſaliæ VII, 20, 128, 129, 171
Pennis oppletum aërem Scythæ narrant IV, 31
Pentapolis ante Hexapolis appellata I, 144
Penthylus dux Paphius captus VII, 195
Peræbi populus VII, 128
Percalos Chilonis filia VI, 65
Percoteſurbs V, 117
Perdiccas, Gavanes. & Acropus fratres VII, 22. VIII, 137
Perdiccæ pueri panes dupli effecti VIII, 138
quomodo Macedoniæ tyrannus factus VIII, 137, 138
Peregrini dicti Spartanis Perſæ IX, 11
Pergamum Priami VII, 43
Pergamum murorum Pierum unus VII, 112
Perialla Delphira vates VI, 66
Periander Cypſeli filius Corinthiorum tyrannus I, 20. III, 48
ei maximum miraculum oblatum I, 23
uxorem necat III, 50
cum defuncta uxore concubuit V, 93
ejus filii III, 50
geſta cum minore III, 50, 51, &c.
Pericles quibus majoribus VI, 131
Perileus IX, 102
Perineades Demarmeni filius V, 41
Perinthus urbs IV, 90. VI, 33
ejus expugnatio V, 2
Perinthii à Perſis ſubacti V, 1
eorum cum Pæonibus ſingulare certamen V, 1. Thyrodiza VII, 25
Perſarum origo unde VII, 150
complura genera I, 125
aſpera regio I, 71. IX, *ult.*
Perſæ aratores, Perſæ pecuarii I, 125
præſtantiſſimi Paſargadæ *ibid.*
inſtitutio qualis I, 136
numina quæ & religio I, 131
ritus dum Jovi immolant *ibid.*
ritus in ſacrificiis I, 132
Perſarum mores varii I, 133
Perſæ immunes à tributo III, 97
Perſæ Uraniæ Veneri ſacrificant I, 132.
Perſis Venus Mitra appellatur *ibid.*
Perſarum natalitia I, 133
Perſæ inter pocula conſultant *ibid.*
Perſarum neceſſitudo viciniatis maxima I, 134
eorum philautia *ibid.*
externarum rerum ſtudioſiſſimi I, 135
flumina religioſiſſime colunt I, 138
mos in ſepeliendis cadaveribus defunctorum I, 140
gyrum cœli Jovem appellant I, 131
deos ex hominibus ortos eſſe negant *ibid.*
ignem deum arbitrantur III, 16
eorum victus habitusque priſcus I, 71
victus vivendique ſpatium III, 22
eorum ingenium I, 89
Perſarum convivia laſciva V, 18
Perſarum cædes in convivio V, 20
multitudine in præliis victores V, 2 & 119
opprobrium, muliere ignavior IX, 106
Perſæ Æthiopas numero vincunt III, 21
Perſæ criniti VI, 19
Cephenes appellati & Artæi VII, 61
Perſæ immortales qui VII, 83
Perſicus luxus IX, 79, 81
Perſarum uxores per vices concumbunt III, 69
Perſis oraculum redditum IX, 42
Perſarum tabellionum curſus & modus VIII, 98
magi I, 140
ſatrapeiæ III, 89
clementia I, 137. III, 15
capita cur fragilia III, 12
eorum cum Lydis conflictus I, 80
in poteſtatem Medorum à Phraorte redacti I, 182
Perſarum ab Aſtyage defectio I, 27, &c.
Perſarum bellica arma V, 49 cum Caribus conſertum bellum V, 119, &c.
Perſarum minæ Ionibus intentatæ V, 9
Perſarum ornatus in Xerxiano exercitu VII, 61
Perſarum equeſtrium copiarum numerus VII, 87
Perſarum cum Lacedæmoniis congreſſio VII, 215
Perſarum naufragium ad Eubœam VIII, 12
Perſicum imperium ad Caucaſum III, 97
Perſicum mare IV, 39
Perſici equitatus præfecti VII, 88
Perſicarum copiarum apud Platæas ordo IX, 30
Perſes Perſei fil. VII, 61
Perſeus Aſſyrius VI, 53 & 54
Danaës & Jovis filius II, 91. VII, 61
Perſei ſpecula II, 15
ejus templum, ſimulacrum, ſandalium ubi II, 91
gymnicorum ludorum inſtitutor *ibid.*
ejus profectio in Ægyptum *ibid.*
Perſidæ reges I, 125
Petra tribus V, 92
Petræ Trachiniæ VII, 198
Phædyma Otanis filia III, 68 magum prodit III, 69
Phænippus Calliæ pater VI, 121
Phagres caſtellum Pierum VII, 112
Phalerus urbs V, 65
navale Athenienſ. VI, 116. VIII, 91
Phalli in ſacris II, 49
Phanagoras Onetæ pater VII, 214
Phanes Halicarnaſſeus III, 4
ejus aſtutia & effugium *ibid.*
filii in ejus conſpectu mactati III, 11
Pharandates Theaſpis filius VII, 79. IX, 75
Pharbætitana plaga II, 166
Pharenſes pars Achæorum I, 145
Pharnaces pater Artabazi VII, 66
Pharnaſpes Achæmenides III, 2
Pharnazathres dux Indorum VII, 65
Pharnazes Artabazi pater IX, 40
Pharnuches præfectura cedit infelici equi lapſu VII, 88
Phaſelis urbs II, 178
Phaſis I, 104. II, 103. IV, 38, 86. VI, 84
Phayllus pythionices ter VIII, 47
Phegeus Aëropi pater IX, 26
Phemius Smyrnæus Homeri præceptor H, 5
etiam pater ejuſdem adoptivus H, 4
ubi laudatus ab Homero H, 26
Pheneum urbs V, 63. VI, 74
Pherendates Megabazi fil. VII, 67
Pheretime Arceſilai regis mater IV, 162
exercitum poſcit ab Euelthone, & colum accipit IV, 162
in Barcæos crudelitas ejus IV, 202
ejus miſeranda mors IV, 205
Pheron Ægypti rex cæcus II, 111
ei oraculum redditur *ibid.*
ejus donaria *ibid.*
Phiala in balneis Scytharum IV, 10
Phidippides Athen. VI, 105
Phidon Argivorum tyran. VI, 127

Phigaſenſis ex Arcadia VI, 85
Philæus Æaci filius VI, 35
Philagrus Cyneæ fil. proditor Eretriæ VI, 101
Philaon Cherſis filius VIII, 11
Philes pater Rhœci III, 160
Philippus Butacidæ f. Olympionices V, 47
Philippus Macedo VIII, 139
Philiſtus Paſiclis fil. IX, 96
Philitio paſtor II, 128
Philocyon Spartan. IX, 71, 84
Philocyprus à Solone verſibus celebratus V, 113
Phirmus Atbenienſis VII, 182
Phla inſula IV, 178
Phlegra regio VII, 123
Pbliaſii IX, 28
Phlius VII, 202
Phocæa urbs I, 142. II, 106, 178
Phocæa quomodo capta I, 164
Phocais Homeri II, 16
Phocæenſes I, 152
primi longis navibus uſi ſunt I, 163
Phocenſium murus ibid.
eorum demigratio in Cyrnum I, 65
eorum mutua execratio nequis in patriam rediret I, 165
cum Tyrrhenis & Carthaginienſibus navale bellum I, 166
prœlio victi Cyrno ſecedunt ibid.
eis Cadmea victoria obtigit ibid.
in Rhegium demigrant ibid.
capti lapidantur I, 167
Phocenſis I, 146
Phocenſium in Theſſalos eruptio VIII, 27, 28
Phocenſium regio à barbaris vaſtatur VIII, 32
Phocia urbs I, 80
Phœbi fanum VI, 61
Phœnices II, 104
Phœnices Tyrii II, 112
Phœnices diſſenſionum auctores cum Græcis I, 1
Phœnices ex Palæſtina Syria I, 105 Palæſtini II, 104
Phœnices ad Libyam cognoſcendam miſſi IV, 42
invenerunt aurifodinas Thaſi VI, 47
Phœnices primi litteras in Græciam adtulere V, 58
Phœnicum armatura in exercitu Xerxis VII, 89
Phœnices quidam decollati juſſu Xerxis VII, 90
Phœniciæ litteræ V, 58
Phœnicum averſio in lædendis colonis III, 19
Phœnix Ægypt. avis ſacra II, 73
ejus deſcriptio ibid.
Phœnix fluvius VII, 176, 200
Phraortes filius Deiocis, rex Mediæ I, 102
ejus res geſtæ & interitus ibid.
Phrataguna Darii regis uxor VII, 224
Phriconis I, 149
Phrixus VII, 197
Phronima Etearchi filia ejuſque fortuna IV, 154
concubina Polymneſti IV, 155
Phryges à Crœſo ſubacti I, 28
Phryges antiquiſſimi hominum II, 2
eorum in Xerxiano exercitu armatura VII, 73
Phryges Bryges dicti antea ibid.
Phrynichi comœdia VI, 21
Phrynon pater Attagini IX, 15
Phthiotis ora I, 56
Phya mulier ex tribu Pæanica I, 59
ab ea Piſiſtratus ut reductus ibid.
Phylacus Hiſtiæi fil. VIII, 85
Phylacus & Autonous Delphorum heroes & eorum delubrum VIII, 39
Phyllis regio VII, 113
Pidorus urbs VII, 122
Pieria pix IV, 195
Pieres pop. VII, 112
Pierum muri VII, 112
Pigres & Maſtyes fratres V, 12
Pindarus poëta III, 38
Pindus mons Theſſaliæ I, 56. VII, 129
Pinus, locus H, 20
Pinus, fructus nomina ibid.
Pinus natura quæ VI, 37
Pirus, ingens fluvius I, 145
Piromis ex Piromi Ægyptiorum II, 143
Piſa urbs II, 7
Piſcatores Tirynthii VII, 137
Piſcatorum ænigma H, 35
Piſcibus Ægyptus abſtinet II, 37
piſcium qui Ægypto ſacri II, 72
piſcium genitura in ſtagnis apud Ægyptios II, 93 piſces pabulum equorum ubi V, 16
Piſiſtratus Hippocratis filius Athenienſ. tyrannus I, 59. VI, 103
ejus nobile commentum, quo Athenarum imperio potitus ibid.
Athenis ejicitur I, 59
per feminam mire reducitur I, 60
illegitime cum uxore coit I, 61
Marathonem occupat I, 62
ejus contra Athen. copiæ I, 62, 62
tertio urbe Athenis potitur I, 64
Naxum inſulam ſubegit ibid.
Delum inſulam expiat ibid.
Piſiſtratidæ Athenis pulſi V, 65, &c.
Piſiſtratus Neſtoris fil. V, 65
Piſtricis Crœſi effigies apud Delph. I, 51
Pitana civitas Æoliæ I, 149
Pitana tribus III, 55
Pittaci Mitylenæi reſponſum ad Crœſum I, 27
Pituitæ fluxus remedia IV, 187
Pix Pieris ubi IV, 195
Cyranenſis & Zacynthia ibid.
Pixodarus Cindyenſis V, 118
Plscianorum lingua I, 57
Platæa inſula Libyæ IV, 151, 153, magnitudo ejus 156, 169
Platæa urbs inceditur VIII, 50
Platæenſes VI, 108
Platæenſis clades IX, 52, 64. 100
Platæenſis ager IX, 15
Platanus aurea atque vitis VII, 27
platanorum ingens lucus V, 119
platanus aureo monili à Xerxe donata VII, 31
Pleiſtorus deus IX, 118
Pleunus portus IV, 168
Plinthinetes ſinus II, 6
Pliſtarchus Leonidæ fil. IX, 10
Pluvia nulla apud Theræos per ſeptem annos IV, 151
pluvia apud Ægyptius portentoſa III, 10
Pndeon Doridis VIII, 31
Pœciles IV, 147
Pœnæ modus apud Perſas I, 137
Pœni, vide ſupra Libyes.
Pogon Trœzeniorum portus VIII, 42
Poli & gnomonis inventio II, 109
Polichnitani Cretea VII, 170
Pollux & Caſtor IV, 145. v. Tyndaridæ.
Polyas Anticyrenſis ſpeculator VIII, 21
Polycratis prodigioſa fortuna III, 39, &c.
Polycratis ſmaragdus III, 41
ejus callidum commentum III, 56
Polycratis cædis occaſio III, 120, 125
Polycratis filiæ ſomnium III, 124
Polycrates cruci affixus III, 125
Polycritus Ægineta ejuſque ſtrennitas VIII, 92, 93
Polydectes rex Spart. VIII, 131
Polydorus Alcamenis fil. VII, 204
Polydorus avus Laji V, 59
Polymneſtus Theræus IV, 155
Polynices IV, 147. VI, 52. IX, 27
Ponticum, genus arboris IV, 23
Pontus Euxinus IV, 46, ejus dimenſio IV, 85, 86
Populus contubernium ingratiſſimum VII, 156
Porata fl. IV, 48
Porinus lapis V, 62
Poſideium urbs III, 91
Poſidoniates vir I, 167
Poſidonius Spart. IX, 70, 84
Potidæa urbs VII, 122. obſidio ejus VIII, 127, 128, 129
Præda Græcorum è Perſarum clade IX, 79
præda Pauſaniæ IX, 80
Præſepe Mardonii totum ex ære à Græcis diripitur IX, 69
Præſii Cretes VII, 170, 171
Praſiadis paludis inhabitatores V, 16
Praſilaus Xenagoræ pater IX, 106
Praſinus navarchus Trœzen. VII, 180
Prexaſpes Perſa III, 34
imerficit Smerdin III, 30
ſe præcipitem dat è turri habita ante oratione ad Perſas III, 75
Prexaſpes Aſpathinis filius VII, 97
Priami Pergamum VII, 43
Priene urbs Ioniæ I, 142
eam Ardys expugnat I, 15
Prienenſes VI, 8
à Mazare ſubiguntur I, 161
Primogenitus ex lege Spart. ſuccedit in regnum VI, 52
Procles rex Spart. VIII, 131. IV, 147. vide Euryſthenes.
Procles Epidauri tyrannus III, 50. capitur III, 52
Proconneſius Ariſteas IV, 13
Proconneſus incenſa VI, 33

Prodi-

Prodigiorom maxima obſervatio apud Ægyptios II, 82
PromeneaDodonæorum ſacerdos II, 55
Promethei uxor Aſia IV, 45
Properare eſt noxium VII, 10
Propontidis dimenſio IV, 81
Proſerpinæ & Cereris feſtum VIII, 65
Proſopitis inſula & ejus latitudo II, 41
ejus plaga II, 165
Proteus Pheronis in regno Ægypt. ſucceſſor II, 112
Protei ſanum apud Memphin *ibid.*
Protemplaris Minerva VIII, 39
Proteſilai templum ubi VII, 33. IX, 115
Protothyes Madyis pater I, 103

Proverbia.

Ætheri Jovis contermina regio VII, 8
Animus in auribus habitat VII, 39
Cadmea victoria I, 166
Doloſi homines, doloſa & eorum veſtimenta III, 22
Cum Jove de divitiis certare V, 49
Epiſcythiſon VI, 84
E tripode oraculum IV, 179
Hunc calceum tu quidem conſuiſti: Ariſtagoras autem induit VI, 1
Ignifer non relinquendus VIII, 6
In frigidum furnum panes ingerere V, 92
Iſthmum fodere I, 174
Lemnia facinora VI, 138
Longæ regum manus VIII, 140
Molles viri ex mollibus regionibus IX, *ult.*
Mulæ partus III, 151
Muliere ignavior IX, 106
Non eſt iſtud curæ Hippoclidæ VI, 129
Ovem lupis relinquere IV, 149
Pinus in modum excidere VI, 37
Syloſontis amiculum III, 139
Ver ex anno exaruiſſe VII, 162
Prytanes Naucrarorum V, 71
Prytanis rex Spart. VIII, 131
Prytaneum Atheo. I, 146. VI, 139. VII, 197
Pſammenitus Amaſis filius Ægypti rex II, 10
captus à Cambyſe, ejuſque captivi dicta III, 14
liberatus res novas moliens epoto taurino ſanguine obiit III, 15
Pſammis rex Ægypti, Neci fil. II, 159, 160
ejus mors *ibid.*
Inari pater VII, 7
Pſammitichus Ægypti rex I, 105. II, 2, 28, 151, &c. VII, 7
Pſylli, populus IV, 173
eorum expeditio infelix adverſus auſtrum *ibid.*
Pſyttalea inſula VIII, 76 & 95
Pteria locus Cappadociæ munitiſſimus I, 76
Pteriorum urbs à Crœſo expugnatur diripiturque *ibid.*
Ptoum. VIII, 135
Pudenda pueris qui præcidant II, 104
pudenda Ægyptii munditiæ cauſſa præcidunt II, 37
Puellæ ex legibus elocantur I, 198
Pugna Sagartiorum cum reſtibus VII, 85
Puteus trifarias rerum ſpecies exhibens VI, 119
Pygargi IV, 192
Pygres Seldomi filius VII, 98
Pylæ VII, 201
Pylæa VII, 213
Pylagoræ VII, 213
Pylii I, 147. V, 65
Pylus locus V, 65. VII, 168
Pyramides apud Memphin II, 8
pyramides Mœris regis Ægypt. II, 101
pyramis regis Cheopis II, 124, 125
pyramis è quaſtu meretricio II, 126
pyramis Chephrenis Ægypt. regis II, 127
pyramides Philitionis paſtoris II, 128
pyramis Mycerini regis II, 134
pyramis Rhodopis mulieris falſo credita II, 134
pyramis regis Aſychis lateritia II, 136
Pyrene urbs II, 33
Pyretos fluvius Scythiæ IV, 48
Pyrgus oppidum IV, 148
Pyſtiros urbs, & lacus in ea ſalſus & piſcoſus VII, 109
Pythagoras Mneſarchi filius IV, 95
ſophiſta celebris *ibid.*
Pythagoras Mileſius patriæ procurator V, 126
Pythagoras monarcha Selinuntis V, 46
Pythermus Phocenſis I, 152
Pythes Iſchenoi f. vir ſtrenuiſſ. captus VII, 181. VIII, 92
liberatus VIII, 92
Pythes Nymphodori pater VII, 137
Pytheus Lamponis pater IX, 77
Pythia corrupta V, 66
Pythiæ oraculum Lycurgo redditum I, 65
de oſſibus Oreſtis, Lacedæmoniis redditum I, 67
ad Crœſum I, 91
de Iſthmo Cnidiis datum I, 174
v. oracula.
Pythii Lacedæmone qui VI, 57
Pythius Atyis f. Lydus VII, 27
ejus ingentes facultates VII, 27, 28
ejus filius à Xerxe diſſectus VII, 39
Pytho I, 54
Pythogenes in Inycum oppidum relegatur VI, 23

R.

RADINACES, Perſis, inſtar olei VI, 119
Raſura Argivorum I, 82
Regem ubi conſpici nefas I, 199
rex ubi ſtatura maximus deligitur III, 20
Reges Saitæ in Ægypto II, 169
Regio nulla ſibi præbet omnia I, 32
Regis Græci civilitas IV, 78
Regna olim pecuniæ egena VIII, 137
Regum jura apud Laconas VI, 56
Regum filios benigne tractant Perſæ III, 15
Rerum humanarum inconſtantia I, 5
rerum omnium inſpiciendus exitus I, 32
res divinitus futuræ ſignis declarantur IX, 99
Reſtibus inſtructa pugna VII, 84
Rex Perſarum non vincitur beneficiis VII 39. IX, 18
Rhampſinitus rex Ægypti: & ejus ſimulacra II, 121
filiam proſtituit *ibid.*
ejus ingentes pecuniæ *ibid.*
Rhampſiniti deſcenſus ad infernas ſedes II, 122
Rhapſodi propter Homerica carmina expulſi Sicyone V, 67
Rhegium I, 176, 177
Rheginorum maxima cædes VII, 170
Rhenæa VI, 97
Rhodi populus Lindii VII, 151
Rhodium mare ubi I, 174
Rhodope mons IV, 49
Rhodopis meretrix famoſa II, 135
ejus an pyramis una II, 134, 135
ejus donarium in templo Delphico II, 135
Rhodus civitas II, 178
Rhœcus architectus III, 60
Rhœtium opp. VII, 43
Rhypes pars Achæorum I, 145
Ridere coram aliquo apud Perſas indecens I, 99
Roſæ ſexagenûm foliorum VIII, 138
Rubrum mare II, 8, 158, 159
Ruinæ hominibus diſciplinæ ſunt I, 207

S.

SABACUS rex Æthiopum II, 137, 152
Ægyptum ſubigit *ibid.*
ejus acta in Ægypto II, 137, 138
viſo in ſomnis Ægyptum relinquit II, 139
Sabyllus Gelous VII, 154
Sacæ populus III, 93. VII, 9
Sacas omnes Scythas Perſæ vocant VII, 63
Sacarum in Xerxiano exercitu armatura, & dux VII, 64
Sacerdotes Ægyptiorum II, 37
Sacra ante expeditionem IX, 19
Sacra & profana vulgo non diſcreta II, 65
Sacra Cabirorum à Pelaſgis ſumpta II, 51
Sacra Triopii Apollinis I, 143
Sacrificium publicum VI, 57
Sacrum Panionium I, 143
Sadyattes Ardyis fil. rex Lydiæ I, 16, 18
Sagartii, Perſarum genus I, 125. III, 23. VII, 84
eorum tributum III, 93
Sagitta ad cœlum excuſſa à Dario V, 105
Sagittæ, Scytharum robur IV, 132
Sais urbs Ægypti II, 28, 59
Sais urbs regia Apriæ II, 163, 170
Saitana plaga II, 165
Saitanorum regum ſepultura II, 169
Sainicum oſtium Nili II, 17
Sal ſua ſponte creſcens IV, 53

ex lacu VII, 30
ſaliscolles ubi IV, 181, 182, 185
Salinarii Ægyptii concubitus cum muliere mortua II, 89
Sala urbs Samothraciæ VII, 59
Salamis Athenienſium refugium VIII, 56
Salaminil Cypri IV, 162. V, 104. H. 28
Samii à Lacedæmoniis tentati III, 47. fruſtra 55
Samium templum II, 148
Samothracia VI, 47
Samothraciæ populus Pelaſgi II, 51
Samothraces jaculatores VIII, 90
Samothracii muri VII, 108
Samus & Samiorum lingua I, 142
Sami everſionis per Darium cauſa III, 139
Samus Syloſonti traditur III, 149
Samiorum Æſchrionia tribus III, 26
Samiorum crater IV, 152
Samii Zanclam occupant V, 23
Samiorum Apaturia H, 29
Samiorum tria miranda III, 60
Samyris ſapiens VI, 127
San Dorum I, 139
ea littera Perſarum nomina terminantur ibid.
Sana urbs VII, 22, 122
Sanacharibus rex Arabum & Aſſyriorum Ægyptum invadit II, 141
fugatur ibid.
Sandalium Perſel II, 91
Sandanis Lydus I, 71
Sandoces Thaumaſii f. cruci affigitur, & liberatus tandem capitur VII, 194
Sanguinem lingendo fœderis fit vinculum I, 74
Sapæi Thraciæ populus VII, 110
Sapientes non eſſe potentes, acerbum IX, 16
Sappho poëtria II, 135
Sarangæi populus III, 93, 117
Sarangarum in Xerxis exercitu armatura VII, 67
Sardanapalus rex Nini II, 150
ejus theſaurus ibid.
Sardena mons H, 9
Sardinia I, 170
Sardinia inſula maxima V, 106 & 124
Sardis à Cimmeriis captæ I, 15
Sardis una parte ſaltem expugnabiles & earum expugnatio I, 84
captæ & concrematæ ab Ionibus V, 101, 105
Sardium reges Heraclidæ I, 7
Sardium primus rex Argon I, 7 Meles I, 86
Sardius Leo circumlatus ubi I, 86
Sardium expugnatio in tertium annum dilata à deo I, 91
Sardonium linum II, 105
Sardonium mare I, 166
Sarga urbs VII, 122
Sarpedon & Minos EUropæ filii I, 173
Sarpedonium promontorium VII, 58
Saſpires populus III, 94
eorum armatura VII, 79
Sataſpes Achæmenides IV, 43
cruci affixus ibid.
Satræ Thraciæ populus VIII, 110, 111
Satrapiæ Perſarum I, 192. III, 89, 90, &c.
Sattagydæ populus III, 91
Saulius rex Scytharum IV, 76
interficit patruelem Anacharſin IV, 76, 77
Sauromatæ Amazonibus miſcentur IV, 110, 113, 114
ſolœciſſant lingua Scythica IV, 117
eorum uxores & conjugia IV, 116, 117
Scæus pugil V, 60
Scamander fluvius V, 65
ejus aqua exercitum Xerxis defecit VII, 42
Scamandronymus pater Charaxi II, 135
Scapteſyle VI, 46
Sceptra gerendi ratio apud Babylonios I, 195
Schœnus menſura II, 6
Sciathus inſula VII, 176, VIII, 7 & 90
Scidrus oppidum VI, 20
Sciona urbs in Pallena VII, 122
Sciradis Minervæ templum VIII, 94
Scironis via in Iſthmo VIII, 71
Scholæ tectum in pueros corruens VI, 27
Scolos oppid. IX, 15
Scolopoeis IX. 96
Scolti, Scythæ, unde nominati IV, 6
Scopadæ Theſſali VI, 120
Scopaſis rex Scytha IV, 127
Scutum Perſis oſtendiſſe dicuntur Alcmæonidæ VI, 121 & Herodoti de ea re ſententia VI, 123, 124
Scylace urbs I, 57
Scylax Caryandeus IV, 44
Scylacis cujuſdam ſupplicium V, 33
Scyles Aripithis filius rex Scytharum IV, 78
ejus interitus IV, 80
Scyllias urinator VIII, 8
Scytha Herculis filius IV, 10
Scytharum origo IV, 5
Scytharum regum origo IV, 10
Scythæ nomades pecuarii I, 73. IV, 19, 55. VI, 84
Scytharum nomadum ſeditio I, 73. IV, 11
Scythæ trucidatum coctumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt I, 73
ad Alyatem confugiunt ibid.
in Aſiam tranſeunt I, 103. IV, 12
Cimmerios ex Europa pellunt I, 103. IV, 11
Mediam occupant I, 104
eorum cum Medis ad Caucaſum congreſſio ibid.
fuſis Medis Aſia potiuntur I, 105
Uraniæ Veneris templum depeculantur: unde femineo morbo corripiuntur I, 105
à Medis inebriati, quum Aſiam aliquandiu obtinuiſſent, occiduntur I, 106
à Seſoſtre ſubacti II, 103, 111
Scytharum ſervi cur oculis orbentur IV, 2
Scytharum ratio emulgendi lactis IV, 2
Scythæ aratores IV, 18, 19. 53. 54
Scythæ AUchatæ IV, 6
Scythæ regii IV, 57
Scytharum mores IV, 46, &c.
dii IV, 59
jusjurandum IV, 68
eorum mos in cædendis victimis IV, 60
in hoſtes ſævitia IV, 62, 64
mos ineundi fœderis IV, 70
Scyth. regum ſepultura IV, 71, 72
à Scyle Scytharum defectio IV, 80
Scythæ ſuorum inſtitutorum obſervantiſſimi IV, 76, 80
Scythis eorumque equis aſinorum & mulorum vox inſueta IV, 129
Scyth. munera ad Darium IV, 130
Scyth. intemperantia VI, 84
Scythæ Perſis Sacæ appellati VII, 63
Scythia vetus ubi IV, 99
Scythiæ duæ partes ibid.
Scythiæ flumina IV, 47
Scythia lignorum inops IV, 61
Scythicæ grues ubi hybernent II, 22
Scythicum gramen IV, 58
Scythicus exercitus contra Mediam VII, 20
Scythes Zanclæorum rex VI, 23, 24
Scythes Cadmi Coi pater VII, 163
Sebennitana plaga II, 166
Sebennyticum oſtium Nili II, 17
Seditionis inteſtinæ pravitas VIII, 8
Seldomus Pigris pater VII, 98
Selinuſii pop. V, 46
Selymbria oppidum VI, 33. VII, 33
Semen Indicum quale III, 100
Semiramis Babyl. regina I, 184
ejus egregia monumenta ibid.
Senectæ maximus honos apud Ægyptios II, 80
ſenes ubi mactentur III, 99
Sepias litus VII, 183, 188
Sepulcra patria Scytharum IV, 127
Sepulcrum Alyattis apud Lydos I, 93
ſepulcra Babyloniorum I, 198
ſepulcra vitrea III, 24
ſepulcrum Helles filiæ Athamantis VII, 58
Serbonis palus II, 6. III, 5
Serſphii populus VIII, 48
Sermyla Græca urbs VII, 122
Serpentum ſacrorum deſcriptio II, 74
ſerpentum ſepultura in Jovis templo ibid.
ſterilitas III, 101
ſerpentes cornuti IV, 192
ſerpentes alati II, 75, 76
ſerpentum alatorum generatio IV, 108, 109 thuriferas arbores obſervantes III, 107
ſerpentum vis upud Neuros IV, 105
ſerpentibus veſcentes IV, 183
ſerpens arcis Athenarum cuſtos VIII, 41
Serrium promontorium VII, 59
Servitutem averſantur Phocæenſes I, 164

Ser-

Servi Scytharum cur oculis priventur IV, 2
nulli in Græcia VI, 137
ſervi boni interdum hominibus malis, & contra VIII, 68
ſervorum bellum 6, 83
Seſami Babylonici proceritas I, 193
Seſoſtris rex Ægypti II, 105, &c.
quas gentes ſubegerit II, 103
ejus cippi & inſcriptiones & monumenta II, 106
Seſtus urbs IV, 142. VII, 33
à Græcis obſidetur IX, 113, &c.
Sethon Ægypti rex, Vulcani ſacerdos II, 141
ejus mira victoria de Aſſyriis *ibid.*
ejus ſtatua II, 141
Sicinus Themiſtoclis VIII, 75
Sicas Cyberniſci pater VII, 98
Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta VII, 170
Sicyon V, 67
Sicyoniarum tribuum nomina V, 68
Sicyoniis & Ægyptiis irrogata multa ab Argivis VI, 92
Sidon Phœnicum urbs II, 116. III, 136
Sidonia navis Xerxis VII, 28
Sigeum & ejus occupatio per Piſiſtratum V, 63, 94
Sigeum in Helleſponto Troicum IV, 38
ad Scamandrum V, 63
Sigma littera Perſarum nomina terminantur I, 139
Sigynæ populus ubi V, 9
ſigynarum appellatio quid apud alios notet V, 10
Silenus ubinam captus fuerit VIII, 138
Sileni Marſyæ pellis in utrem formata ubi ſuſpenſa VII, 26
Sillicypria eorumque fructus pro oleo in lucernis II, 94
Silphium ubi IV, 170, 192
Simiarum comeſtores IV, 194
Simiarum ubi maxima vis *ibid.*
Simonides Ceus V, 102
Simonides Leoprepis f. & ejus epigrammata VII, 228
Simulacrum piſtricis Crœſi I, 51
ſimulacra ab Ægyptiis primum diis conſecrata II, 4
ſimulacrum Jovis arietina facie II, 45 Panis II, 46 æſtatis & hyemis II, 121
ſimulacrum ex pelvi factum ab Amaſi & cur II, 172
ſimulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas II, 181
ſimulacra Minervæ lapidea duo II, 182
ſimulacrum Iſidis bubulis præditum cornibus II, 41
ſimulacrum Mercurii porrectum veretrum habens II, 51
ſimulacrum Darii lapideum III, 88
ſimulacrum Vulcani Pataicis ſimile III, 37
ſimulacra ſoli Marti faciunt Scythæ IV, 59
ſimulacra ex oleis, Damiæ & Auxeſiæ V, 82
Sindus urbs VII, 123
Singus urbs VII, 122
Sinope urbs I, 76. II, 34. IV, 12
Sinus Arabici maris deſcriptio II, 11
Sipia, locus VI, 77
Siphnus inſula dives metallis III, 57
mulcata à Samiis III, 58
Siphnii quas naves Salaminem miſerint VIII, 46
Siris Italiæ VIII, 62
Siris Pæoniæ VIII, 115
Siromitres OEbazi f. Paricaniorum dux VII, 68
Maſiſti pater VII, 79
Siromus Martenis pater VII, 98
Sironius pater Cherſios Salaminii V, 104
Siſimaces dux V, 121
Siſamnes Hydarnis fil. Ariorum dux VII, 63
Siſamnes Otanis pater injuſte judicans excoriatus juſſu Cambyſis V, 25
Siſyra genus pennlæ VII, 67
Sitalces Thracum rex IV, 80. VII, 137
Sithonia regio VII, 122
Siuph urbs Ægypti II, 172
Smaragdus Polycratis III, 41
Smerdis Cambyſis fr. III, 30
ejus à fratre mandata cædes perpetratur *ibid.*
occiſum à ſe Cambyſes luget III, 65
Smerdis fictitius regno potitur *ibid.*
ex auribus amputatis agnoſcitur III, 69
occiditur III, 30
Smerdones Otanis fil. Xerxis exercitus dux VII, 82, 121
Smila oppidum VII, 123
Smindyrides Sybarita unus ex procis filiæ Cliſthenis VI, 127
Smyrnæ origines I, 16
à Gyge oppugnata I, 14
ab Alyatte capitur I, 16
à Colophoniis condita *ibid.*
uti ab Ionibus dirempta I, 149
Smyrna Theſei uxor H, 2
Smyrna Æoliæ civitas condita eaque celeberrimum emporium H, 3
ut amiſſa ab Æolibus I, 149
Sobolis procreandæ præmia apud Perſas I, 136
Sogdi populus III, 93
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 66
Sol Maſſagetarum deus I, 212 Soli Maſſagetæ equos immolant I, 216 Sol auctor exundationis Nili II, 23
Soleæ Bœoticæ I, 195
Solis inſoliti ortus, quos referunt Ægyptii II, 142
ſolis vis in India III, 104
ſolis menſa ubi III, 18
ſolis fons IV, 181
ſolem execrantes IV, 184
ſolis eclipſis Xerxe movente exercitum contra Græcos VII, 37
ſol Græcorum deus *ibid.*
ſol pro mercede redditus VIII, 137
ſol obſcuratus I, 47, 103. VII, 37
ſolis ſacræ oves ubi IX, 93
Soli urbs & ejus obſeſſio V, 115
Solii in Cypro V, 110
Solon legiſlator Athen. I, 29
ejus peregrinatio in Ægyptum I, 30
in Cyprum veniens, carminibus celebrat Philocyprum V, 113
ejus cum Crœſo de beatitudine colloquium I, 20, 31, 32, 33
Solonis lex Athen. data II, 177
Soloeis promontorium II, 32. IV, 43
Solymi olim Milyæ dicti I, 173
Somnium filiæ Polycratis III, 124
Hipparchi V, 56
Somniorum natura VII, 16
Sophanes Decelenſis VI, 92. Entychidis fil. IX, 72
ejus ancora & præclara facinora IX, 73, 74
Sophiſtarum totius Græciæ peregrinatio I, 29
Sororem Cambyſes ducit, occidit, & aliam ſuperinducit II, 31, 32
Soror eadem & uxor III, 31
Soſiclis Corinthii de reſtituendo Hippia oratio V, 92
Soſimenes Panætii pater VIII, 82
Soſtratus Laodamantis fil. IV, 152
Spaco Medis canis appellatur I, 110
Spargapiſes Tomyridis f. à Cyro capitur I, 211
ſeipſum interimit I, 213
Spargapithes Agathyrſorum rex IV, 76, 78
Sparta urbs Lacedæmonis VII, 234
Spartiatarum inſtituta à quo I, 65
Spartiatæ Lycurgum delubro ædificato colunt I, 66
non donant civitate peregrinos IX, 34
Spartiatarum cum Argivis de Thyrea agro contentio I, 82
Spartiatarum regum dignatio & jura VI, 55, &c.
eorum ſenatus VI, 75
de regibus V, 73
Spart. cædes ad Thermopylas VII, 234
eorumque epigrammata VII, 228
Spaſmi remedia IV, 187
Spathæ palmarum VII, 69
Sperchius amnis Anticyram præterlabitur VII, 198, 228
Sperthies Aneriſti f. cum Bule ſe offert ad placandam iram Talthybii, eorumque acta VII, 134, 135, 136, 137
Sphendaleæ opp. IX, 15
Spina Ægypti & ejus gummi II, 96
Sponſa ubi dotem concubitu quærat IV, 172
Spuere apud Perſas indecorum I, 99
Squamoſus piſcis Ægypt. ſacer II, 72
Stadium, orgyia, paſſus, cubitus, pes II, 149
Stagirus Græca urbs VII, 115
Stathmi regii quid V, 52
Stentoris palus VII, 58
Stenyclerus IX, 63
Steſagoras Cimonis pater VI, 34, 103
Steſagoræ cædes VI, 38
Steſenor Curii tyrannus V, 113
Steſileus Thraſyli fil. VI, 114
Strattis Chiorum tyrannus IV, 138. VIII, 132
Strobilos, pini fructus H, 50
Struchates populus Mediæ I, 101

Struthi ſubterranei IV, 192. VI, 175, 192
Strymon fluvius I, 64. V, 113. VII, 113 ejus fontes VIII, 115
Strymonias ventus VIII, 118
Strymonii prius, qui Thraces VII, 75
Stryma Thaſiorum urbs VII, 108, 109
Stymphalis palus VI, 76
Styracis uſus ad thus legendum III, 107
Styreenſes gens Dryopica VIII, 1, 46
Styreorum inſula VI, 107. IX, 28
Stya & ejus aqua VI, 74
Sua quemque inſpicere debere I, 8
Suadelæ numen VIII, 111
Subulci apud Ægyptios profani II, 47
Succeſſionis jus apud Spartianos VII, 1
Suniacum jugum IV, 99
Sunium VI, 87
Supplex IX, 75
Sus animal ſpurcum apud Ægyptios II, 47
ſus hoſtia Lunæ & Liberi patris *ibid.*
ſues apud Scythas IV, 63
ſue abſtinent Ægyptii II, 28 IV, 186
Suſa oppidum I, 188. V, 49, 52
Memnonia VII. 151
Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad Gelonem VII, 153, 159
Sybaris urbs capitur V, 44. VI, 21
maxime florens VI, 127
Sybaritanum bellum V, 45
Syene urbs Thebaidos II, 28
Syenneſis Cilicum rex I, 74. V, 118
Syenneſis Cilix, dux in claſſe Xerxiana VII, 98
Syleos campus VII, 115
Syloſon Polycratis fr. Æaci fil. III, 19, 139, 140, &c. 149
Syloës promontorium IV, 43
Symæ vicinum mare ubi I, 174
Syrgis fluvius in Mæotidem influit IV, 123
Syria Ægypto contermina II, 116. III, 5
Syria Palæſtina III, 91. VII, 89
Syrii circa Pteriam I, 76
Syrii Græcis Cappadoces I, 6. 72. III, 90
Syrorum prædia Crœſus devaſtat, eoſque exterminat I, 76. V, 49
Syrorum in exercitu Xerxiano armatura VII, 72. Syrii Palæſtinam incolentes VII, 89
Syrii Græcis, qui barbaris Aſſyrii VII, 63
Syropæones in Aſiam abducti V, 15

T.

TAnaʟʟᴀ totius orbis V, 49
Tabellionum Perſarum curſus & modus VIII, 98
Tabiti Scythis Veſta IV, 59
Tachompſo inſula II, 29
Tænarus locus VII, 168
Talaus Adraſti pater V, 67
Talentum Babylonicum III, 89
Talthybii ira in Lacedæmonios VI, 134, 137
Talthybii templum apud Spartiatas VII, 134
Talthybius Agamemnonis præco *ibid.*
Talthybiadarum honos apud Spart. *ibid.*
Tanagra IX, 15 & 34
Tanagram præterfluit Thermodon IX, 42
Tanagræi Thebanorum vicini V, 79
Tanagricus tractus V, 57
Tanais fluvius IV, 20, 123
Tanitana plaga II, 166
Tarentum urbs III, 138. IV, 99
Tarentini III, 138
eorum maxima cædes VII, 170
Targitaus & ejus tres filii IV, 5
Tarteſſiacæ muſtelæ IV, 192
Tarteſſus emporium nobile IV, 152
Tarteſſum Phocæenſes aperiunt I, 163
Tarteſſiorum rex Arganthonius *ibid.*
Tauchira oppidum IV, 171
Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam colunt IV, 103
eorum mons *ibid.*
Taurica gens IV, 99, 103
Taurici montes IV, 3
Taurica regio IV, 99
Taxacis Scythiæ rex IV, 120
Taygetus IV, 145
Tearus fluvius, & ejus medica vis V, 90
ejus fontes partim calidi, partim frigidi *ibid.*
cippus ei à Dario erectus IV, 91
Teaſpes Perſa pater Pharandatis VII, 79. IX, 75
Tegea Arcadum VI, 105. VII, 170
Tegeates I, 65 & Argivi bellant cum Lacedæmoniis IX, 34
Tegeatibus à Lacedæmoniis bellum infertur I, 66. IX, 26
ubi mortuus Leutychides VI, 72
Teii demigrant in Thraciam capta ſua urbe, & Abdera condunt I, 68
Telamon heros VIII, 64
Teleon Ionis filius V, 66
Teleboæ V, 59
Teleclus fil. Archelai VII, 204
Teleion Perſis Tycta, id eſt, cœna IX, 109
Teleſarchus II, 142
Telines & ejus geſta VII, 153
Telli Athenienſis hiſtoria I, 30
Telliadæ IX, 36
Tellias vaticinus VIII, 27
Tellus eadem non fert omnia I, 32
Tellus Scytharum dea, & Apia Scythis dicitur IV, 59
Telmeſſenſes conjectores I, 78
Telus inſula VII, 153
Telys Sybaritarum rex V. 44
Temeni poſteritas VIII, 137, 138
Tempe locus ubi VII, 173
Templa & ſacra ſeparata V, 61
Tenedus I, 151
capta à Perſis VI, 31
Tenia navis VIII. 82
Teniis honor datus Delphis *ibid.*
Tenus (Temnus) Æoliæ civitas I, 149
Tenus inſula IV, 33. VI, 97
Teos nomen à Pelaſgis II, 12
Teos oppidum I, 142. II, 178
capta ab Harpago I, 168
impenſas adjuvit extruendi fani in Ægypto II, 178
Terillus, Crinippi fil. Himeræ tyrannus VII, 165
Termeneus Hiſtiæus V, 37
Termilæ vocantur Lycii Milyadæ I, 173. VII, 92
Terram & aquam poſcere IV, 126. V, 18
terræ diviſio tripartita II, 16
terræ motus tanquam prodigium in Scythia IV, 28
Teſſerarum ludi inventores I, 94
Tethtippotrophus VI, 35
Tethronium oppidum VIII, 33
Tetramneſtus Sidonius VII, 98
Teucri VII, 20 & 43
Teuthrania II, 10
Thales Mileſius defectionem ſolaris luminis Ionibus prædixit I, 74
ejus inventum in traducendo per fluvium Crœſi exercitu I, 75
conſilium Ionibus datum I, 170
ejus de incremento Nili ſententia innuitur II, 20
Thamanæi populus II, 91
Thamimaſades Neptunus apud Scythas IV, 59
Thannyras Inari Afri filius III. 15
Thaſia metalla VI, 46, 47
Thaſii ſubacti à Mardonio VI, 44
muros diruere juſſi VI, 48
in continente poſſederunt Strymam VII, 108
Thaſiorum urbes in continente VII, 118
Thaſus & ejus conditores II, 44. VI, 47
ab Hiſtiæo tentata VI, 28
Thaumaſias Sandocis pater VII, 194
Theaſides Spartiata VI, 85
Thebæ campus VII, 42
Thebæ Ægyptiæ II, 3
ibi pluviam decidiſſe, maximum miraculum III, 10
Thebæ olim Ægyptus vocatæ II, 15
Thebani Jovis fanum I, 182
Thebanis arietes ſacroſancti II, 42
Thebana plaga II, 166
Thebanis ſtigmata inuruntur regia VII, 233
Thebani à Græcis obſidentur IX, 85
Thebani eligunt Amphiaraum auxiliatorem VIII, 134
Thebe, Aſopi filia V, 80
Themiſtocles Neoclis f. VII, 143, 173
corrumpit duces, ut maneant VIII, 5
ejus ſtrategema VIII, 22
litteræ ad Iones lapidi inciſæ *ibid.*
cum Ariſtide ſimultas VIII, 79
vaſrities, exactio, avaritia VIII, 75, 112
omnium Græcorum prudentiſſ. VIII, 110
ſecundas retuliſſe judicatur è prœlio navali contra Perſas VIII, 23
ut honoratus Spartæ VIII, 124
reſponſum livido cuidam datum VIII, 125
Themiſcyra IV, 86

The-

Themiſon Theræus IV, 154
Theocydes pater Dicæi VIII, 65
Theogoniæ cantus in ſacrificiis Perſarum I, 132
Theomeſtor Androdamantis fil. VIII, 85. IX, 89
Theophaniorum feſtum I, 51
Theopompus rex Spart. VIII, 131
Thera inſula quondam Calliſta IV, 147
à conditore Thera vocata IV, 148
ſeptem annos pluviam non ſenſit IV, 151
Theræorum colonia IV, 156
Therambus in Pallena urbs VII, 123
Therapne locus VI, 61
Theres Auteſionis f. Cadmeus genere IV, 147, 148
Therma urbs VII, 123, 127
Thermæus ſinus VII, 123. VIII, 127
Thermodon fluv. II, 104. IV, 86. IX, 27, 42
Thermopylarum mons VII, 176, 219
ad eas prœlium Lacedæmoniorum & Perſarum VII, 213, &c.
Theron Agrigentinorum monarchus VII, 165
Therſander Orchomenius IX, 16
Theræ avus & Auteſionis IV, 147. VI, 52
Theſeus Theſſalos conditor Smyrnæ H, 2
raptor Helenæ IX, 72
Theſmophoria II, 171
Epheſi VI, 16
Theſpia urbs incenditur VIII, 50
Theſpienſes V, 79 adſumunt cives VIII, 75
Theſproti populus V, 92, 7. VIII, 47
Theſſali cæſi ab Phocenſibus VIII, 27 & 28
Theſſaliæ deſcriptio VII, 128, 129
equæ ibi omnium optimæ VII, 196
Theſſalus ſocius Doriei V, 46
Theſtis fons IV, 159
Theſtorides litterarum profeſſor H, 15
ejus perfidia erga Homerum H, 16
quæ illi non bene ſemper vertit H, 24
Thetidi ſacrificant magi VII, 191
Thmuitana plaga II, 166
Thoas in Lemno VI, 138
Thoes in Libya IV, 192
Thomanii populus III, 117
Thonis præfectus Canobici oſtii II, 114
Thoraces picturati Amaſis regis III, 47
Thorax Lariſſæus IX, 57
Thoricum Atticæ IV, 99
Thraces à Crœſo ſubacti I, 58
à Seſoſtre ſubjugantur II, 103
populus Aſiæ III, 90
cannabe veſtiuntur IV, 74
adverſus tonitrua ſagittas excutiunt IV, 94
Bithyni & Strymonii qui appellati VII, 75
Xerxis ſocii VII, 185
Jovis ſacrum currum cum equis abegerunt VIII, 115
Thracum ſepulturæ quales V, 8
Thracum in Xerxiano exercitu armatura VII, 75, 76
Thracia tellus deſcripta IV, 99
Thracia gens ejuſque mores V, 3, &c.
Thraciæ muri VI, 33
Thraſyboli Mileſiorum tyranni commentum I, 21, 22. aliud V, 92
Thraſycles Lamponis pater IX, 89
Thraſydeius Aleuades IX, 57
Thraſyleus Steſilei pater VI, 114
Thriaſius campus VIII, 65. IX, 7
Thrixæ oppidum IV, 148
Thus ubi & quomodo colligatur III, 107
Thyiæ Cephiſſi filiæ fanum VII, 178
Thyni à Crœſo ſubacti I, 28
Thyrea ager VI, 76, & de eo contentio I, 82. III, 59
Thyſſagetæ populus IV, 22
Thyſus urbs VII, 22
Tiaræ III, 12
Tiarantus fl. Scythiæ IV, 48
Tibareni populus III, 94
eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 78
Tibeſis fl. Scythiæ IV, 49
Tigranes Achæmenides Medorum dux VII, 62
ejus generoſa ſententia VIII, 26
Tigranis ducis ſpecies & ſtatura IX, 95
Tigris fluvius in rubrum mare infunditur I, 89. V, 52. VI, 20
Tigres tres & eorum ortus V, 52
Tigris oſtium VI, 20
Tilones piſces V, 16
Timareta antiſtes Dodonæa II, 94
Timegenides Theban. IX, 85
Timeſitheus V, 72
Timeſius Clazomenius I, 168
Timaes Spargapithis tutor IV, 76
Timo ſacrifica, Paria genere VI, 134. 135
Timodemus Aphidnæus VIII, 125
Timogenides Thebanus IX, 37
Timon Androbuli fil. Delphus VII, 141
Timonax Timagoræ filius VII, 98
Timoun fæmina ſacerdos VI, 134
Timoxenus Scionæorum imper. VIII, 128
Tiryns VI, 77, 83. VII, 137
Tirynthia regio VI, 76
Tiſamenus Græcorum aruſpex IX, 12
Tiſamenus Spart. IV, 147. VI, 12
Tiſander Hippoclidis pater VI, 127, 129
Tiſias Lyſagoræ pater VI, 133
Titacus Aphidnæus IX, 72
Tithæus Datis filius VII, 88
Tithorea Parnaſſi VIII, 32
Titormus Ætolus frater Malæ VI, 127
Tmolus I, 84, 93. V, 101
Tmolus auri ramenta profert I, 93
Tomyris Maſſagetarum regina à Cyro bello petitur I, 205, &c.
ejus magnanimitas I, 212
Cyri caput cruori immergit I, 214
Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt VII, 42
Tornax Laconicæ I, 69
Torona Græca urbs VII, 22, 122
Trachea Cherſoneſus IV, 99
Trachinia regio Melidia VII, 201
Trachiniæ petræ VII, 98
Trachinii VII, 175
Trachis urbs VII, 199
Trapezus Arcadiæ VI, 127
Traſpies Scythæ IV, 6
Trauſi populus Thraciæ V, 4
Travus fl. VII, 109
Tria capita, ſeu capita quercus, locus ſic dictus IX, 38
Triballicus campus IV, 49
Tribus in Sardibus IV, 45
Tritantæchmes Perſa dux VII, 82
Triopii Apollinis ſacrum atque certamen I, 144. IV, 59. VII, 153
Triopium Cnidiorum regio I, 144, 174
Triopium promontorium IV, 38
Tripodes in templo Apollinis Iſmenii V, 59 & 60 & 61
Tripus apud Tritonidem paludem IV, 179
Tritæenſes Achæorum pars I, 145
Tritæchmes Artabazi filius I, 192
Trieterica & Bacchanalia apud Gelonos IV, 108
Triteæ oppid. VIII, 33
Triton fl. & Tritonis palus IV, 178, 191
Trojana ætate tertia poſt Minoem VII, 171
Trophonium VIII, 134
Tutelaris Minervæ templum apud Chios I, 160
Tychius coriarius, Homeri hoſpes H, 9
ab Homero celebratur H, 26
Tycta, Perſicæ cœnæ regalis nomen IX, 109
Tymnes Hiſtiæi pater V, 37. VII, 98
ubi occultatus III, 5
Tyndaridarum expeditio in Atticam IX, 72
Tyndaridarum unus relinquitur in urbe Sparta V, 75
Tyndarus II, 112
Typhon II, 156. III, 5
Tyrannis lubrica res III, 53
Tyrannidis incommoda V, 92
Tyrannorum mores III, 80
Tyrannum ſecundum ejecto priore nullus admittit VI, 5
Tyres Scytha IV, 80
Tyres fl. IV, 11, 47, 51, 53, 82
Tyreus (Tereus) Sitalcis pater VII, 137
Tyritæ, Græci IV, 51
Tyrus quando extructa II, 44
Tyriorum caſtra, locus II, 112
Tyrodiza Perinthiorum VII, 25
Tyrrhenos Atyis f. colonias in Tyrrheniam ducit I, 94
Tyrrheni oppugnant Phocæenſes I, 166
Tyrrhenia ſeu Thuſcia I, 163
Tyrrheniam Phocæenſes aperiunt I, 163

V.

VAccæ Iſidi ſacræ II, 41
Vaccinam non guſtantes IV, 186
Vates in exercitu IX, 32
Vaticini Scytharum IV, 67
Veneris Uraniæ templum à Scythis

compilatum I, 105
Veneris fanum apud Cyprum *ibid.*
templum apud Cythera *ibid.*
Mylitta Aſſyriis dicta, Arabibus Alitta, Perſis Mitra I, 131
Veneris templum apud Atarbechin II, 41
Veneris hoſpitæ quæ Helena fuit ædes II, 112
Scytharum dea & ab iiſdem Arimpaſa dicta IV, 59
Vehiculum Spartæ honoratum VIII, 124
Venti eteſiæ non ſunt cauſſa exundationis Nili II, 20
ventorum ara in Thyia VII, 178
Venus Strymoniaa VIII, 118
Venus Aſſyria & Babylonica I, 199
Veritas & mendacium ejuſdem precii III, 72
Verua quina Æolum II, 37
Veſta Scytharum dea IV, 59
Veſtes laneæ ubi profanæ II, 81
Veſtis Ionica & Dorica V, 87
Via ſacra VI, 34
Vici Medorum I, 86
Vicinos Medi & Perſæ colunt I, 134
Victimæ cædendæ ritus apud Scythas IV, 60
Vinum palmeum II, 86. ex hordeo apud Ægyptios II, 77
Viperarum generatio cur rara III, 108, 109
Vir prudens in ſuſcipiendo quid cogiter VII, 49
Virginum auctio apud Babylonios I, 196
virgines ubi devirginentur à rege IV, 168
virginum anniverſarius conflictus IV, 180
Viri pauci apud Perſas, homines multi VII, 210
Vita Ionica IV, 95
Vitæ humanæ brevitas & calamitas VII, 46
dies varii I, 32
Vivos defodere Perſis in uſu VII, 114
Ultio fratris neceſſaria III, 65
vehemens apud Deos invidioſa IV, 205
Ulyſſes II, 7, 26
Umbri pop. I, 94. IV, 49
Vocaliſſimus Ægyptius IV, 141
Urbana Minerva V, 82
Urbium Græciæ incrementa decrementaque I, 5
Urbes à Dario in Scythia conditæ IV, 124
Uraniæ Veneris fanum vetuſtiſſimum I, 105
ejus templum à Scythis diripitur *ibid.*
apud Perſas ſacrificia I, 131
Urania Venus Alilat Arabibus dicta III, 8
Urina hirci ſpaſmi remedium IV, 187
Urſorum ac luporum ſepultura II, 67
Urotalt Arabibus, Dionyſus III, 8
Utii populus III, 93 & eorum in Xerxis exercitu armatura VII, 68
Vulcani ſacerdotes II, 3
& maximum templum Memphi II, 99
veſtibula II, 101, 121
Vulcani coloſſus II, 176. & ſax VII, 98 Vulcani templum & ſtatua III, 37
Vulpanſeres Ægyptiis ſacri II, 72
Uxor Candaulis Gygi nuda viſa I, 9
uxorum mactatio ad mariti funus V, 5
uxores Athenienſ. raptæ VII, 138

X.

XAnthius campus I, 176
Xanthii populus *ibid.*
Xanthippus Ariphronis f. VI, 131, 136. VII, 33. VIII, 131
Xanthippus dux Athenienſium cruci figit Artayctem IX, 119
Xanthus Samius I, 134
Xenagoras Praxilai f. Halicarnaſſ. IX, 106
Xeni, hoſtes IX, 11
Xerxes Darii filius I, 181
Xerxis genealogia VII, 11
impius & ſceleſtus VIII, 109
Xerxes quid Græcis ſignificet VI, 98
rex Perſarum declaratur VII, 3
cur bellum Græcis intulerit VII, 6, 7
copiæ Xerxis maximæ VII, 20
Xerxes Helleſponto compedes injicit VII, 35
Xerxis crudelitas VII, 39. IX, 111
Xerxis dona in Helleſpontum collata VII, 54
Xerxis exercitus in Europam trajectus VII, 56
Xerxi quæ oſtenta oblata ſint VII, 57
Xerxes exercitum ſuum luſtrat VII, 59
ejus copiarum catalogus & numerus VII, 60, 61, 62 *&c.* 184 *&c.*
Xerxis duces qui fuerint VII, 82, 98
Xerxis magnanimitas VII, 136
confidentia VII, 146
Xerxiana claſſis VII, 184
Xerxis formæ dignitas VII, 187
Xerxi naves quadringentæ ſubmerſæ VII, 190
Xerxis ad Thermopylas clades VIII, 24
Xerxis ridiculum factum *ibid.*
Xerxis impietas VIII, 109
ejus copias fames & peſtis extinguit VIII, 115
ejus reditus in Aſiam VIII, 117, *&c.*
Xerxis amores IX, 107. & *paſſim plurima de eo toto libro* VII *&* VIII.
Xuthus Ionis pater VII, 94
Xyſtum aureum Amphiarao donatum I, 52

Z.

ZAbeces, Afri IV, 191
Zacynthii pop. III, 59. VI, 70
Zacynthus IV, 195. VI, 70
Zancla, nunc Meſſana dicta VII, 154 & 163
pulcherr. urbs VI, 25
Zanclæi populus VI, 22
proditi ab Hippocrate *ibid.*
Zamolxis dæmon ejuſque cultus IV, 19. 95 *ubi* alia de eo.
Zegeries, murium genus in Africa IV, 192
Zeuxidamus Leutychidis f. VI, 71
Zira amiculi genus VII, 69
Zoë IV, 158
Zona urbs Samothraciæ VII, 59
Zopyrus ſe mutilat III, 154
ejus ad Babylonios ficta fuga III, 156
Babylonici exercitus dux declaratur III, 157
ejus præſtantia III, 160
Megabyzi pater *ibid.*
Zopyri filia vitiata à Sataſpe IV, 43
Zopyrus Megabyzi fil. III, 160
Zopyrus à rege deficit & Athenas fugit III, 160
Zoſter locus VIII, 107
Zygantes, Afri IV, 194
ſimiarum comeſtores *ibid.*

F I N I S.

INDEX
RERUM ET LOCUTIONUM
ET VOCUM,
DE QUIBUS IN NOTIS AGITUR ET QUÆ IN ILLIS PRODUCUNTUR.

Ἄβας τὰς Φωκέων 807 b
ἀγαγομένη 850 a
ἀγάλματα 929 b
Ἀγβάλης 975 b
ἀγγελιηφόροι 831 b
ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα 967 b
ἀγγέλων, licet unus modo miſſus ſit, ſed pluribus vicibus 820 a
ἄγειν Ὀλύμπια 986 a
ἀγίζον 913 b
ἀγινέον 913 a
Agis Euryſthene natus 982 a
ἄγκος 957 a
ἀγνωμοσύνη 900 a
ἀγχότατα 973 b
ἀγχοτάτω χώρης εἶναι 866 a
ἀγχοῦ εἶναι 910 b
ἀδελφεὴ 908 b
ἀδελφεὸν ἀπ' ἀδελφεοῦ πέμπειν 936 a
ἀδελφεοῦ 929 b 844 a
ἀδελφιδέων 935 a
ἀδίκιον 948 a
Ægyptus amplificata Herodoto 897 b
ædium ſacrarum προνήϊοι 810 a
ἄεθλον κείμενον 986 a
αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι 993 b
Ælianus ex Herodoto imitatus 824 b
æqua ſedes pyramidis 893 b
ἀειρόμενοι 979 b
ἀέλικτος 957 b
Ἄζιρις 937 b
ἄζω 908 a
ἀθανατίζοντες 931 b
ἀθέμιστα 969 a
Athenagoræ citatio 898 b
Ἀθήνης 883 b
Ἄθρυς 926 b
αἱ pro καὶ 860 b
Αἰάκειος Ajacis 917 b
αἱ ἀρχαῖαι πόλιες 842 a
Αἰγαίῳ πόντῳ 887 a
αἰγέησι 945 b
Αἰγὸς ποταμοὶ 999 b
αἰελούρους 878 a
αἰὲ ἐτύγχανεν ἔτι περιεοῦσα 983 b
αἰθρίη κῆος 866 a
Αἱμύργιοι 974 a
Αἰολίδες πόλιες 842 a
Αἰολιδέων 986 b
αἱρεθέντας 844 a
αἰτέει δόσιν 825 a
αἰτίην ἔχειν 961 b
αὖ τὺ 936 b
Αἰτωλίδος 963 b
αἰχμῆς partes 811 a
Ἀκαρνὰν in Attica 815 a
ἀκατάψευστος 941 a
ἀκάτοισι 981 a
accuſativi duo juncti 902 a
accuſativus Græcus 798 b
—— duplex 977 b
—— fœmininus 958 b
ἀκοῇ λέγειν 921 a
ἀκοὴν διεφθαρμένος 806 a
Ἀλαζὶρ 937 a
ἀλγηδόνες ὀφθαλμῶν 943 b
Ἀλευάδης 997 b
Ἀλέης 816 b
ἀληθέως 839 a
Ἀλικαρνασσεὺς 794 a
Ἀλικαρνησσεὺς 793 a. b
Ἀλίττα indeclinabile 836 b
Halys fl. Lydiam non terminat 818 a
Ἀλκήνωρ 822 a
Ἀλκμέων 812 b
ἀλλ' ἅτε ἅπαξ ἄξι νόμισμα 882 a
ἄλλεσθαι ἐς πῦρ 878 b
ἀλλέων πασέων 828 a
ἀλλ' ἤδη ἢ ἐμὲ 968 a
ἀλλογνώσας 823 a
ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγινητέων 958 b
ἄλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσιν 882 b
ἀλογήσαντα 984 b
ἀλωπεκέων 914 a
Ἄμαξαι τετράκυκλοι 850 b
ἁμαρτὼν χρησμοῦ 937 a
ἀμβώσας 797 a
ἀμείβεται οἱ δὴ ὦν 856 a
ἀμορφεστάτη 838 b
Ἄμπη 952 b
ἀμύνεται omiſſo ν 821 b
Amyntæ mors 993 a
ἀμφιδέαι pedibus inditæ 880 a
ἀμφιπολεύουσαν 875 a
ἀμφὶ κρέσιος 963 b
ἀμφισβατέων 906 b
ἀμφότερα 810 b
ἂν bis in una periodo 866 b
ἂν finale 862 b
ἀναβιβάζονται αὐτοὺς 928 b
ἀναγγέλλειν 918 a
ἀνάγειν ὁρτὴν 910 a
ἀνάγκη 878 a
ἀναδέξαι 961 b
ἀνακρεμᾶν 950 a
ἀνακτόρεον, ἀνάκτορον 800 b
ἀνάκτορον 996 b
ἀνανέμεσθαι 845 a
ἀνὰ πάσας ἡμέρας 955 a
ἀναπαύεσθαι 849 a
ἀναπλῆσαι 997 b
ἀναπνεῦσαι 985 a
ἀναπλεομένας 875 a
ἀνασωσάμενοι 990 b
ἀναφέρων n. ſe ipſum 916 b
ἀναχωσθείη 862 b
ἀνάψας αὐτὰ 896 b
angarorum Perſicorum ratio illuſtrata 989 b
ἀνδρὶ ἐς μέσον μηρὸν ὑπονενοστηκότος ποταμοῦ 851 b
ἀνδρόσφιγξ, γυναικόσφιγξ 900 b
ἀνέγνωσε λέγειν 957 b
ἀνέθηκε ἐς τὴν Ἑλλάδα 901 b
ἀνείρας περὶ τὸν χαλινὸν 915 b
ἀνευθύνῳ ποιέειν ἔξεστι 911 a
ἀνείρηται 883 b
ἀνήγαγε 850 a. 890 b
ἀνήκοντας ἐς τὰ μέγιστα 991 a
ἀνὴρ τοῖσι Μήδοισι ἐγένετο 828 a
ἀνθέρικες 940 b
ἀνθρωπήϊος 875 b
ἄνθρωπος συμφορὴ 803 b
ἀνθρωποφυέες θεοὶ 836 a
ἀνιώϊατε 934 a
annus 360 dierum 803 b
ἀνοίκητα 923 a
ἄνολβον, ἀνόλβιον 800 b
ἀνόμενον ἔτος 851 a
ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους 953 b
ἀντὶ ἐκείνου 830 a

ἀντικαταμεμψάμενοι 995 b
ἀντικαταλιπόμενοι 919 b
ἀντικατιζόμενοι 942 a
ἀντικλαίειν 904 a
ἀντίξους 979 a
ἀντίον τινὸς 867 b
ἀντεύμενοι 855 b
ἀξίνας σαγάρεις 973 b
Ἀνύσης 975 b
ἀπαρίνη 991 a
ἀπάγειν ὀπίσω 999 b
ἀπαίρεσκον 850 b
ἀπαισχυνόμενοι 997 b
ἀπαλλάσσεσθαι 944 b
ἀπαλλάχθη 954 b
ἀπαμμένος 856 b
ἅπαξ ἅ ἐστι 882 a
ἀπ᾽ ἀρότου ζῶντες 926 b
ἀπαρύσαντες 919 a
ἀπέδεξε 835 a
ἀπειλόμεθα 948 a
ἀπεῖπε μὴ πειῆν 829 a
ἄπειρος, ἄνευς, ἀπαθὴς κακῶν 804 b
ἀπεκάλεε 908 b
ἀπεκεκλέατο 996 a
ἀπελάσαντος 989 b
ἀπελοίατο 817 b
ἀπενειχθέντα 839 b
ἀπενεκήρυξαν 852 b
ἀπέπλεον 998 a
ἀπήιε 944 b
ἀπήσουσι γλῶσσαν 863 b
ἀπιέμενος ἔπλεε 977 b
ἀπιοῦσι 852 b
ἀπιέναι κελεύοντες 815 b
ἀπίησι ἀπάγεσθαι 956 a
ἀπίκατο 795 b
ἀπικοῦ 834 b
ἀπικνέοντο 948 a
ἀπικνεόμενοι ἐς βάσανον 990 b
ἀπικόμενα 982 a
ἀπῖκτο 866 b
ἀπίξαι 885 b
ἀπιπῶσι 953 a
ἀποβαλὼν ambigue 887 b
ἀπογεφυρῶσαι καὶ Μέμφιν 841 a
ἀποδάσμιοι 932 a
ἀποδίκεσθαι 915 b
ἀποδέξω 980 a
ἀπὸ δικαιοσύνης 990 b
ἀποθήκη 995 a
ἀπόθητος 827 b
ἀποικίσαι
ἀπὸ Κολοφῶνος κληθεῖσα Σμύρνη 799 a
ἀποκρύπτε 926 b
ἀπολέξ 831 a
ἀπολελοιπείης 987 a
ἀπολεόμενοι 982 b
Apollo Nomius 998 a
ἀπολῦναι 797 b
ἀποξηρασμένον 976 b
ἄποροι περιφέρεσθαι 996 a
ἀπόρρεον ἀπ᾽ αὐτοῦ 885 b
ἀπορρίψαι 916 b
ἀποσειόμενος 936 a
apoſiopeſis, ἄλλην δὲ γῆμον 944 b
ἀποσκήπτειν 966 b
ἀποσκῆψαι ἐνύπνιον ἐς Φαῦλον 829 a
ἀπόστολος 800 a
ἀποτάμνε 818 a
ἀποτείλας 834 a
ἀποτελέειν ἀποφορὴν 890 a
ἀπὸ τεσσέρων πηχέων 814 b
ἀπὸ τούτου 866 b. 981 a
ἅπτοντο 956 a
ἀποχρεώμενος τούτοισι 806 a
ἅπτεσθαι βοῶν 940 a
Apuleii Apologia emendata 880 a
ἀπ᾽ ὕλης ζώειν 854 b
ἀπ᾽ ὧν ἔδοντο 869 b. 872 a
ἀπωστὸς τοῦ ἑαυτοῦ 951 a
Ἀραβίδιος 975 b
ἀραιρημένος 980 b
ἀραίρητο 975 a
Ἀράξην 920 b
Ἀργιππαῖοι 922 b
Ἄργις 924 b
Ἄργος αἱρήσειν oraculum 958 a
Ἀρδερίκκα 962 a
ἄρδεσκε 862 b
Ἀριαπείθης 930 a
Ἀρίζης 975 a
ἀριθμὸν ἑξήκοντα πλοῖα 798 q
Ἀρίμνης 996 b
Ἀρίππασα 927 b
ἀρίστους πλείστους 927 a
Ariſtophanis Aves in voce ὑποτύπτειν perperam intellectæ 895 b
Ἀρκησίλεως 936 b
Armnes in ſtemmate Achæmenis 967 a
ἀρξάμενος ἐκ. 864 a
ἄρξη ἀδικέων 933 b
ἀρξομένους 980 a
ἀρπαζομενέων 796 a genitivus fœmininus.
ἄρπεζος 848 a
Ἀρσάνης 974 a
Ἀρτάνης 926 b. 983 b
ἄρτησκος 932 a
ἀρύσασθαι ἡλίου 992 b
ἄρχειν ναυτικῆς 980 a
ἀρχὴ κακῶν 949 a
ἀρχὴν 952 a. 968 b
ἀρχιέρεως 869 a
ἄρχοι 899 a
ἄς αὐτὸς 891 b
ἄση 838 b
ἀσθενὴν 908 a
ἀσπαίζοντο 833 b
ἄσσα 839 a
Ἀσσυρίης 913 a
ἄστρα 859 a
Aſtyagen ut Cyrus tractaverit 836 a
Ἀστυάγεος genitiv. 831 a
Ἀσύνται 938 a
Ἀσχαίμ 867 a
ἄσχολος εἴς τι 930 a
ἀτελείη Lydorum Delphis 811 b
ἀτιμώρητος 888 a
ἀτρέμας ἔχειν ναῦς 985 a
ἄττα 867 a
ἀττέλεβοι 938 b
Αὔγιλα 938 a
αὐξανούσης 967 b
aures magis infidæ quam oculi 797 a
αὐταρκὲς οὐδὲν σῶμα ἓν 804 b
αὐτέοισι 905 b
αὐτέων τουτέων εἵνεκεν 858 b
αὐτῇ εἰσὶ θύσανοι ἐξ αἰγίδων 940 b
αὐτὴν μὲν ῥίψαι 888 a
αὖτις δὲ 860 a
αὐτόθεν 901 a
αὐτοῖσι 897 a
αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι 821 b
αὐτὸν διαφθείρεσθαι χρέα 913 b
αὐτὸν συμπέμψας φύλακα 807 a
αὐτὸς δὴ 807 a
αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος 985 a
κέκτησο Αὐτὸς ἅπερ αὐτὸς ἐκτήσαο 968 b
αὐτοῦ ταύτῃ 856 a, 934 a
καὶ Αὐ τούτου 910 a
αὐτοχειρίην 918 b
αὐτοχειρίῃ 834 b
αὐτῷ ad repetendum caſum 887 b
αὐτῷ Δαρικαίων διέξοδον 866 a
αὐτῷ πάντα ἀπεβεβήκεε οἱ 824 a
αὐτῷ χρέωνται 886 a
ἀφαμμένοι 892 b
ἀφανισθῆναι 921 a
ἀφάσσουσα 910 a
ἄφιππει, ἀφίππων μάχῃ 820 b
ἀφισβασίας 912 a
ἄχαρι οὐδὲν 972 a
ἀχαρίτης 806 b
ἀχθεσθέντες πλάνῃ 888 a
ἄχθεται ἄτε θωπείων 911 b
ἄχθη ἀγόμενος 951 b

ἀχνυνθέντι 946 b
ἄχεϊ ἔ 832 b
αἰψάμενος ὀχετὸν 903 a

B.

Babylonis & Ægypti communia 853 a
βάθρον 849 a
βάλλεο 988 b
βαλόμενοι ἐπ' ὑμέων 910 a
baris quam capax 886 b
βασιλεύσας Αἰγύπτου 882 b
βασιλεὺς ſumma felicitas 805 a
βασιλῆ accuſativus 983 a
Βαστάκης 974 b
βαστάρεια 941 b
βέβαιον ἀποδέξης 972 a
βεβαιοῦσθαι ὁπόθεν 901 a
βεβρώκει 833 a
βεκὸς 858 a
Βελέιζιν 932 a
Βοιωτίησι 852 a
Bocharti audax 962 a
—— vitioſus impetus in Herodotum 849 b
Βορυσθενεΐτης 921 b
Βουβάστι πόλι 895 b
βουλεύεο 966 b
βουλευόμενος ἀρρωδέει 971 b
βουλεῦσαι 818 b
Byzantii dominium in Boſporum 931 a
βουλευσάμενοι 945 a
βουλεύσας 797 b
βούλυ 823 a
βοῦν 869 b & βοῦς τοὺς ἔρσενας 870 a
Βραγχίδησι, τῇσι an τοῖσι 827 a
Βρύης 974 b

Γ.

Γαλδαϊκὴ 976 b
γὰρ in objectione 930 b
γὰρ in medio periodi 935 a
γὰρ σφίας, non γὰρ δὴ σφίας 864 a
γὰρ poſt duas voces. Σαδυάττης ἔτος γὰρ 800 a
δι' ἑωυτοῦ Γο 835 b
γεγενημένος ἠγγέλθης 956 a
γέλωτα τοιαῦτα ποιέειν 907 a
γενέων 896 b
γενεηλογίαι Ἑκαταίου
γενέτωρ 825 b
genitivus in participiis, etſi ſequatur nomen in alio caſu 796 a
γένος Μῆδος, non τὸ γένος 796 b
gentes inter Phœnicen & Ægyptum 902 b
genus relatum ad remotius 973 b
γίνονται ἀπὸ δείπνου 881 b
γεραίτερος 954 b
Γέργιθες Τευκροὶ 971 b
γεύεσθαι genitivum habet 863 a
γέφυραι διαβάσιος 847 a
γῆν πᾶσαν, non τὴν γῆν π. 863 b
γῆν πολλὴν 802 a
γῆ φέρει 947 a
γιλιγάμμαι 937 b
γίνοιτο 991 b
Glaucus Chius 801 a
γλύφουσι ζωγράφοι 872 a
γονεὺς 825 b
γόνυ οὐ βρεχέσας 851 a
Γορδίεω τοῦ Μίδεω παῖς 805 b
γράμματα γράψας 931 b
γράφειν pingere & ſcribere 925 a
γράφειν 872 a
γράφει γράμματα αὐτῷ 943 a
Grotii nota corrupte edita 980 a
Γυγάδας χρυσὸς 798 b
γυμνῶν ἀνόπλων 896 b
γύναια κατιστάναι 918 b
γωνίη προσηνίη 810 a

Δ.

Δαίμοσι 824 b
δάκτυλοι ad computandum 956 a
δάσασθαι στρατὸν τρεῖς μοίρας 977 b
δατέονται 878 a
δὲ, non γὰρ in initio 857 a
δὲ in proceſſu & ad declarandum 878 a
δὲ in progreſſu narrandi 931 b
δὲ in tranſitu 830 a
δὲ δή σφι 891 a
δὲ οὗτος, ſine καὶ 895 a
δεδέχαται 967 b
δεδόξεται 978 a
δεικνύασι 883 b. 915 b
δέκαται ἔτεος 926 b
Delphici oraculi incendium 809 b
δένδρος 957 b
δεσπότας 830 b
δεύτερα, τρίτον 854 b
δευτέρη αὐτὴ ὑπομένει 933 a
δέχεσθαι, non δεξιοῦσθαι 835 a
δὴ interpoſitum 850 b
ὁ μὲν Δὴ 917 b
ἦγον γὰρ Δὴ 843 b
ἐὼν γὰρ Δὴ μή ἐστιν 910 a
γνῶσα μὲν Δὴ 829 a
οὐδὲν Δὴ δεινὸν 949 a
δὴ καὶ μᾶλλον 888 a
μὲν οὖν ſine Δὴ 869 b
πρόσω Δὴ αἰεὶ 933 a
δεύτερα Δὴ τάδε 998 b
δή τι 821 b
δή τι ἰσχυρὸς 834 a
δὲ Δὴ δεῖ λέγειν 981 a
πολλῷ Δὴ πλεῖστα 923 b
δὴ ὦν 957 b
δῆλα γὰρ καὶ ſine δὴ 859 b
δή μιν πίσυνον τούτοισι 896 b
Δημήτρα 893 a
δῆμος in Attica 908 b
δημόσιον 798 a
δημοτελὴς θυσίη 955 a
δῆτα ἀπόλλυσε 928 a
διαβάντες Εὐρώπην 968 a
διαβύνεσθαι 886 b
διαδήσαντας 866 b
διὰ δὴ ὦν σφι ταῦτα 959 a
διαιρέω 967 b
διακεῖναι 972 b
διαλαβεῖν ἀποπεμπομένους χεῖρας 932 a
διανέμειν ψήφους 991 b
διὰ τάδε ὑπὸ τῶδε ἐκαλέοντο 975 a
διαταμέειν 896 b
διατίθεσθαι φόρτον 795 a
διαφθαρέεται 990 a
διαφοιτέοντες 850 b
διαφορέειν 825 a
διαφυλαξούσας βασιλεῖ 990 a
διαχρᾶται 812 b
διδόναι μαλακὸν οὐδὲν 914 a
διειρύσαι νέας 968 b
διεξελθόντος 874 a
διεξέπλωσε 977 b
dierum mentio ad vitæ vanitatem 803 a
διεστεῶτα 978 a
διετέλεατε 853 a
διεφθαρμένος ἀκοὴν 806 a
διεχρῆτο 991 b
dii veteres Ægyptii 873 b
δίκαιόν ἐστι 944 b
Diodorus Sic. infeſtus Herodoto 867 a
Dionis Coccejani Excerpta illuſtrata 961 b
Dionyſius Longinus juvat Herodotum 983 a
—— illuſtratus 952 a & b
δὶς ἐξῆς 953 b
διχοῦ διελεῖν 933 b
διώσασθαι 932 b
δοκέει 996 a
δόκιμος πολέμια 950 a
δόλον οὐδένα 935 a
δόμος 846 a
δρέψωσι 884 b
Δύμη 840 b

δυναίατο 992 b
δυνατὸν οὐκέτι 925 b
δυνατώτατος 994 a
δυνώμεθα 932 a
δυοκαίδεκα 912 b
δύο καὶ εἴκοσι 829 a
duplex dativus 856 a. 864 b
δύτης 985 a
δυωκαίδεκα 991 b
δυῶν ταλάντων 917 a
δωδέκατος 913 a
δωρέεται Δελφοὺς 811 a
δωρέεσθαί τινα χρυσῷ 916 b
Δωρὶς ἐσθὴς 853 a

E.

Ἔβλασεν 979 b
ἐβεβλώκεεν 985 b
ἐβουλεύσαο 967 a
ἐβουλεύοντο 843 a
ἐγγλύψατο 884 b
ἐγίνοντο 816 b
ἐγχρίμψας 998 b
ἐγὼ εἰ μὴ 891 a
ἐδεδέχατο 828 a
ἐδεόμην προφάσιός τεο 906 b
ἐδιαιτᾶτο 933 b
ἐδιαιτήθη 890 a
ἕδωλα, æque ut ἑδώλια 800 b
ἑδωλίοισι 852 a
ει in ultima ſyllaba 832 b
ἕζετο ἱκέτις 937 a
ἐθελοντὴν 953 a
ἐθηεῖτο 797 a. 931 a
εἰ ἄρα. ſed omiſſo poſteriore 956 a
εἰ δὲ ταῦτα οὐ ποιήσεις 856 a
εἰ δέον 835 b
εἰδῶ ὅτι κοτε 890 b
εἰ ἐθελήσεις 862 a
εἴησαν 888 a
εἰ καὶ ὁσονῶν 865 b
εἰλαδὸν 844 a
εἴλη, εἰλαδὸν 818 b
εἰλίσσων 869 a
εἰ μὴ ἄρα καὶ 966 b
εἶναι ἀγωνίζεσθαι 899 a
— δημότης 900 a
— δυνατὸς 918 b
— ἐν ὅπλοισι 798 a
— τῶν Ἀρκάδων λέγεται 956 b
εἶναι ſpurium 882 b
εἰνάτη ἱσταμένου τοῦ μηνὸς 960 b
εἰ optativum 965 a
εἰπάσης 937 a
εἰπεῖν μοι 988 b
εἴργεσθαι 864 b
εἰρέαται 955 a
εἰρεσίῃ χρεώμενος ad itineris notandam longitudinem 854 b
εἰρύσαι 968 b
εἷς αὐτῶν, vel τις de incerto 919 b
εἰσκομίζειν 831 b
εἴσω 954 a
εἴτε ſemel poſitum 893 a
εἴτε δὴ ἀεὶ ἦσαν 874 a
Ἑκαέργη 924 b
ἕκαστοι 844 a
ἕκαστος ἀπιέναι 815 b
— ἡμερολογέοντας χρῆσθαι 808 a
ἑκατέρως 949 a
ἑκατέρωθι 889 b
ἐκγενέσθαι 949 a
ἐκδέκεται 854 b
ἐκδησάμενος ἀγάλματα ſacer-dos 929 b
ἐκδιδρήσκει πόλεως 953 a
ἐκέκτητο 907 b
ἐκέκτωτο 948 a
ἐκθέσιος 831 b
ἐκκληϊόμενοι 802 b
ἐκμαθεῖν 818 b
ἐκ ξύλου κορύνας 877 b
ἐκοσμέατο 912 b
ἐκπίπτοντες in mari 917 b
ἐκπλαγέντες τῷ γινομένῳ 919 b
ἐκτανύουσι 900 a
ἐκτίσατο χρήματα 991 a
ἐκτίσαι τινι 958 a
ἐκτρίψειν 879 b
ἐκφερόμενος 898 a
Ἐλαιοῦντι 968 b
Ἐλαιούσιοι 1000 a
ἐλάσσονα ἀριθμὸν 988 a
ἐλάσσονες ἔτι 881 a
ἐλαύνομαι 851 a
ἔλεγον 894 a
ἐλείφθη 979 b
ἐλευθέρεον 976 a
ἐλευθερῶσαι 948 b
ἐλθεῖν γὰρ ſine μὲν. 891 b
ἐλθεῖν τὴν ὑστεραίην 933 a
ἔλθῃ νὺξ 934 a
ἔλθοι 990 b
Elis Ætolorum 989 a
Ἑλλάδα πόλιν 948 b
ἔλεγχεν 842 b
Ἑλλήνων τῶν ἐπικρατέει 857 a
ἐλπίσας μὴ ἐλάσῃ 820 a
ἐλπίζων ἀνακτήσεσθαι 809 a
ἐλῶν ἐς Θρηΐκην 997 b
ἐμβαίνειν ἐς νέα 978 a
ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι 918 a
ἐμὴ ὄψις 887 a
ἐμηχανᾶτο 809 a
ἐμοὶ δοκέει 880 a
ἐμοὶ δοκέειν 859 a. 874 b
ἐμπεποδισμένος 927 b
ἐμπεπρήσεται 952 a
ἐμπεπρῆσθαι 949 a
ἔμπηρον 843 b
ἐμπιπρεὶς 990 b
ἐμπόλια 998 b
ἐμπόρια ἀπὸ θαλάσσης 902 a
ἐμφαίνοντο 981 a
ἐν Μαραθῶνι 996 b
ἐν omiſſum 828 a
τὸν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ſine ἐν 944 a
ἐν Ἀθήναις 947 a
— Ἀθήνῃσι 960 b
Enallage nominativi pro ſecundo 934 a
ἐναμμένοι 974 b
ἐναπῆκε 856 b
ἓν γίνεσθαι 942 a
ἐν δὲ ſine caſu 799 b
ἓν δὲ καὶ τόδε 870 b
ἐν δὲ καὶ τῷδε 904 b
ἐνδεδυμένα ἱρὰ 923 b
ἐνδεξαίατο 916 a
ἐνειρμένοι 940 b
ἔνερθε λίμνης 859 b
ἐνεῖχε 832 b
ἐνελιξάμενος 886 a
ἐν Ἑλλάδι κοινὰ ἀγαθὰ προσεργαζόμενος 955 b
ἐνέσκηψε 829 b
ἐνεστεῶτα 828 b
ἐν ἡμετέρῃ 805 b. 966 a
ἐνθαῦτ' ἀπίκετο 875 a
ἐνθεῖναι ἐς ὦτα 879 b
ἔνθεν 874 a
ἔνθεν γε τῶν 831 a
ἐνιέντες 856 b
ἐνίστη στήλας 888 a
ἔνι χρήματα πολλὰ 944 a
ἐν Καρπάθῳ πλέοντες 950 a
ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσας 950 a
ἐν Σάρδισι στρατευόμενοι 950 a
ἐν ταύτῃ ὦν ſine δὴ 870 a
ἐν τέλει ἐοῦσι 998 b
ἔν τε ἐν Λιμνηΐῳ, Μέμφι 799 b
ἐν τῇ εὗρον 871 b
ἐν τῇ ἂν θύσωσι 872 b
ἐν τῇσιν ἡμέρῃσι διεξελθεῖν 866 b
ἐν τῆς Προνηΐης 826 b
ἐν τῇ ὑστεραίῃ 977 a
ἔν τε ἂν αὐτὸς &c. 955 b
ἔν τινι νυκτὶ 877 b
ἐν τῷ 881 a
ἐνφύεσθαι 911 a
ἐνώρων 982 b
ἐνώρων ἐν ὑμῖν 993 a
ἐξαναγκαζόμενος 859 a
ἐξαναστήσας ἐντεῦθεν 898 b
ἐξ ἀνθρώπων γινόμενα, pro ἀπὸ 794 b
ἐξαπάλωσαι 809 b

ἐξα-

Google

ἐξάπεδον 898 a
ἐξεδέξατο 899 a
ἐξεδέξαντο 874 a
ἐξειργασάμην 908 b
execrandi formula 909 b
ἐξελασθεὶς 844 a
ἐξελασθέντες 908 a
ἐξελθεῖν ἐπ' αὐτὸν 806 a
ἐξενέγκασθαι 963 a
ἐξεργάσασθαί τινας καλὸν 890 b
ἐξεργᾶσθαι 901 a
ἐξειργασμένος ἔργον 890 b
ἐξέργασαι 909 b
ἐξερεύγεσθαι 854 a
ἐξεύρεσιν 827 b
ἐξευρήματα 811 a
ἐξήγαγε 850 a
ἐξήνεγε 963 a
ἐξηρίθμησαν 973 a
ἐξηρτημένοι 978 b
ἐξιεῖ 851 a
ἐξίτηλος respectu hominum 794 a
ἐξοδίησι 955 a
ἐξοίσειν μηδενὶ 910 b
ἐξορκοῖ 917 a
ἐξ ὅτε 956 a
ἴξα male intelligitur ultra 868 a
ἐξωρκοῦτο Στυγὸς ὕδωρ 956 b
ευ apud Laconas 816 a
ἐοικὸς 807 b
ἐοικότα 801 a
ἐόντες 829 b
ἐόντων 878 a
ἐπαγγελλόμενοι 979 a
ἐπάγειν σφι αἶγας 858 a
Ἐπ' Αἰγύπτιον ἐλάσαι 895 b
903 a
ἐπ' Αἰγύπτε 936 a
ἐπαμμένος εἶδος 853 b
ἐπανιστάντο 937 a
ἐπάρας 916 b
ἐπεὰν 921 b
—— ἔτα 905 a
ἐπεγένετο νὺξ 988 b
ἐπέδρης ἔργον 799 a
ἐπέδωκε πολλὰ 919 b
ἐπέζωσε 833 a
ἐπεθύμεε 916 a
ἐπεθυμέε 917 b
ἐπειδὴ ἂν 852 a
ἐπ' ἑωϋτῆς δέξασθαι 986 b
ἐπεὶ δὲ καὶ 985 a
ἐπειδὴ γὰρ 989 a
ἐπειδὴ δὲ & ἐπεὶ δὲ 857 a
ἐπειδὴ δὲ 970 b
ἐπεικάσαι 995 b
ἐπειρώτα 797 b
ἐπειρωτῶντας 898 a
ἐπεί τε δὲ 832 b 918 b
—— vel γὰρ 874 a
ἐπελήλυθας τὴν πεδίην 802 a
ἐπέλιπε 971 b
ἐπενδύνε 852 b
ἐπενεγκοῦσαι οἱ 936 a
ἐπεξίζεσε 967 b
ἐπεξῆς 942 a
ἐπεπόνθεε 918 b
ἐπεπύθεον 997 b
ἔπεσε τὸ Θέητρον 952 b
ἐπεστεῶτες 931 a
ἐπετετάχατο 975 b
ἐπέχειν ἐπί σφισι 954 b
ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ 950 a
ἐπιβαίνω 989 a
ἐπιβάλλειν 929 a
ἐπιβάντες 956 a
ἐπιδαψιλευόμεθα 944 a
ἐπιδέξαι 870 a
ἐπιδήμιοι 869 b
ἐπιδήμιοι, ἐπίδημοι 800 b
ἐπιδραμὼν πάντων 917 a
ἐπιζητῇ 906 b
ἐπιθάνατος, ἐπιθανάτιος 800 b
ἐπὶ θύρῃσι 905 a
ἐπιθωϋμάζω 918 b
ἐπὶ Καρίης 969 a
ἐπικαταλαβεῖν spurium 820 b
ἐπίκειται 898 b
ἐπικοιμᾶνται 938 b
ἐπὶ κόσῳ 907 a
ἐπικρητηρίδιον 801 a
Ἐπικύδης 958 b
ἐπιλαβεῖν 884 a
ἐπιλεγόμενοι ἔλεξαν 951 b
ἐπιλέγοντες ποιεῦσι 878 a
ἐπιλίπηται 914 b
epilogus ſine verbo 925 b
ἐπιμέμφεσθαί τι 963 a
ἐπιμεῖναι ἐπιτελεῖν 987 a
ἐπιμπλάτο 914 b
ἐπὶ Νίσορος, υἱὸς in denominando 798 b
ἐπινέφελα 970 b
ἐπὶ ξείνια παραλαβεῖν 936 a
ἐπιπλέατο 911 b
ἐπιπλέειν ἐπ' αὐτῇ 905 a
ἐπίπλεον οὐδὲν ἐγένετο 954 a
ἐπιπολῆς 877 b
ἐπισπείσας 869 b
ἐπίσποιτο οἱ τύχη 804 a
ἐπίσιος 807 a
ἐπίσιος de ſupplice 805 a
Epiſtolæ ad Hebræos locutio illuſtrata 901 a
ἐπιστρέψιες 902 a
ἐπὶ σφέων αὐτέων ἱρὸν ἱδρύσασθαι 840 b
ἐπιχέειν 804 b
ἐπὶ Ταίναρον ἐξενεῖκαι 800 b
ἐπιτείνεσκε 840 b
ἐπιτειχίζειν 954 a
ἐπιτελεῖν 903 a
ἐπί τινος ἔχειν τοὔνομα 926 a
ἐπίτοκα 830 a
ἐπιτραφέντες βασιλεῦς 892 a
ἐπιτροπέειν 918 a
ἐπὶ τῶν βουκόλων τὴν ἠπίσατο 830 b
ἐπιχθόνιαι 999 b
ἐπίχειλος ποία 927 b
ἑπόμενοι κατόπιν 884 b
ἕποντο 844 a
ἐπορῶσι 834 b
ἐπ' οὗ ἐτάχθημεν 949 b
ἐποψόμενοι 831 a
ἑπταστάδιον 801 a
ἐπύθεσαν 995 a
ἐπωνυμίην καλεῦμαι Γυγάδας 798 b
ἐπωνύμιον 800 b, 890 b
ἐργάζεσθαι ἀγαθὰ τὴν πατρίδα 989 a
ἔργεσθαι ἐκ πόλιος 937 a
ἔρημος ἐοῦσα 953 a
ἔρκεσι 975 a
Hercules in nummo Erycinorum 945 a
Ἑρμίω πόλις 879 a
Ἑρμίων urbs 989 a
Hermolai epitome quid notet 859 a
ἐρόμενος 934 b
ἔρχεται τὰ ἄνω Λιβύης 865 b
ἐσαγμένα 873 a
ἐς Ἀμφιάρεω 826 b, 992 b
ἐσήμηνε 807 a
ἐς repetitum 898 a
ἐς ἀλεστρὴν φερούσης 969 a
ἐς αὐτὸν πεποίηκε 823 a
ἐσέργνυμι 851 a
ἐσηθήσαντες 884 a
ἐσθεῖναι βιβλίον 834 b
ἐσικνέεσθαι 947 a
ἐς ἱρὸν ἀφίκεσθαι 802 b
ἐσκεῖσθαι 881 a
ἐς μακρὸν 892 a
ἐς ὃ ἀφίκηται 925 b
ἐς ὃ ἐλθεῖν 934 b
ἐς ὃ, non τὸ 898 b
ἐς ὃ ἐς τὴν θάλασσαν 961 b
ἐσόπλεσθαι 797 a
ἔσοπτος 896 a
ἐς οὗ 936 b
ἐς οὗ ἐσέβαλον 920 b
ἐς οὗ σφι παρεδρεύθη τι ἄδικον 906 a
ἐς πάντας εἰπεῖν 986 a
ἐσπηδήσαντε 934 a
ἐς σιωπῇ 930 a

ἐς Σκύθας ἰέναι n. bello 917 a
ἐσεσῦλο 816 b
ἐσάναι καλὰ χώρῳ ἴα 799 a
ἐς τὰ μέγιστα 991 a
ἔστησε στήλας ἐπ' αὐτὸν 931 a
ἐστὶ ἢ ἐστι 925 b
ἐστὶ τὰ μέν κῃ 845 b
ἐστὶ τὰ σὺ βούλεαι, præſens pro
futuro 834 b
ἐς τὸν τάφον σφάζεσθαι 942 b
ἐς τοῦτο λόγου ἀπικνέεσθαι 914 a
ἐς τῶν ἐξηγητέων ἔπεμπε 820 a
ἐσχέοντα 861 b
ἐσχαλιαὶ 915 a
ἐς χρόνον unquam 968 b
ἔτεα ἀπικνέεσθαι εἴκοσι 905 a
ἔτεα τῶν Μοίρῃ τετελευτηκότι
862 b
ἐτέθαπτο 831 a
ἑτέρη οὐκ ἐλάσσω 963 a
ἑτεροῖος 829 a
ἕτερον τοιόνδε 859 b
—— τοιοῦτο 898 a
ἔτι ἐν φόνῳ 997 a
ἔτι καὶ εἰς ἐμὲ 811 a 894 b
ἔτι καὶ ἐς τόδε, ſine τοῦ 920 a
ἔτι τοσαῦτα φρενέω 959 a
Εὐελκίδην 949 a
εὖ ἐσκευασμένον στρατὸν 959 a
εὐεσὼ 822 b
εὐεστὼ ibid.
εὔθετα, χρήσιμα 873 a
εὐθηνία 884 a
Εὐθύνης 998 b
εὐθὺ Βασιλέων 986 b
Εὐθυμίδης ab Εὔθυμος uno ex
Minyis 935 b
εὐκομιδέστατος 927 a
εὖ προεστεῶλαν 953 a
εὐπελέος τεσσέρων δακτύλων
852 a
Europe ex Creta abiit in Lyciam 926 a
εὗρος τὸ πλάτος 850 a
Εὐρυσθένεος γένος 944 b
εὐρύταλον χώρης 981 b
εὖ τ' ἂν δὴ 877 b
εὐτυχέες 804 a
εὐφρονέετε 992 b
ἅμα ἵππος Ἔφα 917 a
ἐφόδια 942 b
ἐφοίτων 828 a
ἔχειν ἐς τι 925 b
ἔχειν τι πρός τινα 980 a
ἔχῃ pro ἔχει 804 b
ἔχεται ὁ κύων 922 a
ἐχινέες 941 b
ἔχουσα 916 b
ἐχρέετο 995 b
ἐχρέωντο 900 a
ἔχων ὀπκλέψας 891 b
ἐχώρησέ σφι ἀμφοτέρη 966 b
ἔχω χρεῖος εἰπεῖν οὐδεν 918 a
ἐώθεα 933 b
ἐώθεε 906 a
ἐώθεσαν 946 a
ἐὼν 905 b
ἐὼν ἑκάτερος 890 a
έων in genitivo plurali 803 a
ἑωυτοῦ 830 a
Z.
Ζεὺς apud Perſas 836 a
ζωγράφοι γλύφουσι 872 a
ζώειν ἀπ' ὕλης 854 b
H.
Ἠ duplicatum 908 b
η & ι confuſa 808 a
ἡ ſemel poſitum, ubi bis
953 a
ἡγημένους πολεμίων 899 b
ἦγον 894 a
ἥγοντο 904 a 917 b
ἡ δ' αὐτὴ αὕτη 850 b
ἤδη ex ἴδη pro ἴδοι 948 b
ἤδη τοιαῦτα 873 b
ἠδυνέατο 933 a
ἤειδε 807 b
ἦ, ἢ 949 b
ἤιε καταρρησμένος 996 b
ἤκουσα ἔτι εἴη 870 b
ἥκων εὖ τοῦ βίου 802 b
ἥκειν ποδῶν 962 a
Heliopolitæ λόγιοι 858 b
Ἡλιούπολις 877 b
ἤλκετο 894 a
ἡμῖν χώρηκε 833 a
ἡμιπλίνθια 809 b
ἡμιτάλαντα τρία 809 b
ἦν 975 a
ἦν γινόμενος 949 b
ἦν τε μὴ 906 b
ἦν καὶ 884 b
ἦν μέν γε 845 a
ἢν μιν ὁ δῶσιν 963 b
ἠναντιώθη 966 b
ἤνετο τὸ ἔργον 851 a
ἥξεις 866 b
Heraldi ſomnium 900 b
Herodianus defenſus 873 a
Herodoti imitator Fabricius
Luſcinus 843 a
—— prava excerpta 931 b
—— ſeries in narrando 827 b
Ηρόδοτος ſine ſpiritu 793 a
Herodotum erronee citant
antiqui 843 a 874 b
Herodotus temere ab Strabone vituperatur 887 b
—— narrata ab aliis ſcribit
795 b
ἦσαν 934 b
ἤθη ταῦτα 906 b
ἠσιηθὴς 944 a
ἡσυχίης 823 b
Heſychius illuſtratus 894 a
ἤ τις ἢ οὐδείς σφι 918 a
ἤ τι ὑπεῖξαι 979 a
ἠφάνιστο 997 a
Θ.
Θαμανάιων 915 a
θάψαι, non θάψασθαι. 830 b
θέητρον ἔπεσε 952 b
θέλων 818 b
Θεομήστωρ 998 a
θεοπρόποι 845 a
θεὸς, ἐκ θεοῦ, numen 805 a
Θεοφάνια feſtum 810 a
θέρος, θερεία 938 a
Θέστην κρήνην 936 b
Θηβαίου Διὸς 870 a
Θηβῶν 905 b
Θηραῖοι 945 a
θηρευτὴς 953 b
θηρευτὴς 880 a
θεσσυδήιον 996 b
θρηικίης 843 b
θύειν 870 a
θύοσος 968 a
θυώματα 915 a
θῶμα 942 a
θῶμα, & θωμαςότατον 898 b
Thomæ magiſtri incertum
835 b
Thomas magiſter male legit
Herodotum 830 b
θωμάζω 797 b
θωμάσια πλεῖστα 868 b
θώρηκας 838 b
I.
I & η confuſa 808 a
Ἰδάνθυρσος 930 a
ἴδη ἐν τῇ ὄψει ἐνύπνιον 938 b
ἱδρυθῆναι 871 a
ἱδρῦσθαι 901 b
ἵζειν 853 b
ἱζόμενοι ἱκέται 890 b
Ἰθαμίτρης 998 b
ἰθέως 892 b
ἰθυμάχῃ 932 b
ἵνα δὴ μή τινα 801 b
ἵνα μη ſine δὴ 884 b
Inſcriptio explicata 815 b
ἰόντες ποταμοὶ 926 b
ἱπποβάτας 922 b
ἵπποισι αὐτῇσι 960 a
ἱρέων ἡ μαντικὴ 875 b
ἱρὸν 918 b
ἴσα πρὸς ἴσα 795 b
ἴσαι μῆκος 860 b
ἱσαμένου μηνὸς 960 b

ed by Google

ἱστάναι 890 *a*
ἱστάσθαι εἰκόνα 892 *a*
ἱστᾶσι 905 *b*
ἴσχειν 958 *b*
Ἰταμάτρης 974 *a*
Judæi in circumciſione non memorati Herodoto 889 *a*
Ἰὼ ex Herodoto citata Pauſaniæ, non ob patrem, ſed diſceſſum in Ægyptum 794 *a*
ἰχνεύται 879 *a*

K.

K pro χ 815 *a*
cadaver ducis calcar pugnandi 983 *b*
Κάδυλις urbs ſui juris 902 *b*
καθήρητα 807 *b*
καθήρας Piſiſtratus Delum 815 *b*
ϗ ἄλλοισι ϗ κεχωρισμένοισι 905 *a*
ϗ ἄλλως ϗ 956 *b*
ϗ γὰρ ἂν 995 *b*
ϗ γὰρ δὴ ϗ ὁ 915 *a*
ϗ δὴ καὶ 966 *a*
μή με Καὶ διαφθείρητε 995 *b*
ϗ δὴ παῖδας ſine ϗ 898 *a*
ϗ δὴ πυνθάνομαι 856 *a*
ϗ εἴκοσι ἡμέραι 900 *b*
ϗ ἐξαπλήσιον 930 *b*
ϗ ἦν δὲ οἱ ἐπελθ. 928 *a*
ϗ κάρτα στεινὸς 981 *b*
ϗ κάρτα ὑψηλὸς 896 *a*
καί κως ἐς σε ἀνήκει 961 *a*
καί κως τὸ ὄνομα τοῦτο 935 *a*
ϗ μᾶλλον ἄρ. ϗ ἐπ' 965 *a*
καί οἱ δόξαι πειρᾶσαι λιπέσθαι 930 *b*
ϗ ὅτε ἦν ἰδιώτης 900 *b*
ἐγὼ δὲ Καὶ πατρὶ 566 *a*
ϗ ταῦτα ἀμείβεται 972 *a*
ϗ ταῦτα καὶ πέντε 871 *b*
ϗ τί δὴ 943 *a*
καί τι μᾶλλον 900 *a*
ϗ τούτων μὲν νῦν 859 *b*
καλεομένη 898 *b*
καλεομένης 870 *a*
calceus, in locutione politica 951 *a*
καλλίστη τῶν παρεουσέων 996 *b*
καλλίων pro ἀμείνων 906 *a*
capite, non ſuo 843 *a*
Κάρνη 971 *b*
κάρτα τε 851 *a*
Κασσανδάνης 902 *a*
caſus diſſimiles juncti, Δαρείω εἰκάζων 904 *b*
— quartus pro primo 955 *b*
— ſubſtantivi ex caſu ſequentis relativi pendens 857 *a*
caſuum mira varietas 930 *b*
καταγιζόμενος 854 *a*
καταδεῖ μὴ εἶναι 860 *b*
καταδῦναι 896 *b*
κατακρεουργηθῆναι 981 *a*
κατακρύβει 948 *a*
καταλαβεῖν impedire 807 *b*
καταλαμβάνει φεύγειν 898 *a*
καταλαμβάνειν διφρείην 985 *a*
καταλειφθεῖσαι χῶραι 954 *a*
καταλύσασθαι 992 *b*
κατὰ νηδὺν ἰητροὶ 883 *b*
κατὰ νόμον 814 *b*
καταπάζω 838 *a*
καταπεπρῆχθαι 866 *b*
καταπλαστὺς 929 *a*
καταστεβοῦσαι 919 *b*
καταστεῦσαι ibid.
κατὰ τὰ λεγόμενα 955 *a*
κατὰ ταυτὰ ϗ πρότερον 936 *b*
κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον 917 *a*
κατ' αὐτὸν 822 *b*
καταφεύγειν καταφύγη 922 *a*
κατάψαυσος 941 *a*
κατεδέδεκτο 982 *b*
κατειλήθησαν 851 *a*
κατειλυμένον ψάμμῳ 861 *a*
κατειπεῖν 884 *a*
κατείργνυμι 851 *a*
κατειρύσαντες 989 *a*
κατεῖσε 824 *b*
κατενήνειγμένη 862 *b*
κατεστᾶσι 853 *b*
κατεστήκεε, neutrum 827 *a*
κατεστράφθησαν 835 *b*
κατήγαγε στρατιὴν 957 *b*
κατηγησάμενος 873 *a*
κατήλασεν 909 *b*
κατίστασθαι ἐς ταυτὰ 932 *b*
κατοικῆσθαι 854 *a*
κατ' οἶκον ἔχειν 954 *a*
Καύκασα Chii 944 *b*
κέαται 928 *a*
κείρονται aliud, aliud κείροντες 939 *a*
κεκλεϊμένον 892 *a*
κεκτῆσθαι 843 *a*
κελεύειν pro infinitivo ſyntaxi confuſa 824 *b*
κελεύη 910 *a*
κεράμιος 913 *a*
κέρεϊ 998 *b*
κεφαλῇ κείνῃ 869 *b*
——— φέρω 842 *b*
κεχαρηκότες 908 *a*
κηλωνήια 852 *a*
κηλώνια 800 *b*
κήρυκα mittens loquitur, non κήρυξ 934 *b*
κιθῶνος βαθὺς κόλπος 963 *a*
κικι 885 *a*
Κινδυεὺς ex Caria 950 *b*
κλῶσαν 943 *a*
κοιμῶνται 885 *b*
κοῖον τι χρῆμα 944 *a*
colloquia cum ſimulacris Deorum 901 *b*
κόλον γένος βοῶν 923 *a*
κόλπος ὁ Αἰγύπτιος 861 *b*
commentarius vetus in orationes Ciceronis 898 *b*
κορύναι ξύλων 877 *b*
κόσμον καταστῆσαι 829 *a*
ἐπὶ Κόσῳ 907 *a*
κότε 972 *a*
κότερον 824 *b*. 906 *b*
κυ 824 *b*. 998 *b*
δέκα Κυ μάλιστα 968 *a*
κούρη 988 *a*
κρηδίη γυνὴ 838 *b*
κυ τι, non τι κυ 828 *b*
κραταίρεως 808 *b*
Creſtone in Italia 812 *b*
Crocodilus per diem fugit aquam tepidiorem 879 *a*
Κροίσεω 991 *b*
κροκύδα 903 *a*
κτειστὺς 998 *a*
κτῶνται Dii oracula 809 *a*
Κύδραρα 969 *a*
Κυθηρίη νῆσος 822 *a*
κύκλος ἀνθρωπηΐων πρηγμάτων 854 *b*
κυλλήστις 881 *b*
Κυνέγιρος 961 *b*
Κυνέη regi Ægyptio ad caput tegendum 898 *a*
Κύραυις 941 *b*
κυρῆσαι καθαρσίου 805 *a*
Κῦρος ἐπεῖτε ſine δὲ 845 *b*
κωμῆται 828 *b*

Λ.

Λάβρανδα 950 *b*
Λακεδαίμων regio, Σπάρτη urbs 984 *b*
λαμβάνεσθαι χαλεπῶς 892 *b*
λαμπάδι ἱλάσκεσθαι 960 *b*
λάμπειν 871 *a*
λαμπτὴρ 970 *a*
Λαοδίκη Scythicum 924 *b*
λαοφόρος 850 *b*
λέβητα κρητῆρα 955 *a*
Λέβια 928 *a*
λέγω δέ τοι ὅτι 989 *a*
λείψεσθαι 971 *b*
λελεγμένα 864 *b*
Λεπρεήτων 995 *b*

Λεωνήδης 963 *b*
λεὼ τετρυμμένον 894 *b*
λῆμμα & λῆμα 976 *a*
λῃὸς 945 *a*
Λητὼ 898 *b*
licentia veterum in citando Herodoto 900 *b*
Lini cultura Colchica & Ægyptia male ſpectata 888 *b*
λίτρον nitrum 884 *a*
λογάδες νεηνίαι καὶ κύνες 806 *b*
λογιζόμενος ἀνδρείσκω 966 *a*
λόγιμος & λόγιος 858 *b*
λόγχαι 811 *a*
λοχηγίω 996 *a*
λυκεργέες προβόλοι 974 *b*
Λυκοοργὸς 816 *a*
λυμαίνεσθαί τινα 904 *a*
lumina in navibus 970 *a*
λυσαγορέα 963 *b*
luto caput aut faciem oblini 883 *b*

M.

M interpoſitum aut demptum 842 *a*
Μαγοφόνια 911 *a*
μαθὼν pro ἐκμαθὼν 830 *a*
Μαιάνδριος 915 *b*
Μαιώτιδος 921 *b*
Μακεδνὸν 987 *b*
μακρὰ πλοῖα ἱππαγωγὰ 975 *b*
μακρημερίη 931 *a*
μακρῷ μάλιστα 844 *a*
μάλιστά κυ 988 *a*
μᾶλλον γ' ἐκείνυ ἐὼν 891 *b*
—— τι 809 *a*. 828 *a*
—— τι καὶ πρότερον 987 *a*
μανίη νῦσος 957 *b*
μάντιες circa Polycraten 915 *b*
μάργαρος 870 *b*
Marmor Oxonienſe 943 *b*
μαρτυρέει μοι τῇ γνώμῃ 864 *b*, 923 *a*
Μασσάγης 974 *b*
Matres in regionibus cultæ 927 *b*
Μάττλω 975 *b*
μάτων 855 *a*
μαχομένων fæm. g. 881 *a*
μέγας & μέλας confuſa 905 *b*
Μεγασίδρης 974 *b*
μεγάθεα ἐόντες κατὰ τὸν Νεῖλον 861 *a*
μέγαθος vix eſt Herodoti 809 *b*. 817 *b*
μέγεθος δένδρον 852 *a*
—— ὅσον 871 *a*
—— —— δίπηχυ 882 *a*
Medici Ægyptii in fama 901 *a*
μέδιμνος Α'ττικὴ 850 *b*
μέζονα 879 *b*
μέζω κέρδος 984 *b*
μεὶς, μεῖνα 859 *a*
μελάγγαιος 862 *b*
μέλλει στρατηλατήσειν 979 *b*
μέλλοντες συνάπτειν 961 *a*
μελλόντων συνάψειν 930 *b*
μεμετρήκασι metiri ſolent 860 *b*
μεμιμημένον 882 *a*
μεμνησμένος 968 *a*
ἐντεῦθεν Μὲν καὶ μέχρι 860 *b*
μὲν γὰρ ἄλλα ſine καὶ 896 *a*
μὲν γὰρ δὴ 876 *a*
μέν γε τοι 833 *a*
μὲν δὴ 971 *a*. 905 *b*
μὲν δὴ ὗτος 890 *a*
μὲν δὴ τὸ 981 *a*
ἄρξαντες Μὲν ἐπὶ δύω ἔτη 797 *a*
μὲν νῦν 861 *a*. 870 *a*
μὲν ὐ ποιεῖν, non μὴ 952 *a*
μέν τοι 839 *a*
μέν τοι κατὰ 906 *a*
μέν τοι νυν 952 *b*
Μενέλεως 891 *b*
Μενέλεῳ 949 *a*
menſis 30 dierum Ægyptiis 803 *b*
μέσος σχίζων 926 *b*
μεταβάλλειν 908 *b*
μεταβολαὶ ὡρέων 881 *b*
μετὰ τὴν τελευτὴν 954 *a*
μεταπέμψαιτο 830 *b*
μετὰ τύτων 996 *b*
μετεῖναι 835 *b*
μετέρχομαι Θεῶν 956 *a*
μετέωρα ἐπ' ἐκείνοισι 897 *b*
μέχρι γένεος 882 *b*
—— ὅσυ 985 *a*
—— τύτυ 796 *a*
μὴ additum, ubi alius omitteret 967 *a*
μηδεμίαν 838 *b*. 842 *b*
μηδὲν αἴτιον 858 *a*
Μῆδοι Α'ρειοι 973 *b*
μή ἐςι μηδὲν 818 *a*
μῆκος ἴσαι ὁδοὶ 798 *b*
ὁ μήκων 884 *b*
μήτε ἄλλο μηδὲν, ſine τὸ 869 *a*
Μήτηρ apud Scythas 927 *a*
μῆχος 935 *b*
μικρὰ ὀρνίθων 881 *b*
—— τῶν ὀρνιθίων 800 *b*
μικροὶ ὀϊστοὶ, τόξα μακρὰ 974 *a*
μὶν ἀνελομένυς. 960 *a*
μὴ Μιν οὐκ εἴδον 849 *a*
κομίζειν Μιν 881 *a*
Μίνεων 980 *a*
Μινύαι Ο'ρχομενίοισι ἀναμεμίχαται 840 *b*
μισγάγκεια 957 *a*
μίσγεσθαι ἐν ἱροῖς 877 *b*
Μίτραν indeclinabile 836 *b*
μίτρῃσι κεφαλὰς ἀναδεῖν 853 *a*
mittere nuncium, ut hoc faciant 819 *b*
Michaëlis Apoſtolii verſio reprehenſa 958 *b*
μνημήϊον 894 *a*
μνώμενος 828 *a*
μοίραν 818 *b*
Μοίριος λίμνης 859 *b*
Momemphis urbs 899 *b*
μονόκωλον οἴκημα 847 *a*
Morus male agit in Herodoto 926 *a*
μύνη ἁμάξιτος 981 *b*
μυνόθεν 832 *a*
μῦνοι Ι'ώνων 953 *a*
μύνοισι Πέρσῃσι 996 *a*
μῦνος 841 *b*
Μυσοποιὲς 895 *a*
Μύλιττα 836 *b*
μυριάδες de frumento 913 *a*
—— ὀρύσσοντες 899 *b*
Μυριανδρίων 925 *b*
Μυψαῖοι 931 *b*

N.

N litera in Herodoto jactata 933 *a*
ν omiſſum ab Herodoto 834 *b*
ναυμαχιέων 985 *b*
ναυτικὸς ὁ 992 *a*
νεβροὶ 974 *b*
negationes tres 921 *a*
νέες μακραὶ 964 *b*
νεκρὸς ἀνθρώπυ 884 *a*
νεκρῷ ἐύσῃ 948 *b*
νέκυς 921 *a*
νέκυς κρεμαμένυς ἀδελφεῦ 892 *b*
Νίκως pater Pſammetichi 898 *a*
νέμειν πόλιν & κοσμεῖν 814 *a*
νενόμιςαι 874 *a*
νεοάλωτος 999 *b*
neutra Herodoti 920 *b*
νέφος ἀνθρώπων 990 *b*
νεώτατος 920 *a*
νῆσος pro Δῆλος 959 *a*
Ninus & Belus notus Lydis 796 *b*
νομέες ἵππης 852 *b*
νομίζειν 870 *b*
nomina hominum eadem regionibus 843 *b*
nominativus abſolutus 878 *b*
—— immixtus accuſativis 808 *a*
—— junctus aliis caſibus 814 *a*

— cum

—— cum infinitivo 857 a
nominis repetitio 814 b
νεμὸς Μενδησίων 872 a
νοσέειν 829 b
Notæ Anglicæ ad Tuſculana Ciceronis imprudenter pronunciant de Herodoto 984 a
novenarius numerus in voluminibus 794 a
Noriſius licenter agit 871 a
nummus Auguſti illuſtratus 880 a
τὰ μὲν Νυν 966 a

Ξ.

Ξεινίη 821 b
ξεινίην φιλίην συνεθήκατο 907 a
καλεῖν ἐπὶ ξεινία 943 b
ξυρεῦνται 869 a
ξυςὸς 811 a

O.

Ὀάειζος 974 b
ὀγδοήκοντα 843 a
ὅδε ὁ λόγος 802 b
ὁδὸς φέρουσα ἱερὸ 896 b
ὁδὸν, vox intellecta 816 b
ὁ θεὸς numen 829 b
οἱ geminatum 950 a
οἱ interpoſitum, Θαλῆς οἱ ὁ Μιλήσιος 819 b
ἐκ τῶν οἱ 830 a
οἷα ἐμβαλόντος 866 b
οἱ ἄλλοι 875 a
οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι 863 a
οἵην περ 937 b
οἵην περ σὺ 971 b
οἶκε ἐμοὶ 991 b
οἰκεῖν 812 a
οἰκητη 815 b
οἰκημένη 915 b
οἰκημένοι 995 b
οἰκημένων 913 a
οἰκήσαντες qui inceperunt habitare 981 a
οἰκία 879 a
οἰκὸς . 807 b. 839 a. 949 a
οἰκός ἐςι 806 b
οἰκότως 866 a
οἰκηρότερος 971 b
τὰ οἱ οἴχετο κλέψας 891 b
Οἰόβαζος 974 a
Οἰὸρ & Οἰορπατὰ 933 a
οἱ πατρὶ vel μητρὶ 824 a
οἷπερ 874 a
οἴθησαν pro ὤθησαν 903 b
οἴαστη 940 a
οἱ τρίπεζα προκέεται 849 a
οἴχεσθαι 891 b
οἴχεται φερόμενον 866 b
οἴχοντο 908 b
ὅκως δὴ 916 a
ὀλίγον πρότερον 914 a
ὀλίγῳ πρότερον 977 a
—— τι πρότερον 956 a
Holſtenii error in chirographo 969 a
—— ejus emendationi in Æliano ſpecies addita 873 a
—— ejus confuſio 840 b
Ὄλυμπος 807 a. 812 a
ὁμοία Ἡφαίςῳ 907 a
—— τοῖσι πλεῖσ. de uno viro, ut πάντα, πρῶτα 909 a
ὁμοίησι καὶ σὺ . 972 a
ὁμοιοτάτη 886 a
ὁμοίως καὶ πρότερον 964 b
—— καὶ τὸν πεζὸν 976 a
ὁμοῦντες 834 b
ὁμυρέουσαν 966 a
ὁμοχροίη 819 a
Omphale Jardani ancilla 796 b
ὀνειδίζειν conſtruente Herodoto 806 b
ὄνομα εἶχε Σμέρδις 909 a
ὀνομάσαι Σόλων 823 b
ὄνος 970 b
ὅπερ 928 b
ὅπῃ κατοικίσαι 998 b
ὁποδαπὴ 943 a
ὁ πρότερον βασιλεὺς 822 a
optativus λέγοι 826 a
ὁπλὴν 992 b
orbis reipublicæ 854 b
Ὀρθοσὸς 926 b
ordo Herodoti in narrando non attendit ad tempora 987 b
ὅρκιον ποιεῖσθαι 840 a
ὅρος 818 a
ὅρος & οὖρος Herodoti 806 a
Orphica & Pythagorea 883 a
Ortelii confuſio 971 a
ὀρῶσα, οὕτω δεῖξαι 955 b
ὀρύσσειν λίμνην ἔλυτρον 850 a
ὅς, ὅ, αἳ, οἳ etiam Herodoto uſurpata 791 a
ὅσα ἄλλα 890 b
—— πλεῖςα 798 a
Ὀσίρος 898 b
ὅσοι αὐτῶν 816 b
—— δὴ τὸ 870 a
—— μὲν νυν 981 a
ὅσον μέγιστον ῥώμης εἶχον 983 b
—— τε 939 a
—— τε δυνατὸς εἶναι φέρειν 881 a
oſſa alicubi ſepulta ad cuſtodiam 817 b
Ὀσταν 811 b
Ὀςανὸς 946 a
ὄςεα piſcium 881 a
ὅςις ἕτερος 907 b
ὀσπουδὴ μέλλων 935 b
Ὀτάνης 910 a
ὅτε ἐῶν 831 a
ὅτι ἐπεί μοι 854 b
ὅτι μέλλοι 830 a
ου apud Laconas non reſolvitur in εο 816 a
οὐ γὰρ ἂν 940 a
οὐ γάρ κοτε 984 b
οὐ γὰρ οἱ, ſine ἂν 895 a
οὐ γινώσκειν populi eſt 911 b
οὐδαμέας 933 b
οὐδαμοὶ 873 b
οὐδαμῶς 881 a. 945 a
Oudanius male tractans Herodotum 878 b
οὐδὲ ἓν 984 b
οὐδεμία . 804 b
οὐδὲν ἀνιδέστερον ἢ πρότερον 963 a
οὐδὲν ὅμοιοι ἰδέην 932 b
οὐδέν τι 985 b
ἢ Οὐ καὶ ἐπὶ ὑμέας 933 b
οὐκ ἁλέει 838 a
οὐκ ἐδέκετο ὁ θεὸς 996 b
οὐκ ἐςὶ ὅτε 891 b
οὐκ ἐφρόνεον 967 b
οὐκ ἐωθότα 906 a
οὐκὶ 936 b
οὐκ ὁμολογέειν 864 b
οὐκ οὕτω 908 a
οὔκω ὄπωπα 909 b
οὔκων ἑώρα 908 b
οὐνομάζεται 927 b
οὐ οἱ συγγινώσκων 925 b
οὖρα 839 b
οὔρισι 912 b
οὗς εὗρισκε κοβέρνης 963 a
οὔτι κω 961 a
οὔ τι πάντων 928 a
οὔτι χαίρων 906 b
οὗτοι οἱ θεοὶ 905 b. 909 b
οὗτος δὴ, οὗτος ὁκεῖνος 807 a
οὕτω ἀνακλώμενοι 958 a
—— δὴ 986 b
—— δὴ μᾶλλον ſine μὲν 934 a
—— δή τι 822 b
—— ἔργον περίβολον 996 a
—— μιν δοκέειν 978 b
—— νῦν ſine μὲν 907 a
οὕτως ἔχει 817 b
οὕτω τι δὴ 851 a
—— τι λέγεται ὑψηλὸν 940 a
—— τοῦτο τὸ τεῖχος 828 b
—— ὥς τε 797 a
οὐ φειδόμενοι οὕτω 995 b
ὄφελον μὴ ἰδεῖν 830 b
ὄφις τριπάρκηνος 997 a
ὀχθὸς 942 b
ὄψι, dativus 896 b

ὄψιν ἰδὼν νυκτὸς 961 a

Π.

Παθεῖν in malum 803 a
παθόντες 918 a
παῖδα rex præbet, ubi plures intelligi poſſunt 818 b
παιδοφόνος 981 a
παλαιστιαῖα 809 b
πανδημεὶ 986 b
πανηγύρεις 876 a
πάντα κλήϊσα τριχίλια 809 a
πάντα μαθὼν ſpeculator 982 a
Πανταρέδης 979 b
παντελέως 990 b
πάντες οὗτοι 988 b
παντὶ ἢ μέρεσιν 865 b
πάντων ἰχθύων λεπιδωτὸς 880 a
παρὰ pro περὶ confuſum 835 a
παρακελεύομαι 833 b
παραλαβόντες 873 b
Πάραλος, παράλιος 800 b
παραλυόμενος τυτέων 946 b
παραμένειν 822 a
παραπείσας, non ſeipſum 916 b
παρασκευασάμενοι ναυμαχίην 978 b
παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν 888 a
παρατίθενται παραθήκην 956 b
παρ' αὐτὸν ἐλθεῖν 835 b
παραφρονῆσαι 830 b
παρέμενον 952 b
parentes in filiis occiſi 857 b
πάρεξ τοῦ ἀριθμοῦ 859 a
παρέξει ἡμῖν κάλλιον 910 b
παρεὸν 800 a
—— κατηγορεῖν 966 b
παρεόντι χρόνῳ 824 b
παρεσκευάσατο τράπεζαν 832 b
παρέχειν πλῆθος εἰς ἀριθμὸν 973 a
παρέω τούτῳ χρόνῳ 932 a
παρ' ἦν τὸ ἔρος 860 a
παρήσομεν pro παρήσομαι 845 b
παρήσομεν 979 a
πάρεσθι 832 b
participia ſine verbis 981 b
—— ſolute poſita 801 b
participium ἐπιτάξας ſibi nixum 968 b
πᾶσα ἀνάγκη 831 a
—— τὴν ναυτίλλονται 854 a
πᾶσαν Αἴγυπτον 884 a
πᾶσαν ἡμέρην 955 a
Patris interfector filio ne parcat 842 b
παυσαμένους δρόμου 933 b
πεζῇ ἑπόμενοι 976 b
πεζὸς, nempe στρατὸς 954 b
ὁ πεζὸς 974 b
τὸ πεζὸν 975 a
πάθος 966 b
πειρᾶν ἐξανασπᾶν 947 b
πειρᾶσθαι χώρης 990 a
πειρᾶται συλλαμβάνων 954 b
πειρησαμένης στρατιῆς 822 a
πειρήσονται πεισόμενοι 979 a
πειρώμενον λόγον λέγω 797 a
πειρώμενος 807 b
πεῖσαι 860 b
πελάγη συντετρῆσθαι 862 a
πελάζειν 939 b
πέλας ἐς ἀριθμὸν 864 b
Pelaſgorum lingua 812 b
Πελοποννᾶσος 984 a
Peluſiotarichum 863 b
πέμπει οἱ στρατιὴν 819 b
πέμπειν τὴν ἐς Θεὸν 816 b
πένθος in jactura bonorum 904 b
περιέχοντα σε ἀμφότερα 967 b
περὶ ἄξιον 977 b
περιηγέεσθαι 855 b
περιεκυκλέοντο 989 a
περιεχόμεθα τούτου 910 b
περιήγησις 881 a
περιήλυσις 893 a
περιεργάζοντο 863 b
περιϊδεῖν μιν 845 b
περὶ θυμίημα ἵζειν 853 b
—— ἰχθῦς οὕτω ἔχει 884 b
περιμένειν 822 a
περίοδος 888 a
—— εἰσὶ στάδιοι tot 801 a
—— μακρὸς 850 a
περιορῶσι 839 a
περιπεφλοισμένος 946 b
περιπίπτειν ἐπὶ συμφορὴν 975 b
περιπλώοντες Λιβύην 925 b
περιστείλαντας εὖ 953 a
περιστίξαντες 919 a
περὶ τὸ σῆμα 807 b
περιυβρίσθαι 917 b
perfectum plurale notat morem 860 b
Περφερέες Scythicum 924 a
πίσοι 828 a
πετηνὰ 914 a
Petronius ex Herodoto illuſtratus 907 a
πιεζεύμενοι 918 a. 961 a
πικρὸν ὕδωρ 969 b
πῖλοι τιάραι 904 a
πινόμενόν μιν ὕδωρ 968 a
Πίρωμιν ἐκ Πίρωμιος 897 a
πίστι καταλαβεῖν 998 b
πίστις λαβόντες 910 b
πιστότατον ἀποστείλας τελέην 902 a
Πλατέα 935 b
πλέθρα ad circuitum 827 b
πλεῖστος τὴν γνώμην 833 a
πλέω κακὰ 964 b
πλήθεσι χρήσασθαι 982 b
πληθύεσθαι 865 b
πλεῦν ἢ ἔτι 940 b
πλινθινήτης 860 a
πλοῖα, minora 964 b
πλέον δύο νυκτῶν, ut pendeat ab ἐς Θεμίσκυραν 931 a
Plutarchus prave meritus de Herodoto 801 a
ποδεῶν χώρης 986 a
ποιεῖν ὕδωρ οἶνον 953 b
ποιεῖ ταυτὸ τῇ Ἰωνίῃ 840 a
ποιέσκετο 965 b
ποιεύμενος 817 b
—— δεινὰ 998 b
ποιεῦντων 924 b
ποιεῦσι 828 b. 853 b. 877 b. 884 b
ποιῆς 988 a
ποιησάντων ſine τοῦτο 971 a
ποιήσεσθαι ἱμέρον 946 a
ποίμναι 909 b
ποιοῖ 899 b
ποιοῖτο 988 b
ποιῶ, ποιῶ 832 a
ποιώδης 926 b
πολεμικὰ 902 a
πόλι 829 b
πόλιας 888 a
πόλιες 887 a
πολιῆται 828 a
πολιήτας 906 b
Πολιοῦχος Ἀθηναίη extra Athenas 843 a
πόλις in plurali numero 870 a. 901 a
πολλάκις 865 a
πολλαπλήσιος 985 a
πολλὸν δυνατώτερος 914 a
πολλὰς ἀνθρώπους 889 b
πολλῷ ἢ ἔτι πλεῦνος 907 b
πολλῶν καὶ μεγάλων 897 a
πολλῷ πλεῖστος 915 a
πολλῷ ὑποδεέστερος 866 a
Pomponius Mela correctus 893 b
πόνῳ ἐν τούτῳ 961 b
præconum opus 819 b
præſens pro futuro 834 b
—— de præterito 943 b
præſidium Albi caſtelli Memphios 912 b
πρηθείη 853 a
πρῆξαι οὕτω 930 a
πρησδίω 930 b
Priceus Apulejum male confert cum Herodoto 926 a

pri-

by Google

primum aliquid fieri monetur 909 a
πρὶν ἀναστώσωνται 822 a
— ἂν ἐλκυσθῶσι 839 b
— ἀπιστηθῇ 942 a
— γενομένης 986 b
— διαφάγῃ, ſine ἂν 914 b
— ἢ ἀνορθώσωσι 800 a
— ἢ ἀποστῶσι 937 a. 946 a
— ἡλίου δυσμέων 926 b
— ἢ πυθέσθαι 994 a
Πριηνητάδεω 945 a
πρὶν οἱ μιχθῶσι ſine ἢ 920 a
πρίν τε καὶ χθὲς 874 b
προαγαγέσθαι ἐς γέλωτα 892 a
προβάτων λεπτὰ 838 a
πρὸ δέ τι τούτου 833 b
προέδειξε 953 a
προείπας ἁλίζειν Πέρσας στρατὸν 967 a
προεκέατο 911 b
προεργάζεσθαι 899 a
προεσάξαντο 851 a
προέχεσθαι 870 a
προεχώρεε ἱερὰ 945 a
προηδέατο 815 a
προῖσχε πρὸς δάπεδον 942 b
προῆκα 831 a
προκειμένων γνωμέων 967 b
προκείμενον ἄεθλον 986 a
προκεῖσθαι τούτοισι 955 a
προνηΐη ἡ ἐν Δελφοῖσι 826 a
προνήϊον antetemplum 810 a
προπεπυσμένος 800 a
προσαγωγαὶ 876 a
πρὸς, adverbium 812 a, b
— β. καὶ πρὸς ἑσπ. 887 b
— βορέω 892 a
προσδέκεσθαι 825 a
προσδηλέεσθαι 988 b
προσεγγράφων 888 a
προσέλασε πρὸς στρατόπεδον 982 a
προσεσάξαντο 985 b
πρὸς ἑσπέρης, νότου 925 a
— ἑσπέρης 921 b
προσέσαι τῇ αὐτοῖσι 887 a
προσέχον πρὸς 962 a
προσῇ ἡ ὥρη 923 a
προσήισαν 998 b
προσθέοιτο 811 a
προσίσχοντο 960 a
προσμίσγειν 926 b
πρὸς πάντας ἄλλους 913 a
προσπεπλασμένας ἐκ πηλοῦ 914 b
προσπλέειν 985 a
πρὸς Σκυθικῆς 932 a
προστῆναι 823 b
προστιθέναι 907 a
προστιθέναι τινὶ 944 a
πρὸς Φοινίκη 925 b
προσφέρεσθαι ἐς αὐτοὺς 831 b
προτείνεσθαι χώρας 934 a
προτέρην 958 b
τοῦ Προτέρου βασιλέων 850 a
πρότερον ἢ ἀπικέσθαι 950 a
—— ὀλίγον 977 a
πρῶτα λεχθέντα 884 b
πτίσαντες 884 b
Ptolemæi Hephæſtionis dubia 794 b. 805 b
πτωχηΐη 821 a
πτωχηΐην 904 b
πυθόμενοι 814 b. 862 b
πυλαγόροι 982 b
πυλαγοραὶ 910 b
πυνθανόμενος 986 a
Pyramidum opere aliud eſt majus 897 b
πῦρ ἀνακαίειν 824 a. 985 b
πυρὶ δῦναι 824 a
Πυρρήνη 867 b
πυρῶν καὶ κελθέων 869 a
πώρινος λίθος 946 a

P.

Ῥεῖθρον 820 a
ῥέοντα, ῥεῖ 849 b
repetitio τοῦ Ὑφαίνουσι 868 b
—— vocum ὑμέας πείθεσθαι in dilemmate 835 a
ῥηχίη καὶ ἀμπωτὶς 861 b
ῥύεσθαι τὰ τείχεα 951 b
ruptus ſermo gratior 903 b
ῥώμη νεανιέων 803 a

Σ.

Σαγάρεις ἀξίνας 973 b
σαγηνεύουσι 953 b
Saiticum oſtium 864 a
σαλμ eſt Thracica ſyllaba σάλμοξις 932 a
Sambas 815 b
Σαμοθρηικὴν πόλιν 972 b
σαργγίων 915 a
Σαρδανάπαλλος 898 a
Σάρδις in primo caſu 949 a
Σάρτη 977 b
Σατταγύδαι 913 a
σαφέως 989 a
ſedes æqua pyramidum 893 b
σεμνηφέρον 914 a
σειροπαίονες 943 a
Semilateria 809 b
Seneca imitator Herodoti 837 b
Sepulchra per crines ornata 924 b
ſeries vocum inſolita 856 b
τῆς Σεωυτοῦ φονία 834 b
Σηλυμβρία 954 a
σημαντῆρες γῆ 869 a
σθένεϊ τέῳ 909 b
Sibæ 828 a
σίδηρον in p. c. 974 a
σιλλικύπρια 885 a
σιναμωρέειν 842 a
Σίρωμος 975 b
σισαμαίκης 951 a
σισύρα & σισύρνα 932 b
σῖτα 944 b
σκέλεα ἐν τοῖσι γόνασι ἀπηρτημένα 975 b
σκευοφόροι 971 a
σκίπων 938 b
σκόρδα 921 b
σκυτάλοισι 917 b
σμῶν κεφαλὴν 999 b
Σμερδομένης 977 b
σοι ἑωυτῷ 830 a
Spanhemii (Ezech.) ἀπιστορησία 835 b
—— lucus Panionii 841 b
—— lectio Herodoti 926 b
—— ſtudia ſine fulcro 938 a
—— agmen armati militis iter facientis ſumit ad metiendum iter viatoribus 945 b
—— diu dicta rapit ad ſe 924 b
—— fruſtra dicit aliquid inductum primo ab Cambyſe 906 a
—— imperite ſequutus Vallam in interpretatione ſcribit cognita 959 b
—— male ſtatuit Dodonæum oraculum ab Pelaſgis fundatum 874 a
—— Meſſenios ponit in Achaja 883 b
—— negligens eſt in citatione auctorum 893 b
—— ſcribit eadem aliis 931 b. 935 b. inſcite captat 999 b
—— ſordidus in Herodoto 923 b
—— temere citat omnia 912 a. 914 b
—— & definit 900 a
σπενδόμενοι 979 a
σπονδὴ ἔστω ἀγαθὸν 972 b
σπουδαιέστατα 838 b
στάδιοι ἑπτὰ 969 a
στὰς ἐς μέσον 909 b
στασιῶται τοῦ Γύγεω 798 a
στενόπορα 983 a
Stephani Byz. lectio firmata 937 b
Stephani (Henr.) error in figura Babylonis 847 b
στιγεὺς, στιγέες 969 a

στίχη 797 a
στίχοντες 910 b
στόματος & ποταμοὶ diverſa 854 a
στρατεύεσθαι 903 a
στρατάρχης 918 b
στρατῷ ὅπου στρατὸς 988 a
στρέψαντες πάντη 994 b
ſubula 928 b
συγκαλήμεναι γυναῖκες 910 a
συγκεκλημένην 978 a
ſuere, ἄπτεσθαι 903 a
συζευγνῦναι 940 b
Suidas adjutus 987 b
—— emendatus 799 b. 858 a
964 a
—— firmatus 955 a
—— ex MS. reſtitutus 903 b
912 b
—— illuſtratus 824 b. 977 b.
990 b.
—— male tractatus 847 b
συλλαβὼν χρηστήριον 815 b
συλλεχθέωσι 877 b
συλλεχθῆναι 995 b
συμβαλεῖν 826 a
συμβουλὴ 902 a
συμβουλίη 990 a
σύμμαχα ἐς τὸ πείθεσθαι 965 b
συμμαχίη παρεῖσαν 992 a
συμμίσγεσθαι 964 a
συμπείθειν 947 a
συμφέρεται 990 a
συμφέροντος οὐδαμοῖσι 844 b
συναλίσθαι 943 a
συνάξαντες 973 a
συνάπαντος 981 a
συναπτόντων ἑπτὰ 828 b
συναπιστάατο 944 b
συνδραμεῖν νέφεα 824 b
συνεβούλευε 812 b
συνεκρήθησαν φιλίαι 936 a
συνενείκασαν 979 b
συνέσμιγον 971 a
συνεσέπιπτον 998 b
συνηδέαται 815 a
συνέαστο 990 a
συνήλισαν 845 b
συνηρεφέα χιόσι 976 b
συνιεῖσα 854 b
συνοίκεε 826 a
συνοίκεον αὐτῇσι 841 b
συνοίκησαν 974 b
συντεθραίνειν 861 b
σὺ νῦν 855 b
— νῦν ſine ἂν 907 b
συρμαΐη 894 a
Suſa, Suſorum 984 b
συχναὶ πόλιες 953 b
σφέας αὐτὰς 958 b
— ἑωυτὰς 867 a
— ὑπερβαίνε ἔργα 922 b
σφέων αὐτῶν 818 b
σφὶ & σφίσι mixta 801 b
σφόδρα μηδίζειν 994 a
σχοινίοισι 936 b
Σακλῆς 948 a
Σῶος 992 b

T.

Τὰ ἄλλα 828 a
τὰ αὐτὰ, non ταυτὰ 865 a
τάδε ἡ Λυδῶν 875 a
— εἰ ἔλεγε 833 b
τὰ ἐμὰ, non τἀμὰ 825 a
τὰ ἐναντία 822 a
τὰ ἐν Ἕλλησι ſine γὰρ 885 b
ταλαιπωρέειν δίκεσθαι 952 a
τ᾽ ἄλλα κλήματα 870 a
τὰ μακρότατον ἰδεῖν 867 a
τάμνειν 818 a
τάξιος ἀξιεύμεθα 995 a
τὰ περιέχοντα 824 a
τὰ πρῶτα Αἰγινητέων 997 a
Ταριχεῖαι Πηλουσιακαὶ 863 b
ταρσοὶ καλάμων 846 b
τὰς νέας τὰς πάσας 954 b
τὰς πάθας τὰς Κύρου τῇσι ἑαυτοῦ
ὁμοιοῦ 833 b
ταῦτα ἀπέσαντα, ſine vocula δὲ
894 b
—— ἀναισιμοῦται 902 b
—— γινόμενα pro caſu ſecundo 8-8 b
—— δύναται 886 b
τὸν Ταῦτα ἀπὸ θ. 831 a
ταῦτα καὶ ἐγένετο 818 b
— μὲν 991 b
— οὐδαμᾶς ſine ἢ 996 a
— προσκομίζετο 933 b
ταῦτά τε ἐπέρασαν 825 a
ταῦτα ubi malit quam τάδε
835 a
ταύτῃ 961 a
— ποιεύμενοι κομιδὴν 959 a
ταύτην pro ταύτῃ 854 a
— γῆν 890 b
— δὴ 894 b
— ἐπεβάλοντο 986 b
tautologia non eſt in Herodoto 896 b
ταφῆναι δημοσίῃ 909 a
τάφρην 942 b
ταχύτερα 934 a
τε adjectum 843 a. 844 a
Teiſpes, filius Achæmenis
967 a
ἐποίεέ τε καὶ ἐνετέλλετο 858 a
τεκμήριον 888 a
Τελέσαρχος 918 a
τέλματι ἀσφάλτῳ appoſitio
846 a
τέλος ἢ ἐπεί τε 870 a
τεμένεος 878 a
τέοισι 883 b
τέο σμικροῦ, σμικροῦ τέο 812 a
τέσσερες 840 a
τεσσεράκοντα 799 a
τέταγμαι ἐγὼ 830 b
τετραμμένα θυμιήματα 883 b
τῇ & γῇ confuſa 828 a
τήκει 885 b
Τῆμενος, Τῆνος 842 a
τὴν δ᾽ ἔχει 936 b
τὴν ἐς θεὸν, ſcil. ὁδὸν 816 b
τῇ νηῷ 849 a
τὴν πρώτην εἶναι 816 b
— ὥρην 858 a
Τήρεω θυγάτηρ 930 b
Τηρεὺς 978 a
τιάρας, πίλοι ἀπαγέες 973 a
τιάρην maſculine 837 b
Tibi ferio, jacto 876 b
Τίβισις 926 b
Τίγρης 945 b
τίκρης 991 b
τιθέαται 977 a
τιθέναι λίθους 931 b
τίνειν ζυγὰ 886 a
ἐστι τι οὐδεμία μηχανὴ 901 b
τι interpoſitum 834 a
ὅσον δέ τι 861 a
ὥς γε τι μᾶλλον 840 b
τί οὐδὲν 985 b
οὐ γάρ τι συνδαῖται νομαὶ
922 a
τὸ ἄνω τῆς γνάθου 997 a
τὸ αὐτὸ 841 b
τόγε τοπαλαιὸν 980 b
τὸ μὲν ἀπ᾽ ἡμέων 993 b
τὸ θέλει 954 a
δεινοί τοι ἴασι 843 a
τοιάδε 900 b
—— ποιεῦσι 876 a
τοιγαρῶν 935 a
τοιοῖσιδε 869 a
τοιοῦτο 805 a
τοσοῦτον 932 a
τοιούτῳ τρόπῳ 935 a
τοιῶνδε συμμάχων 988 a
τρόπῳ τοιούτῳ 889 b. 961 b.
980 a
τοῖσδε ἀμείβετο 797 a
τοῖσιδε 897 a. 900 a
τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Μήδοισι
819 a
τοιῷδε δὴ χρέωνται 881 b
τὸ καλέεται 864 a
τὸ μὲν νῦν 965 a
Τομύρεος, Ο᾽σίρεος 855 b
τόνδε τρόπον 870 a
— τὸν τρόπον 953 b

τό-

Digitized by Google

τόξα 889 b
τοπρυσαί ἴρω 829 b
τοσάδε pro τάδε 829 a
τοπρὶν 900 a
τοσόνδε ἔτι 942 a
τό τε ὄνομα καὶ θυσίη 873 a
τοῦδε εἵνεκα 987 a
τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι 858 b
τοῦ παιδὸς τοῦ ἑαυτοῦ 833 a
τοὺς παῖδας τοὺς Κροίσου 825 b
τοῦτο ἐν Αἰγύπτῳ 898 b
— οὕτω ποιέεται 838 b
— τοιοῦτο 967 b
τοῦτον φθόγγοντα in repetendo 897 b
τούτων αἴτιον 866 a
— οὐδὲν 865 b
τρέψαι ἐς γέλωτα 976 b
τριήκοντα 803 a
τριήρης fœmininum 917 a. 959 a
τριπήχεας, οὐκ ἐλάσσονας 915 a
Τριοπικὸν ἱρὸν 840 b
tripodes in locis ſacris ibid.
τρίτα, δεύτερον 865 b
Τριταντεαίχμης 851 b
τροπέων θερινέων 864 b
τρῶμα 939 a
τύπτειν πυνησάμενος λίθον 912 a
τύπος ἀντίτυπος 817 a
τύπτεσθαί τινα 876 b
τύχος ad lapicidas 975 b
τῷδε οἱ 855 b
τῷ μεταξὺ τούτου χώρῳ 937 b
τῶν γὰρ ὤν 955 a
τῶν τινα αὐτομόλων 958 a
τῶν τις Περσέων 823 a
τ' ὠπὸ τούτου 907 b
τ' αὐτὸ τὸ ἔτι, ſine καὶ 904 b
τ' αὐτὸ τοῖσι Μήδοισι 828 a

Υ.

Varietas ἀνὴρ παιδόμενοι 989 a
— Herodoti 796 a
— in longa narratione 984 a
— ſermonis Ἀρτεμισίη ὡς πεισομένης 988 b
ὑβριστότερον 911 a
ὑγιείη 881 b
ὑγιηρέσταται ibid.
ὕδατα καὶ σιτία 867 b
ὕδατος αἰθρίης 866 a
ὕειν σφι 801 b
Ὕλη 843 b
Vindingius male vertit Herodotum 867 b
— rejectus 963 b
Hylæa non tota ſui nominis 921 b
ὑμέων αὐτέων 934 b
unus cogitatur in omnibus 837 b
Voſſii ad Melam ira in Salmaſium 939 b
— aliena ſcribit 968 a
— monſtroſus in notis ad Melam 893 b
vota in animo concepta 901 b
ὑπαγαγὼν ὑπὸ δικαστήριον 960 b
ὑπαραιρημένος 909 b
ὑπάρχει ἐν Θρηΐκῃ καὶ Ἑλλησπόντῳ 976 b
ὑπείατε τύψαι 928 b
ὑπερέχοντες 948 b
Ὑπερόχειαι 813 b
ὑπερβαλέσθαι 910 b
ὑπερβάλλεσθαί τινα ἔργοις 890 a
ὑπερεξέουσαν 984 a
ὑπὲρ θάλασσαν καλέειν 867 b
ὑπερθαλάσσιοι χῶροι 942 a
ὑπερθορόντα 964 a
ὑπ' ἑωυτῶν 854 a
ὑπίεσθαι 892 b
ὑπισχόμενος ἐλάχιστον 853 a
ὑποδέξασθαι 945 b
ὑποδέκεται 955 b
ὑπὸ δικαστήριον ὑπάγειν 998 a
ὑποπερικεφάλαιον 804 a
ὑποκρινάμενος 908 b
ὑποκρίνεσθαι 899 b
ὑπολαβὼν λοιμὸς 953 a
ὑπολιπόμενοι 933 b. 934 a
ὑποπάσας 838 a
ὑποτελέειν φόρον 942 b
ὑπὸ τὸν στρατὸν 998 a
ὑποτύπτειν 895 a. b
ὑποτύψασα n. ſe ipſam 916 b
ὑπὸ φαῦσιν 969 b
ὑποφθέγγεσθαι 900 b
ὑποχωρῆσαι χώρης 855 b
Ὑρίη 980 b
ὕσεται paſſivo ſenſu 863 a
ἐς τὴν Ὑσίην 993 a
ὑστερίζειν 958 b
ὑψηλὸν πεδίον 821 a

Φ.

Φαίνεται μέγα πλουτέειν 803 b
Φαίνονται τρία 973 a
φάλαγγες σεσάμιναι 913 a
Φαρανδάτης 974 b
Φαρναζάθης 974 a
φέρειν ἀγγελίας 831 b
— παιδίον 955 b
— ἐς αἰσχύνην 797 b
φερόμενος δεύτερος 997 a
φέροντα ἐς αἰσχύνην 917 a
φερῶν 890 a
φέρων κεφαλὴν 892 b
φθέγγειν ἀπὸ χερσονήσου 954 a
φημίζεσθαι 916 a
φησὶν in altercatione 905 a
φίζω ἐς μέζον 932 a
φθαρῆναι 966 b
φθόνῳ εἰπομένων 996 b
φιάλη in Scythæ baltheo 920 a
ficuum æſtimatio 818 a
Philemoni vindicati ſui verſus 873 a
φιλίτης paſtor 894 a
φιλονεικία 906 a
φίλος καὶ ξεῖνος 907 b
φιλύρην τρία σχίζει 928 a
φλαυρότερην 966 a
φλαυρότερος 829 a
φλιεὺς liber 913 b
φλύζεις 970 a
φοιτᾶν 880 b
φοιτῶντες 820 a
φόρον τάττειν 937 a
φράζειν de Magis 970 b
φρενὶ λαβεῖν λόγον 994 a
φρύγες 974 b
φυγῆς στρατόπεδον 991 a
φυλάς 977 a
φύοντα φύειν 922 a
φωκαίη 821 a
φωκεύς, φωκαιεύς 934 b

Χ.

Χάλκεα, an χαλκήια 973 b
χαλκήιον ad confabulandum 817 b
χαμάθεν 894 a
χαμόθεν 830 a
χαράδραν 986 b
χαρίζεσθαι 810 b
χείλεα καὶ καταβάσιας 850 b
χειμασίην 865 b
χειρώσονται 932 b
χερσονησῖται 934 a
χθὲς καὶ τήμερον 874 b
χθονίων θεῶν 963 b
χίλια τάλαντα 849 a
Χίλων 812 b
χορὸν in feſto Bacchi apud Ægyptios 872 b
χρῄζων τὸν ὑμέων 972 b
χρῆμα μέγα 805 b
χρησομένους πέμπειν 823 a
χρηστήριον τὸ Ἑλλήνων 875 a
χρόνῳ ἔλυσαν 946 b
χρυσόκομα τῶν πτερῶν 880 b
χρυσοῦν στρεπτὸν 905 a
χαρίεις ἐνιδρύσασθαι βωμὸς 901 a

Ψ.		ὠδώθη τὸ πρᾶγμα	956 *b*	— εἰ νικηθείησαν	988 *a*
Ψακάδι ὕεσθαι	903 *b*	ὤκηντο αἱ πόλεις	852 *a*	— ἔχει	952 *b*
ψάμμη, ψάμμος	539 *b*	ὦμοι, ὠνὴρ	835 *a*	— ἑκάστῳ	837 *b*
ψίλιον	937 *b*	ὢν	852 *b*	— ἐμοὶ δοκέειν	937 *b*
ψιλὸν χωρίον	821 *a*	— ejectum	822 *a*	— μὲν ἐμοὶ δοκέει	842 *b*
ψυχρῷ λοῦται	869 *a*	— in fine periodi	991 *b*	— ἐς ἀμείνονα ἄξουσι	936 *b*
ψυχρότερος	865 *a*	ὁ γὰρ ὢν αἰεὶ	849 *a*	— & ἐς confuſa	906 *b*
Ω.		ὤνθρωπε	805 *a*. 823 *b*	ὥς ἐστι	930 *b*
ἐν Ὦτι	850 *a*	ὤρυκται	909 *a*	ὡς θυγατέρος ἐσελθεῖν	891 *b*.
Ὧδε δεκόμεθα	992 *b*	ὡς ab principio omiſſum	903 *b*		895 *a*
ὧδε ἑρδομένη	927 *b*	— male expulſum	820 *a*.	— ποδῶν ἧκον	962 *a*
— ἴσχε	964 *a*		821 *b*	ὥστε ποιέεσθαι	880 *a*
— λέγων	957 *b*	— ἢ εἰρήνη ἐγ.	985 *a*	ὡς τοῦτον προεληλύθει	918 *a*
— λέγουσι	909 *a*	— ἢ ἐῶ fine καὶ	922 *b*	ὠτειλή, ὠτέλλω	834 *a*
— σημαίνω	907 *a*	— εἴκοσι ἀπέχει	947 *b*	ὠφελούμενος	879 *b*

CORRIGENDA AUT INSERENDA

IN CONTEXTU GRÆCO.

Pag. 17 verſ. 48 τυγχάνει ⁿ ὁ & in ima ora adde ⁿ. τυγχάνει. 19, 46 βίον. 26, 11 ἐπειρώτων. 29, 25 σφίσι αὐτῶν. 30, 7 ἀναγκαίης. 32, 36 ἀμύνηται. 40. 20 μοιρέων. 58, 42 ὑστέρη. 59, 34 ἐπὶ σφίσι αὐτέων τῷ. 72, 48 ἐν τῷ μὲν τά. 82, 12 τεσσεράκοντα. 85, 14 οἱ δὴ ὦν. 91, 32 στάδιοι, Αἰγύπτου το. 92, 12 μὲν πλέω, ἄρξαι. 94. 46 πολλὸς ῥέει εἰς ὃ ἂν ὁ Νεῖλος· τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλιος σχίζεται. 113, 39 ἀσπάζοντες. 115, 20 Θηρεύειν. 118, 25 Ἀθήνας, 127, 2 ἐπ' αὐτέων. 144, 9 πολεοπτὰς ξυλίνας τοσαύτας. 176, 19 ὑπεβάλετο. 185, 40 ὑπερημερίην. 199, 12 κινῶνται. 200, 24 καὶ αὐτοὶ εἶδος ὁμοιωθῆναι. 240, 48 ἐς λεσχὰς. 246, 45 Ἀμαλπτίδης. 361, 42 ἔπεμπε. 363, 2 ἔτι τοσαῦτα φρονέει. 369, 33 ἥκει. 401, 31 διαφερομένη. 410, 47 Γόργος. 412, 22 δέξωνται. 499, 29 ἕκαστος. 520, 41 τείνει. 548, 25 ἐν τέλεϊ ἐόντι.

IN INFIMIS ORIS.

Pag. 27 dele ● ὁρῶν. 58 Scribe b ἀντεισχθέντες. c ἱερέων. d τούτου. 93 k μᾶλλον κεκοσμῆσθαι σφι ὁ χῶρος τὰ ἀπὸ Διός. 108 g Νηρηΐδων καὶ τῶν ἄλλων. 156 e ἐπέμιξε. 255 c MS. ταυρίων. 360 b καὶ ἐῶ γδ. 416 ηη c. καὶ τῶν λοιπῶν σφι 517 ὑπέμβων.

IN VERSIONE LATINA.

Pag. 18, verſ. 37 lecta pecora numero ſingula tria millia. 19, 43 haſtile ſpiculis ſimiliter aureum. 21, 31 excrevit, gentibus plurimis ſe conjungentibus illi, & aliis gentibus barbaris frequentibus. Inſuper mihi videtur gens Pelaſgica .. feciſſe. 22, 41 ut hoc ſit. 24, 36 quum præterea etiam. 27, 33 ſocius armorum, citra. 28, 7 iſtum. 43, 21 Cyaxares Phraortæ filius. 51, 31 ſtatim tunc mortem. 56, 2 deſinere eſurire. 56, 4 deſinere edere. 58, 15 Æoleoſes, poſtquam Lydi ab Perſis ſubverſi ſunt, celerrime legatos. 59, 33 fanum conſtruxerunt ſibi peculiare, cui nomen poſuerunt. 65, 11 à Mytilenæis gererentur, miſſo. 66, 13 oppugnabat. 78, 7 frumenti; rigatum tamen ex fl. 79, 3 orbiculata. 85, 35 reginæ. 101, 14 ultimis: ſed Iſter totam Eur. 103, 47 extremam coxam. 110, 53 templum, quo proceſſit, memoriam. 114, 20 aqua ſubdivo ſereno. 122, 24 tuſum exprimunt, alii ſtrictum excoquunt. 128, 35 longitudinis ſingulos, oct. 181, 40 Archiæ nepos, Samii. 184, 16 defuncti reſurgunt. 184, 25 Cambyſi audienti quum plae. 201, 15 reſolvi extortos. 205, 49 loquuta ſum. Viſaque. 235, 13 circumnavigantes, &c. 235, 28 circumnavigare. 244, 18 deinde ſalignis ramis cont. 245, 38 coeterunt cupreſſi & cedri & thuris ligni aliquid. 251, 10 fiunt orgyiarum trecenta. 321, 10 multos in exilium egerit, multos. 350, 2 aliquid aut regi aut reip. 350, 33 Phœbeium. 373, 30 Scopadis. 382, 12 conferuntur. 391, 4 in mare. 407, 43 habebant equitatum. 410, 47 Gorgus 415, 37 Phagreti. 427, 5 nullis non Græcis majores. 440, ult. iter per Theſſ. 463, 30 Gorgi. 500, 35 tradidit & generi Chalc. 503, ult. urbs Phrygiæ magna. 513, 41 evadere pot. 525, 47 extiſpicia.

IN

Pag. 794 *b* 24 adde: Iſte autem locus tanto acrius debuit penetrari, quoniam in eo vera cauſa deſignatur, quæ Herodoti animum commovit ad temporis ſui partem tali ſcripto impendendam, quo ſervarentur geſta ab hominibus, nec tempore obliterarentur. Hanc vero cauſam quum pleniſſimo ore ipſe profiteatur, quid eſt, quod ita urget iſte Theophilus ad Autolycum in principio libri III mirum in modum confuſe varia queſtus & ſcripta veterum ad φλυαρίαν redigens pergit: Τί ὠφέλησεν Ἡρόδοτον καὶ Θουκυδίδην αἱ ἱστορίαι αὐτῶν; Indigne profecto, quum nulla non ſæcula teſtata fuerint eos frui ſcopo, quem petierant, qui non debet alius ſupponi, quam quem ipſi ediderunt, ut confecerint aliquid vel gratum vel utile poſteris.

797 *a* 50 ἐόντων.] Sic 3, 76 ἐν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ στείχοντες ἐγίνοντο. Sed MS. clare στίχῃ. Deinde repet.

799 *b* 38 ἐν δὲ δὴ καὶ ἐν τῷδε, niſi locum hunc intactum vellent eſſe ſimilia prorſus verba capitis 15 libri ejuſdem tertii.

800 *a* 32. 8, 14.

801 *a* 44 pluralem εἰσὶ, & alio vocum ordine, ut.

803 *b* 37 placuit, quam explanat 7, 49 αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι καὶ οὐκὶ ὥνθρωποι τῶν συμφορέων. Majus.

805 *a* 6 πλωΐειν.

822 *b* 44 ſibilante? Nequiverunt ulterius ire, quam Salmaſius duxerat ad Solin. p. 250, non noſcens niſi ὀϊστία, ὀϊστηρία & ὀϊστοὶ & tum ὀϊστία. Scilicet.

831 *a* 40 θάψαι. Et cap. 22 ejuſdem libri Πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ οὕτω.

833 *a* 35 mutavi ex MS. prout oportuit, ἡμῖν.

836 *a* 7 contuliſſe. De Pſammenito ſcribit auctor 3, 15. Ἔνθα δὲ λοιπὸν διαιτᾶτο, ἔχων οὐδὲν βίαιον, in quo ſane includitur Cambyſen quoque benignum & liberalem circa eum fuiſſe. Juſtinus.

838 *b*. in principio inſere:

56, 1 Πεινῶντας παύεσθαι.] Annotavit hunc locum Cl. Gatakerus in Adverſariis Miſc. lib. 2 cap. 6, quem parum rite ceperit Valla, vertens *Græcos paſtos jam demum non eſurire amplius*, quum contrarium huic plane voluerint illi, *Græcos ubi edere deſierint, adhuc eſurire.*

56, 7. Μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι.] Fuit hic inſtar loci communis, qui placuit valde Græculis, ut ubique tranſcriptus exſtaret; prout apparet ex ſcholiis ad Ariſtophanis Ἱππέας v. 91, unde propagatus fuit bis in Suidæ Lexicon, tum in v. Οἶνος πιεῖν, tum alibi. Sed præclare hinc patet, quam iſti tranſcriptores Herodoto abuſi fuerint, contra quam decebat, & bene de hoc loco meritus fuit Stephanus in Prolegomenis.

57, 12. Μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων.] Habet igitur hæc lex hunc unum caſum, ut caverit, ne ob unum delictum extrema pœna puniretur homo, ſed tantum ob plura, & ut tunc tantum, ſi pateret crimina majora eſſe, quam erant miniſteria vel obſequia olim ab eo præſtita, liceat iræ indulgere. Quid igitur eſt, quod ex his verbis Herodoti colligit Deſid. Heraldus lib. 1 Adverſar. cap. 9 obſervaſſe Perſas, ut hominem lege multandum, ſi plura bene feciſſet antea, quam male poſtea, vel contra, ſuffragiis omnibus liberarent? De pluribus antea benefactis nihil habet Herodotus; ut totum id ſit alienum. Adducit & hunc locum Briſſonius lib. 1 regni Perſar. p. 87 ſane imperfecte, ſcribens: *At nec ob unum aliquod admiſſum in reos nocenteſve facinoris convictos, animadverti moris erat: ſed ita demum, ſi comparatis eorum inter ſe bene vel male factis, mala prævalere præponderareque liqueret.* Cæterum hæc lex quidem fuit, ſed quando obſervata? quot exemplis ab hiſtoria narratis ea conculcata fuit?

838 *a* fin. ἀλίσι, ut 5, 184. ἀλίσι μὲν γάρ σφι ἐστὶ Ἄτλαντες οὔνομα.

843 *a* 2 imitationem.

850 *b* 44 ἁμάξας.

857 *b* 13 *ſecuit.* Et plu-

859 *b* 23 Etymologicum. Quum vero diſerte id ita de hoc rege tradat Herodotus, ut dicat ἔλεγον βασιλεῦσαι, non debuit hinc ſcribi, ut video fieri hodie pag. 65 Ægypt. Orig. *quia, ut diſerte tradit Herodotus* 11, 4, *Menes primus ex hominibus regnavit*, & pag. 68 *quod Menes iſte ab Herodoto dicitur primus Rex.* Certe non Menes dicitur Herodoto, ſed eſt uniſyllabicum, nec ſua fide quidquam ejus generis dicit, ſed eorum, ex quibus inquiſivit.

864 *a* 10 ſed accentu, quem gravem vocant, ſignato.

870 adde. 105, 40 Ὡς δὲ αὐτοὶ λέγουσι, ἑπτά ἐστι ἐπτακισχίλια καὶ μύρια ἐς Ἄμασιν βασιλεύσαντα] Hinc ſcribitur in Ægyptiis Originibus pag. 17. [Nam ab Hercule, qui ſecundis Diis adſcribitur, uſque ad Amaſin, XVII millia numerari tradit lib. 11 cap. 43] nempe Herodotus. Tanquam jactaviſſet ſe inſpexiſſe ipſos annales, & hinc traderet numerari. Quam procul hinc diſtat mens Herodoti? ſatis patefacta per quartum ver-

Ψ.		ὠδώθη τὸ πρῆγμα	956 *b*	— εἰ νικηθίωσι	988 *a*
Ψακάδι ὕεσθαι	903 *b*	ὠίκῃς οἱ πόλις	852 *a*	— ὦχε	952 *b*
ψάμμη, ψάμμος	539 *b*	ὤθεε, ὠνὴρ	835 *a*	— ἑκάσω	837 *b*
ψέλιον	937 *b*	ὦν	852 *b*	— ἐμοὶ δοκέειν	937 *b*
ψιλὸν χωρίον	821 *a*	— ejectum	822 *a*	— μὲν ἐμοὶ δοκέει	842 *b*
ψυχρῷ λῦνται	869 *a*	— in fine periodi	991 *b*	— ἐς αἰμείνονα ἄξουσι	936 *b*
ψυχρότερος	865 *a*	ὁ γὰρ Ὤν αἰεὶ	849 *a*	— & ἐς confuſa	906 *b*
Ω.		ὤνθρωπε	805 *a*. 823 *b*	ὥς ἐςι	930 *b*
ἐν Ὠσὶ	850 *a*	ὤρυκται	909 *a*	ὡς φυγάδες εἰσελθεῖν	891 *b*. 895 *a*
Ὧδε δεκόμεθα	992 *b*	ὡς ab principio omiſſum	903 *b*	— ποθῶν ἤσαν	962 *a*
ὧδε ἑβδομήκη	927 *b*	— male expulſum	820 *a*. 821 *b*	ὥστε πειέεσθαι	880 *a*
— ἔχε	964 *a*	— ἢ διφρόνη ἰγ.	985 *a*	ὡς τῦτον προσεληλύθεε	918 *a*
— λέγον	957 *b*	— ἢ ἐν fine καὶ	922 *b*	ὠτειλὴ, ὠτέλλω	834 *a*
— λέγησι	909 *a*	— εἴκοσι ἀπέχει	947 *b*	ὠφελούμενος	879 *b*
— σημανέω	907 *a*				

CORRIGENDA AUT INSERENDA

IN CONTEXTU GRÆCO.

Pag. 17 verſ. 48 τυγχάνοι ⁿ ὁ & in ima ora adde ⁿ. τυγχάνῃ. 19, 46 βίην. 26, 11 ἐπικράτεον. 29, 25 σφίσι αὐτῶν. 30, 7 ἀναγκαίης. 32, 36 ἀμύνεσθαι. 40, 20 μαίεται. 58, 42 ἱερέων. 59, 34 ἐπὶ σφίσι αὐτέων τῷ. 72, 48 ἐν τῷ μετὰ τά. 82, 12 τεσσερήκοντα. 85, 14 οἱ δὴ ὦν. 91, 32 τοῖσιν, Αἰγύπτῳ τό. 92, 12 μετὰ πλεῦν, αὔξανε. 94, 46 πολιὸς ῥέει ὡς ἐὼν ὁ Νεῖλος· τὸ ἢ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλιος σχίζεται. 113, 39 ἀρπάζοντες. 115, 20 Θηρεύτης. 118, 25 Ἀθήνας, 127, 2 ἐπ' ἐκείνων. 144, 9 κολοσσοὺς ξυλίνους τοσούτους. 176, 19 ὑπεδίδετο. 185, 40 ὑπαρχιερημένον. 199, 12 κτίσται. 200, 24 καὶ αὐτοὶ εἶδος ὁμοιότατοι. 240, 48 ἐς λιβυκάς. 246, 45 Ἀσμαχίδας. 361, 42 ὄνομα. 363, 2 ἔτι τοσαῦτα φρονέων. 369, 33 ἥκει. 401, 31 Ἀβρυζελίας. 410, 47 Γόργος. 412, 22 δίξονται. 499, 29 ἵκαστος. 520, 42 τοίους. 548, 25 ἐν τέλει ἐόντι.

IN INFIMIS ORIS.

Pag. 27 dele *e* ὀρῶν. 58 Scribe b ἀντετεχθέντες. c ἱερέων. d ταὐτό. 93 k μήτε χωρίσαι σφι ἢ χώρη τὰ ἀπὸ Διός. 108 g Νηρηΐδων καὶ τῶν ἄλλων. 156 e ἐνομιζε. 255 e MS. ταμίαι. 360 b καὶ ἐν γῇ. 416 τῇ c. καὶ τῶν λοιπῶν σφι 517 ὑπίρματι.

IN VERSIONE LATINA.

Pag. 18, verſ. 37 lecta pecora numero ſingula tria millia. 19, 43 haſtile ſpiculis ſimiliter aureum. 21, 31 excrevit, gentibus plurimis ſe conjungentibus illi, & aliis gentibus barbaris frequentibus. Inſuper mihi videtur gens Pelaſgica . . feciſſe. 25, 41 ut hoc ſit. 24, 36 quom præterea etiam. 27, 33 ſocius armorum, citra. 28, 7 iſtum. 43, 21 CYAXARES Phraortæ filius. 51, 31 ſtatim tunc mortem. 56, 2 deſinere eſurire. 56, 4 deſinere edere. 58, 15 Æolenſes, poſtquam Lydi ab Perſis ſubverſi ſunt, celerrime legatos. 59, 33 fanum conſtruxerunt ſibi peculiare, cui nomen poſuerunt. 65, 11 à Mytilenæis gererentur, miſſo. 66, 13 oppugnabat. 78, 7 frumenti; rigatum tamen ex fl. 79, 3 orbiculata. 85, 35 reginæ. 101, 14 ultimis: ſed Iſter totam Eur. 103, 47 extremam coxam. 110, 33 templum, quo proceſſit, memoriam. 114, 20 aqua ſubdivo ſereno. 122, 24 tuſum exprimunt, alii frictum excoquunt. 128, 35 longitudinis ſingulos, oct. 181, 40 Archiæ nepos, Samii. 184, 16 defuncti reſurgunt. 184, 25 Cambyſi audienti quum plac. 201, 15 reſolvi extortos. 205, 49 loquuta ſum. Viſaque. 235, 13 circumnavigantes, &c. 235, 28 circumnavigare. 244, 18 deinde ſalignis ramis cont. 245, 38 conterunt cupreſſi & cedri & thuris ligni aliquid. 251, 10 fiunt orgyiarum trecenta. 321, 10 multos in exilium egerit, multos. 350, 2 aliquid aut regi aut reip. 350, 33 Phœbeium. 373, 30 Scopadis. 382, 12 conferuntur. 391, 4 in mare. 407, 43 habebant equitatum. 410, 47 Gorgus 415, 37 Phagresi. 427, 5 nullis non Græcis majores. 440, ult. iter per Theſſ. 463, 30 Gorgi. 500, 35 tradidit & generi Chalc. 503, ult. urbs Phrygiæ magna. 513, 41 evadere pot. 525, 47 extiſpicia.

IN

Pag. *794 b* 24 adde : Iſte autem locus tanto acrius debuit penetrari, quoniam in eo vera cauſa deſignatur, quæ Herodoti animum commovit ad temporis ſui partem tali ſcripto impendendam, quo ſervarentur geſta ab hominibus, nec tempore obliterarentur. Hanc vero cauſam quum pleniſſimo ore ipſe profiteatur, quid eſt, quod ita urget iſte Theophilus ad Autolycum in principio libri III mirum in modum confuſe varia queſtus & ſcripta veterum ad φλυαρίαν redigens pergit : Τί ὠφέλησεν Ἡρόδοτον καὶ Θουκυδίδην αἱ ἱστορίαι αὐτῶν; Indigne profecto, quum nulla non ſæcula teſtata fuerint eos frui ſcopo, quem petierant, qui non debet alius ſupponi, quam quem ipſi ediderunt, ut confecerint aliquid vel gratum vel utile poſteris.

797 *a* 50 ἀνίων.] Sic 3, 76 ἐν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ στείχοντες ἐγίνοντο. Sed MS. clare στίχῃ. Deinde repet.

799 *b* 38 ἐν δὲ δὴ καὶ ἐν τῷδε, niſi locum hunc intactum vellent eſſe ſimilia prorſus verba capitis 15 libri ejuſdem tertii.

800 *a* 32. 8, 14.

801 *a* 44 pluralem εἰσί, & alio vocum ordine, ut.

803 *b* 37 placuit, quam explanat 7, 49 αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι καὶ οὐκὶ ἄνθρωποι τῶν συμφορέων. Majus.

805 *a* 6 πλωτέων.

822 *b* 44 ſibilante? Nequiverunt ulterius ire, quam Salmaſius duxerat ad Solin. p. 250, non noſcens niſi ἀϊστία, ἀϊστηρία & ἀϊστρὸς & tum ἀϊστία. Scilicet.

831 *a* 40 Θάψαι. Et cap. 22 ejuſdem libri Πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ νόσαι.

833 *a* 35 mutavi ex MS. prout oportuit, ἡμῖν.

836 *a* 7 contuliſſe. De Pſammenito ſcribit auctor 3, 15. Ἔνθα δὲ λοιπὸν διαιτᾶτο, ἔχων οὐδὲν βίαιον, in quo ſane includitur Cambyſen quoque benignum & liberalem circa eum fuiſſe. Juſtinus.

838 *b*. in principio inſere :

56, 1 Πεινῶντες παύονται.] Annotavit hunc locum Cl. Gatakerus in Adverſariis Miſc. lib. 2 cap. 6, quem parum rite ceperit Valla, vertens *Græcos paſtos jam demum non eſurire amplius*, quum contrarium huic plane voluerint illi, *Græcos ubi edere deſierint, adhuc eſurire.*

56, 7. Μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι.] Fuit hic inſtar loci communis, qui placuit valde Græculis, ut ubique tranſcriptus exſtaret; prout apparet ex ſcholiis ad Ariſtophanis Ἱππέας v. 91, unde propagatus fuit bis in Suidæ Lexicon, tum in v. Οἶνος πιεῖν, tum alibi. Sed præclare hinc patet, quam iſti tranſcriptores Herodoto abuſi fuerint, contra quam decebat, & bene de hoc loco meritus fuit Stephanus in Prolegomenis.

57, 12. Μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων.] Habet igitur hæc lex hunc unum caſum, ut caverit, ne ob unum delictum extrema pœna puniretur homo, ſed tantum ob plura, & ut tunc tantum, ſi pateret crimina majora eſſe, quam erant miniſteria vel obſequia olim ab eo præſtita, liceat iræ indulgere. Quid igitur eſt, quod ex his verbis Herodoti colligit Deſid. Heraldus lib. 1 Adverſar. cap. 9 obſervaſſe Perſas, ut hominem lege multandum, ſi plura bene feciſſet antea, quam male poſtea, vel contra, ſuffragiis omnibus liberarent? De pluribus antea benefactis nihil habet Herodotus; ut totum id ſit alienum. Adducit & hunc locum Briſſonius lib. 1 regni Perſar. p. 87 ſane imperfecte, ſcribens: *At nec ob unum aliquod admiſſum in reos nocenteſve facinoris convictos, animadverti moris erat: ſed ita demum, ſi comparatis eorum inter ſe bene vel male factis, mala prævalere præponderareque liqueret.* Cæterum hæc lex quidem fuit, ſed quando obſervata? quot exemplis ab hiſtoria narratis ea conculcata fuit?

838 *a* fin. ἀλίσι, ut 5, 184. ἀλίσι μὲν γάρ σφι ἐστὶ Ἄτλαντες οὔνομα.

843 *a* 2 imitationem.

850 *b* 44 ἁμάξας.

857 *b* 13 *fecuit*. Et plu-

859 *b* 23 Etymologicum. Quum vero diſerte id ita de hoc rege tradat Herodotus, ut dicat ἔλεγον βασιλεῦσαι, non debuit hinc ſcribi, ut video fieri hodie pag. 65 Ægypt. Orig. *quia, ut diſerte tradit Herodotus* 11, 4, *Menes primus ex hominibus regnavit*, & pag. 68 *quod Menes iſte ab Herodoto dicitur primus Rex.* Certe non Menes dicitur Herodoto, ſed eſt uniſyllabicum, nec ſua fide quidquam ejus generis dicit, ſed eorum, ex quibus inquiſivit.

864 *a* 10 ſed accentu, quem gravem vocant, ſignato.

870 adde. 105, 40 Ὡς δὲ αὐτοὶ λέγουσι, ἔτεά ἐστι ἑπτακισχίλια καὶ μύρια ἐς Ἄμασιν βασιλεύσαντα.] Hinc ſcribitur in Ægyptiis Originibus pag. 17. [Nam ab Hercule, qui ſecundis Diis adſcribitur, uſque ad Amaſin, XVII millia numerari tradit lib. 11 cap. 43] nempe Herodotus. Tanquam jactaviſſet ſe inſpexiſſe ipſos annales, & hinc traderet numerari. Quam procul hinc diſtat mens Herodoti? ſatis patefacta per quartum ver-

bum citationis, quam præmiſi, ut certe ſcias totum hoc eſſe Ægyptium.

884 *a* 12 commiſceantur, ut notavit Salmaſius in Plinianis pag. 187, ubi ipſum hoc λίτρον pro exemplo ponit.

884 *a* 49 in Theſauro. adde. Ut ſcias quid hac nota & iſta expletione Latinorum, ex adæquatione Græcorum effecerim, ecce quid ſcripſerit Gabriel Clauderus in Methodo balſamandi cap. 4 pag. 58, [Quæ vero de ſecundi generis conditura refert, quod ſine apertione ventris, ſola ſalis vel nitri adſperſione, ac immiſſione olei cedrini in alvum per clyſterem applicatum, quod oleum poſtea reductum ſimul reducat inteſtina tabefacta, mihi ut hoc credam, perſuadere nondum valeo; ſed ſtatuo Auctorem non-Medicum quarundam adhuc neceſſario præſtandarum eſſe oblitum. Quamvis enim huic liquori balſamico per ſiphonem in inteſtina immiſſo ſua efficacia omnino concedatur, tamen quia notum eſt Medicis, pharmaca per clyſterem intruſa lethaliter decumbentibus, pedemque in cymba Charontis habentibus, ſtatim alvo rurſus effluere, partibus nervoſis hæc alias retinentibus, ſed ob ſtuporem ſpirituumque defectum non amplius operantibus, non video, quomodo hoc ſtante, in corporibus mortuis cohiberi, & operari poſtea poſſit. Vel ſi fortean vi intruderetur, ad minimum tam cito ad ſuperiora penetrare non adeo aptus eſt; Et ſi eo penetraret, ſane antequam per tabefacta (uti loquitur) inteſtina quoque tranſiret ad meſenterium, ſtomachum, imo hepar, lienem, ipſaque in Thorace contenta adſcenderet, eadem ſane putredine corrumperentur; præprimis & quod quaſi cardo rei eſt, cum illi exterius præter ſolam ſalituram nullum corruptioni reſiſtens ſuccurrat.]

885 *a* 12 quos.

889 *a* 125, 43 Φοίνικες δὲ καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ] Hanc ſcripturam revocare debui, quamvis eadem repeterentur 7, 89 Φοίνικες μὲν σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, ubi fateor nihil a me annotatum eſſe, undeunque id contigerit. Attamen dico debuiſſe me ex optimo MS. nunc ſic edere, ut claro exemplo pateret appellationis diverſitas in utroque populo, quum ſequantur mox Σύριοι οἱ περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμόν. Itaque non aliter habet Herodotus 1, 72, ubi quum etiam præmiſiſſet, Οἱ δὲ Καππαδόκαι ὑπ' Ἑλλήνων Σύριοι ὀνομάζονται, mox addit, Ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει, ἐξ εὐωνύμου δὲ Παφλαγόνας. . Nec aliter egit jam in 3, 90, ubi quum dixiſſet Μαριανδυνῶν καὶ Συρίων, mox addit Κιλίκων τε καὶ Σύρων verſus Ægyptum. Itaque etiam lib. 5 cap. 49 Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν, quæ verba citavit & Caſaubonus ad Strabonem p. 213 D. Item 2, 159. Σύροισι πεζῇ συμβαλὼν Νεκῶς. Sic quoque magnus ille vir ad Strabonem decreverat ſimiliter Σύρους ad mare mediterraneum ſtatuens pag. 23 B, pag. 26 C, pag. 49 B, donec in paginam 444 incideret, ubi ipſe, ut dico, pag. 213 D apponit verba Herodoti ex tribus locis, ſane fluctuantia in ambiguo, inprimis nodoſum illud ex libro 1 cap. 6 Μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων, quippe quod plane imitari videtur ſcholiaſtes Apollonii Rhodii ad 2, 366 notans. Ἐστι δὲ μεταξὺ Σύρων τῶν ἐν τῷ Πόντῳ καὶ Παφλαγόνων εἰς τὸν Πόντον ἐκδιδοὺς περὶ Σινώπην πόλιν. Immo quam his contraria illa 7, 63? Ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι, quæ citat & Grævius ad Julium Suetonii cap. 20. Inſpici magis accurate meretur optimus codex, antequam ſtatuatur aliqua Herodoti indifferentia circa iſta, quum 7, 72 omnino Syros vocet illos Ponti finitimos, & quidem ter, ut ex ipſo MS. repoſui, ubi vulgo ſemel intercurrebant ſatis indecore Σύριοι. Debuit hæc lector ſcire. Et eſt aliquoties agitatum.

896 *b* inſere ſuo loco 143, 41 Ἐν μυριοῖσί τε ἔτεσι καὶ χιλίοισι καὶ τριηκοσίοισί τε καὶ τεσσεράκοντα ἔλεγον] Sunt clara verba Herodoti, de quibus ita video nuper ſcriptum eſſe in Ægyptiis Originibus pag. 17 [Herodotus denique Regibus, poſt Deos, Semideos & Heroas, tribuit lib. 11 cap. 142 annorum 11340 uſque ad Sethon &c.] At nihil tribuit Herodotus, qui modo refert, quid ex nonnullis in Ægypto audiverit.

897 *a* inſere 144, 47 Καὶ τούτῳ πεντακισχίλια καὶ μύρια λογίζονται εἶναι &c.] Nimirum Ægyptii, de quibus omnino & ſolis illic agit; immo & mox perſpicue dicit καὶ ταῦτα Αἰγύπτιοι ἀτρεκέως φασὶ ἐπίστασθαι. Attamen hinc ſcribitur in eiſdem Originibus pag. 17. [at à Dionyſo, qui inter Tertii ordinis Deos extitit, uſque ad eundem Amaſin computat (Herodotus) cap. 145 xv *millia*, *idque Ægyptios jactare* ait, *certo ſe ſcire*, *quum ſemper numeraverint & annotaverint annos.*] Nunquam probabitur Herodotus ſic computaviſſe. Doloſe hæc ſcripta.

900 *a* 9 hoc Cereris feſtum.

902 *b* 20 ἱρῶν.

909 *a* 56 per unam voculam optimus.

911 *b* 10 192, 43.

30 194, 3. Ἔχθεα.

915 *b* inſere 206, 25 Διά τιν' ἂν κακῶς ἤκουσε] Nulla varietas in MSS. nec Italicis nec Anglicis, ut id quod margini impoſuit Stephanus, δι' ὅν τινα κακ. ſtet fide ipſius Stephani, etſi id foret commodiſſimum.

Scri-

Digitized by Google

Scripti codices tantum ita non dividunt, ut ſit in editionibus, ſed ſimpliciter ut & edidi. Cæterum ſcribi oportuit δι' ἅ τινα κακῶς propterea quæ exprobrata illi erant, & male de ſe loqui homines vulgo intellexerat.

917 *a* 35 *nequaquam omnia quæ dabantur percurrit*, id eſt, recenſuit, *& accepit.*

920 *a* 10 rem concepiſſet ita eveniſſe.

928 *a* quinto ab fine: MS. τρία, quod confirmat ipſe Herodotus 7, 121. Τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν.

931 *a* inſere 250, 7 Ἐκ τῆς Ἰνδικῆς] Quum viderem Latine verti *è Scythica*, non debui dubitare de interpretis hallucinatione in Geographia, ut maluerit ſic generale aliquid admittere, quum Herodotus indicaret ſpeciale, & hodie ſatis didicerimus Sindos in illo litore habitaviſſe, quorum terram latere ſub manca Græca voce patet cuivis. Interpretationem igitur juvi, quia Herodotum opinor ſcripſiſſe Σινδικῆς.

931 *a* 20 ἐπεστεῶτα.

938 *a* 43 aut errorem lect.

951 *b* 27. Μιλησίης. Et τείχεα ῥύεσθαι quidem notavit & Th. Gale ex Arch. Quæ

952 *a* 33 ἱρεὸς δέῳ.

b 31 Ἀμπη, ſicut & Th. Gale ex Arch. non.

959 *b* 50 uſurpare; niſi quum narrat θεωροὺς vel θεοπρόπους miſſos ad conſulendum oraculum, poſtquam omnia peregiſſent, ſcriptum oraculum reportaviſſe domum, ut patria legere poſſet divinum reſponſum, nec error in pronunciando committeretur. Vide 8, 135, & in legatis Crœſi 1, 47 Ex quo ſequitur hunc locum ab aliquo deſcriptum eſſe ex loco auctoris, qui verſaretur in narratione miſſionis ad hoc oraculum, in quo erat ſcriptum de iſta in hunc modum, Moveбо &c. Unde prorſus apparet non eſſe Herodoti. Immo

965 *a* 12 ἀπάσας. Eſt plane ἔπειζε τὸ θέητρον, non addito πᾶν.

969 *b* 36 nec ab Jungermanno, nec ab Th.

970 *a* 30 machinamenta quibus homines contorquent intelligi.

972 *b* ult. τείχεα, & 8, 90 Σαμοθρηικίη νηῦς.

974 *a* 11 ἰθαμάτρεω. Ipſum plane, quod effertur Ἀρτύνης. 3, 128. 9, 83.

974 *a* inſere 404, 28 Ἀπὸ ξύλων πεποιημένα] Licuit Vallæ interpretari *è lignis confecto*, quippe quod Græca vox notat. Scilicet etiam cum aliis Latinis reddere *è xylis*, quod fere magis in ea voce continetur, & notum ubique genus fili arborei vel lanæ, ut vulgo exprimimus.

982 *a* 36 abducerentur, & in Indice fulgeret Hegeſis Euryſthenis filius 7, 20.

b 11 optimus tertio quartoque & quinto verbis.

989 *a* 44 Offic. 18 commentatores, nec

992 *a* 41 Chalcidenſibus in ea regione habitantibus eam.

996 *a* 11 ab fine: Theſſaliam audita.

1000 *a* 14 Herodoto 6, 8. Et 5, 104 Ἀμαθούσιοι.

F I N I S.

A01 1472264

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google